Ч. 220. Львовъ, Пятниця 1 (13) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзи: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольний вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня всякій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 5 кр. вѣдъ стишка.

Прочь зъ розпорядженями языковыми!

— —

Настала пора, коли всѣ політики въ Австрії годять ся на се, що вже часъ знести розпорядженя языковѣ для Чехій и Моравы, а натомѣсть ухвалити въ лѣгальній дорозѣ законъ языковый. Розпорядженя языковѣ выданій Баденімъ а змѣненій Гавчомъ щезають зъ лиця землѣ. Показуе ся, що міністерство не може безправно ходити по спинахъ народовъ. Безправне повалене, право зновъ приходить до силы.

Ситуація выробила таку атмосферу, що навѣть Поляки беруть ся до полагоджуваня справы языковои въ дорозѣ законодатнѣй, Бѣлинській укладае проектъ закона языкового, а польска демократична праса, якъ отъ Kurjer lwowski, домагае ся переведеня въ законъ постановъ звѣстныхъ языковыхъ розпорядженъ для Галичины зъ 1869 року.

Розпорядженя языковѣ зъ року 1869! Якъ они впялили ся въ тѣло рускаго народу! Рускій языкъ погноблено, его права — лише на папери, а въ дѣйстности всюды Польща, Польща и Польща. Уряды австрійскій въ повѣтахъ горскихъ на Руси, де є ледви кѣлька процентъ Поляковъ, урядують выключно по польски, наколи въ захѣдній Галичинѣ, въ повѣтахъ судовыхъ, де є бѣльшость Русиновъ, слова по руски до уряду написати не вѣльно. Рускій громады приневолений урядувати по польски, бо инакше панъ староста кривить ся и переслѣдуе. Однымъ словомъ — національній права рускои мовы подоптанѣ, а безголовє панує такъ велике, що комісарь правительственный, нѣбы-то зъ уповаженя міністерства справъ внутрѣшныхъ, накидуе урядамъ парохіяльнымъ „jako metrykalnym“ польску мову. Чи може бути вже бѣльша провокація Русиновъ?

Коли отже теперь парляментъ мае заняти ся языковымъ закономъ лишь для Чехій и Моравы, то Русины зъ иншими покривджеными народами Австрії мусять рѣшучо запротестувати противъ такои латанины. Запротестувати мусять зъ огляду на дѣйнаючу кривду Русиновъ, зъ огляду и на добро та будучность державы. Полагоджене справы мусить бути загальне, не лишь для Чехѣвъ, але для всѣхъ, що покривджений на тѣмъ полю. Австрія повинна вже разъ вытяти той болякъ, що нищить ей орґанізмъ, и оздоровити свои вѣдносины!

Але то нове законне полагодженє справы не може бути санкціею выданыхъ 1869 р. розпоряджень для Галичины, якъ того бажають собѣ Поляки. Законне полагоджене повинно бути оперте на справедливости и повнѣй рѣвноправности зъ Поляками — т. є. на галицкѣй Руси урядовый языкъ рускій, на Мазурщинѣ языкъ польскій зъ застереженемъ правъ языка меншостій.

Держава повинна вже разъ зірвати въ тою політикою, що въ цѣлѣй Галичинѣ панами є Поляки и для нихъ робити всьо, а Русинѣвъ уважати якоюсь причѣпкою. Мы Русины маємо тѣ самій права и претенсіи, що инші народы Австрії, и въ сѣй хвили, такъ важнѣй для дальшого розвою державы, домагаємо ся рѣшучо повного признаня тыхъ правъ.

Політики славяньскои правицѣ всѣ промовляють за полагодженемъ языковои справы але рѣчь певна, що Поляки будуть остоювати компетенцію соймовъ въ тѣмъ дѣлѣ. Та мы рѣшучо тому противимо ся. Зрадникомъ свого народу бувъ бы той рускій посолъ, що голосувавъ бы за перенесенемъ тои справы до сойму. Противъ ярма польскои урядовои мовы на Руси мы будемо бороти ся рѣшучо и скорше чи пѣзнѣйше мусимо побѣдити. Однакъ лѣпше, щобы то стало ся скорше и ощадило богато заколотовъ и утратъ, якими богатый сборъ чеško-нѣмецкій. Лѣпше рану загоити теперь, нѣжь дати ѣй далѣ розвивати ся.

Лише признане Русинамъ всѣхъ имъ законно належныхъ правъ може забезпечити спокойный розвой Галичины на будучность. Вѣчне кривдженє народу въ его святыхъ правахъ може дуже тяжко пѣомстити ся на краю и державѣ, тому-то для добра державы одинокій выходъ: *Законне полагодженє справы языковои въ радѣ державнѣй на пѣдставѣ повнои рѣвноправности и справедливости.*

Сего мы домагаємо ся и вѣдъ сего не вѣдступимо!

Переглядъ часописей.

[Письмо посла Баревѣньского въ Neue fr. Presse. Американьска „Свобода“ о рускій милосердности.]

На допись „одного руского посла“, умѣщену въ дневнику N. fr. Presse а обговорену въ ч. 215 „Дѣла“, переславъ п. Барвѣньскій до згаданого дневника вѣдповѣдь, щобы, якъ самъ пише, спростувати деякій подробицѣ, дотыкаючій его и его політичныхъ товаришѣвъ.

„Передовсѣмъ — пише п. Барвѣньскій — мушу цѣлкомъ рѣшучо заперечити твердженю дописувателя, мовь то я зъ моими політичними товаришами передъ кѣлькома роками ставъ причѣпкою польского кола, а по скликаню теперѣшнои рады державнои вступивъ на бажане Баденього до полуднево-славяньского клюбу. На те мушу зґѣдно зъ правдою заявити, що я и мои політичнѣ товаришѣ мали въ радѣ державнѣй 1891—6 власный рускій клюбъ зразу пѣдъ проводомъ проф. Романчука, а опѣсля, коли вѣнъ въ р. 1893 выступивъ зъ клюбу, пѣдъ проводомъ крилошанина Мандичевского. По выборахъ новои рады державнои я зъ моими товаришами утворили мы въ порозумѣню зъ д-ромъ Сустершіцомъ и д-ромъ Крекомъ заразъ въ день скликаня рады державнои христіяньско-національный славяньскій Союзъ, до котрого належать всѣ словѣньскій и хорватскій послы и сѣмь рускихъ (зъ Галичины и Буковины). Христіяньско національный славяньскій Союзъ злучивъ ся опѣсля зъ иншими ґрупами правицѣ и утворивъ парляментарну бѣльшость, котра стоить и досп. Рѣчь загально вѣдома, що такъ христіяньско-національный славяньскій Союзъ, якъ и теперѣшна бѣльшость не только не повстала на бажане ґр. Баденього, але противно утворила ся противъ его бажанямъ, бо вѣнъ радъ бувъ утворити бѣльшость зъ вѣрноконституційною бѣльшою посѣлостію.

„Такъ само невѣрне є твердженє того нѣбы то рускаго посла, мовь бы утворенє христіяньско-національного славяньского союза и его належанє до правицѣ не выйшло „анѣ рускому народови на пожитокъ анѣ полудневымъ Славянамъ“.

„Хочь політично-національне положенє полудневыхъ Славянъ не є особливо корыстне, все таки завдяки тому що тримали зъ правицею, здобули дещо, чого зновѣмъ не можна маловажити, а Русины мѣжь иншимъ дѣстали на пр. руску ґімназію им. Фр. Іосифа въ Тернополи.

„Наконецъ мушу такъ само рѣшучо выступити противъ твердженя рускаго посла, мовь то руска митрополія у Львовѣ за пок. кардинала Сембратовича була польскою експозитурою. Пок. кардиналъ бувъ скрѣзь національного рускаго духа и дуже заслужився ся для гр. кат. церкви и для рускаго народу. Его значній добродѣйній фундаціи, якій послѣдною волею поробивъ на церковній и народній цѣли, є мѣжь иншими загально знаными фактами, найлѣпшимъ доказомъ его высокоблагородного и патріотичного духа. Що вѣнъ и въ політичныхъ справахъ не поступавъ такъ безоглядно, видно мѣжь иншимъ по тѣмъ, що и п. Танячкевичъ, хочь въ політицѣ пповъ иншою дорого, якъ пок. кардиналъ, такъ за свѣй мандатъ дякувати мае помочи кардинала“.

Про допись „рускаго посла“ мы высказали вже свою гадку въ ч. 215 и не маємо потребы вертати сегодня до сеи справы, бо не зайшло нѣщо такого, що змѣнило бы нашъ поглядъ. Коли отсе зробимо деякій замѣтки на вѣдповѣдь п. Барвѣньского, то мы далекій вѣдъ того, щобы самъ ставати въ оборонѣ тамтои дописи.

Отже п. Барвѣньскій може Нѣмцямъ правити, що самъ хоче, про независимость свою и своихъ політичныхъ товаришѣвъ вѣдъ польского кола; насъ належане его до „христіяньско-національного союза“ анѣ троха не переконуе о тѣмъ, що т. зв. инкамерований послы рускій не є офіциною польского кола, хочь они и не сидать pod jednym dachem, — офіцина врештѣ и такъ не звыкла бути pod jednym dachem зъ палацомъ. Мы въ сѣй справѣ не разъ вже высказували свою гадку и тежъ не маємо потребы ей теперь повтаряти. Коли-бы не було документныхъ доказовъ, то вже то одно, що п. Барвѣньскій такій дуже чутливый на саму згадку про офіцину польского кола, могло бы бути доказомъ, що рускій народъ мае рацію уважаючи его и тов. за таку офіцину.

Смѣшно такожъ, що п. Барвѣньскій зъ тою рускою ґімназією носить ся такъ, якъ

Евангеліе Сльозки.

Написавъ о. *Іосифъ Застирець.*

Въ исторіи нашои літературы XVII вѣку досыть есть знане имя Михаила Сльозки „типографа львовского“, що то перебуваючи майже сорокъ лѣтъ въ городѣ князя Льва выдававъ церковній книги зо шкодою братства Ставропігійского, котре не могучи дѣйти зъ хитрымъ друкаремъ до ладу, зверталось ажь до королѣвъ польскихъ зъ жалобами, але мимо такого протесту братства, маючого привілей друкувати книги, потрафивъ Сльозка дѣло свое дальше вести. Причина сихъ споровъ мала такій початокъ:

Братство Ставропігійске, основуючи свою печатню зъ докупленыхъ черенокъ по славнѣмъ Федоровѣ, хотѣло ей пѣдъ кождымъ взглядомъ зробити взірцевою и въ тѣй то цѣли наняло въ 30-мыхъ рокахъ XVII вѣку на друкаря талановитого въ своѣй штуцѣ литовского Русина Сльозку, а той опѣсля вѣдлативъ ся Ставропігіи якъ той вовкъ въ байцѣ. Жажда майна склонила его до печатаня скрыто книгъ церковныхъ, а зъ ихъ розпродажи зложивши собѣ троха гроша, закупивъ одну польску печатню. Щобы-жь дѣстати привілей друкувати книги церковній [що и було его цѣлею], удавъ ся вѣнъ, членъ братства, до польского епископа, а той выробивъ у короля хитрому Сльозцѣ такій привілей. Се и бувъ „casus belli“ для Ставропігіи, она то позивала Сльозку, то заключала зъ нимъ договоры, котрыхъ вѣнъ и не думавъ дотримувати, друкуючи мѣжь тымъ дальше церковній книги.

Одинъ примѣрникъ дуже добре захованого Евангелія выданого Сльозкою 1665 року [на два роки передъ его смертію] запримѣтивъ я въ однѣй церквѣ брѣдского повѣту, а позаякъ технічна его сторона досыть замѣтна, подекуды характеристична для того часу, то посвящую ѣй сихъ кѣлька стрѣчокъ.

Евангеліе се друковане in quarto, — хочь Сльозка обѣцавъ братству, що сихъ форматовъ книги не буде друкувати — есть даромъ якогось Теодора мельника и мае звычайну дописку, вѣдъ кого и для якои церкви пожертвоване. Языкъ тексту евангельского добрый, хочь не безъ цѣхъ характеризующихъ старословеньскій языкъ того вѣку. Такъ н. пр. знаходимо формы „чоловеки, чловеческій, годище [годъ], дѣв цать [лепты] восемь“ — и богато другихъ фільольоґічныхъ особенностей. Мова по-за текстомъ въ объсненяхъ и предисловіяхъ до чотирохъ евангелистовъ, писаныхъ здавна самымъ Сльозкою [его молитва благодарная], есть зрусчена, але и повна макаронізмовъ уживаныхъ зъ сучасного польского письменства рускими писателями, якъ Вишеньскій, Могила, Ставровецкій и другій. Для примѣру отсе мѣсце зъ предовгои, бо пять стрѣлъ дрѣбного друку обіймаючои молитвы благодарнои „къ единому Богу въ 3 іпостасѣхъ Создателю книги сея“: „Безъ Твоея помоче нѣкто не може дѣла свого совершити ведлугъ пророка. Ты естесь сотворяючій вшелякую бытность абы нѣчезнула и содѣйствуешь годы якая бытность що дѣйствуеть, не може перо писати безъ пишучого а секира сѣчи безъ сѣкучого“ и т. д. Пѣдъ сею молитвою така пѣдпись: „Всѣмъ всѣхъ нбесныхъ и земныхъ благъ правдивый желатель Міхаилъ Сльозка типографъ львовскій“.

Але не такъ тѣ языковѣ особенности цѣкавѣ, якъ цѣкавѣйше для насъ зображеня рѣжныхъ подѣй евангельскихъ и святыхъ, въ котрыхъ декотрѣ дуже добре выконченѣ, очевидно о скѣлько вѣдѣнтки зъ дереворытовъ, и то ще въ XVII вѣцѣ на то позвалюють. Декотрѣ не гѣршѣ вѣдъ зображень святыхъ, якій знаходимо въ сучасныхъ нѣмецко-ческихъ выданяхъ [хочь не кольоровій], а два образцѣ представляючій смерть св. Стефана и Митаря та Фарисея умѣстивъ хитрый Сльозка не безъ політичнои закраски. Всѣхъ зображень есть въ Евангелію двацять и кѣлька и можна ихъ слѣдующимъ способомъ подѣлити: а) найлучшѣ, около двинадцять ихъ, рѣзаній ще 1639 р.; до нихъ належить и заголовный листъ украшеный вѣсьмома образками; — б) технічно слабшій роблений де сего выдана, отже десь около 1665 р. и — в) иніціялы: три о мукахъ и три о марнотравнѣмъ сынѣ милій и дуже лихо роблений.

Що до першихъ — то тѣ походять въ якогось кіївского выдана, судячи по однѣмъ зъ нихъ, представляючѣмъ на вступѣ Матеевого Евангелія кіївску Богоматерь та св. Антонія и Теодосія Печерскихъ. На декотрыхъ зъ нихъ находить ся поданый рѣкъ 1639, а що-до прочихъ, то порѣвнуючи добре выконченє и стиль мусимо заключити, що одна и та сама рука ихъ робила певно и въ тѣмъ самѣмъ часѣ. До найлучше уданыхъ належать св. Петро и Павло въ стилю збиженѣмъ до романьского на заголовнѣй картцѣ, рѣвножъ св. Михаилъ и Гавріилъ, а на зображенѣмъ Рождествѣ Христа видимо пастирѣвъ зъ шапками подѣбными до козачихъ и зъ пѣдвязанымы пѣдъ колѣнами шараварами. Добрій суть: Розпятіе у кождого евангелиста по разу умѣщене зъ пѣдписею якогось Ілія, котрый мабуть рѣзавъ сей образокъ, Вознесеніе, Сошестіе, „держанный“ Теофиль [св. Лука, зач. 1.], хрещеніе Спасителя и инчій.

До другои части належать крѣмъ евангелистовъ два найцѣкавѣйшій може въ сѣмъ выданю образки, а именно: одинъ представляючій смерть св. Стефана и звѣстну причту о митарю и фарисею.

Першій, умѣщеный до словъ св. Матея „ныхъ же каменіемъ побиша“, представляе св. первомученика клячучого въ ризахъ діяконьскихъ. Зъ лѣвои стороны стоять посѣпаки каменуючій св. Стефана. Коло нихъ стоить чоловѣкъ въ довгѣй одежи зъ бородою и зъ заложеными руками, пригадуючи строемъ православного священника. Цѣла стать сеи особы выглядае мовь бы сочуствувавъ святому. По правѣй сторонѣ мученика стоить св. Павло передъ навернененъ, зъ пѣдписомъ Савлъ, въ подѣбнѣй одежи, яку носили оо. Єзуиты. Лице обголене, стрѣй довгій, ноги въ черевикахъ, а на головѣ характеристичный чорный капелюхъ. Сей Савлъ дае рукою приказъ молодому хлопцеви, представляючому здаесь выхованця єзуитскихъ школъ, щобы кидавъ каменемъ на св. Стефана. Се зображенє — вѣрный образъ борбъ релігійныхъ XVII вѣку въ Польщи — кидае свѣтло такожъ на характеръ неспокойного Сльозки, котрый то кланявъ ся Єзуитамъ [щобы привілей роздобути], то представивъ ихъ въ видѣ Савла.

Другій цѣкавый образокъ [пѣсля котрого може рѣзано подѣбный до Тріоди зъ 1694 р.] — то митарь и фарисей. Митарь — скромный мѣщанинъ, якого Сльозка мѣгъ бачити на Руси, худощавый, стоить при дверехъ церковныхъ, въ котрѣй заглядае Спаситель зъ Дванацятьма. Фарисей же въ довгѣй одежи, зъ бородою, стоить на передѣ церкви зъ княжою митрою на головѣ гордо въ гору пѣднесенѣй. Кого сеся митра означае, годѣ менѣ провѣрити. Можливо, що представляе якого князя достойника свѣтского, що згордивъ вѣрою, до

дѣдъ зъ пасаною торбою. Вонъ каже: „напр. мѣжь иншимъ...“; але варто бы почути щось и про те „инше“. Коли п. Барвѣньскій розумѣе тымъ „иншимъ“ такій здобутки, якъ: ядресу галицкого сойму, дарунокъ руского народу на Вавель, реформу въ справѣ правъ рускаго языка въ урядахъ пѣсля знанон форлы „нехай буде, якъ, якъ бувало“, реформу науки рускаго языка въ галицкихъ школахъ середныхъ, пѣднесенѣ рускаго духовеньства до ранѓи „Matrikelführer-бвъ“, выбудованѣ новон палаты для рускон ґімназіи въ Коломыи, — то не дуже мае чимъ хвалити ся и добре робить, що ти здобутки скрывае за стыдливыми словами „напр. мѣжь иншимъ“. А про иншій здобутки народъ рускій не довѣдавъ ся досиаиѣть зъ посольскихъ справоздань п. посла.

А вже крайною — не скажемо злосливостію, але попросту — безличностію е вытыкати п. Танячкевичеви, и то, якъ то кажуть, ниѣ пришивъ ниѣ прилатавъ, мовь за свій выборъ дякувати вонъ мае пок. кардиналови. Не входимо вже въ те, о скѣлько пок. кардиналъ протививъ ся або не протививъ ся кандидатурѣ о. Танячкевича, о скѣлько ся попиравъ або не попиравъ, але рѣчь добре знана: що противъ о. Танячкевича була-жь кандидатура правительственна чи то — що на одно выходить — кандидатура польского „центрального“ комітету; що польскій кандидатъ дѣставъ навѣть значне число голосѣвъ, а о. Танячкевичъ выйшовъ посломъ завдяки добрій организаціи выборчій изъ стороны Русинѣвъ, а особливо рускаго духовеньства у выборчѣмъ окрузѣ. Коли бы бувъ пок. кардиналъ попиравъ кандидатуру о. Танячкевича, то певно не стававъ бы бувъ тогдѣ противъ его кандидатуры кандидатъ польскій — такъ, якъ не стававъ жаденъ противъ кандидатуры... п. Барвѣньского. Але кому то п. Барвѣньскій мавъ дякувати за свій мандатъ?... За се вонъ не згадуе ни словомъ въ своѣмъ листѣ до N. fr. Presse, хоть оно далеко скорѣйше було бы було на мѣсци, нѣжь, нѣ сѣло нѣ пало, зачѣпати п. Танячкевича.

— —

Американьска „Свобода“ пише:

„Кажуть, що нема на свѣтѣ чоловѣка въ бѣльшимъ чутемъ, якъ Русины. Вонъ спѣволюбивый, плаче на видъ якого-небудь нещастя, а коли побачить другого чоловѣка въ нуждѣ, его милосердному серцю нема границь.

Се прикметы дуже гарнѣ и мы не можемо ними соромитись. Мы лишь, помнинувши другій нашій гарній прикметы, хотѣли-бъ застановатись надъ одною, а именно надъ нашимъ милосердіемъ.

Вже то одна зъ нашихъ найбѣльше загальныхъ хибъ, що любимо милосердитись надъ кождымъ чоловѣкомъ, безъ взгляду на те, чи вонъ на те заслугуе, чи нѣ. Отъ примѣромъ знайдесь якійсь буритель въ громадѣ, що замѣсть старатись завести въ нѣй ладъ и порядокъ, вонъ по просту бурить, не ставляючи нѣчо на те збурене мѣсце. Вонъ бурить або зъ дурноты для простон амбиціи, або зъ розмысломъ, ставшись наемникомъ ворожихъ намъ людей. Мы буцѣмъ-то обурюемось на него, кричимо, але рѣшучого нѣ-

котрон Сльозка належавъ, а можливо, що Петра Могилу, котрый кинувъ бувъ клятву на Сльозку за выданѣ якоись книги безъ его вѣдомости.

До послѣдного рода зображень причисляемо три образки, що вѣдносять ся до мукъ Спасителя, взятій зъ якихсь диссидентскихъ выдань, а до найгорших належать три образки илюструючій годѣю марнотравного сына, дуже неправильно роблений, а на одномъ представленій марнотравникъ дуже неестетично, хоть вирно, бо ѣсть побочь безрогъ рукою зъ корыта.

Взагалѣ взявши видно змагане Сльозки выдати се Евангеліе якъ найлучше, хоть оно може не доробилось въ де-чѣмъ выданю братскому въ 40-ыхъ рокѣвъ. Выданя Сльозки нынѣ рѣдкость бібліографічна, особливо его Евангеліе зъ 30-ыхъ рокѣвъ. Взагалѣ неодно выдане якоись книги та й неодно дѣло штуки въ минувшон добы на Руси марно неразъ пропадають або не знаходять належитон опѣки вѣдъ компетентныхъ осѣбъ.

„Праворъ“ свого часу пѣдносивъ, щобы подѣбній дѣла штуки знаходили загадку въ епархіальныхъ Шематизмахъ. Менѣ видить ся, лучше було бы и може бы та гадка привилась у нашого Духовеньства, сли-бы въ епархіальныхъ Вѣстникахъ могли бути мѣщенѣ рѣжній исторично-археольогічій вѣсти про предметы штуки и таке иниѣ, що знаходить ся при нашихъ церквахъ и бібліотекахъ, подѣбно якъ то вѣдбило въ звычай въ иншихъ краяхъ. Вѣстники черезъ те не лишь зыскали бы, але и стали бы вызначнымъ жереломъ до исторіи нашого культурного житя добы минувшон.

чо не робимо, а навѣть дуже часто приглаекуемо его та, хочь вонъ не направивъ наробленого лиха, принимаемо его мѣжь себе и дивимось мовь на якого мудреця. Мы робимо се зъ милосердія, бо, мовлявъ, кождый чоловѣкъ грѣшный, тожь треба ему простити, хочь-бы и безъ поправы.

Такій самій милосердія оказують нашій спомагаючій товариства, котрій за те, що до нихъ належать Русины, милосердить ся хочь-бы и противъ статута, чи треба, чи не треба. А неразъ такій, надъ котрыми милосердилось, семѣялись опѣсля въ кулакъ.

А вже найгоршимъ и непростимымъ нашимъ грѣхомъ есть милосердіе надъ зрадниками свого власного народу. Чоловѣкъ здоровъ, що мае ще всѣ глузды въ головѣ, здоровій руки до працѣ, зраджуе свій народъ, перекидуючись въ ворожій ему таборъ и тамъ за нѣкчему плату, устно або письмомъ, обкидуе грязею мову того люду, зъ котрого самъ выйшовъ, накликуе колишнихъ своихъ родныхъ братовъ пѣдъ чуже ярмо, жене той народъ въ пропасть темноты та релігійной ненависти, пѣдносить пѣдъ небеса его найбѣльшихъ гнобителѣвъ, а поганить и обилуе его найбѣльшихъ геніѣвъ и борителѣвъ за его права и свободу. Чи-жь и ту ще може мати мѣсце наше милосердіе? А мы милосердимось надъ такими. Мы милосердимось, а навѣть деколи сплакнемо надъ долею подѣбныхъ зрадниковъ, мовлявъ, що они при всѣмъ дуже чутливій и щирій люде, а лишь житевій, пресогаій вѣдносины загнали ихъ въ ворожій намъ таборъ. Мы навѣть деколи сходимо ся зъ такими зрадниками, подаемо имъ руку, розговорюемо зъ ними сердечно, а въ тій сердечности сплакне зрадникъ, що вонъ такъ не думае якъ робить, а мы знивъ, въ вѣдплату на тій сльозы, тежь уронимо одну зъ нашого патріотичного ока и пожалуемо „бѣдного“ чоловѣка. Мы розходимось зъ подѣбнымъ чоловѣкомъ и патріотствуемо дальше на добро нашои Руси-Украины, а зрадникъ преспокойно кидае дальше болотомъ на свій родный народъ. Най кождый даруе, але се не милосердіе, а проста деморалізація. Сливы мы мали практикувати таке милосердіе, то повинній змилосердитись надъ всѣми паньскими злодѣями, що обокрали въ Галичинѣ щадничу касу; повинній пообнимати за шию всѣхъ тыхъ урядниковъ, що приказували убивати хлоповъ — выборцѣвъ; повинній мы выцѣлувати всѣхъ губернаторовъ и жандармовъ на Украинѣ, що повысилали въ Сибѣръ та повязили найкрасшихъ сыновъ нашого краю; повинній приголубити до серденька шерифа и всѣхъ депутованыхъ, що въ Латимеръ позабивали страйкеровъ, — однымъ словомъ: намъ бы выпадало оправдати и змилосердитись надъ кождымъ розбишакою, бо-жь кождый зъ нихъ чоловѣкъ та й неодинъ мае жѣнку и дѣти и неодного ихнули на ту дорогу, якъ кажуть, оправданій житевій вѣдносины.

Та чи повинній мы такъ поступати? чи повинній милосердитись надъ такими людьми? Скажѣть самі!

То-жь тымъ бѣльше намъ не вѣльно милосердитись надъ явными зрадниками нашого народу, бо тымъ способомъ деморалізуемось и несвѣдомо заохочуемо другихъ до зрады, бо такій люде не побоюють ся за свій поступокъ жаднои кары, а противно, навѣть деколи и сердечности.

Намъ треба погорджувати подѣбными людьми и нѣколи не мати зъ ними нѣчо до дѣла, доки зъ свого чола прилодно не зотруть ганьбливого пятна зрадника свого народу. Такимъ способомъ вѣддѣлить ся разъ на все куколь вѣдъ пшениці, щобъ сесю послѣдну можь засѣвати безъ страху, що пѣдчасъ жнивъ побачимо въ нѣй хопту.“

Письма зъ краю.

Зъ Бродовъ одержали мы отсе письмо:

На мою допись въ справахъ ґімназіи брѣдскои, подану въ 188 ч. „Дѣла“, помѣстили учитель Русины ґімназіи брѣдскои въ ч. 194 зъ д. 11 вересня с. р. вѣдповѣдь, въ котрій стараютъ ся доказати, що поданій мною факты опираютъ ся на мыльній информаціи. При тій нагодѣ дѣстали ся менѣ вѣдъ пп. професоровъ слѣдуючій епітеты: „легковѣрный, злобный, ворожо противъ директора и збору учительского успособленый“ и що робота моя яко дописувателя „негативна и шкѣдлива“.

Не гадаю запускати ся въ борбу зъ пчт. професорами на такій епітеты и въ тѣмъ взглядѣ зъ горы узнаю себе за побѣдженого; але зъ другои стороны епітеты такій ще нѣчого не доводять, анѣ збивають, и яко аргументы служити не можуть, а головній закиды, вроблені директорови Лібрескому остались цѣлкомъ не збитыми, а именно:

Ad 1). При вписахъ дня 30 серпня 1899 выразно заявивъ директоръ Лібрескій селянинови Матвѣеву, що сына его не може записати до клясы приготовляючои, бо вже мае 14 лѣтъ; а коли селянинъ Матвѣевъ вѣдповѣвъ, що доперва въ грудни 1899 укѣнчить сынъ его 14-ый рокъ, сказавъ на то дир. Лібрескій: „No, to niezadługo już ukończy 14 rok!“ Не тѣлько Николая Матвѣева не хотѣвъ записати до приготовляючои клясы, але ще и двохъ иншихъ ученикѣвъ, подаючи за причину, що вже мають 14 або и бѣльше лѣтъ. Розпытуавъ я въ кругахъ учительскихъ, чи выйшла яка нова устава, котра забороняе ученикѣвъ въ 14-ѣмъ або въ 15-ѣмъ роцѣ вѣку приймати до клясы приготовляючои, але нѣкому не вѣдомо о такій уставѣ. Чи може для ґімназіи брѣдскои е яки спеціяльній регулямины?

Ad 2). Если селянинъ зъ несвѣдомости [яко необзнаный зъ регуляміномъ школьнымъ] просивъ директора Лібревского, абы сынъ его мѣгъ ще разъ здавати вступный испытъ до I. ґімназ. клясы, то чи д е се право директорови Лібревскому трактувати селянина яко обманця и безчестити его публично?

Ad 3). Поданои въ дописи замѣтки, що директоръ Лібревскій при записахъ злостить ся и зѣ сторонами обходить ся нечемно, учитель въ дописи своѣй такожь не оправдали.

Що я подавъ до вѣдомости кривду заподѣяну селянинови бѣдному — чи то мае бути робота „негативна и шкѣдлива“ та вѣдбирати селяна ови довѣря до школы? Гадаю, що противно — и що власне въ тѣмъ робота негативна и шкѣдлива и вѣдъ школы вѣдстрашуе, сли начальство ґімназіи такъ зѣ сторонами поступае, якъ поступлено зъ селяниномъ Матвѣевомъ.

Пчт. пп. професоры зволили ще въ своѣй вѣдповѣди запримѣтати, що я крыю ся зъ моимъ именемъ. На тое вѣдповѣдаю, що тримаю ся въ тѣмъ взглядѣ принятого звычаю, а цѣкавыхъ вѣдсылаю до Пчт. Редакціи „Дѣла“, котрій не забороняю мое имя выявити.

Переглядъ політичный.

— —

Знесенѣ языковыхъ розпоряджень мае бути оголошене въ Wiener Ztg. дня 17-ого с. м. т. е. день передъ отвореньмъ рады державной. Того дня зберуть ся на нараду провѣдники опозиційныхъ клюбѣвъ. N. W. Tagblatt оголошуе интервью звѣстного публіцыста зъ Берлина Кірхгофа зъ президентомъ міністровъ Клаирмъ. Въ справѣ вѣдносинъ до Нѣмеччины, Клаирі уважае тридержавный союзъ за пѣдставу и основну идею австрійскои заграничнои политики. Въ справѣ своѣи програмы Клаирі заявивъ, що першою его задачею буде зробити парламентъ способнымъ до працѣ. Языковій розпорядженя будуть безпроволочно знесенѣ, а на ихъ мѣсце буде выданый языковый законъ, лише незвѣстно ще, чи тѣлько для Чехіи и Моравы, чи для цѣлои державы. Се залежить вѣдъ найблизшои будучности. На всякій случай законъ повиненъ вѣдповѣсти найдальше идучимъ жаданямъ Нѣмцѣвъ. Дальшою задачею Клаиріого буде перевести выборы до делегацій, законъ о передаваню податковъ, стоячій въ связи зъ квотою, и евентуально буджетъ за першій кварталъ 1900 року. §. 14-нмъ гр. Клаирі буде послугувати ся лише въ случаяхъ наглои конечности. Що до утворена парламентарного кабінету будучности, то въ тѣй справѣ — мовивъ гр. Клаирі — суть на разѣ лише самій бажаня и здогады. Найидеальнѣйша була бы система такого правительства, въ котрого складъ входили бы Нѣмцѣ и Чехи. Така комбінація не е выключена, коли зважить ся, що лише „паперова стѣна“ дѣлить нѣмецкій бажаня вѣдъ ческихъ. Коли бы до кабінету мѣгъ увѣйти ще представитель кола польского, въ такомъ случаю всѣ три найважнѣйши національній сторонництва були бы репрезентованій въ правительствѣ. Тогды не було бы нѣякои перешкоды до спокойнои и конкретнои працѣ и загального сподѣваня для привернена нормального розвою парляментарнои акціи.

Narodni Listy умѣстили ентузіяційну телеграму зъ Вѣдня, въ котрій знаходить ся замѣтный уступъ „що въ Австрія дѣйстно тяжко рядити противъ Нѣмцѣвъ“.

Така страшна гереза супротивъ дотеперѣшного стан виска молодо-Чехѣвъ показуе, якъ они въ тыхъ кількохъ послѣдныхъ дняхъ спокорнѣли. Згаданый дневникъ вѣдносить такожь, що пѣсля его информацій, взятыхъ зъ найлѣпшого жерела, теперѣшне правительство такъ довго лишить ся при кермѣ, якъ довго вѣдносины не позволять на утворене коаліційного кабінету, котре було бы выразомъ всѣхъ мѣродатныхъ національныхъ сторонництвъ. На запевненя солідарности сторонництвъ праѣцѣ — пише Politik — Чехи не повинній богато числити. Ей вартѣсть покаже ся впрочѣмъ незадовго при конкретныхъ случаяхъ. Засѣдане выконуючого комітету молодоческихъ послѣвъ вѣдбуде ся въ понедѣлокъ. Бути може, що на тѣмъ засѣданю молодо-Чехи ще бѣльше спустять зъ опозиційного тону.

— —

Турецкій конзуль въ швайцарскѣмъ Берни зааларымувавъ бувъ передъ кѣлькома тыжднями цѣлый свѣтъ вѣдкрытемъ величезного заговора на житя султана, на чолѣ котрого стоить швайцарскій горожанинъ д-ръ Ларді. Швайцарско правительство зарядило въ тій справѣ безпроволочно слѣдство, котре выказало, що цѣлый заговоръ бувъ плодомъ фантазіи провокаційныхъ агентовъ, будучихъ въ службѣ турецкого конзула въ Берни. Про результатъ слѣдства дневникъ Bund такъ пише: Въ женевскѣмъ кантонѣ жие стало коло сто Туркѣвъ; до того приходить ще кѣлька студентовъ и ученикѣвъ рѣзныхъ школъ въ числѣ 50 до 60. Они выдають двотыждневникъ „Османлі“ въ французскѣмъ и турецкѣмъ языцѣ, котрый домагае ся заведеня въ Туреччинѣ реформъ, якій въ Европѣ давно вже истнують: конституціи зъ парляментомъ, непѣдкупныхъ судьѣвъ, загального и примусового школьництва. Все те мае бути осягнене въ легальній дорозѣ. Д-ръ Ларді бувъ передъ десятьма роками шпиталевымъ лѣкаремъ въ Царгородѣ, а не разъ покликувано его навѣть до султаньскои палаты. Теперь осѣвъ въ Женевѣ, де выголосивъ кѣлька вѣчитовъ о турецкихъ вѣдносинахъ и о рѣзнѣ вірменъ. Деякій люде, що на тѣмъ хотѣли зробити интересъ, донесли до Царгорода, що въ Женевѣ громадять ся тысячами турецкій революціонеры и вѣдъ проводомъ д-ра Лярдіого укладають планъ повалена турецкого правительства и замордованя султана. Турецкій конзуль принявъ до службы кѣлькохъ агентовъ провокаторовъ, мѣжь ними одного Турка, одну Француску и двохъ Французовъ, котрымъ поручивъ вѣдкрыть тайнъ заговора. Сеся невеличка але честна кумпанія пустила въ свѣтъ небилицю про заговоръ. Гарну характеристику поступованя турецкого конзуляту дае фактъ, що кѣлька дневъ передъ алармомъ о заговорѣ, д-ръ Лярді одержавъ дуже приязный листъ зъ запрошенями до Царгороду, абы выконати операцію у шурина султана Абдуль Гаміда. Д-ръ Лярді знавъ, що его въ Царгородѣ жде и не поѣхавъ.

— —

Вѣйна въ Африцѣ вже зачала ся. Трансвальске вѣйско переступило вчера границю Наталю и заняло одно мѣсточко на англійскій територіи. Оранцы пригранично ланцюгомъ англійскій потягъ, що прийшовъ зъ Наталю. Секретарь трансвальского посольства въ Парижи офіціально повѣдомивъ французске правительство, що вѣдъ середы вечеромъ мѣжь Англіею а полуднево-африканьскою республикою истнуе военный станъ. Англійскій дипломатичный агентъ въ Преторіи вѣдкликаный, що такожь е видимымъ знакомъ военного стану. Говорять, що такожь зъ Оранія сильній вѣддѣлы Бурѣвъ вступили до Наталю.

Для вѣйны важною рѣчею е се, якъ буде заховувати ся Португалія, котрои посѣлости въ Африцѣ граничать зъ Трансвалемъ и зъ одного боку замыкають перстень англійскихъ посѣлостей, якимъ окруженій обѣ вѣльній полуднево-африканьскій республики. Португалія голосять, що она пѣдчасъ вѣйны буде заховувати ся нейтрально. Коли однакъ знае ино, що Португалія мала позволити на переведене черезъ свою територію англійскои армія до Трансвалю, побачимо, що се не е вже повна невтральность. Якъ разъ се може найбѣльше рѣшити вѣйну въ користь Англіи. Невтральность Португалии выйде въ практицѣ на союзъ зъ Англіею противъ Трансвалю. Въ Англіи потерпають, що ей клопоты въ Африцѣ, Россія буде старати ся выкористати въ Индіяхъ. До Лондона навѣть доносять, що въ азійскихъ провінціяхъ Англіи вже зачала ся панеславістична агітація.

Процесъ за галицку Касу щадничу.

(Дальше).

Приступлено до обговорена довговъ Щепановского въ Касѣ.

Щепановскій зізнае, що въ грудни 1895 року довгъ его выносивъ на рахунокъ бѣжучій квоты 2 міліоны зр., а на векслѣ 344.000 зр. — На примѣтку предсѣдателя Оленьского, що Каса въ тѣмъ часѣ выказуе довгъ его около пѣвъ міліона менше, каже Щепановскій, що Зима не дочисливъ довгу, якій поручили за него Вольскій и Одживольскій. — Въ 1896 р. довгъ его выносивъ уже знижъ 4 міліоны, а вклады въ рѣзній пѣдприемства досягали сумы $3^1/_2$ міліона. Переходячи ще разъ до тои цѣкавои рѣчи, що книги касы выказували около пѣвъ міліона менше довгу, Щепановскій каже, що Зима давъ ему пѣвъ міліона „хиба на слово“, безъ скрипту довжного. Впрочѣмъ вонъ сего не памятае.

Вôдтакъ предсѣдатель вычисляе постепный зрôстъ довгôвъ Щепановского, котрй въ 1899 р. дôвшли до сумы 6½ міліона, а дочисливши ½ міліона не записаныхъ въ книгахъ, выходить квота 7 міліонôвъ. Отже запытуе его, чи противъ сеи сумы не мае якихъ замѣтôвъ? — Щепановскій признае сесю суму за правдивый довгъ, але заявляе, що тамъ мѣстить ся и майже міліонъ процентôвъ.

Предсѣдатель запытуе Щепановского, чи легко приходило ему дôстати такій кредитъ въ Касѣ, чи за кождымъ разомъ кредиту мусѣвъ наново старатись у Зімы и чи Зіма выпытувавъ его о близшій обставины пôдприемствъ? — Щепановскій признае, що початковый кредитъ дôстававъ вôдъ Зімы дуже легко, бо Зіма бувъ пересвѣдченый о рентовности его пôдприемствъ; пôзнѣйше позначавъ зъ конечности, щобы вôдзыскати давній позички. Вôдтакъ вôдкрыте вугля вплынуло на Зіму, що вонъ самъ отворивъ ему міліоновый кредитъ а и звонъ конечность грала важну ролю. Але коли Зіма побачивъ, що интересы заводять, позанъ вымагати лучшои бухгальтерiи и адміністрациi въ интересахъ Щепановского, а пôзнѣйше грозивъ замкненемъ кредиту, але не хотѣвъ донести до наглои катастрофы.

Предсѣдатель запытуе дальше Щепановского, яке покрыте мае вонъ на свои довги? На се Щепановскій каже, що вôдповѣдь трудна. Въ 1895 р. вонъ, маючи копальню нафты, надѣявъ ся покрыти довги зъ власныхъ фондôвъ. Теперь уже не мôгъ бы сего зробити, але за то Вольскій и Одживольскій зъ „мотивôвъ публичныхъ“ [??] обѣцяли помогти ему въ сплатѣ довгôвъ.

Потôмъ предсѣдатель пôдносить зъ акту обжалованя, що довгъ Щепановского записувано фальшиво въ книгахъ Касы и що вонъ на се вплывавъ. Каса вела его конто (рахунокъ бѣжучій) на чотири рахунки: одинъ на его имя, другій на имя Кінеля, третій на имя Фреліха, а четвертый на имя Лілiена. Щепановскій признае весь сесй конта за свои, але заявляе, що вплыву на введене бѣжучого рахунку Лілiена не мавъ. — На се предсѣдатель показуе листъ Щепановского до Зімы, де Щепановскій просить о полагоджене рахунку Лілiена. — Щепановскій вôдповѣдае, що сей листъ зредагованo по замкненю умовы зъ Лодзинськимъ и Вольскимъ, а вонъ его пôдписавъ. Пôзнѣйше, коли дôмаганъ ся вôдъ Зімы, щобы цѣлу его справу зъ Касою вôддати въ руки прокураторiи, довѣдавъ ся про конто Лілiена. Зіма просивъ его, щобы на выпадокъ, якъ справа пôйде до суду, сказавъ, що вонъ [Щепановскій] знае про сей рахунокъ. Вонъ згодивъ ся, але пôдъ услôвемъ, що въ сей справѣ не буде свѣдчити [тутъ Щепановскій розплакавъ ся], але буде сôбою жалованымъ. [Предс. Олеській признае, що Щепановскій въ своѣмъ поданю жадавъ трактованя его яко сôбою обжалованого.] Вкôнци Щепановскій признае конто Лілiена за свôй рахунокъ, але не давъ на него нѣякого покрыта въ ефектахъ. О контѣ Кінеля довѣдавъ ся въ 1892 р. якъ о довершенôмъ вже фактѣ, бо конто повстало въ 1891 р. Дальше каже Щепановскій, що була мова [певно тôлько мѣжь нимъ и Зімою], щобы позички его не фігурували [чому?] на однôмъ рахунку, але щобы дѣлити ихъ на рôзни позицiи, вôдповѣдно до пôдприемствъ. На жадане Зімы выставивъ вонъ актъ, що признае рахунки бѣжучй Фреліха и Кінеля за свои. Вонъ зъ симъ не крывъ ся.

Предсѣдатель вказуе, що на основѣ такихъ рахункôвъ бѣжучихъ на чужй имена, безъ урядового потвержденя и вѣдомости управы Касы могли бы [примѣромъ на случай смерти Зімы и коли-бы Щепановского не стало] пропасти позичени міліоны безповоротно. Въ тôмъ крые ся вина Щепановского. — На се — каже Щепановскій, що Зіма мавъ его листы, що то его рахунки; чи Каса о тôмъ знала, вонъ не може того пояснити.

Характеристичне то, що вкôнци на пытаня предсѣдателя признае Щепановскій, що и рахунки бѣжучй на имя Фреліха и Кінеля не мали нѣякого покрытя, вонъ не складавъ нѣякихъ папервъ въ Касѣ: анi ренты 800.000 зр., анi 400.000 зр. паперами. О нѣби-то покрытю тыхъ рахункôвъ довѣдавъ ся аж въ слѣдствѣ. О то не уповнявъ ся зъ Зімою. — На се предсѣдатель: „Ну, то видно, що Зіма бувъ такъ вамъ прихильный, що аж фальшувавъ рахунки и вводивъ въ блудъ заралъ и своихъ контрольорôвъ, щобы тôлько вамъ догодити!“ — Щепановскій каже, що про все те нѣчого не знавъ. — Однакъ предсѣдатель закидае ему, що вонъ, складаючи разъ асигнату на 180.000 зр. листами гіпотечными а пôднимаючи за се 225.000 зр. позички, пôдписавъ такъ: „*въ заступствѣ Ф. Фреліха Станиславъ Щепановскій*“. — Щепановскій признае ся до того.

Предсѣдатель выводить дальше маніпуляцію на имя Фреліха, яку вонъ властивъ самъ Щепановскій. Примѣромъ е асигната Щепановского зъ 7-ого лютого 1895 р. на 75.000 зр., а рôвночасно бере Фреліхъ 150.000 зр., хочь асигнату Фреліха пôдписавъ хто иншій, не Щепановскій. Такихъ асигнатъ находить ся бôльше; одна примѣромъ на 200.000 зр., де рôвночасно Щепановскій одною рукою вкладае, а Фреліхъ [recte знова Щепановскій] бере!

Щепановскій зôзнае дальше, що всѣ вальоры зъ фабрики бочокъ вôддававъ все Касѣ и що они пов инѣ були бути потоваи въ книгахъ Касы вôдъ 1892 р., а не вôдъ 1898. О выданю его матери Вандѣ Щепановскôй зъ Касы асигнаты на 40.000 зр. вже въ часѣ руину вонъ нѣчого не знае. Каже, що се могло наступити пôдъ вплывомъ гарантiи Вольского и Одживольского, але безъ жаданя его або и его матери. — На се предсѣдатель справедливо пôдносить давну рѣчь, що Зіма бувъ такъ прихильный Щепановскому, що ще передъ запорукою Вольского и Одживольского за его довги, повыдававъ уже зъ Касы все, що було власне Щепановского!

На тôмъ розправу того дня скôнчено.

Въ четверъ переслухувано дальше Вендриховского, [бо Щепановскій не явивъ ся].

Предсѣдатель закидуе Вендриховскому фальшованe рахункôвъ довгôвъ Щепановского въ книгахъ Касы, а то роздѣленемъ ихъ на чотири конта. Таке переношене було не тôлько неправильностiю, але [якъ выказують книги] фігурували тамъ выдуманй пôдклады. Отже предсѣдатель запытуе: чи знавъ вонъ про такй переношенiя?

Вендриховскій признае ся, що о контѣ на имя Кінеля знавъ давнѣйше, про Фреліха не знавъ, а о контѣ на имя д-ра Лілiена довѣдавъ ся доперва въ часѣ свого арештованя и то вôдъ слѣдчого судьѣ. Вôдтакъ описуе маніпуляцію у веденю рахункôвъ бѣжучихъ. Въ книзѣ депозитôвъ записувано тôлько загально, кôлько хто вложивъ, кôлько опôсля побравъ, и не записувано нумерôвъ ефектôвъ зложеныхъ на пôдкладъ. Въ грудни 1898 р. довѣдавъ ся, що рахунокъ Лілiена выробнано асигнатами на конта Фреліха и Кінеля.

Предсѣдатель подае до вѣдомости, що 31. грудня 1898 выбрано зъ Касы всѣ пôдкладовй ефекты Щепановского, а лишили ся тôлько т. зв. куксы и акцiи фабрики Польского [все майже безъ вартости] на суму 1,212.000 зр. та книжочка Касы на 42 зр. [добре покрыте на 7 міліонôвъ довгу!]. — Вендриховскій вôдповѣдае на се стеоретично, що о тôмъ не знае; такожъ яко бухгальтеръ не знавъ, що Щепановскій разъ-у р зъ вкладавъ якусь бôльшу суму грошей, а рôвночасно „Фреліхъ“ [Щепановскій] бравъ пôдвôйну квоту [н. пр. Щепановскій на свои имя вкладае 200.000 зр., а рôвночасно бере на конто Фреліха 222.000 зр.]. Предсѣдатель пôдносить бючу въ очи позицію: Одного дня Щепановскій заплативъ 500 тысячъ зр. и того самого дня выдано ему таку саму квоту на конто Кінеля. Якъ же бухгальтеръ не мôгъ бы замѣркувати, що тутъ дѣе ся швиндель? — На се Вендриховскій вôдповѣдае, що не було его обовязкомъ застановлятись надъ тымъ. Вкôнци думавъ, що Щепановскій зъ Фреліхомъ и Кінелемъ ведуть спôлку и собѣ взаимно сплачують.

Дальше зôзнае Вендриховскій, що въ 1897 р. сказавъ разъ до Зімы, що треба вже разъ выробити рахунокъ Щепановского. Тогдѣ Зіма завѣвъ его до скарбця и показавъ ему въ скрини повно вальорôвъ [12.800 удѣлôвъ куксовыхъ и 2000 акцiй фабрики Польского] и сказавъ: „Дивй ся, кôлько маю вальорôвъ Щепанов.кого! але сего не можна „перевести“. — Вендриховскій знавъ, що Щепановскій въ 1892 р. бувъ грубо обдовженый въ Касѣ. Знае и се, що 12. сѣчня 1899 р. выдано Щепановскому решту его депозитôвъ [листы гіпотечнй] на основѣ асигнаты, на котрôй Зіма написавъ власноручно „*депозита матери*“ [Щепановского]! Вендриховскій порозумѣвъ тогдѣ все, але вже було за пôзно!

Предсѣдатель звертае увагу Вендриховского на зôзнаня небôщка Зімы, зъ котрыхъ выходить, що неможливе е, абы вонъ не знавъ, що конта Кінеля и Фреліха е тôлько покрышкою довгôвъ Щепановского. — На се обжалованый каже, що Зіма по конференцiяхъ изъ Щепановскимъ диктувавъ ему: „Такъ мусить бути!“

Въ дальшôмъ розслѣдокуваню справы фальшивыхъ контôвъ заявляе Вендриховскій, що здивувало его отворене конта 1898 р. на имя д-ра Адольфа Лілiена. Не знавъ, що пôдписъ Лілiена е сфальшованый, що его пôдробивъ Зіма. О фактѣ выдерти картки зъ книги депозитôвъ, де було на конто Кінеля [ч. 1548] заиотоване выдане ренты на 800.000 зр., довѣдавъ ся доперва пôдчасъ шконтра въ Касѣ переводженого д-ромъ Зігурскимъ и бувъ выдертымъ картки дуже обуреный. Картку мôгъ выдерти або самъ Зіма, або „хтось“[?] зъ его припорученя очевидна на те, щобы комісію при шконтрѣ ввести въ блудъ и щобы не выпытувала о депозитъ. Такъ само представляе собѣ выдерте зъ книги картки [ч. 1627] зъ контомъ Фреліха на квоту 436.000 зр. Блищихъ поясненъ удѣлити не може. Дальше оповѣдае, що зôзнавъ въ початкахъ сѣчня 1899 передъ шконтрующою комісiею о довгахъ Щепановского, а жалуе, що не зôзнавъ ще о контахъ на имя Фреліха и Кінеля. Зіма пôзнѣйше приказавъ вписати, що конта Фреліха, Кінеля и Щепановского е спôльнй. Тогдѣ Вендриховскій зачавъ тую „маніпуляцію“ пôдозрѣвати, отже жаждавъ вôдъ Зьолецкого показати головнi книги. Въ контѣ Кінеля найшовъ наведенй чотири пôдклады ренты по 200.000 зр. Сказавъ Зьовецкому: „Най Жебровскій пôйде до Зімы, чого вонъ хоче, скоро тутъ записаный депозитъ?“ Опôсля на заяву Зьолецкого, що Жебровскій не мае[?] вôдваги пôйти до Зімы, сказавъ Вендриховскій: „Може директоръ [Зіма] не мае дѣйстно депозиту Кінеля“ и на тôмъ справа скôнчилась.

Изъ зôзнань Вендриховского предсѣдатель выводить, що поручене Зімы о вписаню контъ Щепановского, Кінеля и Фреліха, свѣдчить, що Вендровскій вôдъ давна знавъ о спôльности сихъ контъ. — Вендриховскій перечить сему, а догадуе ся, що мôгъ бути хтось иншій зъ бухгальтерiи въ сю справу втаемниченый. Не посуджуе однако нѣкого. [На примѣтку предсѣдателя: якъ се можо бути, щобы головный бухгальтеръ о тôмъ не знавъ, Вендриховскій здвигнувъ лишь раменами.] Дальше каже Вендриховскій, що Зіма не выдавъ о вписаню спôльности контъ припорученя на письмѣ, а могло се стати ся въ часѣ неприсутности Вендриховского въ половинѣ лютого [вôдъ 28 сѣчня не бувъ вôнъ въ бюрѣ]. Въ перенесеню всѣхъ контъ на одинъ спôльный рахунокъ и въ выдертю зъ книги дотычныхъ картокъ добачуе Вендриховскій намѣръ: заващити рахунки Щепановского и укрыти бракъ депозитôвъ, котрыхъ въ дѣйстности не було.

[*Дальше буде*].

НОВИНКИ.

— **Будова „Народного Дому“** въ Чернôвцяхъ зближае ся вже до кôнця. Цѣлый партеръ, крôмъ двохъ комнатъ на „Руску Касу“ и редакцію „Буковины“, заняла буреа. На першôмъ поверсѣ гарне мешкане, призначене на вынаемъ, уже готове, а комнаты призначенй для товариствъ стануть готовй за пару тыждневъ. Въ сали и въ комнатахъ товариствъ, на сходахъ и въ друкарни буде електричне освѣтлене.

— **Посолъ о. Данило Танячкевичъ** прислався намъ зъ просьбою о помѣщене таку заяву: „До висшуваня менѣ зъ одной стороны авторства статьѣ въ 12616 ч. Neue fr. Presse с. р. пôдъ заг. „Русины и кріза“ признаватись не можу, бо она не сходна нѣ зъ моею програмою, нѣ зъ политичнымъ становищемъ, а окрôмъ того есть моею засадою: все, що пишу, пôдписувати повнымъ именемъ. — Посолъ *Д. Танячкевичъ*.“

— **Зъ Праги пишуть намъ:** Поховали мы дорогого намъ Франтiшка Ржегоржа. Тутешна громадка Русинôвъ вôддала честь и послѣдну прислугу покôйному пôдъ проводомъ проф. унів. д-ра Горбачевского. Русины зложили на домовину вѣнокъ зъ написю „Незабутьному Ржегоржови пражскй Русины“. Передъ домовиною стояла таблиця зъ написю „čestny člen Prosviy a mych spolkův rusinskych“. О сесю таблицю невно постаралисьприятелѣ покôйника, котрй знали его душу и розумѣли, що тою написю найбôльше зрахуе ся его душа. Бувъ такожъ вѣнець вôдъ Ружены Есенскои, котра переложила Шевченка на ческу мову, а богато користала зъ радъ пок. Ржегоржа и все була зъ нимъ въ приязнихъ виносинахъ. Narodni Listy писали, що похоронъ бл. п. Ржегоржа бувъ скромный. То правда, але лише що-до церковнои парады, бо людей явило стôлько, що мы й не сподѣвали ся. Були вызначнй интелiгенты ческй, здаеть ся всѣхъ напрямôвъ, такъ що пôдъ тымъ взглядомъ похоронъ бувъ радше перворядный, нѣжь скромный. На похоронѣ явивъ ся и Jaromir Hruby, той, що на зъѣздѣ въ Краковѣ говоривъ щось о приязни зъ Россiею Участь Чехôвъ въ похоронѣ Ржегоржа свѣдчила о тôмъ, що симпатiя Чехôвъ до Русинôвъ далеко не выгасла.

— **Товариство будовы русько-народного театру имени Ивана Котляревского у Львовѣ** пригадуе Вп. членамъ, що надзвычайнй загальнй зборы вôдбудуть ся въ недѣлю 15 ого н. ст. жовтня с. р. о 3 годинѣ пополудни въ великôй комнатѣ товариства „Руска Бесѣда“ [ринокъ ч. 10]. Предметъ нарады: „Змѣна трехъ параграфôвъ нового статута, не затвержденыхъ мiнiстерствомъ, внесеня членôвъ и интерпеляцiи. Передъ самыми зборами вôдбуде Выдѣлъ товариства коротке засѣдане.

— **Зъ „Сокола“.** Отсимъ повѣдомляю членôвъ „Сокола“, що вправы гімнастичнй будуть вôдбувати ся ажь до дальшого зарядженя все въ понедѣлокъ, середу и суботу въ часѣ вôдъ 7 до 8 годины вечеромъ, зъ тымъ, що розпочинають ся вже *въ понедѣлокъ 16 н. с. жовтня*. — Голова товариства В. Нагôрный.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Симъ повѣдомляемо Вп. членôвъ „Народнои Торговлѣ“, що бiлянсъ и замкнене рахункôвъ за рôкъ адмiн. 1898/99 выложенй въ нашôй канцелярiи и по всѣхъ складахъ та що высылаемо ихъ почтою на бажене Вп. членôвъ. — *Дирекцiя*.

— **Пригадуемо,** що *вечерницѣ* устроюваний заходомъ украиньско рускои молодѣжи вôдбудуть ся вже завтра т. е. 14 с. м. въ комнатахъ тов. „Рускои Бесѣды“. — Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. — *Комiтетъ*.

— **Ось до чого вже доходить!** Черновецка „Буковина“ мѣстить въ остатнôмъ (117 ч.) цѣкаву вѣстку зъ Перемышля. Ей дописувательпише: „Довѣдуемо ся зъ жерела якъ найбôльше достовѣрного, що деякй власти зачинають въ переписцѣ зъ нашимъ епископскимъ Ординарiятомъ дописувати на адресахъ: jako kierownika urzędów metrykalnych“. Вôдтакъ дописувательсправедливо пытае: чи и польскй пароxи дôстануть номiнацiю на „prowadzących“ а польскй епископы на „kierujących“...

— **„Bardzo słusznie!“** — каже Przegląd, що львôвскій Ординарiятъ заборонивъ вѣче руского духовенъства бо оно мѣжь нашимъ мало обговорювати обѣжники намѣстника и президента апеляцiи въ справѣ урядовои переписки зъ рускими урядами парохiальными, а фактъ сей, що духовенство мало занятй ся не духовнымъ тематомъ, есть — каже Przegląd — самъ собою сумнымъ. Вѣримо дуже, що оборона рускихъ правъ есть для Przegląd'у рѣчію „смутною“, а весело було бы ему, коли-бъ руске духовенство всѣ свои права зложило въ руки Бауитôвъ та тыхъ пôдъ кавками.

— **Теперѣшнй будовы!** При улицы Вôрменьскôй будуе ся нова каменица. Ще нѣчого не видѣла, а муръ уже завалився ся на муляря и тяжко его потовкъ. Куда окомъ кинь, всюда фушерка, абы дешевше...

— **До Хв. Выдѣлу повѣтового въ Станиславовѣ.** Вы може не знаете, що дѣе ся зъ мостомъ, котрый передъ кôлькома мѣсяцями зачали Вы класти въ Крилосѣ, отже я Вамъ скажу. Замѣсть поправити, Вы зробили зъ доброи дороги багно-трясавицю, що годѣ туды переѣхати. Конѣ топлять ся, вôзъ лѣае въ спôдъ и чоловѣкъ ледве въ душею може спасти ся. Зле дѣе ся, бо коли прийде ѣхати туды котрому зъ выдѣловыхъ, тогдѣ справдить ся пословиця: „хто пôдъ кимъ яму гребе, самъ въ ню упаде“. Отже заки часъ, полагодьте дорогу, дайте поручя, абы я не потребувавъ бôльше на писане тратити часъ. — *Олекса Мельничукъ* господарь въ Крилоса.

— **Замахъ на фундацію сиротиньску** Przegląd вôдкрывае передъ свѣтомъ заходы ордината Чарковского Голѣевского, щобы загарбати фундацію, яку утворила бл. п. графиня зъ Чарковскихъ Голѣевска для убогихъ сирôтъ, зложивши на сю цѣль 122.000 зр. Въ тôмъ притулиску мали мати пристрiшъ въ одной третôй дѣти зô Львова, въ одной третôй зъ дôбръ ординатскихъ, а въ одной третôй зъ краю. Капiталъ фундацiйный депоновано въ банку гіпотечнôмъ, але намѣстництво зажадало, щобы мѣсто тй грошѣ переховувало въ касѣ мѣсковй. Лѣта уплывали, а анѣ фундацiи въ життѣ не введено, анѣ грошей не перенесено до каси мѣсковй. Доперва теперь президентъ д-ръ Малаховскій, вôдгребавши десь дотычнй акты, поручивъ радникови магiстрату Стрѣльбицкому референтъ зъ припорученемъ фундацію якъ найскорше въ життѣ впровадити. Тымчасомъ п. Чарковскій-Голѣевскій потерпѣвъ великй страты на звязи зъ Шидловскими радъ бы собѣ се вôдбити, отже робить заходы, щобы взяти депозита зъ банку гіпотечного, котрй тымчасомъ зъ процентами уросли на показну суму 144.000 зр. и черезъ свого адвоката повѣдомивъ громалу, що пок. Голѣевска фундацію свою вôдкликала, а вонъ „потребуючи грошей“ депозитъ вôдбирае, але громадѣ призначуе зъ того на добродѣйнй цѣли 20.000 зр. Рôвночасно той адвокатъ внѣсъ до суду въ имени ордината позовъ противъ банку гіпотечного о заплачене 144.000 зр. а судъ вызначивъ речинець на 4 с. м. Банкъ гіпотечный, повѣдомленый о позвѣ и речинцi, рѣшивъ повѣдомити и громаду м. Львова, яко властительку за вôзванои суммы, щобы також выслала свого вôдпоручника на розправу. Заступникъ громады явивъ ся и внѣсъ замѣты.

— **Приятель перемыскои шляхты** фінансістъ Фрайденгаймъ, бо вонъ ѣй посередничивъ у всѣхъ позичкахъ, купнахъ и продажахъ, зделрандувавъ 50.000 зр. и утѣкъ. Але якось не повело ся жидкови, бо въ Гамбурзѣ приловили его и знайшли ще при нѣмъ 30.000 зр. та білетъ... до Америки.

— **Якъ не зъ молохомъ, то зô смолою** — погадали собѣ жидки — а таки конче будемо горѣвку до Львова пачкувати. Опогды вѣзъ жидокъ Штальмайстеръ черезъ рогачку Жовковску величезный банякъ на возѣ. На пытане стражника, що везе, каже спокôйно: „Ни, смолу!“ Щобы пересвѣдчити ся, стражникъ зануривъ у банякъ шпаду и дѣйстно була смола. Хотѣвъ уже дати перепустку, але ще разъ спробувавъ шпадою и намацавъ стѣну щось надто близько. Се звернуло его увагу, що мабуть сей банякъ зъ подвôйными стѣнами, и такъ дѣйстно було. Банякъ бувъ дуже штучно сконструованый и мѣстивъ 200 літрôвъ горѣвки.

— **Павiльонъ мира.** На выставѣ парискôй намѣряе презесъ Лодзкои зелѣзницѣ Бльохъ урядити „павiльонъ мира“, въ котрôмъ зграмаджений предметы будуть наглядово доказувати, що вôйна въ Европѣ стала ся неможливою. Будуть доказы, яке велике знищене спровадила бы вôйна и якимъ она була бы страшнымъ нещастемъ. Будуть таблицѣ статистичнй, зуставлена графічнй и такй иншй способы уочненя, що цивiлізованый свѣтъ не бувъ бы вже въ силѣ вытримати страшного страсеня вôйны. Кошты павiльону обчислений на пôвъ міліона марокъ.

— **Любовный драматъ.** Въ мѣсцевости Костна пôдъ Рекою залюбивъ ся учитель въ своѣй товарищѣ по званю, однакъ тая на всѣ обзывы его любови була глуха и слѣпа. Мимо того залюбленый попросивъ ю о руку, а коли она вôдмовила, присягъ зômстити ся. Зачавъ ся колоѣи мешкання, а коли она выходила до школы, выскочивъ изъ сховку и стрѣливъ до нен два разы зъ револьвера. Умираючу вôдвезено до шпиталю, а ей загорiчого обожателя арештовано.

— **Не до старости, а до смерти учи ся!** — Такъ подумавъ я собѣ, читаючи про „Аґамѣ“ або „Трубача“. Учивъ ся я науъ природничихъ, але нѣгде не трафилло ся менѣ чути, щобы бувъ на свѣтѣ птахъ, котрый робить службу пса вôвчарского, и то — сли вѣрити часописямъ — лѣпше навѣть, бо птахъ сей умѣе дуже добре орiентувати ся и нѣколи не позволить, абы яка вôвця заблукала ся. Такъ само добре сторожить вонъ коло дробу и газдини не боить ся, абы яструбъ гусяти чи курити не вхопивъ. Жие вонъ въ пôвнôчнôй части Америки полудневи, де Индiяне звуть его „Аґамі“ або „Трубачъ“ а въ орнітольогiи звесь вонъ Psophia crepitans. Зъ виду пригадуе журавля, тôлько бôльшій и красше уференый. Легко освоюе ся, а тогдѣ привязуесь дуже до пастуха и заздрôстный, коли песъ або котъ ласить ся, а вдоволеный, коли его властитель погладить. „Трубачъ“ провадить вôвцѣ на пасовиско и зъ пасовиска, а до помочи ужитае дзюба и крылъ.

— **Великаньскій готель** будуе ся въ Чікаго. Буде мати 10 поверхôвъ а на кождôмъ поверсѣ 113 комнатъ, разомъ 1.130 комнатъ! Гостѣ готелевi дôстануть за 65 центôвъ денно снѣдане, обѣдъ и вечерю, безплатну купѣль, а крôмъ того можуть користати въ бiбліотеки готелевои. Буде его товариство акцiйне зъ капiталомъ 1 500.000 зр. Въ Ню-Iорку е вже два такй готелѣ и знаменито оплачують ся.

——

Господарство, промыслъ и торговля.

— „Янусъ“, заведенє взаимныхъ обезпечень на жите у Вѣдни. Якъ звѣстно, новѣйшими часами заявила одна часть членовъ того найстаршого заведенія взаимныхъ обезпечень на жите розличей бажавя въ напрямѣ змѣны статута, рѣшеного на послѣднихъ загальныхъ зборахъ членовъ. Вѣрный принципови взаимности, управляючому всѣхъ членовъ дирекцію управы, скликує „Янусъ“ надзвычайнй загальнй зборы на понедѣлокъ 6 н. ст. падолиста 1899 р. на 10 г. д. рано до концертовой салѣ Ронахера, входъ I., ул. Шіллінга 4 I. п., а въ доказъ якъ найдальшихъ уступокъ зъ стороны управы поставлений на даевнѣмъ порядку всѣ членамъ проектованй змѣны. Дотычну оповѣстку найдуть нашй читателѣ межи инсератами.

Посмертнй ✝ оповѣстки.

Антонiй Баранъ, учитель въ Гуменцю коло Щирця, упокоивъ ся на недугу грудну вчера рано въ 46 роцѣ житя, полишаючи въ найбѣльшѣмъ недостатку жену зъ пятѣрма дробными дѣтьми. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 жовтня. Въ ин титутѣ для студентовъ зъ Босны заведено новый регуляминъ, котрый цѣлкомъ вбдтявъ ихъ вбдъ свѣта. Бѣльшбсть студентовъ регуляминy не пбдписала. Вчера урядило до 200 полуднево-славяньскихъ студентовъ демонстрацію передъ палатою міністра Каллая. Поліція розбгнала демонстрантовъ. Новый регулямінъ міністерство выдало на се, абы до боснійскихъ студентовъ не мала приступу нѣяка аґітація Сербовъ, бо правительство хоче выховувати ихъ въ дуже льояльнбмъ, вѣрнопбддaньчбмъ лбкайскбмъ дусѣ.

Петербургъ 13 жовтня. Въ наслѣдокъ вбдкликаня англійского конзула въ Фінляндiи Вольфа, зрезигнувало зъ свого становиска вбсѣмъ нашихъ англійскихъ конзулѣвъ въ Фінляндiи. Русснфікаторскй дневники высказують зъ тои причины свое обурене.

Софія 13 жовтня. Кабінетъ подавъ ся до дижісіи. Князь поручивъ утворене нового кабінету міністрови просвѣты Иванчовови. Иванчовъ пробувавъ кблька комбінацій и остаточно зрезиґнувавъ зъ своои місіи.

Надбслане.

Концiпiент адвокатскій
пошукує міеци від 1 листопада с. р. Адресу 378 подасть Хв. Адміністрація „Дѣла“. 3—3

ПОШУКУЮ
концiпiента и прошу о якъ найскорший зголошеня.
Д-ръ Т. Окуневскій
адвокатъ въ Городенцѣ. 357 2—3

Уважайте на сей ☞ выпаленый КОРОКЪ! !!! 18 15—52

ЛИПЪ
въ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трабу галицка ч. 12, дбмъ власный, можна дбстати щодневно вже о годинѣ 8-бй рано горячй снѣданя

ЦѢННИКЪ.

Печенѣ вепрова зъ капустою	15 кр
Овчаний легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Кольбаска зъ хрѣномъ	8 „
Кнедлѣ	15 „
Обѣдъ по абонаментѣ	50 „

Всякй напитки въ найчѣшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потодять зъ моихъ реставрацiи, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшй пивo по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. кітра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ звоємотрима кухня.

79 123—9 Зъ высокимъ почитанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Отворивъ в Мельницѣ у Львовѣ, площа Марiацка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на початку цѣлого вносця Гетманiв

порученє въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляри, цвікеры, лѣнеты, бінокли, дальновиды, барометры, термометры, рѣзне ареометры, лорнеткы, люны, компасы, райсцайґы, тасмы мѣрничй, вѣсы, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбв електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся най найскорше и найдешевше.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львовi, рынок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 роцi“. Написав д-р Іван Франко, цiна 30 кр.

„У пятьдесяту рiчницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Цiна 25 кр.

Всякі замовленя виконывають ся скоро і точно.

½ натуральной величины

Оріґінальний анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вґлубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вґлубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вґлубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здбймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лица пбдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ½ вґлубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рбздавный!

Ручить за кождy штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або на попередною заплатою.

Вытяґъ зъ многихъ чодакъ зъ 23/10 1898.

2 анґл. бритвы одер жавъ; дуже добрй. Въ интересѣ пре ы поручаю Вашу фірму найсовѣст йше. Теофиль Глушкевичъ пар , въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ ді мантовои сталi; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Людвикъ Загра дникъ парохъ въ Куш чичахъ.

Подбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.
О. Подлѣнскій, парохъ Юровець.
Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Патентований примѣты до ѣды.

Англійска марка „Sheffield“. Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстри шлюфованій. Вбстре не выпадають анѣ не розховстуються навѣть въ кишѣку. Туцинъ одного пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ туцина пары. D. 54 49—?

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ Англія бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелiхи и т. п. власнй выробы
поручае по цѣнах умѣреных
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
Замовленя зъ провінцiи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а и. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентовъ анѣ похатникбвъ не высылаємо. 2 37—52

Хоробы половi
шкбрнй и застарѣлй хоробы матичнй взагалѣ въ белѣстыхъ выпадкахъ недуґъ жѣночихъ лѣчить раликально пбдъ ґарантiею Д-ръ ФРІШЪ, Казимирбвска 3, II. п. 383

Артистично-ритовичне ЗАВЕДЕНЄ А. ЗП'МАНА
у *Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.*
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранiйше.
ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и выше. Стампiлi металевй и каучуковй, гербы, монограмы, стампiльнй марки, стамцы, таблицѣ литй и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінцiи полагоджують ся вбдворотною почтою. 221 38—52

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

ЛЖКА зелѣзный складанй по зр. 5·50, въ бокали, орѣхово лакированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

ЦИЗОРИКИ власного выробу, анґлійскій и Генкельса принорученя Іванъ Лаврукъ, ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкахъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ була давна и признана за невылѣчиму — той най на ґербату А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои силы тои ґербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дбстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 391 1—10

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АБСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том I. Загальнi наукы і право рѣчеве; том II. Право облiґацiйне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропiґійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вбдповѣдає: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Корель, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 3 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, рынокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вбдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

Потребую учительки на село до дѣвчатъ (V и III класы). Учителька Русинка хотяйбы лише зъ VIII клясою. Ближшій условія письменно пбдъ адресою Ник. Смалько, парохъ въ Брустурахъ о. п. Космачъ рег Коломыя. 399 1—3

Постѣль найдѣшше и найдешевше набунати просто въ робѣтни ковдеръ и матерацбвъ **ЮСИФА ШУСТЕРА, Львовъ Коперника ч. 5.** 398 1—45

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ
виданнѣ
коштом руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ
Братовъ Любельскихъ
при ул. Валовой ч. 3 у Львовѣ.
Поручаємо на сезонъ зимовый свій свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкбрахъ, якъ такожъ готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрбвъ, заруканкбвъ, шапокъ, беранiць и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рбвножъ удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрыта футеръ и продаємо по можливо найнижшихъ цѣнахъ. 350 2—15
☞ Цѣнники дaромъ и оплатно. ☜

Вже выйшовъ
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рбкъ 1900.
Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

„ЯНУСЪ“, Заведенє взаимныхъ обезпечень на житє у Вѣдни.

ОПОВѢЩЕНЄ.

По мысли §. 27 статута зъ 1 октобра 1885 скликує Его Превосходительство п. надпрокураторъ въ порозумѣню зъ дирекцiйнымъ Совѣтомъ

Надзвычайнй загальнй зборы

членбвъ „Януса“, Заведеня взаимныхъ обезпечень на житѣ у Вѣдни, **на понедѣлокъ 6 н. ст. ноября 1899 р. о 10 год.** передъ полуднемъ въ концертовой салѣ Ронахера, входъ I. Schillinggasse 4, I. п.

Дневный порядокъ:

Рѣшенє змѣнъ, предложеныхъ одною частію членовъ на звычайныхъ загальныхъ зборахъ 26 мая 1890 р. принятого статута (включно змѣнъ рескрипту выс. ц. к. міністерства внутр. дѣлъ зъ 12 юля 1899 р. ъ 23.201 предложеныхъ и принятыхъ дирекцiйнымъ Совѣтомъ на основѣ повномочія, даного ему загальными зборами)

По мысли §. 25 статута зъ 1 октобра 1885 р. въ загальныхъ зборахъ можуть взяти участь за легитимацiею лично всѣ управненй члены. Карты участи по выказаню правильности членьства выдае Заведенє на 14 днѣвъ передъ зборами.

Право активного и пасивного голосу и выбору прислугує кождому повнолѣтному, власновбльному членови-мужчинѣ; юридичній особы (корпорацiи и институцiи), о скбльке суть членами по крайнбй мѣрѣ одинъ рбкъ (§. 15), беруть участь черезъ своихъ уповномбченыхъ представителѣвъ. Женщины-члены такъ само, выказавши свое членьство, можуть голосувати черезъ уповномбченыхъ членовъ-мужчинъ. Такъ уповномбченый якъ и въ своѣмъ имени голосуючій не може репрезентувати надъ 10 голосбвъ.

Право голосу и выбору маютъ по мѣрѣ высоты обезпеченя:

На гульд.	1000		капіталу або гульд.	100		ренты обезпечень	1	голосъ
„ „	1001	5000	„ „ „	101	500	„ „	2	голосы
„ „	5001	10000	„ „ „	501	1000	„ „	3	„
„ „	10001	20000	„ „ „	1001	2000	„ „	4	„

дальше кождa надвыжка вбдъ 1—10000 капіталу, взглядно о 1—1000 ренты, управняе до одного голосу ббльше, але не вiше 10 голосбвъ.

Не можна брати участи въ зборахъ безъ вступнои карты.

Пчт. членами поставлений змѣны, якъ и на загальныхъ зборахъ 26 мая 1899 рѣшеный, а рескриптомъ выс. ц. к. міністерства внутрѣшныхъ справъ зъ 12 юля 1899, ч-ръ 22.201, змодифікованый статутъ, почавши зъ дня 28 н. ст. октобра 1899 т. р. на 14 днѣвъ передъ надзвычайными загальными зборами, доручить на бажане безплатно П. Т. членамъ центральна дирекція у Вѣдни або генеральна репрезентація для Галичины и Буковины: Іоанъ Климкевичъ, **Львовъ, ул. Академична ч. 8.**

Вѣдень, въ октобрѣ 1899.

Дирекцiйный Совѣтъ.

(Передрукъ не платить ся) 396 (1—1)

Розкладъ ѣзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского [пбзнѣйшого о 86 мінутъ вбдъ часу львбвского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вбдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицкань, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉.		6·15	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицкань, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	7·55	„ Лавочного „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пбдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ½ до ¹¹/₉
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислав.		9·58	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзца, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ½ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вбдъ ½ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пбдзамча
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·15		„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят.
2·35		„ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ Пбдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббвки
	5·40	„ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ½ до ³⁰/₉
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вбдъ ½ до ³⁰/₉.
				3·20	„ Зимнои воды ⅞ „ ¹⁰/₉.
				3·25	„ Бруховичъ „ ⅞ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанцiи, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		
	3·05	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·20	„ Ицканъ, Пбдвисокого, Козовы		6·50	„ Орлова вбдъ ¹⁵/₈ до ¹⁵/₉
	7·58	„ Янова вбдъ ½ до ³¹/₉, и вбдъ ¹⁵/₉ до ³⁰/₉ що день и вбдъ ½ до ¹⁵/₉ недѣлю и свята			„ Янова вбдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будній дни
				7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ³⁰/₉, и ¹⁰/₉ до ¹⁰/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы рускок
	8·20	„ Бруховичъ вбдъ ½ до ¹⁵/₉ що день		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пбдзамча
	9·21	„ Янова вбдъ ½ до ¹⁵/₉.		7·47	„ Янова ½ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ ½ „ ³¹/₉ и ¹⁵/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвисоцкого		9·11	„ „ ½ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	10·08	„ Пбдволочискъ, Бро Чопичинецъ		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на го дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пбдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информацiйне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краснцкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропiґійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 221. Львовъ, Субота 2 (14) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначенитших новѣстей" выходитъ що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Duken, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; B. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр.
на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлчки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаючи приватний числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Галицка панама безъ кѣнця!

[*Статья надѣслана зъ краю.*]

Остатными часами чепило ся лихо наших опѣкунѣвъ та переслѣдує ихъ немило сердно. „Polnische Wirtschaft" показує ся свѣтови въ цѣлѣй наготѣ.

Довго крыла ся погань, старанно упрывана можными свѣта сего, то и найбѣльший злочины не выходили на яву и рука справедливости не досягала нихъ. Та коли вже дѣйшло до краю, мусѣла наразъ пробрвати ся заслона, що нею старанно закрывали всякій великій й менший рыбы свою господарку, а ихъ дѣла поганѣ почали выходити на верхъ.

Попередъ нашій очи пересунули ся довгій ряды „zasłużonych dla ojczyzny mężów" — кождый въ клеймомъ злочину на чолѣ. Почались утечѣ, самоубійства, вкѣнци арештованя, такъ що майже кождого мѣсяця свѣтъ довѣдавъ ся про якійсь плѣдъ „organiczn'ou prac'ы". Сироневѣреня, обманьства, простій злодѣйства падали важкимъ тягаромъ на верхи польскон суспѣльности, ажь нарештѣ справа касы щадничон доѣхала кѣнця тымъ, що були дотеперь „chlubą ojczyzny". Люде, що повысувались на чоло въ нашѣмъ нещастнѣмъ краю, що выглядали „свѣтилами", показали ся простыми злочинцями. Цѣлій партіи покомпромітувались, розправа, яка теперь веде ся у Львовѣ, грозить компромітацією, а може и криміналомъ людямъ, що брали ся трасти цѣлою державою.

Та закимъ еще покарано тыхъ, що цѣлыми роками розкрадали добро найбѣднѣйшихъ верствъ народу, — тыхъ, що кинули погану славу на цѣлый край и збѣльшили и такъ уже послѣдну „nędz'y w Galicyi" — зновъ починають ся новій самоубійства...

Отъ недавно [3-ого с. м.] вѣдобравъ собѣ жите адвокатъ въ Городенцѣ — д-ръ Билковскій. Въ польскихъ дневникахъ читаемо про него: „загально любленый, поважаный, въ справахъ народовыхъ усе бравъ чинну участь, не щадячи трудѣвъ нѣ грошa, абы тѣлько служити добрѣй справѣ" [гл. Słowo polskie и инчій польскій дневники]. Отже человѣкъ вызначный середъ галицко-польскон суспѣльности — и навѣть его противникъ мусить признати, що справдѣ бувъ се человѣкъ „заслуженый" при выборахъ. О причинѣ жь его самоубійства польскій дневники нотують лаконічно: „злій вѣдносины фінансовій въ послѣдныхъ часахъ". Ну, коли-бъ тѣлько всего, то можна бы лишь пожалувати человѣка, — але-жь польскій газеты не хотять цѣлон правды сказати, може и длятого, що тутъ входять въ гру рускій мужики.

Небѣщикъ д-ръ Бялковскій, зъ одной стороны „не щадячи [якъ и написано въ Słow'ѣ polsk'ѣмъ"] грошa для доброн справы, зъ другон стороны зичивъ собѣ грошa зъ депозитѣвъ зложеныхъ въ его канцелярій. Довшій часъ удавались ему тій безпроцентовій позички яко-тако, а коли коли и грозила яка халепа то удавалось ему вывинути ся, а то тымъ лекше, що депонентами его були по найбѣльшій части темній селяне, котрій не знали, де шукати права на адвоката. Ажь передъ кѣлькома тыжднями урвала ся терпеливѣсть клієнтѣвъ, бо зъ усѣхъ сторѣнъ зажадано вѣдъ него грошей, и то енергічнѣйше, нѣжь звычайно. Приятелѣ вѣдмовили помочи и ему не лишило ся нѣчого иншого, якъ выпалити собѣ въ лобъ и въ той способъ увольнити ся вѣдъ нетерпеливыхъ клієнтѣвъ.

Вѣсть про самоубійство розбійшла ся блискавкою по цѣлій околици и вже въ кѣлька годинъ стояли передъ канцелярією небѣщика купами нещаслівій селяне и ломили руки зъ розпуки, бо кождый знавъ, що грошѣ пропали. Зачуваемо, що селянъ тыхъ, котрій завѣрили свое добро д ру Бялковскому, е дуже богато, а мѣжь ними и такій, що по кѣлька сотокъ держали въ „певнѣмъ" депозитѣ небѣщика. Крѣмъ того залягае въ его канцелярій множество справъ хлопскихъ, солоно оплаченыхъ а не покѣнченыхъ, такъ що шкода, яку селяне черезъ смерть д-ра Бялковского потерпѣли, має выносити кѣлька тысячъ.

Гѣрка доля нашого бѣдного селянина! Крѣмъ податкѣвъ и иншихъ безчисленныхъ даннъ спадають на него всякій инший „благодати". Обкрадали панки банкъ „włościański" а мужицка шкѣра трѣщала и трѣщить доси; гуляли за грошѣ зъ касы щадничон, мужикъ має теперь ручити; загиривъ адвокатъ депозиты — и се вѣдбивають на мужику... Кобы вже разъ тому бувъ конецъ! А то нинѣ всѣ занепокоенній и будущиною, бо послѣдный рѣкъ показавъ страшну деморалізацію середъ галицко польскон суспѣльности. Неразъ почуешь бесѣду, що мабуть не стало бы криміналѣвъ, якъ бы такъ добре взявъ ся хто до обрахунку великихъ касъ въ краю, котрій публичнымъ грошемъ орудують

До сего обрахунку повинній взяти ся братя Поляки, коли не хотять, щобы неслава, якон имъ нажили ихъ найпередовѣйші люде, упала на нихъ всѣхъ. Они повинній бажати, щобы всѣ тѣ панки, котрій жили чи живуть чужою працею, он пили ся якъ найскорше въ криміналѣ, коли котрый не волитъ добровѣльно пѣйти „пасти чортамъ вѣвцѣ", якъ се многій-доси учинили. Лишь такъ очистить ся нашъ край вѣдъ злочинцѣвъ, а нѣколи покрываномъ вины, покрываномъ злочинѣвъ.

P.

Зъ університету и політехніки у Львовѣ.

Дня 10. с. м. передъ полудномъ вѣдбула ся въ тутешнѣмъ університетѣ звычайнымъ порядкомъ инавґурація нового року школьного 1899/1900. По службѣ Божій, вѣдправленій епископомъ Веберомъ въ гарно пристроенѣмъ костелѣ св. Николая, перейшли участника торжества до авлѣ університетскон. Крѣмъ університетскон старшины и професорѣвъ всѣхъ чотирохъ выдѣлѣвъ явили ся зъ достойниковъ: намѣстникъ, архієпископъ Исаковичъ, еп. Веберъ, президентъ высшого суду Тхуржницкій, президентъ краевого суду Бавхъ, віцепрезідентъ рады школьнон Бобжиньскій, прокураторъ скарбу д-ръ Корнъ, директоръ почтъ и телеграфѣвъ Сеферовичъ ректоръ політехніки Неменговскій и в. Салю выповняла університетска молодѣжь. Видно було такожь богато панъ.

Коли всѣ заняли мѣсця, промовивъ ректоръ університету д-ръ Абрагамъ. Насамперед здавъ вѣнъ справу зѣ стану університету въ минувшѣмъ роцѣ. Студентѣвъ було торѣкъ загаломъ около 1300 (пересѣчне число зъ обохъ пѣврокѣвъ), такъ що зъ сего огляду занявъ тутешній університетъ пѣсля вѣденьского и ческого въ Празѣ трете мѣсце мѣжь австрійскими університетами. Пѣсля народности було около 1.300 Полякѣвъ, около 550 Русинѣвъ, число — якъ зазначивъ бесѣдникъ — еще за мале въ приравнаню до рускаго населенія въ краю. Найбѣльше студентѣвъ, бо 1.200, було на правахъ, найменше на выдѣлѣ лѣкарскѣмъ, котрый зъ минувшимъ рокомъ скѣнчивъ перше пятилѣтя, — значить, звычайный часъ лѣкарскихъ наукъ.

Въ сѣмъ мѣсци доповнимо статистику студентѣвъ, подану бесѣдникомъ лише загально и побѣжно. Въ другѣмъ пѣврочѣ було всѣхъ студентѣвъ 1819 (о 82 менше, нѣжь въ першѣмъ). На теольогію ходило 288, на права 1220, на медицину 126, на фільософію 185. Пѣсля народности було 1282 Полякѣвъ, 524 Русинѣвъ (о 29 менше, нѣжь въ першѣмъ пѣврочѣ), 1 Болгаринъ, 10 Нѣмцѣвъ и 2 Чехѣвъ. Пѣсля вѣры було 890 рим.-кат. обряду, 545 гр. кат. (отже 21 зъ нихъ не признало ся до рускон народности; въ першѣмъ пѣврочѣ було такихъ лише 14), 1 менонітъ, 11 вѣрм. кат., 12 евангеликѣвъ, 354 жидѣвъ (польскон народности), 1 безвѣроисповѣдный. Зъ Русинѣвъ ходило на теольогію 228, на права 252, на медицину 18, на фільософію 31.

Вернемо назадъ до промовы ректора. Зѣйшовши на выдѣлъ лѣкарскій, зазначивъ бесѣдникъ, що теперь маємо першій разъ укѣнченыхъ львѣвскихъ медикѣвъ, а незадовго, може ще сего року, выйдуть першій львѣвскій докторы лѣкарскихъ наукъ.

Дальше указавъ бесѣдникъ на уладжуваній університетскими професорами вѣдъ якогось часу курсы для жѣнокъ и на пѣдготовленя до курсѣвъ для загалу, зъ котрыхъ має повстати щось нѣбы людовый університетъ.

Згадавши опѣсля про вѣдзнаки, якій дѣстали ся торѣкъ університетскимъ професорамъ зъ нагоды цѣсарского ювилею, про зрѣсть числа катедръ и професорѣвъ, про уступленя проф. д-ра Шараневича, котрому бесѣдникъ присвятивъ слова дуже прихильнон згадки, указавъ бесѣдникъ на потребы університету; здалась бы бѣльша дотація для бібліотеки, для клінікъ, на кождѣмъ майже выдѣлѣ бракує ще всѣляких катедръ, а найбѣльше учуваєсь потреба нового будынку для помѣщеня університету.

Зъ соціяльно-демократичнон партіи въ Нѣмеччинѣ.

IX.

[*Конкуренція заморска. — Рѣльничій промыслъ.*]

Головный клопѣтъ, якій має европейске рѣльництво, е конкуренція, яку оно мусить выдержувати зѣ зѣжемъ заграничнымъ. Землѣ посылаючій свое зѣже на европейскій торги можна подѣлити на краѣ всхѣдній и на колишній або теперѣшній кольонії.

Въ краяхъ всхѣдныхъ [сюда треба зачислити и Россію] населенє сельске зовсѣмъ вѣддане на ласку и неласку держави та пануючихъ класъ. Доки такій станъ тревае при продукціи на свое власне удержанє, доти положенє мужика не е ще такъ дуже зле. Особисто не має вѣнъ зъ властями дѣла, его заступае громада, а держава не дуже то й може пригнобити громаду, бо натуралій, въ якихъ платить ся податокъ, можна уживати лишь въ ограниченѣй мѣрѣ. Вже скорше держава въ такѣмъ станѣ вызискуе мѣсто, мѣщанъ, ремѣсникѣвъ, купцѣвъ.

Се змѣняе ся зовсѣмъ, коли лише власть державна познакомить ся зъ европейскимъ капіталізмомъ. До краю входить европейска цивілізація у формѣ мілітаризму, бюрократіи та довгѣвъ державныхъ и пѣдносить вымагания державы супротивъ громадъ Податокъ платить ся теперь грѣшми, и то чимъ-разъ бѣльшій. Рѣльництво е головною галузею доходѣвъ, отже на него спадае цѣлый тягаръ оплатъ — мужикъ мусить брати ся до насильного выдыскуваня землѣ и своєи працѣ. Земля не родить бѣльше, нѣжь передъ тымъ, а навѣть вычерпуесь и родить менше; що лишь не е конечно потрѣбне для удержаня житя, все те йде на торгъ. Але якъ найти купця въ краю, де майже кождый е мужикомъ, де кождый хоче продати а не купити? Выѣзъ средствъ до житя стае конечностію, держава мусить будувати зелѣзницѣ до моря або до границь краю, коли хоче збирати податки вѣдъ мужикѣвъ.

Щобы цѣна управильняла ся коштами продукціи, о тѣмъ нема й бесѣды. Тѣ продукты рѣльничій не продукуе ся капіталістично, продае ся ихъ пѣдъ натиском власти державнон и лихваря, котрого вытворили податки плачені грѣшми. Чимъ высшѣ податки и проценты лихварскій, тымъ бѣльша нужда и зависимѣсть мужика, тымъ бѣльша конечнѣсть продати свои продукты за кожду цѣну, тымъ бѣльша скѣлькѣсть працѣ, яку вѣнъ мусить зложити на вырѣвнанє довгу въ жертвѣ сельскому кулакови або панови, тымъ бѣльша скѣлькѣсть продуктѣвъ, яку вѣнъ мусить вывезти на торгъ, тымъ низша цѣна, яку вѣнъ за нихъ дѣстае, тымъ дешевій продукты, що продукують ся на полихъ его вѣрителѣвъ. Зростаюче обтяженє мужика податками и лихварскими процентами не пѣдносить, а лишь обнижае цѣну прокуктѣвъ, обнижае ренту грунтову и плату заробку дрѣбного господаря. Противъ такон конкуренціи не може бороти ся порядно ведена капіталістична господарка, що мусить числити ся зъ рѣзными взглядами и удержати урожайнѣсть господарства на певнѣмъ степени.

Такій вѣдносины панують въ краяхъ всхѣдныхъ; инакше за то конкурують кольонія: Америка, Австралія.

Тутъ находимо демократично настроеныхъ свѣбдныхъ мужикѣвъ, живучихъ зъ-далека вѣдъ свѣта, що не знають мілітаризму и не дуже обтяженій драчками. Неземѣрній просторы урожайнон землѣ лежать безъ властителя, бо давныхъ мешканцѣвъ, автохтонѣвъ можна дуже легко усунути. Ренты грунтовон ще нема, земля не має ще власности. Хлѣборобъ не потребуе такъ, якъ въ Европѣ, вуживати бѣльшу часть свого капіталу на закупно землѣ; вѣнъ може цѣлый свѣй капіталъ ужити на уряджене господарства. При рѣвнѣмъ вкладѣ капіталу и при такѣй самѣй скѣлькости землѣ може хлѣборобъ въ кольоніяхъ завести о много высшу культуру нѣжь въ Европѣ. А то тымъ лѣпше може ему удати ся, що кольоністъ приходячій зъ Европы находить тутъ зовсѣмъ инші вѣдносины, отже лекше може отрясти ся зъ пересудѣвъ и традицій Европы.

Земля тутъ ще не выссана, нѣколи ще не оброблювана Не потребуе навозу, нѣ плодозмѣну и дае неразъ черезъ довгій лѣта то саме жниво. Отже селянинъ не потребуе навозу нѣ природного, нѣ штучного. Вѣнъ може обмежити ся на продукованю одного рода зѣжа и робить то звычайно, коли лише розвиненій добре средства комунікаційній. Та одностороннѣсть и одукціи позволяе ему щадити на робѣтнику и знарядахъ рѣльничихъ, а звернути цѣлу силу капіталу на управу того одного рода зѣжа. Такъ примѣромъ хто сѣе лише пшеницю, той не потрѣбуе розвивати инших частей господарства. Се також вилыває, що тымъ самымъ выдаткомъ працѣ можна въ Америцѣ управити бѣльше поли, нѣжь въ Европѣ.

А що-до загального положеня рѣльництва — треба звернути увагу на се, що коли въ Европѣ робѣтникъ сельскій утѣкае зъ села и зъ рѣлѣ, то на кольонія приходить все свѣжій приростъ роббтника и кольоністѣвъ. Силы то звычайно добрій. Отже въ тыхъ краяхъ маємо тенденцію противну нѣжь въ Европѣ. Такъ само має ся рѣчь и зъ платою робѣтничою, що въ Европѣ йде въ гору а отъ прим. въ Америцѣ въ долину.

Але той роженый образъ господарки на кольоніяхъ тревае лишь якійсь часъ. Далѣ и тамъ змѣняють ся обставины. Земля будьщо будь по якѣмсь часѣ вуживае ся, дальше ей управляти годѣ, бо не родить. Отже що робити? Радили собѣ „кольоніста звычайно такъ, що забирали свѣжу землю. Але се тревало лишь такъ довго, доки була земля до забирання.

Сегодня вся урожайна земля въ Сполученыхъ Державахъ е вже власностію приватною. Приростъ числа господаретвъ стае повольнѣйшій. Земля не е вже безпанська, она дае вже ренту и має цѣну. Але зъ тымъ розпочинае ся и обтяженє рѣльництва. Американській хлѣборобъ мусить вже землю купувати, вѣнъ зменшае свѣй капіталъ оборотовый о цѣну землѣ, мусить отже господарити на меншѣмъ або робити довги. Сли нѣ, то приходить ся хиба господарити на найменѣмъ. По смерти властителя дѣти вже не можуть шукати землѣ на Заходѣ, а мусять вдоволяти ся подѣломъ зъ батькѣвского майна. Рѣвночасно зростають инші вымоги до хлѣбороба. Земля вычерпана, новон дѣстати годѣ; треба брати ся до плодозмѣну, гноєня, держана бѣльшого числа худобы, а то всьо вымагае роббтника и грошей. Вѣдъ р. 1880 чимъ-разъ бѣльше уживае американьске хлѣборобство штучныхъ навозѣвъ. Далѣ входить въ ужите выарендовуване грунтѣвъ. Довги гіпотечній збѣльшаютъ ся..

Тѣ вѣдносины вилынули такожь на еміграцію зъ Европы, що 1882 р. осягнула найвышій степень, а вѣдъ тогдѣ стало зменшае ся.

Богато населенн перейшло вѣдъ хлѣборобства до промыслу, що такъ сильно розвивае ся въ Сполученыхъ Державахъ, отже заходить бракъ роббтника такъ само, якъ въ Европѣ. Розвитокъ промыслу пѣдпирае мілітаризмъ, бо промыслъ хоче собѣ отворити якъ найширшій ринки; вѣйско коштуе богато,

Потѣмъ згадавъ бесѣдникъ горячими словами помершихъ Іосифа Маєра, гр. Володимира Дѣдушицкого и бувшого професора львѣвского университету та бувшого міністра д ра Рітнера, заповѣвъ участь львѣвского университету въ 500-лѣтнѣмъ ювилею, який въ р. 1900 буде обходити краковскій университетъ и перейшовъ до питання: о, скѣлько подносить ся въ тутешнѣмъ университетѣ ровень и вартость науки?

У вѣдповѣди на се питанє найшовъ ректоръ д ръ Абрагамъ нагоду вѣйти на патріотичну задачу львѣвского университету.

За дѣяльность сего университету — каже — можемо вѣдповѣдати лише вѣдъ часу, вѣдъ коли вѣнъ ставъ ся „нашою“ школою, — значить вѣдъ 30 лѣтъ. Однако се за короткій ще часъ щобы мѣгъ дати подставу до оцѣнки дѣяльности такои институціи, як университетъ. Длятого лѣпше указати на услѣвя, середъ яких университетъ сей працює, и як вѣнъ розумѣє свою задачу.

Въ XIX. в. не поступили мы — суть слова ректора — анѣ на крокъ въ житю політичнѣмъ, а може навѣть завернули ся, коли згадати часы конґресового королѣвства або хочь бы краковскои рѣчи посполитои, а съ другои стороны теперѣшный гнетъ въ Великѣй Польщѣ и не знесенѣ деинде указы о набуваню земель и о языцѣ польскѣмъ и рускѣмъ. Середъ можных народовъ не маємо анѣ одного приятеля. Въ Австріи зъ власнои вины стрѣчають насъ гѣркій розчарованя на полѣ економічнѣмъ. А таки духове житє народу розвинуло ся небувало и стануло на высотѣ, присадуючій найславнѣйшій часы Ягайлоньскій. Розвинула ся література и штука. Отже обовязкомъ университету є дбати, щобы такъ само поступила наука; а дбати о се треба не лишь за себе, але и за тыхъ, що за граничными стовпами не годнѣ такъ працювати, як мы. Що наука наша не поступила ще такъ, як де-инде, сему причина мѣжь иншимъ въ тѣмъ, що мы впередъ чимъ иншимъ мусимо занятн ся. Мы мусимо впередъ працювати тутъ дома надъ нашимъ вѣдродженємъ, надъ лѣченємъ своихъ хибъ и блудовъ, надъ будовою сильных фундаментовъ. На се-жъ и мусить мати увагу той, хто схоче оцѣнати нашу працю.

Вкѣнци бесѣдникъ звернувъ ся до академічнои молодѣжи, взываючи єи до науки. Молодѣжь повинна мати идеалы, а тѣ идеалы не кождого часу однакѣ. Що они у старшихъ може иншій, нѣжь у молодѣжи, тымъ не можна докорити молодѣжи, бо може мѣжь тыми повыли идеалами є и добрѣ, а може зъ нихъ выродять ся добрѣ. Але молодѣжь памятати повинна, що є частію суспольности бѣднои, котру треба підтримувати, а не валити; длятого повинна стерегти ся окликовъ и идеалѣвъ, котрѣ розбуджують ненависть до братовъ, бо ненавистію нѣхто не збудував нѣчого. Зъ тыми окликами и идеалами нехай молодѣжь зближить ся до науки; она єй поясныть ихъ, вѣддѣляючи ложь вѣдъ правды.

Пѣсля промовы ректора выголосивъ ще проф д-ръ Фінлекъ вѣдчитъ „про значенє и про першихъ професоровъ краковского университету въ XIV. и XV. в.“, по чѣмъ ректоръ оголосивъ школьный рѣкъ 1899/1900 отвореным.

Дня 13 с. м. вѣдбуло ся урочисте отвореня року школьного на політехніцѣ львѣвскѣй.

По богослуженю въ костелѣ Марії Магдалины выповнила ся о 10 год. велика прекрасна авля студентами та гостями, межи котрыми були намѣстникъ Пінїньскій та архіеп. Исаковичъ.

Зборы отворивъ бувшій ректоръ проф. Бізанцъ. Въ своѣй промовѣ згадавъ про втрату, яку потерпѣла школа політехнічна черезъ смерть трехъ професоровъ: Зайончковского, Захарієвича и Марконього; вѣдтакъ кинувъ поглядъ на минулый рѣкъ школьный. Школа політехнічна числила въ тѣмъ роцѣ по-надъ 500 студентовъ, отже три разы тѣлько, що передъ 25 лѣтами; свѣжо вписало ся того року 192. Знаменне є то, що послѣдными роками поважне число молодежи зъ гімназій вписуесь на техніку. Найбѣльше студентовъ вписало ся на выдѣлъ инжінерскій, бо 240. По народности було Поляковъ 92%, Русинѣвъ 6% [надзвычайно скупе число — Богъ дасть, що въ кождымъ рокомъ буде ихъ бѣльшати, отъ на новый рѣкъ школьный вписало ся новыхъ около 20], а Чеховъ та Нѣмцѣвъ по 1%. Пѣсля вѣроисповѣдання було римо-католиковъ 78%, греко-католиковъ 7% [отже 5 греко-католиковъ не признало ся до рускои народности], 14% жидовъ а 2% иншихъ вѣроисповѣдань. П. Бізанцъ згадавъ дальше про науковѣ працѣ професоровъ зъ послѣдного року а вѣдтакъ подякувавши зборови професорскому за помочь въ веденю школы передавъ урядованє въ руки нового ректора.

Ректоръ Нѣментовскій, вступаючи въ права господаря, подѣвъ, що его задачею, бажанемъ и старанемъ буде, як и его попередниковъ, поставити школу на высотѣ вѣдповѣдну єи задачи. Однакъ до того потребує помочи трехъ чинниковъ: правительства, зброу професорского и молодежи. Остро ударивъ на правительство, котре вѣдъ 25 лѣтъ майже нѣчого не зробило. Коли за намѣстниковання Голуховского розпочато будову техніки, то було въ планѣ выбудувати три будынки, однакъ правительство, выбудувавши два, уважало и уважає се за достаточне и касу свою до нинѣ для політехніки замкнуло. Тѣ будовы були свого часу добрѣ и выстатчаючѣ для 200 студентовъ, але не нинѣ для 600. Салѣ рисунковѣ, призначенѣ що-найбѣльше для 80 студентовъ, мусять мѣстити въ собѣ 130.

Стаціи досвѣдни для пробованъ выробовъ керамічныхъ та промыслу краєвого мѣстять ся у вогкихъ сутеренахъ, а музеѣ по коридорахъ. Дивне то, що наша держава такъ мало ложить на школы технічнѣ, бо прецѣнь то фактъ, що край став тымъ богатшій, чимъ бѣльше має школъ технічныхъ, котрѣ продукують поважне число промысловцѣвъ, людей фахово образованыхъ. Зрозумѣли се добре инші державы, особливо Нѣмеччина, котра кольосальнѣ сумы выложила на політехніку въ Шарльотенбурґу, що належить до найперших въ свѣтѣ. Також дуже щедро вывѣнувала она заведеня для електро-хеміи въ Липску та Дрезнѣ, а для електротехніки въ Карльсруге. Ба навѣть така маленька Швайцарія ложить рѣчно на лабораторіи хемічнѣ въ Цириху 30.000 марокъ, коли Австрія на ту саму цѣль для львѣвскои школы політехнічнои дає всего 4.000 коронъ, отже менше навѣть, нѣжь сему часть того, що Швайцарія. Отже коли правительство не хоче помагати такъ, як бы слѣдъ, то повинні помагати люде маючі — подѣбно як се робить ся въ Америцѣ, де богатіи люде навѣть власнымъ коштомъ будують цѣлі заведеня технічнѣ. — Що-до професоровъ, то судити о нихъ не рѣчь ректора, а суспольности въ будучности. Однакъ що-до молодежи мусить зазначити нельми похвальный фактъ, що она належить до найпильнѣйшои зъ всѣхъ технікъ австрійскихъ, як се показує ся зъ порѣвнаня числа робленыхъ испытовъ на сѣй техніцѣ а на иншихъ. Закѣнчивъ бажанемъ, щобы молодѣжь въ своѣмъ запалѣ до науки не остигала; своєю працею повинна она осягнути, щобы вѣкъ XX-ый бувъ вѣкомъ золотымъ для розвою польскои штуки технічнои такъ як XIX-ый бувъ золотымъ для літературы и штуки. Нехай повстануть межи молодежію геніи инжинерии механіки, будівництва та хеміи и попхнуть тѣ науки на новѣ дороги для добра народу и вѣтчины.

По промовѣ ректора мавъ вѣдчитъ проф, Ляска про початки науки астрономіи въ Польщи — и на вѣдчитѣ закѣнчило ся торжество инавґураційне.

Сумно стає, коли згадати, як намъ Русинамъ ще далеко до того, щобы ex cathedra ректоръ політехніки у Львовѣ выголосивъ те саме въ рускѣмъ языцѣ до своихъ слухачѣвъ Русинѣвъ. Львѣвска школа політехнічна — польска, не викладає ся въ нѣй по руски анѣ одного предмету.

отже зростають податки. Розвитокъ промыслу выкликує кризы, що потрясають цѣлымъ краємъ, бракъ працѣ прибирає чимъ-разъ ширші розмѣры, борба класова заострює ся, пануючій класи уживають чимъ-разъ острѣйшихъ средствъ противъ роботника. Той хѣдъ розвитку державного въ Сполученыхъ Державахъ зменшивъ силу конкуренційну того краю.

Але також конкуренція европейскои Россіи та Индіи стратить свою силу. Скорше ще, нѣжь въ Сполученыхъ Державахъ, мусять иствуючій теперь порядки довести до банкротства. За те въ теперѣшныхъ вѣдносинахъ є вже зароды капіталістичнои господарки.

Однакъ мылять ся тѣ, хто думає, що зъ конкуренцію Сполученыхъ Державъ, Россіи та Индіи скѣнчить ся вже кріза. На мѣсце тыхъ краєвъ приходять инші: Аргентина, Ураґвай, Параґвай, Венезуела и деякі части Бразиліи, що дають разомъ 200 міліонѣвъ гектаровъ землѣ способнои пѣдъ управу пшеницѣ, наколи въ Сполученыхъ Державахъ є лише 56 міліонѣвъ гектаровъ такои землѣ а въ Австро-Угорщинѣ 13 міліонѣвъ. Далѣ до конкуренціи стає Сибѣрь, що сполучена вже зъ свѣтомъ новою зелѣзницею, а також Хіны. Що до Хінъ — нѣхто не числить на ихъ конкуренцію, бо Хінцѣ потребують збожа свого для себе. Та розвѣй капіталістичный доведе до того, що мужикъ хіньскій самъ буде голодувати, а буде продавати збоже на выбозъ. То дѣє ся въ Индіи, де панує хронічный голодъ, а мимо того вывозить ся 20 міліонѣвъ сотнаровъ пшениці и 20—30 міліонѣвъ сотнаровъ ржиу; такъ само въ Россіи, котра сама не въ силѣ выпродукувати стѣлько збожа, скѣлько потребує для себе, а мимо того вывозить. Вправдѣ не всѣ тѣ краї продукують пшеницю, але ни е збоже знайде також збутъ на торзѣ.

Выходить зъ того, що надѣѣ на полагодженє аґрарнои кризы нема, а конець єи — як найвысшій розвитокъ капіталізму въ рѣльництвѣ. Коли-жъ капіталізмъ уже не буде мѣгъ далѣ розвивати ся и вкладати свои збѣраній капіталы, тогдѣ мусить прийти руина капіталістичнои формы продукціи въ рѣльництвѣ.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Въ справѣ конференціи молодочеховъ зъ Клярімъ. Politik пише: Гр. Клярі въ розмовѣ зъ молодоческими послами д-ромъ Скадрою и Пацакомъ заявивъ, що знесенє языковыхъ розпоряджень наступить безусловно, бо правительство не бачить въ дальшѣмъ встяганю тыхъ розпоряджень можности привернена нормальныхъ парляментарныхъ вѣдносинъ и управильненя языковои справы. Впрочѣмъ тѣ розпоряджена були односторонні и мусѣли своєю формою зобиджувати Нѣмцѣвъ. Послы Пацакъ и Скарда заявили, що безусловне знесенє языковыхъ розпоряджень є тяжкою кривдою для Чехѣвъ, и капітуляцією правительства передъ обструкцією; се дуже поважный крокъ, не даючій нѣякои запоруки, що обструкція, котра стала ся вже майже „парляментарною институцією“, не ужиють иншій сторонництва, если правительство займе неприязне супротивъ нихъ становиско Чехи не мають иншои дороги, як зачати найострѣйшу обструкцію противъ нихъ аґресивно.

Гр. Клярі заявивъ, що знесеня языковыхъ розпоряджень не треба розумѣти въ тѣй способѣ, що се кривда, заподѣяна Чехамъ; се выключно охота правительства привернути станъ рѣчи якій истнувавъ до 1897-ого року, бо міністерство бажає отворити tabulam rasam.

Ческій послы спытали, яка буде провізорія замѣсть языковыхъ розпоряджень, и звернули увагу Клярього на заколотъ, якій теперь може выткорити ся. Гр. Клярі вѣдповѣвъ, що правительство ще нѣчого не рѣшило въ тѣй справѣ, що має наступити въ часѣ мѣжь знесенємъ языковыхъ розпоряджень аж до хвилѣ ухваленя языкового закона. Послы Пацакъ и Скадра вѣднесли враженє, що правительство ще не рѣшило ся, чи має парляментови предложити языковый законъ для Чехіи, чи державный законъ для всѣхъ провінцій. Клярі признавъ, що въ тѣмъ напрямѣ стрѣтить ся зъ численными и великими трудностями и тому старає ся розслѣдити гадку всѣхъ сторонництвъ, въ цѣли можливого выровнаня рѣзниць. Пацакъ и Скадра пѣдвесли ще, що языковій розпорядженя гр. Баденього и бр. Ґавча суть нѣчимъ иншимъ, як лишь вѣдновленємъ розпоряджень Штремаєра, и що Нѣмцѣ не противили ся ихъ meritum, лише выступили противъ обовязкового уживаня обохъ языковъ.

Narodni Listy доповняють донесенє Politik-и ще кѣлькома подробицями. Именно зазначують, що Клярі по послѣднихъ конференціяхъ зъ посламы Странскимъ и Зачкомъ бувъ дуже осторожный въ висказуваню своихъ гадокъ. Ческій послы цѣлкомъ неукрывали своихъ опозиційныхъ намѣровъ, и робили закиды гр. Кляріому, що се, що теперь дѣє ся, є хиба нагородою за се, що ческій народъ бороннвъ интересовъ державы и династіи противъ вороговъ Австріи. Клярі старавъ ся доказати, що Чехи перецѣнюють радикальный рухъ мѣжь Нѣмцями и що бѣльшость нѣмецкого народу перената чувствомъ льояльности супротивъ державы и династіи, чого доказомъ суть обявы тои льояльности на послѣднихъ маневрахъ.

Пп. Скадра и Пацакъ мали дальше звернути увагу шефа кабінету на се, що розвязанє языковои справы дуже тяжке, и що они сумнѣвають ся, чи єму поведе ся перевести се въ протягу трехъ мѣсяцѣвъ въ часѣ котрыхъ гр. Клярі має рядити Австрію. Клярі вѣдповѣвъ, що хиба нѣгде не записано, що вѣнъ лише черезъ одинъ кварталъ буде рядити Австрію и звернувъ ся до обохъ послѣвъ зъ тымъ, що ewентуально попросить ихъ о поперте при выпрацюваню языкового закона. На се послы вѣдповѣли, що нѣякій честный Чехъ не може бути співроботникомъ міністерства, котре знесе языковій розпорядженя. Ческій послы закѣнчили свою довгу конференцію зъ гр. Клярімъ слѣдуючими словами: „Знесенємъ языковыхъ розпорядженъ вѣдбрано ческому народови вѣру въ справедливость, истнуючу въ тѣй державѣ. Нашій обопольній вѣдносины ексцеленціе, то не приязнь мѣжь вами а ческимъ народомъ.“

Ceska Revue въ статьѣ о ситуаціи доказує, що Чехи не уважають себе за побѣдженыхъ. О теперѣшнѣмъ конфліктѣ не рѣшають особы, що выступають на політичнѣй аренѣ, але помѣчь зъ горы. Чехѣвъ придавлює лишь и грызе свѣдомость, що меншости взагалѣ позволено тріюмфувати надъ бѣльшостею. Наше становиско супротивъ нового кабінету, зависить зъ одного боку вѣдъ его місіи, а зъ другого вѣдъ нашои програмы. Тымъ становискомъ може бути лише рѣшуча опозиція. Взгляды взаимности супротивъ партій правицѣ, взгляды на будучность, отже взгляды супротивъ высшихъ и тревалыхъ интересовъ, дадуть нашѣй опозиціи степень и форму. Але хочь въ певныхъ границяхъ, наша опозиція мусить бути ясна и енергічна. Не такъ матеріяльный змѣстъ языковыхъ розпоряджень, котрый може бути вѣдреставрованый, як скорше цѣлый способъ, въ якій ихъ знесено нарушує въ безвзглядный и брутальный способъ нашій чувства и обурює навѣть найспокѣйнѣйшого и найтерпеливѣйшого Чеха. Мы такъ довго не спѣчнемо и не допустимо до спокѣйнои консолідаціи австрійскои політики, як довго не пѣметимо, звернены противъ насъ ударъ правительства гр. Кляріого. Въ тѣй хвили концентрують ся бажанія и змагання змѣряючій до розбитя правицѣ. Мы не боимо ся удачи тыхъ змагань. Але мы до того не причинимо ся и зъ нашои вины правица не розлетить ся. Однакъ се, чи ческій послы задержать звязь зъ правицею, зависить вѣдъ двохъ условій. Союзнѣ партіи мусять признати, що зворотъ, якій теперь наступивъ звернены противъ насъ, що мы выступили противъ тенденціи того звороту и мусимо вѣдплатити ся за одержаный поличникъ. Союзнѣ партіи мусять признати, що, коли для насъ прийде casus belli, для партій правицѣ прийде casus foederis. Коли мы маємо спеціяльній и выстатчаючій причины до поборюваня правительственнои провізорін, котрои задачею є утворити противъ насъ fait accompli, думаємо, що и цѣла правица мусить противъ нея выступити. Обговорюючи справу сумнѣвнои вартости теперѣшнои правицѣ, и єи будучности, згаданый журналъ пише: Такій енунціяцій, як тѣ, що появили ся въ лінцкѣмъ органѣ католицко-людовои партіи, що языковій розпорядженя католицко людову партію нѣчого не обходять, що сеся партія супротивъ правительства Кляріого займає прихильно выжидаюче становиско, и буде голосувати за всѣма „державными конечностями“, не можуть спростувати скептичныхъ увагъ о користи и значеню правицѣ для ческои політики. Таке становиско автора згаданыхъ енунціяцій въ Linzer Volksblatt-ѣ може Чехѣвъ поважно застановити и потягнути за собою небезпечній консеквенціи. Коли по знесеню языковыхъ розпоряджень нашъ спѣръ зъ Нѣмцями Чехіи буде дальше тревати, а альпейскій консервативній Нѣмцѣ при помочи нашого союза зъ правицею будуть реалізувати свои постуляты, збѣльшимо противъ себе ненависть ческихъ Нѣмцѣвъ. Чи не лѣпше буде намъ, се, що даємо альпейскимъ, дати нашимъ власнымъ Нѣмцямъ и въ той способѣ запевнити собѣ спокѣйне пожите зъ ними въ нашихъ краяхъ?

Въ столицы Оранії Блюмфонтейнъ оголошено вчера воєнне право. Се значить, що Оранія формально злучила ся зъ Трансвалемъ противъ Англіи. Звычайный судовый трибуналъ замкнено, а заведено судъ военный. Президентъ Штайнъ выдавъ вѣдозву до Буровъ въ котрѣй взывае ихъ абы напружили всѣ свои силы въ цѣли запевненя республицѣ независимости. Проклямація звертає увагу, що горожане Великои Британіи мають до суботы вечеромъ выѣхати зъ республики, але можуть також на власне жадане одержати цертифікати, управняючі ихъ лишити ся на мѣсци. Рѣвночасно зъ оголошенємъ воєнного стану оранскій вѣйска вырушили на границю и перейшли на англійску територію. Трансвальцѣ высадили въ воздухъ англійскій панцирный потягъ, при чѣмъ стратило житє 15 англійскихъ воякѣвъ. Англійскій урядъ для кольоніяльныхъ справъ одержавъ вѣдъ Мільнера донесенє, що знищенѣ Бурами панцирнѣ возы мали перевезти арматы и амуніцію до Мафекінґъ. Буры стрѣляли до потягу зъ армат и полонили всѣхъ пасажировъ. Жѣнки и дѣти перевезено зъ Мафекінґъ до Капштаду. Коло Врібургъ Трансвальцѣ перервали граничный плотъ, зничили телеґрафъ и обсадили зелѣзничу лінію. Инші вѣддѣлъ Трансвальцѣвъ занявъ зелѣзничу стацію Альбертіну.

Abendpost въ Газѣ доносить, що голендерске правительство звернуло ся до кабінетовъ въ Петербурзѣ, Парижи и Берлинѣ зъ

проектомъ мирового посередництва мѣжь Англіею и Трансвалемъ. Россія и Франція дали вѣдмовну вѣдповѣдь. Цѣсарь Вільгельмъ годить ся на посередництво, але запримѣтивъ, що теперѣшна хвиля до того не вѣдповѣдна.

Процесъ за галицку Касу щадничу.

(Дальше).

Предсѣдатель вѣдчитавъ вѣдписъ карты головной книги, на котрѣй вымотувано переношення бѣжучихъ рахунковъ „Кінеля и Фреліха“ зъ книги позичокъ и то зъ очевиднымъ намѣромъ укрытя сихъ непропорціонально высокихъ позичокъ передъ окомъ комісіи шконтруючои.

Вендриховскій старае ся доказати, що весь тѣй маніпуляціи пороблено безъ его вѣдомости, а бувъ тѣлько при вырѣзанію рахунку Ліліена. Спеціяльно не знавъ, що конта Фреліхъ и Кінель мѣстили въ собѣ довги Щепановского, а о контѣ Щепановского на имя Ліліена довѣдавъ ся ажь въ слѣдствѣ. — На увагу предсѣдателя, що вѣнъ, яко фаховый, бухгальтеръ, котрый навѣть выдавъ нѣдручникъ для бухгальтеріи, повиненъ бувъ вѣдъ разу доглянути неправиль маніпуляціи; вѣдповѣдае що не пѣдозрѣвавъ Зімы, а уважавъ его за честного чозовѣка. Прецѣнь въ Касѣ ухвалено закупити для великои салѣ портреты трехъ найбѣльше „заслуженыхъ“ для касы людей, а то: гр. Красицкого, Тарнавецкого и Зімы, рада мѣста именувала его почестнымъ членомъ мѣста Львова и т. д.

Вѣдтакъ протоколянтъ Нікішъ вѣдчитавъ судовій зѣзнанія небѣщика Зімы о довгахъ Щепановского. [Якъ разъ въ сѣй хвили явивъ ся Щепановскій въ сали]. Зѣзнанія Зімы рѣзнять ся въ многихъ напрямахъ вѣдъ зѣзнань Щепановского. Зіма нѣрвавъ въ успѣхъ предприемствъ Щепановского. Перечить, мовь-бы вѣнъ легковѣрно удѣлявъ Щепановскому кредиту, бо много векслѣвъ було певныхъ, а Щепановскій въ початкахъ додержувавъ речинцѣвъ сплаты. До руины Щепановского а дальше и Касы причинила ся дешева продажь Схѣдниць. Вѣзнѣйше продовжавъ Щепановскому кредитъ зъ конечности, бо одинъ не заплаченый векселъ Щепановского бувъ бы выкликавъ катастрофу, яка въ сѣчни сего року остаточно наступила. Продажи Схѣдниць [каже Зіма] дуже опирав ся, але бувъ вѣдъ пресію намѣстника [гр Баденього] и мусѣвъ тиснути на Щепановского. Дѣяло ся се зъ початкомъ 1894 р. Продажь Схѣдниць зруйнувала Щепановского и Касу.

Довги Щепановского зростали що року. На выровнанє ихъ не було надѣи, а Зіма потѣшавъ ся порукою Вольского и Одживольского, котрій приняли довгъ Щепановского на себе. Зложили они два векслѣ кавційнѣ на 550.000 зр. [добра порука на мілионовѣ довги!]. Въ послѣднихъ часахъ Зіма замкнувъ Щепановскому кредитъ на рахунокъ бѣжучій. Признае, що вальоры Щепановского не були вписаній въ книги, бо не мали вартости. Дальше зѣзнавъ Зіма, що выдавъ въ сѣчни с. р. депозитъ Вандѣ Щепановскѣй [матери] на суму 29.000 зр., бо она зложила була его передъ 15 роками на свѣй рахунокъ, а побирала лишь проценты. — Що до контъ Фреліха и Кінеля Зіма зѣзнавъ, що „по тѣлькохъ лѣтахъ не може сего точно пояснити“. Вкінци заперечивъ [живѣй истинѣ] выдертя картокъ зъ книги, де були веденій тѣ обманчій конта.

О отворенію конта „Ліліена“ оповѣдае Зіма, що въ 1897 р. прийшовъ до него Щепановскій и почавъ его просити, що доконче потребуе 200 000 зр. и зложивъ пѣзнѣйше чужій [?] ефекты и зажадавъ отворенія конта на рахунокъ „д-ра Адольфа Ліліена“. На се конто побравъ Щепановскій 160.000 зр., зъ чого опѣсля звернувъ 80.000, а проче жадавъ листовно перенести на рахунокъ Фреліха и Кінеля [чи не добра маніпуляція?]. Ефекты на рахунокъ бѣжучій вѣдобравъ опѣсля Щепановскій вѣдъ Зімы. Пѣдъ *загрозою скандалу* мусѣвъ Зіма на се згодитись, вѣддавъ ефекты а рахунокъ Ліліена лишивъ ся безъ покрытя.

О тѣмъ, що тѣ конта були властиво рахункомъ Щепановского, *знали всѣ старшій урядники* Касы. Щепановскій признавъ сѣ конта за свои власноручнымъ листомъ. По довгихъ заходахъ дѣставъ Зіма вѣдъ Вольского и Одживольского кавційну записку на покрытє довгѣвъ Щепановского на чотири мілионы, але векселѣ не найшли покрытя. Комісія шконгруючій не сказавъ Зіма о довгахъ Щепановского на рахунокъ Фреліха и Кінеля, бо вже мавъ кавційну записку Вольского и Одживольского, а вкінци комісія сама повинна була доглянути мілионовій позиціи.

Зѣзнанія свои кѣнчить Зіма заявою, що дѣлавъ усе въ найлучшѣй вѣрѣ, хотячи „пѣднести краевый промыселъ“.

Зъ черги вѣдчитано листъ Щепановского [въ грудня 1895 р.] до Зімы, де вѣнъ признае рахунки бѣжучій Кінеля и Фреліха за свои. — А зъ вѣдчитаныхъ зѣзнань Кінеля и Фреліха выходить, що они не знали о рахунку на свое имя; було се надужитє.

Предсѣдатель противставить Вендриховскому зѣзнанє Зімы: що всѣ урядники знали о контахъ Фреліха и Кінеля, що они в Щепановского, що не було на нихъ покрытя, що се повинно було бути записане въ дотычныхъ книгахъ и т. д. — Вендриховскій зновъ заперечуе и каже, що сего не чувъ вѣдъ Зімы; мѣгъ Зіма зъ симъ звѣритись передъ иншими урядниками, але ему сего не выявивъ. [Щепановскій выйшовъ теперь зъ салѣ].

По тѣмъ приступлено до обговорювання довгѣвъ Вендриховского.

[*Дальше буде*].

НОВИНКИ.

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Дня 18 н. ст. жовтня (въ середу) вѣдбуде ся о 6 годинѣ пополудни засѣданє секціи исторично-фільософічнои и фільольогічнои зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: 1. Нарада въ справѣ выданя зборника рефератовъ призначеныхъ на археольогічный зѣѣздъ въ Кіевѣ. 2. Рефераты проф. М. Грушевского: а) „Сторѣнка зъ исторіи сѣльского духовенъства„, б) „Галицкій Звенигородъ“. 3. Рефератъ М. Павлика: „Яковъ Гаватъ, авторъ найстаршихъ руськихъ интермедій“. 4. Рефератъ д-ра Ив. Франка: „Євангеліе псевдо-Маѳтея въ славяньскѣй литературѣ“.

— **Выборы до рады мѣста Бѣбрки**, де довгій роки правили правительственій комісарѣ, уже кѣнчили ся. До новои рады увѣйшло [акъ пишуть до польскихъ газетъ] 10 Русинѣвъ, 10 Поляковъ и 10 жидовъ. Рухъ выборчій мавъ бути чомусь дуже слабый. Шкода, що зъ Русинѣвъ бобрецкихъ нѣхто не подавъ доси до рускихъ часописей звѣстки про тѣ выбѣры. Скрѣзь проявляе ся „лѣнь“ руска, зъ котрои треба бы Русинамъ вже разъ вылѣчити ся...

— **Вѣсти зъ Угорскои Руси.** Унґварскій „Листокъ“ доносить, що въ справѣ поправы долѣ угорско-руского селяньства міністеръ рѣльництва Дарані запорядивъ предложити собѣ зъ Мараморощины списъ худобы и овець у тамошныхъ селянъ, а також списъ полонинныхъ пасовищь.

Въ голосновѣмъ угорско-рускѣмъ вѣдпустовѣмъ мѣсци Марія Повчь, де находить ся монаша обытель Василіяньска зъ чудотворною иконою Матери Божои [„Повчаньскою“] лучивъ ся въ половинѣ серпня сего року просто скандалъ. Зѣбрало ся тамъ около 15.000 руского народу на вѣдпустъ въ празникъ Успенія Пресв. Дѣвы, а священикъ вѣдправивъ паломникамъ літургію по мадярски. „Великимъ жальомъ трепещало мое серце“ пише одинъ паломникъ до унґарскои „Науки“. Народъ нѣчого не розумѣвъ. По мадярскѣй літургіи всѣ ждали, чи не вѣдправить ся и славяньска, такъ нѣ! Редакція „Науки“ дописуе вѣдъ себе, що — якъ довѣдалась — тою справою заняла ся вже епархіяльна управа, бо-жь вѣдомо, що престолъ римскій заборонивъ вѣдправляти службу Божу по мадярски. Такъ то самій Русинны кацапо-мадяроны, навѣть противъ забороны Риму, вырѣкають ся славяньского языка церковного, а силомъць вводять мадярскій для угорско-руского народу!

„Наука“ въ остатнѣмъ числѣ доносить, що „общелюбимый братъ о. Юлій Стаканинець [котрый у лѣтѣ загостивъ бувъ до Львова], сотрудникъ „Науки“ и касіеръ общества св. Василія Великого въ Унґварѣ, выѣхавъ до Америки межи тамошныхъ емігрантовъ Русинѣвъ. О. Стаканинець богато подорожувавъ по Европѣ, бувъ въ Африцѣ и въ Азіи въ Святѣй земли и о нѣй писавъ въ „Науцѣ“.

— **„Уржендовый“ шовінізмъ.** Зъ Равы руской пишуть намъ; Мало що „wodowstretu“ не дѣставъ п. Лопацкій, адъюнктъ судовый въ Равѣ рускѣй, коли побачивъ на дверехъ ведучихъ до его канцеляріи руске письмо коло польского на картцѣ поясняючѣй сторонамъ, якъ называе ся дотычный урядникъ и о котрѣй годинѣ вѣдбувають ся терміны. На щастє всьо скѣнчило ся тѣлько на прекраснѣмъ образци, якій вѣдбувъ ся дня 9 с. м. въ присутности якогось дяка, діюрністѣвъ судовыхъ и одного канцеліста въ канцеляріи судовѣй: ото панъ адъюнктъ пѣднѣсъ свою всемогучу руку и зъ цѣлою повагою въ очехъ згаданыхъ особъ здеръ ненавистну руску картку, щобъ и слѣду зъ нея не збстало, а звертаючи ся до того, котрый ей прибивъ, додавъ: „Ja sobie nie życzę, aby w mojej kancelaryi było po rusku napisane i wypraszam sobie podobnych rzeczy!“

Пане раднику, ц. к. суду въ Равѣ рускѣй! Мы вже тѣлько лѣтъ знаемо Васъ яко чоловѣка тактовного и дуже толерантного на пунктѣ рускости и мы певни, що Вы не знаете о тѣмъ славетнѣсть подвизѣ пана адъюнкта, котрый собѣ того безперечно на свою руку позволивъ. Поучѣть же того пѣдвладного собѣ пана, най такъ дуже не гороѣжить ся и не запалюсь на видъ руского письма, бо на таку горячу кровь дуже порядный зимный тушь, и пригадайте ему зъ ласки своеи, що тота картка прибита не для него, бо вѣнъ чей знае свое честне имя и назвиско и коли его годины урядовій, але для сторбнъ, тожь не мае найменчои причины и пѣдставы ажь здарати картку зъ рускимъ письмомъ, хиба що хоче ей заступити „мойжешовою мовою“, але тота на-разъ ще у насъ не „уржендова“.

А Вы, пане Лопацкій, не забувайте о тѣмъ, що ц. к. судъ то нѣ польскій бецирк, нѣ експозитура польского шовініяму, але ц. к. урядъ, въ котрѣмъ не мѣсце для політики и не мѣсце для оказуваня своеи дитинячои злости до руского моты. Такимъ поступованемъ тѣлько компромітуете ц. к. урядъ, а то тымъ бѣльше, що Вы, маючи за собою таку довголѣтню практику судову, бо ажь 24 мѣсяцѣ и щось, стали тутъ призначеній на самостѣйного судью для справъ карныхъ. — *Перебендя.*

— **Стрыйске староство** розослало наказъ до дворскихъ обшарбвъ въ справѣ устроюваня довбвъ на дики, що розмножили ся и роблять людямъ шкоду. Обѣжникъ зазначуе, що „властитель лѣса, котрый занедбае выконанє сего розпорядженя, буде потягненый до одвѣчальности, сли доведена ему буде вина удержуваня дикбвъ у свойхъ лѣсахъ“. Дики въ Стрыйщинѣ такъ розмножили ся, що можна стрѣнути ся зъ ними въ бѣлый день, якъ то лучило ся одному селянинови, що несучи сѣль вѣвцямъ до кошаръ, зѣйшовъ ся зъ великезнымъ дикомъ. Скарбъ скѣльскій вѣдбувъ уже ловы въ Тухли, Хащованю и иншихъ своихъ селахъ.

— **О львѣвскѣй духовнѣй семинаріи** мѣстить львѣвскій органъ москвофілбвъ рядъ статей, въ котрыхъ авторъ критикуе порядки въ семинаріи за ректорства о. Туркевича. Критика сама собою рѣчь добра, але коли она безпристрастна и безъ тенденціи, безъ укрытои цѣли. Тымчасомъ тутъ цѣль ясна и задля тои цѣли авторъ представляе семинарь якъ зборище найгбршого сорта индівідубвъ. Розумѣе ся, де може, лае на народовцѣвъ. [О тыхъ статьяхъ, якъ покбнчать ся, мы поговоримо.] Рѣчь певна, що сли-бы семинарь бувъ такій плюгавый, якъ авторъ представляе, то не ставъ такимъ наразъ; чому-жь якъ-разъ теперь являють ся тѣ статьѣ, брудъ за брудомъ, на потѣху ворогамъ Руси? Рѣчь ясна: Москвофіли спекулюють на то, що при новѣмъ митрополитѣ, ще не обзнанѣмъ зъ вѣдносинами, удасть ся имъ захопити семинарь въ свои руки. Не дармо-жь „Галичанинъ“ рбвночасно зъ печатаньемъ тыхъ статей презентуе вже на ректорбвъ [на мѣсце, якъ каже, уступаючого о. Туркевича] навѣть канцлера д-ра Гаврінла Кржановского и „позабытого до сихъ поръ нашими русскими церковными властями“ д-ра Мышковского!.. Кржановскій, Мышковскій або тымъ подбный ректоромъ семинаріи, що мае выховувати священикбвъ для [мало]руского народу! Справдѣ „Schauspiel für Götter“!...

— Вчера вечеромъ **застрѣлився ся** у Львовѣ въ своѣмъ мешканю **Теофіль Шумскій**, літератъ и бувшій дневникарь польскій, а вѣдъ двохъ лѣтъ секретарь товариства слюсарѣвъ и мосяжникбвъ. Небѣщикъ выправивъ жену и дѣти зъ дому, кажучи, що радъ бы за-для болю головы ереспатись, и въ тѣмъ часѣ вгнавъ собѣ двѣ револьверовѣ кулѣ въ голову. Допустивъ ся того розпучного кроку [якъ пишуть польскій дневники] въ сумныхъ вѣдносинъ маетковыхъ. Покбйный проживъ 60 лѣтъ а въ житю зазнавъ богато горя. Бувъ вѣнъ тестемъ небѣщика писателя Павла Свѣнцицкого, знаного въ нашбй літературѣ пѣдъ псевдонімомъ „Павло свбй“.

— **Огнѣ.** Въ Угновѣ згорѣло дня 8. с. м. вбсѣмъ загородъ враз изъ збжемъ. Шкода значна а будынки не були обезпечений. — Въ половинѣ серпня велика пожежа навѣстила мѣсто Іокагаму въ Японѣ; згорѣла половина мѣста: по-надъ 3000 домбвъ, межи тыми 5 театрбвъ, 8 школъ и т. п., а въ огни згинуло звыжь 100 людей; шкода кблька мілібновъ.

— **Зъ Львбвского університету.** Цѣсарь именувавъ приватного доцента д-ра Едварда Порембовича надзвычайнымъ професоромъ романьскои фільольогіи въ університетѣ львбвскбмъ.

— **Паперовій гульдены и мѣдяній крейцарѣ**, можна буде вымѣняти ще лишь до послѣдного дня сего року. Зъ кбнцемъ того дня держава вже не буде обовязана вымѣнюнати. Отже коли случайно якій скупарь ховае ще банкноты, нехай завчасу вымѣняе, а нѣхто нехай вже не бере мѣданыхъ крейцарѣвъ, лишь бронзовій сотики або геллеры. Крейцарбвъ курсуе ще богато, але именно длятого бѣдній люде нехай ихъ не беруть, бо на селѣ потому трудно буде ихъ позбути ся, отже жиды будуть робити „гешефты“.

— **Рбзница мѣжь Газдою а єго погаными наймитами.** Въ часописи „Одесскій Листокъ“ надрукувавъ В. Модестовъ „разсужденіе о мало- и велико-русскомъ языкѣ“. Поминаючи его pium desiderium, що языкъ нашъ „увы! не имѣетъ никакихъ шансовъ сдѣлаться когда нибудь языкомъ науки и литературы“ — все таки вѣнъ зазначуе: „Спора нѣтъ, малороссійскій языкъ — прекрасный языкъ, звучный, гармоничный, задушевный, выразительный. Я вполнѣ понимаю и цѣню любовь ученыхъ малороссовъ къ своему родинному слову. *Такой языкъ стоить того чтобы его не только любить, но и хранить, даже развивать на сколько это возможно....* Народныя думы и пѣсни, произведенія даровитыхъ народныхъ поэтовъ, какъ Шевченко, драматическія произведенія народного характера, шутливые и серьезные разсказы изъ народной жизни, на конецъ пословицы и поговорки *вотъ истинная, настоящая сокровищница малороссійскаго языка*“. — Коли отже Россіянинъ не мае слбвъ для высказаня красы нашого языка, бо годѣ вже бѣльше знайти, якъ каже: „прекрасный языкъ, мелодійный, гармонійный, задушевный, выразительный, заслугуе не тѣлько, щобы его любити и хоронити, але и розвивати“ — то поганій наймиты московскій у Львовѣ продукують ся такими писами, що нашъ языкъ — „пастуховъ“ и „свинопасовъ“, а въ „Православной Буковинѣ“ ще лѣпшій вынайшли терминъ, называючи его „жаргономъ харковскихъ конокрадовъ“. Наймитамъ московскимъ не дивуемось, а дивуемось тому, що в такій головы, котрымъ се трафлне до переконаня. Пояснити того инакше годѣ, якъ хиба отчайдушностію, тою самою, котра скривдженому и зневѣреному въ себе револьверъ въ руки пхае...

— **О графѣ Елємерѣ Лоняю** [Lónyay] за котрого — якъ пишуть мадярскій дневники — мае выйти замужь вдова архикнягини Стефанія, роднѣ ся 1863 р. [21 серпня], отже старшій вѣдъ архикнягинѣ несповна рбкъ [она родилась 21. мая 1864]. Есть вѣнъ властителемъ посѣлости Bodrog Olaszi въ земплиньскѣмъ комітатѣ, вѣдкоморіемъ и легаційнымъ радникомъ при амбасадѣ, членомъ угорскои палаты панбвъ. Графскій титулъ дѣставъ доперва при кбнци 1896 року.

— **Процесъ о легатъ Гіршовои.** Зъ Парижа доносять, що тамошня Alliance Israélite Universelle запбзвала спадкоемцѣвъ бароновои Гіршовои о выплату легату десять мілібновъ франкбвъ. Легатъ той записала Гіршова властиво Ievish Colonisation Association, але зъ тымъ призначенемъ, щобы проценты вѣддавала до розпорядимости Alliance'ы на удержанє жидбвскихъ школъ на Всходѣ. Спадкоемцѣ, хопившись якоись ключки, не хотять выплатити тои сумы, зъ-вѣдти и процесъ. Жиды дуже зацѣкавленій, якъ той процесъ скѣнчить ся.

— **Дрѣбній вѣсти.** Папа Левъ XIII. приготовляе нову енцикліку, що мае бути присвячена рефлексіямъ надъ настаючимъ новымъ столѣтемъ; енцикліка мае появити ся передъ починомъ нового року. — Зъ Петербурга донѣсъ телеграфъ оногды, що въ великорускихъ губерніяхъ панувала метѣль снѣгова, а декуды орканъ снѣговый; на зелѣзничихъ шляхахъ Петербургъ-Москва и Москва-Смоленьскъ буря пбрвала телеграфічнѣ дроты, а въ губерніяхъ тверскбй и ярославскбй снѣгъ упавъ на пбвтора аршина высоко. — Зъ Калуша доносять, що тамошна рада мѣска, ухвалила була принати резигнацію бурмістра, а зновъ у тыждень потбмъ одноголосно ухвалила не принати резигнацін; стало ся на интервенцію старосты, котрый запевнивъ радныхъ, що бурмістръ поправить ся и буде на будуще дбати о порядки въ мѣстѣ. — Въ Княгининѣ-кольонія [пбдъ Станиславовомъ] закладае ся каса Райфайзена. — Въ Краковѣ умеръ передъ кблькома днями въ 40 рощ житя професоръ консерваторіи Вінк. Зінгеръ [жидъ] удавивши ся кбсткою, що загрязала ему въ горлѣ; вправдѣ переведено заразъ операцію, але она не удала ся. — У Львовѣ померъ недавно выслуженый радникъ двору Маврикій Постель. — Кустосъ цѣсарского музея вѣденьского Szonibathy ѣздивъ недавно въ товариствѣ консерватора Пшибыславского до Михалкова коло Бучача для розслѣдженя и оцѣнки вѣдкопаныхъ тамъ 1897 року скарббвъ науковои вартости.

— **Вбдзначенія.** Цѣсаръ надавъ старостѣ Станиславу Червиньскому у Львовѣ при нагодѣ переходу его на пенсію титулъ радника намѣстництва.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 жовтня. Говорять, що делегаціи мають бути скликаній мѣжь 15 а 20-нымъ падолиста. Рѣшучій речинець мае бути оголошеный на слѣдуючій тыждень. — Нѣмецкій партіи кандидують на віцепрезідента палаты п. Штайнвендера, бо п. Гохенбургеръ не хоче кандидувати. — Wiener Ztg. оголошуе розпорядженє міністерства внутрѣшныхъ справъ въ справѣ утворенія староства въ Пшеворску, котре зачне урядувати дня 1-ого падолиста с. р. — Цѣсарь именувавъ бувшого міністра судбвництва д-ра Рубера, президентомъ сенату въ найвысшбмъ судовбмъ и касаційнбмъ трибуналѣ.

Прага 14 жовтня. При контрольныхъ зборахъ въ Каролінеталь арештовано резервѣста, що вѣдозвавъ ся словомъ „zde“.

Берно 14 жовтня. Въ Напагедѣль одинъ властитель дббръ вбдозвавъ ся на контрольныхъ зборахъ словомъ „Zde“, за що дбставъ 10 днѣвъ арешту.

Гаґа 14 жовтня. Опѣку надъ трансвальскими пбддаными въ Англіи обнявъ голендерскій консуль.

Берлинъ 14 жовтня. Въ захбднбй Африцѣ коло Камеруну замордовано нѣмецкого комісаря зъ 100 вояками, що стояли на чолѣ експедиціи нѣмецкого торговелного товариства.

Надбслане.

Спеціяліста недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконуе хемічно-мікроскопічій розслѣды змѣсту тыхъ органбвъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улиці Театральній 23 (въ будынку графа Скарбка). 377 1—4

Мед. Д-ръ Рубінъ Біреръ

повернувъ зъ Софіи [Болгарія] и розпочавъ свою довголѣтну практику лѣкареку стало у Львовѣ. Ординуе на-разѣ въ Готелю Belle-Vue ул. Кароля Людвика вѣдъ 2 до 4 по полудни. 371 1—

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

у Львовѣ ул. Гетьманьска 6

складаючій ся зъ кблькохъ вбддѣлбвъ, въ котрыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбованє пбсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зуббвъ безъ бблю, при мѣсцевбмъ знечуленю або и успленю обтураторы при вадахъ и братахъ пбдпббня вставленє штучныхъ зуббвъ.

Тамъ-же лѣчить ся недуги ясенъ и ямы устнои.

Для провінціи заведено тую выгоду, що надбсланій почтою пукнеій, зломаній и т. д. зубы штучній репарує и высилае вбдворотною почтою безъ особистого привязду. — Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-тто Л. Вікторъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. анц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій папиры цѣнній и монеты

по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не чи слячи кѣякои провізіи. 374 [4]

ЛИПЕЦЬ

в ресторації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легки	12 „
Флячка	12 „
Нбжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрації, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитковъ звосмотрена кухня.

79 124—? Зъ высокимъ повазаннемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на почетніжъ писцяхъ Галицкихъ

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рбжні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфайтъ, таблы мѣрничѣ, шкалы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 917

КОЛОДКИ свѣонтницкій гарнітурбвій (по 6 штукъ зъ ключемъ головнымъ, гарнітуръ по зр. 2·50, 3·—, 3·50, 4·— и 5·—. Колодки штучній Вертгаймбвскій и американьскій по зр 1·50, 2·—, 2·50, 3·— и 3·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля желѣзна у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Отсимъ маю честь повѣдомити Р. Т. Публіку, высоку Шляхту и ц. к. Войсковбсть, що вбдбувши спеціяльній студіи на поли техніки фотографічнбй за границями краю а въ особенности въ Парижи, обнивъ я въ посѣданє

Заведенє фотоґрафічне

І. ГЕННЕРА

при ул. Академічнбй ч. 18

у Львовѣ

Заведе я якъ такожъ кліше давнѣйшихъ знимокъ, т. е. вбдъ заложенія заведенія аж до найвѣшнбй пбры, набувъ я на выключну власность упорядкуваня цѣлый запасъ — тому семъ въ можности по цѣнахъ значно зниженыхъ вбдворотно достарчати дальшихъ примѣрниковъ кождого знимку тутешного заведенія. Цѣны тахъ самыхъ знимковъ, якъ и всѣхъ побільшень — а особливо дальшихъ заокленъ зъ давнѣйшихъ знимковъ я вбдповѣдно знизивъ.

Зъ повнымъ повазаннемъ

Іосифъ Попель

наслѣдникъ и властитель Заведенія арт.-фотоґрафічного

І. Геннера

Львбвъ, ул. Академічна ч. 18

P. S. Заведенє отворене щоденно вбдъ год 6 рано до 7 вечеромъ, въ недѣлю вбдъ 8 рано до 4 пополудни безъ огляду на погоду.

551 6—10

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Повазану Р. Т. Публіку, що я обнивъ на власность почестно зниный вбдъ многихъ лѣтъ

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. Чапчиньскбмъ

котрый провадити дальше буду пбдъ фірмою

М. А. Августинъ

при ул. Театральнбй ч. 7 (напротивъ головного входу до костела катедрального).

Футра полишеній до перехованя черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскбмъ обнивъ я зъ масы конкурсовои и выдаю ихъ за показанемъ давныхъ цертіфікатбвъ.

Заосмотривши свбй магазинъ въ обылный запасъ футеръ и матерій на верхи, старати ся буду честною працею зъединати собѣ взгляды и довѣре Повазан. Р. Т. Публики, котрбй поручаю ся.

Зъ глубокимъ повазаннемъ **М. А. Августинъ** буттій довголѣтный дисионентъ бл. п. П. Чапчиньского.

350 Цѣнники на жадане даромъ. 3—4

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбільшій выборъ дергъ на конѣ у такожъ диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, кап на стоды и лбжка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пбдъги въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

ГУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львбвъ, ул. Галицка ч. 12.

Шепи ріжнородныхъ овочевыхъ деревецъ по 30 кр. за штуку на місци продае заряд заведенія карного в Станиславові. 890 2—7

Також

и на сплаты частинні

безъ пбдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдникбвъ, капъ, кодбвъ, ковдеръ и дергъ на конѣ.

Спеціяльный вбддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а такожъ много рѣшткъ хбдникбвъ по бавчно низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68 або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВБВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разбвъ преміованє.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Свѣтова выстава въ Парижи.

Вступъ 10 кр. 95

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човниковій и обручковій, зъ первориднихъ фабрикъ загранычныхъ и вѣденьскихъ, урегульований якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантією

Зінґера ручній вбдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вбдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінція полагоджую даромъ Цѣнникъ и зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ повазаннемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

697 60—? *Львбвъ, улиця Галицка ч. 6.*

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвбй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роббтни артистично-бронзбвничъ

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, жѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, лядницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пбдставники передъ іконостасы.

Всѣ выше помянутй предметы приймае до спорядженя и вбдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 5—?

Рбвножъ выконуе гальванізоване всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣренй.

Барханы кольоровй и бѣлй въ великбмъ выборѣ

поручае найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІЄНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонбвъ и столового бѣля

Львбвъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 376 4—12

Вбдъ року 1868

БЕРҐЄРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клініках и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пбвостровѣ Балканьскбмъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкбрній, особливо противъ

Выкидбвъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гіґієничного средства до усуненя порплбвъ, до чищеня и десинфекція шкбры есть рбвножъ загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рбзнить ся значно вбдъ всѣхъ иншихъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкбрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно-сѣрчаного

Яко найбдпѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкбры**

на выкиды шкбрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрбване мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обймаюче 35% ґлїцерины и пахуче

Бергера ґлїцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родбвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкбры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкбры и знакбвъ по вбспѣ и яко мыло десинфекційне; Бергера **мыло до купели** въ смерековыхъ шпильках и таке-жъ **мыло тоалетове**, Бергера **мыло для дѣтей**, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).

Бергера мыло петросульфольне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербликбвъ на шкбрѣ; мыло на весняки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почервонѣ и выпадъ волосся.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зуббвъ Нр. 1 на нормальный зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вбдсылаемо до припасбвъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Раналорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродах* Кріского, Линдберґа; въ *Борщові* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дурста, Л. Наґліка; въ *Бережові* Галамась, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіашока; въ *Ярославі* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штецдля, Витославского; въ *Камінцю* Шилевского; въ *Перемышлі* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Равові* Карпиньского, Прона; въ *Сколыми* Лѣховского; въ *Самборі* І. Ангельсенича и Гердички наслѣдникбвъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бблышихъ мѣстъ Галичины. 109 41—24

Голляндско-Американьска лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. класта.	II. класта.
апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна довжини и величини каюти якъ и цѣна скорости и елеганції пароходу.

Антонъ Кафка

передъ тымъ А. КОЖЕЛЮЖЕКЪ

Фабрика капелюхбвъ

у Львовѣ, улиця Галицка ч. 4, (коло катедры)

поручае на сезонъ осѣнный Капелюхи вышеного выробу, тревалй и елегантни, якъ такожъ зъ фабрики Е. Габіа у Вѣдни въ найновѣйшихъ кольорахъ и фасонахъ по найдешевшихъ цѣнахъ. Чоботы, шапки до полъованя и подорожи. Шапо-клякы и найлѣпшій кальошѣ россійскій.

Цѣнники на жадане franco. 373 2—3

Лишь тогда правдивый, если тригранна фляшка есть замкнена нижше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтбмъ папери).

Доси неперевышеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченбмъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЄЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый перпорядными новатами медичными и за-для своєи легкои стравности поручены также дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збільшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокбвъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнбмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Адольфа Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 395 1—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

4⅝ кіло кавы

netto безъ оплаты порта за посѣлатою або за передпатою, гаранг. найлѣпшій товаръ.

Аґрина Мока, перл.	зр. 3·55
Сантосъ знамен.	„ 3·50
Сальвадоръ, зелена знамен.	„ 3·95
Цейлонъ синаво-зел. знам.	„ 5·25
Золота Ява жовтава, знам.	„ 5·10
Перлова знаменита	„ 5·10
Араб-Мока найзнам., аром.	„ 5·35

Цѣнникъ и тарифа цлова gratis.

Ettlinger et Co. Hamburg.

318 6—?

ЮЛІЯНЪ СОЛІКЪ

(передъ тымъ ФР. МРОЗИНЬСКІЙ)

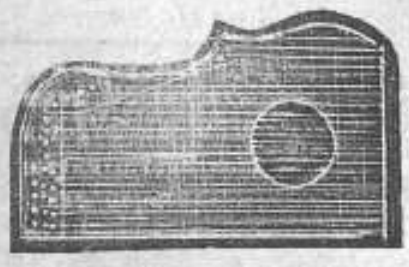
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всѣякій роды футеръ а именно: футра до подорожи, пальтоты мужескій и дамскій, пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, ротонды, катанки, ковнѣры, пелерины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій колпаки, шкбры у всѣхъ родахъ, верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. Матерія найновѣйшій на верхи въ найбольшбмъ выборѣ. Наведеній тутъ товары знаходить ся на складѣ.

Цѣны умѣренй сталй.

Для Р. Т. Публики и Всечестного Духовенъства сплаты мѣсячными ратами.

Приймае ся футра до перехованя на лѣто. 360 2—8

Сензаційна новбсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрбй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашій цитры посѣдають апаратъ до строєня, пбсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тбльно просто у фірмы безъ посередництва аґентбвъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 222. Львовъ, Понедѣлокъ 4 (16) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты приймій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрія: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границю: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся дише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші докесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Яке ѣхало, таке здыбало.

Справа галицкон щадниць стратила черезъ наглу а природну (?) смерть Зімы майже всю вагу. Карна розправа, котрон до недавна выжидано зъ такимъ зацѣкавленѣмъ, надѣючись по нѣй вѣдслонення тои моральнои гнили, яка вѣдъ довшого часу обняла звѣстній круги сполечнои єрархіи, веде ся вѣдъ двохъ недѣль переважно передъ пустыми лавами. Ходить вже очевидно лише о вину або невинность кѣлькохъ обжалованыхъ, котрій въ цѣлѣй справѣ грали у всякѣмъ разѣ ролю пѣдрядну; а симъ, звѣстно, зацѣкавлює ся небогато людей.

Се стверджує такожь допись зѣ Львова до Czas-y. Зъ хвилею — каже дописуватель — коли головный винуватець надужить, якій дѣяли ся въ гал. щадници, закѣнчивъ житє у вязници, минувъ вершокъ того сумного драмату.

Актъ обжалованя, звернены майже лише противъ помершого, не мѣгъ уже выкликати сильного зацѣкавленя.

Слушно замѣчая дальше дописуватель — врештѣ не вѣнъ першій, — що справа се не особиста кѣлькохъ обжалованыхъ и цѣкаво та важно було бы выяснити ей всесторонно. Не вѣнъ першій, кажемо, высказує сю гадку; чули мы ей вже въ соймѣ зъ устъ гр. Тарновского и намѣстника, чули такожь упевненє, що справа буде розслѣджена до дна, що покаранѣ будуть всѣ винуватцѣ безъ огляду на ихъ особы и становиска.

Тѣлько-жь дописуватель Czas'y выводить теперь свои жалѣ изъ становища партійного, зъ становища сторонництва консервативного противъ ліберално демократичного, забуваючи зъ одной стороны рѣчь признану вже навѣть и польскими безсторонными (особливо заграничными) часописями, що справки въ гал. щадници зовсѣмъ не обмежали ся на якесь одно сторонництво и що именно консерваты зовсѣмъ не е въ тѣй справѣ такій чистій за якихъ хотять уходити, а зъ другои стороны и сю пенну рѣчь, що мѣжь Поляками властиво сторонництва демократичного нѣколи не було и нема.

Досыть — каже дописуватель — зазначити, що головный винуватець не тѣлько для власнои користи и наживы допустивъ ся такъ гидкихъ вчинкѣвъ, а въ институціи публичнѣй корупція мусѣла мати характеръ збѣжный. Въ актѣ обжалованя на зчудованя людей компетентныхъ помине но деякій моменты психольогічнѣ, фінансовій, а особливо політичній. Є тамъ бесѣда о моральныхъ зборенях по мершого, а зовсѣмъ помине но, що пок. Зіма зѣйшовъ зъ дороги ретельности пѣдъ вилывомъ иншои ще страсти. Всѣ тямлять, що Зіма мавъ величезный вилывъ на мѣсто, а по части и на цѣлый край, не жалуючи гроша — на жаль публичного — для партійныхъ справъ. Знаною було рѣчею, що Зіма щедро попиравъ кредитомъ всѣхъ, що радо шли за его окликомъ демократичнымъ, а вѣдмовлявъ кредиту консервативнымъ властителямъ землѣ и хлѣборобамъ. Щадниця була осередкомъ всѣлякихъ агітацій и роботъ сторонництва, окружаючого Зіму. Актъ обжалованя поминувъ сю сторону житя и дѣяльности Зімы. Такъ само у выказѣ вѣрительностей, долученѣмъ до акту обжалованя помине но богато важныхъ позицій. И такъ е тамъ имена деякихъ купцѣвъ и пѣдприемцѣвъ, що анѣ не оголосили доси криды анѣ не втекли до Америки, а ихъ довги названо пропащими. За те нема анѣ назвиска п. Тадея Руговского, котрого довгъ выносить сто кѣльканацять тысячь безъ покрытя, анѣ не згадано за довгъ выдавничои спѣлки Słow-a polsk-ого, котрый выносить кѣлькасотъ тисячь. На списѣ свѣдкѣвъ, що мають бути переслуханій, нема назвискъ п. Тадея Романовича, що покинувъ становище члена выдѣлу краєвого, щобы засѣсти оббчь Зімы въ дирекціи гал. щадницѣ и рѣвночасно обняти мѣсце начального редактора Słow-a polsk-ого. А таки выясненє тыхъ вѣдносинъ якъ и вѣдносинъ тогдѣшного синдика не було бы безъ ваги для справы.

Читаємо — пише дальше дописуватель — въ дневникахъ варшавскихъ слушне питанє: де подѣли ся мілѣоны щадницѣ? Фаховій люде кажуть, що не може бути, щобы 7 мілѣонѣвъ зъ окладомъ, якій винній Щепановскій, Вольскій и Одживольскій разомъ, могли за кѣлька лѣтъ пропасти въ нафтяныхъ закопахъ и копальняхъ угля, хочь бы до сего додати ще и фантастичну фабрику бочокъ зъ одного кусня дерева, котру Щепановскій для пѣдненя краєвого промыслу заложивъ пѣдъ Пештомъ. Де е хочь бы останки тыхъ мілѣонѣвъ? Де е хочь бы той одинъ мілѣонъ, що пѣсля акту обжалованя взявъ Зіма въ послѣднихъ рокахъ зъ продажи акцій резервового фонду и зъ векслѣвъ Вольского и Одживольского?

Апатія — кѣнчить дописуватель, — зъ якою слухано зѣзнань свѣдкѣвъ, минула зъ хвилею, коли п. Щепановскій почавъ свою автобіографію разомъ зъ исторіею своихъ смѣлыхъ пѣдприятій и гѣркихъ заводѣвъ. Саля наповнила ся, слухачѣ слухали такъ, якъ слухаєсь бесѣдника, що вѣдкрывае широкій горизонты. Знаный зъ парляментарнои трибуны даръ бесѣды мусѣвъ выкликати тымъ сильнѣйше вражене, що авторъ „Nędzy galicyjskiej“ розвивавъ гарный образъ своеи економічнои дѣяльности, а признаючи ся до блудѣвъ и похибокъ, закѣнчивъ словами: „але край на тѣмъ зыскавъ“. И справдѣ край мѣгъ бы богато скористати зъ тыхъ зѣзнань, коли бы взявъ собѣ зъ нихъ науку, якъ робити не треба.

——

Все те дуже гарно и слушно, тѣлько дописуватель на своѣмъ консервативнѣмъ стѣльци позабувъ деякій зарѣвно важній рѣчи. До повного выясненя справы гал. щадницѣ належало бы також выясненє вѣдносинъ, якій заходили мѣжь нею — а властиво мѣжь пок. Зімою и пок. галицкимъ кредитовымъ банкомъ чи то его директоромъ д-ромъ Марховіцкимъ, а посередно також пок. намѣстникомъ, опѣсля президентомъ міністрѣвъ гр. Каз. Баденѣмъ. Чи тій вѣдносины выплывали також зъ демократизму Зімы? Важно було бы довѣдати ся, длячого то буншій намѣстникъ гр. Каз. Бадені волѣвъ радника Клеберга усунути вѣдъ гал. щадницѣ, нѣжь вглянути чи то казати вглянути въ ей справы. Чи се тежь выходило зъ демократизму Зімы або гр. Баденього? Важно бы знати, чому и пѣзнѣйшій намѣстникъ кн. Сангушко не творивъ ся до щадницѣ, хочь повиненъ бувъ знати и певно знавъ о панующѣмъ въ нѣй неладѣ? Або, переходячи до иншои справы, чи то демократы зъ кружка Зімы, Щепанов кого и п. такъ довго закрывали справи Кѣшковского, поки ему не помогли утечи зъ краю?

Катоны, Катоны! Фарисеѣ!

Гниль середъ демократѣвъ — гниль и середъ васъ консерватистѣвъ. Яке ѣхало, таке здыбало...

Переглядъ політичный.

Президентъ міністрѣвъ гр. Клярі и управитель міністерства фінансѣвъ Князьолуцкій поѣхали вчера до Пешту. Цѣлею подорожи обохъ міністрѣвъ е навязанє близшихъ зношенъ зъ угорскимъ правительствомъ. До Вѣдня вернуть оба міністры завтра. Здаєть ся, що разомъ зъ ними приѣдуть Сель и Люкачь, абы взяти участь въ спѣльныхъ конференціяхъ міністрѣвъ въ справѣ уложеня спѣльного буджету, и установленя речницѣ скликанія спѣльныхъ делегацій.

Зъ якимъ проектомъ въ цѣли полагодженя языковои справы выступить правительство, сего доси нѣхто ще не знає — мабуть и саме правительство того не знає. Здаєть ся, що оно буде якійсь часъ маневрувати помѣжь партіями, буде дурити другихъ и себе, такъ довго, якъ довго дасть ся, абы лишь скористати на часѣ, и полагодити деякій справы, якій оно уважає за державну конечность. Найвыгѣднѣйше для правительства буде, коли проекты языковыхъ законѣвъ будуть выходити вѣдъ поодинокихъ послѣвъ, зъ которыхъ кождый займе собою якійсь часъ увагу сварливыхъ сторонництвъ парляменту и выправдае выжидаюче становиско правительства въ тѣй справѣ. Але що буде, коли жаденъ зъ проектѣвъ не буде принятый парляментомъ и не полагодить пекучои справы, не розвяже питаня, котре мало розвязати нинѣшне правительство? Такъ далеко въ будучность: рѣкъ або й пару мѣсяцѣвъ напередъ — не дивило ся нѣяке австрійске правительство, отже и Клярі не буде дуже журити ся будучностею. Вѣнъ буде щасливый, коли збуде ся обструкціи Нѣмцѣвъ и переведе выборъ делегацій. Коли окрѣмъ того поведе ся ему полагодити ще яку справу, то добре, а нѣ, то друге добре — бо чомужь Клярі мав бути лѣпшимъ и мудрѣйшимъ міністромъ, якъ всѣ его попередники?

Въ справѣ проекту Вѣлиньского Politik пише: „Нинѣ не можна ще сказати, що стане ся зъ проектомъ языкового закона, середа-

Геростратова робота.

Написавъ *М. З—кій.*

I.

Дня 7 вересня с. р. вѣдбуло ся у Львовѣ „генеральное собраніе“ общества им. Качковского з вразъ и ювілей 25-лѣтного истнованя того товариства. Далеко звѣстный „дѣятель“ О. А. Мончаловскій пустивъ зъ тои нагоды двѣ брошуры: одну про жите пок. Ивана Наумовича, а другу про 25-лѣтну дѣяльность общества им. Качковского. Зъ тои другои брошуры можна довѣдатись дечого цѣкавого.

Красно тамъ описана тота маленька хапатня устроєна для „бѣднои и голоднои“ Руси пѣдъ львѣвскимъ кѣпцемъ уніи Люблинъскои. „Двѣста тысячь квіткѣвъ роздали на ковбасу и пиво, а ще не стало для пять сотъ!“ Коли се правда, то тымъ послѣднымъ мусѣло бути певно маркотно: „Або-жь то мы гѣрші патріоты, исповѣдники єдиної, недѣлимои Руси отъ Карпатъ по-за Уралъ?“ За те аранжеры обходу певно затирали руки... Вода на Галицкій Руси все ще досыть каламутна, тожь и ловля рыбокъ ще удасть несогѣрше — до якогось часу, доки вода не очистить ся, доки баламучені Русины не прозрять и не выречуть ся сатаны, а стануть служити святій правдѣ, своѣй рѣдній справѣ... Дай Боже, абы той часъ прийшовъ якъ найскорше!

На обходъ наспѣли зъ деякихъ сторѣнъ краю письма и телеграмы. Є тамъ и поезія. Брошуры г. Мончаловского не маю пѣдъ рукою, случайно побачивъ я ей въ однѣмъ домѣ и переглянувъ та й найшовъ тамъ одну поезію дуже интересну. Для вѣчнои славы дотычного автора постараюсь бодай въ приближеню подати высокоумну ей гадку. Ось она:

Розвинѣтъ... прапоръ,
Вся Русь до васъ кличе:
Кождый той дуракъ тричи,
Котрый пише безъ йоры, ять, йоръ!

Рѣзній язвы докучали рускому народови. Нападали на Русь всякій дикій народы, уводили Татари населенє въ ясиръ, пограбувавши край и спаливши мѣста и села; польскій урядъ и польска шляхта повернула вѣльныхъ людей въ неволю; захланна Москва „доконала неньку Украину“, бо зломивши привилеї Русинѣвъ и закрѣпостила вѣльныхъ хлѣборобѣвъ въ угоду новоупеченыхъ панкѣвъ на Украинѣ. Десяткувала Русинѣвъ неразъ чума, холера. Пок. Иванъ Наумовичь оголосивъ цѣлому свѣту 1873 р. въ „Науцѣ“, що найбѣльшою язвою на Руси уважае фонетику. Або теперѣшній паньско-жидѣвскій выборы чи се не язва для руского народу? Згадаймо пок. Стасюка, жаючихъ Комарянцѣвъ, а буде вже черезъ верхъ того добра. А градъ, повени и маленькій мыши, що розмножились на Руси, якъ за часѣвъ Фараона въ Єгиптѣ. Сѣчуть збѣже на пни, обгрызують бульбы, а все заносять до ямъ, а яма що крокъ. Може Богъ такъ карае нашихъ гнобителѣвъ? Ба! а що-жь мы винній, бѣдній Русины? Кобы хоть до насъ тій маленькій сотворѣня зъ довгими хвостиками не лѣзли. А они всѣмъ по рѣвнѣй мѣрѣ вѣддають. Ой, тыхъ язвъ у насъ вже за богато! Та я не пѣйду слѣдомъ пок. Наумовича и не назву етимольогію найбѣльшою язвою на Руси, бо отъ и самъ пишу нею. Але я хочу на иншу язву показати.

Неббщикъ Станьчикъ, блазень польского короля, выповѣвъ, що въ Польщи е найбѣльше ремѣсникѣвъ — лѣкарѣвъ; навѣть заложивъ ся и выгравъ закладъ. У насъ менше ремѣсникѣвъ-лѣкарѣвъ, хоть-бы на цѣлѣй Руси записавъ въ статистичній выказы всѣхъ, таки численныхъ сѣльскихъ знахорѣвъ, хмарникѣвъ, ворожильникѣвъ, ворожилѣ зъ картъ, зъ руки, въ очей, бобомъ, горохомъ и т. д. То такожь язва для сѣльского населеня, але не найбѣльша. Найчисленнѣйшій на Руси цехъ ремѣсничій — то граматики. Сли не вѣрите, то пересвѣдчѣть ся самій. Де у насъ нема граматикѣвъ? Всюды е! Въ консисторіяхъ аж кишить вѣдъ нихъ, священики и свѣтскій, селяне, мѣщане, а навѣть маленькій „скубенты“, задираючи ся на старшихъ и собѣ спорять завзято: що лѣпше? чи письмо зъ ъ, чи безъ ъ? А кѣлько то у насъ академій для руского письма! Люде, що не имѣють добре зложати до купы кѣлька рускихъ слѣвъ, мѣшають всяку всячину, уживають найдивачнѣйшихъ формъ, неразъ дуже немалыхъ для руского уха, а пѣйди, послухай, що се за новаги въ граматицѣ! Покликують ся на Французѣвъ, Полякѣвъ, а хоть-бы и Китайцѣвъ, розправляють про hochdeutsch и plattdeutsch, хоть не розумѣють добре и літературнои нѣмецкои мовы. Ба навѣть вже и селяне, що ходили два-три роки до сѣльскои школы або и не ходили, а такъ зъ власнои охоты вѣдъ другого навчили ся читати вѣдъ бѣды, и тій розправляють о фонетицѣ, якъ якій професоръ зъ университету! А все те заслуга твердыхъ, „маститыхъ“ дѣятелѣвъ, що гнѣздять ся въ львѣвскѣмъ Народнѣмъ Домѣ, обществѣ Качковского и т. д.

Сусѣдна держава рада бы убити всякій рухъ украиньско-рускій у себе дома. Та млоять ей та дрѣбка Русинѣвъ въ Галичинѣ. Сюды указы не досягають, не мають тутъ силы. Але сюда сягае хапатня, матеріяльна помѣчь деякимъ индівідуамъ, що не мають

що лѣпшого робити, та за грошѣ шкодять народному розвоѣви Русинѣвъ въ Галичинѣ и, о скѣлько можливе, и на Украинѣ. Они выискують малограмотность та слабу самосвѣдомѣсть народну рускои интелігенціи и легко ей баламутять. Знаючи, що люде стоячій близше церкви суть найбѣльше консервативными, надѣвають на себе одѣжь ревнителѣвъ о добро церкви и старають ся пересвѣдчити не глубоко мыслячихъ, що якъ ихъ не стане на Руси, то й руска церковь пропаде. Хоть се очевидна неправда, та надъ тымъ не всѣ застановляють ся. Церковь истнувала и люде вѣрили въ Бога, хоть не було суперечки за ъ, ы, ѣ. А зъ другого боку знаємо, що въ церковныхъ книгахъ приходять знаки, якихъ вѣдъ давна Русины въ свѣтскихъ письмахъ не уживають. Тутъ зовсѣмъ не розходить ся о церковь, — тутъ братъ зъ пѣвночи не хоче допустити до розвою Русинѣвъ и въ тѣй цѣли наймае собѣ такихъ, що готовій за грошѣ до всякихъ послугъ та й служать, якъ умѣють и знають: отуманюють и дурять нашу суспѣльность, ятрять и рѣзнять рѣдныхъ братѣвъ и вытворюють безлѣчь граматикѣвъ.

Люде вже не вѣдъ теперь подѣлили ся роботою, чи занятями. Тому-то бачимо мѣжь людьми рѣзній верствы: одинъ тымъ займае ся, другій иншимъ, и добре имъ зъ тымъ. Всѣ люде не е анѣ ковалями, шевцями, анѣ хлѣборобами. Таке саме веде ся и въ письменствѣ. Кобы у насъ ученій люде рѣшали граматичній справы, духовній дбали о свою паству, учителѣ добре молодѣжь учили, ремѣсники пильнували свого ремѣсла, а хлѣборобы добре управляли землю, старались о поправу свого матеріяльного положеня, бувъ бы гаразд на Руси, розвой нашь пѣйшовъ бы правильною дорогою.

Рѣчь певна, що москвофілы зѣ своимъ

гованого п. Бѣлиньскимъ. Фактомъ є, що сесе предложене стрѣчав ся зъ автономістичного становиска Поляковъ на рѣзнѣ трудности. Подробиць того проекту не подано ще до публичнои вѣдомости, отже нема ще даныхъ потрѣбныхъ до стверджения, чи проектъ сей є небезпеченьствомъ для дальшого истнования правиць. Politik донесла була онодиы, що въ зредагованю сего проекту взяли участь пп. Дѣдушицкій и Коаловскій. Нинѣ згаданый дневникъ простує сесю вѣсть о стѣлько, що тѣ два паны були першими зъ помѣжь послѣвъ, котрымъ Бѣлиньскій предложивъ свѣй проектъ и старавъ ся ихъ для него позискати. Вчера поинформувавъ Бѣлиньскій про змѣстъ свого проекту такожь п. Яворского и п. Єнджейовича.

На день, въ котрѣмъ мають бути внесенѣ языковѣ розпорядженя, Чехи приготовляють у всѣхъ ческихъ громадахъ великѣ демонстрациѣ, абы правительству показати, що Чехи не знесуть мовчки такого упокорения. Nar. Listy перестерѣгають передъ всякими демонстрациями, кажучи, що „за дверми“ є вже готовый коаліциѣный кабінетъ.

Вчера вѣдбуло ся засѣдане к о л а п о л ь с к о г о въ досыть численнѣмъ комплетѣ. Голова Яворскій представивъ новыхъ членѣвъ кола: Домбского и гр. Потоцкого и пѣднѣсъ заслуги выступаючого зъ кола Мадейского. Вѣдтакъ зачала ся велика політична дискусія на тлѣ ухваленыхъ въ суботу резолюцій выконуючого комітету правиць. Сесю дискусію узнано зъ тактичныхъ причинъ за довѣрочну. Треба лише зазначити, що стверджено безосновнѣсть вѣстей о незгѣдности въ поглядахъ мѣжь Яворскимъ и Бѣлиньскимъ. Нинѣ коло дальше радить надъ ситуациею.

Говорять, що президентомъ палаты послѣвъ буде выбраный не хто иншій, якъ дотеперѣшный ви президентъ д-ръ Фуксъ.

——

Н о р в е г і я переперла свою волю въ справѣ хоругви. Сполучена зѣ Швеціею лише перзональною унією, Норвегія вела вѣдъ довшого часу борбу о се, абы навѣть не було внѣшныхъ знакѣвъ якои небудь спѣльности въ Швеціею. Національна самостѣйнѣсть мала бути переведена не лишь въ фактичнѣй самостѣйности норвегскои держави, але и въ внѣшнѣмъ знаку тои держави. Доси на хоругвахъ Норвегіи и Швеціи бувъ спѣльный знакъ уніи. Зъ огляду на се, що Швеція и Норвегія суть цѣлкомъ самостѣйными державами и окрѣмъ короля зъ дуже обмеженою властею нема нѣ одного спѣльного державного институціи, Норвегія вѣдъ довшого часу вела борбу о се, абы и внѣшный знакъ державы т. є. хоругвъ вѣдповѣдала фактичному станови рѣчи. Швеція боронила ся завзято противъ змѣны спѣльнои хоругви на двѣ, бо добачувала въ тѣмъ першій крокъ до цѣлковитого зѣрвания федерациѣ обохъ державъ. Норвегскій парляментъ два разы ухваливъ усунути знакъ уніи зъ норвегскои хоругви, але король Оскарь II два разы вѣдмовивъ ухвалѣ свого потвержденя. Норвегскій парляментъ повторивъ ухвалу третій разъ, и теперь король, хочь зъ тяжкимъ серцемъ, санкціонувавъ ухвалу. Король мусѣвъ се зробити, сли не хотѣвъ допустити ся зломаня конституціи. Пѣсля норвегскои конституціи королѣвске право vet-a тратить свою силу и король не може противити ся, третій разъ ухваленому предложеню. На другій рѣкъ зачне ся нова борба мѣжь обома скандинавскими державами. Норвегія розходить ся именно о се, щобы обѣ державы були за границею репрезентованѣ не спѣльними, а окремыми консулятами. Швеція буде ще завзятѣше выступати противъ роздѣлу консулярнои репрезентациѣ, якъ противъ усуненя спѣльного знаку зъ норвегскои хоругви. Здаѣть ся, що опѣръ Швеціи и короля не богато поможе, бо новый норвегскій парляментъ буде выбраный вже на пѣдставѣ загального голосования и безъ сумнѣву ухвалить згадану реформу. Справа роздѣлу консулятѣвъ буде поставлена безпроволочно по скликаню парляменту.

——

Т р а н с в а л ь ц ѣ розпочинаючи военнѣ операциѣ, уложили знаменитый военный планъ и якъ на початокъ, дуже добре его выконують. Першою рѣчею є, уможливити Англійцямъ инвазію до Трансвалю и въ тѣй цѣли Трансвальцѣ рѣшили выпередити англійску армію и обсадити всѣ гѣрскѣ проходи на граници Наталю. Се въ многихъ мѣсцяхъ вже имъ повело ся. Въ дальшѣмъ планѣ Бурѣвъ є ударити на Англійцѣвъ на ихъ власнѣй територіи, якъ довго военнѣ сили Англіи слабшѣ вѣдъ арміи Бурѣвъ. Въ тѣй цѣлы здовжь цѣлои границѣ Трансвалю и Оренія, Бури рѣвночасно вступили на англійску територію и пѣдсуваютъ ся пѣдъ англійскѣ позиціи. По дорозѣ нищать всюды мосты, зелѣзничѣ и телеграфичѣ сполученя. Буры воюють въ розсыпцѣ и стараютъ ся приспѣвати Англію до такого самого способу вѣйны. Въ тѣй цѣли не концетрують своихъ силъ въ однѣмъ мѣсци, а ударяючи на Англійцѣвъ зъ усѣхъ бокѣвъ хочуть не допустити до концетрациѣ англійскихъ силъ. Найважнѣйшою позиціею для Англіи є всхѣдна провінція Наталь, и въ тѣй рѣкъ Англія намѣряла звернути концетрацію своихъ вѣйскъ. Бури выконали що правда, масовый рухъ на Наталь, але рѣвночасно африканьска армія переступила захѣдну границю и ударила на дуже важну стратегічну точку Мафкінгъ. На полудни вѣдъ того мѣста знищено панцирный поѣздъ англійскій и перервано зелѣзничу комунікацію. Командантъ капландскихъ вѣйскъ стагає всѣ силы въ ту сторону, бо зъ Мафкінгомъ стратили бы Англійцѣ дуже важну стратегічну точку. Тутъ Бури сильнѣйшій числомъ и мають лѣпшу артилерію. Планъ всхѣдної арміи Трансвальцѣвъ, оперуючои въ Наталю, змѣряе до того, абы англійскій военнѣ тили окружити и ударити на нихъ зъ усѣхъ бокѣвъ. Наталь всувае ся тутъ клиномъ въ територію Трансвалю, такъ що вѣддѣлы Бурѣвъ переступивши границю, посуваютъ ся зъ пѣвночи, заходу и всходу въ сторону англійскихъ позицій. Удача сего смѣлого пляну Жубера зависить вѣдъ того, чи поодинокимъ вѣддѣламъ Бурѣвъ поведе ся побороти перешкоды, зъ якими стрѣчаютъ ся по дорозѣ. Доперва колибы Трансвальцямъ повело ся знищити англійскій вѣддѣлы въ Наталю, а Оранцямъ на заходѣ, получать ся обѣ части трансвальско-ораньскои арміи и разомъ зъ вѣддѣлами, що перейшли полудневу границю, посунуть ся въ сторону Наталю. До Лондона доносять, що Трансвальцѣ ударили вже на англійскѣ позиціи въ Наталю.

Въ справѣ пасьма зъ Топорова

умѣщеного въ 218 числѣ „Дѣла“ одержали мы вѣдъ п. д-ра Стефчика отсе письмо:

В 218 числѣ „Дѣла“ з дня 11. с. м. (29. вересня с. р.) найшовъ ем артикул пѣд заголовком „Каса Райфайзена въ Топоровѣ и польскій шовінізмъ“. Позаяк тов справоздане, написане о. М. Дзеровичом, представляе односторонно і в невластивім сьвітлі хід тих зборів, а в особенности становище, яке я заняв що-до языковоі справи, порушеної на тих зборах самим справоздателем, проте уважаю річею слушною і для добра самоі справи потрібною, щоби повнѣше згадане справоздане по части спростувати, а по части доповнити тим, що в нім помінено, а що є доконче потрібне для зрозуміня річи.

В дискусиі над языковим питанем, викликаній о. Дзеровичом, не брав-ем участи доти, доки о. Дзерович не заіатерпелював мене безпосередно, яке є в тій справі мое становище яко відпоручника Видїлу краєвого. Тогди зазначив я передовсїм, що можу про мавляти лише у власнім імени, означок можу о тім зібраних вповнити, що утворене Видїлом краєвим Бюро Патронату для Спілок ощадности і позичок придержуе ся в відносинах зі сторонами як найточнїйше засади рівноуправнення языкового, що проте всї видавництва Бюра оголошують ся рівночасно в польскім і в рускім языцї, а Бюро переписуе ся і залагоджуе справи зі сторонами в тім языцї, в якім сторона зверне ся до Бюра Патронату. Однак зарівно Видїл краєвий, як і его Бюро Патронату вистерігаюсь як найобачнїйше того, щоби справу Райфайзенівских Спілок ставляти на поли національних і політичних спорів і уживати тих Спілок яко средства політичноі аґітациі в якім небудь напрямі. Що до способу поступованя Спілки в Топорові в языковій справі, то ствердив-ем, що не виджу причини, задля котроі не мав бим висказати мого личного погляду. Отже зазначив-ем тов яко природну річ, що внутрішне урядованє мусить відбувати ся лише в однім языцї, але внїшне урядованє, т. є вставлюване деклараций, довжних скриптів, книжочок щадничих повинно, після моеі гадки, відбувати ся в тім языцї, котрого бажае собі сторона і після еі бажаня Спілка повинна би поступити.

Колиж о. Дзерович не задоволив ся тим заявленем і становищем, але жадав, аби Заряд Спілки зобовязати з гори ухвалою загальних Зборів, що з Русинами мае урядувати по руски, а з Поляками по польски, то я в дальшім ході дискусиі пояснив, що єдино слушною указкою, в якім языцї заряд Спілки мае справу залагодити, є бажане сторони, після котрого Спілка повинна поступити, а о скільки сторона показуе ся рівнодушною на тов, в якім языцї мае ся з нею справу залагодити, о стільки і зарядови треба полишити цїлковиту свободу поступованя. Бо Заряд Спілки не може бути покликаний і уживаний до того, щоби сам з гори кваліфікував і оцїнював, хто є Русином, а хто Поляком, бо се залежить від того, ким ся хто чув і за кого себе уважае. А Заряд не може під тим взглядом вглядати в его серце і ду у, не мож Заряду змушувати до того, аби викликував заявленє сторони що до еї народности, бо як раз тов було би вже переступленем тої границі, по-за котрою зачинае ся політична аґітация. Отже переступлювання тої границі мушу відраджувати; на тов суть инші стовариша, до котрих належить старати ся о усьвідомленє людности під взглядом національним і політичним, коли тимчасом Спілка ощадности і позичок повинна мати на оцї виключно лише економічні і моральні інтереси людности. А на тім ґрунтї можемо спільно трудити ся з доброю волею і з тою любовю ближного, яка є властивою Спілкам Райфайзена. Се може і повинно нам тим лекше стати ся, що хто знае історию польского і руского народа, той знае, щосьмо спільно проливали кров в оборонї спільноі віри і спільноі землї перед наіздами невірних.

Такий був докладний зміст моіх заявлень на тих зборах. Також мушу зазначити, що за становищем, занятим о. Дзеровичом, не заявив ся анї один голос в зборах, на котрих можна було почути так само руску мову, як і польску. Противно, против тому становищу підняли ся поважні голоси зі сторони осіб, котрі самі узнають ся добрими Русинами і такими їх і другі уважають. А в голосованю переважна більшість зібраних заявила ся за тим, аби Заряд Спілки що до уживаня польского і руского языка у внїшнім урядованю зі сторонами примінював ся до бажаня, висказаного стороною, а впрочім щоби поступав після свого свобідного признания.

Хто повнѣшим представленєм річи зволить спростувати і доповнити справоздане о. Дзеровича, той, думаю, пересьвідчить ся, що мое становище на тих зборах було зовсім безсторонне і ясне, а партийне було хиба лише о стѣлько, що перед зборами впливав-ем на тов, щоби взяти почин в заведенню догідностей під языковим взглядом у внїшнім урядованю з Русинами. Тим по части пояснює ся, що о. Дзеровича, не будучого членом Спілки, запрошено на еї Загальні Збори, а о. Тимочко, основатель і управитель Спілки, запропонував его на предсїдателя Ради надзираючої; тим пояснює ся по части також і тов, що о. Тимочко і инші Члени Заряду згодили ся заосмотрити Спілку в рускі друки, хотяй того доси не жадав нїхто з Членів Спілки.

В справозданю о. Дзеровича находять ся ще инші подробиці, відносячі ся до осіб і до управненя зборів до голосованя, але се полишую Зарядови Спілки, яко могучому в тім взгляді дати лїпше пояснене, анїж мое.

У Львові дня 13. жовтня 1899.

Др. Франц Стефчик.

Мѣстячи се письмо, застерѣгаемо собѣ поговорити въ короткѣмъ часѣ о языковѣй сторонѣ Райфайзенѣвскихъ спѣлокъ взагалѣ, а при тѣй нагодѣ дѣткнемо и сен исторін въ Топоровѣ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Засѣдане Выдѣлу Руского Товариства педагогічного у Львовѣ вѣдбулось д. 30 вересня с. р. пѣдъ проводомъ головы дир. Харкевича.

1. Голова подае до вѣдомости, що разомъ зъ д-ромъ Пачовскимъ бувъ у митрополита Куплювского, щобъ его повитати въ имени Товариства.

2. По довшѣй дискусіи въ справѣ календаря ухвалено, щобы зъ причины короткого часу Товариство выдало свѣй календарь аж на рѣкъ 1901.

3. Ухвалено внести умотивовану петицію до власти шкѣльнои, щобы посаду руского языка, спѣльну для мужеского и женьского семинаря учительского, роздѣлено на двѣ окремѣ посады.

4. Голова здае справу зъ засѣдания комітету женьского института. Институтъ помѣщеный при улици Курковѣй ч. 10, гарно уря-

---

мертвымъ азычіемъ далеко не зайдуть: свого письменьства не поставлять, бо се трудъ надъ ихъ силы; та й по що имъ тяжко трудить ся, коли они „вже все готове мають“, лишь бери, та лежнемъ споживай.. Але и труды щирыхъ сынѣвъ Руси не приносять того хѣсна для руского народа, якій бы повинній приносити, а се тому, бо часть рускои суспѣльности баламучена и ворожо настроюнана противъ змаганъ щирыхъ и Руси вѣдданыхъ людей. Наймиты нашого противника уходять „за изрядиѣйшихъ“ патріотѣвъ, заживають чести и находять послухъ у части рускои суспѣльности. Нечуване диво, що таке сумне явище у насъ можливе! Се знакъ, якъ ще богато намъ хибуе, щобы мы могли назвати ся народомъ свѣдомымъ, способнымъ принятн культуру и на передъ поступати. У иншихъ народѣвъ вѣдступникѣвъ стрѣчае загальна погорда; у насъ противно. И власне найвѣльшою явою на Руси є тѣ всѣ граматики, тѣ „учені“, що не знають рускои мовы и вырѣкають ся ви. Се насъ здержуе въ поступѣ, се чинить насъ немѣчными въ нашѣй боротьбѣ зъ противниками, се дае намъ щорѣчно застрашаюче число вѣдступникѣвъ народнои справы въ школахъ, въ урядахъ, по мѣстахъ, а навѣть по селахъ.

II.

Въ наведенѣй высше брошурѣ надруковане промовы деякихъ бесѣдникѣвъ на ювілейнѣмъ обходѣ. Звѣстный „дѣятель“ д-ръ В. Ѳ. Дудикевичъ проголосивъ „зъ жаромъ“ свою промову, за що участники обходу пѣднесли его на рукахъ въ гору. Видно промова его подобала ся. Жалувавъ ся вѣнъ въ нѣй для-чого на обходѣ не видно правительства, Поляковъ, а на кѣнци розплакавъ ся черезъ те, що не побачивъ всѣхъ Русинѣвъ и за те назвавъ неприсутныхъ — рабами.

Насъ мало обходить то, про що Поляки не прийшли; може напередъ знали, що хапатня буде за мала и не зъ найлѣпшого матеріялу, а може думали, що тамъ нѣчого путнього не научать ся. Однакъ дивуе насъ, для-чого бесѣдникъ затуживъ за правительствомъ. Правительственный комісарь бувъ, певно були и шпіцлѣ, не безъ того, щобы й поліціяне не слѣдили бачнымъ окомъ забавы легковѣрныхъ Русинѣвъ. А таки якось нѣяково було бесѣдникови безъ правительства, — видно вѣнъ чув ся безпечнѣйшимъ пѣдъ „зоркимъ“ окомъ правительства, чи оно австрійске, чи яке иншe. А може вѣнъ бувъ бы радъ, щобы на зборы потрудивъ ся самъ гр. Пінінській а бодай шефъ поліціи п. Кшачковскій. Та перший мабуть ще й теперь хорый на горло, а другій волѣвъ за себе выслати комісаря...

Бѣдкавъ бесѣдникъ, що не всѣ Русины прийшли на той ювілейный обхѣдъ. Та годѣ! не прийшли тѣ, що уважають роботу аранжерѣвъ обходу загибелію и гробомъ Руси. Се дивне, що вѣнъ назвавъ тыхъ Русинѣвъ рабами. Тутъ пригадуе ся менѣ казка за злодѣя, якого имали, а вѣнъ утѣкаючи кричавъ: „ловѣть, ловѣть злодѣя!“ Рабъ зове вѣльныхъ людей, що не служать чужимъ богамъ, рабами! Се чей вже за велика зуховатѣсть, а навѣть безсоромнѣсть. Тѣ люде деклямують, що ведуть завзятущу боротьбу зъ Поляками, а величають нагайку и кнутъ. Можна думати, що у кождого „маститого“ висить на почестнѣмъ мѣсци на стѣнѣ нагайка, а до нея три разы на день молить ся властитель, ожидаючи зъ нетерпеливостію, коли сеся великоможна „госпожа“ заѣде до Галичины въ гостѣ. Тожь то бы можна погуляти и трикляти „сепаратастовъ“ выгирити до накорѣнка! Тажь д-ръ В. Ѳ. Дудикевичъ славивъ передъ лѣтами у Вѣдни и кнутъ и нагайку и каторгу, коли зъ патосомъ кликнувъ на однѣмъ зборѣ: „Сибѣрь — это харашая страна...!“ Не бажали бы мы ему и сотои части тои долѣ, якои зазнали на Сибѣри самій Россіяне, писатель Достоевскій, Чернишевскій и тысячѣ иншихъ горожанъ россійскои имперіи. А хто выповѣсть и опише муки нашого Шевченка або и теперь невинно страждаючого въ сибѣрскихъ снѣгахъ нашого писателя Павла Грабовского. Въ Россіи розвита высоко система гнобленя людей; по иншихъ державахъ така система давно минулась, а въ Россіи она царствуе до теперь та мабуть ще не зараз скѣнчить ся. И отъ найшовъ ся Русинъ, що ви выхвалюе, ему подобали ся кнутъ и нагайка. И той чоловѣкъ, Русинъ зъ роду, похваляючи самоволю деспотѣвъ, назвавъ рабами своихъ братѣвъ, що не пѣшли на его дорогу. Або зъ розуму схибивъ, або стративъ весь соромъ та пустивъ ся называти честноту лайдацтвомъ, а пѣдлоту честнотою. Та про него обѣйшло бы ся, але се дивно, що найшли ся люде, котрѣ его на рукахъ носили. Се доказъ тои величезнои немочи моральнои на Руси, се знакъ отуманеня и обдуреня значнои части суспѣльности, се розвельможнене неправды и брехнѣ. Такъ! всѣ тѣ хибы разомъ святкували свѣй ювілей пѣдъ кѣнцемъ Люблинськои уніи.

III.

Хтось бы сказавъ, що се за чорный образъ Чорный, а однакъ правдивый. Хорѣ мы! — скажу за пок. Володимиромъ Барвѣньскимъ и то дуже хорѣ! „Маститѣ“ поклонники кнута и нагайки оббрѣхують противникѣвъ погано ихъ роботы и обмѣтують болотомъ [нагадаю хоть-бы довѣрочне письмо д-ра К. Черлюнчакевича до своихъ прихильникѣвъ], въ своихъ органахъ и на своихъ зборахъ чорнять народнѣй товариства и подають ихъ въ пѣдозрѣне ширшого загалу, рыють пѣдъ рускими гімназіями розсѣваючи загальнѣ а неправдивѣ закиды. Отъ хоть-бы гімназія въ Перемышли: учителѣ трудять ся, учать и доглядають молодежи, якъ своеи рѣдноп, а выродки пускають у свѣтъ страшака, щобы нищити сесю гімназію. Та се имъ не удасть ся! Повѣдають, якъ бы одно сотворѣне роги мало, то бы свѣтъ перевернуло.

Тамъ на ювілейнѣмъ обходѣ складали собѣ бажаня, щобы подѣбный ювілей обходили за 25 лѣтъ, то значить 50-лѣтный. Чи-жь мала бы неправда, нещирѣсть, обмова и всякѣ нечестивости галицко-рускаго публичного житя такъ довго дыхати? Можливе... Але щобы такъ не стало ся, щобы вже разъ Геростратова робота на Руси взяла въ лобъ, треба конче, щобы всѣ вѣрнѣ сыны Руси злучили ся въ одну фалянгу, выступили противъ глупоты, темноты и шахрайства, а щиро потрудили ся, щобы „усмѣхнулась заплакана Мати“.

дженый и розвинався добре. Референтка комітету павѣ Бѣлецка вѳдчитала регулямінъ для інституту. Регулямінъ той, по переведеній дискусіи и по деякихъ поправкахъ Выдѣлъ принявъ.

5. Голова здае справу що-до стану рускон женьскон школы выдѣловон. До V. клясы записалось 32 а до VI клясы 36 учениць. Закуплено для обохъ клясъ лавки, катедры, шараги и таблицѣ коштомъ около 200 зр. Школа помѣщена при уляци Вѳрменьскій ч. 2.

6. Ухвалено внести петицію до власти шкѳльнои, щобы предложила зѳ сторони правительства соймови внесене, абы у всѣхъ женьскихъ школахъ Галичины учено рускоro языка.

7. Принято 22 новыхъ членѳвъ.

— —

О отвореню читальнѣ „Просвѣты“ въ Рыбнѳмъ [коло Станиславова] пишуть намъ:

Не знати, чи е ще де таке село, якъ Рыбно въ станиславѳвскѳмъ повѣтѣ. До него ведуть вправдѣ двѣ дороги, однакъ обѣ т. зв. „польскій“, вузенькій, що ледви одна фѣра по нихъ переѣхати може, а вже про выбоѣ и не казати. Подскуды плыве таки дорогою потѳкъ, а люде ѣздять по нѣмъ фѣрами, хоть якъ ѣдешь, колеса зъ одного боку часто пѳдносять ся такъ въ гору, що вѳвъ зовсѣмъ перехилясь. До того ще додати, що дорога веде черезъ гору, зъ котрои до села зъѣзджаясь такъ стрѳмко, неначе въ пропасть. Ще коли сухо, то якось можна переѣхати, але въ слоту приходить ся хиба топитись въ болотѣ; тожь коли болото, нераз цѣлыми мѣсяцями нема приступу до села. Для характеристики села треба згадати ще, що въ нѣмъ нема школы, люде майже всѣ неписьменній; доперва въ теперѣшныхъ часахъ учать ся дѣти у мѣсцевого дяка. Тожь справдѣ дивно, що люде въ тѳмъ невеликѳмъ селѣ самій честній, поступаютъ у всѣмъ солідарно и хоть майже анальфабеты, старались о читальню самѣ, бо нхъ о. парохъ [москвофілъ] не лишь не помѳгъ имъ въ тѳмъ дѣлѣ, але й не бувъ ласкавъ прибути на отворене читальнѣ, хоть прошено его. Однакъ всѣ громадяне тѣшать ся своимъ дѣломъ, а коли нхъ спытати, на що имъ читальнѣ, коли ледви хто зъ нихъ умѣе читати, вѳдповѣдаютъ: „Намъ буде нашь дякъ читати, а часомъ приведемо собѣ дѣтей, то намъ прочитаютъ“.

Въ тѳмъ то селѣ вѳдбулось отворене читальнѣ въ недѣлю 8-ого жовтня с. р. Бувъ ее часъ дуже невѳдповѣдный. За-для слоты не мѳгъ нѣхто приѣхати, хоть богато особъ зъ Станиславова обѣцяло ся. Прибувъ лишь о. Воляньскій зъ Павелча и делеґатъ станиславѳвскои філіи „Просвѣты“ п. Ю. Е. О—цкій. О. Воляньскій отворивъ зборы, на котрій зѳбралось богато людей. Представивши въ короткій промовѣ вагу и значѣне просвѣты, предложивъ на предсѣдателя зборѳвъ бувшого вѳйта Михайла Басюка, на що всѣ радо згодили ся. Теперь забравъ слово делеґатъ філіи. Въ своій рѣчи вѳнъ порѳвнавъ долю нашого народу зъ долею Ирляндцѣвъ. Ирляндцѣ були ще нещасливѣйшій вѳдъ насъ, бо имъ забрано всю землю вразъ зъ усѣми правами, а мимо того они потрафили выборотн собѣ права рѳвній зъ Англійцями, а теперь навѣть старають ся о се, щобы забрану землю имъ звернено. А мы? Мы якъ були злидарями, такъ и е. Чому-жь се такъ? Бо у насъ нема нѣ просвѣты нѣ єдности. Коли однакъ хочемо й мы выборотн собѣ свои права и станути сильнѣйшими економічно, то мусимо и самій дбати про свою освѣту и дѣтей до школы посылати. Дбаючи о свою просвѣту, громада постаралась о читальню, однакъ треба памятати, що заложене читальнѣ не е дѣломъ, лише початкомъ дѣла. Ѳи треба дальше вести, зъ нея треба користати, а найпершимъ старанемъ читальникѳвъ повинно бути заведене касы позичковои, щобы народъ освободити вѳдъ лихварѣвъ, а дальше завести крамницю. На тѳмъ не конець, але тій рѣчи перший, по нихъ уже треба братись до дальшои роботы. Що-до посылання дѣтей до школы сказавъ бесѣдникъ, що не выстарчить школа сѣльска, а треба дбати такожь о зѳбольшене числа нашои интеліґенціи, особливо независимои, намъ треба своихъ адвокатѳвъ, лѣкарѣвъ и т. н. За примѣръ могли бы намъ стати хоть-бы Мазуры, що цѣлій ґімназіи дѣтьми своими заповняють. Правда, школа майже вся не наша, тому она богато нашихъ дѣтей деморалізуе и вынародовляе, однакъ коли будемо мати въ школѣ богато дѣтей, то зможемо домагатись для нихъ и своеи школы. Руси намъ трудно посылати дѣтей до школы, бо мы живемо майже всѣ по селахъ, а сѣльска школа до ґімназіи не пѳдготовляе. На то е рада: посылати дѣти до школы сѣльскои недовше, якъ лишь два роки, а до третои и четвертои клясы давати нхъ до мѣста. Теперь у насъ дѣе ся звычайно такъ: Дѣти ходять до школы сѣльскои доки ей не скѳнчать, ажь тогды, отже въ 13 або 14 роцѣ жития ѣдуть до ґімназіи, а то вже досыть пѳзно. Дальшою перешкодою е для насъ то, що у насъ мало кого стати, щобы мѳгъ платити за удержане дитины навѣть въ буреѣ; лекше вже утримувати на своѣмъ харчу. Тутъ прибде зъ помочію ученикамъ Руске товариство педаґоґічне, котре зъ новымъ рокомъ заложить въ Станиславовѣ бурсу, де бѣдній ученики ґімназіи, школы реальнои и третои та четвертои клясы рускои школы вправъ будуть могли мати за $1^1/_2$—2 зр. все, крѳмъ харчу, а харчь будуть имъ родичѣ що тыждня зъ дому довозити. — Се були менше-бѳльше гадки бесѣды делеґата філіи „Просвѣты“. Потѳмъ промовивъ ще о. Воляньскій. Вѳнъ заявивъ свою радость, що цѣла громада тримаесь усе й усюды солідарно и на оденъ его зазывъ въ часѣ Великодныхъ святъ, щобы заложити читальню, сама взялась до сего дѣла. Тожь можна бы смѣло тоту громаду нашимъ за примѣръ поставити.

Теперь вѳдчитано статуть и вписувано членѳвъ. До читальнѣ приступило 30 членѳвъ, самыхъ мужчинъ; але коли впишуть ся и жѣнки, паробки и дѣвчата, котрыхъ на зборахъ не було, то се число певно потроить ся. До выдѣлу выбрано: Гриня Качкана, Василя Галька, Николу Лѣпчука, Иларіона Кочергана, Ивана Басюка, а Михайла Басюка и Федя Мазаря заступниками выдѣловыхъ. На закѳнчене промовивъ ще разъ о. Воляньскій. Зборы закѳнчились вѳдспѣваньемъ многолѣтя о. Воляньскому, делеґатови и громадѣ. По зборахъ уконституувавъ ся выдѣлъ выбираючи селянъ Гриня Качкана головою, Николу Лѣпчука заступникомъ головы, Ивана Басюка бібліотекаремъ, а секретаремъ Иларіона Кочергана, котрый въ селѣ есть учителемъ и дякомъ. — *Участникъ.*

Процесъ за галицку Касу щаднічу.

(Дальше).

Предсѣдатель трибуналу перейшовъ до переслухуваня Вендриховского въ справѣ его довгѳвъ у Касѣ. Починае вѳдъ рахунку бѣжучого.

Вендриховскій оповѣдае ґенезу того рахунку. Затягнувъ позичку въ Краевѳмъ банку на реальность своеи жѣнки, щобы сплатити довги. Часть позички, яка ему лишила ся, зложивъ въ Касѣ на рахунокъ свого знакомого Крушевского [котрый мавъ въ Касѣ свій рахунокъ] и за згодою Крушевского. Коли опѳсля така спѳльна маніпуляція стала ся утяжливою, вѳнъ перенѣсъ рахунокъ Крушевского, за его згодою, на имя жѣнки Марія Крушевскои, а рахунокъ Крушевского вѣвъ Вендриховскій за свій. Отже се була [каже Вендриховскій] справа приватна. — Предсѣдатель доказуе Вендриховскому, що то була неправильность та и що сей рахунокъ бѣжучій не мавъ покрытя. Вендриховскій выбравъ покрыте на сей рахунокъ 35.000 зр., бо, якъ каже, потребувавъ на „свои приватній зъобовязаня“. Зима выдавъ ему тій папери на хвилю „приватно“, а Вендриховскій анѣ не звернувъ, анѣ въ книги не записано того. Отже на выпадокъ смерти Вендриховского могла его родина по разъ другій допоминатись вѳдъ Касы тыхъ паперѳвъ!

Вендриховскому представлено зѳзнаня Крушевского про его рахунокъ бѣжучій. Крушевскій згодивъ ся на спѳльне ведене свого рахунку зъ рахункомъ Вендриховского Пѳзнѣйше зажадавъ роздѣлу конть, а по кѳлькохъ лѣтахъ сплативъ свій рахунокъ, отже думавъ, що его рахунокъ вже не фіґуруе въ Касѣ. Ажь пѳдчасъ руну Касы довѣдавъ ся, що его рахунокъ все ще стоить, и то сильно обтяженый. — Дальше предсѣдатель вѳдчитуе зъ актѳвъ рухъ позичокъ и ефектѳвъ на конть Крушевского [recte Вендриховского]. До 1889 р. позички не перевышають покрытя, а опѳсля позички идуть въ гору, а покрытє зменшае ся. — Вендриховскій боронить ся тымъ, що „бувъ непрактичный и мягкого серця“, тому попавъ у фінансовій клопоты [а гарну мавъ пенсію, бо 5.000 зр. рѳчно крѳмъ рѳзныхъ додатковъ!]

Изъ зѳзнань Зімы выходить, що Вендриховскій выпросивъ вѳдъ него паперы, що покрывали 35.000 рахунку бѣжучого, и мавъ заразъ звернути, а натомѣсть вѳнъ ажь въ кѳлька мѣсяцѣвъ пѳдъ натискомъ зложивъ кавційній векслѣ жѣнки Вендриховского, жіруваній Щепановскимъ.

Вендриховскій почавъ нарѣкати на Зіму, що той старавъ ся въ своихъ зѳзнанняхъ звалити на него вину и зробити зъ него злодѣя. Забране покрытє находило покрытє на его реальности и не могло пропасти. — Але предсѣдатель доказуе, що Каса на тѳмъ утратила, бо на реальности е ще богато нишихъ довгѳвъ.

Дальше Вендриховскій оповѣдае свою житепись и каже, що и его огорнула була „нафтова горячка“. Мавъ удѣлъ въ пѳдприемствѣ Щепановского въ Урожи и тогдѣ почавъ брати „zaliczki“ въ Касѣ. — На се замѣчае предсѣдатель, що Каса не була банкомъ спекуляційнымъ для нишихъ цѣлей. Таке „натяганє“ Касы е простымъ надужитемъ а такого допустивъ ся и Щепановскій. [Вендриховскій зъ плачемъ: „Якъ можна мене робити злодѣемъ?“

Дальше обтяжуе Вендриховского сильно те, що „хтось“ сплативъ за него разъ Касѣ 18.000 зр. — Самъ Вендриховскій уважае, що симъ „добродѣемъ“ бувъ Зима, бо хотѣвъ выцофати векслѣ его жѣнки зъ жіромъ Щепановского. — Предсѣдатель пѳдносить ще й се, що Зима „вѳдписавъ“ ему 12.000 зр. процентту, а такожь при переведеню ґарантіи за довги Щепановского Вольскимъ и Одживольскимъ вымовивъ Зима для Вендриховского 8.000 зр. порукавичного. — Вендриховскій вновъ въ „ласкахъ“ Зімы видить свое „пониженє“...

Предсѣдатель е выказу зъ книги, якъ въ 1892 р. втягнено въ книги зворотъ 35.000 зр., а опѳсля вновъ заноговано выплату тои квоты. Очевидно ходило о се, щобы контрольна комісія не доглянула тои господарки. Взагалѣ книги Касы служили до рѳзныхъ обманьствъ, кожда картка се доказуе!

Вендриховскій каже, що его довги въ Касѣ мають покрытє, именно тесть его [Комарницкій] маe въ Урожи велику посѣлость, що варта 150.000 зр., а до того Урожь маe нафтовій терены. Надѣе ся дѳстати 36.000 зр. яко часть спадку для своеи жѣнки, „хиба“ [то власне „хиба!“] тесть инакше зарядить. — Предсѣдатель замѣчае, що его жѣнка дѳстала вже 12.000 зр. вѣна.

На питанє предсѣдателя, де Вендриховскій подѣвавъ грошѣ? — вѳнъ оповѣдае, що выдававъ на розширене своеи реальности, кѳльканацять тысячь „втопивъ“ въ копальняхъ, плативъ „чужій“ [?] зѳбовязаня, а найбѳльше прогрѣшивъ ся тымъ, що „мавъ мягке серце“. Вѳдповѣди его були взагалѣ выминаючій.

Прис. судья д-ръ Горецкій запытуе его, чи не можна було претенсій Касы, опертыхъ на вексляхъ, перевести рахунково на портфель векслевый, а не на рахунокъ бѣжучій? — На се Вендриховскій вѳдповѣдае, що Зима згодивъ ся на рахунокъ бѣжучій.

Прокураторъ Гайдереръ запытуе его о конть Щепановского пѳдъ маскою Лілієна. — Вендриховскій вѳдповѣдае, що о отвореню сего конта мало що знае. Его се конто було сильно здивувало. Доперва вчера пѳзнавъ на документѣ пѳдписъ Лілієна „сфальшованый рукою Зімы“. — Дальше называе одержане порукавичного въ квотѣ 8.000 зр. при трансакціи Щепановского „niesmaczną historyą“.

А вѳдписане ему Зімою 12.000 зр. процентѳвъ не уважае за актъ ласки, бо и „купцѣ вѳдписують втраты“ сли зъ довжника не можна стягнути. По кѳлькохъ ще пытаняхъ предсѣдателя и оборонця каже Вендриховскій що сли бы бувъ дѣлавъ „спѳльно“ зъ Зімою, то бувъ бы выйшовъ зъ Касы съ сотками тысячь майна, а не зъ довгами.

На тѳмъ скѳнчило ся переслуханє Вендриховского, а почато переслухувати дальшихъ свѣдкѳвъ.

[*Дальше буде*].

НОВИНКИ.

— —

— **Въ справѣ вѣча священикѳвъ** одержуемо нинѣ вѳдъ Вп. посла о. Данила Танячкевича зъ просьбою умѣщене въ „Дѣлѣ“ отсе письмо:

„Подаю до вѣдомости Преч. нашого Духовеньства, що священиче вѣче, на котре — я думавъ яко найблизше можливый день выбрати 24 сего мѣсяця та тому зовсѣмъ дефінітивно не означивъ я нѣ мѣсяця нѣ часу — за-для зайшовшихъ перешкодъ оно не може того дня вѳдбути ся. Однакъ тымъ ще цѣлкомъ анѣ справы призначений до трактованя на вѣчу, анѣ рѣшене нхъ не зойшли и не можуть зойти зъ порядку дневного. Въ тѳмъ взглядѣ вѳдношу ся зъ просьбами до нашихъ Преосв. Ординаріятѳвъ, Вп. Отцѣвъ и Братей, котрій свою участь въ вѣчу заповѣли, повѣдомляю окремо. — *А. Танячкевичъ.*“

Повыше письмо показуе, що нашій информаціи въ справѣ вѣча були вѣрній „Перешкоды“, котрыхъ Вп. о. Танячкевичъ бликше не поясняе, вѣдомій нашимъ читателямъ. Та видко о. Танячкевичъ не втративъ надѣе и-бороти перешкоды. Помагай ему Боже!

— **Зъ Америки пишуть намъ** [зъ дня 2 с. м.]: О. Дамаскинъ Полівка Ч. С. В. В., місіонарь канадійскій, приѣхавъ щасливо до Ню-Іорку и тутъ сердечно приняло его шѣстьохъ рускихъ священикѳвъ. Тутъ вѳнъ задержить ся, щобы пѳзнавъ обставины американьскихъ Русинѳвъ, потѳмъ поѣде до Пенсільвенін, до нашихъ рускихъ кольоній, а при кѳнци сего мѣсяця стане въ апостольскій праци въ Канадѣ, де его вже нетерпеливо наши людоньки дожидають. Скоро тѳлько прибуде до Канады, посвятить торжественно церковь уже скѳнчено въ Бирікъ Крікъ. Потѳмъ поѣде до кольоній коло Dauphin и Winnipeg, де буде місіонувати и старатись зорґанізувати братвъ-Русинѳвъ, щобы приготовити мѣсце для другихъ священикѳвъ, котрій пожертвують ся для своего народу на місію въ Канадѣ. — *Амт. Бончевскій*, душпастырь въ Ансонін.

— **Цѣла Надвѳрнянщина**, спяча сномъ блаженныхъ, сподѣвае ся, що нашь рускій театръ, перебуваючій теперь въ Коломыи, приѣде до насъ въ Надвѳрну та оживить людей и додасть духа до працѣ на поли вже трохи лѣпшѳмъ, нѣжь було до недавна, а теперѣшна пора якъ-разъ надае ся. Ану, просимо, надрукуйте „Запрошенє“, а намъ здае ся, що театръ буде мати лѣпше поводженє, якъ колись було. — *Надвѳрняне.*

— **Справозданє зъ вчерашныхъ зборѳвъ товариства им. Котляревского** подамо [за-для недостачѣ нинѣ мѣсця] въ завтрѣшнѳмъ числѣ „Дѣла“.

— **Въ Збаражи** — якъ намъ зъ-вѳдти доносять — вѳдбуде ся дня 10. н. ст. жовтня (въ четверъ) о 12 годинѣ въ полудне *народне вѣче*. Въ розбсланѳй друкованѳй „Відозві“ сказано: „на вѣчу буде говорило ся про всѣ якій важній хлопскій справы та кривды, котрыхъ много назбералось теперь. Мовчкомъ гнутись та терпѣти кривду намъ не выпадае, але рѣшучо бороти ся противъ нея. Тожь маемо надѣю, що прибудете на вѣче великою силою и рѣшучій голосъ пѳднесете противъ всякои кривды. На те вѣче нехай прибудуть также и противники хлопскои справы, та смѣло най стануть до ока передъ народомъ и докажуть несправедливость його домагань, а нехай не воюють потайки та въ такихъ мѣсцахъ, де имъ годѣ вѳдповѣсти.“ [На вѳдозвѣ пѳдписаній яко вѣчевый комітетъ: Яцко Остапчукъ, Яндрухъ Гарматюкъ, Антѳнъ Грицуякъ, Дмитро Чичота, Павло Липовецкій, Іосифъ Пацукъ, Онофро Марцѣнюкъ, Илько Олѣйникъ, Марко Вайнеръ и Яндрухъ Шмігельскій.]

— **Выдѣлъ Бурсы им. св. Онуфрія въ Ярославѣ** устроюе дня 5 н. ст. падолиста музикально-вокальный вечерокъ на дохѳдъ Бурсы въ сали готелю Вікторія въ Ярославѣ. По концертѣ вѳдбудуть ся танцѣ. Зъ огляду на цѣль вечерка просимо Р. Т. Публику о найчисленнѣйшу участь. Окремій запрошеня высылають ся сими днями. — Вѳдъ Выдѣлу Бурсы св. Онуфрія *І. Хотинецкій* предсѣдателе, *К. Хотинецкій* секретарь.

— **Противъ д-ра Мархвіцкого**, якъ доносить Głos narodu, маe карный судъ львѳвскій выточити слѣдство въ справѣ гал. Касы щаднічон и б. кредитового Банку и вже внѣсъ до президіи палаты панѳвъ просьбу о дозвѳлъ. А Monitor доноситъ, що д-ръ Мархвіцкій перебувае теперь — въ Дрезднѣ.

— **За „jestem“ замѣсть „hier“** при суботнѣшнѳй контроли на цитадели у Львовѣ замкнено двохъ резервістѳвъ до арешту вѳйскового.

— **Медичный выдѣлъ университету въ Краковѣ** дуже пѳдупавъ по основаню медичного факультету у Львовѣ. Краковскій дописувательдо „Дзенника познаньского“ пише, що на першій курсъ сего року шкѳльного вписало ся на медичный выдѣлъ Ягайлоньского университету всего 8 студентѳвъ. Передъ роками вписувалось нхъ по сто и кѳльдесять.

— **Коноводы.** Въ малѳй сали львѳвского суду карного вела ся черезъ три днѣ передъ трибуналомъ присяглыхъ розправа противъ двохъ „мойжешового“: Янкля Давида Зона и и Берля Вольфа Зона зъ села Лозины коло Городка о злочинъ крадежи. Оба они, батько и сынъ [батько ще молодый, 43 лѣтъ] крали конѣ въ богато мѣсцевостяхъ. Въ часѣ розправы стрѣтило „нещасте“ и жѣнку Янкля, котра пѳдъ присягою взяла ся доказати alibi свого чоловѣка, але ѣй се не удало ся, бо свѣдки посвѣдчили що иншого, отже ей заразъ въ судовои салѣ взяли до арешту на слѣдство за кривоприсягу. Вкѳнци по переведенѳй розправѣ Янкель дѳставъ два роки звычайнои вязницѣ, а его сынъ Берль три роки тяжкои вязницѣ.

— **Дрѳбній вѣсти.** Намѣстникъ Пініньскій и маршалокъ Бадені выѣздять нинѣ до Вѣдня. — У Вѣдни отруивъ ся бувъ опіюмомъ Теоф. Грегоровичъ, та скора помѳчь лѣкарѣвъ вѳдвернула небезпечность. — Дня 24 н. ст. с. м. вѳдбуде ся вѣнчане п. Олексы Пясецкого, укѳнченого богослова, зъ п-ою Камілею Цѣхоцкою въ церквѣ Успенія Пр. Д. М. у Львовѣ, о 7 годинѣ вечеромъ.

Надѳслане.

Досыть одного пробки, щобы переконѣдчити ся, якъ ворожою для нашихъ нервѳвъ и чинностей серця може стати ся кава звычайна. Розслѣды найзнаменитшихъ фізіольоґѳвъ и ґіґієністѳвъ выказали, що особливе дѣланє отруѣ кавовои, особливо коли дѳстае ся до орґанізму въ сталыхъ малыхъ данихъ, полягае на тѳмъ, що она доконуе повѳльного, незавѳдного поражене системы нервовои и чинностей серця. Въ виду того можна такъ легко впасти въ велику небезпечность для жития и здоровля. Мѣшати каву звычайну зъ разу въ одною третиною Катрайнера Кнайпѳвскои кавы солодовои, потѳмъ брати пѳвъ на пѳвъ каву звычайну и каву солодову Катрайнера а нашій кавовый буде черезъ той додатокъ не лише смачнѣйшій, лагоднѣйшій и приятнѣйшій, бо Катрайнера кава солодова сама мае занахъ кавы звычайнои, але такожь знѣвечить ся черезъ ню майже цѣлковито шкѳдливій здоровю прикметы кавы звычайнои. Така проба не тревае довго. Хто пивъ каву звычайну змѣшану зъ кавою солодовою Катрайнера хоть-бы тѳлько якійсь часъ вже безусловно не знесе кавы звычайнои инакше приготовленои. Орґанізмъ, вѳдвыкши такъ вѳдъ отруѣ кавовои, рѣшучо ѣй противить ся. Найбѳльшій неспокій нервовый, биття серця, безсонниця суть выразными познаками, що тутъ укрываe ся грѳзна небезпечность, на котру наражати ся по тѳмъ досвѣдѣ, певно вже нѣхто не буде мати вѳдваги

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Перемыскои Еп.

Канонічну институцію одержали оо.: Юліянъ Кульматицкій на Дроздовичѣ, Теофіль Хомишьскій на Мединичѣ, Гр. Грицикъ на Завишенъ. — До кан. институціи вѳзваній оо.: Теодосій Войтовичъ на Коростно, Зах. Барновскій на Святкову, Іос. Шандровскій на Мышлятичѣ. — О. Вол. Паславскій, катихитъ при І. ґімназіи въ Перемышли, одержавъ вѳдзнаки крилошаньскій. — Завѣдательства дѳстали оо.: Гр. Тимчишинъ въ Горохѳвцяхъ, Вол. Горницкій въ Доброгостовѣ. — Експозитомъ въ Выкотахъ поставленый о. Дим. Бордунъ. — Сотрудництва дѳстали оо.: Ипол. Хилякъ въ Нагуевичахъ, Кост. Миколаевичъ въ Яворовѣ, Левъ Стецѣвъ въ Лѣтини (приватне), Мих. Демцьо въ Мокротинѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **„Книга адресова христіяньскои торговлѣ и промыслу въ Галичинѣ“** — ото выдавництво [въ языцѣ польскѳмъ], якого пѳдняла ся редакція выходячои у Львовѣ часописи Dźwignia. Се выдавництва окрѳмъ дѣлу польского буде мати также дѣлъ рускій; тожь зарѳвно польскій, якъ и рускій промысловцѣ и купцѣ певно прихильно повитають таку книжку, де будуть умѣщеній самій христіяньскій предприемства. Проспекты „Книги“, якъ и оказовій нумеры Dźwigni можна дѳстати безплатно. Досыть написати кореспонденційну карту на адресу „Редакція часописи Dźwignia у Львовѣ.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ перенесла офіціяла Ив. Старомѣйского зъ Тернополя до Львова а асистента Анатоля Грушкевича зъ Чорткова до Кракова. — Міністерство торговлѣ перенесло почтового офіціяла Стеф. Боровчика зъ Босны до Галичины а дирекція почтъ придѣлила его до служby въ Бялѳй.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 жовтня. Allgem. Ztg. доносить, що бувшого австрійского войскового атташе въ Парижи полковника Шнайдера зъ причины тяжкои мозковои недуги вѣддано до санаторіи у Вѣдни. — Въ суботу вѣдбула ся нарада выконуючого комітету правицѣ, въ которій взявъ також участь найстаршій лѣтами посолъ Цуркань. Розходило ся о выборъ президіи. Нарады були довѣрочни. — На слѣдуючій тыждень зачнуть ся тутъ конференціи мѣжь представителями болгарского правительства а вѣденьскими банковыми ґрупами въ справѣ упорядкована болгарскихъ фінансовъ. Банки намѣряють предложити Болгарии заведене монополю въ кількохъ галузяхъ адміністрациі. Болгарске правительство не хоче на се згодити ся.

Прага 16 жовтня. Кн. Шварценберґъ пѣдписавъ остру резолюцію рады повѣтовои въ Бресніцъ противъ правительства Клярієго за знесене розпоряджень. — На Ґрабенѣ и передмѣстю Винограда прийшло до конфлікту мѣжь ческими роботниками и нѣмецкимъ студентомъ, котрому скинено зъ головы буршовску шапку.

Парижь 16 жовтня. Говорять, що мѣжь генераломъ Рожетомъ а австрійскимъ полковникомъ Шнайдеромъ вѣдбувъ ся поединокъ. Дневники доносять також о якѣмсь таємничѣмъ перевезеню недужого на зелѣзничій дворець, зъ вѣдки выправлено его Орієнтъ-експресомъ въ дальшу дорогу. Въ домѣ Шнайдера говорять, що о нѣякѣмъ его поединку не знають. Однакъ фактомъ є, що Шнайдеръ бувъ въ Парижи и вѣдъѣхавъ до Вѣдня.

Софія 16 жовтня. Парляментъ маѣ бути скликаный на день 27-ого с. м. Обчисляють, що кабінетъ буде мати 40 голосовъ.

Барцельона 16 жовтня. Опогды вѣдбули ся тутъ уличнѣ демонстраціи. Студенты пѣдносили окліки въ честь Катальонии. Раненый одинъ студентъ и одинъ поліційный агентъ.

Надѣслане.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

у Львовѣ ул. Гетьманьска 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣловъ, въ котрыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбованє пѣсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубовъ безъ болю, при мѣсцевѣмъ знечуленю або и успѣненю обтураторы при вадахъ и бракахъ пѣднебѣня вставляванє штучныхъ зубовъ.

Тамъ-же лѣчить ся недуги ясенъ и ямы устнои.

Для провінціи заведено тую выгоду, що надсланій почтою пукненій, зломаній и т. д. зубы штучній репарує и высилає вѣдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-та Л. Вікторъ.

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижь, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (1.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицка ч. 1., противъ Валку Ґіпотечного на початку улицы пишучи Ґалицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, хьорнеты, бінокля, дальекоглядове, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направни полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4617

КОНКУРСЪ.

Краева школа промыслова въ Камѣнцѣ струмисловѣй пошукуе учителя до рисункѣвъ и до доповняючихъ наукъ.

Плата рѣчна 1.000 зр. и додатокъ на мешкане въ квотѣ 200 зр.

Поданя належито удокументований належить вносити до Заряду сеи школы найпѣзнѣйше до 15-ого н. ст. падолиста с. р.

Близшихъ информацій що-до надання посады удѣляе на жадане Зарядъ краевои школы промысловои въ Камѣнцѣ струмиловѣй. 385 2—3

Головный складъ насѣнь и ростинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

поручае

Вѣнцѣ надгробнѣ: металевѣ, зъ штучныхъ, засушеныхъ и свѣжихъ цвѣтовъ въ найбѣльшѣмъ выборѣ по найдешевшѣй цѣнѣ. 1—2
400

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, Ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, також правдивый оцетъ спіритусовый. 366 91—?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

ОПОВѢЩЕНЄ.

Загальни Зборы членовъ „Народнои Торговлѣ“

общества зареґістрованого зъ ограниченою порукою, за рѣкъ адм. 1898/99 вѣдбудуть ся дня 2 н. ст. падолиста 1899 роцѣ о годинѣ 4 зъ пилудня у власнѣмъ домѣ у Львовѣ, ринокъ ч. 56 I. поверхъ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вѣдкрытє зборовъ предсѣдателемъ Совѣта управляючого.
2. Справоздане Совѣта управляючого зъ дѣяльности и білянсъ за рѣкъ адмін. 1898/99.
3. Справоздане и внесене головного комітету контрольного (§§. 34, 46 стат.).
4. Доповняючій выборъ двохъ членовъ Совѣта управляючого по мысли §. 15. статута.
5. Означене высоты марки презенційнои для членовъ Совѣта управляючоао на рѣкъ адмін. 1899/1900.
6. Выборъ головного комітету контрольного на рѣкъ адміністраційный 1899/1900.
7. Внесеня членовъ.

Яко легітимаціи для членовъ служать ихъ книжочки удѣловѣ. Члены выповѣвшій свои удѣлы не мають права голосу.

Въ дни загальныхъ зборовъ о 8 годинѣ рано вѣдбуде ся въ церкви Успенськѣй у Львовѣ помінальне Богослужене за померщихъ членовъ товариства.

У Львовѣ дня 2 н. ст. жовтня 1899.

Вѣдъ Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“.

Д-ръ Щасный Сельскій предсѣдатель. *Д-ръ Стефанъ Федакъ* членъ Совѣта.

Примѣтка: Білянсъ за 1898/99 рѣкъ буде выложеный вѣдъ 16 жовтня у всѣхъ складахъ товариства и въ канцелярін дирекціи. На жадане выпле канцелярія дирекціи справоздане почтою оплачено. 379(3—3)

Урад парохіяльний Рудно коло Львова потребує зараз співця церковного з добрим голосом, безженного, умѣючого при тім вести писарку громадску і яке ремесло. 388 3—5

СЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскѣ и Генкельса припоручае Иванъ Ляврукъ, можѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

МАШИНКИ універсальнѣ до терти мигдалѣвъ, будовъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, бляхи, ножѣ столовѣ и кухонныѣ. Патентованый стѣвки деревляный до шиновъ, сыру и т. п. (помыслу и выробу краевого)

поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Зіма не вмер

би, наколи-б замість води содової пив курацийний Французький коняк з року 1887 по 5 зр. за фляшу з рускої торговлі М. Каришньского в Теребовли 5 фляшок висилає ся франко.
401 1—1

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА, Львовъ Коперника ч. 5.**
398 2—45

Казки БРЯНЧАНІНОВА

Переклав з роснійскої на нашу мову

Любомір Селянський

Ціна 15 кр.

Львів, 1899 р. Видало Р. Тов. Педаґоґічне.

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Корель, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вѣдъ 1 (18) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверг (на мѣсця популярныхъ газетокъ Батьківщина“ и „Читальня“) тыжднево популярна газетка

5 клґр. найкрасшого десеврого **МЕДУ** зъ власнои пасѣки 3 зр. 20 кр. франко. Корѣневачъ смер. учитель Иванчаны, почта въ мѣсци.

8 зр. 8 зр.

Безъ выску

по цѣнѣ выробу

даемо правдиво по американьски плятированый

Годинникъ Plaque-ремонтоаръ

зъ подвійною куvертою, абы его тутъ завести. Даемо сей годинникъ яко реклямy для фабрики по цѣнѣ кошту и се рѣдка нагода для всѣхъ хто хоче набути якъ-бы золотый вѣдъ золота и невѣдрѣзнимый годинникъ по неймовѣрно дешевѣй цѣнѣ

8 гульденовъ.

Верхъ сего годинника є дѣло штуки а нѣякій золотый годинникъ, що коштує 300 зр. не маѣ лучшого верху. Сильній куверты плятированій пѣсля найновѣйшого способу 18-каратовымъ золотомъ и тому не тратить золотои барвы. Кождый годинникъ передъ высылкою точно выпробовуесь и заосмотрюесь оріґінальною посѣдкою ґарантія на 3 роки. Найлучшою ґарантіею за солідность сего годинника є те, що обовязуемось грошѣ заразъ и безъ обтягненя вѣдослати єли-бы не подобавъ ся.

Центральне мѣсце продажи и розсылки

RIX

WIEN, Praterstrasse Nr. 16.

Пересылка на провінцію або за границю за послѣплатою. 15 1—6

CERTIFICATE This Amerik Watch

Оріґінальна посѣдка ґарантія. Дамскій годинникъ 10 зр.

Эоольоґія

на низші клясы шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 50 цент. в. ав.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Здадивъ Іван Верхратский. Вид. в р 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінеральоґія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои ботанічнои терминольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті можна дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора, професора рускої ґімназії в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірник зоольоґії і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. зоольоґії або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральоґії, або двох пр. Спису) порто оплачує автор.

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біоґрафіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

маючись на цѣлю дати автобіоґрафичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выноситъ **10 коронъ**; на 5 выпусковъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокій не будутъ продавались.

Пренумерату належитъ присылати выключно на адресу: п. **Антонъ Хэйнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропиґійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кінцемъ 1898 р. 30-ый рѣкъ своєи дѣяльности и зросши во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	зъ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 9,585.686·47 кр.
Премія належитости пѣбочній и вѣдсотки за рѣкъ 1898	„ 2,517.998·09 „
Обезпечены сумы въ секціяхъ на жите	„ 81,446.439·22 „
Обезпечены сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 323,257.816·— „
Выплачены капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,487.178·08 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кінця р. 1898	„ 29,910.069·98 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збожа, товаровъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а условія обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друкованъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 68 20—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 56 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ въ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/8
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Соцова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Чернов. Станислав.		9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/8 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/8.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		„ „ „ Пѣдзамча
1·50		„ Ицканъ, Станиславова		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/8 недѣлѣ и свят
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббѣки
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/8
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/8.
	5·55	„ Сокаля		3·20	„ Зимнои воды 7/8 „ 10/8.
				3·25	„ Бруховичъ „ 8/8 „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вѣдъ 12/8 до 15/8
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8 въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 16/8 до 30/8 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/8 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 16/8 до 10/8.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 15/8 що день		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова 1/10 до 30/8 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8.		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 16/8 до 30/8
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ 1/8 „ 15/8 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Броды Коничинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Иванича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. З друкарнѣ института Ставропиґійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 223. Львовъ, Второкъ 5 (17) Жовтня 1899. Рочникъ XX

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагання приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ отпишка.

Геть зъ языковыми розпорядженями!

——

По довгихъ феріяхъ парляментарныхъ збирає ся завтра рада державна. Показало ся тако, що §. 14-ымъ годѣ довго правити въ конституційнѣй Австрій. Не зломивъ вѣнъ такожъ и нѣмецкои опозиціи. Она вытревала при своѣмъ жаданю, котре вѣдъ часу выданя языковыхъ розпоряджень повтаряла завсѣгды при всякихъ нагодахъ, а особливо при всякихъ заходахъ правительства, щобы запавшій ся въ болотѣ вѣзъ парляментарный рушити зъ мѣсця. „Знесенє языковыхъ розпоряджень, або дальша борба!“ — отсе бувъ непохитный окликъ нѣмецкои опозиціи. И она поставила на своѣмъ: вѣденьска урядова часопись, якъ доносять телєграмы, оголошуе сегодня знесенє языковыхъ розпоряджень. Є се заразомъ доказъ, що въ конституційнѣй Австрій при §. 14-ѣмъ основного закона годѣ накладати кайданы одному народови для догоды другому.

Отсе-жь и пора для нашихъ послѣвъ заразъ зажадати въ парляментѣ такожь знесенія розпорядженя языкового, выданого въ р. 1869 для Галичины; се повинно бути першимъ ихъ дѣломъ въ радѣ державнѣй. Тридцять лѣтъ неволѣ и наруги, яку терпить зъ причины того розпорядженя рускій нарѣдъ въ рускѣмъ краю, такъ що и вызнатись ему годѣ, чи вѣнъ живе въ конституційнѣй Австрій чи въ речи-посполитѣй польскѣй, — се часъ доволѣ довгій, щобы урвала ся наконець и безмежна руска терпеливбсть. И справдѣ терпеливбсть ся рве ся вже вѣдъ довшого часу. Працюе надъ тымъ чимъ разъ усильнѣйше вся „єрархія сполечна“ такъ безпосередно якъ и своими могучими вплывами. Досыть пригадати торѣчне полагодженє зложеного въ соймѣ внесеня въ справѣ правъ руского мовы въ урядахъ обуряючою ухвалою „нехай буде, якъ бувало“, и такъ само полагодженє другого внесеня въ справѣ обовязковои науки руского языка въ середныхъ школахъ глумливою и зневажливою реформою сеи науки, а вкѣнци звѣстне именованє нашого духовенства „Matrikelführer-ами“. Заколотъ черезъ те славне розпорядженє зъ р. 1869 стає въ Галичинѣ чимъ разъ бѣльшій; навѣть урядники безкарно маловажать собѣ те розпорядженє тамъ, де его постановы недвозначно выходять на користь Русинѣвъ. Часомъ збирає охота попросту припускати, що якійсь „народовый ржондъ“ выдає урядникамъ тайні инструкціи, котрій мають бѣльшу силу, нѣжь розпорядженя правительства.

Отже геть вже разъ зъ тымъ розпорядженемъ! На его мѣсце станути повиненъ законъ — законъ, що увѣвъ бы въ житє національну рѣвноправнбсть, запоручену всѣмъ народамъ австрійскимъ конституцією и ей законами основными, а переведену досі лише розпорядженями на глумъ всякимъ понятямъ о рѣвноправности.

Мы вѣримо нѣсти, яку Czas дѣстає зъ Вѣдня, що польске коло [чи и его офіцина?] не мае найменшого намѣру выступати въ радѣ державнѣй зъ ініціятивою, щобы языкову справу поладнано закономъ державнымъ, бо справа ся мовь-то не належить до компетенціи рады державнои. Такій погляды не тѣлько польского кола, але и взагалѣ Полякѣвъ чуемо вѣдъ давна. Зъ другои стороны вѣримо такожь побожнымъ бажанямъ декотрыхъ дневникѣвъ польскихъ, щобы розпорядженя зъ р. 1869 заступити тривкѣйшимъ закономъ, але очевидно краевымъ, котрый бы, о скѣлько можна, що краще нѣжь те розпорядженє перевѣвъ національну рѣвноправнбсть въ нашѣмъ краю. Такій законъ краевый надавъ бы законну силу навѣть тымъ практикамъ, не згѣднымъ зъ постановами розпорядженя зъ р. 1869, якій теперь, хоць и увѣйшли насильно въ звычай и набрали немовь законнои силы, а все-жь таки мусять уважати ся за незаконній.

Усе те мы знаемо дуже добре. Але-жь и тымъ твердше мусимо стояти и будемо стояти при нашѣмъ жаданю: Геть зъ розпорадженемъ зъ р. 1869., а на его мѣсце законъ державный! Въ рускѣмъ краю рускій языкъ урядовый, въ польскѣмъ польскій, права меншостей національныхъ мають бути обезпеченій!

Що и теперь Иванъ зъ Мацькомъ — якъ каже Dziennik polski, — оба зарѣвно обдираній Ицкомъ чи Мошкомъ, — а мы додамо: и оба зарѣвно гноблений або и тежь обдираній ясным паномъ и всѣлякими лахутами-пѣдпанкоми — живуть въ згодѣ, те потвердимо и мы. Тѣлькожь анѣ Иванъ Мацькови нѣколи не накидае рускои мовы, анѣ Мацько Иванови польскои, а розмавляють кождый по свому и звычайно добре розумѣють ся, особливо коли не збѣшлись припадково вперве, а зжились вже зъ собою. Отсего то самого и мы хочемо — и нѣчого бѣльше! Тодѣ заживемо всѣ въ згодѣ такій, въ якій живуть теперь Иванъ зъ Мацькомъ.

Грозьбы Dziennik-a polsk-ого, котрый остерѣгае „своихъ послѣвъ“, що мовь-то за далеко вдуть въ куртоазіи для „браці“ Русинѣвъ, мы не налякаемо ся. Справдѣ ухвала „нехай буде, якъ бувало“ є за далеко посуненою куртоазією!

Отже геть зъ розпорядженемъ зъ р. 1869, а на его мѣсце законъ державный! При сѣмъ стоймо и стояти будемо; а хочь-бы може и довше выпало „стояти“, таки будемо умѣли постояти и, дасть Бѣгъ, поставимо на своѣмъ!

Черновецкій університетъ а Русины.

——

Въ тій справѣ напечатавъ п. Романъ Стефановичь таку статью въ однѣмъ зъ послѣдныхъ чиселъ черновецкои „Буковины“:

Минули лѣтній ферія. Академічна молодѣжь спѣшить знову до своеи „Alma mater“, щобы продовжати студіи. Отворились и гостинній пороги черновецкого університету; приступній они для кождого, що бажае ширшои освѣты, глубшого знаня. Стоять они отворомъ и для Русинѣвъ.

Скѣлько-жь студентѣвъ-Русинѣвъ на черновецкѣмъ університетѣ? яку силу становить рускій елементъ зъ вѣдношеню до прочого черновецкого студентства? — се питаня, що мусять интересувати всякого Русина-Украинця, а найпаче буковиньского

Изъ статистичныхъ выказѣвъ въ Справозданяхъ черновецкого університету довѣдуемо ся, що загальне число студентѣвъ-Русинѣвъ на тому-жь університетѣ хитаесь мѣжь 27 [7·63% усѣхъ студентѣвъ, въ лѣтнѣмъ семестрѣ 1899 р.] — а 50 [17·58%, въ лѣтнѣмъ семестрѣ 1880/1 р.]. Замѣтна рѣчь, що якъ-разъ въ останнѣмъ семестрѣ число студентѣмъ-Русинѣвъ найчисте. Розумѣе ся, що въ се загальне число студентѣвъ-Русинѣвъ входить значный процентъ Русинѣвъ-Галичанъ. Кѣлько ихъ було, годѣ дѣйти; годѣ такожь приймити, щобы всѣ студенты гр.-кат обряду [а було ихъ досыть, прим. въ 1880/1 р. 28, 1889/90 р. 15, 1894/5 20] були Русинами зъ Галичины.

Беручи по факультетамъ видимо найбѣльше число студентѣвъ-Русинѣвъ на правничѣмъ. Оно хитаесь мѣжь 9 [лѣтн. сем. 1884/5 р.] а 23 [лѣтн. сем. 1894/5 р.] та выказуе певну тенденцію до зросту.

Менше вже студентѣвъ-Русинѣвъ було на теольоґічнѣмъ выдѣлѣ. Ту видимо досыть цѣкавый обявъ. Коли давнѣйшими роками число Русинѣвъ-богословѣвъ [незначне супроти числа богословѣвъ-Волохѣвъ] зростае [въ лѣтн. сем. 1876/77 р. 5 супроти 33 Волохѣвъ, въ лѣтн. сем. 1880/1 р. 14 супроти 42 Волохѣвъ, въ лѣтн. сем. 1884/5 р. 17 супроти 58 Волохѣвъ], то вѣдтакъ нагло спадае [въ 1889/90 р. до 9, Волохѣвъ 49; въ 1894/5 р. до 7, Волохѣвъ 45; въ 1899 р. до 2 [!], Волохѣвъ 38]. Чимъ же пояснити собѣ обставину, що число Русинѣвъ-богословѣвъ за останныхъ 10 лѣтъ систематично зменшуе ся? По моѣй думцѣ одною зъ причинъ сего обяву — то ославлена румунізаторска система, завдяки котрѣй богословскій выклады [зъ выимкою 2 катедръ] вѣдбуваютъ ся выключно въ волоскѣй мовѣ, що становить чималу трудбсть для Русинѣвъ, що не знають „свяченои тои мовы“. Розумѣесь, грае ту чималу ролю и румунізація убогои рускои молодежи по волоскихъ бурсахъ.

А вже наймешій процентъ студентѣвъ-Русинѣвъ на фільософічному выдѣлѣ. Число Русинѣвъ-фільософѣвъ выносить въ лѣтн. сем. 1876/77 р. 9, збѣльшавсь въ лѣтн. сем. 1880/1 р. до 13, спадае въ лѣтн. сем. 1889/90 р. до 2 [!], въ лѣтн. сем. 1894/5 р. росте знову до 7, щобы въ лѣтн. сем. 1898/99 р. збѣйти знову до 5.

Порѣвнаймо-жь теперь загальне число студентѣвъ-Русинѣвъ зъ числомъ студентѣвъ инныхъ народностій. Ту впадае передовсѣмъ въ очи розмѣрно велике число студентѣвъ-Волохѣвъ. Оно хитае ся мѣжь 47 [въ лѣтн. сем. 1876/77] а 104 [1894/5], значить: є о много разъ въ останнѣмъ семестрѣ число студентѣмъ-Русинѣвъ найчисте. Розумѣе ся, що въ се загальне число студентѣвъ-Русинѣвъ входить значный процентъ Русинѣвъ-Галичанъ. Кѣлько ихъ було, годѣ дѣйти; годѣ такожь приймити, щобы всѣ студенты гр.-кат обряду [а було ихъ досыть, прим. въ 1880/1 р. 28, 1889/90 р. 15, 1894/5 20] були Русинами зъ Галичины.

Беручи по факультетамъ видимо найбѣльше число студентѣвъ-Русинѣвъ на правничѣмъ. Оно хитаесь мѣжь 9 [лѣтн. сем. 1884/5 р.] а 23 [лѣтн. сем. 1894/5 р.] та выказуе певну тенденцію до зросту.

Менше вже студентѣвъ-Русинѣвъ було на теольоґічнѣмъ выдѣлѣ. Ту видимо досыть цѣкавый обявъ. Коли давнѣйшими роками число Русинѣвъ-богословѣвъ [незначне супроти числа богословѣвъ-Волохѣвъ] зростае [въ лѣтн. сем. 1876/77 р. 5 супроти 33 Волохѣвъ, въ лѣтн. сем. 1880/1 р. 14 супроти 42 Волохѣвъ, въ лѣтн. сем. 1884/5 р. 17 супроти 58 Волохѣвъ], то вѣдтакъ нагло спадае [въ 1889/90 р. до 9, Волохѣвъ 49; въ 1894/5 р. до 7, Волохѣвъ 45; въ 1899 р. до 2 [!], Волохѣвъ 38]. Чимъ же пояснити собѣ обставину, що число Русинѣвъ-богословѣвъ за останныхъ 10 лѣтъ систематично зменшуе ся? По моѣй думцѣ одною зъ причинъ сего обяву — то ославлена румунізаторска система, завдяки котрѣй богословскій выклады [зъ выимкою 2 катедръ] вѣдбуваютъ ся выключно въ волоскѣй мовѣ, що становить чималу трудбсть для Русинѣвъ, що не знають „свяченои тои мовы“. Розумѣесь, грае ту чималу ролю и румунізація убогои рускои молодежи по волоскихъ бурсахъ.

А вже наймешій процентъ студентѣвъ-Русинѣвъ на фільософічному выдѣлѣ. Число Русинѣвъ-фільософѣвъ выносить въ лѣтн. сем. 1876/77 р. 9, збѣльшавсь въ лѣтн. сем. 1880/1 р. до 13, спадае въ лѣтн. сем. 1889/90 р. до 2 [!], въ лѣтн. сем. 1894/5 р. росте знову до 7, щобы въ лѣтн. сем. 1898/99 р. збѣйти знову до 5.

Порѣвнаймо-жь теперь загальне число студентѣвъ-Русинѣвъ зъ числомъ студентѣвъ инныхъ народностій. Ту впадае передовсѣмъ въ очи розмѣрно велике число студентѣвъ-Волохѣвъ. Оно хитае ся мѣжь 47 [въ лѣтн. сем. 1876/77] а 104 [1894/5], значить: є о много

Зъ соціяльно-демократичнои партіи въ Нѣмеччинѣ.

(Дальше)

Конкуренція позаевропейского збѣжа мала той безпосередный вплывъ на властителѣвъ бѣльшихъ посѣлостей, що тій стали домагати ся заведеня цла охоронного, премій и т. д. Та вѣдносины політичній перешкодили тому; консументы, котрыхъ власне придавило бы охоронне цло, мають таку політичну силу, що є въ силѣ оперти ся жаданямъ великои посѣлости.

Длятого то небавомъ пѣдъ вплывомъ конкуренціи зачинають хлѣборобы радити собѣ инакше: звертають ся до тыхъ продуктѣвъ рѣльничихъ, въ котрыхъ ще конкуренція позаевропейскои нема. Зрѣстъ великихъ мѣстъ выкликуе попыт за мясомъ, молокомъ, яриною, овочами, яйцями и т. д. Отже хлѣборобъ старае ся примѣнитись до тыхъ вѣдносинъ и доставити на торгъ згаданій продукты. Въ першій хвили приносить се мужикови матеріяльну користь, але трохи згодомъ вѣдбиває ся се на его здоровю, бо всѣ пожиживѣйшій продукты его господарства йдуть на торгъ, а вѣнъ харчуе ся бараболею, горѣвкою и т. п. „пожывными“ стравами.

Але и той способъ не всюды помагае, бо не всюды є вѣдповѣдный торгъ. Крѣмъ того такій рѣдъ господарства вымагае вкладу грошевого, а того селянинъ неразъ вчинити не може.

Першимъ краемъ, на якій ударила позаевропейска конкуренція, була Анґлія. Хлѣборобство анґлійске стануло въ наслѣдокъ того супротивъ альтернативы: або банкротство, або перемѣна способу продукціи. Рента грунтова обнизила ся, чинш аренды зменшивъ ся о 20—30%, а рѣвночасно зачавъ ся перехѣдъ до годѣвлѣ худобы. Продукція зерна зъ року на рѣкъ меншае, а за то зростае просторъ насовнискъ.

Въ Нѣмеччинѣ розвѣй пѣйшовъ инакше, а то въ наслѣдокъ цла вѣдъ збѣжа та консервативного характеру мужикѣвъ. Въ Нѣмеччинѣ змѣна наступала хиба въ тѣмъ, що переходило ся до интензивнѣйшого способу господарованя, прим. вѣдъ трипольового господарства до плодозмѣну, переставало ся лишати поле облогомъ и т. д. Понехаве продукція зерна а розвитокъ годѣвлѣ худобы, управы яринъ, овочевъ ограничае ся лишь на деякій поступовѣйшій части Нѣмеччины, а не выступае загально. Просторъ поля уживаного пѣдъ засѣвъ рѣзного рода збѣжа не зменшивъ ся, але станъ худобы мимо того пѣйшовъ значно въ гору. И такъ въ 1873 р. мала Нѣмеччина 15,776.700 штукъ рогатои худобы, 7,124.100 безрогъ, а въ 1897 р. є 18,490.800 штукъ рогатои худобы а 14,274.600 безрогъ.

У Франціи знову, мимо цла на збѣжє, просторъ поля пѣдъ управу зерна меншае, за те зростае скѣлькѣсть природныхъ и штучныхъ пасовискъ. Число коней зменшае ся, а зростае число рогатои худобы.

Однакъ сли-бы хто думавъ, що перехѣдъ до продукціи мяса, молока, овочевъ и т. д. може уратувати европейске хлѣборобство передъ крізою, той помыляе ся. Розвѣй технічный иде безперервно въ передъ, наслѣдкомъ того и полѣпшене та дешевбсть средствъ комунікаційныхъ, прискорене перевозу, усовершене способѣвъ консервованя, — а се не значить нѣчо иншого, якъ що заморска конкуренція втискае ся поволи на всѣ тій поля, на якихъ мусѣло шукати поратунку европейске хлѣборобство.

Передъ двацятьма роками майже вся рогата худоба, що приходила до Анґлії, була зъ Европы. А теперь? Теперь зъ Европы не приходить нѣчо; 67% дають Сполученій Державы, 23% Канада а 9% Аргентина. Такъ само маe ся рѣчь зъ вѣвцями. Крѣмъ того перевозить ся штучно морожене мясо, що приходить на мѣсце до Анґлії зовсѣмъ свѣже. Вправдѣ Сполученій Державы перейшли вже ту добу, коли они доставляли такъ много худобы на зарѣзъ, але за те приходять на пѣдмогу Аргентина та Австралія.

Крѣмъ того зачинае Америка конкурувати своими овочами и яриною. Одній яйця и молоко не приходять ще до Анґлії зъ-за моря. Яйця побирае она зъ Италіи, Австрії, Россіи, молоко маe свое, але є вже пробы довозу свѣжого молока зъ Голляндіи та Швеціи.

Якъ видно, перемѣна способу господарованя не спасе европейского господарства передъ крізою.

Але є ще одинъ способъ оборони — сполучене промыслу зъ рѣльництвомъ.

Збутъ продуктѣвъ рѣльничихъ неразъ лишь длятого є неможливый, що пропорціонально до вартости товару транспортъ коштуе дуже богато, отже тяжко перевезти продуктъ на мѣсце торгу, а хочь его й перевезе ся, то користь зъ того невелика, бо вѣдъ цѣны продукту мусимо вѣдтягнути кошты транспорту. За то въ переробцѣ промысловій кошты транспорту у вѣдношеню до цѣны товару не выносять такъ богато, отже се и причина промысловои переробки продуктѣвъ рѣльничихъ. До того причиняють ся и иншій причины. Декотрій продукты въ промысловій переробцѣ є треваліший вѣдъ сырыхъ продуктѣвъ, прим. масло и сыръ, консервы зъ мяса, зъ яринъ та овочевъ. Далѣ є такій фабрикаты рѣльничій, що не мають тыхъ мінеральныхъ складовыхъ частей, якій потрѣбній до удержаня урожайности землѣ, а за те вѣдпадки фабрикату мають творива, котрій можуть просто або яко паша для худобы бути добрымъ навозомъ. То дѣесь при горальняхъ и цукроварняхъ. Крѣмъ того треба и се взяти на увагу, що хлѣборобскій промыслъ дае въ зимѣ занятє роботникови та худобѣ, а крѣмъ того можна ужати льокомобілѣ промыслового заводу такожь до иншихъ роботъ хлѣборобскихъ.

Сей способъ оборони передъ крізою аґрарною переняли головно великій властителѣ земскій, бо они лишь мали звычайно досыть капіталу и достаточну скѣлькѣсть сырыхъ продуктѣвъ, щобы могли заснувати промысловый заводъ для перерѣбки своихъ товарѣвъ. Властителѣ малыхъ господарствъ звычайно за тяжкій, бѣльше консервативній, зъ поступами техніки и потребами свѣтового торгу менше обзнайомлений, нѣжь властителѣ бѣльшихъ посѣлостей та капіталісты. И такъ поручь горалень та фабрикъ цукру выступають небавомъ фабрики крохмалю и броварѣ, але тій послѣдній розвиваються головно по мѣстахъ.

Успѣхи промысловыхъ заводѣвъ великои посѣлости заохотили також дрѣбнѣйшихъ властителѣвъ вѣддати ся промысловымъ пѣдприемствамъ, але що имъ не выстачало нѣ капіталу, нѣ сырыхъ продуктѣвъ, то они мусѣли взяти ся въ стоваришеня, навѣть въ акційній.

Розвѣй тыхъ стоваришень спонукавъ Бернштайна — якъ то мы вже писали — уважати ихъ переходовымъ мостомъ до соціялізму. Иншои гадки є Кавтскій, що добачае въ ихъ будовѣ чисто капіталістичній складины и вважае ихъ переходовою стадією до капіталізму, а не до соціялізму. Впрочбмъ такій стоваришеня можуть помогти лишь середнымъ господарямъ, що можуть взяти въ нихъ удѣлъ, а бѣднота полишить ся бѣднотою. Однакъ загаломъ промыслъ великои посѣлости розвиває ся о много користнѣйше, нѣжь

го вище вôдъ числа студентôвъ-Русинôвъ, мимо того, що Волохи становлять менший процентъ усего буковинського населенія, нѣжь Русины [1880 р 33·43% проти 42·17% Русинôвъ, а 1890 р. 32·42% проти 41·77% Русинôвъ]. Та причинъ сего великого контингенту волоских студентôвъ не трудно догадатись: се-ж очевидный плôдъ довголѣтнои и систематичнои румунізацiн рускои шкôльнои молодѣжи.

Найвышший процентъ черновецкого студентства выказують Нѣмцѣ. Та се число лишь позôрно велике, бо коли вôдъ числа студентôвъ-Нѣмцѣвъ вôдтягнемо число студентôвъ-Жидôвъ [що вважають себе на Буковинѣ Нѣмцями якъ въ Галичинѣ Поляками], то оно зовсѣмъ не велике, — хитаєсь мѣжь 12 [лѣт. сем. 1876/77 р.] а 54 [лѣт. сем. 1894/5 р.]. За те число студентôвъ Жидôвъ розмѣрно найвыше. Оно-ж росте постôйно вôдъ 42 [лѣт. сем. 1876/77 р.] ажь до 149, т. є. зверхъ 42% усѣхъ студентôвъ! [въ лѣтн. сем. 1898/99 р.]. Згадати належить, що и число студентôвъ-Полякôвъ досыть высоке, оно досягло 1880/1 р. поважнои цифры 43, хоч загальный процентъ польского елемету на Буковинѣ выносивъ того-ж року ледви 3·21% усего населенія.

Якъ видимо, число студентôвъ-Русинôвъ въ порôвнаню до числа Волохôвъ, Нѣмцѣвъ та Жидôвъ зовсѣмъ не велике.

Та склались на те усякі неприхильні для насъ обставины: убожество рускаго народу, нѣмецкій выкладовый языкъ въ буковинськихъ гімназіяхъ та систематичне вынародовлюваня рускои молодежи по волоских бурсахъ та школахъ. Однакъ въ останныхъ рокахъ слѣдный зворотъ до лѣпшого. Зъ одного боку руски паралѣльки въ Чернôвцяхъ улекшують рускôй молодежи вступъ до середныхъ школъ, а зъ другого руска бурса для убогихъ а талановитыхъ рускихъ ученикôвъ, котра придбае певно значного контингенту рускихъ університетскихъ студентôвъ та пôдхова нове, сильне поколѣне рускои интеліґенції на Буковинѣ.

Львôвъ 8 жовтня 1899.

Романъ Стефановичъ.

Переглядъ політичный.

Wiener Ztg. оголошуе два розпорядженя міністерствъ справъ внутрѣшныхъ, судôвництва фінансôвъ, торговлѣ и рôльництва, на пôдставѣ котрыхъ знесено оба міністерскій розпорядженя зъ дня 24 лютого 1898. въ справѣ уживания краевыхъ языкôвъ ческими и моравскими властями. Розпорядженя рôвночасно рѣшають, що ажь до законного управильнення уживания краевыхъ языкôвъ, мають примѣнювати ся тѣ постановы и засады, якій для Чехiи обовязували передъ розпорядженемъ зъ дня 5-ого цвѣтня 1897, а для Моравы передъ розпорядженемъ зъ дня 22 цвѣтня 1897.

Въ дуже поважныхъ ческихъ кругахъ говорять, що гр. Клярі по конференціяхъ зъ членами бôльшости захитавъ ся и хотѣвъ вже здержати ся зъ цофненемъ языковыхъ розпоряджень на пôзнѣйше. Однакъ на кабінетовôй нарадѣ побѣдивъ міністеръ Керберъ и ухвалено розпорядженя внести передъ отвореемъ рады державнои. На вѣсть о внесенію языковыхъ розпоряджень, молодо Чехи въ Ґая облѣпили домы и почтовѣ скринки плякатами въ чорными берегами, на котрыхъ знаходить ся протестъ противъ внесеня языковыхъ розпоряджень и вôзване до опозиціи противъ правительства.

По внесеню языковыхъ розпоряджень выступила на першій планъ справа выбору президіи палаты послôвъ. Сторонництва ломлять собѣ голову пытанемъ, хто буде президентомъ палаты. Въ кругахъ правиці удержуе ся кандидатура д-ра Фукса на президента. Що-до выбору обохъ віцепрезидентôвъ, правиця буде поступати вôдповѣдно до програмовои заявы гр. Клярiого. Въ выконуючôмъ комітетѣ правиці бôльшость заявляе ся за тымъ, абы одно мѣсце въ президіи признати меншости. Чехи найбôльше горлають за тымъ, абы одного віцепрезидента выбрати зъ помѣжь членôвъ въ бôльшости, бо хотять за всяку цѣну удержати кандидатуру Ферянціча на першого віцепрезидента. Справа выбору президіи парляменту була такожь предметомъ нарадъ вчерашнои конференціи поступовои партiи. Супротивъ кандидатуры д-ра Фукса на президента, Нѣмцѣ мають вôддати порожній картки. Нѣмцѣ не приймають офѣруваной имъ правицею гôдности другого віцепрезидента. Зъ огляду на се, що торгъ мѣжь парляментарными партіями въ справѣ выбору обохъ віцепрезидентôвъ ще не скôнчивъ ся, на першôмъ засѣданю палаты вôдбуде ся лише выбôръ президента а выборы обохъ віцепрезидентôвъ вôдбудуть ся пôзнѣйше. По евентуальномъ выборѣ, президентъ Фуксъ скличе представителѣвъ правиці и лѣвиці, щобы нарадити ся надъ справою выбору віцепрезидентôвъ. Нѣмцѣ рѣшучо протестують противъ выбору Ферянціча. Чи маѣ бути въ парляментѣ поставлене внесене въ справѣ неуживания въ будучности §. 14-ого, и чи въ загалѣ мають бути наглі внесеня — порѣшать солідарно нѣмецкій партiи. Програмову заяву правительства гр. Клярі зложить доперва по выборѣ президента, а вôдтакъ наступить надъ нею дискусія,

Въ краковскихъ політичныхъ кругахъ говорять, що покликане галицкого намѣстника и маршалка краевого до Вѣдня є передпослѣдною пробою кабінету Клярiого, абы коло польске присилувати до уступокъ. Послѣдною пробою маѣ бути грозьба розвязаня рады державнои. Въ Краковѣ высказують гадку, що анѣ гр. Пініньскій анѣ гр. Бадені не причинять ся до пресіи на коло польске и тымъ самымъ до ослабленя его становиска въ краю и державѣ. Край домагае ся енергіи, а зъ обриджененъ вôдверне ся вôдъ уступокъ. Въ консервативныхъ польскихъ кругахъ думають, що коли бы гр. Клярі загрозивъ розвязанемъ рады державнои, намѣстникъ Пініньскій вôдповѣсть жаданемъ димісіи. Въ молодоконсервативныхъ кругахъ высказують гадку, що нові выборы не лишь не були бы дуже тяжкі, але противно, при розумномъ и тактовномъ укладѣ зъ сторонництвами, могли бы зновъ сотворити сильне и солідарне коло польске, до котрого вступили бы такожь людовцѣ.

Въ колѣ польскôмъ веде ся дальше довѣрочна дискусія надъ політичною ситуаціею. Субстратомъ дискусіи є резолюція сформульована парляментарною комісією кола польского, въ котрôй коло польске передовсѣмъ заявляе, що стоить при теперѣшнôй бôльшости, що домагае ся управильненя языковои справы въ законодатнôй дорозѣ и що бажае собѣ утворення кабінету вôдповѣдаючого вôдносномъ бôльшости. Часть членôвъ кола польского зложена зъ шести послôвъ домагае ся, абы въ резолюціи було загально сказано, що коло домагае ся утворення кабінету бôльшости, бôльшôсть послôвъ хоче выразно назначити, що тутъ розходить ся о утворене кабінету правиці. Нинѣ цѣла дискусія закôнчить ся и безъ сумнѣву буде принята резолюція поставлена парляментарною комісією кола.

Narodni Listy доносять, що скликана теперь сесія рады державнои не потревае бôльше якъ мѣсяць. Въ палатѣ маѣ бути утворена коаліція, въ котрôй Чехи не возьмуть участи. Результатомъ тои коаліціи маѣ бути коаліційный кабінетъ, котрый обôйме керму державы коло Нового Року. Задачею того кабінету буде полагодженя языковои справы и переведене ухвалы въ справѣ вôйскового закона на десять лѣтъ.

Клярі и Кнайоолуцкій вернули вчера до Вѣдня. Разомъ зъ ними приѣхавъ президентъ угорского кабінету Сель и міністеръ фінансôвъ Люкачъ. Предметомъ снôльныхъ нарадъ австрійскихъ и угорскихъ міністрôвъ, котрі нинѣ зачнуть ся, будуть слѣдуючі справы: скликане квотовои депутаціи, остаточне установленя речинця скликания делеґацій, и выдане закона о безпосередныхъ податкахъ.

Вѣсти зъ полудневои Африки дуже скупі. Вôдъ Трансвальцѣвъ они не приходять, бо мѣжь Трансвалемъ а Европою нема безпосереднои комунікаціи. Вѣсти зновъ, якій приходять зъ Капляпду, треба приймати зъ великою резервою, бо англійскій уряды пропускають ихъ черезъ сито цензуры. Зъ дотеперѣшныхъ однакъ реляцій вже выходить, що початокъ кампанiи бувъ въ дечôмъ успѣшный для Бурôвъ. Они хочуть вôдзыскати се, що стратили безуспѣшными переговорами зъ Англiею и розпочали акцію, рôвночасно въ двохъ напрямахъ. На заходѣ посунули ся трансвальскі вôйска на пôвночне мѣсто Мафкінґъ и на полудневе Чемберлі. Въ одномъ и другôмъ мѣсци ударили вже на дуже слабі залоги Англійцѣвъ. Пôдъ Мафкінômъ стануло 8000 Бурôвъ, пôдъ Чемберлі 3000. Результатъ досі не звѣстный, бо англійскій телеґрафічні уряды держать завзято языкъ за зубами. Въ Лондонѣ говорять, що такожь на пôвночь вôдъ Чемберлі надъ зелѣзничою лінією Трансвальцѣ ударили на англійскій таборъ. Дотеперѣшній рухи Бурôвъ на захôдномъ терені борбы, мають всѣ знамена пôдъѣздовои вôйны. Самі не выставляють ся на небезпеченьсво великихъ стратъ, лише стараютъ ся наробляти якъ найбôльше стратъ непріятелеви. Найбôльшу страту понесли Англійцѣ черезъ знищене панцирного поѣзду 37 англійскихъ миль на полудне вôдъ Мафкінґу. Говорять, що выгибла цѣла залога окрôмъ машиністы и одного негра, котрымъ повело ся утечи.

Цѣлкомъ иншій характеръ маѣ трансвальска акція на полудни. Тамъ перейшло границю 1200 Оранцѣвъ зъ 11 арматами, котрі розділені на три колюмны машируютъ на захôдный англійскій таборъ пôдъ Ледісметъ въ Натали. Зъ пôвночи машируе на Ледісметъ ґенералъ Жуберъ на чолѣ кôлькохъ колюмнъ Трансвальцѣвъ. Коли бы Англійцямъ повело ся побити кôлька колюмнъ Боерôвъ, въ наслѣдокъ ґірекого терену змушеныхъ маширувати вôддѣльно, ситуація Англійцѣвъ буабы уратована. Але коли сполучені колюмны Трансвальцѣвъ и Оранцѣвъ ударять на Ледісметъ, Англійцѣвъ же погромъ. Тогды цѣлый Наталь зъ головною пристанею Дурбанъ впаде въ руки Трансвальцѣвъ. Англія зачинае вже приходити до переконанія, що пôдъ многими взглядами перечислила ся. Найбôльшою несподѣванкою було се, що Оранія вôдразу розпочала разомъ зъ Трансвалемъ военій кроки противъ Англіи. Въ Англіи гадали, що сеся республика обмежить ся на оборонномъ становиску и пôсля того уложено цѣлый военный планъ и обчислено военій сили Англіи. Теперъ зачинають въ Англіи числити ся зъ симъ, що вôйна потревае трохи довше, и що треба буде ужити бôльшихъ силъ на згнетене ворога, якъ се зразу здавало ся.

НОВИНКИ.

— **Соймъ краєвый** маѣ бути сего року скликаный — коли не зайде яка непередвиджена перешкода — въ половинѣ грудня.

— **Товариство жѣночe въ Городенцѣ** устроює въ недѣлю [22 с. м.] на дохôдъ рускаго „Народного Дому въ Городенцѣ“ вокально-музикальій *вечеринкѣ*. — Початокъ о 7 годинѣ въ сали Рады повѣтовои. [Хто бы не дôставъ запрошеня, зволить се оголошене принати за запрошеня.]

— **П. Ивана Петрушевича**, укôнченого академика торговельного, быв. практиканта въ „Дністрѣ“ а теперь урядника Товариства им. Шевченка, именувавъ Выдѣлъ краевый урядникомъ въ бюрѣ патронату для спôлокъ ощадности и позичокъ при Выдѣлѣ краевômъ до організованя и контрольованя тыхъ спôлокъ.

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ**: Довело ся намъ доглянути ще одну нещасну сторону „філіи“ рускои гімназіи, якою обдарувавъ насъ щедрый п. Скупневичъ. То страшній продувы, що зрываютъ чоловѣкови голову. Не треба було довго ждати, а жертвою ихъ впавъ уже одинъ зъ учителѣвъ, якого дôткнувъ сильный параліжъ. Подаемо сей фактъ до публичнои вѣдомости, щобы той, хто маѣ сыновъ въ рускôй гімназіи а про згаданій порядки не знае, не бувъ вôдтакъ неприготованый, коли така сама доля завтра стрѣне его дитину. А треба знати, що передъ кôлькома днями зволивъ вôдвѣдати нашу гімназію „высшій радца“ п. Левицкій, та мабуть найшовъ усе „we wzorowym porządku“, бо рускій дѣти якъ перше думать ся на маленькôмъ „фôльварку“, а самъ панъ радца, гей-бы малый дѣдичъ, мешкае якъ бувало въ салахъ гімназіяльного будынку. Мы надѣемо ся, що нашій послы нарештѣ возьмуть сю справу въ свои руки.

До нашого мѣста заѣхавъ народно-рускій театръ та давъ уже одну выставу. Скажемо отверто, що мы й не надѣялись побачити такъ знаменитy гру на нашôй сценѣ, про яку недавно ще ходили такій лихій вѣсти. Голосный обявы признаня зô стороны публики нехай будуть для бравыхъ артистôвъ заохотою до дальшои працѣ надъ собою та надъ пôднесеняъ одинокои нашои сцены на галицкôй Руси. Сала въ часѣ выставы доволѣ була заповнилась, хоч того самого вечера Польща устроювала вечеръ Косцюшкôвскій. Замѣтне, що ажь зô Снятина насѣѣла цѣла громада гостей, мѣжь ними и Поляки, щобъ найти въ нашôмъ театрѣ милу духову розрывку. За те зô священикôвъ зъ околицѣ бувъ лишь оденъ чи два. Не знаемо, чи тутъ „фонетичній афішѣ“ грали ролю, чи може лишь утома недѣльною вôдправою, бо небо немовь для нихъ выногодилось чудесно. Часъ выяснить справу. — *Молодикъ.*

— **Ц. к. державна школа торговельна у Львовѣ.** На першій рôкъ высшои школы торговельной записало ся 35 ученикôвъ звычайныхъ и 1 приватистъ. Зъ тыхъ скôнчили IV або высшу клясу гімназіяльну 17, IV або высшу клясу школы реальной 2, III клясу школы выдѣловои 14 зô школы торговельной въ Краковѣ перейшло 2, якôнци 1 приватистъ зô свѣдоцтвомъ зрѣлости семинарiи учительскои. Пôсля народности записало ся: Полякôвъ 32, Русинôвъ 3 и 1 Чехъ. Пôсля релiґiи: им.-кат. 21, жидôвъ 12, гр. кат. 3. Жаль, що Русинôвъ записало ся до тои школы такъ мало: Але Русинъ консервативный, єму богато часу потреба, закимъ „поштыльгукае“ за другими по вою дорогою.

— **В товариствѣ „Клюбъ Русинокъ“ у Львовѣ** въ середу дня 18 с. м. [Ринокъ ч. 10] вôдъ год. 4—7 можна буде оглянути иконостасъ рѣзьбы селянина зъ Луга коло Делятина, а такожь образъ молодого ученика руского товариства артистичного. — *Выдѣлъ.*

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ**: Навязуюча рѣчь до покриджаючои нашу народну честь написи на будынку рады повѣтовои въ Бережанахъ лише въ польскôмъ языцѣ, признаю ся, що я яко близкій Бережанець не встигъ въ часъ побачити, якъ то хитро и по взятски выставлено тую таблицю польску. Зъ-разу була бесѣда, що радше нѣякои написи не буде на польскôмъ бецирку, якъ бы мала бути по-при польску и руска, отже выйшла на верхъ для насъ легковѣрныхъ обмана. Годѣ тутъ за цѣлый хôдъ тои справы винувати тôлько заступника предсѣдателя рады повѣтовои, бо на одного покладати не уходить. Але рѣчь доказана, що на похвале дерево козы скачуть. По за Галичиною въ такихъ случаяхъ покривджені здирають такій таблицѣ, а що-найменче обмазують. Але и намъ миролюбивымъ Русинамъ стае вже того гнету за богато, якъ не теперь то въ четверъ вôкъ мусить выкликати смѣлый протестъ. Нинѣшна наша потульность, а часомъ ажь рабство осмѣляе краевыхъ геґемонôвъ и кидае насъ на поталу ігнорованя. Колись Поляки цѣсарскій орлы здирали и своими орликами заступали, — чи-ж они теперь хотять довести до того, абы Русины такъ само здирали польскій таблицѣ? Нехай же вже разъ пп. польонізаторамъ провиднѣе, що таке систематичне угнѣтане Русинôвъ въ автономіи, выкликуе щораз бôльшаючу незгоду и мусить скôнчитись дуже сумно. Мы Русины и свою матѣрну мову знаемъ и учимо ся польскои та нѣмецкои для ужитку и просвѣты, мы толерантній, а нашій „браця“ не хотять по-за свою польщину видѣти бôльше свѣта. Вже то найвышшій часъ нашôй интеліґенціи занятi становиско непохитне опозиційне. А що-до польскои таблицѣ въ Бережанахъ то радимо, по добру, щобы выдѣлъ повѣтовый казавъ єи здерти и на нѣй поббчь польскои и руску напись умѣстити. Выдало ся тôлько десятокъ тысячѣвъ на будову за рускій грошѣ и працю, то чейже и тыхъ кôлька коронъ на руску напись Русь не пожалуе. — *Сусѣдъ.*

— **Изъ Золочева пишуть намъ**: У насъ въ Золочевѣ вôдновляють теперь магістратъ. Дуже се красне и похвальне дѣло, але цѣкава рѣчь знати, чи рада нашого мѣста ухвалила также вôдновити и напись надъ магістратомъ. Стара напись була чисто польска, але теперь треба намъ сподѣвати ся, що побôчь польскои буде вже разъ и руска. Сли-бы такъ не стало ся, то чей-же наше мѣщанъство и интеліґенція о то упôмне ся! — *Горожанинъ.*

— **Зъ університету львôвского.** Професоры выдѣлу теольоґічного устроили вчера овацію своему товарищеви, проф. о. Кл. Сарницкому зъ нагоды 30-лѣтнои его працѣ въ званю професорскôмъ. По промовѣ проф Бартошевского вручили єму на памятку альбомъ.

— **Довголѣтный редакторъ черновецкои Gazet'ы polsk'oи** п. Клеменсъ Колаковскій переселивъ ся зъ Чернôвцѣвъ до Львова. Въ тôй справѣ пише „Буковина“: „Въ готели Central прощали вчера [13-ого с. м.] представителѣ черновецкои прасы одного зъ найстарших ея членôвъ, п. Кл. Колаковского, редактора Gazet'ы polsk'oи. На его личній запрошеня явили ся всѣ его політичній приятелѣ и противники въ комплетѣ. Настрôй панувавъ загально поважный и нѣкому й не снило ся порушувати въ тôй хвили квестій політичныхъ. П. Колаковскій у своѣй промовѣ сказавъ, що вôнъ яко дневникаръ боровъ ся противъ сего и того, але его праця була честна, бо вôнъ Полякъ. Вôнъ боровъ ся лише за идеѣ, але нѣколи не выступавъ противъ особъ. „Вôдъѣзжаю — мовивъ вôнъ — але на свое мѣсце

лишаю наслѣдника, котрый маю надѣю, пôйде моими слѣдами“ и т. д. П. Колаковскій безъ сумнѣву є чоловѣкомъ дуже способнымъ та слѣды, якій вôнъ тутъ на Буковинѣ лишивъ яко редакторъ польскои газеты, особливо у вôдносинахъ до буковинськихъ Русинôвъ, перечать подекуды его словамъ. Адже вôнъ знаный бувъ изъ свого шовінізму и не дуже оглядавъ ся на дневникарску приличность, коли йшло о зогидженє Русинôвъ. Отже пращаючи его въ сего мѣсця, выражаємо рôвночасно лишь одно бажанє, а то: абы п. Колаковскій — наколи судьба покличе его знôвъ десь на нишій „kresy“ будувати Польщу — руководивъ ся на будуче лишь тыми засадами, якій проголосивъ вчера въ готели Central, значить ся: абы о свои права и идеѣ [а се рѣчь майже певна, що п. Колаковскій навѣть въ Гонолюлю вым-цає якісь права, на пôдставѣ котрыхъ буде будувати Польщу!] боровъ ся зъ другими націями справдѣ „честно и такъ, якъ лицюе культурному и образованому журналістови“. Що-жь до его наслѣдника, то хочь п. Колаковскій хоче его матн такимъ, якимъ бувъ самъ [най Богъ боронить!], бажаємо ему тежь, абы йшовъ дорогою пôсля „тестаменту“, якій ему вчера лишивъ п. Колаковскій а то: абы тежь поступавъ сôбѣ не инакше, лишь такъ, „якъ лицюв честному, культурному и образованому журналістови“.

— **Знôвъ „купець“ людского товару.** Въ Станиславовѣ арештувала поліція на двôрци зелѣзничôмъ жида Самуила Драта, бувшого кельнера, котрому той фахъ выдавъ ся видко за мало интратнымъ, отже пробувавъ щастя на пишôмъ, рентовнѣйшôмъ полю. Поліція арештувала его въ хвили, коли вôнъ въ товариствѣ Шайдлі Міцль хотѣвъ увести двѣ дѣвчины до дому розпусты.

— **Трансвальцямъ на помôчь** утѣкли зъ Тернополя два ученики гімназіяльній: одинъ зъ шестои а другій зъ семои клясы.

— **Въ справѣ морду въ Польнôй** вôдбули ся зъ поручення прокураторіи державнои ревізіи домовій въ мешканю матери замордова-ной Агнѣшки Грузбиной и єи брата муляря Івана Грузы. Ревізіи були дуже основній, зрывано пôдлоги и стѣны. Выслѣдъ ревізій досі не звѣстный.

— **Процесы о спадщину по дефравдантѣ.** Передъ судомъ екзекуційнымъ секція I. у Львовѣ вôдбула ся въ суботу цѣкава розправа, котра була наслѣдкомъ кôлькохъ процесôвъ, що выйшли одинъ зъ другого. Рѣчь була така: Звѣстный дефравдантъ Мільковскій, що спроневѣривъ въ намѣстництвѣ значну суму грошей и теперь вôдсиджує кару у вязници, мавъ дорогу любовницю, якусь Басôвну, котрôй дававъ дуже дорогій дарунки, такій, що п. пр. одинъ перстень коштувавъ 480 зр. Отже коли Мільковского арештовано, Басôвна перепуджена пôйшла сама до суду та вôддала скарбови всѣ свои дорогоцѣнности у вартости кôлькохъ тысячь зр., абы въ той способъ позбути ся всякои одвѣчальности. Мимо того обжаловано єи тогды яко спôльничку въ злочинѣ Мільковского, однакожь трибуналъ увôльнивъ єи вôдъ вины. Тогды Басôвна пôйшла до головы по резумъ и стала каяти ся того, що вôддала свои дорогоцѣнности, котрій хочь и походили зъ дефравдації, а все-таки були єи власностію. Отже выточила процесъ скарбови державному о зворотъ тыхъ дорогоцѣностій и выграла процесъ. Однакожь въ хвили, коли мала ихъ вôдобрати зъ депозиту, довѣдалась о тôмъ якась жидôвка, вѣрителька Басôвни,, и закондикувала цѣлый депозитъ. Розпочавъ ся новый процесъ, въ котрôмъ Басôвна помовляла свою вѣрительку о лихву. Остаточно справа закôнчила ся тымъ, що Басôвна часть своихъ дорогоцѣностій мусѣла вôддати на покрытє довгу, а другу часть задержала собѣ. Оттаку судьбу переходила спадщина по дефравдантѣ!

— **Тристалѣтный процесъ.** Высшій краєвый баварскій судъ у Монаховѣ выдавъ сими днями засудъ, якимъ закôнчивъ процесъ, що вѣвъ ся вже вôдъ трехсотъ лѣтъ. Шляхотска родина фонъ Тінгенъ и селяне зъ села Бурсіну процесувались о кусникъ лѣса и зъ батькôвъ на сынôвъ обѣ стороны выступали зависто въ оборонѣ власности спôрного лѣса. Теперь запавъ остаточный выроkъ, що признавъ селянамъ право власности и вôдкинувъ жаданя родины Тінгенôвъ въ справѣ ревізіи процесу.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ недѣлю, якъ було оголошено, вôдбули ся загальній зборы Товариства им. Котляревского пополудни въ льокали „Руской Бесѣды“.

Проф. Иларій Огоновскій, голова товариства, подавъ до вѣдомости, що міністерство не затвердило предложеныхъ статутôвъ, бо въ 29 §. згаданого статута неясно поставлено квестію, якій права у выдѣлѣ товариства будуть мати директоры секцій, евентуально вôдпоручники секцій, а вôдтакъ міністерство не годить ся, щобы до выдѣлу могли входити делеґаты філій. Въ виду того выдѣлъ предкладае слѣдующу змѣну: §. 29: „Выдѣлъ товариства складае ся: 1) зъ головы, 10 членôвъ и 4 заступникôвъ; 2) зъ директорôвъ секцій або выбраныхъ місто ихъ секційныхъ вôдпоручникôвъ“. Що до вôдпоручникôвъ філій, то зъ огляду на выразну постанову міністерства той уступъ цѣлкомъ опускае ся. — По переведенôй дискусіи зборы приняли змѣну 29 §. въ стилізаціи выдѣлу. — Дальше змѣнено стилізацію що-до институцій, якій можуть бути принятій въ члены товариства, бо міністерство и зъ того взгляду статутъ заквестіонувало, мовь то вôнъ не зовсѣмъ ясно означуе, якій институцій можуть до товариства належати.

По полагодженю справы що-до змѣны статутôвъ поставивъ п. Клосевичь внесенє, щобы загальній зборы дали директиву выдѣлови, абы вôнъ занявъ ся выдавництвомъ штукъ драматичныхъ, чимъ товариство могло бы при енергічнôй розпродажи збôльшити фондъ будовы театру. На се замѣтивъ голова, що выдѣлъ дѣйстно робивъ въ тôмъ напрямѣ старания и въ тôй цѣли утворено секцію артистичну.

Дальше на безпредметову интерпеляцію проф. В. Бѣлецкого: „що стало ся зъ фондомъ збôраным на будову театру? кôлько его є? де вôнъ“ [кажемо „безпредметову“, бо о всѣмъ тôмъ мôгъ проф. Бѣлецкій вычитати не давно въ часописяхъ рускихъ] вôдповѣвъ голова, що товариство им. Котляревского не заложило ся, щобы процесуватись о грошѣ зъ давнѣйшими комітетами. Грошей тыхъ товариство не збирало, отже права до нихъ не маe, а впрочôмъ цѣль товариства обнята статутомъ. — Вôдтакъ промовляли ще въ тôмъ дѣлѣ проф. Шухевичь, проф. Петро Огоновскій, д-ръ Коцовскій и голова товариства. Проф. Петро Огоновскій докладно поясниvъ п. Бѣлецкому: де є фондъ збôраный на театръ, кôлько его є и де находить ся.

На интерпеляцію: чому товариство не розпочинае акціи зô збиранемъ фонду? — зазначуе голова, що товариство маe вже зôбраныхъ 400 зр. Оно дôстало вже дозвôлъ міністерства на збиранє фонду до кôнця 1902 р.; той дозвôлъ вже бувъ доручений ему, однакъ за-для похибки, яку мабуть намѣстництво зробило въ назвѣ товариства, звернувъ его до поправы. По доповненю сеи конечнои формальности выдѣлъ безъ спонукування его займе ся тымъ, бо-жь то головна цѣль товариства: всѣми силами спонукати руску суспôльность до двигненя театру рускаго.

Зборы були досыть численій; зôбрало ся около сорокъ членôвъ, а стôлько жь повномочій надôслано зъ провінціи. Пань було за мало: всего чотири.

Наука, штука и література.

— **Переглядъ XIX. столѣтя для музыкальныхъ Русинôвъ:** Въ укладѣ на хоръ або иструменты на початокъ 2 такты „Боже буди покровитель“ [въ Б-дуръ], заразъ потôмъ пѣсни зъ 1848 року „Я щасный руску матѣрь маю“ Спир. Литвиновича, або „Миръ вамъ братя“ Гушалевича-Любовича и „Глянь поглянь“ Ив. Лавровского, „Ще не вмерла Украина“ Мих. Вербицкого, „Вмеръ батько нашъ“ [Шевченко] Мик. Лисенка, Окликъ „Львôвского Бояна“ Ан. Вахнянина, аву пѣснь американьско-руску, „Маршъ Соколôвъ“ Дениса Січинського та кантату театральну Макôвея Конка, Кишакевича або Вахнянина — можна бы уложити въ фантазію, попурі, чи вѣнець або вязанку и прилюдно вывести.

Або такожь пописатись „чимъ хата богата“ выведенемъ на одвôмъ концертѣ творôвъ всѣхъ нашихъ композиторôвъ або о насъ зачавшихъ думати чужихъ; и такъ по одній пѣсни п. пр. зô збôрника Спб. Чеха И. Прача [1806], кантата Ал. Нанкого [1829] для Еп. Снѣгурского, зô збôрника Кар. Липиньского [1833], „Наталка Полтавка“ Борец ого [1834], „Украинка“ Падуры-Липиньского [1844] — замѣсть пѣсни зъ его выеше згаданого збôрника, — зô збôрника буковиньского пароха Вас. Ферлеєвича [1845], а може такожь зô збôрника угорского Николая Ходя [вже зъ р. 1851], а на другу же половину столѣтя припадаючій рѣчи Вербицкого, Рудковского [Введеніе до думы Гушалевича, 1852], Лаврôвского, Любовича [Миръ вамъ братя], Воробкевича, Лисенка, Чеха Товачовского [1869, куплеть: „Стоить явôръ“, „Ой тамъ на горѣ“ и „Лучино“], Вахнянина, Бажаньского, Матюка, Кобриньского [кадриль „На вечерницяхъ“], Кумановского, Конка, Нижанковского, а передше ще и Нѣщиньского, а дальше Колессы; пропускаю вже етнографôвъ Коцѣпиньского, Рубця, композиторôвъ танцѣвъ Завадского, Тимольского, та малыхъ и бôльшихъ, нѣкому чести не уймаючи. А навѣть думаю, що и зъ наведеныхъ высше можна пропустити ровесникôвъ, с. е. сучасныхъ собѣ, такъ що зъ огляду на цѣкаву исторично часть I-ои половины столѣтя можна скоротити II-гу часть и помѣстити лише творы п. пр. Вербицкого, Воробкевича, Лисенка и Нижанковского, але що тутъ три священики а одинъ мирянинъ, то додати бы ще Колессу.

Або для перегляду громадскои музики дати выпятки зъ оперъ „Запорожець за Дунаемъ“, „Шôдгôряне“ або „Сельскій плениотенты“, „Рôздвяна нôчь“, „Гнатъ Приблуда“, „Купало“, „Инвалідъ“, „Богданъ Хмельницкій“ [Щуровского].

Провôдна гадка: обемъ цѣлого столѣтя, хронольоґічный порядокъ и характеристичній проявы.

Се голосъ до зручныхъ нашихъ композиторôвъ, „Боянôвъ“ и театру нашого та й взагалѣ до всѣхъ музикальныхъ Русинôвъ на порозѣ нового столѣтя! — *Г. Т.*

— **Десята книжка Літературно-Наукового Вістника** мѣститъ: Маруся Богуславка, поема П. А. Кулїша, пісні I—II. — Двічі окрещена, повість з часів кріпацтва, Д. Ів. Грушка (I—VI). — Останній раз, етюд Наталки Полтавки. — Гелена і Фавст, третій акт другої части Ґетевого „Фавста“, переклав Ів. Франко. (В честь стопятьдесятиріковин уродин Ґете). — Ель Брут, новеля Уідн. — Із історії „москвофільского“ письменства в Галичині (I—II) Ів. Франка. — Із чужих літератур: Літ-ратурна спадщина Альфонса Доде, нап. М. Грушевский (докінч.) — Злочинці дїти від 1866 до 1896 р. покарані у Франції й Альжірі, С. Пилиньского. — Хроніка і бібліоґрафія.

— **Зô Снятинщины пишуть намъ:** Дня 8. жовтня с. р. вôдбуло ся заходомъ снятиньскои читальнѣ аматорске представленє „Наталки Полтавки“ и „Вечерниць“. Погода не дописала, черезъ то гостей зъ провінціи було дуже мало. Мимо того самій снятиньскій гостѣ заповнили по береги салю, умысно на тую цѣль въ магістратскôй везôвни приладжену. Доходу дало се представленє по-надъ 80 зр. Публика була одушевлена вôдограниемъ штуки, а особливо выконанемъ спѣву. И справдѣ нашимъ аматорамъ и спѣвакамъ не соромъ показатись и на бôльшôй сценѣ. Панна Комарницка въ роли Наталки грала якъ артистка, панѣ Матусова вôддала ролю Терпелыхи зô зрозумѣнемъ, п. Макаревичь [радный мѣста Снятина] вôдогравъ Выборного такъ, що справдѣ нѣяка аматорска сила лѣпше бы его не выконала. А вже п. Томей вôдограниемъ Возьного и схарактеризованемъ чарувавъ публику. П. Калитчукъ въ роли Петра заєднавъ собѣ публику милозвучнымъ теноромъ, а п. Виноградникъ чудесно вôдогравъ ролю Миколы. Належить еще завважати въ хосенъ аматорôвъ, що всѣ они вôддали поправно украиньску бесѣду. Костюмы [особливо женьскій] були взятій зô снятиньскои ношѣ и черезъ то власне цѣла штука робила на присутныхъ мѣщанахъ и селянахъ вражѣнє своєи рôдноти.

Въ середину Вечерниць була умѣтно вставлена „Улиця“. Спѣвъ выпавъ такъ гарно, що й найбôльше перебôрчивый критикъ не мавъ бы ему що закинути. За вывченє спѣву и взагалѣ за ініціятиву и переведенє цѣлого вечерка належить ся подяка п. Шепаровичеви, котрый не жалувавъ нї часу нї труду, щобы прислужити ся народнôй штуцѣ. Такожь належить ся подяка п. Войцѣховского [Полякови], яко режісерови, котрый не опустивъ анї одного зъ численныхъ пробъ и занявъ ся характеризованемъ особъ и сю задачу выконавъ дуже добре. Спѣваки всѣ були дôбраній, а крôмъ згаданыхъ высше вызначили ся: сопраны: пп. Кульчиньска, Равлюкъ, Зѣнкевичка; альты: пп. Проскурницка, Томашь, Ґрібовска; теноры: Ляшкевичь, Захаркевичь, Трефюкъ, Проскурницкій Иванъ, Якимець, Крикливець; басы: Ґоѣвъ, Костинюкъ, Танащукъ, Проскурницкій Семенъ, Дутчакъ, Грабовскій, Мардаровичь, Зѣнковскій.

Декорація и куртина, власность читальнѣ, мальованій сего року п. Папракомъ зъ Коломыѣ. Сї декорації и куртина власне кôлькома представленями вже зовсѣмъ выплатили ся.

По представленю вôдбула ся забава зъ танцями въ магістратскôй сали радноти. Представленє такъ добре удало ся, що домагають ся всѣ, щобы его повторити. Такій почины на провінціи належить вставляти, на жаль, ще въ досыть незначну рубраку „культурне жите на Руси“. — *Гôсть*

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Президія дирекціи скарбу именувало концепістôвъ Юлія Радевича, д-ра Авр. Голковского, Володим. Ильковского, Валент. Рупара, Стан. Рыльского, Стан. Борецкого, Юлія Подчаского, Франца Падуховича, Фридр. Гохмана, Ив. Маевского, Авг. Евстахевича и Валент. Маркевича комісарями скарбу въ IX. класѣ ранґи. — Міністеръ просвѣты именувавъ архітекта Володисл. Садловского учителемъ (въ IX. кл. ранґи) въ львôвскôй державнôй школѣ промысловôй. — Міністерство торговлѣ именувало почтовыхъ офіціялôвъ контрольорами: Ив. Крамера въ Тарновѣ а Іосифа Плошевского въ Рящевѣ, укôнченого техніка Іосифа Фалика провізор. адъюнктомъ будôвництва въ дирекціи почтъ у Львовѣ. — Намѣстникъ именувавъ пôдофіцира Кароля Мандля канцелістою при дирекціи поліціи у Львовѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу учительску у Львовѣ зложили: на руки о. декана Саноцкого: Иванъ Ляйзе 2 зр., о. Козакъ 1 зр., о. Яремкевичь 2 зр., о. Грушкевичь 1 зр., о. Чеховичь 1 зр., о. Виханьскій 1 зр., о. Тимкевичь 50 кр., о Сапрунъ 50 кр., о. Породко 1 зр., о. Тустановскій 50 кр., о. Дольницкій 50 кр., о. Карановичь 1 зр., о. Саноцкій 1 зр. разомъ 17 зр. Дальше зложили на бурсу зъ розпродажи цеголокъ: о. Алекс. Маланюкъ 8 зр., Василь Породко зôбравъ на конференції 8 зр. 45 кр., о. Лука Питликъ 5 зр., о. Вол. Познаньскій 1 зр., о. Иванъ Велигорскій 9 зр. Иванъ Копачь 8 зр., о. Куницкій 5 зр., Сидôръ Громницкій 5 зр., Стефанъ Танчаковскій 10 зр.

На бурсу „Шкôльнои Помочи“ въ Самборѣ зводили жертвувати зъ Самбора Р. Т. пп. Саварынъ надкомісарь 3 зр., д-ръ Б. Ортиньскій непринятый гонорарь 3 зр., К. Топольницкій надкомісарь 50 кр., радникъ І. Кульчицкій 10 зр., о. П. Стукачь въ Тѣснои 1 зр., І. Павликъ зъ Завалова зôбраній 3 зр., о. Баранецкій зъ Пиновичь 1 зр., В. Гоцкій зъ Фельштина 2 зр., Рада мѣста Самбора 15 зр. и Рада повѣтова въ Самборѣ 20 зр. — Выдѣлъ Шкôльнои Помочи складае сердечну подяку Р. Т. Добродѣямъ убогои молодежи. — *М. Ортиньскій* голова, *В. Жила* касієръ.

Малый фейлєтонъ.

На тематъ львôвскои панамы.

Зъ вѣденьского Floh.

Живемо въ часѣ парадоксôвъ, де всѣ рѣчи въ практицѣ перемѣняють ся въ супротивнôсть. Н. пр. касы щадничій деннде є институтами, въ котрыхъ населенє складае грошѣ, абы зъ вôдсотками выняти, а позичаючій бере, абы зъ вôдсотками вôддати. Цѣлкомъ инакше дѣесь у Львовѣ. Тамъ населенє складае грошѣ до касы, абы евентуально назадъ не дôстати, а позичаючій бере, абы цѣлкомъ ничого не вôддати. Розумѣе ся, до такого интересу належить парадоксальный книговодець, що книги пишить, и надзорча рада, котра стоить пôдъ строгою контролею дирекціи. А що-жь дѣе ся зъ грôшми такои парадоксальнои институціи? Уживае ся ихъ на закупно нафтовыхъ грунтôвъ, въ якихъ усього є, лишь не нафта.

* * *

Зъ вѣд. Humorist. Blätter.

Всьо пôйшло на *нафту*, а прецѣнь вкладникамъ *свѣтло* ажь такъ пôзно засвѣтило...

Не диво, *спекуляції нафтовій* ведуть ся дуже *рафіновано*...

— —

Щепановскій *всьо* заперечивъ, лишь *дефіциту* Касы, на жаль, не мôгъ заперечити...

* * *

Зъ „Моментальныхъ знимкôвъ“ львôвского Monitor'a.

... И свѣдокъ д-ръ Ерасмъ Романовскій, хочь бувъ начальнымъ директоромъ, мало що знавъ о вчинкахъ свого колеги [Зимы] Бо то такъ всѣ... Кождый мавъ довѣре... кождый нѣколи до книгъ не заглядавъ .. кождый боявъ ся... кождый замыкавъ очи на все — а нинѣ нѣ одинъ нѣчого не знае. Такъ найлучше! Бо-жь инакше не було бы такого пышного темату до „Polnische Wirtschaft“ и „Lemberger Moral“.

— —

Менѣ бы досыть було Смолькового „c'est tout dire“, щобы я, навѣть не правникъ, сконструувавъ противъ него бодай мініятурный актикъ обжалованя... Але тихо, ша! того прецѣнь не вôльно! ану-жь бы справа розбабрала ся бôльше... и запахъ розвôйшовъ бы ся дальше? Найлучше выходити зъ засады, що вже набирало ся за богато наскудьи, то по що глубокого верченя, щобы вывертѣти якій новый свинствôдайный шибъ? Мы прецѣнь всѣ въ сали судовôй засуджуємо Щепановского, що стôлько шибôвъ вертѣвъ на всѣ боки, то чи мали-бъ мы теперь переймати его методу? „Збештавъ ся“ трохи и директоръ Смолька, але то нѣчо! Оно забуде ся... Вывѣртѣе и знôвъ буде добре. Не правда-жь? Такъ найлѣпше!

— —

Знôвъ одинъ зъ ревізорôвъ... Касы ощадности, д-ръ Скалковскій. Парадній тї ревізоры!.. Дѣяльность свою редукували до чинности корректора — порôвнували цифры зъ друкованого білансу зъ цифрами „въ книжцѣ“!!! Отъ и все! И панъ, що за таку бравъ ся чинность, не вагавъ ся пôдписувати пôдписомъ кôлькокільометровои довготы: „członek komisyi rewizyjnej galicyjskiej Kasy oszczędności“ и цѣлымъ рядомъ ще кôлькохъ чи кôльканацяти достоинствъ! Ото пробка збанань:

Чи вы видѣли перенесенє векслѣвъ... на ґіпотеку?

— Нѣ!

Чи кромѣ головноі книги показувано вамъ иншій книжки?

— Нѣ!

А книгу инвентаря вы видѣли?

— Нѣ!

А о якôсть паперôвъ пытали вы коли?

— Нѣ!

Чи не знаете, въ що вглядавъ п. Дулемба 1897 року?

— Нѣ!

Цензурували вы коли векслѣ?

— Нѣ!

Видѣли вы коли яку инструкцію для цензорôвъ?

— Нѣ!

Що-жь за лихо зъ тымъ „нѣ“?.. Я мавъ охоту запытати: „А чи живете вы?“ — але суворый зôръ пана Гайдерера вôдвѣвъ мене вôдъ того...

— —

Сли Зіма зробивъ що мудрого въ своѣмъ житю, то безъ сумнѣву найумудрѣйше було то, що перенѣсъ свои дочасній манатки зъ готелю „Жмінковскій-Гайдереръ“ на Лычаковскій затишокъ. Божь въ наслѣдокъ того є бодай одинъ виновникъ, на котрого всѣ ґрѣхи смертельній, го овній и повседневій можна звалити, а вôнъ не выпре ся ихъ и не заперечить!.. А то старый смѣхованець! За той дотепъ належить ся ему признанє, а вôдъ интересованыхъ навѣть памятникъ вдячности.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 жовтня. Австро угорскій амбасадоръ поѣхавъ до Гаґи пôдписати конвенцію ухвалену мировою конференцією.

Будапешть 17 жовтня. Дневники доносять, що покарано многихъ резервістôвъ, котрій на контрольныхъ зборахъ вголошували ся по угорски jelem, замѣсть hier.

Брукселя 17 жовтня. Муніципальній выборы въ Бельгіи вôдбули ся спокôйно. Либералы побѣдили всюды надъ клерикалами.

Берлинъ 17 жовтня. Говорять, що прускій міністеръ фінансôвъ Мікель подавъ ся до димісіи, але цѣсарь тои димісіи не принявъ.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжденника „**Die Zeit**“ появивъ ся 263-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Victoria nti. Von K. — Der Streit mit den Boers und der englische Liberalismus. Von Francis W. Hirst. — Unmögliches in dem Lande der Unmöglichkeiten. Von Dr. Iwan Franko. — Kautsky contra Bernstein. Von Prof. Dr. Th. G. Masaryk. — Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts. Von Prof. Dr Theobald Ziegler. — Der Telediagraph Von Ingenieur Leo Silberstein. — Hundert Jahre französischer Dichtung. Von Edmond Pilon. — Der Athlet, Von Max Burckhard. — Die Woche (Politische Notizen, Volkswirtschaftliches, Kunst und Leben). — Bücher. — Revue der Revuen. — Vom Balkon. Von Georg Hirschfeld.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрочно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Вѣдозва зъ Любачева.

Велика кара Божа дѣткнула погорѣльцѣвъ мѣста Любачева дня 28 вересня с. р. По зуставленю шкѣдъ лише въ приближеню выносить страта надъ 550.000 зр., а заледво десята часть була обезпечена. А тутъ вже бѣлый морозъ добирав ся до шіику й кости таборуючихъ погорѣльцѣвъ на згарищахъ свого цѣлого доробку и працѣ. Нужда страшенна, бо огонь ширивъ ся такъ скоро, що буквально до пѣвъ годины третина мѣста стала въ полумѣни. Родичѣ не знали зъ перестраху, де ихъ дѣти, а дѣти не знали, де ихъ родичѣ, а вже не згадувати, що огонь перетявъ мѣсто такъ, що до полудневои части зъ рынку нѣхто не мѣгъ черезъ шалѣючу полумѣнь передерти ся до своихъ родинъ, а тамъ кипѣло й клекотѣло, якъ бы вже судный день наставъ. Однакъ огонь вѣдъ рускаго приходства звернувъ ся на пѣвнѣчнѣй захѣдъ и розгулявъ ся межи старыми и дрихлыми хатинами въ найгустѣйше забудованѣй дѣльници и захопивъ притыкаючій домы вѣдъ рынку, межи котрыми одноповерхова школа мужеска, примежна каменица ратушева, въ котрѣй мѣстить ся пятиклясова школа женьска, канцелярія и каса громадска, канцелярія и мешканє нотаря и мешканє начальника суду згорѣли до тла. Лише той, хто видѣвъ пожежу мѣста Стрыя, може мати поняте о страшнѣй катастровѣ нашого мѣста. Нѣчо не дало ся уратувати, бо при такѣй пожежи ратунокъ навѣть неможливый. Нещастій лишились буквально тѣлько въ тѣмъ, що на собѣ мали. Отже лишились въ подертыхъ лахманахъ вѣдъ щоденнои роботы. Можна собѣ представити той зойкъ, роздираючій уши, и плачь голодныхъ, перемералыхъ и майже нагихъ дѣтей, таборуючихъ пѣдъ голымъ небомъ на дощи. А ратунку для нихъ нема!

Комітетъ ратунковый, въ котрый входять о. В. Кіналь лат. парохъ, о. Ю. Гладиловичь рускій парохъ, п. Іосифъ Капко нотарь, Игн. Дзеровичь начальникъ суду, д-ръ Я. Шломъ адвокатъ, Г. Шопіньскій директоръ товариства задаткового, Мушаньскій повноважникъ гр. Голуховского и другій, напружують всѣ силы, щобы улекшити нещастнымъ, але жертвы вилывають такъ скупо, що такъ величезнѣй нуждѣ годѣ хоть въ дуже малѣй части запобѣчи, а значнѣйшій запомоги, якъ вѣдъ Монарха 3.000 зр., вѣдъ Намѣстництва 1000 зр. и вѣдъ Выдѣлу краевого 500 зр. теперь ще не зреалізованій. Такъ само на вѣдозвы розсланій комітетомъ ратунковымъ до Староствъ и Радъ повѣтовыхъ въ краю нема ще вѣдповѣди. Проте Комітетъ ратунковый вѣдзыває ся въ имени тысячѣвъ нещастныхъ погорѣльцѣвъ до милосердныхъ чувствъ Вп. горожанъ: Зволѣть ласкаво поспѣшити хоть-бы зъ найдрѣбнѣйшими жертвами въ натуралияхъ, одежи або грошевыхъ даткахъ, щобы тысячѣ душь уратувати вѣдъ голодовои погибели и смерти. Лише скора помѣчь може тутъ уратувати нещастныхъ, а два разы дасть той, хто заразъ дає! Всякій датки принимає предсѣдатель комітету.

[Просить ся укланно инши часописи о повторене сеи вѣдозвы.]

За Комітетъ *В. Кіналь.*

Пожертвували на руки Комітету Р. Т.: складки на руки п. Роста 86 зр., мѣсто Стрый и Архіеп. Моравскій по 50 зр., урядники судовій зъ Любачева складку 48 зр. 65 кр., Еп. Чеховичь 30 зр., Староство зъ Чешанова 29 зр. 80 зр., мѣсто Лежайскъ 25 зр., корпусъ офіцирскій стаціонованого баталіону въ Любачевѣ одѣжь, віктуалы и 25 зр., панѣ Видрова, жена пѣдполковника, одѣжь и 18 зр. 50 кр., громада Чешанѣвъ хлѣбъ, збѣже и 15 зр. 30 кр., п. Капко зъ Любачева, Каргези зъ Чешанова, громада Кобильница руска, Чортковеръ зъ Гуты, Павло Стукачь зъ Тѣснои, Шахна Штитеръ зъ Кракова по 10 зр.; о. Кіналь, о. Гладиловичь, д-ръ Розенблітъ, Петешь, Фрізеръ, Мошиньскій, Маеръ Розенбушь, Дорикъ, Шальфі, Мілерова всѣ зъ Любачева, дальше о. Чичиловичь зъ Кобильницѣ руском, староство чешанѣвске, кс. Рокошь зъ Горожанки, Шварцъ зъ Оломунця Бучко начальникъ громады зъ Лисихъ Ямъ по 5 зр.; пп. Дзеровичь, Лішка, Стефко, кс. Вавщакъ, Домашевска, Кузикъ и д-ръ Мѣльницкій по 2 зр., складка въ костелѣ въ Любачевѣ 20 зр. 50 кр., громада Лисѣ Ямы 3 мѣхи жита, 10 мѣхѣвъ бульбъ и 3 зр. 89 кр.; панѣ Тхоржневска зъ Любачева зѣ складки 7 зр.; п. Шопіньскій 1 зр. 50 кр., о. Клѣшь 3 зр., Пишиньскій 1 зр., Шмітъ зъ Чешанова 100 бохонцѣвъ хлѣба, скарбъ кн. Володислава Сапѣги 1 корець жита, 1 корець пшеницѣ, 50 клг. гороху, хлѣбъ и 1 зр. 50 кр., громада Олешичѣ хлѣбъ, солонину, збѣже, сѣль, ржь и муку, громада Воля бульбы и 30 кр., громада Дахновъ збѣже и хлѣбъ, п. Ковальскій зъ Любачева 3 зр., о. Вербицкій 3 зр., п. Лобозевичь 1 зр., громада Молодѣвъ 2 мѣхи бульбы, 2 мѣхи жита и пѣвъ мѣха ячменю, громада Опака 3 мѣхи жита и 2 мѣхи бульбы, о. Чичиловичь зъ Кобильницѣ 7½ мѣха збѣжа и 10 бохонцѣвъ хлѣба, о. Пѣсецкій зъ Вишеньки 1 зр., п. Потѣй 25 кр., дворъ въ Щеплотахъ 2 мѣхи жита и одѣжь, панѣ Васильковска зъ Смакѣвки и Ив. Каратницкій зъ Довгого по 1 зр., громада Нове село 3 мѣхи жита, бульбъ и 7 бохонцѣвъ хлѣба. — За всѣ тотѣ щирѣ датки складає Комітетъ ратунковый щиру подяку словами: Бѣгъ заплать! Дальшѣ жертвы просить ся присылати на адресу предсѣдателя комітету. — За комітетъ *В. Кіналь.*

Надѣслане.

Мед. Д-ръ Рубінъ Біреръ

повернувъ зъ Софіи [Болгарія] и розпочавъ свою довголѣтну практику лѣкарску стало у Львовѣ Ординує на-разѣ въ Готели Belle-Vue ул. Короля Людвика вѣдъ 2 до 4 по полудни. 391 2—3

Перенѣсъ я мѣй институтъ дентистичный

зъ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Міколяша и выконую: пльомбованє и вырыванє безъ болю, штучнѣ зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженѣй цѣнѣ, направу зломаныхъ щокъ приймаю также почтою, крѣмъ того лѣчу хоробы ямы устнои, носа, горла и ушей.

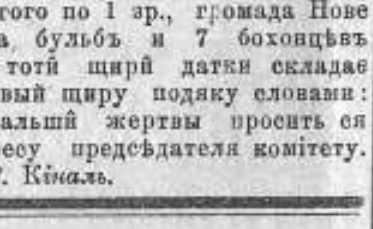
Институтъ отворены черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

392 2—8

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пятьдѣсять шесть Гаслинок

поручає въ великомъ выборѣ и по дѣлахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лорнеты, бінокля, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, рейсфедеры, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, макометры и т. п.

Уряджене двадцяти електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 381

Курсъ Львѣвскій

въ дня 16 н. ст. жовтня 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	208 —	210 50
Зелѣзн. Львѣв.-Черновец.-Несы по 200 зр.	278 —	282
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	3:0 —	870 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	195 —	198 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 50	110 20
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	94 —	94 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	96 50	97 20
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	95 50	97 30
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	95 5'	96 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	92 —	92 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	93 30	96 —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	— —	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краєвои въ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краєвои въ 1893 по 4% а. в.	94 —	94 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 30	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	28 50
Мѣста Станиславова	55 —	59 —
Монеты:		
Дукаты цѣсарскій	5 67	5 77
Наполеондоръ	9 55	9 65
Півімперіалы	— —	— —
Рубель срѣбный	1 24	1 27
Рубель паперовый	1 28	1 29
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

вѣдъ колекція збѣранои Товариствомъ „Клюбъ Русинок у Львовѣ“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведеня Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. п. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѣй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подѣбного рода выдани, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѣдъ взглядомъ технічного выконаня, але такожь и пѣдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выданє се заключає въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвірна, Снятинъ, Товмачъ и инших о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй окрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 20—6

Всякій острена и направы ножѣвничій приймае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 ножѣвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

ЛѢЖНА зелѣзнѣ складаній по зр. 5·50 зъ бокавки, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Щени ріжнородныхъ овочевыхъ деревець по 30 кр. за штуку на місци продає заряд заведеня карного в Станиславові. 390 3—7

Уряд парохіяльній Рудно коло Львова потребує зараз півця церковного з добрим голосом, безженного, умѣючого при тім вести писарку громадску і яке ремесло. 398 4—5

Потребую учительки на село до дѣвчатъ (V и III класы). Учителька Русинка хотяйбы лише зъ VIII класою. Близшій условія письменно пѣдъ адресою Ник. Смалько, парохъ въ Брустурахъ о. п. Космачъ рег Коломыя. 399 2—3

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ у **Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукрѣвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькѣвъ и гербатниковъ

пѣдъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРПІЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

½ к. цукру десер. зъ куд. 1 зр.	½ к. гербатниковъ мѣш. —·80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан. —·80 кр.	„ „ самыхъ чоколядокъ 1·20 „
„ „ фасонов. —·60 „	„ „ чоколядокъ пралін. 1·50 „
„ „ кармельк. начѣнкан. —·70 „	„ „ овочѣвъ кандизов. 1·20 „

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровій полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 1—10

Ново отворена

Торговля корѣнна, делікатесовъ и винъ

пѣдъ фірмою

ІОСИФЪ ФЛЯКОВИЧЬ

Академична ч. 28 (въ домѣ Вп. Ріхтмана)

поручає по цѣнахъ низькихъ свѣжій товаръ корѣнный, овочѣ, вина, горѣвки, шнеры а взглядъ всякій делікатесы краевій и заграничній.

Комната до снѣдань.

Перекуски зимній и горячій.

Пиво пільзненьске зъ бровару мѣщаньского.

Знаменита кухня. 403 1—8

ЮЛІЯНЪ СОЛІКЪ

(передъ тымъ ФР. МРОЗИНЬСКІЙ)

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає всѣякій роды футеръ а именно: футра до подорожи, пальтоты мужескій и дамскій, пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, ротонды, катанки, ковнѣры, пелерины, заручаки, шапки мужескій и дамскій колпаки, шкѣры у всѣхъ родахъ, верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. Матерія найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ. Наведеній тутъ товары знаходять ся на складѣ.

Цѣны умѣренѣ сталѣ.

Для Р. Т. Публики и Всечестного Духовенъства сплаты мѣсячными ратами.

Приймає ся футра до переховання на лѣто. 800 3—8

Розкладъ їзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходять о	особ. вѣдходять о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до 10/9.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ⅛ до 10/7
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомсту
	11·55	„ Ицканъ, Черновец. Станислав.		9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ⅛ до 10/9 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ ⅛ до 10/9.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		2·16	„ Бруховичъ ⅞ до 10/9 недѣлѣ и свят.
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Березовце
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабувки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ⅛ до 30/9
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ ⅛ до 30/9.
				3·20	„ Зимнои воды ⅞ „ 10/9.
				3·25	„ Бруховичъ „ ⅞ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·36		„ Ицканъ, Констанців, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до 10/9
	3·30	„ „ „ гол. дворець		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·50	а Орлова вѣдъ 12/9 до 12/9
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы			„ Янова вѣдъ ⅛ до 10/9 въ будни дни
	7·58	„ Янова вѣдъ ⅛ до 32/8, и вѣдъ 10/9 до 30/9 що дня а вѣдъ ⅛ до 10/9 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до 30/8. и 10/9 до 10/9.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ⅛ до 10/9 що день		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова ⅛0 до 30/8 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ ⅛ до 10/9.		8·35	„ „ ⅛ „ 31/8 и 10/9 до 30/9
	9·56	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ ⅛ „ 10/9 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Броды Коничинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Дрейфус

бідував на Чортіаскім острові, не маючи курациіного французского коняку з 1887 року по 5 зр. за фляшку з рускої торговлі М. Карпиньского в Теребовлі. 5 фляшок висилає ся franco.

401 1—1

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбѣльшій выборъ дерг на ноги у также диванѣвъ, ходникѣвъ, портіеръ, фіранокъ, кошъ на столы и лѣжка и т. п. находить ся въ складѣ диванѣвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуса ч. 6. Пѣдяги въ складахъ, пѣсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Також

и на сплаты частинний

безъ пѣдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣдняхъ можливыхъ родѣвъ диванѣвъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдникѣвъ, кашъ, конѣвъ, ковдеръ и дерги на коні.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортованій дивановъ и портіеръ, а также много решткъ хѣдникѣвъ по бардзо низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и замыгання адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуса ч 68. або у Вѣдни, IX. Nabrgasse ч. 3.

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

Медаль золотый | Медаль срѣбный

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

поручає по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свій богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкѣры а взглядъ и матерія на покрытя футеръ у великомъ выборѣ. — Цѣнники на жадане franco. 402 1—6

☞ При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропигійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 224. Львовъ, Середа 6 (18) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рóку	9 зр.	на пів рóку	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів рóку	8 зр.
на чверть рóку	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. в. в.

Огоголошенія звыклѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Економічна політика польского кола.

— —

Дня 6 с. м. мавъ краковскій консервативный клюбъ свое мѣсячне засѣданє. На збори явило ся богато членівъ, мѣжь иншими кількохъ послівъ соймовыхъ и рады державной. Зборамъ проводивъ посолъ до рады державной Петро Ґурскій; члены парляментарной правиці гр. Войт. Дѣдушицкій и д-ръ Козловскій приѣхали въ гостѣ, хочь и не зъ мандатомъ комісіи, якъ се зазначивъ опѣсля д-ръ Козловскій.

Отвираючи збори, п. Ґурскій обговорювавъ теперѣшну політичну ситуацію. Вонъ выказувавъ, що польске коло вѣрно стоить при своѣй програмѣ и не може опустити дотеперѣшной правиці. Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ промавлявъ по нѣмъ гр. Дѣдушицкій. Поминаємо ті бесѣды, якъ и наступаючу коротку и лишь формальну промову д-ра Козловского та малозамѣтну бесѣду проф. Мілевского, а звернемо увагу на довгій выкладъ д-ра Бениса про економічну політику польского кола.

Є въ краю — каже бесѣдникъ — дуже поважна верства людей, переконаними своими консервативныхъ, котрій зовсѣмъ не задивляють ся на політику польского кола зъ такимъ вдоволенемъ, якъ попередній бесѣдники. Можна — каже — подѣлити людей на двѣ громады: одній жнють безпечно зъ доходівъ свого майна або зъ пенсій; другій — се роботники, що зъ працѣ своєи и самі жнють и край збогачують, се промисловцѣ, фабриканты, купцѣ, ремѣсники, хлѣборобы и т. н. Перший анѣ въ гадку собѣ не кладуть, що політика мае звязь зъ матеріяльнымъ гараздомъ краю; для нихъ політика — се борба о ідеальній добра. Другій дивлять ся на політику инакше и иншу мають гадку про політику польского кола. Побѣды політики польского кола ишли въ послѣдныхъ рокахъ завсѣгды въ парѣ зъ економічною немочею краю. За найсвѣтлѣйшихъ часівъ політики кола, за часівъ гр. Баденього, на всѣхъ поляхъ економічного житя край попавъ въ бѣду и досі двигнути ся не може. Пропасть, яка дѣлить політичній побѣды, змагання и цѣли польского кола вѣдъ конкретныхъ матеріяльныхъ интересівъ населеня, выродила рѣвнодушность краю на змѣнну судьбу внутрѣшной політики и внесохоту до внутрѣшно-політичныхъ програмъ кола. Політика кола є ідеалістична въ найгóршомъ значѣню сего слова: розголосъ и побѣды політичній на верхъ, економічна немóчь въ краю. Се дóймае тымъ болючѣйше, коли порівнати нашъ край зъ ческимъ. Тамъ якъ разъ послѣдній роки вызначають ся без перервнымъ найкрасшимъ розцвѣтомъ економічнымъ и богатою сѣйбою на будуче. А розцвѣтъ той не обмежае ся на самій Чехи; те саме видко на Моравѣ, на Шлеску, въ долѣшній Австрії, — отже навѣть въ краяхъ, котрыхъ парляментарній репрезентація идуть або просто противъ насъ або лише по части зъ нами.

Не треба забувати, що розвитокъ приватныхъ господарствъ въ теперѣшныхъ часахъ можливый є лишь на пóставѣ деякихъ публичныхъ институцій и порядкóвъ, котрыхъ анѣ приватна иніціятива анѣ приватный капіталъ не въ силѣ утворити. Досыть указати на політику цлову, експортову и тарифову, на вóдносины держави до дорóгъ зелѣзныхъ и водныхъ, на весь комплексъ вóдносинъ держави до формъ орґанізації машинового и ручного промыслу, на уладнане роботничихъ справъ, словомъ на все, що обймае загальна назва економічной політики.

Выказавши дальше вплывъ економічной політики державной на розвій приватной економічной дѣяльности, переходить бесѣдникъ на Галичину и каже: Въ послѣдныхъ рокахъ спала на край тяжка кріза; зменшивъ ся оборотъ, упавъ кредитъ, зменшила ся власна продукція и консумційна спроможность найчисленнѣйшой верствы населеня, настала громадна еміґрація. — Галичина економічно ослабла и зубожѣла. Край не домагае ся безпосереднои помочи анѣ вѣдъ парляменту анѣ вѣдъ польского кола анѣ вѣдъ державы; але жадае и маe право жадати, щобы держава въ своѣй загальной політицѣ економічній дбала такъ само о Галичину, якъ дбае о иншій краї коронній, и щобы на галицкій справы и интересы економічній такъ само мала увагу, якъ на долѣшно-австрійскій, моравскій або ческій. А вѣдъ польского кола жадае край, щобы оно своєю політикою выбороло краєви ту економічну рóвноправность.

Тутъ выказуе бесѣдникъ, наводячи богато прикладівъ, якъ то Галичина економічно є упослѣджена. И такъ торговельна вóйна въ Румунією сталась причиною, що полотна захóдныхъ краєвъ, не допускани до Румунії, спинили ся въ Галичинѣ и конкуренцією своєю придавили ткацкій промыслъ краю. Опóсля торговельно-цловый договóръ зъ Румунією пóдтявъ галицкій промыслъ штучныхъ навозівъ, бо черезъ высоке цло треба до галицкихъ фабрикъ спроваджувати кости зъ всхóдныхъ Індій черезъ Гамбургъ замѣсть въ Румунії, якъ се бувало передъ тымъ. На дошки, якій продукуе Галичина и Буковина наложила Нѣмеччина и Россія 4 разы такъ велике цло, якъ на кльоцы; черезъ те идуть до Нѣмеччины и Россіи замѣсть нашихъ дощокъ наши кльоцы, а зыскъ зъ перерóбки нашого сырого матеріялу побирають другій державы, де при тартакахъ, на котрыхъ рѣжуть наше дерево, мають заробóкъ тысячѣ робóтникóвъ, инжінерóвъ, технікóвъ и т. д.

Пóсля торговельного договору зъ Нѣмеччиною наложено у насъ высоке цло на нѣмецке зелѣзо для пóддержаня промыслу стирійского. Наслѣдкомъ сего въ Чехахъ, на Моравѣ и въ альпейскихъ краяхъ двигнувъ ся и зацвивъ промыслъ зелѣзный; промысловцѣ утворили ще и картель, котрый пóдвисъ цѣну зелѣзныхъ выторóвъ. Але за те Галичина за послѣдныхъ лѣтъ заплатила кругло 30 міліонівъ. И такъ договóръ зъ Нѣмеччиною, що причинивъ ся до розцвѣту иншихъ коронныхъ краєвъ Австрії, для Галичины принѣсъ лише страту.

Або пр. дерево изъ всхóдной Галичины — яку оно дорогу вóдбувае до Голяндії и до захóдной Нѣмеччины! Державною зелѣзницею иде оно до россійскои границѣ; дальше до Одесы, де россійске правительство для нашого дерева — иде его туды около 20 тысячь ваґонівъ рóчно — збудовало особный дворець въ пристани, т. зв. тереспольску заставу и значно обнизило тарифу. Вóдтамъ иде наше дерево кораблями гамбурского товариства (Deutsche Levantelinie) черезъ Чорне море, Адріятицке, Ґібральтаръ, Атлантикъ, Пóвнóчне море до Ротердаму и Гамбурґа; вóдтамъ Реномъ и Лабою горѣ рѣкою и каналами до захóдныхъ промысловыхъ краинъ Нѣмеччины. И ся великанька дорога є дешевша, нѣжь проста зъ Галичины зелѣзницею до Одры и Лабы, а потому долѣ рѣкою до Нѣмеччины. Тою самою дорогою на Одесу иде до Щвеції горохъ зъ галицкого Подóля. Кошикарскій роботы зъ Ниска идуть до Ґданьску на Гамбурґъ наоколо цѣлои Европы черезъ Ґібральтаръ и Середземне море; дорога тревае двѣ недѣлѣ, хочь зъ Трієсту до Александрії є лише 5 днівъ дороги. Такъ само высокій тарифы на зелѣзницяхъ не дають розвинути ся галицкимъ фабрикамъ цементу анѣ вывозити вапно до Россіи.

Правительство почало акцію для ратованя домашного промыслу ткацкого, але про помóчь для Галичины якось не чувати нѣчого. При міністерствѣ торговлѣ є урядъ опѣки надъ дрóбнымъ промысломъ домашнымъ, дотованый рóчною квотою 150.000 зр. Зъ того фонду удержують въ цѣлóй Австрії майстерскій курсы, щобы технічно двигнути дрóбный промыслъ; але Галичина зъ сего не маe нѣчого.

Особисто-доходовый податокъ є найбóльшій въ Райхенберґу, въ осѣдку міліонерóвъ и найбóльшихъ въ Австрії фабрикъ. Заразъ по Райхенберґу наступае Краковъ, де оподаткованый дохóдъ на голову обчислено лише о кóлька зр. низшій, нѣжь въ Райхенберґу. Краковъ маe бути мѣстомъ богатшимъ навѣть вóдъ Вѣдня, де принято на голову дохóдъ майже о 300 зр. меншій, нѣжь въ Краковѣ.

Навѣвши значно бóльше ще подóбныхъ прикладівъ, закóнчивъ бесѣдникъ словами: „Вóдъ політики польского кола ждуть всѣ, щобы она стала ся економічною. Маємо повне довѣріе до кола, о скóлько оно дбае про добра ідеальній. Але не треба забувати, що користный хóдъ економічныхъ справъ є пóдставою и цѣлею кождои доброи політики и що найкрасше становиско на-зверхъ не зрóвноважить анѣ въ малóй части браку силъ економічныхъ“.

Переглядъ політичный.

— —

Австрійске правительство старае ся якъ найскорше управильнити справу квоты, абы въ делеґаціяхъ не стрѣтити ся въ перепонами при ухваленю кредитівъ, ели до сеи поры вóдношенє квоты не буде докладно означене. Спóльна кабінетова рада скóнчила вже нарады надъ спóльнымъ буджетомъ, однакъ остаточне уложенє буджету наступить допéрва на коронной радѣ въ Пештѣ пóдъ проводомъ цѣсаря. Оба правительства мали вже згодити ся на пóдвышенє платнѣ офіцирóвъ и пóднесенє вóйскового стану. Въ прелімінари на потребы вóйска знаходить ся такожъ перша рата на закупно новыхъ арматъ. Загальный кошть новыхъ арматъ маe бути такъ великій, що треба буде розложити нихъ на цѣлый рядъ лѣтъ.

Молодоческий послы выдали зъ нагоды знесеня языковыхъ розпоряджень маніфестъ, въ котрóмъ сказано, що парляментъ до розвязаня языкового конфлікту не є анѣ покликаный, анѣ вóдповѣдный. Маніфестъ протестуе противъ знесеня языковыхъ розпоряджень, яко болючои обиды ческого народу и заявляе, що ческій послы приймуть накинену имъ борбу и взывають ческій народъ до якъ найенерґічнѣйшого опору, котрый мусить доказати, що честь ческого народу не маe меншои вартости, якъ честь иншихъ народівъ, и що ческій народъ обстае при своихъ правахъ. Рука въ руку зъ заступниками народівъ, котрій приняли въ свою програму рóвноуправненє и автономію королѣствъ и краєвъ, ческій послы також въ будучности будуть стояти на сторожи загроженыхъ національныхъ интересівъ и зъ цѣлою рѣшучостею вступають

Desperato.

[Пóдъ враженнямъ Мазурки Шопена.]

Andante.

Мы йшли зъ собою. Тихій май,
Зеленый май розцвивъ ся,
Мы йшли зъ собою, де ручай
Якъ вужъ лугами вивъ ся.

Мы йшли зъ собою. Ранокъ бувъ,
Черемха бѣла цвила...
Нѣчо, нѣчо я не забувъ,
Лишь ты забула, мила!

— —

Allegro.

Забула ты той чаръ розмовы
У вечѣръ тихій, вечѣръ сѣрый —
Туманъ срѣблистый вкрывъ дóбровы
И сумъ бувъ безъ кóнця, безъ мѣры.

Забула ты той жаръ могучій,
Що въ-перше вóдзывавъ ся въ груди —
Покрыли небо чорній тучѣ,
Ходѣмъ до хаты, буря бýде!

Забула ты той блескъ таємный,
Що нашій розпалывъ зѣницѣ —
Впавъ грóмъ якъ мечь сталеный, зимный
И двѣ наразъ звалывъ ялицѣ...

Забула ты. — А я и нинѣ,
Хоть тóлько, тóлько лѣтъ минуло,
Немовь крóзь хмары виджу синій
Всьо — якъ, коли и де що бýло.

И виджу — виджу ясно — чую
Твій кождый вóддыхъ, кожде слово,
Наново ты мене чарушь,
Терплю и мучу ся наново!

— —

Non molto ritenuto.

Часомъ здаесь менѣ, що всьо то привидъ, мрѣя,
И що я самъ собѣ у давнóмъ снѣ приснивъ ся,
И дѣйстивсть, якъ лишень крыломъ своимъ повѣе,
То вже мене нема, то вже я и розплывъ ся.

Розплывсь, неначе тѣнь, мовь мрака надъ водою,
Якъ той далекій спѣвъ, що въ тихій вечѣръ лине
По цвѣтахъ, по травѣ, въ вечѣрною росою
И въ темнóмъ лѣсѣ гень — помѣжь ярами гине.

Розплывъ ся. Не вже-жь? Значить: мене немае
И може, може вже нѣколи и не бýде...
Легопькимъ сливомъ на небѣ сонце сие,
Нѣ звукóвъ, нѣ красокъ, такъ тихо, тихо всюды...

— —

Grave.

Часомъ здаесь менѣ, що всьо то сонъ, не ява,
Що всьо то сонъ, всьо сонъ, поганый и томлячій —
И правда и любовь, и розголосъ и слава
Всьо сонъ, а я лишь такъ... такъ дуже... дуже спячій.

А ту менѣ чомусь — чому? — то я не знаю,
Не вóльно головы на подушку покласти,
И такъ я до часу по свѣтѣ сновидаю
По части нѣбы сплю, то знов жию по части.

Та все-таки колись прийде тота хвилина,
Що розберуть менѣ спокóйне, бѣле ложе —
И змовить „Отченашъ“ утомлена дитина
И тихо задрѣмá‘... Чи тихо? Мóй Ты Боже!

— —

Con fuoco.

Нѣ, я не хочу! Я —
Процѣнь маю власну волю,
Не лякаю ся житя,
Але й о житѣ не стою!

Маю жити — такъ нехай
То житѣ менѣ смакуе,
Бо яке-жь тото пите,
Сли пінкъ лишь несмакъ чуе?

Бо яке-жь тото житѣ,
Сли до него треба бука?
Лучше вѣчне забуте,
Якъ та вѣчна мука, скука.

Моя гадка ось яка —
Гадка щира, не лукава:
Або жити для житя,
Або зъ тымъ житемъ розправа.

Або якъ цѣнный малмазъ
То житѣ по каплѣ пити,
Або лыкнути на разъ,
Якъ келішокъ оковиты.

Довгихъ слóвъ короткій змѣстъ —
Зъ двохъ дорóгъ есть кожда проста,
Такъ тота, що черезъ мóстъ,
Якъ тота, що просто зъ моста!

— —

Desperato.

А якъ колись надóйде тая хвиля,
Що вже житя не стане въ моѣмъ тѣлѣ
Й на ложе смерти повалюсь зъ безсиля
И вóдъ страху заплачуть очи смѣлій —
Тогдѣ, тогдѣ одного лишь бажаю:
Нехай тебе побачать мои очи
Такою, якъ була въ житя моего маю,
Побачать, спалахнуть и... най буде що хоче!

Богдан Л.

въ опозицію и борбу о державне право чеcкой коруны. Маніфестъ кінчить ся вызваньем до збірания всіхъ силъ для обороны чести и права чеcкого народу, аж справедливість побідить.

О нарадахъ нѣмецкого поступового сторонництва выдано комунікатъ, въ котрім сказано, що дискусія надъ політичнымъ положеньем довела до згідно высказаного засадничого погляду, що самымъ внесеньем языковыхъ розпоряджень, ще не заспокоєно справедливыхъ жалобъ Нѣмцівъ, такъ що ихъ задачею мусить бути, якъ доси, змагана до здійсненя постулятівъ обнятыхъ въ програмі зъ зеленыхъ свят, выданій опозиційными нѣмецкими партіями. Клюбъ ухвалиvъ також, поставити въ порозумѣню зъ иншими сторонництвами внесеня о осуненя §. 14-ого и о знесеня дневникарского стемпля.

Христіяньско-соціяльна партія також выдала комунікатъ о своихъ нарадахъ. Въ комунікатѣ сказано: Клюбъ дуже радо витае остаточне знесеня языковыхъ розпоряджень и высказуе надію, що управильненя языковои справы въ законодатній дорозѣ, однакъ зъ задержаньем правъ нѣмецкои народности буде переведене въ той мудрій способъ, аби разъ вже запанувавъ спокій межи поодинокими народами держави. Клюбъ поручивъ своїй президіи, аби передъ президіями клюбівъ сполученои нѣмецкои опозиції выступила противъ обструкції въ цѣли недопущеня до австро-угорскои угоды въ парляментарній дорозѣ. Окрімъ того президія христіяньского соціяльного клюбу має дѣяти въ тімъ дусѣ, аби ще передъ выборами до делегацій, парляментъ одержавъ достаточну заборуку въ справѣ дальшого уживаня §. 14 ого. На случай, коли бы въ справѣ выбору президіи палаты на конференціи президій клюбівъ лѣвиці не пришло до порозумѣня, клюбъ застерѣгае собѣ въ тій точцѣ свободу.

Коло польске вдбуло два засѣданя. На ранішнімъ засѣданю закінчено дискусію надъ політичною ситуацією и ухвалено слѣдуючу резолюцію: „Коло польске приймае до відомости и потверджуе засады высказаній въ комунікатѣ о засѣданю выконуючого комітету правиці зъ дня 24-ого вересня с. р., а имено: 1) що сторонництва правиці лишаютъ ся на дальше въ союзѣ, въ цѣли здійсненя спільнои програмы, 2) що узнаютъ потребу полагодженя языкового спору на підставѣ конституції и на засадѣ рівноуправненя всіхъ народностей, 3) що будуть старати ся о утворене правительства, відповідаючого відносинамъ парляментарнои більшости“. На пополудневімъ засѣданю обговорювано интерпеляції, які поодинокі члены кола польского мають внести до правительства. Межи иншими ухвалено позволити на внесеня слѣдуючихъ интерпеляцій: Интерпеляцію парляментарнои комісіи до міністра внутрішныхъ справъ въ справѣ проволоки санкціи ухваленого соймомъ закона въ справѣ поббільшеня числа послівъ зъ містъ и признаня вірильного ще зъ того не слѣдуе, що вінъ не умѣе вже нічого... Цѣль того фейлетона була выказати тому, хто ще зовсімъ не заглухъ на слово правды, шкідливый вплывъ языча, котре саме въ рокахъ 1858—1862 въ Галичині такъ сильно захопило ниву народну и такъ шкодливо подѣлало на розвитокъ народа; потімъ відслонити напрямъ твердыхъ проводирівъ, котрі такъ фальшиво вели цѣлый народъ; дальше спонукати, щобы вже разъ прозрѣли галицкі Русины и не давали себе за нісъ водити пустымъ демонстрантамъ, котрыхъ легкомысні або злобні выбрыки досыть вже нещастя навели на нашъ бѣдный народъ...

Бесѣда була про часъ панованя языча. Правда, ще 1837 року выдавъ Маркіянъ Шашкевичъ зъ товаришами „Русалку Дністрову“ а відтакъ вже по смерти Маркіяна [ум. р. 1843] появились у „Вѣнку“ [ч. I. р. 1846] декотрі гарні поезіи Маркіянові. Опісля-жъ выпечатано „Читанку для малыхъ дѣтей до школьного и домашного употребленія“ [р. 1850 и друге выданє р. 1853]. Та товаришъ Маркіяна ступили відтакъ на иншу дорогу, а саме въ часѣ въ горѣ зазначенімъ [въ рр. 1858—1862] полова языча такъ присыпала чисте зерно Маркіяна и весь его посѣвъ, що за половою и зерна не було видко. Се річь звістна, тожь про те широко розводитись не будемъ.

Що же тыкаесь нѣби то дуже ученыхъ дѣлъ [?] нашихъ твердяківъ, замѣтамо лишь тов, що учність у твердюківъ оцѣняе ся знаньем етимольогічнои правописи, котре, що правда, у нихъ лучае ся досыть рѣдко. Однакожь правопись есть то річь меншои ваги для ученыхъ, а хто зъ ученыхъ хоче, може навѣть зъ труднѣйшою правописею, якъ пр. изъ старословеньскою познакомитись въ пров. Було то на день передъ шконтрумъ комісіи зъ намѣстництва. Вінъ явивъ ся заразъ въ бюрѣ Касы и застави тамъ Зьолецкого и Гурского. Знавъ, що се перенесене конт не має покрытя, але не підозрѣвавъ Зімы. Дальше каже, що въ „инвентари“ відписано Щепановскому въ загальнои сумы векслівъ на 7,400.000 зр. векслѣ кавціяні на 3,260.000 зр. Наказъ на таке перенесене векслівъ выйшовъ здаеть ся вінъ Вендриховского.

Се зізнане выкликало довшу перепалку межи оборонцемъ Вендриховского д-ромъ Ашкеназимъ а свідкомъ. Оборонець почавъ выводити неправильне урядоване самого свідка Жебровского, а хоч прокураторъ перешкодивъ симъ выводамъ, все-таки выйшло на верхъ, що Жебровскій передъ комісією зъ намѣстництва утявъ много надужить въ Касѣ. Предсѣдатель каже на се, що тую справу поясенить членъ комісіи д-ръ Згурскій. — Оборонець, невдоволеный симъ, жадае відчитаня зізнань Жебровского въ слѣдствѣ. Зъ відчитаныхъ зізнань выказало ся, що они въ многихъ мѣсцяхъ перечать теперішнымъ зізнанямъ. — Д-ръ Ашкеназі звертае ще увагу на те, що перенесене контівъ въ такихъ обставинахъ, де свідка, хорого, взывають до Касы, щобы перевѣвъ перенесене рахунківъ, повинно було его застано нти. — Жебровскій каже на се, що то було въ часѣ руну, а тогдѣ дѣяло ся богато більше неможливыхъ рѣчей.

Дальшій свідокъ Шулякевичъ [переслухуваный другій разъ] не зізнавъ нѣчо нового о перенесеню контъ, але признавъ ся, що вже въ 1889 р. знавъ, що конто Крушевского е властиво контомъ Вендриховского.

Довше переслухувано свідка Зволецкого, ліквідатора Касы. Зъ припоручени Зімы казавъ вінъ Жебровскому выготовити перенесене контъ [хоч се мігъ зробити и иншій урядникъ]. Чому Зіма до перенесеня контъ выбравъ хвилю, коли Вендриховскій бувъ на урльопѣ, сего Зволецкій не знае поснити. О різныхъ „змѣнахъ“ въ книгахъ Касы свідокъ написавъ ширшу реляцію до радника двора комісаря правительственного Стермана. Тамъ сказано, що Зіма поручивъ перенести рахунки Кінеля и Фреліха до головноі книги тому, бо переконавъ ся, що они не мають покрытя. — Предсѣдатель відчитавъ листъ Вендриховского до д-ра Згурского, въ котрімъ вінъ заперечуе „словомъ чести“, мовь бы власною рукою доконавъ перенесеня рахунківъ Кінеля и Фреліха. Письмо его [каже Вендриховскій] мігъ хто наслѣдувати.

Дальше зізнавъ Зволецкій, що чувъ разъ відъ Зімы о выданю депозиту [35.000 зр.] Вендриховскому. Відносини Зімы до Вендриховского называе приятельскими.

Потімъ наступило переслуханє заприсяженого свідка касіера Ант. Пелчиньского. Касіромъ Касы е вже 23 лѣтъ. Оповідае довше способъ выплатъ въ Касѣ. До касы зъ готівкою Зіма не мавъ ключівъ [каже свідокъ] а тілько до скарбця, де містили ся цѣнні паперы, кавціи урядниківъ и т. п. Въ 1898 р. хотівъ Зіма дати ему ключі відъ скарбця, але вінъ не принявъ, бо видівъ різні неправильности въ Касѣ. Дальше подае, що всѣ урядники въ Касѣ знали три дні на передъ о шконтрѣ въ Касѣ; упереджуваvъ ихъ о тімъ Зіма. Выплаты и вплаты выконуваvъ свідокъ на основѣ асигнатъ и мавъ дѣло лишь зъ цифрами, Зіму уважавъ за честного чоловіка, а Касу за „пресвитерію“, куда лишь „покликаній“ повиниі мати вступъ. Зъ Зімою мавъ вінъ разъ непорозумѣне, домагаючись установы касіера для ефектівъ. Зіма сему спротививъ ся и сказавъ що вінъ самъ е „касіромъ до всего“. О довгахъ Щепановского

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Свідокъ Ферд. Гонсьоровскій, незаприсяженый (бо противъ него ведо ся слѣдство) — бувъ ліквідаторомъ відъ 1889 р. и оповідае способъ уряджаня въ Касѣ. Робивъ все підсля припоручень Зімы. О довгахъ Щепановского знавъ, але не знавъ сумы сихъ довгівъ; о контахъ Фреліха и Кінеля довідавъ ся ажь въ часѣ руну, що то довги Щепановского. Знавъ також про рахунокъ Вендриховского. Зімѣ не робивъ нѣколи замѣтівъ, бо мусѣвъ его слухати. Признае, що Зіма робивъ зъ купонами різній неправній манінуляції. О заплаченю квоты 18.000 зр. якимсь Вуйцікимъ въ користь Вендриховского нѣчого не знае. Заперечуе, мовь-бы Вендриховскій зложивъ якісь 4% векслѣ на рахунокъ Крушевского на покрытє задавненыхъ позичокъ. О підняттю Вендриховскимъ депозиту на 35000 зр. не знавъ нѣчого. Чи Зіма що про сей депозитъ говоривъ зъ нимъ, не памятае. Уважавъ Зіму за свого шефа, котрого не мігъ анѣ контролювати анѣ ему розказувати. Зіма мавъ право диспонувати фондамы Касы, бо и мавъ всѣ ключі.

Відтакъ Вендриховскій представляе Гонсьоровскому, що той знавъ о его рахунку на имя Крушевского, а теперь зъ якоюсь боязни заперечуе се. „Колись, каже Вендриховскій жили мы оба на добрій стопѣ, а нинѣ вінъ змѣнивъ свое поступованє“

Свідокъ [поразъ другій] Жебровскій, урядникъ Касы, зізнае, що знавъ про рахунокъ Вендриховского на имя Крушевского а довідавъ ся въ 1895 р., коли Зіма казавъ ему відписати зъ сего рахунку проценты. Про спільність рахунківъ Кінеля-Фреліха и Щепановского знавъ також, а про выдертє картокъ зъ головноі книги зъ тыми контами каже, що оно стало ся зъ кінцемъ сѣчня по конторѣ комісіи зъ намѣстництва. [Предсѣдатель стверджуе, що зъ сею справою лучить ся також пропажа депозиту Гогендорфа, але се відносить ся лишь до Зімы, отже она въ процесѣ не буде трактована. На выдертыхъ карткахъ бувъ зазначеный деп зитъ Гогендорфа]. Припоручене перенести конто Кінеля и Фреліха до головноі книги яко спільне, выйшло відъ Зімы. Свідокъ оповідае, що бувъ тогдѣ хорый [18 сѣчня с. р.] и дістався відъ Зімы наказъ заразъ явити ся въ Касѣ.

Тяжелый, дыхавичный сапъ языча.

II.

Въ фейлетонѣ „Дѣла“ умѣщенімъ підъ повышнимъ наголовкомъ згадано, що неразъ ще прийде ся намъ поборювати „тяжелый дыхавичный сапъ языча“ такъ шкідливого для рускои справы въ Галичині. Нашій замѣтки въ тімъ фейлетонѣ спонукали якогось твердяка, котрый підписавъ ся Д. В. Якъ въ 218 ч. „Галичанина“ выступити въ способѣ дуже примѣтный. Той твердякъ не въ силѣ опрокинути подѣй въ фейлетонѣ наведеныхъ, тожь замѣсть аргументівъ та доказівъ для перековання противника, вылывъ свою злість и обмеженість грубою лайкою на автора фейлетону, достоту немовь пяный въ коршмѣ. Така брусоватість не достойна одвіту и мы зъ погордою пустили бы мимо твердій, недоварений мудрагельованя господина Д. В. Яка, коли-бъ одна обставина не спонукала насъ до відповіди.

Именно г. Д. В. Якъ твердить, що въ згаданімъ фейлетонѣ представленый священикъ зъ Лемківщины трохи чи не яко зовсімъ необразованый чоловѣкъ. Се есть неправдою, бо про образованість нема въ фейлетонѣ и згадки, а лише про погляды того священника на партію народну и ей літературну дѣяльність. Що у того священника оказались хибні поняти про рухъ нашои літературы народноі, зъ того нѣякъ ще не слѣдуе — якъ се позволивъ собѣ г. Д. В. Якъ — посуджувати того священника про необразованість. Коли г. Д. В. Якъ не умѣе малорускаго языка и не знае Нестора, то ще зъ того не слѣдуе, що г. Д. В. Якъ чоловѣкъ зовсімъ необразованый и не тямучій, такъ само якъ примѣромъ, коли Н. не умѣе по англійски, то ще не значить, що вінъ не умѣе вже нічого. Цѣлый Шекспиръ, Байронъ, Мильтонъ, Вальтеръ Скотъ, Диккенсъ, Теккерей, Маколей, Дарвинъ, Спенсеръ, Гекслей, Тиндаль, Гладстонъ, Биконсфильдъ, Дизраели, Гарольдъ, Гарди, Кольридж, Шелли, Кольтонъ, Бульверъ, Теннисонъ, Бульверъ

свѣдокъ знавъ о стѣлько, о скѣлько переходили черезъ его руки выплаты. Вѣдтакъ нарѣкае, що пѣдчасъ „руну“ мавъ много роботы. Давнѣйше передъ „руномъ“ [каже] оборотъ касовый денный сягавъ 200—700 тысячъ зр., а теперь рухъ дуже малый.

Дальшій свѣдокъ д-ръ Адольфъ Лілієнъ, співвласитель банкового дому „Сокаль и Лілієнъ“. Фірма мала въ Касѣ свѣй рахунокъ бѣжучій пѣдъ написею „Сокаль и Лілієнъ“, а о квотѣ „д-ръ Адольфъ Лілієнъ“ [властиво Щепановского] свѣдокъ не знавъ. Асигнату зъ пѣдписомъ Лілієна пофальшувавъ [якъ дослѣджено] Зіма. Зіма передъ увязненемъ повѣдомивъ Лілієна, що е таке конто на его имя, але не выяснивъ, що въ тѣмъ контѣ мѣстить ся часть довгу Щепановского. Зіма заручивъ свѣдкови, що на се конто е зложена рента. — Дальше Лілієнъ оповѣдае, що бувъ цензоромъ Касы, але лишь „вѣдъ парады“. Запытаный о станъ нафтовыхъ теренѣвъ Вольского и Одживольского, каже, що до Касы увѣйшла оферта купна тыхъ теренѣвъ за 4 мія. зр.

Свѣдокъ Ив. Ґурскій, перше ліквідаторъ а теперь ревідентъ Касы, звѣстае, що конто Крушевского належало до Вендриховского. О пѣднятю Вендриховскимъ депозиту [на 35.000 зр.] чувъ вѣдъ котрогось зъ товаришівъ. Въ слѣдствѣ казавъ, що чувъ се вѣдъ Зімы, а теперь не пригадуе собѣ, такъ само, якъ Ґепьсоровскій. — Д-ръ Ашкенази зажадавъ вѣдъ председателя заявы, що Вендриховскій не маe нѣчого спѣльного зъ пропажою квоты 550.000 зр. — На се председатель заявивъ, що розправа маe на цѣли выказати, чи Вендриховскій и Шепановскій займали ся фалшованемъ книгъ Касы, бо о се они обжалованій. — По довшѣй дискусіи мѣжь обороною а председателемъ и по допытахъ свѣдкѣвъ выказало ся, що рента на 550.000 зр. о крадѣжъ которои прокураторія обжалувала Зіму, не пропала, а пѣйшла на покрытє довгѣвъ Щепановского. — Дальше звѣстае Ґурскій, що въ Касѣ находили ся векслѣ писаній оловцемъ и пѣдписаній лишь буквами S. S., а мавъ ихъ у себе Зіма. Адв. д-ръ Ґрекъ запытавъ Ґурского, чи невѣдомо ему, що *Каса выдавала фонды на „краевy выставy“* [Костюшкѣвску] *и на выборы*? [Свѣдокъ того не знае.]

Свѣдокъ Володиславъ Ґубриновичъ [книгарь], довголѣтный членъ выдѣлу Касы и комісіи ревізійной, оповѣдае довше способъ ревізіи Касы. Занважавъ вѣнъ великій зрѣстъ портфелю векслевого, але Зіма успокоювавъ его, а що-до „переношеня“ векслѣвъ казавъ, що се дѣе ся въ огляду на податки. О Зьолецкѣмъ каже, що той не хотѣвъ удѣлювати комісіи пояснень, а все вѣдсылавъ до Зімы. Такъ було и зъ замкненемъ рахункѣвъ на будынокъ Касы; его [Ґубриновича] вѣдославъ Зьолецкій до Зімы. Ґубриновичъ звѣстае дальше, що вже въ 1895 р. спротививъ ся приниманю канційныхъ векслѣвъ, але Зіма поставивъ на своѣмъ. Зъ Зімою и Вендриховскимъ знавъ ся вѣдъ 30 лѣтъ. О Зьолецкѣмъ высказуесь некорыстно, каже, що Зьолецкій вѣвъ въ Касѣ рѣзни интересы, а навѣть затягнувъ позичку на 100.000 зр. Комісіи шконтруючѣй не показано въ 1897 р. рахунку Щепановского и на рахунокъ Кінеля и Фреліха нѣхто не зга завъ. Конта выписавъ Зіма на карточцѣ и зъ ден референувавъ комісіи. Зіма заручувавъ, що довги Щепановского сплативъ уже давно Бідермавъ.

Потѣмъ почавъ Ґубриновичъ оповѣдати про шконтро въ 1898 р. дня 31 грудня, коли то вѣдкрито надужитя въ Касѣ та що довги Щепановского не мають покрытя

Зіма на кѣлька годинъ бувъ повѣдомленый о прибутю комісіи [Ґубриновича, Шаера и Яновского]. При провѣрцѣ фонду резервового показавъ ся бракъ 2 міліонѣвъ зр. держанои ренты, а було ви лишь на 300.000 зр Були лише два квіты, що свѣдчили о заставѣ ренты въ австро-угорскѣмъ банку. Зіма вѣдказувавъ, що грошѣ выбрало мѣсто Львѣвъ на будову „народового“ театру, кошаръ и т. п. Вѣдтакъ перейшла комісія до шконтра векслѣвъ и зъ жахомъ найшла векслѣ Вольского и Одживольского на сотки тысячъ зр., поминувши вже дрѣбній не покрытій векслѣ. Опѣсля на предложене Зімы Шаеръ и Яновскій пѣйшли перечислити готѣвку въ Касѣ, а Ґубриновичъ зъ Зімою переглядавъ депозиты. Тутъ Ґубриновичъ зъ плачемъ повѣдае хилю, коли казали отворити скрыню, де находили ся ефекты на покрытє. Зіма промовивъ тогдѣ: „Теперь уже всему конецъ!“ Показало ся, що на покрытє мілліоновыхъ довгѣвъ Щепановского находило ся лише 71 куксѣвъ и акцій фабрики бочокъ Лолького. Зіма почавъ плести о промыслѣ въ Анґлії, о продажи Схѣдницѣ, о гарантіи Вольского и Одживольского и т. п. Але все те вже не успокоило комісіи. Зіма заручувавъ, що довги Щепановского сягають до двохъ міліонѣвъ, а зъ того пѣвтора міліона маe покрытє, а на пѣвъ міліона даютъ гарантію Вольскій и Одживольскій. Дня 2 сѣчня рѣшила комісія угодити ся зъ Вольскимъ и Одживольскимъ въ справѣ гарантіи. Все дѣяло ся въ великѣй тайнѣ. Зіма на бажане Ґубриновича выказавъ на карточцѣ довги Щепановского: на рахунокъ бѣжучій 2,852.059 зр а на векслѣхъ 644.704 зр. и зазначивъ, що на векслѣхъ фігурують переважно пѣдписы Вольского и Одживольского. Вкѣнци по довгихъ укладахъ Вольскій и Одживольскій згодили ся дати гарантію за всѣ довги Щепановского. Дня 22 сѣчня вѣддала комісія декларацію Вольского и Одживольского про гарантію президентови Касы проф. Малецкому въ присутности д-ра Романовского и Зімы. Опѣсля сею справою займавъ ся вже правительственный комісарь Штерманъ.

Председатель трибуналу пѣднѣсъ, що Зіма вже въ часѣ краху Касы выплативъ Щепановскому депозитъ его матери на 29.000 и на рахунокъ бѣжучій квоту 42.000 зр. — Ґубриновичъ каже, що вѣнъ про се не знавъ.

Вѣдтакъ обговорювано справу поруки Вольского и Одживольского, котрѣ подали були Касѣ спысъ свого майна на $17^1/_2$ міліона зр. До правнои порады въ пертрактаціяхъ зъ Вольскимъ и Одживольскимъ комісія просила д-ра Скалковского, але той вѣдмовивъ — На запытане адв. д-ра Лѣсевича, чи не засягано рады д-ра Мархвіцкого, Ґубриновичъ не хотѣвъ дати вѣдповѣди. — Вкѣнци Ґубриновичъ признавъ, що крахъ Касы выкликавъ у краю прикрѣ торговельнѣ вѣдносины и бракъ кредиту.

Дальше звѣзнававъ свѣдокъ Кароль Шаеръ [купець], другій членъ комісіи. Его звѣзнаня були рѣвнозвучнѣ зъ звѣзнанями Ґубриновича Нарѣкавъ, що оголошеный пѣдчасъ руну Касы комунікатъ намѣстництва нагнавъ публицѣ непотрѣбного страху, бо въ тѣмъ часѣ Малецкій мавъ уже въ своихъ рукахъ гарантію Вольского и Одживольского, а лише „забувъ“ подати ви до вѣдомости намѣстництва. Той актъ гарантійный перележавъ ажь пять тыжднѣвъ въ бюрку Малецкого [щось оно въ тѣмъ було!], а тымчасомъ намѣстництво наново укладало ся зъ Вольскимъ и Одживольскимъ. Дня 2. лютого наступила угода нотаріяльна.

Третього члена комісіи шконтруючои, Яновского, не переслухано, бо по звѣзнаняхъ Ґубриновича и Шаера вѣнъ не мѣгъ бы вже подати нѣчого нового.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Запросины.** Въ середу 1-ого н. ст. падолиста с. р. вѣдбуде ся въ Станиславовѣ *посвячене масарки „Підгірскои Спѣлки“* а разомъ и *вѣче економічне*, а то въ тѣмъ-же домѣ, котрый находить ся при улици Тысьминецкѣй за зелѣзнымъ мостомъ. Програма: Рано о год. $8^1/_2$ служба божа въ церквѣ катедральнѣй, о год. 11 посвячене и заразъ вѣче, на котрѣмъ будуть такій рефераты: 1) о потребѣ промыслу и торговлѣ въ краю, реф. д-ръ Коцюба, 2) о касахъ Райфайзенѣвскихъ, о. реф. Ник. Бачиньскій зъ Милованя, 3) о крамницяхъ, реф. о. Єр. Баришъ зъ Угринова и 4) Справоздане зъ дѣяльности „Підгірскои Спѣлки“, реф. Іосифъ Гурикъ. Надѣя есть, що того дня не то сотки, але тысячѣ людей прибуде и що всѣ, котрѣ не суть ще членами „Підгірскои Спѣлки“, того дня до неи приступлять. Вже вѣдъ кѣлькохъ патріотѣвъ дѣстали-сьмо вѣсти, що въ ихъ сторѣнѣ много людей збирае ся на посвячене, и то пишуть, що „не зъ порожными руками“. Запрашаючи на се торжество всѣхъ, остаемъ зъ поважанемъ — Дирекція „Підгірскои Спѣлки“. *Т. Стахевичъ, Л. Гузарь* и *Іосифъ Гурикъ.*

— **Доповняючи выборы:** посла до сойму зъ мѣста Коломыѣ на мѣсце Щепановского и посла до рады державнои зъ мѣстъ Тернопѣль-Бережаны на мѣсце пок. Рітнера, а вкѣнци посла зъ Бялои-Нового Санча-Вѣлички на мѣсце Стан. Мадейского — розписанѣ всѣ на 27 падолиста с. р.

— **Выборы до рады повѣтовои въ Богородчанахъ** вѣдбудуть ся въ грудни с. р. зъ куріи сельскои 12 н. ст. грудня, зъ мѣсскои 13-ого а зъ бѣльшихъ посѣлостей 14-ого. Сѣльскій громады выбираютъ 12 членѣвъ, мѣста 6, а бѣльша посѣлость 8. Тамошна Русь надѣе мось, завчасу приготовить ся до сеи кампаніи выборчои.

— **Справоздане посольске.** Посолъ до сойму краевого зъ сельскои куріи повѣта гусятинъского гр. Адамъ Голуховскій скликавъ своихъ выборцѣвъ на день 28 с. м., на 11 годину рано до салѣ рады повѣтовои въ Гусятинѣ.

— **Карна розправа въ процесѣ редакторѣвъ Ерн. Брайтера и Вол. Луцика**, обжалованыхъ посломъ Вахняниномъ о обиду чести, вызначена на день 10 н. ст. падолиста с. р. Розправа, яко прасова, вѣдбуде ся передъ судомъ присяглыхъ.

— **Належна вѣдправа.** Якъ мы вже доносили, ординатъ Чарковскій-Ґолѣвскій старавъ ся выдѣстати зъ банку гіпотечного грошѣ зложеній графинею Чарковскою Голѣвскою, его добродѣйкою, на фундацію для сиротъ. Вѣнъ вѣднѣсъ ся бувъ и до намѣстництва зъ жаданемъ, абы оно наказало банкови гіпотечному выдати ему тѣ грошѣ. Але и магістратъ зажадавъ черезъ намѣстництво выдания грошей собѣ, покликуючись на волю тестаторки, абы грошѣ тои фундаціи умѣщено въ касѣ мѣсскѣй. Яку вѣдповѣдь дѣставъ вѣдъ намѣстництва н. ординатъ, не знати, але вчера намѣстництво повѣдомило магістратъ, що оно не видить перешкѣдъ до введеня фундаціи въ житѣ, тому и поручило банкови гіпотечному, щобы найдальше до 30 днѣвъ выплативъ капіталъ зъ процентами [около 140.000 зр.] касѣ мѣсскѣй, бо инакше прокураторія скарбу дѣстане поручене выточити позовъ о выданє того капіталу. Се вже заразомъ и вѣдправа банкови, и те ординатови, ласому на сиротиньске.

— **Одинъ лучь Рентґенѣвскій на галицкій выборы кинула** розправа въ окружнѣмъ судѣ въ Станиславовѣ. Справа була така: Шая Рітеръ, сынъ пропінатора въ Богородчанахъ, купивъ собѣ у одного селянина голосъ для свого кандидата на „застемпцу“ за 20 зр. Радный дотримавъ умовы и голосъ давъ, але жидокъ не хотѣвъ выплатити обѣцяныхъ грошей, отже пошивъ его въ „хруня“ два разы! Розгнѣваный чоловига запѣзвавъ жидка за 20 зр. Але другій жидокъ Шляйферъ, котрый мавъ написати позовъ, бувъ личнымъ ворогомъ Шаѣ Рітера, отже замѣсть „багательки“ влѣпивъ донесене карне до прокураторіи и зъ того прийшло до карнои розправы. Жидокъ вивъ ся якъ вюнъ, казавъ, що вѣнъ тѣлько закладавъ ся, хто буде заступникомъ, и т. д. Але судъ таки не повѣривъ на слово и засудивъ жидка на два мѣсяцѣ. Якъ на сына богородчаньского потентата, то нѣ за богато нѣ за мало, але акуратъ!

— **Зборы львѣвскихъ соціялістѣвъ** вѣдбули ся въ понедѣлокъ вечеромъ въ сали дому роботничого [въ пасажи Гавсмана]. Першій референтъ Гудецъ говоривъ на тематъ „отворене парляменту а соціяльно-демократична партія“. Референтъ схарактеризувавъ управу Туна-Кайдля яко стремлене до абсолютизму въ Австріи; дальше вказавъ, що на нарѣдъ наложено тяжкій податокъ вѣдъ цукру, угода угорска, котра вже тѣлько Австрію коштуе, грозить на будуще ще бѣльшимъ выыскомъ, а по-при все те національній споры остались неполагоджеными. Въ дусѣ того реферату зборы ухвалили резолюцію, заповѣдаючи завзяту борбу о усуненє лиха. — Другій референтъ М. Розенберґъ говоривъ о переслѣдуваню роботникѣвъ въ Борыславѣ, остро критикувавъ поступоване властей, особливо дрогобицкого старосты Бобжиньского, и взывавъ послѣвъ, щобы тѣ справы пѣднесли въ парляментѣ. Резолюціи, поставленои въ тѣмъ напрямѣ, комісарь не допустивъ до ухвалы. — Вкѣнци третій референтъ Менсовичъ говоривъ на тематъ: „що чувати зъ правомъ выборчимъ до рады громадскои?“ — а по промовѣ ухвалено резолюцію: „Зборы пригадують жаданє заведеня загального, рѣвного права выборчого до рады громадскои и взывають радныхъ у Львовѣ, щобы якъ найскорше поставили квестію реформы выборчои на порядку дневнѣмъ своихъ нарадъ, бо робучій людъ не думае довше спокѣйно зносити, щобы 20.000 повнолѣтныхъ мужчинъ було позбавленыхъ права выборчого до рады громадскои.

— **„Не мѣгъ стримати ся“.** Онѣгды вѣдбула ся цѣкава розправа противъ 17-лѣтного студента зъ шестои класы реальнои С ан. Новорыта обжалуваного о обманьство сповнене въ часѣ руну въ Касѣ щадничѣй въ той способѣ, що асигнату на 10 зр. сфальшувавъ на 900 зр. Обжалованый борониъ ся передъ присяглыми тымъ, що вѣнъ частѣйше навѣть два разы до року дѣстае якусь замороку. Тогдѣ лежали на столѣ стосы пятокъ, сотокъ, тысячокъ — и ему почали лѣтати передъ очима червонѣ платки. Маса грошей мала въ собѣ таку якусь силу, що тягла, перла его до себе и вѣнъ нагло — не обмысливши анѣ не прилагодившись — вхопивъ перо и зъ 10 зробивъ 900, а зъ слова „десять“ „девятьсотъ“. „Зразъ потѣмъ — оповѣдае обжалованый — касіеръ взявъ вѣдъ мене папѣръ що зъ невысохлымъ чорнилomъ, и перелякавъ ся, хотѣвъ вѣдбити зъ нѣчимъ, а тымчасомъ мене заарештували. Але я... я невиненъ!“ — Новорыта сидѣвъ сѣмь мѣсяцѣвъ въ слѣдчѣй вязници, отже судьѣ присяглѣ, узнаючи, що то для него вже достаточна кара, увольнили его вѣдъ вины.

— **Пѣвсотный ювілей смерти Фридрика Шопена** припадае якъ-разъ въ сесій днѣ: нинѣ Шопенове тѣло спочивало на катафальку въ Парижи - и нинѣ цѣлый свѣтъ згадуе память того славного пяніста и композитора, великого поета тонѣвъ, на-пѣвъ Поляка, на-пѣвъ Француза. „Шопенъ характеромъ своихъ архитворѣвъ, безмежною степовою тугою, безконечною скалею сердечного жалю и майстерствомъ формы наближае ся до найкрасшихъ пѣсень нашого „украньского люду“ — каже о нѣмъ нашъ поетъ Богданъ Л. присылаючи намъ свою поезію помѣщену нинѣ въ фейлетонѣ „Дѣла“ п. заг. „Desperato“ [вѣдъ вражѣнемъ Мазурки Шопена]. О сѣй своѣй поезіи пише авторъ: „... Въ сихъ стихахъ хотѣвъ я передати словами те сильне вражѣне, яке заедно робить на мене одна зъ найкрасшихъ Мазурокъ Шопена.“

Фридрихъ Шопенъ родивъ ся 1 марта 1809 въ Желязовѣй Воли коло Варшавы зъ незаможнои родины. Батько его бувъ Француземъ, але Фридрикъ, зростаючи середъ польского народу, чувъ ся Полякомъ. Въ 9 роцѣ житя почавъ ся учити гры на фортепянѣ вѣдъ Чеха Жівного, вѣдтакъ занявъ ся образованемъ талановитого хлопця кн. Радзивилъ. Въ 16 роцѣ житя почавъ молодый Шопенъ учитись композиціи вѣдъ директора варшавскои консерваторіи Ельзнера, потѣмъ выѣхавъ до Нѣмеччины а 1829 р. выступивъ публично зъ концертомъ у Вѣдни. По довшѣмъ побутѣ у Вѣдни поѣхавъ вѣнъ въ 1831 р. до Парижа и тамъ живъ и компонувавъ до смерти. Вже 1837 р. проявили ся у него симптомы грудноі недуги и она звела его зъ свѣта дня 17 жовтня 1849 р. Поляки лагодили ся спровадити сего року его тѣло зъ Парижа до Краковa, але якось сего не довершили.

— **Ювілей сикавки.** Сего мѣсяца може сикавка, уживана до гашеня огню, обходити

котрого нема въ украньскѣй бесѣдѣ; выдумали вы того слово зовсѣмъ „по мальчишески, дерзко и смѣшно“ — та oui bono приняли вы на себе ролю смаркатого, накѣстного трѣля? Чи не досыть вже „учена“ галицка твердоруска неукѣсть насмѣвала ся въ рѣжного рода „Словахъ“ „Червоныхъ Русяхъ“ и „Галичанинахъ“ зъ украньскихъ выразивъ, котрѣ находять ся заразомъ и въ россійскѣмъ языцѣ? Вы ще збѣльшили „хламъ“ твердоруском дотепности выдумавши нове, неможливе слово нѣбы-то украньске. Тая роля трѣля дуже не до лица поважнѣйшому чоловѣкови, а свѣдчить, якъ колонатиця языкова заслѣплюе нашихъ твердакѣвъ: кидають ся на одну зъ найбѣльшихъ святощей народныхъ, на языкъ народный, на святѣсть, котра майже сама одна лишилась намъ въ спадщинѣ по предкахъ. То безперечно непростиме „злодѣйство“!

Якъ дуже язычарѣ хотѣли бы засыпати живе наше слово всякимъ смѣтемъ и хамердемъ, такъ бесѣда народна, мовь та вода зъ жерела текуча, крѣзь смѣте и хамерде язычарске выплываe живою струею дальше. Говорѣть собѣ сколько хочете, що въ рускѣмъ „пансіонѣ“ кожда дѣвочка „должна имѣть восемь носовыхъ платковъ“ — таки кожда паночка того пансіону скаже по своему: „вѣсѣмь хустинокъ до носа“. Рѣвно кожда паночка въ тѣмъ пансіонѣ не скаже: „у меня насморкъ“, тѣлько: „у мене нежить“ або „маю катаръ“, дармá, хоть те послѣдне слово взяте зъ грецкого! До языка живучого дадуть ся примѣнити слова одного зъ вашихъ писателѣвъ: „Есть Богъ правды, Богъ житя!“ Хоть гнѣвайте ся, хоть не гнѣвайте, а таки вамъ скажу, що языче — то трупъ, въ котре нѣякъ не вдунешь житя. Що-жь вы зробите, въ такою для насъ Русинѣвъ мертвеччиною, якъ: „фигура длинокудраго парня съ кнутомъ [конечно! де-бъ русскому та безъ кнута обѣйтись!] въ рукѣ“ то значить: стать довгокудрого парѣбка зъ батогомъ въ руцѣ — або „кондукторъ взялъ подъ козырёкъ“ — „вагонъ превратился въ бочку сельдей“ — „горы выступаютъ чѣмъ разъ то явственнѣе на горизонтѣ“ — „первобытна древная Русь какъ то стушевалась“ — „удивительно“ — „продажа питей“ — „какое различье“ и пр. пр. Для насъ тѣлько въ тѣмъ житя, що у муміяхъ египетскихъ — та нашимъ твердякамъ таки зъ того утѣха велика, бо „соблюли“*) историческій *ѣ, ы и ѳ* — той тѣлько! А тамъ нехай вся Русь, весь міръ „пропадетъ“!

Госп. Д. В. Якъ прикинувъ ся такожь великимъ знавцемъ языка, твердячи, що слова въ фейлетонѣ наведенй яко не малорускій [чого и шкода оспорювати] уживають ся загально вѣдъ *Нестора* почавши. Хоть мы надѣемъ ся, що г. Д. В. Якъ *„длаxообразны акы Іосифъ“*, та все-жь его высказъ зовсѣмъ безосновный.

Напередъ не всѣ слова, що передъ тысячію лѣтъ були добрѣ, можуть теперь уживати ся. Що бѣльше, декотрѣ зъ токомъ часу зовсѣмъ инше приняли значене. Отъ примѣромъ: слово *божьница* чисто славяньске означало первѣстно templum, Gotteshaus, опѣсля-жь выперте зостало словомъ зъ нѣмецкого взятымъ *церковь* [старогѣрнонѣмъ chirihha, старосѣверн. kyrkia, новогѣрнонѣмъ Kirche, що знову порѣвнуютъ зъ грецк. *хріакѣ*] — а *бѣжница* теперь уживае ся лишень въ значеню: „синагога жидовска“. Якъ же бы се выглядало, коли-бъ хто теперь похотѣвъ замѣсть церковь уживати давного, славяньского „бѣжница“?

Подѣбнѣй явлени стрѣчаемъ у всѣхъ языкахъ: декотрѣ слова зовсѣмъ затрачують ся, другѣ прибирають зъ часомъ зовсѣмъ инше значене. Польске kobieta первѣстно мало значене бридке, поносне, те що ческе kuběna = Kebsdirne, Kebsweib — нинѣ уживае ся въ значеню: женщина. Ще Кохановскій уживае слова obłapiać въ значеню: обнимати — въ новопольщинѣ въ тѣмъ значеню тото слово не уживае ся — и пр.

По друге: слова *нравственный, единственный, касательно* у Нестора не находять ся. То слова утворенѣ пѣзнѣйшими [россійскими] писателями. Мы за ту похибу госп. Д. В. Яка не обкинемъ учтивостями въ родѣ: „мерзавецъ“, „ничтожная креатура“ [якъ то вѣнъ чинить], лишень скажемо, що вѣдай *госп. Д. В. Якъ хроніки Нестора и въ очи не бачивъ* и що бере ся судити про рѣчи, котрыхъ не знае, якъ се въ звычаю у „обыкновенныхъ твердякокъ“.

Г. Д. В. Якъ зачепивъ ще и другѣ рѣчи а представивъ ихъ невѣрно и парціяльно. На се подрѣбно одвѣчати не будемъ, бо се не стоить въ нѣякѣй связи зъ справою языковою, порушеною въ фейлетонѣ. Всюды пробиваe ся у госп. Д. В. Яка ненависть до фонетики. Тожь бо тота фонетика малорускаго языка — то дѣйстный ворогъ твердякѣвъ, она то причиною, що такъ часто помыляють ся въ правописи етимольогічнѣй. Тожь въ часописяхъ твердацкихъ нарѣкання заедно на „куцохвостую“ фонетику.

Госп. Д. В. Якъ похваливъ выражене: „фонетичный языкъ“, чимъ оказавъ велике быстроуміе. Правопись — то прецѣнь не языкъ: можна поезіи Шевченка написати правописію хоть фонетичною хоть етимольогічною — языкъ ихъ все остане одинокій т. е. украньско рускій.

Н.

---

*) Для необзнакомленыхъ зъ містеріями языча скажемо, що „соблюли“ то не значить: зблюли, тѣлько: „заховали, схоронили“. — *Н.*

ювілей. Дня 12 жовтня 1699 р. одержавъ Франца Дюмуріе ді Періе привілей вѣдъ французского короля на зроблене сикавки, котра бы могла гасити огонь. Привілей той надававъ право роботи сикавки лише самому Дюмурієви, або тымъ, котрымъ вѣнъ то право вѣдступить. Дюмурієвъ, що першій зорганізувавъ у Франціи сторожѣ пожарнѣ, бувъ тогды чоловѣкомъ, що якъ то кажуть вже не зъ одной печи хлѣбъ ѣвъ. Вѣнъ бувъ насамперед камердинеромъ у Молієра аже до его смерти, а вѣдтакъ выступавъ яко актеръ въ рѣзныхъ мѣстахъ. Въ подорожи по Голяндіи побачивъ тамъ якусь сикавку уживану до гашеня огню и вѣдъ тои поры ставъ думати надъ новою системою сикавокъ, а наконець и выдумавъ та взявъ патентъ. Въ 1704 р. знайшла ся нагода выпробовати его сикавку. Въ Тюйлеріяхъ выбухъ огонь, Дюмурієвъ выступивъ зъ своими сикавками и они дуже добре робили службу. Поліція, здаючи справу, дуже похвалила новѣ сикавки и припоручила, щобы всѣ части мѣ ста справили ихъ собѣ. Въ 1716 р. вызначено значну рѣчну суму на удержане сикавокъ, а Дюмурієго зроблено ґенеральнымъ директоромъ пожарничимъ. Въ 1722 р. вѣдвышено суму на удержане сикавокъ на 1722 франкѣвъ, а всѣхъ сикавокъ системы Дюмурієго, званого такожь Періеромъ, було 30; ихъ уставлено въ одномъ домѣ при улици Мазарена, а на домѣ выписано: „Публичнѣ королѣвскѣ сикавки пожарнѣ, що ратують при пожарахъ безплатно“. Зъ сеи поры настали не лишь у Франціи, але и въ иншихъ краяхъ сторожѣ пожарнѣ.

— **Страшна похибка.** Въ Смѣховѣ въ Чехахъ дня 13 с. м. фабричный роботникъ Бартонка, вѣдправленый зъ фабрики, засѣвъ ся на дозорця, котрого винувативъ, що вѣнъ позбавивъ его заробку. Думаючи, що то йде той дозорецъ, кинувъ ся зъ ножемъ и пробивъ — кого иншого, именно урядника фабрики Длюгого, котрый въ кѣлька хвиль и скѣнчивъ жите.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Начальный директоръ почтъ радникъ двору Ив. Сеферовичъ выѣхавъ въ справахъ урядовыхъ до Вѣдня, а зарядъ гал. дирекціи почтъ обнявъ старшій радникъ Ем. Габерле. — У Вѣдни умеръ радникъ Иванъ Савицкій, урядникъ цѣсарскои кабінетовои канцелярії.

Именованя, перенесеня, вѣдзначена и пр.

— **Именованя.** Цѣсарь именувавъ бувшого міністра д-ра Иги. Рубера президентомъ сенату въ найвыстѣмъ трибуналѣ судовѣмъ и касаційнѣмъ. — Управитель міністерства торговлѣ именувавъ старшого контрольора почтового Тадея Камѣнобродского старшимъ управителемъ почтовымъ въ Коломыи. — Намѣстникъ именувавъ концепістѣвъ намѣстництва: Іос. Ольшевского, Ад. Мірского, Тад. Созаньского, Мар. Криницкого, Тад. Пйонткевича, Меч. Венцлевского и Мих. Ранского комісарами повѣтовыми, а практикантовъ концептовыхъ намѣстництва: Андр. Гофмана, Тад. Гординьского, Стан. Токара, Людв. Выховского, Лук. Борекъ Ирека, д-ра Ав. Цифровича и Едв. Шайновского концепістами намѣстництва.

Послѣдни вѣсти.

Засѣдане палаты послѣвъ почало ся вѣнь около 1 год. Міністеръ президентъ Клярі покликавъ п. Цуркана, щобы обнивъ провѣдъ и заразъ выбрано президентомъ палаты д-ра Фухса.

Потѣмъ промовивъ Клярі. Сказавъ, що знае тяжке положене міністерства и свою одвѣчальность, а просить всѣ партіи о пѣдпору, абы державнѣй машинѣ привернути правильный хѣдъ. О внесеню розпоряджень для Чехъ и Моравы сказавъ, що се була конечность, абы привернути нормальный хѣдъ рѣчей. Але справы языковѣ упормує ся законодатною дорогою по справедливости для кождои народности, а при тѣмъ маючи взглядъ на интересъ одноцѣльности державы.

Чехи приняли промову Кляріого окликами: „Тьфу! рабы Вольфа и Шенерера!“

Зъ стороны Чехѣвъ и нѣмецкихъ націоналѣвъ поставлено внесене, щобы отворить дискусію надъ промовою Кляріого. На внесене Генцля [Поляка] засѣдане замкнено, а дискусія надъ мовою міністерства вѣдбудесь въ пятницю.

Телеґрамы „Дѣла“.

Новый Санчь 18 жовтня. Вчера вѣдбула ся тутъ величезна демонстрація соціально демократичнои партіи. Интервенція жандармерии и поліции була безуспѣшна.

Вѣдень 18 жовтня. Говорять, що буджетову позицію на польску ґімназію въ Тѣшинѣ зредуковано зъ 8 на 6 тысячь зр.

Вайденавъ [Морава] 18 жовтня. Кардиналъ Копъ посвятивъ тутъ заложеный нимъ духовный семинарь.

Будапештъ 18 жовтня. Budap. Correspondenz доносить, що до спѣльного буджету вставлено вѣдповѣдни квоты на пѣдвышене платнѣ офіцирѣвъ.

Парижъ 18 жовтня. Артона, голосного за часѣвъ Панамы, помилувано.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На погорѣльцѣвъ зъ Любачева зложили на мои руки дальше Р. Т.: о. Кириль Селецкій зъ Жужеля 2 зр., панѣ Елисавета Ильницка зъ Дубецка 1 зр., о. Юліянъ Гучкевичъ зъ Рускаго села 4 зр., о. А. Волосяньскій зѣбраний въ краковецкѣй церкви 12 зр., о. К. Вандзилякъ зѣ Львова 2 зр. — Въ имени нещасливыхъ посылаю за сій жертвы сердечну подяку и щиро-руске спаси-Бѣгъ! — *Ю. Гладиловичъ.*

Зъ Бродѣвъ: П. Юліянъ Кустиновичъ, заступникъ учителя въ ц. к. ґімназіи въ Бродахъ, жертвувавъ на мои руки 6 зр. на запомоги для убогихъ ученикѣвъ Русинѣвъ сеи ґімназіи; въ ихъ имени за сей щедрый даръ складае прилюдну подяку — *Иванъ Туркевичъ* пров. катихитъ ґімн.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Д. Гу. въ За. Ще 1·50 зр. — І. Ба. въ По. Годать ся. — В. Ку. въ Ме. Просимо удати ся просто до Тов. им. Шевченка у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26. — И. Са. въ Че. Прайде за жовтень ще 20 кр. — И. По. въ Ст. До кѣнця падолиста. — М. Дз. въ То. Одержали. — Н. Чу. въ Не. Ще 1·50 зр. — Е. Ру. въ До. До кѣнця року ще 4 зр. — С. Ме. въ Лю. До кѣнця року прийде 3·50 зр. — Н. Св. въ За. Важныхъ чиселъ не можемо выслати, бо вичерпанѣ.

Надѣслане.

Аптикаря Brady'ого жолудковѣ капли, давнѣйше знанѣ такожь вѣдъ назвою Маріацельскѣ капли жолудковѣ, тѣшать ся за для выпробованого, знаменитого, вѣдбуджуючого и скрѣпляючого дѣлания при слабостяхъ жолудка и нестравности середъ всѣхъ клясъ насеня великою, усе бѣльшаючою симпатіею и находять ся на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Поручаемо нашимъ нов жнымъ читателямъ при замовленяхъ уважати на умѣщену въ нашей часть нашого дневника вѣдбитку марки охоронноу и на пѣдпись, якими взосмотрює ся при опаковаю правдивѣй Маріацельскѣй капли жолудковѣ

Перенѣсъ я мѣй институтъ дентистичный

въ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколаша и выконую: пльомбованне и вырыване безъ бѣлю, штучни зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженѣй цѣнѣ, направу зубныхъ щокъ приймаю также почтою, кромѣ того лѣчу хороби ямы устнои, носа, горла и ушей.

Інстатутъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

3·2 3—8

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, [illegible] ул. ч. 1., противъ Банку Галицкого [illegible] цінах своіх Склепик

поручае зъ великимъ выборомъ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лорнеты, бінокли, телескопы, барометры, термометры, обязкі пресметры, [illegible]ироскопы, лупы, компасы, райсфедри, тотальны мѣрничѣ, вѣсы, дібокѣ, нивометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електрическихъ.

Всякій направлене полагоджують ся изъ кождои сторони и найдешевше. 481

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

17 н. ст. жовтня 1899

Львѣвъ: Пшениця стара 8·15 до 8·30, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·20 до 6·50, жито нове 6·20 до 6·50, овесъ старый 5·30 до 6·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·60, ячмѣнь броварный —·— до —·— горохъ пашнистый 5·75 до 6·50, до вареня 5·75 до 6·75, вика 4·30 до 4·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 4·40 до 4·60, гречка 6·75 до 7·25, конюшина червова 45·— до 50·—, конюшина бѣла 30·— до 45·—, конюшина шведека —·— до —·— кукурудза стара 5·40 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·50 до 10·75, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кіло —·— до —·—, оковита готова за 10.000 літрѣвъ 16·50 до 17·—, на термінъ 16·— до 16·50.

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ЛѢЖКА зелѣзни складани по зр. 5·50 зъ бокани, орѣхово лякированѣ по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣза у Львовѣ площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры

Андре кае ся

що не взяв з собою в пропашу подорож бальоном пару фляшок французского конаку з 1887 року по 5 зр. за фляшку з рускої торговлї М. Карпиньского в Теребовли. 5 фляшок висилае ся franco. 461 1—1

АҐЕНТѢВЪ

а также

приватнѣ особы

маючѣ знакомости, гдѣдае ся для приниманя замовлень на необходно конечнѣ всюды ново-патентованѣ артикулы одного нового заведеня фабричного, котре гарантуе высоку провізію, выгляднѣ сталу платню. Зголошеня адресувати до: Klimasch et Comp. Prag. 1134—II. 372 4—6

ПОСТЕЛЬ найлѣпше и най дешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацѣвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львѣвъ Коперника ч. 5. 398 3—45

АРТИСТИЧНО. РИТОВНИЧЕ

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаркованѣйше.

ДРУКАРНЯ въ кавчуковыми чересенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вышше, Стампілѣ жеталевѣй и кавчуковѣй, гербы, монограмы, стампільни марки, станцы, таблицѣ дитѣ и граверованѣй и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдвротною почтою. 221 39—52

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВѢЙ

(давнѣйше Маріацельскѣй капле жолудковѣй)

праспособленѣй въ аптицѣ „вѣдъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трауленя и иншихъ недомаганяхъ жоудна.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на то, що мои капле жолудковѣй часто бувають фальшованѣй. Тому при купнѣ треба уважати на новѣшу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивѣй всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотренѣ тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 513 3—24

Капле жолудковѣй аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскѣй капле жолудковѣй)

опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марка охоронна]. Пѣдъ маркою охоронною муситъ находитись стоячи пѣдпись *C. Brady.*

Складовѣй части подань.

Капле жолудковѣй правдивѣй можна набути у всѣхъ аптикахъ

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукрѣвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькѣвъ и гербатникѣвъ

пѣдъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРНІЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд.	1 зр.	½ к. гербатникѣвъ мѣш.	—·80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан.	—·80 кр.	„ „ самыхъ чоколядокъ	1·20 „
„ „ „ фасонов.	—·60 „	„ „ чоколядокъ праліи.	1·50 „
„ „ карфельк. начѣнни.	—·20 „	„ „ овочѣвъ бандзов.	1·20 „

Приймаю замовлена на всѣ выробы цукровѣй полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 2—10

По причинѣ нового користного укладу **зъ фабрикою** при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢКАРНЯ СОХ зъ одныимъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клґр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢКАРНЯ ТІ вальцева зъ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клґр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При сейчасовѣй уплатѣ 10% опусту.

Замовляти черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львѣвъ, Рынокъ 36. 152 30—0

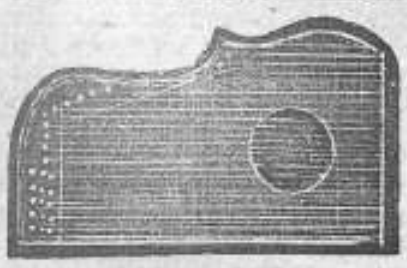
Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣдля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп.	особ.	до Львова
приходить о		
		День
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁰/₉.
	7·10	„ Зимноводы „ „
	7·40	„ Яворова (гол. дворець)
	7·55	„ Лавочного „ „
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче
	8·05	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·15	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Черноп. Станислав.
	1·01	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Вѣдня
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 13/9.
1·50		„ Ицканъ, Станиславова
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля
		Ночь
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава
12·30		„ Черновець, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче
	3·30	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	6·10	„ „ „ „ Хирова
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8. и вѣдъ 16/9 до 24/9 що дня а вѣдъ 1/9 до 13/9 недѣлю и свята
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до 30/8. и 16/9 до 19/9.
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 13/9 що день
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/9 до 16/9.
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Бро[illegible] Копачинець
	10·25	„ „ на го[illegible] дворець
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту

посп.	особ.	зъ Львова
вѣдходить о		
		День
	6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 13/9
	9·25	„ Янова
	9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
	12·50	„ Янова 1/7 до 13/9 недѣлѣ и свят
1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
2·08		„ „ „ Пѣдзамча
	2·15	„ Бруховичъ ⅞ до 13/9 недѣлѣ и свят
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·58		„ Кракова, Вѣдня, Хабувки
	3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/9
	3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/9.
	3·20	„ Зимноводы ⅞ „ 13/9.
	3·25	„ Бруховичъ „ „ „
	5·25	„ Ярослава
		Ночь
12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·36		„ Ицканъ, Констанцін, Букарешту
	4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	5·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до 13/9
	6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы а Орлова вѣдъ 12/8 до 13/9
	6·50	„ Янова вѣдъ 1/8 до 13/9 въ будни дни
	7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	7·20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	7·42	„ „ „ Пѣдзамча
	7·47	„ Янова 1/10 до 30/9 1900 включно
	8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 16/9 до 30/9
	9·11	„ „ 1/9 „ 13/9 недѣлѣ и свята
	10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
	11·32	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. желѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензаційна новость Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мінутъ гратн може. Єдино нашѣ цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Граѳ ся всякѣй можливѣй мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва аґентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 225. Львовъ, Четверъ 7 (19) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за переплату разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи завертають ся лише на попереднє застережена. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доконечня приватнй числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Комічне положеня офіцины.

Орґанъ офіцины польского кола записавъ оногды важну подѣю, що д. 15 с. м. зобрали ся у Львовѣ руски послы — значить, тѣ що в пятымъ колесомъ у возѣ польско о кола — на нараду надъ змѣненою політичною ситуаціею. П. Барвѣньскій повѣдомивъ ихъ о ухвалахъ, якй запали на засѣданю екзекутивного комітету правицѣ у Вѣдни д. 5 с. м. Зъ дискусій надъ справозданемъ п. Барвѣньского „вышло, що положене в дуже поважне“. Дискусія, въ котрій забирали голосъ всѣ зобранй послы, мусѣла бути справдѣ дуже основна и поважна, коли послы якѣнци быстроумно вѣдкрыли такъ поважный фактъ, що положене в дуже поважне! „Знесенє языковыхъ розпоряджень, выданыхъ для судетскихъ Славянъ, узнано капітуляціею зъ основъ, якими стоить Австрія. Згаданй розпорядженя були крокомъ напередъ въ природнѣмъ розвою Австріи, оправданѣмъ основными державными законами. Знесенє сихъ розпоряджень значить одно, що знесованє рѣвноправности Славянъ въ Австріи“.

Орґанъ офіцины не згадує нѣчого за те, чи на нарадѣ зобраныхъ рускихъ послѣвъ не було якого спомину про языковй розпорядженя, выданй въ р. 1869. для пѣдкарпатскихъ Славянъ. Мабуть не було! Руски послы, тяжко зажурени поважнымъ положенемъ и капітуляціею Австріи зъ основъ, якими она стоить, очевидно призабули на розпорядженя въ р. 1869. Инакше були бы таки потѣшили ся троха въ тяжкѣмъ своѣмъ смутку. Адже бодай сей „крокъ напередъ въ природнѣмъ розвою Австріи“ оставъ ся, славити Бога, ненарушеный. Таки въ тѣмъ нещастю капітуляціи є ще одно щасте! Ото ажь тогдѣ було бы вже справдѣ „поважне положене“, справдѣ цѣле нещасте, коли бы такъ знесено ще и розпорядженя въ р. 1869! Ажь тогдѣ було бы вже повне знесованє рѣвноправности Славянъ въ Австріи.

„Поважныхъ причинъ — читаемо дальше — до знесеня языковыхъ розпоряджень не було. Рѣшаючй сферы уступили передъ терризмомъ клюббѣвъ, котрымъ не залежить на екзистенціи Австріи и ей добрѣ. Правиця провинилась головно тымъ, що вѣдъ 1897 року не подбала позитивно о переведенє своѣи австрійскои програмы. Нинѣ треба сей недостатокъ надоложити. Правиця не може ждати, ажь поки переходовый кабінетъ предложить языковый законъ для Австріи. Правиця мусить сама дати починъ до того закона. Руски послы державнои рады мають проте передъ собою ту задачу, щобы спонукати правицю до позитивного дѣланя въ напрямѣ управильненя языковыхъ вѣдносинъ въ цѣлѣй Австріи згѣдно зъ проектомъ адресы парляментарнои бѣльшости до трону и згѣдно зъ ухвалою екзекутивного комітету правицѣ, въ котрій то ухвалѣ мѣсить ся и знаганє, довести въ Галичинѣ и на Буковинѣ до усуненя національныхъ антаґонізмѣвъ и справедливого поладнаня языкового питаня“.

Якй-жь смѣшнй тй „рускй“ послы, що быстроумно вѣдкрывши по довгѣй дискусіи „дуже поважне положене“, не спостерегли ся, въ якъ комічнѣмъ положеню найшлись они самі!

Рускій народъ зовсѣмъ не тѣшить ся зъ неудачъ Чехѣвъ, але и не має найменшои причины добачувати въ тѣй неудачи нѣякого нещастя нѣ для Австріи нѣ для австрійскихъ Славянъ нѣ навѣть для самыхъ Чехѣвъ. Чехи занадто сильнй, щобы навѣть на разѣ стратили що-небудь изъ своихъ правъ черезъ знесенє знаныхъ розпоряджень; а скорѣйше чи пѣзнѣйше дѣбють ся такожь и законодатною дорогою повного обезпеченя своихъ правъ. Русины и полудневй Славяне нѣчого не стратили черезъ знесенє розпоряджень, выданыхъ для Чехѣвъ, — такъ само, якъ и нѣчого не выскали черезъ те, що ихъ въ своѣмъ часѣ выдано. Австрія тежь нѣчого не стратить на тѣмъ, що завернула ся зъ хибнои дороги; треба ѣй лише ще троха дальше завернути ся, а то ажь до тои точки, вѣдки вже веде проста и певна дорога до поступу, — значить, мусить еще знести розпорядженя языкове, выдане въ 1869 р. для Полякѣвъ въ покривдженѣмъ Русинѣвъ. Хто пустивъ ся зъ Львова до Стрыя зелѣзницею на Бѣбрку, той лѣпше зробить, коли зъ Бѣбрки заверне назадъ, и то не до Старого села анѣ до Сихова, а таки ажь до самого Львова, щобы вѣдти вже просто и певно пустити ся зелѣзницею на Щирець, нѣжь мавъ бы дальше ѣхати ажь черезъ Станиславѣвъ до Стрыя. Оттакъ и Австрія ажь тогдѣ стане на простый и битый шляхъ въ справѣ поладнаня внутрѣшныхъ справъ, коли правительство знесе ще и языкове розпорядженє, выдане для Полякѣвъ, а опѣсля постарає ся о законодатне переведенє національнои рѣвноправности всѣхъ австрійскихъ народѣвъ, запорученои основными законами, але доси не переведеной. Се въ части заповѣвъ новый президентъ міністрѣвъ на першѣмъ засѣданю рады державнои, — кажемо: въ части, бо не згадавъ нѣчого за знесенє розпорядженя зъ р. 1869.

Для рускихъ послѣвъ нема теперь иншои задачѣ, якъ лишь домагати ся того, чого домагає ся весь рускій народъ, чого не смѣє не домагати ся нѣхто, хто признає ся до Русинѣвъ и має незапоморочену голову и — не звязанй рука. Не можуть сего не розумѣти також и рускй послы зъ офіцины; длятого и они удають, що домагають ся того самого. Тѣлько не вѣльно имъ и згадувати про знесенє языкового розпорядженя, выданого для Полякѣвъ, и не вѣльно имъ вызволяти ся зъ пѣдъ опѣки правицѣ чи то властиво польского кола. И зъ сего выходить ихъ смѣшне положене. Они знають дуже добре, що польскому колу анѣ въ гадцѣ прикладати руку до языкового закона державного. Они знають, що польске коло, якъ и цѣла правиця, стоить при автономіи краѣвъ и вѣдмавляє радѣ державнѣй компетенцію до полагоджуваня національныхъ спорѣвъ и до полагоджуваня „языкового питаня“. Они знають, якъ бы то выглядало „усуненє національныхъ антаґонізмѣвъ и поладнанє языкового питаня“ въ Галичинѣ, коли бы занявъ ся тымъ галицкій соймъ; они-жь чейже не забули славного „нехай буде, якъ бувало“. Але, знаючи дуже добре те все, дурять себе — людей спмъ не здурять! — що можуть „спонукати правицю до позитивного дѣланя въ напрямѣ управильненя языковыхъ вѣдносинъ въ цѣлѣй Австріи“!

Але не конець на тѣмъ. „Рускй“ послы, що вѣрно служать польскому колу и его польонізаторскимъ амаганямъ, проливали слезы надъ тымъ, що мовь то „найшли ся ще рускй послы, що вѣрно служать нѣмецкѣй лѣвицѣ и ей германізаторскимъ амаганямъ“. И де они на свѣтѣ найшли тыхъ германофільскихъ рускихъ послѣвъ?! Чи може думають, що такими инсинуаціями выправдають свою службу польскому колу?...

„По обговореню політичнои внутрѣшнои ситуаціи — читаемо дальше — приняли рускй послы до вѣдомости ухвалу вѣча рускихъ академикѣвъ на заснованє рускаго університету у Львовѣ. Сю ухвалу будуть старати ся перевести рускй послы державнои рады въ вѣдповѣдный даныхъ обставинамъ способѣ. Ухвалу въ тѣмъ напрямѣ рѣшено задержати въ тайнѣ“.

И мали повну рацію рѣшати тайну, бо тая ихъ „тайна“ — то: не жадати рускаго університету и въ тѣмъ дѣлѣ йти на перекоръ внесеню, поставленому посломъ о. Д. Танячкевичемъ въ радѣ державнѣй!

Наконець не могло обѣйти ся и безъ того, щобы „рускй“ послы не заплакали надъ теперѣшнымъ розстроемъ рускои суспѣльности въ Галичинѣ и надъ „консолідацію“. Консолідація мовь не тѣлько що не принесла галицкѣй Руси сподѣваныхъ успѣховъ, але ще и скрѣпила таборъ галицкихъ москвофілѣвъ.

Ой такъ! Щира правда, коли „рускй“ послы мали на гадцѣ свою консолідацію зъ польскимъ коломъ! Коли-жь они розумѣли иншу консолідацію, то въ ихъ слезахъ видно лише тую саму тактику, якъ и въ жалях на якихсь германофільскихъ рускихъ послѣвъ.

Зъ рады державнои.

Нову сесію рады державнои отворивъ вчера въ имени цѣсаря президентъ міністрѣвъ и покликавъ на тымчасового президента палаты найстаршого посла Цуркана. Цурканъ выголосивъ коротку промову и зарядивъ выборъ секретарѣвъ президіи. Передъ выборомъ президента забравъ голосъ п. Шенереръ и заявивъ, що его сторонництво не возьме участи

Мужика смерть.

Оповѣданє *Еміля Золѣ*.

Жанови Лякурови сѣмдесять лѣтъ. Вѣнъ родивъ ся и до старости лѣтъ прожывъ въ Курбели, сѣльци въ 150 душами, въ запалѣмъ, глухѣмъ кутку. За цѣле свое житє вѣнъ всего разъ бувъ въ Анжерѣ, куды зъ Курбеля буде якихъ пятнацять миль. Але се було ще за молодыхъ лѣтъ, тому вѣнъ вже и забувъ о такъ важнѣй подѣ. У него трое дѣтей: два сыны Антуáнъ и Жозéфъ, и дочка Катарина. Дочку вѣнъ выдавъ за мужъ, але чоловѣкъ скоро вмеръ и вона вернулась до батька зъ 12-лѣтнымъ хлопчискомъ, що званъ ся Жакинé. Цѣла сѣмя Лякурѣвъ живе на невеличкѣмъ клаптику землѣ, що приносить якъ-разъ тѣлько, щобъ не вмерти зъ голоду и якимъ-такимъ лахомъ прикрыти грѣшне тѣло. Та сѣмю Лякурѣвъ все-таки не вважають за найбѣднѣйшу въ селѣ, хочь якъ ѣй нераз приходить ся круто. Всѣ Курбеляне заробляють свій хлѣбъ насущный важкою працею коло рѣлѣ. Коли позволять собѣ въ ряды годы выпити чарочку, чо певно вповнѣ ей заслужили.

Курбель лежить въ долинѣ, а недалечкій лѣсъ вѣнкомъ окружає долину и немовь вакрывае убоге сѣльце. Въ селѣ нема навѣть церкви, бо громада занадто бѣдна. Вѣдправляти службу Божу приѣздить священикъ зъ Корміе, а що ему приходить ся ѣхати дѣ милѣ, то служба бувае тѣлько разъ на двѣ недѣлѣ. Домки, т. е. якихъ 20 пужденыхъ хижинъ, порозкиданй безладно вздовжь дороги. Кури розволѣкають гнój по-нѣдъ самій дверѣ хатъ. Коли дорогою надѣйде якій чужинець, то се вже дуже важна подѣя, всѣ жѣнки вытягають шиѣ, супровожають его поглядомъ, а дѣти, що валяють ся въ поросѣ проти сонця, розбѣгають ся на его видъ якъ сполошенй дикй звѣрята.

Жанъ нѣколи не хорувавъ. Вѣнъ высокого росту и крепкій якъ дубъ. На лици осмаленый, а шкѣра потрѣскала вѣдъ сонця що его закалило, якъ зелѣзо. Постарѣвшись вѣнъ наче стративъ мову. Нѣ до кого не заговорить, нѣ въ кого не розпытуе, бо, мовлявъ, слова пустй. Очи въ него все спущенй, спина зогнулась вѣдъ важкои роботы.

Нема ще й року, якъ вѣнъ бувало и дѣтей своихъ завстыдае, коли стане поручь зъ ними до роботы. За найтяжшу роботу вѣнъ все бравъ ся самъ, поравъ ся знаменито въ поли, що неначе знало его и повинувалось ему безусловно. Якось разъ — два мѣсяцѣ тому — вѣнъ зваливъ ся зъ нѣгъ и пролежавъ дѣ годины въ борознѣ наче стяте дерево. На другій день вѣнъ вже зновъ взявъ ся за роботу. Однакъ его руки якось неспѣрно рухались, а земля чогось не хотѣла вже ему повинуватись. Сыны похитували значучо головами, а дочка намовляла его остатись дома. Вѣнъ не слухавъ и таки пѣйшовъ до роботы. Назирцемъ за нимъ выслали малого Жакинé, щобы давъ знати, якъ бы старый упавъ.

— Чого ты тутъ снуешь ся, лѣнюху! — гукнувъ Жанъ на хлопця, що не спускавъ его зъ очей. — Въ твоихъ лѣтахъ я вже заробливъ на хлѣбъ!

— Дѣдуню, я назираю за вами, щобы вамъ чого злого не приключило ся, — вѣдповѣвъ Жакинé.

На тй слова старый мовь не той ставъ.

Вѣнъ нѣчого не вѣдповѣвъ, але вечеромъ вернувши домовь злѣгъ и бѣльше не встававъ. На другій день рано сыны и дочка, выряджаючись въ поле, зайшли до батька, бо дивно имъ стало, що вѣнъ не выходить. Вѣнъ лежавъ горѣлиць на постели зъ широко отвореными очима и вѣдай думавъ якусь важку думу. По цвѣтѣ его осмалсного лиця годѣ було розобрати, яка-бъ то у него недуга.

— Що-жь тату? Видно нездужаете?

Старый пробурмотѣвъ щось и покрутивъ головою.

— Вамъ радше не вставати! Чи не пѣйти бы намъ самымъ у поле?

Старый на знакъ згоды кивнувъ головою.

Якъ-разъ починавсь жниво. Робочихъ рукъ потрѣбно. Стратишь одинъ день, а ту, не дай Боже, зобрвесь буря и розмете та порозносить всю твою працю. Навѣть малого Жакине беруть у поле. Жанъ остае дома самъ одинъ. Дѣти за кождымъ разомъ вернувши вечеромъ домовь застають его, якъ лежить все на тѣмъ самѣмъ мѣсци горѣлиць и нѣбы про щось думае.

— Ну якъ же, тату? не лучше вамъ?

Нѣ, ему не лучше. Вѣнъ бурмотить, крутить головою Чимъ бы ему помочи? Катарина зварила якогось зѣля та напатокъ бувъ за мѣцный и трохи не доконавъ хорого. „Треба, каже Жозефъ, пѣдождати до завтра“ — и всѣ поклали ся спати.

Другого дня рано, закимъ пѣйшли на роботу, оба сыны и дочка перестояли кѣлька хвиль при постели бтька. Старый безъ сумнѣву поважно хорый. Вѣнъ нѣколи ще не лежавъ такъ довго горѣлиць. Може бути, найкраще було бы сейчасъ пѣслати за лѣкаремъ. Лише кѣлько то клопоту! За лѣкаремъ треба ѣхати ажь въ Ружмонъ, шесть миль туды, шесть назадъ, разомъ дванацять. Пропаде цѣлый день! Старый чуе, що говорять дѣти, починае пѣднимати ся и очевидно сердить ся. На що ему лѣкаря? Не треба! Се буде коштувати богато.

— Вы не хочете? — пытають сыны. — То мы пѣйдемъ на роботу.

Розумѣе ся! Нехай вони ѣдуть на роботу. Хиба-жь ему полекшае вѣдъ того, що вони будуть цѣлый день мотатись ему передъ очи? Видно, сама земля не потребуе вже его роботы. Маe вѣнъ вмерти, то се справа тѣлько его и Бога, а не вдасть ся живо, то всѣмъ людямъ бѣда. Такъ минае ще три днѣ. Дѣти що рана йдуть въ поле, Жанъ не рухаесь, лежить собѣ самотный та часъ до часу пе воду зъ глиняного горнятн. Вѣнъ теперь такъ, якъ той старый кѣнь, що гине десь у кутку стайнѣ зъ высилення. Ёму вже дають епокѣйно гинути. Жанъ працювавъ шѣстьдесять лѣтъ, теперь ему пора спочити: вѣнъ же-жь прецѣ нѣ до чого вже не здалый, лишь дармо заваджае и тягаромъ стае для дѣтей. Дѣти навѣть не дуже будуть жалувати за нимъ. Земля ихъ учителька. Вони вже занадто зжили ся зъ землею, щобъ гнѣватись за се, що вона вѣднимае у нихъ старця-непотрѣба. Вони заходять до него зъ рана, навѣдують ся вечерами, отъ и все, на що можуть спромогти ся.

Прийде вечеръ, Жанъ гладить на дѣти и тымъ поглядомъ немовь пытае, якъ иде жниво. Чуючи, кѣлько снопѣвъ вони начислили, якъ хвалять гарну, для жнивъ добру погоду, вѣнъ душею радѣе и на знакъ вдоволеня липае очима. Одинъ изъ сынѣвъ ще разъ заводить рѣчь про лѣкаря, про конечну потребу привезти его. Але... се такій далекій свѣтъ! Малый Жакинé не дѣйде, а сынамъ годѣ тратити цѣлый робочій день.

Другого дня вечеромъ дѣти, вернувши зъ поля, застали батька неживого. Вѣнъ все ще лежавъ горѣлиць зъ отвореными очима, але вже застигъ.

Такъ, старый умеръ не поворухнувшись навѣть. Вѣддавъ Богу духа на одинѣ, безъ свѣдкѣвъ. Якъ звѣря, маючи конати, крые ся, щобъ нѣхто его не замѣтивъ, такъ и Жанъ не нарушивъ спокою нѣ своимъ, нѣ чужимъ, и одинъ полинувъ у вѣчность, може навѣть жалуючи, що причинить дѣтямъ клопоту своимъ похороном.

— Тато вмеръ! — сказавъ старшій сынъ Антуанъ и скликавъ усѣхъ.

въ голосованю, бо на президента десигнований гр. Фукс, котрого вонъ и его товаришѣ мусять поборювати. При голосованю вóддано 325 картокъ, мѣжь котрыми було 55 порожнихъ. Зъ решты 270 голосовъ, одержавъ д-ръ Фукс 264. Коли д-ръ Фукс занявъ президіяльне мѣсце, забравъ голосъ гр. Клярі представивъ ся палатѣ, и выголосивъ слѣдующу заяву: Я докладно и цѣлковито переконаный о трудности задачѣ, яку на мене вложено, и маю повну свѣдомость вóдповѣдальности, яка на менѣ тяжить. Трудности положеня выточили ся въ наслѣдокъ заостренои політичнои борбы, котрои злагоджене буде задачею правительства. Надѣю ся, що змагання правительства палата прийме прихильно и вопре вóдповѣдно до чистоты его намѣровъ. Правительство буде старати ся перевести свою задачу безсторонно и яко нетральне правительство буде пильнувати, абы его праця вышла на пожитокъ державѣ. [Оплески на лѣвици, смѣхъ мѣжь молодо-Чехами]. Правительство стае передъ палатою цѣлкомъ безсторонне. [Чехи кричать: Вже чуємо се на власнóй екóрѣ! Се безличность говорити щось подóбного по внесеню языковыхъ розпоряджень]. Обовязкомъ правительства буде сильно стояти при обовязуючóй констатуции и дбати о повне ей выконуване. Отже въ интересѣ всѣхъ народóвъ и всѣхъ суспóльныхъ верствъ правительство звертае ся зъ просьбою до поодиноких сторонництвъ и партій сеи палаты старати ся о се, абы парляментарнй наради вóдбувати ся безъ перешкоды, а то въ цѣли привернена такого внѣшного положеня, котре выключно в запорукою внутрѣшного спокою и забезпечуе легальный стан рѣчи.

При внесеню языковыхъ розпоряджень правительство поступало зъ повною свѣдомостею значеня того кроку, и зробило се въ переконаню, що выданє тыхъ розпоряджень було перешкодою правильныхъ вóдносинъ. Однакъ правительство не намѣряе стан, якій вытворивъ ся въ наслѣдокъ внесеня языковыхъ розпоряджень удержати яко сталый станъ, але противно, правительство змѣряе до законодатного, управильненя тыхъ вóдносинъ и певно по закóнченю вступныхъ праць незадовзѣ предложить высокóй палатѣ проектъ вóдповѣдного закона. Правительство горячо бажае собѣ, абы на тóй дорозѣ повело ся утворити сталый порядокъ рѣчи. Правительство не вóдступить вóдъ основной гадки, абы кождóй зъ австрійскихъ націй запевнити свобóдный языковый розвóй въ законодатнóй дорозѣ, однакъ абы рóвночасно вóдповѣсти практичнымъ вымогамъ и адміністративнóй єдности державы. Правительство зробить все, що може причинити ся до здѣйсненя тыхъ поглядóвъ и буде всѣми силами старати ся до вести до порозумѣня и завести порядокъ.

Сей уступъ промовы Клярíого молодо-Чехи перебивали безпастанно окликами: „Тьфу! ганьба, пóдлость, капітуляція передъ прускою пропагандою, прускій кабінетъ, прускій льокаѣ, льокаѣ Шенерера и Вольфа! Зрадники Австрії и династіи! Вы капітулювали передъ Вольфомъ! Тамъ, на лавкахъ Шенерера сидать австрійске правительство!“ Коли задыханій крикомъ Чехи на хвилю затихли, Клярі говоривъ дальше:

Высока палато! Важній и высокій справы ждуть на полагодженє. Жите державы вóдбиває ся въ буджетовóй нарадѣ. Правильный розвóй тои нарады дае запоруку, що не лише цѣла адміністрація стоить пóдъ публичною контролею, але також, що заспокоенно потребы, вóдповѣдно вóдчутій парляментомъ. Такъ само законне управильненє економічныхъ вóдносинъ до Угорщины мае дуже важне значенє такъ для сеи половины державы, якъ и для цѣлои монархіи. Взагалѣ в конечною рѣчею занятн ся горячо економічными предложеннями. Вóдъ успѣшного ихъ полагодженя зависить можливость бóльшого економічного пóднесеня, якъ також можность введеня уряджень о суспóльномъ значенію.

Правительство буде старанно опѣкувати ся справами культуры. До важныхъ обовязкóвъ правительства въ области школьництва належить выховуюча дѣяльность и плеканє релігійности обычаѣвъ. Высока палато! Много краѣвъ потерпѣло великій шкоды зъ причины повеней. Правительство уважае за обовязокъ людскости, прийти имъ зъ вóдповѣдною помочею; се диктуе також державный обовязокъ. Вóдповѣдно отже до тои засады правительство вже внесло предложеня и звертае ся до высокои палаты зъ просьбою, абы ухвалила вóдповѣдній кредиты. Правительство буде старатн ся, абы цѣла дѣяльность властей вóдзначала ся безсторонностею, була вóльна вóдъ всякого проволѣканя справъ и була перената прихильностею до населеня. Правительство переконане, що вóдъ того зависить пóднесенє довѣря до державнои адміністрации и скрѣпленє поваги держави, котрй такъ сильно утерпѣли черезъ послѣдный політичный заколотъ. Въ тóмъ дусѣ звертае ся правительство до высокои палаты зъ вóзванемъ, абы причинила ся до привернена внутрѣшного спокою, котрый є въ интересѣ людности и нашои дорогои вóтчины.

По промовѣ президента міністрóвъ, забравъ голосъ п. Енгель и въ имени молодо-Чехóвъ заявивъ, що внесенемъ языковыхъ розпоряджень въ ческóмъ народѣ захитано вѣру въ справедливость. Ческій народъ уважае внесенє тыхъ розпоряджень за ворожій актъ и бачить въ тóмъ уступку передъ терорізмомъ. Бесѣдникъ ставить внесенє на отворенє дискусіи надъ заявою правительства на найближшóмъ засѣданю. Слѣдующій бесѣдникъ п. Кайзеръ також заявивъ ся за отвореньмъ дискусіи. Члены польского кола, котрй въ радѣ державнóй грають ролю парламентарного намордника и симъ разомъ выделигували одного зъ помѣжь себе, п. Генцля, котрый поставивъ внесенє о замкненє засѣдания. По принятю внесеня п. Енгля, въ справѣ отворенія дискусіи надъ програмовою заявою Клярíого, засѣданє замкнено. Слѣдуюче засѣданє вóдбуде ся завтра.

При кóнци засѣданя вóдчитано кóлька интерпеляцій и внесено и списъ правительственныхъ предложень. Гр. Клярі подавъ до вѣдомости всѣ предложеня выданй на пóдставѣ §. 14-ого а въ письмѣ зверненóмъ до парламенту просить о якъ найскорѣйшій выборъ квотовои депутации. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ предложивъ проектъ закона въ справѣ удѣленя запомогъ громадамъ навѣщеным повенею. Управитель міністерства фінансóвъ предложивъ проектъ закона, въ справѣ *внесеня стемплёвъ вóдъ дневникóвъ и календарёвъ*. Мѣжь зголошеными внесенями знаходить ся: Внесенє п. Кайзера о поставленя въ станъ обжалованя міністерства гр. Туна за надужитє §. 14-ого и выборъ комісіи зложенои зъ 48 членóвъ, до котрои сесе внесенє мае бути вóдбезане. П. Дашинскій выступивъ зъ наглымъ внесенємъ знесеня §. 14-ого. П. Ферканъ ставить наглє внесенє о выборъ слѣдчои комісіи въ справѣ подій въ Градіцъ. Внесенє цѣлои нѣмецкои лѣвици домагае ся выбору комісіи зложеной зъ 36 членóвъ, котра мае выпрацювати законъ заступаючій §. 14-ый иншою постановою, обмеженою выключно случаями фактичнои, надзвычайнои потребы. Польскій послы поставили внесенє и интерпеляціи ухвалений на послѣдномъ засѣданю кола польского. Внесенє пп. *Окуневского и Танячкевича* домагае ся *законодатного управильненя языковои справы*.

На порядку дневномъ завтрѣшного засѣдания поставлено: Выборъ віцепрезидентóвъ палаты, секретарѣвъ и квесторóвъ, дискусію надъ заявою правительства и наглй внесенія. Въ имени президій клюбóвъ правицѣ п. Функе выславъ до головы выконуючого комітету правицѣ п. Яворского письмо, въ котрóмъ пóдносить, що лѣвиця домагае ся, абы одинъ зъ ей членóвъ був першимъ віцепрезидентомъ палаты. На сесе становиско лѣвици кандидуе п. д-ра Прадого. Праде заявивъ, що прийме гóдность віцепрезидента, коли на его кандидатуру згодить ся всѣ Нѣмцѣ, не выключаючи партій Шенерера. Говорять, що въ тóй справѣ конферувавъ зъ Яворскимъ п. Бернрайтеръ.

Передъ засѣданемъ палаты вóдбула ся вчера нарада католицко-людового нѣмецкого сторонництва, на котрóй принято слѣдующу ухвалу: „Клюбъ католицко-людового сторонництва узнае цѣлковито поступоване своихъ представителѣвъ въ выконуючóмъ комітетѣ правицѣ и солідаризуе ся зъ резолюцією, ухваленою тымъ комітетомъ.

Вчера вóдбуло ся також перше засѣданє палаты панóвъ, на котрóмъ президентъ міністрóвъ повторивъ зложену въ палатѣ послóвъ заяву. Вóдтакъ палата выбрала членóвъ квотовои депутации и кóлька комісій.

Въ справѣ урядовои переписки.

Зъ Яворова пишуть намъ:

Знаный рескриптъ ц. к. намѣстництва зъ дня 11. мая 1899 ч. 2974 въ справѣ кореспонденцій державныхъ властій зъ рускокат. урядами парохіяльными доволѣ обговорено по рускихъ часописяхъ, такъ зъ становиска церковного, якъ и державного права. Теперь стоить вóрко всмотрювати ся та вылапувати всякій случаѣ, въ котрыхъ узнаемо, чи державнй власти примѣнюють ся и до сего рескрипту.

Згаданый рескриптъ, якъ звѣстно, уважае уряды парохіяльній разъ „яко стороны“, другій разъ „яко уряды метрикальній“ и постановляе, що зъ руско-кат. урядами парохіяльными 1) „яко сторонами“ державній власти „обовязаній суть пóсля истнуючихъ приписóвъ переписувати ся въ языцѣ рускóмъ“, зновъ же 2) „яко урядами метрикальными“ тотй власти „не мають обовязку переписувати ся въ языцѣ рускóмъ“.

Цѣкава рѣчь, до якои категорії причисляе ц. к. намѣстництво высшй церковній власти, се-бъ-то епископскій консисторіи и ординаріяты? Слѣдячи за провóдною мыслею згаданого рескрипту, иншого высновку не можна додумати ся, якъ хиба сего, що ц. к. намѣстництво уважае епископскій консисторіи и ординаріяты єдино за „стороны“, бо они и урядами метрикальными нѣякъ не можуть бути, позаякъ метрикъ не ведуть! Значить ся — ц. к. намѣстництво ставить епископскій консисторіи и ординаріяты низше вóдъ урядóвъ парохіяльныхъ, бо тй послѣдній прецѣнь по-при проете значѣне „яко стороны“ суть еще вóдзначений гóдностію „урядóвъ“, бо „урядóвъ метрикальныхъ“, отже таки чимсь высшимъ вóдъ „сторóнъ“.

Въ якóмъ же языцѣ державній власти „суть обовязаній“ переписувати ся зъ рускокат. епископскою консисторією и зъ рускокат. епископскимъ ординаріятомъ? — А вже-жь певно, що „яко зъ сторонами“ не въ иншóмъ, нно въ рускóмъ, бо-жь такъ постановляе высше згаданый рескриптъ, опираючись „на истнуючихъ приписахъ, именно вóдповѣдно до постановъ міністеріяльного рескрипту зъ 4. липня 1860 ч. 2166.“

Але чи державній власти дѣйстно такъ сповняють свóй обовязокъ що-до згаданои постановы о переписцѣ? Хто бы схотѣвъ притакнути, той грубо завѣвъ бы ся, бо дѣйстность выявляе щось вóдворотного, на доказъ чого най послужить отсей фактъ:

Яворівского дѣдича графа Дембіцкого обвинено о девастацію лѣсóвъ, приналежныхъ до яворівскихъ дóбръ, зъ-за чого мае вóдбути ся комісійне слѣдство зъ рамени ц. к. староства яворівского. О тóмъ слѣдствѣ повѣдомило тов-жь ц. к. староство руско-кат. уряды парохіяльній, яко посѣдаючій право побору топлива зъ лѣсóвъ Дембіцкого, именно: въ Яворовѣ, Наконечномъ, Малóмъ Передмѣстю,

---

За нимъ всѣ: Жозефъ, Катарина и Жакинé хоромъ повторили: „Тато вмеръ!“ Се ихъ зовсѣмъ не здивувало. Жакинé зъ цѣкавостю натягае шию, а его мати прикладае до очей хустинку и плаче. Оба сыны вóдходять мовчки вóдъ батька зъ поважными лицями, поблѣдлыми вóдъ денной жары. Але-жь довго тягнувъ старый! О, вонъ бувъ хлопъ якъ дубъ, той ихъ батько! Ся думка радуе ихъ, каже имъ гордитись свѣдомостю силы свого роду. Вечеромъ всѣ сидять до десятои годины коло тѣла, вóдтакъ кладуть ся спати и Жанъ зновъ остае самъ одинъ зъ отвореными очима.

Скоро свѣтъ Жозефъ иде до Коржіе сповѣстити священика про смерть вóтця. Мѣжь тымъ Катарина и Антуанъ, згадавши про спопы, що остали ще въ полю незложенй, йдуть у поле, лишаючи тѣло покóйника пóдъ окомъ малого Жакине.

Малому скучно зъ дѣдомъ, що не рухаєсь й не говорить, и вонъ часъ до часу выбѣгае на улицю, кидае камѣнцями на воробцѣвъ, приглядаєсь, якъ въ сусѣдствѣ вандрóвный купецъ розкладае свóй крамъ. Вóдтакъ згадавши про старого, йде домóвь, але видячи, що дѣдо все лежить непорушно, зновъ выбѣгае подивитись, якъ кусають ся собаки. А що вонъ не заперъ за собою хаты, то до комнаты заходять кури, скачуть собѣ спокóйно по постели и збирають по долóвцѣ крушки, сильно стукаючи дзьобомъ. Пестрый когутъ пóднимаєсь на косматыхъ ногахъ, натягае шию и перевертае очима, наче дивуєсь, що тутъ зъ-вóдкись взявъ ся чоловѣкъ, що не дихае и не рухаєсь. Се осторожный, догадливый когутъ. Вонъ знае, що старый не любить лежати въ постели, якъ сонце зойде; видно, зъ нимъ щось сконлось немудрого. Наконець когутъ д бувае зъ горла острый, перераз ливый крикъ, немовь вóдираюче заупокóйну надъ своимъ господаремъ, що пóйшовъ на вѣчный супочинокъ, а кури стукають дзьобомъ по долóвцѣ, вóдтакъ вразъ изъ когутомъ выходять одна за другою зъ хаты на улицю.

Священикъ зъ Кормія сказавъ, що приѣде коло 4-ои зъ полудня. Вже вóдъ полудня чути, якъ столярь рѣже дошки и збиває ихъ цвяхами. Хто ще не чувъ новины, каже: „Ага! певно Жанъ Лякуръ умеръ!“ Курбелянамъ добре знаній тотй внуки. Антóнъ и Катарина вернули зъ поля и кажуть, що скóнчили жниво. Вози вдоволенй, бо вже давно не було такъ богатого здорового зерна. Цѣла сѣмя жде на священика, але и при дожиданю кождый занятый. Катарина варить юшку, Жозефъ носить воду зъ кирниці. Малого Жакинé посилають на цвинтарь подивитись, чи гробъ уже выкопаный.

Наконець о 5-ій годинѣ являе ся священикъ. Вонъ приѣхавъ колясною зъ малымъ хлопцемъ, мабуть дячкомъ. Коло Лякурóвъ вонъ злазить, вытягае запитый въ газету епітрахиль и стихарь та надягае на себе.

— Спѣшѣть ся! — каже, — О 7-ій мушу бути дома.

Та про те нѣкому не въ головѣ спѣшитись. Идуть за сусѣдами, що обѣцяли ся нести домовину на марахъ. Вже звыжь пятьдесять лѣтъ при похоронахъ служать тй самй мары и то само старе сукно, покадъѣдане молями и мѣсцями посивѣле вóдъ старости. Самй дѣти кладуть старушка въ домовину, яку що-нно принѣсъ столярь. Домовина бóльше подобае на велику дѣжу, що въ нѣй мѣсять тѣсто на хлѣбъ, такй грубй ей дошки. Вже якъ мають выносити покóйника, прибѣгае Жакинé и горлае вже зъ-далека, що хочь яма не зовсѣмъ ще готова, то однакъ можна вже нести.

Тогдѣ попереду выступае священикъ, читаючи голосно молитвы. За нимъ дячокъ несе мѣдяну кропильницю зъ свяченою водою, въ кропильници кропило. Коли вже перейшли половину села, прилучаєсь до нихъ ще одинъ хлопчина, що выходить зъ великои клунѣ, де разъ на двѣ недѣлѣ вóдправляе ся служба Божа. Вонъ выступае на передъ походу и несе передъ собою Розпятого Христа на довгóмъ дручку. За священикомъ виднѣють мары зъ тѣломъ, а далѣ йдуть дѣти покóйника. Мало помалу прилучаєсь до походу майже цѣле село, а замикае похóдъ довгій хвостъ на пóвъ голои и босои дѣтворы.

Цвинтарь лежить на другóмъ кóнци села. По дорозѣ тй, що несли домовину, два рази зупиняють ся, спускають мары, сильнують въ долонѣ и потирають. Разомъ зъ нами остановляе ся цѣлый похóдъ. Спочавши трохи, всѣ йдуть дальше. Прийшовши на цвинтарь, застають гробъ ще не зовсѣмъ готовый. Въ нѣмъ ще стоить гробарь и выкидае землю.

Якъ же жъ спокóйно, затишно на тóмъ цвинтарю! Якъ чудово вонъ осѣчений осѣнымъ сонцемъ! Обгороженый живымъ плотомъ, дрóбна пташня въ собѣ тамъ гнѣзда. На цвинтари ростуть и малины, а хлопцѣ обѣдають ихъ ще зеленцемъ. Се немовь великій запущеный садъ, де все росте свобóдно. На кóнци цвинтаря ростуть великій грушѣ. Одна зъ нихъ выгналась у гору мовь той дубъ. Серединою цвинтаря йде алея, а попадъ нею переплѣтае ся галузе липъ и творить довгу альтану. Въ ей тѣнь заходять лѣтомъ старшій люде припочати, покурити, тощо. Мѣсце не заняте ще пóдъ гробы заросло высокою травою та хащами, надъ котрыми кружать тысячѣ бѣлыхъ метеликóвъ. Сонце грѣе, сверщки грають, золотисті мушки леліють въ сонѣчныхъ лучахъ, и вся та тишина — новина житя, въ котрóмъ немовь ожинае послѣдня радость усопшихъ. Въ жилкахъ ярко-червоного маку немовь переливаєсь лагóдный сокъ землѣ.

Домовину поставили порядъ зъ могилою и ждуть, поки гробарь справить ся зъ своимъ дѣломъ. Хлопчина, що нѣсъ хрестъ, встромивъ его въ землю въ головахъ покóйника, де стоить священикъ и читае молитвы. Всѣ дуже занятй глубиною ями и пильно глядять на землю, яку выкидае гробарь. Коли оглянулись, священикъ зъ дячкомъ уже вóдойшовъ, а надъ гробомъ стоить тóлько рóдня та жде, коли буде можна спустити домовину въ могилу.

Наконець могила готова. Гробарь вылазить зъ нея.

— Доволѣ глубоко! не правда? — каже одинъ зъ тыхъ, що несли мары.

Всѣ помагають спускати домовину. Ахъ, старому Лякурови гарно тутъ буде лежати! Вонъ подружавъ ся зъ землею, а земля зъ нимъ, вони вже якось поладять мѣжь собою. Отъ уже бóльше якъ пятьдесять лѣтъ, вóдъ коли вони зóйшли ся. То було першого дня, коли вонъ узявъ лопату въ руки. Ихъ приязнь инакше й не могла скóнчитись. Земля повинна принять его и заховати въ собѣ. И яке чудове мѣсце ему припало! Нѣхто не буде его безпокоити, хиба тóлько легконогій пташки скакати-муть по его могилѣ. Вонъ пролежить въ тóмъ затишнóмъ куточку много-много лѣтъ и нѣхто не порушить его кóсточокъ, бо въ Курбели умирають не часто, а мѣсця ще дуже богато. Молодй постарѣють ся, прийде и на нихъ черга лягати тутъ, и для нихъ буде мѣсця доволѣ. Якъ гарно тутъ на лучахъ сонця середъ сѣльского простору!

Приступили дѣти: Катарина, Антуанъ Жозефъ и, взявши по грудцѣ, кинули на домовину. Жакинé нарвавъ червоного маку и кинувъ також на домовину. Вóдтакъ родина пустилась домóвь. Зъ поля вертали коровы и вівцѣ. Сонце стало спускатись. Скоро прийшла ясна, тепла нóчь и вколысала село до сну.

Переклавъ *І. С.*

Завадовѣ, Вербянахъ, Чернелявѣ, Залужу, Яжовѣ старбмъ, Яжовѣ новбмъ и вкбнци також руско-кат. епископску Консисторію въ Перемышли, яко маючу право выслания свого делегата до сеи комісіи. *Всѣ повѣдомлення до згаданыхъ руско-кат. урядбвъ парохіяльныхъ писанй — польскимъ языкомъ, а и вбдовна ц. к. староства въ Яворовѣ зъ дня 6 вересня 1899 ч. 11518 до руско-кат. епископскои Консисторіи въ Перемышли також писана — польскимъ языкомъ.* Охъ, якъ-же кровавить ся серце, коли спостереже ся таку разячу супротивность дѣйстности въ постановами „нетующихъ приписбвъ"! Охъ, якъ пожаданымъ и патріотичнымъ дѣломъ було бы було, коли-бъ руско-кат. епископска Консисторія въ Перемышли [по примѣру руско-кат. урядбвъ парохіяльныхъ] зажадала була вбдъ ц. к. староства въ Яворовѣ вбдозвы лише въ рускбмъ языцѣ, що якъ разъ выйшло бы було на „точне придержуване ся директивы" згаданого на вступѣ рескрипту!...

Никита.

Переглядъ політичный.

Языкова справа въ Галичинѣ готова выкликати въ парляментѣ живѣйшу дискусію, бо до внесеня нашихъ послбвъ въ тбй справѣ, причинить ся внесене Шенерера. Въ парляментарныхъ кругахъ именно говорять, що Шенереръ мае поставити нагле внесене *о внесене языковыхъ розпоряджень для Галичины.* Свое внесене Шенереръ хоче дати пбдписати Русинамъ и полудневымъ Славянамъ. Мѣжь польскими послами на саму погодоску о такбмъ намѣрѣ Шенерера запанувала констернація. Закидомъ, що Шенереровн розходить ся лише о се, засѣяти негоду въ Галичинѣ, убють справу.

О переговорахъ въ справѣ квоты запевняють въ будапештельскихъ політичныхъ кругахъ, що на случай, коли бы квотовй депутатаціи не згодили ся на установлене квоты, оба правительства порозумѣють ся въ тбй цѣли, абы внести вбдповѣдне предложене въ парляментѣ. Зъ огляду на се, що угорске правительство думае згодити ся на пбдвышене квоты, уважають за рѣчь можливу осягнене жаданого австрійскимъ правительствомъ сполученя справы квоты зъ однымъ доси неподагодженымъ угодовымъ закономъ, въ справѣ консумційныхъ податкбвъ. Въ той способъ оба законы полагоджено бы въ законодатнбй дорозѣ.

Зъ Претбріи доносять, що побитй пбсля лондоньскои телеграмы Бури дббрали ся вже до передмѣстя Мафкінга и бомбардуютъ мѣсто. Англійскій потягъ, що надбйшовъ зъ Чемберлі, мусѣвъ вернути. Бури збурили зелѣзничій торъ и обсадили стацію по серединѣ мѣжь Чемберлі и Мафкінгомъ. Окрбмъ того перервано ще на кблькохъ мѣсцяхъ зелѣзничу и телеграфічну комунікацію. Въ Мафкінгъ вывѣшено вже бѣлу хоругов, але ще не знати, чи дѣйстно въ цѣли капітуляціи. На пбзнбчь вбдъ Мафкінга також прийшло до кблькохъ дрббныхъ битвъ, котрй мусѣли выпасти въ користь Бурбвъ, бо кблька мѣсцевостей лишило ся въ ихъ рукахъ. Зъ всходнього театру вбйны нема нѣякихъ вѣстей, якъ лишь се, що Бури въ кблькохъ мѣсцяхъ перервали зелѣзничу комунікацію.

Англійске правительство внесло до палаты послбвъ предложене о додатковбмъ статѣ вбйскового заряду зъ жаданемъ 35.000 воякбвъ и 10 міліонбвъ фунтбвъ шгерлінгбвъ.

Процесъ за галацку Касу щадничу

(Дальше).

При дальшбмъ переслухуваню Щепановского предсѣдатель выпытував его о зрбстъ его довгбвъ та о санаціи его интересбвъ пп. Лодзиньскимъ и Вольскимъ та Одживольскимъ. Щепановскій въ довшбй оборонѣ выказуе станъ своихъ довгбвъ и каже, що вбддаючи зарядъ своихъ пбдприемствъ въ руки Лодзиньского представивъ ему дѣйстный станъ, тбльки уживавъ выслову: „довги у Львовѣ" и „неклѣ у Львовѣ", а не спеціялізував ихъ, отже о контахъ Фреліха и Кіеля замовчував. По вбданю въ зарядъ своихъ пбдприемствъ Лодзиньскому вѣвъ ще дальше рбзни интересы на власну руку, а перебуваючи у Вѣдни, высылавъ зъ-вбдтамъ грошѣ взятй въ позичку. Дальше нарѣкае знов на персоналъ и на бракъ фаховыхъ людей.

Изъ збзнань Лодзиньского въ слѣдствѣ и теперѣшнихъ Щепановского выходить, що Щепановскій представивъ Лодзиньскому невѣрно станъ своихъ довгбвъ. Лодзиньскій, довѣдавши ся о тбмъ опбсля, уступивъ зъ посады управителя пбдприемствъ Щепановского.

При дальшбмъ допытѣ Щепановского выказуе предсѣдатель, що въ книгахъ Касы находить ся на его контѣ вилата 300.000 зр., а того самого дня выплачено сесю квоту якомусь Каролови Біндерови. — Щепановскій „вбдрицае ся сатаны" и заявляе, що якогось панка Біндера нѣколи не знавъ и не мавъ зъ нимъ дѣла. Пбдносять обставину, що книги Касы не выказують дѣйстного стану его довгбвъ, *зменшають* его довги въ 1893 р., въ тбмъ власне часѣ, коли вбнъ найббльше „потребувавъ". — Зъ дальшого розслѣду книгъ Касы та изъ збзнань Вендриховского показуе ся, що Щепановскій крбмъ свого конта и контъ Фреліха, Кінеля и Лілівна бравъ ще позички на конта Кар. Біндера и Гайнріха, а позички сесй названо „акредитаціи хвилевй". Зросли они до сумы 462.000 зр., а даваръ ихъ Зіма кандидатови на міністра фінансбвъ Щепановскому „на гоноръ" и то безъ покрытя и поруки. Дальше выйшло на яву, що тыхъ „акредитацій" не вписувано до головнои книги Касы, до чого бувъ обовязаный адъюнктъ Зьолецкій, а лишь Вендриховскій нотував собѣ въ пбдручнбй книзѣ „pro memoria". — Щепановскій не почуває ся до вины за те, що Зьолецкій не втягнувъ его „акредитацій" до головнои книги. Рбзножь не може пояснити, де подѣла ся рента на 550.000 зр.: чи пбшла она на сплату его довгбвъ, чи спроневѣрнивъ ю Зіма.

Дальше збзнав Щепановскій станъ своихъ довгбвъ въ 1898 р. Станъ ихъ на рахунокъ бѣжужій и на векслѣ выносивъ разомъ 5,393.000 зр. [Не то „веселый вѣшатель" Мілянъ, але навѣть болгарскій князь Кобургъ не мавъ бы такого кредиту!] Щепановскій також заперечуе, що въ часѣ руну Зіма выдавъ ему добри ефекты. Акція печенѣжиньскій и листы гіпотечнй вытягнувъ, каже, що передъ руномъ [отже мавъ добре „powonienie"!], а депозитъ его матери [29.000 зр.] выплативъ Зіма зъ власнои волѣ. Щепановскій не знае пояснити того, що вже въ часѣ „gorączki" [recte краху] выплативъ Зіма на его рахунокъ квоту 41.000 зр. На що Зіма уживъ сихъ грошей, не знае. [И на що сей Зіма „померъ", коли вбнъ бы мавъ такъ богато рѣчей пояснити?!]

Щепановскій не тратить „фантазіи" и починае нарѣкати на „алй языки", що розпустили вѣсти о его довгахъ въ Касѣ, бо-жь Вольскій и Одживольскій були бы зб своихъ доходбвъ въ якихъ десяти лѣтахъ сплатили всѣ его довги. — На питане предсѣдателя вбнъ перечить, мовь-бы Зіма бравъ на его рахунокъ деякй квоты и уживавъ на иншй цѣли.

Вбдтакъ предсѣдатель замѣчае, що въ позиціяхъ выказаныхъ въ книгахъ Щепановского не находить ся квота, якои ужито на выдавництво Słow'a polsk'ого. „Тажъ вы, пане, знаете, що загальна опінія лучить вашу особу зъ екзестенціёю сего дневника?"

На се Щепановскій: „Выдатки на Słowo polskie взяли на себе тблько пп. Вольскій и Одживольскій; я не бувъ въ можности покрывати выдатки того выдавництва. Я надавъ ему лише загальный напрямъ політичный, о скблько дозволяло на се мое здоровле. Впрочбмъ я мавъ кблька тысячь зр. удѣлу въ выдавничбй спблцѣ. Въ тбмъ дневнику я тблько морально заангажованый".

Дальшй збзнаня Щепановского не подають нѣчого нового. Деякй вбдповѣди вымиваютъ рѣчь або складають вину на неббщика Зіму [котрого, на жаль, навѣть такъ енергічный прокураторъ, якъ п. Гайдереръ не може покликати передъ „синедріонъ"]. Взагалѣ розправа не будить цѣкавости, по кблька разбвъ „перемолочуе ся" конта, а мрачный день кидае крбзь вбкна до салѣ розправъ понуре свѣтло на „фінансове багно" Касы и надае цѣлбй розправѣ монотонность...

По части оживило ся заинтересоване, коли предсѣдатель трибуналу покликавъ свѣдка Болеслава Лодзиньского, бувшого управителя пбдприемствъ Щепановского.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ „Селяньскои Рады въ Долинѣ"** повѣдомляе населене повѣту долиньского, що *повѣтове народне вѣче* вбдбуде ся въ Долинѣ въ сали рады повѣтовои дня 2 падолиста [въ четверъ] с. р. Програма вѣча слѣдуюча: 1) О год. 9 рано служба Божа въ мѣскбй церквѣ. 2) О год. 11 отворене вѣча предсѣдателемъ Рады. 3) Референтъ економічный. 4) Посольске справоздане о. Небыловця, посла до сойму зъ повѣту долиньского. 5) Ставлене внесень, резолюцій, интерпеляцій и пр. участниками вѣча. 6) Замкнене вѣча. — Въ вѣчу возьме участь делегатъ „Пбдгбрскои Спблки" зъ Ставиславова, уповномбцненый до збирания удѣлбвъ и принимания внесбвъ въ члены „Пбдгбрскои Спблки". Патріоты! прибувайте численно и вписуйте ся въ члены товариства „Селяньска Рада" и „Пбдгбрска Спблка"! — *Выдѣлъ полїт. товариства Селянска Рада въ Долинѣ.*

— **Выдѣлъ „Селяньскои Рады" въ Камѣнцѣ струмиловбй** устроюе дня 30. жовтня въ недѣлокъ о годинѣ 11 рано хлопске вѣче въ Таданю. О годинѣ 9 попередить служба Божа. Порядокъ: 1) о ухристіяненю [о. Дівковскій], 2) референтъ економічный [о. Свистунъ], 3) о радахъ громадскихъ [о Петрушевичъ], 4) референтъ політичный о конституціи [д-ръ Павлюкъ], 5) о самопбзнаню горожаньскбмъ, 6) внесеня. — За выдѣлъ *Сидбръ Зелинскій* голова, *Гаврило Мулькевичъ* секретарь.

— **До выдѣлу повѣтового въ Жовквѣ** выбрано дня 17 жовтня 1899 слѣдуючихъ членбвъ: маршалкомъ дѣдича Старжиньского, дотеперѣшного маршалка и посла до сойму; віцемаршалковъ опата жовквбвского кс. Бавха, а на выдѣловыхъ: Русинбвъ д-ра Дрималика и д-ра Короля и Полякбвъ д-ра Мацюльского, Козіцкого и Горецкого. Такимъ способомъ будуть мати Русины теперь у выдѣлѣ двохъ независимыхъ репрезентантбвъ, коли дотеперь мали лишь одного д-ра Дрималика, а другій Русинъ, віцемаршалокъ холмчакъ о. Грушкевичъ зъ Куликова выйшовъ бувъ на то становище лишень зъ ласки Полякбвъ и незабутного пана старосты Линкевича. Дуже цѣкавый есть при тбмъ способъ, якъ оббйшли ся теперь панове Поляки зъ тымъ своимъ пупілемъ о. Грушкевичемъ. Der Moor hat seine Schuldigkeit gethan, der Moor kann gehen! Не помогла и декорація ордерова, котрою о. Грушкевича надѣлено за причиною бувшого старосты Чежовского; — нинѣ не выбрано его не то віцемаршалкомъ, але навѣть до выдѣлу не було для него мѣсця! Се повинно бути наукою для неодного Paraderuthen'a!

— **Зъ рускаго-народнаго театру.** Въ Коломыи вбдограе театръ: въ суботу 21-ого с. м. „Бѣдне дѣвча"; въ недѣлю 22-ого „Нещасне кохане"; вб второкъ 24-ого „Попихайло"; въ четверъ 26-ого „Ямарѣ"; въ суботу 28-ого „Малка Шварценкопфъ"; въ недѣлю 29-ого „Нашй переселенцѣ"; вб второкъ 31-ого „Бабы"; въ четверъ 2-ого падолиста „Сербинъ"; въ суботу 4-ого „Циганьскій баронъ"; въ недѣлю 5-ого „Чумаки" [половина доходу на „Народный Дбмъ въ Коломыи"]; вб второкъ 7-ого „За хлѣбомъ" [на „Шкбльну Помбчь въ Коломыи"].

— **Доповняючій выббръ** посла до сойму зъ м. Тернополя на мѣсце пок. Рітнера вбдбуде ся дня 21 н. ст. падолиста.

— **Клюбъ Русинбкъ** устроюе въ суботу 21 жовтня вечериицѣ зъ танцями на дохбдъ молодого артиста М. Б., ученика „Товариства для розвою рускои штуки". Вступъ на салю 50 кр. Добровбльнй датки принимае ся зъ подякою.

— **Выдѣлъ „Рускои Бесѣды" въ Перемышли** мае честь повѣдомити своихъ Р. Т. членбвъ замѣсцевыхъ, що въ недѣлю 22-ого н. ст. жовтня вбдбудуть ся *товарискй сходины* въ комнатахъ товариства зъ слѣдуючою програмою: 1) вбдчитъ проф. д-ра В. Щурата: „Вбдроджене идеалізму", 2) томболя, 3) забавы товарискй зъ танцями. — Вступъ вбдъ особы 20 кр. Початокъ точно о 8 вечеромъ. Цѣлый дохбдъ зъ вечериицѣ призначеный въ користь бурсы им. св. О. Николая въ Перемышли. — *Д-ръ Т. Кормошъ,* заст. головы. *О. Гандякъ* секретарь.

— **Зъ „Львбвского Бояна".** Передконцертовй вправы мѣшаного хору Бояна вбдбудуть ся завтра [въ пятницю] о год. 7½ вечеромъ въ комнатахъ Рускои Бесѣды [ринокъ ч. 10, I. поверхъ]. Въ часѣ вправъ приймае выдѣлъ новыхъ членбвъ. Зъ огляду на близькій концертъ просить выдѣлъ всѣхъ членбвъ, щобы точно и въ комплетѣ збрали ся. — *В. Ш.*

— **Про концертъ въ Городенцѣ,** устроюваный заходомъ городенецкого Товариства жѣночого дня 22 с. м. [въ недѣлю] въ сали рады повѣтовои, доносять намъ ще такй подробицѣ: Початокъ концерту точно о 7 годинѣ вечеромъ. Цѣны мѣсць: крѣсло 1 зр., партеръ 60 кр., для селянъ и мѣщанъ 20 кр. По концертѣ вбдбуде ся комерсъ въ сали касиновбй. [Друкованй запросины на сей концертъ пбдписали за выдѣлъ Товариства панѣ М. Окуневска и Е. Шухевичева.

— **Вѣнчане архикняжнѣ Стефаніи** зъ гр. Елемеромъ Лоняемъ вбдбуде ся — пбсля донесеня Budapester Tagblatt вже въ падолистѣ сего року. Подруже буде проживати постбйно въ Лондонѣ, де гр. Лоняй мае посаду при австрійскбй амбасадѣ.

— **Въ справѣ затроєня сто особъ въ Харковѣ тѣсточками** зъ однои цукорнѣ надходить така звѣстка: Думано, що тѣсто було затроене аршеникомъ, але аналіза хемічна выказала, що не було тамъ анѣ аршенику анѣ нѣякои отруѣ неорганічнои. Ажь при розслѣдѣ въ лябораторіи бактеріольогічнбй показало ся, що тѣсточка мѣстили въ собѣ множество бактерій званыхъ Staphylococus pyogenes aureus, якй выводять ся въ ранахъ ропячихъ. Отже можна догадуватись, що роббтникъ, котрый мѣсивъ тѣсто, мавъ рану на руцѣ и въ той способъ бактеріи дбстали ся до тѣста. А що цукоръ, кремъ и температура пекарняна дуже сприяли розвоєви бактерій, то вытворила ся ихъ, така сила, що кождый, хто ѣвъ тй тѣсточка, затровивъ ся.

— **Царь Николай** вбдвѣдае цѣсаря Вільгельма въ Познани. Переговоры ведено довшій часъ, закимъ услбва уложено. Мѣжь иншимъ йшло о те, що цѣсарь хотѣвъ приймати гостя зъ великимъ торжествомъ, однакъ царь выпросивъ ся вбдъ того зъ причины жалобы по церевичу Юрію. Отже принятє мае бути просте тихе.

Вѣсти зъ Аепархіи Львбвскои.

На конкурсъ розписанй зъ речницемъ до 7 грудня с. р. парохіи: 1) Рѣпнѣвъ дек. бусь кого, 2) Черныхбвъ дек. тернопбльского, 3) Селиска дек. унѣвского [всѣ три приватного надання] и 4) Галичъ надання митрополичого. — Душпастирскй посады дбстали оо.: Ант. Копертиньскій завѣдательство въ Зеленбй дек. скалатского, Теод. Кузьмбвъ завѣдательство въ Рѣпневѣ дек. буського. — Кваліфікацію при конкурсовбмъ испитѣ дбстали оо.: Яковъ Зробекъ, Зин. Перфецкій, Ем. Король, Ив. Рудницкій, Теод. Пайкушь и Євст. Барткбвъ. — Вбзваный до канон. институціи о. Ярославъ Гурґула на Чолганы дек. болехбвского. — Презенту на Коробвъ дек. брбдского дбставъ о. Ив. Чировскій. — Катихитуры дбстали оо.: Ив. Рудовичъ заступництво катихита II. гімназіи у Львовѣ [по причинѣ вбдпустки сталого катихита о. Яремы], Давидовичъ заступництво въ мужескбй школѣ им. Мицкевича а Ром. Красицкій заступництво въ женьскбй школѣ имени Єлисаветы у Львовѣ. — Розписано конкурсъ на посаду катихита въ Бббрцѣ для 5-клясовыхъ школъ мужескои и женьскои зъ речницемъ до кбнця жовтня с. р.

Телеґрамы „Дѣла".

Прага 19 жовтня. Зъ причины внесеня языковыхъ розпоряджень вбдбули ся въ Празѣ и въ деякихъ иншихъ мѣсцевостяхъ уличнй демонстраціи. Въ Празѣ выступило противъ демонстрантбвъ пять баталіонбвъ вбйска. Поліцію обкинено камѣнемъ. Арештовано 11 особъ, ранено чотыри.

Прерав 19 жовтня. Въ многихъ нѣмецкихъ и жидбвскихъ домахъ повыбивано шибы и повыломлювано рамы вбконъ. Демонстрантбвъ розбгнали драгоны.

Вѣдень 19 жовтня. Вставлена въ буджетъ на пбдвышене платнѣ офіцирбвъ квота выносить 3½ міліона зр. Deutsche Volksztg. доносить, що введене скорострѣльныхъ армат вже ухвалене на спбльнбй кабінетовбй нарадѣ.

Лондонъ 19 жовтня. Ирландскй послы поставили въ парляментѣ внесене, абы конфліктъ зъ Трансвалемъ полагоджено въ дусѣ постановъ конференціи въ Газѣ. Въ имени радикалбвъ пбдперъ сесе внесене п. Лабушеръ. Ирландцѣ и радикалы дуже остро выступають противъ вбйны. Розбйшла ся тутъ погоноска зъ голендерского жерела, що Бури заняли Мафкінґъ.

Надбслане.

Мед. Д-ръ Рубінъ Біреръ

повернувъ зъ Софіи [Болгарія] и розпочавъ свою довголѣтну практику лѣкарску стало у Львовѣ. Ординуе на-разѣ въ Готели Belle-Vue ул. Короля Людвика вбдъ 2 до 4 по полудни. 391 3—3

Перенѣсъ я мбй институтъ дентистичный

въ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколяша и выконую: пльомбоване и вырыване безъ болю, штучнй зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженбй цѣнѣ, направу зломаныхъ щокъ приймаю також почтою, крбмъ того лѣчу хоробы ямы устнои, носа, горла и ушей.

Институтъ отворены черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

392 4—8

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечнй,
4% Листы гіпотечнй короновй,
5% Листы гіпотечнй преміованй,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігаціи Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігаціи пропінаційнй и всякй ренты державнй.

Паперы тй продаемо и купуемо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ. 374 [3]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пивнтеціяхъ площа Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, фінокле, далекозиды, барометры, термометры, обякй ареометры, стереоскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничй, цѣпы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4817

До П. Т. властителѣвъ коней

Найббльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожъ диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лбжка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пбльги въ сплатахъ, вбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнй почвбрий до паштетбвъ по зр 1 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Щепи ріжнородныхъ овочевыхъ деревець по 30 кр. за штуку на місци продае заряд заведеня садового в Станиславові. 390 4—7

Уряд парохіяльний Рудно коло Львова потребує зараз співця церковного з добрим голосом, бездоганного, умічого при тім вести писарку громадску і яке ремесло. 388 5—5

Потребую учительки на село до дѣвчатъ (V и III клясы). Учителька Русинка хотяйбы лише зъ VIII клясою. Близшій услбвя письменно пбдъ адресою Ник. Смалько, парохъ въ Брустурахъ о. п. Космачъ рег Коломыя. 399 3—3

Казки

БРЯНЧАНІНОВА

Переклав з росийскої на нашу мову

Любомір Селянський.

Ціна 15 кр.

Львів, 1899 р. Видало Р. Тов. Педагогічне.

Барханы кольоровй и бѣлй въ великомъ выборѣ
поручае найдешевше
АНТОНІЙ ГУДІЄНСЪ
Торговля полотенъ, шіфонівъ и столового бѣля
Львовъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.
Пробки оплатно. 376 5—12

Водзначена медалемь срѣбнымъ на Выставѣ краєвой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботки артистично-бронзовнича
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковий зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и нешихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносицѣ, кадильницѣ, лядничцѣ, патрицѣ для брацтвъ, дѣхтарѣ всякой величины, павуки бронзовй и скляний, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутѣ предметы приймае до споряджения и вѣдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 6—20

Рѣвножь выконуе гальванізоване всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный
въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французкій
въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 37—0

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ у **Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**
Фабрику цукровъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькôвъ и гербатникôвъ
пôдъ фірмою
АДОЛЬФЪ ТЕРНІЦЬ
и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ

1/2 к. цукру десер. зъ пуд.	1 зр.	1/2 к. гербатникôвъ мѣш.	— 80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан.	— 80 кр.	„ „ самыхъ чоколядокъ	1·20 „
„ „ „ фасонов.	60 „	„ „ чоколядокъ праліз.	1·50 „
„ „ карамельок. ватѣшан.	— 20 „	„ „ овочевыхъ ландизов.	1·20 „

Приймаю заповѣдзеня на всѣ выробы цукрови полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 39) 3—10

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКЙ
артыстъ-малярь

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи. Приймае рѣзьбарскй роботы пôсля класныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякой величины церковий образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — одѣнными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе въ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторія реставруе всякй старинности, а то фреска, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вел. Духовенъство занотуватя собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
ФАБРИКА
выробôвъ бетоновыхъ и ґіпсовыхъ
Складъ всякихъ матеріялôвъ будôвляныхъ
Львовъ, ул. Подлвескôго ч. 5.
Заступство Австрійского Товариства акційного фабрики
Портляндъ-цементу въ Щаковôй

Ц. к. упр. Товариства акційного першой фабрики выробôвъ шамотовыхъ и штайнґутовыхъ.

Тов. акц. фабрики вапна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту конґльолітового безъ футôвъ Zboril, Miksch и Спôлка въ Швехатъ.

Продае по цѣнахъ фабричныхъ.

Портляндъ-цементъ, вапно ґідравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційній, руры штайнґутовй и бетоновй пôдлоги штайнґутовй цементовй, и конґльолітовй, цеглы, огнетревалу дахôвку, лупокъ а такожъ взаґалѣ всякй матеріялы будôваній.

Пôдприемство роботъ бетоновыхъ, укладаня пôдлогъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Поживне бѣлко.

1 кіло Тропона рôвнае ся вартостю пожывною 5 кілям найлѣпшого волôвого мяса або 180—200 яйцям. Тропонъ перетворюе ся въ тѣлѣ безпосередно въ кровь и въ субстанцію мязну, не творячи тонщи. Длятого Тропонъ спровадже при правильнôмъ ужываню значный приростъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ страв не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькой цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ и дрогеріяхъ.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины
M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Мікольяша и Сп. 406 1—10

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. университету
поручае
своє переплетниче и ґалантеріяне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пôдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Нотъ, Дипломôвъ и т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Цьс. корон. уприв.
Рафінерія спиритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
У ЛЬВОВѢ
поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спиритусъ, „Bon gout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спиритусовый. 366 9)—?

Склады для пôста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскй знаряды, збôже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·40 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованй, условя обезпечень користнй, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кôнця 1898 року выносили выплачений шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краёвый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае найкористнѣйшй условя, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою* 5½% и 1% *додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцією або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацій удѣляе Дирекція листовно. 34 45—0

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ окрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Информацій и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Вже выйшовъ
Плюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1900.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Изакъ Лаврукъ ножовникъ у Львовѣ ул Галицка 6.

Такожь
и на сплаты частинній
безъ пôдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родôвъ диванôвъ, фіранокъ, портіеръ, хôдникôвъ, капъ, коцôвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вôддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванôвъ и портіеръ. Выбертований диваны и портіеры, а такожъ много решткôвъ хôдникôвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину
„Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68, або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

Складъ и робôтня футеръ
САМУИЛА ВАЛЬДМАНА
у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свôй богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовй якъ и поодинôкй шкóры, а такожъ матеріи на покрыта футеръ въ великôмъ выборѣ Всякй удоконеня въ сплатахъ пôсля умовы. Приймаю до перерôбки старй футра кождого рода по цѣнахъ найнизшихъ, якъ и футра до переховання черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважаного Р. Т. Публики, осмѣляю ся взвестити, що усердымъ моимъ старанемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою заєднати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважанемъ 394 1—12

Самуилъ Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Гіпотечный
У ЛЬВОВѢ

приймае почавши **вôдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ
на асигнаты касовй

4 процентовй, выплатнй **въ 30 днѣвъ** по выповѣди
4½ процентовй, выплатнй **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ такожъ

ВКЛАДКИ
на рахунокъ бѣжучій

для котрыхъ на жадане выдае
КНИЖОЧКИ ЧЕКОВЙ.

Львôвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 3—?

[Передрукъ не буде плаченый.]

ЮЛІЯНЪ СОЛІКЪ
(передъ тымъ ФР. МРОЗИНЬСКИЙ)
у Львовѣ, улиця Собеского число 7

поручае всѣякй роды футеръ а именно: футра до подорожи, пальтоты мужескй и дамскй, пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, ротонды, катанки, конвѣрты, пелерины, заручавки, шапки мужескй и дамскй колпаки, шкóры у всѣхъ родахъ, верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ. Матеріи найновѣйшй на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ. Наведеній тутъ товары знаходять ся на складѣ.

Цѣны умѣреній сталй.

Для Р. Т. Публики и Всечестного Духовенъства сплаты мѣсячными ратами.

Приймае ся футра до переховання на лѣто. 350 4—8

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосафа Данилюка.

Ч. 226. Львовъ, Пятница 8 (20) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят.) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
на границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на передане застереженя. — Рекламації неопечатані звільняють вѣдъ порта.
Неодиноке число коштуе 8 кр. в. в.
Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надісланє" по 35 кр. в. в.
Подяки и инший донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Пѣдъ новымъ правительством.

— —

Нове правительство предложило свою програму: Гр. Клярі сказавъ, чого хоче и чого бажае, зъ якимъ пѣсланництвомъ зробили его „высшій силы" президентомъ міністрѣвъ.

Перше его слово — то трудность положеня и полагодженє заостренои борбы політичнои. Правительство въ тѣмъ напрямѣ буде безстороннє и буде старати ся, щобы праця его йшла на пожитокъ державы. — Отже видно, що правительство е ad hoc, до полагодженя спору ческо-нѣмецкого, оно мае лѣчити головно ту рану, що найбѣльше розболѣла...

А щобы той спѣръ полагодити, правительство кланяе ся передовсѣмъ передъ Нѣмцями и запевняе ихъ, що буде стояти при конституції и буде дбати, щобъ ся бережено. Є се експѣція за розпорядженя языковій и за §. 14 — правительство на будучность не буде ходити „дорогою нечистивыхъ", але за то просить интересованій партій, щобъ они постарались о правильный хѣдъ нарадъ парлямен тарныхъ, о таке внутрѣшнє положенє, яке е одинокою порукою внутрѣшного спокою и обезпечуе *легальный* станъ рѣчей.

Отже той конституціоналізмъ нового правительства е такожъ здавсь на выповѣдженє. Дока парлямент буде добре функувати и буде ладъ, доти буде обезпеченый *легальный* станъ рѣчей; а сли въ парлямент щось стане не до ладу, тогдѣ зможе панувати и *нелегальный* станъ рѣчей, се-бъ-то правительство зможе робити, що ему подобае ся, а § 14 буде знов въ роботѣ... Чи може инакше?

А до Чехѣвъ сказавъ управитель нового правительства, що въ розпорядженяхъ языковыхъ, такъ любыхъ ческому серцю, лежала перешкода истнованю правильныхъ вѣдношенъ, тожъ правительство мусѣло ихъ знести. Однакъ оно не намѣряе полишити справу неполагодженою. Правительство усильно стремить до законодатного управильненя тыхъ вѣдношенъ и напевно вже небавомъ, по закѣнченю всѣхъ приготовляючихъ роботъ, предложить палатѣ проектъ вѣдповѣдного закона. Правительство мае найгорячѣйше бажанє, щобъ на тій дорозѣ удало ся довести до сталого порядку рѣчей. Правительство не вѣдступить вѣдъ основнои гадки, щобы кождей зъ австрійскихъ народностій запевнити свободный розвій языковый въ дорозѣ законодатній, однакъ рѣвночасно *вѣдповѣсти тамошнім практичнымъ вымогамъ* та адміністративній одиноцѣльности держави".

Ось маешь! Сли ты, Русине, думавъ, що нове міністерство въ своѣмъ проектѣ языковѣмъ принесе права языковій для такихъ гнобленыхъ народовъ, якъ Русины, Словѣнцѣ, то ты помылився ся. Правительство дае запоруку національного права о стѣлько, о скѣлько то вѣдповѣдае „практичнымъ вымогамъ", а „практичній вымоги" кваліфікуе верховодяча бѣльшость кождого коронного краю, въ Галичинѣ Поляки, взглядно коло польске. Що гр. Клярі думае лишь о полагодѣ языкового спору ческо нѣмецкого, о тѣмъ довѣдались вѣдъ него члены Славяньско-христ. Союза. Отже выходить, що стара, прастара політика латанины въ Австрії ще не щезае. Гр. Клярі — то лишь нова „вѣтка" на старѣмъ пни, що мае дальше латати и латати... Дивно а навѣть страшно, що спѣръ ческо-нѣмецкій ще не поучивъ рѣшаючихъ сферъ, якъ споры національній е шкѣдній для державы! Чи-жъ у Вѣдни думають, що спѣръ ческо-нѣмецкій вычерпуе змѣстъ внутрѣшнои політики Австрії? чи тамъ думають, що рускій нарѣдъ, зовсѣмъ рѣвнорядный нарѣдъ въ краю, буде зносити терпеливо и дальше свою кривду, тяжкій гнетъ? Слѣпій політики Австрії уважають се за верхъ політичнои мудрости, що въ Галичинѣ вѣддали рускій нарѣдъ Ляхамъ на поталу, а за те тѣшать ся ласкою кола польского, котре стало услужною куртизаною для кождого правительства. Пуста утѣха! Немезісъ исторична ударить въ дзвонъ, а тогдѣ покаже ся, чи політична мудрѣсть маленькихъ Бісмарковъ австрійскихъ була дѣйстно мудростю, чи чимъ инчимъ...

Свою програму закѣнчивъ гр. Клярі словами: „Правительство доложить всѣхъ старань, щобы вся дѣяльность властій зазначилась безсторонностю и була свобѣдна вѣдъ проволѣканя справъ, а перенята прихильностю для населеня. Правительство переконѣдчене, що вѣдъ того зависить пѣднесенє довѣря до адміністрації державнои и скрѣпленя повази державы, що такъ много утерпѣла черезъ послѣдній політичній заверухи".

Красній — слова! Тѣлько-жъ якъ оно буде на дѣлѣ? А де якъ де, то въ Галичинѣ пѣдъ тымъ взглядомъ вѣдносины справдѣ полу азійскій, тожъ слова тій, бѣльше нѣжъ деинде, повинній перейти въ дѣло. Отже беремо пана президента міністрѣвъ за слово и мы дуже бы радій, щобъ намъ приходило ся якъ найрѣдше тыкати ему въ очи, якъ далеко въ скоррумпованыхъ вѣдноснахъ Галичины дѣли властей вѣдбѣгають вѣдъ слѣвъ того уступу програмы шефа правительства державного...

— —

Бесѣду гр. Кляріого перерывали голосными криками Чехи, тій Чехи, що по такѣмъ „воловодженю" опинили ся знов тамъ, де були передъ Баденімъ.

Языковій розпорядженя — той высокъ політичного розуму Баденього — щали и доповнюють мѣру личного упадку гр. Баденього. А Чехи видять, що та дорога не була доброю. Зразъ зъ початку, коли лише молодо-Чехи зачали кокетувати зъ Баденімъ, остерѣгавъ ихъ нашъ посолъ Романчукъ, що Бадені заведе ихъ въ болото. А молодо-Чехи повѣрили „славяньскому Бісмаркова", положили на него всѣ свои надѣѣ; зъ партій опозиційнои, народолюбнои, що мала симпатій всѣхъ поступовцѣвъ за собою, стали партіею правительственною, партіею, що не вагала ся взяти на себе оборону баденѣщины, оборону выборчихъ насильствъ и мордѣвъ въ Галичинѣ. Задля розпоряджень языковыхъ цѣла партія ледачѣла, стала пѣдпорою реакції. Свободолюбивый міністеръ Кайзль накладавъ на пѣдставѣ § 14 тягарѣ на населенє.. Ажъ тутъ наразъ всѣ валить ся и молодо-Чехи осѣли тамъ, де були передъ 1897 рокомъ — але стягъ ихъ політичный обмараный, а партія сама представляе сумный образъ політичного пораженя. То кара за зраду своихъ принципѣвъ... Молодо-Чехи тримають ся нинѣ крѣсолъ посольскихъ лише силою давныхъ мандатѣвъ; новій выборы покажуть, чи баденѣщина вышла имъ на здоровє...

Натомѣсть Нѣмцѣ въ нинѣшній ситуації стоять якъ побѣдники. Ихъ головне домаганє: „Знести розпорядженя языковій" увглядненo, они побѣдили. Цѣла борба Нѣмцѣвъ, консеквенція и выдержанє принципу, політична безоглядность — все те може послужити лишь за примѣръ, якъ веде ся борба політична, щобы бувъ успѣхъ. Въ політицѣ треба не то пукати, а кулаками гнимати — тогдѣ отворить ся справедливѣсть. Сѣ слова можемо пѣслати на адресу нашои рускои суспѣльности.

Справы парляментарній.

— —

Зъ Вѣдня пишуть намъ про перше засѣданє палаты послѣвъ:

Въ палатѣ повно, порожныхъ мѣсць не видно. По-за конвенціональною вѣчливостію, зъ якою послы витають одинъ одного, слѣдно нервозу: „Що буде, коли сей корабель несподѣвано закрехтить? де прибѣжище мого народу? якъ лучше моѣй партіи? хто мбй другъ, хто завтра?..."

Найстаршій вѣкомъ пос. Цурканъ, гестикулюючи и удаючи сердечного, кѣнчить свою промову яко т. зв. „Alterspräsident". Вѣдтакъ выбирають президентомъ д-ра Фукса по разъ третій. По кѣлькохъ его фразахъ зъ обѣцанкою безсторонности супротивъ усѣхъ партій — наступае головна точка першого засѣданя: промова президента міністрѣвъ.

Гр. Клярі — молодый, досыть высокій, бѣльше зъ славяньскимъ нѣжъ нѣмецкимъ лицемъ, представляе палатѣ себе и своихъ товаришѣвъ. Коли въ своѣй промовѣ почавъ говорити про конечность, яка зневолила правительство знести розпорядженя языковій для Чехій и Моравы, нагле зрывае ся зъ ческихъ лавокъ крикъ „Hanba!" На хвилю здае ся, що духъ Вольфа и Шенерера перелѣвъ у тѣла Пацакѣвъ, Удржалѣвъ и пр. Клярі приставъ читати, а по хвили знов: „Знесенє языковыхъ розпоряджень въ Чехіи и Моравѣ..." *Тогдѣ д-ръ Окуневскій кликнувъ: А въ Галичинѣ вы, ексцеленціе, не бачите той державной конечности знести таке розпорядженє?"* Коли гр. Клярі сказавъ, що правительство мае „чистѣ наѣфры" [Lauterkeit ihrer Absichten], Чехи загучали смѣхомъ.

По промовѣ президента міністрѣвъ голова ческого клюбу д-ръ Енгель просить о слово и енергічно пятнуючи вѣ свого становища „абдикацію державнои власти передъ партійнымъ терорізмомъ", домагаюсь отворенія дискусіи надъ заявою міністерства. До того внесеня прилучуюсь и нѣмецкій посолъ Кайзеръ.

Вѣдтакъ Нѣмцѣ стараютъ ся намовити президента Фукса, щобы мѣжъ выборы віцепрезидентѣвъ а дискусію надъ програмою міністерства всунути внесеня о помочи для потерпѣвшихъ вѣдъ нещасть елементарныхъ — очевидно въ тій цѣли, щобы дискусію надъ внесенямъ розпоряджень вѣдсунути ad calendas graecas. Президентъ Фукс не пристае на се — и дискусія надъ міністерскою заявою вѣдбуде ся въ пятницю. До дискусіи зголосить ся и одинъ зъ независимыхъ рускихъ послѣвъ [д-ръ Окуневскій або о. Танячкевичъ].

Становище Поляковъ невыразне, такъ и видко, що ще не рѣшили ся, якъ имъ ити. Нѣмцѣ, бачучи се, грозять имъ розвязанямъ

Вѣдповѣдь міністра гр. Франца Стадіона на одну интерпеляцію зъ польскои стороны въ соймѣ въ Кромержижи 1849 року.

Рѣчь була така:

На внесенє галицкого губернатора Вацлава Залеского міністерство просвѣты розпорядженемъ зъ дня 29 вересня 1848 року ч. 6117 постановило було що-до языковои справы въ галицкихъ школахъ: „щобы — въ дожиданю высшого усовершенія руского языка и закимъ прийде до подѣлу польскои и рускои части Галичины — завести безъ проволоки языкъ польскій по гімназіяхъ и въ академіи львѣвскій."

Сесе розпорядженє — наслѣдокъ польскои интриги — дуже огорчило Русинѣвъ и львѣвска Головна Руска Рада выслала въ тій справѣ депутацію до Оломуца, де тогдѣ пробувавъ двѣръ цѣсарскій.

Въ короткѣмъ часѣ розпорядженє зъ 29 вересня 1848 року скасовано, а натомѣсть выдано нове, пѣсля котрого у всходній Галичинѣ: у всѣхъ гімназіяхъ заведено нѣмецкій языкъ выкладовый [кромѣ науки религіи] на такъ довго, доки не буде учителѣвъ свѣдомыхъ руского языка; — у всѣхъ гімназіяхъ заведено рускій языкъ яко обовязковый, а польскій яко вѣльный предметъ науки; — що-до львѣвского університету постановлено, що тамъ выкладъ буде нѣмецкій такъ довго, доки не будуть учителѣ до руского выкладу и доки ученики не будуть способній до слухання выкладѣвъ по руски. Се головній точки того нового розпорядженя, котре въ засадѣ оголосило гімназіи у всходній Галичинѣ и львѣвскій університетъ заведеними рускими.

Поляки, розумѣесь, дуже тымъ розъярились и на 31 засѣданю сойму въ Кромержижи посолъ зъ мѣста Львова д-ръ Дилевскій поставивъ въ тѣмъ дѣлѣ интерпеляцію до міністерства. На интерпеляцію вѣдповѣвъ міністеръ справъ внутрѣшныхъ гр. Францъ Стадіонъ. А якій бувъ головно змѣстъ интерпеляціи и яка вѣдповѣдь, наводимо понизше

Стадіонъ говоривъ:

„*У всходній части Галичины, замешканій переважаючою бѣльшостію Русинѣвъ, приkладав міністерство тій самій засады, якій спонукали его въ округахъ польскихъ до особливого взгляду на народность польску, отже у всходній такъ само на народность руску* — зъ тою лише рѣзницею, що заведенє руского языка при меншѣмъ розвитку рускои літературы може предпринимати ся лишь поволи. До часу, закимъ руска народность осягне вже достаточне просвѣченє, мае остати status quo, однакожъ *уже теперь рускій языкъ мае завестись яко обовязковый предметъ науки у всѣхъ заведеняхъ науковыхъ.*

Выходячи зъ того становища міністерство вѣдповѣдае на поодинокій пытаня п. посла зѣ Львова якъ слѣдуе:

Пытанє: а) Зъ-вѣдки міністерство знае, що рускій нарѣдъ въ Галичинѣ бѣльше опирався польскому нѣжъ нѣмецкому языкови?

Вѣдповѣдь: Зъ-вѣдти, зъ-вѣдки міністерство довѣдуесь о чувствахъ и бажанях кождои инши народности, т. е. зъ подань письменныхъ, черезъ депутаціи и петиціи. Руска народность тою дорогою бажаня свои заявляти не перестала вѣдъ тои хвилѣ, коли черезъ розпорядженє зъ 29. вересня 1848 р. почула ся дуже оскорбленою въ своихъ правахъ и бажанях, и въ тѣмъ змыслѣ насылала до міністерства зѣ всѣхъ сторонъ дуже богато жалобъ и прошень.

Выясняючи причины, про що Русины бѣльше опирають ся противъ тымчасовости польского языка, нѣжъ нѣмецкого, треба гладѣти въ тѣмъ, що *Поляки навѣть самостійность рускій народности заперечують* и вѣдмовляють ѣй права до самовласного розвою, а Нѣмцѣ вѣддають рускій народности повну справедливѣсть. Якъ дѣйстно се правдиве и якъ дуже міністерство тымъ розпорядженемъ догодило всходній Галичинѣ, се доказуе промова, котру ректоръ-магніфікъ д-ръ Таніель на чолѣ університетского тремію выголосивъ до нового шефа краю Голуховского, де дословно каже:

„*Львѣвскій університетъ ставъ ся вовсѣмъ иншимъ*, т. е. *рускимъ*, *и лише въ тѣмъ змыслѣ руско-нѣмецкимъ, що до цѣлковитого научкового выобразуваня руского языка нѣмецкій языкъ задержано тымчасомъ яко выкладовый.* Цѣлый край по сѣмъ боцѣ Сяна воскликае въ радости и вдячности надъ мудрыми розпорядженями высокого міністерства, бо черезъ нихъ бачить справедливій свои бажаня сповнеными."

Пытанє: Що розумѣе правительство пѣдъ рѣвноуправненемъ народностій?

Вѣдповѣдь: *Міністерство розумѣе пѣдъ рѣвноуправненемъ народностій: щобы одній народности давати то, що ѣй ся належить, въ такій самій мѣрѣ, якъ другій* — отже зъ огляду на Галичину, щобы *рускій народности въ тыхъ округахъ, котрій она замешкуе, дати то само и въ рѣвній мѣрѣ, що дае ся польскій народности въ ей части.*

Пытанє: Чи меншость одной народности живучои въ сумѣшь зъ другою народностію не мае нѣякихъ правъ въ тѣмъ взглядѣ и на що придасть ся ѣй рѣвноуправненє?

Вѣдповѣдь: *Меншость одной народности* — живучои зъ сумѣшь зъ другою народностію — *не мае права жадати, щобы бѣльшость шла пѣдъ ладъ ей бажанямъ*, и длятого мусѣло ся назадъ взяти міністерске розпорядженє зъ 29. вересня 1848 р., бо оно накидувало въ школахъ и въ урядахъ бѣльшости рускои народности языкъ польскои народности становлячои меншость. Але меншость одной народности живучой въ сумѣшь зъ другою мае право жадати, щобы ѣй учинено преступною науку въ своѣмъ языцѣ, *безъ укороченя правъ бѣльшости*; и длятого силою міністерского розпорядженя, наведеного интерпелянтомъ, польскій языкъ постановлено по середныхъ школахъ всходнои Галичины яко вѣльный предметъ, а на університетъ позволено выклады приватныхъ учителѣвъ такъ въ польскѣмъ якъ въ рускѣмъ языцѣ."

Такъ говоривъ австрійскій міністеръ справъ внутрѣшныхъ о всходній Галичинѣ передъ пятьдесятьма лѣтами.

рады державнои — видно звають, де у Поляковъ пунктъ болючій...

Зъ послобъ-Русиновъ явили ся на перше засѣдане всѣ, навѣть Охримовичь. Коли сказано „всѣ", то розумѣе ся не беручи въ рахунокъ о. Мандичевского, котрый, якъ можна було напередъ знати, не прибувъ.

— —

Головнымъ предметомъ нарадъ парламентарныхъ клюбовъ є справа першои віцепрезидентуры. Сей выборъ буде до певнои мѣри огневою пробою солідарности правицѣ. Амбіцією правицѣ є перефорсувати кандидатуру дотеперѣшного першого віцепрезідента п. Феріянчіца, взглядно иншого якого визначнѣйшого члена правицѣ. Нѣмецка лѣвиця зновъ домагае ся, абы першимъ віцепрезидентомъ бувъ одинъ зъ опозіційныхъ Нѣмцѣвъ. Нѣмецкимъ кандидатомъ на сесе становиско є п. Праде. П. Феріянчіцъ повѣдомивъ телеграфічно полуднево-славяньскій клюбъ, що резигнуе зъ евентуального новогo выбору. Сеся резигнація поставила правицю въ дуже тяжке положене, бо нѣякій иншій членъ правицѣ не тѣшить ся такою симпатію сторонництвъ правицѣ, а спеціяльно Чехобъ, якъ именно бувшій першій віцепрезидентъ. Кожда инша кандидатура члена правицѣ мае меншій выгляды, тымъ бѣльше, що католицко людове сторонництво хоче въ тій справѣ пійти солідарно зъ опозиційными нѣмецкими сторонництвами. На мѣсце Феранчіца, правица шукае теперь за иншимъ кандидатомъ, при чѣмъ одинъ подносить кандидатуру п. Бѣлиньского, другій Словѣнця п. Повшого. Нѣмцѣ обстають при кандидатурѣ п. Прадого и взывають всѣ нѣмецкій клюбы до солідарного голосованя за тою кандидатурою. Справу выбору першого віцепрезідента рѣшить католицко людове сторонництво. Що въ тій справѣ члены сторонництва готовій спроневѣрити ся правици, доказуе становиско, яке въ тій справѣ заняла президія католицко-людового клюбу на вчерашнѣмъ засѣданю выконуючого комітету правицѣ, на котрѣмъ обговорювано справу выбору першого віцепрезідента палаты. На тѣмъ засѣданю ухвалено не згодити ся на кандидатуру Прадого. Пп. Катрайнъ и Ебенгохъ заявили, що ихъ сторонництво рѣшучо обстае за вѣдступленемъ лѣвици мѣсця першого віцепрезідента. Сли католицко-людове сторонництво до кінца выдержить на тѣмъ становиску и здержить ся вѣдъ голосованя, то при выборѣ першого віцепрезидента можливый погромъ правицѣ.

Выборъ члена нѣмецкои лѣвицѣ на першого віцепрезідента палаты, може бути для молодо-Чехобъ безпосередною причиною, котра спонукае ихъ выступити зъ правицѣ. На ту евентуальность приготовляють ся вже антісеміты, котрій доконче хотѣли бы бути въ якійсь рѣшаючій въ Австрію парляментарнѣй бѣльшости. До теперѣшнои бѣльшости не позволяе имъ приступити дотеперѣшна нѣмецка Gemeinbürgschaft, котра безъ помочи котрого небудь зъ славяньскихъ клюбобъ нѣколи не може бути рѣшаючою въ парляментѣ бѣльшостею. Tiroler Volksblatt доносить, що христіяньско соціяльне сторонництво ставить проэктъ, абы на случай, коли бы молодо-Чехи зъ огляду на нинѣшну ситуацію покинули правицю, всѣ людовій католицкій сторонництва злучили ся въ одинъ союзъ и заступили молодо-Чехобъ. Поки що, Чехамъ ще жаль покидати правицю, хочь знають, що ихъ справа програна, що они теперь суть дуже слабымъ парляментарнымъ чинникомъ.

Въ посольскихъ кругахъ говорять, що ініціятива до заголошеня въ справѣ внесеня языковыхъ розпоряджень для Галичины, выйшла вѣдъ послобъ Окуневского и Танячкевича. Сесе внесене пѣдписали Вольфъ и Шенереръ, а обѣцяли зібрати дальшій пѣдписы и постарати ся о поперте радикальныхъ нѣмецкихъ групъ. Члены полудневo-славяньского клюбу, мѣжь ними очевидно также пп. Барвѣньскій и Вахнянинъ, вѣдмовили своихъ пѣдписобъ, до котрыхъ п. Окуневскій, якъ пише Dziennik polski, звернувъ ся бувъ зъ „bezczelnością mu właściwą".

— —

На першѣмъ засѣданю палаты послобъ внесло правительство въ радѣ державнѣй проэктъ закона въ справѣ внесеня стемпля на дневникахъ и календаряхъ. Проэктъ складае ся зъ трехъ параграфобъ:

§. 1. Стемпель на дневникахъ и календаряхъ зносить ся зъ днемъ 1. сѣчня 1900 р.

§ 2 Правительству дае ся позволность за остемпльованій календарѣ зъ р. 1900, не розпроданій до кінца вересня того-жь року, коли нема на нихъ слѣду уживаня, готівкою звернути зложену стемплеву оплату, заховуючи при тѣмъ осторожність, приписану въ §. 19 цес. патенту зъ 6 вересня 1850. (Вѣстн. зак. дер. ч. 345.).

§. 3. Выконане сего закону припоручаю Мому міністровы скарбу.

До сего проэкту додано таке умотивоване:

Вѣдъ довгихъ лѣтъ вѣдзывае ся чимъ разъ усильнѣйше и голоснѣйше въ палатѣ послобъ и по-за нею домагане, щобы внести стемпель на дневникахъ и календаряхъ. У высокій палатѣ послобъ высказувано се домагане часто у внесеняхъ, резолюціяхъ, а въ XI. сесіи навѣть въ ухвалѣ проэкту закона, котрого цѣлею було внесене стемпля на дневникахъ.

Такожь и пізнѣйше складали послы вѣлякихъ сторонництвъ внесеня въ тѣмъ напрямѣ, а въ XIV. сесіи внесло правительство дотычный проэктъ закона.

Всѣ тій змаганя опираютъ ся на поглядѣ, що стемпель на дневникахъ и календаряхъ є дачкою, якои не можна вже погодити въ соціяльно-політичнымъ становищемъ новѣйшого законодатства.

Стемпель дневникарскій — кажуть не безъ слушности — є тягаремъ, якій лише сильнѣйшій капіталами пѣдприемства можуть выдержати самій, а фінансово слабшій мусять пѣдвышати цѣну продажи и такъ звалювати стемпель на консументобъ. Черезъ те зъ одной стороны утрудняе ся повставане и розвитокъ такихъ пѣдприемствъ, а посередно терплять на тѣмъ такожь тій галузи промыслу, що остають у звязи зъ печатію, зъ другои стороны спиняе ся ширене черезъ часописи вѣстей и знаня якъ разъ межи бѣднѣйшимъ населенемъ. Подобный вплывъ мае такожь стемпель на тыхъ календаряхъ, котрій розходять ся межи бѣднѣйшимъ, особливо сѣльскимъ населенемъ и часто є одинокою книжкою, яку тій люде читають. Що-до заграничныхъ часописей, то стемпель спиняе комунікацію зъ чужими народами и утрудняе вступъ до краю письмамъ, посвяченымъ такимъ галузямъ знаня, для якихъ въ краю нема часописей, — поминувши вже те, що дохѣдъ зъ того жерела є по-при довгихъ короводахъ, зъ якими вонъ полученый, зовсѣмъ незначный.

Що правительство противило ся давнѣйше внесеню дневникарского и календарского стемпля, то причиною того була увага на державный дохѣдъ, котрый выносивъ зъ того жерела надъ $2^1/_2$ міл. зр. Однако теперь уважае правительство, що таки годѣ вже довше вѣдкладати справу и складае наповно проэктъ закона, згѣдный — зъ выимкою одной змѣны, яка тымъ часомъ оказала ся конечною — зъ тымъ проэктомъ, якій вже въ XIV. сесіи бувъ въ палатѣ послобъ зложеный.

Правительство запевнило собѣ що до календарского стемпля также згоду угорского правительства; а згоды сей потрѣбно зъ тои причины, що въ умовѣ, яку уложено дня 2 жовтня 1868 зъ Угорщиною въ справѣ стемплевъ и належитостей, була вымовлена згѣдность въ пѣдставахъ законодатства що до календарского стемпля.

— —

Зъ внесень зголошеныхъ на першѣмъ засѣданю палаты, окрѣмъ предложень въ справѣ внесеня дневникарского стемпля, важнѣйшій суть слѣдуючій внесеня: Внесеня Кайзера, Гофмана и Вельнгофа о поставленє кабінету Туна въ станъ обжалованя, котре звучить:

„Правительство гр. Туна выдало цѣлый рядъ цѣсарскихъ розпоряджень на пѣдставѣ §. 14-ого основного закона державного зъ 21 грудня 1879, д. з. д. ч. 141, котрій суть суперечній зъ духомъ закона и зъ текстомъ §. 14-ого. Се такій розпорядженя, котрыхъ конечность цѣлкомъ певно можь було предвидѣти ще тогды, коли парляментъ бувъ зобраный, дальше такій, зъ котрыми звязане тревале обтяженє державныхъ фінансобъ. Найважнѣйшій державній справы, якъ державный прелімінарь, стяганя и пѣдвышане податкобъ, поборъ рекрута, угоду зъ Угорщиною безъ конституційно приписаного спѣвдѣланя, правительство гр. Туна перевело и въ той способъ загорнуло для себе законодатну власть въ розмѣрахъ, якій далеко переступають границѣ духа конституціи и тексту §. 14-ого. Що бѣльше, навѣть безъ позорбъ пѣдставы, яку дае §. 14 поступовано въ цѣлкомъ противзаконно въ той способъ, що ческу приватну школу [гімназію въ Опавѣ], безъ попереднього конституційного дозволу принято въ державный зарядъ. Своимъ поступованемъ правительство дуже пошкодило интересамъ австрійскои державы а при переведеню австро-угорскои угоды просто зрадило ихъ. Надужитемъ §. 14-ого правительство свѣдомо нарушило конституцію заступленыхъ въ радѣ державнѣй краѣвъ и королѣвствъ. Зъ огляду на се ставимо внесене о поставленє въ станъ обжалованя всѣхъ членобъ міністерства гр. Туна и вѣдѣсланє того внесеня до комісіи зложеной 48 членобъ."

— —

Пп. Быкъ, Рапапортъ и тов. внесли до міністра судовництва интерпеляцію такого змѣсту:

Въ остатныхъ мѣсяцяхъ розширювано въ цѣлѣй Австрію систематично и свѣдомо хибне и страшне обвинуваченє жидобъ, мовь то они потребують христіяньскои крови до своихъ ритуальныхъ цѣлей. Товчокъ до того руху давъ карный процесъ, якій недавно переведено въ Кутнѣй-горѣ зъ причины убійства, доконаного въ Польнѣй на Агнѣшцѣ Грузовнѣй. Припадокъ, що жидъ бувъ обжалованый о той злочинъ, выкористано изъ стороны жидамъ ворожои до того, щобы въ цѣлый процесъ вѣдъ початку слѣдства ажь до закінченя розправы внести суггестію ритуального морду.

При головнѣй розправѣ передъ судомъ присяжныхъ прокураторъ державный скававъ въ своѣй кінцевѣй рѣчи хочь осторожно, все-жь таки выразно о „знанѣй причинѣ" морду. А и президентъ трибуналу анѣ однымъ словомъ не выступивъ противъ тыхъ заступникобъ сторонъ, котрій при публичнѣй розправѣ передъ розворушеными слухачами выкористали байку про кровь христіяньску. Хочь самъ процесъ не давъ нѣякои пѣдставы, не казати вже доказу, щобы вчинокъ мавъ яку ритуальну причину чи цѣль, то завдяки поведеню орґанобъ справедливости при розправѣ выскало на початку згадане обвинуваченє хибный позоръ слушности. Таке безпѣдставне, хибне и страшне обвинуваченє зобиджае жидѣвску неповѣдну громаду въ ей найсвятѣйшихъ чувствахъ и выставляе ей на ненависть и погорду. Свободне розширюване такого обвинуваченя може легко мати найгрозшѣйшій наслѣдки, бо тыхъ, що до своихъ релігійныхъ цѣлей потребували бы крови невинныхъ людей, нѣякій законъ и нѣяка сила не годній бы охоронити.

Те небезпеченьство пізнавано вже въ давныхъ часахъ, а папы и свѣтскій князѣ, мѣжь ними особливо польскій король, забороняли ширити таке обвинуваченє. Зробили се особливо: папа Инокентій IV. (булями въ д. 28 мая 1247, зъ 5 липня 1247 и 22 вересня 1258), Григорій X. (7 жовтня 1272), Мартинъ V. (20 лютого 1422), Михаилъ V. (5 падолиста 1447), Павло III. (12 мая 1540). Они зъ усею рѣшучостію пѣдъ загрозою найострѣйшихъ каръ церковныхъ заборонили христіянамъ вѣдзывати ся зъ обвинуваченемъ жидобъ о ритуальне убійство. Те саме зробили польскій король: Янъ Ольбрахтъ въ р. 1496, Жигмонтъ I. 1514, Жигмонтъ Августъ 1548, Стефанъ Баторій 1576 и 1580, Жигмонтъ III. 1592, Володиславъ IV. 1663, Янъ Казимиръ 1694, Михаилъ I. 1696, Августъ II. 1736, Августъ III. 1763 и Станиславъ Августъ 1765. Тій едикты польскихъ королѣвъ наказували вѣчне мовчане (aeternum silentium) що-до клеветы о ритуальнѣмъ убійствѣ пѣдъ загрозою кары talionis. Въ Чехахъ подобній декреты выдали ческій король Оттокаръ II. (29 марта 1254 и 23 серпня 1268), Вячеславъ II. (1300) и Володиславъ IV. (15 мая 1454). Также и въ иншихъ краяхъ выдавано въ давныхъ часахъ законы, котрыми пѣдъ острыми карами заборонювано те хибне обвинуваченє. Въ Австрію теперь сего не треба, бо досыть було бы обовязуючихъ законобъ, коли бы ихъ лише выконувано по мысли запорученои конституцію рѣвноправности. Однако на жаль тій законы не мають силы на розпуздану печать, такъ що майже у всѣхъ мовахъ, уживаныхъ въ Австрію, можна що днины читати байку про ритуальне убійство, и нѣхто за те не потягае дотычній письма до одвѣчальности.

Длятого запытуемо: а) Чи те лихо знане є п. міністрови судовництва? и б) що вонъ гадае запорядити, щобы сему якъ найскорѣйше зарадити?

Интерпеляцію пѣдписали: Быкъ, Рапапортъ, Піпесъ, Розенштокъ, Трахтенбергъ, Коліщеръ, Яворскій, Бѣлиньскій, Дѣдушицкій, Гурскій, Абрагамовичь Давидъ, Дулемба, Струшкевичь, Козловскій, Мойса, Гнѣвошъ Володимиръ, Богдановичь, Штравхеръ, Пентакъ, Міляевскій, Валяевскій, Рутовскій, Левицкій, Рошковскій, Генцель, Поповскій, Вайгель, Карабсъ, Авспіцъ, Тірінгеръ, Соколовскій.

— —

Про Славяньско-христ. Союзъ пише якійсь посолъ того клюбу до „Руслана":

„Нинѣ [17 с. м.] передъ полуднемъ засѣдавъ Славяньскій христ.-народный Союзъ пѣдъ проводомъ д-ра Булята. Предметомъ нарадъ була політична ситуація. Розходилосе именно о становище, яке мае занята Союзъ супроти резолюціи, ухваленои екзекутивнымъ комітетомъ правицѣ дня 5 го жовтня. Ся резолюція гласить: „Сторонництва правицѣ остають ся въ давній сполуцѣ; они рѣшають ся перевести свою спѣльну програму и въ слѣдъ за тымъ будуть змагати до остаточного полагодженя національного спору на основѣ конституцію запорученои рѣвноправности всѣхъ австрійскихъ народобъ, якъ и до вытворення правительства, вѣдповѣдного парляментарнѣй бѣльшости".

Поодинокій послы, що брали участь въ нарадахъ екзекутивного комітету правицѣ въ червни а вѣдтакъ въ жовтни, здали при тѣмъ справу зъ дискусій, якій вели ся въ згаданѣмъ комітетѣ. Союзъ принявъ зъ вдоволенемъ до вѣдомости, що послы Барвѣньскій и Повше заступали въ екзекутивнѣмъ комітетѣ правицѣ конечность: по евентуальнѣмъ внесеню языковыхъ розпоряджень для Чехій и Моравы взяти ся за управильнене языковыхъ вѣдносинъ не лише въ сихъ двохъ краяхъ, але взагалѣ въ цѣлѣй Австрію. За предложенемъ послобъ Барвѣньского и Повшого заявилисъ въ екзекутивнѣмъ комітетѣ правицѣ ческій послы Енгель, Пацакъ и Странскій, а по довшій дискусій пос. Бѣлиньскій въ имени Поляковъ. Противились сему предложеню въ червни лише гр. Тунъ и пос. Катрайнъ.

Вѣдтакъ здали справу зъ конференціи въ гр. Клярим послы Повше, Феранчичь, Беркесъ и Робічь. Зъ справозданя сего выйшло, що гр. Клярі намѣряя Чехобъ за внесене языковыхъ розпоряджень вынагородити языковымъ закономъ. *Про уложене языкового закона для всѣхъ коронныхъ краѣвъ гр. Клярі поки-що не думае.* На се замѣтили згаданій послы, що они въ имени Словѣнцѣвъ, Русиновъ и Хорватобъ будуть въ парляментѣ заступати конечность выданя языкового закона для всѣхъ австрійскихъ народобъ. Въ имени Союза заявили такожь згаданій послы гр. Клярому, що полудневій Славяне и Русины стоятимуть и дальше при правици и ей програмѣ. Гр. Клярі не давъ на заяву послобъ Повшого и Феранчича рѣшучои вѣдповѣди; зъ того можна вносити, що переходовый кабінетъ въ тѣмъ напрямѣ не постановивъ ще нѣчого позитивного.

Въ дискусій, що вывязалась на той тематъ, забирали голосъ послы: Вахнянинъ, Буковичь, Барвѣньскій, Літіня, Беркесъ, Робічь, Феранчичь и Повше. Вѣдтакъ принято одногласно [на 23 присутныхъ] ухвалу: Славяньскій христ.-народный Союзъ солідаризуе ся вповнѣ зъ резолюцією, ухваленою екзекутивнымъ комітетомъ правицѣ на дни 5 жовтня. Сю ухвалу поданю въ формѣ комунікату до прилюдної вѣдомости.

Друга ухвала Союза дотыкала выбору новои президіи. Въ тій справѣ рѣшено зъ огляду, що доси лѣвиця не зажадала заступництва въ президіи посольскои палаты, голосувати за выборомъ давнѣйшои президіи.

Рѣвночасно зъ засѣданемъ Союза покінчило свои двохденій наради коло польске надъ ситуацією. Дискусія въ колѣ була досыть оживлена, але въ результатѣ зсолідаризувало ся и коло однодушно зъ резолюцією екзекутивного комітету правицѣ зъ 5-ого жовтня. — Завтра збираютъ ся въ тій самій справѣ ческій послы и католицкій людовцѣ. Можна надѣяти ся, що и ей два клюбы стануть рѣшучо при правици.

Одно однакожь при всѣмъ тѣмъ замѣтне, именно фактъ, що д-ръ Бѣлиньскій, авторъ проэкту до языкового закона для всѣхъ австрійскихъ коронныхъ краѣвъ, сховавъ уже свій проэктъ пѣдъ спудо и не внесе его въ парляментѣ. Вѣсть ся зробила дуже прикре вражене въ Союзѣ. Хто вплынувъ на д-ра Бѣлиньского въ тѣмъ негативнѣмъ напрямѣ, легко догадати ся. Але зъ другого боку буде сей фактъ спонукою для Союза и другихъ сторонництвъ правицѣ, именно Чехобъ, що справа ся буде пѣднята прилюдно въ парляментѣ. Поляки мусять здеклярувати ся. Союзъ, якъ и Чехи, мусять знати, чи правица лише для формы поставила свою резолюцію въ 5-ого жовтня, чи на те, щобы ей зреалізувати? Въ пѣжмурки годѣ дальше грати ся. Нагода до пѣднесеня сеи прикрои справы лучить ся вже на першихъ засѣданяхъ парляменту, коли надъ програмовою заявою гр. Клярого парляментъ розкрые широку дискусію".

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Свѣдокъ Лодзиньскій зізнае:

Зарядъ пѣдприемствъ Щепановского обнявъ вонъ въ 1896 р. на предложене Вольского и Одживольского Зъ Щепановскимъ знавъ ся вѣдъ першои появы его въ Галичинѣ, а его розправы економічній припали ему до вподобы. Вѣдтакъ оповѣдае довше про станъ довгобъ Щепановского и выказуе цифрово вартость его пѣдприемствъ на основѣ выказу, якій достав бувъ вѣдъ Щепановского. Згадуе, що Зіма сказавъ ему [Лодзиньскому], що буде мати тяжку задачу, але по двохъ рокахъ все буде въ порядку, и обѣцявъ свою помочь. Оповѣдае дальше о неладѣ якій застав въ канцеляріи Щепановского въ Коломыі". Тому настававъ на перенесене канцеляріи зъ Коломыі до Львова — и Щепановскій по довгихъ заходахъ згодивъ ся на се.

Въ Мышинѣ застав яко управителя копалень вугля инжинера Мука. Той занимавъ ся бѣльше ловами и забавами, якъ копальнями. Посылавъ лише Щепановскому телеграфічній гратуляціи о „богатствѣ вугля". Ло-

дзиньскій епроснвъ въ тôй цѣли комісію знатокôвъ, а она застала въ Мышинѣ все: гарнй будынки, машины, зелѣзницю и т. п., тôлько — не вуголь! Комісія осудила копальнѣ за безвартній; у вугли находивъ ся илъ и пѣсокъ, а до того ще й добувала ся вода. Свѣдокъ подавъ о тôмъ ширше справоздане Вольскому и Одживольскому та й радивъ отворити конкурсъ до майна Щепановского. Однакъ на се не згодили ся Вольскій и Одживольскій, заявляючи, що не допустять до конкурсу, а ручать за Щепановского своимъ майномъ. Оба сй ручителѣ почали обчислювати вартôсть пôдприемствъ Щепановского и выкомбінували, що санація его интересôвъ дасть ся перевести довголѣтною сплатою его довгôвъ.

Дальше оповѣдае Лодзиньскій, що въ 1898 р. зрѣкъ ся ведення интересôвъ Щепановского, а прирѣкъ свою помôчь тôлько яко приватный чоловѣкъ. Причиною зреченя було се, що пересвѣдчивъ ся о безвартности копалень вугля въ Мышинѣ, котрй заливала вода, а се вымагало великихъ вкладôвъ. Не дописала також фабрика бочокъ въ Будапештѣ методою Полького.

Вôдтакъ Лодзиньскій оповѣдае довгу исторію Мышина и Джурова за часъ, якъ ставъ секвестромъ сихъ копалень зъ рамени Касы. Продажъ сихъ копалень вôнъ уважавъ за конечность для Касы и за рѣчь дуже тяжку. [А чей не за такй дешевй грошѣ — за марныхъ 45.000 зр.?]

По переслуханю Лодзиньского приступивъ трибуналъ до переслуханя свѣдка Вацлава Вольского, инж. нера. [Свѣдокъ 34-лѣтный мужчина, своякъ Щепановского: жена Щепановского є его тôткою.] Свѣдка заприсягнено.

Вольскій вôдъ 1889 р. бувъ занятый въ пôдприемствах» Щепановского ажь до 1893 р. Въ тôмъ роцѣ вôйшовъ въ спôлку зъ Одживольскимъ. Датъ и цифръ що-до загальныхъ довгôвъ Щепановского не знае. За причину руины Щепановского уважае великй вклады въ копальнѣ вугля и проданя Схôдницѣ. — Вôдтакъ переходить до справы гарантiи своей и Одживольского за довги Щепановского въ Касѣ. Оповѣдае, що вже вôдъ року 1892 почали жірувати векслѣ Щепановского. А поруку Касѣ дали они не ради своякства зъ Щепановскимъ, але зъ огляду на Касу, котру хотѣли рятувати вôдъ катастрофы. До сей поруки причинило ся и велике позажане, яке мали они для Щепановского, котрого уважали за свого учителя. Дальше оповѣдае, що въ 1898 р. появила ся въ якôйсь часописи статья о Касѣ и тогдѣ то, що нарадѣ зъ Лодзиньскимъ, порозумѣли ся зъ Зімою, предложили ему выкасъ своихъ пôдприемствъ и обовязали ся дати поруку за Щепановского. Се ихъ письмо вручивъ Зіма зявивъ ся президентови Касы и Малецкому. — На запытане председателя каже свѣдокъ, що Зіма говоривъ ему, що мусить зъ довгами Щепановского крытись передъ людьми; чи Зіма фальшувавъ книги, сего свѣдокъ не знае. Предложене о ґарантiи за довги Щепановского выйшло вôдъ свѣдка и було несподѣванкою для Зімы.

Вôдтакъ оповѣдае свѣдокъ, на якôй пôдставѣ заручили за довги Щепановского. Пôдприемства ихъ обохъ [Вольского и Одживольского] приносять рôчно 900.000 зр. доходу, а до того ще велику надѣю покладають на терены нафтовй въ Космачи. Въ часѣ 10—12 лѣтъ [каже Вольскій] можна бы було сплатити довги Щепановского. Дальше каже, що пôдъ пресiю выпадкôвъ мусѣли дати маршалкови Баденьому повновласть на продажъ Схôдницѣ и тая продажъ укладае ся теперь зъ якимись французскимъ товариствомъ. Що-до высоты довгôвъ Щепановского свѣдокъ уважае суму 1,900.000 зр. изъ загального числа за выкинену въ болото [на рôзнй безвартнй пôдприемства]; часть въ сей сумы пôйшла на оплачене „лихвы, и то высокимъ особамъ“. Вôдтакъ Вольскій оповѣдае довше о непрактичности Щепановского, котрого многй людцѣ „надували“.

Д-ръ Ґрекъ запытуе свѣдка, чому они [Вольскій и Одживольскій] зробили маетокъ а Щепановскій попавъ въ мілiонôвй довги? — Свѣдокъ вôдповѣдае на се, що Щепановскій бувъ „піоніромъ“ нафтовымъ. Закуповувавъ терены на глядане нафты, робивъ на се великй вклады, а иншй пôдприемцѣ приходили вже на готове, закупляли сусѣдни терены, де показала ся нафта, и дорôбляли ся майна. — Свѣдокъ называе свои копальнѣ [въ Схôдници] одиноками „польскими копальнями“, а по продажи можуть перейти въ чужй руки и вже не стане „польского przemysłu naftowego“.

Д-ръ Ґрекъ запытуе дальше свѣдка, чи се була фантазiя [Вольского и Одживольского] ложити на Słowo polskie, чи фантазiя Щепановского? — Свѣдокъ каже, що лише ихъ. Въ „критичнôй хвили“ въ 1897 р. помогли они сему выдавництву сумою 230.000 зр. Маючи тогдѣ великй доходы [400.000 зр. рôчно] могли собѣ на таку фантазію позволити..

Синдикъ Касы д-ръ Домбровскій выказуе на пôдставѣ довгôвъ фірмы „Вольскій-Одживольскій“ та ґарантiи зъ Щепановского, що чистый ихъ дохôдъ выносивъ лише 200.000 зр., отже повинй були жертвувати на сплату вѣрителѣвъ, а не на субвенцію для Słow'a. — Сей замѣтъ выкликавъ мѣжь д-ромъ Домбровскимъ а д-ромъ Ґрекомъ остру перепалку. Ґрекъ доказувавъ, що въ „Галичинѣ“ не много людей мае такій дохôдъ, а хто такій мае, мôгъ дати на выдавництво Słow'a. Зновъ же д-ръ Домбровскій доказувавъ, що лучше було сихъ 200.000 зр. дати вѣрителямъ, якъ на „нафтовый органъ“...

(*Дальше буде.*)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Тернопôльщины пишуть намъ:

Въ днихъ 29 м. ст. вересня и 4 жовтня с. р. вôдбули ся загальнй зборы „Рускои Бурсы“ въ Тернополи. Першимъ разомъ у власныхъ комнатахъ „РускоиБурсы“ проводивъ зборамъ головный ктиторъ теперѣшнои Бурсы ветеранъ-патріотъ о. Андрей Качала; другимъ разомъ продовжали ся збори въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ пôдъ проводомъ о. Володимира Громницкого; — першій разъ взяло участь двацять и кôлькохъ членôвъ, другій разъ въ двое тôлько мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ членôвъ. Якъ незвычайнымъ засѣданемъ, такъ и участію тй збори цѣкавлять руску публику, бо видно, що не належали до ряду звычайнои формалістики, а були образомъ живого заинтересованя. Були тамъ порушенй всякй справы и замѣты дотыкаючй Бурсы.

Якъ незвычайнй були тй зборы, такъ и рôзнородне зробили они на всѣхъ вражѣне. На одныхъ, якъ казали, прикре, на другихъ користне. Въ сути рѣчи на рôзницю поглядôвъ зложила ся традиція, зъ котрою однй жили ся, другй вôдъ нея вôдступили. Переднѣйше, коли Бурса була у насъ основана на основахъ традиційныхъ, т. є. коли ей судьба залежала вôдъ лептъ и вôдъ дозору якого милосердствуючого Самарянина, то и зборы представляли иншій видъ, не могли нѣчого вымагати, дякували за все и кôнчили ся многолѣтствами жертводавцямъ и Самарянинамъ. Вôдъ коли-жь о. Володимиръ Громницкій перетворивъ Бурсу, надавъ ѣй иншй основы, по мысли европейскôй, забезпечивъ ей судьбу на оплатахъ и надавъ ѣй сталый надзоръ та впровадивъ до Бурсы такй уряджения, якъ ґімнастика, бібліотека, постаравъ ся о учителя для музики, спѣву и т. п. — отже вôдъ коли перемѣнивъ тымъ „Бурсу“ на институтъ и самъ провадивъ ей знаменито черезъ пару лѣтъ, вôдъ тогдѣ прибрали и зборы иншій видъ. Зъ огляду, що вôдъ року отворилась руска ґімназія въ Тернополи, Бурса звернула на себе бачнѣйше око публики и выразомъ того були сегорôчнй зборы Бурсы. Бôльше, якъ коли, вôдступлено сего року вôдъ традиційного звычаю подакъ и многолѣтсвій, а выступлено зъ замѣтами та жаданями. Се могло деякихъ вражати, але въ дѣйстности зборы робили вражѣне найкористнѣйше, бо тенденція видима була: благо заведения.

Зборы закôнчились тымъ, що удѣлено абсолюторію уступаючому выдѣлови, выбрано новый выдѣлъ, въ складъ котрого входить пôсля нового статута шѣсть членôвъ и двохъ заступникôвъ. Головою выбраный и на дальше д-ръ Вол. Лучакôвскій, заступникомъ головы о. Вол. Громницкій. Наглядъ дидактичный припоручено о. Евгенію Громницкому, катихитови ґімназіи, и п. Вашкевичеви, професорови ґімназіи. Вкôнци пригадавъ о. Евст. Цурковскій зборамъ недовершену одну ухвалу зборôвъ зъ часу першихъ зборôвъ по здвиженю будынку Бурсы, по мысли котрои мавъ находити ся въ Бурсѣ портретъ о. Андрея Качалы яко ктитора, котрый даткомъ вôсьмохъ тысячъ зр. причинивъ ся до здвиженя будынку, и о. Вол. Громницкого, котрый занявъ ся будовою, выконавъ ей къ цѣлковитому вдоволенню, а опôсля занявъ ся реформою Бурсы. Зъ тои ухвалы одну половину довершено: портретъ о. Андрея Качалы выготовлено, а друга що-до портрету о. Громницкого же ще полагодженя. Отже теперь зборы припоручили выдѣлови занятись довершенемъ и тои части ухвалы та въ признаню заслугъ о. Вол. Громницкого именували его почетнымъ членомъ „Рускои Бурсы“. — *Б. Ц.*

НОВИНКИ.

— **Зъ львôвскои „Зорѣ“.** Въ недѣлю 10 (22) жовтня с. р. уряджуе товариство рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ въ комнатахъ товарства [ул. Краковска ч. 17] *вечернцѣ*, въ складъ котрыхъ вôйдуть продукціи хору товарства, гра на скрипцѣ и фортепянѣ, сольовый спѣвъ, деклямація и проче. Початокъ о 7 год. вечеромъ. — *Комітетъ.*

— Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

„Представлене нашимъ театромъ „Дядьковыхъ примхъ“ В. Чайченка выйшло дещо мляво, якъ се впрочôмъ можь було напередъ догадуватись. А вину сего результату зовсѣмъ не належить приписувати артистамъ: они доложили великого старання та своею грою справдѣ оживляли публику, котра въ противнôмъ случаю певно була бы на добре задрѣмала ся. Тутъ не дописавъ самъ выбôръ штуки. Хочь „Дядькови примхи“ нагороджено на конкурсѣ Выдѣлу краевого и хочь деякй критики зъ великими похвалами про нихъ высказували ся, то на те бувшій управитель театру Лопатинскій свого часу повѣщувавъ, що они на дошкахъ театральныхъ удержать ся лишь невовгій часъ, лише силою новости. Та мы теперь могли сй его слова лишь потвердити.

Найбôльше, що насъ вражае въ згаданôй комедiи, то сильна тенденційнôсть, притома вже украиньскимъ авторамъ, коли выводять людей зô своей интеліґенціи; за самъ консеквентно йде идеалізоване типôвъ, нагинане до неимовѣрности особôвъ и подѣй. А такій продуктъ не може бавити. Рôвножь и провôдна идея, щобъ нищити настовôсть, рôвнати пана и мужика, сама про себе высока, похвальна, однакъ, всякій се признасть, и трохи за поважна, щобъ ей оброблювати въ комедiи. Бо прошу: коли по патетичныхъ выкладахъ про рôвнôсть пана и мужика, про братане всѣхъ, послѣдують низькй, зовсѣмъ недотепнй неразъ дотепы дядька або кого иншого, се таки якось нѣяково, несмачно настроюе слухача. А треба знати, що въ сихъ дотепахъ, що разъ-въ-разъ тй самй повторяють ся, лежить и вся суть назвы „комедiя“. Чайченко загаломъ не грѣшить тымъ украиньскимъ гумôромъ, що увôйшовъ въ пословицю.

Артисты, якъ мы вже згадували, грали зовсѣмъ удачно, деякй навѣть дуже добре. Лишь п. Полѣщукъ нехай выстерѣгае ся надто выразной деклямаціи [въ деякихъ мѣсцяхъ], а въ любовныхъ сценахъ повиненъ розбудити въ собѣ трохи бôльше чувства, переняти ся горячѣйше ролею. Бажати бы також, абы другимъ разомъ не чули мы зô сцены такого хибного выговору, якъ Шевченко, Юрченко, до краю [зам. крáю = кôнця]. Одначе се похибки, якй легко дадуть ся усунути. — Орхестра славно додержувала боку артистамъ.

Публика зôбралась на се представлене въ меншôмъ числѣ, якъ на попереднє: навѣть имя автора не притягнуло ей. Мало намъ було бачити кôлькохъ священикôвъ зъ охрестности та декого зъ мѣсцевыхъ Полякôвъ. *Молодикъ.*

— **Панѣ Мзрія Заньковецка,** славно-звѣстна украиньска артистка драматична, отрула ся була сими днями, але — якъ рôвночасно доносять телеґрамы зъ Харкова — житю ей вже не грозить небезпечнôсть. Близшихъ обставинъ доси ще не находимо въ россійскихъ дневникахъ.

— **Выборы до рады повѣтовои въ ясельскôмъ повѣтѣ** розписало намѣстництво: зъ курiи сѣльскои на 12 грудня, зъ мѣскои на 13, зъ курiи найвыше оподаткованыхъ на 14, а зъ бôльшихъ посѣлостей на 15 грудня.

— **Зъ университету львôвского.** По день 14 с. м. вписало ся на тутешный университетъ загаломъ 1623 слухачѣвъ. Зъ тои цифры припадае: на выдѣлъ теольоґічный 272, въ тôмъ числѣ 59 надзвычайныхъ; на выдѣлъ правничій 1003, въ тôмъ числѣ 18 надзвычайныхъ; на выдѣлъ лѣкарскій 119, въ тôмъ числѣ 2 надзвычайныхъ; на выдѣлъ фільософічный 220, въ тôмъ числѣ 83 надзвычайныхъ [въ переважнôй части женщинъ]. Въ порôвнаню зъ попереднымъ 1898/99 рокомъ упало незначно число слухачѣвъ вступаючихъ на выдѣлъ правничій, а неменше видно слабый приплывъ молодежи на выдѣлъ лѣкарскій, бо на першій рôкъ вписало ся доси лише 17 случаѣвъ.

— **„Гиръ“.** Зновъ замкнули 18-ого с. м. одного резервіста на цитадели пôдчасъ контрольного зôбору за те, що вôдозвавъ ся „естемъ“ а не „ґіръ“. Наказъ такій, якъ поясняе п. поручникъ, выйшовъ зъ міністерства вôйны въ порозумѣню зъ міністерствомъ справедливости, силою котрого выкликъ инакшій нѣжь „ґіръ“ мае бути зачисленый до провины „Subordinationsverletzung“, котру карае ся вязницею вôдъ 3 мѣсяцѣвъ до кôлькохъ лѣтъ. Тутъ мабуть переборщивъ п. поручникъ. Але що правда, наши Русняки не вôдчувають того „бефелю“, бо они ще й передъ тымъ примѣрно кричали „гиръ!“

— **Въ справѣ нападу на кс. Найбурґа,** лат пароха въ Козловѣ, доносять, що въ Тернополи арештовано злочинця. Се 24-лѣтный Березовскій, бувшій афішеръ въ Тернополи. Стративши мѣсце, волочивъ ся въ околици Козлова, а не дôставши яко здоровый чоловѣкъ милостынѣ вôдъ кс. Найбурґа, загадавъ пôмстити ся на нѣмъ и ограбити.

— **Убійство въ суперечцѣ.** Въ Серникахъ повѣта бобрецкого сваривъ ся одинъ господарь зô своимъ братомъ тôточнымъ. Ходило о зворотъ 100 зр. Въ суперечцѣ вѣритель пхнувъ свого довжника ножемъ въ околици реберъ такъ, що той вже десь догасае. Жандармерія арештувала злочинця.

— **Нападъ жидôвъ на неофітку.** Въ Митковѣ, кôцманьского повѣта на Буковинѣ, полюбили ся 21-лѣтна донька пропинатора Марямъ Гендлеръ зъ 25-лѣтнымъ парубкомъ Савою Дорійчукомъ. Залюблений постановили пôбрати ся, тому Марямъ утѣкла зъ дому до шурина свого милого, Юрія Георгійчука въ Добронôвцяхъ коло Садагоры. Пôзнавши основй правила христіянъской вѣры мала приняти сего понедѣлка св. хрестъ въ церквѣ въ Садагорѣ. О тôмъ довѣдавъ ся отець жидôвки, прибувъ зъ товпою жидôвъ и коли Марямъ йшла въ супроводѣ христіянъ до церкви, товпа жидôвъ напала на нихъ, щобы пôрвати неофітку. Однакъ на помôчь христіянамъ прийшло пятьохъ жандармôвъ и ажь при помочи оружія розôгнали жидôвъ, а шѣстьнацять зъ нихъ арештували.

— Онôгды вôдбули ся **въ Краковѣ** въ читальни женщинъ зборы въ цѣли завязаня товарства „Związek Polek w obrębie Galicyi“. Панѣ д-ръ Вычолковска предложила проектъ статута такои основы: Цѣль товарства есть праця надъ розвоемъ умовымъ, економічнымъ и етичнымъ середъ жѣноцтва всѣхъ мѣстъ, мѣсточокъ и сѣлъ въ Галичинѣ. Средства до осягненя цѣли: Пôдирати нетнуючій читальнѣ закладати новй и вытворювати въ нихъ огнище умового житя женщинъ; старати ся о розширене середъ интеліґентныхъ женщинъ высшого образованя, а середъ неосвѣченыхъ наукъ елементарныхъ, передовсѣмъ науки читаня и писаня; опѣкувати ся женьскою молодежію выдатныхъ способностій, улекшувати имъ набуте образованя въ выбранôмъ фаху; помагати до ширеня вѣдомостій фаховыхъ мѣжь служницями и робôтницями; пôдирати розвôй господарства домового жѣнокъ и ихъ працѣ въ обемѣ торговлѣ и промыслу; склоняти членôвъ заосмотрювати себе и свои родины у выробы краевй, зъ жерелъ краевыхъ, або у совѣстныхъ купцѣвъ-землякôвъ, що торгують такими товарами, особливо що-до убранъ заосмотрювати ся у краевыхъ промысловцѣвъ; помагати членамъ товарства збувати выробы ихъ господарства и ихъ працѣ; розбуджувати духа спôльности мѣжь жѣноцтвомъ, вщѣплятн въ нихъ честноты горожанъскій и замилуване до всего, що рôдне. „Związek“ мае стремiти також до закладаня фаховыхъ шкôлъ для женщинъ, господарскихъ и другихъ, до творення спôлокъ, базарôвъ и домôвъ комісовыхъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** У Вѣдни арештовано урядника Ленденбанку Іос. Кравса за вымушене; хотѣвъ вôдъ дирекціи кôлька тысячъ за зворотъ якогось приватного листу. — Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Ґолуховскій прибувъ вчера до Львова, а зъ-вôдси намѣряе удати ся до Янова, своихъ посѣлости. — Радникъ намѣстництва Мавтнеръ, шефъ президіяльного бюра вертае зъ Вѣдня въ суботу и обнимае урядованє.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Вôзвано оо. деканôвъ и духовенъство, щобы до укладу Шематизму архидіецезіи на 1900 рôкъ уложили точнй даты и предложили до 15 падолиста с. р., а именно: 1) число душъ въ кождôй мѣсцевости, 2) коляторôвъ-властителѣвъ, 3) почты, уряды податковй, суды и староства, 4) школы, — Краевый выдѣлъ оголошуе конкурсъ на стіпендію зъ фундациі Илія и Розы Горецкихъ 115 зр. рôчно зъ речинцемъ до 15 падолиста с. р. — Розписано конкурсъ на богослужебнй стіпендій имени Григорія Шашкевича [въ зарядѣ Народного Дому] зъ речинцемъ до 25 листопада с. р. [есть до розданя пять стіпендій по 50 зр., разомъ 250 зр.] — Въ Аепарх. Вѣдомостяхъ оголошено [на прошене выдѣлу краевого] вôдозву до духовенъства въ справѣ заснованя Спôлокъ Райфайзена.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ старшихъ комісарѣвъ повѣтовыхъ В. Крайтца зъ Коломыѣ до Товмача и М. Бартошевского зъ Товмача до Коломыѣ, комісара повѣтового З. Реттінґера зъ Рудокъ до Стрыя, концепіста Т. Макаревича зъ Бжеска до Рудокъ, практикантôвъ конц. С. Токара зъ Ропчицъ до Грибова и З. Жукотиньского зъ Грибова до Ропчицъ; — такожь перенѣсъ лѣкарѣвъ пов.: д-ра Як. Дорожиньского зъ Бôбрки до Рогатина и д-ра Каз. Сцѣборовского зъ Лиманова до Ясла, концепістôвъ санітарныхъ д-ра Маріяна Шайновского зъ Ясла до Жидачева, д-ра Льва Тишковского зъ Городка до Рудокъ, д-ра Іос. Курасевича зъ Дрогобича до Стрыкова и д-ра Іос. Міхалика зô Стрыя до Тернополя.

Послѣдній вѣсти.

Нинѣшне засѣданє палаты послôвъ рады державной розпочало ся ажь по 12 годинѣ, бо екзекутивный комітетъ правицѣ не мôгъ порозумѣти ся що-до кандита на віцепрезидента. Славяньско-кат. Союзъ и Чехи обставали конче при Ферянцичу, а остаточно Поляки переперли, що правица голосувала и выбрала Поляка д-ра Пентака 197 голосами. Кандидатъ Нѣмцѣвъ д-ръ Праде дôставъ 165 голосôвъ.

Людовцѣ и деякй стояловцѣ навязують переговоры зъ коломъ польскимъ, абы пôдъ певными услôвями вступити до него.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 20 жовтня. Вôльный нѣмецкій союзъ на мѣсце покликаного до палаты панôвъ Мавтнера, выбравъ головою п. Кінка. — Сель и Люкачъ въ конференціяхъ зъ австрійскимъ правительствомъ показали охоту до уступокъ. Зъ огляду на се надѣють ся, що справа квоты буде полагоджена въ найближшôй будучности.

Прага 20 жовтня. Высшій судъ краевый выдавъ обѣжникъ, въ котрôмъ взывае суды до поступованя пôсля приписôвъ, якй истнували до дня 7 цвѣтня 1897. Уживане обохъ краевыхъ языкôвъ яко урядовыхъ тратить свою силу и внутрѣшныхъ урядовымъ язы комъ теперь языкъ нѣмецкій. — Въ кôлькохъ провінціональнымъ мѣстахъ вôдбули ся противжидôвскій и противнѣмецкій демонстрації Опозиція ческого народу проявляе ся теперь въ выбиваню шибъ. Въ Страконицяхъ позамазувано на скринкахъ почтовыхъ написы и цѣсарскій орлы.

Берно 20 жовтня. Въ многихъ жидôвскихъ мешканяхъ повыбивано шибы.

Любляна 20 жовтня. Резервіста, котрый при контрольныхъ зборахъ зголосивъ ся словомъ „тукай“, засуджено на пять днѣвъ арешту.

Будапештъ 20 жовтня. Въ цѣлôй Угорщинѣ резервісты що разъ частѣйше протестуютъ противъ нѣмецкого bier и зголошуютъ ся по угорскій jelen. Въ Арадѣ и Дебречинѣ позасуджувано за се кôлькохъ резервістôвъ на 2 до 5 днѣвъ.

Чемберлі 20 жовтня. Англійскій панцерный поѣздъ наѣхавъ въ суботу вôддѣлъ зложеный зъ 500 Бурôвъ. Прийшло до борбы, въ котрôй Буры мали понести тяжкй страты. По англійскôй сторонѣ погибли 2 вояки, ранênыхъ є 14, мѣжь ними 2 тяжко.

Капштадъ 20 жовтня. Англійскй власти задержали призначену для трансвальского правительства грошеву посылку 150.000 суверенôвъ и пôдъ вôйсковою ескортою перетранспортували ей до банку Штандардъ.

Надѣслане.

ЛИПЕЦЬ

въ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щодѣнно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячiй снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкамй легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	60 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренiйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ въ моея ресторацiи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшiй вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 125—9 Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площе Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на схiдцiхъ пiвдня Галицкого

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiкеры, льорнеты, бiноклѣ, далекопяды, барометры, термометры, рѣвнi ареометры, мiкроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таблы кѣрничѣй, пiлы, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонiвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 481

Маттонього GIESSHÜBLER

натуральна алькалiчна щава. 18

Курсъ Львѣвскiй

зъ дня 20 н. ст. жовтня 1899.

Акцiи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Залѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	208 —	210 50
Залѣз. Львѣв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	278 —	282 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	360 —	370 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	195 —	198 —
Листы застав. по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. въ 10½ прем.	109 50	110 20
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	94 —	94 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	96 —	96 70
Товарыства кредит. 4% (I. емiсiя)	95 50	97 80
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	95 50	96 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	92 —	92 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинацiйного 4% в. а.	95 30	96 —
Буков. фонду пропинацiйного 5% в. а.	— —	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	— —	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краевой зъ 1873 по 6% а. в.	108 —	— —
Позички краевой зъ 1893 по 4% а. в.	94 —	94 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 30	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	28 50
Мѣста Станиславова	56 —	59 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскiй	5 67	5 77
Наполеондоръ	9 55	9 65
Пѣвимперiялъ	— —	— —
Рубель срѣбный	1 24	1 27
Рубель паперовый	1 28	1 29
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 15

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ ул. Чарнецкого ч. 26

маѣ на складѣ слiдуючi книжки: 59

Памятковe число „Зорi“		—·50 кр
Партицький Омелян. Iсторiя старинна Галичини		3·— „
„ „	Провiднi iдеi в письмах Т. Шевченка	—·35 „
„ „	Скандинавщина в давнiй Руси	—·20 „
„ „	Слово о полку Iгоревiм	—·80 „
„ „	Темнi мiсця в Словi о полку	1·40 „
„ „	Велика славян. держава перед 20 0лiт.	—·20 „
Пачовський Михайло Др. Про билини i думи		—·10 „
Подоленко К. Т. За громаду, оповiдання		—·20 „
Познаньский Борис. Весна в українському селi		—·20 „
„Правда“ письмо лiтер. наукове з 1873, 75, 77, 79, 83—96 по		2·— „
„ з р. 1878 1 зр., XIII з доповненем		1·50 „
Рамiтв. Гетьман Мазепа, повiсть з польского		1·20 „
Раймунд. В оборонi чести, повiсть		2·50 „
„ Мiщанське племя, повiсть в нiмецького		1·20 „
Родзянич М. Девайтiс, повiсть з подського		1·— „
Рогова. Син гетьмана, повiсть iсторична з великоруского		1·50 „
Руданський Ст. Твори т. I. 40 кр., т. II. 50 кр., т. III. 50 кр. т. IV.		—·60 „
Север. Задля сьвятої земдi, повiсть з подського		—·50 „
Скот Вальтер. Ришард Львине серце, повiсть iсторична з англiйського		1·20 „
Смирнов-Дашкевич-Шараневич. Монографiї до iсторiї галицкої Руси		1·50 „
Сохтан Абгар. При стрiлецькій ватрi		—·40 „
Стiнде Юлiй. Родина Бухгольцiв, повiсть з нiмецького		1·— „
Сурик Iван. Твори		—·10 „
Садьо. Нещос для III. кл. гiмназ.		—·65 „
Толстой Кость Гр. Серебинний князь, iстор. пов. з великорус.		2·— „
Толстой Лев Гр. Дитячий, хлопчачий i молодечий вiк		1·40 „
„ Микола Палкин		—·10 „
Тургенев Iван. Батьки i дiти, повiсть з великорускаго		1·20 „
„ „ Дворянське гнiздище, повiсть з великорус.		—·65 „
„ „ Дим, повiсть з великоруського		1·50 „
Уманець i спiлка. Словар росiйсько-украiн. т. I. II i III по		2·50 „
Устиянович Корнiй. Раевський i росiйський панславiзм		—·80 „
„ Микола. Повiсти		—·85 „
Федькович Юрiй. Повiсти i оповiдання		—·20 „
„ Як козам роги випрaвляють		—·10 „
Фейлет Октав. Дневник одної пани, повiсть з французского		—·60 „
„ „ З великого свiта		—·80 „
„ „ Любов убогого молодця		1·20 „
Франко Iван. Без працi, байка		—·20 „
„ „ Жiнча неволя в народних пiснях		—·80 „
„ „ Нарис iсторiї фiлософiї		—·30 „
„ „ Нашi коляди		—·20 „
„ „ Старозавiтнi апокрiфи, памятки староруської лiтератури		2·— „
„ „ Украдене щастя		—·30 „
Хванько (Крымский). В народi побрехеньки без тенденцiї		—·15 „
Цар Михаил. Надельмаяр апостол свободи		—·10 „
Чайковський Андрiй Др. В чужiм гнiздi		1·40 „
„ „ Олюнька		1·— „
Чайченко В. (Б. Грiнч.), Книга байок		—·50 „
„ Книга казок		—·60 „
„ На розпутi		—·80 „
„ Оповiдання		—·80 „
„ Пiд хмарним небом (поезiї)		1·— „
„ Сонячний промiнь		—·50 „
„ Яснi зорi		—·20 „
„ Нахмарило, комедия		—·20 „
Шашкевич Вол. Зiльник, збiрник поезий		—·20 „
Шевченко Тарас. Кобзар, 3 томи з перекладкою		7·— „
Шекспiр — Кулiш. Драматичнi твори, ч. I.		1·— „
Шiллер — Горницкий. Орлеанська дiва, трагедия		—·35 „
„ — Грiнченко. Марiя Стуарт трагедия		—·50 „
„ — Кмiцикевич. Вiльгельм Тель		—·30 „
Школиченко. Мiж народ, оповiдане		—·20 „
Щурат Василь. Чернеча республика на Афонi		—·10 „

Крiм того мае на складi слiдуючi мапи, образи, виданнн образковi, ноти i т. i.

Гуцул i Гуцулка, дві картини олiйнi по	—·50 зр.
Остап Вересай, картина хромолiтографiчна	—·50 „
Шевченко в 26 роцi життя, фотографiя	—·50 „
Шевченко з бандурою над Днiпром	—·25 „
М. Вербицкий. Завiщане Т. Шевченка, ноти	—·50 „
Монограма до вишивок i гафту	2·— „

Новость!

Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищенья нагнѣтокъ (скалѣченя выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножѣвникъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

Отсимъ маю честь повѣдомити Р. Т. Публiку, высоку Шляхту и ц. к. Войсковость, що вѣдбувши спецiяльнй студiя на поля технiки фотографiчнои за границями краю а въ особенности въ Парижи, обнявъ я въ посѣдане

Заведенє фотографiчне I. ГЕННЕРА

при ул. Академiчнiй ч. 18 у Львовѣ

Заведе я якъ також клiшѣ давнѣйших знимок, т. е. вѣдъ заложенiя заведенiя аж до нинѣшнои пори, набувъ я на выключну вдасность упорядкувавши цѣлый знимокъ — тому всмъ въ можности по цѣнах значно зниженых вѣдповѣдно достарчити дальшихъ примѣрникѣвъ кождого знимку тутешнього заведенiя. Цѣны такъ самых знимкѣвъ, якъ и всѣх побѣдшень — а осѣбливо дальших замовлень зъ дальшихъ знимкѣвъ я вѣдповѣдно знизивъ.

Зъ повнымъ поважанемъ

Iосифъ Попель

наслѣдникъ и властитель Заведенiя арт.-фотографiчного

I. Геннера

Львѣвъ, ул. Академiчна ч. 18

P. S. Заведенe отворене щоденно вѣдъ год 8 рано до 7 вечеромъ, въ недѣлю вѣдъ 8 рано до 4 пополудни безъ огляду на погоду.

851 7—10

СКЛАДЪ и РОБѢТНЯ ФУТЕРЪ Братовъ Любельскихъ

при ул. Валовѣй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свѣй свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкѣрахъ, якъ також готовых футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣровъ, зарукавкѣвъ, шапокъ, баранцiв и много иншихъ а можливых рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячих. Рѣвножъ удержуемо на складѣ великiй выборъ сукна до покрыття футеръ и продаемо по можливо найнизших цѣнах. 380 3—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Студент I. року прав

пошукуе канцелярийного заняття. Зголошення: I. T. poste rest. Слобода коло Тернополя.

407 1—2

Колькасотъ сотнарѣвъ

найсмачнѣйших

БУЛЬБЪ

зъ родѣвъ „Kornblume“, „Reichskanzler“, „Magnum bonum“ и „Piast“ може доставити для Львова до кождого дому по цѣнѣ 2 зр. 10 кр. за 100 клгр

Руска Торговля въ Рудникахъ почта Бѣльче-Волиця.

4·8 1—2

ЛОЖЧИ столовй зъ Альпаки зр. 6·50 зъ хиньского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хиньского срѣбла зр. 7·— за тузинъ

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капiтульна ч. 1 напротивъ катедры.

До Всечестного Духовенства!

Прочь зъ жидовскою блягою!

Подпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничѣй, захвалюваний шумными анонсами фiрмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантiею на мѣсяц.*

Бритвы англiйскiй, власнй, солiнгенськй и швайцарскй въ великѣмъ выборѣ въ цѣнах вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошъ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючих голити ся.] Генiяльса въ охоронникамi, цѣна з футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѣвникъ

Львѣвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничѣй въ моѣй робѣтни выконаний. 343

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легких або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ була давна и признака за невылѣчиму — той най на гербату А. Вольфского для хорыхъ хронiчно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои сили тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дѣстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 397 2—10

ЛЯРНЯ ДЗВОНѢВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджени дзвоны до переливания въ найкоротшѣмъ часѣ, а також маѣ на складѣ готовй дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честноты робѣтни артистично-бронзовничa

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнй въ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранцiи, пушки на св. вдей, дароносницѣ, кадильницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, дѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовй и скляннй, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянутй предметы приймае до споряженя и вѣдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 7—20

Рѣвножъ выконуе гальванізоване всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣренй.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогiчного двотыжденникъ педагогiчно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

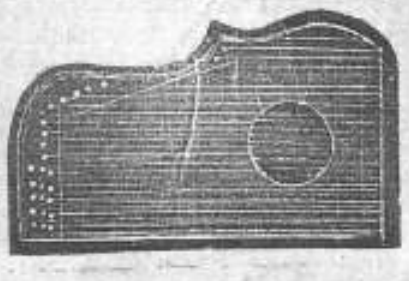
Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мiнутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп. особ. приходить о	до Львова	посп. особ. вѣдходить о	зъ Львова
	День		**День**
6·10	Зъ Черновець, Iцканъ, Станиславова	6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
6·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁶/₉.	6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
7·10	„ Зимноводы „ „ „	6·30	„ Iцканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
7·40	„ Янова (гол. дворець)	6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
7·55	„ Лавочного „ „	8·30	„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче	8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
8·05	„ „ „ гол. дворець	9·10	„ Сколього, до Лавочного ⅐ до ¹⁵/₉
8·15	„ Сокаля, Равы рускои	9·25	„ Янова
9 —	„ Кракова, Вѣдня, Орлова	9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
11·15	„ Ярослава, Любачева	9·45	„ Iцканъ, Сопова, Бертомету
11·55	„ Iцканъ, Черновець. Станислав.	9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
1·01	„ Янова на гол. дворець	10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30	„ Кракова, Вѣдня	12·50	„ Янова ⅐ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят
1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ ⅐ до ¹⁵/₉.	1·55	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50	„ Iцканъ, Станиславова	2·08	„ „ „ Пѣдзамча
2·20	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·15	„ Бруховичъ ⅐ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят.
2·35	„ „ „ гол. дворець	2·45	„ Iцканъ, Гусятина, Березмезе
5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55	„ Кракова, Вѣдня, Хабѣвки
5·40	„ „ „ гол. дворець	3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ⅐ до ¹⁵/₉
5·55	„ Сокаля	3·15	„ Янова, вѣдъ ⅐ до ¹⁵/₉.
	Ночь	3·20	„ Зимноводы ⅐ „ ¹⁵/₉.
12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	3·25	„ Бруховичъ „ „ „
12·30	„ Черновець, Букарешту	5·25	„ Ярослава
2·16	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		**Ночь**
3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	12·50	до Кракова, Вѣдня, Берлина
5·30	„ „ „ гол. дворець	2·36	„ Iцканъ, Констанцiя, Букарешту
6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока	4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
6·10	„ „ „ Хирова	5·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁵/₉
6·20	„ Iцканъ, Пѣдвисокого, Козовы	6·26	„ Iцканъ, Радовецъ, Кiмполюнгу
7·58	„ Янова вѣдъ ⅛ до ³¹/₈, и вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня а вѣдъ ⅛ до ¹²/₉ недѣлю и свята	6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы а Орлова вѣдъ ¹⁵/₈ до ¹³/₉
8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ²⁶/₈, и ¹⁶/₉ до ¹⁵/₉.	6·50	„ Янова вѣдъ ⅛ до ¹³/₉ въ будний дня
8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ⅛ до ¹³/₉ що день	7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
9·21	„ Кракова, Вѣдня, Любачева	7·10	„ Сокаля, Равы рускои
9·55	„ Янова вѣдъ ⅛ до ¹⁵/₉.	7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
10·10	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока	7·42	„ „ „ Пѣдзамча
10·08	„ Iцканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого	7·47	„ Янова ⅛ до ³⁰/₈ 1900 включно
10·25	„ Пѣдволочискъ, Бро... Коничинець	8·35	„ „ ⅛ „ ³¹/₈ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉
10·30	„ „ „ на го... дворець	9·11	„ „ ⅛ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	„ Лавочного, Хирова, Пешту	10·40	„ Iцканъ, Гусятина, Радовець
		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Iвонича
		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
		11·32	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мiнутъ рано. — Бюро информацiйне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензацiйна новость Гiтарова!

Американьска цитра гiтарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мiнутъ грати може. Єдино нашi цитры посѣдають апаратъ до строенiя, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякѣ можливѣ мельодiи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фiрма **I. КАПРАЛИКЪ** у Львовѣ. 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фiрмы безъ посередництва агентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропiгiйского пѣдъ зарядомъ Iосифа Даниловича.

Ч. 227. Львовъ, Субота 9 (21) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; B. Schalek I. Wollzeile 11.; Hasserstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Hasserstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкитость на инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на передне застереженя. — Рекламації неопечатані вільні відъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня выкій принимають ся по дѣвѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце в рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Коло польске а подьскій послы селяньскій.

Цѣкавый фактъ зайшовъ сими днями у Вѣдни. Менеры кола польского зачали всѣми силами старати ся — уживаючи до того рѣзныхъ посередництвъ — навернути польскихъ послівъ людовыхъ и членівъ давнѣйшого клюбу Стапіловского до кола польского. Причиною того — якъ доносить Kurjer lwowski — маѣ бути то, що рада державна буде безумнѣвно розвязана. Правдоподѣбно стане ся се вже за мѣсяць. Отже коло польске въ такъ важнѣй хвили хотѣло бы задемонструвати передъ правительствомъ, що въ репрезентаціи галицкій нема нѣякихъ рѣзниць и що весь польскій послы в одной гадки зъ коломъ.

Члены кола польского звернули ся въ тій справѣ до послівъ-селянъ, старали ся вѣдорвати ихъ вѣдъ провѣдниківъ, а коли думали, що селяне вже обробленѣ, взяли ся до Стапіньского та Вінковского, грозячи имъ, що Бойко и Кремпа вѣдступлять вѣдъ нихъ. Але послы селяньскій не дали ся злапати въ сиѣце, тожъ ужито иншои дороги. Запрошено послівъ людовыхъ на конференцію, въ котрій взяли участь зѣ стороны кола польского Бѣлиньскій, Соколовскій, Вельовейскій та Потоцкій.

Нарады розпочавъ Бѣлиньскій промовою, в котрій привитавъ прибувшихъ и высказавъ гадку, що крокъ сей доведе до лѣпшихъ вѣдношинъ и вже бѣльше не дасть ворогамъ нагоды до атаківъ на коло польске. Бѣлиньскій думаѣ, що кождый выбраный посолъ, сли вѣнъ католикъ и Полякъ, є рѣвно добрый, якъ кождый иншій посолъ. Маѣмо, каже, ити разомъ! Бѣлиньскій не може зрозумѣти, для чого послы польскій подѣлили ся; тажъ они є до рыми католиками и Поляками. Вѣнъ хотѣвъ бы знати: що болить послівъ людовыхъ? Позаякъ вѣдношины політичній заострили ся, то вѣнъ бажае зъединеня всѣхъ послівъ въ колѣ польскѣмъ. Сторонництва народній переконѣдчать ся, що имъ въ колѣ польскѣмъ буде вести ся добре. Бѣлиньскій запевнювавъ, що въ колѣ польскѣмъ нема консервативныхъ кастъ. Его то дуже тѣшить, що людъ польскій обудивъ ся до політичного жытя, дуже тѣшить его рухъ людовый...

По Бѣлиньскѣмъ забравъ слово Стапіньскій. Звернувъ передовсѣмъ увагу Бѣлиньского, що прибувшій на конференцію польскій послы опозиційній [а є ихъ 11] репрезентують рѣзній сторонництва опозиційнѣ; лишь поодинокій групы можуть за себе складати заявы, а не одна група за другу. Отже именемъ польского сторонництва людового заявляе Стапіньскій, що головною перешкодою вступленя до кола польского є се, що тамъ сидять люде, котрій кровію и мальтретованемъ народу дѣйшли до своихъ мандатівъ. На се є тысячѣ доказівъ. Далѣ — статутъ кола польского кнеблюе уста кождому послови. А остаточною перешкодою є шкѣдна політика кола польского въ краю и по-за краемъ. Край знищеный політикою кола польского. Пануюча партія знасилювае нарѣдъ на кождѣмъ кроцѣ. Всюды вкрали ся хибы, навѣть до вымѣру справедливости та адміністрації. А все те робить ся лишь тому, щобы кліка могла удержати ся при керми. На вні компромітуе ся нарѣдъ політикою реакційною, антиконституційною. Остаточнымъ успѣхомъ політики кола польского є нужда, зойки люду, масова еміграція, взагалѣ розпука народу. Польска партія людова, вступивши до кола польского, заразила бы ся хибами пануючои кліки. Мусѣли бы минути цѣлій роки, мусѣло бы щезнути повѣряне люду, заким взагалѣ могла бы бути бесѣда о полученю сторонництва людового зъ коломъ польскимъ. Бѣлиньскій – мовивъ далѣ Стапіньскій — говорывъ о внѣшныхъ непріятеляхъ, але тѣ менше небезпечній, нѣжь внутрѣшній, а за такихъ мусить людова партія уважати пануючу кліку зъ ей безоглядностю для люду. Послы польского людового сторонництва выбраній вѣдъ условѣмъ, що не приступлять до кола польского, и такъ мусять полишити ся.

По Стапіньскѣмъ промовлявъ стояловедь Кубікъ. Вѣнъ — якъ каже Kurjer lwowski — подавъ станьчикамъ цѣлый ихъ обрахунокъ совѣсти. Н. пр. сказавъ, що у многихъ громадахъ вѣйтами є ноториѣ злодѣѣ, а прецѣнь волосъ зъ головы имъ не спаде, бо они є агітаторами пануючои кліки.

Посолъ Соколовскій [демократъ барвы N. Reform'ы] высказавъ гадку, що причины наведеныхъ жалівъ власне дадуть ся усунути черезъ приступлене селяньскихъ послівъ до кола польского. Коло уважае, що богато въ тыхъ жалівъ маѣ вѣдставу, най отже опозиційній послы вступають до него. Соколовскій запевнювавъ, що коло польске увзгляднить всѣ бажаня опозиціи. Вѣнъ знае, що теперѣшне правительство числить ся зъ польскими послами опозиційными. *Грозять новій выборы, правительство хоче розбити коло польске* и длятого селяньскій послы польскій повиній вступити до кола. Заохочуючи ихъ до того, Соколовскій запевнювавъ, що селяньскій послы можуть опанувати коло, котре боронить [?!] интересівъ юду. Най отже польскій послы селяньскій стережуть ся передъ австрійскою девізою: „divide et impera“.

Бѣлиньскій забравши знова слово вѣдповѣвъ, що коло польске мусить згортати въ собѣ всѣхъ послівъ, хоть-бы выбраныхъ и такими средствами, о якихъ говорывъ п. Стапіньскій. Жалобы на переслѣдуване люду, на суды и на адміністрацію перестануть зъ хвилею вступленя до кола. Сли опозиціоністы вступлять теперь до кола то при найближшихъ выборахъ не буде ся ихъ поборювати. Коло польске возьме собѣ горячо до серця, чого лишь опозиція зажадае.

Посолъ кс. Стояловскій спытавъ: що Бѣлиньскій дасть посламъ опозиційнымъ за вступленѣ до кола? Передъ двома роками бесѣдникъ переговорювавъ зъ Бѣлиньскимъ въ Краковѣ, але переговоры розбили ся. Вкінци кс. Стояловскій заявивъ, що не вѣрить колу польскому.

Посолъ Данелякъ [давнѣйше стояловедь, а теперь політикъ на свою руку] заявивъ, що пришовъ до пересвѣченя, що найкористнѣйше буде вступити до кола польского, отже звернувъ ся зъ прошенемъ до послівъ опозиційныхъ, щобы зробили то само. Чей-же потому можна бы зновъ зъ кола выступити.

Посолъ Шаверъ [стояловедь] высказавъ гадку, що польскій опозиціоністы не маютъ права вступати до кола польского безъ запытаня люду о гадку.

На внесене Вінковского ухвалено за для спѣшненои поры перервати конференцію. Бѣлиньскій запевнювавъ продовжене конференціи на середу, однакъ не знати, чи по такѣй першѣй конференціи коло польске схоче дальше трудити ся... А може!...

Зъ рады державной.

Вчерашный день принѣсъ ту несподѣванку, що на обохъ віцепрезидентівъ палаты выбрано членівъ правиць, такъ що цѣла презідія належить до правиць. Передъ голосованемъ вѣдбувало ся въ тій справѣ дуже бурливе засѣданѣ выконуючого комітету правиць. Кандидатомъ правиць бувъ именно п. Ферянчіцъ. Хочь вѣнъ заявивъ, що выбору не прийме, хочь навѣть самій Словѣнцѣ зрозумѣвали зъ кандидатуры Ферянчіца, молодо-Чехи напирали на его выборъ, бо въ той способѣ хотѣли выпробувати силу правиць. Упрѣ молодо-Чехівъ толкують собѣ також въ той способѣ, що они вже вчера хотѣли выкликати роздвоене въ правици, абы мати причину переходу до рѣшучои опозиціи, котру п. Ентель заповѣвъ бувъ вже на першѣмъ засѣданю палаты. Католицко-людова партія не хотѣла вѣдъ нѣякимъ условѣмъ згодити ся на кандидатуру Ферянчіца и въ наслѣдокъ того выборъ п. Прадого бувъ майже запевненый. Коло польске рѣшило выкористати замѣшане для себе, зібрало ся на нараду и ухвалило на першого віцепрезидента кандидувати д-ра Пентака. Въ колѣ польскѣмъ д-ръ Пентакъ одержавъ 28, Дѣдушицкій 20 голосівъ. При голосованю въ повнѣй палатѣ Пентакъ одержавъ 97, Праде 165 голосівъ. При выборѣ другого віцепрезидента, цѣла нѣмецка лѣвиця выйшла зъ салѣ. Вѣддано всего 176 картокъ мѣжъ которыми 4 були порожнѣ. Выбраный п. Лупулъ 169 голосами. Вѣдтакъ наступивъ выборъ секретарівъ. Се, що цѣла презідія складае ся зъ членівъ правиць, не богато причинить ся до злагодженя напруженыхъ вѣдносинъ въ парляментѣ, бо лѣвиця цѣлкомъ не буде старати ся о се, абы презідіи улекшити ведене парляментарныхъ праць. Черезъ унеможливлене выбору Ферянчіца, понесувала ся зновъ гармонія мѣжъ поодинокими сторонництвами правиць и молодо-Чехи спѣльно зъ Словѣнцями не разъ постарають ся о се, щобы коло польске вѣдчуло бракъ Ферянчіца на презідіяльнѣмъ мѣсци.

На початку засѣданя антісемітскій посолъ Бельоглявекъ спытавъ президента, чи вѣнъ хоче просити міністра судівництва о якъ найскорѣйшу вѣдповѣдь на интерпеляцію внесену онодгы пп. Быкомъ и Рапапортомъ, а підписану 10 жидами и 21 поляками, котрій въ той способѣ недвозначно станули по сторонѣ жидівского ритуального убійцѣ. Бесѣдникъ домагае ся, абы сеся справа прийшла якъ найскорше вѣдъ дискусію въ палатѣ послівъ.

Міністеръ зелѣзниць Вітекъ вѣдповѣвъ на

зъ соціяльно-демократичнои партіи въ Нѣмеччинѣ.

X.

(*Соціялізмъ а мужики.*)

Змалювавши въ загальныхъ чертахъ станъ хлѣборобства и тенденціи [змаганя], якій въ нѣмъ появляють ся, переходить Каутскій до выкладу аґрарнои політики соціяльнои демократіи и такъ рѣчь выкладае:

Хоть соціяльна демократія опирае ся головно на елементахъ занятыхъ въ промыслѣ, то рѣльництва она зъ очей тратити не може. Пролетаріятъ є спадкоемцемъ нинѣшнои суспільности, отже вѣнъ маѣ якъ найбѣльше интересу въ тѣмъ, щобъ его спадокъ выпавъ якъ найбогатше. Якій тамъ и будуть вѣдносины мѣжъ промысломъ а рѣльництвомъ, то земля все-таки буде вѣдставою людского бутя. Ей сила продукційна є рѣшаючимъ чинникомъ для оцѣненя накладу працѣ потрѣбного для удержаня суспільности; характеръ ей є рѣшаючимъ чинникомъ при оцѣнюваню тѣлесного и духового характеру населеня.

Але також теперѣшність вымагае того. Для пролетаріяту не є рѣчею байдужною, чи средства до жытя идуть въ цѣнѣ въ гору; для темпа класовои борбы не є байдужне, якій є станъ жытя сельского населеня, чи то населене є темною, глупою масою, чи нѣ.

Крѣмъ того верствы сельскій маютъ великє значѣне політичне. На тыхъ верствахъ опирала ся доси політична сила сучасныхъ державъ и хоть верствы тѣ нинѣ въ розкладѣ и йдуть до упадку, то правительство задля політичнои ихъ ваги вѣддержуе ихъ. Зъ тои то причины и соціяльній демократы маютъ интересъ занятися селянъствомъ. И занитересували ся нимъ соціяльній демократы рѣзныхъ краѣвъ, зачали шукати вѣдставъ до аґрарнои політики и аґрарнои програмы.

Погляды въ тій справѣ подѣленѣ. Тѣ, що головно напирали, щобы занятися мужиками, аргументували: Мужикъ на селѣ є пролетаремъ, а соціяльна демократія є партіею борбы класовои пролетарівъ противъ капіталу. Она мусить зважати на хвилевій потребы. Якъ въ мѣстѣ боронить роботника передъ капіталістичного вызискувача, такъ на селѣ повинна она выступити противъ лихваря; якъ въ мѣстѣ запобѣгае ся нуждѣ мѣского роботника, такъ само повинно ся запобѣгати всѣми вѣдповѣдными средствами нуждѣ на селѣ. Охорона мужика [Bauernschutz] є конечнымъ доповненемъ охороны роботника [Arbeiterschutz].

Отже Каутскій не годить ся на се. Правда — каже вѣнъ — що житевый ступѣнь мужика є дуже часто пролетарскій, а навѣть, можна сказати, стоить низше пролетаря. Але тымъ не сказано, що его интересы класовій є такій самій якъ пролетаря.

Характеристичною цѣхою сучасного пролетаріяту не є его нужда. Убогій були и давнѣйшими часами, та сучасный рухъ пролетарскій не маѣ въ тымъ нѣчого спѣльного. Тамтымъ долягавъ не бракъ средствъ продукційныхъ, а бракъ средствъ до жытя; они були комуністами подѣлу, а нинѣшній соціялісты є соціялістами сполучени. Нынѣшный пролетарь може мати и добрый заробокъ, може навѣть мати трохи майна, н. пр. домъ, — а все-таки вѣнъ є пролетарь, бо працюе при средствахъ продукційныхъ, котрій не є его власностю. Крѣмъ того роботникъ промысловый [пролетарь] жие все окремо вѣдъ родины свого роботодавця, коли тымчасомъ роботникъ сельскій жие звычайно спѣльно.

Мѣжъ платнымъ роботникомъ промысловымъ [пролетаремъ] а мужикомъ истнуе дуже велика рѣзниця. Мужикъ може бути фактичнымъ пролетаремъ черезъ свои довги, а мимо того вѣнъ посѣдае средства продукційній: маѣ знаряды господарскій, худобу, инвентарь. И хоть вѣнъ пролетарь, то способъ его думаня згоджуе ся зъ поглядами капіталістичными.

Найбѣльшій антагонізмъ мѣжъ роботникомъ промысловымъ а мужикомъ проявляе ся звычайно длятого, що хлѣборобъ є продуцентомъ, а роботникъ консументомъ. Хлѣборобъ бажае вѣдвышеня цѣны своихъ продуктівъ, а зновъ идеаломъ роботника є, щобы цѣны средствъ консумційныхъ [пожывы] були якъ найнижшій. Мужикъ хоче усунути всяку конкуренцію зъ торгу, а роботникъ радъ бѣ и зъ смакомъ буде ѣсти продукты и позаевропейскій, сли они тѣлько дешевшій, нѣжь продукты мѣсцевій.

Не голодъ, не довги рѣшають о тѣмъ, чи хлѣборобъ є пролетаремъ, але то: чи вѣнъ продае свою силу робучу, чи средства консумційній. Голодъ и задовжене ще не вытворюють спѣльности интересівъ мужика зъ пролетаріятомъ промысловымъ, бо коли голодъ заспокоеный, то довги можна сплатити лишь тогдѣ, коли цѣны средствъ консумційныхъ идуть въ гору.

Выходило бы отже, що мужики можуть дуже легко стати въ рукахъ реакціи орудемъ противъ роботниковъ, якъ то було 1848 року. Однакъ въ тѣмъ взглядѣ треба взяти на увагу фактъ, що число мужиковъ, въ порѣвнаню до загального числа населеня, зменшае ся. Въ 1848 р. мужики становили въ Нѣмеччинѣ ³/₄ цѣлого населеня нинѣ лишь ¹/₃. То само явище видно у Франціи, въ Англіи, отже можна его приняти за загальну тенденцію въ розвою економічнѣмъ. А зъ того заключене, що соціяльна демократія не маѣ вже обавы передъ наваломъ мужицтва. Коли соціяльна демократія сполучить въ своѣмъ таборѣ весь пролетаріятъ, то вже зъ мужикомъ дасть сооѣ лекше раду. Лишь не треба, каже, забувати, що аґітація на селѣ маѣ дѣло зъ роботникомъ, котрый не вѣдчуваѣ спонуки до орґанізаціи, тупымъ на умѣ, не умѣючымъ читати або выхованѣмъ на пустій лектурѣ и т. д. Крѣмъ того пролетарь сельскій маѣ неразъ интересы тотожній зъ мужикомъ-властителемъ, бо годуе на продажъ бѣроги, гуси, продае молоко, яйця, ярину, а часомъ навѣть збѣже зъ своихъ ординарій. Однакъ все те не значить богато, сли такій пролетарь знае, що доля его не змѣнить ся.

Промысловый роботникъ є зовсѣмъ инакшій тамъ, де вѣнъ маѣ надѣю стати колись майстромъ, отворити свій варстатъ, а инакшій тамъ, де вже нема надѣѣ выбити ся на самостійного підприемця. Такъ само маѣ ся рѣчь зъ пролетаремъ сельскимъ, котрый маѣ надѣю дорогою ощадности станути колись на власныхъ ногахъ, купити хату и бути .. самостійнымъ господаремъ-халупникомъ. Підтримувати тую надѣю уважають консервативній сферы за дуже важну задачу. Роботникъ, надѣючись колись бути самостійнымъ, є дуже уляглымъ своему хлѣбодавцеви и йде ему підъ руку. Того средства уживають паны у всходныхъ Прусахъ, улекшуючи деякимъ роботникамъ мужикамъ набуте хаты и маленького кавалка поля та черезъ те

интерпеляцію п. Туспя въ справѣ регуляцін платнѣ урядниковъ державныхъ зелѣзниць и заявивъ, що справа буде полагоджена въ найблизшій будучности а дотычне розпоряджене буде оголошене вже дня 1-ого падолиста с. р.

Правительство внесло предложеня въ справѣ запомогъ въ державного скарбу для краѣвъ навѣщеныхъ сего року повенею и иншими елементарными катастрофами. На тѣ запомоги и на направы знищеныхъ повенею правительственныхъ обектовъ, правительство домагае ся кредиту въ квотѣ 9,800.000 зр. П. Яворскій внѣсъ, абы сесе предложене уважати за нагле и вдбелати его до окремои запомоговои комісіи. Наглость ухвалено.

Справы парляментарні.

Подобно якъ нѣмецко-національні послы Кайзеръ, Гофманъ и Велентофъ, поставили и нѣмецкій поступовцѣ [ліберялы] д-ры Функе, Гросъ и Перґельтъ внесокъ о обжалованне міністерства гр. Туна такого змѣсту:

„Цѣсарскимъ розпорядженемъ зъ дня 17 липня 1899 В. з. д. ч. 120 змѣнено законы въ справѣ безпосередныхъ податковъ и австро-угорскои цловои тарифы; цѣсарскимъ розпорядженемъ зъ 21 вересня 1899 В. з. д. ч. 176 выдано заряджене въ справѣ економічного вдношеня до краѣвъ угорскои короны, цѣлковитои сплаты державныхъ нотъ, заведеня короновои валюты яко валюты краевои, продовженя привілею австро-угорского банку и упорядкованя 80 міліонового довгу. Оба сі цѣсарскі розпорядженя покликують ся на §. 14-ый основного закона державного зъ 21-ого грудня 1867 В. з. д. ч. 141. Але поставленій въ наведенѣмъ §. 14-ѣмъ услѣвя при выданю наведеныхъ розпоряджень не истнували, бо некуча конечность выданыхъ розпоряджень була ясна ще тогды, коли радивъ парляментъ, а вдрочено его лишь на се, абы достали позвы оправданя примѣненя §. 14-ого, и многій зъ выданыхъ розпоряджень тревало обтяжають австрійскій державный скарбъ. Очевидне надужите, яке лежить въ примѣненю цитованого §. 14-ого, прямо накладае на пдписаныхъ послвъ обовязокъ станути въ оборонѣ нарушеног конституція и выступити противъ правительства, котре сесю конституцію нарушило. На пдставѣ §. 2. закона зъ 25 липня 1867 В. з. д. ч. 101 о вдвѣчальности міністрвъ пдписаній ставлять внесене, абы потягнути до одвѣчальности и поставити въ станъ обжалованя всѣхъ членвъ бувшого міністерства гр. Туна за свѣдоме нарушене конституційного закона зъ 21 грудня 1867 В. з. д. ч. 141 выданемъ цѣсарского розпорядженя зъ дня 17 липня 1899 В. з. д. ч. 120 и зъ дня 21 вересня 1899 В. з. д. ч. 176."

——

П. Дашиньскій зъ товаришами заголосивъ слѣдуюче нагле внесене о внесене §. 14-ого:

„Зважившп, що правительство ґрафа Баденього якъ и бар. Ґавча, а въ найбольшихъ розмѣрахъ гр. Туна пдъ покрышкою §. 14-ого зъ 21 грудня 1867 выконали цѣлый рядъ нарушень конституція; зважившп дальше, що надужите права выдаваня розпоряджень на случай наглои потребы, котре вже вдъ десятокъ лѣтъ стало ся засадою австрійского правительства, въ послѣдныхъ часахъ перемѣнило ся въ правительственну систему и що особливо правительство гр. Туна при помочи §. 14-ого посередными податками зарядило пдвышене обтяженя широкихъ верствъ населення и зрадило интересы Австрія въ користь Угорщины; вкінци зважившп, що исторія повстаня §. 14-ого безъ сумнѣву вказуе на се, що тутъ розходить ся о зарядженя правительства на случай наглои потребы, якій выринають въ чрсѣ неприсутности парляменту, а правительство мимо того, покликуючи ся на сей 14-ый параґраф, допустило ся такои масы случаѣвъ зломаня конституція, вносимо: Палата послвъ зволить ухвалити: §. 14-ый закона зъ 21 грудня 1867 В. з. д. ч. 141, котрымъ змѣнено основный законъ о державнѣй репрезентація зъ 1861 року, зносить ся. Що до формального вносимо: Предложене внесене вде пдъ нараду зъ всѣма, пдсля §. 42 ого реґуляміну можливыми скороченями, особливо безъ вдсылання до комісіи."

Въ тѣмъ самѣмъ дѣлѣ поставили послы Кайзеръ, д-ръ Перґельтъ и Швеґель зъ товаришами, въ справѣ §. 14-ого слѣдуюче внесене:

„Пдписанѣ послы суть того переконаня, що §. 14-ый основного закона о державнѣй репрезентація, котрый въ послѣдныхъ часахъ примѣнювано противъ духа и тексту конституція, мусить бути безусловно усуненый. Для того ставимо внесене: „Палата выбирае комісію зложену зъ 36 членвъ, котра предложить проэктъ закона заступаючого §. 14 ый основного закона о державнѣй репрезентаціи и лише для дѣйстныхъ наглыхъ случаѣвъ установить щось черезъ докладній постановы конституція."

Переглядъ політичный.

Въ вѣйнѣ Англіи зъ Трансвалемъ маемо теперь два военній театры: Одинъ на заходнѣй, другій на всходнѣй граници Трансвалю, але оба лежать на англійскѣй територіи. Вѣсти зъ вдтамъ суть дуже пдзній, скупій, и дуже часто перекрученій, бо англійскій уряды телеґрафічній здержують и цензурують депешѣ. На заходѣ Буры бомбардують Мафкінґъ, притѣмъ знищили водопровдъ, такъ, що въ мѣстѣ нема воды. Коли Мафкінґъ вывѣсивъ бѣлу хоруговь, Буры выслали до мѣста парляментарвъ зъ запытанемъ, чи мѣсто капітулюе. Ихъ выдержано 6 годинъ и зъ завязанымы очима вдбслано безъ вдповѣди. Супротивъ того Буры зачали наново бомбардувати и заняли вже друге передмѣстє Мафкінґа. Здаесь, що нинѣ мѣсто вже заняли. Зъ Лондона телеґрафують, що пдчасъ бомбардованя выбухли пдземній мины, при чѣмъ погибло пвтора тысяча Бурвъ. Всходнѣй армін Бурвъ — якъ доносять англійскій телеґрамы зъ Капштаду, не веде ся. Буры напосѣли ся на Ледісметъ, де сконцетрованій англійскій силы Наталю. До тои точки стягають ся всѣ колюмны Бурвъ. Недалеко Ледісметъ є укрѣпленый англійскій таборъ, на котрый ударило 4000 Бурвъ зъ 45 арматами. Артилерія Бурвъ уставила ся на укрѣпленѣмъ горбѣ и зъ вдтамъ бомбардувала Ґленке. Противъ нихъ выслано англійску артилерію и два полки пѣхоты. По кількагодинній борбѣ Англійцѣ заняли позицію Бурвъ, котрі цофнули ся на всходъ. При тѣмъ забрано Бурамъ пять арматъ. Страты Англійцѣвъ дуже великій, головный комендантъ тяжко раненый. Окремый вддѣлъ Бурвъ зачавъ бомбардувати Дендіхъ, мѣсто положене на пвночъ вдъ Ледісметъ. Новій операція военній зачнуть ся ще на полудни, бо часть оранжскои армія переступила границю до краю Ґріка и мала вже кількa бійокъ зъ англійскою полевою жандармерію, котра спасла ся бѣгствомъ. Трансвальске правительство приарештувало въ Іоганесбурзѣ 300.000 унцій сырого золота, яке мало бути выслане до однои зъ англійскихъ пристаней. Англійске правительство старае ся теперь выкликати революцію мурпиьскихъ племенъ въ Трансвали и Оранія. Бечуаны и Босуты вже збунтували ся. Сли Бурамъ поведе ся знозъ збунтувати англійскихъ Зулюсбвъ, Кафрбвъ и иншихъ дикунбвъ, будемо мати не вѣйну, а чисту бестійску рѣзню въ кождѣмъ закутку полудневои Африки.

Въ Англіи велике вражене зробило поклике міліціи. Зъ огляду на се, що ситуація вѣйскъ въ Африцѣ ще не може бути така страшна, абы ажь міліціи мусѣли нти имъ на помѣчь, толкують собѣ сесе зарядженя такъ, що правительство хоче бути приготоване на всѣ несподѣванки въ Капландѣ и заасекурувати ся передъ внутрѣшными конфліктами. Въ Россіи публична опінія стае по сторонѣ Трансвальцѣвъ. Дневники домагають ся, абы до Трансвалю выслано вддѣлы червоного хреста. Нѣмецка Petersburger Ztg. доносить, що рѣшене въ справѣ высланя россійскихъ санітарныхъ возвъ буде сими днями порѣшене. Дневникъ „Россія" доносить, що одержала великій грошевій сумы на зорґаніоване полку россійскихъ охотниковъ на помѣчь Трансвальцямъ. „Московскія Вѣдомости пишуть: Теперѣшна хвиля улекшуе довершене угоды мѣжь Нѣмеччиною и Францією. Такъ въ Берлинѣ якъ и въ Парижи можуть бути переконанй, що всѣ зарядженя, якій можуть Англійцямъ перешкодити въ дальшихъ добычахъ, знайдуть въ Россіи найбольше поперте.

На покрытє коштвъ вѣйны англійске правительство жадае вдъ парляменту десять міліонбвъ фунтбвъ штерлінґбвъ. Сеся сума певно покаже ся не выстатчаючою, и правительство буде мусѣло вы ту нти зъ новымъ жаданемъ. Потрѣбну квоту правительство гадае стягнути черезъ пдвышене доходовыхъ податковъ. Зъ огляду на се, що доходовый податокъ въ Англіи и такъ вже дуже высокій, крокъ правительства певно выкличе невдоволене широкихъ масъ населення и протестъ противъ вѣйны.

——

Сербскій парляментъ вѣдрочено до дня 30-ого грудня с. р. Послѣдна сесія сербского законодатного тѣла була цѣкава симъ, що послы вдъ обухомъ терорізму Міляна, не смѣли выступити противъ правительственныхъ предложень и ухвалювали ихъ одноголосно. Деякій предложеня ухвалюзано навѣть черезъ аклямацію. Черезъ аклямацію майже безъ дискусін ухвалено додатковый кредитъ 3½ міліонбвъ франковъ на вѣйсковій цѣли, хочь бѣльша половина послвъ була въ душѣ противна сему предложеню. Такъ само противъ свого переконаня ухвалили послы правительственне предложене въ справѣ змѣны закона о доходовыхъ податкахъ. Населенє Сербіи не дуже буде вдячне своимъ посламъ за нове обтяженя податками. Послѣдный процесъ такъ перепудивъ всѣхъ послвъ, що кождый зъ нихъ зб страху, абы противъ него не скомпоновано процесу о державу зраду, голосувавъ за правительственными предложеніями, не знаючи навѣть ихъ змѣсту. Велику сензацію выкликало правительственне предложене въ справѣ уряджения тайнои поліціи въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ, и вддѣлу тои поліціи, котрый мае шпиґляти мѣжь урядниками. Сесе предложене, котре выкликало мѣжь урядниками загальный переполохъ, доказуе, що сербска династія и правительство не може вѣрити навѣть власнымъ урядникамъ. Честь и жите сербскихъ урядниковъ висить теперь на волоску, бо оно зависне вдъ ласки тайныхъ шпѣгунбвъ Міляна.

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Дальшій свѣдокъ Казимиръ Одживольскій [шуринъ Щепановского, бо ихъ жѣнки рбдній сестры] насамперед оповѣдае свою житєпись. Вступивъ до служби у Щепановского, котрого цѣнивъ высоко. Въ р. 1886 выѣхавъ до Аргентины, де вдкрыто нафту. Два разы ѣздивъ туда и „польскими робтниками" копавъ нафту. Въ р. 1893 наставъ тамъ крахъ, то вонъ вернувъ до краю, и то безъ гроша. Опбля вступивъ въ спблку зъ Вольскимъ и вдъ того часу вели они рбній пбдприемства зъ иншими спбльниками. Въ Схбдници доробили ся майна, хочь зъ початку мали всякій втраты и неудачѣ.

Збзнання свѣдка въ справѣ Щепановского не принесли нѣчо нового, були рбвнозвучній изъ збзнанями Вольского Оповѣдавъ, що Зіма по продажи Схбдниці „рвавъ собѣ волосе на головѣ" и казавъ, що знищивъ Щепановского и Касу и спблку [Вольского-Одживольского]. Вкінци спблка сама не хотѣла вживати тайного кредиту та й Зіма почавъ имъ вдмовляти позичокъ на якій-небудь потатцѣ дневникарскій, до того наплывали векслѣ Щепановского зъ Вѣдня — отже они постановили дати ґарантію за Щепановского.

Вдтакъ предсѣдатель вдчитавъ меморіялъ спблки Вольского-Одживольского до Зімы, предложеный опбля шконтруючій комісіи въ сѣчни сего року. Описано тамъ въ дуже гарныхъ барвахъ вартбсть ихъ ґарантіи и заангельовано до заряду Касы въ дусѣ „народово-патріотичнѣмъ", щобы не дозволила на переходъ въ чужій руки „одинокои польскои копальнѣ". Спблка обчислила свое майно на 11,370.000 зр. Дальше на пытаня предсѣдателя каже свѣдокъ, що спблка почувала ся до обовязку сплатити всѣ довги Щепановского и свои и була бы се рѣшучо зробила зъ доходбвъ Схбдниці, коли-бъ ій були дали на се часъ. Свѣдокъ противить ся проданю Схбдниці, на чѣмъ Каса лише стратила бы. Вдтакъ Одживольскій полсвае причины, які наклонили спблку до ґарантіи за Щепановского, котрого апотеозуе якъ якого идола. При тѣмъ зробивъ докбръ галицкій прасѣ, котра въ подробицяхъ описуе основане кождого нового староства, а мовчить про кождую нову копальню, хочь се є нове жерело національного богатства. Въ Лондонѣ и въ Парижи бѣльше знають про Схбдницю, якъ у насъ у Львовѣ. Крахъ Касы може теперь заинтересуе сонливый загалъ справами промыслу.

Потому свѣдокъ вдповѣдае на рбзній пытаня оборонця. Лодзиньского называе „пессімістомъ". О Схбдници каже, що она теперь дуже пбднесла ся. Перше було тамъ до 40 шиббвъ а теперь є до 600. Працюе тамъ 5000 робітниковъ, що зароблюють вдъ 25 до 40 зр. мѣсячно, а мають ще мешкане, свѣтло и опалъ; для ихъ дѣтей є школа. Побудовано тамъ и фабрику знарядовъ до верченя та до робленя руръ и т и

На пытане предсѣдателя, чи на засѣданяхъ промысловцѣвъ, на котрыхъ бувавъ и свѣдокъ, выступавъ Щепановскій яко фантастъ, идеалістъ, чи трактувавъ рѣчи реально, — знавъ свѣдокъ знозъ въ одушевлене для особы Щепановского. „Сли Щепановскій є фантастомъ", то и Австрія є фантазією — сказавъ свѣдокъ — бо Щепановскій укладавъ буджетъ для Австрія, укладавъ тарифы зелѣзничій, а чей зелѣзницѣ не ѣдуть на мѣсяць! Щепановского выбирано до всѣхъ комісій въ соймѣ. Вонъ сотворивъ красвый промыслъ, зорґанізувавъ его, а чи змбгъ бы се фантастъ? Свѣдокъ не винить Щепановского за се, що впавъ жертвою вызыску рбзныхъ „шумовинъ". Щепановскій бувъ членомъ рады надзирающои въ Анґльобанку, а коли уступивъ, благали его листовно, щобы назадъ вернувъ ся. Вонъ розвязавъ въ соймѣ широкій проэктъ промыслу для Галичины, а ему на смѣхъ давано до полагоджувания справы шупасництва або „заведеня Кульпаркбвского! Несвѣдомій рѣчи люде кричать на засѣданяхъ, що промыслъ въ Схбдници нѣчого не варта, а коли имъ сказати: „Чому не приѣдете и не оглянете?" то кажуть: „Або мы на тѣмъ знаемо ся?" [На сали веселбсть]

На пытане д ра Ґрека въ справѣ выдатковъ на Słowo polskie вдповѣдае свѣдокъ, що Щепановскій не ложивъ на Słowo грошей, тблько спблка, котра хотѣла, щобы Щепановскій слова правды и свѣтла кидавъ краями; тымчасомъ вонъ занедужавъ. Дневникъ сей обняла спблка на власну руку. Зыску, каже Одживольскій, зъ выдавництва Słowa не було нѣякого.

На дотычне запытане предсѣдателя присутный свѣдокъ Лодзиньскій подае, що зъ доходбвъ Схбдниці сплачено теперь Касѣ 200.000 зр. яко звороть затягненои по руцѣ позички и сплачено банкови діссельдорфскому 300.000 зр.

Пбдъ конець Одживольскій апелюе, щобы Схбдницю, сей „послѣдный постерунокъ польского промыслу" не пустити въ чужій руки, але нехай набуде єи або Каса або Банкъ краевый на власнбсть. Инакше край потерпить втрату.

Зъ дальшихъ доказовыхъ свѣдкбвъ переслухано ще пп. Конст. Ґайнріха и Кароля Піндера, на котрыхъ имена були въ Касѣ конта, а властиво належали до Щепановского.

Першій станувъ Ґайнріхъ [властитель реальности]. Вонъ бувъ управителемъ пбдприемствъ Щепановского передъ Лодзиньскимъ и мавъ въ части причинитись до неповоджень Щепановского. Вонъ збзнавъ, що въ 1892 р. Зіма дѣйстно отворивъ бувъ на его имя конто для Щепановского, а на пбдкладѣ конта було зложено 20.000 зр. въ ефектахъ. На се конто побрано квоту 148.000 зр., котрій пбсля книгъ Касы въ 1895 р. сплачено. По замкненю конта не дбставъ свѣдокъ нѣякихъ паперовъ анѣ повѣдомленя.

Другій свѣдокъ Кар. Піндеръ [касіеръ скрахованого банку кредитового] признае, що выбравъ въ Касѣ на свое конто 20.000 зр., але о квотѣ 300.000 зр., що фіґуруе въ тѣмъ контѣ, нѣчого не знае. Его имени надужито такъ само, якъ д-ра Лілієна.

Предсѣдатель подае до вѣдомости, що зажадавъ зъ Касы екзембіту, котрый вдносить ся до конта Піндера, але сего екзембіту не знайдено [!]; прислали тблько вдписъ протоколу дотычного числа, котрый мѣстить тблько сесй загадочній слова: *„Предметъ — З. Мархвицкій — въ справѣ рахунку бѣжучого 757"* [т. є. рахунку Щепановского]

Прокураторъ п. Гайдереръ запытуе обж. Вендриховского, якимъ способомъ найдено на асиґнатахъ, дотыкаючихъ сихъ конть, замѣтки о пбдкладахъ [покрытяхъ], коли пбсля книгъ були се лишь „хвилевій акредитаціи" безъ пбдкладовъ. — Вендриховскій не може пояснити, якъ Зіма переводивъ такій обманьства, не боячись контролѣ бухгальтера, та заявляе, що на Зіму напосѣвъ ся бувъ навѣть комісарь правительственный [радникъ Клеберґъ] а нѣчого ему не вдѣявъ.

Дальшій свѣдокъ Казубскій [бувшій бухгальтеръ Щепановского] оповѣдае, що по обнятю въ 1895 р. уряду у Щепановского, найшовъ всѣ книги въ такѣмъ неладѣ, що мусѣвъ кинути ихъ въ кутъ а завести новій. Окремого конта Касы щадничои не ведено, о тайныхъ книгахъ нѣхто не знавъ, такъ само и о складаню паперовъ на пбдкладъ.

Въ дальшій розправѣ вдчитано збзнана радника намѣстництва Добровольского, котрый въ 1899 р. переводивъ рахунки Вольского и Одживольского и найшовъ ихъ въ ладѣ. Рахунки Щепановского находились въ ладѣ лише вдъ часбвъ управы Лодзиньского.

приднують собѣ робітниковъ взагалѣ. Але дуже часто приходить ся тымъ робітникамъ сказати о собѣ: „надѣвъ ся дѣдъ на мѣдъ, та лягъ безъ вечерѣ спати".

Що зновъ до тои опѣки для мужика, якои жадае де-хто вдъ соціяльнои демократіи, то Каутскій аргументуе такъ:

„Соціяльна демократія не є выключно партією класовои борбы пролетаріяту. Она рбвночасно стремить до розвою цѣлого суспбльного орґанізму зъ теперѣшнои капіталістичнои стадія въ нову высшу форму. Выходячи зъ того становища — соціяльна-демократія орґанізувала и помагала робітникамъ, однакъ де ходило о поступъ економічный, то соціяльній демократы знали, що вонъ дуже часто стае причиною руины дбткненыхъ нимъ верствъ народу. Але звѣстно було такожь, що затамоване того поступу потягае за собою ще гбршій наслѣдки. И звычайно руина въ першій хвили мала въ собѣ и средства пбддвигненя; такъ на примѣръ бачимо въ тыхъ галузяхъ промыслу, де панує теперь машина, коротшій часъ працѣ, бѣльшу плату и лѣпшій вдносины, нѣжь тогдѣ, коли даный промыслъ находивъ ся ще въ станѣ ремѣсла. Такъ отже соціялізмъ боронить робітника яко чоловѣка, а не его занбдъ. То само можна сказати и о мужикахъ. Охорона мужикбвъ — значить охорона мужика яко чоловѣка, а не охорона мужицкои власности. Та власность є якъразъ причиною его нужды, бо дуже часто можна вже на селѣ стрѣтити робітниковъ, що мають ся лѣпше, нѣжь дрббній властителѣ. Охорона мужицкои власности може-бъ и пбднесла мужика економічно, але зруйнувала бы его фізично яко чоловѣка; впрочѣмъ було бы то стремлене реакційне, йдуче противъ стремлень часу. Конець-кбнцѣвъ оно лишило бы ся такожь безъ наслѣдкбвъ; могло-бъ лише на якійсь часъ здержати розвбй суспбльный".

(*Дальше буде.*)

— Дальше вѣдчитано письма торговельныхъ палатъ *львівской* и *пештеньской*, въ котрыхъ сказано, що *куксы* [вуглевѣ удѣлы] и вальоры фабрики бочокъ Полького не були нотований на біржи. Вѣдчитано також выказъ довговъ скрахованого банку кредитового въ Касѣ, а выносили они до кінца 1898 р. показану суму 1,122.000 зр., а на те було зложеныхъ на підкладъ тілько 749.000 зр. въ паперахъ. Въ часѣ руну сплативъ банкъ свій довгъ [чи все до крейцара?]. Характеристичне се, що довги сего банку мѣстилися въ контахъ не на „фірмѣ банковій", але на „имена урядниковъ" сего банку, пр на имя Ліндера.

Д-ръ Ашкеназы запытуе присутного знатока [бувшого бухгальтера Касы] п. Кочиндика: для чого оно такъ дѣялось? бо се в анальогічне зъ контами Фреліха и Кінеля? — П. Кочиндикъ каже, що се практиковано для оминеня великихъ податковъ. [Чей така мілліонова институція „народова", якъ Каса, не повинна була уживати такихъ крючокъ, якими послугують ся жидівскій банки дершикоры"!]. Дальше каже п. Кочиндикъ, що вінъ зъ початку не знавъ о тѣмъ, а довѣдавши ся опісля случайно, що банкъ кредитовый мае довги въ Касѣ, дійшовъ няткою до клубка, що се довги банку выказаній на конта урядниковъ; але зъ огляду на ощадность[!] толерувавъ сесь методу. [А що-жь бы стало ся, коли-бы такій урядникъ банку померъ и нѣчого не полишивъ? Чи претенсіи Касы переношувано бы на другого якого урядника?]

Д-ръ Грекъ зажадавъ для оборонысвого клієнта Шепановского, щобы покликати на свѣдка инжинера Бржезовского, инспектора копалень въ Моравскій Острав, котрый заохотивъ Щепановского о експльоатувати копальнѣ въ Мишинѣ. Бржезовскій бувъ лично въ Мишинѣ и бачивъ всѣ уряджения, на котрій Щепановскій выдавъ аж 2 мілліоны зр. позиченыхъ въ Касѣ [а продано сей Мишинъ за 45.000 зр. Литиньскому!] Також зажедавъ д-ръ Грекъ покликаня на свѣдка д ра медицины Опольского на доказъ, що Щепановскій въ послѣдныхъ лѣтахъ нездужавъ, а справы его велись безъ него. Вкінци домагавъ ся сповадженя книгъ зъ канцелярії Щепановского на доказъ, чи цифры выдатковъ поданій Щепановскимъ підчасъ розправы є правдивій.

Предсѣдатель зарядивъ вѣдчитане деякихъ уступовъ изъ зізнань Зімы, котрій обіймають кількасотъ аркушевъ письма. Зіма мѣжь иншимъ зізнавъ, що вернувъ до краю зъ 80.000 зр готівки. Грошѣ тій при початковій его „низькій" платни [3.500 зр. річно] въ Касѣ розбішлись на удержане родины. Майна не мавъ, а живъ зъ платнѣ Касы, котра выносила 9.500 зр., а ще яко членъ ліквідаційного комітету рустикального банку дістававъ 2.400 зр. річно. [Але мавъ ще тантіему, мешкане и иншій зрывки.] Дальше вѣдчитано изъ зізнань Зімы уступы що-до обдовженъ урядниковъ Касы. Ліквідаторъ Гонсьоровскій позичавъ на реальность жѣнки, подібно и Вендриховскій. Адъюнктъ Зьолецкій, о котрімъ каже Зіма, що бувъ „скромный, ощадный и дуже добрый до интересовъ", розпочавъ свою карієру фінансову закупномъ [за позичений въ Касѣ грошѣ] якоись горы на Личаковѣ; въ сей „górki" зробивъ площу пѣдъ будову, продавъ ей, дальше купувавъ и дійшовъ до того, що є нинѣ властителемъ першорядного готелю „Imperial", на котрімъ тяжить довгъ Касы 111.500 зр. Спільникъ Зьолецкого [теперь властитель Мышина] Литиньскій винен Касѣ 65.000 зр. на вексель, жіровany посломъ д-ромъ Гупкою. Навязуючи свои зізнаня до довговъ банку кредитового, каже Зіма, що въ рокахъ 1880-ыхъ по крахахъ Касы задатковои, банку рустикального и т. зв. банку крилошаньского, [„Заведенія"] банкъ кредитовый бувъ „zachwianу" и тогдѣ то „червоный князь" Адамъ Сапѣга просивъ пок. директора Тарнавецкого о большій кредитъ въ Касѣ и заявивъ: »Банкъ кредитовый, то я! Штаны стягну, а банкови упасти не дамъ!"

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Загальній зборы Товариства філіи „Просвѣты"** въ Перемышли вѣдбудуть ся въ середу дня 1-ого н. ст. надолиста 1899 зъ слѣдуючою програмою: I Рано о год. 9 номинальне богослужене за померших членовъ Товариства. II О год. 11 передъ полуднемъ справоздане уступаючого выдѣлу и выборъ нового. III Популярній вѣдчиты: проф. І Мануляка про нутро чоловѣка [зъ образами] и д-ра Щурата „Селянинъ и книжка". На сій зборы и вѣдчиты запрашае Выдѣлъ філіи Тов. „Просвѣты," въ Перемышли. *Г. Цеглинський* голова, *О. Кормошъ* секретарь.

— **Мукачѣвскій епископъ Юлій Фірцакъ** розіславъ въ початку сего мѣсяця до духовенства своеи епархіи окружникъ, въ котрімъ заявляе, що уважае справу зрівнаня юліянського календаря зъ григоріянськимъ за доспѣлу и поручае деканамъ абы справу зрівнаня календарѣвъ поставили на першу точку соборчиковъ, що мають вѣдбути ся до кінца сего мѣсяця.

— **Про самогубійника д-ра Билковского,** адвоката въ Городенцѣ, одержуемо такій дальшій вѣсти: Въ Городенщинѣ „скрежетъ зубовъ". Показуе ся, що „zasłużony, poważany dobry syn ojczyzny" [якъ то небощика д-ра Билковского по смерти величають польскій дневники] спроневѣривъ чужого грошана якихъ десять тысячь зр. Та нехай бы то спроневѣривъ своимъ „брацямъ" — панамъ та жидамъ а то по-найбільше рускимъ селянамъ. Найприкрѣйше се, що бравъ вѣдъ селянина кроваво загарованый грошъ на сплату довгу въ рустикальнімъ банку, а не вѣдославъ банкови, а уживъ для себе. Теперь банкъ не хоче узнати сплаты, бо д-ръ Билковскій не бувъ повновластникомъ банку, а бѣдному селянинови приходить ся теперь хиба кидати господарство та йти на жебры... Може бы Поляки, котрій въ своихъ дневникахъ такъ славословлять небощика, взяли ініціятиву до завязаня якого комітету для ратунку нещасныхъ жертвъ „dobrego syna ojczyzny"... Покійный бувъ свого часу сотрудникомъ Gazet'ы narodow'oи и Gazet'ы lwowsk'oи, то може бы ініціятиву до завязаня такого комітету взяли пп. Платонъ Костецкій або радникъ Адамъ Креховецкій. А коли не они, то може бы гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, президъ центрального комітету выборчого, бо покійный богато потрудивъ ся при выборахъ...

— **Про пок Франтішка Ржегоржа** подаемо за пражскою Politik'oю ще кількa подробиць зъ послѣдныхъ днівъ его житя: Злягъ вінъ дня 25 вересня, щобы вже більше не підняти ся, але до послѣднои хвилѣ мавъ повну надію, що подужае. Коли его тѣло майже вже застигало, вінъ укладавъ собѣ ще пляны новои подорожи, снимъ разомъ до Болгарії. Вѣтця въ Отежерахъ не хотівъ повѣдомляти о своѣй недузѣ, щобы его не наликати. Рѣчи свои лишивъ взірцево упорядкованій; мѣжь ними находять ся сотки фотографічныхъ негативовъ, упорядкованыхъ и заведеныхъ въ катальогъ підля предмету, пр. рускій „торги", „вѣдпусты", „гаѣвки", „люде зъ публичного житя" и т. п. Имовѣрно ладивъ вінъ те, зъ трудомъ зібране знадобы до якогось великого выдавництва. Въ Напрстковімъ музею выставлено також тій предметы етнографічній, якій Ржегоржъ зібравъ на Гуцульщинѣ сего року. Зъ житя покійного потуємо, що вінъ въ р. 1876 здавъ испытъ зрілости въ реальній школѣ въ Кралевімъ Градци, а опісля перебравъ ся до Вовкова підъ Львовомъ, де его отецъ выарендувавъ фольварокъ.

— **Впреосв. митрополитъ Куиловскій** розпорядивъ, що вѣдъ теперь священики львівскои епархіи не мають уживати колпаковъ при служвѣ Божій и при удѣлюваню Тайнъ.

— **Підписане польскими послами интерпеляціи Быка и Рапапорта** въ справѣ морду въ Кутногорѣ выкликало въ антісемітскій прасѣ польскій велике обурене. Они зовуть интерпеляцію простою денунціяцією прокураторіи въ Кутногорѣ и „не дивують ся підписамъ редакторовъ Słow'a polsk'ого, бо то „obrzezane dusze", але чудують ся, що интерпеляцію підписали Яворскій, Бѣлиньскій, Войтѣхъ Дѣдушицкій, Пентакъ и другій повази зъ кола польского. „Сумно — кличуть они дуже сумно!" Щобы антісемітскій польскій прасѣ улекшати бѣль серця, пригадаемо ѣй, що польскій послы зъ кола були въ „непоборимій конечности", котра все оправдуе, навѣть убійства, не то підписы. А та непоборима конечность чійже стане зрозумѣлою, если зважити, що безъ жидовъ не було бы и половины кола польского. Та й въ центральнімъ комітетѣ выборчімъ засѣдають два рабіны, а вразъ зъ ними редакторъ антісемітского Dziennik'a polsk'ого, котрый теперь кричить: „Smutno! to nas dziwi i boli!"..

— **Архикнязь Францъ Фердинандъ** женить ся зъ графинкою Зденко-Хотекувною. Цѣсарь згодивъ ся на се подруже. Поговірки що въ наслѣдокъ того архикнязь буде мусівъ вѣдказати ся наслѣдства престола въ користь молодшого брата Оттона, есть невѣрна, бо лишь потомки его були бы выключенй вѣдъ правъ на австрійскій престолъ. Однакъ сеся норма обовязуе лише въ Австрії, а въ Угорщинѣ она не мае значѣня. Въ виду того предкладають мадирскій часописи управильнене сего питаня въ той способъ, щобы або угорскій соймъ принавъ австрійскій законъ що-до наслѣдства престола, або щобы австрійскій законъ змѣнити підля угорского.

— **Именованя въ старостваx.** Міністеръ справъ внутрѣшныхъ именувавъ старшого комісаря повѣт. Анг. Гродкого и секретарѣвъ намѣстництва Конст. Пѣрожиньского и Генрика Морштина старостами, а комісарѣвъ повѣтовыхъ Волод Скалковского и Стан. Боднара секретарями намѣстництва.

— **До ново-основаного суду въ Болшовци** будуть належати слѣдуючій громады: Болшовцѣ, Болшѣвъ, Хохонѣвъ, Дитятинъ, Ганбовцѣ, Горбутовъ, Яблонівъ, Кукольники, Кунашѣвъ, Підшумлянцѣ, Поляники, Скоморохи старій и новій, Слободка болшовецка и кукольницка, Загірє кукольницке и Желяборы. Тій громады належали досі до повѣтового суду въ Бурштинѣ.

— **Підвышене офіцирском платнѣ** коштувати буде державу 4 мілліоны. Оно представляе ся такъ: лейтнантъ, що побирае теперь 600 зр [безъ додатковъ], дістане 840 зр., оберлейтнантъ дістане 1·020 зр. [теперь мае 720], капітанъ II. класы 1200 зр. [теперь 900], капітанъ I. класы 1.500 зр. [теперь 1200], майоръ 2.004 зр. [теперь 1.680], підполковникъ четверта часть 3.000 зр. а три четвертыхъ частій 2.700 зр. [теперь 2.100], полковникъ 3.600 зр. [теперь 3.000], генералъ майоръ 5.700 зр. [теперь 4.200], фельдмаршалъ-лейтнантъ 7.000 [теперь 6.300]. Крімъ сеи платнѣ будуть офіцири побирати, якъ давнѣйше, додатки на мешкане, на меблѣ и службу.

— **Все они!** Зъ Вѣлички утѣкли до Америки два жидки: Зайденфранъ, властитель фольварку, и якійсь Біаенштокъ. Оба добре „позарывали" тыхъ, котрій ще не знають жидівскои моральности. Перший тілько въ одній касѣ вѣлицкій позичивъ 30.000 зр., другій також щось тамъ заангажованый. Неодовзѣ довѣдаемо ся лѣпше, бо урядово.

— **Зъ Тернополського пишуть намъ:** Въ селѣ Цебровѣ нова благодать! По жидівскихъ хасинахъ въ школѣ [що въ своѣмъ часѣ було въ „Дѣлѣ" занотовано] прибула сего року учителька до помочи учителеви знаному яко „pierwszorzędnej sile w powiecie". Отожъ є ихъ двоє! Наразъ дістали дѣти [школярѣ] малій вакаціи, бо ще бараболѣ не выкопанй въ дворѣ. Одній йдуть, другій въ „гарѣ" ѣдуть на лань, бо крімъ грошей дістають ще цукорковъ, та й людямъ потѣха, бо мають дома помочь. — Другій школы не мають тои благодати; дѣти мусять ходити до школы, хотяй бараболѣ не выкопанй!

— **Обжалованє зъ за гробу.** Въ справѣ самоубійства бл. п. Теофіля Шумского, талановитого літерата и дневникаря польского, наводить черновецка Gazeta polska выимки зъ его двохъ передсмертныхъ листовъ до родины, ажь надто характеризуючій борбу небощика зъ гнилыми відносинами галицкими. Мѣжь иншимъ пише вінъ до жѣнки: „Знѣсъ я и такій кривды, що котрыхъ полишають ся раны и бѣль въ серци ажь до смерти. Чи-жь не знаешъ тобѣ вымушене вѣдъ мене деклараціи бувшимъ намѣстникомъ Баденімъ, що зрѣкаю ся претенсій до вѣдшкодованя зъ президіи намѣстництва и Gazet'ы lwowsk'oи?" При Gazet'ѣ lwowsk'oи працювавъ Шумскій дванацять лѣтъ, а дістававъ вѣдправу за голосну свого часу справу российского шпіґуна Гедінґерсого засужденого въ Краковѣ на десять лѣтъ вязниць. Той шпіґунъ обманець, удаючи польского патріота, втиснувъ ся бувъ у Львовѣ також до дому пок. Шумского и оженивъ ся зъ его дочкою. Коли опісля Гедінґерсого увязнено, арештовано також Шумского, але невдовзѣ выпущено его на волю яко зовсімъ невинного. И въ такімъ нещастю позбавлено Шумского кавалка хлѣба вѣднявши ему посаду въ Gazet'ѣ lwowsk'oи.

— **Шѣснацять лѣтъ вже спитъ.** Парискій часописи доносять, що минувшого тыждня скінчило ся 16 лѣтъ вѣдъ часу, якъ привезено до Парижа одну молоду дѣвчину въ снѣ летаргічнімъ, зъ котрого доси ще не пробудила ся. Єсть она донькою родичевъ алкоголіковъ або инакше скизавши налоговыхъ піяковъ. Дістававала атаковъ гістерії, а въ часѣ такого одного атаку запала въ 1883 році въ сонъ. Лѣкарѣ вѣдживляють ей штучно буліономъ, молокомъ и пептономъ. Треба примѣтити, що люде запавшій въ сонъ летаргічный потребують дуже мало живности, бо функціи органічній вѣдбувають ся у нихъ далеко повольнѣйше.

— **Примѣрный голова товариства.** Въ Римѣ зорганізувало ся товариство для поборюваня дуже лихои навычки уживаня штилету въ бійцѣ. Предсѣдателемъ товариства выбрано властитель готелю Бальдіері. Голова такъ бувъ перепятый цѣлею свого товариства, що въ суперечцѣ зъ якимсь подорожнымъ зъ котрымъ ѣхавъ зелѣзницею, коли прийшло до бійки, въ одній хвили прошивъ его штилетомъ...

Наука, штука и література.

— „Бібліотеки Видавничої Спілки" вийшли два новій томы: 8-ый **„Думи і мрії**, поезиї Лесі Украінки" [сторінъ 123, цѣна примѣрника зброшурованого 60 кр. а въ оправѣ 80 кр.] и 9-ый „Стефан Ковалів: **Громадскі промисловці** [сторінъ 125, цѣна примѣрника зброшурованого 60 кр., въ оправѣ 80 кр.]. — Въ книжцѣ „Думи і мрії" мѣстить ся 50 поезій Лесі Украинки подѣленыхъ на дѣлы: Поемы [2], Мельодіи [12], Невольничій пѣснѣ [14] и Вѣдгуки [22]. — Въ книжцѣ Стефана Ковалева мѣстить вісімъ оповѣдань: Громадскій промисловцѣ, Китайска яблінка, Дрогобицкій Найда, Безконечный швіндель, Ройтівъ шабъ, Наслѣдки непорадности, Рѣшуча хвиля и Спиритко Бруццакъ. [То вже другій томъ оповѣдань Стефана Ковалева, выданыхъ Бібліотекою Выдавничон Спілки.]

— Кароль Кавцкі: **„Народність і її початки" з додатком В. Будзиновського.** Сею книжкою, що выйшла саме зъ друкарнѣ Наук. Товариства им. Шевченка накладомъ „Укр.-руськон выдавничон Спілки", розпочала Спілка выданє новои серіи книжъ къ підъ назвою „Национальна Бібліотека". Въ тій Бібліотецѣ будуть мѣстити ся творы зъ обсягу економіи, исторіи, політики и т. п. Перша книжка Кавцкого мае 67 сторінъ 8-ки, а цѣна примѣрника 30 кр.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелізниць державныхъ оповіщуе:

Рух льокальній. — З днем отворення руху на зелізници льокальній Кратів-Коцмирів входить в жите додаток V. до обовязуючих від 1 січня 1898 постанов реґуламінових і тариф для перевозу осіб „пакунків, посилок експресових і псів на зелізницях льокальних в Галичині і на Буковині, позістаючих в заряді держави. — Ціна сего додатку 10 сотиків.

В окрузі ц. к. Дирекциї зелізниць держ. в Празі отворено дня 26 вересня с. р. зелізницю льокальну Германмістец-Бороградек з відногою Грохотайніц-Храст Стациї Германмістец, Білян, Хрудім м. Авретіц, Грохотайніц, Моравани, Ровени, Голіц, Бороградек, Росіц-Сеслявек і Храст м. уряджено для загального руху (з виїмкою перевозу матеріялів вибухових) а Хрудім і Храст для руху особового і пакункового; перестанки Клешіц, Розговіц, Вейвановіц, Боржіц, Плятеніц, Альтоліц і Хратіц отворено для руху особового, обмеженого руху пакункового і наборів цілювозових, а ладівні Марковіц, Травендорф і Скаліц тілько для наборів цілювозових. Білети їзди для подорожних, всідаючих на перестанках, будуть видавати кондуктори.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 21 жовтня. Ostdeutsche Rundschau [орґанъ шенерерійанцѣвъ]заперечуе донесене одной ческой часописи, мовь-бы шенерерійанцѣ мали підписати внесене независимыхъ рускихъ послівъ о знесене языкового розпорадженя для Галичины зъ 1869 року. Шенерерійанцѣ стоять на становищи лінцкои програмы, котра жадае вѣдлученя Галичины вѣдъ Австрії.

Вѣдень 21 жовтня. Бувшій австрійскій військовый атташе въ Парижи, полковникъ Шнайдеръ померъ. — Wiener Ztg. оголошуе справоздане зъ послѣдного засѣдання торговельно-політичного підкомітету державной рады рільничои, на котрімъ обговорювано богато питань змѣряючихъ до улекшеня и реформы цловои тарифы и торговельныхъ договорівъ.

Прага 21 жовтня. Въ справѣ выборовъ до мѣскои рады въ Празѣ прийшло до компромісу мѣжь старо- и молодо-Чехами. Лише радикальне сторонництво поставить власныхъ кандидатовъ. — Тутъ мае вѣдбути ся конгресъ начальниковъ радъ повѣтовыхъ бурмістровъ въ цѣли нарады надъ змѣненою політичною ситуацією.

Луны [Чехія] 21 жовтня. Старосту Грушку въ наслѣдокъ ранъ одержаныхъ при послѣдныхъ екскесахъ, узнано за неспособного до дальшои служвы. Зъ 35 жандармовъ, котрій вчера интервеніювали, ранено 6 тяжко, а одного легко.

Лондонъ 21 жовтня. Палата пословъ вѣдкинула внесене о высказане наганы правительству, котре допустило до войны 362 голосами противъ 135, и приняла адресу.

Вашингтонъ 21 жовтня. Въ торговельныхъ кругахъ американьскои Унии заниціовано акцію въ справѣ утворена міністерства торговлѣ и промыслу.

Малый фейлєтонъ.

По упадку кабінету гр. Туна.

Зъ „Die Zeit."

Найтяжше потерпѣвъ на упадку міністерства Туна-Кайцля п. Єнджейовичъ. Въ урядовімъ шематизмѣ мавъ вінъ лише скромный титулъ міністра для Галичины чи зъ Галичины. Але у вѣденьскій Венеціи и на проходахъ по рінґу мавъ вінъ далеко важнѣйше, многозавидне становище адъютанта гр. Туна, котрого проводивъ при всѣхъ увеселеняхъ. Се було могуче становище перше о ряду, а его чаромъ надѣявъ ся вінъ дійти до заспокоеня своихъ довговъ. Не, щобы вінъ вѣдъ самого гр. Туна ждавъ потрѣбныхъ грошей, — о, нѣ! Чваный Вірменинъ скорѣйше припускавъ, що богатій жиды, особливо підля торбочныхъ жидівскихъ бучь галицкихъ, будуть собѣ мати за особливу честь бути въ приязни зъ мужемъ довѣря великого спасителя державы и галицкимъ міністромъ-родакомъ, хочь-бы се мало навѣть коштувати кількасотъ тысячь. Ось на що вінъ спекулювавъ:

П. Єнджейовичъ мае недалеко Коломыѣ около тысячь морґовъ пустои землѣ; Слободка лѣсна называе ся та земля. Се назвавъ вінъ селомъ и черезъ услужныхъ посередниковъ удавъ ся до богатыхъ вѣденьскихъ жидовъ зъ жаданемъ, щобы собѣ его купили вѣдъ него. Очевидно, не зъ власного свого майна; бо до чого-жь є публичній жидівскій институціи добродѣйній, якъ не на те, щобы збѣднѣлыхъ шляхтичівъ ратувати!

Передовсѣмъ усмотрено собѣ на дойну корову вѣденьску фундацію бар. Гірша; але тутъ спротививъ ся права душа кураторъ Гиввошъ. Отже звернули ся очи на Парижъ. Тамъ є „Жидівске товариство кольонізаційне", такъ звана „Іка"; остае оно підъ вплывами Ротшільда, а его управителѣ не мають певно анѣ понятя о галицкихъ потребахъ. Отже „Іка" мала купити те „село" на заложене жидівскои рільничои школы. Тій тысячь морґовъ можуть підля найкористнѣйшои оцѣнки бути вартій 250.000 зр., але и то лише тогдѣ, коли бы купець схотівъ вложити въ землю якихъ 150.000 зр., щобы на пустій земли завести якесь справдѣшне господарство. Але п. Єнджейовичъ жадавъ — безличность нѣколи не шкодить — 700 000 зр. Однако вінъ давъ поторгувати зъ собою и вкінци спустивъ на 350 000 зр. Надышка, котру вінъ поклавъ на рахунокъ свого становища адъютанта, выносила, правда, все ще найменше 100.000 зр.; але декотрымъ богатымъ жидамъ, таки здавало ся, що тілько ще варта ласка п. Єнджейовича. И такъ порѣшили они, що „Іка" заплатить за те село 250.000 зр., а они самій зъ свого додадуть ще 100.000 зр. Якъ разъ ишла на тій 100.000 зр. субскриціа межи богатыми жидами.

Ажь въ тѣмъ паде гр. Тунъ и разомъ зъ нимъ его адъютантъ! И такъ теперь питаня, що буде зъ того ладного гешефту. Давна пословиця каже, що жидъ нѣчого не дае за минуле майно; и такъ можна майже побоювати ся, що богатій жиды зъ „Іки" и ей окруженя не такими окажуть ся щедрыми для вѣдправленого адъютанта, якими хотѣли бути для него, коли бувъ въ службѣ. Отже коли бы п. Єнджейовича при теперѣшныхъ галицкихъ закулотахъ фінансовыхъ стрѣло що людского, то пропаде вінъ не черезъ векслѣ, котрыхъ богато пустивъ въ обѣгъ, а черезъ змѣну міністерства, котрій вінъ певно нѣчогѣсько не винен. Політичный мученикъ передъ векслевымъ судомъ!

Надѣсланє.

Спеціяліста недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконує хемічно-мікроскопічні розсліди змѣсеи тыхъ органівъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улици Театральній 23 (въ будынку графа Скарбка). 377 1—4

Ателіє дентистично-технічне
ГЕНРИКА РОТТЕРА

выробляє штучні зубы и щоки на способъ американський. Одинъ зубъ штучный коштує 1 зр. За добрый выробъ ручить. Кожду препаратуру приймає почтою и вѣдсылає ей того самого дня.

Львовъ, ул. Кранѣвска ч. 1. (рогъ ул. Трибунальскои.)

413 1—10

Перенѣсъ я мій институтъ дентистичный

въ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколаша и выконую: пльомбоване и вырыване безъ болю, штучні зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженій цѣнѣ, направу зломаныхъ щокъ приймаю такожь почтою, крѣмъ того лѣчу хороби амы устноі, носа, горла и ушей.

Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

892 4—8

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
у Львовѣ ул. Гетьманьска 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣлівъ, въ котрыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбоване по́сля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубівъ безъ болю, при мѣсцевѣмъ знечуленю або и усиленю обтуратори при вадахъ и бракахъ по́днебѣня вставлюване штучныхъ зубівъ.

Тамъ-же лѣчить ся недуги ясенъ и амы устноі.

Для провінціи заведено тую выгоду, що надѣсланій почтою пукненій, здоманій и т. д. зубы штучній репарує и высылає вѣдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-та Л. Вікторъ.

ЛИЛІЯ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виноі по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страваі и напитківъ заосмотрена кухня.

79 126—? Зъ высокимъ повагаиемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'яницѣ числа 1., противъ Банку Гіпотечного на кам'яницѣ числа 1.

поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокля, далекевиды, барометры, термометры, рѣвій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайна, тасмы мѣрничій, піоны, хібедѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагодшують ся имъ найскорше и найдешевше. 451

Ц. к. уприв. галицкій акційный
Банкъ гіпотечный
Вѳддѣлъ депозитовый

приймає вклады и выплачує задатки на бѣжучій рахунокъ, приймає до переховання цѣнній папери и удѣляє на нихъ задатки.

Окрѣмъ того заведено на выборъ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковій
(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рѣчно, депозитарь одержує въ сталевѣй панцирвѣй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важній документы.

Въ тѣмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ пробивъ якъ найдальше йдучій зарядженя

Приписы здѣносячій ся до того рода депозитівъ можна одержати безплатно въ депозитовѣмъ вѣддѣлѣ. 374 [2]

Цѣна збѣжа и другихъ продуктівъ.

20 н. ст. жовтня 1899.

Львовъ: Пшениця стара 7·90 до 8·10, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·25 до 6·45, жито нове 6·25 до 6·45, овесъ старый 5·25 до 5·75, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·30 до 5·75, ячмѣнь броварный 6·40 до 6·90 горохъ пашнастый 5·90 до 6·40, до вареня 6·75 до 8·50, вика 4·70 до 5·05, насѣне льнане —·— до —·—, насѣне коноине —·— до —·— бѣбъ —·— до —·—, бобакъ 4·90 до 5·25, гречка 6·75 до 7·—, конюшина червова 48·— до 58·—, конюшина бѣла 30·— до 45·—, конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара —·— до —·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·65 до 10·90, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 53·50 до 89·—, оковита готова за 10.000 літрівъ 18·35 до 18·60, на термінъ 16·— до 16·50.

Курсъ Львовскій

въ дни 21 н. ст. жовтня 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	208 —	210 50
Зелѣз. Львѳв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	278 —	282 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	360 —	370 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	195 —	198 —
Листы застанній на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 50	110 20
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	94 —	94 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	96 —	96 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	95 50	97 80
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	95 5[illegible]	96 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	92 —	92 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 30	96 —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	— —	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	108 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	94 —	94 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 30	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	28 50
Мѣста Станиславова	56 —	59 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 67	5 77
Наполеондоръ	9 55	9 65
Півімперіялъ	— —	— —
Рубель срѣбный	1 24	1 27
Рубель паперовый	1 28	1 29
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 15

4¾ кільо кавы

netto безъ оплаты порта за послѣплатою або за передплатою, гарант. найлѣпшій товаръ.

Аерина Мокка, перл.	зр. 3·55
Сантосъ знамен.	„ 3·50
Сальвадоръ, зелена знамен.	„ 3·95
Цейлонъ синаво-зел. знам.	„ 5·25
Золота Ява жовтава, знам.	„ 5·10
Перлова знаменита	„ 5·10
Араб-Мокка найзнам., аром.	„ 5·35

Цѣнникъ и тарифа цловi gratis.

Ettlinger et Co. Hamburg.

318 7—?

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбѣльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожь диванівъ, ходниківъ портіеръ фіранокъ, к из на столы и лѣжка и т. п. находиться въ складѣ диванівъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пѣльги въ оплатахъ, пѣсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 150

МУЖЕСКУ БЕЗСИЛЬНОСТЬ 344

выликвану якенно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхівъ молодости и розпусты, усуне надежно и на довго одинокъ, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д ра Ротана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецко выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылає ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biereye Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

¼ натуральной величины

Оріґінальній англійскій бритвы зъ найлѣпшои діямантовои стали, досковалій, вглубленo шлюфованій, вмостренй, готовій до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лиця пѣдчасъ голеня такожь у недосвѣдчыхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вѣстре найделікатнѣйше ¼ вглубленe вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рѣздавный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ въ многихъ чодакъ зъ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер завъ; дуже добрій. Въ интересѣ праві поручаю Вашу фирму найсовѣтнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парох, въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ въ діямантовои стали; попередно прислаными и вповнѣ вдоволеный. Людникъ Загриникъ парохъ въ Купичівчыхъ.

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
О. Поляньскій, парохъ Юровецъ.
Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Патентованій прилады до ѣды.

Англійска марка „Sheffield". Prima якѣсть зъ колодками зъ рога, або кости, вѣстре шлюфованій. Вѣстри не выпадають анѣ не розховтують ся навѣть въ кипятку. Туанѣ одинъ пары (12 ножевъ и 12 виделокъ) 6 зр. Такожь продає ся по ½ туанка пары. D. 54 50—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

ЗМѢНА ЛЬОКАЛЮ.

ЮСТИНЪ БѢЛЯКЪ, властитель концесіонованого и кавціонованого

ЗАВЕДЕНЯ ПОСЛУГАЧѢВЪ

для перевозу меблѣвъ и т. п. домовыхъ рѣчей для мѣста Львова и провінціи, подає до загальноі вѣдомости, Р. Т. Публики, що въ пѣдъ и ру 5 Хорущина перенѣсъ своє бюро пѣдъ н-ръ 7. **ХОРУЩИНА І.** поверхъ.

Дякуючи за дотеперѣшне довѣря поручає ся и на дальше.

Зъ глубокимъ повагаиемъ

410 1—4 **Юстинъ Бѣлякъ.**

Барханы кольоровій и бѣлій въ великомъ выборѣ

поручає найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІСНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонівъ и столового бѣля

Львовъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробы оплатно. 376 6—12

Повѣдомляю Поважаиу Р. Т. Публику, що зъ днемъ нинѣшнымъ отворивъ я

Реставрацію и наварню пільзненьску

сполучену зъ

комнатою до снѣдань

Львовъ, улиця Академічна число 12.

(напротивъ Касина мѣского)

Зъ найглубшимъ повагаиемъ

411 1—4 **ИВАНЪ ЯКОВІ.**

Головный складъ насѣнь и растинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

поручає

Вѣнцѣ надгробній: металевій, зѳ штучныхъ, засушаныхъ и свѣжихъ цвѣтівъ

400 въ найбѣльшѳмъ выборѣ по найдешевшѳй цѣнѣ. 2—2

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, въ пятилѣтнюю гарантію

Зінґера ручній вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными ілюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ повагаиемъ **Иванъ Ляврукъ**

597 61—? механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

Вже выйшовъ

Ілюстрованый Календарь „Просвѣты"
на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

Голляндско-Американьска лінія

Пароходами Товариства „Нидерландъ" (Nederland) изъ Антверпена до Нью-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 кодія марокъ 180

*) Пѣсля довжини и величини каюти якъ и пѣсля скорости и елегантности пароходу.

До Всечестного Духовенъства!

Прочь зъ жидовскою бляґою!

Пѣдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничій, захваленій шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяцъ.*

Бритвы англійскій, власній, золінґенськый и швайцарскій въ великѣмъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надає ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голить ся.] Геннельса въ охоронниками, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѣвникъ

Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничій въ моеи роббтни выконаній. 343

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВѲВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 раздѣвъ преміоване.)

Въ сѣмъ тыждни е до побачена:

Индія передґанґесова.

Вступъ 10 кр. 95

Фѳльварокъ 11 моргівъ

заразъ до спродана.

Вѣдомость: *А. З. Соколѣвка Ожидова.* 402 1—3

Також
и на сплаты частинний

безъ пѳдвышеня цѣны.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родівъ диванівъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдниківъ, капъ, кодівъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перекихъ и оріентальныхъ диванівъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а такожь много решткокъ хѣдниківъ по баґатьо низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68 або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

Щепи

ріжнородних овочевих деревець по 30 кр. за штуку на місци продає заряд заведеня карного в Станиславові. 800 5—7

МѢРЫ до збѣжа, Ваги децимальній, балянсовій вишелькові, мѣры бляшаній для горівлень

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ горговля зелѣзива у Львовѣ площа Капітульна ч 1 напротивъ катедры

Новѳсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножѣвникъ, Львѳвъ, Галицка ч. 6.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелѣхи и т. п. власній выробы

поручає по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзниць въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жадане даромъ и оплатно.

Зарязомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентівъ анѣ похитниківъ не высылаємо. 2 38—52

ЮЛІЯНЪ СОЛІКЪ
(передъ тымъ ФР. МРОЗИНЬСКІЙ)

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає всѣляки роды футеръ а именно: футра до подорожия, пальтоты мужескій и дамскій, пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, ротонды, катанки, ковнѣры, пелерины, зарукавки, шапки мужескій и дамскій колпаки, шкѳры у всѣхъ родахъ, верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ Матеріи найновѣйшій на верхи зъ найбѣльшѳго выборѣ. Наведеній тутъ товары знаходять ся на складѣ.

Цѣны умѣрені сталі.

Для Р. Т. Публики и Всечестного Духовенъства сплаты мѣсячными ратами.

Приймає ся футра до переховання на лѣто. 3.0 5—8

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 228. Львовъ, Понедѣлокъ 11 (23) Жовтня 1899. Рочникъ XX

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Каролі Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр
		у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише въ передне застережена. — Реклямації неопечатані вóльні вóдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вóдъ одного стрóчки инсератовой або ей мѣсце и въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватній числить ся по 15 кр. вóдъ отпишка.

Справы парляментарній.

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

До голосу надъ програмою правительства записало ся 36 бесѣдникóвъ. На першого бесѣдника выльосовано посла о. Танячкевича, на осьмого д-ра Окуневского.

При нинѣшній неясній, запутанній ситуаціи будуть мати наши послы велику та нелегку задачу розъяснити тяжке положенє руского народу, кривды ему заподѣяні, и доказати, кóлько на такóмъ нехтованю правъ нашихъ терпить загальный интересъ державы.

Заповѣджене въ газетахъ внесенє нашихъ послóвъ о. Танячкевича и Окуневского о безпровозочне внесенє розпоряджения языкового для Галичины зъ 5-ого червня 1869 р., котрымъ мову польску признано мовою урядовою въ цѣлій Галичинѣ, стремить до того, щобы правительство внесло, подóбно якъ языковій розпоряджения въ Чехахъ и Моравѣ, такожь и се розпоряджене, а доложило старания, щобы на се мѣсце вступивъ законъ державный, котрымъ бы рускій мовѣ признано права мовы урядовои въ рускій части Галичины.

Обачный.

Справа доконаного выбору першого вíцепрезидента палаты все ще є предметомъ дневникарскои дискусіи. Дневники правицѣ тріюмфують, бо привиця персфорсувала свого кандидата и унеможливила выбóръ Прадого. Нѣмцѣ знóвъ, не дуже згрызли ся упадкомъ свого кандидата, бо имъ выстатчае се, що унеможливили выбóръ Ферянчіца. Одній и другій тѣшать ся „побѣдою“. Зъ тои „побѣды“ правицѣ найменше вдоволений молодо-Чехи, бо они за всяку цѣну хотѣли выбрати Ферянціча. Выбóръ Пентака Чехи уважають за свóй погромъ, хочь не хотять до того отверто признати ся. Зъ тои причины въ клюбѣ молодоческих послóвъ панує сильне невдоволене. Найбóльше обурене молодо-Чехóвъ выкликало становиско католицко-людовои партіи, котре унеможливило выбóръ Ферянчіца. Десять бѣлыхъ картокъ, вóданыхъ при выборѣ першого вíцепрезидента походило вóдъ Катрайна и его політичныхъ приятелѣвъ зъ католицко-людовои партіи. Катрайнъ въ выконуючóмъ комітетѣ правицѣ дуже горячо промовлявъ за вдступленемъ лѣвици першои вíцепрезидентуры, противъ чого выступили були два другій провóдники католицко-людовои партіи Діпавлі и Ебенгохъ. Се, що нѣмецка кандидатура перепала, по думцѣ Neue fr. Presse, из повинно Нѣмцѣвъ грызти, бо тутъ не Нѣмцѣ упали, але правительство. Нѣмцѣ вóднесли фактичну побѣду, бо ненавистный имъ Ферянчіцъ не увóйшовъ бóльше въ складъ парляментарнои президіи. Deutsches Volksblatt ударяе на опозиційныхъ польскихъ послóвъ, т. є. на людовцѣвъ и Стояловцѣвъ за се, що голосували на Пентака. Антісеміткій дневникъ называе тыхъ послóвъ бандою безъ переконань и пише, що нѣмецка лѣвиця повинна ихъ выкинути зъ мѣсць, якій тій послы займають коло нея. Що поминене парляментарнои лѣвицѣ при выборѣ президіи не дуже причинить ся до утихомиреня парляменту, доказуе „овація“, яку д-рови Пентакови опозиція урядила по оголошеню выбору. Коли д-ръ Фуксъ оголосивъ результатъ выбóру, на адресу кола польского залунали по лѣвици окликы: Skandalizien! — Abzug! — Judenknechte! Rothschildknechte! Се заплата за подписане интерпеляціи Быка! Богато дали вамъ за ее? Се ваша католицка мораль? „Коли д-ръ Пентакъ зачавъ дякувати за выбóръ, якійсь посолъ кличе: „Пане гофратъ, якъ то було зъ тою щадницею!“ Выбóръ президіи певно не разъ ще вóдóбе ся на парляментарныхъ нарадахъ.

Засѣдания палаты послóвъ будуть вóдбувати ся вóдъ завтра до пятницѣ безъ перéрвы. По выборѣ квотовои депутаціи зачне ся генеральна дискусія надъ програмовою деклараціею Кляріого, въ котрій маe взяти участь 70 бесѣдникóвъ. Лѣвиця не буде ставити внесень на замкненє дискусіи. Тымчасомъ въ міністерствѣ внутрѣшныхъ справъ зъ великимъ поспѣхомъ працюють надъ уложенемъ языкового закона. Речинець внесеня языкового закона въ парляментѣ ще не може бути докладно означеный, бо правительство хотѣло бы вóдразу предложити палатѣ такій елаборатъ, котрый такъ Чехи якъ и Нѣмцѣ могли бы взяти за основну пóдставу законодатного управильненя языковыхъ справъ. Редакторомъ языкового предложеня справляе великій трудности сформулованє деякихъ параграфóвъ.

Польскій голосы въ справѣ языковóй.

Знесенемъ языковыхъ розпоряджень, выданыхъ гр. Баденімъ для Чехóвъ, а змѣненыхъ опóсля бар. Гавчомъ, занепокоило ся польске коло — только не тымъ, що оденъ славяньскій народъ стративъ наразъ довгою борбою набутій въ дорозѣ розпоряджения права, не тымъ, що тевтоньска завзятость вóднесла хвалеву побѣду надъ Чехами, а тымъ, що показала ся крихкость розпоряджень тамъ, де повиненъ становити законъ. Пригадуесь пословица: „на злодѣю шапка горить“. Польске коло затревожилось тымъ, що така сама доля, якъ розпоряджения чеcкій, може спóткати такожь и тій розпоряджения зъ року 1869, на котрыхъ опираютъ ся всѣ безправній права и льскои мовы на Руси.

Досыть довго удержувала ся вѣсть, мовь то д-ръ Бѣлиньскій укладае начеркъ закона о народностяхъ и ладить ся — очевидно за дозволомъ и въ имени польского кола — выступити зъ нимъ въ радѣ державнóй. Вѣсть сю могли мы хиба такъ зрозумѣти, що польске коло квапить ся выпередити внесене правительственне, щобы въ проектѣ власнóмъ обезпечити по можности права beati possidentis въ Галичинѣ. Але и те выдалось певно Полякамъ небезпечною рѣчею, бо незадовго наспѣла инша вѣсть, що д-ръ Бѣлиньскій сховавъ свóй проектъ до кишенѣ, а Czas досыть выразно заявивъ, що при окремѣшныхъ вóдносинахъ галицкихъ польске коло не бачить жадной слушной пóдставы брати ініціятиву въ языковóй справѣ. Можна бы зъ того потроха здогадувати ся, чи не змѣркувало може польске коло, що гр. Клярі, заповѣдаючи законъ о народностяхъ, зовсѣмъ не бере справы поважно, и що на галицкóй Руси и дальше буде могло бути, якъ бувало.

Здогадъ сей потверджувало бы такожь письмо зъ Вѣдня до Przegląd-у зъ д. 20 с. м. Каже ся тамъ мѣжь иншимъ:

„Питане, хто є управненый до поладнання языковои справы, є дуже замотане. Право се прислугуе въ части краевымъ соймамъ въ части радѣ державнóй, въ части правительству. Отже не можна по просту казати, що до полагодженя языковои справы маe лише рада державна право, або лише краевый соймъ. Въ сѣмъ выпадку ходить передовсѣмъ о полагодженє нѣмецко-ческого спору, бо вóнъ є головнымъ жереломъ заколоту. Коли обѣ стороны згодять ся на полагодженя спору при помочи ухвалы парляменту, то нѣщо не стоить сему на перешкодѣ. Нѣмцѣ охотно згодять ся на сей способъ порѣшеня справы, бо въ засадѣ приписують радѣ державнóй якъ найширшу компетенцію; а Чехи тежь можуть на се пристати, бо правиця дасть имъ поруку, що ухвала рады державнои не выпаде на ихъ шкоду. Але на тóмъ треба и поперестати та не рухати всѣи, такъ страшно замотанои справы языковои“.

Выходило бы зъ сего, що польске коло працюе надъ тымъ, щобы Чехóвъ наклонити до вóддания свого спору трибуналови рады державнои, але зъ тымъ, щобы по-за чеcко нѣмецкимъ спóромъ дальше не тыкати языковои и національнои справы. Тóлько-жь знóвъ не дае Полякамъ спокою вѣсть, що рускій послы ладять ся домагатись внесеня языковыхъ роспоряджень, выданыхъ въ рр. 1867—1869 на користь Полякóвъ. Що се жадане мали бы поперти Нѣмцѣ, вѣденьскій допысуватель Przeglądу не хоче вѣрити, бо они домагають ся вдокремленя Галичины вóдъ Долитавщины и языковій розпоряджения, выданій для Галичины, Нѣмцѣвъ нѣколи нѣ пекли нѣ морозили, а противно, выдано ихъ навѣть за часóвъ нѣмецкого кабінету. Могли бы се бути — замѣчае згаданый допысуватель — хиба страхи на Ляхи; але Ляхи тыхъ страхóвъ не боять ся, бо „въ Галичинѣ зъ природы рѣчи урядовымъ языкомъ не може бути анѣ языкъ нѣмецкій анѣ рускій, лише польскій“ — тай тóлько! и що менѣ зробишь! Аргументъ, анѣ слова, ясный и переконуючій. На галицкій *Руси* „зъ природы рѣчи“ може бути урядовымъ языкомъ лише языкъ *польскій!*

Краковскій Głos Narod'y, дрóбку инакше глядить на рѣчь. Коли бы пп. Окуневскій и Танячкевичь выступили въ радѣ державнóй зъ внесенемъ на знесене языковыхъ розпоряджень, выданыхъ для Полякóвъ, то вóдъ тои : инлѣ интересомъ Полякóвъ повинно бути неможливою зробити управу кабінетови, котрый для політичного опортунізму важить ся одинымъ почеркомъ пера заперечувати тяжко выборотій „народовій“ здобутки нѣмецкихъ народóвъ. Але признаючи, що здобутки, опертій лише на розпоряджениахъ, є дуже крихкій,

Якъ я претерпѣвъ за польскій обрядъ?

Запевно по перечитаню сего заголовка буде хтось думати, що я холмчакъ... Такъ нѣ! Я не бувъ въ Холмѣ анѣ не утѣкавъ зъ-вóдтамъ, анѣ вкóнци не дóставъ зъ того титулу зъ рукъ польскихъ нѣякои товстои парохіи, що усмирила бóль и терпѣне неодного холмчака.. Мои терпѣня за польскій обрядъ сягають часóвъ, коли я ще не занимавъ нѣякои посады, а бувъ молодымъ ученикомъ гімназіи, що скóнчивъ заледво пятнацятый рóкъ житя.

Въ гімназіи, до котрои я пóдъ той часъ учащавъ, зайшла заразъ на початку року шкóльного рѣчь нечувана: Привѣхала якась одна груба польска рыба зъ Вѣдня чи зó Львова и зачула на улици — та рыба, бачите, була обдарована величезными ушесами — зачула, якъ два ученики гімназіяльній, очевидно Русины, йдучи тротуаромъ розмовляли зъ собою публично по руски. Заразъ вдарили о тóмъ у великій звóнъ на ґвалтъ польскій часописи. Але-жь бо то и справдѣ картина поражаюча, гóдна вымальованя въ славнозвѣстнóмъ тогдѣшнóмъ Szczutk'y... И чого тій Русиниска ще хотять? — пташого молока, чи що? Мають же „wolność, równość i niepodległość“, мають такихъ сердечныхъ опѣкунóвъ, мають тóлько щирыхъ приятелѣвъ, мовь звѣздъ на небѣ або пѣску въ морю...

Незабавомъ потóмъ прийшовъ наказъ зъ горы, щобы сю гімназію трохи до порядку доправдити, а на нашу бесѣду значило се: трохи Русинóвъ повыкурювати. Тожь не диво, що всѣ очи польскій звернули ся на мене, бо я, заволока, прийшовъ въ другои гімназіи зъ близькою льокацією и выпхавъ до другои лавки одного мѣсцевого протегованого Веніямина польского, що вже не мóгъ такъ легко вóдъ лучшихъ ученикóвъ вóдписувати задачь шкóльныхъ. Наукою не можна було мене зъѣсти, тожь зачали пильно уважати и слѣдити мои обычаѣ въ школѣ и по-за школою — якъ одинъ ректоръ рускои семинаріи во время оно казавъ: зъ мого „бенемсенъ“ зачали „шлісувати“ на мои „зіттенъ“... Нагода до сего лучила ся необавомъ.

Було десять мінутъ павзы межи двома середными годинами. Пóдчасъ той павзы можна було чимсь розбрвати ся. А позаякъ я вже знавъ, що руска мова разить польскій уха, тожь я послуживъ ся польщиною. Коло мене сидѣли ще два товаришѣ-Русины. Я поглянувъ на нихъ якось жалóбно и пригадавъ собѣ мимоволѣ похоронну пѣснь польску, а то тымъ бóльше, що братя Поляки завзяли ся Русь такъ на кождóмъ кроцѣ живцемъ гребати... Мы перехилили головы, сконцентрували ся всѣ три и зачали спѣвати: „Święto Maryo Matko Boża módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinie śmierci naszej amen! Wie-czne odpoczywanie racz mu dać Panie, a światło wiekuiste niechaj mu świeci na wieki wieków amen“. И знóвъ da capo „Święta Maryo“, всего три разы. Правда, я красного голосу анѣ делікатного слуху не мавъ нѣколи. За те спѣвавъ я зъ чувствомъ и любивъ пѣсни релігійній до пристрасти. Та що-жь? Нещасте хотѣло, що я пóдъ той часъ мавъ катаръ и цѣла та пѣснь пóйшла мимоволѣ черезъ нóсъ. Та мимо того гадавъ я въ тóй хвили, що братя Поляки ажь теперь будуть задоволений и въ одушевленю будуть насъ обóймати та цѣлувати. Та не такъ стало ся!

Товаришѣ Поляки побѣгли сейчасъ до польского катихита зъ доносомъ, що мы высмѣваемо польскій обрядъ.., Заворушила ся цѣла гімназія въ горѣ, се-бъ то высокоповажане grono nauczycielskie.

Необавомъ прийшовъ до нашои клясы на науку зоольогіи директоръ гімназіи. Бувъ то сухóтникъ, котрого не г дины, але мінуты були почислений. На початку годины вóнъ вóдозвавъ ся:

— Послѣдными часами зайшла въ сéй клясѣ исторія, що грозить кóлькомъ ученикамъ [вóнъ не сказавъ Русинамъ] выгнанемъ зъ гімназіи. [Всѣ Поляки засычали зъ задоволенемъ.] А хто не знае, о чóмъ я говорю, той най ударить ся въ груди, а его совѣсть ему вóдповѣсть...

И хотячи певно добрый примѣръ дати ударивъ ся першій самъ въ свои сухóтничій груди. Та якось нѣхто не хотѣвъ пóйти за его примѣромъ, анѣ Поляки, анѣ Русины. Видѣло ся, що душа вже улѣтае зъ бѣдного директора, а менѣ морозъ перейшовъ по-за шкóру. Менѣ передъ очима стояли мои старій родичѣ, що вже грызуть ся мною.. провадили мене такъ далеко, а тутъ я... Боже! але що-жь я властиво завинивъ? Тажь панове Поляки, и то такъ професоры, якъ и ученики не тóлько насъ высмѣвали... Ну, але що-жь робити? Польска гімназія, польске право, польска правда... Я бувъ уже радъ, щобы той директоръ проголосивъ бувъ вырокъ заразъ хочь-бы на смерть! Такъ нѣ: вóнъ вытримавъ мене довгій, довгій часъ... И хто-жь годенъ описати всѣ мои терпѣня, горячковій маячення и привиды нóчній, всѣ комбінациі, всѣ муки? Досыть сказати — я за цѣлый той часъ ока не зажмуривъ...

Одного вечера приходять до мене мои товаришѣ Русины и кажуть:

— Ходѣмъ до нашого катихита порадити ся!

А катихитъ рускій бувъ чоловѣкомъ дуже добрымъ и приступнымъ. Я пóйшовъ, але нѣчо не говоривъ. Говорили они. Катихитъ выслухавъ ихъ приязно и сказавъ:

— Боронити васъ буду, але мушу зазначити, що мое положенє вельми трудне. Передъ рокомъ одинъ ученикъ, дитина зъ першои клясы, сказавъ жартомъ: „Христосъ воскресъ, дѣдъ бабу розтресъ“ и за то засуджено его на шѣснацять годинъ арешту шкóльного, а першій на таку высоку кару голосувавъ катихитъ польскій...

Мы выйшли. Мои товаришѣ кинулись на мене.

— О тебе, кажуть, тутъ найбóльше ходило, а ты анѣ словомъ не оббававъ ся!..

Я мовчавъ, признаючи имъ правду. Дѣйстно, за собою не умѣвъ я нѣколи просити.

По кóлькохъ дняхъ справа взяла несподѣваный оборотъ. Директоръ, хотячи певно и катихита рускаго „зланата“, вóддавъ сму справу до розслѣдженя. Катихитъ бувъ межи молотомъ а коваломъ. Переслухавъ усѣхъ Полякóвъ и Русинóвъ зъ нашои клясы, та що зъ того? Д я всѣхъ знайшло ся слово оправдання и оборони, лишь для мене нѣ. „Вóнъ зачинавъ, вóнъ кóнчивъ, вóнъ до такихъ рѣчей проводивъ и герштъ“... И такъ все противъ мене: начальство, товаришѣ, а рускому катихитови руки звязаній. Впрочóмъ я недавно сюда прийшовъ, тожь катихитъ мене навѣть ще не знавъ добре.. Що буде зó мною? Та я вже за цѣлый той часъ такъ ослабъ, що не мóгъ о нѣчóмъ думати... Минувъ другій тыждень а о тóй справѣ не було нѣякои певной вѣстки. Вѣрто менѣ, та невéвность рóзняла ся потрóйнóй смерти.

Вкóнци одного разу приходить на годину до клясы професоръ фільольогіи — Полякъ изъ захóднои Галичины. Бувъ се чоловѣкъ

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся далі передплата на 1899 рік [2-ий рік видання], нові предплатники дістають всі книжки почавши від 1-ої. Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами; піврічна 5 зр. З попереднього (1898) року за 6 зр. можна дістати книжки почавши від 5 ої, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

Адреса Адміністрації: Львів, Чарнецкого 26. Власний дім.

жалує Głos narodu, чому д-ръ Бѣлинъський сховавъ свій проектъ до кишенѣ. Противно, вінъ повиненъ бы выступити въ радѣ державній именемъ всей правиці зъ проектомъ, однакъ зъ такимъ, щобы въ нѣмъ: 1) разъ на завсѣгды відказано парляментови права занимати ся языковыми справами, а компетенцію сю признано лише соймамъ, а 2) щобы въ нѣмъ конституційно запоручено національнымъ меншостямъ въ кождімъ краю мінімумъ неотхитныхъ правъ и тымъ способомъ ухоронено ихъ разъ на завсѣгды відъ самоволѣ постановъ соймовыхъ бѣльшостей.

Жадане у всякімъ разѣ баламутне: разъ має радѣ державній заперечити ся компетенцію въ языковыхъ справахъ, — другій разъ, и то рівночасно та сама некомпетентна рада державна має конституційно ухоронити національні меншости відъ самоволѣ бѣльшостей!

Внесене пп. Танячкевича, Окуневского и тов.

въ справѣ безпроволочного приступленя до законодатного поладнання національной справы:

На всѣхъ кінцяхъ монархіи лютить ся завзята борба мѣжь австрійскими народностями. Наслѣдкомъ сей борбы є кріза, такъ довго вже треваюча, що держава хитає ся въ своихъ основахъ. Кріза ся спиняє економічный поступъ, а навѣть правильну економічну роботу, бо не тѣлько що не отвирають ся нові жерела заробку для піднесеня матеріяльного гаразду, не вынаходить новыхъ торгівъ для збуваня выробівъ промыслу, але противно усувають ся навѣть давній жерела и торги, а черезъ те занепадають ремесла, промыслъ и торговля. Про господарство сѣльске нема що й згадувати; оно и такъ упадає під несчисленными тягарами, а народъ попадає въ чимъ разъ бѣльшу нужду. И при такімъ ставѣ рѣчей безъ дѣла, безъ силы, безъ жита остає парляментъ, те законодатне тѣло, той охороняючій, о добро народівъ дбаючій органъ, той елементъ, підтриживючій, оживляючій, скрѣпляючій жите державы.

Отся борба нівечить найкращій силы народній, затемнює и закрывае великій цѣль культурній, ослаблює вплывъ держави на хід всемирныхъ подій. А походить она въ значній части відти, що въ нашій державѣ крімъ правъ до національного розвитку и національной рівноправности, признаныхъ въ §. 19 основного закона о загальныхъ правахъ громадянъ державныхъ, нема доси окремого закона о народностяхъ.

Сему бракови зараджували доси правительства розпорядженями. Але ті розпорядженя выдавано відъ напоромъ и вплывомъ політичныхъ чинниківъ, які кождымъ разомъ мали силу въ рукахъ и черезъ те выпадали они лише на користь національно и політично сильнѣйшихъ и могучѣйшихъ чинниківъ чи то на користь сильнѣйшихъ народівъ, на користь національныхъ бѣльшостей, а на некористь або и шкоду и на утиски народівъ слабшихъ, національныхъ меньшостей.

Розпорядженями годѣ полагодити справу національну.

Полагодженє тои справы неможливе також и въ соймахъ, де заступники одного народа можуть майоризувати и справдѣ майоризують заступниківъ другого народа.

Лише загальный державный законъ о народностяхъ може покласти конець національнымъ спорамъ.

Тымъ то складаємо отсе внесене:

„Высока палата зволить постановити:

1. На правній підставѣ, выказаній въ §. 19-бмъ основного закона о загальныхъ правахъ громадянъ державы, и по мысли тои законнои постановы, має ся выладити проектъ закона о народностяхъ, при чімъ треба взяти під розвагу и на ново розібрати всѣ розпорядженя, які повыдавано въ справѣ національній;

2. въ тімъ законѣ має бути выразно сказане, що державне право въ Австрії мають народы: нѣмецкій, ческій, польскій, рускій, словѣньскій, італійскій, хорватскій и румунъскій;

3. въ законѣ мають бути окремі части о народностяхъ и о языцѣ."

Зъ формального огляду має бути се внесене придѣлене постійній національній комісіи, зложеній зъ 48 членівъ, котру можна також назвати комісією конституційною. Комісія ся має або вся або въ тѣснѣйшімъ комітетѣ радити безъ перервы, хоть бы и відрочено раду державну; має она також повновласть принимати всѣ внесеня послівъ и правительства, петиціи и письма, які остають у звязи зъ національною справою, взяти ихъ під розвагу и зъ усего того матеріялу уложити проектъ закона о народностяхъ та чимъ скорѣйше передати его сѣй высокій палатѣ.

У Відни дня 31 сѣчня 1899.

Танячкевичъ, д-ръ Окуневскій, д-ръ Ярославичъ, Шпондеръ, Стапіньскій, Стояловскій, д-ръ Вінковскій, Бойко, Забуда, Цена, Шаверъ, Кубікъ д-ръ Даневякъ, Кремна, Стефановичъ, д-ръ Поповичъ, Перічъ, Бянкіні, д ръ Трумбічъ, д-ръ Кронаветтеръ.

Мадярскій затѣѣ на Русь угорску.

Pester Lloyd помѣстивъ въ послѣдныхъ дняхъ статю про заходы угорского правительства для добра Русинівъ угорскихъ.

Цѣлею тои цѣлои акціи є — каже Pester Lloyd — „скрѣпленє угорского елементу, утревалене тыхъ звязей, що лучать кождого сына угорскои вітчины зъ угорскою державою". Ходить тутъ головно о чужомовну часть населеня. Згадану цѣль можна осягнути, коли въ тыхъ кругахъ ширить ся и змѣцняє угорску идею державну. Найпевнѣйшимъ до того средствомъ є піднесене матеріяльныхъ відносинъ, бо хто не може найти кавалка хлѣба у своїй вітчинѣ, той стремить на инѣ, а се стремленє проявляє ся въ еміграціи або въ тімъ, що піддає ся пропаґандѣ чужои народности. Правительство, свѣдоме того, розпочало въ околицяхъ північнои Угорщины замешканыхъ Русинами велику акцію, котра — якъ то сконстатувавъ міністеръ Дарані, принесла успѣхъ. Ходило головно о привязане мужика до рілѣ, отже міністеръ Дарані вынаймивъ въ берегскімъ комітатѣ бѣльшій комплексъ землѣ и выарендувавъ малыми парцелями рускимъ мужикамъ. Крімъ того дано имъ грошеву помічь завести годівлю худоби, а є надѣя, що угорскій соймъ підопре ті змагання міністра.

Але що далѣ пише Pester Lloyd!

„Хоть якъ важній и потѣшаючій є ті успѣхи, — каже вінъ — то все они односторонні и не запевнюють цѣли. Мы правдѣ замыкаємо дорогу еміграціи, запевнюючи дотычнымъ горожанамъ истнованє у власній вітчинѣ. Але въ той способъ ще не доходить ся до моральной звязи зъ батьківскою землею, зъ идеєю та институціями вітчины. До того потрѣбна певна мѣра интеліґенціи и культуры, котра може зробити любовъ вітчины приступною чуству одиниці. Бо лишь та любовь вітчины може дати горожанинови силу самовідреченя, знести лекше кождый тягаръ и кожду трудність радістнѣйше перемагати, коли того вымагає интересъ вітчины. Выходячи зъ того становища, вмѣшавъ ся въ справу Русинівъ також д-ръ Юлій Влассічъ, міністеръ просвѣты, найшовши тутъ плододайне [!] поле для здѣйстненя своїи идеї, опановуючи цѣлу систему школьнои просвѣты: зробити школу могучимъ чинникомъ розвою угорскои національной державы. Сеся идея руководить міністра Влассіча при всѣмъ, що вінъ въ якій-небудь галузи свого ресорту заряджує, а се выявляєсь найбільше на полі народнои просвѣты, бо тутъ представляєсь найширшій теренъ и тутъ найпотрѣбнѣйшій высше згаданій наслѣдки. Д-ръ Влассічъ хоче взяти теперь під свою опѣку замешкалій Русинами комітаты. Черезъ заснованє державныхъ школъ народныхъ *повинна ширити ся угорска мова, а зъ нею и угорскій духъ. Тою мовою и черезъ нею повинна вытворити ся въ тыхъ верствахъ згадана мѣра интеліґенціи и культуры.* Выдане въ тімъ змыслѣ розпорядженє міністра просвѣты причинить ся до запевненя успѣхівъ въ змаганю до полѣпшеня матеріяльного быту. Адже коли розпочата такъ наука и сполучене зъ нею патріотичне выховане принесе овочѣ, ажь тогдѣ стануть Русины серцемъ Уграми, ажь тогдѣ оживе мѣжь ними чуство звязи зъ угорскою націею.

Передовсѣмъ задумує міністеръ Влассічъ зробити берегскій комітатъ полемъ своєи користнои дѣяльности. Той комітатъ мавъ въ 1890 році на території 3724 квадр. кільометрівъ населеня 179.455 душъ. Для нихъ було 288 школъ, зъ того: 66 державныхъ, а 136 удержуваныхъ католиками грецкого обряду, а они майже всѣ Русины. А позаякъ въ 220 народныхъ школахъ є сама угорска мова выкладова, а лише въ 33 школахъ також руска а въ дальшихъ 33 школахъ лише руска, то ясно, що ті школы для сей народности є недостаточній. Щобы тому зарадити, повідомивъ міністеръ Влассічъ берегскій комітатъ, що вінъ готовъ черезъ заснованє новыхъ державныхъ школъ народныхъ розвивати духову культуру рускаго народу и справити ей на патріотичну [роз. угорску] дорогу. Міністеръ выславляє при тімъ надѣю, що ті школы поможуть до успѣху змаганямъ міністра рільництва. Помічь на економічнімъ полі — каже рескриптъ міністра просвѣты — доведе лишь тогдѣ до успѣху, заряджена економічною натуры лишь тогдѣ приймуть ся, народъ лишь тогдѣ буде мати зъ того сталу користь, коли мы [Мадяры] такъ его выобразуємо, що вінъ ті заряджена буде розумѣти, и коли деведемо до того, що зъ него стане самосвідомый, пильный та ощадный роботникъ". — При тімъ обѣцяє мін. Влассічъ въ тыхъ громадахъ, що не мають средствъ, побудувати на коштъ державы будынокъ школьный и мешканє для учителя. Міністеръ звертає ся також до берег-кон интеліґенціи, до властителівъ бѣльшои посѣлости, передовсѣмъ до гр. Едвіна Шенборна, щобъ они підпирали ті его старана.

Мы вже кількакъ разівъ, пишучи о заходахъ угорского міністра рільництва Дараніого, хвалили се, що правительство — хотяй попередъ всего въ цѣляхъ державы — прийшло вже разъ до розуму и взяло ся за поправу економічного быту збѣднѣлого, лихвою руйнованого угро-руского народу. Рівножъ треба сказати, що и заходы міністра просвѣты Власіча въ справѣ основуваня школъ въ тыхъ запущеныхъ околицяхъ — рѣчь сама собою була бы добра, кобы не мадярскій шовінізмъ, плюстрованый такъ щиро и выразно Pester-Lloyd'омъ. Заходи: відносити культурно рускихъ мужиківъ мадярскою мовою — не доведуть до цѣли. Шкода часу и праці! На се повинній рѣшучо звернути увагу міністра руский епископы! — противъ мадяризованя школъ повинній протестувати руский священники зразъ изъ народомъ. Рѣчь певна, безъ науки мадярскои мовы въ такій школѣ не обійде ся, але выкладовый языкъ въ рускихъ селахъ повиненъ бути рускій. До сего рускоугорска суспільність обовязана, коли она сама — жаль казати — не подбала о бѣльше школъ чисто-рускихъ въ берегскімъ комітатѣ, якъ 33 на 288..

Переглядъ політичный.

Президентъ кабінету гр. Клярі пріѣхавъ вчера до Будапешту и конферувавъ зъ угорскимъ президентомъ міністрівъ въ справѣ установленя річницї скликаня спільныхъ делеґацій и въ справѣ неполагодженои ще части угодовыхъ законівъ. Австрійске правительство привязує велику вагу до того, абы квотовій депутаціи зібрали ся якъ найскорійше, и або самі означили квоту, або дали обомъ правительствомъ способность означеня высоты квоты. Відтакъ доперва увійдуть въ житє новій консумційній податки. Угорске правительство хотѣло бы передъ скликанемъ делеґацій закінчити буджетову дискусію въ соймѣ. На всякій случай делеґациі зберуть ся въ падолистѣ. Новій армати мають буди справленій коштомъ 35 міліонівъ зр.

Pester Lloyd доносить, що въ найблизшімъ часѣ наступить реконструкція австрійского кабінету. Гр. Клярі намѣрне сесю реконструкцію выконати безпроволочно по переведеню деякихъ найважнѣйшихъ бѣжучихъ справъ. Під тымъ взглядомъ має чи-

---

розумный и щирый, загально поважаный и люблены. Вінъ, видко, не переякъ був ще польскимъ шовінізмомъ Галичины всхіднои.

— Що то — зачавъ вінъ — вы Русины высмѣваете польскій обрядъ? Що-жь вамъ обрядъ завинивъ?

Тою щиростію професоръ унявъ мене такъ дуже, що моє серце отворилось, уста розвязали ся.

Пане професоре! — кажу. — О обрядѣ не може тутъ бути и мовы. Найбільше хиба можуть претенсіи до насъ мати польскій органісты, котрі, не въ гнѣвъ имъ кажучи, спѣвы костельній непотрѣбно пускають черезъ нісъ. Впрочімъ я длятого лише спѣвавъ носомъ, бо мавъ катаръ.

На то професоръ зачавъ дуже смѣяти ся.

— А чому-жь вы — каже — відъ разу такъ не казали? Тажь органіста не є неты-кальный. „Органіста зъ балакаржемъ едлі клюски за олтаржемъ, і безъ лижки і безъ міскі попаржилі собѣ пыскі". Та й я неразъ зъ органісты посмѣю ся, бо є зъ чого. Але жь бо не лишь органісты, але и вы, Поляки-ученики, якъ зачнете неразъ въ костелѣ спѣвати, то такъ, якъ той, що на катарынцѣ грав на яку підскочну нуту. То вже хиба и зъ насъ не вільно насмѣяти ся?...

Поляки-товаришѣ поспускали носы, але не опоновали, разъ тому, що професоръ самъ був Полякомъ, по друге тому, що они були слабыми... фільольогами.

По годинѣ пійшовъ професоръ до канцелярії гімназіяльной и здає ся вінъ мусівъ цѣлу справу убити, а горячій польскій головы зимною водою зблякти, бо цѣла справа утихла и вже звыжь двацять лѣтъ нічо о нѣй не чувати. А то приходило ся ще и кровь невинну пролити... за польскій обрядъ.

13. X. 1899

Т. Б.

слити на помічь Яворского и Катрайна. Противъ такого пляну Кляріого, выступивъ въ колѣ польскімъ Бѣлинъскій, а въ католицколюдовімъ клюбѣ Дінавлі, але я надѣя, що они замовкнуть.

Въ суботу відбула ся нарада молодоческого клюбу, на котрій голова клюбу д-ръ Енгель обговорювавъ нову політичну ситуацію вытворену эксесенмъ языковыхъ розпоряджень и відносъ що сесе заряджене наступило въ наслѣдокъ ініціятивы корони. Бесѣдникъ обговорювавъ також відносины клюбу до инших сторонництвъ правиці, зъ чого выходило, що солідарність правиці не така дуже тѣсна, якъ се старала ся представити певна часть ческои прасы. Въ Празѣ відбула ся нарада мужівъ довѣря староческого сторонництва. Одноголосно ухвалена резолюція высказує цѣлковиту солідарність зъ ухвалами вільнодумного народного сторонництва и консервативнои великои посѣлости, зазначує конечну потребу выдержаня при дотеперѣшній політиці и удержаня дотеперѣшнои бѣльшости въ палатѣ послівъ, заявляє ся за улѣпшенемъ обовязуючои нині выборчои ординаціи, а то въ дусѣ вымѣреня справедливости всѣмъ безъ выимку класамъ горожанъ державы, и уважає за одну зъ найважнѣйшихъ задачъ всѣхъ ческихъ політівъ полагодженє національного спору зъ нѣмецкими співгорожанами. Въ дискусіи надъ резолюцією д-ръ Ріґеръ высказавъ ся зъ якъ найбільшимъ признанемъ о політиці молодочехівъ, котрі идуть теперь слѣдами старочехівъ. Староческий мужѣ довѣря выбрали выконуючій комітетъ, котрый має зачати въ зъ молодочехами переговоры въ справѣ дальшого спільного, солідарного поступованя обохъ національныхъ сторонництвъ.

Міністеръ зелѣзниць розіславъ до всѣхъ урядниківъ занятыхъ при державныхъ зелѣзницяхъ обіжникъ, въ котрімъ зазначує, що черезъ регуляцію платнѣ зелѣзничого персоналу державній тягарѣ збільшають ся о 2½ міліона зр. Головно розходило ся о управильненє и полѣпшене поборівъ. Зъ огляду однакъ на се, що на підвышенє платнѣ майже 40.000 осібъ потрѣбній бѣльший фонды, якъ ті, котрими правительство розпоряджає, треба було счеркнути рівній додатки, абы въ той способъ можна було перевести бажане підвышенє сталои платнѣ. Сеся редукція додатківъ наступить доперва постепенно, абы була менше утяжлива. Wiener Abendpost додає, що після нового розпорядженя, підвышенє платнѣ въ X. и въ найнизшій клясѣ IX. ранґи выносить 200 зр., въ инших класахъ IX. и VIII. ранзѣ 100 зр., въ ранґахъ VII., VI. и V. 200 зр. Платня підурядниківъ буде підвышена о 50 до 100 зр. Платня зелѣзничои служби буде майже безъ выимку підвышена о 50 зр. Въ загалѣ попідвышувано також додатки на мешканє.

Погромъ Трансвальцівъ підъ Ґленке не такій страшный, якъ се зразу представляли англійскій телеґрамы. Підъ Ґленке не була зібрана цѣла трансвальска армія, лише мала ей частина, и не було 45 арматъ, лише 5. Бури тому мусѣли уступити передъ Англійцями бо другій відділъ, що мавъ надійти ей заходу и рівночасно ударити на Англійцівъ зъ другого боку, спізнивъ ся такъ, що сили Буровъ були за слабі, абы оперти ся англійскій артилерії. Хочь Англійцѣ чванять ся побідою, мусять признати, що ихъ страты дуже великі. Головный ихъ командантъ, смертельно раненый, вже померъ. Окрімъ того погибли два полковники, одинъ майоръ и відсѣмъ инших офіцировъ. Черезъ те, що друга часть армії Буровъ не встигла прийти на часъ, Англійцѣ мали цѣлому відділови Буровъ зъ підъ Ґленке відтяти дорогу до відвороту. Страты Буровъ въ людяхъ мають бути три разы такъ великі, якъ страты Англійцівъ. Здає ся, що сей „погромъ" Трансвальцівъ не дуже великій вплывъ буде мати на дальшій перебігъ войны, бо навѣть англійскі телеґрамы доносять, що въ рожныхъ місцевостяхъ вырынають нові відділы Буровъ и ударяють на місцевости въ которыхъ англійскі гарізоны. Якъ осторожно треба брати всѣ вісти зъ театру войны доказує фактъ, що въ битвѣ підъ Ґленке ижь войскомъ трансвольцівъ був великій кінный відділъ. Басутівъ, муриньского племени, котре після донесено зъ Капштаду стануло по сторонѣ Англійцівъ. Експльосія підъ Мафкінґомъ, при котрій погибло півтора тысяча Буровъ, також здає ся плодомъ фантазіи Англійцівъ, бо після найновійшихъ вістей, підъ Мафкінґомъ погибло лише 35 Буровъ. Трансвальцѣ заняли місто Бірібурґъ, на полудне відъ Мафкінґа, Англійцѣ кажуть, що се стало ся черезъ зраду Голендеровъ, котрі прикликали Буровъ тогды, коли англійска залога выйшла була зъ міста. Фарисейске поступованє Ан-

тлійцѣвъ супротивъ Трансвалю дуже добре характеризує маніфестъ ораньского державного секретаріяту. Въ маніфестѣ сказано, що Англія угнетає Африканцѣвъ и довела до вóйны зъ причины дволѣтнои рóжницѣ при удѣленю права голосованя, коли тымчасомъ въ Англіи, чужинцѣ доперва по 12-ти лѣтахъ одержують право голосованя.

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Зъ дальшого ходу розправы належить пóднести ухвалу трибуналу, дозволяючу переслухати лѣкаря д-ра Опольского [котрый остатными роками лѣчивъ Щепановского] и переглянути книги Щепановского; натомѣсть вóдмовлено покликати свѣдкóвъ инж. Бржозовского и Горайского.

Дальше вóдчитано зóзнаня д-ра Домбровского, теперѣшного синдика Касы. Свѣдокъ выказує, що пайшовъ въ книгахъ Касы великій неладъ, а особливо въ рахункахъ бѣжучихъ.

Дальше зóзнаня свѣдка Пискозуба, бувшого бухгальтера Щепановского, той котрый обговорювавъ неладъ въ бухгальтерiи Щепановского, такъ що много рѣчей полагоджувано безъ вѣдомости Пискозуба. — Вóдчитано такожъ зóзнаня Томаса, бухгальтера Вольского и Одживольского, потóмъ зóзнаня матери Щепановского, котра каже, що Зима вернувъ ѣй депозитъ вже въ часѣ краху Касы зъ власной волѣ.

Вóдтакъ наступило переслухане свѣдка Ив. Браєра, члена дирекцiи Касы вóдъ девять лѣтъ. Засѣданя дирекцiи [каже свѣдокъ] вóдбували ся шабльонно, при чóмъ обговорювано переважно справы гіпотечнi Коли въ 1897 р. розбiйшлась поголоска о довгахъ Щепановского, зажадавъ вóнъ вóдъ Зимы пояснення. Зима вóдповѣвъ ему, що Каса мусить удѣлювати кредиту и додавъ: „якъ мене колись стане, тогдѣ побачите, що втратила Каса!“ [нѣбы-то яку цѣнну силу фiнансову]. Свѣдокъ хотѣвъ изъ свого уряду заразъ зрезигнувати, але одинъ достойникъ [?], передъ котрымъ вóнъ зъ симъ звѣрився ся, вóдраджувавъ ему то зробити, щобы не выкликати неспокою. Зъ причины векселевого портфелю [каже Браєръ] межи Зимою а радникомъ Клеберґомъ лучали ся драстичнi сцены.

Въ дальшóй розправѣ обговорювано закидъ Вендриховскому [зробленый въ новóмъ додатковóмъ актѣ обжалованя], що, помагавъ Зимѣ до дефравдацiи фондóвъ, призначеныхъ на сплату нестягальныхъ векслѣвъ, черезъ що Каса втратила 150.000 зр. – Вендриховскій каже, що не почувавъ ся до вины, бо Зима завѣдувавъ самъ симъ фондомъ, а о подробицяхъ повѣдомлювавъ его въ короткóй дорозѣ. Поправдѣ Вендриховскій знавъ, що Зима поступавъ неправильно, але мусѣвъ се терпѣти, бо не мóгъ опертись Зимѣ, а по друге годивъ ся на те, щобы урядники не знали, якій и на якихъ векселяхъ Каса потерпѣла втраты. — По выясненю предсѣдателемъ, якъ маніпульовано симъ фондомъ и нестягальными векселями, а такожъ по вóдчитаню дотычныхъ зóзнань Зимы и Вендриховского изъ слѣдства, зъ котрыхъ выходить, що Вендриховскій пóдозрѣвавъ Зиму, що грошѣ зъ сего фоноу забиравъ собѣ, — Вендриховскій теперь на розправѣ каже, що сей справы не розумѣвъ. Вóдтакъ выяснивъ Вендриховскій, зъ чого повставъ векслевый фондъ резервовый, а то — зъ фонду диспозицiйного зъ таксъ огневыхъ и инныхъ квотъ, але въ бiлянсахъ подрóбно не выказувано ихъ.

По сихъ загальныхъ поясненяхъ приступлено до поодинокихъ позицiй, а Вендриховскій знову не мóгъ пояснити, на що уживъ ихъ Зима. Зъ переведеного въ тóй справѣ слѣдства выходить, що Зима побравши зъ сего фонду якусь квоту, льокувавъ ѣи на книжочку Касы, найчастѣйше яко „Вадіюмъ на реальность ч..“, а опóсля на основѣ сей книжочки выбиравъ рóзнi квоты самъ, або послугувавъ ся до сей „маніпуляцiи“ урядниками, найбóльше Гонсьоровскимъ. Найцѣкавѣйше се, що и нароeлый процентъ казавъ собѣ выплачувати. Разъ побравъ Зима зъ сего фонду 5.242 зр., а на дотычнóй асигнатѣ заноговано: „Побрано до депозиту“. Чий се бувъ депозитъ и що зъ нимъ стало ся, сего дóйти не можна.

Дальше зазначує предсѣдатель, що въ книзѣ „хвилевыхъ акредитацiй“ рóвножъ находить ся слѣды маніпуляцiй Зимы зъ симъ фондомъ.

Порушено такожъ справу тои асигнаты Зимы на 50 000 зр., котрои Вендриховскій не хотѣвъ узнати, а опóсля подеръ ѣи. Однакъ выявило ся, що Зима таки взявъ сесю квоту въ фонду резервы векслѣвъ. Въ сихъ маніпуляцiяхъ межи Зимою а Вендриховскимъ бувъ посередникомъ адъюнктъ Зьолецкій.

Вóдтакъ выводжено дальшій дефравдацiи Зимы. Мѣжь иншими хотѣвъ разъ Зима въ 1896 р. побрати зъ фонду резервы векслѣвъ 19 288 зр. Сему спротивились ліквідаторы Гонсьоровскій и Гурскій и се вельми озлобило Зиму. Опóсля Зима побравъ таки квоту 15.590 зр. на „сплату нестягальныхъ векслѣвъ.“ [Векслѣ сѣ знищено]. — Вендриховскій каже, що о тóмъ не знавъ, але Зьолецкій зóзнавъ, що Вендриховскій знавъ про такій вчинки Зимы. — Дальше выказано, що Зима забравъ ще 3 698 зр., вóдтакъ на основѣ асигнаты зъ 31 грудня 1898 укравъ 65.000 зр. Дальше въ книзѣ головнóй въ рахункахъ изъ сѣчня найдено знову „рóзнi сдѣлки“, котрi мали затушувати пропажу 80.000 зр., побраныхъ перше въ рóзныхъ фондóвъ. — Д-ръ Ашкенази выступивъ въ оборонѣ свого клiента Вендриховского, що вóнъ въ сихъ злодѣйствахъ не мóгъ брати участи, бо бувъ тогдѣ на вóдпустцѣ, а дальше казавъ, що въ справѣ мальверзацiи квоты 80.000 зр. веде ся ще карне слѣдство.

Опóсля вóдчитано зóзнаня Зимы о резервѣ векслевóй. Вóнъ казавъ, що резерву векслѣвъ ведено на основѣ ухвалы дирекцiи. — Предсѣдатель зазначує, що д-ръ Роиньскій зóзнавъ въ тóй справѣ инакше, а именно, що справа резервы була уложена „довѣрочно“ межи пок. Тарнавецкимъ а Зимою.

Вóдтакъ прокураторъ Гайдереръ пóдносить зъ притаскомъ се, що Гонсьоровскій и Гурскій, урядники низшій становискомъ, перешкодили Зимѣ въ невластивóмъ побиранiю [recte крадженю!] гроша и деякихъ векслѣвъ, а Вендриховскій, начальный бухгальтеръ, позволивъ на все! — Вендриховскій боронить ся тымъ, що они пóдписували асигнату, а вóнъ ѣи доперва другого дня вóдбиравъ. [Взагалѣ зóзнаня Зимы въ слѣдствѣ про сѣ мальверзацiи дуже суперечнiй. Побранѣ здефравдованои квоты 14.000 зр. на книжочку щадничу толкує вóнъ тымъ, що хотѣвъ покрыти „nieprawidłowości“ одного урядника, котрои допустивъ ся у вкладковóмъ вóддѣлѣ, то знову казавъ, що навѣть не може собѣ представити, абы вóнъ сесю книжочку мавъ хочь въ рукахъ. Такожъ не памятавъ, щобы побравъ квоту 65.000 зр., хочь се стало ся въ груднi 1898 р. Судья слѣдчій зазначивъ въ своѣмъ меморiялѣ о сихъ зóзнанiяхъ, що Зима по зложеню ихъ бувъ дуже пригнобленый и утомленый, почувъ болѣ въ грудяхъ и тогожъ само дня вечеромъ умеръ. Було се 3 серпня с. р.].

Свѣдка Жебровского атакувавъ д-ръ Ґрекъ и старавъ ся ему доказати, що то вóнъ зъ кóнцемъ сѣчня або въ лютóмъ с. р. фальшувавъ книги и асигнаты въ цѣли покрыти мальверзацiи 65.000 зр., а особливо, що се було власне въ тóмъ часѣ, коли въ Касѣ „горѣло“ т. є бувъ рунъ] и коли Жебровскій перенѣсъ конта Кінеля и Фреліха до головной книги.

Дальше зóзнававъ свѣдокъ Ґенсьоровскій, ліквідаторъ Касы. О резервѣ векслевóй довѣдавъ ся доперва въ 1897 р. Радивъ тогдѣ Зимѣ, щобы давъ до вóдпису списъ старыхъ векслѣвъ. Оповѣдає, що Зима, крóмъ описаныхъ въ актѣ обжалованя случаѣвъ, сплачувавъ кóлька разóвъ рóзнiй нестягальнiй векслѣ. Признає ся, що бравъ для Зимы на книжочки щадничiй рóзнi сумы, абы покрыти недоборы, якiй повстали зъ причины мальверзацiй одного урядника.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Вóдозва зъ Борщева.** Рухъ економiчный, якiй въ послѣднихъ часахъ вслѣдъ загального поступу появивъ ся середъ нашого народу, покликавъ межи нашими по нашихъ селахъ до житя також крамницѣ численнiй, котрыхъ число досягає въ повѣтѣ борщѣвскóмъ до тридцять. Всѣ тѣ крамницѣ вправдѣ животѣють, але не можуть належито розвивати ся, головно черезъ то, що бракъ имъ крамарского осередка, зъ котрого не лишень моглибы по дешевыхъ цѣнахъ потягати потрѣбный для крамниць товаръ, але взагалѣ могли бы найти въ справахъ крамарскихъ помóчь и пораду. Длятого пóдписаный комiтетъ, узнаючи потребу орґанiзацiи крамарскои въ повѣтѣ борщѣвскóмъ, постановивъ покликати до житя *Союзъ крамарскій* и въ тóй цѣли основати при Народнóмъ Домѣ въ Борщевѣ *„Бюро информацiйне“* для крамниць повѣту борщѣвского. Въ цѣли нарады надъ тою справою скликує пóдписаный комiтетъ *загальне вѣче крамарѣвъ повѣту борщѣвского*, котре вóдбуде ся въ понедѣлокъ передъ св. Димитрiємъ т. є. 6-ого падолиста 1899 о 12 годинѣ въ полудне въ комнатахъ читальнѣ „Просвѣта“ въ Борщевѣ, на котре всѣхъ Р. П. крамарѣвъ повѣту борщѣвского запрошує. Заразомъ просить пóдписаный комiтетъ всѣ читальнѣ, щобы по можности на тое вѣче выслали своихъ делегатóвъ. Порядокъ дневный: 1) вступне слово, 2) рефератъ о значѣню и потребѣ крамниць по селахъ, 3) нарада надъ основанемъ „Союза“ и „Бюра информацiйного“ для крамниць повѣту борщѣвского, 4) внески членóвъ. — За комiтетъ: о. Ом. Глѣбовѣцкій, д-ръ Мих. Дорундякъ, о. Ник. Сѣмановичъ, о. Дм. Курдидикъ, Максимiлiянъ Ридзакъ.

— **Професорови Шараневичеви** котрый скóнчивши 70-ый рóкъ житя перейшовъ, вóдповѣдно до обовязуючого закона, зъ початкомъ сего року въ станъ супочинку устроили товаришѣ университетскій сердечну овацiю Дня 18 с. м. вóдбуло ся засѣдане выдѣлу фiлософiчного умысне на се скликаного. Запрошено и проф Шараневича До него промовивъ деканъ факультету проф. Закшевскій, пóдкрѣсливъ горяче одушевленє его для науки, правдиве горожаньске поступованє, та товарискій честный тыпъ и вручивъ ему вóдъ товаришѣвъ перстень зъ вóдповѣднымъ написомъ и зъ знаменемъ факультату яко символъ нерозрывной лучности. Проф. Шараневичъ, зворушеный, дякувавъ горячо за признанє его все доброи охоты та чистыхъ интенцiй и виявивъ, що середъ дальшои працѣ науковои и суспóльнои се признанє буде ему наймилѣйшимъ спóминомъ, найлюбѣйшою згадкою.

— **Про селяньске вѣче въ Збаражи** одержуємо вóдъ селянина І. П-а таке письмо: Вѣче въ Збаражи, скликане на 19-ого с. м [зъ порядкомъ дневнымъ: 1) ситуацiя полiтична, 2) роздѣлъ Галичины, 3) загальне голосованє и 4) справы громадскi] почало ся въ мѣсцѣ шопѣ о 1-ій годинѣ зъ полудня. Вѣче отворивъ кóлькома словами Андрухъ Шмiгельскій и предложивъ на предсѣдателя Семка Вѣтика [соцiяліста, урадника касы хорыхъ въ Перемышли]. Вѣтикъ занявъ презiдію и удѣливъ голосу Яцкови Остапчукови до першого реферату. Скоро той лишь почавъ говорити и згадавъ о процесѣ Зимы та о соймовóй lex Urbański комiсарь Бушиньскій розвязавъ вѣче за пóдбурюванє противъ высшихъ клясъ суспóльныхъ, покликуючи ся на §. 302 зак. карн. Зóбрани селяне, а було ихъ звыжь двѣ сотки, мусѣли розóйти ся. На вѣче явивъ ся бувъ такожъ маршалокъ Нѣментовскій и лѣкарь повѣтовый. Пóдъ конець вѣча мавъ бути вóдъ селянъ внесокъ въ справѣ розпорядженя намѣстництва и двохъ ординарiятóвъ о переписцѣ властiй зъ урядами парохiяльными, але по розвязаню вѣча, розумѣє ся, тота справа не могла бути порушена.

— **Въ справѣ самоубiйника д-ра Бялковского,** адвоката въ Городенцѣ, надбслано намъ кóлька именъ селянъ, котрыхъ депозиты спроневѣривъ небóщикъ „dobry syn ojczyzny“. Людникъ Солицкій зъ Глушкова зложивъ бувъ у небóщика 470 зр., Иванъ Ничикъ зъ Городенки 200 зр., Янко Кабанъ изъ Серафинець 175 зр., Василь Тацюкъ зъ Городницѣ 305 зр. [зложивъ ще передъ пятьма роками на заспокоенє довгу въ банку рустикальнóмъ, та банкъ тыхъ грошей не дóставъ], Василь Григорóвъ изъ Стрѣльча 600 зр. То лишь кóлька позицiй! А маса по самоубiйнику выносить кругло 34 крейцарѣ...

— **Польскій центральный комiтетъ выборчій** для всхóдней Галичины затвердивъ кандидатуру гр. Иги. Красицкого на посла до сойму зъ повѣту лѣського. Кандидувавъ тамъ зъ польскои стороны такожъ тамошный презесъ выдѣлу повѣтового Рамультъ и зъ того було въ польскихъ часописяхъ богато крику. Але що-жь? — польскій кандидаты не вóдносять ся до народу зъ запытанемъ: котрого вóнъ волить, але удають ся „пóдъ каски“. За Рамултомъ львóвскій инжинеры выслали передъ тыжднемъ депутацію до гр. Шiнiньского зъ чолобитною, щобы зволивъ его „выбрати“ посломъ, але оно не помогло, бо граф дужшій — хочь-бы не въ розумѣ, то въ дечóмъ инш.

— **Въ справѣ дяковскои льотерiи фантовои** оголошує посолъ о. Д. Таначкевичъ: Мiнiстерство фiнансовъ рѣшенемъ зъ дня 13 жовтня 1899 ч 55659 призволило на моє подане продовжити речинець на уряджене фантовои дяковскои льотерiи на рóкъ 1900-ый. — *Таначкевичъ.*

— **Гарне явище природы** оглядали Львовяне въ суботу около 11 годины въ ночи. Цѣлый небозвóдъ вкрывъ ся сиными хмарами, що переганяли ся вóдъ лекого подуву вѣтру. Бѣлолицый мѣсяць стоявъ въ повни на небѣ, а довкола него виднѣла ся кругла авреоля синього небозводу. За симъ синимъ обручемъ здержували ся хмары и не переходили черезъ синій обручь довкола мѣсяця. На хмарахъ, що окружали синій обручь мѣсяця, зявила ся рóзноборвна веселка [дуга], барвы ей змѣнювали ся и мовь-бы бороли ся зъ собою, вóдповѣдно до того, чи бóльша або менша хмара, гнана вѣтромъ, опиняювала ся довкола синього обруча довколо мѣсяця. Загальный видъ сего явища, а то: повный мѣсяць зъ синимъ обручемъ и окружаючимъ его колесомъ хмаръ, въ котрыхъ мѣнила ся дуга, бувъ дуже гарный и робивъ на гладачѣвъ сильне враженє. Явище се тревало довшій часъ, приглядали ся ему многій перехожѣ, що не вóдавали ся ще були въ рамена Морфея. Опóсля небо прояснило ся, хмары розплылись по небосклонѣ и оставъ тóлько бѣлый мѣсячецько на синьому небѣ.

— **Въ оперѣ въ Варшавѣ** выступають теперь чотири спѣвочій силы рускій: панна Крушельницка и панове Волошко и Микола Левицкій [теноры] и Дѣдуръ [басъ]. П Дѣдуръ спѣвавъ онегды вразъ зъ панною Крушельницкою въ Андѣ, а п. Волошко выступавъ передъ кóлькома днями въ роли Іонгка въ Гальцѣ.

— **Огнѣ.** Страшный пожаръ навѣстивъ дня 21. с. м. о 3 годинѣ зъ полудня село *Дрогобыже* коло Миколаева надъ Днѣстромъ [въ наслѣдокъ неосторожности дѣтей полишеныхъ безъ нагляду]. При сильнóмъ вихрѣ огонь розширивъ ся скоро. Полумѣнь въ однóй хвилi обняла десятки загородъ. Хочь жовнѣры дроговискій та выхованки института гр. Скарбка дуже енергічно потрудили ся надъ побореньмъ страшного елементу, не могло бути й мовы о алокалізованю пожару, — може й длятого миколаѣвска сторожа пожарна уважала за потрѣбне лишь оглянути мѣсце нещастя и вóдъѣхати Згорѣло 150 нумерóвъ зъ всѣми запасами. Селяне не уратували нѣчого, бо були въ полi а по друге, що огонь майже въ однóй хвили обгорнувъ цѣле село. Коли зважить ся, що майже нѣхто не бувъ асекурованый и що тѣ самѣ передъ трема роками були погорѣли, то ясне, яка невыказана нужда заглянула въ очи бевталаннымъ. Помóчь для нуждарѣвъ то є конечник и то скора!

— **Справа паперовыхъ коронъ** поступила вже о стóлько, що обомъ правительствамъ предложено вже пробнi вóдбитки на паперовiй 10-коронóвки. А що истнованє 10-коронóвокъ и 10-гульденóвокъ выкликувало бы баламуту [було бы жниво для жидóвъ], отже впередъ 10-гульденóвкам стягне ся зъ обѣгу, а на ихъ мѣстце ведеся 20-коронóвки.

Наука, штука и література.

— **Руско-народный театръ въ Коломыи.** Що двохъ комедiяхъ зъ нашого народного житя [„Выхованци“ Янчука и „Дядковыхъ примхахъ“ Чайченка] выставивъ тутъ нашъ театръ „Честь“, комедію въ 4 дѣяхъ Судермана. Выстава выпала красше, нѣжь попередныхъ двохъ комедій, тожъ годить ся про нен де-що бóльше сказати. Однакожъ закимъ приступлю до осуду гры нашихъ дрематичныхъ артистóвъ, годить ся подати каротенькій змѣстъ того пречудного твору нѣмецкого майстра, а вóдтакъ до змѣсту навязати деякій замѣтки про выконанє сего твору на рускóй сценѣ.

Торговець Мiлiнкъ, мѣщаньского походженя, дóстає титулъ торговельного совѣтника. Зъ тои нагоды торжество родинне въ домѣ Мiлiнкóвъ. Въ офiцинахъ жив Гайнеке, склеювачь пуделокъ, батько родины, що его въ день того роднинного торжества перевѣхавъ передъ палатою повздъ та зробивъ до кóнця житя нещаснымъ калѣкою — кулявымъ. За те Мiлiнки образують его сына Роберта, а вóдтакъ той, перенятый горячою вдячностiю для своихъ добродѣѣвъ, посвячує свóй немалый талантъ торговельный, свóй часъ и силы интересамъ совѣтника. Далеко вóдъ рóдной землѣ, въ Индiи, трудить ся на плянтацiяхъ свого пана и зóбльшає значно его великій доходы. Но десяти лѣтахъ побуту въ Азiи дóждавъ ся Робертъ щасливои хвилѣ повороту пóдъ родинну стрѣху. Въ Азiи пóзнавъ вóнъ графа Траста, плянтатора кавы, що ставъ его сердечнымъ приятелемъ, бо Трастъ пóзнавъ въ Робертѣ чоловѣка обовязкóвъ. До Европы вертають оба приятелѣ разомъ. Привздомъ Роберта въ дóмъ родичѣвъ починає ся комедiя.

Сынъ заховавъ для родичѣвъ належну любовь и привязане, а якій вóнъ щасливый, що тяжко и чесно зароблены грошемъ може запевнити спокóйне ба навѣть пропорцiонально розкóшне житє своимъ старенькимъ родичамъ. И на обѣ сестры вóнъ не призабувъ, привезъ имъ зъ Индiи дорогій дарунки. Старша зъ нихъ, Августа, вже замужна за неробою Оттономъ Шенгавзеномъ, малконтентомъ зъ суспóльного устрою, чололовѣкомъ безъ серця для жѣнчинныхъ родичѣвъ. Друга сестра, Альма, що зъ першу на бажане Роберта учила ся ведення книгъ торговельныхъ, покупула сесю науку и вчить ся спѣву у однои италiйскои метресы, бо такъ хотѣвъ молодый сынъ Мiлiнкóвъ, Куртъ, що вóдкрывъ у нея незычайный спѣвучій талантъ. Зносины мѣжь Куртомъ и Альмою дуже улекшує Августа. Прямодушнiй родичѣ уважають щасте свои Альмы ласкою зъ неба и не видять нѣякого небезпеченьства, що грозило бы ихъ чести. Робертъ орiентує ся дуже хутко въ ситуацiи, але ошуканый позорами наивности Альмы, вѣрить ще въ непорочнóсть сестры. Ще честь родины уратована! Однакъ граф Трастъ, що бувъ на маскарадѣ и пóзнавъ въ Альмѣ „пропасть деморалiзацiи“, несвѣдомо и мимовóльно здирає полуду зъ очей Роберта. Пóзнанє мѣжь Трастомъ а Альмою вóдбуває ся таки въ домѣ Гайнекóвъ. Чимъ же теперь дасть уратувати ся честь ихъ дому? Подружжемъ межи сыномъ Мiлiнкóвъ и Альмою? Але-жь ся зухвала химера Роберта, „вытягненого“, по словамъ его добродѣѣвъ, ихъ ласкою „зъ болота“! Чи поединкомъ Роберта зъ Куртомъ? Поединку хоче Робертъ и хоче въ нѣмъ полягти, щобы не глядѣти на нечесть родины. Тымчасомъ приятель Роберта Трастъ умѣє вóдвести Роберта вóдъ такого способу ратованя чести. Вóнъ самъ, граф Трастъ, бувъ колись поручникомъ, програвъ разъ на кредитъ въ карты 90.000 марокъ; батько за убожествомъ заплатити сынового довгу не мóгъ; лишало ся зробити ужитокъ зъ пiстолета, полишеного ему на бюрку товаришами, дбалыми о его „честь“, и вóнъ вже хотѣвъ було такъ вчинити, але здорова розвага взяла верхъ и вóнъ не застрѣливъ ся! Опустивши вóтчину выѣхавъ до Индiи, працювавъ въ потѣ чола, сплативъ довгъ и жие, спокóйный о свою честь, дарма, що въ полку вычеркнено его зъ-мѣжь офiцирóвъ яко чоловѣка безъ чести та що й теперь вóнъ въ очахъ богатыхъ Европейцѣвъ не має „чести“. Замѣсть чести, понята зглядного, ставить вóнъ „обовязокъ“, понятє безвзглядне, и радъ бы щобы людскóсть, передовсѣмъ цивiлiзована, заступила честь „обовязкомъ“. Розумнiй доказы Траста спонукують Роберта вóдказати ся вóдъ поединку и Робертъ наклонює родичѣвъ покинути вóтчину и поѣхати аж до Индiи, де заживуть безжурно, спокóйно.

Мѣжь тымъ являє ся въ домѣ Гайнекóвъ старый Мiлiнкъ и „дорого“ окупляє безпеченьство свому сынови, а заразомъ дає сатисфакцiю Гайнекамъ. Сорокъ тысячъ марокъ, даныхъ „тымъ зъ офiцинъ“ повинний прецѣнь бути аж надто высокою заплатою за жартъ ихъ сына Роберта зъ Альмою! О чести „тыхъ зъ офiцинъ“ Мiлiнки и думати не хочуть; хиба-жь у „такихъ“ людей може бути яка честь?! Робертови, що показавъ ся супроти Курта „нечемнымъ“, дає совѣтникъ вóдпустку зъ службы. Оферта Мiлiнка Гайнекамъ, принята дуже радо прямодушными родичами Роберта, стала ся безъ его вѣдомости и спóвудѣлу, а коли вóнъ, довѣдавшись о нѣй, не мóгъ нѣякими способами наклонити батька до звороту грошей Мiлiнкови, вертає за пóдмогою Траста той „довгъ“ совѣтникови, але тымъ стягає на себе зъ стороны Курта тяжкій закидъ „заощаджуванья“ на свою користь Мiлiнковыхъ доходóвъ. Назва „злодѣя“ выводить и такъ вже до крайнои розпуки доведеного Роберта — вóнъ кидає ся зъ револьверомъ въ сальонѣ Мiлiнкóвъ на Курта и лише фiзична интервенцiя совѣтника запобѣгає убiйству. На крикъ вóбгає совѣтникова зъ дочкою Ел онорою и тутъ Робертъ выповѣдає зóбранóй родинѣ слова правды: поясняє, якимъ чиномъ прийшовъ до сумы, що нею сплачує батькóвскій довгъ, называє совѣтникóвъ „злодѣями“, що украли спокóй и честь ему и его роднѣ. Совѣтникъ велить выкинути его зъ дому, та до сего не допуска Елеонора. Она вóдъ дав-

на любить благородного Роберта и теперь, въ присутности родины, кидае ся ему въ обіймы. „Скандалъ“ — якъ каже совѣтникъ — опамятуе доню, але Елеонора таки „збожеволѣла“, зъ Робертомъ хоче поѣхати на край свѣта.

Колізію розвязуе ґрафъ Трастъ, що являе ся въ тій „критичній“ для Мілінкѣвъ хвили. Совѣтникови подае вінъ до вѣдомости, що Роберта приймае до спѣлки своєи міліонової торговлѣ, а що не мае потомкѣвъ, тожъ робить его своимъ спадкоємцемъ. „Чому-жъ вы менѣ сего скорше не сказали, пане ґрафе?“ каже совѣтникъ. „Отъ що! — О благословленє для молодыхъ будемо просити листовно“, кінчить Трастъ.

Якъ розвязка, такъ и цѣле переведенє комедіи не ґрѣшить нѣ трохи неприродностію, натяганемъ. Злишнов афектації нѣде нема, напруженє ситуацій являе ся все конечнымъ выслѣдомъ психічної борбы дѣевыхъ лиць. Що таке напруженє припадае у Судермана все подъ конець актѣвъ, се заслуга его майстерского оброблення комедіи. За тыми всѣми прикметами здавала бы ся его штука бути безъ закиду, а таки она зрѣтеля не вдоволяе. „А що жъ зъ Альмою?“ — пытаемо — „тою безпосередно збезчещеною жертвою? Яка ей доля?“ Чи мѣгъ авторъ позволити намъ самымъ вѣдповѣсти собѣ на се пытанє? Чи щастє Роберта и Елеоноры кине такъ ясный лучь на ей нечесть, що она якъ снѣгъ побѣлѣе? Чи може Судерманъ не дававъ тому пятого акту до той своєи „комедіи“, бо той актъ мусѣвъ бы хиба выпасти „нескінчено довгимъ“ та незвычайно трагічнымъ, позаякъ людскість не подносла ся до Трастового идеалу: поставити „обовязокъ“ замѣсть „чести“? Вѣдай тому, наколи мы добре зрозумѣли интенціи автора.

Въ перекладѣ названо „Честь“ комедією, дарма, що навѣть „поважною комедією“ задля численныхъ въ нѣй трагічныхъ сценъ назвати ей годѣ. Въ нѣмецкомъ первотворѣ мае она назву „Schauspiel“, та на се въ нашій мовѣ выразу нема. Є то знаменита илюстрація рѣзницъ интересѣвъ и поглядѣвъ фронту и офіцинъ, брутального и гордого на свое майно плебея-капіталіста, а честного, но прямодушного роботника, — неробства „золотои“ здеморалізованои молодежи въ особахъ приятелѣвъ Курта, якъ и Оттона, мужа Августы, зъ-помѣжь робучои клясы. Три особы становлять вынимку середъ того морального занепаду, а то: Трастъ, Робертъ и Елеонора. Трастъ не ставить вже нѣякихъ бажань до житя, оно належить ся благороднымъ особамъ: Робертови и Елеонорѣ. Але чи такій ґрафъ Трастъ можливый?

Подносити годить ся математичне обчисленє особъ и сценъ. Сѣмь особъ выведеныхъ „зъ фронту“, сѣмь зъ офіцинъ, а ґрафъ Трастъ в посередникомъ мѣжь ними. Акты вѣдограють ся на перемѣну то въ офіцинахъ, то въ сальонахъ Мілінкѣвъ. Сценъ въ кождѣмъ актѣ майже однаке число, гра кождого акту не тягне ся надъ повъ годины. Та для тои артистичнои формы не пожертвувавъ авторъ нѣ въ найменшій дрібниці свого змѣсту: суперечности въ словахъ и дѣлахъ; фильованя духовыхъ почувань дѣевыхъ лиць здають ся зовсѣмъ природными, невымушеными. Тамъ лиця чувствують, розумують и дѣлають самі зъ себе и про себе, а не зъ наказу автора.

(Конецъ буде.)

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Цѣсарь именувавъ адъюнкта академіи ветеринарін у Львовѣ д-ра Ґустава Піотровского надзвычайнымъ професоромъ фізіольоґіи и фармакольоґіи въ тій-же академіи. — Міністеръ рѣльництва покликавъ пров. концепіста прокураторіи скарбу д-ра Романа Холеву Морачевского въ тімъ самімъ характерѣ до служби въ міністерствѣ рѣльництва. — Президія краєвои дирекціи скарбу именувало асистента Юлія Табачиньского адюнктомъ технічнои контролѣ скарбовои въ X. клясѣ ранґи. — Міністеръ торговлѣ именувавъ завѣдателя почтового Николая Мацѣлиньского въ Дрогобичи старшимъ завѣдателемъ почтовымъ тамже. — Президія гал. краєвои дирекціи скарбу именувала поборцями податковыми въ IX. клясѣ ранґи контрольорѣвъ податковыхъ: Ив. Мих. Ротганґа, Холоневского и Игн. Вонсовича; — контролорами податковыми въ X. клясѣ ранґи офіціялѣвъ податковыхъ: Володим. Закшевского, Каз. Любовецкого, Тад. Дашиньского и Мих. Реваковича; — офіціялами податковыми въ X. клясѣ ранґи адъюнктѣвъ податковыхъ: Єрон. Осецкого, Володисл. Новицкого, Ив. Чеховского и Март. Ґавласа; — адъюнктами податковыми въ XI. клясѣ ранґи практикантѣвъ податковыхъ: Генр. Ґолімунтовича, Володисл. Фідера, Іос. Ванкого, Рок. Кнобльоха, Ант. Пашковского, Ив. Крогулецкого, Іос. Гладиша, Фел. Скочиласа, Конр. Фіґвера, Ив. Мончиньского, Іос. Ферштендіка, Володисл. Дуру, Тому Лодиньского и Каз. Ляховича.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 23 жовтня. Цѣсарь санкціонувавъ ухваленый галицкимъ соймомъ проектъ закона и будовлянои ординаціи для селъ, другорадныхъ мѣстъ и мѣсточокъ.

Пільзно 23 жовтня. Вчера вѣдбулась тутъ демонстрація національныхъ роботниковъ противъ правительства. Демонстранты розбѣгли ся безъ интервенціи властей.

Прага 28 жовтня. Кѣлька особъ арештованыхъ подчасъ послѣднихъ демострацій вѣддано до карного суду. Въ деякихъ провінціональныхъ мѣстахъ Чехіи и Моравы вѣдбули ся демонстрації зъ причины внесеня языковыхъ розпоряджень.

Петербургъ 23 жовтня. Зъ Сахаліна утѣкло на дарабахъ до 100 засланыхъ арештантѣвъ.

Лондонъ 23. жовтня. Говорятъ, що коли скінчить ся трансвальска вѣйна, англійске правительство утворить въ полудневій Африцѣ пять федераційныхъ державъ, а именно: Капъ, Наталь, Трансвалъ, Родезія и одну вѣльну державу. Столицею союзного парламенту мае бути Капштадъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи

Вп. Ф. По. въ Ла. Подпято и вписано на IV. кварталъ. — І. То. въ По. До кінця року належить ся намъ ще 60 кр. — З. По. въ Мо. Такъ. Ю. Ма. въ Го. Одержано. — И. Со. въ Че. За сей рѣкъ все. — І. То. въ По. Ще 40 кр. — Хв. Чит. въ Ти. Прийде намъ ще 60 кр. — К. Ви. въ Ут. Ще 5 зр. — П. Ко. въ Ро. 3·60 зр. — К. Ма. въ Га. Такъ. — С. Ле. въ Фѣ. До кінця року прийде ще 2·50 зр. — П. Пѣ. въ Ло. Зложено доси 5·50, тожъ до кінця року прийде ще 5 зр.

Надѣслане.

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведеня

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродаютъ по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЕНЪ

банковый домъ и контора вымены у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцовыхъ пивниця площа Галицкая

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, двіакры, лорнеты, бінокля, далекоглады, барометры, термометръ, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, рейсфедри, тасьмы мѣрничій, віолы, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дневниковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують за якъ найскорше и найдешевше. 471

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папероѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST, 1—10

ТУТКИ цигареговій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукровъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькѣвъ и гербатниковъ

подъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРПЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд. 1 зр.
„ „ помадокъ мѣшан. —·80 кр.
„ „ „ фасонов. —·60 „
„ „ кармельк. начѣнян. —·20 „
½ к. гербатниковъ мѣш. —·80 кр.
„ „ самыхъ чоколядокъ 1·20 „
„ „ чоколядокъ пралін. 1·50 „
„ „ овочевъ кандизов. 1·20 „

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровій полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 4—10

Медаль золотый | МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ | Медаль срѣбный

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свій богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкоры а вразъ и матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ. — Цѣнники на жаданє franco. 402 2—6

ЛОЖКИ столовѣ въ Альпаки зр. 6·50 зъ нѣмецкого срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы въ Альпаки зр. 3·25, зъ нѣмецкого срѣбла зр. 7·— за тузинъ поручае ПЕТРО ХШОНСГОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Новость! Прочь зъ нагнѣтомъ т нами Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА, Львовъ Коперника ч. 5.**

398 4—45

Зоольоґія

на вищій клясы шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 50 центт. в. ав.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. в р 1898. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінеральоґія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Синесъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной термінольоґії и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 80 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора руской ґімназії у Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінаціи (пр. 1 примірник зоольоґії і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Синесу, або 2 пр. зоольоґії або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральоґії, або двох пр. Синесу) пошто оплачуе автор.

5 клґр. найкрасшого десерового **МЕДУ** зъ власной пасѣки 3 зр. 20 кр. франко. Корѣневичъ емер. учитель Иванчаны, почта въ мѣсци.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 102—?

КОНКУРСЪ.

Краєва школа промыслова въ Камѣнцѣ струмиловій пошукуе учителя до рисунковъ и до доповнюючихъ наукъ.

Плата рѣчна 1.000 зр. и додатокъ на мешканє въ квотѣ 200 зр.

Поданя належито удокументованій належить вносити до Заряду сеи школы найпізнѣйше до 15-ого м. ст. надолиста с. р.

Близшихъ информацій що-до надана посады удѣляе на жаданє Зарядъ краєвои школы промысловои въ Камѣнцѣ струмиловій. 385 5—3

Цѣс. корон. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-Gout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 93—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ЮЛІЯНЪ СОЛІКЪ

(передъ тымъ ФР. МРОЗИНЬСКІЙ)

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всѣякій роды футеръ а именно: футра до подорожія, пальтоты мужескій и дамскій, пѣсли найновѣйшихъ фасонѣвъ, ротонды, катанки, ковнѣры, пелерины, заруканки, шапки мужескій и дамскій колпаки, шкоры у всѣхъ родахъ, верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. Матерія найновѣйшій на верхи въ найбольшімъ выборѣ. Наведеній тутъ товары знаходять ся на складѣ.

Цѣны умѣрены сталѣ.

Для Р. Т. Публики и Всечестного Духовенства сплаты мѣсячными ратами.

Приймае ся футра до переховання на лѣто. 360 6—8

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львівского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вѣдходять о		
		День			**День**
6·10		Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
6·50		„ Бруховичъ вѣдъ ⅓ до ¹⁰/₉.		6·15	„ Подволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
7·10		„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
7·40		„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Подволочискъ зъ Подзамча
7·55		„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
7·44		„ Тернополя на Подзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
8·05		„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ¹/₇ до ¹³/₉
8·15		„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Янова
9—		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Подволочискъ зъ гол. дворця
11·15		„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
11·55		„ Ицканъ, Чернов. Станислав.		9·53	„ Подволочискъ зъ Подзамча
1·01		„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ¹/₇ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Подволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Подзамча
2·20		„ Подволочискъ на Подзамче		2·15	„ Бруховичъ ⁷/₉ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гуситина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Подзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабувки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ¹/₉ до ³⁰/₉
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ ¹/₉ до ³⁰/₉.
				3·20	„ Зимнои воды ⁷/₉ „ ¹⁰/₉.
				3·25	„ Бруховичъ „ ⁹/₉ „
				5·25	„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Подволочискъ на Подзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ ⁷/₉ до ¹⁰/₉
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁵/₉
	6·20	„ Ицканъ, Подвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ¹³/₉ въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ³¹/₉, и вѣдъ ¹⁰/₉ до ³⁰/₉ що дня а вѣдъ ¹/₉ до ¹³/₉ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⁷/₉ до ³⁰/₉, и ¹⁰/₉ до ¹⁰/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы руском
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉ що день		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Подзамча
	9·21	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ¹³/₉.		7·47	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ ¹/₉ „ ³¹/₉ и ¹⁰/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Подвисоцкого		9·11	„ „ ¹/₉ „ ¹³/₉ недѣлѣ и свята
	10·08	„ Подволочискъ, Бро[illegible] Сопичинець		10·40	„ Ицканъ, Гуситина, Радовець
	10·25	„ „ на го[illegible] дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Подволочискъ, Бродовъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Подзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарадомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 229. Львовъ, Второкъ 12 (24) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (прѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, а вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огогошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 3; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платай у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльні вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Въ галицкѣмъ выдѣлѣ краевѣмъ укладають теперь прелімінарь краевого буджету на рѣкъ 1900. Передвиджують, що выдатки краєвого фонду въ порѣвнаню зъ 1899-имъ рокомъ будуть о много бѣльші, а доходы представляють ся менше користно. Самъ шкѣльный фондъ буде вымагати бѣльшон дотаціи до 480.000 зр., въ чѣмъ мѣстить ся нормальный зрѣсть шкѣльного буджету емеритального о 18.000 зр. и пѣдвысшенє платнѣ народныхъ учителѣвъ о 320.000 зр. Дохѣдъ краєвого фонду буде меншій, бо касова решта зъ 1898 року, яка мае встави тись яко перша позиція въ доходахъ буджету въ 1900 роцѣ, е о много меньша, якъ решта зъ 1897 року, а вставлена въ буджетъ сего року. Въ сегорѣчнѣмъ буджетѣ касова решта зъ 1897 року выносила 930.174 зр., а до буджету на 1900 рѣкъ буде вставлена решта зъ 1898 року лише въ квотѣ 257.963 зр. Дохѣдъ въ того жерела буде отже о 682 211 зр. меншій. Двѣ буджетовій рубрики: шкѣльний выдатки и касова решта роблять буджетъ некористнѣйшимъ о 1,062.211 зр. Се казало бы пѣдвысшити краєвій додатки о 10 кр. Сподѣваный недобѣръ буде ще высшій, бо инші выдатки також збѣльшать ся. Выдѣлъ краєвый ще не рѣшивъ ся, въ якій способѣ мае покрыти недобѣръ буджету на 1900 рѣкъ: чи затягненѣмъ позички, заки край не знайде новыхъ жерелъ доходу, чи може дорогою пѣдвысшеня краєвыхъ додатковъ до безпосередныхъ податковъ.

—

Гр. Клярі, вернувши зъ Будапешту, екликавъ раду міністрѣвъ и здавъ справу зъ авдієнціи, яку мавъ у Будапештѣ у цѣсаря. На радѣ міністрѣвъ обговорювано також справу, котрый зъ міністрѣвъ мае забрати голосъ при дискусіи, яка въ парламентѣ розвине ся надъ декларацією Кляріого. Дискусія надъ тою декларацією потревае 3—4 днѣ. бо до голосу записало ся до 100 бесѣдниковъ.

Въ справѣ квотовои депутаціи доносять зъ Будапешту, що сли не наступить яка непередвиджена перешкода, члены угорскои депутаціи пранѣдуть до Вѣдня дня 3. падолиста, абы розпочати переговоры зъ австрійскою депутацією. Спѣльній делегаціи мають зѣбрати ся зъ початкомъ другои половины падолиста и будуть радити рѣвночасно зъ квотовыми депутаціями.

Politik въ листѣ зъ Вѣдня ще разъ вертае до подѣї передъ выборомъ віцепрезідента палаты и закидае Яворскому, що то зъ его вины бѣльшѣсть знайшла ся въ фатальнѣмъ положеню. Майже кождого дня — пише Politik — читаемо о конференціяхъ Яворского зъ Кляріи. Мы старали ся тѣ погослоски справдити и показало ся, що такій конференціи дѣйстно вѣдбували ся. Однакъ рѣвночасно мусимо стверднти, що анѣ выконуючій комітетъ, анѣ парламентарна комісія правицѣ, анѣ найблизшій клюбовій товаришъ п. Яворского не мають найменшого понятя про змѣстъ тыхъ конференцій. Такій станъ рѣчи треба якъ найскорѣйше зробити неможливымъ.

N. W. Tagblatt оголошуе интервю зъ посломъ кн. Шварценбергомъ. Князь заявивъ, що партіи бѣльшости будуть ити кожда своєю дорогою, але спѣльными силами будуть приступати до атаку. Що-до справы языкового закона князь уважае за можливе законодатне полагодженє тои тяжкои справы, але не лише для Чехіи и Моравы, а для всѣхъ провінцій державы. „Всѣ разомъ, або кождый для себе, а коли для себе, то и усѣбе, т. е. въ соймѣ краєвѣмъ“. Католицко-людова партія лишить ся въ союзѣ зъ правицею.

—

Тріюмфы англійского оружя въ Африцѣ малѣють, коли за урядовыми телеграмы до Лондона надѣйшли вѣсти зъ неурядовыхъ жерелъ. Побѣда Англійцѣвъ не була така свѣтла, ингромъ Буровъ такій страшный, якъ се зъ-разу здавало ся. Буры показали тутъ взагалѣ страшну вѣдвагу, мала ихъ жменька зъ кѣлькома маленькими гарматками ударила на англійскій таборъ. Се, що стало ся, було цѣлкомъ природною рѣчею. Взагалѣ треба чудувати ся, що пѣдъ Гленке не погибъ цѣлый трансвальскій вѣддѣлъ. Буры цѣлкомъ не пѣйшли въ розсыпъ, але уступили зъ побоевища въ найбѣльшѣмъ порядку. — Ихъ страты майже такій самій, якъ страты Англійцѣвъ. Якъ тяжко вѣрити въ англійскій справоздання, доказуе фактъ, що „розбита и знищена“ пѣдъ Гленке колюмна Буровъ помашерувала собѣ цѣлкомъ спокѣйно на столицю Наталю, мѣсто Пітермаріцбургъ. До Лондона доносять о новій славнѣй побѣдѣ Англійцѣвъ пѣдъ Гленке. Не числячи полоненыхъ, страты Буровъ мають выносити до 500 людей. Англійцѣ мали стратити 5 офіцирѣвъ и 38 вояковъ убитыхъ и 152 раненыхъ. Сеся вѣсть якось не дае ся погодити зъ другою вѣстію, пѣсля котрои вѣйско генерала Жубера зачало бомбардувати англійскій таборъ пѣдъ Гленке. Англійскій справоздання замовчують епізоды, котрій зовсѣмъ не свѣдчать въ користь англійского оружя. И такъ промовчано одну битву, важнѣйшу, якъ битва пѣдъ Гленке, въ котрѣй Англійцѣ утѣкли до Ледісметъ, лишаючи на мѣсци раненыхъ, возы и оружя. Було се на ораньскѣй граници, де Англійцѣ заступили Бурамъ переходы до Наталю. Одну англійску колюмну пѣдъ Юле також перетрѣпано такъ, що Англійцѣ утѣкли до Дунде, лишаючи на поли раненыхъ и лѣкарѣвъ. Трансвальскій и ораньскій вѣддѣлы обступають теперь Ледісметъ, де сконцентровано найбѣльше англійскихъ силъ, и тамъ прийдесь здаеть ся до першои важнѣйшои розправы.

Пѣдвысшене платнѣ при державныхъ желѣзницяхъ.

Зъ днемъ 1. падолиста с. р. входить въ житє давно ожидане пѣдвысшенє платнѣ урядниковъ и служебы при державныхъ желѣзницяхъ. Понизше подаемо табелю, въ котрѣй вызначено: 1) службову ренту, 2) дотеперѣшну платню въ зр., 3) пѣдвысшену платню, 4) додатокъ на мешканє у Вѣдни, 5) лѣта служебы, по котрыхъ урядникъ чи слуга переходить на высокій степень платнѣ въ тѣй самѣй ранзѣ. И такъ

Урядники:

Ранга	Платня теперь	платня пѣдвысшена	додатокъ на мешканє у Вѣдни	лѣта служебы
X.	500	700	300	2
	600	800		
	700	900		
	800	1000		
IX.	900	1100	400	3
	1000	1100		
	1100	1200		
	1200	1300		
VIII.	1300	1400	500	3
	1400	1500		
	1500	1600		
VII.	1600	1800	600	4
	1800	2000		
	2000	2200		
VI.	2200	2400	700	5
	2400	2600		
	2600	2800		
V.	3000	3200	800	5
	3300	3500		
	3600	3800		

Нижшій урядники (Unterbeamte):

V.	500	550	200	3
	550	600		
IV.	600	650	250	4
	650	700		
III.	700	800	300	4
	750	800		
	800	900		
	850	900		
II.	900	1000	350	5
	1000	1100		
I.	1100	1200	400	5
	1200	1300		

Слуги:

VI.	252	288	150	5
	288	324		
	300	350		
	350	400		
	400	450		
V.	300	350	150	3
	350	400		
IV.	400	450	175	3
	450	500		
III.	500	550	200	4
	550	600		
II.	600	650	250	5
	650	700		
I.	700	750	300	5
	750	800		

При державныхъ зелѣзницяхъ е кругло 40.000 особъ въ службѣ, а дѣлять ся они на урядниковъ, нижшихъ урядниковъ и слугъ. Урядниковъ и нижшихъ урядниковъ е бѣльше-менше по 6.000, 20.000 слугъ и 7.500 сторожѣвъ и зворотничихъ. Пѣдвысшенє платнѣ, указане въ повысшѣй табелѣ выносе рѣчно около 2·5 міл. зр.

Въ категоріи урядниковъ знесено теперь XI. и IV. ранґу; аспіранты, котрыхъ доси зачислювано до XI. ранги, не будуть вѣдъ теперь побирати сталои платнѣ, а лише т. зв. адъюта по 30 и 50 зр. мѣсячно. Додатокъ на помешкане на станціяхъ по-за Вѣднемъ выносить якъ до станціи 80, 70, 60, 50 або 40% додатку вѣденьского (урядники державній по-за Вѣднемъ побирають лише 60, 50 або 80% вѣденьского додатку). При сѣй регуляціи платнѣ замѣнено також деякій титулы. И такъ и технічнѣй службѣ залишено дотеперѣшный титулъ инжинѣра; напр. дотеперѣшный старшій инжинѣръ VII. ранги буде звати ся пѣсля своєи властивои службы комісаремъ будовництва, машинъ або старшимъ комісаремъ.

Въ категоріи нижшихъ урядниковъ давній 6 ранґъ зведено на пять. Въ категоріи служебы пѣдвысшено керманичамъ льокомотивъ початковy платню 500 зр. на 600 зр., а кваліфікованымъ паличамъ зъ 300 зр. на 400 зр.; також обнижено однымъ и другимъ лѣта служебы зъ 35 на 24 лѣтъ. Найвысша платня, до якои теперь може дойти керманичъ льокомотивы, е о 50 зр. высше, вѣжь всѣхъ нижшихъ слугъ, — отже 850 зр.; але за те вѣдобрано имъ дотеперѣшній пѣбочній побори.

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Вчерашна [понедѣлкова] розправа розпочала ся о 10 год. дальшимъ переслуханемъ Гонсьоровского въ справѣ резервового фонду векслевого. Зѣзнаня его не подають нѣчого нового. — На питанє судьѣ присяжного д-ра Горецкого що-до покрытя Зімою запавшихъ векслѣвъ Гонсьоровскій каже, що Зіма имовѣрно покрывавъ векслѣ тыми сумами, котрій побиравъ на рахунокъ купонѣвъ. Щобы дойти сего въ книгахъ, треба бы на се кѣлька мѣсяцѣвъ часу. — На питанє прокуратора вѣдповѣдае свѣдокъ, що не знае о повстаню книжочки: „Вадіюмъ реальностій“, зъ котрои Зіма „имовѣрно“ сплачуванъ векслѣ. — Вѣдповѣдаючи на дотычнѣ питаня оборонця Ашкеназого каже свѣдокъ, що нѣколи не пѣдозрѣвавъ Зіму о дефравдацію. — На доказы председателя, що въ книгахъ и екзегібітахъ е рѣзній „nieprawidłowości“, Гонсьоровскій каже, що бувъ гадки, мовь-бы все йшло правильно.

Вѣдтакъ переслухувано урядника ліквідатуры Касы Гурского. Зѣзнаня его були ясній. Сказавъ, що Зіма може [!] неправно манінулювавъ резервовымъ фондомъ векслевымъ, але блнзше не вмѣвъ полесняти. Оповѣдае о рѣзныхъ вексляхъ, котрій Зіма мавъ сплатити, и догадуе ся, що сплачені векслѣ повѣддаванъ Зіма сторонамъ. [Було се грубе надужитє!]. — На питанє д-ра Ашкеназого зѣзнае, що у Зімы найдено въ мешканю пѣдчасъ ревізіи рѣзній сплачені векслѣ на 160.000 зр., а векслѣвъ задавненыхъ на 120.000 зр. Чи на сплату декотрыхъ векслѣвъ уживъ Зіма резервы векслевои, сего свѣдокъ не знае. Зъ дальшого дослѣду выходить, що тій векслѣ були выказаній въ книгахъ, але лишь нумерично, а не пѣсля именъ акцептантѣвъ.

Свѣдокъ Шулакевичъ [урядникъ бухгальтерія] потверджуе, що Зіма часто сплачувавъ векслѣ за стороны. Часто по конференціи въ своємъ покою въ рѣзными „панями“ або „достойниками“ [?] сплачувавъ запавшій векслѣ. [Зіма, якъ вѣдомо, для „красного пола“ бувъ вельми податливый навѣть въ старости лѣтъ, се-бъ-то хотѣвъ доказати правду приповѣдки: „Et in sene ardent venae“.]

Дальшій свѣдокъ Зьолецкій каже, що довѣдавъ ся о векслевѣй резервѣ въ 1889 р. вѣдъ Зімы, будучи урядникомъ въ ліквідатурѣ. Не знае, чому урядники бухгальтерія довѣдались о тѣй резервѣ доперва въ 1897 р. Не знае, чи Зіма зъ сей резервы покрывавъ нестягальній векслѣ; зъ выплатъ Зіма не выраховувавъ ся. — На рѣзній питаня председателя о поясненє маніпуляцій зъ резервовымъ фондомъ векслевымъ свѣдокъ не може дати пояснення. На представленє председателя, що Вендриховскій вказуе на него [свѣдка] якъ на першого дѣяча при выставлюваню асигнатъ и т. п., Зьолецкій старае ся доказати безосновность того выказу Вендриховского.

Вѣдтакъ вывязала ся мѣжь Зьолецкимъ судьею присяжныхъ Едм. Бѣлиньскимъ [заступникомъ начальника выдѣлу рахункового въ Товариствѣ кредитовѣмъ земскѣмъ] довша дискусія. П. Бѣлиньскій выказуе ему, що многій надужитя не дадуть ся рахунково оправдати. На питаня п. Бѣлиньского не може анѣ Зьолецкій анѣ Вендриховскій пояснити рѣзныхъ фальшивыхъ позицій въ книгахъ Касы. Председатель звертае увагу ще на те, що цифры въ книгахъ писано наперед оловцемъ, а опѣсля поправлювано чорнилом.

На пополудневѣй розправѣ переслухувано дальше Зьолецкого. Зъ его зѣзнань важне се, що Вендриховскій укладавъ для „власной вѣдомости“ що 14 днѣвъ бѣлянсы и даваvъ Зьолецкому до справджуваня зъ рахунками головной книги. Чи сѣ бѣлянсы згоджувались, сего Зьолецкій не доходивъ, бо се було для него „не потрѣбне“. — Председатель закинувъ свѣдкови, що вѣнъ не контролювавъ головной книги и про нею не дбавъ.

Изъ зѣзнань Зьолецкого, Гонсьоровского и касіера Пелчиньского показало ся, що дня 30 сѣчня с. р. зложивъ кн. Сапѣга въ Касѣ 100.000 зр., зъ чого выплачено Зімѣ [въ часѣ руну] 65.000 зр. — Все, що вѣдносилось до побору и выплаты такихъ позицій, переводивъ въ книгахъ Зьолецкій. Д ръ Ашкенази доказавъ ему, що для улекшеня въ сихъ маніпуляціяхъ не переводивъ замкненя книгъ въ сѣчни, але опѣсля. Маніпулювавъ навѣть въ дневнику ліквідатуры по своємъ уступленю.

Дальше переслухано ще въ справѣ мальверзацій Зімы резервовымъ фондомъ векслевымъ свѣдка Грузевского, урядника Касы. Зѣзнаня его не подали нѣчого нового и о 7 годинѣ вечеромъ вѣдложено розправу до нинѣ.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— Въ нинѣшнѣмъ аркуши „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстій“ кѣнчить ся повѣсть Золѣ „Обѣтъ помершій“ а зачинаесь исторична повѣсть славнозвѣстного писателя Ивана Левицкого (Нечуя) „Гетьман Іван Виговський“ на безусловне жаданє автора выимково правописію фонетичною.

— Вѣнчанє архикнягинѣ Стефаніи зъ гр. Елемеромъ Лонаемъ мае вѣдбути ся дня 22 падолиста с. р. въ палатѣ австро-угорскои амбасады въ Лондонѣ. Позаякъ гр. Лонай есть горожанномъ угорскимъ, то пѣсля обовязуючого въ Угорщинѣ закона мусить вѣдбути ся насамперед цивільне вѣнчанє, а вѣдтакъ ажь церковне. Амбасада уважаесь за територію дотычнои державы, отже цивільне вѣнчанє въ австро-угорскѣй амбасадѣ уважае ся за таке саме, якъ бы на територіи Угорщины [взглядно Австрія]. Католицко-церковне вѣнчанє вѣдбуде ся въ каплици амбасады. [Гр. Лонай есть кальвіньского вѣроисповѣдания, але говорять, що мавъ недавно перейти до церкви католицкои.]

Передъ вѣдъѣздомъ на вѣнчанє до Лондона архики. Стефанія зрече ся въ вѣденьскѣмъ бургу правъ до трону въ Австро-Угорщинѣ [Актъ той зове ся „ренунціяціею“ и вѣдбуваe ся въ той способѣ, що архикнягиня въ присутности цѣсаря, членѣвъ пануючого дому и найвысшихъ достойниковъ двору и державы присягае на евангеліе, що зрѣкаe ся правъ до трону.] Коли звычайно архикнягинѣ зрѣкають ся правъ до трону не лише въ имени власнѣмъ, але и своихъ потомковъ, то архикнягиня Стефанія зрече ся лише въ имени своѣмъ, а не и дочки, 16-лѣтнои Єлисаветы зъ супружя зъ наслѣдникомъ престола Рудольфомъ. [Розумѣе ся, що евентуальній потомки Стефаніи зъ гр. Лонаемъ не можуть мати права до трону.] Архикнягиня Єлисавета передъ вѣнчанемъ мате и мае бути оголошена повнолѣтною и дѣ[illegible]е власный дворъ, отже черезъ подруже м[illegible]ери не стратить своихъ правъ до трону набутыхъ по небѣщику вѣтци.

Архикнягиня Стефанія, зрѣкаючись правъ до трону, тратить також титулъ и станово австрійскои архикнягинѣ, якій ѣй належали ся лишь яко женѣ взглядно вдовѣ архикнязя Рудольфа; отже тратить не лишь найвысше нинѣ по цѣсарю мѣсце на дворѣ „Kronprinzessin Witwe“, але и титулъ „kaiser-

liche Hoheit", бо теперь она „графиня Лоняй"; однакъ задержуе титулъ „königliche Hoheit" яко дочка короля Бельгіи, бо той титулъ она набула зъ роду. О дозволъ на супруже зъ гр. Лоняемъ она не уданала ся до свого вотца, бо ей родинною головою, яко архикняжнѣ австрійскои, есть доси цесарь Францъ-Іосифъ.

Архикнягиня Стефанія роджена въ Ляскенъ въ Бельгіи дня 21. мая 1864 р. выйшла за архикн. Рудольфа дня 10. мая 1881 р., 2-ого вересня повила въ Лаксенбургу одиначку Елисавету, а 30-ого сѣчня 1889 повдовѣла по трагічнои смерти мужа. На просьбу цесаря она не повернула до Бельгіи а лишила ся въ Австріи за-для выховання дочки. Цесарь вызначивъ ей апанажу 35.000 зр. мѣсячно, т. е. 420.000 зр. рочно. Теперь достане она вод цесаря зъ приватныхъ его фондовъ дожизнену ренту 100.000 зр. рочно, а въ посагу одинъ ключь на Угорщинѣ зъ приватнои, а не фідеікомісовои власности цесаря. Кромѣ того, розумѣесь, внесе она въ домъ другого свого мужа то майно, яке принесла зъ собою зъ Бельгіи выходячи за архикн. Рудольфа. По вѣнчаню зъ гр. Лоняемъ подруже мае перебути якійсь часъ въ Лондонѣ, а вотакъ осяде на Угорщанѣ въ замку Лоняя въ комітатѣ земплинськомъ. Гр. Лоняй перебуває теперь въ своѣмъ замку и назирае надъ реставрацією и водповѣднымъ устроемъ его на житло для вдовы по наслѣднику престола, а за мѣсяць своеи жѣнки.

— **Зъ Руского товариства педагогічного.** Засѣданє выдѣлу товариства водбуде ся въ суботу 28-ого с. м. о 6 годинѣ де звычайно.

— **Зъ львовскои духовнои семинаріи.** Якъ вѣдомо зъ початкомъ сего школьного року обняли зарядъ кухнѣ въ семинаріи сс. Служебниць подъ наглядомъ Василіянина о. Ломницкого. Щобы сесю хвилю звеличати, о. Ломницкій устроивъ въ рефектаряхъ семинаріи дня 19 с. м. обѣдъ въ котромъ звили участь кромъ питомцевъ и ректорату: Впреосв. митрополитъ, митратъ о. Бѣлецкій, крилошане Бачиньскій, Пакижъ, Пюрко, а зъ свѣтскихъ людей староста Залескій, д-ръ Хомишъ, проф. Бѣчай и радникъ Гавришкевичъ. Въ часѣ обѣду читано въ обохъ рефектаряхъ частины зъ „Житій Святыхъ". Передъ обѣдомъ промовивъ митрополитъ до питомцевъ загрѣваючи ихъ до вѣрности Церкві и вивъ многолѣте въ честь св. отця и цесарского дому. Ректоръ митратъ, о. Туркевичъ, просивъ митрополита о покровъ надъ семинарією и о благословенє для питомцевъ, а по удѣленю благословенія промовивъ въ имени питомцевъ до митрополита питомець зъ IV року п. Мохнацкій, дякуючи за введенє сс. Служебниць въ зарядъ кухнѣ и высказуючи привязане и любовь питомцевъ для архіерея. Митрополитъ подякувавъ за довѣре и любовь питомцевъ. По обѣдній молитвѣ закончило ся домове торжество въ мурахъ семинаріи.

— **О мандатъ посла до сойму съ сѣльского округа равского** убѣгають ся зъ польскои стороны гр. Стан. Семіньскій и равскій бурмістръ Гурка. Русины ставлять кандидатуру д-ра Мих. Короля въ Жовкви.

— **Судьѣ присягли въ процесѣ** о галицку Касу щадницу подписали онодгы прошенє до міністерства справедливости о признанє имъ вынагороды въ видѣ дієтъ за часъ, въ котромъ они мусять позвати урядъ судейскій въ той надзвычайнои каденціи зо шкодою для своихъ власныхъ интересовъ маетковыхъ.

— **Высшій оплаты почтовій.** Въ Австріи все на выворотъ! На цѣломъ свѣтѣ оплаты почтовій и телеграфічні що-разъ знижають, а въ Австріи навпаки. И такъ оплата водъ листу за границю, зъ выимкомъ Нѣмеччины, выносила 10 кр. або 20 сотиковъ, а водъ Нового року буде выносити 25 сотиковъ; картки корреспонденційні въ Австріи и до Нѣмеччины коштували 2 кр. або 4 сотики, водъ Нового року мають коштувати 5 сотиковъ; оплата рекомендованого листу коштувала 15 кр. або 30 тотиковъ, теперь вже буде коштувати 35 сотиковъ. Тиснуть соки, де якъ можна. Але до чого то доведе, о томъ ти въ-горѣ не думають.

— **Арештованє адвоката.** Комната рады окружного суду въ Станиславовѣ приказала увязнити адвоката д-ра Зорецкого и жида Цінса въ Делятинѣ зъ причины подпесеныхъ противъ ного закидовъ о розни обманьства.

— **Въ Жабю усуває ся гора!** Водъ колькохъ днѣвъ усуває ся гора въ Красномъ Лузѣ, присѣлку Жабя. Хаты селяньскій и лѣсничівка збудованій на той горѣ повалили ся. Гора усуває ся въ сторону Черемошу, отже можна побоюватись, абы не загатила рѣку, а тогдѣ озеро залило бы сусѣдні села. Подобный выпадокъ ставъ ся въ той околици колькадесять лѣтъ тому. Въ наслѣдокъ усуненя горы и загачени потока утворило ся озеро Шибены. Причиною такого усуваня суть поклады Карпатъ. Они складають ся переважно зъ покладовъ пѣсковця, поперегороджуваныхъ верствами илу и лупку. Пѣсковцѣ перепускають воду, а илъ и лупокъ нѣ, отже вода подмыває пропускальну подставу горы, робить ся слизькою, а скоро покладъ на столько похилый, що гора сылою свого тягару не може вже утримати ся, тогдѣ поволи зсуває ся въ сторону своеи похилости.

— **Новина въ телефонахъ.** Зъ Копенгаги доносять, що тамъ утворило ся акційне товариство для експльоатації даньского вынаходу — апарату, котрый мае задачу сполучити телефонъ зъ фонографомъ, абы телефонъ могъ сповнити свою службу и тогдѣ, коли тои особы, до котрои говорить ся телефономъ нема дома. Въ такомъ выпадку фонографъ автоматично передасть бесѣду тои особѣ, коли она поверне до дому. Зъ того выиаходу надѣють ся великои користи.

— **Зъ нагоды 100 лѣтныхъ роковинъ истнованя техніки** въ Шарльотенбурзѣ цесарь Вільгельмъ выдавъ розпорядженє, силою котрого въ Прусахъ дипльомованымъ инжінерамъ, котрі зложать приписаный испытъ, принелугувати буде титулъ „докторъ инжінерія", а прускій техніки достали право удѣлюваня заслуженымъ на полі техніки людямъ титулъ „доктора інжінерія honoris causa".

— **Дробни вѣсти.** Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Голуховскій, повернувши онодгы зъ Янова до Львова, выѣхавъ до Скалы на тыждень, а зъ водти повернувъ до Вѣдня. — Маршалокъ гр. Бадені вернувъ зъ Вѣдня до Львова. — Въ Волщевѣ умеръ дня 15 с. м. тамошный дѣдичъ Відаевичъ, котрый яко офіціалістъ небощика дѣдича Янішевского унаслѣдивъ весь его маетокъ силою завѣщаня. Якъ вѣдомо, справа того завѣщаня ще й до нинѣ товче ся по газетахъ, бо дальша родина Янішевского подпесла була замѣтъ, що завѣщане було сфальшоване. — Цесарь надавъ радникови двору при найвышомъ трибуналѣ судовомъ и касаційномъ Томѣ Логиньскому при нагодѣ переходу его въ станъ супочинку кавалерскій хрестъ ордера Леопольда.

Надѣслане.

Foulard-Seide

65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige „Henneberg-Seide" von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** Porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 6 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hoflf.) Zürich.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшномъ засѣданю палаты послобъ рады державнои розпочала ся дебата надъ програмою міністерства. Перший промовлявъ пос. д-ръ Окунєвскій. Указавши, що гр. Клярі не высказавъ ся ясно що-до законодатного полагодженя справы языковои, остро критикувавъ языковій водновины въ Галичинѣ.

Наука, штука и література.

— **Руско-народный театръ въ Коломыи.**

(Докончень.)

Трудну змѣстомъ штуку „Честь" водгадали нашій артисты зовсѣмъ вдоволяючо. Не ихъ вина, що мусять грати на сценѣ досыть вузкій, а въ наслѣдокъ того не можуть досыть свободно повертатись. Ходить о се, чи штука водгадана була зъ повнымъ зрозумѣнемъ. Вдоволеній водповѣсти мусимо: такъ. П. Стадникъ [Робертъ] „деклямувавъ" справдѣ въ першомъ актѣ хутко и тихо, але въ дальшихъ актахъ покинувъ „деклямацію" и „водогравъ" свою ролю природно, безъ пересады въ рухахъ, хочь зъ деякимъ патосомъ у выголошеню. Именно его розмовы зъ Трастомъ [зъ выимкою розмовы по бурній пригодѣ въ домѣ водтця] повинній бути зовсѣмъ спокойній. Зворушене а патетичный тонъ — не все одно, якъ не все одно природность а штучность. — П. Ольшаньскій [граф Трастъ] водогравъ свою важну ролю зовсѣмъ поправно. Подвести годить ся именно выголошенє тыхъ мѣсць, що мѣстили въ собѣ якусь высоку сентенцію, дефініцію або одно лише, але важне слово. Такъ повинно ся перестудіювати свою ролю! — Панѣ Рубчакова [Альма] показала за-мало дитинячои наивности и пестощівъ въ початку розмовы зъ братомъ въ чотири очи и тому слабо выпавъ контрастъ мѣжь початкомъ а закончењемъ тои бесѣды. Впрочомъ гра ей була добра. — Панѣ Осиповичева [Гайнекова], такъ знаменита артистка въ нашихъ народныхъ творахъ, тутъ робила вражѣнє трохи непорадноі Нѣмкинѣ-господинѣ. Въ кождій ситуаціи въ очахъ ей не можна було нѣчого иншого водчитати, якъ якійсь неоправданый перестрахъ и заклопотанє. Тымъ то навѣть радость зъ привѣзду сына не була водгадана такъ вѣрно, якъ годало-бъ ся. Енергічне выступленє супроти Альмы повинно, мимо материои любови, бути больше рѣшуче. — П. Нижанковскій [Мілінкъ], панѣ Стечиньска [Мілінкова], п. Григоровичъ [Куртъ] вдоволили цѣлкомъ, хочь проповѣдь моральности сынови повинній Мілінки удѣлити справдѣ въ границяхъ доброго тону, але таки замѣтнѣйше. Тажъ Мілінкъ мѣщанского походженя! чи могъ вонъ до тои степени позбути ся мѣщаньскихъ маноръ, щобы навѣть въ тонѣ держати ровновагу аристократа? Чи страта сорокъ тысячь марокъ за-для сына не могла зворушити такого торговця? Въ дѣйстности бачимо иній примѣры. — О грѣ п. Гембицкого [Гайнеке] можна выразити ся лише въ повнымъ признанемъ: знаменито водгадавъ вонъ типъ прамодушного Нѣмця. Иніші особы: панна Гембицка [Елєонора], п. Полѣщукъ и Петровичъ [приятель Курта], панна Бучмановна [Августа зъ Гайнекобъ], п. Шеремета [Оттонъ, мужъ Августы] доповняли добре цѣлость.

Ще одна просьба до дирекціи театру: Илюзія повинна основуватись на природности. Образы святыхъ візантійского стилю, що мы ихъ бачили на стѣнѣ въ хатѣ Гайнекобъ, є умѣстній въ хатѣ Русина, але не Нѣмця; фляшка лікеру, привесена Оттономъ, повинна бути подобна до фляшки лікеру, а не до фляшки пива зъ бѣлымъ, камѣнистымъ коркомъ. А о таку фляшку чей-же легко постаратись! Фотель шовковый повинен мати бодай позбръ шовкового, а оба приятель Курта, „Гоґи" [Gigerl] повинній мати и водповѣдный стрій. Инакше тѣ дробниць выкликують, якъ кожда суперечность, немиле чуство и псують вражѣне цѣлости. — *О. Махарушка.*

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 24 жовтня. Гр. Клярі приймавъ вчера на авдієнціи депутацію буковиньскои сойм.вои большости, зложеною зъ Рота, Русинобъ Николая Василька и д-ра Стоцкого та Вірменина Стефановича. Гр. Клярі казавъ предложити собѣ на письмѣ жалобы противъ Румунобъ. Такій елаборатъ буде також дорученый міністрови справъ внутрѣшныхъ Керберови.

Голешѣвъ [Морава] 24 жовтня. Вчера вечеромъ розрухи повторили ся. Товпа демонстрантобъ выбивала шибы въ жидовскихъ домахъ, зрабувала два склепы и подпалила одинъ домъ. Коли ударила на жандармобъ, тѣ зробили ужитокъ зъ оружя. Три особы убито а колька тяжко ранено. Прикликане войско привернуло спокій.

Пільзно 24 жовтня. Два чески вѣча закончили ся уличными демонстраціями. Передъ старостовомъ товпа кричала „ганьба!" Жандармерія привернула спокій. Въ Гаї замащено цесарскій орлы на почтовыхъ скринтахъ. Улична демонстрація скончила ся спокойно.

Тѣшинъ 24 жовтня. Моравско-шлескій высшій судъ краевый повѣдомивъ окружный судъ въ Тѣшинѣ, що въ судовыхъ агендахъ мають бути уживани не чески и польскій друкы, але только нѣмецкій.

Надѣслане.

Ателіе дентистично-технічне
ГЕНРИКА РОТТЕРА

выробляе штучні зубы и щоки на способъ американскій. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый выробъ ручить. Кожду репаратуру приймае почтою и водсилае ей того самого дня.

Львовъ, ул. Краковска ч. 1. (рогъ ул. Трибунальскои.)

414 8—10

Студентъ I. року правъ пошукуе канцелярийного заняття. Зголошеня: I. T. poste rest. Слобода коло Тернополя.

407 2—2

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до пищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на коня у такожъ диванобъ, ходникобъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванобъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Подяги въ сплатахъ, побдя умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Також и на сплаты частинний

безъ подвышеня цѣны.

Найдешевше жерело закупна всѣликихъ можливыхъ родобъ диванобъ, фіранокъ, портіеръ, ходникобъ, капъ, коцобъ, ковдеръ и дерґъ на коня.

Спеціальный водділъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванобъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а такожъ много решток ходникобъ по дешевни низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX, Hahngasse ч. 3.

Перепѣсъ я мій институтъ дентистичный

въ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколаша и выконую: пльомбованє и вырыванє безъ болю, штучній зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженій цѣнѣ, направу зломаныхъ щокъ приймаю також поттому, кромъ того лѣчу хороби ямы устнои, носа, горла и ушей.

Институтъ отворений черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

392 5—8

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовцѣ площа Галицка

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокля, дальновиды, барометры, термометры, вѣшій кревметры, чіпрасманы, люпы, компасы, рейсцайґи, тасьмы мѣрничій, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникобъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся ихъ найскорше и найдешевше. 4017

Цѣна збожа и другихъ продуктобъ.

25 н. ст. жовтня 1899.

Львовъ: Пшениця стара 8·15 до 8·30, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·20 до 6·50, жито нове 6·20 до 6·50, овесъ старый 5·30 до 6·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·60, ячмѣнь броварный 6·40 до 6·90 горохъ пашнистый 5·75 до 6·50, до вареня 5·75 до 6·75, вика 4·30 до 4·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— ббобъ —·— до —·—, бобикъ 4·40 до 4·60, гречка 6·75 до 7·25, конюшина червова 45·— до 50·—, конюшина бѣла 30·— до 45·—, конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 5·40 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·50 до 10·75, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 53·50 до 89·—, оковита готова за 10.000 літровъ 18·35 до 18·60, на терминъ 16·— до 16·50.

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни кондеръ и матерацобъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5.

398 5—45

Колькасотъ сотнаробъ найсмачнѣйшихъ БУЛЬБЪ

зъ родобъ „Kornblume", „Reichskanzler", „Magnum bonum" и „Piast" може доставити для Львова до кождого дому по цѣнѣ 2 зр. 10 кр. за 100 клґр.

Руска Торговля въ Рудникахъ почта Бѣльче-Волиця.

418 2—2

Повѣдомляю Поважану Р. Т. Публику, що зъ днемъ нинѣшнымъ отворивъ я

Реставрацію и пиварню пільзненьску

сполучену зъ

комнатою до снѣдань

Львовъ, улиця Академічна число 12.

(напротивъ Касина мѣского)

Зъ найглубшимъ поважанемъ

411 2—4 **ИВАНЪ ЯКОВІ.**

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукробъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькобъ и гербатникобъ

подъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРПЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд. 1 зр.		½ к. гербатникобъ мѣш. —·80 кр.	
„ „ помадокъ мѣшан. —·80 кр.		„ „ самыхъ чоколядокъ 1·20 „	
„ „ „ фасонов. —·60 „		„ „ чоколядокъ праліи. 1·50 „	
„ „ кармельк. начѣнин. —·20 „		„ „ овочѣвъ кандиров. 1·20 „	

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровій полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 5—10

Ново отворена Торговля корѣнна, делікатесобъ и винъ

подъ фірмою

ІОСИФЪ ФЛЯКОВИЧЬ

Академична ч. 28 (въ домѣ Вп. Ріхтмана)

поручае по цѣнахъ низькихъ свѣжій товаръ корѣнный, овочѣ, вина, горѣлки, коньяки а праз всякій делікатесы краёвій и заграничній.

Комната до снѣдань.

Перекуски зимній и горячій.

Пиво пільзненьске зъ бровару мѣщаньского.

Знаменита кухня. 403 2—8

При закупнѣ товаробъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского подъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 230. Львовъ, Середа 13 (25) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за переплату разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платѣй у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Огологошенія звыкдй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватнй числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Зъ рады державнои.

На початку вчерашнього засѣданя палаты послѣвъ президентъ міністрѣвъ гр. Клярі внѣсъ письменну просьбу о выборъ делегація. Соціялістичнй послы поставили внесенє о обжалованє кабінету Туна за нарушенє конституції розпорядженями выдаными на пѣдставѣ §. 14 ого. Мѣжь зголошеными вчера внесенями въ справѣ запомогъ зъ причины елементарныхъ нещасть знаходить ся одно внесенє пп. Мандичевского и Вельовейского. [Доносячи о тѣмъ внесеню, всѣ дневники безъ выимки называютъ п. Мандичевского членомъ кола польского.] П. Колішеръ въ интерпеляціи домагає ся, абы вымѣръ податку за кождый рѣкъ вѣдбувавъ ся найпізнѣйше въ третѣмъ кварталѣ того року. Друга интерпеляція того самого посла домагає ся скорого полагодженя податковыхъ опустѣвъ. П. Гросъ интерпелює въ справѣ розрухѣвъ на Моравѣ, де пѣдъ покрышкою політичныхъ демонстрацій выставляє ся на небезпеченьство житє и майно горожанъ, головно жидѣвъ, отже интерпелянтъ домагає ся, абы організаторѣвъ розрухѣвъ потягнено до строгои вѣдповѣдальности.

По интерпеляціяхъ наступила дискусія надъ програмовою заявою нового правительства.

Першій забравъ голосъ п. Окуневскій и выказавъ, що правительственна програма є невыстатчаюча, не має провѣдної гадки. Гр. Клярі не сказавъ докладно, якими принципами хоче руководити ся при управленю языковои справы и взагалѣ не сказавъ: щó правительство гадає зробити въ тѣй справѣ. Обговорюючи языковй вѣдносины въ Галичинѣ, бесѣдникъ жалувавъ ся, що въ судахъ захѣдної Галичины писаныхъ по руски подань навѣть не приймають, а також суды всхѣдної Галичины не дають въ тѣмъ языцѣ вѣдповѣди. Языковй вѣдносины въ Галичинѣ найприкрѣй є вѣдчувае руске духовеньство. Всякй рекурсы лишають ся безъ успѣху. Въ Австрії лише Нѣмцѣ, Поляки и Італійцѣ тѣшать ся добродѣйствомъ, що ихъ языкъ є внутрѣшнымъ языкомъ урядовымъ. Правительство повинно всѣмъ народамъ дати рѣвноправность вѣдповѣдно до основныхъ законѣвъ! — Обговорюючи запомогову акцію, бесѣдникъ звертає увагу на нужду мѣжь рускимъ населенемъ, але всѣ голосы Русинѣвъ въ тѣй справѣ лишають ся безъ вѣдповѣди. — Опѣсля звернувъ ся бесѣдникъ до кола польского и его політики супротивъ Русинѣвъ, а що до Нѣмцѣвъ скопстатувавъ фактъ, що они въ своѣй програмѣ зъ Зеленыхъ святъ анѣ словомъ не згадали о Русинахъ. На кѣнци своѣи промовы д-ръ Окуневскій звертавъ ся до поодинокихъ міністрѣвъ. Вѣдъ міністра фінансѣвъ домагав ся, абы знѣсъ державнй мыта въ Галичинѣ. Дальше домагав ся знесеня патронату и роздѣлу краевои рады школьнои на двѣ секція: руску и польску. Остаточно звернувъ ся до правительства, абы бодай въ части направило те, що попсували австрійскй правительства въ послѣднихъ тридцяти лѣтахъ!

Слѣдуючимъ бесѣдникомъ бувъ п. Гофманъ-Велєнгофъ [нѣмецкій людовець]. Вѣнъ заявивъ, що Нѣмцѣ нѣколи не выступали противъ особы кождочасного президента міністрѣвъ, лише противъ системы, котра стремѣла до вытисненя Нѣмцѣвъ зъ ихъ позицій. Нѣмецкому народови належить ся мѣродатный вплывъ въ Австрії. Нѣмецкій языкъ є языкомъ для зносинъ и мусить нимъ лишити ся. Сторонництво бесѣдника домагає ся передовсѣмъ, абы станъ посѣдання Нѣмцѣвъ пѣдъ національнымъ взглядомъ лишивъ ся ненарушимый. Въ послѣднихъ лѣтахъ славненє урядничого стану зробило дуже великій поступы. Нѣмцѣ не стерплять довше такихъ вѣдносинъ. Вѣдтакъ бесѣдникъ пѣдносить устунъ заявы гр. Клярiого, въ котрѣмъ правительство запевняє, що буде шанувати конституцію, и называє се дуже сумною рѣчею, що таку заяву треба доперва выразно давати. Дальше бесѣдникъ жалує, що въ заявѣ правительства нема згадки, що правительство застерѣгає ся противъ уживана §. 14-ого. Нѣмцѣ стоять на становищи выжидаючѣмъ, однакъ зъ хвилею, коли правительство зѣйде зъ рѣчевого и неутрального становиска, зачнуть борбу наново.

П. Перґельтъ [нѣмецкій лібералъ] заявляє, що Нѣмцѣ не хотять нѣчого иншого, якъ лише того, абы въ будучности не було нѣякихъ надужить. Національна нужда научила Нѣмцѣвъ патріотизму. Бесѣдникъ высказує надѣю, що також представителѣ католицко-людовои партіи не довго будуть обходити ся безъ того чувства. Запевненє правительства, що буде шанувати конституцію, не выстатчає такъ довго, якъ довго въ ужитю є § 14-ый. Бесѣдникъ уважає за можливу рѣчь, що по знесеню языковыхъ розпорядженъ парламентъ буде мѣгъ функціонувати правильно, и тѣшить ся, що правительство хоче бути неутральне. Коли-бъ однакъ правительство покинуло сесію неутральность, Нѣмцѣ знова розпочнуть обструкцію.

П. д-ръ Люеґеръ констатує, що христіянъско-соціяльне сторонництво чує ся въ нѣмецкѣй Gemeinbürgschaft дуже добре и промовляє за дальшимъ ей удержанемъ. Жалує, що нову сесію отворено такъ тихо. Уважавъ бы дискусію надъ адресою за вѣдповѣдну до выменѣны гадокъ надъ правительственною програмою, а такъ теперѣшна дискусія не має вартости. Бесѣдникъ узнає поступъ черезъ знесенє языковыхъ розпоряджень, а по его думцѣ не тѣ розпорядженя, але австро-угорска угода є осею внутрѣшнои політичнои ситуації. Чехи дали ся языковыми розпорядженями зловити для угорскои угоды. Знесено тѣ розпорядженя також не для гарныхъ очей Нѣмцѣвъ, але въ тѣй цѣли, абы уможливити выборъ делегацій. Бесѣдникъ высказує надѣю, що черезъ знесенє языковыхъ розпоряджень и Чехи будуть голосувати противъ угоды, такъ, що противъ неи вытворить ся импонуюча бѣльшость и що черезъ парламентарну працю поведе ся ослабити національнй антаґоніямы и дойти до сильного австрійского парляменту.

П. Бернрайтеръ заповѣдає, що вѣрноконституційна велика посѣлость хоче спокойно выждати: якъ правительство намѣряє перевести свою програму. Сторонництво бесѣдника не вѣдмовить правительству своеи помочи, коли правительство буде точно придержувати ся конституції. Бесѣдникъ хвалить змаганє правительства до скрѣпленя державнои повагы и зъ вдоволенемъ витає заповѣджену правительственну ініціятиву въ справѣ управильненя языковыхъ справъ. Вѣдносить конечность законодатного введеня нѣмецкого языка для зносинъ, котрый въ теперѣшнѣй адміністрації уважаєсь за державну потребу, а не за змаганє Нѣмцѣвъ до гегемонії. Коли-бы повело ся славяньско-нѣмецкй суперечности, що мають европейскій характеръ, альокалізувати на Австрію, то обѣ сторонъ могли бы бути зъ того лише вдоволенй. Нѣмцѣ готовй подати руку до щирои згоды. На закѣнченє бесѣдникъ домагає ся полагодженя угоды зъ Угорщиною въ законодатнѣй дорозѣ.

Въ имени вѣльного нѣмецкого союза промовлявъ п. Кінкъ и заявивъ, що его сторонництво приняло зъ вдоволенемъ до вѣдомости декларацію правительства.

Соціяльный демократъ п. Ганіхъ заявивъ, що погодженє народѣвъ лежить такожъ въ програмѣ его сторонництва, котре впрочѣмъ до правительственои програмы не прикладає ваги. Нове правительство будуть соціяльнй демократы судити пѣсля его дѣлъ и въ мѣру его заслугъ для роббтничои класы.

П. Вольфъ заповѣдає, що Нѣмцѣ такъ довго не можуть выречи ся радикалізму, якъ довго не будуть сповненй слѣдуючй ихъ жаданя: Переведенє новыхъ парляментарныхъ нарадъ надъ угодою зъ Угорщиною; знесенє языковыхъ розпоряджень Штремаєра; оголошенє нѣмецкого языка языкомъ державнымъ и обмеженє §. 14-ого на случай елементарныхъ нещасть. Бесѣдникъ реклямує престольну бесѣду. Доки не буде запоруки сповненя тыхъ жадань, такъ довго сторонництво бесѣдника не має довѣря до правительства. Нѣмцѣ и надальше узброєнй. Они такъ часто завели ся, що теперь мусять бути подвѣйно осторожнй. На кожду пробу нарушеня регуляміну палаты радикалізмъ выбухне зъ цѣлою силою. Радикальне сторонництво приготоване на борбу зъ евентуальнымъ феодально-клерикальнымъ правительствомъ. Парляментарнои бѣльшости нема що брати серіозно: выстатчить выслати до Праги кѣлька баталіонѣвъ, а *Поляквы можна купити для кождои бѣльшости малымъ дарункомъ ado дивлячи ся крѣзь палицѣ на обманьства въ ихъ цадницяхъ.*

По промовѣ Вольфа вѣдчитано интерпеляцію пп. Пацака и Пальфіого, въ котрѣй сказано, що рескриптъ міністра судѣвництва въ дня 16 с. м. въ справѣ привернення нѣмецкого языка до внутрѣшнои службы при ческихъ судахъ є нелеґальный. Интерпеляція доказує, що міністерство хоче спровокувати и понизити ческій народъ, для котрого сей рескриптъ є формальнымъ поличникомъ. Интерпелянты запытують: на якѣмъ законѣ оперте згадане розпорядженє?

При вѣдчитаню тои интерпеляції прийшло въ палатѣ до такого скандалу, якъ за часѣвъ Баденього и Фалькенгайна. Интерпеляцію вѣдчитувавъ Чехъ п. Горжіца а акцептъ страшный, але чогось такій гарный и милый...

О 3-ій годинѣ зъ полудня присягли вже и мы Русины на вѣрность цѣсареви „на водзе и лондзе“, а Чехъ усе ще сидѣвъ и чекавъ. Его очи немовъ говорили: „Сорокъ день и ночей буду постити, радше згину тутъ на мѣсци, а по нѣмецки не буду присягати и ческои народности не зраджу...“

При вѣдходѣ приступивъ я до него, подавъ ему руку, стиснувъ и потрясъ ся кѣлька разъ. Чехъ не сказавъ до мене нѣчого. Але чому-жь, ради Бога, я бувъ такій зворушеный? чому слезы пѣдступали менѣ до очей? Чи тому, що вѣнъ бувъ такій благородный, чи може я сочувствувавъ ему за-для голоду и терпѣня, чи може по просту зъ сорому, що мы Русняки „отъ мала до велика“ такй дуже на кождѣмъ кроцѣ слабй и податливй, що мы „отъ мала до велика“ такъ борзо настрашимось леда якого шалапуты, що мы такъ часто стараємо ся лише аби всього выкрутитись, а уникаємо терпѣня?...

* * *

На другій день рано на выкладахъ богословскихъ увидѣли мы того ческаго питомця Ж. и довѣдали ся, що цѣлкомъ уже надъ вечеръ таки надѣйшовъ капраль Чехъ и провѣвъ ему самому одному ческу присягу.

Замѣтити не завадить, що питомець Чехъ своимъ подвигомъ анѣ не выносивъ ся, анѣ не перехвалювавъ ся, але говоривъ о тѣмъ якъ о рѣчи цѣлкомъ звычайнѣй и природнѣй.

Л. 19. X. 1899.

Т. Б.

ЧЕХЪ.

Дѣяло ся се року 188*.

Выкладова сала першого року богословія на університетѣ вѣденьскѣмъ представляла видъ дуже рѣзнородный. Були тамъ питомцѣ семинаря нѣмецкого, рускаго, докторанды зъ такъ званого „Августінеумъ“ и клирыки зъ найрѣзнороднѣйшихъ монастирѣвъ вѣденьскихъ. Кождый семинарь, кождый монастирь мавъ свѣй окремѣшный характеристичный зверхный одягъ.

Межи питомцями семинаря нѣмецкого було много Чехѣвъ, а середъ нихъ знова вызначавъ ся одинъ Чехъ Ж. Улюбленою его навычкою було нюханє табаки, котрою вѣнъ густо-часто и насъ Русинѣвъ трактувавъ. Пѣдчасъ павзы межи годинами школьными розмовляли мы зъ собою то о тѣмъ то о сѣмъ. Та рѣдко коли дискусія сходила на поле народностне, бо-жь и взагалѣ выдававъ ся вѣнъ бѣльше жартобливымъ якъ поважнымъ. Мы говорили зъ собою по нѣмецки. Питомець Ж. бувъ молодый, доперва на 20-ѣмъ роцѣ житя. Зросту бувъ бѣльше якъ середного, нѣсъ мавъ троха заокругленый, выразъ цѣлого лица бувъ добродушный и милый. Здавало ся, що зъ нимъ можна було що-будь зробити и на котру-небудь сторону его перетягнути. Та не такъ було въ дѣйстности. Переконавъ ся я о тѣмъ довѣдно, коли надѣйшла весна а зъ весною вѣйскова бранка.

* * *

И такъ вѣдобрали насъ до вѣйска: двохъ насъ питомцѣвъ рускихъ и кѣлькохъ нѣмецкихъ.

Прийшло до присяги. Нѣмецкимъ питомцямъ вѣддала команда першенство: они вже о 10-ій чи 11-ій годинѣ рано могли приступити до присяги и увѣльнитись вѣдъ довгого и томлячого вычѣкування.

Но що-жь то дѣє ся зъ питомцемъ Чехомъ Ж.? Чи може заслабъ нагло?... Вѣнъ вѣддаливъ ся вѣдъ своихъ товаришѣвъ-семинаристѣвъ, пѣйшовъ у самъ кутъ и сперъ ся безвладно. Офіциръ Нѣмець хотѣвъ уже вѣдчитувати присягу, але коли пѣднѣсъ очи и увидѣвъ у кутѣ скуленого питомця въ реверендѣ, запытавъ: чому не присягає? Тогдѣ доперва Ж. выпростувавъ ся и сказавъ:

— Бо я Чехъ и хочу по чески присягати.

По тыхъ словахъ була мѣжь офіцяромъ а Чехомъ якась довша перепалка: офіциръ горячивъ ся, а Ж. заховавъ свою звычайну клирикальну „кротость и смиренность“, але при тѣмъ и рѣшучѣсть, — не хотѣвъ присягати по нѣмецки.

Надѣйшовъ якійсь великій достойникъ вѣйсковый. Бувъ се чоловѣкъ незвычайно сильно збудованый, товстый, лице пузате и марсове. Его ковнѣръ сіявъ вѣдъ золота. Его широкй груди були обвѣшанй ордерами та медалями. Запевно мусѣвъ вѣнъ брати участь въ неодній кампаніи вѣйсковій... Се вѣнъ надѣйшовъ теперь зъ горы, щобы усмирити и переконати молодого непокірного Чеха. Вѣдношенє межи достойникомъ вѣйсковымъ а питомцемъ Чехомъ було таке, якъ вола до мухи.

— Длячого не хочете присягати? — запытавъ достойникъ строго.

— Бо я Чехъ и по нѣмецки не розумѣю...

— А зъ якого-жь вы семинаря?

— Зъ нѣмецкого.

— А якъ же вы тамъ говорите зъ собою?

— Другй говорять по нѣмецки, але я ихъ не розумѣю.

Достойникъ постоявъ хвильку, подумавъ и вѣдсапнувъ. Однакъ нагло пѣрвала его злость и досада, вѣнъ прискочивъ блызше до питомця, аж земля задудѣла и щось забреньчало — не знаю вже, чи то остроги, чи грошѣ въ кишени, чи може ордеры, що вѣдскочили вѣдъ грудей. Видно було по нѣмъ, що знайшовъ новый аргументъ — безперечный и непобѣдимый.

— А въ якѣй же мовѣ вѣдбувають ся выклады на університетѣ?

— По нѣмецки.

— Отже! — То „отже“ вымовивъ достойникъ зъ такимъ притиском и тріюмфомъ, якъ-бы вкѣнци побѣджавъ противника на поли битвы. — Отже мусите розумѣти по нѣмецки!

— Дуже мало, — вѣдповѣвъ питомець повагомъ.

Достойникъ вѣдвернувъ ся вѣдъ ческого питомця зъ погордою и зъ обуренемъ, поглянувши на него ще разъ гнѣвно. Той поглядъ немовь казавъ: „Чекай, я тебе научу! будешь ты мене памятати!...“ Та й не диво! На вѣйнѣ вѣнъ побѣджавъ цѣлй фаланги непріятельского вѣйска, а тутъ не мѣгъ побѣдити одного молодого питомця Чеха...

Почекавъ же-жь собѣ ческій питомець на ческу присягу довго, довгенько! За той часъ вѣнъ лише нюхавъ табаку и попивавъ пиво. Очи вылѣзли ему вже на верхъ зъ вычѣкування и утомы. Та мимо того не бувъ

туванъ кожде острѣйше слово, зверене противъ міністра судовництва. Ческій послы, скоро лишь почули, що вôдчитує ся ихъ интерпеляція, зачали кричати на адресу міністра Кіндінґера: „Pfui, pfui! Abzug! Прочь зъ вôдси! Гарный міністеръ судовництва! Скрытобійникъ!“ Горжіца читає дальше розпорядженє міністерства судовництва до ческихъ судôвъ, въ котрôмъ міністеръ повѣдомляє, що вôдъ сеи хвилѣ вôдпадає уживане обохъ краєвыхъ языкôвъ у внутрѣшнôй службѣ, и взыває, абы ему доносити о случахъ выминаня того заряджена, котрій позволяють здогадувати ся, що даный урядникъ зъ розмыслôмъ не поступає пôсля заряджена. Міністеръ взыває власти, абы ему подали наѣть поименный списъ урядникôвъ, котрій бы выминали сесе заряджене. При тыхъ словахъ выбухає на ческихъ лавкахъ буря. Молодо-Чехи кричать: „Безличный шибеникъ! Abzug! Шпѣгуньска система! Такъ робить австрійскій міністеръ! Тьфу! шпѣгуньство!“ — Міністеръ Кіндінґеръ хотѣвъ выйти зъ міністерскôи лавки, але молодоческій послы, влѣзши въ лавку, не пускають его и грозять пястуками. Міністеръ обернувъ ся до Чехôвъ плечима, а нѣмецка лѣвиця приняла се сальвою оплескôвъ. — Горжіца зачинає читати дальше, але по хвили буря зрыває ся наново. Браворадъ кричить: „Вы повинни були навчити ся законôвъ, заки стали міністромъ! Міністеръ Вольфа!“ П Гавскъ пытає: „Де міністеръ рôльництва [др Клярі], той державный зрадникъ! Ѣдьте до Берлина!“ — Въ интерпеляціи було въ однôмъ мѣсци слово „ложь“, котре вôдтакъ перечеркнено. П. Горжіца вôдчитує сесе слово и додає, що оно перечеркнене. Молодо Чехи ревуть: „ложь!“ Коли читанє интерпеляціи закôнчено, міністеръ Кіндінґеръ вставъ, абы вôдповѣсти на интерпеляцію. Се було для Чехôвъ окликомъ до нового скандалу. Одинъ Чехъ мне папѣръ и кидає нимъ на міністра. Пос. Бжезновскій и Долежаль друть акты, що лежали на міністерскôмъ столѣ, и мечуть ними на голову Кіндінґера. Всѣ Чехи хоромъ кричать: „Вôнъ не буде говорити! не вôльно ему говорити!“ Міністеръ зсловшує ся до голосу, але Чехи бомбардують его паперовыми кулями и не допускають до голосу. Кіндінґеръ хотѣвъ уже выйти, але Чехи не пускали его. Доперва мусѣла прийти служба и зробила ему дорогу. Міністеръ выйшовъ бôчными дверми.

Супротивъ того, що гамôръ не утихавъ, президентъ Фукесъ замкнувъ засѣданє.

Письма зъ краю.

Зъ Станиславова въ справѣ бурсъ для ученикôвъ одержуємо отсе письмо:

Кому не знана доля нашихъ школярѣвъ по мѣстахъ? Кôлько то молодѣжи нашои тратить здоровлє въ часѣ шкôльныхъ лѣтъ и, покôнчивши неразъ знаменито науки, пропадає марно, улягаючи передъ часомъ недугамъ, вынесенымъ не такъ може зô школы, якъ зъ такъ званыхъ станцій?

Дуже мало бувае такихъ родичѣвъ, що можуть своимъ дѣтямъ забезпечити порядну станцію, де бы школярь мавъ и мешканє здоровє и харчъ достаточный и дослядъ та совѣстну опѣку. Зъ тои причины дôстають у насъ майже по всѣхъ мѣстахъ про бурсы; але зъ нихъ може користати лише дуже дрôбна частка всеи нашои молодѣжи, потребуючои помочи. Для кого въ бурсѣ не стане мѣсця, той мусить ити на станцію; а в мѣжь такими ще дуже богато такихъ, що лише саму станцію собѣ наймають, а харчь дôстають зъ дому. Станціи — же тй — се зъ малыми выимками промыслъ такихъ, що самій не мають зъ чого жити. Отъ и пригляньмо-жь ся тымъ станціямъ. Въ комнатахъ, а лѣпше казати, по норахъ тѣсныхъ, низькихъ, часто вохкихъ и темныхъ мѣстить ся неразъ по шестеро дѣтворы тамъ, де нема и для одноі людины нѣ воздуху нѣ свѣтла. Задуха, нехарôбеть, въ зимѣ зимно; про доглядъ, помôчь въ наукѣ анѣ згадувати. Спять по двохъ вбо и по трохъ на однôмъ лôжку або на вношенôмъ до хаты на нôчь сѣннику.

Волосе стає на головѣ, коли тôлько згадати собѣ таку станцію, не то бачити на власнôи очи. Лучилось разъ въ Станиславовѣ, що на такôи станціи, де мешкало девять школярѣвъ, а спали на трехъ лôжкахъ по трохъ, оденъ зъ нихъ занедужавъ на тифъ. Ну, и дальше такъ само спали, и дальше осталй здоровій ходили до школы, поки не навѣдавъ ся до нихъ якось припадкомъ катехитъ; ажь вôнъ вôддавъ недужного до шпиталю, а здоровымъ заборонивъ ходити до школы.

А таки и се ще станція не найгôрша! Бувають ще гôршй. Отъ зновъ прикладъ правдивый: У жидôвского фермана, що мавъ жôнку и дорослу дочку, до котрои навѣдувалось богато всѣлякихъ панычѣвъ зъ помѣжь мѣхоношѣвъ, злодѣѣвъ и т. и., бувъ на станціи дорослый хлопець-ученикъ. Чейже не треба казати, чого вôнъ тамъ научивъ ся! Се прикладъ оденъ; але кôлько то иншихъ подôбныхъ мôгъ бы майже кождый ученикъ розказати, якъ не зъ власного досвѣду, то бодай зъ наочныхъ своихъ замѣчень. Якъ тутъ молодѣжь неуе ся неразъ вôдъ ранного дитинства; якъ марнуе здоровлє молодѣжь дорастаюча неразъ не тôлько, якъ то кажуть, чрезъ голодъ и холодъ, не тôлько чрезъ бракъ здорового воздуху и свѣтла на станціяхъ, не тôлько чрезъ бракъ догляду и опѣки, але и чрезъ привôдъ до злого зъ тои стороны, вôдки не повинность бы его ждати.

Але посылає хто: чи тй школярѣ не мають родичѣвъ, а тй родичѣ чи не мають очей и глуздôвъ? Бувае всѣлько. Часомъ батьки цѣлыми роками не навѣдують ся до дѣтей, вдоволенй, що сынъ перепыхає ся зъ клясы до клясы. Часомъ, хочь и навѣдують ся, то въ своѣй бѣдноті и простоті на стôлько не выбагливй, що и не бажають нѣчого лѣпшого для своіх дитины, а въ своѣй темноті на стôлько нерозумнй, що и не добачують злого вплыву станціи чи то на здоровлє чи на моральность дитины.

Чи сему рôвнодушно може або и смѣє придивлятй ся руска интелігенція? Скаже хто: адже закладаемо бурсы! Такъ, тôлько жь сего за мало. Тй бурсы, якій є, годни помѣстити ледво дрôбну частину нашихъ школярѣвъ, та й то дôають они переважно лишь о молодѣжь гімназіяльну. А дрôбна дѣтвора зъ народныхъ шкôлъ? А тй, для котрыхъ нема мѣсця въ теперѣшныхъ бурсахъ? Чи они всѣ мають черезъ бракъ опѣки и догляду марнувати ся? Ще менше, нѣжь бурсы, зарадять лихови всякій „Шкôльній Помочи“, бо они поратують одного-другого грошевымъ датком, одѣжею, книжками, часомъ обѣдами, але не дадуть ему догляду и опѣки. Намъ треба бурсъ на ширшй, на якъ найширшй розмѣры, хочь бы въ дечôмъ и зъ меншими вымогами. Вынаймати чи будовати просторй хаты, хочь бы и за мѣстомъ, щобы выпало и дешевше и здоровѣйше. Кого стати бы було заплатити собѣ бурсацкій харчь, то добре; кого на те не стати, нехай бы дававъ собѣ варити власный харчь такъ, якъ се буває и на станціяхъ. Але найголовнѣйша рѣчь, щобы можна приймати якъ найбôльше число ученикôвъ и щобы имъ можна дати чисте и здорове мешканє та догляд и опѣку. Дляторого повиненъ въ такôи бурсѣ завсѣгды мешкати хтось старшій, а певный, хто бы школярôвъ мавъ все на оцѣ якъ власныхъ дѣтей. Бібліотеку шкôльныхъ книжокъ можна бы легко заложити зъ книжокъ даровуваныхъ, а и о книжки для об вязковои домашноі лектуры не повинно бы бути трудно.

Про заложенє такои бурсы гадає въ Станиславовѣ філія Рускаго Товариства педагогічного. Щасть Боже до гарного и пожиточного дѣла! Така бурса сповнила бъ у насъ подвôйну задачу: подала бы помôчь бѣдному, а зъ другои стороны причинилась бы до зросту числа ученикôвъ тутешныхъ середныхъ шкôлъ.

Ю. Є. Олесницкій

Переглядъ політичный.

Вѣсти о побѣдѣ Англійцѣвъ надъ Бурами нôдъ Ґленке не справджують ся. Пôсля приватныхъ вѣстей, якій одержали лондоньскій дневники, не Англійцѣ побѣдили, але Трансвальцѣ. Въ понедѣлокъ Буры нôдъ проводомъ Жувера розпочали новый атакъ на англійскій таборъ нôдъ Ґленке. — Въ Лондонѣ нема вôдъ двохъ днѣвъ нѣякихъ офіціяльныхъ вѣстей зъ театру вôйны, а се выкликує межь населенемъ велике затревоженє. Приватній донесеня подають, що въ англійскôмъ таборѣ панує велика консернація и заколотъ. Здає ся, що головный комендантъ англійскои арміи кинувъ Ґленке безъ битвы Бурамъ на поталу. Ситуація Англійцѣвъ має бути взагалѣ дуже критична. Президентъ Оранія мавъ уже выдати проклямацію зъ заявою, що анексуе часть Капляпду на пôвночь вôдъ рѣки Валь. Трансвальске посольство въ Брукселі заявляє, що Буры мали свѣтлу побѣду нôдъ Дунде, на всходній граници Трансвалю.

Пôсля донесеня зъ Вашінґтона — коаліція якихъ трехъ державъ заявила ся готовою до интервенціи, якъ лишь Крігеръ ся зажадає. Америка буде пôдпирати Англію морально, а не чинно. Россійске товарство Червоного хреста рѣшило въ засадѣ розпочати акцію въ полудневôй Африцѣ и предложити обомъ союзнымъ републикамъ свою помôчь. Онодгы всѣ дневники отворили складки на утворене санітарныхъ вôддѣлôвъ.

Процесъ за галицку Касу щадавчу

(Дальше).

На вчерашній розправѣ складавъ дальше свои зôзнанія Вендриховскій въ справѣ ужитя Зімою резервы векселевои. Зôзнае, що вôнъ [Вендриховскій] пôдчиненыхъ собѣ урядникôвъ нѣколи не контролювавъ, що они записують въ книгахъ. Особливо поводивъ ся такъ супротивъ Зьолецкого. — Д-ръ Ашкеназі старавъ ся рôзными поясненями и пытанями зменшити вину Вендриховского. — Показало ся, що Зіма зъ побраныхъ неправно 65.000 зр. заплативъ 18 000 за векселѣ Вендриховского, жіроваий Щепановскимъ.

На свѣдка покликано ще судью слѣдчого радника Милашевского. Предсѣдатель згадує, що вже разъ вôдчитано меморіялъ свѣдка списаный зъ Зімою передъ его смертію, але може бы свѣдокъ, яко судья слѣдчій подавъ блищій поясненя що до резервы векселевои пôсля зôзнань Зімы.

Радникъ Милашевскій оповѣдає, що при слѣдженю книгъ достерѣгъ въ білянсахъ рôзній квоты пôдъ рôзными именами. Ладу зъ симъ не мôгъ дôйти, тому вôддавъ справу въ руки знатокôвъ, а тй зуставили сесй фальшивій позиціи. На основѣ фахового орeченя знатокôвъ розпочавъ свѣдокъ дня 3 серпня слѣдство зъ Зімою въ тôй справѣ и показавъ ему дотычні книги. Зіма признавъ ся, що побравъ дотычні квоты, але не знає, що маніпулювавъ Вендриховскій въ книгахъ. Зіма не хотѣвъ рѣшучо вôдповѣсти, на що уживъ побраныхъ квотъ; говоривъ, що на нестягальній векслѣ, то зновъ покликувавъ ся на якісь записки въ актахъ, але тыхъ актôвъ не було. На всѣ пытаня вôдповѣдавъ „nie wiem“.

Дня 1 серпня въ полудне дôставъ Зіма актъ обжалованя. Читавъ его пильно два днѣ, а 3-ого серпня пôдчасъ переслуханя бувъ сильно олюченый. Слѣдство въ справѣ резервы векселевои [каже радникъ Милашевскій] сильно его обурило, утративъ власть панованя надъ собою и плакавъ такъ, що цѣла его хустка була мокра. На всѣ закиды вôдповѣдавъ лише, що то неправда. — Се дѣялось рано, а пополудни мавъ свѣдокъ зъ Зімою списати протоколъ. Тымчасомъ прийшла панѣ Зімова зъ сыномъ Тадеемъ, візита тревала довше, а по візитѣ Зіма бувъ такъ зворушеный, що свѣдокъ вôдложивъ списанє протоколу до слѣдуючого дня. Однакъ вечеромъ Зіма умеръ.

Предсѣдатель покликує ся на теперѣшній зôзнанія Вендриховского, котрый заперечує веденє мальверсацій въ Зімою, и просить радника Милашевского о повторене зôзнань Вендриховского зъ першого слѣдства. — Радн. Милашевскій оповѣдає, що Вендриховскій въ слѣдствѣ признавъ ся, що зъ резервою векселевою були неправильности, але вôнъ мусѣвъ втягати ее въ книги, бо о всѣмъ довѣдувавъ ся ex post, а Зімѣ не мôгъ [!] оперти ся. Взагалѣ въ своихъ зôзнанихъ въ тôй справѣ бувъ вельми осторожный и нѣколи не сказавъ просто, що Зіма взявъ се до своіх кишенѣ, але лишь кидавъ на Зіму пôдозрѣне. — Предсѣдатель выказавъ суперечности зôзнань Вендриховского зô слѣдства а теперь, а оборонючій аргументы д-ра Ашкеназого не то не зменшали вины Вендриховского, але радше потверджували ей. Переглядано ще разъ рôзній позиціи въ книгахъ, але на оборону Вендриховского не найдено нѣчого.

Дальше на пытане д-ра Горецкого оповѣдає радникъ Милашевскій, що представляючи Зімѣ пропажу 500 000 зр., Зіма скочивъ якъ опареный и запытавъ: „Хто се довѣсъ? То мусѣвъ хтось инший донести, бо мы всѣ [т. є. Щепановскій, Вольскій и Одживольскій] зôзнаемо згôдно!“ — Коли радникъ Милашевскій ему представивъ, що се выходить

Зъ соціяльно-демократичноі партіи въ Нѣмеччинѣ.

X.

(Дальше).

Не згоджуючи ся на охорону мужицкои власности, Кавтскій дивить ся критично и на инші постуляты.

Такъ де-хто пôдносить жаданє удержавненя землѣ, а такожь довгôвъ гіпотечныхъ и торговлѣ збожа. Такій жадания пôдносили навѣть дуже часто соціялісты, а такожь Марксъ и Енґельсъ жадали 1848 року, щобы держава перебрала на себе довги гіпотечнй.

Але нинѣ — каже Кавтскій — ситуація зовсѣмъ инша нѣжь була тогдѣ. Теперь высше згаданй жаданя пôдносять не роботники, а господарѣ, властителѣ посѣлостей, бо въ тôй способъ могли бы они „всѣ прикрости приватноі господарки звалити на плечѣ цѣлои суспôльности“. До 1878 року цѣны збожа йшли въ гору, продуценты збирали доходы, консументы страдали въ наслѣдокъ тыхъ за высокихъ цѣнъ. Вôдъ 1878 року цѣны збожа спадають, отже вôдносины змѣняють ся. Рента грунтова, що вôдъ р. 1848 до 1878 зростала, зачинає спадати, сума довгôвъ гіпотечныхъ росте, хлѣборобы не въ силѣ поносити своихъ зобовязань. Супротивъ того выкупъ и удержавнене землѣ та довгôвъ гіпотечныхъ було бы лишь интересомъ для властителѣвъ землѣ и вѣрителѣвъ гіпотечныхъ, а держава мусѣла бы до того докладати. Сли-бы такъ въ Англіи выкупили були въ 70-ыхъ рокахъ землю, то нѣхто бы не бувъ зробивъ интересу, якъ лишь ландльорды, бо та земля упала до нинѣ о якихъ 30%. Вправдѣ удержавненє землѣ могло бы причинити ся до спинени обниженя ренты грунтовои черезъ заведенє улѣпшеного господарства, та на нещастє нинѣшна держава господарує неразъ гôрше, якъ приватный капіталістъ, бо зовсѣмъ не є зорганізована до економічноі працѣ. Держава перебирає на себе господарку звычайно тогдѣ, коли заходить конечность економічна, якъ примѣромъ при зелѣзницяхъ, копальняхъ и т. д. Въ рôльництвѣ така конечность не заходить; впрочôмъ вôддати нинѣшній державѣ такій могучій чинникъ економічный значить: пôднести також ей політичну силу, а змôцнювати політичну силу сучасноі держави не лежить въ интересѣ пролетаріяту. Отже вôдносины рôльничій — заключає Кавтскій — ще не дозрѣли до суспôльноі господарки и можна бути певнымъ, що скорше рôльничій промыслъ буде способный господарувати соціялістично, нѣжь рôльництво.

Однакъ є въ хлѣборобствѣ деякій части, котрій вымагають удержавненя вже и нинѣ, а тымъ є лѣсъ и вода.

Значѣне истнованя лѣса для сельского господарства є дуже велике. Вырубати лѣсъ — значить дуже часто змѣнити клімать, навести посуху, выливы рѣкъ и т. д. Длятого то треба господарство лѣсове вести дуже розумно, щобъ не зашкодити околици або и цѣлому краеви. Теперѣшна капіталістична господарка не година того вчинити, бо она стремить до якъ найскоршого обороту капіталу, а тутъ порядно ведена господарка лѣсова вымагає ажь десятокъ лѣтъ для порядного переведеня пляну господарского. А такъ господарувати капіталістъ не въ силѣ. Отже перебране лѣсôвъ пôдъ управу державну и на власность державы було бы постулятомъ соціяльноі демократіи.

Юридично переведена приватна власность на частяхъ воды, дотыкаючихъ грунтôвъ, не має зъ економічного становища рацій. Господарованє одныхъ въ рѣцѣ може бути шкôдным для другихъ. Длятого важною рѣчію було бы, щобы держава перебрала рѣки на себе, тымъ бôльше, що рента, яку дає плывуча вода, зôбльшає ся въ наслѣдокъ уживания воды до промысловыхъ цѣлей. Отже рѣка може привести державѣ лише дохôдъ, длятого и удержавнене рѣкъ повинно бути легке.

Истнують въ селахъ Нѣмеччины ще рештки давныхъ „общинъ“ [Allmende], право уживаня спôльного неподѣленого лѣса и пасовиска. Де-хто добачує въ тыхъ рештках примітивного комунізму пôдставу до дальшого успѣшнѣйшого розвою теперѣшныхъ вôдносинъ въ хлѣборобствѣ, якъ то въ своѣмъ часѣ думали въ Россіи. Отже Кавтскій не покладає на се надѣй. Пôсля его погляду въ соціялістичній суспôльности головна рѣчь є способъ продукціи, а не вôдносины посѣлости. Длятого и рештки того первѣстного комунізму приближали бы вôдносины соціялістичній, сли-бы причинювали ся до суспôльноі господарки въ громадѣ, а о сѣмъ чей-же анѣ думати. Впрочôмъ то спôльне уживанє пасовиска и лѣса є для заможныхъ господарѣвъ свого рода фідеікомізомъ, въ котрôмъ бере участь не одинъ, а певно число родинъ. Для бѣдныхъ уживанє пасовиска и лѣса є нещастемъ, бо приковує его сильнѣйше до рôлѣ и вôнъ зъ бôльшою трудностію покине свою землю, на котрій мусить гарувати, а не возьме ся за що иншого.

Часто говорить ся дуже богато про такъ званый комунальный [громадскій] соціялізмъ, але також и вôнъ въ примѣненю до села нѣчо ему помогти не може. Концентрація населенія въ мѣстѣ выкликує для зарядôвъ комунальныхъ рôзній задачѣ, що выкликують конечность усуванія приватноі власности а заступлюванія ей громадскою. До такихъ задачъ належать: освѣтленє, засмотренє водою, комунікація, публичнй сады, торговицѣ, школы высшй, шпиталѣ, домы убогихъ и т. д. По мѣстахъ промысловыхъ дуже легко приходять до силы роботники, здобувають власть адміністраційну въ громадѣ въ свои руки и тогдѣ можуть попровадати цѣлу громадску політику суспôльну на користь клясъ працюючихъ. На селѣ инакше. Пролетаріятъ тамъ стоить вôдокремленый, а впрочôмъ и нема пôдставъ до того, що въ мѣстѣ. Можна-бы хиба за одиноку цѣль такого руху на селѣ взяти спôльну господарку въ формѣ стоваришеня, але то нинѣ ще неможливе — бракує знаня, дисциплины и грошей.

Радятъ також, щобы громада старала ся набувати грунты на свою власность, але то також безъ партости. Грунтъ можна бы хиба лишь зарендувати, а при стало обнижаючôй ся рентѣ грунтовôй громада на тôмъ интересѣ не выйшла бы добре.

(Дальше буде.)

зъ книгъ, Зіма бувъ симъ дуже зворушеный и казавъ, що книги не могли бы нѣчого въ тѣмъ дѣлѣ пояснити. — Вѣдтакъ зведено до ока Вендриховского зъ свѣдкомъ радникомъ Милашевскимъ.

Дальше приступлено до переслухування третього обжалованого Франца Карпиньского. Вѣнъ не почувае ся до вины, не робивъ пресіи на Зіму о удѣленє надмѣрного кредиту, не займавъ ся лихвою анѣ нѣчимъ подѣбнымъ. Про Зіму выражае ся зъ великимъ респектомъ и называе его все „pan dyrektor“. Оповѣдае, що першій разъ позичивъ въ Касѣ 100 зр. Векселъ сей есконтувавъ у Зімы пѣдприемець Нашкевичъ. Въ роцѣ 1895 выбудували [вѣнъ и Нашкевичъ] вже два домы и хотѣли затягнути позичку 10 000 зр. Тогды пѣзналъ Карпиньскій Зіму, бо Нашкевичъ его представивъ. Вѣдтакъ оповѣдае, кѣлько разѣвъ бувъ у Зімы, а бувавъ тамъ и вечерами. — На замѣтъ предсѣдателя, що посылавъ Зімѣ рѣзні презенты, заявляе, що лишь на послѣдне Рѣздво пѣславъ пани Зімовѣй серну. Не знае, чи „pan dyrektor“ знавъ о тѣмъ.

Вѣдтакъ оповѣдае свою житепись. Умѣе „трохи“ читати и писати по польски, самъ напише листъ и замотує, що потреба [отже студій не высокій!]. — На замѣтъ предсѣдателя, що вѣнъ не бувъ навѣть майстромъ мулярскимъ, а лишь носивъ цеглы, признае Карпиньскій, що се правда. Зъ початку працювавъ на зелѣзници [певно зъ „барабами“] а опѣсля бувъ аж пѣдмайстромъ. Зъ рѣзныхъ заробкѣвъ зложивъ собѣ въ семи рокахъ 1 500 зр.; жѣнка его не вела нѣякого интересу. На „краевѣй выставѣ“ заробивъ 3.300 зр., а опѣсля зъ Нашкевичемъ купивъ грунтъ на Замарстиновѣ. Дѣставъ вѣдтакъ у Зімы кредитъ на 60.000 зр., бо „pan dyrektor“ знавъ, що вѣнъ точно [punktualnie] сплачувавъ. Зъ тои квоты 13 000 зр були обезпеченій „кавційно“, а проче на векселяхъ. — Предсѣдатель доказуе Карпиньскому, що бувъ въ ласкахъ у Зімы, котрый дававъ ему такій высокій позички, якихъ не дае ся на слово и великимъ панамъ. Зіма не хотѣвъ нѣкому удѣлювати кредиту безъ згоды Карпиньского. На се заявляе Карпиньскій, що то все неправда, а таке „наговорили“ на него знакомій Пуффій и Нашкевичъ.

Дальше показало ся, що Карпиньскій, хоць родомъ „бараба“ [зайшлый зъ Мазурѣвъ], живъ собѣ за ласками Зімы выгѣдно, выеиджувавъ въ реставраціяхъ, а навѣть ѣздивъ повозами на кѣньскій прогоны, де ставивъ на тоталізатора та выгрававъ. — На заяву предсѣдателя, що кажуть многій люде, що его жѣнка у Зімы богато ему „допомагала“, вѣдповѣдае Карпиньскій: „Се неправда! Я зъ бабами у пана директора не мавъ нѣякихъ интересѣвъ.“ [На сали веселѣсть.]

Дальше зізнае Карпиньскій, що мае въ Касѣ свѣй власный довгъ на 62.000 зр., а 100.000 зр. поручивъ за другихъ, але они чей самій вѣддадуть. [Якъ ракъ свисне!]

По короткѣй перервѣ Карпиньскій вычисляе свѣй маетокъ, на котрый складають ся села Змеевисна, Божа-Воля, Залѣсе-Потажь и 100 морґѣвъ зрубу за Яновомъ. До того мае ще кѣлька реальностій у Львовѣ бѣльшои и меншои вартости. Довги свои обчисляе на 126.000 а майно свое на 180.000 зр., хоць предсѣдатель обчисляе лишь на 164.000 зр. Вѣдтакъ предсѣдатель выказуе ему, що на выпадокъ конечной сплаты довгѣвъ и порукъ не лицило бы ся ему нѣчого, бо-жь вѣнъ ручивъ вже за 115.000 зр. На се Карпиньскій каже, що за чужій векселѣ не обовязаный платити. — Вѣдтакъ Карпиньскій переходить до справы зъ спѣльникомъ Нашкевичемъ [муляремъ] Заперечуе, мовь-бы вѣнъ Нашкевича оцигаливъ, але противно, ще допомѣгъ ему доробити ся. Опѣсля зѣрвавъ зъ нимъ спѣлку и „для святого спокою“ вѣдступивъ ему лучшу половину спѣлки. Нашкевичъ кидавъ до него „гальбами“, а опѣсля жалувавъ ся Зімѣ. Зіма розсердивъ ся и сказавъ, що на дальшій авантуры здержить имъ кредитъ. Опѣсля Зіма, обчисливши довги и доходы Нашкевича, пересвѣдчивъ ся, що довги перевышаютъ станъ чинный Нашкевича и вѣддавъ его „пѣдъ опѣку“ Карпиньскому, а вѣнъ [Карпиньскій] вывязавъ ся зъ сеи опѣки совѣстно. — Однакъ предсѣдатель указуе Карпиньскому, що Нашкевичъ нарѣкае на него, що загнавъ его въ довги въ Касѣ [70.000 зр.] що его вызыскавъ. — Карпиньскій перечитъ сему.

Вѣдтакъ Карпиньскій оповѣдае дуже интересно про другого свого спѣльника Пуффіого. Пѣдписувавъ Пуффіому векселѣ, але коли довги его дѣйшли до 10.000 зр., вѣдмовивъ ему дальшои поруки, хоць той уживавъ на него пресіи. Перечитъ, мовь-бы вѣнъ за поруку жадавъ вѣдъ Пуффіого грубои заплаты. Дальше каже, що Пуффі винесъ Касѣ 47.000 зр., и то безъ кавціи. — Адвокатъ д-ръ Соляньскій на голосъ: „То чому вѣнъ ще на волі?“ — Прокураторъ Гайдереръ: „Се вже не залежитъ вѣдъ мене! прошу менѣ такихъ питань голосно не ставити!“ — Предсѣдатель: „Але самъ Пуффі не знае, зъ-вѣдки взялъ ся въ Касѣ тѣлько его довгу.“ — На се Карпиньскій: „А сѣмь домѣвъ за-що побудувавъ? може возлухомъ?“ [На сали смѣхъ]

На тѣмъ вѣдрочено розправу до нинѣ

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **До руской ґімназіи у Львовѣ** принято на сей рѣкъ школьный 108 ученикѣвъ до I. класы, 87 до II., 68 до III., 66 до IV., 69 до V., 56 до VI., 48 до VII., 55 до VIII. класы, — разомъ 557. Ґімназія мае сего року 14 класъ, бо крѣмъ VI. и VII-ои всѣ класы маютъ рѣвнорадній вѣддѣлы.

— **Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Станиславовѣ** спрошуе членѣвъ філіи на посвячене мазарнѣ „Пѣдгѣрскои Спѣлки“, що разомъ зъ вѣчемъ економічнымъ вѣдбудесь въ середу 1-го н. ст. падолиста у власнѣмъ домѣ Пѣдгѣрскои Спѣлки при улици Тисьменецкѣй за мостомъ зелѣзницѣ. Програма: Рано о год. 8½ служба божа въ церквѣ катедральнѣй; о год. 11 посвячене дому Спѣлки, а опѣсля вѣче зъ слѣдующими рефератами: 1) о потребѣ промыслу и торговлѣ въ краю, д-ръ М. Коцюба; 2) о касахъ Райфайзенѣвскихъ, о. Н. Бачиньскій; 3) о крамницяхъ, о Е. Баришъ; 4) справоздане зъ дѣяльности „Пѣдгѣрскои Спѣлки“, І. Гурякъ. Въ часѣ вѣча можна записувати ся до „Пѣдгѣрскои Спѣлки“. [Членьскій удѣлъ 10 зр., вписове 1 зр.; грошѣ можутъ бути сплачуваній ратами]. — За выдѣлъ: *д-ръ Коцюба*, голова, *Н. Морозъ*, писарь.

— **Выдѣлъ товариства „Сѣльскій господарь“** рѣшивъ скликати *загальні вборы до Олеська* около 10-ого листопада с. р. зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1) отворене зборѣвъ промовою о. головы товариства; 2) справоздане секретаря зъ дѣяльности выдѣлу; 3) справоздане касіера; 4) референтъ зъ обсягу садѣвництва, а въ случаю перепоны о штучныхъ навозахъ: каінітѣ и жужляхъ Томаса; 5) роздача *дѣйстныхъ* членамъ товариства щепъ и зернѣвокъ та льосованє кѣлькохъ пнѣвъ пасѣки, плужка до обгортаня картофель, насѣня пашныхъ ростинъ и трехъ мѣшкѣвъ каініту. — Зъ причины, що ще теперь не можна докладно знати, коли прийдуть замовленій щепы зъ огородничого товариства въ Ряшевѣ, якъ такожь зъ причины непевности, чи краева рада школьна вѣдступитъ школьну комнату на олеськѣмъ замку, подасть выдѣлъ точно часъ и мѣсце зборѣвъ пѣзнѣйше. — За выдѣлъ товариства „Сѣльскій Господарь“ въ Олеську, 22 жовтня 1899. *Тома Дутковичъ* голова, *Ив. Петришинъ* секретарь.

Дирекція „Краєвого Союза кредитового“, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, запрошуе отсимъ до приступленя въ члены стоваришеня. Членами „Краевого Союза кредитового“ можуть бути о обы фізичній, якъ такожь товариства, громады и братства церковнѣ. *Одинъ удѣлъ членьскій 25 зр.* Кождый членъ може мати бѣльше удѣлѣвъ. При складаню першого удѣлу належитъ зложити *вписове на резервовый фондъ въ квотѣ 1 зр.* — „Краевый Союзъ кредитовый“ *приймае вкладки ощадности* въ довѣльнѣй высотѣ и опроцентуе нихъ 4½% та удѣляе кредиту рускимъ товариствамъ кредитовымъ ва 5½%.

Иншій особы можутъ користати зъ кредиту въ „Краевѣмъ Союзѣ кредитовѣмъ на 7%. Льокаль „Краевого Союза кредитового“ у Львовѣ: Рынокъ ч. 10, I. поверхъ [дѣмъ „Прозвыты“]. Годины урѣдовій: вѣдъ 11 передъ полуднемъ до 1 по полудни кождого дня, окрѣмъ недѣль и рускихъ святъ. — *Дирекція.*

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій** вертае нинѣ до Львова вечѣрнымъ блискавичнымъ поѣздомъ.

— **Вѣсти зъ Буковины.** Будова „Народного Дому“ въ Чернѣвцяхъ укѣнчена вже крѣмъ паркетѣвъ, котрій власне ставлять въ сали, та балькону и провізоричного мальованя салѣ, що наступитъ сими днями. Руска товариства и читальня „Народного Дому“ займуть що сего тыжня призначенѣ для нихъ комнаты. Сего тыжня скѣнчитъ ся репарація офіцинъ, де доси була друкарня, а де вѣдъ 1. падолиста отворитъ мѣщанинъ Иванъ Созаньскій реставрацію и склепъ. Друкарня вже освѣтлена електрикою а сего тыжня почне ся освѣчувати електрично и читальня „Народного Дому“. — Міністерство просвѣты розширило кругъ дѣяльности дотеперѣшныхъ заступникѣвъ краевого инспектора: проф. Омеляна Поповича [Руснна] и директора Дмитра Исопескула [Румуна], передаючи имъ самостѣйне ведене дѣлъ краевого инспектора, першому дотычно рускихъ а другому волоскихъ школъ на Буковинѣ. — Памяти д-ра Вол. Залозецкого, першого примарія хірургічного вѣддѣлу при черновецкѣмъ краевѣмъ шпитали, буде вставлена мармурова таблиця въ почекальни шпиталя. Проектъ до того дала дирекція шпиталя, а выдѣлъ краевый радо на те приставъ. — Модестъ Ґрігорча, що недавно зрѣкъ ся посольского мандату до сойму краевого, заявивъ онодгы въ листѣ писанѣмъ до маршалка краевого, що зъ огляду на пресію зъ стороны его сторонництва бере назадъ свою резигнацію. — Вечерницѣ зъ танцями задумае устроити акад. товариство „Союзъ“ въ новѣй сали „Народного Дому“ дня 18. падолиста. Вечерницѣ маютъ бути сполученій зъ вокально-декляматорскимъ концертомъ въ честь Михайла Драгоманова.

— **До новои учительской семинаріи въ Залѣщикахъ** приняла дирекція 30 ученикѣвъ укѣнчившихъ VI класу школы народнои на курсъ приготовляючій и 38 ученикѣвъ на першій рѣкъ семинаріи. Персоналъ учительскій складае ся зъ директора, катихита, двохъ учителѣвъ и одного доходячого помѣчника.

— **Плины будовы бібліотеки львовского університету** прийшли вже зъ Вѣдня зъ міністерства одобрені. Зъ весною розпочне ся будова при улици Мохнацкого на мѣсци вже давнѣйше закупленыхъ правительствомъ реальностій пѣдъ чч. 5 и 7.

— **Надзвычайне явище природы.** Зъ Крушельницѣ коло Сколього пишутъ намъ пѣдъ днемъ 24 с. м.: „Наше село завѣстне зѣ свого выимкового пѣдсоня [клімату]. И нинѣ, коли-бъ тутъ и тамъ на деякихъ деревахъ по трохи не жовтѣло листя, можна бы думати, що се може пѣзне лѣто, але нѣякъ конець жовтня. Однакъ найцѣкавѣйше зѣ всего, що тутъ до нинѣшного дня [24-ого жовтня] ще перебувають ластѣвки и збиваютъ ся за мухами. Се явище слѣджу я вже вѣдъ минувшои середы щоденно и уважаю, якъ тѣ пташки зѣ щебетомъ уносять ся по-надъ моє подвѣре и по-надъ близьку рѣчку, притоку рѣки Стрыя, точно якъ въ лѣтѣ. И я и другій тутешній мешканцѣ дуже цѣкавій, якъ довго ще тѣй птички у насъ забавлять ся и яка буде ихъ судьба. У всякѣмъ случаю подаю сей фактъ до вѣдомости природознавцѣвъ и для евентуального пояснення. — *А. З.*

— **На стіпендію имени пок. о. Николая Дебельского** зъ Ключева великого, 150 зр. рѣчно, розписуе конкурсъ Народный Дѣмъ у Львовѣ зъ речинцемъ до 15 н. ст. падолиста с. р. [Просьбы маютъ ся внести черезъ дотычній шкѣльній власти.] О тую стіпендію можуть убѣгатись студенты зъ выдѣлѣвъ правничого, фільософічного и медичного, а такожь изъ техніки и маютъ выказати ся: а) що родомъ зъ Галичины, б) що держатъ ся рускои народности и греко-кат. обряду, в) що бѣднѣ, 2) що ведуть ся морально и д) що красно учатъ ся. Надѣленый сею стіпендією може мати ся до скѣнченя студій, а навѣть ще опѣсля два роки, коли пѣддадуть ся ріґорозамъ для одержаня степеня докторского и въ першѣмъ роцѣ зложитъ два ріґороза. Свояки фундатора при рѣвныхъ даныхъ маютъ першеньство до сеи стіпендіи.

— **Именованя и перенесеня въ судѣвництвѣ.** Міністеръ судѣвництва перенѣсъ заступника прокуратора державного Стан. Дулѣвского зъ Золочева до Тернополя и именувавъ заступниками прокуратора державного адъюнктѣвъ судовыхъ: Романа Бѣрецкого въ Перемышли для Львова, Романа Левицкого въ Жовквѣ для Станиславова, д-ра Ришарда Лежаньского у Львовѣ для Золочева и д-ра Димитра Душиньского въ Кімполюнзѣ для Черновець.

— **„Гиръ“!** Забувъ ся бойко зъ Синевѣдска та й крикнувъ въ Сколѣмъ при контрольнѣмъ зборѣ „е“! замѣсть „гиръ“! Де-жь пакъ, два роки вже, якъ зъ вѣйска выйшовъ, то й забувъ ся. Другій бойко, хоть забувъ ся, то такі зараз пригадавъ собѣ и якъ ино крикнувъ е!“ зараз ще выразнѣйше поправивъ „гиръ“! Та оно нѣчо вже не помогло: обохъ ихъ сердегъ та й ще одного мазура, що крикнувъ „естемъ“, зараз казавъ офіциръ закувати, вѣддавъ ихъ жандармерія, у жандармѣвъ пересидѣли цѣлый день, а потѣмъ вѣдставлено ихъ до ґарнізонового арешту до Перемышля. Рѣчь ясна що нашимъ бойкамъ анѣ не снило ся демонструвати противъ „k. u. k. Armee“. А препѣнь абы провинитись, потрѣбно злого намѣру!

— Нинѣшного дня [25. жовтня] передае ся новозбудована **зелѣзниця зъ Хабѣвки до Закопаного** [въ окрузѣ краковскои ц. к. дирекціи зелѣзниць державныхъ] до прилюдного ужитку.

— **Академічный степень технікѣвъ** чей-же настане вже и въ Австріи! Бувшій міністеръ просвѣты Біляндтъ-Райтъ заявивъ бувъ депутаціи технікѣвъ, що якъ академічный степень технікѣвъ увѣйде въ житя въ Нѣмеччинѣ, то се станесь и въ Австріи. Отже въ Нѣмеччинѣ цѣсарь Вільгельмъ вже установивъ докторатъ технікѣвъ та й політехнікамъ надавъ право именувати докторѣвъ технічныхъ наукъ honoris causa. Въ кругахъ технічныхъ у Вѣдни голосять, що и теперѣшный управитель міністерства просвѣты д-ръ Гартель есть за докторатомъ технікѣвъ.

— **Бурмістра зъ Богородчанъ** Волощака — якъ доносить одна часопись станиславѣвска — суспендовано въ урядованю, а его сына, слуханого въ тѣй справѣ въ судѣ, арештовано.

— **Конкурсъ** на посаду учителя рисункѣвъ и доповняючои науки зъ платнею 1.200 зр. розписала краева школа для колодѣйства и тесельства въ Камѣнцѣ струмиловѣй. Треба мати испыт для школъ выдѣловыхъ зъ ґрупы рисунковои або бути укѣнченымъ техникомъ. Поданя треба внести до 15 падолиста с. р.

Наука, штука и література.

— **Руско-народный театръ въ Коломыи.** Подаючи справоздане въ попереднѣмъ числѣ „Дѣла“ про выставу Судермановои „Чести“, натыкнувъ я лише, що „Честь“ выпала красше, якъ „Выхованець“ Янчука и „Дядьковѣй примхи“ Чайченка. Дописувательь „Дѣла“ зъ Коломыѣ, що пѣдписуесь „Молодикъ“, справедливо замѣчае, що згадана комедія Чайченка не удержитъ ся на нашѣй сцени. Я посунувъ бы ся ще дальше, бо смѣвъ бы прямо домагатись вѣдъ управы нашого театру [„Рускои Бесѣды“ у Львовѣ], щобы велѣла и „Выхованця“ и „Дядьковѣй примхи“ вже теперь усунути зъ репертуару театрального, а бодай не выводити ихъ въ такѣмъ видѣ, якими они теперь е. Наколи-бъ однакожь авторы не хотѣли або не позволили ихъ змѣнити, а управа конче хотѣла удержати ихъ на сценѣ, то нехай бодай поручитъ дирекціи театру: не выставляти тыхъ штукъ нѣгде яко инаугураційній, якъ се стало ся въ Коломыи. Якій бы тамъ не бувъ смакъ публики, все буде уважати она тѣ дѣ штуки слабыми: „Выхованця“ слабою змѣстомъ и оброблѣнемъ, а „Дядьковѣй примхи“ бодай оброблѣнемъ; якій бы тамъ не бувъ ласканый осудъ публики про гру нашихъ драматичныхъ артистѣвъ въ тыхъ двохъ штукахъ, все-таки мусить ся зъ жалемъ сказати, що ихъ грають они дуже слабо.

Чайченко выбравъ собѣ до згаданои комедіи тему красну, высоку: колізія мѣжь особистымъ а громадскимъ добромъ але пѣбочными, по найбѣльше злишными епізодами, що маютъ уже перестарѣлый въ нашѣй белетристицѣ зображуючо-етнографічный харак-

теръ, вѣдтакъ идеалізацію типѣвъ, такъ притемнивъ, мовь-бы нарокомъ, основну думку, що за нудною ходою дѣйства и численностію епізодѣвъ спускае ся зъ уваги провѣдну думку. Вѣдай и нашій артисты не переняли ся нею, бо на пѣбочній, але за те ефектовнѣйшій частины бѣльше въ своѣй ґрѣ клали натиску, нѣжь на самій найважнѣйшій, а менше ефектовній. Однакъ, правду сказати, всяка штука, сама по собѣ добра, одушевляе и артистѣвъ до якъ найлѣпшои ґры, мѣжь тымъ якъ штука слабша, а именно комедія, домагае ся — по думцѣ артистѣвъ — напруженя якъ-разъ въ тыхъ мѣсцяхъ, що е найслабшій, нѣбы-то зъ-для оживленя и забавленя публики. — Мотивъ въ „Выхованци“ е низькій и неимовѣрный, колізія неприродна, дотепы плытки и стереотипно за часто повторяють ся, а горѣвки вже надто богато. Кождый Руснн-патріотъ, зичливый розвоєви нашои драматуртіи, не може безъ прикрого чувства приглядати ся выставѣ такои слабои штуки, именно коли ей дають яко перше представленє.

Въ суботу 21-ого с. м. вѣдограно „*Вѣдне дѣвча*“, оперетку Крена и Ліндава зъ музикою Куна въ перекладѣ Т. Гембицкого. Основа лібретта, якъ звычайно въ нѣмецкихъ опереткахъ, плоха, але бодай переповнена дотепами дуже влучными, выгадками и ситуаціями комічными. Душею ґры бувъ п. Ольшаньскій [Мукі], дуже добре додержувала ему мѣсця панѣ Рубчакова [Марґарета] и панна Бучманѣвна [Маріянна]. Музика и спѣвы выпали зовсѣмъ вдоволяючо. Оперетка „зробила касу“; а може було бы и бѣльше доходу, якъ бы на оперетки цѣны обнижено, бо тогдѣ число гостей чи не здвоило бы ся.

Въ недѣлю 22. с. м. давано „*Нещасне кохане*“ Манька, народну драму въ 5 дѣяхъ. Штука рускѣй публицѣ вже досыть звѣстна, хоть въ Коломыи давано ей мабуть чи не першій разъ. Ролю Варки грала панна Гембицка. Въ послѣднѣмъ актѣ була ей ґра зовсѣмъ бездоганна и зробила сильне вражѣне на публику. П. Стадникъ [въ ролі Семена] все ще „деклямуе“. Панѣ Осиповичева [мати Варки] грала знаменито, панѣ Стечиньска [сельска сплетница] вѣддала свою ролю зовсѣмъ добре, Шеремета [деньщикъ] освѣдчавъ ся „по ученому“ дуже забавно и вѣрно, улиця выпала характеристично, хоць надто вже крайнѣ звычаѣ зъ улицѣ, якъ пльованє парѣбками и дѣвчатами собѣ въ очи, годилось бы таки выкинути. Така нестетичнѣсть наглядна мусить нашу и чужу интеліґенцію немило разити. Штука зовсѣмъ на тѣмъ не стратить, а радше зыскае. — *О. Макарушка.*

Послѣдні вѣсти.

На нинѣшнѣмъ засѣданю рады державнои першій промовлявъ въ дискусіи надъ програмою правительства президесъ кола польского Яворскій. На початку зазначивъ, що Поляки вже вѣдъ давна наклікували до привернення нормальныхъ вѣдносинъ въ парляментѣ, бо черезъ то тратить держава, тратять и краѣ, навѣть угода зъ Угорщиною мусѣла перевести ся при помочи §. 14-ого. А уживане того §-у не годить ся зъ понятемъ Полякѣвъ о высокѣмъ значѣню парляменту.

Дальше Яворскій сказавъ, що нѣбы то Поляки вѣдъ давна стремѣли до привернення мира мѣжь народностями, приймали на себе ролю посередникѣвъ. Однакожь Поляки думаютъ, що правительство гр. Кляріого черезъ знесеня языковыхъ розпоряджень не причинить ся до привернення мира. Оно не повинно було того учинити яко правительство урядниче. Поляки готовѣ спѣвдѣлати для привернення мира, але зъ надѣю, що правительство въ справѣ языковѣй не пѣйде въ суперечь автономічнымъ засадамъ Полякѣвъ. [Ага!]

Вкѣнци Яворскій заявивъ въ именѣ кола польского, що оно не высказуе довѣря новому правительству. Оно буде поступати такъ, якъ вымагаютъ зъ одного боку интересы краю, а зъ другого боку спѣльній засады теперѣшнои бѣльшости, при котрѣй „my stoimy i stać chcemy“...

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 жовтня. Передъ кѣлькома членами кола польского гр. Клярі мавъ заявити, що вѣсть о выцофаню польскихъ другѣвъ въ шлескихъ судахъ въ наслѣдокъ зменшеня языковыхъ розпоряджень е неправдива. Wiener Abendpost заявляе що языковыхъ розпоряджень на Шлезку взагалѣ не зменшено.

Прага 25 жовтня. Черезъ те, що въ Скуцъ арештовано кѣлькохъ ландверистѣвъ за „zde“, начальники громадъ, що належали до вѣйсковои комісіи, безпроволочно выйшли зъ льокалю, въ котрѣмъ вѣдбула ся контрола. Ландверисты зачали спѣвати чеській національній пѣсни, о чѣмъ офіцири повѣдомили команду. Зъ страху передъ розрухами прикликано вѣйско.

Голешѣвъ 25 жовтня. Въ демонстраціяхъ котрій скѣнчили ся смертію трехъ особъ, брали участь також жѣнки. Жандармерія зробила ужитокъ зъ оружя доперва тогды, коли демонстранты пѣдпалили бочку зъ алькоголемъ. Богато жандѣвскихъ роднинъ утѣкло зъ мѣста.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжденника „**Die Zeit**“ появивъ ся 264-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Zeitökonomie. Von K. — Die Sprachenfrage im Lichte katholischer Moralphilosophie. Von Dr. Otto Lecher. — Civilprocess und Advocatur. Von Dr Wilhelm Rosenberg. — Oskar Baumann. Von Prof. Dr. Oskar Lenz. — Von der Spielwuth. Von Dr. Georg Steinhausen. — Abermals japanische Malerei. Von Julius Pap. — Ferdinand v. Saar. Von Max Morold. — — Die Woche (Volkswirtschaftliches, Kunst und Leben). — Bücher. — Revue der Revuen. — Vom Balkon. Von Georg Hirschfeld.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на кантонѣ площи Галицкой

поручае зъ великимъ выборомъ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокѣ, дальновиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таблы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

ЗМѢНА ЛЬОКАЛЮ.

ЮСТИНЪ БѢЛЯКЪ, властитель концесіонованого и кавціонованого

ЗАВЕДЕНЯ ПОСЛУГАЧѢВЪ

для перевозу меблѣвъ и т. п. домовыхъ рѣчей для мѣста Львова и провінцій, подае до загальной вѣдомости, Р. Т. Публики, що зъ пѣдъ ч-ру 5 Хорущина перенѣсъ свое бюро пѣдъ ч-ръ **7. ХОРУЩИНА I. поверхъ.**

Дякуючи за дотеперѣшне довѣре поручае ся и на дальше.

Зъ глубокимъ поважанемъ

410 2—4 **Юстинъ Бѣлякъ.**

Повѣдомляю Поважану Р. Т. Публику, що зъ днемъ нинѣшнымъ отворивъ я

Реставрацію и пиварню пільзненьску

сполучену зъ

комнатою до снѣдань

Львовъ, улиця Академічна число 12.

(напротивъ Касина мѣского)

Зъ найглубшимъ поважанемъ

411 8—4 **ИВАНЪ ЯКОВІ.**

Львовска філія Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асентантъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що **приняла тіи-жь** до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковѣ Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, **безъ жадной перервы** въ опроцентованю

4½% книжочки вкладковѣ

Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшѣмъ дни будньмъ по зложеню — а кончить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякій чинности банкирскій, отже: вымѣна паперѣвъ, валютъ и купонѣвъ, есконтъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вѣдповѣднымъ забезпеченемъ, вкінци принимане фондѣвъ на высше згаданій Книжочки Щадничѣ.

ВѢДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львовской філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвѣрю.)

413 1—18

По причинѣ нового коростного укладу зъ фабрикою при численѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ ССХ зъ однымъ колесомъ а **2 ножами**, ваги около 85 клґр. ширина писка 180 мм. **за 25 зр.**

СѢЧКАРНЯ ТІ вальцева зъ 2 колесами замаховыми и **3 ножами**, ваги около 100 клґр., ширина писка 170 мм. **за 26 зр.**

При сейчасовѣй уплатѣ 10% опусту.

Замовляти черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львовъ, Ринокъ 36. 152 31—0

ПОДЯКА.

Выдѣлъ новозаснованои читальнѣ „Просвѣты“ въ Вербѣжи коло Рудокъ, выконуючи ухвалу загальныхъ зборовъ, складае отсимъ Свѣтлому Головному Выдѣлови многозаслуженого Товариства „Просвѣта“ прилюдно сердечну и щиру подяку за щедрый даръ въ книжочкахъ свого выданництва вартости 8 зр. Нехай Богъ Всемогучій благословить Вашій труды на честь Вашу а славу и хосенъ народа!

Якѣвъ Яхно голова, *Тимко Кордюкъ* касіеръ.

Зоольогія

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 30 цент. в. ав.

Ботаніка

на висші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Зладивъ Іван Верхратский. Вид. в 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав

Мінеральогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложила і подекуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои ботанічнои термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора рускої гімназії ві Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінаціи (пр. 1 примірник зоольогіі і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральогіі, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. зоольогіі або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральогіі, або двох пр. Спису) порто оплачує автор.

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненіемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

мичисав на підставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати въ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодинокій не будуть продаванись.

Пренумерату належить присылати выключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска уліця число 3.

Перший выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбанникъ, Львовъ, Галецка ч. 6.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту стальового, по ар. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры

Щепи ріжнородныхъ овочевыхъ деревецъ по 30 кр. за штуку на місци продае заряд заведеня карного в Станиславові. 890 6—7

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацовъ **ЮСИФА ШУСТЕРА, Львовъ Коперника ч. 5.**

398 6—45

АРТИСТИЧНО-РЕТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІГМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чересенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стажідѣ металовѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литѣ и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

421 41—52

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ рускаго тов. педагогічного

В полотняній оправѣ з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Brady-ого

КАПЛЄ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріяцельскій капле жолудковѣ)

приспособлений въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трауленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковѣ часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повыжну охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 313 4—24

Капле жолудковѣ аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій капле жолудковѣ)

опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побочь пѣдпись *C. Brady.*

Складовій части подань.

Капле жолудковѣ правдивій можна набути у всѣхъ аптиках.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою оплаской (червоный и чорный друкъ на жолтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѣмъ опаковани)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными новѣйшими медичными и за-дня своєи легкои страваности порученый такожь дѣтямъ, и написуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, вѣбольшеня ваги тѣла, полѣпшеня сековѣ., а такожь кращай прочищеня крови. — **Фляшку по 1 зр. можна купити** въ складѣ фабричнѣмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Адольфа Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 395 2—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

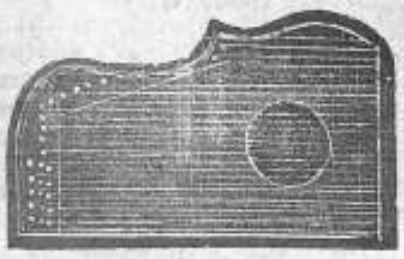
Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	вѣ Львова
приходить о			вѣдходять о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/9
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Ордова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сонова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислав.		9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Бедаця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/9 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/9.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/9 недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/9
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 20/9.
				3·20	„ Зимной воды 7/8 „ 10/9.
				3·25	„ Бруховичъ „ † „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанцін, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Ордова	2·36		„ Кракова, Хирова, Кросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ Хирова		6·40	а Ордова вѣдъ 13/9 до 15/9
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9 въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 15/9 до 30/9 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/9 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 15/9 до 10/9.		7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 15/9 що день		7.26	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9.		7·47	„ Янова 1/10 до 30/9 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 15/9 до 30/9
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		9·11	„ „ 1/8 „ 15/9 недѣлѣ и свята
	10·06	„ Пѣдволочискъ, Брод Чопичинець		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на гол. дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Івонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензаційна новость Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашій цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ вынимки самъ потрафить строити. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаниментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва агентѣвъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропигійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 231. Львовъ, Четверъ 14 (26) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надежитость за инсераты платятъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів. ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта.

Неподнюке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр від одного стрічки инсератового або 40 мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаючі ся приватні числятъ ся по 15 кр. від стрічки.

Лицемірство п. Яворского.

Бесѣда п. Яворского, выголошена вчера именемъ польского кола въ радѣ державній при дискусії надъ заявою правительства, аж воняє фарисейством. Коло польске зъ болемъ серця дивить ся на те, якъ упадає парляментаризмъ въ Австрії! Але оно безъ болю серця поперло свого часу внесенє п. Фалькенгайна, безъ болю серця помогло увести поліцію до парляменту и вытягати опозиційныхъ послівъ зъ салѣ нарадъ. П. Яворскій выводить також жалѣ, що показалась потреба найважнѣйшій справы держави полагоджувати при помочи §. 14-ого, мовь-бы позабувъ, що до сего найбільше причинило ся польске коло.

Отожъ и вѣденьскій кореспондентъ Kurjer'a Iwowsk'ого замѣчає телеграфічно, що бесѣда п. Яворского була нещира такъ що-до опозиційного становища польского кола якъ и що-до того, мовь-то теперѣшна більшість парляментарна выступала въ оборонѣ конституції. Адже-жь — каже — за згодою польского кола введено поліцію до парляменту, щобы заступниковъ народу вытягати зъ салѣ нарадъ; за згодою кола майже два роки правивъ безъ парляменту § 14-ый. Реакційна більшість польского кола разомъ зъ реакційными Нѣмцями и Чехами знищила парляментаризмъ — длятого оборона конституції, выголошена п. Яворскимъ, выглядала на лицемірство. Але и що до теперѣшного опозиційного становища супротивъ правительства бувъ п. Яворскій нещирый. Вонъ заявивъ, що польске коло є противне кабінетови Кляйого, а заразомъ зазначивъ, що оно буде голосувати за всѣми внесеніями правительства. Коли п. Яворскій сказавъ, що промовляє именемъ Галичины, п. Стапіньскій вдозвавъ ся: „Не маєте права до сего!"

Що-до опозиції п. Яворского, то слівъ его нема що брати такъ дуже на правду, бо п. Вольфъ мабуть не помиливъ ся, коли оногды сказавъ, що „польске коло можна для кождої більшости купити малымъ дарункомъ або дивлячи ся крізь пальцѣ на обманьства въ галицкихъ щадницяхъ".

Але зъ усего найзабавнѣйше, коли бъ заразомъ не було сумне, те, що п. Яворскій сказавъ про заходы польского кола около привернєня національного спокою.

Чи-жь те миролюбне коло не могло бы, не повинно бы дати доказы своєи миролюбности передовсѣмъ у тімъ краю, зъ котрого оно походить? А якъ же оно тутъ оказує свою миролюбність? На внесенє п. Вахнянина въ справѣ признанія правъ руского языка въ урядахъ відповідає соймова більшість на глумъ ухвалою „нехай буде, якъ бувало", хочь п. Вахнянинъ и товаришѣ голосовали передъ тымъ и за адресою зъ усѣма ей ягайлоньскими идеями, и за реставрацію Вавеля коштомъ хлопскои шкóры. Внесенє п. Барвѣньского, щобы обѣ краєвій мовы признати обовязковымъ предметомъ науки у всѣхъ середныхъ школахъ Галичины, передає соймова більшість ц. к. філіи польского кола, котра зве ся краєвою радою шкільною, а сеся у відповідь на внесенє зводить науку руском мовы въ польскихъ школахъ середныхъ на Руси до простого абсурду. Отсе новѣйшій доказы миролюбности польского кола въ національныхъ справахъ того краю, зъ котрого оно походить. Тільки-жь о тімъ можуть въ палатѣ послівъ ще не знати. Але рускій независимій послы нарозповѣдались тамъ уже досыть про миролюбність Полякóвъ при выборахъ, а спеціяльно при славныхъ выборахъ баденѣвскихъ. Мимо того п. Яворскій мавъ чоло говорити теперь въ парламентѣ о миролюбности польского кола и розказувати, якъ то „мы Поляки зъ давна заходились коло привернєня національного спокою и длятого брали на себе ролю посередниковъ въ спорахъ межи народами".

Мимо того всего, якъ телеграфують Kurjer ови Iwowsk-ому, більшість польского кола є обурена на п. Яворского, що уживъ більше опозиційныхъ фразъ, нѣжь сего бажала кола!

Зъ рады державної.

Вчерашне засѣданє палаты послівъ выповнила дискусія надъ правительственною програмою.

Першій забравъ слово п. Яворскій и въ имени кола польского выголосивъ слѣдуючу промову:

„Президентъ рады міністрівъ зложивъ на першóмъ засѣданю програмову заяву и зачавъ ей вказанемъ на амагання правительства, що має старати ся о привернєнє парляментарныхъ відносинъ. Въ дальшихъ выводахъ президентъ міністрівъ звернувъ ся до сторонництвъ и групъ посольскои палаты зъ поважною и великою просьбою, абы и зъ своєи стороны старали ся о се. — Що до польского кола, въ котрого имени маю честь говорити то оно вже відъ давна выпередило сесе жаданє правительства, бо мы всѣ, послы зъ Галичины, а зъ нами цѣлый край глядить зъ глубокимъ болемъ на більшаючій безпастанно упадокъ парляментаризму. Три роки уплыли, відъ коли станула законодатна дѣяльність парляменту. Передъ суперечною здоровому парляментарнамови обструкцією въ парляментарныхъ рóчникахъ доси нѣколи незвістною, упала одинока справедлива парляментарна засада, т. є. засада більшости. Супротивъ обструкції упала повага правительственної власти и ей жертвою упали три кабінеты. Три роки минуло вже, якъ надъ будżетомъ не дискутовано анѣ въ комісіи, анѣ въ сѣй палатѣ, въ мѣсци выключно властивóмъ до критикованя и розслѣджуванія державної господарки и правительственної адміністрації. Населенє, що терпѣло на що-разъ більший матеріяльній браки, въ легко зрозумѣлою нетерпеливостію ждало на выданє тых законныхъ средствъ, якій є конечными до економічного скрѣпленя всѣхъ суспільныхъ клясъ и до суспільного підднесеня низшихъ клясъ. Рóвножь затамовано законодатну дѣяльність соймовъ краєвыхъ, котрій мають задачу дбати, о дуже важній культурній и економічній интересы населеня въ поодинокихъ королівствахъ и краяхъ, а навѣть найважнѣйшій законодатній справы, нормуючій взаємины обохъ половинъ монархії, на великій жаль мусѣли бути полагоджені розпорядженемъ, зъ поминненемъ найконечнѣйшои и управненои інтеренції репрезентантівъ націй. Сильно занепокоєній передовсѣмъ передвиджуваною тогдѣ конечностею примѣненя §. 14-ого конституції, котрый дуже противить ся нашимъ поглядамъ на далекосягле значінє парляментарної дѣяльности, и боячись новогo примѣненя того параграфу, мы старали ся на довго передъ послѣднымъ вóзваненъ нового правительства неразъ о привернєнє нормальныхъ відносинъ парляментарныхъ. [Голосы: Такъ, при помочи поліції!] Не хували такожъ зъ нашои стороны обявы охоты порозумѣня зъ иншими сторонництвами. [Лівиця смѣєсь и питає: А выборъ президента?] Я мógъ бы говорити о выборѣ президента, але теперѣшна хвиля не відповідна до того. До сеи справы ще верну. Якъ-разъ выборъ президента мógъ бы дати менѣ переконуючій доказъ, якъ далеко пішла въ тімъ напрямѣ наша згóдливість. Мимо нашои готовости и доброи волѣ показало ся неможливою рѣчею привернути въ сѣй палатѣ нормальній парляментарній відносины. Отже повтарямо: Супротивъ тои части правительственної декларації досыть буде, коли звернемо увагу на пороблений въ тімъ напрямѣ змаганя зъ нашого боку.

Президентъ міністрівъ маркує дальше въ своїй промовѣ конечність привернєня національного мира. Такожъ мы Поляки бажаємо найгорячѣйше осягненя мира. Тому-то мы вже передъ тымъ взяли собѣ за задачу дѣлати яко посередники и вилывати успокоюючо на воюючій національній партій, зъ котрыхъ очевидно жадна не може побѣдити абсолютно, але скорше кожда мусить пожертвувати щось для мира. Однакъ мы переконаній, що заряджене правительствомъ односторонньо — зъ шкодою управненыхъ національныхъ интересівъ одної ведучої сторóны, а безъ рóвночасної, управненої жертвы другої стороны — внесенє языковыхъ розпоряджень, выданыхъ однымъ зъ попередныхъ урядничихъ кабінетівъ [лівиця: одностороннo выданыхъ!] не лишь не має характеру неутральности, яку принесув собѣ теперѣшный урядничій кабінетъ, але окрóмъ того не причинять ся до конечного скрѣпленя умѣреныхъ елементівъ въ упривілейованій правительствомъ меншости. Оже если мы якъ се само собою розумѣє ся, мы и на дальше готовій жертвувати нашу підпору при роботѣ въ напрямѣ привернєня національного мира, мусимо при тімъ зажадати, абы правительство поробило напередъ важній, въ горѣ наведеній заряджєня, а головно домагати ся, абы при намѣреныхъ правительствомъ законодатныхъ проектахъ числило ся цѣлковито зъ точнымъ означенемъ соймовыхъ компетенцій и нашими умотивоваными автономічными засадами. [Живій оплески на правици. П. Тіркъ: Відлучити насъ відъ Галичины! се буде намъ найміліше!]

Окрóмъ заявы президента рады міні-

Въ справѣ правильности украинъско рускои-мовы

Написавъ *Ив. Кокорудзъ.*

Хотяй наша мова въ літературѣ и науцѣ ще находить ся доперва въ розвитку, а зовсѣмъ ще не дóйшла до выкóнчености, а вже не відъ нинѣ, але відъ початку 90-ыхъ рокóвъ украинъско-рускій письменники закидують одинъ другому незнанє мовы. И такъ въ р. 1892 выступивъ Чайченко проти мовы въ творахъ галицко-рускихъ письменникóвъ, именно проти Франка. Зъ тои нагоды написавъ и бувъ тодѣ въ „Зорѣ" статью и показавъ въ нѣй, що рóзницѣ, якій видно мѣжь письменною мовою галицкихъ письменникóвъ а украинъскихъ, походить звідти, що розвитокъ украинъско-рускои мовы въ Галичинѣ иде иншимъ шляхомъ и підлягає иншимъ чинникамъ, нѣжь на Украинѣ. Бо коли на Украинѣ укр.-руска мова есть вытиснена зо всѣхъ шкóлъ, зъ церковной проповѣди, зъ урядівъ, зъ публичного житя, а навѣть зъ товариского житя украинъскои інтеліґенції, то въ Галичинѣ сеся мова має можність розвивати ся на всѣхъ тыхъ поляхъ. Коли, дальше, на Украинѣ наша мова завдяки неприхильнымъ обставинамъ находить мѣсце майже тільки въ беллетристичныхъ творахъ, то у насъ розвивав ся она и въ беллетристицѣ, и въ науцѣ, и въ церковной проповѣди, и въ публицистицѣ, и въ соймовыхъ мовахъ, и въ підручникахъ для всѣхъ предметівъ науки въ середныхъ школахъ, и въ университетскихъ выкладахъ. Тому не дивно, що и складня укр.-рускои мовы и лексика зъ природы рѣчи мусять въ письменствѣ галицко-рускóмъ бути инша, чимъ на Украинѣ, де, якъ сказано, уживають мовы укр.-рускои майже тільки въ беллетристицѣ. Само вже уживане тои мовы въ гімназіяхъ въ науцѣ всѣхъ предметівъ а передовсѣмъ въ перекладахъ зъ чужихъ языкóвъ, якъ латиньского и грецкого, будить почутє духа рóдного языка и его естетики та розумѣня граматики и выроблює техніку мовы. Хто хотівъ бы отже оцѣнювати нашу письменну мову, мусівъ бы стати трохи на ширшóмъ горизонтѣ, нѣжь Чайченко.

Въ кóлько лѣтъ пóзнѣйше на загальныхъ зборахъ Наукового Товариства им. Шевченка стали відзывати ся голосы зъ дорѣканемъ, що — противно — въ творахъ письменникóвъ зъ Украины, помѣщуваныхъ въ выданяхъ того Товариства, видно богато неприродности и штучности, богато невыробленности. И нинѣ дають ся часто чути голосы помѣжь укр.-рускою інтеліґенцією въ Галичинѣ зъ закидами, що деякій письменники въ выданяхъ Наук. Товариства им. Шевченка занечищують нашу мову впроваджуваненъ богато чужихъ слівъ зъ французкои, нѣмецкои, латиньскои мовы, навѣть тодѣ, коли можна найти свое влучне слово.

Такъ отже середъ такихъ взаимныхъ закидівъ неумѣня мовы, середъ самого ще розвою письменної мовы, котра въ такій стадії зъ природы рѣчи ще не має сталои фізіономії, розумный чоловѣкъ буде вельми оглядно поступати, коли схоче кому вытыкати языковій блуды чи неправильности. Розважный ученый буде добре розважати, чи яка проява языкова есть народна чи чужа, — чи она правильна и відповідає духови мовы чи неправильна, неприродна и незгóдна зъ инстинктомъ языковымъ, — чи она перестарѣла чи нѣ, — чи истнує въ устахъ простого народа чи нѣ. Сумлѣнный критикъ въ своихъ осудахъ буде числити ся зъ досвѣчасными дослѣдами языковыми, словарями, граматиками, зъ досвѣдомъ фаховыхъ знавцівъ, а не буде зарозумѣло самъ себе ставити на высокій педестал, нехтуючи всѣмъ тымъ, що може бути такожъ компетентнымъ до выдаваня осуду въ справахъ языковыхъ.

Въ найновѣйшóмъ выпуску „Літературно-Наукового Вістника" появила ся [мимоходомъ кажучи, безъ відомости начального редактора проф. Грушевского, що тогдѣ не бувъ у Львовѣ] критика мовы моєи розвідки „Взаемини між старорускими законодатними памятниками. Відбитка зі Справоздання Дирекції ц. к. академ. гімназії у Львові за роки шкільні 1898 і 1899". [Критикъ якось и чомусь выдóставъ сю *відбитку* зъ друкарнѣ Тов. имени Шевченка борше, чимъ я встигъ відобрати.] Шановный критикъ не підписавъ ся, мабуть встыдавъ ся. Але зъ тону критики, зъ недостачѣ звычайної въ критикахъ приличности и зъ безграничної зарозумѣлости, зъ якою критикъ відъ разу рѣшає такій рѣчи, надъ котрыми ще довго пытане буде отверте, можна пізнати, що критикъ ще занадто жовтодзьобый и що належить до обозу того, котрого відъ давна головною дѣяльностію есть критика негативна.

Ото той шановный анонімный критикъ закидує менѣ нѣ більше нѣ менше, тільки то, що я не умѣю „по модерному" писати або, просто кажучи, що я вже не умѣю по укр.-руски писати. Однакъ таке твердженє видалось самому критикови трóха за парадоксальне, тому-то й треба було его заздалегідь чимсь умотивувати. Бо и якъ же нѣ? Тажъ закидує ся неумѣнє мовы тому, котрый [поминувши то, що відъ дитинныхъ лѣтъ говоривъ тільки по руски и вынісъ знанє мовы впростъ зъ народа] учивъ ся 8 лѣтъ въ рускій гімназіи; котрый студіювавъ руску мову и літературу на львівскомъ університетѣ підъ такимъ знавцемъ, якъ пок. д-ръ Омелянъ Огоновскій; котрый, одержавши якъ найлучшу кваліфікацію зъ тои мовы, учить ей вже 15 лѣтъ въ гімназіяхъ; котрый відъ 15 лѣтъ бере чинну участь въ письменничóмъ рускóмъ руху; котрый за науковій письма въ укр.-рускóмъ язицѣ бувъ именованый Наук. Товариствомъ им. Шевченка дѣйстнымъ членомъ філольоґічної секції и котрый кóнци вже зъ свого уряду мусить перечитувати и велике и мале, що появить ся въ літературѣ и науцѣ, щобъ знати, що запропонувати до бібліотеки ученникóвъ, а що відкинути.

„Отже щобы тоту парадоксальність заздалегідь усунути, шановный критикъ насамперед недвозначно бризкає на мене поганымъ підозрѣнемъ, що я найновѣйшимъ розвиткомъ укр.-рускои мовы не интересую ся, а відтакъ каже, що той, хто 15 лѣтъ тому назадъ на університетѣ студіювавъ руску мову, не знає ей нинѣ, бо она, мовлявъ, страшно відъ того часу змѣнилась. На першу радикальну клевету відповідати уважаю нижшимъ моєи чести. Що же до другого твердженя ш. критика, то, коли-бъ оно було правдиве, консеквенція его була-бъ така: вся нинѣшня молодѣжь, котра выходить зъ середныхъ школъ, не умѣє по рускu, бо она образує ся на авторахъ зъ-передъ 15 лѣтъ, на якихъ образували ся університетскій студенты передъ 15 лѣтами. Выходило бы дальше зъ того, що зъ школьныхъ учебникóвъ треба бы выкинути творы давнѣй-

стрбвъ и двохъ, теперь высказаныхъ мною засадъ, мушу ще запримѣтити таке: Изъ слбвъ президента міністрбвъ вѣя студеный, централістичный, бюрократичный пбдувъ, котрый насъ тымъ ббльше непокоить и будить въ насъ страхъ, бо мы все були и будемо найгорячѣйшими оборонцями автономіи, тов автономіи, котра не лишь не в перешкодою, але противно, користною и додатною въ наслѣдкахъ для цивілізаційного и матеріяльного розвою поодинокихъ королѣствъ и краѣвъ, [*П. Окуневскій: Се правда найлѣпше мы, Русины!*] И централістична черта очевидно не може розбудити въ нашбмъ сторонництвѣ довѣри до того правительства. Вбдъ початку парламентарного житя въ Австріи коло польске уважало за провбдну звѣзду своеи політики: посвячувати всѣ свои силы для династіи, для силы державы и для ея потребъ безъ огляду на кождочасне правительство. И въ будучности лишило ся на тбмъ самбмъ становиску, але за его границями наше політичне поступованье будемо и мусимо примѣнювати до тыхъ політичныхъ основъ, котрѣ и на дальше удержують насъ въ звязи сторонництвъ, до якои и теперь належимо. Для того мушу заявити въ имени моихъ політичныхъ приятелѣвъ, що по програмовбй декларації правительства, хочь его характеръ тымчасовый, не можемо мати до него довѣря. А будемо все поступати такъ, якъ сего домагае ся интересъ краю и взглядъ на спбльнй засады теперѣшнои ббльшости, при котрбй хочемо вѣрно и сильно стояти."

По Яворскбмъ промовлявъ п. Тірк [зъ партіи Шенерера]. Бесѣдникъ заявивъ, що его сторонництво домагаесь вбдлученя Галичины вбдъ Австріи, а теперѣшному правительству, котре покаже добру волю, не буде робити такихъ трудностій, якъ кабінетамъ Баденього и Туна. Однакъ на всякій случай сторонництво не перестане бути національно-радикальнымъ представителемъ нѣмецкого народу. Нехай молодо-Чехи роблять обструкцію, але ей наслѣдки мусять принятн на себе. Доведѣть лишь до домашнои вбйны мѣжь Чехами и Нѣмцями въ Чехіи и на Шлеску! Можете бути певнй, що тогдѣ вмашируютъ пруски полки. [П. Бянкіні: Ну, а що Москаль? П. Кіттель: Тй певно не прийдуть вамъ за помочію!]

Вбдтакъ забравъ слово пос. Ярославчь. Вбнъ пбдноситъ, що въ правительственои заявы не можна вырозумѣти, яке становиско займае правительство супротивъ Русинбвъ въ Галичинѣ, а було бы се потрѣбне въ огляду на сильнй закиды, якй въ трехъ попередныхъ сесіяхъ пбднесено противъ краевого правительства въ Галичинѣ и части ббльшости. Разъ вже и въ Галичинѣ треба запевнити повагу и пошану для австрійскихъ законбвъ! Вбдтакъ бесѣдникъ представляетъ гнетъ руского народу въ Галичинѣ и насильства, якй дѣяли ся при выборахъ.

П. Пальфі [ческій феодалъ] заявляе въ имени ческои великои посѣлости, що въ наслѣдокъ безусловного знесеня языковыхъ розпоряджень зроблено ческому народови велику кривду. Тымъ нарушено засаду рбвноправности и справедливости. Дорога, на яку вступило нинѣшне правительство, певно не веде до тревалого уладженя мѣсцевыхъ вбдносинъ. Правительство, котре допустило ся подбного безправства, не можна уважати за неутральне. Хочь бесѣдникъ не запбзнае добрыхъ намѣрбвъ правительства, то прецѣнь на его думку правительство, котре на самбмъ вступѣ такъ дуже утруднило дѣло порозумѣня, не посѣдае прикмети потрѣбныхъ до утревалеия національного мира. „Сильне и непохитне в почутю нашихъ обовязкбвъ супротивъ цѣсаря и державы — мовивъ Пальфі — однакъ маю се глубоке переконанье, що лишь така проба въ дусѣ переведеня порозумѣня могла бы числити на успѣхъ, котра въ першбй мѣрѣ опиралась бы на пошановаию законбвъ."

П. Стапіньскій [польскій людовець] заявляе, що польске людове сторонництво цѣлкомъ вѣрить въ слова правительства. Его сторонництво домагае ся точного пошановаия законбвъ въ передовѣмъ въ Галичинѣ, де права и законы выконують ся лишe о стблько, о скбльо они на руку пануючбй кліцѣ и фаворизованымъ нею одинцямъ. Бесѣдникъ дае образъ страшнои нужды, въ якбй знаходить ся галицкій народъ, и думае, що лишe въ здемократизованю всѣхъ соціяльныхъ уряджень можна бачити будучность суспбльности. Треба отже безоглядно выступати противъ всѣхъ феодальныхъ и клерикально консервативныхъ затѣй. Лишe таке правительство, котре рѣшилось бы дѣлати зъ такого становиска, могло бы здобути собѣ довѣре польского людового сторонництва.

Ббльше оживленя въ дискусію вприва дивъ молодо ческій посолъ Странскій, котрому нѣмецка лѣвиця перебивала своими замѣтами. Бесѣдникъ каже, що день, въ котрбмъ знесено языковй розпоряджения, е днемъ ганьбы для Австріи. День 17-ого жовтня, сей чорный вбсторокъ, може станути поббчь дайвъ погромбвъ пбдъ Сольферіномъ и Кенігрецомъ. Знесене языковыхъ розпоряджень наступило середъ такои инеценізаціи, котра може сильно пбдконати династичнй чувства у ческого народу. Правительство заслонило ся короною. Синдикатъ Голуховского знавъ дуже добре, що не може выступити до акціи зъ самымъ гр. Клярімъ. Се здрада! Нѣколи ще нѣякій президентъ міністрбвъ анѣ міністеръ заграничныхъ справъ не поступивъ такъ невластиво супротивъ династіи и короны, якъ се стало ся въ сѣмъ случаю зъ Голуховскимъ [Президентъ взывае Странского, абы не втягавъ до дискусіи короны]. Обжалованье бесѣдника не звертае ся противъ обструкціи, але противъ правительства, котре передъ тою обструкціею зложило оружіе. Гр. Клярі взагалѣ лишe „штроманомъ", за котрымъ стоить гр. Голуховскій. Для ческого народу мають въ першбмъ рядѣ значенье его вбдносини до австрійскои державы; тй вбдносины въ наслѣдокъ знесеня языковыхъ розпоряджень сильно ослабли. Вбдтакъ бесѣдникъ звертае ся противъ міністра Кіндінгера. Згадуючи о интерпеляціи Пацака, бесѣдникъ каже, що Чехи не могли нѣчого иншого надѣяти ся вбдъ того міністра судбвництва. Они дуже добре знають, въ якій способъ той міністеръ зробивъ свою карієру. Вбнъ ей цѣлкомъ не завдячуе правничымъ вѣдомостямъ. Вже тогдѣ, коли Кіндінгеръ бувъ радникомъ двора при найвышбмъ трибуналѣ, информувавъ президента при найвышбмъ трибуналѣ Штремаера о внутрѣшныхъ справахъ мѣжь гофратами. Вбнъ все доносивъ Штремаерови, що мѣжь радниками двора говорено на засѣданяхъ. [Брезновскій: Шпѣгунъ міністромъ! П. Тірк: Вы денунціянтъ! П. Гецъ: То дуже низьке, пбдле!] Безъ признаня засады ббльшости не може въ сѣй палатѣ запанувати спокій и порядокъ. Чехи чують, що ихъ династычне чувство, такъ сильно у нихъ розвинене, теперь глубоко вражене. Повагу державнои власти и засуду парляментарнои ббльшости насильно нарушено. Нагорода, яку осягнула обструкція, заохочуе и Чехбвъ до обструкційнои практики. Отже бесѣдникъ заповѣдае ческу обструкцію, але въ хвили, коли она Чехамъ сподобае ся, и закбичивъ словами: „Не мы стратили свою честь, але Австрія. Тая офіціяльна Австрія, гр. Клярімъ репрезентована Австрія, попрацае XIX-те столѣте покрыта соромомъ и така вступить въ XX те столѣте! — Президентъ вбзвавъ Странского за послѣдній слова до порядку.

Румуньскій посолъ зъ Буковины Лупулъ заявляе, що румуньскій клюбъ мае двѣ провбдни засады: цѣлковита автономія короолѣствъ и краѣвъ и якъ найдальше йдуча рбвноправность всѣхъ народбвъ и націй. Румуны будуть оцѣнювати и судити правительство пбсля его дѣлъ, а не слбвъ, и пбдопруть его у всѣхъ тыхъ его заходахъ, котрй будуть мати на цѣли вытворенье упорядкованыхъ парляментарныхъ вбдносинъ.

Італіянець п. Мальфаті витае зъ вдоволенемъ приреченье правительства, що буде точно придержуватись конституціи и поступати неутрально. Знесенѣ языковыхъ розпоряджень італійскій послы уважають за рѣчь правильну. Ігалійцѣ цѣлкомъ не займуть супротивъ нинѣшнього правительства непризнои поставы.

П. Катрайнъ зъ католицко-людового сторонництва выголосивъ промову дуже прихильну для правительства и заявивъ, що правительство мае сповнити двѣ задачѣ: розвязати языкову справу и заспокоити пильнй потребы державы. Въ сповнюваню тыхъ задачъ, партія бесѣдника буде пбдпирати правительство.

По короткой проповѣ выбрано прасову комісію для дневникарского стемпля и президентъ замкнувъ засѣданѣ.

——

На ініціятиву католицко-людовои партіи скликано засѣданѣ выконуючого комітету правицѣ. На тбмъ засѣданю репрезентанты католицко-людовои партіи предложили ухвалену своимъ клюбомъ дуже остру резолюцію противъ бурливои сцены выправленои молодо-Чехами на передпослѣдньбмъ засѣданю палаты послбвъ. Дальше деклярація звертае увагу выконуючого комітету на се, якй великй небезпечности можуть выйти для парляментарнои ббльшости на случай, колибы подбнй авантуры повторили ся. Въ дискусіи принято также до вѣдомости, що бурливй сцены въ парламентѣ въ дня 24 с. м. выкликали напѣть мѣжь членами молодоческого клюбу дуже поважнй рефлексіи и остру вымѣну гадокъ. Остаточно ухвалено, що въ будучности подбных сценъ не треба въ жаденъ способъ провокувати. По принятю до вѣдомости сеи ухвалы репрезентанты католицко людовои партіи заявили, що нема причины до дальшои акціи въ тбй справѣ. Выконуючій комітетъ правицѣ ухваливъ также поручити клюбамъ, що занятѣ становиска супротивъ кождои правительственои акціи, якъ также формальне поступованье поодинокихъ клюббвъ мае бути предметомъ нарадъ въ самбмъ выконуючбмъ комітетѣ, свентуально комітетъ мае пбдъ тымъ взглядомъ ухвалити тактику.

Въ справѣ непорозумѣнь, якй панували мѣжь поодинокими групами кола польского, Słowo polskie доносить: „По тридневбй борбѣ прийшло въ колѣ польскбмъ до компромісу. Напрямъ тыхъ, що коло польске ихали до опозиційныхъ авантуръ, упавъ и побѣдили ббльше умѣренй погляды. Коло вже не выповѣсть вбйны правительству, анѣ не буде заприсягати новои солідарности зъ Чехами, котрй пбйшли вже на дорогу опозиціи, а онодгы устроили першу сцену обструкційнои брутальности, пригадуючи недавнй сцены зб стороны опозиційныхъ Нѣмцѣвъ, котрыми такъ обурювали ся." — N. fr. Presse доносить, що група п. Бѣлиньского поставила въ колѣ польскбмъ внесене, абы коло заявило ся въ повнбй палатѣ супротивъ програмы гр. Кляріого въ опозиційнбмъ дусѣ. Сесе внесене не дбстало було ббльшости; доперва коли внесене значно ослаблено, принято его одн голосно.

Процесъ за галяцку Касу щаднічу

(Дальше).

Вчера [въ середу] переслухувано дальше Карпиньского, героя фінансовыхъ операцій при помочи капіталбвъ Касы. Карпиньскій, хочь своимъ видомъ не зраджуе проворности Американця, що зъ нѣчого умѣе довести до мілионбвъ, все-таки умѣвъ вести рбзній интересы, маючи сильного протектора Зіму. Розправа выказала, що за порукою Карпиньского дбставали рбзній людцѣ, особливо зъ класы ремѣсничбвъ, ббльшй або меншй позички, зъ котрыхъ махеръ Карпиньскій потручувавъ собѣ якусь часть „за фатигу". Карпиньскій бавивъ ся также въ „банкира" и выкуплявъ векслѣ, на котрыхъ стручувавъ собѣ высоку провізію. Се причинилось до того, що прокураторъ въ актѣ обжалованя закинувъ ему веденье лихвы.

Предсѣдатель трибуналу навѣвъ въ часѣ розправы цѣлый рядъ людей, що старались у Карпиньского о „рекомендацію" до Зімы въ справѣ пожичокъ. За се не тблько платити „всемогучому" Карпиньскому, але ще напередъ мусѣли праеднувати его рбзны-

---

шихъ письменникбвъ, отже и творы Шевченка и Марка Вовчка и Стороженка и т. д., бо ихъ мова вже застарѣла, а вмести творы тблько найновѣйшихъ „модерныхъ" письменникбвъ, бо ихъ мова, мовливъ, лѣпша вбдъ мовы тактыхъ, бо ихъ мова теперь едино добра. Здае ся, що ш. критикъ и такъ думае и такъ хоче. Та дарма! Кождый розважный чоловѣкъ скаже, що не всьо, що є найновѣйше або модерне, есть тымъ самымъ и найлѣпше. Вправдѣ модерну одѣжь купуе ся и, походивши въ нѣй, кидае ся ей, щобы взяти модернѣйшу, але въ области выховання молодежи розумна педагогія такъ поступати не може. Доки що на поли літературбмъ есть ще въ самбй флюктуаціи и що-до змѣсту, и що до тенденцій та течій, и що-до мовы, и доки ще розумна критика не выдала о тбмъ свого прихильного осуду, дотя оно не може бути предметомъ выховувани молодежи. Отже поки-що молодѣжь середныхъ школъ взоруе свою мову майже на творахъ письменникбвъ зъ передъ 15 лѣтъ и помимо того володѣе вбдтакъ устно и письменно взагалѣ чистѣйшою и красшою мовою, чимъ деякій наймодернѣйшій письмаки, що садять ся на оригінальность. — Не могучи конкретнѣйше схарактеризувати мовы въ моѣй розвѣдцѣ, каже ш. критикъ, що она рбзнить ся вбдъ мовы в „Записках" Тов. им. Шевченка. Та ш. критикъ промахнувъ ся, не розмѣркувавши, що такои рбзницѣ мѣжь обома мовами не може бути вже зъ тои причины, що въ „Записках" есть и частина моихъ праць, написаныхъ моею мовою.

(*Дальше буде.*)

ъ соціяльно-демократичнои партіи въ Нѣмеччинѣ.

XI

(*Охорона сельского пролетаріяту.*)

Дотеперѣшнй розслѣды Каутского на поли соціяльно-демократичнои аграрнои політики дають успѣхи негативнй, але лишь для тыхъ, що хотѣли бы уратувати мужицкій способъ продукціи або перенести его безъ болѣвъ капіталістичнои фразы до формы соціялістичнои. Сли соціяльнй демократы працюють на поли промыслу, то и въ рбльництвѣ имъ дорога не замкнена. Суспбльность есть одноцѣльнымъ організмомъ, отже не може инакше р звивати ся въ промыслѣ, а инакше въ хлѣборобствѣ. Але зъ другого боку не може пролетаріятъ переносити дотеперѣшнои своеи суспбльнои політики такъ безъ нѣякихъ змѣнъ до рбльництва. Тутъ треба примѣнити ся до властивостій рбльництва; не потрѣбно шукати новыхъ правилъ, лишe консеквенцій теорін въ приложеню до хлѣборобства и выплываючихъ зъ того змѣнъ жаднь и постулятбвъ.

Тяжке то завдане и вымагало бы великои праць — длятого Каутскій не бере ся розвязувати его, а хоче въ дальшбй части аграрнои політики дати конкретнй примѣры, що така політика зб становища соціяльно-демократичного є можливою.

Исторична задача соціяльнои демократіи полягае въ пбдпираню розвою суспбльности по-за капіталістичну стадію. То становище выкликуе зъ одного боку якісь заряджена въ интересѣ пролетаріяту, головного мотору суспбльного въ теперѣшныхъ часахъ, якъ и въ интересѣ самои суспбльности. Отже тй двѣ стороны мусить выказувати суспбльна політика соціяльнои демократіи. Длятого и аграрну політику треба подѣлити: 1) На користь сельского пролетаріяту. 2) На користь а) хлѣборобства, б) цѣлого сельского населеня.

Реформы на користь сельского пролетаріяту можна подѣлити на двѣ групы: Такій, що зносять перешкоды своббдного розвою и оранізаціи сельского пролетаріяту. 2) Реформы, де власть державна выступае въ оборонѣ фізичныхъ, интелектуальныхъ и моральныхъ способностій пролетаріяту супротивъ шкбдливыхъ вплывбвъ переможныхъ економічныхъ чинникбвъ.

Яко головну пбдставу організаціи сельского пролетаріяту уважае Каутскій знесене приписбвъ для службы домовои [Gesindeordnung] и заведене права коаліціи для робітникбвъ сельскихъ.

Передовсѣмъ то друге уважае вбнъ дуже важнымъ для робітникбвъ сельскихъ въ Нѣмеччинѣ, бо тымъ рбзнять ся они значно вбдъ робітникбвъ промысловыхъ. Робітники промысловй можуть зробити стрейкъ, а робітникамъ сельскимъ, паробкамъ, наймитамъ, форналямъ заказуе прускій законъ зъ дня 24. цвѣтня 1854 робити змовы въ цѣли застановленя праць пбдъ карою вязниць до одного року — и той законъ ще до нинѣ въ силѣ.

Далѣ дуже важною для сельского пролетаріяту е свобода переселеня чи-то до мѣста, чи до промысловыхъ повѣтбвъ, чи также за границю. Вправдѣ противъ свободы переселеня сельскихъ пролетаріяту падають закиды, що сельскій приходячи до мѣста стае конкурентомъ робітника давнѣйшого, обнижае цѣну робочу и т. д. — але Каутскій дивить ся на се зб становища загального. До перемѣны теперѣшного ладу въ соціялістичный потреба — каже — численнои армін пролетаріяту, отже сельскій пролетарѣ, що приходять до мѣста и поббльшають станъ пролетаріяту мѣского, е ему дуже „willkommen". Здержане приплыву зъ села до мѣста — каже — було бы самоубійствомъ для соціяльнои демократіи. Але — того руху нѣхто здержати не въ силѣ.

Що-до жадань до державы — то перше жадане Каутского — охорона дѣтей. Вбнъ доказуе урядовыми справозданями, що капіталъ загорнувъ и малй дѣти [въ Познаньщинѣ навѣть 6-лѣтнй] до утяжливои роботы, а се тяжко вбдбиває ся на здоровю дѣтворы. Каутскій узнае педагогічне значене праць въ молодбмъ вѣцѣ, але противить ся уживаню дѣтей до праць за плату, де дитину нищать фізично. Але позанъ се економічна конечность, то Каутскій бажавъ бы собѣ, щобы часъ праць дѣтей докладно означити, якъ то е въ Англіи, де дитина до 14-ого року житя не може працювати у фабрицѣ довше якъ $4^1/_2$ годины, — але зъ практичныхъ взглядбвъ вбнъ годить ся на заборонене дѣтямъ до 14-ого року праць за заплату.

Далѣ домагае ся полѣпшеня вбдносинъ школьныхъ и лѣпшои науки для сѣльскихъ дѣтей.

Дальшй домаганя его для охороны дѣтворы е: заборона праць дѣтей и молодыхъ особъ вбдъ 7-ои вечеръ до 7-ои рано; — заборона молодымъ особамъ [до 18 року житя] шукати праць по вандрбвкахъ; школа не повинна увбльняти вбдъ примусу школьного, абы дѣти могли йти на службу; добре зорганізована доповняюча наука для тыхъ, що вже выйшли зъ вѣку школьного.

(*Дальше буде.*)

ми „фундами“ [примѣромъ „у Нафтулы“] и пятиками. За се зъединувавъ вонъ для нихъ „pana dyrektora“ Зіму. Для примѣру най послужить ось така „коммерческая сдѣлка“: Властитель реставрації и огороду на Личаковѣ Томицкій хотѣвъ позичити въ Касѣ 600 зр. Удавъ ся о „протекцію“ до Карпиньского. Ходивъ за нимъ два тыждні, уряджуавъ ему лібаціи, а взявши позичку давъ ему 120 зр. — Якійсь знов Махневскій позичивъ въ Касѣ 3500 зр., а давъ за поруку Карпиньскому 200 зр. — Предсѣдатель навѣвъ многихъ такихъ „позичковичѣвъ“, що грубо оплачувалисъ Карпиньскому.

Карпиньскій на свое оправданє уживавъ обороны, що робивъ се „зъ милосердія“, а бравъ лише за страченый часъ, и не уважавъ се за лихву або здирство. Они [довжники] просили его, а вонъ знов „пана директора“ Зіму. Каже, що хотѣвъ „помогти“ людямъ, а яко чоловѣкъ „набожный“, тримавъ ся св. Письма: „люби ближнього, якъ самого себе“. [На сали веселость.] — Прокураторъ Гайдереръ, „битый“ такожъ въ св. Письмѣ, а ще бо́льше въ „карныхъ параграфахъ“, запытує Карпиньского, чи св. Письмо каже брати 50%? [На сали загальный смѣхъ.] Тогдѣ почавъ Карпиньскій выводити, що тѣ люде мають на него „злость“. Перше були его приятелями, а теперь свѣдчать противъ него. Вотакъ оповѣдавъ, що многій зъ нихъ уживали на него пресію, щобы имъ подписувавъ векслѣ. Опосля оповѣдавъ дуже „трагічно“, якъ подойшовъ его у Нафтулы агентъ поліції Пшестшельскій и увязнивъ та завезъ на поліцію. При тѣмъ були его [Карпиньского] товаришъ Махневскій и Шашкевичъ, а послѣдный кричавъ: „закликати поліціянта, най его несе!“

Оборонець д-ръ Соляньскій выпытувавъ Карпиньского: чи Зіма слухавъ его радъ? колько заробивъ на порукахъ? чи Шашкевичъ [спольникъ Карпиньского] мавъ якій выдатки? — Карпиньскій каже, що до Зімы приближавъ ся „на пальцяхъ“; на порукахъ заробивъ 530 зр., а що до Шашкевича, то той живъ выгодно, купувавъ дорогій сервісы и уряджувавъ забавы при котрыхъ выгравала войскова музика. — Вотакъ на жаданє д-ра Соляньского вотчитано зізнанє Зімы, въ котрыхъ небощикъ выставивъ Карпиньскому дуже добре свѣдоцтво о его совѣстности, точности и ретельности. — Предсѣдатель выказавъ зновъ, що Карпиньскій за свои „фатиги“ при позичкахъ въ Касѣ побравъ вотъ интересованыхъ не 530 зр., але 2.300 зр.

Покликано вотакъ свѣдка Ив. Шашкевича [маляря покоевого]. Є се „обыватель изъ Замарстинова“, лице анѣ стать не зараджують интелігенціи, выглядъ міерный, хоть одѣжь пóсля моды. Свѣдка запримѣжено.

Шашкевичъ оповѣдавъ, що винесъ Касѣ 75.800 зр., але недавно сплативъ уже 20 000 зр. Мае пять каменицъ вартости сорокъ и кольска тысячъ зр. Пóдозрѣвавъ свого „опѣкуна“ Карпиньского, що его выслискавъ, бо довги его въ Касѣ повинни выносити лише 25.000 зр. О своихъ довгахъ [на векслѣ] довѣдавъ ся доперва въ часѣ руну. Карпиньскому за выроблюванє позичокъ давъ разъ 1.000 зр. Заперечуе, мовь-бы живъ выставно, а выдававъ много на недугу жѣнки. Покладае ся на якусь картку вотъ Зімы, де той обчисливъ его довги на 44.000 зр. Зъ Карпиньскимъ не думае процесуватисъ за обманьство его на 30.000 зр., бо не знае, „на чѣмъ“ Карпиньскій его скривдивъ.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Поминальне богослуженє за упокой бл. п. д-ра Омеляка Огоновского,** бувшого ц. к. професора рускои мовы и письменства на львовскомъ университетѣ и довголѣтного головы товариства „Просвѣты“, вотбуде ся въ пятій роковины смерти дня 28 н. ст. жовтня с. р. (въ суботу) о годинѣ 9-ій рано въ церквѣ Успенія Пр. Дѣвы у Львовѣ, заходомъ родины покойного.

— Якъ зачуваемо, зъ кóнцемъ сего мѣсяця а найдальше въ половинѣ падолиста мае отворити ся **епархіяльний** ліцей въ **Станиславовѣ.** На-разъ перенесуть тамъ тóлько богословбвъ IV. року, а вотгакъ, въ слѣдующихъ лѣтахъ отворять и три нижшій роки. Перегоры въ тóй справѣ вѣвъ Преосв. епископъ станиславóвскій вотъ довшого часу. Львóвскій митрополичій Ординаріятъ, запытаный о гадку въ тóмъ дѣлѣ, признавъ рацію выводахъ станиславóвского владики и згодивъ ся на подѣлъ львóвского ґенерального семинаря, а зновъ правительство зо своеи стороны згодило ся на выдатки, якій будуть зъ тымъ сполученій. Професоры до права канонічного и пастирского богословія вже и зъ кругóвъ молодшого духовенъства станиславóвского, а кромѣ того выславъ епископъ двохъ безженныхъ молодыхъ новопоставленыхъ пресвитерóвъ до заграничныхъ університетóвъ, щобы доповнили свои богословскій студіи. По ложеню докторату мають они стати професорами станиславóвского ліцея.

— **Зъ „Львóвского Бояна“.** Передконцертовій вправы мѣшаного хору вотбудуть ся завтра, въ пятницю, о годинѣ $7^1/_2$ вечеромъ, на котрій выдѣлъ запрашае онъ всѣхъ членóвъ „Львóвского Бояна“, надто и тыхъ, що намѣрають вступити въ члены. Передъ вправами точно о год. $6^1/_2$ вотбуде ся засѣданє выдѣлу. На порядку справы: 1) концерту, 2) школы спѣву, 3) загальныхъ зборóвъ, 4) адміністраційній, 5) принятє членóвъ. Упрашаю шп. выдѣловыхъ, щобы зъ огляду на важность справъ зóбрали ся въ комплетѣ и точно. — *Вол. Шухевичъ.*

— **Зъ „Народной Торговлѣ“.** Симъ повѣдомляемо нашихъ Вп. Гостей околицѣ Тернополя, що *тернопóлискій нашъ складъ вже перенесеный до власной новозбудованой каменицѣ при улици 3-ого мая* (давнѣйше Гімназіяльной). При сѣй нагодѣ просимо Всч. духовенство и прочу сѣльску руску интеліґенцію, щобы звольнли оповѣстити о тóмъ селянъ, абы тій не стали ся жертвою злобной містифікації. — *Дирекція*

— **Въ справѣ селяньского вѣча въ Тадани** (повѣту каменецкого) одержумо отсе письмо: Староство въ Камѣнцѣ струмиловбй заборонило хлопске вѣче въ Таданю, котре мало вотбути ся дня 30 сего мѣсяця, зъ причины епідемій шкарлятины. Выдалъ „Селяньскои Рады“ повѣдомляе, що таке саме вѣче, зъ тымъ самымъ порядкомъ и тыми самыми референтами вотбуде ся того самого дня т. е. въ понедѣлокъ дня 30 н. ст. жовтня въ Камѣнцѣ струм. въ сали уряду громадского о 11 годинѣ передъ полудиемъ. Передъ вѣчемъ вотправить ся о 9 годинѣ богослуженє. — За Выдѣлъ *Сидоръ Земскій* голова, *Гаврило Мулькевичъ* секретарь.

— **Товариство рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ** уряджуе перший вечерницѣ зъ танцями въ четверъ 9-ого н. ст. листопада с. р. въ комнатахъ Рускаго клюбу, ул. Бельведерска; початокъ о 8 год. вечеромъ. Вступъ для членóвъ 30 кр., для нечленбвъ 50 кр. Окремыхъ запрошень не розсилае ся. — *Выдѣлъ.*

— **На одну стіпендію им. Петра Целевича** рóчно 100 зр. розписуе конкурсъ „Народный Дóмъ“ у Львовѣ. Речинець вносити подання до 3 н. ст. грудня с. р. Першенство мають свояки фундатора, а коли-бъ такихъ не було, звычайни ученики або академики рускои народности и греко-кат. вѣры. Стіпендія надана буде до окóнченя студій.

— **Зъ Дрогобича пишуть намъ:** Не знаю, якъ де, але въ нашóмъ Дрогобичи торгъ — то правдиве пекло для нашихъ селянъ-мужиковъ. Селяninъ не тóлько не може свобóдно продати своеи працѣ, але надто мусить часто зносити наругу и ганьбу, а навѣть не в безпечный зъ житемъ. Жидова, котрои ту тьма, выдирае насилу мужикови працю, яку мае на продажь, напихае ему грошѣ, а коли мужикъ не годить ся на ту цѣну, ганьбить его, проклинае, поштовхуе, а то й набе навѣть середъ рынку. Не въ поровнаню гóрша ще бѣда нашому селяninови на торговици безрогъ вотъ безмежной самоволѣ мѣсцевыхъ нелюдскихъ рѣзникóвъ, правдивыхъ розбишакъ, бо ту нашъ чоловѣкъ небезпечный зъ житемъ. Сли рѣзникъ купуе у мужика безрогу, то другого купця вже вонъ не припустить до торгу, а мучить мужика, поки ему не продасть. А не хоче мужикъ ему продати, бо дае малу цѣну, то мусить наслухатись найогидніѣшихъ епітетóвъ на свою адресу и безрогu вже того дня не продасть. А трафивъ бы ся мужикъ, що вотваживъ бы ся обстати за свою честю и вымовивъ бы що противъ рѣзника, то вже ему трудно вернути цѣло до дому, бо рѣзники готовѣ заразъ на мѣсци „порахувати ему кости“, а таке не рѣдко ту трафляе ся. Здавало бы ся, що на торзѣ, де тóлько нашихъ людей, не повинній бы мати мѣсця подобній розбишацтва, бо одній за другими можуть и повинній обстати. Та, на жаль, межи нашими людьми почутя солідарности ще нема, а поодинокій чоловѣкъ не мае вотваги упитись за покривдженымъ, бо боить ся о власне житє. А де-жь сторожа публичного безпеченьства — поліція мѣска, жандармерія, котру селяninъ мусить оплачувати? — мóгъ бы хто запытати. Та она есть у насъ, тóлько що она енергічна лише при выборахъ. Въ нашóмъ мѣстѣ, бачите, водить ся такъ, що жидъ чи рѣзникъ наганьбить и набе невинного хлопа выгодно таки на очахъ поліціи, а та въ додатку часто ще арештуе хлопа, якъ коли-бъ то вонъ провинивъ ся.

За ілюстрацію сказаного може послужити фактъ, якій приключивъ ся дня 16 с. м. на торговици безрогъ. Вчепивъ ся рѣзникъ хлопа, ганьбить его, садить ему кулаки подъ груди, але молодый хлопъ, мовь дубъ, не дае ся, вотбивае ся. Въ тóмъ надбѣгае другій рѣзникъ и въ одній хвили кóнчить ся „комедію“. Палкою, окутою въ зелѣзо, парить хлопа просто въ голову, хлопъ валить ся на землю зъ розбитою головою облитый потокомъ крови. Являе ся сторожъ публичного безпеченьства въ особѣ мѣского „поліцайника“, котрый случайно недалеко бувъ и на крикъ заразъ прибѣгъ, но замѣсть заразъ арештувати рѣзникóвъ, вонъ став попередъ выпытувати людей: „якъ то було“ — и заки довѣдавъ ся, якъ було, и заки нагадавъ ся арештувати розбишакъ, то вже не було кого арештувати, бо розбишаки за той часъ вотбѣгли собѣ спокóйно, якъ бы нѣчо злого не стало ся... Може бы тій, до кого се належить, схотѣли звернути свою увагу, на вопіючій кривды, якій ту на торгахъ нашій селяне мусять терпѣти, и взяли селянъ въ оборону передъ насильствами жидóвъ и рѣзникóвъ-розбишакъ! — *Очевидецъ.*

— **Зъ Перемыского пишуть намъ:** Рускій соціялісты скликали були недавно два вѣча до Боршевичъ въ перемыскóмъ повѣтѣ, та оба не вотбули ся за-для заборони старосты Лянцкевича. Заборону першого вѣча мотивувавъ п. Лянцкевичъ ось-акъ: „До Петра Карамана господаря въ Боршевичахъ. Дня 20 жовтня внесене зóстало до тутешного староства подане зъ Вашимъ пóдписомъ. Понеже одначе подання те зóстало написане рукою особы третои, менѣ добре знаной, проте не маю певности, чи Вы згодили ся на умѣщене Вашого пóдпису и не знаю, хто буде вотвѣчальный за супокой и порядокъ на вѣчу. Проте не приймано до вѣдомости внесеного подання и заказую вотбутя вѣча въ Боршевичах. Ц. к. Совѣтникъ Двору ...инкевичъ“ — Заборона другого вѣча мотивована вже коротко, що загрожуе „публичному порядкови“.

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ:** Львóвскій москвофіли страшно розкричали ся на те, що редакція „Свободы“ роздавала при львóвскій Успеньскій церквѣ проспектъ выдавництвъ „Просвѣты“ и инших того рода. На те я имъ хочу навести фактъ, якого я бувъ свѣдкомъ въ недѣлю 16-ого с. м. въ церквѣ коломыйскій. Народъ выходивъ изъ закристіи зъ якимись жовтыми книжочками. Зацѣкавленый тымъ довѣдавъ ся я, що то касіеръ церковного братства, якъ звычайно, такъ и сеи недѣлѣ роздававъ въ закристіи выдани общества имени Качковского, а тотій жовтій книжочки — то знавій ювілейній брошуры О. Мончаловского зъ „порицаніями“ народовцѣвъ а зъ славословіями для пок. протоерея Ивана Наумовича.

— **Убійство зъ передъ 10 роковъ.** Передъ десятьма роками застрѣливъ ся въ Тернополи старый кавалеръ 60-лѣтный мужчина Гілле Шперлінґъ, головный д ставникъ коней для войска и великій богачь. Тогдѣ то говорили собѣ люде тихцемъ, що Шперлінґъ погибъ смертію не самоубійника и вказувано навѣть на якогось чоловѣка, що выплывъ незабаромъ яко гандлярь коней и властитель земскои посѣлости на Угорщинѣ. Теперь пишуть, що власти въ Тернополи попали на слѣдъ убійника.

— **Выйшовъ зъ жидомъ!** Селяninъ Василь Терлецкій зъ Олешева коло Товмача купивъ вотъ жидбвъ въ Олешевѣ землю за 2000 зр. Въ контрактѣ, котрый писавъ покутный писарь у Львовѣ, застерегли собѣ жиды, що не приймають одвѣчальности за довги, якій тяжать на земли. А що та земля була выдѣлена зъ дворского обшару Олешева, на котрóмъ було множество банковыхъ довгóвъ, то при ліцитаціи села продали такожъ и той кавалокъ, що купивъ бувъ Терлецкій. Вонъ сердега ѣздивъ и до Вѣдня, та очевидно на дармо; тамъ ему хиба то могли сказати, що нехай бы бувъ не дававъ ся жидамъ обманути и зъ контрактомъ нехай бы бувъ не йшовъ до покутного писаря, а до гóдного адвоката. Та й справдѣ, коли-бы бувъ пóйшовъ до адвоката-Русина, не бувъ бы нинѣ плакавъ на втрату своеи працѣ...

— **Реформа календаря въ Россіи.** Комісія товариства астрономічного въ Петербураѣ признала конечность змѣны календаря юліяньского на григоріяньскій. Щобы населенє приготовити до такои змѣны, поставила она внесенє, абы запровадити на якійсь часъ уживанє подвóйныхъ датъ т. е. пóсля григоріяньского и юліяньского календаря.

— **Дрóбній вѣсти.** Позавчера и вчера въ ночи була сильна буря у Львовѣ; вихоръ поломавъ въ кóлькохъ мѣсцяхъ дерева, хвилями падавъ дощь зо снѣгомъ а навѣть дрóбный градъ. — Въ Гамбураѣ пóдчасъ прогонбвъ циклістбвъ упавъ зъ ровера ѣздець А. Кехеръ и забивъ ся на мѣсци. — Дня **22** с. м. [въ недѣлю], коли въ церкви вотбуvалось богослуженє, переводжено у Львовѣ войскову контролю резервістбвъ зъ **9** громадъ Таку контролю назрачено въ Тернополи на **29** с. м., отже знов на недѣлю!

— **Справленє похибокъ печатныхъ.** Въ фейлетонѣ помѣщенóмъ въ ч. 224 „Дѣла“ просимо поправити: на стор. 2. въ стовбци I стр. 13 зъ дол. выпечатано: образовность — мае бути „образованбсть“, — на стор. 3. въ стовб. 2. стор. 19. вып: длагообразьнъ — мае бути „благообразьнъ“, — на стор. 3. въ стовб. 3. стр. 2 зъ дол. выпеч.: языкъ ихъ все остане одинокій — мае бути: „языкъ ихъ все остане одинокій“, а на стор. 3. въ стовбци 3. стр. 16 зъ дол. выпеч.: се не стоить въ нѣякій звязи зъ справою языковою — мае бути: „се въ нѣякій звязи зъ справою языковою“.

Наука, штука и література.

— Выдавництво Наукового Товариства им. Шевченка у Львовѣ „**Лікарський Збірникъ** *під редакцією Євгена Озаркевича*. Том. II. — Випускъ I. 1899. Зміст: 1) *Д-р Евген Озаркевич і д-р Юліян Мар'ямлер* (Львів): Досліди над переміною матерні при зменшаючій ся і збільшаючій ся черевній опухоли. — 2) *Д-р Евген Кобринский* (Прага): Про лічене Estopia vesicae — *Д р Осип Дакура* (Відень): Інтересний случай повотвору переднього середгрудя. — 4) *Д-р Марьян Долиньский* (Перемишль): З положничої казуістики. 5) Справозданя. — 6) Термінольогічна частина.

Є се у взглядно короткóмъ часѣ вже третій выпускъ сего наукового выдавництва, отже можна надѣяти ся що зъ часомъ зросте и спеціяльна лѣкарска література на нашóй мовѣ, завдяки поважнымъ змаганямъ Наук. Товариства им. Шевченка у Львовѣ и редакціи „Збірника“. — Що-до змѣсту науковыхъ статей и взагалѣ вражѣня, яке се видавництво робить въ науковóмъ свѣтѣ, наведемо въ скороченю оцѣнку фаховои лѣкарскои часописи Przegląd lekarski, орґану галицкого лѣкарского товариства. Подаючи въ послѣднóмъ своѣмъ числѣ зъ дня 19 жовтня 1899 подрóбный змѣстъ умѣщеныхъ у сѣмъ выпуску статей и оцѣнивши ихъ зъ фахового боку, каже вкóнци: „Справоздавча частина дуже богата, мѣстить 47 сторбнъ. Книжка кóнчить ся словаремъ латиньско-нѣмецко-рускихъ выслонбвъ ужитыхъ въ розвѣдкахъ сеи книжки. Правопись строго фонетична; мова взята зъ житя, зъ устъ міліонóвъ; въ твореню термінóвъ нема шовінізму анѣ такожъ нагладного запозичування у инших славяньскихъ народбвъ. Повага и ретельность намѣрóвъ видна зъ сеи книжки и зъединуе зичливость для честнои працѣ“. Такъ высказуе ся чужа фахова часопись, тымъ бóльше мусимо бути вдоволеній мы и зъ свого боку высказати радбсть, що вытворене фаховои лѣкарскои літературы и термінольогіи иде такъ жваво на передъ. Зъ огляду на що-разъ ширшій рухъ въ нашбй суспóльности, змагаючій до заснованя самостóйного руско-украиньского університету, е се рѣчею основнои ваги. Най факты говорять самій про себе!

Послѣдній вѣсти.

— Нинѣ въ палатѣ **послóвъ** дальше промовляли въ дискусіи надъ програмою правительства: Чехъ Крамаржъ, Хорватъ Бянкіні и Чехъ Зачекъ вей contra.

Управитель міністерства скарбу внесъ законъ о регуляціи платнѣ служебы державнои.

Пос. Бернеръ [соціялістъ] поставивъ нагле внесенє, щобы выбрати комісію для слѣдства въ справѣ розрухóвъ на Моравѣ, де пролила ся кровь.

Телеґрамы „Дѣла“.

Виборґъ 26 жовтня. Фінляндскій сенатъ вотклонивъ розпоряджене россійского міністерства внутрѣшныхъ справъ въ справѣ заведеня россійскихъ почтовыхъ марокъ въ Фінляндіи.

Берлинъ 26 жовтня. Магістратъ затвердивъ ухвалу мѣскои колеґіи, на пóдставѣ котрои призначено 20.000 марокъ на навѣщеныхъ повенію въ Австрію.

Мадридъ 26 жовтня. Королева реґентка пóдписала декретъ, котрымъ внесено конституцію для провінціи Барцельоны.

Вѣдень 26 жовтня. Болгарскій міністры приѣхали до Вѣдня переговорювати въ одною фінансовою фірмою въ справѣ затягненя позички. Справу въ засадѣ вже полагоджено.

Прага 26 жовтня. Въ ческихъ дневникахъ появило ся вотзване до правительства, походяче зъ судейскихъ кругбвъ, абы мимо внесеня языковыхъ розпоряджень уживано въ урядованю ческій языкъ яко внутрѣшный. Чехи покликують ся на давнѣйше обовязуючій права, именно на заряджене найвышого трибуналу зъ дня 13 грудня 1898.

Лондонъ 26 жовтня. Пóдъ Ледісметъ прийшло до битвы зъ Бурами, въ котрóй Англійцѣ стратили 12 убитыхъ и 89 раненыхъ. Сильный вотдѣлъ Бурóвъ машируе на Мельмотъ въ краю Зулюсбвъ. Публика занепокоена тымъ, що англійска цензура не пропустила нѣ одной телеґрамы о вóйнѣ въ Африцѣ.

Парижъ 26 жовтня. Говорять, що часть полку гузарóвъ на захóдъ вотъ Ґленку Буры зловили въ засѣдку и выстрѣляли до послѣдного вояка. — Говорять, що Россія намѣряе загорнути деякій терторіи надъ перскимъ заливомъ.

Надóслане.

Перенѣсъ я мóй институтъ дентистичный

зъ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколяша и выконую: пльомбованє и вырыванє безъ болю, штучній зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженбй цѣнѣ, направу зломаныхъ щокъ приймаю такожъ почтою, крóмъ того лѣчу хоробы ямы устнои, носа, горла и ушей.

Институтъ отворений через цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

392 5—8

Ателіе дентистично-технічне

ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляе штучній зубы и щоки на способъ американьскій. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый вырóбъ ручить. Кожду апаратуру приймае почтою и вотсылае ей того самого дня.

Львóвъ, ул. Краковска ч. 1. (рóгъ ул. Трибунальскои.)

414 3—10

Всякій купоны

и выльосованій паперы вартостнй 374 [1]

выплачуе безъ потрученя провізіи або коштóвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. управ. Галицкого акційного

Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на помаранчи пивоварни Гаккеровои

поручае зъ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, пенснеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, вѣкій ареометры, кішроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таселы мѣрничій, ніолы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4517

Відзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно вилна зъ честности роботи артистично-бронзовничо

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковни зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашъ, дарохранительницъ, хресты, монстранцій, пушки на св. олей, дароносницъ, кадыльницъ, лавницъ, патрицъ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, шнуки бронзовій и скляний, подставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутій предметы приймає до споряджения и відновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 8—20

Рѣзножъ выконує гальванізоване всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. и. — Цѣны дуже умѣрений.

Барханы кольоровій и бѣлій въ великомъ выборѣ

поручає найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІСНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонбвъ и столового бѣля

Львовъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 376 8—12

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12

Фабрику цукрбвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькбвъ и гербатникбвъ

подъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРПІЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнижшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд.	1 зр.	½ к. гербатникбвъ мѣш.	—80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан.	—80 кр.	„ „ самыхъ чоколядокъ	1·20 „
„ „ „ овсонок.	—·60 „	„ „ чоколядокъ пралін.	1·50 „
„ „ кармельк. начѣнян.	—·50 „	„ „ овочѣвъ кандизов.	1·20 „

Приймаю замовлени на всѣ выробы цукровій полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 6—10

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіриту, Фабрика руму, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, ліперы, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіриту съ, „Bouquet“ на малинки, також правдивый оцетъ спиритусовый. 356 94—2

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ТЕОФІЛЬ КОНІСТИНЬСКІЙ

артистъ-малеръ

звѣстный вбдъ кбльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малерскихъ, украшае церкви въ стилю всѣхбднбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Приймае рѣзьбарскій роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство заноту вати собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Повѣдомлюю Поважану Р. Т. Публику, що зъ днемъ нинѣшнымъ отворивъ я

Реставрацію и пиварню пільзненьску

сполучену зъ

комнатою до снѣдань

Львбвъ, улиця Академічна число 12.

(напротивъ Касина мѣского)

Зъ найглубшимъ поважанемъ

411 4—4 ИВАНЪ ЯКОВІ.

Поживне бѣлко.

1 кіло Тропона рбвнае ся вартостю пожывною 5 кілямъ найлѣпшого полового мяса або 180—200 яйцямъ. Тропонъ перетворюе ся въ тѣлѣ безпосередно въ кровъ и въ субстанцію мязну, не творячи тонщи. Длятого Тропонъ спровадже при правильномъ ужываню значный приростъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ стравъ не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькой цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дбстати можна у всѣхъ аптикахъ и дроґеріяхъ.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Миколяша и Сп. 376 2—10

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ

ФАБРИКА

выроббвъ бетоновыхъ и ґіпсовыхъ

Складъ всякихъ матеріялбвъ будбвляныхъ

Львбвъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

Заступство Австрійского Товариства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковбй

Ц. к. упр. Товариства акційного перших фабрики выроббвъ шамотовыхъ и штайнґутовыхъ.

Тов. акц. фабрики вапна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту кольолітового безъ фугбвъ Zbori, Mikesch и Спблка въ Шевхатъ.

Продае по цѣнахъ фабричныхъ.

Портляндъ-цементъ, вапно ґідравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційній, руры штайнґутовій и бетоновій пбдлоги штайнґутовій цементовій, и кольолітовій, цегли, огнетревалу дахбвку, лупокъ а такожъ взагалѣ всякій матеріялы будбваній.

Подприемство роббтъ бетоновыхъ, укладання пбдлогъ и крыта дахбвъ дахбвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1 40 кр. поручає ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, вожбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручає ПЕТРО ХШОВСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры

Такожь

и на сплаты частинній

безъ пбдвышенля цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣликихъ можливыхъ родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдникбвъ, кашъ, коцбвъ, коздеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вбздѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а также много решткокъ хбдникбвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытання адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68 або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на конѣ у также диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, кашъ на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пбдъяти въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Складъ и роббтня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручає по цѣнахъ найпристушнѣйшихъ свбй богато взоскотреный магазинъ футеръ, такъ готовій яко и поодинокій шкбры, а также матерія на покрыте футеръ въ великбмъ выборѣ. Всякій улекшенія въ сплатахъ пбсля умовы. Приймаю до перерббки старій футра кождого рода по цѣнахъ найнизшихъ, яко и футра до переховання черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважанои Р. Т. Публики, осмѣляю ся завѣрити, що усердіемъ моимъ старанемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою зъєднати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважанемъ 394 2—12

Самуиль Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручає

свое переплетниче и ґалантерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пбдоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету: Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумбвъ, Мапъ, Дневникбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кіловыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

Народна Торговля.

20 58—0

Рбкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекурацийне, приручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій виряды, збоже въ верни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкбдъ огневыхъ.**

Станъ фондбвъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05	зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12	„	
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціяльна	842·40	„	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣрковани, усбвя обезпеченя користни, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кбнца 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краєвый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ **въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ**, котре дае найкористнѣйшій условя, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квиты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ отоварищене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *сплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вбдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вбдъ членбвъ и трехъ осббъ по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тбльке членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информацій удѣляе Дирекція листовно. 84 66—0

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема сталыхъ агентбвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львбвъ, ринокъ ч. 10. (дбмъ „Просвѣты“.)

Информація и посередництво до включенія обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членбвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Ґіпотечный

у Львовѣ

приймае почавши **вбдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты касовій

4 процентовій, выплатній **въ 30 днѣвъ** по выповѣди

4½ процентовій, выплатній **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ также

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучій

для котрыхъ на жадане выдае

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВІ.

Львбвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 4—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ институту Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 232. Львовъ, Пятница 15 (27) Жовтня 1899. Рочникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ що второкъ, и що второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платятъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів ул. ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише по попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаний кольки пів порта.

Новинпоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня кождій приймають ся по цѣнѣ 10 кр пів одинъ стрічки инсератовой або ей мѣсце а по рубрицѣ „Надісланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший домесеня приватний числить ся по 15 кр. пів стишка.

Бесѣда посла д-ра Окуневского

выголошена при дискусіи надъ програмою правительства на 3-ѣмъ засѣданю палаты послів д. 24. жовтня с. р.

——

Высока палато! На першѣмъ засѣданю высокой палаты стануло передъ нами нове міністерство. Теперь приходить черга на насъ, заступникивъ народовъ, высказати міністерству, чого мы вѣдъ него ждемо, яка є наша воля.

Скромный бувъ першій выступъ теперѣшного міністерства, — навѣть, треба признати, дуже скромный, коли зважити, що дѣє ся скрѣзь въ Австрії, яка всюды бушує буря, якъ то ходить майже о житє державы. Бути може, що свѣдомість свого переходового становища була причиною тои здержаности, тои якоись нерѣшучости; але въ програмѣ правительства не видно було нѣякого ширшого погляду, жадного принципу; не було въ нѣй нѣчого, чимъ бы народы австрійскій могли одушевити ся, чого могли бы имити ся, на чѣмъ могли бы оперти свои надѣї на будуче.

Справою дня — се справа языкова. И що-жь сказало за ню нове міністерство? Оно хоче заспокоити потребу одноцѣльной управы, а заразомъ бути справедливымъ для практичныхъ потребъ кождой народности. И якъ міністерство гадає се выконати: разъ повна рѣвноправность, а то значить увзглядненє лише практичныхъ потребъ? Хто-жь має вымѣркувати тую мѣру практичныхъ потребъ? Де є принципъ, въ которѣмъ бы теперь австрійскій народы могли вызнати ся и зъ него вывести для себе выснови? Де запорука незломного права?

Мои панове! Коли зволите послухати мене хвилю, то покажу той хаосъ, якій въ Австрії панує що-до языковыхъ законівъ, а при тѣмъ выскажу деякій провідній гадки, якъ бы выйти зъ того хаосу и на будуче утворити якусь тверду підставу для языковои справы.

Пѣчну вѣдъ Дальматщины. Тамъ дивнымъ способомъ у внутрѣшнѣмъ урядованю уживає ся двохъ языківъ: въ адміністраціи нѣмецкого, въ судахъ италійского. У внѣшнѣмъ урядованю уживає ся мовы нѣмецкои, италійскои, хорватскои и сербскои. Але Серби мають кирильске письмо. Отже австрійске правительство не хоче давати вѣдповѣдей тымъ письмомъ, а знажуєсь на те лише тогдѣ, коли въ Катарскѣмъ заливѣ троха зареве; врештѣ людей, що домагають ся рѣвноправности такожь для Сербівъ, прозывають Чорногорцями и панславістами.

Въ Істрії урядують адміністрація и суды по италійскій, а лише чотири чи пять повѣтовыхъ судівъ по нѣмецки. У внѣшнѣмъ урядованю уживає ся въ тій маленькій країнѣ чотирохъ языківъ: нѣмецкого, италійского, словѣньского и хорватского,

Въ Каринтіи, Країнѣ и Штирії внутрѣшный урядовый языкъ є лишь нѣмецкій, внѣшный — нѣмецкій и словѣньскій, але словѣньскій не всюды обовязково. Въ Країнѣ Словѣнцѣ здобули вже право, що внѣшне урядованє має вѣдбувати ся по словѣньски; въ Каринтіи и Штирії ще нѣ; тутъ каже ся лише: по можности.

Въ полудневѣмъ Тиролю адміністрація уживає у внутрѣшнѣмъ урядованю нѣмецкои мовы, а суды италійскои. Нѣмецка мова въ судахъ не має навѣть на стѣлько права, щобы въ нѣй було вѣльно вносити подання.

Про нѣмецкій край не потребую згадувати; они, розумѣє ся, мають оденъ урядовый языкъ такъ у внутрѣшнѣмъ якъ у внѣшнѣмъ урядованю. О Чехахъ такожь не потребую богато говорити; два роки вже говорить ся тутъ о нихъ. Скажу лише, що се двояка борба, яка теперь покінчила ся мѣжь Нѣмцями и Чехами. Разъ бувъ се спѣръ о компетенцію, чи власть правительственна чи парлямент має право рѣшати въ языковыхъ справахъ; и сей спѣръ выграли Нѣмцѣ. По друге, була се борба о право ческои мовы до внутрѣшного урядованя. Підля Штремаєрівскихъ розпоряджень мали Чехи лише у внѣшнѣмъ урядованю такъ въ Чехахъ якъ и на Моравѣ занезнене право своєи мовы, а хотѣли те саме право здобути також и для внутрѣшного урядованя. И здобули его розпорядженями Баденівскими, але теперь его стратили.

Найгірше стоить справа на Буковинѣ и на Шлеску. Въ обохъ тыхъ країнахъ такъ въ адміністраціи якъ и въ судахъ урядують по нѣмецки. У внѣшнѣмъ урядованю признано Чехамъ и Полякамъ на Шлеску, а Русинамъ и Румунамъ на Буковинѣ дрібку ихъ національного права; але не є се право народу, при котрѣмъ они можуть стояти и опирати ся, а лишь ласка урядниківъ, бо каже ся тамъ: по можности.

Переходжу теперь до Галичины, де у всѣмъ станулось на половинѣ дороги. Галицкій суды въ увазі на краєву мову подѣлені є на два округи: на округъ краківского вышого суду краєвого и львівского. Отже въ краківскѣмъ окрузѣ є повѣты, де живе 70 до 80% Русинівъ, а тымъ Русинамъ не вѣльно навѣть рускаго письма внести до суду. Але до політичной власти вѣльно тамъ писати по руски, тѣлько-жь знову, не рускими, а польскими буквами. Що за хаосъ!

У всходній Галичинѣ правда що законно є рускій мовѣ признане право у внѣшнѣмъ урядованю. Теоретично маємо навѣть право домагати ся, щобы нашій рускій подавня також и у внутрѣшнѣмъ урядованю полагоджувано по руски: але се має дѣяти ся лишь „по можности“, отже знову не є се право мъ, а лишь ласкою урядниківъ. Оттакъ въ теорії; але въ практицѣ мы не маємо нѣякихъ правъ. С пр право, що власти, особливо судовій, мають до громадъ писати въ тій мовѣ, въ якій громада урядує. Але въ цѣлій всходній Галичинѣ нема старосты, котрый бы коли зъ власной почуки писавъ до рускои громады по руски. Ну, селяне не розумѣють ся на своємъ правѣ; але розумѣють ся на нѣмъ священники. И отъ скажу зъ послѣдныхъ часівъ прикладъ, що правительство заховує ся у насъ такъ, якъ коли бы мы не були рѣвноправными австрійскими громадянами, а піддаными польскои держави.

Навѣть розпорядженє зъ д. 5 червня 1869 каже, що до корпорацій, до приватныхъ осѣбъ, сторонъ и до духовенства має ся писати въ ихъ народній мовѣ. И що-жь сказавъ намѣстникъ на послѣдній сесіи галицкого сойму? Ото каже, що въ кождѣмъ урядѣ парохіяльнѣмъ треба розрѣзняти дві урядові особы: автономічну репрезентацію церкви и ц. к. адміністраційну власть для порученого обему дѣланя, а до тои адміністраційной власти — каже — мають уряды право писати по польски. Такъ само всупереч законамъ признав урадамъ право писати по польски и до автономічныхъ урядівъ громадскихъ въ справахъ ихъ порученого обему дѣланя. Такъ у насъ выкладає ся законъ!

Руске духовенство, що не має у властей австрійскихъ нѣякои обороны своихъ правъ, взяло ся вѣдважно до самообороны и попросту не принимає нѣякихъ польскихъ писемъ урядовыхъ. И що-жь на те робить краєве галицке правительство? Удав ся до нашого перемыского епископа и до львівскои консисторіи въ часѣ опорожненя митрополичого престола и спонукує ихъ до того, що вѣдавали руске духовенство, щобы вѣддало ся незаконному запорядженю адміністрацін та зрадило народъ въ его природныхъ змаганяхъ. Отсе вплывъ краєвого правительства на нашихъ владыкъ.

(*Конецъ буде.*)

Зъ рады державной.

——

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послівъ управитель міністерства просвѣты предложивъ проектъ закона змѣняючій законъ зъ дня 7 мая 1874 въ справѣ додатківъ на релігійный фондъ для заспокоєня потребъ католицкого вѣросповѣдання. — Управитель міністерства фінансівъ предложивъ проектъ закона въ справѣ управильненя платівъ державныхъ функціонарівъ, що належать до категорій слугъ. — Міністерство рільництва предложило замкненє рахунківъ меліораційного фонду за рѣкъ 1898. — П. Окуневскій предложивъ нагле внесене въ справѣ запомоги для околиць навѣщеныхъ повенію въ Галичинѣ. — П. Ярославичъ вніс интерпеляцію въ справѣ забороны народного вѣча въ Борщевичахъ (пов. перемыского). — П. Танячкевичъ предложивъ кільки внесень, въ котрыхъ мѣжь иншимъ домагає ся заведеня державныхъ складівъ збожа, вѣдпущеня державою хлопскихъ довгівъ, підвышеня дотацій для духовныхъ сотрудниківъ. — Соціяльній демократи предложили нагличе внесене, абы выбрати комісію зъ 24 членівъ, котра розслѣдила бы причины кровавыхъ конфліктівъ на Моравѣ. — Вѣдтакъ приступлено до дальшои дискусіи надъ програмовою заявою правительства.

Першій забравъ слово п. Крамаржь. [Въ тій хвили майже цѣла лѣвица остентаційно выйшла за салѣ.] Крамаржь констатує, що першій день дискусіи выкликавъ вражѣне, мовь бы въ Австрії запанувало вже найбільше вдоволенє. Треба було поставити собѣ питанє, чому давнѣйше не зроблено того потягнена перомъ? чому такъ довго ждало ся зъ успокоєнкмъ Австрію? Але вже вчерашный день поучивъ публичну опінію, що рѣчь має ся инакше. Та голосы зъ вчера не є ще вѣрнымъ выразомъ глубокого зворушеня, яке опанувало ческій народъ. Нѣхто тутъ не має понятя, що дѣє ся въ Чехіи. Тяжка се провина супротивъ Австрії оббійти ся въ той спосѣбъ зъ ческимъ народомъ! Въ тѣмъ народѣ були вже зароды повного довѣря до державы, зъ котрою вѣнъ такъ тѣсно звязаный и хоче бути звязаный, зароды довѣря, що вѣденьскихъ правительственныхъ кругахъ запанувавъ новый духъ, що ческого народу не уважають вже за матеріялъ, котрый дає лише податки и рекрута, але вѣнъ рѣвноправненый зъ иншими, бо однаково дбає для добра державы. Мы хотѣли спокійно працювати, були готовій до всякихъ жертвъ, а яку дали намъ нагороду? Мы страшно розчарували ся. За нашу жертволюбивість, за наше понятє о державныхъ задачахъ копнено насъ ногою!

Слѣдуючій бесѣдникъ д-ръ Зачекъ заявляє: Кровь на Моравѣ спаде на головы сего кабінету; пролита кровь въ ганацкихъ и моравскихъ мѣстахъ выдасть злощасій овочѣ. Чи вы такій наівній, абы думати, що языковій розпорядженя були причиною революціи въ парлямент? Чи языковій розпорядженя зробили Нѣмцамъ яку кривду на Моравѣ? Тамъ навѣть въ абсолютистичныхъ часахъ кождый урядникъ знавъ дуже добре обя краєвій языки. Бесѣдникъ, зверзувшись до Нѣмцівъ говоривъ дальше: Не думайте, що тою дорогою осягнете якій тріюмфы. Вы думаєте, що будете панувати підъ охороною карабінівъ и гарматъ. Ведѣть дальше свое историчне дѣло, борѣть ся о гегемонію! Хочете душити и неволити славяньскій народы, а куды остаточно зайдете? Мы се знаємо! Жалую дуже, що правительство не має розуму, абы бачити, куды се веде: що вы хочете зъ Австрії зробити пруску провінцію.

П. Биянкіні [Хорватъ] сказавъ, що въ правительственной декларації вѣє централістичный вѣтеръ. Его сторонництво выдержить при большости и буде поборювати сесе правительство всякими конституційными средствами. Хорваты будуть дальше стремѣти до сполученя хорватскихъ земель підъ Габсбургами, Дальматія мусить бути сполучена зъ Хорватією!

Горячу купѣль зладивъ молодо-Чехамъ п. Дашиньскій. На вступѣ промовы звернувъ увагу правительства, що стрѣлянкмъ на Моравѣ не заведе ладу. Правда, що люде, до котрыхъ стрѣляно, вѣдъ довшого часу розятітований, але такій молодый кабінетъ, якъ теперѣшный, не може на собѣ носити тѣлько крови. Теперѣшна борба є сумнымъ періодомъ въ исторіи Нѣмцівъ. Політика крови и зелѣза, якои притержувавъ ся Бісмаркъ, є найбільшимъ нещастемъ столѣтя, бо та політика убивав всяку справедливість. [На молодоческих лавкахъ, котрій ще не знають, що ихъ же, гучнѣ оплески.] Ческій народъ домагає ся лишь того, що ему правно належить ся, хоче дійти до порозумѣня не дорогою насильствъ, але спокійною роботою. Мимо пануючои кризы бесѣдникъ не тратить надѣї, що порозумѣнемъ мѣжь Чехами и Нѣмцями буде осягнене и що въ Австрії заведѣе колись ера національного мира. Теперь навѣть въ полудневои Африки не приходить такій кровавій справоздання, якъ зъ Моравы. Бесѣдникъ признає, що правительство супротивъ абентеженои людности знаходить ся въ тяжкѣмъ положеню, але знає також и се, що тутъ дуже богато завинила глупота старостівъ. Правительство не повинно глядѣти на рѣчи лишь очима старостівъ. „Мы соціялісты — мовивъ Дашиньскій — готовмо до розпорядимости на ам зъ Чехіи и Моравы, сли они хотять дальше выступати противъ проливу крови, але для насъ нѣмецка кровь має таку саму вартість, якъ ческа и польска“.

Вѣдтакъ бесѣдникъ звернувъ ся до молодо-ческихъ послівъ. Робить имъ закидъ, що не хотять підписувати внесень выходячихъ зъ иніціятивы соціялістичныхъ послівъ. Прокова д-ра Странского выкликала моральне обридженє. Вѣнъ говоривъ зъ правдивымъ патосомъ людового покутного адвоката. Дизна рѣчь говорити о свободѣ, котра має бути осягнена при помочи Яворского, Пальфіого и Ебенгоха! До сеи роботы зъ вчерашного дня нѣхто, окрѣмъ д-ра Странского, не бувъ бы способный. Странскій бажає нѣбы рѣвноуправненя, але не хоче підписати внесеня о загальне право выборче, бо вѣнъ також належить до буржоазіи. Якъ глубоко молодо-Чехи упали, показує се, що теперь знову підносять ся Ріґеръ и Матушь, котрій бачать, що можна вѣдважно выступити противъ битого пса. Ґр. Пальфі вѣдваживъ ся теперь промовляти въ имени ческои націи. Въ имени прагеской людности и въ имени прагской тоѣпы не промовляє теперь д-ръ Горжіца, але д-ръ Бакса [радикалъ]. Молодо-Чехи за дурно пійшли на службу правительства; признавъ се нинѣ самъ Крамаржь, бо сказавъ, що Чехи програли битву. Мы дожили того, що коли Чехи боронили бар. Ґлайєпаха передъ Вольфомъ, то теперь Нѣмцѣ мусять боронити міністра судівництва Кіндінгера передъ Чехами. Д-ръ Странскій сказавъ, що засада большости все мусить бути въ парляментѣ пошанована, але навѣть самъ Бадені не мавъ большости, выдаючи языковій розпорядженя. Большість, въ котрѣй знаходить ся Абрагамовичъ и Крамаржь, не може мати права до пошаны и поважаня. Заява Странского о свободолюбнѣмъ змыслѣ и патріотизмѣ молодо-Чехівъ є облудою. Въ послѣдныхъ $2^1/_2$ лѣтахъ, коли мали власть въ рукахъ, нѣчого не зыскали, лише стратили честь и пошану населенія. Большість не така дуже сильна, якъ се представляє п. Странскій. Исторія закона о платни державной служби є найлѣпшимъ того доказомъ.

Бесѣдникъ пригадує хвилю, коли-то Абрагамовичъ и Крамаржь середъ грѣмкихъ оплесківъ зъ молодо-ческихъ лавъ впровадили до палаты 80 поліцаївъ. [На молодоческих лавкахъ буря протестівъ.] „Тій ваши протесты, сли они свѣдчать, що нинѣ вѣдпокуєте ся того, уважаю за першій крокъ до поправы. Одинъ зъ найлѣпшихъ мѣжь вами, д-ръ Кайцль, стративъ тутъ честь и занавіруравъ нещастну єру §. 14-ого“. Бесѣдникъ каже дальше, що свій внесокъ о внесенє §. 14-ого дававъ напередъ до підпису д-рови Енґлеви, але такъ Енґель, якъ и иншій молодо-Чехи не хотѣли підписати. Чехи зъ причины свого погрому мусять супротивъ своихъ выборцівъ що кільки днівъ урядити скандалъ. Але опозиція молодо-Чехівъ поверховна, бо держать ихъ въ руцѣ Яворскій, Пальфі и Ебенгохъ. Они стратили довѣре въ народѣ, а ихъ адвокатъ д-ръ Странскій заведе ихъ ще дальше въ багно. Коли-бъ Чехи хотѣли бути щирій, то вже давно були-бъ належали до опозиціи. Супротивъ говоренія, що Чехи готовій до парляментарной працѣ, бесѣдникъ підносить, що они минувшого року по-просто унеможливили языкову комісію. Они тогдѣ мали языковій розпорядженя и не

хотѣли языкового закона. Правительство Туна и Чехи просто бажали собѣ мати обструкцію и нарочно ей спровокували. Коли Чехи обурюють ся грозьбою Тірка, котрый згадавъ бувъ о прускихъ гарматахъ, то — говорю се яко Полякъ — заведенє россійского языка въ Австрію було бы о много небезпечнѣйше. Мы соціялісты не злій сыны нашого народу, хто такъ твердить, той бреше. Найлѣпше доказує се берненьске вѣче. Въ національныхъ справахъ сторонництвъ бесѣдникъ знає лише абсолютну рѣвноправность.

Въ имени полудньово-славяньского союза п. Булатъ заявивъ, що союзъ буде и въ будучности поступати солідарно зъ сторонництвами правицѣ. Сторонництво бесѣдника высказує глубокій жаль зъ причины безусловного знесеня языковыхъ розпоряджень, бо правительство повинно було управильнити языкову справу у всѣхъ королѣствахъ и краяхъ на підставѣ запорученои конституціи рѣвноправности всѣхъ народовъ Австріи.

П. Трайнфельсъ въ имени центра заявивъ, що его сторонництво буде дальше стояти при правици и въ мѣру силъ буде старатись о злагодженє національного спору. Се може наступити лише въ дорозѣ закона, запевняючого рѣвноправность всѣмъ народамъ.

П. Иро [шенерерійнець] каже, що Нѣмцѣ не повинні допустити до выбору делегацій, якъ довго правительство не зложить якъ найдальше идучои заявы. Для нѣмецкого народу делегаціи, працюючи выключно для мілітаризму, не представляють нѣякого интересу. Знесенє языковыхъ розпоряджень ще не выстарчає, абы мати довѣря до правительства.

Vaterland доносить, що правительство въ найблизшихъ дняхъ предложить палатѣ послѣвъ проэктъ торговельного закона выготовленый ще міністромъ Діпавлімъ; той проэктъ закона мае вѣдповѣдати бажанямъ найповажнѣйшихъ промыслово-торговельныхъ кругѣвъ.

Передъ вчерашнымъ засѣданемъ палаты послѣвъ радила запомогова комісія. Переведено генеральну дискусію надъ всѣми внесеніями въ справѣ запомоги и ухвалено якъ найбѣльше прискорити акцію. Міністеръ Керберъ заявивъ, що правительство не думае ждати, ажь доходженє буде дефінітівно закінчене, але бажае поки-що дати безпроволочно найпильнѣйшій запомоги.

Молодочехи мають бути дуже пригнобленій ухвалою выконуючого комітету правицѣ, на підставѣ котрои нѣяке сторонництво правицѣ не може на будуще зачинати нѣякои акціи на власну руку безъ попереднои ухвалы выконуючого комітету. Narodni Listy пишуть, що ухвала выконуючого комітету своимъ вѣстрѣмъ звергнена противъ Чехѣвъ. Розходить ся о се, абы Чехѣвъ присилувати до жебранины пѣдписѣвъ, коли-бы хотѣли поступити такъ, якъ каже имъ національне почутє. Заряджене выконуючого комітету було бы може властиве, коли-бъ дѣйство истнували солідарность правицѣ, але такъ не е.

Молодочехи намѣряли повторити интерпеляцію Пацака въ формѣ наглого внесеня. Однакъ зъ огляду на се, що инші сторонництва правицѣ, а головно католицко-людова партія, не хотѣли пѣдперти того внесеня, Чехи вѣдступили вѣдъ того проэкту и внести ту саму интерпеляцію пѣдъ змѣненою фірмою п. Странского.

Переглядъ політичный.

Фінансова комісія угорского сойму радить теперь надъ прелімінаремъ міністерства справъ внутрѣшныхъ. Президентъ міністрѣвъ заявивъ, що правительство вже приготовляе адміністраційну реформу. Розходить ся лишь о се, абы передъ внесенемъ дотычныхъ проэктѣвъ закона надати одноцѣлый характеръ обробленю поодинокихъ частей и щобы могла ихъ розслѣдити фахова комісія. Президентъ міністрѣвъ заявляе ся рѣшучо противъ радикальнои реформы выборчои и высказуе переконанє, що введенє тайныхъ выборѣвъ на підставѣ загального голосованя не вѣдповѣдае интересамъ Угорщины, однакъ признае конечность поправы рѣзныхъ слабыхъ сторѣнъ теперѣшнои выборчои системы и покликуесь на пороблені вже въ тѣмъ напрямѣ заряджења. — Цѣла реформа адміністрації обчислена не на се, абы тую адміністрацію поправити, але въ тѣй цѣли, абы, убивши останки автономіи комітатѣвъ и громадъ, довершити дѣло мадяризації. Зъ тои самои причины угорске правительство противить ся заведеню загального голосованя, бо при его помочи немадярскій народы Угорщины могли бы въ державѣ скрѣпити свою позицію.

Въ Африцѣ веде ся Англійцямъ не найлѣпше. Вѣсти о свѣтлыхъ побѣдахъ надъ Бурами замовкли. Найлѣпшимъ доказомъ того, якъ критичною мусить бути ситуація англійскихъ вѣйскъ, е се, що англійске правительство не пропускае нѣякихъ депешъ зъ театру вѣйны. Бомбардованє Мафкінга тревае дальше; Чемберлі инше-завтра дѣстане ся въ руки Оранцѣвъ. Ледісметъ окруженє майже зъ усѣхъ сторѣнъ Бурами, котрі бють одинъ англійскій вѣддѣлъ за другимъ. Одинъ вѣддѣлъ гузарѣвъ, зложеный зъ 200 воякѣвъ, дѣставъ ся цѣлый до неволѣ. Англійцѣ хотѣли збунтувати мурынѣвъ противъ Бурѣвъ, тымчасомъ теперь показуе ся, що сей мечь обосѣчный. Цѣле племя Басутѣвъ бунтуе ся противъ Англійцѣвъ. Коло Ледісметъ може кождои хвилѣ прийти до рѣшучои великои битвы.

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Вчера зѣзнававъ дальше Нашкевичъ и оповѣдавъ довше о спѣлцѣ зъ Карпиньскимъ, о котрѣй можна сказати словами зъ Руданьского спѣвомовки: „Неразъ бѣдный ажь жахне ся, якъ згадае спѣлку“. Зѣзнавъ, що Карпиньскій вымовивъ собѣ вѣдъ него выразно 1000 зр. за пѣдпасуване векслѣвъ и що въ 1899 р. яко его „опѣкунъ“, заявивъ ёму, що очистивъ его вже зъ довгѣвъ. — Карпиньскій боронить ся тымъ, що 1000 зр взявъ за дозоръ надъ будовою домѣвъ Нашкевича на Замарстиновѣ, хочь не мавъ на се концесіи яко майстеръ.

Дальше вѣдчитано зѣзнанія двохъ знакомыхъ Карпиньского, котрі высвѣтлюють тезу майна Карпиньского. Жѣнка его мала мати зносины зъ Зімою и зъ-вѣдси походить майно Карпиньского. — Карпиньскій перечить тому, а на замѣтъ предсѣдателя, що побивавъ свою жѣнку, каже, що тѣлько разъ „поперечивъ ся“ зъ нею. Она втѣкла тогдѣ зъ дому, але онѣсля за вилывомъ агента поліціи Пшестшельского перепросила ся зъ нимъ и вернула домѣй. Суперечка вывязала ся мѣжь ними за те, що жѣнка домагалась интабуляціи на половинѣ майна.

Трѣбуналъ приступивъ до переслухуваня дальшихъ свѣдкѣвъ на доказъ, що Карпиньскій вѣвъ неправий маніпуляціи фінансовій.

Свѣдокъ Варвара Нашкевичева не знае, такъ якъ ей мужъ, хто ихъ скривдивъ; пѣдозрѣвае Карпиньского. Перечить, мовь бы они [Нашкевичѣ] жили выставно, а ей брилянты, о котрыхъ плѣвъ Карпиньскій, то ческе скло. Сервісъ купили собѣ за 300 зр. а не за 1.500 зр. Мужъ ей пивъ лише часами „гальбу“ пива по-за домомъ, але то любить выпити кождый чоловѣкъ. [Смѣхъ на сали].

Свѣдокъ Мих. Домарадскій [властитель дому, молочарнѣ и склепу корѣнного на Замарстиновѣ] зѣзнае: Карпиньскій взявъ у него разъ 120 зр. за выробленє у Зімы позички на 500 зр., а другій разъ взявъ 200 зр. за позичку 1.500 зр. Не винить Карпиньского, що бравъ „за фатыгу“, бо такъ само мусѣвъ бы заплатити „жидови або адвокатови“ за выробленє позички.

Дальшій свѣдокъ Оттонъ Майдінгеръ [зелѣзничій машиністъ на пенсіи] зѣзнае: Интересы зъ Карпиньскимъ переводивъ въ его „канцеляріи у Ценгута“ [шинкъ коло Касы]. Продавъ Карпиньскому вексель на 350 зр. за 270 зр, а той зесконтувавъ его въ Касѣ. [Майдінгеръ ще не сплативъ.] Нарѣкае, що Карпиньскій скривдивъ его, а не мавъ бы до него претенсіи, сли бы Карпиньскій самъ той вексель заплативъ [Смѣхъ].

Свѣдокъ слюсарь Ив. Стахъ зѣзнавъ, що Карпиньскій пѣдписавъ ёму два векслѣ на 5.000 зр. и взявъ за се 100 зр. Сесю нагороду уважае свѣдокъ за належну Карпиньскому. За инші вексель на 315 зр. взявъ вѣдъ него Карпиньскій 40 зр., а Стахъ и въ тѣмъ не видить вызыску.

Свѣдокъ д-ръ Л. Кляфтенъ [кандидатъ адвокатскій зъ канцеляріи д-ра Ляндесберга] бувъ дорадникомъ Карпиньского. Зѣзнае, що Карпиньскій бувъ точный въ сплатѣ довгѣвъ и що черезъ увязнене втративъ много на майнѣ. Впрочѣмъ сей свѣдокъ не зѣзнавъ нѣчого рѣшучого.

Вѣдтакъ зѣзнававъ Стан. Гессъ [пекарь]. Карпиньскій пѣдписувавъ ёму векслѣ зъ „кречности“ и не хотѣвъ брати поручавничого. Що-до вѣдносинъ Карпиньского до Зімы свѣдокъ каже, що Карпиньскій бувъ у директора въ ласкахъ и цѣлувавъ его усе въ руку. У Великій четверъ свѣдокъ довѣдавъ ся вѣдъ Махневского, що Карпиньского мають увязнити, але сли зложить 200 зр., може бути вѣльный. Отже поѣхавъ до Карпиньского, оповѣвъ ёму се и порадивъ не дати 200 зр., бо сли мають его увязнити, то и 1000 зр. не поможе. Свѣдокъ знавъ Карпиньского яко совѣстного, точного и роботящого чоловѣка, але дурного, бо мѣгъ набрати зъ Касы такъ, якъ инші [якъ Щенановскій?] а не лише 60.000 зр. Зъ Карпиньскимъ гравъ въ тоталізатора на пр гонахъ и часто заробляли; разъ заробили навѣть кѣлькасотъ злр.

Свѣдокъ Ив. Мѣлецкій [столярь] позичивъ за порукою Карпиньского 12.000 въ Касѣ на вексель и вже вѣддавъ. За позичку давъ Карпиньскому 500 зр.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ доповнюючого выбору посла въ округѣ лѣськомъ.** Якъ вѣдомо, рускій повѣтовый комітетъ выборчій въ Лѣську поставивъ одноголосно лѣського адвоката д-ра Ивана Струтиньского кандидатомъ на посла соймового зъ сѣльскои курії выборчого округа Лѣсько. Выбѣръ розписано на день 8. н. ст. падолиста. Акція выборча розпочалась уже вѣдъ кѣлькохъ недѣль, а тепер она въ повномъ розгарѣ. Для ослабленя акціи выборчои зъ рускои сторѣны розпущено въ повѣтѣ фальшиву вѣсть, будь-то бы д-ръ Струтиньскій зрезигнувавъ зъ кандидатуры. Отже щобы тымъ безпідставнымъ и тенденційнымъ вѣстямъ вѣдобрати всяке значѣнє, мѣстимо отсю заяву вѣдъ д-ра Струтиньского:

„Въ виду курсуючихъ въ повѣтѣ лѣськомъ безпідставныхъ вѣстей, будь-то бы я, поставленый рускимъ повѣтовымъ комітетомъ выборчимъ на повѣтъ лѣській кандидатомъ на посла соймового зъ сѣльскои курії округа выборчого Лѣсько, тои кандидатуры зрѣкъ ся, заявляю, що покликаный загальнымъ довѣрѣмъ Русинѣвъ повѣту лѣського на кандидата, уважавъ я за мій патріотичный обовязокъ кандидатуру тую принятн и що при кандидатурѣ тій рѣшучо стою и до кѣнця стояти буду. — *Д-р Иванъ Струтиньскій* адвокатъ въ Лѣську“.

— **Гусятиньска філія „Просвѣты“** оголошуе: Дня 1 н. ст. падолиста с. р. [въ середу] вѣдбудуть ся *въ Копичинцяхъ* въ сали рады громадскои о год. 11 передъ полуднемъ *загальный зборы товариства разомъ зъ вѣчмъ господарско-просвѣтнымъ*. Програма зборѣвъ: 1) Служба божа въ церквѣ парохіяльнѣй. 2) О год. 11 загальнѣ зборы філіи: а) справоздане выдѣлу, б) выбѣръ нового выдѣлу, в) внесеня членѣвъ. 3) По загальныхъ зборахъ вѣче господарско-просвѣтне, на котрѣмъ будуть выкладати: а) п. Райдукевичъ о щкѣдникахъ въ господарствѣ, б) п. Король о лѣченю худобы, в) о касахъ позичковыхъ и спѣлкахъ Райфайзена. 4) По вѣчу льосованє всѣлякого насѣня и щепъ помѣжь членѣвъ „Просвѣты“. — Запрошуе ся до якъ начисленнѣйшои участи, а вразъ упрашае ся выслане делегатѣвъ, найлучше головы кождои читальнѣ на загальнѣ зборы. — Вечеромъ о год. 6½ вѣдбуде ся въ тѣй самѣй сали аматорске представленє „Наталки Полтавки“, котре вѣдограють читальники зъ Говилова великого. — *Сев. Матковскій* голова філіи.

— **Зъ руху выборчого.** „Народово-повятове комітеты“ въ руху! Въ Равѣ рускѣй такій комітетъ ухваливъ 36 голосами противъ 11 предстаянти польскому центральному комітетови на кандидата до сойму зъ сѣльскои курії кандидата нотаріального Владислава Гурку бурмістра Равы рускои. Меншість 11 голосѣвъ упала на обшарника Желеховского. — Въ Новѣмъ Санчи шляхотскій комітетъ поставивъ кандидатуру Едварда Костки президента тамошного суду окружного, але въ Бялѣй и Величцѣ агітують за д-ромъ Вільг. Біндеромъ.

— **Ординатъ Чарковскій Голієвскій** „згодивъ ся“ вже на выдачу мѣсту грошей зложеныхъ въ банку гіпотечнѣмъ на фундацію для сиротъ, а тымъ самымъ процесъ его зъ банкомъ упадае. Коли-бъ не загальній скандалы, якій такъ запарали „шляхетчину“, то були бы всѣ ударили въ бубны и въ сурмы заграли абы звеличати „wspaniałomyślność“ графа. Однакъ при теперѣшнѣмъ станѣ рѣчей дадуть спокій, бо кождый пальцемъ штуркнувъ бы: „Квасный виноградъ!...“

— **Донкішотерія дѣтваковъ зъ поганымъ выслѣдомъ.** Въ Ярославѣ ученикъ III. гімн. класы, обиджений словно ученикомъ въ V класы, вызвавъ его на поединокъ. Прибрали собѣ ще одного свѣдка, ученика такожь зъ V класы, и въ недѣлю выйшли за мѣсто на дорогу Качоровску. Тамъ уставивши ся на 20 крокѣвъ стрѣляли до себе зъ фльобертѣвъ. Вызвачый першій выстрѣливъ и зранивъ суперника въ чоло. „Щасливый герой“ вразъ зъ секундантомъ пѣдвисли раненого и занесли на станцію, котру оплачуе мати перебуваюча въ Америцѣ. Побѣдникъ есть сыномъ кондуктора зелѣзничого, а свѣдокъ сыномъ ремѣсника. Розумѣе ся, цѣле мѣсто заразъ довѣдалось о справѣ и учитель на конференціи ухвалили выключити зъ гімназіи „гоноровыхъ“ малолѣткѣвъ, що такъ вчасно забавили ся въ „Бадеового и Вольфа“.

— **Дѣбній вѣсти.** Вѣнчане п. Романа Ярослава Березовского, укѣченого богослова, зъ п. Оленою Пѣсецкою, дочкою пароха, вѣдбуде ся дня 14 н. ст. падолиста с. р. въ Котузовѣ, стація зел. Монастыриска, почта и телеграфъ Вишнѣвчикъ. — У Львовѣ померъ въ 74 роцѣ житя Францъ Зданѣвскій, радникъ двору и бувшій надпрокураторъ державный у Львовѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 27 жовтня. Зъ Долѣшнои Австріи выслано жандармерію для скрѣпленя постеруноквъ въ деякихъ мѣсцевостяхъ Моравы.

Прага 27 жовтня. Narodni Listy оголошують розпорядженє прагскои дирекціи почтъ, въ котрѣмъ сказано, що розпорядженє бувшого міністра торговлѣ Дѣпавлього въ справѣ уживаня ческого языка у внутрѣшнѣй службѣ зносить ся.

Берно 27 жовтня. Цѣла Морава знаходить ся якъ бы въ непріятельскѣмъ таборѣ. Всюды скрѣплено постеруноки жандармерія и сконсигновано вѣйско.

Римъ 27 жовтня. Italia доносить, що зъ архівѣвъ генерального штабу выкравъ хтось дуже важній документы. Колькохъ офіцирѣвъ арештовано.

Надѣслане.

Въ лиштвѣ

въ ресторації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трѣбунальска ч. 1., дѣвъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 6-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Вечеря вепрова зъ капустою	15 кр
Свѣжій легкій	12 „
Фляки	12 „
Шинка тепла зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаски зъ хрѣномъ	5 „
Каширъ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментъ	40 „

Всякій напитки зъ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потрафить въ моимъ ресторації, дае вѣдбиральчикъ марки. — Найлѣпшій инше по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страва и напиткѣвъ взоемотрена кухня.

79 127—9 Зъ высокимъ повазаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Уважайте на сей **выпаленый КОРОКЪ!** !!!

13 16—52

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Касы Гіпотечного на нимѣцкій сторонѣ Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокли, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, чікрометры, лінзы, компасы, райсцайги, таселы мѣрничій, піоны, лібелі, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. (617

До Всечестного Духовенства!

Прочь зъ жидовскою баязою!

Пѣдпирайме промыслъ правый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничій, захваленій шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантіею на мѣсци.*

Бритвы англійскій, власній, солінгенскій и швайцарскій въ великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не вдае ся до голеня, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпечненства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голитися.] Генкельса зъ охоронпаками, цѣна з футералемъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЯВРУКЪ, ножѣвникъ

Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю зразомъ всѣ выробы ножѣвничій въ моѣй роботни выконаній. 343

Головный складъ всякого рода повозѣвъ, тарантасѣвъ, вѣзкѣвъ угорскихъ и санокъ

выробу краевого, новыхъ, якъ такожь переѣздженыхъ. — За тревалость гарантуючи поручае

М. НАССЪ у Львовѣ

ул. Шпитальна число 28

по цѣнахъ конкурсиційныхъ.

Дякую Поважанымъ моимъ Вѣдбирателямъ за досегочасну пѣдпору и осмѣляю ся просити на дальше.

414 2—3

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ**, ножѣвникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Щепи ріжнородныхъ овочевыхъ деревецъ по 30 кр. за штуку на мѣсци продае заряд заведеня карнэго в Станиславові. 390 7—7

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацѣвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5.

839 7—45

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ умерту, або астму, хоть бы она якъ буда давна и признана за невылѣчиму — той най ся гербату **А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию.** Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дѣстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 897 8—10

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 233. Львовъ, Субота 16 (28) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережена. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокс числе коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісляне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Бесѣда посла д-ра Окуневского

выголошена при дискусіи надъ програмою правительства на 3-имъ засѣданю палаты послів д. 24. жовтня с. р.

(Дальше.)

Вертаючи до языкового хаосу, якій панує въ Австрії, хочу по можности выснувати зъ него деякій провѣдній гадки. Бачимо, що въ цѣлій Австрії, де живе вѣсѣмь народностей, лише три зъ нихъ мають те право, що ихъ мовы уживає ся у внутрѣшнѣмъ урядованю; а ними нѣмецка, польска и по части италійска, котрои уживає ся лише въ судахъ, але не въ урядахъ адміністраційныхъ.

И що-жь повинно властиво сказати на се міністерство, покликане цѣсаремъ на те, щобы въ сѣй справѣ завести ладъ? Передовсѣмъ повинно сказати: „Строго триматись треба конституціи и основныхъ законовъ. Всѣмъ вѣсьмомъ народностямъ не можу на разѣ ще дати внутрѣшного урядованя въ ихъ рѣдній мовѣ; на се, правду казати, я, австрійске правительство, за слабе. Але одно можу дати: можу всѣмъ народностямъ признати право бодай у внѣшнѣмъ урядованю". Се-жь безусловно належить ся всѣмъ народамъ на пѣдставѣ основныхъ законовъ; коли не въ судѣ, то бодай передъ судомъ повинній бути всѣ народности рѣвноправній. Але нове міністерство сего не сказало. А були въ Австрії міністерства, котрій мали сей ширшій поглядъ; правда, що було се давно вже, такъ що теперь выглядає оно мовь зъ предвѣчныхъ часовъ.

Розкажу вамъ, панове, що передъ 50 лѣтами заявило австрійске міністерство въ радѣ державній въ Кромержи. Ходило тогдѣ о рускій школы, чи выкладовымъ языкомъ мае бути въ нихъ руска мова чи польска або нѣмецка.

Намѣстникъ Залѣскій ще передъ подѣломъ Галичины на двѣ провінціи, на всхѣдну и захѣдну, зажадавъ, щобы правительство на разъ у всѣхъ гімназіяхъ завело польскій выкладовый языкъ. Противъ того удали ся Русины до Оломуца, де тогдѣ пробувавъ и цѣсарскій двѣръ и дѣстали, опѣсля розпорядженя, що по польски мають учити лише въ західнѣй Галичинѣ, а у всхѣдній по руски; однако, поки рускій языкъ не стане спосѣбный до того, щобы стати выкладовымъ, мае его заступити языкъ нѣмецкій. Проти того повстали польскі послы въ Кромержи, а львѣвскій посолъ Дилевскій внѣсъ таку интерпеляцію:

„Вѣденьска урядова газета зъ дня 21. сѣчня 1849 оповѣстила розпоряджене міністерства въ справѣ выкладового языка въ школахъ всхѣдной Галичины такого змѣсту:

„Рѣвноправность народностей, котру міністерство поклало собѣ перевести въ дусѣ гуманности и свободы, въ жаднѣй галузи публичной управы не мае бѣльшого значѣня, якъ въ публичнѣй науцѣ. Мова, той органъ науки, е духовымъ майномъ и знаменемъ народовъ у всѣхъ фазахъ ихъ розвитку; наука е жереломъ просвѣты, а просвѣта жереломъ гаразду народовъ. Міністерство просвѣты, розумѣючи вагу своей задачѣ, старае ся пѣсля силъ своихъ по-при великихъ трудностяхъ, якій выходять зъ перемѣшаня всѣлякихъ народностей въ бѣльшѣй части краѣвъ австрійского цѣсарства выконати ей постепенно такъ, щобы всѣ були вдоволені. Особливои уваги вымагае зъ сего огляду Галичина, де въ 12 всхѣдныхъ округахъ переважне руске населене цѣлкомъ справедливо домагае ся увзглядненя своей мовы въ публичнѣй науцѣ. За попереднои системы правительственнои руска народность и мова не зазнавали того права, яке ѣй належить ся; длятого легко зрозумѣти, що руска мова теперь не е ще такъ розвинена, щобы була способною до выкладовъ у всѣхъ галузяхъ науки. Зъ тои самои причины бракъ еще способныхъ учителѣвъ и ученикѣвъ зъ потрѣбнымъ пѣдготовленемъ; бракъ також потрѣбныхъ книжокъ, щобы можна въ рускихъ частяхъ Галичины завести въ публичнѣй науцѣ выкладову мову руску".

Навѣваючи цѣлый змѣстъ того розпорядженя каже п. Дилевскій дальше:

„Польске населене завсѣгды честно добивало ся свободы и знае оцѣнити найсвятѣйше право, яке кождому, отже и его рускимъ братямъ належить ся, уживати письма и мовы лише пѣсля власнои волѣ".

Справдѣ такъ! Сего Русины найлѣпше досвѣдчають теперь.

Опѣсля п. Дилевскій таку вносить интерпеляцію [интерпеляція ся вѣдома нашимъ читателямъ зъ фейлетону, поданого въ ч. 226 „Дѣла".] На сю интерпеляцію вѣдповѣвъ міністеръ гр. Стадіонъ. [Вѣдповѣди тои, повторенои тутъ п. Окуневскимъ, також не будемо подавати, бо она знана изъ згаданого повыше фейлетону „Дѣла".]

Отсе було — говоривъ п. Окуневскій дальше — становище австрійского правительства въ р. 1849. Теперь не чуемо зъ того всего вѣдъ нашихъ міністровъ анѣ слова. Але и про нашій справы міністерство мовчить. И такъ пр. про адміністрацію каже: „При переведеню помѣчнои акціи буде міністерство поступати безсторонно и хоче оминати всѣ довгій короводы, щобы зъ теплою прихильностію заспокоити потребы населена".

Чи отсе все, що міністерство мае въ сѣй хвили сказати австрійскимъ народамъ? Чи міністерство не бачить нѣчого зъ того, що пр. дѣе ся въ Галичинѣ? Чи оно вже забуло про Баденѣвскій выборы соймовій, про громадну руску депутацію до цѣсаря, про кровавій выборы до рады державнои, а теперь про самоубійства мѣжь шляхтичами, про галицку щадницю? Чи правительство не знае, що мусить тамъ не добре дѣяти ся, де 30-лѣтна автономічна система выплекала такій цвѣты? Чи австрійске правительство слѣпе и вѣчно хоче остати слѣпымъ?

Подумайте, панове! Бѣдный народъ зъ вѣрою въ цѣсаря высылае до него депутацію; вѣдтручують ей. Народъ бачить, що нема вже рады въ Австрії, и радить собѣ самъ, якъ може: вѣнъ попросту покидае край. Зразу ишовъ вѣнъ до Россіи, але козаки проганяли его и завертали назадъ за границю. До того настали кровавій выборы до рады державнои; колено багнетами, стрѣляно бѣдныхъ хлоповъ. Теперь звернулись до Канады; около 20.000 людей забралось вже туды. Правительство нѣчого на те не радить. Домагаемо ся въ соймѣ щобы бодай установлено въ краю агентуры, котрій бы бѣднымъ людямъ були помѣчній при еміграціи; и сего намъ не позволяють. Люде попадають въ розпуку, а шляхтичѣ глумлять ся надъ ними. Идѣть — кажуть имъ — до цѣсаря! И накладають кары на тыхъ, що збирали грошѣ на депутацію. Але прийшла кара Божа: одинъ за другимъ жене собѣ кулю въ лобъ.

А міністерство не мае найменшого розумѣня нашои справы. Загально говорить ся тутъ у Вѣдни, мовь-то те все неправда, що тутъ правлять тій рускій чи соціяльно-демократичній послы. А теперь бачите, панове, наслѣдки такого поведеня. Всего не годній вы, очевидно, порозумѣти. И такъ не розумѣете, якимъ способомъ може се бути, що галицке правительство не тѣльки не зараджує тому, на що зъ усѣхъ сторонъ вѣдзываются ся жалѣ, але навѣть всему попросту перечить. Отже тутъ е потроха причина вже въ нашій давнѣй исторіи. Вѣдперти вѣдъ пѣвночи, вѣдъ моря Балтицкого, стрѣчае польскій народъ на дорозѣ до Чорного моря рускаго хлопа; и хлопъ сей сидить тутъ и не хоче стати Полякомъ. А тутъ великій польскій політики хотять доконче мати велику Польщу, котра бы бодай до одного моря прилягала; отже, стративши пѣвнѣчне море, тиснуть теперь на всхѣдъ, щобы дѣстати ся до Чорного. Не легка се робота, бо треба бы вынародовити весь живый народъ рускій, а при тѣмъ удавати у Вѣдни найльояльнѣйшихъ Австрійцевъ.

Розпорядженями зъ д. 5 червня 1869., усуненемъ урядниковъ не польскои народности за Голуховского утворено краеве правительство, котре въ краю само е стороною и зразомъ всѣми силами дбае, щобы нѣякій протестъ не дѣйшовъ сюды. Отсе е и причиною, чому вы, панове, тутъ нѣчогѣсько не можете довѣдати ся, — чому вы тутъ нѣчого не знаете, а міністерство нѣчого знати не хоче. Ба, кобы польска репрезентація була бодай репрезентацією польского робучого народу! Але се кліка, котрои власный польскій хлопъ не хоче знати. Пропінацією и перекупствомъ при выборахъ деморалізують власного хлопа, — не казати вже про рускаго; и такѣй кліцѣ вѣддано насъ!

(Конецъ буде.)

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послівъ першій забравъ голосъ п. Пацакъ и звернувъ ся до Дашиньского, котрый его сторонництво „засыпавъ пѣдлыми клеветами".

Пацакъ [каже] що „не хоче полемізувати зъ брутальностію и пѣдлотою". Посолъ [Да-

---

2)

Въ справѣ правильности украиньско рускои-мовы.

Написавъ *Ил. Кокорудзъ.*

(Дальше).

Теперь приступаю до подрѣбного обговореня закидовъ, якій безименный критикъ робить моѣй мовѣ. Розборъ тыхъ закидовъ и сполученыхъ зъ ними языковыхъ питань буде, думаю, не безъ интересу и для ширшои рускои суспѣльности. Но при тѣмъ зъ-горы вже зазначити мушу, що ш. критикъ, роблячи закиды, не опирае ся нѣ на граматикахъ, нѣ на словари, нѣ на языковыхъ дослѣдахъ, але выключно на своѣмъ власнѣмъ авторітетѣ. Се ему выстарчае: его „по сему быть" мае бути мѣродайнымъ для всѣхъ. Вѣнъ не доказуе, длячого то або се есть але, вѣнъ тѣльки каже, що есть але — та й годѣ!

1) Ш. критикъ закидуе менѣ, що я не кѣнчу прикметниковъ на *ський* и *цький*, але на *ский* и *цкий*. Вже зъ того закиду можна пѣзнати, що то за критикъ? якъ вѣнъ узкозрячій и ще жовтодзьобый, коли вѣнъ изъ способу писаня того паростка заключае на чие знане мовы. Видно, критикъ не знае, що паростокъ „ський", „цький" не е ще нѣякою знаменною прикметою украиньско-рускои мовы, — прикметою, вѣдъ котрои бы зависѣла вѣдрубность тои мовы вѣдъ московскои, але есть тѣльки змягченымъ способомъ выговору. Критикъ повиненъ знати, що такій змягченый выговѣръ чути въ галицкѣй Руси тѣльки спорадично и що не можна змусити кождого Русина мягчити, коли вѣнъ до того не привыкъ або таке мягчене не есть на его ухо. Такій знавець украиньско-рускихъ нарѣчій, якъ проф. Верхратскій, не бачить причины писати н. пр. „руський", коли всюда [навѣть въ „Запискахъ" Тов. им. Шевченка] пише „рускій". Насильне впроваджуване въ письменство паростковъ „ський" и „цький" а може и „сьтво" уважаю я напрасным змаганемъ до штучнои и неприроднои одноформности.

2) Критикъ выступае проти формы 2. вѣдмѣнку ч. мн.: *мая* вѣдъ *маймо*. Догадую ся, що ш. критикъ волѣвъ бы змодернізовану форму „майнів". Та дарма! форма „ма-е-н" е зовсѣмъ правильно утворена и пѣсля граматики и пѣсля языкового почутя, подѣбно, якъ и формы: „во е-н", „зер-е-н", сест-е-р", „вік-о-н" и т. д. Нѣхто, що мае яке-таке почутя языкове и знане граматики, не напише: „майнів", „зіянів", „зернів", „сестрів", „вікнів". Коли „модерній" письменники силою втискають въ 2-ій вѣдмѣнокъ ч. мн. для именниковъ рода середного и женьского окѣнченя „ів", то они свѣдомо псують мову и думають, що тымъ зазначують ей вѣдрубность вѣдъ московскои. Така ихъ робота и пуста и глупша, бо вѣдрубность нашои мовы вѣдъ московскои лежить въ цѣлій ей сути, а не въ тѣмъ, щобъ мала много попсованыхъ формъ. Противно, она мае мѣжь иншимъ сю знаменну прикмету, що вѣдзначае ся вѣдъ московскои правильностію и въ перемѣнахъ звукѣвъ и въ словотворѣ. Виправдѣ находять ся въ простонароднѣй мовѣ въ 2-имъ вѣдмѣнку ч. мн. у именниковъ рода середного и женьского формы на „ів", але то дуже рѣдко и тѣльки тамъ, де правильна форма не дасть ся утворити, або де утворена форма не була бы выразна, н. пр.: „паннів", „бабів".

3) Ш. Критикъ выступае проти формы 4-ого вѣдмѣнку ч. мн.: „слуги". Критикъ, видно, забувъ, що „слуга" есть рода спѣльного и мае одну цѣлу вѣдмѣну пѣсля женьскихъ именниковъ, окѣнченыхъ на — а. Критикъ волѣвъ бы зновъ змодернізовану форму „слугів", подѣбно якъ деякій модерністы стають писати: „він пише листа", „я зігнав ворон", „нехай запряже коней", „посилае дітей до школи", т. е. 2-ій вѣдмѣнокъ замѣсть 4-ого. Та годѣ! Такій полученя противній здоровому инстинктови языковому и переforсовують ся въ літературну мову штучно и непотрѣбно. Нѣякій, що мае яке-таке почутя рѣдной мовы и бодай елементарне знане граматики, не скаже: „прочитай листа", „зажени коров", „повитручуй бабів", розпусти слуг або слугів" и т. д., але скаже: „прочитай лист", „зажени корови", „повитручуй баби", „розпусти слуги" и т. д.

4) Ш. критикъ закидуе менѣ, що я не завсѣгды пишу прикметникъ передъ его именникомъ. Видно, ш. критикъ не знае, що мова наша мае повну свободу въ розставцѣ словъ въ реченю и що тѣльки почутя языковe рѣшае, коли поставити прикметникъ передъ именникомъ, а коли по именнику. Звѣстни-й Квѣтка-Основяненко пише: „Боже милосердний! Отець нашъ небесний!", а не „милосердний Боже! небесний нашъ Отець!" И Шевченко співае: „Сьвіте тихий! краю милий!", а не „тихий сьвіте! милий краю!" И традиція літературна каже говорити: „Слово о полку Ігоревім", „Правда Руска", „Статут Литовскій", „папа римскій", „унія береетейска" и т. д. Однакъ въ найновѣйшихъ часахъ настала у де-кого мода: конче и насильно — проти почутя языкового — на московскій ладъ класти все и всюды прикметникъ передъ именникомъ. Таке противнистиктове языкове змаганѣ е знасильнованемъ природнои мовы и обмежованемъ ей свободы. Се, думаю, кождый розумный фільольогъ признаеть.

5) Ш. критикъ ганить уживане частицѣ „*яко*", а хоче, видно, уживати тѣльки „*як*". Тымчасомъ не знае, що „*яко*" до „*як*" мае ся такъ, якъ причина або часъ до порѣвнаня. Що иншого: „поможу тобі яко приятель", а що иншого: „поможу тобі як приятель". Въ першѣмъ разѣ кажу: „Поможу тобі, позаяк я е твій приятель", а въ другѣмъ разѣ: „поможу тобі так, як помагае приятель". Впрочѣмъ нехай ш. критикъ загляне до Граматики Смаля-Стоцкого [чей-же она ще не „застарѣла", бо ще нема 15 лѣтъ вѣдъ ей выданя, а тѣльки 6 лѣтъ], а найде тамъ таке речене: „Мавзій хрущ е шкідлива животина, бо *яко* борозняк підгризае корінці трави, а *яко* хрущ обідае листе овочевих дерев".

6) Ш. критикъ закидае менѣ, що я уживаю злучника „*позаяк*". Нехай ш. критикъ потрудить ся до Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache Омелана Огоновского або до его знаменитои Граматики рускаго языка, а найде то слово. А чей-же ш. критикъ не схоче назвати Studien застарѣлыми, бо они основують ся на матеріялахъ зъ устъ народа. Такъ само чей-же не схоче критикъ назвати Ом. Огоновского неукомъ на поли знаня укр.-рускои мовы, бо прецѣнь загально признано, що вѣнъ володѣвъ нашою мовою найкрасше. Впрочѣмъ и „Малорускій Словарь" Желехѣвского мѣстить въ собѣ то слово, а вѣдъ выдання того Словаря ще нема 15 лѣтъ, отже вѣнъ ще и по думцѣ ш. критика не е перестарѣлый.

7) Дальше закидуе менѣ ш. критикъ, що я злучникъ „*бо*" часомъ кладу на другѣмъ мѣсци. Ну, ту знову проглядае неуцтво критика. Коли бы ш. критикъ не нехтував всѣми граматиками, то научивъ бы ся зъ нихъ, що есть двояке „бо": одно причинове, що рѣвнае ся старорускому „ибо", и скрѣпляюче попереднє слово, що рѣвнае ся старорускому „оубо". Перше кладе ся звычайно на початку

шиньскій], що цѣлый, страшно обманеный народъ и цѣле побите сторонництво называе „побитымъ псомъ“, не має права зачисловати себе до цивілізованыхъ людей. Дашиньскій ні одинымъ словомъ не вразивъ правительства, а навѣть хваливъ Кляріого [голосы молодо-Чехівъ: ц. к. соціяліямъ!] Доси нѣхто не заявивъ ся за правительствомъ, зъ вынимкомъ соціялістівъ и правительственного сторонництва, котре теперь підпирае кабінетъ, т. є. Шенереръ, Вольфъ и Иро. Мушкетеръ [того сторонництва, Тірѣкъ, власною особою заслонивъ загроженого міністра справедливости. Правительственна програма уложена підля старои австрійскои рецепты: прирѣкати, а не додержувати. Міністерство заграничныхъ справъ дрожить о делегаційнй выборы, треба отже выступити зъ обѣцянками. Годжу ся цѣлковито зъ репрезентантомъ правительства посломъ Вольфомъ, котрый сказавъ, що знесенє языковыхъ розпоряджень є заслугою радикалівъ. Свята правда! Мусите ще дальше слухати кнута Вольфа, але не лишь вы, бо и цѣла держава. — Сли нинѣшне правительство — мовивъ дальше Пацакъ — до трехъ мѣсяцѣвъ не щезне, то оно вкине державу въ печуваный омутъ. Въ деклараціи правительства є ажь вісѣмь ложей и то свѣдомыхъ: чистота намѣрівъ, неутральность, пошанованє интересівъ народівъ и т. п., а все те стоить въ суперечности зъ поступованемъ правительства.

Потімъ забравъ слово посолъ Вахнянинъ: Теперѣшна дискусія — мовивъ вінъ — выказала, що въ Австрії сторонництва ще дуже довго будуть творити ся лишь на національній підставѣ. Національній споры мусять вкінци довести до домашнои вѣйны, сли мѣродатній чинники не приступлять остаточно до справедливого управильненя языковыхъ справъ. Санація Австрії повинна бути одинокою програмою всѣхъ сторонництвъ. Велику вагу має справа компетенцій. Доси перѣшній пробы розвязаня языкового пытаня були односторонній и тому були безуспѣшній. Одинокою підставою тыхъ змагань повинна бути засада рівноправности всѣхъ національныхъ племенъ. Заяву правительства бесѣдникъ розумѣе въ той способъ, що правитель тво за найблизшу свою цѣль уважае введенє нормальныхъ відносинъ въ тімъ парляментѣ борбы. Въ языковій справѣ правительство не має ясного погляду. Въ деклараціи не сказано ясно, чи правительство гадае языкову справу управильнити въ цѣлій державѣ, чи нѣ. Се залежить відъ насъ, відъ парляменту. Розвязати справу можна лише, ідентіфікуючи интересъ державы зъ интересомъ поодинокихъ національныхъ племенъ и вымиваючи всяку односторонність. Сторонництво бесѣдника стоить сильно при програмѣ правицѣ, котрого гаслomъ є справедливість для всѣхъ націй. Сеся програма є австрійскою програмою. Дайте людности нѣдъ національнымъ вигляломъ автономію, а настане спокій и перестане експанзівне змаганє Нѣмцівъ!

На внесенє п. Катрайна замкнено дискусію и выбрано генеральнымъ бесѣдникомъ молодоческого посла Ліжека. Бесѣдникъ протестувавъ противъ твержденя, що Чехи привитали поліцію въ парляментѣ оплесками. [П. Резель вытягае ілюстровану часопись и каже: „Маєте доказъ!“ Чехи выдираютъ ему газету и друть. Въ програмѣ окрімъ вдячности для обструкціи нема нѣчого додатного. Бесѣдникъ заповѣдае обструкцію Чехівъ але въ хвили для нихъ догідній.

На тімъ вычерпала ся дискусія надъ деклараційо Кляріого и палата приступила до дискусіи надъ наглыми внесеніями о *внесенє §. 14-ого.*

Перший бесѣдникъ Дашиньскій наводить цѣлый рядъ цѣсарскихъ розпоряджень выданыхъ на підставѣ §. 14-ого и старае ся підставѣ ихъ змѣсту доказати, що они або не були наглій, або нарушили законъ, бо тревало обтяжають населенє Сли хто скаже, що очерканє §. 14-ого немае цѣли, бо люде, що послугують ся насильствами, все ще знайдуть средства на ломанє законівъ, то на се є відповѣдь, що парляментъ повиненъ такимъ людямъ на всякій случай ломанє законівъ утруднювати, а не улекшувати. Цѣлый законъ о одвѣчальности міністрівъ въ Австрії є и юзоричный; усуненє §. 14-ого — та політичне пытанє силы и жита парляменту. Або побѣдить абсолютична сила, бо побѣдить парляментъ. Лише въ той способъ парляментъ може унеможливити кабінетови вступуванє на ту дорогу, якою ступали попередній правительства. §. 14-ый мусить бути знесеный! Сли населенє часами переступить коли законъ, то сейчасъ граютъ манліхеры; але міністрамъ вільно законъ нарушувати, а въ найгіршімъ случаю высилае ся ихъ на пенсію Що-до загальнои політичнои ситуаціи то сторонництво бесѣдника відносить ся до гр. Кляріого зъ повнымъ недовѣремъ. Бесѣдникъ зазначивъ уже, що сли теперѣшне правительство не знайде більшости, то також буде наслугувати ся § 14-ымъ. Сли отже парляментъ не хоче стратити своіи гідности, мусить принята поставленє внесенє. На закінченє бесѣдникъ выступивъ противъ внесеня лѣвицѣ, котре стремить лише до злагодженя того параграфу, а домагае ся безвзглядного его очерканя.

Потімъ п. Кайзеръ мотивувавъ внесенє лѣвицѣ, котре домагае ся заступленя §. 14-ого иншою постановою, обмежаючою той § лише на фактичній случаї наглои конечности. Бесѣдникъ апелюе до більшости, аби голосувала за правомъ и закономъ. Лише въ такімъ случаю Нѣмцѣ будуть могли разомъ зъ більшостію приступити до економічної працѣ. Въ противнімъ случаю правительство буде мусѣло відкликати ся до населеня, а се Нѣмцівъ цѣлкомъ не страхае.

На тімъ дискусію перервано и переведено выборы комісій: працовои и промысловои.

— —

Нинѣ мають відбути ся выборы до спільныхъ делегацій. П. Енгель въ имени молодо-Чехівъ предложивъ нѣмецкимъ посламъ зъ Чехії відновленє компромісу при выборахъ до делегацій. Підля ухвалы молодоческого комітету мають бути высланій до делегацій зъ Чехії: чотири Чехи, чотири Нѣмцѣ и два члены консервативнои великои посѣлости, а яко ихъ заступники: одинъ Чехъ и одинъ членъ консервативнои великои посѣлости. О тій ухвалѣ повѣдомлено п. Перѣльта.

Квотова депутація уконституовала ся вчера, выбираючи головою гр. Шенборна, заступникомъ п. Яворского, а референтомъ рад ника двора п. Бера. Квотова депутація зберe ся зъ угорскою депутацією у Вѣдни дня 19. падолиста.

Комісія для посольскои ненарушимости выбрала головою п. Свг. Абрагамовича.

Коло польске а опозиційній ґрупы польскій.

Пертрактаціи, якій на ґвалтъ розпочали панове зъ кола польского, щобы притягнути до себе польску опозицію и представити правительству одноцѣльну польску галицку репрезентацію [гляди 227 число „Дѣла“] тягнуть ся далѣ, мимо неудачѣ на першій конференціи. Видно отже, що коло польске має въ тімъ великій свій интересъ, хоче для своихъ цѣлей ужити партій опозиційныхъ. Длятого то въ середу продовжувано конференцію.

Ходу дискусіи сеи другои конференціи не знаємо, бо члены кола польского оголосили ей довѣрочною. Вѣдомо лишь то, що ґрупы опозиційній поставили свои жадання, але треба зазначити: инши жадання ставили людовцѣ, а инши стоялівцѣ.

Людовцѣ вручили п. Бѣлиньскому на письмѣ заяву об слѣдуючими жаданями:

1) Свобода підписувани внесень та интерпеляцій ставленыхъ також по-за коломъ польскимъ и свобода старатись також по-за коломъ о підписы для своихъ внесень и интерпеляцій.

2) Свобода промовляти въ повній палатѣ.

3) Можність голосованя по свому переконѣченю.

Заяву сесю підписали: Стапіньскій, Вінковскій, Бойко, Кремна, Забуда, Данелякъ, Шнондеръ.

Дописуватель Kurjer'a lwowsk'ого є переконѣченый, що коло польске не згодить ся на тій жадання и що зъ тыхъ переговоровъ жадного успѣху не буде. Въ пятницю вечеръ мали тій переговоры продовжати ся на конференціи, але здаесь конференція не відбула ся, по вѣстей про ню нема.

Стояловскій розпочавъ на власну руку старанія, щобы его и его приклонниковъ принято до правицѣ яко окремый клюбъ.

Процесъ за галицку Касу щадничу

(Дальше).

Вчера переслухувано дальше свѣдківъ въ справѣ Карпиньского.

Свѣд. Томацкій продавъ Карпиньскому вексель на 600 зр. за 500 зр. Не видить въ тімъ выкористаня, бо яко промысловець привыкъ до такихъ процентівъ. — Свѣдки Кватковскій и Несторовскій не зізнали нѣчого важного. — Свѣд. Бров. Махневскій [властитель выведучого бюра] удавъ ся вувъ за порадою жидівъ до Карпиньского о позичку въ Касѣ. За поруку на 2.000 зр. въ Касѣ, давъ Карпиньскому 150 зр. — Свѣдки: Хенциньскій, Паткевичъ и Шашкевичъ обтяжували своими зізнаннями Карпиньского, що побиравъ векслеву лихву. — Свѣд. Левъ Пуффі [столярь] каже, що затягнувъ вувъ въ Касѣ за „протекцію“ Карпиньского позичку на 44.615 зр. Зъ Карпиньскимъ до послѣднихъ часівъ живъ въ згодѣ и нѣвъ зъ нимъ снѣлку въ підприемствахъ при будовахъ. При розвязці снѣлки давъ Карпиньскому 1000 зр. „відчѣпного“. Свѣдокъ жалуванъ ся передъ Зімою, що Карпиньскій бере порукавичне за жира на векслѣхъ, але се не помогло. Запереченє, мовь-бы робивъ яку пресію на Карпиньского при помочи агента Шестшельского, а вкінци оповідае, що Карпиньскій хваливъ ся передъ нимъ, що обманувъ Нашкевича. — Свѣдки Шустровскій и Малохлібъ не подали нѣчого нового, а Малохлібъ лишь жалувавъ ся на Карпиньского, що за жіро на 1000 зр. давъ ему 200 зр. — По відчитаню зізнань кількохъ неприсутныхъ свѣдківъ предсѣдатель відрочивъ розправу до нинѣ.

— —

Нинѣ [въ суботу] буде переслухана Мальця Стефанія Фурманова, що відограла важну ролю въ житю небіщика Зімы на шкоду Касы. Для характеристики подаемо нашимъ читателямъ „житенисъ“ сеи „дамы“, що въ убогои сѣльскои жидівки добилась за ласками Зімы великопанъства и майна. Актъ обжалованя такъ сю рѣчь представляе:

„Коли такій значній сумы спроневѣривъ Зіма, и то въ часѣ, якъ мавъ більшу платню, насуваесь пытанє: де загрязли тій грошѣ и що ихъ могло поглотити? Отже сю рѣчь слѣдство въ части высвѣтило. Именно стверджено, що Зіма був почитателямъ „гарного пола“. Се, якъ відомо, нелучене є зъ значными кошами, а Зіма въ тімъ був дуже щедрымъ. Ажь до послѣдныхъ часівъ приймавъ вінъ візиты женщинъ, взглядно дѣвчатъ, и то різного стану. За замыкавъ ся зъ ними въ своѣмъ бюрѣ въ годинахъ и позаурядовыхъ. Се ствердили свѣдки.

Особливо знана була відъ довшого часу Мальця, по принятю хресту Стефанія Фурманова [Fuhrmann] vel Форманова яко любовница [ulrzymanka] Зімы. Она называла его „вуйцьомъ“ и часто его відвідувала, а Зіма ложивъ на ню значній сумы, такъ що въ кінцемъ 1894 р. она купила собѣ [за интервенціею Зімы] каменицю у Львовѣ, заплативши готівкою 30.659 зр., а відъ р. 1896. складала въ Краєвімъ банку въ депозитѣ ефекты, пересічно 4½%-ві листы Банку гіпотечного, и сей депозитъ зросъ до 45.000 зр. Крімъ того мала Фурманова выставно уряджене мешканє, а не мала нѣякого занятя. Отже справедливою була догадка, що се майно походить відъ Зімы и за для того переслухано Фурманову дня 13 мая 1899 яко свѣдка.

При переслуханю Фурманова признала, що знакомство ей зъ Зімою сягае до 15 лѣтъ, однакъ тогдѣ при познакомленю зъ Зімою мала вже кільканацять тысячъ зр. зложеныхъ, хочь не мала нѣякои запомоги зъ дому, але [каже] жила дуже ощадно. Дальше доказувала, що до 1894 р. майно ей зросло до такои сумы, що могла купити каменицю за высше якъ 30.000 зр. и крімъ сего лишилась ѣй значна квота. Однакъ рѣшучо заперечувала, мовь-бы ей майно походило відъ Зімы; оно було відъ иншихъ особъ, котрыхъ она выявити не бачить потребы. Оповідала що відъ Зімы не діставала нѣколи значнѣйшихъ датківъ, вінъ дававъ ѣй тілько менший квоты на житє и то рѣдко, а датки сій не перевышали 100 зр. Зіма, каже, не зналъ нѣчого о ей майнѣ. Ті зізнаня Фурмановои показали ся въ часѣ дальшого слѣдства цѣлкомъ незгідными зъ правдою, а заложеній були Фурмановою зъ розмысломъ и зъ цѣлою свѣдомостію. Зъ документівъ зложеныхъ до актівъ, якъ и зъ зізнань свѣдківъ представляе ся житє Фурмановои и властиве жерело майна осьякъ:

Мальця Фурманова є дочкою убогою а численною родиною обтяженою гандлара зъ Яхторова Герша Фурмана. Зъ причины недостатку въ родинѣ опустила Мальця, мающи 16 лѣтъ, дімъ родинный и удала ся на службу до Львова. Тутъ замешкала зъ початку у природнои своеи сестры Сары Штромеровои, а по короткімъ у неи побутѣ пійшла на службу. Зъ дому прибула до Львова такъ безъ нѣчого, що Штромерова мусѣла ѣй купити черевики. Въ слѣдуючихъ лѣтахъ жила „весело“, все змѣняючи мѣсце побуту. Въ р. 1888, будучи въ домѣ розпусты, принесла разъ и другій разъ по 50 зр. и говорила, що дістала тій грошѣ „відъ директора шпаркасы“ и заявила, що сей директоръ „бере ей на удержанє“. Тогдѣ нанявъ собѣ особне мешканє при площи Стрѣлецкій, а властитель вынаймавъ ѣй цѣдъ условіемъ, що крімъ Зімы не буде нѣкого приймати. Песя Аксель [послугачка Фурманової] зізнала, що Зіма приходивъ до Фурмановои що дня вечеромъ, даваючи грошѣ на цѣле ей удержанє, а крімъ того по 200 до 300 зр. наразъ, и крімъ Зімы нѣхто до неи не приходивъ. Сама Фурманова оповідала передъ нею, що Зіма дае ѣй богато грошей, а она складае до Касы ощадности; Зіма вымагае за се, щобы не выходила зъ дому и зъ нѣкимъ не зносила ся. — Въ р. 1893 спровадилась Фурманова до дому при ул. Подлевского, де займала три покоѣ зъ нижою и платила 33 зр. мѣсячно. По роцѣ взяла иншє мешканє въ тій самій каменици на 39 зр. мѣсячно. Цѣле нове уряджене и умебльованє закупивъ для Фурмановои Зіма и заходивъ до неи що дня та засиджувавъ ся до пізнои ночи: Зіма мавъ навѣть ключь відъ брамы, хочь тамъ не мешкавъ. Зіма називавъ Фурманову при чужихъ „кузинкою“, а она его кликала „вуйцьомъ“.

При кінци 1894 р. наступило купно каменицѣ при ул. Пашковского відъ Альфреда Дзіковского. При сімъ купнѣ був Зіма оглядавъ каменицю, переводивъ зъ Дзіковскимъ обрахунокъ, заслоняючись передъ Дзіковскимъ тымъ, що Фурманова є сиротою [бідна „сирітка!“], вінъ правъзъ ей зъ Чернівцівъ и відъ ей родины „выпроцесувавъ“ кільканадцять тысячъ зр., котрій по уложеню въ Касѣ ощадности зросли до такои сумы [на знижь 30.000 зр.] Зізнаннями свѣдківъ ствержено, що и черезъ весь той часъ, якъ Фурманова мешкала при ул. Подлевского, мавъ Зіма зъ нею зносины, а она зъ нѣкимъ иншимъ постійно не зносила ся и навѣть за для того жалувалась на Зіму, що вінъ „держитъ ей въ мурахъ, не позваляе ѣй нѣгде выіхати“.

Відъ часу, якъ Зіма взявъ Мальцю на удержанє яко любовницю, зірвала она цѣлкомъ зъ своею родиною. А коли одного разу ей отець, вертаючи изъ шпиталя у Львовѣ, и найшовъ до неи яко до дочки зъ прошенемъ о запомогу, она казала поліціи выкинути его зъ свого дому, яко „влѣзливого жида“, а при тімъ сказала: „Я выйшла зъ дому нага и боса, нѣчо вамъ не маю завдячити, а що маю, то все відъ Зімы и зъ того нѣчо не дамъ!“

Тілько каже о проворній Мальци акть обжалованя.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **„Основа“, товариство украиньско руской політехнічной молодежи**, устроює дня 4. п. ст. листопада вечерницѣ зъ танцями въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ зъ смычковою музыкою. На сій вечерницѣ комітетъ высилае особній запрошенія, хто-бы однакъ чи то взъ-за похибки, чи за-для браку адресы запрошеня не одержавъ, зволитъ ласкаво зголосити ся до тов. „Основы“, Сикстуска, 33, I. Строй візитовый, вступъ на салю 70 кр., початокъ точно о 8½ вечеромъ. — За Комітетъ *В. Т.*

— **Зъ Долиньского пишуть намъ:** Рѣкъ цѣлый урядувало староство наше зъ рускими урядами парохіяльными по руски, такъ що священники руский не потребували входити зъ нимъ въ жадній прикрій зъ того взгляду колізіи. Нагло нѣ зъ сего нѣ зъ того звинае оно хоругвку, цофае ся взадъ и зновъ зачинае давну исторію польскои урядовои переписки зъ рускими урядами парохіяльными, и то не лише въ справахъ метрикальныхъ, але и въ податковыхъ! Взагалѣ настала зновъ система вызываня!... Маємо повну надѣю, що въ виду того духовеньство патріотичне нашого повѣту не окаже ся рівнодушнымъ, нерадивымъ и гнучкимъ, мовь та тростина, але непоколебимымъ мовь та гранітна скала, о котру зъ встидомъ відобють ся всѣ громы полоскій. Именно належитъ поступити точно usque ad finem підля инструкціи „Народноі Рады“ помѣщенои въ 168 ч. „Дѣла“ зъ дня 29 липня (10 серпня) с. р. Памятаймо: въ солідарности сила! въ вытревалости побѣда! Такожъ незалежно відъ того повинній оба деканаты, болехівскій и перегиньскій, пійти слѣдомъ другихъ деканатівъ: підписати на соборахъ деканальныхъ відповѣдный меморіялъ и выбрати делегатівъ въ цѣли доручення того-жь Впр. Архіереви.

— **Вѣсти зъ Коломыѣ.** „Народный Домъ“ [якъ пише тамошна „Рус. Рада“] величавый будынокъ на два поверхи стоить уже відъ

дахомъ, хочь не готова ще нарѣжна копула, котра має становити украшеня будынку и має взносити ся по надъ будынокъ о кѣлька метрѣвъ высше. Теперь ведуть ся роботы мулярскій: склеплять ся цивницѣ и кладуть ся камѣнні сходы зъ долины ажь до поду. Розумѣе ся, на будову сего дому затягнено значну суму довгу. — Братство св. Арх. Михаила купило сими днями для Бурсы гарну реальность при улици Шевченка, зложену зъ двохъ малыхъ деревяныхъ домкѣвъ и одного мурованого та зъ хорошимъ плацомъ пѣдъ будову за 5.005 зр. — П. Юліанъ Насальскій, професоръ рускои гімназіи купивъ вѣдъ жида дѣмъ при улици Мицкевича [побѣчь польскои бурсы] за 3.000 зр. — Вже при кѣнци сего року заведе ся въ Коломыи газове освѣтленя; будынки фабрики газу вже готовѣ, а теперь укладають по улицяхъ провѣдни руры зелѣзнѣ.

— **Управу ц. к. старост**ъ поручивъ міністеръ справъ внутрѣшныхъ: старостѣ гр. Генр. Морстинови управу новоутвореного староства въ Переворску а секретареви намѣстництва Павлови Дереновскому управу староства въ Добромили.

— **Польонізація у вѣйску.** Зъ Тернопольщины пышуть намъ: Наголовокъ той може выглядати дивно, бо коли знаежить ся, що армія есть одноцѣльна, нѣ польска, нѣ руска, нѣ ческа, нѣлка зъ краѣвъ заступленыхъ въ радѣ державнѣй, а творить одну цѣлость, на потру нѣякій народъ якихсь особливыхъ претенсій зъ якого небудь титулу мати не може, и она не придѣлена пѣдъ управу якого-небудь краю коронного а має свою власну управу, — то здавалось бы, що тутъ уже всяка сторонничость выключена бути повинна. Такъ здавалось бы, але такъ не есть! тутъ робить ся рѣзница на народы вывысшеній и упослѣдженій, а тутъ веде ся такъ, немовь-бы войско стояло пѣдъ управою політичного краевого. На примѣръ, наводжу 15-ый полкъ пѣхоты тернопѣльскій. Кождый знае, що Тернопѣль не на Мазурахъ а на Руси и вояки зъ Тернопѣльщини ине Мазуры а Русины, а прецѣнь мова полкова того полку есть польска, по польски проводить ся присяга Русинамъ-жовнѣрамъ и по польски учать ихъ въ школѣ. Чей-же такъ не наказуе дидактика, але політика, и Русины за-для політики мусять чути ся покривджеными въ своихъ чувствахъ національныхъ и терпѣти въ науцѣ, морочачи собѣ голову польщизною. Коли проголошуе ся, що войско політику выключае, що радѣ бы мы, щобы принцинъ той приложеный бувъ и до Русинѣвъ, щобы тутъ панувала справедливость. При нагодѣ теперѣшнои дискусіи въ радѣ державнѣй надъ законнымъ уладнанемъ справы языковои пѣднесмо повышу обставину и просимо нашихъ независимыхъ послѣвъ, щобы ся въ радѣ державнѣй порушили.

— **Зъ „Руской Бурсы ремѣсничои и промысловои“ у Львовѣ.** Звертаемо увагу интересованыхъ, що въ львѣвскѣй ц. к. школѣ промысловѣй розпочинають ся зъ 1-имъ падолиста 1899 пѣврѣчній курсы для ученикѣвъ мулярства, тесельства и каменярства. Курсы тѣ кѣнчать ся 31. марта, а тревають: для ученикѣвъ мулярства пять пѣврочій, для ученикѣвъ тесельства и каменярства три пѣврока. На курсахъ тыхъ можна набути вѣдомостій потрѣбныхъ до зложеня испыту на концесіонованого майстра мулярского, тесельского або каменярского. До принятя на тѣ курсы треба предложити: а) метрику уродженя на доказъ, що ученикъ скѣнчивъ 14 рѣкъ житя; б) свѣдоцтво шкѣльне зъ укѣнченою въ добрымъ поступомъ шестою клясою шкѣлъ народныхъ або выдѣловыхъ, або другою клясою, шкѣлъ реальныхъ взгляднѣ гімназіяльныхъ. Выстатчае такожь свѣдоцтво увольненя вѣдъ обовѣязного учащаня до шкѣлъ народныхъ по вѣдбутѣй шестилѣтнѣй науцѣ; але въ тѣмъ случаю мае ученикъ зложити доказъ знаня языка нѣмецкого на стѣлько, скѣлько посѣдають его ученики по скѣнченю шестои клясы школы мѣскои; в) коли ученикъ по укѣнченю высше наведеныхъ наукъ не учащавъ до школы довше якъ шкѣльній ферій, то треба предложити свѣдоцтво моральности; 2) свѣдоцтво двохлѣтнои практики у концесіонованого муляря, теслѣ або каменяря. При вписѣ належить зложити 1 зр. вписового а 2 зр. оплаты шкѣльнои. Записы въ днихъ 2, 3 и 4 листопада

— **Зъ Старои-соли:** Зъ днемъ 1 н. ст. падолиста с. р. вѣдчиняе ся въ Старѣй-роцѣ, т. е. въ дольнѣмъ передмѣстю Старои соли *торговля мѣшаныхъ товарѣвъ* у власнѣмъ домѣ. Сподѣваемо ся, що всѣ дохрестій Всч. отецъ духовній и самій зволять побирати товары зъ сеи торговлѣ, и заохотять до того своихъ парохіянъ. Неменше надѣемось на интеліґенцію старо-сѣльску. — За Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ *Конст. Гриницевичъ*, парохъ и предсѣдатель читальнѣ.

— **Спѣръ о директуру** въ львѣвскѣмъ **музичнѣмъ товариствѣ**, що то выкликавъ завязту борбу мѣжь сторонниками двохъ кандидатѣвъ, Мельцера и Солтиса, уже такъ якъ бы закѣнчивъ ся. Выдѣлъ товариства, якъ вѣдомо, выбравъ бувъ директоромъ Мельцера, а выбѣръ сей мали затвердити загальній зборы [д. 29 с м.] А Мельцеръ, здогадуючись, що выбѣръ не буде затвержденый зборами, внесъ резиґнацію зъ директуры, отже оставъ ся самъ одинъ Солтисъ.

— **Жидѣвско-польскій центральный комітетъ выборчій** затвердивъ вчера кандидатуру п. Володислава Ґурки, бурмістра мѣста Равы, на посла до сойму зъ равского округа.

— **Зъ Яворѣвщины** приѣздила дня 26 с. м. до Станиславова до Преосв. епископа Шептицкого депутація, зложена зъ вѣсьмохъ членѣвъ яко делеґатѣвъ духовеньства, шляхты мѣщанъ и селянъ, щобы вручити владицѣ адресу зъ кѣлькома сотками пѣдписѣвъ. Проводивъ депутаціи віцепрезесъ рады повѣтовои п. Конопка зъ Шкла, котрый промовивъ до владики въ имени депутаціи и повѣту яворѣвского.

— **Адвоката д-ра Бзрецкого зъ Делятина и его писаря жидка Цінза** увязнивъ станиславѣвскій судъ, якъ показуе ся, за обманьства при набуваню селяньскихъ грунтѣвъ, особливо у Ворохтѣ. Той адвокатъ мавъ перше канцелярію въ Судовѣй Вишни и бувъ тамъ суспендованый, а вже и яко адвокатъ въ Делятинѣ мавъ карный процесъ за обманьства та якось выкинувъ ся Цѣкаво, якъ теперь ему пѣйде...

— **Зъ Бѣбрки пишуть намъ:** Въ суботу 21-ого с. м. вечеромъ по шабасѣ выстрѣлы моздѣрвій при урядѣ громадскѣмъ возвѣстили нашому мѣсточку, що зъ ласки вашихъ сферъ та політики нашихъ податливыхъ провѣдирѣвъ, по довгихъ пѣдготовленяхъ надано ему — чи то, хочу сказати, выбрано бурмістра п. М. Полля, Поляка, пенсіоновано майора, а на его заступника п. І. Залогу, Русина, для вдоволеня насъ.. Зразъ потѣмъ панове радній пѣйшли до касина и тамъ сей вельми важный актъ въ исторіи мѣста затвердили, яки подобаетъ, конячкомъ и пивцемъ изъ шинкою... Благодять и се для насъ мѣщанъ. Досыть уже комісарѣ нассали ся нашои кервавицѣ, може теперь вѣджиемо и по'ячимо новый ладъ. А сего мы майже певній Бо ось майоръ — ранга вже не абы-яка, отже й запорука для насъ гарна. П. бурмістръ, надѣемось, возьме ся щиро та умѣетно [?] до поправы надпаранного маетку громадского. Возьмесь и до вичины Мѣжь иншимъ чей-же подбая, що мясо подешевѣе та красше буде, нѣжь доси; що высхнуть „пахущѣ“ ставки на ринку та по заулкахъ жидѣвскихъ; що лямпы ясно освѣтять улицѣ й мосты, абы було видно, де кучы камѣня, ямы, дѣры й ровы, въ котрыхъ можна ноги поламати; що „браця мойжешового“ перестануть напастувати привѣзжаючихъ на торгъ селянъ въ бѣлый день, майже въ очехъ мѣскои сторожѣ; що „доростаюча потѣха Израиля“, высыпавши ся зъ хайдерѣвъ буде спокѣйно переходити улицями, особливо въ суботу, та не зачѣпати христіянъ; що мѣска сторожа буде добре и точно сповняти свои обовязки, замѣсть высиджувати цѣлыми днями бездѣльно въ своѣмъ будынку; що женьска школа буде вже разъ докѣнчена; що каса громадска наповнить ся срѣбломъ по самій береги, бо теперь въ нѣй и зъ свѣчкою не знайшовъ бы въ нѣй хочь бы зломаного фенника; що и... Але всего й не скѣнчивъ бы. Отже на конець мабуть не вѣдъ рѣчи буде пожелати п. бурмістрови „доброго апетиту!“ — коли ему запахли смачній шкварки пѣдъ сей часъ, коли мы будемо мусѣли сербати політичи автономічну терпку бевку. Поживемо, побачимо — *Грицьо Саламаха* мѣщанинъ.

— **Огонь** выбухъ дня 22 с. м. въ Лопушнахъ [пов. золотѣвского] и знищивъ 3 загороды селянскій зъ цѣлымъ сегорѣчнымъ зборомъ. Причиною огня було курене тютюну; шкода 2.000 зр. и не обезпечена. Погорѣлцѣ обезпечувались давнѣйше въ якѣмсь угорско-жидѣвскѣмъ товариствѣ, а опѣсля перестали. Дивне, що многій нашій селяне ще обезпечують ся въ чужихъ товариствахъ, забуваючи на нашъ „Дньстеръ“. Многій зновъ нѣгде не обезпечують ся, а въ выпадку нещастя лише збѣльшають число галицкихъ нуждарѣвъ и ходять за прошенымъ хлѣбомъ. Часъ вже опамятатись нашимъ людямъ и для власного добра обезпечувати свое майно. А обовязкомъ кождого Русина е пѣддержувати свѣй „Дньстеръ“! — *Н.*

— **„Уржанловый єзыкъ“** давъ нагоду и черновецкѣй Gazet-ѣ polsk-ѣй высказати одну непохитну правду, и то дуже дотенно. Дѣе ся въ малѣмъ мѣсточку въ Галичинѣ. Полїцай бубнить на ринку, люде сходять ся, а сторожь безпеченьства говорить: „Цобисьце вйдзелї, цобисьце слишелї, цобисьце не музїлї, жесьце не слишелї, же пан бурмищ і пан староста нев... [ту урвавъ на хвилю, бо случайно захлиснувъ ся]... казалї вивешащь..“

— **Въ справѣ процесу пословъ Вахнянина и Каратницкого** противъ редакторѣвъ Monitor'a и Галичанина о обиду чести доносять намъ, що посолъ Каратницкій вѣдступивъ вѣдъ процесу, а полишивъ ся самъ одинъ посолъ Вахнянинъ. Розправа, якъ вѣдомо, вѣдбуде ся дня 10 н. ст. падолиста передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ.

— Черновецка „Буковина“ одержала зъ Вѣдня про **ґрафа Ивана Шептицкого**, новоименованого члена палаты панѣвъ, таке письмо: „Мѣжь новоименоваными членами палаты“ панѣвъ зъ Галичины находить ся ґрафъ Иванъ Шептицкій, батько станиславѣвского руского епископа, котрый, якъ доносять згѣдно всѣ часописи польскій, склад въ свое приречене въ палатѣ панѣвъ въ языцѣ польскѣмъ. Зъ сей нагоды мусимо высказати щырый жаль, бо вѣдъ батька руского Владики маемо право сподѣвати ся чогось иншого. Наколи епископъ станиславѣвскій о. Андрей Шептицкій заявивъ публично и торжественно въ своѣмъ першѣмъ пастирскѣмъ посланю до „свого руского народу“, що вонъ е „Русиномъ зъ дѣда-прадѣда“, то такъ само и найблизша его рѣдня, а передовсѣмъ его батько, бодай вѣдъ того часу всюда и все яко Русинъ выступати повиненъ. Надѣемось що въ будучности сего вже бѣльше не буде, щобы хто зъ родины Преосвященого станиславѣвского Владики дементувавъ публичну его заяву, пѣдъ взглядомъ національнымъ котру всѣ Русины приняли зъ такимъ одушевленемъ, бо лишень clara pacta, claros faciunt amicos“.

— **Дрѣбній вѣсти.** Выдѣлъ Бурсы св. Ивана Хрестителя въ Дрогобичи устроюе дня 1 падолиста с. р. о годинѣ 8½ рано въ дрогобицкѣй церкви св. Троицы поминальне богослуженя за помершого въ Перемышли д-ра Василя Кебузиньского, благодѣтеля дрогобицкои Бурсы. — Степень доктора правъ одержавъ на львѣвскѣмъ университетѣ п. Алекс. Тим. Лысякъ родомъ зъ Камѣнки-Липника въ Галичинѣ. — Начальный директоръ почтъ, радникъ двора Ив. Сеферовичъ вернувъ зъ Вѣдня до Львова и обнявъ урядованя. Радникъ двору проф. д-ръ Л. Ридигеръ повернувъ до Львова изъ зѣѣзду хірургѣвъ въ Парижи. — Въ стирійскѣмъ Градци арештовано 27 мѣщанъ, мѣжь ними кѣлькохъ казарникѣвъ и реставраторѣвъ, за газардову и фальшиву гру въ карты; они оббирали селянъ, що приходили на торгъ до мѣста.

Наука, штука и література.

— **Народно руский театръ въ Коломыи.** Въ второкъ 24 го с. м. выставивъ нашъ театръ „Попихайла“ [Popychadło], комедію зъ танцями въ 5 дѣяхъ І. Шуткевича, въ перекладѣ п. Стадника, артиста нашои трупы, грану зъ великимъ поводженемъ и узнанемъ въ Варшавѣ, Львовѣ и Краковѣ, а на жадане публики кѣлька разѣвъ повторено. Рѣчь дѣе ся въ Варшавѣ за нашихъ часѣвъ. Станиславъ Жаровскій, студентъ университету, що удержуе ся переважно зъ лекцій, молодець-ідеалістъ милосердить ся надъ долею Марії, дочки сторожа Яна зъ першого подружя, котра була у своои мачухи Маргареты справдѣшнымъ „попыхайломъ“, гѣршь служницѣ. Студентъ, вѣдчувае въ Маріи самій гарній приметы серця и душѣ, займае ся ей образованемъ. Вѣдносины мѣжь тыми молодыми людьми е зовсѣмъ идеальнои натуры, хотяй серця ихъ лучить утаюване почуте взаимнои любви. Тое чувство заставляе студента опѣкувати ся по батькѣвски ей долею: вонъ примѣщуе биля своеи кватиры ей враз изъ батькомъ и платить за нихъ чинш, коли побуть ихъ зѣ злющою мачухою въ однѣмъ мешканю ставъ ся неможливымъ. Тымчасомъ на Марію кинувъ окомъ баронъ Евгеній Здобыньскій, що зъ порученя своеи кузинки ґрафини Островскои мавъ вѣдвѣдати студента и просити его на инструктора для ей сына. Баронъ, шукаючи кватиры студента, зайшовъ припадкомъ до мешканя сторожа Яна и его дочки Марії, а сподѣваючи ся приднати ей легко для своихъ цѣлій, бере ся за выпробованій способы: посылае Маріи дорогій дарунки, а свого мнимого суперника, студента Жаровского, хоче вѣдъ нея усунути анонімами, выслаными до опѣкуна Жаровского, слабовитого вѣдвця, властителя дѣбръ, и до самого студента. Въ наслѣдокъ анонімы рѣшае ся Жаровскій выманяти Янови и Марії мешканя деинде або самому выпровадити ся; на розмовѣ въ тѣй справѣ зъ Маріею приловивъ его мимоволѣ опѣкунъ и гадаючи, що то любовній сходины, попадае въ великій гнѣвъ и кривдить словами студента и Марію. Студентъ обѣймае лекцію у ґрафинѣ и тамъ дѣзнае ся зъ устъ барона, наче-бъ то Марія приняла вѣдъ него дарунокъ. Студентъ, що бувъ досыть певный чести Марії, при першѣй стрѣчи зъ нею робить ѣй тяжкій, а незаслуженый докѣръ. Тымчасомъ дарунокъ оставъ ся бувъ справдѣ въ домѣ батька, але безъ ей вѣдомости: она була невинна. О той ей невинности довѣдуе ся небавомъ студентъ; баронъ, переконавшись о ей незвычайнѣй честности, починае вѣдноситись до нея зъ почестію, а опѣкунъ студента, дѣзнавши ся случайно о всѣй правдѣ, позваляе на женитьбу студента зъ Маріею.

Въ штуцѣ нема нѣчого неимовѣрного анѣ въ засновку анѣ въ цѣлѣмъ переведеню и она може довго держати ся на сценѣ.

Выведене ей выпало тутъ дуже добре. Всѣ ролѣ, такъ головній якъ и поббчній, були знаменито обсаджені и вѣдограні. П. Стадникъ [студентъ] показавъ, що своею ревностію и жаромъ для артистичнои штуки може стати ся небавомъ окрасою нашои сцены. Лише трохи менше деклямованя и патосу. За те годить ся пѣднести такъ у него, якъ и у иншихъ нашихъ артистѣвъ молодыхъ и старшихъ, що ролѣ своихъ выучують ся дуже гарно. Пѣдповѣдача не чути, бо навѣть его й не треба. Не знаемо, скѣлько въ тѣмъ заслуги належить ся приписати п. директорови Гембицкому, хочь безъ доброи волѣ и почутя обовязку самыхъ артистѣвъ навѣть и дирекція въ тѣмъ взглядѣ богато вдѣяти не могла бы. П а Гембицка [Марія] такожь ще трохи деклямуе, але за кождымъ разомъ слѣдный у нея поступъ въ грѣ. Панѣ Осиповичева [сторожиха Маргарета] лѣпше не могла вѣддати своеи ролѣ; такъ само пп. Ольшаньскій, Шеремета и Юрчакъ. П. Полѣщукъ въ ролях аристократа покаазуе ся дуже доброю силою, а п. Нижанковскій [опѣкунъ студента, властитель дѣбръ] гравъ зовсѣмъ природно; въ жадній зѣ штукъ, граныхъ въ Коломыи досѣ, вонъ не гравъ такъ знаменито, якъ въ „Попыхайлѣ“. П а Бучманѣвна вѣдограла ґрафиню такожь зовсѣмъ поправно. — *О. М—а.*

Господарство, промысъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

„Ґазета Львівска“ оголошуе публичне розписане достави деревляныхъ матеріялівъ, яких ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ у Львові буде потребувати на рік 1900. — Дотичні оферты, зладжені на приписаныхъ бланкетах, належить внести найпізнѣйше до 15. падолиста с. р. до годины 12. в полудне до згаданої ц. к. Дирекції у Львові, де можна дістати бликші условія сеї достави, як і дотичні взори оферт.

В окрузї ц. к. Дирекції зелѣзниць держ. в Кракові передасть ся дня 25. жовтня с. р. до пополудня **ужитку** новозбудовану зелѣзницю з Хабівки до Закопаного. Поѣзди мішані чч. 6151 і 6152 будуть задержувати ся в стациях взгл. перестанках Раба вижна, Сѣнява, Лѣсок, Новий Торг, Шафляри, Білий пасць, Дуполонин і Закопане. Стациї Закопане, Новый Торг, Сѣнява Раба вижна отворено для загального руху, а перестанки особові Поронин, Білий Дунаєць, Шафляри і Лѣсок для обмеженого руху особового і пакункового з користанем ладованя наборів цїловозових за попереднім дозволом ц. к. Дирекції зел. держ. в Кракові. Перевіз матеріялів вибухових на тім шляху виключений. Зимовий розклад їзди есть слїдуючій: Поїзд мішаний ч. 6151 відїздить щоденно з Закопаного о год. 9 рано, з Поронина о 9·24, з Білого Дунайця 9·38, з Шафляр 10·02, з Нового Торгу 10·22, з Лїску 10·40, з Сѣнява 11·14, з Раби вижної 11·38, в Хабівцї есть о 12 в полудне. Противний поїзд ч. 6152 відходить з Хабівки о год. 2 пополудни, з Раби вижної о 2.28, з Сѣнява 2·47, з Лїску 3·18, з Нового Торгу 3·37, з Шафляр 3·52, з Білого Дунайця 4·20, з Поронина 4·40, в Закопанім есть о 5 пополудни. При повышших поїздах суть на-разї тілько возки 2-ої и 3 ої клясы. Для вигоди подорожних подае реставрация на двірци в Хабівцї вчорі обіду теплі страви.

Послѣдній вѣсти.

Въ палатѣ **пословъ** переведено вже нинѣ выборъ до делеґацій. Правиця хотѣла [абы показати трохи зубы правительству] перевести тѣ выборы ажь въ падолистѣ, однакъ [якъ кажуть, въ наслѣдокъ телеґрамы цѣсаря до Яворского] правиця згодилась на выборы нинѣ. Зъ Нѣмцѣвъ за недопущенемъ тыхъ выборѣвъ були лишь шенерѣвцѣ. Зъ Галичины выйшли зъ выбору: Евг. Абрагамовичъ, Соколовскій, Поповскій, Єнджейовичъ, Дѣдушицкій, Яворскій и Охримовичъ [не Барвѣньскій?], а на заступниковъ: Сапѣга и Рошковскій. [Рутовскій и Левицкій перепали въ колѣ польскѣмъ.]

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 28 жовтня. Въ рѣзныхъ мѣсцевостяхъ провінціи вѣдбуваютъ ся дальшій демонстрациі. Въ Кладнѣ поліція и жандармерія розбігнала 3000 демонстрантѣвъ. На демонстрациях терплять жиды, котрымъ выбиваютъ шибы.

Любляна 28 жовтня. Slovenski Narod довѣдуе ся, що въ буджетѣ на 1900 рѣкъ буде вставлена позиція на розширене низшои словѣньскои гімназіи на высшу.

Лондонъ 28 жовтня. Зъ Капштадту доносять, що англійскій вѣйска выступили зъ Чемберлі и побили вѣддѣлъ Бурѣвъ, забираючи имъ при тѣмъ двѣ арматы. До Преторіи привезено потопену шкадрону англійскихъ гузарѣвъ и девять офіцирѣвъ. Давнѣйша вѣсть, що пѣдъ Глянке забрано Бурамъ 5 гарматъ, показуе ся непрадивою. Англійска армія просто утѣкла зъ своихъ позицій мѣжь Глянсу и Дунде.

Парижъ 28 жовтня. Правительство думае назадъ тымъ, чи выслати до полудневои Африки трохи ки военораблѣ.

Надѣслане.

Спеціяліста недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

виконуе хемічно-мікроскопічній розслѣды змѣсту тыхъ органѣвъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улици **Театральній 23** (въ будынку графа Скарбка). 577 2—4

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій паперы цѣнній и монеты

по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи. 874 [4]

ЛИПЕ

въ реставрациї **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Смажаній легки	12 „
Фляки	12 „
Пѣджка толча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣркованѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моеи реставрациї, даю вѣдбиркачкамъ марки. — Найлѣпшій пивко по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 128—? Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Фізитикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовицях пишеть Галицкою

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокле, телескопы, барометры, термометры, вѣзкій ареометры, пересклоны, лупы, компасы, райсцайги, теплемѣрничій, піоны, лібелѣ, нівометры и т. п.

Уряджене дзвінкѣвъ електричныхъ.

Всякій кампанія полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4617

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4 за 100 метрóвъ вразъ зъ клюбками до утриманя. Сѣтка дротяна лякирована до заслонъ вóконъ по 1 зр. за метеръ квадратовый

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Новóсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ**, ножóвникъ, Львóвъ, Галицка ч. 6.

Фóльварокъ 11 моргóвъ

заразъ до спродана.

Вѣдомóсть: *А. З. Соколóвка Ожидова.* 402 2—3

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбóльшій выбóръ дергъ на конѣ у такожъ диванóвъ, хóдникóвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лóжка и т. п. находить ся въ складѣ диванóвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пóльги въ сплатахъ, пóсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÓВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разóвъ премióване.)

Въ сѣмъ тыждни 6 до побачення:

ШЛЕЗВИКЪ.

Вступъ 10 кр. 95

1/1 натуральной величины

Оріґінальний анґлійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, досконалй, вглубленó шлюсованій, вымострений, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленó шлюсована зр. 1.50 а 1/1 вглубленó шлюсований зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченствомъ зъ здóймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчення лиця пóдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вóстре найделікатнѣйше 4/4 вглубленé вышлюсоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рóздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

2 анґл. бритвы одер лавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Малковѣ.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ дiямантовой стали; попередно присланымы я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрáдникъ парохъ въ Купичничахъ.

Подóбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковой.

О. Полянъскій, парохъ Юровець.

Кир. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рóзныхъ кругóвъ.

Патентованй прилады до бóды.

Анґлійска марка „Sheffield". Prima якóсть зъ колодками зъ рога, або кости, вóстря шлюсований. Вóстри не выпадають анѣ не розховстують ся навѣть въ кипятку. Туанъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по 1/2 туана пары. D. 54 51—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Анґлія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Постéль

найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацóвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львóвъ Коперника ч. 5.

839 9—45

---

4 3/4 кіло кавы

netto безъ оплаты порта за послѣплатою або за передплатою, гаранґ. найлѣпшій товаръ.

Африка Монка, перл.	зр.	3·55
Сантосъ знамен.	„	3·50
Сальвадоръ, зелена знамен.	„	3·35
Цейлонъ синаво-зел. знам.	„	5·25
Золота Ява жовтава, знам.	„	5·10
Перлова знаменита	„	5·10
Араб-Мокка найзнам., аром.	„	5·35

Цѣнникъ и тарифа цлова gratis.

Ettlinger et Co. Hamburg.

318 8—?

Отсимъ маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, высоку Шляхту и ц. к Войсковóсть, що вóдбувши спеціяльній студія на поли техники фотоґрафічнои за границями краю а въ особенности въ Парижи, обмавъ и въ посѣданю

Заведенє фотоґрафічне

І. ГЕННЕРА

при ул. Академічній ч. 18 у Львовѣ

Заведе я якъ такожъ кліше давнѣйшихъ знямокъ, т. є. вóдъ заложенія заведеня якъ до нинѣшнои пóры, набувъ я на выключну власность упорядкувавши цѣлый запасъ — тому семъ въ можности по цѣнахъ значно зниженыхъ вóдповротно достарчати дальшихъ примѣрникóвъ кождого знимку тутешнего заведеня. Цѣны такъ самыхъ знимкóвъ, якъ и всѣхъ побóльшень — а особливо дальшихъ замовлень зъ давнѣйшихъ знимкóвъ я вóдповѣдно зниживъ.

Зъ повнымъ поважанемъ

Іосифъ Попель

наслѣдникъ и властитель Заведеня арт.-фотоґрафічного

І. Геннера

Львóвъ, ул. Академічна ч. 18

P. S. Заведенє отворене щоденно вóдъ год. 8 рано до 7 вечеромъ, въ недѣлю вóдъ 8 рано до 4 пополудня безъ огляду на погоду.

351 8—10

Артистично-рытовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ въ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вóдъ 1 зр. и вышше. Стампілѣ металевй и кавчуковй, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литй и ґравированій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вóдворотною почтою. 221 42—52

Такожъ

и на сплаты частинній

безъ пóдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣляких можливых родóвъ диванóвъ, фіранокъ, портіеръ, хóдникóвъ, капъ, коцóвъ, ковдеръ и дергъ на конѣ.

Спеціальный вóддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванóвъ и портіеръ. Высортованй диваны и портіеры, а такожъ много решткокъ хóдникóвъ по баєчно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытанія адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Маґазину

„Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

До Всечестного Духовенства!

Прочь зъ жидóвскою блаґою!

Пóдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тóлько у своихъ!

Выробы ножóвничій, захваленый шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяц.*

Бритвы анґлійскій, власній, силѣзіенскій и швайцарскій зъ великóмъ выборѣ въ цѣнахъ вóдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надася ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або звернy грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся.] Геннельса въ охоронниками, цѣна з футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ, ножóвникъ

Львóвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножóвничій въ моѣй роббтни выконый. 843

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы

поручає по цѣнахъ умѣренныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кроска

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ аґентóвъ анѣ пехатинкóвъ не высылаємо. 2 39—52

СКЛАДЪ и РОБÓТНЯ ФУТЕРЪ

Братóвъ Любельскихъ

при ул. Валовóй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаємо на сезонъ зимовый свій свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкóрахъ, якъ такожъ готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрóвъ, зарукавкóвъ, шапокъ, бранищъ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ Рóвножъ удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрыта футеръ и продаємо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 350 4—15

☞ Цѣнники даромъ и оплатно. ☜

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИҐЕРА

членковой и обручковй, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегулювани якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантією

Зінґера ручнй вóдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнй вóдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готóвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстрациями пересылаю на жаданє даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

397 62—?

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октобр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна должинѣ и величини каюти якъ и цѣна скорости и елеґанціи выходу.

Без ъ эыску

по цѣнѣ выробу

даємо правдиво по американьски платированый

Годинникъ Plaque ремонтоаръ

зъ подвóйною кувертою, абы его тутъ завести Даємо сей годинникъ яко реклámу для фабрики по вѣдь кошту и се рѣдка нагода для всѣхъ хто хоче набути якъ бы золотый вóдъ золота и невóдрóзнимый годинникъ по неймовѣрно дешевóй цѣнѣ

8 ґульденóвъ.

8 зр. 8 зр.

Веркъ сего годинника є дѣло штуки а мякій золотый годинникъ, що коштув 8 зр. не мав лучшого верку. Сильнй куверты платированій пóсля найновѣйшого способу 18 каретовымъ золотомъ и тому не тратять золотой барвы. Кождый годинникъ передъ высылкою точно выпробувавшись и заосмотрюючись оріґінальною посѣдкою ґарантій на 3 роки. Найлучшою ґарантією за солідность сего годинника є те, що обовязуємось грошѣ зараз и безъ обтягненя вóдослати єли-бы не подобавъ ся.

Центральне мѣсце продажи и розсылки

RIX

WIEN, Praterstrasse Nr. 16.

Пересылка на провінцію або за ґранацю на послѣплатою. 15 2—6

Оріґінальна посѣдка ґарантія. Дамскій годинники 10 зр.

☞ **Вже выйшовъ** ☜

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рóкъ 1900.

Дóстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ

У Львовѣ при ул. Коперника ч. 12

Фабрику цукрóвъ десеровыхъ, чеколяды, кармелькóвъ и гербатникóвъ

пóдъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРНЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

1/2 к. цукру десер. зъ пуд.	1 зр.	1/2 к. гербатникóвъ мѣш.	—80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан.	—80 кр.	„ „ самыхъ чекоядокъ	1·20 „
„ „ „ фасонóвъ.	—60 „	„ „ чекоядокъ праліи.	1·50 „
„ кармель. начѣнкин.	—50 „	„ „ овочѣвъ вандизов.	1·20 „

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровй подагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 7—10

Товариство заличкове въ Коломыи

заревстроване зъ неограниченою порукою.

Двайцять четвертй звычайнй

ЗАГАЛЬНЙ ЗБОРЫ

членóвъ товариства заличкового въ Коломыи

вóдбудуть ся дня 5 лат. падолиста 1899 року о годинѣ 5 по полудня въ сали ратушевóй.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Справоздане Дирекціи зъ дѣяльности за рóкъ 1898.
2. Справоздане комісіи ревізійной и внесеня тымжь.
3. Удѣленє Дирекціи абсолюторія за рóкъ 1898.
4. Затвердженя выбору Дирекціи.
5. Роздѣлъ зысковъ.
6. Выльосованє 5 членóвъ Рады завѣдуючой и выбóръ 5 новыхъ членóвъ.
7. Выбóръ комісіи ревізійной на рóкъ 1899.
8. Змѣна дотеперѣшнього Статута Товариства.
9. Внесеня членóвъ.

Книжочки удѣловй (§. 46 стат.) служать до вступу на салю. Нечленамъ вступъ збороневый.

До комплету потребá 1/10 чести всѣхъ до голосованя управненыхъ членóвъ (§ 53 Стат.) Рахунки и Бiлянсъ за рóкъ 1898 Товариства Заличкового могуть бути въ канцелярiи Дирекціи пересмотренй и пóднятй. Єли-бы въ повышшóмъ днi не явило ся достаточне число членóвъ, въ такóмъ случаю вóдбудуть ся загальнй зборы дня 12 листопада 1899 о тóй самóй годинѣ и въ тóмъ самóмъ льокалю зъ повышшимъ порядкомъ дневнымъ, котре безъ взгляду на число притомныхъ членóвъ бóльшостію 2/3 частей голосовъ рѣшати буде (§. 54 статута.) 416 1—.

Коломыя дня 14 жовтня 1899.

Рада завѣдательна:

Іоанъ Стадниченко, председатель. *Д-ръ І. Врублевскій,* секретарь.

Вóдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживане ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пóвостровѣ Балканьскóмъ, въ Швайцарiи и т. д. на недуги шкóрнй, особливо противъ

Выкидóвъ шкóрныхъ рóзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко ґіґієнічного средства до усуненя порылéвъ, до чищеня и десинфекціи шкóры есть рóвножъ загально признане. Бергера мыло смолине має 40% смоли деревной и рóзнить ся значно вóдъ всѣхъ иншихъ родóвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смолиного и уважати на пóбочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкóрныхъ уживає ся замѣсть мыла смолиного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко лагóднѣйше мыло смолине до усуненя всякои **нечистоты шкóры**

на выкиды шкóрнй и на головѣ у дѣтей, також яко незрóвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обóймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смолине.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припискомъ уживания.

Зъ иншихъ родóвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоéве для нѣжности шкóры; мыло бóраксове противъ прищéвъ; мыло карболéве** до выгладженя шкóры и знакóвъ по вóспѣ и яко мыло десінфекційне; **Бергера мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ мыло тоалетове, **Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

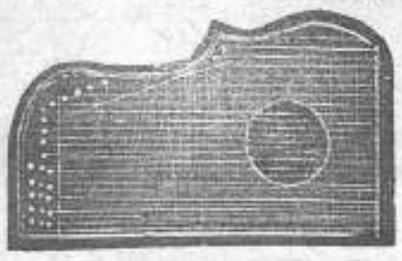
Бергера мыло петросульфольне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербякóвъ на шкóрѣ; мыло на веснѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почервонѣ и выпадъ волосся.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зубóвъ Пр. 1 на нормальній зубы, Пр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вóдсылаємо до приписóвъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣсца продажи для Львова въ аптиґахъ пп.: І. Вайзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Раппорта. Дальше въ аптиґахъ въ *Бродахъ* Кріґого, Линдберґа; въ *Борщовѣ* Ад. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Нагнíка; въ *Березовѣ* Галямаєвъ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобычи* А. Княжановского, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушу* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптиґахъ; въ *Равѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколымы* Ляховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердычки наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптиґахъ; дальше въ аптиґахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиґахъ бóльшихъ мѣстъ Галичины. 109 42—24

Сензаційна новóсть Ґітарова!

Американьска цитра Йтарова на котрóй кождый въ протягу 5 минутъ ґратя може. Єдино нашй цитры посѣдають апаратъ до строєня, пóсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Ґрає ся всякій можливій мельодіи зъ компletнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тóлько просто у фірмы безъ посередництва аґентóвъ.

☞ **При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пóдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 234. Львовъ, Понедѣлокъ 18 (30) Жовтня 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по południu. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кшижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ .	24 зр.
на пѣвъ року .	9 зр.	на пѣвъ року .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламація неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звыкай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. в. в.

Подяки и инший доносеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отпишка.

Бесѣда посла д-ра Окуневского

выголошена при дискусіи надъ програмою правительства на 3-имъ засѣданю палаты послѣ д. 24. жовтня с. р.

(Докінченя.)

А теперь позвольте, панове, що перейду на иншу тему. Коли мы, рускій послы, прийшли до сеи палаты, оглядались мы за партіями, до котрыхъ могли бы прилучити ся, щобы найти товаришівъ въ борбѣ за права нашого народу. И то була причина, длячого рускій послы сѣли на сихъ лавкахъ [на лѣвици]. Нѣякого союза мы доси не заключили.

Зъ сихъ лавокъ вела ся борба противъ шляхты. Мы бачили и бачимо въ тій кліцѣ нещасте краю и беремо участь въ тій борбѣ. А що стало ся? Нѣмцѣ, нашій товаришѣ въ борбѣ, що такъ добре знали нашій потребы и наше значѣне для державы ще передъ 50 роками, оголосили свою програму зъ Зеленыхъ свят и мы здивованій прочитали въ нѣй, що нашій товаришѣ готовій були дуже радо насъ зовсѣмъ полишити, если-бы только польскій послы не мѣшали ся въ чеcку справу. Розумѣе ся, мы мусѣли собѣ подумати: або нѣмецкій народъ в тымъ цементомъ въ державѣ, що веде передъ у всѣхъ свободолюбныхъ стремлѣняхъ, тогдѣ всѣ народности лучать ся зъ нимы; коли-жь они лишають слабшого, щобы дѣстати голосы зъ тамтои стороны, тогдѣ очевидно мусить немило ставати тымъ народностямъ, що сидять тутъ на лѣвици. И сю неприемность вѣдчуваемо не лишь мы одній. Коли чуемо, якъ разъ у-разъ говорить ся лишь о нѣмецкій спѣльности, а нѣчого о людскомъ правѣ, о загальныхъ свободахъ народныхъ, то чуемо ся самотными въ сѣмъ великомъ домѣ народовъ, чуемо ся чужими.

Сю замѣтку нехай приймуть мои нѣмецкій товаришѣ!

Повертаю до міністерскои програмы.

Мои панове! При тій скромности програмы не можемо мы очевидно ставити великихъ жадань до нашихъ екцелленцій, тому не хочу я порушувати такихъ принціяльныхъ рѣчей, якъ загальне право выборче, внесене § 14-ого. Не полагоджує сего провізоричне міністерство. Длятого звертаю ся до поменшихъ справъ.

П. президентъ міністрівъ говоривъ о закінченю угоды зъ Угорщиною. П. міністеръ фінансівъ — не знаю въ сѣй хвили, що вінъ тамъ може поправити въ тѣмъ, що попсували его попередники — най зверне увагу на то одно, що панове зъ кола польского в найгоршими заступниками економічныхъ вѣдносинъ Галичины.

Звертаю увагу п. міністра фінансівъ на бесѣду д-ра Беніса въ Краковѣ. Той молодый чоловѣкъ знаменито розбравъ недавно въ консервативнѣмъ клюбѣ въ Краковѣ господарку кола польского вѣдъ 30 лѣтъ. Вінъ примѣромъ замѣтивъ, що коли панове провадять тутъ велику політику, то на нашій тертицѣ — одинока рѣчь, яку мы вывозимо — наложено въ Россіи высоке мито. Можемо вывозити лише кльоцы, на котрыхъ тысячѣ заробляють россійскій и англійскій инжінеры. Черезъ нездалу митову борбу зъ Румунією не можемо фабрикувати штучныхъ навозівъ. Довѣдаете ся примѣромъ такожь се, що мимо тридержавного союза, котрый и Поляки пѣдпирають, Галичина заплатила промысловцямъ зелѣза въ Нѣмеччинѣ 30 міліонівъ, коли у насъ населене гине зъ голоду або еміґрує. Звертаю увагу на вывозъ леця зъ Галичины до Англіи и на вѣльный вѣдъ мита довозъ леця зъ Россіи.

Якъ я вже попередъ сказавъ — теперѣшне міністерство, судячи по програмѣ, ледви чи направить то, що попередній лихого наробили, але я, яко галицкій краянъ, хочу міністрови фінансівъ таки щось пригадати. Тымъ певно ще не стане его имя голоснымъ, а все-таки оно буде благословене мѣжь мужиками. Знесѣть, екселенціе, бодай рогачки! Я довѣдавъ ся, що тій належитости митовій вже в пасиняй, не приносять нѣчого державѣ. За вашимъ примѣромъ пѣдемо мы въ краю и бодай будемо мати малу комунікацію вѣльну вѣдъ дуже прикрыхъ секатуръ.

Мали бы мы такожь просьбу до міністра просвѣты. Его знане цѣнимо мы высоко. Яко мужь науки буде вінъ знати, що вже 1848 року було ухвалене внесене патронату, а той тягаръ, що походить зъ середновѣчныхъ часівъ, найбільше гнете и перешкаджає розвитковы рускои церкви въ краю. Справа сеся ще й до нынѣ не полагоджена!

Друге жадане дотыкає школы. Найпекучѣйшою потребою нашою в подѣлѣ краевои рады шкільнои на руску и польску секцію. Рускій школы не мають доси рускои управы; учитель рускои школы не смѣе до своеи влас-

сти писати по руски. Всупереч основнымъ законамъ силують нашихъ дѣтей учити ся польскои мовы навѣть тамъ, де нѣма анѣ одной дитины польскои. Въ послѣднихъ часахъ склало ся, що одно товариство польске выслало делегатівъ до люстрованя публичныхъ школъ.

На тій вѣдносины въ школахъ всходнои Галичины просимо Его Експ. міністра просвѣты звернути свою увагу.

Вкінци звертаю ся ще скромнымъ словомъ до міністра для нашого краю. Панове міністры для Галичины звычайно мовчали, такъ що мы и не знали, до чого они властиво в. Чути було лише, що они при авансахъ урядниковъ кождого обминають, чи вінъ припадково не радикалъ або, Боже хорони, не панславістъ; а наслѣдкомъ сего було, що Русины завсѣгды могли лише дѣставати ся на пѣдрядній становища. Давъ бы Богъ, щобы се разъ змѣнило ся!

Ще о одну рѣчь просивъ бы я нашого краевого міністра. Зъ причины выборівъ сидять ще доси люде зъ Комарна у вязници, де ихъ уживають до найнизшихъ послугъ. Они просять черезъ мене о помилуване. Бачу ось тамъ п. Абрагамовича и запытаю его, де подѣвъ серце, коли тій Комарняцѣ прийшли до него просити о выеднане помилувания для нихъ. Вінъ справивъ ихъ тогдѣ до мене. „Идѣть — каже — до Окуневского; а коли вінъ скаже, що не буде вами занимати ся, тогдѣ я щось зроблю". Чи такъ поступае ся зъ бѣдными людьми?

Отсе нашій найскромнѣйшій бажаня.

Скромный бувъ выступъ п. президента міністрівъ. Бути може, якъ я вже сказавъ, що причиною тому була его свѣдомость свого провізоричного становища. Але зъ того нехай собѣ нѣчого не робить; въ Австрії провізоричній рѣчи найдовше тревають, — щобы лише згадати про законъ о належитостяхъ, котрый вже 50 лѣтъ провізорично остає въ силѣ. Оттакъ и президентъ міністрівъ може довго правити, коли лише схоче зъ австрійскими народностями поступати ретельнѣйше, нѣжь поступали его автономістичній попередники. Бажаемо ему сего зъ щирого серця. Кінчу и ще разъ прошу, щобы міністерство въ интересѣ цѣлои монархіи направило те, що давнѣйшій міністерства напсували за 30 лѣтъ. (*Оплески*).

Исторія ґешефту міністра-„родака"

Она знана вже потрохи нашимъ читателямъ зъ малого фейлетону, поданого въ ч. 237, де мы ей повторили за вѣденьскимъ тыждневникомъ Die Zeit. Але инша часопись вѣденьска, Die Fackel, розказує тую исторію зъ усѣма подробицями, такъ що дуже цѣкаво буде подати ей ще вдруге.

Авторъ, д-ръ Ляндавъ, зазначує насамперед для характеристики жидовскихъ вѣдносинъ въ Австрії, що на чолѣ жидовъ стоять люде, котрымъ бѣльше залежить на орденахъ, титулахъ и почестяхъ, нѣжь на справахъ жидовского пролетаріяту. Знають о тѣмъ добре жиды въ Берлинѣ и Парижи, такъ що о „вѣденьскихъ жидахъ" загаломъ выражаютъ ся лише зъ погордою. Зазначивши се, переходить авторъ до рѣчи.

Фундація бар. Гірша для Галичины и Буковины має троякy задачу: дбати о початкову науку убогихъ жидовскихъ дѣтей, выучувати жидовску молодѣжь ремесла и приспособляти ей до хлѣборобства. Першу задачу она вже сповняе; заложено доси надъ 50 жидовскихъ школъ народныхъ, а въ минувшѣмъ роцѣ ходило до тыхъ школъ 7640 дѣтей. Крѣмъ того удѣляно при тыхъ школахъ такожь вечѣрну науку для дорослыхъ аналфабетівъ, зъ котрои користало 1997 осѣбъ.

Але зъ ширенямъ ремесла и хлѣборобства мѣжь жидовскимъ пролетаріятомъ иде труднѣйше. Заложено въ Краковѣ вабрцеву школу ремѣсничу; але треба ей було звинути, бо правительство не хотѣло ѣй удѣлити права публичности. Заходы фундації о заложене рольничои школы розбивали ся о неприхильность галицкихъ властей краевыхъ и правительства; а куратория фундації була занадто льояльна, щобы упирати ся. Отже деякій щирій приятелѣ галицкого жидовства звернули ся до жидовского товариства кольонізаційного въ Парижи, заложеного бар. Гіршомъ, и старали ся зъєднати те товариство для гадки заложеня рольничои школы жидовскои въ Галичинѣ. (Товариство те зве ся: Jewish Colonisation Association, а початковій буквы сихъ трехъ слівъ дають скорочену назву „I C A".) Але черезъ обаву, що рѣшаючій круги, вѣдъ міністра-родака зачавши а на послѣднімъ вознымъ галицкого намѣстництва скінчивши, до судіѣ, але такожь и до кары, вымѣренои судіею.

---

3)

Въ справѣ правильности украиньско рускои-мовы.

Написавъ *Их. Кокорудзъ.*

(Дальше)

10) Дальше не подобають ся ш. критикови слова: „*сли же*". Не знати, що властиво по думцѣ критика есть але: чи „сли", чи „же", чи оба слова. Ту знову вѣдбиваю критика, котрый, видно, дуже мало очитаный, до Studien Ом. Огоновского, до его-жь Граматики, до Граматики Стоцкого и до Словаря Желехівского; тамъ найде вінъ оба слова яко зовсѣмъ добрій.

11) Не подобае ся ш. критикови злучникъ „*но*" замѣсць „але". Ту знову замѣчу, що Studien Огоновского, его Граматика и Словарь Желехівского е для мене бѣльше мѣродайній, нѣжь самъ авторітетъ анонімного критика. Ш. критикъ вже зъ літературной традиції повиненъ знати, що „но" высказує у насъ не такъ остро противставлене, якъ „але".

12) Ш. критикъ гримае на слово „*мужескій полъ*", що ихъ я ужывъ. Коли-бы ш. критикъ бувъ лучше обзнакомленый зъ матеріялами устнои словесности, то бувъ бы знавъ то слово отъ бодай зъ Кулѣшевыхъ „Записокъ о южной Руси". Впрочѣмъ чей-же и Словарь Желехівского, котрый подае то слово, ще есть словаремъ малорускои чи украиньско-рускои мовы, а нѣякои иншои.

13) Ш. критикъ выписує въ своѣй критицѣ такожь займенникъ „*тотъ*" яко перестарѣлый. Отже знову ш. критикъ мае за нѣчо навѣть найновѣйшу Граматику Стоцкого, въ котрій займенникъ „тот, тота, тото, тоті, тотих, тотим" и т. д. поставлено майже на рѣвни зъ займенникомъ „той, та, то". Не говорю вже про Studien и Граматику Ом. Огоновского та про Словарь Желехівского.

14) Не подобае ся ш. критикови слово: „*різниця*"; вінъ хоче, щобы писати „ріжниця". Ну, ту вже я модернѣйшій вѣдъ такъ модерного критика. Се бо нынѣ лучае ся все читати: „різно" [пор. также Слово о полку Игоревѣмъ], „різниця", „позначати", „позика", „желізо", „Дирекція руху желізниць державныхъ" и т. д., а не „ріжно", „пожичата", „желізо" и т. д. Впрочѣмъ най критикъ загляне до Граматики, н. пр. Ом. Огоновского.

15) Ш. критикъ выпотовуе дальше яко хибній слова „*звязий супружих*". Шкода, що не написавъ, якъ мае бути: чи „звязів супружих", чи „звязків малженьскихъ", чи може се само поняте по модерному геть выкинути з Словаря Желехівского, бо до сего часу оно тамъ ще находить ся.

16) Ш. критикъ, видно, мало ще студіювавъ руску мову впростъ у жерела, т. е. зъ устъ народа, коли не розумѣе звороту „*сусідуючі о поле*", инакше бувъ бы неразъ чувъ такій высказы, якъ: „ми сусідуемо о межу", „ми собі сусідами о хату" и т. д., де приименникъ „о" або „об" высказує — по моѣй думцѣ — дотыкане.

17) Ш. критикъ выпотовуе дальше слово „*посредство*". Очевидно, ему лучше подобае ся слово „посередництво" и „середникъ", а менѣ бѣльше припало до вподобы слово „посредство" и „средство". И одно и друге мае за собою літературну традицію и есть що-до геньальогіи однаковои якости.

18) Дальше выступае ш. критикъ противъ формы 3. особы ч. мн.: „*суть*", котрои я разъ чи два разы ужывъ. Вправдѣ сеи формы на Украинѣ, якъ каже ся, не уживають [хоть она у Квѣтки есть], то за те въ галицкой Руси есть ся форма майже всюды въ уживаню. Дивне отже поступованє у „модерныхъ" языкознавцівъ: зъ одной стороны они трубять, що треба намъ назадъ вертати до чистого простонародного языка, а зъ другои стороны выкидують зъ літературной мовы живе, зовсѣмъ правильне слово, котре находить ся в въ устахъ народа и котре мае за собою літературну традицію, вводячи, противно, богато штучного и чужого.

19) Велику злобу у ш. критика видно и въ тѣмъ, що вінъ друкарску похибку „постановы о наслідство" замѣсть „постанови о наслідствѣ" почитує менѣ за незнане языка.

20) Въ горѣ выступивъ ш. критикъ противъ формы „суть", яко формы галицкои, а заразъ потѣмъ выступае и противъ слова „*одвітний*", уживаного власне украиньскими письменниками [прим. Стороженкомъ]. Замѣтити ту належить, що власне майже всѣ украиньскій письменники пишуть приименникъ „од", а не „від". Критикъ мабуть волѣвъ бы замѣсть „одвітний" слово „відповідний". Я не маю нѣчо и противъ слова „відповідний" и противъ укутого слова „відповідальний", але заразомъ и не виджу раціи выкидати изъ Словаря Желехівского слова: „одвітний" и „одвічальний".

21) Дальше ш. авторъ пѣдчеркує слова „*строга кара*". Видно зъ того, що ш. авторъ нѣколи й не чувъ, що и въ нашій мовѣ е такъ званій „voces mediae", до якихъ мѣжь иншими [якъ: цікавий, грішний (від гріх)] належить также прикметникъ „строгій", отже можна то слово приложити не только н. пр. до судіѣ, але такожь и до кары, вымѣренои судіею.

22) Вѣдтакъ не подобае ся ш. критикови окінченє 1-ого вѣдмѣнку ч. мн.: „*елементи*". Ну, ту вже я знову модернѣйшій вѣдъ критика. Нынѣ раціонально пишемо: „тестаменти, декрети, елементи" и т. д., а не „тестамента, декрета, елемента" и т. д., позаякъ ей слова, зручнивши ся, прибрали характеръ именниківъ рода мужескаго и ихъ деклінацію.

23) Ш. Критикъ выступае дальше противъ скороченои формы зворотного займенника „*сь*", що кладе ся замѣсць „ся". На то я вѣдкличу ся не только на загальне уживане тои формы украиньскими и галицкими письменниками, але также на найновѣйшу [чейже ще не перестарѣлу] Граматику Стоцкого. Доси „сь" було добре, а вѣдъ теперь вже зле, бо такъ хоче ся безименному критикови. Яка розумна причина того? Може нема такои формы въ устахъ народа?!

24) Не подобае ся ш. критикови порядокъ слівъ въ реченю: „*Коли инші учені навпаки твердять*". На то я наведу критикови народну пословицю: „Молодих літ конем не здогониш". Порядокъ слівъ въ реченяхъ въ нашій мовѣ зависить не вѣдъ сталыхъ якихсь правилъ, але вѣдъ нашого языкового почутя и мысленя, а именно вѣдъ того, яке слово мы хочемо высказати зъ бѣльшимъ притиском, а яке зъ меншимъ. Если хочемо въ повышихъ реченяхъ бѣльшій натискъ положити на слова „конем" и на „навпаки", то кладемо ихъ передъ приеудкомъ. Дивно, що ш. критикъ не знае такихъ елементарныхъ рѣчій.

25) Ш. критикъ нотує яко застарѣлый чи нерускій зворотъ „*суть того рода*". Мабуть думае, що „*того рода*" не есть чистонародный

готовй робити всѣлякй трудности, справа не поступала напередъ. Ажь щасливый припадокъ прийшовъ въ помочь горячимъ бажанямъ жидовъ: п. міністеръ-родакъ попавъ у грошевй клопоты.

Богато розказувати о тѣмъ, якй то причины спонукали торбкъ соймового посла Франца Єнджейовича до самоубійства. Була се тѣлько заповѣдь дальшихъ подѣй, якъ самоубійство посла до рады державнои Вікторa, директора банку д-ра Кржановского и упадокъ кѣлькохъ галицкихъ институцій фінансовыхъ, на чѣмъ все-таки не скѣнчило ся. Коротко кажучи: Фр. Єнджейовичь найшовъ ся передъ банкротствомъ, а разомъ зъ нимъ бувъ такожь его братъ, міністеръ Адамъ Єнджейовичь сильно замотаный въ справу. Тамтой вѣдобравъ собѣ житє, а сей повиненъ бувъ або вложити портфель або бодай поплатити довги. Якъ знаємо, одного не зробивъ, а на друге, якъ можу упевнити, треба ще троха почекати. Банки вже навѣть міністрови не хотѣли давати грошей, а польскй паны при всякѣй своѣй поблазѣ и мимо свого патріотизму не заганяють ся такъ далеко, щобы платити довги за свого міністра, котрый ще до того навѣть не є шляхтичемъ, бо що йно его дѣдо дбставъ шляхотство вѣдъ австрійского цѣсаря. П. міністеръ для Галичины по мысли польскои пословицѣ: „Jak bieda, to do żyda“ удавъ ся до жидовъ, — але не до галицкихъ лихварѣвъ анѣ до „домашныхъ жидовъ“ польского кола, бо тѣ є, якъ каже п. Дашиньскій, занадто шубравй. Екск. Єнджейовичь удавъ ся насамперед до бар. Гіршовои; а коли зъ нею не повело ся, до бар. Альберта Ротшільда, Давида Ґутмана, Жигм. Бавера и т. п. И ось повстає санаційне товариство, щобы рушити публичнй, на загально жидовскй цѣли призначенй фонды для приватныхъ цѣлей міністра. Переговоры тревали цѣлый рѣкъ, а треба зазначити, що тутъ укладано интересъ не приватный межи п. Єнджейовичемъ и назваными особами, тѣлько межи міністромъ для Галичины а управителями публичныхъ фондовъ.

П. Єнджейовичь въ своихъ грошевихъ клопотахъ нагадавъ собѣ тѣ неимовѣрнй трудности, якй роблено фундаціи Гірша при заложеню рѣльничои школы. Вѣнъ постановивъ заступити ся за бѣдныхъ галицкихъ жидовъ и усунути всѣ тѣ трудности. Нехай собѣ мають рѣльничу школу, — але зъ тымъ, що она мусить бути въ Слобѣдцѣ лѣсной пѣдъ Коломыею. Тамъ мав п. міністеръ 1000 морґовъ, переважно болотнистои землѣ, и се майно є теперь его послѣднымъ ратункомъ. Гіршовска фундація мала ту землю купити за 750.000 зр., а тогдѣ Ексцеленція выратована. Правительство, що правда, все таки стояло на тѣмъ становищи, що фундація не може вкладати свои фонды въ землю; але галицкій міністеръ хотѣвъ симъ разомъ зробити выимку для . . . себе. Однако до того не прийшло, бо оперъ ся віцепрезідентъ фундаціи, секційный шефъ Едвардъ Гневошь, и не хотѣвъ уступити, хочь интересована сторона выслала до него его брата Володимира. П. міністеръ удавъ ся тогдѣ знова до бар. Гіршовои, а помагавъ ему въ тѣмъ нѣхто меншій, якъ радникъ двору Нотнаґель. П. міністеръ бувъ, якъ видко, тяжко хорый. Але баронова и симъ разомъ чемненько вѣдказала и звернула п. міністра до „Іки“ въ Парижи. Цѣну за Слобѣдку обниженo тымъ часомъ вже на 500.000 зр.

Знова треба було глядати посередникѣвъ. Першимъ бувъ віцепрезідентъ депозитивого банку д-ръ Германъ Ґрінбавмъ. Але що вѣнъ по-за депозитовымъ банкомъ не мавъ вплывѣвъ, то даремно кѣлька мѣсяцѣвъ наѣздивъ ся та кѣлькасотъ зр. выдавъ на фіякры, а вдѣяти при найщиршѣй волѣ не мѣгъ нѣчого; тѣлько грошѣ потративъ, котрыхъ ему нѣхто не звернувъ. Тогдѣ звернувъ ся п. міністеръ до бар. Альберта Ротшільда, котрого уважавъ такъ щось за малого жидовского короля. До Ротшільда прилучивъ ся ще его доброволный адъютантъ Жигм. Баверъ, віцепрезідентъ жирового и касового товариства, та втягнувъ ще до спѣлки президента Гіршовои фундаціи Дав. Ґутмана.

Отся спѣлка ударила до „Іки“; але ей управа заховала ся дуже холодно супротивъ „вѣденьскихъ жидовъ“ ордеровичѣвъ. Говорено навѣть: „Коли тыхъ панѣвъ такъ дуже свербить въ дѣркахъ вѣдъ ґузикѣвъ, то можуть дати свои грошѣ, а не марнувати публичнй.“ Посередництво „вѣденьскихъ жидовъ“ лише выкликало недовѣрчивѣсть „Іки“. Отже она передовсѣмъ упросила бар. Брунцкого о гадку що-до вартости Слобѣдки лѣсной. Баронъ онѣнивъ землю на 250.000 зр., але додавъ, що на дреновање выпаде окремо ще выдати що найменше 150.000 зр., та ще пытанє, чи бодай сей вкладъ буде оплачувати ся. Але п. Єнджейовичь потребувавъ доконче нѣвъ міліона.

Тутъ вже ходило Ротшільдови о свою повагу. Якъ то, вѣнъ, Ротшільдъ, мавъ бы не бути въ силѣ выдобути зъ довгѣвъ навѣть галицкого міністра? Єнджейовичь, а потому и гр. Романъ Потоцкій мусѣли дуже его приперти. Отожь поѣхавъ Ротшільдъ самъ до Парижа, обѣйшовъ всѣхъ членѣвъ управы „Іки“ и... выграв справу. Цѣну за Слобѣдку спущено вже на 350.000 зр. „Іка“ мала дати 250.000 зр., а Ротшільдъ зобовязавъ ся постаратись самъ о решту. Але тыхъ 100.000 зр. решты ще нема. Ротшільдъ дає 50.000 зр., фірма братовъ Ґутмановъ 20.000 зр., а 30.000 зр. ще нестає. Зъ инших членѣвъ тои добровѣльнои ратунковои спѣлки нѣхто бѣльше не мае охоты сягнути до кишенѣ. Але вѣдъ чого-жь д-ръ Ґутманъ є президентомъ Гіршовскои фундаціи? Фундація мусить дати недостаючѣ 30.000 зр.! Тѣлько-жь знова станувъ на перешкодѣ віцепрезідентъ фундаціи Гневошь. На засѣданю куратории фундаціи дня 25 вересня с. р. припала ему задача боронити жидовскихъ интересовъ передъ жидами и вѣнъ назвавъ цѣлый гешефтъ неморальнымъ. Але бар. Ротшільдъ є вже звязаный и въ найгѣршомъ разѣ мусить зъ власнои кишенѣ додати ще 30.000 зр.

Рѣчь певна, що справа буде доведена до кѣнця. „Іка“ заплатить за землю безъ вартости 250.000 зр. и вложить ще великй грошѣ въ дрены; але пп. Ротшільдъ, Ґутманъ и товаришѣ будуть мати бодай те вдоволенє, що польского міністра-„родака“ выбавили вѣдъ банкротства!...

Розумѣе ся „ręka rękę myje“ — коло польске пѣдписало звѣстну петицію Быма и Рапапорта и, якъ зачувати, на выпадокъ розвязаня рады державнои мають польскй комітеты центральнй перефорсувати до рады державнои жидовъ зъ Галичины ще бѣльше, нѣжь є ихъ досѣ. Радуй ся Галилее!

Зъ рады державнои.

Въ суботу переведено въ парламентѣ выборы до делеґацій. Передъ засѣданемъ розбѣйшла ся була мѣжь послами погоголоска, що п. Яворскій одержавъ въ пятницю вѣдъ цѣсаря телеґраму, высказуючу бажанє, абы выборы до делеґацій були якъ найскорше переведенй. Сеся телеґрама выкликала звороть въ поглядахъ правицѣ, котра первѣстно намѣряла приступити до выборовъ доперва въ падолистѣ. По телеґрамѣ правица остаточно згодила ся поставити сесю справу на порядку дневнѣмъ суботнѣйшого засѣданя. [N. W. Tagblatt доносить, що таку телеґраму одержавъ не п. Яворскій, а гр. Кларі.]

На початку засѣданя забравъ слово п. Шенереръ въ справѣ формальнѣй и заявивъ: Зъ огляду на се, що на вчерашнѣмъ засѣданю цѣла палата заявила охоту до выбору делеґацій, хочь не одержала сатисфакціи за небувале нарушенє та подоптанє законовъ и конституціи, и показало ся, що всѣ члены сеи палаты не є небезпечными людьми, вношу: попросити президента, абы всѣмъ посламъ зъ выимкомъ его [Шенерера] групы, звернено забранй въ своѣмъ часѣ пульты. [Въ палатѣ смѣхъ.] — Президентъ д-ръ Фукесъ вѣдповѣдає, що не може поступити пѣсля внесеня Шенерера, бо инши послы не высказали того бажаня.

Вѣдтакъ забравъ слово пос. Вольфъ и сказавъ, що его сторонництво надармо старало ся не допустити умѣщеня выбору до делеґацій на порядку дневнѣмъ. Зваживши, що инши групы нѣмецкои Gemeinbürgschaft въ пѣдлый способѣ покинули сторонництво бесѣдника, вѣнъ не може унеможливити выбору, а лише заявляє, що доконуваня выборовъ въ теперѣшнѣй хвили его сторонництво уважає за безличну пробу введеня въ житє угоды на пѣдставѣ §. 14-ого, отже зломаня конституціи. Бесѣдникъ протестує енергічно противъ переведеня тыхъ выборовъ и заявляє, що его сторонництво не возьме въ нихъ участи.

Коли зачали ся выборы, Иро кликнувъ! Ага! Яворскій одержавъ телеґраму вѣдъ цѣсаря!“ Вольфъ: „О решту постарають ся вже выборцѣ! Такій Русъ и Бернрайтеръ хотять репрезентувати нѣмецкій народъ! Русь, котрый вже не смѣе показати ся въ своѣмъ выборчѣмъ окрузѣ и Бернрайтеръ, за котрымъ стоить лише его камердінеръ!“ Ирo: „А що тамъ зъ галицкою щадницею? Щепановскій най вѣддасть міліоны! Доброго апетиту на дворскій обѣдъ въ Пештѣ!“ П. Вольфъ: „Кожда карта мае подвійну вартѣсть! [Доческо-нѣмецкихъ послѣвъ] Послѣдный разъ выбираете, за се вамъ ручу! [Звернений до п. Нѣчого] Соромъ и ганьба, що найстаршій и найдосвѣдченѣйшій парламентаристъ бере въ чѣмсь такѣмъ участь!“ Коли секретарь выкликавъ имя Вольфа, Вольфъ крикнувъ: „Чортъ васъ побери! Се делеґаційнй выборы на розказъ его цѣс. величества выданый Яворскому!“ При акомпаніяментѣ такихъ окликовъ вѣдбули ся выборы, котрыхъ результатъ подано въ попереднѣмъ числѣ „Дѣла“.

По оголошеню результату выборовъ, міністеръ справъ внутрѣшныхъ Керберъ вѣдповѣдавъ на цѣлый рядъ интерпеляцій, мѣжь иншими на интерпеляцію п. Зачка въ справѣ поступованя старосты въ Прерові пѣдчасъ демонстрацій, якй тамъ вѣдбули ся дня 17-ого с. м. На внесенє п. Зачка ухвалено одноголосно надъ вѣдповѣдею міністра отворити на найблизшѣмъ засѣданю дискусію.

Мѣжь вѣдчитанымъ при кѣнци засѣданя внесенями и интерпеляціями було такожь внесенє Шенерера о розвязанє парляменту и о безпроволочне розписанє новыхъ выборовъ, бо цѣла палата показала ся неспособною до пошанованя конституційныхъ правъ. Внесенє не було достаточно пѣдперте, бо пѣдписали его самѣ шенерерівнцѣ. — П. Кремпа интерпелює въ справѣ надужить при выборахъ до рады державнои. — П. Стапіньскій интерпелює въ справѣ переведеня ліквідаціи товариства кредитового мѣского у Львовѣ. — П. Штравхеръ предложивъ внесенє въ справѣ утвореня на Буковинѣ окремои дирекціи державныхъ зелѣзниць, безпосередно одвѣчальнои міністерству зелѣзниць.

По вычерпаню дневного порядку сего засѣданя рада державна вѣдрочила ся на тыждень. Найблизше засѣданє вѣдбуде ся дня 6. падолиста. На тѣмъ засѣданю гр. Кларі зложить заяву, якє становиско правительство займае въ справѣ §. 14 ого. Здаеть ся, що правительство не буде выступати противъ вѣдсланя до комісіи внесеня о знесенє того параґрафу. Въ найблизшѣмъ часѣ правительство предложить палатѣ буджетъ на рѣкъ 1900 и буджетову провізорію. Окрѣмъ того предложать свои справоздання комісіи красова и запомогова и прийде пѣдъ нараду законъ о змѣнѣ мѣского статута Вѣдня.

Нѣмецка людова партія выслала до групы Шенерера комунікатъ, въ котрѣмъ заявляє, що теперь, по знесенію языковыхъ розпоряджень не уважаючи потрѣбною дальшу абстіненцію въ парляментарныхъ працяхъ, рѣшила перейти зъ обструкціи въ опозицію и брати участь въ дальшихъ нарадахъ парляменту. Зъ тои причины сесе сторонництво рѣшило такожь уможливити выборы до делеґацій, до котрыхъ впрочѣмъ можна бы не допустити лише при помочи насильства. Комунікатъ стверджує такожь, що нѣмецка людова партія уважає солідарность зъ групою Шенерера за зѣрвану.

Постава католицко-людовои партіи дає въ парляментарныхъ кругахъ причину до рѣзныхъ комбінацій, а то зъ причины, що д рови Катраѣнови повело ся перевести въ палатѣ досыть прихильну для правительства заяву. Sonn- und Montags-Ztg. пѣдносить, що постава сеи партіи довела до погрому молодо-Чехѣвъ зъ ихъ обструкційною тактикою и до того, що они мусѣли уступити при выборѣ своихъ заступникѣвъ до делеґацій. Такожь коло польске, котре теперь, стоячи пѣдъ вплывомъ Бѣлиньского, не показувало дуже великои симпатіи для Кларіого, пѣддало ся зъ огляду на свои вѣдносины до гр. Голуховского обставинамъ и згодило ся на безпроволочный выборъ делеґацій. Зъ того можна здогадувати ся, що въ парламентѣ наступивъ звороть на лѣпше.

Въ суботу рано передъ засѣданемъ парляменту розбѣйшла ся була погоголоска, що польска палата безпроволочно по выборѣ спѣльныхъ делеґацій буде розвязана и що правительство роспише новй выборы. Сеся погоголоска выкликала страшну констернацію въ колѣ польскѣмъ, бо нѣхто такъ не боить ся новыхъ выборовъ, якъ парляментарна репрезентація Галичины. Коло польске сейчасъ выделеґувало Яворского, абы вѣдъ самого Кларіого довѣдавъ ся, кѣлько въ тѣй погоголосцѣ правды. Яворскій вернувъ и заявивъ, що въ сѣй „хвили о чѣмсь подѣбнѣмъ цѣлкомъ не говорить ся, але не мѣгъ укрити вражѣня, що въ найблизшѣй будучности погоголоска може справдити ся. Коло, невдоволене вѣдповѣдію Яворского, выслало своего шпеґуна до президіяльного секретаря Бавера-Гогеншільда, абы докладнѣйше вынюхавъ справу. Той такожь запереченвъ погоголоску, але тонъ его вѣдповѣди казавъ здогадувати ся, що розвязанє палаты є рѣчею дуже можливою.

Переглядъ політичный.

Зъ полудневои Африки не прийшли нѣякй важнѣйшй вѣсти. Пѣдъ Ледісметъ получили ся двѣ головнй колюмны англійского вѣйска и ждуть на атакъ Бурѣвъ. Ґенералъ Віте одержавъ зъ міністерства вѣйны наказъ, абы такъ довго, якъ довго не прийде помѣчь, державъ ся вѣдпорно. Вѣддѣлы Бурѣвъ що разъ бѣльше стѣсняють свѣй перстень довкола Ледісметъ. Число Бурѣвъ, що станули на мѣсци, мае выносити до 20.000 воякѣвъ. Въ послѣдныхъ дняхъ цѣла ихъ армія зачала пѣдступати пѣдъ мѣсто. На горбахъ въ вѣддаленю $2^1/_2$ уставили двѣ тяжкй гарматы. Въ кождѣй хвили ждуть на загальный штурмъ зъ усѣхъ бокѣвъ. Зъ Лондона доносять, що въ правительственныхъ кругахъ панує велике пригноблене. Зъ Наталю надходять дуже поважнй вѣсти, котрй правительство держить въ тайнѣ ажь до вѣдроченя парляменту. Всѣ дотеперѣшнй вѣсти о „славныхъ побѣдахъ“ фабриковано на замовленє, абы не допустити до опозиціи въ палатѣ послѣвъ. Фактомъ є, що велика часть англійскихъ кольоній находить ся въ руцѣ неприятелѣвъ, а въ инших грозить революція. Пѣдбите полудневои Африки є тяжше, якъ пѣдбатє Кубы и Филіпінѣвъ. Вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ вѣддѣлы Бурѣвъ ударили на англійскй позиціи на пѣвнѣчь вѣдъ Трансвалю. Головне небезпеченьство сеи акціи є въ тѣмъ, що Буры можуть збунтувати противъ Англіи вѣрне доси племя Бамангатовъ.

Письма зъ краю.

Зъ Перемышля пишуть намъ:

На день 1. листопада на 11 годину передъ полуднемъ скликала перемыска філія „Просвѣты“ свои загальнй зборы Мабудь лишно було бы пригадувати членамъ, щобы явили ся численно на сй зборы и дали тымъ доказъ, що просвѣта народу не есть имъ байдужною та що сю справу належить таки справдѣ на серіо трактувати. Не вѣльно жадному народовцеви устувати ся вѣдъ працѣ тамъ, де его участь и спѣвудѣлъ конечно прожаданѣ. У насъ звычайно дѣе ся такъ, що цѣлый тягаръ роботы звалює ся на одного, найбѣльше на двохъ людей, а впрочѣмъ кождый вдоволеный зъ себе, що щасливымъ трафомъ удало ся ему невеликимъ коштомъ грати ролю дѣяльного патріота, не наражаючись анѣ на страту гроша и часу, а може й доброи опініи. Тымчасомъ тѣ одиницѣ, котрыхъ постигла тая велика честь робити за другихъ великихъ патріотовъ, розпинають ся на всѣ стороны, щобы конче справа просвѣты поступала напередъ. Нераз просять, молять навкруги себе: „Змилуйте ся, поможѣть, ідьте зъ вѣдчитомъ до читальнѣ въ Н., бо я не можу дати рады“, але дарма робота! Кождый перешкодженый, нѣхто не може, и кѣнчить ся на тѣмъ, що таки самому треба поѣхати, абы не зробити ожидаючимъ людямъ въ Н. завѣдъ и опѣсля винити вѣдъ нихъ незаслуженый гѣркій докѣръ.

Ходить отже о те, щобы на загальныхъ зборахъ обговорити квестію працѣ, а головно щобы переконати ся, кѣлько то охочихъ людей заявить готовѣсть до помочи въ працѣ. А треба ихъ якъ найбѣльше! Члены выдѣлу не все выстарчать, они мусять глядати помочи т всѣхъ прочихъ членѣвъ, у загалу. А сей загалъ не смѣе бути байдужнымъ въ инѣшныхъ, такъ тяжкихъ для насъ часахъ. Вже те одно, єли на зборахъ явить ся поважне число членѣвъ, єли ряды интеліґенціи такъ свѣтскои якъ и духовнои будуть на зборахъ сильно заступлений, може додати духа и надѣї, що справа „Просвѣты“ въ перемыскѣмъ повѣтѣ вступае на лучшій шляхъ. Тому, де инде жае якій народовець-Русинъ въ нашѣмъ повѣтѣ, нехай не забуває на день 1. листопада, нехай приѣжджає на нашій загальнй зборы и дає тымъ доказъ, що у него не лише въ словахъ, але и дѣломъ проявляе ся охота служити справѣ народнѣй. Байдужностію не поступимо далеко и неразъ противъ волѣ спинимо поступъ въ роботѣ, длятого байдужности въ справахъ народныхъ якъ найбѣльше нале-

---

звороть, але що вѣнъ взятый може зъ нѣмецкого. Нѣ! вѣнъ зовсѣмъ не чужій, а свѣй; тажь и мы маємо 2. вѣдм. свѣйства. Але за то есть много инших ненародныхъ, але вже утертыхъ зворотовъ въ нашѣй літературнѣй мовѣ и въ „Вістнику“, подѣбно якъ и въ польскѣй, отъ хоть-бы такій звороты, якъ: „ставити внесенє, стоїть в звязи, стояти на чолі держава, заключати мир, в напрямі управильненя міжнародних відносин, з тої точки погляду“ и т. д. Тотѣ и инши подѣбній звороты въ нашѣй літературнѣй мовѣ мусѣли вытворитись - разъ зъ конечности, бо въ простонароднѣй мовѣ нема зворотовъ на высловленє всѣхъ абстракцій и понять, якѣ приносить зъ собою цивілізаційный и культурный поступъ, а по друге интеліґенція, котра сама розвивае мову въ письменствѣ, навѣть несвѣдомо пѣдпадае пѣдъ вплывъ инших чужихъ языковъ, котрыми володѣе або на котрыхъ образувала ся, — примѣромъ, у насъ языковъ польского, нѣмецкого, латиньского, грецкого, французского. То само дѣе ся и зъ польскою, и московскою, и нѣмецкою, и зъ мовою кождого цивілізованого народа.

жить выстерѣхати ся. Не досыть есть по кутахъ нарѣкати, що у насъ не йде все такъ, якъ повинно йти, але треба и самому взяти ся до працѣ и шукати за сею працею.

Тыхъ пару словъ уважавъ я за вѣдповѣдне кинути мѣжь Русинѣвъ перемыскихъ щобы при такѣй нагодѣ, якъ загальнѣ зборы „Просвѣты“, звернути ихъ увагу, що дотепѣрѣшне ихъ поступованѣ не зовсѣмъ вѣдповѣдало тѣй задачи, яку кождый щирый народовець мае днесь сповнити. Хоть въ Перемышли чисто народовцѣвъ есть досыть показане, то дуже значна бѣльшѣсть нашихъ людей не хоче, чи не любить занимати ся справами бѣльше загальнои натуры. На вѣчахъ, зборахъ и пр. являе ся такъ мікроскопійне мале число интелігенціи, що справдѣ ажь соромъ. Може бы бодай на такъ невинныхъ зборахъ, якъ філіи „Просвѣты“, показати ся та тымъ заявити лучибегъ, солідарибсть. Бо дальше такъ ити не може! Або мы думаемъ на серіо о лучшѣй будучности для нашого народу, а въ такѣмъ разѣ „просимо ближе“, або мы по-за фразами и словами не хочемо нѣчого бѣльше, въ такѣмъ разѣ радше дати спокѣй и невыставляти ся на смѣхъ передъ свѣтомъ. Тажь мы то нашою байдужностію въ трактованю сеи справы довели до сего, що наша „Просвѣта“ не може довести до такого числа тысячокъ членѣвъ, якъ прим. товариство св. Могорта або другѣ, не кажучи вже про Чехѣвъ. Треба прецѣнь и для будучихъ поколѣнь промостити якось дорогу, щобы не мали за богато перешкѣдъ та не нарѣкали на нашу нездарибть и лѣнь. Хто есть за тымъ, нехай возьме собѣ до серця тѣ слова, походячѣ зъ щирого переконаня, и нехай прибувае дня 1. падолиста о 11 годинѣ до комнатъ „Бесѣды“ и нехай возьме живу участь въ нарадахъ надъ справою просвѣты народу въ нашѣмъ повѣтѣ. Нехай не думае, що безъ него обойде ся. Нѣ! Всѣ суть потрѣбнѣ, бо лишь громада великій чоловѣкъ.

Членъ „Просвѣты“.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вѣдновленя передплаты. Пригадуемо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуемо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнане залеглостей пѣсля вызначеныхъ речинцѣвъ.

— **Щасть Боже!** Христіянська громада мѣста Белза — якъ намъ пишуть — набула дня 26 с. м. на публичнѣй ліцитаціи маетибсть Прусинѣвъ пѣдъ Белзомъ въ обемѣ 1476 моргѣвъ за 96.001 зр. Цѣну купна покрыв мѣсто зъ продажи части свого лѣса. Другу часть сеи маетности въ обемѣ 459 моргѣвъ набула минувшого мѣсяця громада Прусинѣвъ за 32.350 зр., покрывши часть цѣны купна рѣвно жь зъ продажи лѣса громадского, а 14.000 зр. банкового довгу перепяла на себе.

— **Чч. старшины нашихъ гірскихъ громадъ въ Стрыйщинѣ,** напѣщеныхъ елементарными злиднями, нехай вносять свои петиціи о поратѣвлю до рады державнои чимъ скорше! Чей дасть ся щось придбати! — **Посолъ** *Тамчкевичъ.* — Прим. Редакціи На скѣлько мы уважаемо руски громады найменше зѣ всѣхъ громадъ нашихъ народѣвъ удають ся до рады державнои въ своихъ потребахъ. Зъ того выходить, що мілѣоны державного гроша розбирають всѣ, лишь Русинъ не дбстае нѣчого. Правда, сего року у всхѣдній Галичинѣ не було такихъ выливѣвъ рѣкъ, якъ въ захѣдній Галичинѣ и декуды инде, а все-таки були и у насъ елементарни нещасця [певно були и спорадично выливы и тучѣ градовѣ и т. п.] що понищили працю хлѣбороба и вѣнъ остав ся безъ средствъ до житя. Чому-жь така зруйнована руска громада не мае зажадати зъ фондѣвъ державныхъ запомоги такъ само, якъ подѣбна громады польскѣ, ческѣ, нѣмецкѣ и т. д.? Розумѣе ся, хто не пукае тому й не отворить. Отже кличемо: петиціонуйте, руски громады, якъ въ потребѣ и поодинокѣ люде, въ кождѣй своѣй справедливѣй справѣ, котра належить до компетенціи рады державнои!

— **Зъ Вѣдня пишуть намъ:** На засѣданю рады державнои дня 26 с. м. внѣсъ посолъ д-ръ Окуневскій нагляче внесене о державну помочь матеріяльну и технічну, для навѣщенихъ катастрофою [усуваня горы] мешканцѣвъ Красного Луга коло Жабя. Внесене пѣшло до комісіи запомоговои. Міністеръ Керберъ обѣщивъ заопѣкуватн ся щиро тою справою. — Посолъ о. Танячкевичъ поставивъ взглядно поновивъ пять внесень: 1) о обезпеченю вѣдъ пригодъ господарскихъ, 2) о сплатѣ селянськихъ довгѣвъ державою, 3) о держанихъ магазинахъ збѣжевыхъ, 4) о дотаціи сотрудникѣвъ парохіяльныхъ и 5) о ремунераціи помѣчникѣвъ вѣйсковыхъ капеляновъ.

— **Зъ товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова у Львовѣ“.** Рада товариства уважае своимъ обовязкомъ зложити прилюдно подяку всѣмъ Вп. Добродѣямъ, котрѣ зложили жертвы въ хосенъ сего товариства, а зъособна Впр. о. Петру Лободѣ, парохови въ Глубѣчку, и д-ру Стефанови Федакови, адвокатови у Львовѣ, за жертвы по 100 зр.; Хв. Товариству „Просвѣты“ у Львовѣ за даръ въ книжкахъ его выдання на засновокъ бібліотеки для питомцѣвъ „Бурсы“, за портретъ Шевченка и карту етнографічну Руси-Украины, якъ такожь Фірмѣ Евг. Сножарскій и В. Устеньскій за гарный образъ Матери Божои, передъ котрымъ питомцѣ Бурсы молять ся за здоровля жертводавцѣвъ. — За Раду Товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова“: *В. Набірний* голова, д-ръ *Левъ Павенцкій* секретарь.

— **Зъ Наукового Товариства имени Шевченка.** Дня 1. н. ст. падолиста [в середу] вѣдбудеть ся засѣданѣ исторично-фільософічнои и фільольогічнои секціи о 6 годинѣ вечеромъ зъ отсимъ порядкомъ: 1) Нарада надъ розширенемъ Записокъ. 2) Референтъ проф. Грушевского: похоронне поле въ с. Чехахъ. 3) Референты д-ра К. Левицкого: Правничѣ розвѣдки. 4) Референты д-ра И. Франка: а) Слово о Лазаревѣ воскресенію. Староруска поема, б) Причинокъ до творѣвъ Ивана Вишенского. 5) Референтъ Вол. Гнатюка: Русины прашѣскои епархіи и ихъ говоры.

— **Зборы въ Сокали.** Дня 11 н. ст. падолиста с. р. [т. е. въ суботу] вѣдбудуть ся въ Сокали въ сали магістрату: А) о 12 год. въ полудне *загальнѣ зборы товариства „Народный Дѣмъ въ Сокали“* въ програмою: 1) справоздане устунаючого выдѣлу, 2) выборъ головы товариства, 3) выборъ шести членѣвъ и трехъ заступникѣвъ до нового выдѣлу, 4) выборъ надзираючои комісіи, 5) внесеня членѣвъ — Б) о 2 год. пополудни *загальнѣ зборы філіи „Просвѣты“ въ Сокали* зъ програмою: 1) справоздане устунаючого выдѣлу, 2) выборъ нового выдѣлу, 3) внесеня членѣвъ.

— **Руске педагогічне товариство** вѣдзываесь до членѣвъ, котрѣ залягають зъ рѣчною вкладкою [50 кр.], щобы зволили якъ найскорше свои залеглости надѣслати, бо товариство выготовляе *спис членѣвъ* до свого ювілейного Календаря.

— **З львѣвского Бояна.** Надзвычайнѣ передконцертовѣ вправы хору мѣшаного вѣдбудуть ся завтра [въ второкъ] о год. 7½ веч. Въ ту пору приймае выдѣлъ новыхъ членѣвъ, що зголосять ся, до чого выдѣлъ симъ запрашае. — *В. Ш.*

— **Въ справѣ дарѣвъ ласки для священичихъ вдѣвъ и сиротъ** посолъ о. Танячкевичъ просить насъ оголосити отсе письмо: При абсолютнѣй, фізичнѣй неможливости вѣдписувати на всѣ письма въ справѣ подань о дары ласки для нашихъ священичихъ вдѣвъ и сиротъ, повѣдомляю, що я вставлявъ ся о прискорене рѣшеня що-до давныхъ подань; що до новыхъ, то я ихъ внѣсъ, а що-до поновныхъ, то они будуть внесенѣ въ часѣ найдогѣднѣйшѣмъ для користного полагодженя. Случаѣвъ некористного полагодженя було досѣ дуже маленько, а и то треба за Божою помочію по можности усунути. — *Танячкевичъ.*

— **Зъ Городка пишуть намъ:** Наше старо ство въ першихъ часахъ борбы языковои досыть льояльне занятло було становище, укладаючи всѣ свои дописи до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ по руски. Но вѣдъ якогось часу, именно якъ повѣяло нашимъ вѣтромъ зъ-пѣдъ кавокъ, зачало и оно микитити: разъ пише цѣлкомъ по руски, нашимъ разомъ зъверха русѣйй адресъ, а внутрь польска допись, а бувае, що и кунтушъ и сорочка польска. Cui bono? По що роздувати на ново борбу, котра була де що притихла? Невже жь політика „szpilkowania“ въ нашѣй безталанній, многострадальнѣй Австріи мусить бути in potribus по всѣхъ ся многоязычныхъ провінціяхъ? Кому тая борба выйде на здоровля? Кому она принесе хосенъ? — Австріи певно нѣ!...

Ось передъ нами найновѣйша допись ц. к. староства городецкого зъ 17/10 1899 ч. 20524. „Do Wielebnego gr. kat. Urzędu paraf w t. Zwrócone tu relacyą Wieleb gr. kat. Urzędu par. z 14 października 1899 l. 218 okólniki tut z 15/9 l. 18234 [о спростоване выказу хлопцѣвъ уродженыхъ въ р 1881] i 3 października r. b. l. 19689 dotyczące przedłożenia wyciągów z metryk potrzebnych do rekrutacyi i pospolitego ruszenia jakoteż do wykazów o ruchu ludności przesyłam ponownie Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu wraz z dołączonymi drukami celem sporządzesia żądanych wykazów i przedłożenia najdalej do 25 października pod zagrożeniem środków ustawą przewidzianych. — Zwracam przytem uwagę Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu, że druki na wykazy o ruchu ludności otrzymuje c. k. Starostwo z c. k. Namiestnictwa, i z wyjątkiem okładki wzór E wszystkie drukowane są w obu językach krajowych [яка-жь ласка, чи „ustępstwo“, що уряды парохіяльнѣ бодай тую дрѣбку правъ конституційныхъ здужали собѣ досѣ выборотн!]. Relacya więc Wielebnego gr kat Urzędu parafialnego niema uzasadnienia [а прецѣнь мала „uzasadnienie“ ажь до часу фамозного рескрипту галилейскои сатрапіи...] tem mniej, że *wedle istniejących przepisów* [якихъ?] *nie mają Władze polityczne obowiązku korespondować z gr. kat. Urzędami parafialnymi w sprawach metrykalnych w języku ruskim.* — C. k. starosta Fedorowicz.

Ось такъ кѣнчить ся найновѣйшій рескрипт нашого ц. к. староства, заповѣдаючій иншій „tryb postępowania“ зъ урядами парохіяльными „jako metrykalnymi“. Виправдь досѣ не ужало оно ще сего новоупеченого титулу, але мабуть не довго уже прийдесь намъ на него ждати та тогды вже нѣчого не забракне до нашого зровнаня зъ другими повѣтами. Коли жь дождемось повѣтнои сеи титулятуры, то й мы сподѣемось вѣдзвататись „pięknem za nadobne“, пишучи примѣромъ: до ц. к. староства яко уряду рекрутаційного [вѣдсылаючи выказы новобранцѣвъ], до ц. к. староства яко уряду статистичного [вѣдсылаючи чвертьрѣчній выказы о руху населена], до ц. к. староства яко власти податковои [измѣрекъ любезного инспектора податкового] и т. д. in dulce infinitum — ну, бо якъ титулувати „dobitnie“, то титулувати. — *Адріянъ.*

— **Дрѣбни вѣсти.** Въ Калинѣвщинѣ коло Люблина [въ Россіи] жие старушка Катарина Зьолковска, що мае 112 лѣтъ а ще цѣлкомъ здорова и свѣдома. — Въ Италіи померъ знаный маляръ-пензажистъ Сегантіні. — Поѣздъ зелѣзничій зѣ Львова до Белзца перѣхавъ оногды недалеко Клепарова селянина Мик. Ясѣньского, котрый возомъ переѣзджавъ черезъ шлях зелѣзничій. — На вчорашнѣмъ зборѣ членѣвъ львѣвского товариства музичного выбрано директоромъ проф. М. Солтиса. — Львовѣ померъ въ 53 роцѣ житя д-ръ Фабіянъ Оскаръ, профессоръ фізики въ університетѣ [родомъ зъ Конгресѣвки а зять знаного математика цок. Жмурка. — Въ суботу о 5 год. рано застрѣливъ ся въ вѣйсковыхъ баракахъ при улици Пелчиньскѣй вояк Боднарчукъ зъ 16 комп. 19 полку обороны краевои. — Архикнязь Францъ-Фердинандъ д'Есте загостивъ на кѣлька днѣвъ до Ланьцута до гр. Романа Потоцкого на ловы; въ ловахъ бере участь и намѣстникъ гр. Пінінь-скій.

Надѣслане.

Seid.-Damaste

75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [4]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich.

Посмертнѣ ✝ оповѣстки.

О. Юліянъ Чайковскій, деканъ мокрянскій [въ въ епархіи перемыскѣй], вѣдначеный крилошаньскою одежію, парохъ въ Городищи, упокоивъ ся дня 26 с. м. въ 66 роцѣ житя а въ 40 вѣмъ священьства. В. в. п.!

О. Иванъ Лазоръ, парохъ въ Любичи, дек. потелицкого, упокоивъ ся дня 17 н. ст. жовтня с. р. въ 71 роцѣ житя а 43 священьства. Хочь не бравъ значнѣйшого удѣлу въ житю політичнѣмъ, мимо того була се щира руска душа. В. в. п.!

Посолъ д-ръ Василь Волянъ упокоивъ ся въ суботу у Вѣдни въ тамошнѣй сенаторіи Лева на закажене крови по недавнѣй операціи. Нинѣ тѣло его перевозять до Черновець. Покѣйный знаный бувъ ще въ 1850-ыхъ рокахъ рускѣй сибльности яко авторъ рускихъ пѣдручникѣвъ зъ наукъ природописныхъ. Зъ фаху бувъ лѣкаремъ зъ-першу на угорскѣй Руси, вѣдтакъ въ Черновцяхъ. Доробивъ ся маетку, а черезъ женитьбу помноживъ его, такъ що маетокъ небѣщика цѣнують одни на 300.000, другѣ на пѣвъ міліона. На публичнѣ цѣли жертвувавъ мабуть дуже мало [давъ, о кѣлько знаемо, пару тысячъ на руско-кат. церковь въ Черновцяхъ]. На старости лѣтъ втягнули его буковиньскѣ вѣдносины до політики и до повлованя въ соймѣ и въ радѣ державнѣй, та въ полѣтицѣ покѣйный бувъ бѣльше орудемъ правительства, якъ самостѣйною личностію. Яко человѣкъ „старои даты“ державъ ся т. зв. „старои“ партіи буковиньскои а зъ нею и кокетувавъ зъ Румунами. Впрочѣмъ покѣйный мавъ повагу въ Черновцяхъ и на Буковинѣ. В. в. п.!

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Въ пропозицію на Перегноѣвъ принятѣ оо.: Юл. Зельскій, Ант. Копертиньскій, Ст. Высочаньскій, а въ списѣ: Іос. Бородіевичъ, Іос. Мельницкій, Ив. Ульваньскій, Андр. Одѣжиньскій, Зен. Гутковскій и Ив. Яблоньскій. — Намѣстництво повѣдомило о дотаціи для сотрудникѣвъ при хорыхъ парохахъ: въ Прошовѣ, въ Олѣсевѣ, въ Божиковѣ, въ Стрѣлкахъ, въ Стенавѣ и въ Стрыевцѣ, всѣмъ тымъ сотрудникамъ по 300 зр., а въ Серетци сотрудникъ зъ правомъ управы 540 зр. рѣчно. — Консисторія вставила ся до намѣстництва о дотацію сотрудникова въ Луцѣ малѣй для хорого пароха. — Завѣдательство дбстали: о. Евг. Купчиньскій въ Рѣпневѣ [зрезигнувавши зъ парохіи Бѣлковець] и Теод. Кузьмѣвъ въ Бѣдковцяхъ. — Консисторія поручила о. Юл. Бачиньскому сотрудникови въ Байковець заступати въ душпастирствѣ хорого пароха въ Бѣрцахъ великихъ. — До канон. институціи вѣзваній оо. Ем. Гавращо на Бѣбщаны и Ив. Бачиньскій на Козлѣвъ въ мартѣ 1900 р. — Консисторія вставила ся до намѣсництва о згоду на канон. институцію оо. Ал. Пристая на Журовъ и Ис. Свистуна на Крине. — Введеній оо: Ив. Кордуба яко сотрудникъ Острова дек. тернопѣльского, Т. Найкушь яко завѣдатель въ Путятинцяхъ, Іос. Яворскій яко парохъ въ Лучинцяхъ, Т. Пиндусъ яко сотрудникъ въ Ладичинѣ, Вол. Рудавскій яко завѣдатель въ Селискахъ. — Уѣбльнений вѣдъ испыту конкурсового оо.: Дам. Бачиньскій пар. зъ Мышковичъ и Т. Величковскій пар. въ Букачовець, — о. Мих. Гелитовичъ пар. зъ Любѣня, именованый совѣтникомъ митр. консисторіи зъ правомъ уживаня вѣдзнакъ крилошаньскихъ.

Вѣсти зъ Єп. Перемыскои

Въ пропозицію на Колоденце дек. куликовского принятѣ оо.: Вол. Левицкій, Алексей Очабрукъ, Вол. Гукевичъ, Петро Гумовскій, Ив. Демянчикъ, Теод Савойка, Ив. Федевъ, Орестъ Папинъ, Ив Дуцько, Брон. Гоцкій, Вас. Фартухъ, Левъ Пасецкій, Вол. Гоцкій, Францъ Згорлыкевичъ, Іос Пелеховичъ, Конст. Миколаевичъ. — Канонічну институцію одержали оо.: Іос. Шандровскій на Мышлятичѣ дек. мостиского, Теодосій Войтовичъ на Коростно дек. устрицкого. — Презенту на Войткову дек. добромильского дбставъ о. Алекс. Сѣлецкій. — Сотрудництво въ Самборѣ дбставъ о. Григ. Кульчицкій, рукоположеный въ Римѣ.

— **Завѣдательство** въ Добрѣй шляхотскѣй дбставъ о. Алекс. Коцюба. — Вѣдзнаки крилошаньскѣй одержавъ о. Евг. Омелянській парохъ въ Пристани. — О. Николай Носевичъ Добрянській именованый провізоричнымъ катихитомъ при народныхъ школахъ въ Лѣську. — П. Ив. Клишъ, укѣнченый богословъ, дбставъ вѣдпустку зъ канон. звязи епархіи перемыскои до епархіи львѣвскои. — О. Леонидъ Шемелякъ въ Тершовѣ одержавъ грамоту узнаня и похвалы за ревне и совѣстне поучуване дѣтей школьныхъ въ науцѣ релігіи. — Увольнене вѣдъ испыту конкурсового дбставъ о. Илія Присташъ парохъ въ Миховци.

Вѣдозва.

Идучи за покликомъ центрального Выдѣлу Руского товариства педагогічного заснували мы въ Станиславовѣ „Філію“ тогожь товариства, якъ про се вже було въ „Дѣлѣ“ писано. Нинѣ-жь выконуючи волю першихъ загальныхъ зборѣвъ тои філіи, вѣдзываемо ся до всѣхъ, кому добро нашои школы лежить на серцю, зъ прошенемъ: вступати въ члены сего товариства и пѣдпомагати его въ переведеню его задачъ.

Передовсѣмъ повинни горнути ся до нашого товариства въ крайнѣй мѣрѣ ІІІ. учителѣ станиславѣвского округа и Вел. духовенство, бо жь товариство мае задачу дбати и про молодѣжь и про учительство и про рускую школу. Тожь вѣдъ участи учителѣвъ зависить въ сѣй справѣ поводженѣ его, и думаемо, що наша філія стане небавомъ осередкомъ духового житя нашого учительства въ округѣвъ станиславѣвского, товмацкого, богородчаньского и надвбряньского.

Зъ початкомъ нового року школьного рѣшивъ ся выдѣлъ заложити бурсу, де бы пѣдъ найлучшими условями для родичѣвъ и опѣкуновъ молодѣжь руска могла найти пріютъ, удержане и опѣку. Нашою цѣлею е згорнути якъ найбѣльше рускои молодежи для школы и дати ѣй тымъ способомъ спроможибсть доброго правдиво народного выховання и одвѣтного нашимъ обставинамъ образованя.

Однакъ наше новозавязане товариство поки-що не мае средствъ. Чимъ бѣльше въ насъ буде членѣвъ, тымъ бѣльше зберемо грошa, чимъ бѣльше въ насъ жертвъ, тымъ скорше зможемо ввести въ дѣло нашу гадку.

Побратимы вже далеко передъ нами! Часъ и пора й намъ подумати, щобы и въ насъ бѣльшало число интелігенціи.

Якѣй дѣти, такій народъ!

Всякѣ зголошеня и датка приймае Выдѣлъ на руки касіера товариства п. М. Якимовского учителя народнои школы въ Станиславовѣ, або одного зъ выдѣловыхъ.

Въ Станиславовѣ, въ жовтни 1899.

За Выдѣлъ *А. Шахновичъ* голова *С. Федевъ* секретарь.

[Другѣ рускѣ часописи просимо о ласкаве повторене сеи вѣдозвы.]

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Учитель школы реальнои въ Тернополи Стан. Толлочко именованый головнымъ учителемъ женскои семинаріи учительскои въ Краковѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 30 жовтня. Предметомъ конференціи угорского міністра фінансовъ Люкача зъ Князьолуцкимъ була, якъ кажуть, неполагоджена ще часть австро-угорскои уводы, именно законъ о переношеню поборовъ. — Прибувъ сюда въ переѣздѣ до Мерану король сербскій Александеръ. Дорогу, котрою переѣздивъ въ Угорщинѣ, стерегла поліція.

Прага 30 жовтня. Въ Карлинѣ деякѣ резервисты при контрольныхъ зборахъ не вѣдповѣли анѣ „hier“ анѣ „zde“, але прилѣпивши собѣ на груди картки зъ написію „zde“ выступили передъ офіцира.

Будапешть 30 жовтня. Въ угорскѣмъ соймѣ партія независимыхъ мае поставити интерпеляцію въ справѣ арештованя резервістовъ за се, що зголошували ся словомъ „jelen“ замѣсть „hier“. Говорять, що міністеръ заявивъ, що дотеперѣшнѣ арештованя полягали на непорозумѣню и що вѣдъ нинѣ резервисты за слово „jelen“ вже не будуть потягаѣ до одвѣчальности.

Літомерицѣ 30 жовтня. Вчера були тутъ розруки, при котрыхъ повыбивано вѣкна въ жидовскихъ домахъ. Три особы арештовано.

Римъ 30 жовтня. Парляментъ скликано на 14 ого жовтня.

Барцельона 30 жовтня. Дуже богато мешканцѣвъ мѣста заявило, що не будуть платити податковъ.

Опорто 30 жовтня. Купцѣ рѣшили вѣзвати правительство, абы перевело ухвалы венецкои санітарнои конференціи и внесло санітарный кордонъ, якій заведено противъ сумы.

Парижъ 30 жовтня. Мимо урядовыхъ заперечень дневники доносять, що Франція выслане кѣлька военныхъ кораблѣвъ до полудневои Африки и що за французкими поплынуть россійскій корабль.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Надѣслане.

Перенѣсъ я мій институтъ дентистичный

въ улицѣ Гетьманьскои ч. 6 на улицю Коперника ч. 4 насупротивъ Вп. Миколяша и выконую: пльомбованє и вырыванє безъ болю, штучнї зубы способомъ вѣденьскимъ по зниженій цѣнѣ, направу здоманыхъ щокъ приймаю также почтою, крѣмъ того лѣчу хоробы ямы устнои, носа, горла и ушей.

Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-ръ дентистъ М. ВІКТОРЪ.

392 6—8

Ателіе дентистично-технічне
ГЕНРИКА РОТТЕРА

выраблае штучнї зубы и щоки на способѣ американськім. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый вырѣбъ ручить. Кожду репаратуру приймае почтою и вѣдсылае ей того самого дня.

Львѣвъ, ул. Краківска ч. 1. (рогъ ул. Трибунальскои.)

413 4—10

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
у Львовѣ ул. Гетьманьска 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣлѣвъ, въ котрыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбованє пѣсля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубѣвъ безъ болю, при мѣсцевѣмъ знечуленю або и успленю обтураторы при вадахъ и бракахъ пѣднебѣня вставлюванє штучныхъ зубѣвъ.

Тамъ-же лѣчить ся недуги ясенъ и ямы устнои.

Для провінцій заведено тую выгоду, що надѣсланій почтою пукненій, зломанїй и т. д. зубы штучнї репарує и высылае вѣдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-та Л. Вікторъ.

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнї Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краєвого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігаціи купуємо и продаємо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЬВІВЪ

Банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на помешканю пановъ Галицкихъ

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіперы, льорнеты, бінокля, далеконасы, барометры, термометры, рѣвнї ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцейги, тасмы мѣрничї, віолы, лібелї, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публіку, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукрѣвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькѣвъ и гербатникѣвъ

пѣдъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРНІЦЬ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд. 1 зр. | ½ к. гербатникѣвъ мѣш. —80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан. —80 кр. | „ „ самыхъ чоколядокъ 1·20 „
„ „ „ фасонов. —60 „ | „ „ чоколядокъ пралін. 1·50 „
„ „ кармельк. начѣнян. —50 „ | „ „ озочѣвъ кандизов. 1·20 „

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровй полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 8—10

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникѣвъ

Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на малинки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 356 95—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КУХОНКИ найтовй, знаменитй по зр. 2, 3, 4 и вышше. Шибковарки спиритусовй найрѣзнороднѣйшои конструкціи. Желѣзка и машинки до волосся поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКИЙ торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власнй выробы поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а и. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентовъ анѣ похатникѣвъ не высылаемо. 2 40—52

Ч. 104927/99.

ОГОЛОШЕНЄ.

З кінцем біжучого року упливає період часу, на котрий декотрі тутешні краєві державні стації митові винаймлені зістали і в біжучім році перепроваджена буде лїцитація в цїли дальшого їх найму.

На тих стаціях, котрих користний наєм для скарбу державного не міг би наступити, запровадженій буде побір мита у власнім зарядї, а побір той, у власнім зарядї, має бути повіреннй в першім радї за винагородженєм, пенсіонїстам, квіескантам, провізіонїстам і інвалїдам, о скілько би тїї були готові до обнятя чинности побору мита під приступними для скарбу державного услівями и були до того фізично і умово відповідно уздібнені.

Пенсіонїсти, квіесканти і інвалїди, котрі мають охоту старати ся о подібні занятя на одній з тутешно-краєвих державних стацій митових і суть до того уздібнені, мають заголосити ся найдальше до кінця падолиста с. р. писемно до тои Дирекції округа скарбового, в котрої округї дотична стація митова істнує, наводячи поіменно, при котрій стації митовій мають охоту занимати ся побором мита і за яким винагородженєм,

Ц. к. краєва Дирекція скарбу.

Львів дня 24 жовтня 1899. 418 1—1

ПОДЯКА.

Читальня „Просвѣты“ въ мѣсточку Порохнику (повѣту ярославского) складае сердечну подяку Вч. о. В. Чернецкому, декану и пароху зъ Сѣлця белского, за присланій даромъ уже другій разъ книжочки для бібліотеки читальнѣ.

За выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“.

К. Гробельскій.

Пѣвець церковный

въ Добрянахъ Михайлъ Тарнавскій, уродженый 1880 року въ Добрянахъ, не має мѣсця дяка, подае ся на деканатъ Щирецкій. 417 1—3

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 2—10

Зоольогія

на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 80 цент. в. ав.

Ботаніка

на вищі кляси шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. в р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші кляси шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші кляси шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і поденуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ руского ботанічного терміновогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання тї можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназиі зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінациі (пр. 1 примірник зоольогіи і 1 пр. ботаніки, або 1 примірник ботаніки і 1 пр. мінералогіи, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. зоольогіи або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогіи, або двох пр. Спису) порто оплачує автор.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Барханы кольоровй и бѣлй въ великомъ выборѣ

поручае найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІЄНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонѣвъ и столового бѣля

Львовъ, площа Маріацка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 376 9—12

Вже выйшовъ

Ілюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

Вѣдзначена медалемь срѣбнымъ на Выставѣ краєвѣй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботы артистично-бронзовничя

В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнй въ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовй и скленнй, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутй предметы приймае до споряджена и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 9—20

Рѣвножь выконуе гальванізованє всѣхъ выробѣвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣренй.

Медаль золотый | МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ | **Медаль срѣбный**

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО
у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свѣй богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокй шкѣры а вразъ и матерій на покрытя футеръ у великѣмъ выборѣ. — Цѣнники на жадане franco. 402 3—6

Чесь. корол. уприв.

Перша Галицка фабрика сукна

Ґустава Ґольдштейна

у Бережанахъ

поручае: сукно, кастори, чоловѣчу и женску матерію, фланелю, кортовину, одѣяла, шалї, кашмиры, ратіновину, ґумовый матерія, ґумовый плащы, ґумовый шнурки, ґумовый пояски, ґумовый чулки, ґумовый подвязки, ґумовый наколѣнники, ґумовый пасы, ґумовый бандажы, ґумовый подушки, ґумовый рукавиці, ґумовый шапки, ґумовый капелюхи, ґумовый фартухи, ґумовый мѣшки, ґумовый подушки, ґумовый матраци, ґумовый подкладки, ґумовый покрывала, ґумовый обруси, ґумовый скатерти, ґумовый серветки, ґумовый рукавиці, ґумовый шапки, ґумовый капелюхи, ґумовый фартухи, ґумовый мѣшки, ґумовый подушки, ґумовый матраци, ґумовый подкладки, ґумовый покрывала, ґумовый обруси, ґумовый скатерти, ґумовый серветки.

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скінчивъ зъ кінцемъ 1898 р. 30-ый рѣкъ своей дѣяльности и зросла во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 9,685.636·47 кр.
Премія належитостя побочнѣ и вѣдсотки за рѣкъ 1898	„ 2,517.998·09 „
Обезпечень суммы въ секціяхъ на жите	„ 31,446.439·22 „
Обезпечень суммы въ секціи вѣдъ огню	„ 323,257.816·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,487.178·08 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кінця р. 1898	„ 29,910.069·98 „

„Славія“ приймае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынкѣвъ, движимостій, збожа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славія“ вельми умѣренй, а услѣвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славія“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Сенацкого ч. 3. 63 21—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє агенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе агенціи письменнымъ селянамъ.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ
въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ ей дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни,

написавъ на пѣдставѣ автобіографичныхъ записокъ и орживально-библіотечныхъ матеріялѣвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКИЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листѣвъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускѣвъ буде становити томъ, а всѣхъ томѣвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускѣвъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпускѣвъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокй не будуть продаванись.

Пренумерату належить присылати выключно на адресу: п. **Антонъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

поєзд. приходить о	особ.	до Львова	поєзд. вѣдходить о	особ.	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/9
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сонова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Чернов. Станислав.		9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Рамы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/9 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/9.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		2·15	„ „ Бруховичъ 7/8 до 10/9 недѣлѣ и свят.
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдни, Хабовки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/9
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/9 до 30/9.
				3·20	„ Зимноводы 7/8 „ 10/9.
				3·25	„ Бруховичъ „ 1/9 „
				5·25	„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·36		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.10	„ Кракова, Хирова, Кросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9
	3·30	„ „ „ гол. дворець		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·50	„ а Орлова вѣдъ 15/8 до 16/9
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы			„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9 въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 16/9 до 30/9 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/9 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы руской
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/6, и 16/8 до 15/9.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/9 до 15/8 що день		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9.		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 16/9 до 30/9
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ 1/8 „ 15/9 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ Тернополь		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивоничя
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропигійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 235. Львовъ, Второкъ 18 (31) Жовтня 1899. Рочникъ XX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю ку перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилатість за инсераты оплатий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.

за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише ихъ попереднє застереженю. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Переглядъ політичный.

Поголоски о розвязаню рады державной можуть дуже легко справдити ся, бо вѣдносины мѣжь правицею а парламентарною бѣльшостею буже напружены. Знесеня языковыхъ розпоряджень було будь-що-будь капітуляцією правительства передъ парляментарною меншостію противъ волѣ бѣльшости. Дискусія переведена надъ програмовою заявою правительства высказала, що правиця не дуже одушевлена новымъ правительствомъ, она дала пѣзнати, що правительство подоптало засаду парляментарнон бѣльшости, безъ котрои узаня въ посольскѣй палатѣ не може запанувати спокій и порядокъ. Бесѣдники правицѣ закидали правительству бракъ неутральности, потрѣбнои до полагодженя языкового спору, и сторонничѣсть въ користь Нѣмцѣвъ Окрѣмъ того зъ програмовон енунціяціи правительства вѣе централізмъ и бюрократизмъ. Словомъ — правиця недвозначно дала вотумъ недовѣря кабінетови Кляріого.

Такои парляментарнон аномалін, абы правительство опирало ся на противнѣй собѣ бѣльшости, не було ще нѣгде въ свѣтѣ. Въ Австрін стало ся вже при выборахъ до делегацій, бо „кабінетъ лѣвицѣ“ оперъ ся на правицѣ. Однакъ довшій часъ, такій станъ рѣчи навѣть въ Австрін не може потревати. Правительство мусить або само прихилити ся до правицѣ, або правицю приєднати для себе. Сли се не стане ся, правительство буде мусѣло або уступити, або розвязати парляментъ.

Поляки потѣшають ся надѣєю, що въ тѣмъ конфліктѣ правицѣ зъ правительствомъ, корона перехилить побѣду на сторону правицѣ. Именно телеграму цѣсаря до Яворского въ справѣ выборѣвъ до делегацій. Поляки пояснюють собѣ такъ, що цѣсарь бажае, абы правиця, а въ нѣй головно Коло польске було головнымъ и мѣродатнымъ чинникомъ въ парляментѣ и въ австрійскѣй правици.

Поки не полагоженый буджетъ и инший „державний конечности“, Кларі не потребуе журити ся тымъ: що зробити зъ правицею и парламентомъ, бо Поляки, хочь не радо, все будуть голосувати за „державною конечностію“, тымъ бѣльше, що имъ буде лѣгше пѣдпирати „кабінетъ лѣвицѣ“, якъ пускати ся на дуже для нихъ непевне море новыхъ выборѣвъ. Поляки десять разѣвъ надумають ся, заки правительству разъ зроблять опозицію и спровокують . . . новѣ выборы.

Montagspresse довѣдуе ся, що въ дискусіи надъ знесеньмъ § 14-ого забере голосъ також президентъ кабінету гр. Кларі и доповнить въ тѣй справѣ свою програмову заяву. Сеся часопись высказуе також надѣю, що мимо опозиціи деякихъ сторонництвъ правицѣ прийде до выбору комісіи для внесень въ справѣ знесеня § 14-ого.

Въ парляментарныхъ кругахъ удержуе ся поголоска, що президентомъ австрійскон делегаціи буде ейнъ разомъ членъ сторонництва центра въ палатѣ панѣвъ, противъ бажаня Чехѣвъ, абы выбрати гр. Фр. Туна, що було бы демонстрацією противъ теперѣшного правительства. За членомъ партіи центра заявили ся Поляки. Органъ вѣрноконституційнои великои посѣлости додае до того, що Чехи вже вѣдступили вѣдъ кандидатуры Туна, бо вже одержали вѣдъ Полякѣвъ сатисфакцію тымъ, що не выбрано до делегацій Рутовского и Левицкого, рѣшучихъ противниковъ молодо-Чехѣвъ.

Зъ Капштаду доносять, що Буры вже окружили Ледісметъ пѣвколесомъ, котрого промѣръ выносить десять миль. Загальну силу сполученои армін Трансвальцѣвъ и Оранцѣвъ оцѣняють на 16.000 воякѣвъ. На горбахъ, у вѣддаленю 5 кільометрѣвъ вѣдъ мѣста, стоять вже тяжкій гарматы Жубера. Здаеть ся Жуберъ ударить на Англійцѣвъ рѣвночасно зъ трехъ сторѣнъ. Трансвальскій вѣддѣлы атакують зъ пѣвночи и всходу, а захѣдне крило Англійцѣвъ буде мати противъ себе оранъску армію. Бути може, що и зъ полудня заграють стрѣлы, бо се, що кѣлька англійскихъ вѣддѣлѣвъ высланыхъ зъ Пітермаріцбурга и зъ Дурбану, доси не могли дѣбрати ся до Ледісмета, дае богато до думаня. Се, що Буры перервали комунікацію на полудне вѣдъ Ледісмета, доказуе що Ледісметъ окруженe зъ усѣхъ сторѣнъ. Вчера мала вже зачати ся борба. Артилерія Бурѣвъ посуває ся въ напрямѣ лѣвого крила Англійцѣвъ. По кѣлькагодиннѣй борбѣ Буры цофнули ся. Страты Англійцѣвъ выносять до 100 людей.

Зъ рады державной.

За часъ павзы, яка наступила въ радѣ державнѣй, можемо подати де-що интересуючого Русинѣвъ зъ „першого акту“ сен сесіи. Передонсѣмъ годить ся познакомити нашихъ читателѣвъ також зъ бесѣдами прочихъ двохъ Русинѣвъ, що промовляли при дискусіи надъ програмою правительства.

Посолъ д-ръ Ярославчъ [членъ соціяльно демократичного клюбу] забравъ слово на 4-бмъ засѣданю зъ дня 25. с. м. и такъ мовивъ:

Высока палато! Будучи заступникомъ народныхъ масъ цѣлои провінціи, а то русконъ части Галичины, позволю собѣ забрати ще голосъ, хочь именемъ мого сторонництва высказано тутъ вчера ясно становище супротивъ правительства. Я маю якъ разъ нещасте, що живу въ тѣмъ краю, котрый п. Тіркъ назвавъ ракомъ на державнѣмъ тѣлѣ Австрін. Отже гадаю, що у всякѣмъ разѣ повинно бути цѣкаво, коли я на те именемъ мого народу скажу, що вѣнъ нѣ троха не бажае вѣддѣленя вѣдъ Австрін, противно, найгорячѣйшимъ бажанемъ его е въ далеко тѣснѣйшу связь прийти зъ Австрією, нѣжь теперь.

Президія правительства въ своѣй заявѣ цѣлкомъ поминула хочь бы словечкомъ згадати про становиско правительства до русского народу. А таки була бы се рѣчь дуже важна зъ уваги на тѣ сильнѣ обжалованя, якѣ зъ сен (*лѣвои*) стороны палаты такъ часто вѣдзывали ся противъ галицкого краевого правительства и противъ одной части бувшои бѣльшости сен палаты, а именно противъ клюбу станчикѣвъ, сказати кѣлька слѣвъ въ сѣй справѣ. Маемо право поспытати п. президента міністрѣвъ о одну рѣчь и радѣ бы безусловно дѣстати вѣдъ него ясну вѣдповѣдь: чи вѣнъ зъ Галичиною буде поступати такъ само, якъ его попередники? чи такъ само гадае ити пѣдъ команду галицкого намѣстника або его повновластника, клюбу станчикѣвъ? або може вѣнъ таки радъ зробити початокъ, щобы въ Галичинѣ австрійскій законы прийшли разъ до поважаня? Зъ русскимъ народомъ въ Галичинѣ такъ обходять ся, що здае ся, мовь бы тамошне правительство краеве було на свѣтѣ лише для выдѣлу теперѣшного клюбу станчикѣвъ; рускій народъ по просту е выпятый зъ-пѣдъ законѣвъ. Коли нема выборѣвъ, то вѣнъ тѣлько на те призначеный, щобы зъ него мати дешеву силу робучу; а зажадали-бъ люде пѣдвышеня платнѣ або не схотѣли бы робити, то на те е арешты. Такъ само замыкають нхъ, коли въ часѣ выборѣвъ поважать ся иншои бути гадки, а не тои, що они тѣлько на те и е, щобы клюбови станчикѣвъ допомогчи дѣстати ся сюды и тутъ грати бѣльшѣсть. Тогдѣ також правительственнй органы, власти переслѣдують нхъ завзято, замыкають, бьють и стрѣляють, якъ окаже ся потреба.

Правительство могло бы легко поінформувати ся о тыхъ справахъ зъ позаторѣчныхъ протоколѣвъ сен палаты, а зъ интерпеляцій и внесень, котрѣ мы тогдѣ подавали, довѣдалось бы, якъ то въ Галичинѣ взагалѣ поступають съ народомъ, а особливо въ всходнѣй Галичинѣ зъ народомъ рускимъ.

Зъ актѣвъ легітимаційнои комісіи мѣгъ бы бувъ президентъ міністрѣвъ довѣдати ся, що зъ помежи тои такъ званои бѣльшости, котра тутъ уходить за чисельну бѣльшѣсть, дуже богато членѣвъ здобуло собѣ вступъ до сен палаты убійствомъ, обманьствомъ, увязненемъ сотокъ выборцѣвъ. А тѣ, що не побставали доси намѣстниками або членами палаты панѣвъ, сидять тутъ лише зъ ласки отсего свободолюбного молодоческого сторонництва, котре всѣ тѣ злочины, якихъ тамъ допускано ся на рускѣмъ народѣ, тутъ въ палатѣ и въ легітимаційнѣй комісіи поперають своими голосами; безъ Молодочехѣвъ давно не мало бы мы честь разомъ тутъ радити зъ оттыми панами. Але и президентъ міністрѣвъ анѣ словомъ не сказавъ, щѣ вѣнъ о тѣмъ гадае.

Говорять про розвязаня рады державнои, про новѣ выборы. Декотрѣ опозиційнѣ послы зъ сен стороны вже утѣкають пѣдъ ложнѣ крыла кола польского, смертельно потерпаючи о свои мандаты. Але, якъ при тыхъ выборахъ буде поступати ся, о тѣмъ п. президентъ міністрѣвъ не каже анѣ слова. Чи вѣнъ знову гадае пожертвувати рускій народъ галицкому намѣстникови и старостамъ, що навѣть бѣдныхъ голярѣвъ вызыскують, якъ нема кого нищого? Чи дасть имъ тамъ знову пѣдчасъ выборѣвъ справити рѣзню?

О тѣмъ дуже бы мы радѣ почути гадку п. президента міністрѣвъ. Але такѣ питаня не такъ легко вѣдповѣдати зъ лавы міністрѣвъ. П. президентъ міністрѣвъ потребуе тыхъ старостѣвъ, бо безъ нихъ не мавъ бы тои завсѣгды гнучкои бѣльшости, котрои конечно потребуе, коли пр. приладе въ положене покликати до житя якусь державну конечнѣсть при помочи любенького §. 14-ого. Хто-жь бы боронивъ правительство противъ народу, коли бы оно не мало старостѣвъ, або противъ насъ, коли бы не мало станьчикѣвъ? Поки президентъ міністрѣвъ мовчить о знесеню §. 14-ого, поти мусить вѣнъ також мовчати о злочинахъ, котрѣ зъ нимъ остають въ тѣснѣй связи, поти мусить вѣнъ ще и давнѣйшѣ злочины приймати на свою совѣсть, а мы мусимо боятн ся, що вѣнъ ступить на злочинну дорогу своихъ попередниковъ.

Радъ бы я запытати п. президента міністрѣвъ, якъ вѣнъ гадае поступити собѣ зъ галицкимъ краевымъ правительствомъ и зъ усѣми тыми злочинами, якихъ те правительство допустило ся на рускѣмъ народѣ, и щѣ вѣнъ гадае зробити изъ знесенемъ §. 14-ого, бо обѣ тѣ рѣчи остають зъ собою въ найтѣснѣйшѣй связи. (*Оплески.*)

Процесъ за галицку Касу щадничу.

(Дальше).

Въ суботу переслухувано Фурманову. Розправа вѣдбуваеся явно, хочь оборонець Фурмановои д-ръ Лѣсевичь жадавъ [зъ огляду на публичну мораль] тайнои розправы. Прокураторъ спротививъ ся сему, пѣдносячи, що цѣла справа знана вже публицѣ зъ акту обжалованя, а рѣчей неморальныхъ не буде обговорювати ся. Ще лучшу гадку подавъ председатель, що зъ огляду на маючѣ обговорюватись рѣчи „немилого змѣсту“, хто хоче, може выйти зъ салѣ. Але львѣвска „публика“ не така, она любить сенсацію и нѣхто салѣ не опустивъ.

На замѣты председателя Фурмановѣй, що она въ слѣдствѣ яко свѣдокъ зложила фальшиве зѣзнане, вѣдповѣдае Фурманова, що при переслухуваню радникомъ Милашевскимъ мала вражѣня, що она обжалована а не свѣдокъ. Дѣстала вѣзваня одного дня, щобы заразъ другого дня явила ся въ судѣ. Тамъ не выпытувано ей про Зіму, але просто о те, зъ-вѣдки прийшла до майна. Се, якъ и переслуханѣ ей вѣтця, вытяги зъ ей майна табулярного и т. п. утвердило ей въ переконѣчею, що ей не покликано на свѣдка, але яко обжалованку. Дальше на доказъ сего наводить, що ще передъ тымъ наложено конфискатъ на ей майно [на дѣмъ и готѣвку въ банку] и вѣддано ей пѣдъ тайный дозѣръ поліційный.

Председатель вѣдчитавъ зѣзнанн Фурмановои изъ слѣдства [зъ 13 мая с. р.]. Въ нихъ сказано, що Фурманова въ 17 роцѣ житя опустила вѣтцѣвскій дѣмъ и удала ся до Львова, де мала вчитись моднярства. Але жите ей тутъ пѣйшло иншими [знаными зъ акту обжалованя] дорогами. По двохъ лѣтахъ побуту у Львовѣ пѣзнала ся зъ Зімою. Оповѣдала дальше, що майно ей не походить вѣдъ Зімы, але вѣдъ иншихъ осѣбъ. Вѣдъ Зімы дѣставала менший датки.

Председатель починае выпытувати Фурманову, о скѣлько ей зѣзнания зъ слѣдства е правдивѣй. — Фурманова каже, що передъ знакомствомъ зъ Зімою мала троха гроша, але не много. Зіма дававъ ѣй на жите, разъ давъ 200 зр., але нѣколи не давъ кѣлька тысячъ.

Вѣдтакъ на жадане председателя почала оповѣдати свое жите. Ей оповѣдане майже згоджуе ся зъ ей житєписею, поданою въ актѣ обжалованя. Точнои даты уродженя не знае; имовѣрно родила ся 1868 р. Передъ десятьма роками выхрестила ся. Вѣдтакъ оповѣдала довше, якъ выѣздила въ рѣзнѣ мѣста Галичины, була и въ Чернѣвцяхъ, де пѣзнала ся зъ якимесь Румуномъ, вѣдъ котрого мала дѣстати 8.000 франкѣвъ. Потѣмъ знову вернула ся до Львова. Каже, що помалу наскладала собѣ гроша, а опѣсля купила собѣ каменицю вызначивши тогдѣ у Зімы 3.000 зр., котрѣ опѣсля Зімѣ вѣддала. Каже, що мала многихъ „можныхъ протекторѣвъ“; майно ей не походить вѣдъ Зімы. Въ справѣ свого депозиту на 45.000 зр., зложеного въ банку краевѣмъ, каже, що въ часѣ руну хотѣла его вѣдобрати, але д-ръ Згурскій не хотѣвъ ѣй выплатити, доки процесъ Зімы не буде скѣнченый. За порадою адвоката внесла она жалобу до суду противъ банку и тогдѣ самъ банкъ вѣддавъ ѣй депозитъ, закимъ прийшло до розправы. Взагалѣ майно Фурмановои выносить 76 000 зр.

На дальшѣ питаня председателя вѣдповѣдае Фурманова выминаючо, покликуесь на свои зѣзнания въ слѣдствѣ, де зѣзнавала яко „обжалована“. Признае, що Зіма пересылавъ ей сторожами зъ Касы дрѣбнѣ квоты въ кувертахъ, а меблѣ не купивъ ѣй Зіма, але сама за свои грошѣ. Заперечуе, що не мае вѣдъ Зімы нѣякихъ дорогоцѣнностій. Зъ женкою Зімы знала ся и мала разъ зъ нею авантуру. О любовницяхъ Зімы не знала нѣчого, хочь нхъ — якъ констатуе председатель въ актѣвъ — *мавъ Зіма аже двацять и шѣсть.* [Нѣвроку! щось якъ турецкій баша!] Вѣдтакъ оповѣдала довше, якъ вѣдъ початку слѣдства находивъ ей дѣмъ агентъ поліции Пшестшельскій и, удаючи приятеля, все вѣдъ нея выѣдувавъ. Разъ прийшовъ до нея зъ двома панами и одинъ зъ нихъ представивъ ся, що вѣнъ зъ Волыня и хотѣвъ вѣдкупити у нея каменицю. За порадою адвоката рѣшилась не то не продавати, але и нѣкого въ хату не пускати. Опѣсля, пѣдглянула разъ, що ей отець розмавлявъ зъ Пшестшельскимъ. Довѣдала ся, що вѣтця вѣзвано до Львова на поліцію за свѣдка. Отець зачавъ вѣдгрожуватись ѣй, скаже, що „Зіма кравъ грошѣ въ Касѣ и ѣй дававъ“. При помочи Пшестшельского позбула ся его зъ дому. Дальше перечить зъ плачемъ, мовь бы она не помагала своему батькови, а обѣйшла ся зъ нимъ тому зле, бо хотѣвъ ѣй шкодити. Много гроша не давала ему, бо батько ей суевѣрный и все, що мае, дае рабінови въ Глинянахъ. Пшестшельскому нерѣдъ давала по кѣлька зр., разъ навѣть дала ему 20 зр. на пальто, бо жалувавъ ся, що бѣдный. Уважала его опѣсля за зничливого для нея, бо вѣнъ опонѣдавъ ѣй рѣзнѣ рѣчи зъ веденого въ справѣ Касы слѣдства. О Зімѣ каже, що часто говорить о своѣмъ на старѣсть спенсіонованю, зъ урядниковъ Касы хваливъ часто Зьолецкого. Дальше жалуе ся, що въ часѣ слѣдства находили ей рѣзнѣ людѣ и старали ся ей выкористати, а навѣть грозили криміналомъ. На доказъ сего д-ръ Лѣсевичь зажадавъ вѣдчитаня листу якогось Яна Чайковского зъ погрозою, але трибуналъ на се не згодивъ ся.

Вѣдтакъ переслухувано свѣдкѣвъ, у котрыхъ давнѣйше Фурманова мешкала. Зъ сихъ зѣзнань выходить, що Фурманова вела легко жите, а свѣдки не грѣшили моральностію: „яке ѣхало, таке здыбало“. Три свѣдки: Як. Пістоль, Бася Керверова и Брандля Гофнунгова то також „добрѣ нумеры“, бо сидѣли по вязницяхъ за неморальнѣсть и доставу людского товару до Америки. Въ такѣмъ товариствѣ проживала Фурманова.

Вѣдраднѣйше стало, коли на салю покликано свѣдка купця Альфреда Двіковского, у котрого купивъ Зіма каменицю для Фурмановои. Зіма и Фурманова купили у него спѣльно дѣмъ за 55.000 зр. готѣвкою. Свѣдокъ знавъ про нхъ любовнѣ зносины, але его се нѣчо не обходило. Зіма называвъ Фурманову „кузинкою“, а она его „вуйцѣомъ“. Грошѣ на купно, казавъ Зіма, походять зъ уратованя малого майна Фурмановои, котре въ Касѣ доросло до такои сумы. Свѣдокъ пригадуе собѣ, що по купнѣ Фурманова вручила Зімѣ ще якѣсь грошѣ.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Всѣ три рускѣ владики,** выѣхавши ся вчера у Львовѣ, вѣдбули конференцію у митрополита. Еп. Чеховичь повернувъ до Перемышля, а еп. Шептицкій вѣдвѣдавъ семинарію духовну, переночувавъ у оо. Василіянъ и

мав выѣхати до Вѣдня а зъ-вбдти до Риму ad limina apostolorum. Що було предметомъ конференціи нашихъ владикъ, докладно не знати, то рѣчь певна, що обговорювали справу языка въ переписцѣ урядбвъ парохіальныхъ зъ урядами та судами, справу вѣчи священикбвъ, котре, якъ вѣдомо, заборонивъ бувъ митрополитъ скликати послови о. Танячкевичеви, и справу духовного ґенерального семинаря.

— **Загальнй зборы членбвъ „Товариства св. Петра для запомоги убогихъ рускихъ церквей“.** Рѣшеньмъ зъ дня 13 жовтня 1899 ч. 8774, оголошеньмъ въ XVII. ч. Архіеп. Вѣдом. зъ с. р., скликув М. Ординаріятъ загальнй зборы членбвъ „Товариства св. Петра для запомоги убогихъ рускихъ церквей“ на день 7 н. ст. грудня с. р. зъ такою програмою: По вбдправленю св. Литургіи въ церквѣ духовной семинаріи въ Львовѣ о год. 8 зъ рана наступить о годинѣ 2, а евентуально о год. 3 по полудне въ тбй-же семинаріи: 1) отворене зборбвъ и выборъ президія на часъ зборбвъ; 2) справоздане секретара и касіера; 3) выборъ комісіи ревізійнои зъ трехъ; 4) *змѣна статутбвъ*; 5) выборъ предсѣдателя и выдѣлу; 6) внесене уступаючого выдѣлу а евентуально и внесеня членбвъ. М. Ординаріятъ выражае при тбмъ желане, щобы въ виду важности справы и конечности змѣны статутбвъ, до котрои вымагае ся присутности $^2/_3$ членбвъ, явили ся на зборахъ всѣ члены.

— **Ляцка заѣлбсть!** Въ справѣ Рускои Бурсы въ Новбмъ Санчи пише въ „Галичанинѣ“ о. Теофіль Качмарчикъ, членъ выдѣлу тои-жь бурсы:

„Коли мы постановили основати руску бурсу въ Новбмъ Санчи, то сандецкй Поляки у своѣмъ величю назвали насъ комарями, що неспособнй довести дѣло до кбнця. Сандецкй Лемки приняли спбважать bracі до вѣдомости, а не хотячи утримати ихъ въ тбмъ непріятнбмъ положеню спбвчутя, взяли ся сильно до роботы, а властиво до жебранины, и въ коротквмъ часѣ зъ ласкою Божою и помочію добрыхъ людей зобрали мы около вбсѣмь тысячь золотыхъ яко основный капіталъ на руску бурсу. Крбмъ того дали они минувшого року 22 а сего року 31 бѣднымъ хлопцямъ зъ-пбдъ рускои сельскои стрѣхи удержане въ бурсѣ. Зъ радостію читало ся списы складокъ на бурсу въ мѣсячныхъ выказахъ. Поплыли обильнй жертвы, супротивъ чого комарѣ зачали ронти ся въ теплбй порѣ року, та bracia доглянули въ тбмъ небезпечность для себе и стали не лишь уганяти за тыми мізерными комашками, але вкбнци зачали й ворожо противъ нихъ выступати, щобъ ихъ зовсѣмъ выгубити.

„На чолѣ ихъ станули: нотарь Ліпінскій, одинъ радникъ окружного суду [nomina odiosa] и парохъ Нового Санча ксьондзъ инфулатъ Ґуралікъ. Першій несе стягъ wolności, другій równości, а третій braterstwa, не позволяючи горожанамъ мѣста Санча продати намъ 500 сяжнѣвъ землѣ на будову бурсы и церкви. Видячи однакожь, що звычайнй средства нищеня комахъ не дѣлають, якъ бы то имъ було треба, панове тй довели до дисциплінарныхъ слѣдствъ противъ радникбвъ Лѣнииньского, Яворского и офіціяла окружного суду Иванишева за те, що они в членами выдѣлу бурсы. И такъ довели они п. Яворского до выступленя зъ выдѣлу. Ксьондзъ инфулатъ ораторъ braterstwa, ставъ переслѣдувати рускй стремлѣня до просвѣты такъ, що нѣхто вже теперь не може сумнѣвати ся о вартости того braterstwa для Русинбвъ. [Въ новбмъ Санчи бувъ директоромъ ґімназіи п. Кишакевичъ, котрого нѣхто нѣколи не вважавъ за Русина и котрый навѣть по руски слабо говорить. Нещасте хотѣло, що вбнъ гр.-кат. вѣроисповѣдання и сынъ рускаго священика, отже стали его пбдозрѣвати, що вбнъ пбдержуе комітетъ бурсы. Зъ пбдозрѣнь выйшли доносы и п. Кишакевича пенсіоновано, хочь вбнъ въ справы рускои бурсы не мѣшавъ ся и рускими справами взагалѣ не интересувавъ ся.]

Коли bracia mojżeszowego wyznania забирають камѣнь за каменемъ зъ-пбдъ нбгъ неприродничмъ braciom Полякамъ, коли они будують собѣ домы, синагоги и школы, bracia глядять на се рбвнодушно. Але якъ мы хочемо дати спроможность учити ся способнѣйшимъ дѣтямъ убогихъ родителѣвъ, то bracia скрегочуть зубами и злобными денунціяціями терорызують людей, що пожертвували свою працю и будучность на користь нещастныхъ убогихъ. Хто знае матеріяльне положене нашихъ селянъ, той мусить признати, що мы можемо числити лишь на помбчь Бога и добрыхъ людей. Зъ тяжкимъ серцемъ глядимо мы на завзяту борбу противъ насъ и вытягаемо руки до всѣхъ, просячи о помбчь. Хоть мы комарѣ супротивъ нашихъ дорогихъ bracі, то все-таки мы не лишенй чувства и не страшно намъ зачинати борбу зъ нербвнымъ що-до средствъ и вплывбвъ противникомъ. Свѣдомбсть народного обовязку про насъ на передъ, чувство чести загрѣвае до дѣла, щобы мы не повстыдались на радбсть нашимъ ворогамъ. Хто въ своѣмъ житю переходивъ подбне, той зрозумѣе наше положене, и сли власными средствами не може намъ прийти въ помбчь, то хоть буде у другихъ за нами промавляти. Надѣемо ся на провидѣня, бо справа наша честна. Не маемо на цѣли величатись нашою роботою, якъ величались нашй bracia костюшковскими выстанями. Наша задача: дати способнѣйшимъ рускимъ селянскимъ дѣтямъ можливбсть выобразувати ся, щобъ они въ будучности могли стати пожиточными членами рускои сѣмьѣ и не допустили до выкопаня могилы рускому народови тыми bracia'ми, що руководять ся фарисейскою wolnością, równością i braterstwem“.

Наводячи се письмо о. Качмарчика, мы зб свого боку не можемо не выразити крайного обуреня на таке поступоване Ляхбвъ, котрымъ нѣхто не перешкаджае засновувати н. пр. kresach“ въ Черновцяхъ бурсы им. Міцкевича, анѣ польонізаторскои бурсы для ученикбвъ вбрменьского обряду. Зъ другого боку наша суспбльность повинна жертвами и запомогами пбддержати ново-сандецкихъ Русинбвъ въ ихъ борбѣ зъ „Фарисеями“...

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ**: Нашъ театръ зъединуе собѣ чимъ-разъ ббльше симпатій та признаня вбдъ нашои публики, о чбмъ свѣдчить и приходъ касовый; пр. на „Бѣднбй дѣвчинѣ“ було его около 500 зр. Одначе коли мѣсцева интеліґентна публика находить на представленяхъ справдѣшну духову роскбшь, то сѣльскій народъ не дбждавъ ся доси, сказати правду, нѣ одного въ „Народнбмъ“ театрѣ штуки для себе вбдповѣднои. Ба, що ббльше! на недѣлю вкбнци заповѣдають „Украдене щасте“ Франка и розсылають оповѣстку по селахъ. Священики зъ далекихъ сторбнъ привозять мужикбвъ, тй заинтересованй входять на салю, та замѣсть побачити на сценѣ свое житя, чують лише, якъ клепають „Корневільскій дзвоны“. И коли мы зъ запертымъ духомъ слѣдимо майстерску гру п. Ольшаньского та любуемось спѣвомъ другихъ артистбвъ и артистокъ, сердешній селяне мало не поснули. А по представленю казали: „Отъ собѣ комедія! але таки шкода було такій свѣтъ ити...“ Вину сея немилои похибки, що може лишь знеохотити селянина до театру, треба присудити очевидно комітетови театральному, що укладае репертуаръ а вбдтакъ змѣне. Мы розумѣемо, чому вбнъ волить выставити оперетку, нѣжь поважну драму зъ народного житя, що частенько е й доволѣ слаба: вбнъ кермуе ся тутъ грошевыми зглядами. Одначе таки маемо право домагати ся, абы дрббку зроблено и для „меншого брата“ та бодай въ недѣлю вбдограно штуку и для него интересну. А вже всяку змѣну въ репертуарѣ таки годить ся завчасу подати до публичнои вѣдомости. — *Червоный гвоздикъ*.

— **Походъ зъ факлями** устроила вчера о 7 годинѣ вечеромъ львбвска залога вбйскова головному командантови Фідлерови зъ нагоды именованя его фельдцайґмайстромъ. Въ походѣ взяло участь 1.260 в якбвъ зъ музиками.

— **Зъ товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промысловa“ у Львовѣ.** Звертаю увагу интересованыхъ на се, що въ львбвскбй ц. к. Академіи ветеринарій розпочинае ся зъ мѣсяцемъ сѣчнемъ 1900 р. пбврбчный *курсъ кутя коней*. Кандидаты маютъ предложити: свѣдоцтво шкбльне зъ послѣдного року шкбльного, метрику и свѣдоцтво укбнченя науки у коваля, въ котрбмъ мае бути сказано, якими кандидатъ роботами тамъ головно займавъ ся. Стараючй ся о стіпендію мають предложити ще свѣдоцтво убожества и моральности. Тй, що хотѣли бы складати испытъ зъ кутя коней приватно, повинний вже теперь до того испыту зголосити ся, бо той вбдбуде ся въ грудни 1899. Складаючй испытъ приватно платять 10 зр.

— **До рускихъ братбвъ борщевского повѣту!** Нашъ довголѣтный щирый труженикъ на народнбй нивѣ ч. п. Иванъ Городискій зъ Горошовы страшно погорѣвъ. Вбдплатѣмъ же, братя, нашому братови, неустрашимому борцеви, щирому сынови св. Руси, за его довголѣтній труды, за тюрму и муки, лептою помочи въ гбркбй доли. Сего домагаесь вбдъ насъ не тблько серце, но и честь! Датки шлѣмъ на руки Веч. о. Капустиньского въ Горошовбй, почта Устя епископске. — *Нялемо...ій*.

— **Дрббнй вѣсти.** Дня 4. н. ст. надолиста вбдбуде ся вѣнчане п. Стефана Леонтовича, асистента рахункового ц. к. дирекціи скарбу у Львовѣ, а знаного ширше нашбй публицѣ зъ концертбвъ „Бояна“ соліста-тенора, зъ панною Галею Грабовеньскою, дочкою п. Ад. Грабовеньского, начальника суду въ Долинѣ Вѣнчане вбдбуде ся о 9 годинѣ рано въ церкви Успеньскбй у Львовѣ. — Загальнй зборы Рускаго касина въ Дрогобичи вбдбудуть ся д. 2. н. ст. надолиста о 8 год. веч., а якъ бы не було комплету, то 4-ого того мѣсяця. — Общество рускихъ Дамъ у Львовѣ устроюе пбдъ покровительствомъ митроп. Куиловского на добродѣйнй цѣли д. 16 н. ст. надолиста въ салі Народного Дому концертъ при участи оперовои спѣвачки панѣ Маріи Павликбвъ-Новаковскои. [Програма концерту буде оголошена пбзнѣйше]. По концертѣ будуть танцѣ. Запрошеня высылають члены комітету панѣ Софія Давидовичева и Софія Маркова.

Добре средство домашне. Межи средствами домашними, яки ихъ звычайно уживае ся яко усмирюючй бблъ и усуваюче натягане при перестудахъ и т. д., займае вытворюване въ лабораторіи Аптеки Ріхтера въ Празѣ Liniment. Capsici comp. перше мѣсце. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кождy фляшку можь пбзнати по знакѣ бкорѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Дирекція Товариства задаткового „Добробытъ“** въ Самборѣ предложила за первый кварталъ свого истнованя т. е. за часъ по 1 паздерника слѣдуючій Білянсъ:

Пасива: Резервовый фондъ: 104 кор. — Вплачей удѣлы: 1.101 к. — Вкладки щадничй: 8.942 к. 98 гел. — Выплата позичокъ: 1.732 к. — Побранй вбдсотки: 198 к. 28 г. — Адміністрація: 46 к. 97 г. — Касовый запасъ зъ 1 липня 1899: 879 к. 96 г. — Разомъ 13005 кор. 19 гел.

Актива: Зворотъ вкладокъ ща дрючихъ 149 к. 40 г. — Выплачей позички: 9.526 к. — Выдатки основаня: 121 к. 01 г. — Ефекты; 52 к. — Выдатки нотар.: 2 к. — Касовый запасъ зъ 30 вересня 1899: 3154 к. 78 г. — Разомъ: 13.005 к. 19 г.

Загальный оборотъ касовый: 26 010 к. 38 гел.

Членбвъ числить товариство по день 30 вересня: 101; сума декларованыхъ удѣлбвъ: 6.450 к.; сума вплаченыхъ удѣлбвъ: 2.948 к. 72 гел.

Самборъ дня 26 паздерника 1899.

Д-ръ Цюкз. *Д-ръ Гумецкій.*

Ц. к. дирекція желѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Дотеперішну назву стациї Павтен, лежачу на шляху Маріенбад-Карльсбад, змінено з днем 1 жовтня с. р. на Айнзідль-Павтен.

Перестанок Майсгофен, лежачий на шляху Сольногород-Верґль а уряджений дотепер тілько для руху особового, пакункового і обмеженого руху товарового, буде отворений дня 1 падолиста с. р. для загального руху.

Дня 16. жовтня с. р. отворено дальшу часть шляху Прахатіц-Валєри желізниці льокальної Водняни-Прахатіц зі стациями Хробольд, Обергайд і Валєри і перестанком Шрайветшляґ. Стациї зладжено для загального руху а перестанок тілько для руху особого і обмеженого руху пакункового. Перевіз матеріялів вибухових виключений.

Телеґрамы „Дѣла“.

Черновцѣ 31 жовтня. Вчера вбдбули ся зборы 202 румуньскихъ священикбвъ. Ухвалено выслати два меморіялы до митрополита, президента міністрбвъ, міністра справъ внутрѣшныхъ и просвѣты. Въ тыхъ меморіялахъ застережено ся противъ деклараціи президента краю, котра вразила патріотичнй чувства румуньского духовенъства. Въ другбмъ меморіялѣ зазначено становиско супротивъ послѣдного меморіялу рускаго духовенъства.

Прага 31 жовтня. Онегды вбдбули ся довѣрочнй зборы делеґатбвъ чеськихъ автономічныхъ репрезентацій. Нарада вела ся надъ становискомъ чеськихъ автономічныхъ тѣлъ супротивъ новои ґерманізаційно-централістичнои пробы. Нарада закбнчила ся протестомъ противъ внесеня языковыхъ розпоряджень и противъ міністерства.

Иглява 31 жовтня. Въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ выбито шибы и повыривано рамы въ жидбвскихъ домахъ въ Польнбй.

Будапештъ 31 жовтня. Вчера вбдбули ся великй зборы студентбвъ въ справѣ „jelen“ и „hier“. Высказано обурене міністерства вбйны, а по-части и президентови міністрбвъ Селеви. По зборахъ уряджено уличну демонстрацію. Поліція розбгнала демонстрантбвъ. Въ цѣлбй Угорщинѣ агітують, абы резервісты вбдповѣдали выключно словомъ „jelen“. — Квотовй депутаціи зберуть ся тутъ дня 9 жовтня.

Римъ 31 жовтня. Зъ причины декрету, скликуючого парляментъ, выпущено въ слѣдючои виданю послбвъ, обжалованыхъ о розбите урны въ парляментѣ. Прокураторъ буде дошерва просити палату о се, абы позволила ставити ихъ передъ судъ.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пам'ятніхъ пановъ Галицкихъ

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляри, пінсеры, корнети, бінокѣ, калейдоскопы, барометры, термометры, вѣскй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґъ, тасьмы мѣрничй, вѣсы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найбыстрше и найдешевше. (511)

Товариство «Просвіта» у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і накладом:

„Панщина і її скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесення панщини і відродження Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Всякі замовленя виконують ся скоро і точно.

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скальчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

До Н. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на коней у такожь диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пбльги въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Також

и на сплаты частинй

безъ пбдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣляких можливых родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдникбвъ, капъ, коцбвъ, ковдеръ и дерґъ на коньѣ.

Спеціальный вбддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортованй диваны и портіеры, а такожь много решткокъ хбдникбвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Віденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4 за 100 метрбвъ вразъ зъ клюбками до утриманя. Сѣтка дротяна дикорована до заслоны вбконъ по 1 зр. за метеръ квадратовый

поручае ПЕТРО ХИЩИНСТОВСКИЙ торговля желѣзна у Львовѣ. площа Капітульна ч. 1 напротивъ катедры.

! Важне повѣдомлене!

Позаякъ таній кавы невдовзѣ значно подорожѣють, поручаю **купувати мою каву спеціяльно знамениту**, що рбзняе ся въ доброті и смаку найлѣпшимъ ґатункамъ, **за $^1/_2$ кільогр. 65 кр.**, поки запасъ старчить — тбльке

въ торговли Леонарда Солецкого у Львовѣ ул. Баторого ч. 2.

На провінцію выкопую 5-кільовй посылки вбдворотно и оплатно до всѣхъ мѣсцевостій. 423 1—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признано за знамените, утихомирюче бблъ натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Проси мо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко пирвбъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 1—37

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

Братбвъ Любельскихъ

при ул. Валовбй ч 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свбй свѣжо спровадженый запасъ футеръ въ шкбрахъ, якъ такожь готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, кошфрбвъ, зарукавкбвъ, шапокъ, бараниць и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнірства входячихъ. Рбвнокъ удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаемо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 380 5—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Ново отворена Торговля корѣнна, делікатесбвъ и винъ

пбдъ фірмою

ІОСИФЪ ФЛЯКОВИЧЬ

Академична ч. 28 (въ домѣ Вп. Ріхтмана)

поручае по цѣнахъ низькихъ свѣжій товаръ корѣнный, овочѣ, вина, горѣвки, сіґеры а празъ всякй делікатесы краёвй и заграничнй.

Комната до снѣдань

Перекуски зимнй и горячй.

Пиво пільзненьске зъ бровару мѣщаньского.

Знаменита кухня. 403 3—3

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 236. Львовъ, Середа 19 Жовтня (1 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рбкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рбкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рбкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція бдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережень. — Рекламаціи не печатають вбльний вбдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вбдъ одного стрбчкового инсератового або ем мѣсце а въ рубрикѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватній числать ся по 15 кр. вбдъ стишка.

Два владики — молодый и старый.

Два нашій владики рбвночасно обняли епископскій престолы: молодый вѣкомъ въ Станиславовѣ и старый лѣтами у Львовѣ. Оба и вбдзывають ся до свого духовенъства и до вѣрныхъ, высказують свои погляды и поучують.

Розумѣє ся, въ справахъ вѣры они въ своихъ посланіяхъ и поученяхъ не рбзнять ся та й не можуть рбзнити ся, але въ справахъ выходячихъ по-за вѣру и церков бачимо подекуды велику рбзницю — одинъ владика якусь рѣчь похваляє, другій ганить, одинъ заохочує, другій вбдраджує.

Найяркѣйше показує ся се въ поглядѣ молодого а старого владики въ справѣ народнои просвѣты — читалень.

Преосв. Андрей Шептицкій въ своѣмъ посланію до вѣрныхъ своеи епархіи поучає и заохочує:

„И въ нашихъ часахъ Церковь Христова помагає людямъ въ ихъ змаганяхъ надъ здобутямъ просвѣты и тѣшить ся зъ кождого добутку въ якбмъ-небуть дѣлѣ науки и культуры. И я зъ нею тѣшу ся зъ ревнои працѣ надъ наукою и просвѣтою, котру розвиває нашь нарбдъ, и до сеи працѣ въ будущности ще и заохочую: Здобувайте собѣ просвѣту, браття мои рбдній, працюйте надъ нею усильно, цѣнѣть собѣ ей, лишь памятайте, що наука правдива не може противити ся науцѣ Христа, якъ правда правдѣ противити ся не може.. **Закладайте, братя мои, по селахъ читальнѣ**, захоронки для дѣтей, дбайте о се, щобы дѣти ходили до школы, але стережѣть ся — заклинаю васъ Богомъ живымъ — стережѣть ся всякои науки, що противить ся науцѣ Христа.“

Такъ поучає и заохочує молодый владика.

А Вирооєв. Юліанъ Кунловскій въ недавно выданбмъ окружнику до духовенъства говорить:

„...Справы патріотизму руского припали въ удѣлѣ духовенъству, котре взяло ся до дѣла, але забуває тои прозорности: погодити справы свѣцкій зъ дѣлами Божими; вмѣсто утверджати въ народѣ науку св. Евангелія и св. Церкви, позавязували читальній, котрій **ббльше шкоды духовнои, якъ користи приносять**; мѣсто любвы народнои розбудили они у селянина нашого любовъ власну, зарозумѣлбсть, бо не було у нихъ духа и серця, правдивои побожности и замилованя до рѣчій святыхъ, правдивого понятія наукъ Спасителя міра, крѣпкои вѣры, котра дѣлами бтаначатись повинна.“

Такъ говорить старый владика.

Отжэ маємо два погляды

За котрымъ же зъ нихъ ити?

Чей же не може бути нѣ на хвильку сумнѣву, що треба и мусвть ся йти за поглядомъ владики Шептицкого, зъ котрымъ годить ся и перемыскій владика Чеховичь, котрый въ своѣмъ пастирскбмъ посланію рбвно-жь вававъ свою паству до просвѣты читальнями.

Поглядъ Вирос. митрополита, чолонѣка зазнавшого ще передконституційній часы, есть въ справѣ читалень на нинѣшню добу застарѣлый, а коли бъ вбели него поступати, то принѣсъ бы вбнъ шкоду навѣть церквѣ рускбй. Не завяже въ рускбмъ селѣ читальнѣ рускій священикъ, то завяже ей хто вищій, а если не Русинъ, то Полякъ — ксьондзъ польскій або й соціялістъ польскій.

Засуджувати рускій читальнѣ загаломъ — значить то, що Нѣмець каже: das Kind mit dem Bade ausschütten...

Вкбнци и що-до мотивбвъ, якими Вирос. митрополитъ супроводить свбй поглядъ, здаєсь намъ — не будуть основаній на фактахъ, бо зъ практики вѣдомо, що читальнѣ основують именно тѣ священики, що суть ревній въ поучуваню народу въ церквѣ, та й читальнѣ хиба де вынмково приносять такій наслѣдки, о якихъ говорить Вирооєсвященый. Впрочбмъ се найлѣпше буде знати само духовенъство наше по деканатахъ...

Зъ рады державнои.

Посолъ Вахнянинъ також промавивъ въ дискусіи надъ заявою правительства.

Указавши на фактъ, що справа національна взяла теперь верхъ у всѣхъ сторонництвъ парляменту, такъ що въ краяхъ зъ мѣшанымъ населенемъ готова кождои хвилѣ взяти ся національна усобиця, уважає бесѣдникъ за рѣчь конечну взяти ся до окончного а справедливого полагодженя національнои справы.

Велика, могуча Австрія — говоривъ бесѣдникъ дальше — тяжко лежить хора, тымъ тяжше, що оббчь отвертои, честнои борбы національнои тямъ и сямъ видно вже и центріфуґальній вбдпольній струѣ, а поважне положенє взывае не такъ до широкихъ нарадъ, якъ до поважныхъ дѣлъ. Мы повинній взяти ся спокбйною але крѣпкою рукою до розмотаня сеи путанницѣ и розмотати ей по справедливости и зъ свѣдомостію цѣли. Въ сѣй хвили єдиною програмою для насъ всѣхъ повинно бути уздоровленє Австрії, а порушеня тутъ питань, хто має право рѣшати національну справу, є рѣчь меншои ваги. Були-жь часы, вже навѣть за конституція, що безъ нѣякихъ докорбвъ переводжено національну рбвноправнбсть декотрыхъ австрійскихъ народбвъ правительственными розпорядженями. Хтось сему перечить. На се вбдповѣдаю, що вбдъ р. 1880. Шмерлінгъ, а потому Аверсперґъ-Лясеръ выдавали языковій розпорядженя для Русинбвъ и Полякбвъ, а Нѣмцѣ зовсѣмъ не спиняли ихъ въ тбмъ. Отже були часы, коли языковій розпорядженя выдавано безъ обструкціи.

Були знбвъ часы, коли въ поодинокихъ соймахъ пробовано — правда, що даремно — полагодити національну справу. Порушувано языкову справу такожь и въ сѣй высокбй палатѣ, — тежь надаремно. Треба памятати всѣ тѣ факты, поки хтось схоче теперь на ново тыкати компетенцію въ справѣ національнбй.

Отже були вже заходы въ Австрії, щобы полагодити національну справу, але на жаль всѣ тѣ заходы були даремній. А черезъ що були они даремній? Бо признавано національній права лише декотрымъ народамъ зб шкодою другихъ; бо не зважано на засаду повнои рбвноправности всѣхъ народбвъ, на сю основу истнованя и правильного розвитку Австрії. Даремній були тѣ заходы, бо декотрымъ народамъ не признавано права розпоряджати собою, бо забаганкамъ вищихъ народбвъ высше давано волю, бо зважано не на теперѣшній етнографічній обставины, а часомъ высувано також звычай або историчній права, — коротко кажучи: всѣ тѣ заходы були даремній, бо не було доброи волѣ, щобы національну справу въ Австрії полагодити основно, загально и справедливо. А теперь станули мы передъ дуже тяжкою задачею, котра велить выбирати: або справедливбсть — або лишити на вѣки давну кривду; або спокбй — або дальша борба; або уздоровленя державы — або повбльне занимираня.

Але здаєсь менѣ, що вже всѣ маємо досить тои національнои борбы и радѣ бы разъ вже мати тревалый, здоровый національный спокбй. Тбльо якимъ способомъ дбйти до сего? Може правительство дасть намъ его? Не хочу вдавати ся въ остру критику заявы правительства, але розумѣю, що оно має иншу задачу; его найближшою цѣлею є сей парляментъ вчинити способнымъ до роботы. А занятись полагодженемъ національнои справы — се задача наша, задача австрійскихъ сторонництвъ, котрымъ залежить на уздоровленю не лишь парляменту, але и цѣлои державы. А задача ся не повинна намъ бути тяжка. Въ свѣтѣ вже тяжшій борбы переборолось и пережилось, нѣжь національній. Досить згадати про великій борбы реліґійній середныхъ и новыхъ часбвъ. Потекли рѣки крови, огнемъ и мечемъ переконувано иновѣрцѣвъ, а таки вкбнци пбдъ знаменемъ свободы совѣстнои, реліґійнои терпимости и рбвноправности, пбдъ правною опѣкою, яку держава признала кождбй вѣрѣ, наставъ знову реліґійный спокбй.

Подббнымъ способомъ можна бы дбйти и до спокою національного. Признайте, панове — а маєте право до сего, будучи заступника-

---

* * *

Его лысу голову обсѣли думки, нѣбы пчолы цвитуче дерево. Самій неясній, мрачній та й помотаній. А въ очахъ мерехтѣли сонній картины. Нѣбы свѣтло захмареного сонця.

„Ой старый, старый, чого такъ пешь? Голова облѣзла, якъ колѣно, а ты, дурню, кажешь, що то вбдъ газу. Кажи собѣ здоровъ!.. Гай, гай! А що робити? Розумна, видко, коли така гола... А де маю сидѣти, якъ не въ шинку? Може ту? дома? Песъ бы не втримавъ ся...“

Повернувъ ся у широкбмъ крѣслѣ та й почавъ обшукувати кишенѣ.

„Шкода... Лишивъ люльку въ шинку..“

Покивавъ головою, якъ бы по втратѣ дорогои людины. Зновъ пбдперъ голову на лбктѣ та й задумавъ ся. У такій часъ находила на нього хвиля пяного розжаленя.

„Ой не жалуй мои мила, що я пю... Чорта тамъ! нема кому жалувати. Не вартъ... А колись лѣпше було. Нѣхто не тыкнувъ въ очи, що піякъ. Гай, гай!“

Та й задумавъ ся.

„Тогды будешь жалувати, якъ у-мру!“

Зновъ переглянувъ усѣ кишенѣ. Добувъ капшукъ зъ тютюномъ и ще якійсь паперы. Носивъ того дранта цѣлу купу по кишеняхъ.

Выложивъ на стблъ и далѣ шукавъ. У одній кишени найшовъ протичку вбдъ люльки.

„Ото! та й нема! Така маленька носогрѣйка та й десь вытрясла ся. Може по дорозѣ...“

И збтхнувъ.

„Гей старый, старый! Чого такъ пешь?“

Оглянувъ свбй капшукъ и притуливъ до носа.

„Тютюномъ чути. Кобы була люлька...“

Мнявъ капшукъ въ рукахъ и перевертавъ на всѣ боки.

„Вышивала колись... Та й не пбзнала бы теперь. Отъ ще слѣдъ! Оту були двѣ блѣдій рожѣ, такій гарній, якъ ей очи... Такій маленькій, о, тблькій.. Ще трошки знати... А оту по сидѣвъ головатый мотыль, траву пасъ, ха-ха! Кблько, бувало, смѣявъ ся зъ ей фантазіи... Не гнѣвала ся. Разъ лишень плакала... за богато дошкуливъ. Не мавъ що робити та дрочивъ ся. Ажь плакала, бѣдна. Потбмъ поцѣлувавъ ей руки та й перестала. Не имѣла довго сердита ся. А якъ всмѣхнула ся, ажь хата веселѣйшала. Добра була...“

Ще разъ сягнувъ пальцями мѣжъ купу папербвъ и вытягнувъ якійсь грубый картонъ, запятый у жалббный папѣръ. Розвинувъ и читавъ буквы за буквою:

„... опечаленый мужъ... зъ дому смутку... на кладовище... просить... одно Отченашъ за ей душу...“

Вбдложивъ на ббкъ сумный папѣръ и взявъ картонъ у руки.

„Стара памятка...“

Поцѣлувавъ студеный малюнокъ въ самій уста.

„Ото пятниця! Ажь пляму выцѣлувавъ! Брудне таке, що ажь грѣхъ...“

Зновъ пбдносъ до устъ малюнокъ.

„Пропінзцію чути... Старый! доки ще гадаєшь пити? га?“

Вдивлявъ ся въ ей лице и мовчавъ. Довго довго Нѣмый поглядъ якъ бы коловъ на-скрбзь кохану картину. Зъ очей полили ся сльозы й накапали на малюнокъ. Добувъ хустинку и почавъ змывати брудну пляму. Здрапавъ верхній папѣръ ажь до грубого картону. На мѣсци усть остала ся брудна, вытерта ямка. Побачивъ збписованый образокъ и взявъ ся руками за голову.

„Боже! Спогавнивъ память мого вѣку!“

И якъ-бы въ роспуцѣ дививъ ся на свою роботу и тихо, тихо плакавъ. Хвилями ажь заносивъ ся вбдъ хлипання. Душа, накипѣла болемъ, розплывалась у рясныхъ сльозахъ зломанои людины. А жаль змагавъ ся вразъ изъ слѣзми. Повѣвъ очима довкола себе и въ одну хвилину схопивъ серцемъ спомины давныхъ лѣтъ. А въ рукахъ стискавъ судорожно старый малюнокъ и дрожачими пальцями пригортавъ его до груди.

Непевною ходою пбдступивъ до вбкна и приглядавъ ся листкамъ якогось зѣля, що росло у вазонку.

„Остання памятка! Та й забувъ, якъ зветь ся. Не знавъ таки... Кблькадесять ихъ згинуло, а той оденъ оставъ ся. Останній цвѣтъ! И зима его не вбила, нѣ шинкове повѣтря гинлои хаты. Диви, що зъ твого зѣля!“

И звернувъ малюнокъ у той ббкъ до вбкна.

„Подиви ся, на що збйшла твоя праця...“

И похитавъ головою надъ обчѣмханою бадилиною занедбаного зѣля.

„Боже, якъ вона любила цвѣты! Якъ ходила коло нихъ! мовь коло дитины... Та й наказувала, якъ вмирала... А теперь отъ що! Гей, старый, старый! гадаешь, що вона того не бачить? Нужда! смѣте! отъ яке воно!“

И зновъ роздивлявъ ся по хатѣ, то на подрапанѣ стѣны, то на малюнокъ, то на привялый цвѣтъ.

„Чи оживе воно? Боже!“

Долонею стискавъ горяче чоло и хлипавъ тяжкими, старечими слѣзми.

„Охъ, не вянь хочь ты! Подиви ся на мене, якій я,.. Звесели мою пустку!“

Обернувъ зѣля кривымъ вершкомъ на хату. Зниділа корона гойдалась на слабій бадилинѣ.

„Згорбило ся, якъ мои плечѣ...“

Кривый вершокъ гнучкого зѣля хиливъ ся до долу, нѣбы туживъ за кимъ.

„Сумно тобѣ дивитись на хату? що? Погана, правда, до: Та й не дбавъ я за тебе... ажь земля засхла. Пбдоллати бы, та... воды нема. На дѣда збйшовъ...“

И зновъ хлипавъ, а руками стискавъ лысу голову.

„Чого-жь ты банувешь? за кимъ? До свѣтла тебе тягне? повѣтря свѣжого тобѣ? сонця? Чекай...“

И взявъ ся отвирати вбкно. Напявъ цѣлу свою силу, щобы пбднятн въ гору заржавѣлу засуву. Не йшло такъ легко. Рука выховзла ся. Вбнъ похитнувъ ся въ ббкъ и трохи не впавъ, а лбктемъ потрутивъ зѣле. Глиняный вазонокъ розбивъ ся на дрббній кусневъ...

Якъ пбдкошеный припавъ до землѣ навколѣшкии зложивъ руки, якъ до молитвы.

„Я вбивъ ей святу память... Останній слѣдъ!“

Грубій сльозы здавили ему слова. Похиливъ голову, якъ надъ розрытою могилою своеи долѣ. А на пбдлозѣ лежали дрббній черепки, грудки сухои землѣ и вывернене зѣле зъ обтрушеным чепѣрнатым корѣнем.

„Сирота я, сирота...“

И ще разъ заплакавъ.

Вбдтакъ протягнувъ руки по зѣле и попробувавъ, чи воно не зломило ся. Пбднѣсъ его зъ землѣ, оглянувъ грудку збитои землѣ, що ще тримала ся корѣня, и сперъ легонько о стѣну.

Въ его головѣ блиснула спасенна думка. Выпрямивъ зароблений плечѣ и пбдвѣвъ очи й руки до ясного свѣтла теплои весны.

„Боже! кобы воно приймилось!“

И ажь затрясъ ся зъ радости.

— — — — — — — — — — — — — —

На другій день садивъ зѣле на ей могилѣ.

„Боже! Кобы воно приймило ся! хочь те одно.. останне!“

Л. 17 жовтня 1899.

Орестъ Авдиковичъ.

ми австрійскихъ народовъ — отже признайте кождому народови право рѣшати о собѣ; утвердѣть хитків станъ національного посѣдання на справедливѣй пѣдставѣ; покладѣть межу неуправненымъ забаганкамъ до національного розросту народовъ нѣбы то вартнѣйшихъ; уладѣть державнй институціи згѣдно зъ управненими національными жаданями кождого народу; выробнайте интересы державы льояльно зъ интересами поодинокихъ народовъ: а я думаю, — и сего можемо бути певнй, що такими справедливыми дорогами дойдемо на певно до національного спокою и его благодатныхъ наслѣдковъ.

Длятого противимо ся всякій односторонній полагодѣ національнои справы въ Австріи и стоимо твердо при програмѣ правицѣ, котра хоче перевести національну рѣвноправность всѣхъ австрійскихъ народовъ рѣвночасно и на пѣдставѣ обовязуючихъ основныхъ законовъ державныхъ. (*Гучнй оплески.*) Наша програма в програмою австрійскою, вѣдъ котрои намъ не вѣльно вѣдступити. (*Оплески.*)

Переглядъ політичный.

Спѣльнй делегаціи, котрй мали зѣбрати ся дня 17-ого падолиста, зберуть ся о тыждень пѣзнѣйше, бо угорскій соймъ мае полагодити ще кѣлька дуже важныхъ справъ. Дневники доносять, що причиною пѣзнѣйшого скликання делегацій в сесн обставина, що оба правительства надѣють ся до сего часу полагодити квотову справу. На случай неполагодженя квотовои справы могло бы въ угорскій делегаціи прийти до живои дискусіи, бо часть послѣвъ не мае охоты голосувати за спѣльными выдатками передъ дефінітівнымъ означенемъ высоты квоты. Цѣсарь, котрый вчера вернувъ до Вѣдня, въ суботу зновъ поѣде до Пешту. Такожь міністеръ Клярі и Голуховскій поѣдуть туды на слѣдуючій тыждень въ цѣли остаточного уложеня речницяскликання спѣльныхъ делегацій. Wiener Ztg. подае оповѣщене президента австрійскои рады міністровъ зъ дня 1-ого падолиста 1899 о заключеню угоды мѣжь міністерствомъ королѣствъ и краѣвъ репрезентованыхъ въ радѣ державнѣй а міністерствомъ краѣвъ угорскои коровы въ справѣ цѣлковитои сплаты спѣльного, остаючого въ завѣшеню довгу въ державныхъ нотахъ, а выданя банкнотовъ по десять коронъ австро-угорскимъ банкомъ и о зложеню золотыхъ монетъ въ австро-угорскѣмъ банку, дальше додатковый договоръ до монетового и валютового договора, въ справѣ выбиванья пять коромбнокъ, а такожь угоду въ справѣ довгу о первѣстнѣй высотѣ 80 міліонѣвъ въ австро-угорскѣмъ банку.

Нѣмецкй дневники пустили були въ свѣтъ поголоску, що Діпавлі мае бути именованый намѣстникомъ Тиролю. Хоть ческй дневники заперечили сесю поголоску, фактомъ е, що мѣжь Клярімъ а Діпавлімъ все ще ведуть ся въ тѣй справѣ переговоры. Ческй дневники добачують въ тѣмъ интригу звернену противъ бѣльшости, бо по уступленю Діпавлього зъ палаты послѣвъ, керму католицко-людовои партіи обнявъ бы прихильнѣйше вѣдъ Діпавлього для нѣмецкои опозиціи настроеный Катрайнъ. Конференціи Діпавлього зъ правительствомъ заповѣдають ся успѣшно для правительства. Для Чехѣвъ правиця буде мати вартѣсть о стѣлько о скѣлько въ католицко-людовѣй партіи побѣдить напрямъ Діпавлього. Сли сей прихильникъ великои солідарности правицѣ уступить, побѣдить противный напрямъ, и тогды правиця стратить для Чехѣвъ всяку вартѣсть.

Дневники доносять, що въ краевѣй дирекціи фінансѣвъ въ Празѣ, хочь языковй розпорядженя знесено, ческій языкъ все ще е внутрѣшнымъ языкомъ урядовымъ. Въ справѣ языковыхъ розпорядженя на Шлезку Ostdeutsche Rundschau пише: Wiener Abendpost заперечила вѣсти о знесеню языковыхъ розпоряджень для Шлезка. Теперь довѣдуемо ся зъ Deutsche Wehr, що знесене розпорядженьдѣйстно не могло наступити, бо такй розпорядженя цѣлкомъ не були выданй. Однакъ фактомъ е, що заряджено вѣдбеланс присланыхъ до шлезкихъ судовъ тризычныхъ друковъ.

Фінансова комісія угорского соймуухвалила вчера буджетову провізорію на рѣкъ 1900. Президентъ міністровъ Сель высказавъ въ дискусіи переконане, що заключена зъ Угорщиною угода увойде въ житє зъ днемъ 1 сѣчня 1900. Супротивъ тверджень п. Кошута, Сель заявивъ, що не подѣляе сумнѣвовъ Кошута, що Австрія вѣдмовить взаимности и тому не поробивъ въ тѣмъ напрямѣ нѣякихъ спеціальныхъ приготовань. Бесѣдникъ мае однакъ переконане, що коли бы зайшла така евентуальнбсть, край розпоряджае достаточными средствами, абы своимъ правамъ надати вѣдповѣдне значене.

——

Послѣдній вѣсти зъ Африки доносять о новѣмъ погромѣ Англійцѣвъ пѣдъ Ледісметъ. Армія Бурѣвъ денершила блькаду мѣста въ суботу и вѣдъ того дня зачинае ся правдива облога. Властива акція розпочала ся доперва въ понедѣлокъ о 5-бй годинѣ рано Коли Буры зачали бомбардувати мѣсто, генералъ Віте выславъ противъ Бурѣвъ сильный вѣддѣлъ вѣйска, абы прогнати ихъ зъ позицій Зъ того выязала ся битва, о котрѣй самъ генералъ Віте донѣсъ до Лондона въ слѣдуючѣй телеграмѣ: До битвы уживъ я всѣ вѣйска, якй були пѣдъ моею командою. Нашй вѣйска вымаширували о год. 11-бй вечеромъ. Въ часѣ маршу въ ночи мулы запряженй до арматъ сполошили ся и утекли однакъ думаю, що вѣдзыскаю ихъ назадъ. Два баталіоны ще не вернули, гадаю, що вернуть вечеромъ. Я выславъ двѣ дивізіи артилерій и пѣвъ баталіона пѣхоты, попертыхъ кѣнотою, абы заатакували центральнй позиціи. Ворогъ уступивъ зъ занятои позиціи, але передъ тымъ ударивъ на нихъ дуже сильно. Гадаю, що вѣйска Бурѣвъ стоятъ пѣдъ командою Жубера. Буры маютъ богато арматъ и выступили въ великѣй силѣ. Нашй вѣйска на нихъ сильно ударили, але безъ великихъ наслѣдковъ. Нашй страты обчислено на 80 до 100 людей, непріятель стративъ о много бѣльше, бо нашй дуже добре стрѣляли. Но кѣлька годинѣй борбѣ наше вѣйско цофнуло ся и вернуло до кватиръ. Армія Бурѣвъ мае дуже добрй арматы, що несуть о много дальше, якъ нашй полевй арматы. Зъ огляду на се думаю, що кѣлька корабельныхъ арматъ, якй маю зъ собою, вѣддадуть менѣ велику прислугу. Друга телеграма Вітого доноситъ: Англійска колюмна зложена зъ двохъ баталіонѣвъ и одной гѣрскои батерій выслана противъ Бурѣвъ, мусѣла пѣддати ся. Колюмна числить 42 офіцирѣвъ и 2000 вонковъ. Генералъ Віте додае до тои телеграмы: Я тутъ самъ вѣдвѣчальный, становиско було прямо не до удержаня". Сполошенй мулы забрали зъ собою шѣсть арматъ. Арматы впали здаеть ся въ руки Бурѣвъ. Погромъ Англійцѣвъ выкликавъ въ Лондонѣ велике пригноблене. Говорять, що генералъ Віте вже цофнувъ ся зъ пѣдъ Ледісметъ. Его вѣдворотъ на полудне вѣдтяный, бо Буры знищили зелѣзницю на полудне вѣдъ Ледісметъ и обсадили всѣ важнѣйшй шляхи. Теперь мала розпочати ся нова битва о кѣлька англійскихъ миль вѣдъ Ледісметъ. Міністерство вѣйны заявило, що не буде оголошувати нѣякихъ справоздань о вѣйнѣ такъ довго, якъ довго не рѣшать ся кампанію пѣдъ Ледісметъ. Зъ захѣдного терену вѣйну доносять: Въ Врібурзѣ Буры забрали оружіе и амуніцію, якй поліція вкинула була до керниць. Часть Голендрѣвъ въ краю Бечуанѣвъ прилучила ся до Бурѣвъ. Говорять, що головного коменданта англійскои армій замордувано въ хвили, коли высѣвъ въ Капштадѣ.

Процесъ за галицку Касу щадничу.

Дальше переслухувано свѣдкѣвъ на доказъ зносинъ Зімы зъ Фурмановою.

Михайло Звокъ, сторожъ дому при ул. Подлѣвского ч. 6, и его жѣнка Антонина свѣдчили згѣдно, що Фурманова займала тамъ 3 покоѣ и платила 34 зр. мѣсячно. Зіма бувавъ у неи що-дня, а часами приходило ще двохъ панѣвъ, одинъ зъ нихъ бувъ вѣйсковый. Характеристичне було се, що Звокова вже по зѣзнаню вернула ще разъ до салѣ и заявила що Фурманова высказалась передъ нею, що Зіма не дае ѣй своихъ грошей зъ пенсіи, але бере грошѣ зъ Касы и буде брати такъ довго, ажъ наступить обрахунокъ въ Касѣ! — На се Фурманова заявляе зъ обуреньмъ, що то научка агента Пшестшельского.

Вѣдтакъ явивъ ся свѣдокъ Меч. Пшестшельскій, агентъ поліціи. [На жадане д ра Лѣсевича его не заприсягнено]. Пшестшельскій почавъ широко оповѣдати свои заслуги въ слѣдженю Фурмановои. „Роботу" свою зачавъ ще въ маю. Розслѣдивъ цѣле житє Фурмановои. Разъ подыбавъ ся и заявивъ ѣй въ очи, що давнѣйше була она нага и боса, а теперь мае майно. На се мала она вѣдповѣсти, що перебувала якійсь часъ въ однѣмъ кантонѣ въ Швайцаріи, де ѣй послужило щасте. На се сказавъ ѣй Пшестшельскій, що въ тѣмъ часѣ, о якѣмъ говоритъ, она не була въ Швайцаріи, але въ Тернополи. Фурманова перелякалась тымъ и запросила его до себе на обѣдъ, де вѣнъ „добре ѣвъ и пивъ вино, бо те було ему на руку и мѣгъ ей вывѣдувати". Вѣдтакъ оповѣдавъ, якъ пѣзнавъ ся зъ вѣтцемъ Фурмановои и въ однѣмъ шинку выпытувавъ его про Фурманову, а за се выдавъ на угощене „старого" ажъ корону... Дальше зѣзнававъ, що пѣдслухувавъ сварку Фурмановои зъ вѣтцемъ. Она кричала до батька, що „все мае вѣдъ Зімы". Въ дальшѣмъ зѣзнаню Пшестшельскій заперечувавъ, мовь-бы вѣнъ бравъ хабарѣ вѣдъ Фурмановои и ѣвъ у неѣ обѣды. Мимо того Фурманова ему въ очи выказувала, що такъ дѣйстно було. Разъ дала ему 20 зр. на пальто.

Пшестшельскій, запытаный що-до Карпиньского, зѣзнавъ, що знавъ его и разъ вышукувавъ ему жѣнку, коли утѣкла була въ дому. Рѣвно-жъ заперечуе, що бравъ вѣдъ Карпиньского грошевй дарунки. При увязненю Карпиньского уживъ до помочи его „товаришавъ" [добрй приятелѣ!] Махневского и Шашкевича.

Опѣсля покликано въ справѣ Фурмановои на свѣдка судью слѣдчого Милашевского. Вѣнъ зѣзнае, що передъ переслуханемъ Фурмановои заявивъ ѣй выразно, що переслухуе ея яко свѣдка, а не яко обжалованку. Пытано ея лите: кѣлько Зіма дававъ ѣй грошей и зъ-вѣдки походитъ ея майно. При тѣмъ судья упоминавъ ея, щобы ложно не свѣдчила. — На зѣзнанє Милашевского Фурманова такй каже, що Милашевскій не поучувавъ ея о наслѣдкахъ фальшивого зѣзнанья.

Вѣдтакъ вѣдчитано зѣзнаня вѣтця Фурмановои Гершка Фурмана. Въ сихъ зѣзнанихъ вѣнъ вѣдкликуе давнѣйшй свои зѣзнаня, обтяжаючй Фурманову, и покликуе ся на слабу память.

Свѣдокъ Илько Кохановскій, сторожъ Касы, каже, що Фурманова часто приходила до Касы, але чого, не знае. Носивъ неразъ листы вѣдъ Зімы до Фурмановои, але не знае, чи були тамъ грошѣ. Разъ була Фурманова въ приватнѣмъ мешканю Зімы и тамъ поперечила ся зъ Зімовою. Выходячи зъ мешкання сказала до Зімовои: „Е! вы жѣнка, але и любовниця!". До Зімы ходило много женщинъ, але чого, не знае Кохановскій видѣвъ, якъ въ послѣднихъ дняхъ урядованя Зімы ходивъ хтось ночами въ Касѣ. Имовѣрно бувъ се Зіма, або може другій сторожъ.

Дальшій свѣдокъ Сим. Кишка, канцелярійный слуга Касы, не зѣзнавъ нѣчого нового.

Въ дальшѣй розправѣ вѣдчитавъ предсѣдатель загальный станъ рахунковъ Касы зъ кѣнцемъ р. 1898. И такъ: векслѣвъ кавціи-ныхъ було на 1,820.723 зр., зъ того цѣлкомъ непокрытыхъ на 490.000 зр.; позичокъ на посѣлости земскй було на 257.850 зр., зъ того непокрытыхъ 16.550 зр.; позичокъ на реальности було 1,568.873 зр., зъ того цѣлкомъ непокрытыхъ 431.049 зр. Портфель векслевый доходитъ майже 8 міліонѣвъ, зъ чого многй векслѣ е безвартнй. [„Polnische Wirtschaft"?!]. — Вѣдтакъ ще вѣдчитавъ предсѣдатель письмо намѣстництва, въ котрѣмъ оно заперечуе, мовь-бы заборонило удѣлюваня кредиту товариствамъ заробковымъ и господарскимъ. [Отже се противить ся зѣзнанямъ директора Смольки!] — Вѣдчитано ще и меморіялы радника Клеберґа до намѣстництва, въ котрыхъ

---

4)

Въ справѣ правильности украинь-ско-рускои мовы

Написавъ *Ил. Кокорудзъ.*

(Дальше)

26) Дальше ш. критикъ закидуе менѣ якобы непростимый грѣхъ ужите формы „*правленя ся*". Я добре свѣдомый того, що така Форма е чужа простонародній мовѣ и що въ дусѣ народнои мовы лучше було бы ужити дѣєменника [infinitivus], коли-бы дѣєменникомъ можна якъ-разъ ту саму вѣдтѣнь синтактичну выразити, що дѣєсловнымъ именникомъ [substantivum verbale]. Тымчасомъ не можна, бо межи дѣєменникомъ а дѣєсловнымъ именникомъ есть таки рѣзница. Сю рѣзницю высказавъ Міклошичъ тыми словами: И дѣєсловный именникъ и дѣєменникъ выражають оба абстракцію дѣланя, але дѣєсловный именникъ вѣдносить ся до дѣєменника такъ, якъ прикметникъ до вѣдповѣдного прислѣвника. — Мысль и будова речення вымагае часомъ доконче ужити дѣєсловного именника [именно въ скѣсныхъ вѣдмѣнкахъ]. Коли такій дѣєсловный именникъ творимо вѣдъ дѣєслова *займенникового* [пр.: каяти ся, знущати ся, глумити ся, сподівати ся], то безъ нараженя гадки на двезначность выпускаемо *все* займенникъ „ся" [каяне або каятє, знущане, глумлене, сподіване]. Коли-жъ мусимо, спонуканй конечною потребою, утворити дѣєсловный именникъ вѣдъ дѣєслова *зворотного* [пр.: учити ся, хвалити ся, правити ся], то тодѣ, щобы запобѣчи двозначности, мусимо положити займенникъ „ся" [учене ся, а ученє когось, хваленє ся, а хваленє когось, правленє ся, а правленє кимъ]. Впрочѣмъ такій дѣєсловнй именникъ зъ „ся" и взагалѣ зъ 4. вѣдмѣнкомъ предмета не е зовсѣмъ чужй славяньскимъ языкамъ: ихъ маемо и въ языцѣ старословеньскѣмъ чи староболгарскѣмъ, и въ словѣньскѣмъ, и сербскѣмъ, рѣдше въ ческѣмъ, а дуже часто въ польскѣмъ. А що нема его въ московскѣмъ языцѣ, то ще для насъ не ultima ratio.

27) Дальше ш. авторъ вытыкае менѣ ужите дѣєприкметниковъ [критикъ фальшиво называе ихъ „слово прикметниками", але оригінально] и формъ страдальныхъ. — Що треба по можности найменше уживати и однихъ и другихъ формъ, то мои ученики знали про се скорше, чимъ ш. критикъ довѣдавъ ся объ тѣмъ зъ 15 ти радъ языковыхъ, написаныхъ проф. Грушевскимъ для спѣвробѣтниковъ „Записокъ". Но коли кажемо, що не треба пересаджати въ уживаню тыхъ формъ, якобы не конче згѣдныхъ зъ синтаксою нашого простонародного языка, то ще зъ того не выходить, щобъ ихъ зовсѣмъ выкинути зъ літературнои мовы, бо часто въ літературнѣй мовѣ, именно въ науковѣмъ стилю, трудно безъ нихъ обѣйти ся. Надъ тымъ застановимо ся бливше.

По свѣдоцтву исторіи розвитку языковъ, складала ся первѣстна мова, отже и кожда простонародна, вѣдповѣдно до примітивного лученя гадокъ, зъ самыхъ тѣлько речень рѣвнорядныхъ; будова речень отже була рѣвнорядна, а мова була подѣбна до малярства безъ перспективы. Однакъ коли розумъ розвинувъ ся и ставъ учити докладнѣйшого мисленя, тогдѣ вѣдносны речень до себе змѣнили ся: деякй речення стали выступати напередъ, на першій плянъ, а иншй стали уступати назадъ, на планъ другій, третій и т. д Вѣдъ тодѣ мова стала бути подѣбною до малярства зъ перспективою. До выконаня такои перспективы потрѣбнй не тѣлько рѣзнородній речення поббчній, але й такожь дѣєприкметники и формы страдальній. Дѣєприкметники не кладуть дѣйства пѣдмета на першѣмъ планѣ, а пѣдносять бѣльше прикмету чи станъ дѣлаючого пѣдмета; черезъ то уможливлюють выступленє иншого дѣйства пѣдмета на першій планъ, с. е уможливлюють перспективу. Такъ само докладность мысленя и прецизность выслову вымагае часомъ, именно въ протиставленяхъ [„кривдити", а „бути кривдженим"], выразного, докладного и безумнѣвного представленя *пѣдметного* або *предметного* стану пѣдмета вѣдповѣдными, недвозначными, строго логічными формами. Въ виду того всього формы дѣєприкметниковй и страдальній е часто въ мовѣ необходно потрѣбній. Найлучше зрозумѣе то той, кому прийде ся перекладати н. пр. зъ Ціцерона або Демостена на нашу мову.

Теперь поговоримо про дѣєприкметники. Дѣєприкметники въ укр.-рускѣй письменнѣй мовѣ вѣдъ давенъ-давна не е вытворомъ штучнымъ, але безперечно плодомъ языкового инстинкту народа. Граматики новои добы, почавши вѣдъ Іосифа Левицкого до Смаль-Стоцкого, учать про дѣєприкметники и они певно не утворили ихъ штучно, бо, инакше, були бы они подавали и аорісты и імперфекта и супіна яко формы народній, а прецѣнь они того не роблять Ба що бѣльше, найновѣйша Граматика Стоцкого и методична Граматика Коцовского и Ил. Огоновского наводять выразно дѣєприкметники [на *чий,-а,-е* и на *ший,-а,-е*] у всѣхъ набрцяхъ вѣдмѣны дѣєслова, чого не робивъ ще Ом. Огоновскій. Про се ш. критикъ повиненъ бувъ знати, бо про дѣєприкметники знае вже дитина зъ народнои школы.

Виправдѣ до сего часу нѣхто зъ граматикѣвъ не занявъ ся спеціальною студіею дѣєприкметниковъ въ простонароднѣй мовѣ и не выказавъ статистично, кѣлько е тыхъ дѣєприкметниковъ и коли они найбѣльше уживаютъ ся, то все-таки можемо напевно твердити, хоть-бы зъ діялектольогічныхъ студій проф. Верхратского, що простонародна мова знае дѣєприкметники, отъ хоть-бы показати на такій слова, якъ: „текуча вода, ростуче дерево, кипяча вода, дрожача рука, смердяче стерво, стояча вода, болячє серце (у Шевченка), минувше лихо, умираючий, померший чоловік" и много иншихъ. Се не чистй прикметники, а дѣєприкметники, котрй все дадуть ся заступити дѣєсловомъ означеным [verbum finitum] зъ того самого пня безъ змѣны головнои мысли. Прикметникъ „горячий", примѣромъ, не дасть ся заступити означеным дѣєсловомъ зъ того самого пня и безъ змѣны мысли, отже й не е дѣєприкметникомъ.

А що и письменники новои добы, такъ украинськй якъ и галицкй, уживають дѣєприкметниковъ не тѣлько въ науковыхъ творахъ, але й навѣть въ беллетристицѣ, то чей-же не треба доказувати. Я наведу тѣлько одинъ бючій доказъ таки зъ Шевченка, котрый прецѣнь не учивъ ся мовы зъ книжокъ, але вышѣсъ ей впростъ зъ-пѣдъ сѣльскои стрѣхи: „Хоча *лежачого* й не бють, то и полежать не дають ледачому".

Вкѣнци треба и то сказати що мова, котра переступила границѣ казокъ, оповѣдань, пѣсней, а стала средствомъ скорого и ясного порозумѣня на розманитыхъ поляхъ людскои мысли, не може обѣйти ся цѣлкомъ безъ дѣєприкметниковъ, коли не хоче утратити короткость, звязкость, прецизность и ясность высловлюваня понять; се дотыкае именно розманитыхъ термінольогій, н. пр.: правничои, медичнои, природописнои, фільософічнои, купецкои и т. д. Прецѣнь трудно все говорити: „закони, що обовязують; хрестки, що кістнѣють; мушка, що сьвітить; підпис того, що доручае; лямпа, що висить", але говоримо коротко: „обовязуючі закони; кістнѣючі хрестки; сьвітяча мушка; підпис дорученого; висяча лямпа".

(*Конець буде.*)

вбнъ наводивъ много неправильностій у веденю Касы, жалуваръ ся на бракъ цензорбвъ, дальше писавъ, що Зіма урядує лише годиву денно и не мае заступника и т. п.

Д-ръ Ашкенази зажадавъ вбдчитаня протоколу зъ загальныхъ зборбвъ зъ року 1898, коли то радникъ цѣсарскій Губриновичь и гр. Юрій Борковскій сконстатували, що „книги Касы ведень въ идеальнбмъ ладѣ, вабрцево и можуть иншимъ институціямъ [хиба „narodow'ымъ"!] служити за примѣръ". [Вбнъ огня, вбйны, наглои, несподѣванои смерти и вбдъ такого „примѣру" сохрани насъ Господи!]

Вбдтакъ переслухано д-ра Віктора Опольского, котрый лѣчивъ Щепановского на недугу серця и на зденервованє. Отже д-ръ Опольскій збзнав, що Щепановскій бувъ нбдчасъ „руну" небезпечно хорый, а доперва по поворотѣ зъ Навгайму ему получшало. Що до домового житя Щепановского, то [каже свѣдокъ] оно було невыставне а навѣть скромне, якъ въ маломѣщаньскбмъ домѣ.

Вкбнци предсѣдатель предложивъ книги нбдприемствъ Щепановского для порбвнаня зъ довгами въ Касѣ. Знатоки орекли, „що книги веденй правильно и що выключене нбдозрѣне, абы они теперь були писанй".

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ".** Симъ пригадуемо Вп. Членамъ „Народнои Торговлѣ", що *загальнй зборы* того-жь товариства вбдбудуть ся завтра т. е. дня 2. н. ст. падолиста о 4-бй годинѣ въ полудня у власнбмъ домѣ [Рынокъ 36 на I. поверсѣ]. Того-жь самого дня о 8-бй годинѣ рано вбдправить ся въ Успеньскбй церквѣ у Львовѣ поминальне богослуженє за помершихъ членбвъ „Народнои Торговлѣ". — *Дирекція.*

— **Про пок. д-ра Василя Воляна** пише „Буковина": Яко лѣкарь тѣшивъ ся д-ръ Волянъ широкимъ розголосомъ и щирою симпатією людности, потребуючои его свѣтлои рады. Про его політичну дѣяльнбсть волимо не згадувати. Натомѣсть годить ся примѣтити, що въ послѣднихъ тыждняхъ житя покбйный дуже а дуже тѣшивъ ся сукцесами політики рускихъ послбвъ на Буковинѣ, а „Народный Дбмъ" называвъ „нашою прегарною народною палатою..." Въ послѣднихъ часахъ зложивъ офіціально мандатъ члена „Народнои Рады" [москвофільского політичного товариства въ Чернбвцяхъ], чимъ просто выперъ ся ен. Будь якъ будь, усѣ почести, якій спадали на него, спадали по части и на Русь-Украину, бо все-таки покбйный уважавъ ся ен сыномъ, що послѣднымъ своимъ подѣями выразно задокументувавъ".

Въ доповненю до посмертнои звѣстки въ „Дѣлѣ" додаемо ще нинѣ такій близшій даній въ его житепису пок. Воляна: Д-ръ Василь Волянъ [посолъ до рады державнои, директоръ краевого шпиталя въ Чернбвцяхъ, професоръ черновецкого університету, властитель кблькохъ австрійскихъ и заграничныхъ ордербвъ] родивъ ся 1832 р. въ Нинковичахъ [коло Ярослава въ Галичинѣ]. Гімназію скбнчивъ въ Перемышли и въ 1849 р. вступивъ на выдѣлъ медичный въ університетъ вѣденьскій, де 1856 р. осягнувъ степень доктора медицины. Карієру свою завдячувавъ бл. п. владыкамъ Куземскому и Яхимовичеви, котрй ложили на его образоване. Вбдъ 1857 р. бувъ вбнъ мѣскимъ и купелевымъ лѣкаремъ въ Бардіевѣ на Угорскбй Руси. Въ 1866 р. ставъ вбнъ управителемъ мѣского шпиталя въ Чернбвцяхъ, а коли той шпиталь перемѣнивъ ся на краевый, ставъ д-ръ Волянъ его директоромъ [1886 р.] По основаню черновецкого університету [1875] именовано его професоромъ судовои медицины. Бувъ такожь членомъ рады мѣскои и краевымъ санітарнымъ радникомъ. За свои заслуги дбставъ австрійскій рицарскій ордеръ Франць Іосифа, а мавъ такожь ордеры россійскій Станислава, румунь скій и папскій. Въ 1890 р. выбраный въ-перше до буковиньского сойму, бувъ заступникомъ маршалка краевого. Вбдъ слѣдуючого [1891] року бувъ по'ломъ до рады державнои,

Тѣло покбйного перевезено у Вѣдни на Пбвнбчный дворець по панахидѣ, на котрбй явили ся: міністеръ внутрѣшныхъ справъ Керберъ, президентъ палаты послбвъ Фукса, віцепрезидентъ Пентакъ и кбльканацять послбвъ До Черновець прибуде тѣло сегодня, а завтра [въ четверъ] вбдбудуть ся похороны зъ руско-кат. церкви до родинного гробу на черновецкбмъ кладовищи.

— **Народне вѣче** вбдбуде ся въ недѣлю, 5-ого с. м., въ Ключевѣ великбмъ [повѣта печенѣжиньского] о 2 год. попол. въ комнатахъ Читальнѣ. Програма: 1) вбдкрыте вѣча, 2) політичне положенє галицкои Руси, 3) культурне и економічне положенє рускаго мужика, 4) внесеня участникбвъ. [Въ надѣсланбй намъ звѣстцѣ про се вѣче пбдписанй за комітетъ: д-ръ Ив. Дрогомирецкій, Ник. Кушмелюкъ и С. А. Кушнѣръ.]

— **Въ Лукавци горѣшнбмъ на Буковинѣ** вбдбуло ся дня 26 жовтня посвященє православнои церкви, а буковиньскій часописи и доси не перестають о тбмъ писати: рѣчь ясна, що то було торжество незвычайне. Властителемъ Лукавця есть посолъ Николай Василько, патронъ церкви, и вбнъ то постаравъ ся, що на посвящене церкви приѣхали не лишь достойники церковнй, але й свѣтскій. Окремымъ поѣздомъ выѣхали туды президентъ краю Бурґінбонъ зъ двома радниками, митрополитъ Чуперковичь зъ трема радниками консисторскими, директоръ почты, прокураторъ скарбу, россійскій консуль, радники судовй, старосты, пос. Пѣгулякъ и т. д. По посвященю церкви митрополитомъ вбдбувъ ся у Василька пиръ на 120 особъ. Замѣтнй були при тбмъ пирѣ промовы митрополита, президента краю и посла Пѣгулякa. Митрополитъ въ довшбй промовѣ заявивъ, що вбнъ є Румуномъ, але черезъ цѣле житє старавъ ся бути справедливымъ чоловѣкомъ. За те, що вбнъ справедливый для Русинбвъ, кидають ся на него. „Нехай и такъ! — каже, — я не бажаю нѣчого, тблько якъ умру, най лишь на памятнику выпишуть, що я бувъ честный и справедливый; того менѣ зовсѣмъ досыть!" — Президентъ краю въ своѣй промовѣ высказавъ ся про Русинбвъ, що се народъ культурный и спокбйный, вартъ того, абы его пбдпирати. Жалувавъ, що руского народу давнѣйше вже не пбддвигнено, а выношено иншихъ на его шкоду. — Пос. Пѣгулякъ, зазначивши, що „архиправославному" рускому народови на Буковинѣ починае пбдъ правлѣнемъ теперѣшного митрополита Аркадія поволи лекшати, и пожелавши, щобы розпочате митрополитомъ велике дѣло правды удало ся довести до кбнця на славу ему и церквѣ, а на хосень не лишь Русинамъ але и цѣлому православному народови, закбнчивъ окликомъ: „Свята православна церковь нехай процвѣтае, зростае и крѣпшае!"

— **Самоубійство.** Въ Стрыю застрѣливъ ся въ понедѣлокъ въ парку Вбльшинѣ тамошный поважаный купець и радный мѣста Кароль Лѣхіцкій. Бувъ вбнъ спбльникомъ фірмы вбдъ 30 лѣтъ знаной въ Стрыю Лѣхіцкій и Костеркевичь. Причина самоубійства поки-що не знана; кажуть, що розстрбй нервовый.

— **Зелѣзница льокальна Делятинъ-Коломыя-Стефанбвка** отворена буде дня 14 н. ст. падолиста.

— **Процесы прасовй п. Ерн. Брайтера,** редактора Monitora, котрй мали вбдбути ся д. 10 с. м. передъ присяглыми у Львовѣ, маютъ бути вбдложенй, бо п. Брайтеръ внѣсъ до суду просьбу о делегованє иншого суду.

— **Дрббнй вѣсти.** Товариство рускихъ ремѣсникбвъ и мѣщанъ „Зоря" въ Перемышли устроюе въ суботу 4-ого н. ст. падолиста въ льокали товариства [рынокъ ч. 5] вечерокъ зъ танцями [вступъ 1 кор., туалета святочна, початокъ о 8 год. веч.]. — Товариство Рускихъ женщинъ въ Перемышли устроюе въ суботу 4-ого н. ст. падолиста вечерокъ зъ танцями въ Рускбй Бесѣдѣ [стрбй візитовый, вступъ вбдъ особы 50 кр., початокъ о 8 год. веч.] — Дня 9 н. ст. падолиста вбдбуде ся въ рускбй церкви въ Перемышли о 8 год. веч. вѣнчане п. Льва Левицкого, суд. адъюнкта зъ Рожнѣтова, зъ панною Маріею Вахнянинбвною, дочкою пп. Клима и Климентины Вахнянинбвъ. — Дня 14 н. ст. падолиста вбдбуде ся вѣнчане п. Ивана Бриковича, укбнчившого богословіе, зъ панною Домінікою Соневицкою дочкою пароха въ Иваню пустбмъ.

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

Исидоръ Лучакбвскій, пенсіонованый судовый радникъ, упокоивъ ся д. 29 жовтня у Вижници по довгбй и тяжкбй недузѣ, въ 58 р. житя. Покбйный бувъ однымъ зъ найревнѣйшихъ борцѣвъ за украньско-рускій ідеалы. Бувъ членомъ черновецкого „Народного Дому" и всѣхъ иншихъ укр.-рускихъ товариствъ въ Чернбвцяхъ. В. е. п!

Наука, штука и література.

— **Народно-рускій театръ въ Коломыи.** Въ четверъ и въ недѣлю выставивъ нашъ театръ двѣ оперетки: „Ямарѣ" [Der Obersteiger] Целлера и „Давоны зъ Корнаіль" Плянкета. При сѣй нагодѣ скажемо свою думку про выставлюваня оперетокъ на нашбй сценѣ.

Театръ мусить послугувати ся зъ конечности чужими оперетками, бо своихъ маемо незвычайно мало. „Запорожець за Дунаемъ, „Чорноморцѣ" ниже таки дуже старенькій, впрочбмъ теперѣшна трупа навѣть не мае ихъ въ своѣмъ репертуарѣ, рбвно якъ и „Утопленои" Старицкого-Лисенка; оперетки въ 4 актахъ Володимира Александрова „За Немань иду", выданои въ Харковѣ 1873 року, менѣ не доводило ся чути та й не знати, чи музика до нея є, а опера buffo „Рбздвяна нбчь" подае нашимъ артистамъ часто непоборимй трудности и не робить сподѣваного ефекту. Чужй оперетки займають публику подекуды справдѣ гарнои мельодіями и краснорюють театральнбй касѣ найббльше доходбвъ. Впрочбмъ и польскій театръ у Львовѣ не робить инакше. Тому-то неоправданй є нарѣкана деякихъ нашихъ занадто „поважныхъ" патріотбвъ, що радй бы зъ руского театру усунути чужй оперетки — „мовь-бы то нашъ театръ мавъ бути святинею выключно народнои и то поважнои штуки". Я не могу погодити ся зъ такимъ твердженемъ разъ тому, що театръ, стоячи на службѣ штуки взагалѣ а літературы въ части, повиненъ познакомлювати насъ зъ духовымъ поступомъ иншихъ народбвъ, по друге тому, що й оперетка може вилывати сама на найповажнѣйшихъ людей дуже убла городняючо и выробляти смакъ естетичный. Нарѣкають, що лібрета въ опереткахъ — нѣсенѣтницѣ; та се байдуже! Може и добре, що умы зрѣтелѣвъ не потребуютъ напружати ся надъ змѣстомъ лібретъ, и такъ за спѣвомъ и музикою майже незорумѣлыхъ, коли слухъ мае всю увагу звернути на музику и спѣвы, коли они мають розкошувати ся ритмічными и гармонійными движеніями тѣлъ або гарнымъ укладомъ ансамблѣвъ. А се не маловажне, и чимъ лѣпшій режісеръ, тымъ ббльшу вартбсть естетичну и ублагороднюючу мае выстава оперетки.

Трупа наша мае въ особѣ п. Ольшаньского дуже доброго режісера, лише вѣдай не его се вина, коли п. Полѣщукъ въ „Ямарях" [Цвакъ, директоръ копальнѣ] позволивъ собѣ на саме закбнчене кблька рухбвъ рукою, вправдѣ комічныхъ, але зовсѣмъ зайшныхъ; такъ само не п. Ольшаньскій велѣвъ п. Полѣщукови выголосити въ недѣлю одинъ зовсѣмъ лихо зложеный куплетъ зъ алюзією про слабу фреквенцію тутешныхъ Русинбвъ до театру. Тажъ театръ въ недѣлю мавъ дуже значне число гостей и въ Коломыи зовсѣмъ не зле ему сего року веде ся.

Додати треба, що добра гра въ опереткахъ такожь незвычайно пбдносить ихъ вартбсть. Се показавъ намъ п. Ольшаньскій въ „Дзвонахъ корневільскихъ" въ роли Гаспарда. Знова п. Григоровичь потребувавъ въ недѣлю ббльше, нѣжь звычайно, помочи пбдповѣдача. Зъ женьского персоналу належить пбднести въ опереткахъ старанну гру и спѣвъ п-ны Бучманбвнои и панѣ Рубчаковои.

Въ суботу 28-ого жовтня вбдограно „Малку Шварценкопфъ", штуку въ 5 дѣяхъ Запольскои въ перекладѣ Т. Гембицкого. Выстава выпала взагалѣ добре, якъ можна було судити по вдоволеню численно зібранои публики, середъ котрои бачили мы немало вызначнѣйшихъ коломыйскихъ Израелитянъ. Шкода лише, що така важна роля, якъ Малки, є въ рукахъ мало ще рутинованои [нѣде правды дѣти] п-ны Гембицкои. У неи ще ббльше деклямацій нѣжь гры, мало свободы въ рухахъ, она привязана майже до одного мѣсця на сценѣ [правый передный уголъ сцены], а стереотипне пбдношене правои руки до чола на знакъ розпуки томить зрѣтелѣвъ. Рбвно жь п. Стадникъ повиненъ вбдучувати ся деклямованя и поспѣху, старати ся не „трясти" голосомъ, приучити ся ще кблька рухбвъ, а стратить тодѣ тоту напруженбсть въ поставѣ, котра шкодить ему чимало. Найгбрше „деклямувала" п-а Коссакбвна [Глянцова], публика майже зовсѣмъ ни не розумѣла, а прецѣ роля ни не була маловажна. Доброю грою могла бы она була дуже пбднести вражѣне штуки на публику. Якъ дуже пбдносить вартбсть штуки добра гра, се показала намъ п-ѣ Осиповичева въ роли Єнты, торговельнички старыми рѣчами, и п. Ольшаньскій [пбдчасъ жидбвского весѣля]. П. Юрчакъ въ роли Іґнацы гравъ зовсѣмъ вдоволяючо. Дуже доброю такожь була гра пп. Гембицкого, Полѣщука и по-части Григоровича.

Дирекція звертае вже пильнѣйшу увагу, нѣжь впередъ, на устроене и обставу сцены. Якъ пито шампаньске, то вже не видѣли мы на столѣ фляшокъ пива, але бутельки и чарки вбдповѣднй. Такъ само слѣдно старанность и въ иншихъ подробицяхъ. А на „подробицѣ" треба звертати пильну увагу, щобы не пародіювати нашои одинокои трупы неразъ на непотрѣбнй насмѣшки. — *О. Макарушка.*

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Теперѣшный станъ годбвлѣ коня гуцульского.** Гуцульскій конь звернули на себе вбдъ давна увагу знатокбвъ. Коня сего оцѣнено яко типъ оригінальный незвычайнои вартости особливо для околиць гбрскихъ. Въ кругахъ знатокбвъ вбдношень господарскихъ нашого краю повстала навѣть гадка ужити доббрного коня гуцульского до поправы нашого коня краевого. Та на жаль, коли прийшло ся сю гадку зреалізувати, показало ся, що годбвля коня гуцульского пбдупала майже цѣлковито. Треба великихъ старань, щобы зъ останкбвъ погасаючого матеріялу, котрый ще крые ся въ глубокихъ горахъ околиць Чорногоры а передо всѣмъ въ самбмъ Жабю оживити погибаючій типъ коня гуцульского,

Зъ ініціятивы краковского Товариства рбльничого буде выделегована минувшого року комісія до розслѣдженя стану годбвлѣ коня гуцульского въ Чорногорѣ. Розходять ся именно о поправу коня гбрскихъ околиць захбднои Галичины конемъ гуцульскимъ. Згадана комісія могла однакъ наочно пересвѣдчити ся, що теперь є ще лише старшій клячѣ гуцульскій добрй, огербвъ нема, окрбмъ кблькохъ 1—1½ лѣтныхъ конякбвъ, котрй не много варта На просторѣ громады Жабя есть около 900 клячей, а мѣжь ними ще досыть такихъ, котрй могли бы послужити до вбдтвореня первѣстного типу; за то нема нѣ одного ліценціованого огера, а въ стаціи огербвъ державныхъ есть всего-на-всего 3 коней, мѣжь тыми 1 зрабъ 2 гуцулы!

Гуцулъ зубожѣлый не є въ можности тримати огера на стайни, вбнъ мусить кождого молодого коня чистити, бо инакше кара! А жандармы ходять по полонинахъ и пильно наглядають, чи не пасуть ся тамъ нечищенй коні. Длятого написавъ одинъ зъ членбвъ згаданои комісіи въ своѣмъ меморіялѣ отей слова: „Законъ о ліценціованю огербвъ бувъ бы добрый але наша бюрократія понимае свои обовязки такъ, що каже чистити коня пбсля приписбвъ параґрафу, а забуває о тбмъ, що параґрафъ клячѣ не вбдстановить".

Щобы пбднести годбвлю коней гуцульскихъ вбдбуло ся сего року дня 9 вересня въ Жабю преміованє коней. Бувъ то рбдъ выставы, на котрбй роздано 42 премій въ сумѣ 615 зр. и чотири медалѣ. Характеристичною рѣчею було, що Гуцулы, котрй дбстали навѣть высокй премій грошевй, домагали ся медалѣвъ и волѣли бы були дбстати медаль якъ грошѣ.

Найлѣпшій конѣ гуцульскій були тй, котрй походять по власныхъ, т. е. анѣ державныхъ анѣ ліценціованыхъ коняхъ. Зъ того можна пбзнати, якъ велику шкоду наносить тамъ законъ пбсля котрого властитель мусить до пбвтора року коня счистити. Мѣжь лѣпшими кбньми гуцульскими вырбзняють ся ще конѣ масти красон; мѣжь тыми знаходять ся якъ найлучшій одиниць.

Вплывъ стаціи державнои на поправу коня гуцульского бувъ доси дуже незначный а або навѣть некористный, бо становлено клячѣ гуцульскій кбньми орієнтальными, а се не выдало результатбвъ найлучшихъ. На кождый спосббъ стаціи огербвъ въ Косовѣ и Жабю есть такъ слабо обсаджена [по 2 коней], що тбльке дуже незначне число властителѣвъ може користувати ся кбньми въ сеи стаціи. Часто приѣзджають Гуцулы зъ своими клячами зъ мѣсць 30 кільометрбвъ далекихъ, а вертають дурно, за-для великого натовпу. Они мусять тогдѣ або уживати своихъ молоденькихъ ще коникбвъ-рбчнякбвъ, або ѣдуть на сторону угорску, де є якъ найгбршій конѣ.

До поправы сихъ невбдрадныхъ вбдносинъ трела бы постарати ся о побільшене числа стацій и числа коней на тыхъ стаціяхъ огербвъ державныхъ, а не менше о то, щобы конѣ тй були бездоганнй и чистого типу гуцульского. Потреба бы такожь вбддати кблька добрыхъ коней поодинокимъ властителямъ на утриманє, а то передовсѣмъ вздовжь границѣ угорскои, бо ту найббльше затрачує ся типъ коня гуцульского пбдъ вплывомъ дуже лихихъ коней угорскихъ.

Результатомъ сегорбчнои выставы коней гуцульскихъ въ Жабю есть переконанє, що раса коней гуцульскихъ ще не пропала, бо ще есть досыть знаменитыхъ клячей старшихъ, але за то дуже мало есть добрыхъ огербвъ. Въ рукахъ властителѣвъ приватныхъ нема ихъ зовсѣмъ.

Справою реґенерації коня гуцульского повинна занятн ся соймова комісія культуры краевои. Безъ вызначеня якоись квоты на пбднесене годбвлѣ того знаменитого типу коня гбрского не обійде ся. Комітетъ хову коней при намѣстництвѣ и комітеты товариствъ рбльничихъ узнали одноголосно велику вартбсть сего коня, треба тбльке завчасу и енергічно взяти ся до дѣла заразъ при найближшій сесіи соймовій, щобы выеднати значнѣйшу квоту зъ фондбвъ державныхъ и краевыхъ на цѣли пбднесеня годбвлѣ того коня мѣжь Гуцулами. — *Ант. Гл.*

Ц. к. дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Зелізниця державна Ускопле (граница) *Ґравоза.* Після оповіщеня уміщеного в Wiener Ztg. розписано оферти на роботи підторові і наповерхні для зелізниці державної Ускопле (граница) Ґравоза, маючої вибудувати ся на ширину 76 см. Оферти принимає протокол подавчий ц. к. міністерства зелізниць у Відни найдальше до 25 падолиста 1899 в полудне. Услівя і инші нормалія можна переглянути в департаменті 18 згаданого міністерства або в управі будови в Раґузі.

В увзглядненю поновної просьби інтересованих, продовжило ц. к. міністерство зелізниче, в порозумінню з ц. к. міністерством скарбу, рескриптом з дня 16 жовтня с. р. ч. 46.967, визначеним розпорядженем з дня 15 цьвітня 1898 В. з. д. ч. 48 *речинець до уживаня блянкетів на листи перевозові старого видання, до кінця грудня 1899.* — В тім часі вільно отже уживати блянкетів старого видання, не тілько при надаваню посилок до стацій зелізниць австрійских, але також, на підставі порозуміня з корол. угор. міністерством торговлі, до стацій зелізниць угорских.

— **Адміністрація наша** просить при змѣнѣ мѣсяца о вбдновленє передплаты и вырбвнане залеглостей въ означенбмъ речинци.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 1 падолиста. Вчера вбдбуло ся уконституоване загального австрійского *союза жидбвъ*, котрого цѣлею є: плекати спбльность мѣжь жидовою Австріи для спбльнои оборони. До союза приступило 150 жидбвскихъ конфесійныхъ громадъ. — Вчера вбдбуло ся торжественне вбдкрыте новои мѣскои газбвнѣ.

Прага 1 падолиста. Narodni Listy пбдносять, що Чехи зъ великою нетерпеливостію ждуть на вбдповѣдь правительства на внесену въ угорскбмъ соймѣ интерпеляцію въ справѣ „jelen" и „hier". Сли на Угорщинѣ позволять резервістамъ заголошувати ся въ рбднбмъ языцѣ, то нема причины заборонювати се въ Чехіи. Ческій члены делеґацій выступлять зъ тои причины дуже остро противъ міністра вбйны.

Петербургъ 1 падолиста. Говорять, що Россія одержала вбдъ Испанії Цевту, пристань на Ґібральтарскбй дорозѣ. Французка середземна фльота одержала вже наказъ вбдъѣхати до Цевты, де мае стрѣтити ся зъ россійскими военными кораблями.

Паріжь 1 падолиста. Державный трибуналъ вбдступивъ вбдъ обжалованя Деруледа о державный атентатъ. Самъ прокураторъ пбддержувавъ дотычне внесене. Зъ огляду на се решта процесу стратила свбй интересъ. — Палата послбвъ скреснула кредитъ на амбасаду при Ватиканѣ.

Лондонъ 1 падолиста. Адміралиція рѣшила безпроволочно змобілізувати дивізію резервы фльоты зъ 29 кораблѣвъ. Се доказуе, що англійске правительство боить ся поважныхъ мѣжнародныхъ комплікацій.

Берлинъ 1 падолиста. Vossische Ztg. доносить, що Англія закбнчила переговоры зъ португальскимъ правительствомъ въ справѣ занятя заливу Далаґоа. Въ цѣли заанектованя того залізу збирав ся англійска фльота въ Ґібральтарѣ. Маючи въ руцѣ сей заливъ, Англія буде могла ударити на Трансваль зъ заду.

Вашинґтонъ 1 падолиста. Говорять, що адміралъ Шлі приготовляе ся на чолѣ ескадры до експедиції до полудневои Африки.

Вже надійшов осінній і зимовий транспорт петербурзьких і англійскахъ найкращихъ

КАЛЬОШЕВЪ

выборъ величезный цѣны найнижчій на жездяхъ иллюстрован. цѣнникъ даромъ и оплатно

Рудольфъ КРІММЕРЪ

4581-2

у Львовѣ площа Маріяцкій
Готель французкій.
Львовъ Импресса.

Ностѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацбвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5.
839 10—45

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч 12.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пекнѣйшій пасажъ Галицкій

поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнетны, бінокле, дальшенды, барометры, термометры, рѣвій ареометры, мірочкалы, лавы, контрасы, райсфедры, тестеры мірничѣ, віоны, зіберъ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонівъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують за ихъ найскорше и найдешевше. 4017

Вже вийшов

накладом газети „Свободи"

ПОРАДНИК ПИСАРСКИЙ

ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПИСАРІВ ГРОМАДСКИХ,

містить в собі взори писем і друків а також пояснена як їх виповнити і взагалі як вести діловодство і касу уряду громадского.

ВИПУСК І.

уложив

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦКИЙ

адвокат краєвий у Львові.

Ціна примірника *25 кр.*, а оплатою почти *30 кр.* Хто пришле в листі шість марок почтових по 5 кр. дістане на місце вже оплачений порадник.

Замовленя приймає редакция „Свободи" у Львові, ринок ч. 10.

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищенія нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

Хронічну сверблячку всякого рода лишаї,
ВСЯКІЙ ВЫСЫПКИ НАШКОРНЙ
почене тѣла, рукъ, ногъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями
„Ихтіоль-Саліціль".
Можна его уживати на всѣхъ частихъ тѣла. За надбланемъ 4 коронъ высилає его дискретно вразъ зъ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 11-52

ЛЯРНЯ ДЗВОНБВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вбдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рбзной ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливанія въ найкоротшбмъ часѣ, а також має на складѣ готові дзвоны рбзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшні замовленя, прошу о ласкавій замовлена такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлі групы. За гарантбваність матеріялу и гармонійный звукъ моіхъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ повазаненъмъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукрбвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькбвъ и гербатникбвъ

пбдъ фірмою

АДОЛЬФЪ ТЕРПЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнижшихъ.

½ к. цукру десер. зъ пуд. 1 зр. | ½ к. гербатникбвъ мѣш. —·80 кр.
„ „ помадокъ мѣшан. —·80 кр. | „ „ самыхъ чоколядокъ 1·20 „
„ „ „ фасонов. —·60 „ | „ „ чоколядокъ пралін. 1·50 „
„ „ кармельк. начѣнни. —·50 „ | „ „ овочѣвъ кандиров. 1·20 „

Приймаю замовленя на всѣ выробы цукровій полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 9—10

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

Братбвъ Любельскихъ

при ул. Валовій ч. 3 у Львовѣ.

Поручаємо на сезонъ зимовый свій свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкбрахъ, якъ такожъ готовыхъ футеръ даменихъ и мужескихъ, ковнѣрбвъ, заручавкбвъ, шапокъ, баранцѣ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ Рбжножъ удержуємо на складѣ великій выббръ сукна до покрытя футеръ и продаємо по можливо найнижшихъ цѣнахъ. 390 9—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Вже вийшов

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рбкъ 1900.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

По причинѣ нового користного укладу въ фабрикою при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ ССХ въ однымъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клгр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢЧКАРНЯ ТН вальцева въ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клгр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При сейчасовій уплатѣ 10% опусту.

Замовляти черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львбвъ, Ринокъ 36. 152 31—0

ЗМѢНА ЛЬОКАЛЮ.

ЮСТИНЪ БѢЛЯКЪ, властитель концесіонованого и кавціонованого

ЗАВЕДЕНЯ ПОСЛУГАЧБВЪ

для перевозу меблѣвъ и т. п. домовыхъ рѣчей для мѣста Львова и провінціи, подає до загальной вѣдомости, Р. Т. Публики, що зъ пбдъ н-ру 5 Хорущина перенѣсъ свое бюро пбдъ н-ръ **7. ХОРУЩИНА І.** поверхъ.

Дякуючи за дотеперѣшне довѣре поручає ся и на дальше.

Зъ глубокимъ повазаненъмъ

410 3—4 **Юстинъ Бѣлякъ.**

!Важне повѣдомлене!

Позаякъ танній кавы невдовзѣ значно подорожѣють, поручаю **купувати мою каву спеціяльно знаменіту**, що рбвняє ся въ добротѣ и смаку найлѣпшимъ гатункамъ, за ½ кільогр, 65 кр., поки запасъ старчить — тбльо

въ торговли Леонарда Солецкого

у Львовѣ ул. Баторого ч. 2.

На провінцію выконую 5-кільовій посылки вбдворотно и оплатно до всѣхъ мѣсцевостій. 422 2—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА съ Ригы,

признане за знамените, утихомиряюче бблъ натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тою маркою охоронною яко вырббъ орігінальный.

Ріхтера антика пбдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 2—37

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО"** виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ. Право облігаційне і право спадкове — подяв ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі в золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

АРТИСТИЧНО-РЕТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достарчає и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и кавчукові, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и грамірованій и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вбдворотнов почтов. 221 42—52

МУЖЕСКУ Безсильность 844

выликвиду именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направиди свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высилає ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцбвъ Р. Ф. Бірей въ Лицку. (R. F. Biereyʼs Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Зоольогія

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 30 цент. в. ав.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Зладивъ Іван Верхратский. Вид. в р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский передложив Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вбдповѣдає: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты").

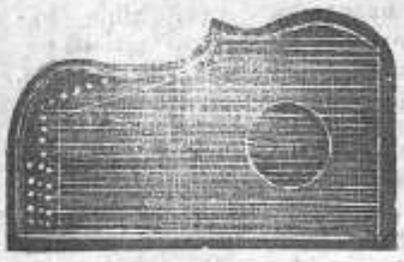
Вбдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьковщина" и „Читальня") тыжденва политична газетка

Розкладъ їзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского [пбзнѣйшого о 36 мінутъ вбдъ часу львбвского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вбдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉.		6·15	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пбдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружка
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ¹/₇ до ¹⁵/₉
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислава.		9·53	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ¹/₇ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вбдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пбдзамча
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		2·15	„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пбдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббоки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		5·05	„ Стрыя, Сколього лишь ¹/₉ до ³⁰/₉
	5·55	„ Сокаля		8·15	„ Янова, вбдъ ¹/₉ до ¹⁰/₉.
				8·20	„ Зимной воды ⅞ „ ¹⁰/₉
				8·25	„ Бруховичъ „ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Константіи, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	8·05	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		4.10	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉
	8·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вбдъ ¹⁵/₉ до ¹⁵/₉
	6·20	„ Ицканъ, Пбдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вбдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ будній дни
	7·58	„ Янова вбдъ ¹/₉ до ²¹/₉, и вбдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня и вбдъ ¹/₉ до ¹²/₉ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ³⁰/₉, и ¹⁵/₉ до ¹⁵/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·30	„ Бруховичъ вбдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉ що день		7,20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пбдзамча
	9·21	„ Янова вбдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉.		7·47	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока		8·35	„ „ ¹/₉ „ ²¹/₉ и ¹⁵/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвисоцкого		9·11	„ „ ¹/₉ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и святъ
	10·08	„ Пбдволочискъ, Броды, Конечинець		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на гол. дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Явонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
				11·32	„ „ Гримайлова Пбдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензаційна новбсть Ґітарова! **Американьска цитра Ґітарова** на котрбй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашій цитры посѣдають апаратъ до строєня, пбсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажь тбльо просто у фірмы безъ посередництва агентбвъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 237. Львовъ, Четверъ 20 Жовтня (2 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рокъ	18 зр.	на цѣлый рокъ	24 зр
на півъ року	9 зр.	на півъ року	12 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рокъ	16 зр.	на півъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатані вільный відъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числять ся по 15 кр. відъ стрічка.

До ситуації.

Органы сторонництвъ правиці що-разъ выразнѣйше зачинають высказувати свое невдоволене въ політичнои тактики гр. Клярiого.

По-за Чехами, котрі мають повну, хочь не оправдану причину до невдоволеня, найголоснѣйше высказують свое невдоволене Поляки. Коло польске потерпае, що Клярі розбив правицю, при помочи котрои польске коло могло такъ довго и відъ рѣзными міністерствами панувати въ Австрії. Польскихъ політиковъ сердить се, що Клярі, якъ здаеть ся, замѣсть уступити по внесеню языковыхъ розпоряджень, старае ся утворити нову парляментарну бѣльшість.

Органы польского кола такъ характеризують цѣль місіи Клярiого: „Вінъ обявъ подвійну задачу: утихомирити парляментъ и перевести въ палатѣ залеглій, а для державнои господарки необходимо конечній законы. Щастемъ величезне, бо при помочи вплывовъ кола польского повело ся ему внести языковій розпорядженя безъ выкликана ческои обструкції. Зъ хвилею внесеня языковыхъ розпоряджень лѣвиця змінила обструкцію на звычайну парляментарну опозицію. Отже відносины уформували ся цѣлкомъ нормально, якъ и въ кождѣмъ иншѣмъ парляментѣ: зъ одного боку бѣльшість и задержлива въ жаданяхъ, зъ другого опозиційна меншість. Клярі повинен бы теперь, не стараючи ся закотвити тій відносины, перевести въ палатѣ залеглости и, сповнивши въ той способъ льояльно свою задачу, уступити, а зробити мѣсце парляментарному правительству, або зреконструювати парляментъ въ дусѣ парляментарнои бѣльшости“.

Тымчасомъ „урядничій кабінетъ“ Клярiого не має охоты зробити для правиці се, чого не могъ зробити кабінетъ правиці. Коли сама правиця не умѣла довести до нормы парляментарныхъ відносинъ не має права домагати ся, абы кабінетъ, котрому се повело ся зробити, уступивъ на першу команду правиці, recte кола польского. Поступованя Клярiого показуе, що вінъ не гадае обмежити ся на ту ролю, яку ему диктують сторонництва правиці.

Правиця найбільше невдоволена зъ того, що Клярі старае ся збільшити вплывъ сторонництвъ лѣвиці на парляментарній справы. Зъ того роблять ему закидъ сторонничости. „Замѣсть обмежити ся на тѣмъ, що належить до безсторонного, чисто урядничого кабінету, Клярі волѣвъ вступити на дорогу интриг — пишуть польскій дневники. — Нинѣ нема въ палатѣ нѣодного посла, котрый вѣрывъ бы въ нетральность кабінету. Замѣсть брати відповѣдальность, якій они є и якъ відповѣдають складовы монархіи, шефъ кабінету взявъ ся за задачу політично рѣвно невдачну, якъ математично смѣшну — за задачу: перемѣны бѣльшости въ меншість. Коли завѣвъ ся на колѣ польскѣмъ, звернувъ ся до католицко-людового сторонництва. Бочи ся вправнои и свѣдомои політики бар. Дінавлього, бажае доконче накинути ему посаду намѣстника, абы въ той способъ відобрати сторонництву найлѣпшого керманича. Въ незрозумѣломъ заслѣпленю иде до унеможливленя власнои задачѣ, бо наради въ парлямент можливій лишь такъ довго, доки истнуе та бѣльшість. По-за нею вже изгоры вызирае ческа обструкція, котра знищить всяку працю. Се цѣлкомъ ясна справа и кабінетъ не може ей не розумѣти. Выясненя загадки треба шукати на иншій дорозѣ. Насуває ся здогадъ, що гр. Клярі зъ горы обявъ місію змѣны парляментарнои констеляції, а обявъ ей пѣсля рецепты Хлюмецкого, предложеной рѣшаючимъ чинникамъ въ Ишлю. Тогды вінъ ще не знавъ добре парляментарныхъ відносинъ и не передвиджував того, що наступить по внесеню языковыхъ розпоряджень. Зъ обятя тои місіи не можна бы ще робити ему закиду, коли-бы не бувъ розпочавъ ей підъ фальшивою фірмою „неутрального“ кабінету.“

Якъ бачимо, правицю сердить евентуальность, що Клярі просто піддуривъ ей, коли зачавъ урядованя и доставъ підпору відъ правиці яко „безсторонный урядничій кабінетъ“, а закінчить свою карієру збільшеньемъ правиці до ролѣ меншости. Правиця домагае ся, абы по упорядкованю „наглыхъ справъ“ наступивъ парляментарный кабінетъ. Сесю змѣну урядничого кабінету на парляментарный думала собѣ нинѣшна парляментарна бѣльшість такъ, що кабінетъ урядничій уступить, а на его мѣсце прийде кабінетъ зложеный зъ членовъ теперѣшнои бѣльшости. Тымчасомъ до тои самои цѣли, т. є до парляментарного кабінету можна дойти ще иншимъ, цѣлкомъ противнымъ способомъ. Сли именно програма нинѣшного урядничого кабінету відповѣдае бажанямъ парляментарнои меншости, а сеся меншість, перетягнувши на свій бокъ яке бѣльше сторонництво нинѣшнои правиці, стане ся парляментарною бѣльшостію, урядничій кабінетъ відъ разу перемѣнюе ся въ кабінетъ парляментарный — и бажане правиці сповнене.

Нервозність органовъ правиці показуе, що она боить ся, абы якъ-разъ въ той способъ Австрія не прийшла до парляментарного кабінету, опертого на парляментарній бѣльшости.

Переглядъ політичный.

Въ фінансовыхъ кругахъ Россіи запанувала була въ послѣднихъ часахъ паніка, зъ причины поголосокъ о трудномъ фінансовомъ положеню Россіи. Говорено навѣть о можливости фінансовои крізы и великого фінансового краху. Паніка здавала ся бути не безосновною, бо въ цѣлій Европѣ, а ще бѣльше въ Россіи кредитъ значно подорожевъ. Въ тій справѣ „Новости“ доносять, що міністеръ фінансовъ выголосивъ онодги до зібраныхъ у него директоровъ приватныхъ кредитовыхъ инстатуцій промову, въ котрій заявивъ, що теперѣшна фінансова ситуація Россіи є въ цѣломъ того слова значеню свѣтла и нема найменшихъ причинъ, чого небудь боятися. Ситуація Россіи відъ тымъ взглядомъ своею солідностею перевышае навѣть фінансову ситуацію иншихъ державъ, якъ пр. Франціи и Англіи. Дорожня грошей, яко наслѣдокъ загальныхъ на цѣлымъ свѣтѣ фінансовыхъ відносинъ, потягаючи за собою підвышене стопы дисконту, мае лише посередный вплывъ на економічній відносины, котрыхъ змѣны належе треба надѣяти ся зъ всякою певностею. Зъ всего того выходить, що опираючи ся на солідности фінансовои и господарскои ситуації, можна зъ довѣремъ глядѣти въ будучность.

— —

Погромъ Англійцевъ дня 30-ого жовтня генералъ Віте приписуе тій обставинѣ, що мулы сполошеній відломами спадаючихъ скалъ утѣкли и забрали зъ собою установлений на горбѣ возы зъ амуніцією и арматы. Пѣхота, котра мала обсадити горбы, абы заслонити праве крило, заняла ихъ, не натрафивши на сильнѣйшій опоръ Бурівъ, и удержала тій горбы аже до другого дня. Буры, одержавши въ ночи значнѣйшу помочь, ударили рано зъ цѣлою силою на англійскій позиції. Одинъ полкъ, котрый понѣсъ великі страты, одержавъ наказъ до відвороту. О годинѣ 3-ій пополудни англійскій войска не мали вже амуніціи и такъ були вычерпаній на силахъ, що всяка дальша ихъ акція була неможлива. Ворогъ занявъ позиції и полонивъ тыхъ, що лишили ся при житю. Англійскій дневники доносять, що вечеромъ Буры знов підсунули ся підъ англійскі позиції и стрѣляли зъ армат въ таборъ. Англійцѣ відповѣдали зъ тяжкихъ корабельныхъ армат, котрі присилували артилерію Бурівъ замовкнути. Въ второкъ знов отворено въ обохъ сторонъ арматный огонь, котрый мае тревати до сен горы.

Буры полонили 2000 англійскихъ воякивъ зъ 42 офіцирами въ той способъ, що атакуючихъ Англійцевъ не здержували и пропустили ихъ помѣжь высунені напередъ відділы. Доперва коли Англійцѣ опинили ся передъ головною силою Бурівъ, ударено на нихъ зъ усѣхъ сторонъ. Англійцамъ вышла амуніція, а що дорога до відвороту була відтята, мусѣли зложити оружє. Якій суть иншій страты Англійцевъ, телеграмы не подають. Генералъ Віте донѣсъ лише, що они великій. Судячи по стратахъ підъ Ґленку, де погибло 16 высшихъ офіцирівъ, хочь въ огни стояла лишь мала частина англійского войска, страты підъ Ледісметъ мусять бути о много бѣльшій. Фактъ, що число упавшихъ офіцирівъ выносило 14½ процентъ всѣхъ стратъ, выкликавъ въ Европѣ сензацію. Въ другій битвѣ, въ котрій Англійцѣ такожъ „побѣдили“, але мусѣли уступити, підъ Елянгсляґтъ, страта въ офіцирахъ выносила 13% всѣхъ страт. Въ найважнѣйшихъ битвахъ въ Европѣ страты въ офіцирахъ выносили по 2-2, а найбільше по 4½ процентъ загальныхъ стратъ. Тій величезній страты въ офіцирскѣмъ корпусѣ поясняють ся тымъ, що трансвальскій генералъ Жуберъ высылае въ першій огонь найлѣпшихъ стрѣльцевъ и каже головно брати на цѣль офіцирівъ. Буры въ загалѣ стрѣляють дуже добре, не стрѣляють сальвами на команду, такъ якъ се привикла робити англійска армія, лише до певной цѣли, добре вперед змѣривши.

Ситуація англійскои армии підъ Ледісметъ въ загалѣ не дуже вѣсела, бо Буры здаеть ся також відъ полудня відтяли ѣй дорогу до відвороту. На такій здогадъ наводить насъ фактъ, що відділы высыланій зъ Капштаду и зъ пристани Дурбанъ, не доходять до Ледісметъ и що Буры переловили прислані Фр. Ржегоржомъ. Не буду описувати подрібно тыхъ розличного рода вражѣнь, якій выкликували въ моѣй душѣ чужій краї, чужій люде та незнакомій стороны, бо про нихъ згадавъ я де-що троха въ моихъ „Листахъ зъ дороги“ въ „Свободѣ“, але не троха счудувало мене, коли въ слотный, поганый та мрачный день на дворцу зелѣзничѣмъ въ Празѣ ждавъ на мене покійникъ. Мы привитали ся, Ржегоржъ зъ радости мало що не підскочивъ, хотяй грудный недугъ выписавъ на его лици страшне знамя недалекои смерти та вялизъ, наче осѣнный морозъ, и силы тѣла и енергію душѣ. Я бачивъ, якъ вінъ по дорозѣ пристававъ, якъ задыхувавъ ся та закраплявъ ся морфіною.

II.

Побалакавши про Галичину та про нашихъ людей, Ржегоржъ зачавъ розпытувати ся, що менѣ долягае, та наставати конче на то, щобы я зъ нимъ пійшовъ на пораду до професора внутрѣшныхъ недугъ на медичнѣмъ факультетѣ въ Празѣ, знакомого ческого патріота и славянофіла. Въ невеличкій на другѣмъ поверсѣ комнатѣ Ржегоржа я бачивъ всѣ руски галицкій выдавництва, розпочату роботу до славяньского лексикона, всѣ листы відъ розличныхъ людей зъ цѣлои Майже Славянщины зложеній до купочки, упорядкованій та приладжеій — якъ покійникъ казавъ — до публикаціи по его смерти; я бачивъ его альбумъ замѣщене переважно фотографіями видніѣшихъ нашихъ людей. Хотяй хорый, покійникъ не щадивъ анѣ силъ, анѣ дорогого часу, анѣ здоровля, а старавъ ся показати менѣ въ Празѣ все, що тѣлько манило мене до себе чи-то историчною чи якою иншою научною цѣною, старавъ ся познакомити мене и зъ видніѣшими Чехами. Не буду описувати анѣ ческого divadla, анѣ стародавнои Градчины зъ прехорошою въ готицкѣмъ стилю катедрою зъ гробами давныхъ ческихъ королевъ та князевъ, зъ срѣбною домовиною св. Вячеслава, не буду розповѣдати про королевскій замокъ та частины давного охоронного муру зъ невеличкими хатинками, про Гусову капличку, про старинный ратушъ та др., бо такій описъ занявъ бы й много часу и богато мѣсця, але згадаю про те, що кождого Русина обходити повинно.

На другій день рано пійшли мы оба до краевого ческого музея. Будовля прехороша при найкрасшій и найширшій улици. На чолѣ портика, до котрого веде кілька камѣнныхъ сходівъ, находять ся три камѣнній фігуры. Покійникъ, вказуючи менѣ на нихъ, звернувъ мою увагу на зарисованый одинъ нѣжный палецъ, котрый відлупали нѣмецкій студенты підчасъ школярскои бучѣ та нападу на ческій институцію, и сказавъ: „To památká teutonskeho vandalstva!“ Підъ однымъ дахомъ зъ музеемъ мѣстить ся ческа а властиво славяньска бібліотека, до котрои мы зайшли найперше. Тутъ привитавъ насъ дуже сердечно симпатичный д-ръ Čeněk Zibrt, показуючи уряджена та улѣпшеня.

Моезнакомство зъ пок. Ф. Ржегоржомъ.

Написавъ *Данило Лепкій.*

I.

Въ осени 1888 р. познакомивъ ся я зъ Франтішкомъ Ржегоржомъ на одныхъ сходинахъ въ Рускій Бесѣдѣ у Львовѣ лично, бо листувавъ ся я зъ нимъ уже відъ 1882 чи 83 ого року. Въ 1894 р. пок. Ржегоржъ пріѣхавъ до Галичины подивитись на ославлену львівску выставу, а при тій нагоді відвѣдати знакомыхъ Русиновъ та поглянути на нашъ простый народъ, мѣжь котрымъ покійникъ пережывъ часть свого молодого вѣку. Вінъ манъ тогды зъ собою маленькій апаратъ фотографічный и занджуючи деякій горскій стороны робивъ знимки зъ розличного рода етнографічныхъ групъ, такъ людей якъ и знарядівъ та будынківъ. Опбеля-жь, вернувши до Праги, репродукувавъ все то въ ческихъ часописяхъ та выдавництвахъ, замѣщаючи до кождого образка пояснене та докладный описъ. Учений Чехи дуже интересували ся его описами нашого житя, бо Ржегоржъ писавъ дуже легенько, займаючо та пристушно, такъ що навѣть чужинець, не знаючи добре ческои мовы, мігъ его статьѣ зі всякою приятностію читати. При тімъ вінъ давъ причину до того, що про насъ знае де-що бѣльше славяньскій свѣтъ и ученій люде, вінъ пояснивъ чужинцямъ нашій змаганя и духовій напрямы, вінъ Чехамъ подавъ имена нашихъ труженикивъ и писателевъ сучасныхъ, зъ котрыми старавъ ся, зъ кождымъ майже лично, познакомитись.

Въ серпни чи въ липни 1894 р. заѣхавъ покійный и до моихъ хаты до Горбачъ на два днѣ, а хотяй зъ покійникомъ дуже тяжко йшла конверзація за для его глухоты, то таки за тыхъ два днѣ мы розмавляли майже безперестанно про нашъ людъ, его жите, его звычаї, змагання, про нашихъ видніѣшихъ людей, про нашій змагання и напрямы політичній, про станъ науки мѣжь нашою суспільностію, про Чехівъ и ихну боротьбу зъ Нѣмцями. У мене зробивъ покійный кілька знимкивъ фотографічныхъ по етнографіи, відфотографувавъ ся зі мною, лишивъ свою фотографію зъ дедикацією: Milému soudruhu v stejné práci dp. Danylu Łepkému rusin. etnografu na pamatku F. Řehoř a, запрашаючи мене сердечно до Праги та розпращавши ся зі мною и зъ моею женою якъ найдружнѣйше, відъѣхавъ. Відъ сего часу завела ся мѣжь нами сердечнѣйша и досыть часта переписка. По кійный у своихъ письмахъ просивъ мене о розличній етнографічній описы зъ житя нашого простолюдина, котрій, о скільки я мігъ, посылавъ ему, жалуваръ ся на свою хоробу, на дихій воздухъ въ Празѣ, перенасиченый фабричнымъ дымомъ, туживъ за Галичиною, однакъ зъ другои стороны боявъ ся ей острого підсоня та нівнічныхъ студеныхъ вѣтрівъ. Зъ піетизмомъ можна сказати згадувавъ покійный про ин. родину Вол. Шухевича та про другихъ Русиновъ.

Въ маю сего року выправили мене лѣкарѣ на кілька тыжднѣвъ до Карловыхъ Варівъ [Карльсбаду] въ цѣли поратованя мого підорваного здоровля. Выбираючи ся въ таку далеку дорогу, постановивъ я на кілька днѣвъ завадити о Золоту Прагу та побачити ся зъ

Въ серпни чи въ липни 1894 р. заѣхавъ

ный зъ полудня транспортъ амуніціи и пôвтора тысяча мулôвъ. Анґлія мобілізує и высилає до Африки новй вôддѣли вôйска, але тй стануть на мѣсци доперва въ половинѣ грудня. До сеи поры всѣ важнѣйшй стратеґічнй позиціи можуть бути вже въ рукахъ Бурувъ.

Процесъ за галицку Касу щадничу.

Дальшій свѣдокъ радникъ намѣстництва Ґерманъ оповѣдає, що обнявъ урядоване въ Касѣ зъ припоручена намѣстника въ часѣ руну. Удавъ ся 23. сѣчня с. р. потайно зъ д-ромъ Зґурскимъ и д ромъ Скалковскимъ до бюра Касы и пересвѣдчили ся, що „поголоски є правдивй". Вôдкрыли рахунокъ „Крушевского" и нѣчимъ неоправданый мілiоновый портфель векслевый Щепановского. Вôдкрыто такожь бракъ купонôвъ. — Вôдтакъ радн. Ґерманъ оповѣдавъ исторію „ратункового комітету" для охороны Касы вôдъ цѣлковитого краху. Зазначувано ся въ рôзныхъ фінансовыхъ институціяхъ. Аматорôвъ до оплаченя векслѣвъ [каже] не було; навѣть п. Шаверъ своихъ векслѣвъ не заплативъ, хочь розпинавъ ся за Касою и въ своихъ зôзнанияхъ теперь винивъ акцію правительства за оголошене намѣстникового успокоюючого окружника. Свѣдокъ засуспендувавъ потайно Зиму, але поки-що полишено ґо для даваня конечныхъ информацій. А увязнено Зиму ажь тогдѣ, коли „хтось" почавъ ночами ходити по Касѣ и выдирати картки зъ книгъ..

Вôдтакъ предсѣдатель трибуналу вôдчитавъ цифрове зуставленє вытягненыхъ вкладокъ пôдчасъ руну [4,310 000 зр.].

Радникъ Ґерманъ оповѣдавъ дальше про „nieprawidłowości" въ Касѣ. Значна часть фонду резервового въ паперахъ була заставлена, а навѣть застави квіты — ще разъ були заставленй. Зъ сего фонду резервового [до 3 мілiоны] майже нѣчо не лишилось, бо опôсля продано паперы на сплату довгôвъ Касы и зъ цѣлого сего фонду лишивъ ся лишь будынокъ Касы [зъ котрого Зима и до нинѣ не вырахувавъ ся!].

Предсѣдатель выпытувавъ ще свѣдка про способъ, въ якій ратовано Касу. Показало ся, що банки краевый и гіпотечный давали свою помôчь, навѣть фондъ пропінаційный поспѣшивъ на ратунокъ Касѣ; тôлько австро-угорскій банкъ вôдмовивъ позички и показавъ ся „nieżyczliwym". Анѣ векслѣвъ анѣ позичокъ Касы не можна було стягнути и, якъбы не помôчь правительства та ґарантія краю, то „народова" Каса була бы пôшла „на складъ". — Дальше заявивъ свѣдокъ, що не знає о побраню Зимою вже въ часѣ руну квоты 65.000 зр. [позиціи сеи нема въ книгахъ Кисы], було се надужитє. Оповѣдає, що обнявши урядованє вôзнавъ урядниковъ и заборонивъ имъ безъ ґо вѣдомости що-небудь выплачувати. Отже, що дѣяло ся по-за ґо плечима, було тôлько надужитемъ.

На питанє предсѣдателя, яке свѣдокъ мав пересвѣдчене про вину Вендриховского, заявивъ радникъ Ґерманъ: „Я бы волѣвъ, щобы се питанє не було звернене до мене, бо я не є знатокомъ. Въ часѣ руну годѣ було за-для навалу працѣ розглянутись точно въ книгахъ бухгальтеріи. Мавъ я лишь се одно вражѣнє, що Вендриховскій завинивъ въ тôмъ напрямѣ, що тй рѣчи, котрй дотыкали ґо особы, якъ побранє депозитôвъ [се не могло стати ся безъ ґо вѣдомости], зробили ґо невôльникомъ Зимы и не дозволяли ему берегти интересôвъ Касы, а то було ґо обôвязкомъ".

Дальше на питанє прис. судьѣ д ра Ґорецкого, чи не можна було зреалізувати фондôвъ гіпотечныхъ черезъ выдане листôвъ заставныхъ, котрй бы Каса була де зреалізувала, вôдповѣдає свѣдокъ такъ: „Банки не предложили нѣякихъ проектôвъ, а банкъ австро-угорскій поступивъ собѣ що-до Касы „nelojalno", бо зъ початку обѣцювано значну помôчь, а опôсля *на зборахъ у Вѣдни выдано вельми некористну опінію о цѣлôмъ нашôмъ краю* [recte o „polnischer Wirtschaft"], *кредитѣ и фінансахъ*".

О Зьолецкôмъ говорить радникъ Ґерманъ, що Зьолецкій бувъ дуже охочій [chętny] и робивъ вражѣня, що хоче все высказати; може тому, що думавъ, що самъ займе посаду бухгальтера. — На то замѣтивъ д ръ Ашкеназы: Але мы маємо доказы, що вôнъ [Зьолецкій] знавъ о побраню Зимою 31-ого сѣчня с. р. квоты 65.000 зр., а зôзнавъ се такъ пôзно! — Ґерманъ: Сего не знаю. — Д-ръ Ґрекъ запытувавъ: чи не йшли якій грошѣ зъ Касы на покрытє дефіциту „костюшкôвскои" выставы? — Рад. Ґерманъ вôдповѣвъ, що не стрѣчавъ нѣякои позиціи въ Касѣ, котра бы се вказувала. — Д ръ Ґрекъ: „Але була плоскова що до покрытя дефіциту зъ фонду пропінаційного и то такъ голосною, що ажь дирекція мусѣла ся спростувати". — Ґерманъ: „Я нѣякои такои позиціи не стрѣчавъ въ касѣ".

Дальше оповѣдавъ Ґерманъ на питанія д ра Домбровского [правного заступника Касы], що Вольскій и Одживольскій були довжнй Касѣ около 4 мілiоны зр. Не мали готôвки, а Лодзиньскій зажадавъ вôдъ разу грошей на выплату роботникамъ, бо не хотѣли робити въ ихъ пôдприемствахъ. Длятого Каса мусѣла дати имъ свѣжій кредитъ. [Показує ся, що пп. Вольскій и Одживольскій не такій „Крезы", якими величає ихъ Słowo polskie и ґо сторонники!]

Д-рови Ґрекови не припали сй зôзнания до смаку и вôнъ зажадавъ застановленя питань синдика Касы д ра Домбровского, доки на сали не появлять ся Вольскій и Одживольскій. На се не згодивъ ся предсѣдатель, а мѣжъ д-ромъ Ґрекомъ вывязала ся зъ сего довша перепалка, по чôмъ вôдповѣдавъ дальше Ґерманъ. Зъ ґо вôдповѣдій выйшло, що намѣстництво не хотѣло отворити конкурсу до майна Вольского и Одживольского, бо се було бы выкликало новый крахъ. По довгихъ заходахъ удало ся погодитись зъ ихъ вѣрителями и охоронити ихъ вôдъ конкурсу. Взагалѣ [каже Ґерманъ] станъ маєтковый Вольского и Одживольского бувъ лихій.

Дальшій свѣдокъ д-ръ Альфредъ Зґурскій [директоръ банку краевого] оповѣдає, що по переглянеию рахунковъ пересвѣдчено ся, що фондъ резервовый „майже" пропавъ, але Каса ще не була тогдѣ невыплатна; се наступило бы доперва по довшôмъ рунѣ. Помôчь краю и правительства здѣлала, що нинѣ платнôсть Касы не пôдлягає сумнѣвови. [Се знає вже Гриць и Мацько!] Дальше свѣдокъ оповѣдає знанй рѣчи о акціи ратунковôй. Загально вôдповѣди „знатока" д-ра Зґурского не були цѣкавй. Нѣкого не винивъ, а лише зъ бухгальтерійного погляду не годивъ ся на деякй „nieprawidłowości". Наслѣдкомъ руну упали вкладки въ Касѣ о 5 мілiонôвъ, фондъ резервовый стрàчено и треба ґо наново складати, а се „передвиджує соймова у-хвала", каже д-ръ Зґурскій. Признавъ, що банкъ австро-угорскій не хотѣвъ рескôнтувати векслѣвъ Касы и що сей портфель бувъ дуже „słaby". Такъ само и рахунки бѣжучй на 5 мілiонôвъ якъ се выказували книги, були безвартній. Векслѣ були злй, безвартнй, бо не судили о нихъ цепаоры; до „однихъ рукъ" давано за высокй позички. Свѣдокъ не осуджує векслевого кредиту, бо є вôнъ заведеный въ многихъ институціяхъ. О редукціи портфелю довѣдавъ ся на конференціи у намѣстника, але не радивъ за-для того „дзвонити у великій дзвôнъ", робити розголосъ, а тôлько жадати поясненъ вôдъ комісіи ревізійнои. Не протививъ ся кредитови стоваришенямъ, але лишь дивуєго, чому часть портфелю векслевого укрывано на позичкахъ гіпотечныхъ. Що намѣстництво не годило ся на кредит для стоваришень заробковыхъ, то се справа мѣжь Касою а намѣстництвомъ, а вôнъ банкиръ не уважає сего за щось поганого. Дальше каже, що рахунки бѣжучй не мали покрытя, а о рахунку „Крушевского" Зима выразивъ ся, що се рахунокъ Вендриховского, покрытый листами гіпотечного банку, але при листахъ не було купонôвъ.

Вôдтакъ по кôлькохъ ще „бухгальтерійныхъ" вôдповѣдяхъ на питанія предсѣдателя сказавъ д ръ Зґурскій, що кредитъ Галицкъ не упавъ [?] за-для руну Касы, але за-для „дорожнѣ грошa въ Европѣ и політичнои ситуаціи въ Австріи". Заграница и свѣтъ фінансовый [казавъ Зґурскій] инакше [а якъ?] глядять на катастрофу Касы, нѣжь вы самі! Тутъ оповѣвъ д-ръ Зґурскій, що „въ червни говорившъ зъ однымъ дневникаремъ изъ заграницѣ и робивъ ему закиды, длячого „пасъ" [розумѣй: „polnische Wirtschaft"] такъ умно описує загранична праса", а той вôдповѣвъ: „Вы далеко бôльше пишите о собѣ злыхъ рѣчей, нѣжь мы". [Ой, ой, ой! чи не смѣхъ?] Такожь пôзнавъ ся д ръ Зґурскій зъ однымъ фінансістомъ заграничнымъ и пытавъ ґо: чи не боить ся робити интересôвъ въ Галичинѣ? Той вôдповѣвъ, що не боить ся Галичины, а лише галасу, якій при кождôй нагодѣ мы пôдносимо. Д-ръ Зґурскій завѣвъ навѣть „дословно" ґо вôдповѣдь: „So viel Lärm hat mann nicht einmal bei dem Falle Barring [крахъ мѣди въ Лондонѣ] gemacht, wie ihr bei der Sparkasse". — Сй оповѣдания д ра Зґурского були водою на млынъ д ра Ґрека, отже вôнъ подякувавъ д рови Зґурскому за „цивільну вôдвагу", зъ якою высказавъ свои фінансовй погляды. Предсѣдатель трибуналу зганивъ д-ра Ґрека, замѣтивши: „Тутъ не уходять такій подяки!"

Дальшій свѣдокъ Людвикъ Стахевичъ [прокуристъ банку краевого, придѣленый до Касы яко технічный управитель вôддѣлу касового, де урядувавъ до цвѣтня] зôзнавъ, що вôдъ Зимы не мôгъ нѣчого довѣдатись, а хочь довѣдавъ ся, то все фальшиво. Контъ Кінеля и Фреліха не найшовъ въ скарбци. Опôсля выказало ся, що сй конта перенесено до головноя книги, яко не маючй покрытя. Готôвки въ Касѣ найдено на 200.000 зр. Фонду резервового часть була заставлена, найдено лише льомбардовй квіты. Инвентаря векслевого не було, а лишь „пасокъ" векслевый [пôдручна нотатка]; зъ того годѣ було що довѣдати ся. Зъ урядниковъ въ бухгальтерій були Зьолецкій и Жебровскій; Вендриховскій бувъ тогдѣ хорый. Про здефравдованє Зимою квоты 65.000 зр. нѣчого блищого не знав, бо се стало ся, заки свѣдокъ прийшовъ до Касы. Не знає також, якъ то пояснити, що „хтось" ходивъ ночами въ Касѣ и выдиравъ картки зъ книгъ, бо Зима бувъ вже тогдѣ суспендованый и не выходивъ изъ свого мешкания. Въ урядованю Касы свѣдокъ не завѣвъ нѣякихъ новотій.

Дальше зôзнає, що найшовъ въ Касѣ много запротестованыхъ векслѣвъ, а не запôзнаныхъ, а хтось ему сказавъ, що у Зимы є богато задавненыхъ векслѣвъ. Запротестованй векслѣ вôддавъ свѣдокъ синдикови Домбровскому, а Зьолецкій передавъ свѣдкови задавненй векслѣ, вже безвартнй. — На питанє предсѣдателя: що за цѣль мавъ Зима держати тй векслѣ у себе, свѣдокъ вôдповѣвъ: „О! було и много иншихъ рѣчей, котрй самъ Зима робивъ, а котрыхъ значѣня тяжко було дôйти!"

Цѣкавй зôзнания о теперѣшнôмъ станѣ Касы складавъ новый директоръ Касы Антимъ Никоровичъ. [Родивъ ся въ Кривичцяхъ и є вôрмено-католикъ; ґо не заприсяжено]

Обнявъ урядованє вôдъ Стахевича. Готôвки въ Касѣ не вôдобравъ, тôлько на все квіты. Оповѣдає, що станъ векслѣвъ теперь уже лучшій. Запôзнаныхъ судово векслѣвъ було на 500.000 зр. а вôдписано [т. зн. пропало] векслѣвъ на 151.610 зр., а ще на 57.000 зр. є векслѣвъ безвартныхъ. Векслѣвъ кавційныхъ запôзнано судово на выжь 400.000 зр. Майже половина тыхъ векслѣвъ страчена. Мѣжь векслями „вôдписаными" находять ся векслѣ Вендриховского на 38.000 зр. Загальный станъ довгôвъ Вендриховского выносить 100.000 зр., а зъ ґо каменицъ, по сплатѣ инпихъ тягарôвъ въ квотѣ 43.000 зр., лишає ся 63.000 зр.; сплачено 18.000 зр., отже лишає ся 45.000 зр. цѣлкомъ неокрытыхъ и имовѣрно пропащихъ. И на вексляхъ кавційныхъ Карпиньского, Нашкевича и Пуффіого, котрй свѣдокъ называє „wątpliwe", каса також втратить Реальности ихъ засеквестровано, але они не приносять доходôвъ. Загальна сума довгôвъ сеи „трôйки" выносить 183.015 зр.

Предсѣдатель запытує свѣдка, якій є виды на заспокоене довгу Щепановского. Вольского и Одживольского, и выказує цифрово, що довгъ Щепановского є 5,525.437 зр., а Вольского и Одживольского 1,622.485 зр., **разомъ 7,147.922 зр.** Вольскій и Одживольскій [каже дальше предсѣдатель] надѣють ся, що сей довгъ буде сплаченый зъ доходôвъ копальнѣ въ Схôдници и зъ инпихъ ихъ пôдприемствъ. — Никоровичъ вôдповѣдає на се отверто, що *цѣла претенсія касы не буде стягнена*, бо и такъ вже два мілiоны вôдписано зъ сего довгу, бо не було надѣѣ стягнути бôльше якъ 5 мілiонôвъ зъ ихъ майна.

На замѣтку предсѣдателя, що Вольскій и Одживольскій ручать за цѣлый довгъ Щепановского, свѣдокъ вôдвѣчає, що сего при укладаню білянсу нѣхто не знавъ, якъ и нема на се нѣякого документу! Що до рентовности ихъ пôдприемствъ, котрй дôстали ся теперь Касѣ, годѣ щось рѣшучого сказати, бо сй пôдприемства були обдовженй и Каса мусѣла вложити на нихъ заразъ 170.000 зр.; тая квота вже звернула ся Касѣ. Оферту Wiener-Bankverein'y, котрый хоче купити Схôдницю, обчислює дохôдъ netto на 493.000 зр. рôчно. Претенсіи Касы до сихъ пôдприемствъ убôльшили ся сплатою довгу 800 000 зр. банкови въ Діссельдорфѣ и иншихъ претенсій на 300.000 зр., отже претенсія Касы выносить загально **8,350.000 зр.** Самъ процентъ вôдъ сеи суму [числячи по 5%] сягає до **417.000 зр.** рôчно, але Каса на 5% не може згодити ся. Отже загально *дохôдъ сихъ пôдприемствъ выстарчивъ бы тôлько на покрытє процентôвъ.* Що до продажи Схôдницѣ, то повновласть до

---

5)

Въ справѣ правильности украинъско-рускои мовы.

Написавъ *Ил. Кокорудзъ.*

(Докôнченє.)

Теперь поговоримо о страдальныхъ формахъ въ нашôй мовѣ. Що страдальнй формы находять ся и въ простонародноѣ мовѣ и що нихъ народъ утворивъ не безъ потребы, то бôльше якъ певно. Я вкажу тôлько на такій страдальнй формы въ устахъ люду, якъ: „вже конї запряжені [розумѣє ся: суть]; вже збіже звезене, тот пришов, що в материй утробі запроданий був [Казки, зôбравъ Ігнатій зъ Никловичъ]; дівчина, що там занесена була [ibidem], будеш заплаченій, ми були запрошені [Верхратского Знадоби для пізнаня угорско-русских говорів]". Такій же формы, якъ „зістати вибраним [на посла], перенесенним, засужденим" и т. д. уживають ся загально нателіґентными верствами въ Галичинѣ; „зістати" взяте мабуть зъ нѣмецкого werden [Пор. Syntax Мікльосича].

Що письменники новои добы, такъ у-краинськй якъ и галицкй, послугують ся страдальными формами, вкажу мому критикови отъ хоть-бы на Гребінку: „Мовчи! почують — будеш битий", або на Шевченка: „Забвен буду покинутий рабом на чужині".

Рôвно-жь и Граматики, особливо найновѣйшй [Смаля-Стоцкого] говорять про страдальну вôдмѣну и наводять примѣры.

Коли отже формы страдальній находять ся и въ простонародноѣ мовѣ и въ творахъ письменникôвъ новои добы и коли они безъ сумнѣву є потрѣбній, то найновѣйше намаганє — тй формы зъ письменнои мовы *зовсѣм* выкинути, не має здоровои раціи. Въ такôй тенденціи, якъ и въ много иншихъ, видно богато штучности, неприродности, видно вôддалюванє навѣть вôдъ живои народнои мовы. Крôмъ того такій штучнй експеріменты зъ мовою позбавлюють ю елястичности, звязкости, ядерности и означености, безъ якихъ мова не може оббйти ся, коли не хоче утруднювати стилю въ письмахъ науковыхъ, въ кодексахъ законодатныхъ, концепціяхъ правничихъ и т. д. У всѣмъ повинна бути мѣра. Не треба уживати страдальныхъ формъ всюды тамъ, де они уживають ся въ языцѣ нѣмецкôмъ або латиньскôмъ, але й не треба ихъ выкорѣнювати, бо безъ нихъ часто було бы трудно оббйти ся. — [Звертаю увагу на то, що наведеній цитаты взятй мною на-прихапци зъ книжокъ, що були пôдъ рукою; якъ бы пошукати ширше, то найшло бы ся ихъ безлѣчь.]

28) Вкôнци закидує менѣ ш. критикъ що-до стилю, що стиль тяжкій а реченя довгй. Насамперед повиненъ ш. критикъ знати, що є розманій стиль: є мѣжь нишими стиль популярный и стиль науковый. Спеціяльныхъ науковыхъ розвѣдокъ не пише ся для широкихъ масъ, але для тыхъ, що въ данôмъ предметѣ мають пôдготовлене. Дальше, науковыхъ розвѣдокъ не дасть ся писати все короткими и рôвнорядными реченями, якъ казки та новелѣ. Въ науковыхъ творахъ треба дуже часто цѣлый комплексъ мыслій такъ унити въ одинъ звязкій и прецизный очеркъ, щобъ выкликати у читача одно ясне, недвозначне и одноцѣльне выображенє. До того саме служать очерки, безъ котрыхъ науковый стиль дуже часто не може оббйти ся, коли не хоче стратити на звязкости, прецизности и ясности. Очерки можуть бути довшій и коротшій [лôктемъ ихъ нѣхто не мѣрить]; ходить лише о то, щобы очеркъ бувъ ясно, проглядно и зрозумѣло збудованый. Думаю, що кождый навѣть пôвъ-нателіґентный человѣкъ зрозумѣє сей очеркъ: „Може бути, що Варяги принесли з собою деякі закони горожанські а властиво звичаї, котрі могли ввійти в „Правду Руску", а котрих тяжко доглянути (хиба слово „вира"): — однак уважати „Правду Руску" правом скандинавским есть вельми сьмілим твердженем, коли знаємо, що Славяни (Поляни) перед приходом Варягів мали свої закони і що сеся горстка Варягів, котра прийшла панувати, приняла звичаї і культуру Славян і зіславяншила-сь; подібно стало-сь з Литовцями, котрі приняли культуру і громадский устрій від підбитої Руси-України". — Що ш. критикъ не зрозумѣвъ того очерку, то самъ давъ собѣ свѣдоцтво...

Такъ отже, якъ видимо, всѣ закиды безименного критика не мають нѣякои науковои основы и вартости. Я розумѣю критику, що вытыкає то, що є дѣйстно але, и показує, якъ має бути добре, бо така критика веде до добра, до правдивого поступу; але така тôлько негативна, безосновна, нѣчимъ непоперта, арбітральна критика — се тôлько напасть. А яка ей цѣль? Очевидна, щобы, мовлявъ, *радикально* пôдрыти, де того цѣль вымагає, вилявъ авторітету фахового професора, такъ якъ пôдрыває ся вилывы и священьства и кого иншого, та щобы понижати передъ несвѣдущими рѣчи всѣхъ тыхъ, що не причислюють ся до того радикального гуртка, що то всѣхъ и вся, навѣть безъ знання рѣчи, на всѣ лады критикує и кричить: Ото мы! Мы реформуємо свѣтъ, бо мы всьо вмѣємо, нема по-надъ насъ! всьо иншe — то обскуранты и дурнѣ!

Та дарма! Менѣ навѣть самъ критикъ, хоть якъ напосѣвъ ся, не смѣвъ вôдмовити почутя и знання взагалѣ укр.-руской мовы. Крôмъ того я маю по своѣй сторонѣ такій авторітеты, якъ студіи въ области мовы руской, граматики, словарь, літературну традицію и т. д., а до того ще знане мовы впростъ зъ устъ народа. А що-жь анонімный критикъ має за собою? Нѣчо бôльше, якъ свое авторітативне „я", котрымъ — безъ належного знання и вѣдомостій — зъ-горы о всѣмъ безъ застереженя рѣшає. Звычайно „великій человѣкъ"! Бо розумный, досвѣдный и дѣйстно критичнымъ умомъ обдареный человѣкъ не буде нинѣ вже, въ самôмъ розвитку письменнои мовы, навмання рѣшати, що то, мовлявъ, зле, а се добре. Вôнъ буде тямити, що богато питань не можна зъ-горы, неначе радикальнымъ „указомъ" рѣшити, доки не оброблено и не розслѣджено подрôбно поодинокихъ частій складнѣ нашои простонародноѣ и письменнои мовы, доки не провѣрено ей лексикального матеріалу и доки не переаналізовано цѣлои фразеольоґіи, именно: кôлько въ нѣй находить ся свого, рôдного, непозиченого, а кôлько дѣйстно взято зъ чужихъ языкôвъ, якъ зъ польского, нѣмецкого, московского, церковно-славяньского, латиньского, грецкого, французского и т. д. До сего часу крôмъ кôлькохъ Studien д ра Ом. Огоновского и Знадоббвъ проф. Верхратского не появила ся зъ тыхъ обсягôвъ нѣяка спеціяльнѣйша граматична студія. Замѣсць отже писати такій негативній, поверховій та безосновній критики и бавити ся въ модернізованє языка, лучше зробивъ бы безименный критикъ, если-бы, навчивши ся самъ граматики, взявъ ся до позитивноѣ и пожиточноѣ працѣ, а то до наукового оброблення бодай одноѣ якоѣ спеціяльноѣ частины повышихъ філольоґічныхъ питань.

А теперь ще одно запытанє до ш. критика: Если, на думку критика, анѣ граматики анѣ словарѣ не є мѣродайній въ осуджуваню языка, если не знають правильноѣ мовы нѣ письменники, нѣ першорядній поеты, нѣ ученій філольоґи, нѣ фаховій професоры, нѣ врештѣ самъ простый народъ, — то хто знає той украинъско-рускій языкъ и у кого его научити ся?

сего має тільки маршалокъ краєвый яко повновластникъ Вольского и Одживольского. Каса хоче продати Східницю, бо и статуть сего вымагає и Каса не є відповідно до того уряджена. За зворотъ „найменшого" фонду резервового Каса відступила бы Східницю, а ще неодно можна бы покрыти зъ евентуальных страть, який потерпіла Каса. [Се личный поглядъ свідка].

Дальше оповідав Никоровичь, що на теперішный фондъ резервовый Касы складає ся вартість будынку и ефекты на 2 міліоны зр. По продажи обєктівъ Вольского и Одживольского и. пр. за 4 міліонівъ, фондъ резервовый ще не выставъ бы на покрытє втраты. — Теперь векслі цензорують цензоры и сей портфель може выносити 20% вкладокъ, отже може дійти до 6 міліонівъ. Въ сей хвили портфель выносить 4,200.000 зр. крімъ судово запротестованых векслівъ. Векслі Вольского и Одживольского перенесено на довжній скрипты.

Опісля межь свідкомъ а д-ромъ Ашкеназимъ вела ся довша дискусія що-до продажи Східниці. Цікавійше було питанє д ра Ашкеназого, чи відомо Никоровичеви, що урядникъ Жебровскій въ маю фальшувавъ книги Касы? — Никоровичь відповівъ, що Жебровскій въ порозумінню зъ Зьолецкимъ перенісъ свій довгъ на конто Зьолецкого и просивъ о нову позичку. — Прокураторъ вмішавъ ся въ сю розмову и заявивъ, що спра ва та занехана, бо не відомо, хто [?] допустивъ ся сего фальшованя.

По кількохъ ще питанях въ оборонцівъ и по відповідахъ свідківъ Никоровича, Вольского, д ра Домбровского и Щепановского прокураторъ Гайдереръ заявляє, що розширяє обжалованє проти Щепановского въ тімъ напрямі, що вінъ въ році 1898, видючи о своїй невыплатности, затягавъ дальше довги, чимъ допустивъ ся легкомысного кріды.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Дальшій репертуаръ рускаго народного театру въ Коломыи**: въ четверъ 2-ого с. м. „Сербинъ", въ суботу 4-ого „Циганьскій баронъ", въ недїлю 5-ого „Верховинцї" [на „Народный Домъ" въ Коломыи], въ второкъ 7-ого „Чумаки", въ четверъ 9-ого „Украдене щастє", въ суботу 11 ого „Шташникъ зъ Тиролю" [на Шкільну Помочь" въ Коломыи], въ недїлю 12 ого „За хлібомъ", въ второкъ 14-ого „Вінникъ Геншель", — послідне представленє. Відтакъ *театръ йде до Надвірни.*

— **Відозва зъ Коломыї.** Руско народный театръ, що пробуває теперь въ Коломыи, выставить въ недїлю 5-ого н. ст. с. м. *на дохід будовы тутешнього „Народного Дому"* славну штуку зъ співами и танцями Коржеиьовского „Верховинцї". Родимцї! Величавый будынокъ „Народного Дому" покрывая ся вже бляхою. На выкінченє его потреба правдї ще много тысячокъ, та про се байдуже, бо то аж на другій рікъ, отже є ще доволї часу поклопотати ся. Але теперь чекають насъ пекучій выплаты за выконаній роботы мулярскій, каменярскій, теслярскій та блихарскій. Вірителї натискають, а тутъ нема чимъ платити. Доходівъ нїякихъ, такъ що въ касї постійна пустка. Родимцї! Скажїмъ собі, що тота гордина нашого Покутя, сей „Дімъ Народный", що має бути осередкомъ нашого народного житя, підставою нашои економічнои та культурнои силы, розсадникомъ самопізнания та патріотизму серед широкихъ масъ народа, мусить стати! А стане тогдї, коли кождый по змозї причинить ся до того відповідною лептою. Се есть теперь першимъ народнымъ обовязкомъ всіхъ галицкихъ Русинівъ, а передовсімъ Покутянъ. Вірячи въ щиру любовь Вашу, Родимцї, до свого народа, въ охоту помочи ему зъ занепаду, кличемъ до Васъ: Прибувайте на пред ставленя зъ родиною, свояками та знакомыми, а въ случаю непоборимои перешкоды присылайте грошї на руки касіера Вп. д ра Кобринського. — За управляючій совітъ *Н. Лепкій* предсідатель, *Л. Кузьма* секретарь.

— **Зъ товариства „Руска Бурса ремісничa и промыслова".** Зарядъ товариства може примістити хлопцівъ, що хотять вчити ся ремісла и промыслу, за доплатою родичівъ на удержанє въ першомъ роцї по 8—10 зр. місячно: одного въ друкарни, одного въ друкарни літографічній, одного або двохъ у переплетника. Вымагає ся що-найменше народна школа зъ шестилітною наукою. Також въ дротерія може знайти ученикъ примішеня, однакъ тутъ вымагають укінченя бодай першои клясы гімназіяльнои. Зголошеня зъ долученымъ марки почтовои на 20 кр. вносити на адресу: Василь Нагірный у Львовї.

— **Комітетъ** вечериць „**Основы**" пригадує ласкавій памяти, що вечериці „Основы" відбудуть ся вже въ суботу 4-ого с. м. въ обширній комнатї Руской Бесіды. Вже лишь три днї дїлять насъ відъ сеи принятои хвилї, коли по трудахъ та клопотахъ цілого тыжня будемо могли весело забавитись. Комітетъ докладає зі своеи стороны всіхъ заходівъ, щобы вечериці выпали якъ найлучше, щобы кождый міг середъ добраного товариства якъ найвеселійше забавитись, щобы въ повнымъ вдоволенямъ пробувъ сихъ кількa годинъ на безжурній розрывці. Въ особности звертаємо ся до нашои молодежи красшого пола въ просьбою, щобъ численно явила ся и своими ідеалами хочь на хвильку осолодила нашу реальну працю, а чарами дівочои душі загріла до дальшихъ трудівъ. Неменше просимо и університетску молодіжь, щобы братню руку подала рускимъ технікамъ въ ихъ змаганяхъ и гуртомъ прибула на нашій вечерниці. До Р. Т. холостяківъ, сирічь кавалерівъ комітетъ не высилає особныхъ запрошень и просить нихъ, якъ також всіхъ тыхъ, хто до сеи поры запрошеня не одержавъ, приймити ласкаво до відомости се загальне запрошенє и явитись на вечерницяхъ. Загаломъ вечериці заповідають ся дуже гарно: музика смичкова, богатый и смаковитый буфетъ у власномъ зарядї — просимо лише численно прибувати, а певно не пожалуєте сего! На конець звертаємо увагу, що стрій обовязує візитовый, вступъ 1 кор. и 50 сот. Початокъ точно о 8½ вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Львівска дирекція почтъ и телєґрафівъ** просить насъ оповістити, що при дирекції буде незадовго до обсады кількa посадъ провізоричныхъ концепістівъ почтовыхъ въ X. класі ранґи державныхъ урядниківъ зъ річною платнею 1.100 зр. и 240 зр. активального додатку. Кандидаты мають до подань належито остемпльованыхъ долучити: метрыку, свідоцтвъ приналежности, доказъ покінченя наукъ правничыхъ та зложеня трехъ испытівъ правительственныхъ и свідоцтво здоровля.

— **Совітъ Ставропігійского Института** жертвувавъ сего року 15 зр. на шкільній книжки для убогои молодежи руской школы им. Маркіяна Шашкевича у Львовї. За сей щедрый даръ складає Світлому Совітови въ имени обдарованои книжками молодежи сердечне спасибіг! — Дирекція школы.

— **Вылїзъ товариства учителівъ школъ высшихъ** ухваливъ выготовити квестіонаръ въ справі карности школьнои и опіки надъ молодежію школъ середныхъ. Квестіонарь сей буде розісланый до всіхъ 14 кружківъ провінціяльныхъ товариствъ, а зібраный матеріялъ буде відповідно зужиткованый.

— **Зновъ безкарна самоволя латиньского пароха!** Пишуть намъ: Въ червни сего року звінчавъ латиньскій парохъ зъ Личковець кс. Іосифъ Мушиньскій руску дівицю безъ голошеня заповідій и въ нашь обстъ Петрівку. Жалоба выйшла до Ординаріяту въ Станиславовї и не знати, чи що поможе, бо кс. Мушиньскій кпить собі зі всього, ему байдуже провадити людей своихъ до призначенои имъ цілы, ему ходить о те щобы зі всіхъ зробити „дзельницу" Польщі! Ось другій примірь: Руска дівица намірає выйти за-мужь за одного зъ парохіянъ кс. Мушиньского и молодый приходить до свого пароха до испыту передслюбного. „Слухай — каже кс. Мушиньскій до молодого — ja chcę się popatrzyć na twoją młodą!" На другій день бажане вдоволене, кс. Мушиньскій оглядає дівицю и присловує ей, щобы підписала ся, що буде Полькою. Дівчина плаче, не хоче підписатись, а вкінци, настрашена, підписуєсь — и вже зъ Русинки кс. Мушиньскій зробивъ Польку и голосать вже заповіди тілько въ костелї! Ксєнже Мушиньскій! Я вже помиляю ся, що Вы кажете приводити собі руски дівчата, абы нібы-то дивитись на нихъ, але чому Вы, духовный, помічуєте законамъ? чому допускаєте ся самоволї? Тажь даваный вами шлюбъ есть підля закона державного неважный, а підля церковного недозволеный! — ergo Вы благословите конкубінатъ? Чи Вамъ не знаній слова папескі: „Volo, non ut omnes latini, sed catholici fiant"? Якъ же жь Ваша голова понимає тій слова?! — *Той самъ.*

— **Селяньскій розруси.** Громада Ростоки коло Выжниці на Буковинї рішила тому три місяці выкорчувати громадскій лісъ и перемінити его на пасовиско. — Выжницке старосство, довідавшись о тімъ, выслало комісію до Ростокъ, щобы провірила, яку часть лісa можна выкорчувати. Розлючені селяне розогнали комісію, а лісного комісаря побили. За те судъ засудивъ 30 виновниківъ на вязницю відъ трехъ місяцівъ до двохъ літъ. Одинакъ шість головныхъ виновниківъ кількa місяцівъ ховало ся, а выловлено ихъ доперва 23 н. ст. жовтня, коли друга комісія заїхала до Ростокъ въ асистенції 20 жандармівъ. Нагінка за утікачами тревала три днї.

— **Вернуло зъ Бразиліи** въ найбільшій нуждї сімъ родинъ галицкихъ и були онеды въ львівскій дирекціи поліціи зъ прошенемъ о выеданє вільныхъ білетівъ зелізничихъ до повітівъ, зъ которыхъ походять. То були: Антінъ Одинакъ зъ жінкою и двоима дітьми зъ Глібовичь пов. перемышляньского, Дмитро Палипець зъ жінкою и двоима тітьми зъ Таданя пов. каменецкого, Иванъ Гонтарь зъ жінкою и двоима дітьми зъ Желехова великого пов. каменецкого, Петро Косница зъ жінкою и дитиною зъ Кокошинець пов. скалатского. Ив Воровичь зъ жінкою и пятеро дітьми зъ Товстого пов. скалатского и Ив. Кравчукъ зъ Саджавокъ. Еміранты вернули зъ Санто-Паольо, де займали ся управою рілї для себе, а відтакъ, коли показало ся, що и найбільше грунту каменистого нїякои користи не принесе пійшли робити на плянтаціяхъ кавы. Ту гарували тяжко, а зложивши стілько, що могли оплатити карты корабельній, выїхали назадъ до Европы.

— **Червоный гвоздику!** Не можучи догадати ся честного Вашого имени, щобы зложити Вамъ щиру подяку за докоры зъ причины неоповіщування змінъ въ репертуарі народно-руского театру въ Коломыи, позволяю собі высказати Вамъ ту подяку на тій самій дорозї, на котрій доймили мене Вашій докоры и вповаю Васъ щиро, що ті докоры мене не болять, бо в ни бодай на око справедливій. Болять мене однако инші Вашій невірно поданій вісти про нашь театръ и зъ тои причины высказую Вамъ свій жаль, що Вы, можучи мати докладній информациі, видно хиба не хочете ихъ мати, коли пишете пр., що зъ выставы „Бідной дівчины" вилынуло до касы около 300 зр. або що на змінну репертуару вилывае лишь оглядъ на касу. Бувають ще й инші причины, котрі неразъ заходять такъ нагло або непредвиджено, що нема часу подати змины вчасно до відомости замісцевои публики зъ причины некорыстного розкладу їзды на зелізници, а неразъ и телеґрафувати було бы за пізно. Тому укінно Васъ прошу, Червоный гвоздику, подавати про театръ вісти лише докладній, бо кождa неточна вість шкодить театрови, а зъ докорами, хоть-бы на окі й справедливыми, стримати ся [зъ огляду на институцію], аж до певного пересвідченя про ихъ справедливість и тогды высказувати ихъ на відповідну адресу, а вкінци прошу Васъ позбути ся рутеньства и не ховати ся за псевдонімами. — *П. Мостовичь* делеґатъ Руской Бесіды.

— **Въ самъ часъ!** Въ справі увязненого въ Станиславові адвоката зъ Делятина д-ра Борецкого доносять: Якъ звістно, дотычна комната адвокатска орекла була замкнене адвокатскои канцелярії Борецкому въ Судовій Вишни на одинъ рікъ. Одинакъ Борецкій зробивъ відкликъ до найвысшого трибуналу, а тымчасомъ отворивъ канцелярію въ Делятинї. Закимъ прийшло зъ Відня рішене трибуналу, судъ увязнивъ Борецкого и рішене застало его вже у вязници слідчій. Розумієть ся трибуналъ затвердивъ орече комнаты адвокатскои. Правду сказавши, теперь, якъ Борецкій остає на складї въ „Ицковій хатї", тото рішене не дуже его обходить.

— **Оплата спадкова** по бароновій Гіршовій принесла Франціи показну суму 12 міліонівъ франківъ. Сли-бы прийшло ся той податокъ заплатити въ золотї, то оно заважило бы 3.876 клгр., або инакше сказавши: чотири пары коней мали бы везти тягару по 10½ сотнарівъ метричныхъ.

— **Дрібній вісти.** Дня 16 с. м. [въ четверъ] устроює Руска Бесіда въ Самборі въ комнатахъ Народного готелю вечеръ зъ танцями [стрій домашный; початокъ о 8 год. веч.; вступъ відъ особы 1 зр. а для родины зъ 4 особъ 3 зр.]. — Въ справі вечера [концерту при участи п. М. Павликівъ-Новаковскои и танцівъ] устроюваного въ сали „Народного Дому" дня 16 н. ст. с. м. львівскимъ обществомъ „Русскихъ Дамъ" підъ протекторатомъ митроп. Кунловского а на дохід священичихъ вдівъ и сирітъ комітетъ повідомляє, що білеты можна дістати въ „лавці" [торговли] п. Ив. Дуткевича и въ „Русскомъ Касині" що-дня відъ 7—9 год. веч., а въ день вечера при касі [вступъ на салю 3 кор., на галерію 2 кор. на близшій крісла, а 1 кор. на дальшій]; початокъ вечера о год. 7 веч.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелізниць державныхъ оповіщує:

Оповіщенє. Обмеженя в приниманю, заладованю і виладованю товарів.

По причині надзвичайно сильного руху товарового уводить ся, на підставі розпорядженя ц. к. міністерства зелізниць з дня 31 жовтня с. р. ч. 50064, з днем 1 падолиста с. р. обмеженя заподані в §. 55 уст. 1 і 2 в § 69 уст. 7 регуляміну руху, на всіх в Галичині і Буковині лежачих шляхах ц. к. австр. зелізниць держ. як і на всіх шляхах зелізниць приватних на котрих ц. к. зелізниця держ. провадить рух а іменно:

Посилки і товари буде ся приймати тілько тоді, наколи надавець виразно осьвідчить, що наданий товар може бути зложений на разі на склад аж до можливої висилки.

Товари буде приймати ся лиш о стілько, о скілько поміститись зможуть в складах зелізничих. — Час заладованя і виладованя обмежає ся для товарів, котрі самі сторони мають заладувати і виладувати, до 6 годин денних. — Години денні числить ся від 8 рано до 6 вечером. Наколи би в повисшім речинци згадних товарів не заладовано, або не виладовано, учинить се заряд зелізничий на кошт інтересованих сторін.

Телєґрамы „Дѣла".

Вѣдень 2 падолиста. Делеґація, якъ кажуть мають зібрати ся 28-ого с. м. — На однімъ зъ найблизшихъ засіданъ палаты пословъ правительство предложить буджетъ на рікъ 1900 и провізорію буджетову на перший три місяцї. — Цісарь выїздить завтра до Пешту, а вечер до Відня около 15-ого с. м.

Берлинъ 2 падолиста. Говорять, що німецке правительство заключило зъ Англією угоду въ справі Самоаньскій и тымъ поясняє ся прихильне для Англії становище Німеччины дотычно войны въ полудневій Африці.

Лондонъ 2. падолиста Въ англійскій прасі продовжає ся пригноблене зъ причины неудачь Англії у войнї зъ Бурами. — Льордъ Розбері, промовляючи въ Едінбурзі, сказавъ, що хочь-бы Англія мала ще и якъ великій жертвы принести въ людяхъ и гроши, не сміє відступити відъ свого, доки не побідить.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На погорільцівъ Якимчицъ прислали Р. Т.: Павдина Федусевичева 3 зр., Мих. Пелеиьскій зъ Комарна 50 зр., о. Павло Стукачь 5 зр — За тій щедрій жертвы въ имени нещасливыхъ сердечно дякую! — *Антінъ Бачинскій.*

Надісланє.

Ателіє дентистично-технічне
ГЕНРИКА РОТТЕРА

выробляє штучній зубы и щоки на способъ американскій. Одинъ зубъ штучный коштує 1 зр. За добрый выробъ ручить. Кожду репаратуру приймає почтою и відсилає ей того самого дня.

Львівъ, ул. Краківска ч. 1. (ріг ул. Трибунальскои.)
41 5—10

Яко добру и певну льокацію
поручаємо:
4½% Листы гіпотечній,
4% Листы гіпотечній коронові,
5% Листы гіпотечній преміованій,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краєвого,
5% Облігаціи Банку краєвого,
4% Позичку краеву,
4% Облігаціи пропінаційній и всякі ренты державній.

Папиры тій продаємо и купуємо по найточнійшомъ курсі денномъ. 374 [3]

КОНТОРА ВЫМІНЫ
ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовї, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ противъ Галицкои

поручає въ великомъ выборі и по цінахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокля, ляленовиды, барометры, термометры, ювій ареометры, пірометры, лінзы, компасы, райсцайґи, тасмы мірничій, ніжны, лібелї, манометры и т. п.

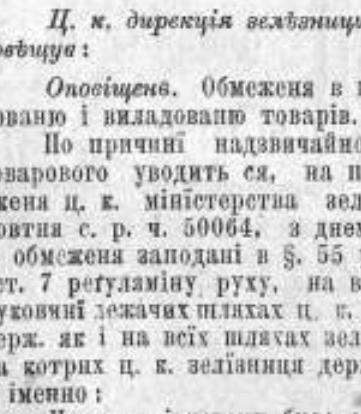
Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направи полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Пѣвець церковный
въ Добрянахъ Михайлъ Тарнавскій, уродженый 1880 року въ Добрянахъ, не має місця дяка, подає ся на деканатъ Щирецкій. 417 3—3

Женщина обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ глядає посады у старшои особы. Ласкавій зголошеня підъ: A. M. Самборъ poste restante. 425 1—3

Також
и на сплаты частинній
безъ підвышеня цѣны.

Найдешевше жерело закупна всіляких можливых родівъ диванівъ, фіранокъ, портіеръ, хідниківъ, капъ, кодівъ, ковдеръ и дерть на конї.

Спеціальный відділъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванівъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а також много решткокъ хідниківъ по бачно низькихъ цінахъ.

Ілюстрованій цінникъ даромъ и оплатно.

Всі листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Відеиьского Магазину
„Au Louvre"
у Львовї улица Сикстуска ч. 68. або у Відни, IX. Nußdorfer-Straße ч. 3.

До П. Т. властителівъ коней

Найбільшій выборъ дерть на коні у також диванівъ, хідниківъ портіеръ, фіранокъ, кладе на столы и ложка и т. п. находить ся въ складі диванівъ Au Louvre у Львовї, ул. Сикстуска ч. 6. Цінники даромъ и оплатно. 190

До Всечестного Духовенства!!
Прочь зъ жидівскою благою
Підпирайме промыселъ краєвый!
Купуймо тілько у своихъ!

Выробы пожадничій, захваленый шумными анонсами фірмъ віденьскихъ, *продаю о 10% дешевше зъ гарантією на мѣсяцъ.*

Братвы англійскій, власный, сілезіенськый и швайцарскій въ великомъ выборі въ цінахъ відъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кождy братву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надає ся до волоса, радо вымінюю безъ доплаты або вверну грошь. Братвы безпеченьства [скалічене выключене навть у по умілочихъ годити ся] Геннельса зъ охоронниками, цїна з футералемъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, пожівникъ
Львівъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всі выробы пожівничій въ моїй роботи вдоконалій. 543

Фольварокъ 11 моргівъ
заразъ до спроданя.
Відомость: *А. З. Соколівка Ожидова.* 402 3—3

Климентій Федунь
переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету
поручає
СВОЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ И ҐАЛАНТЕРІЙНЕ ЗАВЕДЕНЄ
у Львовї, ул. Академична ч. 8. 366

Підіймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниківъ, Євангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумівъ, Мапъ, Дипльомівъ и. т. ин. по умірены цінахъ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и ниже.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/2 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдь питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

Народна Торговля.

20 39—0

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кількинадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнiмъ разомъ зъ позолоченнямъ, престолы, иконостасы, и иншi рѣчи. Принимае рѣзьбарскi роботы пiдъ власныхъ плянiвъ. Выготовлюе всякои величины церковнiй образы до иконостасiвъ, престолiвъ, пишучись — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побiльшуе въ фотографiй портреты. Зъ упованжения ц. к. консерваторiя реставруе всякi старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. пн. входячи въ кругъ праць малярства по найумѣренiйшихъ цiнахъ. Подписаный просить Вч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскiй

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, що я отворивъ **у Львовѣ при ул. Коперника ч. 12**

Фабрику цукрiвъ десеровыхъ, чоколяды, кармелькiвъ и гербатникiвъ

пiдъ фiрмою

АДОЛЬФЪ ТЕРНIЦЪ

и выконую ихъ по цѣнахъ найнизшихъ.

1/2 к. цукру десер. зъ пуд.	1 зр.	1/2 к. гербатникiвъ мѣш.	—80кр.
„ „ помадокъ мѣшан.	—80 кр.	„ „ самыхъ чоколядокъ	1·20 „
„ „ „ фасонов.	—·60 „	„ „ чоколядокъ пралiн.	1·50 „
„ „ кармельк. начѣнян.	—·50 „	„ „ овочѣвъ кандизов.	1·20 „

Приймаю замовлення на всѣ выробы цукровѣ полагоджуючи ихъ на означеный часъ. 393 10—10

Цѣс. корол. уприв.

Рафiнерiя спiритусу, Фабрика руму, лiкерiвъ и оцту

Юлiя Миколяша Наслѣдникiвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскi, розолiсы, лiкеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спiритусъ, „Bongout“ на малинки, такожъ правдивый оцетъ спiритусовый. 366 97—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

ФАБРИКА

выробiвъ бетоновыхъ и гiпсовыхъ

Складъ всякихъ матерiялiвъ будiвляныхъ

Львовѣ, ул. Подлѣвского ч. 5.

Заступство Австрiйского Товариства акцiйного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковѣй

Ц. к. упр. Товариства акцiйного першои фабрики выробiвъ шамотовыхъ и штайнгутовыхъ.

Тов. акц. фабрики вапна гiдравлiчного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту конкольитового бетонiвъ Zboril, Miksch и Спiлка въ Швехатъ.

Продае по цѣнахъ фабричныхъ.

Портляндъ-цементъ, вапно гидравлiчне, вапно скалисте, гiпсъ, папу дахову, плыты изоляцiйнi, руры штайнгутовi и бетоновѣ пiдлоги штайнгутовi цементовi, и конкольитовi, цегли, огнетревалу дахiвку, лупокъ а такожъ взагалѣ всякi матерiялы будiвляни.

Пiдприемство роботъ бетоновыхъ, укладання пiдлогъ и крыт дахiвъ дахiвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цiнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Вiдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевiй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честноты роботня артистично-бронзовника

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнiй зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и нашихъ метилiвъ; именно: чашѣ, дароxранительницѣ, хресты, монстранцiи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, паданицѣ, патрицѣ для брацiвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовiй и скляний, пiдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутi предметы приймае до спорядженя и вiдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 10—20

Рiвножь выконуе гальванiзоване всѣхъ выробiвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣренi.

Поживне бѣлко.

1 кiльо Тропона рiвнае ся вартостю поживанои 5 кiлiмъ найлѣпшого полового мяса або 180—200 яйцямъ. Тропонъ перетворюе ся въ тiлѣ безпосередно въ кр вь и въ субстанцiю мязну, не творячи товщи. Длитого Тропонъ спровадженый при правильнiмъ уживанiю значный прирiстъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ стравъ не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькiй цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дiстати можна у всѣхъ антикахъ и дрогерiяхъ.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Генеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Миколяша и Сп. 406 8—10

Складъ и роботня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручае по цѣнахъ найприступнiйшихъ свой богато заосмотрeный магазинъ футеръ, такъ готовi якъ и вподинъ кiй шкiры, а такожъ матерiи на покрытя футеръ въ великомъ выборѣ. Всякiй улекшеня въ салатахъ пiсля умовы. Приймаю до переробки старi футра кождого рода по цѣнахъ найнизшихъ, якъ и футра до переховання черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважанои Р. Т. Публики, осмiлюю ся завевнити, що усердымъ моимъ стараньемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою зъединати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважанемъ 394 8—12

Самуилъ Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищення нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, вожовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Ц. к. уприв. Галицкiй Акцiйный Банкъ Гiпотечный

у Львовѣ

приймае почавши **вѣдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты касовi

4 процентовi, выплатнi **въ 30 днѣвъ** по выповѣди

4 1/2 процентовi, выплатнi **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ также

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучiй

для котрыхъ на жадане выдае

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВI.

Львовъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦIЯ.

375 5—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекурацiйне, припоручене Вч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординарiятами всѣхъ трехъ епархiй, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскi знаряды, збiже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранцiйныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премiй	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спецiяльна	842·40 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованi, условя обезпечень користнi, а шкоды лiквiдують ся безпроволочно. До кiнця 1898 року выносили выплачены шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полiсы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйши условя, представляе своими значными фондами найбольшу гарантiю, и выдае полiсы и квiты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адмiнiстрацiйнi* за интабуляцiю або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителiвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4%. Удѣлъ членьскiй выносить 25 зр., вписове 1 зр. **Членомъ бути и пожичку дiстати може тiлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“.** Информацiи удѣляе Дирекцiя листовно. 84 67—0

Зголошеня о удѣленя агенцiй въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просветы“.)

Информацiя и посредництво до заключенья обезпечень житевыхъ въ найкористнiйшихъ комбинацiяхъ для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адм.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пiсля часу середно-европейского [пiвнiчного о 36 мiнутъ вѣдъ часу львовского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Iцканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9.		6·15	„ Пiдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Iцканъ, Букарешту, Радовцiвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пiдволочискъ зъ Пiдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пiдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/9
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пiдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Iцканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Iцканъ, Черновец. Станислав.		9·53	„ Пiдволочискъ зъ Пiдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/9 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/9.	1·55		„ Пiдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		„ „ „ Пiдзамча
1·50		„ Iцканъ, Станиславова		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/9 недѣлѣ и свят.
2·20		„ Пiдволочискъ на Пiдзамче	2·45		„ Iцканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабовки
	5·15	„ „ „ Пiдзамче		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/9
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/9.
	5·55	„ Сокаля		3·20	„ Зимноводы 7/8 „ 10/9.
				3·25	„ Бруховичъ „ 1/8 „
				5·25	„ Ярослава
		Нiч			**Нiч**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Iцканъ, Констанцiя, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		
	3·05	„ Пiдволочискъ на Пiдзамче		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/9
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока		6·26	„ Iцканъ, Радовець, Кiмполюнгу
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·20	„ Iцканъ, Пiдвисокого, Козовы		6·50	„ а Орлова вѣдъ 15/8 до 12/9
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 21/8, и вѣдъ 10/9 до 20/9 що днi а вѣдъ 1/8 до 15/9 недѣлю и свята			„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9 въ будни днi
				7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 16/9 до 10/9.		7·10	„ Сокаля, Равы руской
				7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 13/9 що день		7·42	„ „ „ Пiдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова 1/10 до 30/9 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9.		8·35	„ „ 1/8 „ 21/8 и 16/9 до 30/9
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока		9·11	„ „ 1/8 „ 15/9 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Iцканъ, Козовы, Пiдвисоцкого		10·40	„ Iцканъ, Гусятина, Радовець
	10·06	„ Пiдволочискъ, Броды Тернiвнець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Иванича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пiдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Пiдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нiчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мiнутъ рано. — Бюро информацiйне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнi товарiвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропiгiйского пiдъ зарядомъ Iосифа Даниляка.

Ч. 238. Львовъ, Пятниця 21 Жовтня (3 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що день (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або за мѣсяць а зъ рубрикѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Переглядъ політичный.

Въ посольскихъ кругахъ запевняють, що річинець скликанія делегацій установлено на день 28. с. м. Правительство надѣе ся, що до сеи поры квотовій депутаціи закончать свои роботы а угорскій соймъ ухвалить жадану Сельомъ чотиримѣсячну буджетову провізорію. И австрійске правительство буде старати ся прискорити ухваленя буджетовои провізорію. На одномъ зъ першихъ засѣдань рады державнои, котрій зачнуть ся въ понедѣлокъ, управитель міністерства фінансовъ предложить палатѣ прелімінарь на рѣкъ 1900 а рѣвночасно також буджетову провізорію. Коло нового року мають зобрати ся соймы краевій, абы поробити провізоричній зарядженя для дальшого ведення краевои господарки. Нову соймову сесію запонѣдае розписане до повзночих выборовъ до сойму, головно до чеського, де въ наслѣдокъ резигнаціи нѣмецко поступовыхъ послова, с вольныхъ до двацять мандатовъ.

Справа языка при контрольныхъ зборахъ резервістовъ зачинае прибирати такій острій формы, що пусте hier чи zde, може выкликати поважнѣйшій конфлікты у внутрѣшній політицѣ въ Австріи. Въ Будапештѣ, якъ знаемо, прийшло вже зъ причины наказу уживаня при контрольныхъ зборахъ нѣмецкого hier, до бурливыхъ демонстрацій противъ міністерства вѣйны и до остроі интерпеляціи въ соймѣ. Въ Австріи справа також зачинае вже выкликувати острій конфлікты. Въ Гаи прийшло навѣть до поважнои демонстраціи, о котрій пишуть: Передъ приступленемъ до урядованя, капітанъ возвавъ резервістовъ, абы заголошували ся словомъ hier и держали ся точно войсковыхъ приписовъ, бо найменше супротивленє може потягнути за собою остру кару. Проповѣдь и погрозы вітана такъ подѣлали на резервістовъ, що перший зъ нихъ, Давфекъ вѣдозвавъ ся грѣмкимъ голосомъ: zde. Капітанъ засудивъ его на десять днѣвъ арешту, и казавъ арештувати инспекторови поліціи. Сей однакъ не зробивъ сего кажучи, що въ мѣскихъ арештахъ нема мѣсця для войсковыхъ арештантовъ. Доперва жандармерія вѣдставила Давферека до арештовъ въ староствѣ. Капітанъ заявивъ, що перерывае збори и що слѣдуючій вѣдбудуть ся въ иншомъ мѣсци, именно въ Кромержижи. Тымчасомъ зобрана товпа пошла пѣдъ староство и въ демонстраційный способъ домагала ся выпущеня арештованыхъ. Староста, боячи ся грѣзнѣйшихъ эксцесовъ, выконавъ жадане товпы, котра вѣдтакъ демонструвала улицями, співаючи „Громъ а пекльо“. При тій нагодѣ прийшло також до антісемітскихъ розруховъ. Товпа пѣдпалила кѣлька жидовскихъ домовъ и божницю. Вѣддѣлъ драгонѣвъ привернувъ спокій.

Пѣдчасъ контрольныхъ зборовъ въ Яровірѣ арештовано за zde шѣсть резервістовъ и засуджено ихъ на пять днѣвъ арешту. Тѣ арештованя выкликали бурливій демонстрацій. Товпа перетягала улицями, співаючи національнѣ пѣсни, и розлѣпила афіши нанубличныхъ площахъ зъ написею zde. Вѣдтакъ демонстранты зобрали ся передъ касарнею, домагаючи ся выпущеня увязненыхъ. Войско зъ наложеными баґнетами привернуло спокій.

Зъ усѣхъ сторонъ ческои землѣ доносять о бурливыхъ демонстраціяхъ. Всюды бють шибы въ жидовскихъ мешканяхъ. Въ мѣсцевости Добродушка демонстранты обкинули жандармерію камѣнемъ. Постерунки жандармеріи всюды скрѣплено.

— —

Зъ Наталю доносять до англійскихъ дневниковъ, що Буры посуваютъ ся въ полудневсходномъ напрямѣ, абы обсадити зелѣзничу лінію, що веде вѣдъ пристани Дурбанъ черезъ столицю Пітермаріцбургъ до Ледісметъ. Цѣлею тои акціи е перервати Англійцямъ комунікацію мѣжь Пітермаріцбургомъ и нереме. Зъ Капштаду доносять, що побѣда Бурбовъ выкликала тамъ величезне зворушенє. Губернатора Мільнера непокоить постава Африкандерѣвъ Капляндъ. Успѣхи трансвальского оружія можуть дуже легко семѣлити ихъ до тои степени, що они выкличуть революцію Капляндцѣвъ голендерского походженя. Въ такомъ случаю велика часть военныхъ силъ Англіи була бы зазнана для удержаня ладу въ самомъ краю.

Вѣдъ двохъ днѣвъ не прийшли зъ поля битвы нѣякій приватній вѣсти, бо часть телеграфічнои комунікаціи мѣжь Англіею и Африкою перервано. Міністеръ вѣйны позволивъ бувъ кореспондентамъ дневниковъ высылати головнымъ каблемъ по 200 словъ. Теперь дневникарѣ и сего не мають, бо дротъ безъ перервы занятый урядовыми депешами. Губернат ръ Наталю телеграфує, що вѣдъ вчера пополудни получене зъ Ледісметъ перервано. Міністерство вѣйны одержало вчера депешу, що поручникъ военного корабля, котрій выславъ бувъ до помочи Англійцямъ майже всю свою залогу и арматы, упавъ тяжко раненый гранатомъ. Зъ Пітермаріцбурга доносять, що Буры обсадили часть краю Зулѣвъ на пѣнѣчный всходъ вѣдъ Ледісметъ. Въ Бетулін стоить вѣдъ понедѣлка 3.000 Бурбовъ. Ораньскій вѣйска здобули Колензі на полудне вѣдъ Ледісметъ, вѣдтинаючи въ той способъ вѣдворотъ англійскому генералови Вітому, котрій мае бути раненый. Въ той способъ Ледісметъ окружено вже зъ усѣхъ сторонъ. Такъ само цѣлкомъ замкненый е Мафкінґъ. Англійцѣ пробували пробити ся черезъ перстень ораньскихъ вѣйскъ, але ихъ все вѣдкинено до мѣста. Буры сыплять теперь довкола мѣста окопы, зъ котрыхъ будуть дальше бомбардувати мѣсто. Полудневa ораньска армія ударила на Колесберґъ на полудневій граници Оранін и Капляндъ и заняла мѣсто.

По битвѣ пѣдъ Ледісметъ генералъ Жуберъ написавъ до англійского командантa листъ, зъ котрымъ обовязуе ся дати вѣйскову охорону для англійскихъ лѣкарѣвъ и амбулянсовъ на случай, коли бы Англійцѣ схотѣли прислати ихъ для власныхъ раненыхъ. Ґенералъ Віте выславъ безпроволочно лѣкарѣвъ и амбулянсы. Въ Ірляндіи панує страшне обурене зъ тои причины, що въ усѣхъ битвахъ ірляндскій вѣддѣлы высылають въ першій огонь. Ірляндскій дневники не двозначно высказують свою радость зъ причины неудачь англійскои армін. Дублиньскій „Телеґрафъ“ пише: „Въ Ірляндіи мѣшае ся справедлива радость зъ причины тріюмфу свободы зъ жалемъ, що ірляндскій войски потерпѣли разомъ зъ гнобителями.“ Другій ірляндскій дневникъ пише: Гадка, що Англія могла бы оперти ся Росіи въ Манджурін або Индіяхъ, е по оголошню справоздання зъ пѣдъ Ледісметъ, просто смѣшна. Мы мали рацію говорячи, що вѣдкрытя слабости Англіи спараліжуе ей силу и знищить ей повагу.

Въ справѣ еміґрації зъ Галичины.

— —

Выдѣлъ краевый звернувъ ся до намѣстництва зъ просьбою о зобраню докладныхъ датъ статистичныхъ що-до еміґрації селянъ зъ Галичины. Выдѣлъ хотѣвъ мати данѣ, кѣлько особъ зъ кождого повѣту, зъ котрыхъ громадъ и куда выеміґрувало; далѣ йшло ему о дослѣдженє причинъ еміґрації и условій кольонізаціи въ поодинокихъ краяхъ, а також просивъ о розслѣдженє, о скѣлько еміґранты наражені на вызыскъ вѣдъ факторовъ та агентовъ, и домагавъ ся, щобы консуляты австро-угорскій брали въ разѣ потребы еміґрантовъ галицкихъ пѣдъ опѣку.

У вѣдповѣди на се подало намѣстництво ось-якій даты:

Выеміґрувало:

Въ роцѣ	зъ повѣтовъ всходныхъ	зъ повѣтовъ захѣдныхъ	разомъ
1896	9.389	2.804	12.193
1897	4.633	1.123	5.766
1898	4.604	3.128	7.732
1899	4.903	2.977	7.880

Цифры, що дотычать часовои еміґрації до Нѣмеччины е дуже недокладній. Зъ лѣтъ 1896, 1897 и 1898 обнята е выказами лише часть повѣтовъ, зъ котрыхъ та еміґрація выходить. За рѣкъ 1899 выказуе правительство 26.283 часовыхъ еміґрантовъ въ 21 повѣтовъ.

Цифры тій не представляють докладного матеріялу статистичного, бо — якъ пишуть польскій дневники — староства „не могли въ такъ короткомъ річинци зобрати всѣ вычерпуючій даты; цифры о много высшій“.

Отъ и славна галицка адміністрація! Масова еміґрація панує въ краю вже вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ, а староства мали за короткій річинець, щобы зобрати всѣ даты... Ще тогдѣ, коли еміґрація выбухла елементарною силою, домагали ся мы у правительства, щобъ оно прозадило докладну евіденцію еміґрації и подавало дотычній даты въ урядовій Gazet'ѣ lwowsk'ій до публичнои вѣдомости. Але де тамъ! Gazeta lwowska не е органомъ для информованя публики, о краевыхъ жизненыхъ справахъ, бо на се й не мае мѣсця по за широчезными описами панскихъ весѣль, балѣвъ и всякихъ вытребенькѣвъ. Справы галицкій тамъ трактують ся по мачушиному; за те сеся урядова часопись галицка займае ся широко Познаньщиною та Конгресовкою... Та если-бы такъ не було, не знали бы мы гарныхъ словъ „polnische Wirthschaft“...

Процесъ за галицку Касу щадничу.

Вчера [въ четверъ] розпочалась розправа промовою оборонця Щепановского д-ра Ґрека. Вѣнъ уважае розширене прокуратором акту обжалованя на Щепановского [за легкомысну криду] несподѣванкою. Дальше каже, що зъ огляду на лихій станъ здоровля свого клієнта [Щепановского] зрѣкае ся прислугуючихъ ему правъ оборони а жадае лише покликанія кѣлькохъ свѣдковъ: проф. д-ра Зубера, д-рѣвъ Відмана и Пруса, Е. Брайтера редактора „Monitor a“ [Брайтеръ написавъ, що пѣвъ міліона зъ Касы ощадности выдано на выставу въ роцѣ 1894, отже о пѣвъ міліона довгъ Щепановского буде менчій], адвоката д-ра Ґречка-Мацейовского и Медведского урядника пѣдприемствъ Щепановского.

Д-ръ Ашкенази зажадавъ, щобы провѣрено урядово, чи Каса була якійсь часъ часъ цѣлкомъ невыплатною, чи лишь хвилево захитаною.

Трибуналъ по нарадѣ прихиливъ ся до внеску прокуратора [розширене акту на Щепановского] и майже до всѣхъ жадань оборонцѣвъ, бо вѣдмовивъ тѣлько покликання на свѣдка редактора Брайтера, „позаякъ Щепановскій принявъ на себе довгъ выказаный ему Касою и не стверджуе, мовь-бы въ тѣмъ рахунку була яка квота безъ его вѣдомости и кимъ иншимъ ужита“.

Щепановскій, на питанє председателя чи почуває ся до вины о легкомысну криду' вѣдповѣдае, що нѣ. Майно его [каже] въ р. 1895 не було въ такомъ лихомъ станѣ, щобы ему грозила руина, а въ р. 1898 опиравъ ся на поруцѣ Вольского и Одживольского и сесю поруку уважавъ за новій для себе активъ. — На замѣтъ председателя, що законъ не дозволяе вѣрителямъ числити до стану масы майно ручителя, вѣдповѣдае обжалованый, що сей правній тонкости [„subtelności“] не були анѣ не е ему знаній.

Вѣдтакъ приступлено до вѣдчитаня рѣзныхъ актовъ, звязаныхъ зъ сею справою. Вѣдчитано справоздане комісіи ревізійнои, котра розслѣджувала сего року рахунки Касы зъ цѣлои черги лѣтъ. Комісія перевела дуже старанно шконтрумъ Касы, а найденій надужитя знаній нашимъ читателямъ зъ переведеном дотепер розправы. [До сеи комісіи ревізійнои належавъ також д-ръ Ярославъ Кулачковскій, директоръ „Днѣстра“.]

Изъ зізнань переслуханого свѣдка д ра Мацейовского выходить, що Щепановскій въ часѣ, коли отворено конто „Лілівна“, не бувъ у Львовѣ, а разомъ зъ свѣдкомъ перебувавъ въ Букарештѣ.

Трибуналъ приступивъ до переслуханя знатокивъ бухгальтерійныхъ.

Знатокъ и бувшій бухгальтеръ Касы п. Кочандикъ каже, що книги Касы зъ выимкомъ кѣлькохъ „usterek“ [!!], выказаныхъ въ часѣ розправы, були ведені въ порядку. Бухгальтеръ [се вѣдносить ся до обжал. Вендриховского] повиненъ кожду позицію совѣстно пѣсля асигнатъ записати, а не вѣльно ему увзгляднювати устныхъ припоручень директора; однакъ бухгальтеръ не мае обовязку вглядати, чи трансакціи, обнятій асигнатами, е вѣрній або сфінґованій. На питанє председателя, чи становиско бухгальтера е самостѣйне, вѣдповѣдае знатокъ, що нѣ, хоть оно е окремѣшне. На выпадокъ, якъ бы директоръ опиравъ ся при якій неправильности, повиненъ бухгальтеръ ждати вѣдъ директора припорученя. Обовязкомъ бухгальтера есть контролювати книги, ведений пѣдчинеными ему урядниками.

По кѣлькохъ ще покоченихъ знатока о способѣ ведення бухгальтерійныхъ книгъ и о обовязкахъ бухгальтера та урядниковъ вѣдрочено розправу до нинѣ.

Выровъ западе здаеть ся въ слѣдуючій второкъ або середу.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Преосв. Еп. Шептицкій** — якъ намъ пишуть изъ Станиславова — выѣздить въ понедѣлокъ [6-ого с. м.] рано на конференцію епископовъ до Вѣдня, а по конференціи выѣде до Риму. Подорожь владики потреває до три тыждневъ.

— **Зъ товариства політехніковъ „Основа“.** Загальній збори „Основы“ вѣдбудуть ся дня 12 с. м. о год. 3½ пополудни въ будынку політехнічномъ. — За выдѣлъ *П. Дурбакъ* заст. головы, *Ст. Турикъ* писарь.

— **О поворотѣ „бразилійцѣвъ“ до Скалатщины** пишуть намъ зъ-вѣдтамъ: Зъ Бразилії вернуло сего тыжня кѣлька родинъ зъ повѣту скалатского. Имена ихъ: Доднякъ и Воронічь зъ Козины, Кравчукъ зъ Саджавокъ и Флисачка зъ Кокошинець. Всѣ они еміґрували зъ-вѣдси въ другій половинѣ липня с. р. — Сего року въ Скалатщинѣ еміґрували першій по рускомъ Великодни, другій въ другій половинѣ липня, третій при кінци вересня; послѣдній якъ и першій головно йшли до Канады. Менший партіи [вѣдъ тамтыхъ двохъ] еміґрували першого н. ст. серпня и заразъ по Покровѣ. Декотрій еміґранты [особливо зъ мая и липня] забрали були зъ собою бѣльше якъ по два тысячѣ зр. Найгорше выйшли тіи, що купили вѣдъ еміґрантовъ поле за грошѣ позиченій въ банкахъ жидовскихъ, котрыхъ н. пр. въ Грималовѣ есть аже три, а и въ Товстомъ одинъ.

— **Зъ Товариства** рускихъ ремѣсниковъ **„Зоря“ у Львовѣ.** Дня 5. с. м. [въ недѣлю] вѣдбудуть ся въ комнатахъ „Зорѣ“ *вечерниця зъ богатою програмою* [при улицѣ Краковскій ч. 17.] — Початокъ о 8 год. вечеромъ. — Нашій рускій родины найдуть тамъ нагоду, мило и весело забавитись, тому: до побаченя! — *Комітетъ.*

— **Перенесеня и именованя прокураторовъ.** Міністеръ судовництва перенѣсъ прокуратора Романа Стебельского зъ Самбора до Перемышля, а именувавъ заступника прокуратора зъ Бережанъ Вацлава Черного прокураторомъ въ Самборѣ, а адъюнкта судового зъ Перемышля Стан. Ольшевского заступникомъ прокуратора въ Бережанахъ.

— **Ґр. Иванъ Шептицкій** [отець станиславовского владики] зложивъ яко членъ палаты панѣвъ приречене въ мовѣ нѣмецкій, а не въ польскій, отже и вѣдпадають тій замѣтки, якій вѣденьскій дописувателъ „Буковины“ пѣднѣсъ бувъ на тематъ приреченя зложеного нѣбы то по польски.

— **Засудъ лихваря.** Передъ львовскомъ судомъ вела ся кѣлька днѣвъ розправа противъ Абрагама Ґрафа, коршмаря зъ Вѣйтовщины коло Немирова, обжалованого о вѣсемь случаѣвъ обманьства и семь случаѣвъ лихвы. Коли селянинъ позичивъ що-небудь у Ґрафа, сей позиававъ его о зворотъ значно бѣльшои сумы, але все низшои 50 зр., а въ судѣ або грозьбою вымушувавъ угоду, або старавъ ся о заочній выроки. Тій практики удавали ся ему завсѣгды тогдѣ, коли селянинъ зъ пѣдъ Немирова, призвычаеныхъ до того суду, позывавъ до суду въ Равѣ, куда пѣзваный не являвъ ся на терминѣ и програвавъ справу. До розправы вѣзвано 30 свѣдковъ. Ґрафъ находивъ ся на вольній стопѣ, але дойшло до вѣдомости суду, що вѣнъ все выпродує, абы утечи зъ краю, тому его увязнено. — По переведеній розправѣ засуджено Ґрафа на три роки вязниць.

— **Зъ Любачева.** Страшне нещасте навѣстило насъ дня 28 вересня, коли мѣжь многими иншими будынками пѣйшли зъ дымомъ церковь и приходство. И прийшло бы намъ бѣдувати цѣлый рѣкъ, кобы не тое, що Хвальне Товариство „Днѣстеръ“ зліквідувало шкоду скоро, точно и совѣстно, такъ що маючи готовку въ рукахъ не потребуемо оглядатись на конкуренцію, а всьмо въ тѣмъ положенію, що если Богъ позволить погоды, зможемо ще передъ зимою покрыти. Заявляемо отже прилюдно Хв. товариству „Днѣстеръ“ належну подяку и поручаемо его всѣмъ яко солідне и совѣстне товариство, а особливе мы Русины повинни всьо наше майно обезпечати лише въ „Днѣстрѣ“ — За комітетъ *Юл. Гладиловичъ* парохъ.

— **Зъ товариства обезпечень „Днѣстеръ“.** Рада надзираюча именувала на засѣданю зъ 30-ого жовтня сталыми урядниками товари-

ства пп.: Осипа Кузьмича и Олександра Серончковского [студентовъ правъ] и Илію Пака.

— **Зъ „Академічнои Громады“.** Дня 5 с. м. вôдбудуть ся надзвычайнй загальнй зборы „Академічнои Громады“ на університетъ зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) выборъ президіи, 2) вôдчитанє протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборôвъ, 3) выборъ двохъ комісій шконтруючихъ, 4) нробный выбôръ выдѣлу, 5) внесенія та интерпеляціи. Початокъ зборôвъ о годинѣ 3 пополудни.

— **Справозданє посольске** складавъ въ Гусятинѣ дня 28 жовтня гр. Голуховскій, яко посолъ зъ IV-ои куріи гусятиньского округа выборчого. Зôбранй селяне, по выслуханю справозданя, на внесенє селянина Ивана Любого зъ Увислы ухвалили послови вогумъ довѣря.

— **Славный италійскій композиторъ Маскані** авторъ оперы „Cavalleria rusticana“, мав въ своѣй прогульцѣ артистичнôй по Европѣ задержати ся у Львовѣ и дати тутъ зô своею власною орхестрою одинъ концертъ.

— **Станиславôвска Каса хорыхъ,** що своими непорядками стала славна въ цѣлôй Галичинѣ, дôждала ся нарештѣ того, що дотеперѣшный зарядъ усунено а на его мѣсце прийшовъ концепістъ староства п. Казимиръ Стронъскій яко правительственный комісарь.

— **Д-ръ Софія Дашиньска,** польска учена и літератка, внесла просьбу о наданє ѣй посады практиканта въ бібліотецѣ Ягайлоньскôй въ Краковѣ, на котру то посаду розписано теперь конкурсъ. Позаякъ въ приписанôмъ речинци не увôйшло нѣяке инше подане, то можна бы сподѣвати ся, що д-ръ Софія Дашиньска дôстане тую посаду, коли лише не буде противне тому міністерство просвѣты.

— **На полованю въ Ланцутѣ,** на котрôмъ бувъ архикнязь Францъ Фердинанъ д'Есте, погибло 12 сернюкôвъ, 64 лисы, 62 заяцѣ, 1 дикъ и 6 штукъ птицѣ. Архикнязь забивъ 17 лисôвъ, 3 сернюкôвъ и кôльканацять заяцѣвъ. Въ полованю брали участь крôмъ архикнязя: намѣстникъ Пінінъскій, Романъ, Іосифъ, Андрей и Августъ Потоцкій вразъ зъ жѣнками, кн. Андрей Любомирскій, Юлій гр. Бельскій [отецъ], Антôнъ гр. Водзіцкій, Стан. гр. Семеньскій, адъютантъ архикнязя ріtмайстеръ бар. Румерскірхъ, гр. Вестфаленъ зъ жѣнкою и ріtмайстеръ гр. Фуггеръ.

— **Отвореніе руху на зелѣзници Делятинъ-Коломыя Стефанôвка** маѣ вôдбути ся дня 14 с. м. Сеся зелѣзница буде належати до округа дирекціи зелѣзниць въ Станиславовѣ. Для удержаня и надзору ея буде утворена нова секція консерваціи въ Коломыи а рôвночасно секція въ Кôцмани буде закрыта. Лінія Лужаны-Залѣщики буде длятого провізорично належати до круга секціи въ Чернôвцяхъ. Службу машинову на лініи Делятинъ-Коломыя Стефанôвка обôйме огрѣвальня въ Станиславовѣ. Зъ хвилею вôдданя до публичного ужитку тои лініи будуть отворени стаціи: Делятинъ, Ланчинъ, Товмачикъ, Коломыя, Пôдгайчикъ, Гвоздецъ, Вôкно, Городенка-Двôръ, Городенка Мѣсто, Ясенѣвъ польный и Стефанôвка та пристанки: Делятинъ-Мѣсто, Саджавка и Ракôвчикъ, а наконець пристанокъ и стаціи наборова: Бабинъ-Серафинцѣ. Всѣ стаціи будуть служити до руху необмеженого, а стаціи наборова Бабинъ-Серафинцѣ буде уряджена на-разѣ лишь для руху особового и для не есылокъ товаровыхъ въ наборахъ цѣлыми вагонами. Пристанки: Делятинъ-мѣсто, Саджавка и Ракôвчикъ призначений для руху особового и обмеженого.

— **Пригода зелѣзнича.** Онôгды особовый поѣздъ зъ Коничинець до Тернополя наѣхавъ коло Острова на вôзъ селяньскій, на котрôмъ ѣхало двоє селянъ. Жѣнка згинула на мѣсци, а селянина Ивана Солтиса, тяжко покалѣченого вôдвезено до шпиталя въ Тернополи. Въ наслѣдокъ сеи пригоды поѣздъ спôзнивъ ся майже о годину.

— **Смѣлои крадежи** допустивъ ся дня 21 жовтня около 8 годины вечеромъ Стахъ Бѣлоусъ, вôдправленый передъ рокомъ хлопець, у Вôкнѣ коло Городенки у п. Ц. Укравъ вôзъ зъ замкненого столика 4.500 зр., выломивши замокъ долотомъ Завдяки енергічному слѣдству городеньскои жандармеріи зловлено злодѣя дня 26 жовтня въ Коничинцяхъ и найдено при нѣмъ ще 4.333 зр.

— **Лѣкарь передъ судомъ.** Д-ръ Исаакъ Гольдберґеръ зъ Подгужа, котрый въ маю сего року хотѣвъ допустити ся насильства на своѣй пацієнтцѣ, 14-лѣтнôй дѣвчинѣ, стававъ въ понедѣлокъ передъ судомъ въ Краковѣ. Судъ узнавъ его винным переступства зъ §. 516 з. к. и засудивъ на вôсѣмь днѣвъ арешту и на заплату пошкодованôй сторонѣ 60 зр.

— **Грыжа совѣсти.** Передъ рокомъ застрѣливъ ся въ однôмъ готели берлиньскôмъ банкиръ Л. зъ Вѣдня, а нѣхто не мôгъ пояснити причины, бо банкиръ знаный бувъ яко точный фінансістъ и свôй дôмъ банковый лишивъ въ найвôльшôмъ порядку. Доперва при полагоженю справъ спадковыхъ рѣчь пояснила ся. Передъ дванацяти лѣтами служивъ вôнъ въ однôмъ банку и черезъ его руки переходило множество листôвъ зъ запытанемъ: чи такій або такій льосъ не выйшовъ. Мѣжъ иншими прийшло разъ запытане вôдъ шинкаря зъ Ацгерсдорфу въ справѣ льосу комунального, на котрый дѣйстно упала була выграна 200.000 зр. Шинкарь дôставъ вôдповѣдь: „Вашъ льосъ не выйшовъ“. Невдовзѣ Л. увôльнивъ ся зô службы, а осѣвши въ Ацгерсдорфѣ закинувъ сѣть на шинкаря и набувъ вôдъ него той льосъ. Выграний грошѣ заинкасувавъ и заложивъ собѣ власный дôмъ банковый у Вѣдни. Однакъ совѣсть не давала ёму спокою. По якôмсь часѣ удавъ ся до Ацгерсдорфу, вынѣдати ся о доли шинкаря. Вѣсти були дуже не вôдрадній. Шинкареви не вело ся и дôйшовъ до такои нужды, що повѣсивъ ся. Жѣнка его згинула пôдъ плотомъ яко жебрачка, а сынъ, що за лѣпшихъ часôвъ ходивъ до гімназіи и вже бувъ въ другôй клясѣ, мусѣвъ школу покинути и ставъ десь за наймита. Вôдъ того часу Л. не мавъ уже спокою, аж остаточно попавъ въ такôй розстрôй, що застрѣливъ ся, записавши весь маєтокъ тому сынови шинкаря, зъ поминенемъ своѣи родины.

— **Огнѣ.** Дня 31 жовтня о годинѣ 11½ въ полудне при великôмъ вихрѣ згорѣли въ *Верчажах* дворъ зъ забудованями и 15 хатъ зъ будынками и всѣмъ добромъ. Не уратовано нѣчого. 13 хатъ було убезпеченыхъ въ „Днѣстрѣ“, лишь двѣ нѣ. Все, що було въ напрямѣ вѣтру, выгорѣло, лише послѣдну хату зъ будынками удалось завдяки неутомимôй працѣ Вп. панъ бароновои Бруніцкои уратувати. Що огонь зльокалізовано, се треба завдячити Вп. барону Броніцкому, стрыйскôй сторожи огневôй, директорови школы рôльничои зъ Бережницѣ, громадамъ Пôдгорець и Татарска. Вѣтеръ бувъ такъ сильный, що—вѣсь горючій кусники на кôлька кільометрôвъ.

— **Выслѣдженє убійника.** Дня 6 вересня с. р. найдено въ лѣсѣ коло Глинянъ 9-лѣтну дѣвчину Анну дочку Млинка задушену и страшно покалѣчену. Мимо всякихъ заходôвъ не не можна було убійника выкрыти. Аж жандармови Осипови Невечерілови зъ глиняньского постерунку удало ся дня 25 с. м. выслѣдити и злозити убійника въ особѣ Гринька Савчука зъ Борткова, повѣти золочѣвского, и вôдставити его до суду повѣтового въ Глинянахъ. Гринько Савчукъ признав ся, що убивъ дѣвчину.

— **Сензаційну справу кримінальну** будуть невдовзѣ розбирати въ Москвѣ. Двѣ панны обжаловано, що по скôнченю гімназіи хотѣли удати ся на університетъ въ Швайцарію, а щобы добути на се потрѣбній грошѣ, убили стару тѣтку.

— **Дрôбній вѣсти.** Ректоръ львôвского університету д-ръ Володиславъ Абрагамъ выѣхавъ на двѣ недѣлѣ до Риму въ справахъ краковскои академіи наукъ. — Президентъ высшого суду краевого п. Тхуржницкій вернувъ до Львова зъ візитаціи судôвъ и обнявъ урядованє. — Умеръ Юстинъ Гловацкій, емер. старшій инспекторъ зелѣзниць державныхъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3 падолиста. Конзулярный буджетъ міністерства заграничныхъ справъ буде сего року пôдвысшеный о 100.000 зр. зъ причины намѣреного утворенія новыхъ конзулятôвъ въ Хінахъ. — Парлямент буде радити также въ часѣ делеґацій. Квотовій депутаціи мають зôбрати ся завтра. — До Вѣдня прибувъ грецкій король. Вчера вôдвѣдавъ его цѣсарь. Вôдтакъ грецкій король ревізитувавъ цѣсаря въ бурґу. Голуховскій бувъ у него на цѣло-годинній авдіенціи. — Вчера була у міністра просвѣты депутація учителѣвъ зъ цѣлои Австріи въ цѣли узыскания управильнения службовыхъ вôдносинъ. Галичину репрезентувавъ делеґатъ Маєръ зъ Нового Санча.

Оломуцъ 3 падолиста. Архиепископъ Конъ выдавъ пастирске письмо, въ котрôмъ высказуе жаль, що въ кôлькохъ мѣсцевостяхъ его епархіи выбухли розруxи и взывае своихъ епархіянъ, абы шанували законы и погорджували выбухами насильства.

Будапештъ 3 падолиста. Передъ університетомъ прийшло вчера до бурливыхъ демонстрацій. Поліція не могла розбгнати студентôвъ. Доперва по довгôмъ часѣ студенты вôдôйшли ґрупами. — Въ Босбебекъ деякій румуньскій резервісты вголосилысь словомъ „гейбе“, за що покарано ихъ 48-годинным арештомъ.

Петербургъ 3 падолиста. Дотеперѣшный міністеръ справъ внутрѣшныхъ именованый членомъ рады державнои. Управу міністерства обôймае провізорично начальникъ петиціёнои канцеляріи Сапыгинъ.

Брукселя 3 падолиста. Трансвальскій посолъ звернувъ ся до англійского міністра вôйны зъ просьбою, абы припустивъ его телеґраму до Преторіи, въ котрôй запытуе, яке высоке число убитыхъ и раненыхъ Трансвальцѣвъ. Міністеръ давъ прихильну вôдповѣдь.

Парижъ 3 падолиста. Парлямент зберется знôвъ дня 14-ого с. м.

Царгородъ 3 жовтня. Синодъ выбравъ сербского архімандрита Фермодіяна митрополитою въ Уесківъ.

Шангай 3 жовтня. Въ провінціи Квайчавъ выбухла мѣжь населеньемъ революція. Одинъ зъ мандариновъ убитый.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Му. въ Сѣ. Такъ. Е. Га. въ Ка. Годять ся. Бажана адреса въ справѣ Бурсы е: Вп. В. Сасъ Яворскій совѣтникъ скарбу въ Нов. Сайчи. — Н. Св. въ За. Бажаныхъ чиселъ не можемо выслати, бо вычерпаній.

Цѣна зббжа и другихъ продуктôвъ.

2 м. ст. падолиста 1899.

Львôвъ: Пшениця стара 8·15 до 8·30, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·20 до 6·50, жито нове 6·20 до 6·50, овесъ старый 5·30 до 6·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·60, ячмѣнь броварный 6·40 до 6·90 горохъ пашнистый 5·75 до 6·50, до вареня 5·75 до 6·75, вика 4·30 до 4·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бôбикъ 4·10 до 4·60, гречка 6·75 до 7·25, конюшина червова 45· до 50·, конюшина бѣла 30· до 45·—, конюшина шведека —· до —·— кукурудза стара 5·40 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·50 до 10·75, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 53·50 до 89·—, оконина готова за 10.000 літрôвъ 18·35 до 18·60, на термінъ 16·— до 16·50.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу въ Новôмъ Санчи: жертвували въ мѣсяцю вересни с. р. П. Т.: Дидиньскій Вас. 1 зр., Рожаньскій Тадей авскультантъ суд. въ Новôмъ Санчи 1 зр., панѣ Несторовичева Тереса жена ст. совѣтника скарбу зъ Перемышля 5 зр., Татомиръ Мих. зъ Перемышля 8 зр., Грицевичъ Вас. въ Бучачи зô складокъ при нагодѣ представлена „Сельскихъ аристократôвъ“ даного учениками рускои гімназіи перемыскои въ Мацковичахъ 3 зр. 36 кр. а въ Кусеничахъ 1 зр. 76 кр., разомъ 5 зр. 12 кр., о. Огоновскій нарохъ въ Джуровѣ зôбравъ при нагодѣ вѣнчанія п. Теофіля Конистяньского адъюнкта суд. зъ Судовои Вишнѣ зъ панною Галиною Огоновскою, доньков пок. проф. університету д-ра Александра Огоновского 12 зр., Секунда Мих. старш. офіціялъ суд. въ Новôмъ Сончи 3 зр., на руки о. Онуфрія Вергуна завѣдателя нарохіи въ Гусятинѣ зложили: Иги. Полянъский адъюнктъ податк. 25 кр., церковь въ Ольхôвчику 50 кр а о. Вергунъ вôдъ себе 1 зр., на руки о. Іоанна Хриз. Дуркота нароха въ Новôй весни переслали *Его Ексц. Киръ Іосифъ Д-ръ Сембратовичъ въ Риму* [по разъ девятый] теперъ 25 зр., Левицкій почтмайстеръ зъ Лонцка 50 кр., о. Людвикъ Заградникъ нарохъ зъ Купновичъ на удержане одного питомця 50 зр., Стеф. Даядикъ офіціялъ суд. въ Живцю вôдъ себе, вôдъ Кастана офіціяла суд. въ Слеменю, Мих. Скочиляса офіціяла евіденц. войск. въ Живцю, Іосифа Вебера, Шимона Мозера, Леоп. Наймана, Шимона Авêріхта, купцѣвъ изъ Заблоця по 1 зр., Шимона Кона купця 2 зр., Моврикія Зайстера купця зъ Заблоця 50 кр., М. Ротенберґа купця зъ Живця 1 зр. и Стан. Костки 50 кр., разомъ 11 зр., Мих. Соловскій практ. почтовый у Львовѣ зôбравъ зъ панами Кобиляньскими на весѣлю питомцѣвъ Ганаса и Левицкого вôдъ гостей 5 зр. 55 кр., Вас. Яворскій совѣтникъ скарб. въ Новôмъ Санчи жертвувавъ для Бурсы одну бочку нафты; Юрій Черкавскій академикъ въ Новôмъ Санчи имени „Друга“ 1 зр., Іоанъ Раставецкій ц. к. нотарь въ Куликовѣ переславъ вôдъ себе 5 зр., вôдъ о. Вол. Утриска 50 кр., Мих. Татуха академика 50 зр., Вол. Калиця дист. суд. 25 кр., Дан. Гошовского канцел. суд. 50 кр., Теод. Федева дістаря податк. 25 кр., Едв. Фастнахта академ. 10 кр., Зенов. Харака гімназіста 10 кр. и Дрогомирецкого ц. к. нотаря зъ Чернôвець 50 кр., разомъ 7 зр. 95 кр., о. Саврій Петро сотр зъ Обертина 1 зр. 40 кр., Дникъ Конст. офіціялъ почт. зъ Перемышли 1 зр., Полянъскій Павло властитель реальности въ Новôмъ Санчи жертвувавъ солому до 30 свинякôвъ и пôвъ корця бараболь, о. Кмил. Менциньскій префектъ семинаріи въ Перемышли 2 зр. 50 кр., Народный Домъ у Львовѣ зъ фундаціи бл. п. Григорія Шашкевича 50 зр., Петро Витошиньскій ц. к. офіціялъ почт. въ Новôмъ Санчи зôбравъ на вечерку у антикара Рудого въ Мушинѣ 2 зр. 15 кр., на руки Петра Витошиньского вложили: почтмаґстеръ Смеречиньскій и д-ръ Прешль зъ Тартакова по 1 зр. и Кор. Левицкій начальникъ почты въ Лонцку 1 зр. 23 кр. — Зъ кôнцемъ вересня с. р. мае Бурса частои готôвки 3.132 зр. 78 кр.

Надôслане.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Терпполи

перепровадив ся до нового дому „Народноі Торговлі“ при улици Третього Мая.

426 1—12

Маттонього

GIESSHÜBLER

13 **натуральна алькалічна щава**

ЛИПИЦЬ

въ ресторациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12, дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Свіжій лоскы	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи ресторациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивô по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 129—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на початкѣ улицы Галицкои

соручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рôжні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцеяйни, часы мѣрничій, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4617

Головный складъ всякого рода повозôвъ, таратасôвъ, вôзкôвъ угорскихъ и санокъ

выробу краевого, новыхъ, якъ также переѣзджеными. — За тревалôсть гарантуючи поручае

М. НАСѢЧЪ у Львовѣ

ул. Шпитальна число 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ.

Дякую Поважанымъ моимъ Вôдбирателямъ за досегочасну пôдпору и осмѣляю ся просити на дальше.

414 3—3

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ була давна и признана за невылѣчиму — той най ся гербату А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дôстати у **A. Wolfsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 397 3—10

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацôвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львôвъ Коперника ч. 5.

839 11—45

Новôсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ,** ножôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6.

Барханы кольоровій и бѣлій въ великôмъ выборѣ

поручае найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІЄНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонôвъ и столового бѣля

Львôвъ, площа Маріацка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 376 10—12

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вôдповѣдае: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои часты Василь Корель, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 3 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1900 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждення популярна газетка

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 239. Львовъ, Субота 22 Жовтня (4 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Бібліотека найзначенитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вóльный вóдъ порта.

Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вóдъ одного стрóчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числятъ ся по 15 кр. вóдъ отишка.

Вóдозва.

Выдѣлъ політичного товариства Народна Рада у Львовѣ, згóдно зъ волею Русинóвъ въ лѣсскóмъ и равскóмъ повѣтѣ, затверджуе кандидатами на послóвъ до сойму краевого въ лѣсскóмъ повѣтѣ д-ра Ивана Струтинського, адвоката въ Лѣску, а въ равскóмъ повѣтѣ д-ра Михайла Короля, адвоката въ Жовквѣ. Оба суть членами Народной Рады, знаній зъ своей прихильности для народу, и даютъ повну надѣю, що будутъ вѣрно и щиро заступати народній справы. Длятого кождый выборець повиненъ на нихъ голосувати.

Вóдъ выдѣлу Народной Рады у Львовѣ.

Краевый рускій Комітетъ выборчій, на основѣ предложеня комітетóвъ повѣтовых, затверджуе кандидатами на послóвъ до сойму краевого на повѣтъ лѣсскій д-ра Ивана Струтинського, адвоката въ Лѣску, а на повѣтъ равскій д-ра Михайла Короля, адвоката въ Жовквѣ, и взываe всѣхъ выборцóвъ, щобы на тыхъ кандидатóвъ голосували.

Вóдъ Краевого рускаго Комітету выборчого.

Въ справѣ поправы матеріяльного быту народныхъ учителѣвъ.

По пóдвышеню платы державнымъ урядникамъ а навѣть службѣ державнóй полишили ся учителѣ народній, тій нещасливій дѣти судьбы, котрыхъ плата нераз и менша вóдъ платы слугъ державныхъ. Тото мізерне положенe учительства тягне ся вже вóдъ давна, а хочь учительство и старало ся поправити его петиціями, депутаціями, то мало що помагало. Плата народныхъ учителѣвъ идe зъ фондóвъ краѣвъ. Навѣть мале пóдвышенe пенсій учителѣвъ выкликуе значне пóдвышенe додатковъ краевыхъ, рóвновага буджету краевого пропадаe — и край, хочь-бы мавъ добру волю, богато зробити не може. Одна Буковина зреформувала плату учителѣвъ въ розумный и користный спосóбъ, але то було можливе лишь на Буковинѣ, де православный фондъ релігійный причиняe ся значною сумою до фонду школьного.

Длятого то звернуло ся учительство по разъ першій на иншу дорогу — оно запукало до державы.

Въ середу 1-ого падолиста вóдбули ся у Вѣдни зборы товариства учительского „Deutsch-oesterreichischer Lehrerbund“, въ котрыхъ взяло участь до 3000 учителѣвъ. На тій зборы прибули такожь представителѣ ческихъ краевыхъ товариствъ учительскихъ зъ Чехіи, Моравы и Шлеска а такожь польского товариства [зъ Нового Санча] и словѣньского, абы на зборахъ зсолідаризувати ся зъ Нѣмцями въ справѣ платнѣ для учительства. Явило ся на сесій зборы такожь кóлькохъ нѣмецкихъ послóвъ.

Предсѣдатель зборóвъ Качінка заявивъ въ своéй промовѣ, що справа пóдвышеня платы є житевымъ питанемъ для учительства. Тридцять лѣтъ борютъ ся учителѣ на дармо о то, що имъ належить ся. Анѣ одинъ зъ сѣмнацяти соймóвъ не сповнивъ свого законом приписаного обовязку: забезпечити учителямъ вóдповѣдне ихъ станови мінімумъ екзистенціи. Теперь, коли управильнено плату урядникамъ, пóдносять и учителѣ свій голосъ, щобы про нихъ не забуто. Они не дадутъ ся вже збути гарными словами. Не можутъ довше ждати. Нинѣ, де домагаютъ ся такъ много міліонóвъ на ниші рѣчи [окліки: на каноны!] мають такожь учителѣ право надѣяти ся, що ихъ жаданя сповнять.

Референтъ Шрайтеръ сказавъ: Коли ходило о интереси великого капіталу, великой посѣло ти и великого промыслу, то грошѣ були, а 60,000 родинъ учительскихъ лишено на голодъ и холодъ. Не зважаютъ на нашій потребы, бо мы є ворогами реакціи, оглуплюваня народу. У насъ м нша плата, якъ и у дозорцѣвъ вязничныхъ. Нашу справу треба уважати за справу наглои потребы и такъ по винній прихильній учительству послы трактувати справу въ радѣ державнóй. Вóдтакъ референтъ поставивъ таку резолюцію:

„Справа учителѣвъ є справою наглои потребы и за таку треба ей вважати при розправахъ въ радѣ державнóй и въ соймѣ. Передовсѣмъ маe ся внести ще въ сéй сесіи рады державнои проектъ закона, въ котрóмъ §. 55. державного закона школьного зъ дня 14 мая 1869 маe дóстати таку редакцію: „§. 55. точка 1. Основна платня, понизше котрои не може збути нѣяка громада, маe бути такъ вымѣрена, що початкóва плата учителя або учительки вóдъ дня зложеня кваліфікаційного испыту для народныхъ школъ маe бути рóвна найнизшій платѣ ц. к. урядника державного въ XI рангѣ. Авансъ учителѣвъ и учительокъ маe вóдбувати ся пóсля лѣтъ служby въ границяхъ чотирохъ найнизшихъ рангъ урядникóвъ державныхъ. Тій особы зó стану учительского, що мають лише свѣдоцтво зрѣлости [т. є. не мають ще кваліфікаційного испыту] одержують яко мінімумъ екзистенціи 600 зр. на рóкъ. Правительство маe постарати ся, щобы справа управильненя платъ учительскихъ увóйшла на порядокъ дневный першихъ засѣдань соймóвъ. *Щобы улекшити краямъ постановленe симъ закономъ управильненe платъ учительскихъ, маe держава додавати щорóчно 33% до выдаткóвъ школьныхъ.*“

По промовахъ кóлькохъ учителѣвъ и послóвъ зборы приняли предложену резолюцію одноголосно.

На другій день [въ четверъ] удала ся депутація до управителя міністерства просвѣты, шефа секційного Гартля. До депутаціи увóйшли председатель Качінка и другій учитель-Нѣмець Рудольфъ, Чехъ Тучекъ, Словѣнець Ганґль и Полякъ Мавръ. Промовлявъ въ имени депутаціи Качінка, предкладаючи резолюцію зборóвъ.

Міністеръ вóдповѣвъ, що вóнъ не вóдмовляe управненымъ бажанямъ учительства, самъ видить, що для учителѣвъ мусить ся щось зробити и певно соймы будутъ того самого погляду. Буде се такожь загальна гадка у всѣхъ партій парляменту, що теперѣшнымъ вóдно имъ мусить ся вже разъ зробити конець. Однакъ що-до змѣны державного закона, то се буде тяжко, бо соймы добачали бы въ тóмъ укороченe своихъ автономічныхъ правъ. Щобы щось въ тóй справѣ стало ся, мусить передше наступити санація фінансовыхъ вóдносинъ краевыхъ. Що-до особы міністра, то учительство може на него числити. Однакового управильненя платнѣ у всѣхъ краяхъ годѣ сподѣватись, бо и условя житя въ рóзныхъ краяхъ є рóзни. Що міністерство въ тóй справѣ може зробити, то оно — сказавъ міністеръ — певно зробить.

Учитель Рудольфъ пóднѣсъ, що учительству головно залежить на тóмъ, щобы держава причинила ся до пóдвышеня платнѣ, бо соймы зробили се вóдъ того зависимымъ. — На те вóдповѣвъ управитель міністерства, що держава буде мусѣла, при санаціи краевыхъ фінансóвъ, дати свою помóчь въ такій спосóбъ, абы краѣ одержали вóдповѣдні додатки на свои школьній потребы.

Депутація вóдбóйшла зъ міністерства взагалѣ пóдъ вражѣнемъ, що мі істерство прихильно настроене для учительства народного.

Переглядъ політичный.

Коло польске пустило було небылицю о телеґрамѣ цѣсаря до Яворского, въ котрóй цѣсарь проснивъ о прискорене выборóвъ до делегацій. Сеся телеґрама мала бути доказомъ, що самъ цѣсарь уважае правицю за мѣродатный чинникъ въ парляментѣ, коли въ такъ важнóй справѣ звертае ся не до правительства, але до головы парляментарнои комісіи бóльшости. Въ якій способóбъ правиця вытолкувала собѣ въ свою користь фактъ, що цѣсарь звернувъ ся до нея зъ формальнымъ наказомъ прискорення якоись парляментарнои акціи, не зрозумѣe нѣяка людска льоґіка. Се вже хиба не доказуе, що цѣсарь уважае правицю за мѣродатный чинникъ, на котрóмъ правительство повинно оперти ся. Се доказуе, що зъ тою частею парляменту, спеціально жъ зъ Поляками и Чехами, не треба числити ся, бо тій выконують безъ найменшого протесту всякій наказъ зъ горы. Найлѣпшимъ сего доказомъ, що по телеґрамѣ правиця не робила вже нѣякихъ перепонъ и выборы до делеґацій вóдбули ся такъ гладко, якъ ще нѣколи. Чимъ тутъ правиця маe чванити ся, дѣйстно не знаемо. Мале моральне вдоволенe могла бы мати правиця тогды, коли бы цѣсарь дѣйстно помянувъ бувъ правительство — и въ такъ „важнóй для державы“ справѣ звернувъ ся прямо до правицѣ. Але такъ не було. Телеґрама не була адресована до Яворского, але до президента міністрóвъ гр. Кляріого. Було въ нéй сказано: „Прошу сказати Яворскому...“ Коли бы фактъ выслана телеґрамы бувъ доказомъ узнаня сей або тои стороны, то тріюмфъ бувъ не по сторонѣ правицѣ, а лѣвицѣ, бо телеґрама прийшла на руки симпатизуючого зъ лѣвицею Кляріого и сей мнимый шефъ лѣвицѣ мавъ „сказати Яворскому“ т. є. правици, абы не бунтувала ся, коли лѣвиця сидить тихо. Коли симъ розказъ зъ горы не приносить нѣмецкому сторонництву чести, то тымъ менше робить се розказъ присланый не безпосередно на руки того сторонництва, але черезъ руки его противника. Правиця прикрашуe свóй погромъ въ тóй справѣ выкрутомъ, що она уступила передъ державною конечностію. Выбóръ делеґацій, то державна справа — але най лишь прийде буджетъ! Narodni Listy грозять, що правиця вóдкине буджетову провізорію. Клярі здаeть ся не дуже грызе ся тою грозьбою. Правиця ухвалить буджетъ такъ само, якъ

Моезнакомство зъ пок. Ф. Ржегоржомъ.

Написавъ *Данило Ленкій.*

(Докóнченe.)

Въ тóй бібліотецѣ подыбавъ я особнй вóддѣлы насамперед книжокъ дарованых ческими патріотами, а потóмъ закупленчхъ по славныхъ ческихъ ученыхъ. Тутка знаходить ся вóддѣлъ книжокъ Шафарика, Ганки, Єлінка та другихъ. А вже найважнѣйше се, що для кождои славяньскои літературы знаходить ся особна шафа на книжки. Є шафа зъ польскими, россійскими, болгарскими, сербскими книжками, є шафа и зъ нашими выдавництвами. Сеся послѣдна зацѣкавила мене найбóльше и то запримѣтивъ д-ръ Зіртъ та зачавъ розповѣдати, що первѣстно на вóддѣлъ Ruthenica призначивъ вóнъ бувъ одну зъ найменчихъ шафокъ, бо думавъ, що цѣлу малоруску літературу буде можна забрати пóдъ паху. Однакъ коли Фр. Ржегоржъ зачавъ звозити книжки рускій паками, кустосъ здумѣвъ ся и призначивъ для нашои літературы найкрасшій вóддѣлъ. Ба и въ тóмъ вóддѣлѣ все то, що Фр. Ржегоржъ муравлянною працею зóбравъ до купочки, не змогло помѣстити ся, длятого уставлено для него другу шафу. Зацѣкавленый, чимъ Чехи заповнили руско-украиньскій вóддѣлъ, зачавъ я переглядати поодинокій книжки и брошуры та спостерѣгъ и тутка великій трудъ покóйника, бо вóнъ призбируваe для праскои бібліотеки все, що тóлько друкованого появило ся въ Галичинѣ; я знайшовъ оправленій навѣть цѣлники нашои „Народнои Торговлѣ“ и иншій. Є тамъ цѣлій рóчники русских часописей, давнѣйшихъ и новѣйшихъ, є и бібліоґрафічній рѣдкости, якъ „Русалка Дністровая“, „Вѣнок“, посланія еп. Снѣґурского, митр. Левицкого и т. п. [Середъ всего того подыбавъ я такожь мазанину нашихъ московскихъ перевертнѣвъ, замѣщену въ ческóй бібліотецѣ хиба на то, щобы и чужина довѣдала ся о тóмъ, що у насъ є й такій люде, що за жменю рублѣвъ продають народну честь и народній найсвятѣйшій идеалы та глумять ся зъ того, чимъ дорожать другій славяньскій народы...] Взагалѣ праска бібліотека дуже цѣнна и цѣкава для кождого Славянина, бо въ нéй можна пóзнати духовый розвóй кождого славяньского племени.

Въ самóмъ музею нагромадили Чехи всего такъ много, що описати се хочь-бы зъверха и побѣжно я не въ силѣ. Однакъ найбóльше зацѣкавили мене на самый передъ прехорошій зóбрки по исторіи природнóй привезеній и зóбраній ученымъ подорожникомъ ческимъ д-ромъ Голюбомъ зъ Африки. Немале вражене зробили на мене двѣ муміѣ привезені зъ Єгипту. Замѣтнымъ є тамъ такожь кóстякъ кита на 25 м. довгій, розпятый на зелѣзныхъ стовпцяхъ. А вже що найцѣкавѣйше було для мене, то ґрупы ческихъ и моравскихъ манекінóвъ мужикóвъ зъ розличныхъ сторóнъ краю, уставленыхъ въ склянныхъ шафкахъ такъ, якъ подыбле ся ихъ при щоденнóмъ занятю въ ихъ хатѣ въ буденнóмъ и святочнóмъ строю.

Мы неразъ подивляемъ вышивки нашихъ селянокъ зъ Гуцульщины найбóльше за-для ихъ комбінацій, мотивóвъ та укладу, однакъ и подивлявъ гафты ческихъ простыхъ женокъ за-для ихъ техніки и надзвычайно гарного выкóнченя, такъ що не хоче ся вѣрити, щобы се робила проста селянка. Въ ческóмъ музею є велике множество гафтованыхъ чепцѣвъ, корсетóвъ, фартушкóвъ та спóдниць. Поодинокій гафты рóзнять ся вóдъ себе своею комбінацією и технікою такъ, що знатокъ вóдъ разу пóзнае, зъ якои стороны краю они походять.

Въ цѣлкомъ особнóмъ вóддѣлѣ мѣстять ся чеси мінералы призбираній въ краяхъ, що колись належали до ческои короны. Дуже цѣнный и занимаючій є вóддѣлъ ґеольоґічный королѣвства ческого. Тутка знаходить ся велики портретъ ученого Француза, що поселивши ся въ Чехахъ, свои вѣдомости зóддавъ Чехамъ: выготовивъ величезну ґеольоґічну маpу Чехъ [она виснить въ музею], написавъ чимало ученыхъ книжокъ по ґеольоґіи, зóбравъ рóзного рода и зъ рóзныхъ дóбъ множество скаменѣлостей, упорядкувавъ и вóддавъ все то Чехамъ. Ржегоржъ, указуючи менѣ портретъ того чоловѣка, згадувавъ за него зъ нетаеным чувствомъ вдячности та сказавъ менше-бóльше такъ: „А ваша нумізматична зóбрка одного вашого епископа, котрому ваший патріотичній священики зъ розличныхъ сторóнъ краю звозили старій монеты, де подѣла ся? Помандрувала въ чужій руки! Нема, нема у насъ людей зъ правдивою любовію свого народу и батькóвщины! На кождóмъ кроцѣ самолюбы!“ Такъ! — подумавъ я собѣ, — у насъ лишь самолюбóвъ много, що всюды кладуть на першóмъ мѣсци свóй власный интересъ...

Въ ческóмъ музею мѣжь старинностями знайшовъ я також деякій оказы нашого давного церковного малярства, письма и гафту на фелонахъ, котрій Ржегоржъ призбиравъ для своей институціи зъ нашого краю. Франт. Кваиль, секретарь ческого музея, обзнаный зъ нашою літературою [перекладавъ деякій думы Шевченка на мову ческу] згадавъ, що зарядъ ческого музея всѣми силами старае ся роздобути для тои институціи рускій старый иконостасъ, образы та деякій зóбрки по етнографіи, длятого намѣряв упросити Фр. Ржегоржа, щобы вóнъ выбравъ ся въ наукову подорожь по Галичинѣ. Покóйникъ вызвязавъ ся зъ вложеного на него обовязку, переѣхавъ въ липню и серпню Гуцульщину, завадивъ о Львóвѣ и Черновцѣ, бачивъ ся зъ видніѣшими Русинами, зóбравъ чимало цѣнныхъ предметóвъ мѣжь нашимъ народомъ и, розпращавши ся зъ дорогими Русинами, вернувъ, щобы въ своéй Празѣ на вѣки замкнути очи. Ще у вересни писавъ до мене до Трускавця, де я перебувавъ на купеляхъ, щобы ему выстаратись о рускій иконостасъ, а незадовго его не стало.

III.

На другій день рано выбрались мы оглянути Напрстковъ музей. Покóйный Напрстекъ вóддавъ цѣлый свóй маетокъ ческому народови. Въ одноповерховóй старóй каменици, котра певно тямить Гуса та Жіжку, мѣстить ся бібліотека, въ другóй, новóй двоповерховóй музей всесвѣтный, бо въ нéмъ подыбле ся всякій зóбрки не тóлько зъ рóзныхъ краѣвъ Европы, але богато дечого и зó всѣхъ иншихъ частей свѣта. Мѣжь всѣми зóбрками перше

ухвалила делегація; що-найбільше выскаже правительству свое недовѣре. На се Клярі вѣдповѣсть словами покійника Таффого: „Ich pfeife auf euer Vertrauen, wenn Ihr nur den Voranschlag votiert“.

Про комісіи посольскои палаты доносять: Прасова збересь въ понедѣлокъ и уконституує ся. Комісіи: буджетова, промыслова и войскова уконституують ся во второкъ. Зъ ческои стороны кандидують на голову буджетовои комісіи б. міністра фінансовъ д-ра Кайцля. Президіи клюбовъ лѣвицѣ зберуть ся въ понедѣлокъ передъ засѣданемъ повнои палаты.

Въ будапештеньскихъ кругахъ говорять, що наради квотовои депутаціи будуть безуспѣшні, бо заходять великій рѣзницѣ въ поглядахъ що-до высоты квоты, якій кожда зъ державъ мае платити на спільні выдатки. Хочь цѣсарь заявивъ був, що не хоче лично рѣшати въ справѣ высоты квоты, правительствамъ не лишить ся иншого выходу, якъ просити цѣсаря о интервенцію въ квотовій справѣ.

П. Енгель обговорює въ своѣмъ органѣ вѣдносины парляментарнои правицѣ и заперечує вѣсть о великихъ рѣзницяхъ напрямовъ, пануючихъ мѣжь ей сторонництвами. Се природна рѣчь, каже, що всѣ клюбы не можуть мати зъ горы однакихъ поглядовъ у всѣхъ справахъ, але выконуючій комітетъ правицѣ зводить ті погляды до спільного знаменника. Неправдою є також, що ухвала выконуючого комітету, котра домагае ся, абы всѣ клюбы, заки зачнуть яку акціе противъ правительства, спытали о гадку выконуючого комітету, була звернена противъ молодоческого клюбу, бо такъ цѣле внесенє, якъ и его стилізація походить вѣдъ п. Енгля Въ справѣ выборовъ до делегацій п. Енгель пише, що Чехи и Поляки зъ огляду на переговоры зъ Нѣмцями, хотѣли вѣдложити выборы до делегацій, але бажане корони було для всѣхъ сторонництвъ правицѣ важною причиною, абы выборы приспорити.

Ческій послы агітують въ цѣломъ краю въ цѣли скрѣпленя духа опозиціи противъ правительства. На Моравѣ утворила ся навѣть організація для вѣдпертя опозиціи ческихъ пословъ и выбрала комісію злożену зъ пп. Странского, Шіленього, Пражака и Зачка. Сегодня комісія збираесь на перше засѣданє Моравска організація намѣряе розвинути також агітацію въ тѣмъ напрямѣ, абы ческій адвокаты не узнавали внесеня языковыхъ розпоряджень, але поступали дальше вѣсля розпоряджень Баденього Nar. Listy пишуть, що въ ческѣмъ народѣ не дасть ся удержати рухъ противъ языковыхъ розпоряджень, а бути може, що за якихъ 14 днѣвъ нѣхто не буде навѣть згадувати о тій справѣ. Ческій послы прийшли до переконаня, що обструкція у Вѣдни неможлива, а на вѣдпертє союзниковъ зъ правицѣ не можь вѣдъ тымъ взглядомъ числити. Супротивъ того треба шукати за репресаліями деиде и примѣромъ поборювати зъ цѣлою силою все, що нѣмецке, въ автономічныхъ тѣлахъ.

П. Зачекъ поѣхавъ до Вщетіна, абы на мѣсци розслѣдити, о скóлько ужите жандармерію оружя въ часѣ послѣдныхъ розрухóвъ було оправдане. Надъ тою справою мае въ понедѣлокъ розвинути ся въ посольскій палатѣ жива дискусія зъ причины вѣдповѣди міністра Кербера на интерпеляцію п. Зачка.

— —

Сербского короля Александра, пробуваючого теперь у Вѣдни, интервюваръ одинъ зъ редакторовъ N. fr Presse. Король Александеръ заперечивъ вѣсть, що вонъ намѣряе привернути въ Сербіи давну конституцію. Теперѣшна конституція потрѣбна Сербіи ще довшій часъ. Сербія не потребуе політикуючои скупштины. Ей потрѣбный теперь спокій, економічна праця, добробытъ населеня и добрі вѣдносины зъ заграницею. Теперѣшный президентъ кабінету Джерджевичъ тѣшить ся довѣремъ короля. Король бажае задержати Міляна на дальше въ Сербіи, а то зъ огляду на великій заслуги Міляна для сербскои армін. Король закончивъ розмову запевненемъ, що вѣдносины Сербіи до балканьскихъ державъ суть дуже добрі.

— —

Телеграфічна комунікація въ Африцѣ мѣжь Дурбаномъ и Ледісметъ перервана и зъ тои причины вѣсти зъ театру вóйны дуже скупі и короткі. Англійске міністерство вóйны оголошуе офіціяльно, що въ понедѣлковій битвѣ вѣдъ Ледісметъ погибло 6 офіцировъ и 54 вояковъ, раненыхъ е 9 офіцировъ и 231 вояковъ. Страты Буровъ вѣсля ихъ власныхъ обчислень выносять 73 убитыхъ и 200 раненыхъ; також пропало имъ кóлькасотъ коней. „Таймсъ“ вѣдозрѣвае, що погоничѣ мулóвъ, котрі утѣкли зъ гарматами и майже всею амуніцією пѣхоты, були въ змовѣ зъ Бурами. Въ понедѣлковій битвѣ дóстали ся въ полонъ слѣдуючій англійскій офіцеры: 1 полковникъ, 7 майоровъ, 5 капитановъ, 27 поручниковъ, 1 войсковый капелянъ и 1 дневникарскій кореспондентъ. — Вчерашній лондоньскій дневники доносять: „Огонь англійскои артилерія мавъ страшній наслѣдки. Страты Буровъ величезні. Страты Англійцевъ въ убитыхъ и раненыхъ выносять до 300 людей, а въ полоненыхъ 800 людей. Батерія Буровъ вѣддаленій лише чотири милѣ вѣдъ Ледісметъ“. Сесе донесене дуже рѣзнить ся вѣдъ урядового справозданя англійского коменданта, присланого сейчасъ по битвѣ. Видко, що такъ правительство, якъ и дневники хотять влагодити пригнобляюче враженє першихъ вѣстей и зъ патріотизму фальшують справозданя зъ театру вóйны въ користь англійского оружя. Инші, пессімістичнѣйше настроєні дневники уважають такъ позицію, якъ и цѣлу англійску армію вѣдъ Ледісметъ за страчену. Англійскій власти потерпають, що погромъ Англійцевъ вѣдъ Ледісметомъ выкличе въ Капляндѣ загальне повстане Африкандеровъ противъ Англіи. Вже теперь знайдено слѣды приготованя до такого повстаня. Въ краю Бечуановъ, на захóдъ вѣдъ Оранія и Трансвалю, 6000 Африкандеровъ злучило ся зъ вѣддѣломъ ораньскихъ Буровъ.

Загальній зборы „Народнои Торговлѣ“.

Заповѣджені загальній зборы „Народнои Торговлѣ“ вóдбули ся въ четверъ пополудни при участи около 40 членовъ въ сали дирекційній. Зборы отворивъ заступникъ предсѣдателя товариства проф. Бѣчай короткою промовою. До президіи зборовъ выбрано: предсѣдателемъ проф. М. Грушевского, а его заступникомъ о. Петровского зъ Ракова; на секретарѣвъ покликано пп. Костя Паньковского и Угрина.

Зъ порядку дневного д-ръ Кость Левицкій вóдчитавъ *справоздане управляючого совѣта* зъ дѣяльности за адм. рóкъ 1889/99 т. е. за часъ вóдъ 1-ого липня 1898 до 30 червня 1899 р. Справоздане се звучить:

Першою и головною основою потрѣбною до розвою кождого стоваришеня заробково господарского є приєднане значного числа членовъ, що своими удѣлами творять власный маетокъ стоваришеня, вóдносять кредитъ товариства на зверхъ та выкликують заинтересоване ширшихъ верствъ суспільности судьбою питомои институціи економічноі. Въ тóмъ предметѣ „Народна Торговля“ въ послѣднóмъ роцѣ адміністраційнóмъ выказуе користный поступъ, бо зъ 30-имъ червня 1898 р. було вплаченыхъ удѣловъ членьскихъ на 27.685 зр. 05 кр. а зъ 30-имъ червня 1899 р. вóдписели ся удѣли членьскій до 31.356 зр. 80 кр. Число членовъ зъ кóнцемъ попереднього року адміністраційного було 918, въ послѣднóмъ роцѣ прибуло 43, а убуло 21 членовъ, прото загальне число членовъ зъ 30. червня 1899 р. выносить 970.

Въ тóмъ роцѣ адміністраційнóмъ впроваджено въ житє пятнацятый філіяльный складъ мѣшаныхъ товаровъ въ Золочевѣ, якъ також выкóнчено будову новои двоповерховои каменицѣ въ Тернополи, де примѣщено також філіяльный складъ Товариства.

По довшій розвазѣ прийшли дирекція и совѣтъ управляючій до того переконаня, що зъ огляду на торговельный устрій „Народнои Торговлѣ“, якъ також розвитокъ нашого крамарства є вказано утримувати головный магазинъ товаровъ по-за областію мѣста Львова, та постановлено побудувати такій магазинъ при зелѣзничій стациі Зимнавода-Рудно, що лежить близько Львова и при головнóмъ руху зелѣзничóмъ. Въ тій цѣли вислано до львовскои дирекціи зелѣзниць державныхъ просьбу, поперту громадами Зимнавода и Рудно, якъ такожь обшарами дворскими сихъ мѣсцевостій, того змѣсту, абы стацію Зимнавода Рудно розширено на стацію до надаваня и вóдбираня посылокъ. Отсей справы управа державныхъ зелѣзниць до сего часу не полагодила вóдповѣдно бажанямъ „Народнои Торговлѣ“, та за-для того не можь було приступити до будовы магазину.

Станъ персоналу „Народнои Торговлѣ“ зъ 30 червня 1899 р. такъ представляе ся, що въ головнóмъ зарядѣ було двохъ директоровъ, старшій бухгальтеръ, бухгальтеръ, секретарь, кореспондентъ и возный; въ зарядѣ магазину: магазинеръ и двохъ практикантовъ, въ зарядѣ складовъ: 13 начальниковъ, 2 начальницѣ, 13 касіерокъ, 12 помочниковъ торговельныхъ и 41 практикантовъ, то є разомъ 90 особъ, що побирали платнѣ 30.585 зр. 42 кр.

Дбаючи про вóдповѣдне выобразованє своего персоналу торговельного, уряджено третій курсъ науки для дальшихъ 11 практикантовъ зъ иншихъ складовъ. Той курсъ розпочавъ ся въ половинѣ мѣсяця вересня 1899 р. и тревавъ пять тыжднѣвъ.

Надъ справою фонду пенсійного и запомогового для сталого персоналу „Народнои Торговлѣ“ працюе окрема комісія та по уложеню дотычныхъ установъ будуть въ тій цѣли скликані надзвычайній загальній зборы, що наступить въ недовгóмъ часѣ, по можности передъ кóнцемъ 1899 р.

Крамничный оборотъ въ адмін. роцѣ 1898/1899 представляе ся такъ, що зъ 15 складовъ „Народнои Торговлѣ“ побрало 600 крамарѣвъ товару за 104.110·39 зр., доставши опусту на 13.978·17 зр., а кредиту на 12.912·99 зр. Рухъ крамарскій и сполучене рускихъ крамарѣвъ зъ „Народною Торговлею усе збóльшае ся.

Взагалѣ змаганемъ совѣта управляючого, якъ також дирекціи все була тота провóдна гадка, абы „Народній Торговли“ яко народній институціи сотворити користні условія до успѣшного розвою въ хосенъ рускаго народу.

(*Дальше буде.*)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

— —

Рада надзираюча Товариства взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ вóдбула дня 30. жовтня с. р. вóдъ проводомъ президента сов. Кузьмы при участи 14 членовъ Рады и правит. комісара гофрата Гута звычайне квартальне засѣданє.

Дирекція предложила Радѣ справоздане зъ розвою и стану обохъ Товариствъ по конець III. кварталу 1899.

Въ Товариствѣ обезпечень „Дністеръ“ було въ трехъ кварталахъ с. р. 58.612 полісъ на суму 30.057.146 зр. обезпеченои вартости зъ премією 200.093 зр. 23 кр., отже було сего року бóльше якъ въ роцѣ попереднóмъ о 9.734 полісъ, о 40.915 зр. 72 кр. премій и о 4,661.291 зр. обезпеченои вартости. — Шкóдъ було сего року въ трехъ кварталахъ 492 случаѣвъ, котрі разомъ зъ коштами ліквідаціи выносили суму 137.886 зр. 06 кр. т. є. 53% премій брутто, а по вóдгруценю части реасекурованои остала на власный рахунокъ сума 68.297 зр. 49 кр. т. є. 48½% нетто. Попереднього року було въ тóмъ часѣ 576 шкóдъ на суму 158.044 зр. 26 кр., зъ чого припадало на власный рахунокъ 87.451 зр. 32 кр. Судъ мировый мавъ мѣсце въ однóмъ случаю а въ 13 случаяхъ признало Товариство вóдшкодованя въ дорозѣ ласки въ сумѣ 2.264 зр. 94 кр. такимъ членамъ, котрі вѣсля статута утратили право жадати вóдшкодованя, однакожь за-для рóзныхъ важнѣйшихъ причинъ заслугували на помилуване въ дорозѣ ласки. Мѣжь выплачеными шкодами дóстали комітеты конкуренційній за 9 шкодъ на церквахъ и за 10 шкóдъ на приходствахъ суму 20.756 зр. 92 кр., що найлѣпше промовляе за тымъ, щобы комітеты церковній дбали за обезпеченя церквей та приходствъ и обезпечали ся тóлько въ своѣмъ Товариствѣ „Дністеръ“. — Фондъ резервовый збóльшивъ ся въ трехъ кварталахъ с. р. о 18.672 зр. 03 кр. и выносивъ зъ днемъ 30. вересня 115.447 зр. 08 кр. — Фондъ емеритальный урядниковъ збóльшивъ ся о 3.915 зр. 07 кр. и выносивъ 7.955 зр. 31 кр. — Дочисляючи станъ резервы премійнои, резервы спеціяльнои и фонду основного выносять власній фонды Товариства 224.595 зр. 75 кр. — Цѣнныхъ паперовъ було дня 30. жовтня 193.904 зр. 03 кр. [по цѣнѣ курсовій] а вкладокъ въ банкахъ и касахъ щадничихъ 34.121 зр. 96 кр. Разомъ выносить маетокъ Товариства 228.025 зр. 99 кр.

Въ Товариствѣ взаимного кредиту „Дністеръ“ выносивъ оборотъ касовый въ протягу

найвидніѣше и найбóльше що-до обему мѣсце займае збóрка по етнографіи зъ Галичины уладжена пок. Ржегоржомъ. Она мѣстить ся въ першій просторій комнатѣ на I. поверсѣ, а уладивъ ей Ржегоржъ такъ хорошо, що подивляти треба его трудъ и терпеливóсть. Въ великихъ склянныхъ шафкахъ подыбле ся тамъ розличнѣ знаряды нашихъ селянъ, его одежу и домашну заставу, его продукты и працю его рукъ. Тутъ знайдемо гуцульскій капелюхи замазній павинымъ пѣремъ, дзьобеньки, топóрцѣ, сопѣлки, трембіты, засушеній коровай, хлѣбы, пироги, миски, ложки, колотóвки, вышивки, кинтарѣ, фоты, фартухи и н. Мѣжь всѣмъ тымъ видніѣють ся тутъ деревянній выробы яворовскихъ мѣщанъ, якъ вóзки для дѣтей, веретена, решета и сыта, дальше моделѣ возóвъ, плугóвъ, боронъ, кóньскои упряжи и все то, чого при господарцѣ уживаютъ нашій селяне. Є тутка деякій цѣнній выробы Шкрибляка та Бахминьского. Ржегоржъ не забувъ и про нашихъ жидовъ-халатниковъ та замѣстивъ мініятурну фігурку двохъ галицкихъ пейсачевъ, ихъ ціцале та молитвенній приборы, притулюючи при нихъ де-що и зъ нашои ославленои шляхотчины. Въ шафцѣ, що стоить на серединѣ комнаты, находить ся мѣжь иншими цѣнными рѣчами и старинный трираменный хрестъ и два свѣчники деревляній зъ церковного павука, котрій такъ своєю структурою якъ и оригінальностію та старинною звертають увагу на себе; покійникъ закупивъ ихъ въ Жабю а знатоки ставлять ихъ вартбсть на кóлька тысячъ зр. Кождый предметъ въ Напрстковóмъ музею означеный числомъ, а въ головнóмъ катальозѣ знайде ся докладне поясненє, зъ котрыхъ вóнъ сторóнъ, до чого вживае ся та якъ его зове народъ простый. Тутъ Ржегоржъ замѣстивъ и богато своихъ етнографічныхъ знимковъ фотографічныхъ мѣжь котрыми найдемо и нашихъ дѣдовъ жебрущихъ, лѣрниковъ, пастухóвъ, слѣпцѣвъ, божевóльныхъ, жидовъ, наши хаты, стоги, обороги, женцѣвъ, косарѣвъ и т. д.

До комнаты зъ руско-украньскою етнографією притыкае найобширнѣйша комната, де въ головній стѣнѣ находить ся неначе выжолоблена шафа за одною грубою склянною тафлею. За тою тафлею стоить мосяжна урна зъ прахомъ патріота Напрстка, котрый розпорядивъ, щобы по смерти его тѣло спалити а попелъ переховати въ музею. Якъ музей такъ и бібліотека отворені черезъ цѣлый день, а сама п. Напрткова порядкуе, що тóлько може. Она привитала мене въ своѣмъ музею дуже приязно, обводила, показувала та пояснила; и зъ нею стоявъ Фр. Ржегоржъ въ тѣсныхъ научныхъ зносинахъ.

Крóмъ тыхъ двохъ музеевъ є ще въ Празѣ чисто етнографічный музей ческій, що мѣстить ся въ каменици вóдступленій на десять лѣтъ для него однымъ ческимъ магнатомъ. Въ тóмъ музею достерѣгъ я найбóльше збóрокъ ческои фаянсовои и порцеляновои посудины. Найкрасшимъ оказомъ въ тóмъ музею є манекінъ зъ Словаччины, що вóдъ шаласомъ въ дикій горскій сторонѣ сидить коло кóтла при ватрѣ, и група дѣвчатъ на коняхъ [манекіны] прибраныхъ въ розличнѣ квѣты. Одна зъ нихъ сидить по мужески на кони зъ завязанымъ очима, а бидя неи стоять ческій парóбки въ чоботахъ зъ довгими холявами. Взагалѣ пок. Ржегоржъ старавъ ся менѣ все показати, що тóлько мае цѣнного и цѣкавого Прага, а навѣть поѣхавъ зъ мною до недалекого села, абы показати менѣ житє ческихъ хлопóвъ, ихъ господарку и способы управы рóлѣ.

На третій день мы розпрощались; покійный вóдпровадивъ мене до поѣзду, а по дорозѣ запрашавъ щиро, щобы я, вертаючи зъ Карловыхъ Варовъ, поступивъ на довшій часъ до Праги сли хочу докладно вбзнати тыхъ Чехóвъ, зъ котрыми я збíшовъ ся лишь на хвилю въ ихъ касинѣ. Однакъ я не обѣцювавъ покійному сповнити его волѣ, бо у мене була окружна карта зелѣзнича, котра при поворотѣ вела мене на Вѣдень, Пешть та Лавочне.

До Карловыхъ Варовъ писавъ до мене покійникъ за часъ трехъ тыжднѣвъ три разы. Въ однóмъ письмѣ жадавъ вóдъ мене короткои моеи житеписи до славяньскои енциклопедіи та доносивъ менѣ, що до Праги заѣхавъ якійсь рускій богословъ и зайшовъ до него, а вóнъ старавъ ся и его познакомити зъ Прагою. Въ иншóмъ письмѣ покійный ставлявъ гороскопъ на будуче, надѣючись, що въ слѣдуючóмъ роцѣ я зновъ поѣду може до Карловыхъ Варовъ, а тогдѣ силомóць задержить вóнъ мене въ Празѣ на довшій часъ. Однакъ смерть зайшла дорогу та не позволила сповнити надѣй, осущити думокъ та може и довершити неодного дѣла, котрого у покійника було такъ богато.

Пок. Франтішекъ Ржегоржъ був Чехомъ на скрóзь; у той часъ, коли я був у Празѣ, вóнъ був перенятый тыми самыми думками, що цѣла майже суспільность ческа. Не любивъ Нѣмцевъ, мрѣвъ о великóмъ королевствѣ ческóмъ, говоривъ про Нѣмцевъ зъ якоюсь гидью и клонивъ ся цѣлою душею до великои Славяншчины, котру хотѣвъ побачити великою, крѣпкою та могучою супротивъ Германіи. Вóдказувавъ на Русинóвъ, що не прибули до Праги на ювілей Коменского. На нашій галицкій дѣла глядѣвъ здорово и неразъ высказувавъ такій погляды, на котрі бодай я въ кождій хвили був бы згодивъ ся найрадніѣше.

Мы повинні покійника цѣнити не такъ за то, що вóнъ любивъ насъ та интересувавъ ся нами, бо любовь людска хитка та непостóйна, она блимае якъ погасаючій каганець а зъ часомъ погасне, такъ що нѣхто про ню и слѣду не здыбле; мы повинні цѣнити Фр. Ржегоржа за те, що вóнъ, можна сказати, перший зъ мѣжь заходныхъ славяньскихъ ученыхъ поклавъ собѣ за задачу познакомити ученый свѣтъ зъ нашою культурою и зъ нашимъ житемъ. До сповненя поставленои собѣ цѣли вóнъ уживавъ розличныхъ дорóгъ и способóвъ, а кождый безсторонный чоловѣкъ, що тóлько трошечки приглянувъ ся его безустанній праци, мусить признати, що ему се вповнѣ удало ся. Фр. Ржегоржъ въ своихъ творахъ не идеалізувавъ нашого хлопа, але не огидивъ, якъ то неразъ чинять сусѣдскій або московскій письмаки. У Ржегоржа выходивъ все нашъ людъ зъ чистою, поетичною, наївною дитинячою душею, якои, бути може, въ нинѣшній часы вже не знайде ся мѣжь культурными народами заходнои Европы, але власне сій прикметы незбóсованои душѣ здобуваютъ мѣжь учеными много симпатій для нашого народа. Я бачивъ на власній очи, якъ ученій ческій зъ найбóльшою нетерпеливостію ждали на свѣже число етнографічнои часописи „Lid“, де покійный замѣстивъ кóлька и люстрацій зъ житя нашого люду вразъ зъ описомъ.

Горбачѣ дня 25. жовтня 1899.

9 мѣсяцѣвъ с. р. 2,083.147 кор. 85 с. т. е. збільшивъ ся майже въ-двоє въ порівнанію зъ рокомъ попереднымъ. Зарівно при вкладкахъ якъ и при позичкахъ показує ся більший рухъ и станъ, нѣжь въ роцѣ попереднімъ. Зголошень о позички вплынуло 765; зъ того полагоджено прихильно 536 зголошень. Выплачено 478 позичокъ на скрипты въ сумѣ 289.130 кор. и 30 позичокъ на векслѣ въ сумѣ 14.640 кор. Сплачено сего року на скрипты 90.894 кор. 84 сот., на векслѣ 16.403 кор. Остає зъ кінцемъ вересня 1.509 позичокъ на суму 657.508 кор. 71 сот. — На дорогу судову вѣддано сего року 9 справъ. Членівъ числить Товариство 1.697, котрѣ декларували удѣлы въ сумѣ 86.950 кор. а вплатили готівкою 65.298 кор. 96 сот. т. є. 75% деклярованои сумы. Вкладокъ прибуло сего року вѣдъ 968 сторінъ 462.132 кор. 35 сот., выняло въ тімъ часѣ 380 сторінъ 228.615 кор. 18 сот., зістає зъ кінцемъ вересня 876 вкладокъ въ сумѣ 647.468 кор. 53 сот. [пересѣчно одна вкладка 740 кор.]. Попереднього року въ тімъ самімъ часѣ буває станъ вкладокъ 375.158 кор. 90 сот. [пересѣчно одна вкладка 765 кор.]. Зъ уваги на більший оборотъ вкладокъ постановила Дирекція вѣдкладати часть бѣжучихъ фондівъ на закупно цѣнныхъ паперівъ, щобы мати на случай більшого запотребования значнѣйшу суму капіталу рухомого. Зъ кінцемъ вересня було уложковано въ цѣнныхъ паперахъ 70.602 кор, 50 сот. фонду оборотового и 4.579 кор. 68 сот. фонду резервового а въ товариствахъ и въ банкахъ ложено 12.995 кор. 54 сот. Разомъ льокацій въ цѣнныхъ паперахъ и банкахъ выносили 88.177 кор. 72 сот.

Опроцентоване вкладокъ выносить 4% річно, вѣдъ позичокъ побирає Товариство зъ додаткомъ за кошта адміністрації 6½% [що въ теперѣшныхъ часахъ, коли загально стопу процентову въ банкахъ пѣднесено, представляє ся для довжниківъ Товариства корыстно]. — Фонды власни Товариства выносять зъ д. 30. жовтня 70.846 кор. 90 сот., капіталъ оборотный 753.308 кор. 32 сот.

По выслуханю справоздань комісіи ревізійной, котра провѣрила книги, рахунки, касу, цѣнни паперы и документы обохъ Товариствъ, приняла Рада надзираюча справоздане Дирекції о станѣ и краснѣмъ розвою обохъ Товариствъ до вѣдомости. Опісля рѣшила Рада признати въ дорозѣ ласки вѣдшкодованє Иванови Скрипчукови зъ Угнова [пов. равского] Антонови Колібекови въ Угерцяхъ [пов. Городецкого], Теодорови Дмуховскому зъ Теляжа [пов. сокальского], Аннѣ Свѣстовій зъ Горбкова [пов. сокальского], Павлови Лацкови зъ Мижинця [пов. перемыского], а вѣдмовити вѣдшкодованя Стефанови Лацкови зъ Мижинця [пов. перемыского]. — Вѣдтакъ полагоджено важнѣйшій справы адміністраційній. Мѣжь иншими ухвалено, щобы „Дністеръ“ не бравъ участи въ спільній асекурації предметівъ промыслу австрійского на выставѣ въ Парижи. Наконецъ занменувала Рада урядниками Товариства пп. Осипа Кузьмича, Александра Серончковского и Илька Пака.

Процесъ за галацку Касу щадничу.

Вчера переслухувано дальше знатока Кочиндика. Укладане білянсівъ належить до бухгальтера и вѣнъ одвѣчає за ихъ вѣрність. Инвентарь Касы були фальшивій. Отвиране и ведене конть на чужій имена практикує ся всюды але повинень бути на се документъ, выясняючій, до кого властиво належить таке сфінґоване конто. Однакъ сли отвирано такій конта, якъ се було зъ контами Щепановского, а то для зменшеня его довгу, то директоръ допустивъ ся сими фальшівництва, а такъ само бухгальтеръ, сли се стало ся за его вѣдомостію. Чи о дѣленю конть Щепановского знавъ Вендриховскій, сего Кочиндикъ рѣшучо сказати не може. Розслѣдженє, чи вѣдклады на рахунки бѣжучій є выстатчаючій, не належить до бухгальтера, вѣнъ мігъ тілько въ мѣру почутя честности и вѣдваги достережений недостатки подавати до вѣдомости президента Касы. Що-до конта Крушевского, котре властиво належало до Вендриховского, то Кочиндикъ не уважає сфінґованя имени за фальшоване, тілько маніпуляції, якій зъ симъ контомъ ведено, були вже надужитемъ.

Вѣдтакъ переслухано свѣдківъ въ справѣ здоровля Щепановского. Д-ръ Відманъ, примарь львівского шпиталя, збнає згідно зъ переслуханымъ уже перше д-ромъ Опольскимъ и описує точно его недугу серцеву. Щепановскій, каже, будучи дуже хорымъ въ сѣчни с. р., не мігъ займати ся своими справами фінансово-промысловыми. Подібно збнає и проф. д-ръ Прусъ.

Дальшій свѣдокъ д-ръ Зуберъ, професоръ геольоґіи на львівскімъ університетѣ, розслѣджувавъ терены нафтовій въ Східници въ роцѣ 1877 и доси ними интересує ся. Пібля его обчислена та часть Східниць, що є власностію Вольского и Одживольского, має вартість около сѣмь міліонівъ зр. Вартість и шихъ теренівъ нафтовыхъ тои сполки оцѣнює свѣдокъ на три міліоны, не числячи копалень, котрій доперва зачато експльоатувати, а котрій можуть принести до чотирьох міліоны доходу; до сего ще инвентарь варта міліонъ зр. Д-ръ Зуберъ высказує свою гадку, що повинно утворити ся краєве товариство до ведени сихъ копалень, а оно зможе выплатити зъ доходівъ всѣ довги а ще и забезпечить членамъ высокій дівіденды.

Вѣдтакъ ще збнававъ Медведскій, бувшій секретарь Щепановского. Вѣнъ каже, що Щепановскій въ грудни м. р. и въ сѣчни с. р. бувъ такъ хорый, що не мігъ займати ся справами свого пѣдприемства.

По кількохъ ще фаховыхъ поясненяхъ бухгальтерійныхъ п. Кочиндика розправу перервано.

— —

Нинѣ по переслуханю другого знатока, Крайзера, закінчено поступованє доказове и *предсѣдатель голосивъ питання*: 9 що-до Вендриховского [4 головій и 5 евентуальныхъ], 2 що-до Щепановского, 4що-до Карпинського, и 1 що-до Фурмановои.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **При змінѣ мѣсяця** просимо о вчасне вѣдновленє передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригалуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей пѣсля вызначеныхъ речинцѣвъ.

— **Гарна погода** запанувала вѣдъ кількохъ днѣвъ. Що дня витає насъ голубе небо, на котрімъ не видно хмаръ. Теплій лучѣ сонця нагадують лѣтній днѣ, а не пізну, жовту осѣнь.

— **Загальній зборы товариства „Сѣльскій Господарь“** вѣдбудуть ся дня 10 падолиста с. р. о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ школѣ рільничій *въ Олеську* зъ слѣдуючою програмою: 1) о годинѣ 8½ служба Божа въ церквѣ олеській, 2) отворене зборівъ словомъ вступнымъ, 3) справоздане зъ дѣяльности товариства, 4) вѣдчитъ о садовництвѣ, а сли часъ позволить, и о штучныхъ навозахъ, 5) внесеня членівъ.

Члены уплативши 2 повну вкладку одержать по днѣ щепы и кілька зерновокъ та возьмуть участь въ безплатнімъ льосованю предметівъ, а то: 1-ій и 2-ій льосъ по одному пневи пасѣки, 3-ій на плужокъ до обгортани, 4, 5, 6-ый по 100 кільо каініту, 7-ый и дальшій [о скілько стане фондівъ] на насѣня пашныхъ бураківъ, конюшины и збжа. Щепы и выльосованій предметы треба вѣдобрати *заразъ въ день загальныхъ здорбівъ* чи-то лично, чи черезъ когось другого уповномѣщеного. Нерозібраній щепы и предметы въ день загальныхъ зборівъ припадають на користь товариства.

Повѣдомляє ся такожъ, що выдѣлъ Сѣльского Господаря“ намѣряє спровадити *выключно для членівъ* каінітъ въ цѣнѣ около 1 зр. 20 кр. за 100 кільо loco Ожидівъ и томасину [жужѣ Томаса] въ цѣнѣ около 3 зр. 10 кр. loco Кадлубиска. Тѣ навозы надають ся на грунты торфовій и пѣски, а особливо на сѣножати всякого рода [лишь не на багна!] и дав ся на морґъ що найменше 200 кільо каініту зъ примѣшкою 25—100 кільо томасины, и то аж настануть морозы, а найлучше по снѣгу сѣяти. Пѣдъ бураки и картофлѣ можна давку подвоити. Члены желаючій собѣ тыхъ навозівъ, зволять при замовленю каініту прислати зъ гори грошѣ а при томасинѣ означити скількість найдальше до 10 падолиста на руки о. Александра Лещицкого, пароха въ Олеську. — *о. Тома Лукевичъ* предсѣдатель, *Иванъ Петришинъ* секретарь.

— **Вѣнчанє архики. Стефанія** зъ гр Лонаєвъ вѣдложено — одній кажуть, що на сѣчень, другій, що на май, а одна часопись десь перечула, що нѣбы й зовсѣмъ не вѣдбуде ся.

— **Зъ Вѣдня** пишуть намъ: Поминене посла Барвѣньского при выборѣ до делеґацій було не случайне, але вповнѣ свѣдомымъ дѣломъ кола польского. Фактъ той сильно вразивъ посла Барвѣньского; цѣкаво лише, чи вѣнъ вытягне зъ того консеквенції? — Посолъ Вахіянинъ бувъ на авдієнціи у цѣсаря въ справѣ д-ра Кирила Студиньского. Кажуть, що д-ръ Студиньскій невдовзѣ буде именованый на катедру старославяньщины въ університетѣ львівскімъ.

— **Нова пригода не зелѣзници.** Вчера на станціи Видинівъ межи Снятиномъ а Коломыею зачепила о льокомотиву поѣзду поспѣшного льокомотива поѣзду тягарового при выминаню и въ наслѣдокъ того выскочила зъ шинъ машина и два возы поѣзду тягарового. Обѣ машины ушкоджений. Більшого нещастя не було, тілько три особы зъ служби зелѣзничои легко покалѣчений.

— **Цѣсарску санкцію** дістав проектъ закона ухваленый галицкимъ сеймомъ о дальшихъ выдаткахъ изъ скарбу краєвого и державного на мелі рацій багонъ олеськихъ.

— **Регуляція горѣшного Днѣстра.** На основѣ уповажненя міністерства справъ внутрѣшныхъ зарядивъ выдѣлъ краєвый починъ роботъ коло регуляції горѣшного Днѣстра. Въ жовтни розпочато поки-що роботы земній, а именно робити перекопы на Днѣстрѣ вѣдъ Розвадова до Раделичъ и вѣдъ Тершакова до Монастира, а на Стрыжи, притоцѣ Днѣстра вѣдъ Долубова до Конюшокъ Верховну управу регуляції поручивъ выдѣлъ краєвый старшому инжінерови Ив. Гановичеви, а управителемъ будовы для регуляції Днѣстра именувавъ инжінєръ Денися Горвата, для Стрыжа инжінєра-адъюнкта Володислава Згорлякевича.

— **Огнѣ.** Вѣ второкъ 31-ого жовтня знищивъ огонь *въ Ляцкімъ великімъ* [пов. золочівского] всѣ будынки и взагалѣ цѣле добро до тла 17 господарівъ. Зъ причины надто густо устаелованихъ будинківъ, котрыхъ згоріло 70, та при досыть сильнімъ вѣтрѣ всякій ратунокъ бувъ неможливый, хоть огонь выбухъ въ день передъ полуднемъ. Причиною огню бувъ недоглядъ дѣтей. Шкода загальна надъ 16.000 зр., ледво въ десятій части обезпечена. Якъ все и всюда въ такихъ случаяхъ, такъ и тутъ помочь есть конечною, отже хто бы зъ малосердныхъ людей бувъ ласкавъ причинитись хоть малымъ даткомъ до улекшеня тяжкои недолѣ погорѣльцівъ, збставшихъ безъ даху, одежѣ безъ зерна збжа для себе та стебла пашѣ для худобы, зволить свою жертву надѣслати на адресу: Комітетъ ратунковый для погорѣльцівъ въ Ляцкімъ великімъ, почта Ляцке велике. — Въ четверъ 2-ого с. м. выбухъ въ полудне огонь въ селѣ Долге коло Янова при досыть сильнімъ вѣтрѣ. Хто знає, кілько бы було хатъ пійшло зъ огнемъ, якъ бы не скора помочь, що перервала сильну стрыю огню. До сего причинивъ ся мѣсцевый управитель школы п. Теодоръ Яницкій и зъ двора прибули зразъ до ратунку економъ и сынъ посесора Мангаймъ. Добре прислужилась громадска сикавка, котру справлено заходомъ бувшого начальника громады Стефана Котика. Така сикавка, якъ я точно пересвѣдчивъ ся, дуже потрѣбна и пожиточна річь въ громадѣ; безъ неи и у насъ при такімъ вѣтрѣ було бы згорѣло богато більше хатъ. Справляйте, наши громадяне, сикавки! — Сими днями погорѣвъ *у Винникахъ коло Львова* господарь Стефанъ Брама. Огонь знайшовъ ся якимсь способомъ въ загатѣ хаты и при сильнімъ вѣтрѣ розширивъ ся скоро на всѣ будынки Брамы вѣ збжемъ и другимъ майномъ та на домівство его сусѣда, жида. Мимо сикавокъ фабрики тютюну спопелѣли обѣ загороды, не обезпечений. Отже ще и въ Винникахъ, де є читальня „Просвѣты“, Русины-господарѣ не можуть пізнати хісна зъ асекурованя будынківъ и байдужностію въ сѣй справѣ дають ся руйнувати пожежи! Нехай же тамъ и священникъ и агентъ „Днѣстра“ не перестають накликувати людей, щобы обезпечували всѣ руский господарства и то въ своѣмъ товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“. *Г. В.*

— Въ *Підгородищи* коло Бібрки знищивъ огонь десять загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ добуткомъ. — Въ сусѣднімъ *Звенигородѣ* згоріли також три хаты селяньскій. — Шкода була въ більшій части обезпечена. — Въ ночи 29-ого жовтня згоріло *въ Устрѣкахъ* сорокъ и кілька домівъ жидівскихъ и одинъ христіяньскій, въ котрімъ мѣстила ся антика. Домы зъ выимкою двохъ були деревляній и крытій гонтами. Причиною огню була мабудь неострожність.

— **Дрібній вѣсти.** Вже и селянинъ, покалѣченый зелѣзничимъ поѣздомъ пѣдъ Теребовлею, померъ въ тернопільскімъ шпиталю. — Въ Станиславовѣ завѣсили выплату братя Бандлеры, властителѣ млынівъ; пасивы 130 000 зр.; мѣжь пошкодоваными є и львівскій банкъ гіпотечный. — Намѣстникъ гр. Пінінській выѣхавъ нинѣ на отворене нового староства въ Переворску въ товаристетѣ старосты Залеского; до Львова вертає завтра вечеромъ. — Рада м. Бережанъ ухвалила подарувати гарну площу пѣдъ будову польского „Сокола“; руский товариства на нашій земли не тѣшать ся такою ласкою жидівскопольскихъ радъ мѣскихъ. — Въ Пільзнѣ на Мазурахъ застрѣливъ ся властитель реставрації Фр. Еґлеръ, котрого обпутали такъ науки-лихварѣ, що ажь въ самоубійствѣ шукавъ для себе ратунку. — На рѣцѣ Скальдѣ коло Антверпіи заломавъ ся мѣстъ, при чімъ погибло сѣмнацять людей. — П. Левъ Гузаръ изъ Станислава набувъ на власність більшу посѣлість Микитинцѣ пѣдъ Станиславовомъ.

— **Пригадка.** Ще на початку с. р. розісланъ я посредствомъ печатнѣ Джулиньского въ Перимышли до всѣхъ Отцівъ душпастирівъ въ 3 нашихъ Епархіяхъ франко 2000 примѣрниківъ монхъ „Місійныхъ Наукъ о св. Тайнахъ Покаяніи и Євхаристіи“, за котрій вплынуло до нинѣ у мене 530 переказівъ, отже заледво ½ часть. Около 100 примѣрниківъ звернено сейчасъ retour, не заглянувши навѣть до середины; то дуже сумно! Около 1500 примѣрниківъ не заплаченыхъ позістає ще въ рукахъ Вч. Отцівъ. И тымъ то Вч. Отцямъ пригадую ся днесь зъ просьбою, щобы або належитість 85 кр., якъ найскорше пѣдъ поданою адресою заплатили, або книжку franco менѣ переслати зволили.

Еміліянъ Криницкій парохъ въ Бобятинѣ, п. Тартаківъ.

Наука, штука и література.

— Вѣдбиткомъ изъ Записокъ Наукового Товариства им. Шевченка [именно зъ томівъ XXVII—XXX] выйшла книжка „**Знадоби для пізнаня угорско-руских говорів.** Подав Іван Верхратский. I. ч. Говори з наголосом движним“. [Сторонъ 276 більшои 8-ки]. Цѣна 2 злр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 4 падолиста. Вѣсть, що Россія набула на дорозѣ до Ґібралтару, т. є. въ Цевтѣ пристань вѣдъ Испанію, є безосновна. Въ тій справѣ не було нѣякихъ переговорівъ мѣжь россійскимъ и испаньскимъ правительствомъ.

Прага 4 падолиста. Розрухи, головно антісемітскій въ рѣзныхъ мѣсцевостяхъ провінцій не перестають. Въ послѣднихъ дняхъ прийшло знова до кількохъ арештовань.

Парижъ 4 падолиста Велике вражінє зробила тутъ вѣсть, що міністеръ вѣйны, котрый вѣдкинувъ жаданє Пікарта о выточене ему дисциплінарного слѣдства, казавъ поставити его передъ военный судъ. Розходить ся тутъ о закиды въ справѣ фальшованя petit bleu, и иформованя адвоката Леблюа. Въ ревізіоністичныхъ кругахъ приготовляють зъ тои причины велику кампанію противъ Галіфера.

Лондонъ 4 падолиста. Міністерство повѣдомляє, що комунікацію въ Ледісметъ назадъ привернено.

Барцельона 4 падолиста. Всѣ купцѣ позамыкали склепы на знакъ протесту противъ арештованя тыхъ купцівъ що не хотѣли платити податківъ.

Добре средство домашне. Мови средствами домашними, якій ихъ звычайно ужывае ся яко усмирюючій бѣль и успокоюче натирание при перестудахъ и т. д., займае вытворюване въ лабораторіи Антики Ріхтера въ Празѣ Liniment. Capsici comp. перше мѣсце. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку можь пізнати по звѣстімъ якорѣ.

Надісланє.

Спеціялістъ недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконує хемічно-мікроскопічній розслѣды змѣсту тыхъ органівъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улици Театральній 23 (въ будынку графа Скарбка). 427 1—4

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

у Львовѣ ул. Гетьманьска 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣлівъ, въ котрыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбованє пѣсли найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубівъ безъ болю, при мѣсцевімъ знечуленю або и успленю обтураторы при вадахъ и бракахъ пѣдновѣна вставлюване штучныхъ зубівъ.

Тамъ-же лѣчить ся недуги ясенъ и ямы устнои.

Для провінціи заведено тую выгоду, що надісланій почтою пукненій, зломаній и т. д. зубы штучній репарує и высилає вѣдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный черезъ цѣлый день.

Д-та Л. Вікторъ.

Ателіе дентистично-технічне

ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляє штучній зубы и щоки на способъ американьскій. Одинъ зубъ штучный коштує 1 зр. За добрый выробъ ручить. Кожду репаратуру приймає почтою и вѣдсыла ей того самого дня.

Львовъ, ул. Краківска ч. 1. (рогъ ул. Трибунальскои.) 419 5—10

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі ФАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр
Смажаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіаръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій виноградъ по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитківъ заосмотрена кухня.

79 130—9 **Въ высокимъ поважаненъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пограничіи ринку Галицкого

поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекевиды, барометры, термометры, вѣкій ареометры, пікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся ихъ найскорше и найдешевше. 4517

„NEW-YORK“

ТОВАРИСТВО ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТЄ.

Найстарше въ свѣтѣ мѣжнародне товариство обезпечень на житє.

Заснованє въ р. 1845. Въ Австріи вѣдъ 1876.

Пібля білянсу товариства, **затвердженого державнымъ урядомъ обезпечень** выносила въ р. 1898 54 рокъ адміністраційный **НАДВЫЖКА** (активівъ по надъ пассива) **включно зъ спеціяльными резервами суму понадъ**

186 міліонівъ коронъ.

На астрійскій вѣддѣлъ złożena доси въ пупілярныхъ паперахъ высокому ц. к. міністерству внутрѣшны ъ справъ кавція выносить по-надъ

15 міліонівъ коронъ.

ГЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ

для Австріи:

ВѢДЕНЬ, I. Graben 8 (im Palais der Gesellschaft.) 421

4 3/4 кіло кавы

netto безъ оплаты порта за послѣплатою або за передплатою, гарант. найлѣпшій товаръ.

Африка Мокка, перл.	зр.	3·55
Сантосъ знамен.	„	3·50
Сальвадоръ, зелена знамен.	„	3·97
Цейлонъ синаво-зел. знам.	„	5·25
Золота Ява жовтава, знам.	„	5·10
Перлова знаменита	„	5·10
Араб-Мокка найзнам., аром.	„	5·95

Цѣнникъ и тарифа цловъ gratis.

Ettlinger et Co. Hamburg.

318 9—?

До Всечестного Духовенъства!!

Прочь зъ жидовскою бляґою

Підпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тôлько у своихъ!

Выробы ножôвничій, захвалюваній шумными анонсами фірмъ віденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяц.*

Бритвы англійскій, власній, золінгенъскій и швайцарскій въ великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кождy бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надається до волосa, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченьства [складѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голитеся.] Геннельса въ охоронникамы, цѣна з футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножôвникъ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножôвничій въ моѣй роботни выконяній. 343

Такожь

и на сплаты частинній

безъ пôдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родôвъ диванôвъ, фіранокъ, портіеръ, хôдникôвъ, кашъ, коцôвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вôдѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванôвъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а также много решток хôдникôвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

Отсимъ маю честь повѣдомити Р. Т. Публіку, высоку Шляхту и ц. к. Войсковôсть, що вôдбувши спеціяльній студія на поли техники фотографічнôй за границями краю а въ особенности въ Парижи, обилвъ я въ посѣланю

Заведенє фотоґрафічне

І. ГЕННЕРА

при ул. Академічній ч. 18 у Львовѣ

Заведенє якъ такожь кліше давнѣйшихъ знимокъ, т. є. вôдъ заложеня заведеня аж ь до найновшôй поры, набувъ я на выключну власність упорядкувавши цѣлый запасъ — тому всѣмъ въ можности по цѣнахъ значно зниженыхъ вôдворотно достарчити дальшихъ примѣрникôвъ кождого знимку тутешнього заведеня. Цѣны такъ самыхъ знимкôвъ, якъ и всѣхъ побôльшень — а особливо дальшихъ замовлень зъ давнѣйшихъ знимкôвъ я вôдповѣдно зниживъ.

Зъ повнымъ поважанемъ

Іосифъ Попель

наслѣдникъ и властитель Заведеня арт.-фотографічного

І. Геннера

Львôвъ, ул. Академічна ч. 18

P. S. Заведенє отворене щоденно вôдъ год. 8 рано до 7 вечеромъ, въ недѣлю вôдъ 8 рано до 4 пополудни безъ огляду на погоду.

351 9—10

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбôльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожь диванôвъ, хôдникôвъ портіеръ, фіранокъ, кап- на столы и лôжка и т. п. находить ся въ складѣ диванôвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Пôльги въ сплатахъ, пôсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

1/1 натуральной велічины

Оріґінальній англійскій бритвы зъ найлепшôй діямантовôй стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна въ etui 3/4 вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здôймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лиця пôдчасъ голеня також у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку ако звычайна бритва. Вôстре найделікатнѣйше 3/4 вглублене вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рôздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 898.

2 англ. бритвы одер жавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ прав ы поручаю Вашу фірму найсовѣст йше. Теофиль Глушкевичъ парох ъ въ Мадновѣ.

Прошу прислати ще 5 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовôй стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Заградникъ парохъ въ Куни вичахъ.

Подôбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковôй.

О. Полянъскій, парохъ Юровецъ.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

Патентованій прилады до ѣды.

Англійска марка „Sheffield“. Prima якôсть зъ колодками зъ рога, або кости, вôстря шлюфованій. Вôстря не выпадають анѣ не розховтуються навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожь продае ся по 1/2 тузина пары. D. 54 52—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

СКЛАДЪ и РОБôТНЯ ФУТЕРЪ

Братôвъ Любельскихъ

при ул. Валовôй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свôй свѣжо спровадженый запасъ футеръ въ шкôрахъ, якъ такожь готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрôвъ, зарукавкôвъ, шапокъ, ôбранець и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ Рôвножъ удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаемо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 380 10—15

Цѣнникы даромъ и оплатно.

Хронічну сверблячку всякого рода лишаї,

всякій высыпки нашкôрній

почерв тѣла, рукъ, ногъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями

„Ихтіоль-Саліціль“.

Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла За надсланемъ 4 коронъ высилае его дискретно правъ въ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина) 240 12-?2

Шкôра дорожѣє!

Австрійскій фабриканты обувя змушенй зъ причины подорожѣня шкôры цѣны обувя значно пôднести.

Тôлько выимково

МЕДЛІНҐСКА ФАБРИКА

ОБУВЯ

посѣдаючи великій запасы, есть въ силѣ по досегочасныхъ цѣнахъ и дальше **продавати.**

Запрашае ся Р. Т. Публіку користати зъ нагоды и удавати ся по обуве до одинокôй у Львовѣ

Філіи Медлінґскôи фабрики обувя

тôлько улиця Гетьманьска число 8. 428 1—1

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульований якъ найточнѣйше, зъ патентôвою гарантією

Зінґера ручній вôдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вôдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовлена зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 63—? *Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.*

Товариство задаткове „ДОБРОБЫТЪ“

общество зарег. зъ обмеж порукою **въ САМБОРѢ.**

принимае вкладки щадничій на 5% удѣляе позички гіпотечій, на записы довговій на 7% и вексельній на 8%.

Оденъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товариства противъ лат. прих. костела.

420 1—? **ДИРЕКЦІЯ.**

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для кавтъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôсля довжины и величини каюты якъ и пôсля окорости и комфорту пароходу.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бôль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тôк маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ

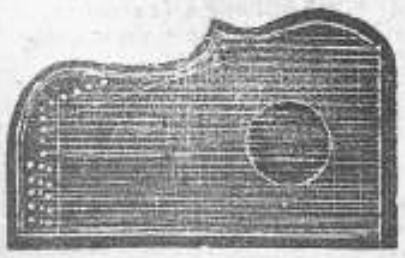
Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 3—37

Катрайнера Кнейпа Солодова Кава.

Мені вона найлѣпше!

Удержуч ся вôдъ иного хвѣть яко найлѣпшій додатокъ до звычайной кавы. **При болѣзнахъ нервовыхъ,** серцевыхъ, жолудковыхъ, безкровю и т. д. поручають **чають** хѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячôвъ родинъ.

Сензаційна новôсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрôй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашій цитры посѣдають **апаратъ** до строєня, пôсля котрого кождый безъ выимки самъ **потрафить строити.** Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручая фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тôлько просто у фірмы безъ посередництва аґентôвъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ институту Ставропіґійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 240. Львовъ, Понедѣлокъ 24 Жовтня (6 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вóльній вóдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вóдъ одного стрóчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числять ся по 15 кр. вóдъ стишка.

Передъ доповняючими выборами.

Дня 8 сего мѣсяця выбирають равскій и лѣсьскій повѣты наслѣдникóвъ двохъ послóвъ [Єнджейовича и Віктора], котрí насильно, отрутою и кулькою выправили себе на другій свѣтъ. Були то представителѣ пануючои кліки в краю и жертвы того матеріяльного краху, якій мусѣвъ зъ неумолимою конечностію навѣстити знану кліку, яко конечный наслѣдокъ ей поступованя. На мѣсце такихъ представителѣвъ народу, що хиба лише шкоду могли принести тому народови, має ся теперь выбрати ихъ наслѣдникóвъ, а мѣсцевій комітеты руский, а вслѣдъ за тымъ „Народна Рада" и краевый комітетъ выборчій поставили кандидатуру въ лѣсьскóмъ повѣтѣ адвоката д-ра *Ивана Струтинського*, а въ равскóмъ повѣтѣ кандидатуру адвоката *д-ра Михайла Короля*.

Передвыборчій часъ въ обохъ повѣтахъ не вызначавъ ся ани численностію зборóвъ, ани голосными вѣчами. Однакъ не хочемо уважати сего знакомъ апатіи... Оба кандидаты добре знани въ своихъ повѣтахъ, выборцѣ не потребують информувати ся про ихъ особы, тому и рухъ выборчій не такъ голосный, якъ то звычайно бувае.

За правлѣня гр. Пінїньского показало ся вже не при однóмъ выборѣ, що надужитя выборчій въ Галичинѣ ще не пережали ся, система баденівска лише змѣнила форму, а суть ей полишила ся яко дорога „narodowa tradycya"...

Въ тóмъ дѣлѣ розказують богато цѣкавого зъ Равщины, якъ тамъ комісарь Лещиньскій переводивъ правыборы!.. Рѣчь не выключена, що баденівщина може „возсіяти" въ цѣлóмъ своѣмъ блеску въ самъ день выборóвъ.

Та якъ бы тамъ и було — обовязкомъ рускихъ выборцѣвъ супротивъ справы народной и супротивъ своей власной чести есть: вóддати якъ одинъ мужъ голосы на рускихъ кандидатóвъ.

Кандидаты поставлений жидівско-польскимъ комітетомъ — то будущі члены бóльшости соймовой, котра въ такимъ цинізмомъ трактує рускій народъ, будуючи Польщу на рускóй земли. Тому-то кождый рускій голосъ вóддany на не свого кандидата покрывъ бы глубокимъ соромомъ того, хто важивъ бы ся на таку зраду!

Маємо надѣю, що рускій выборцѣ обохъ повѣтóвъ дадуть доказъ своей політичной зрѣлости та народной гóдности и вóддадуть голосы свои на тыхъ, на котрыхъ вóддати каже имъ руска ихъ совѣсть!

Не рóвна мѣра.

Злучайно попало ся менѣ въ руки ось таке рѣшене ц. к. староства въ Гусятинѣ:

L. 17.832 Husiatyn 26. czerwca 1899.

Do Wielebnego Urzędu parafialnego obrządku gr. katolickiego w Krzywczy.

Tomasz Tenus obrządku gr. katolickiego urodzony w Woli Krzyweckiej na dniu 4. listopada 1865 z rodziców Dmytra Tenusa i Tetianny córki Iwana i Maryi Łanków obecnie jako tytularny komendant posterunku żandarmeryi w Horodnicy tutejszego powiatu stacyonowany wniósł za pośrednictwem c. k. Starostwa w Przemyślu deklaracyę o *przejściu z religii gr. kat. na religię rzymsko kat.* Powyższą deklaracyą Tomasza Tenusa, którą *c. k. Starostwo do zatwierdzającej wiadomości przyjmuje* — zawiadamia się Wielebny Urząd parafialny po myśli art. 6: ustawy z daia 25. Maja 1868 Dz. u. p. Nr. 49 z tem, iż ta zmiana obrządku jest prawomocną. Kierownik c. k. Starostwa [пóдпись нечитка].

Сего року въ лѣтѣ хотѣвъ перейти на рускій обрядъ зъ латиньского одинъ молодый парóбчакъ зó Стрѣльбичъ. Назвы его не могу подати, бо не знаю, якъ зове ся. Написавъ подане, повѣдомляючи о переходѣ зъ одного обряду на другій и занѣсъ до ц. к. староства въ Старóмъ-мѣстѣ. Якъ тамъ побачили таке письмо, дуже перелякали ся, настало загальне оголомшене. Рада въ раду що робити — рѣшили не протоколувати подання, а на парóбка вóдослали до небóщика комісаря Торского. Его уважали въ старостві найспособнѣйшимъ и въ скрутныхъ справахъ вóнъ все бувъ пóдъ рукою. Зъ роду бувъ вóнъ Русиномъ, нѣ теплымъ нѣ студеным, навѣть учивъ ся въ однóй польскóй гімназіи руском мовы и одного разу оповѣдавъ намъ, якъ тамъ тая наука вóдбувала ся. Зъ сего оповѣдання годить ся запримѣтити бодай таке: „Du Bengel! чому недашь тутки Beistrich?"] И сей панъ комісарь взявъ ся добре до молодця зó Стрѣльбичъ. Сказавъ, що такого письма не вóльно приймати, бо право знае переходъ зъ релігіи чи вѣри на иншу вѣру, але не зъ обряду на обрядъ тои самои вѣры, тому и не вóльно приймати згололошеня такого переходу. Було тамъ ще бóльше такои бесѣды нѣ въ пять нѣ въ девять, бо комісарь нюхтивъ, що парóбчакъ не самъ се робить, але хтось его „пóдбурює", Були люде, що стояли пóдъ дверми и все чули. Вóдтакъ на мѣстѣ зóйшли ся зъ парóбчакомъ и пытали ся: чого комісарь такъ голосно говоривъ и о що розходить ся? Тамъ вóнъ имъ пояснивъ, що вóнъ Русинъ, все йде до своей церкви въ селѣ, бо до костела въ Старóмъ-мѣстѣ ему за далеко та й вóдправы не розумѣе.

Теперь годить розмѣркувати, чи правно поступило собѣ ц. к. староство въ Гусятинѣ. Вóдъ коли Русины злучили ся зъ Римомъ, чи то приняли унію, стали они католиками, такими якъ и Поляки и другій народы, що исповѣдують сю вѣру. Се и днесь не змѣнило ся. Тому межи Русинами и Поляками нема двохъ вѣръ чи релігій, а одна католицка. Покликаный законъ ц к. староствомъ въ Гусятинѣ говорить лишь о переходѣ зъ релігіи на релігію, якъ пр. зъ протестантизму на католицизмъ, але не зъ обряду на обрядъ. Тай само староство пише: „do urzędu obrządku grecko-katolickiego" и пише про Тому Тенуса, що вóнъ належить до обряду грецко-католицкого. Въ сѣмъ выпадку законъ примѣнено цѣлкомъ невгало и неправно, а се ще бóльше ствердже заява комісаря Торского, и то найспособнѣйшого пóсли понимання старомѣскои політичной бюрократіи.

А таки нагій фактъ стоить передъ нами. Чого-жь вóнъ насъ учить? Вывóдъ короткій, а влучный: зъ рускаго обряду на латиньскій вóльно переходити, бо законъ нѣбы позволяе, однакъ той самъ законъ державный не позволяе переходити зъ латиньского на рускій обрядъ. Зъ сего выходить, що у всхóдній Галичинѣ латиньскій обрядъ — то паньска та й польска вѣра, а рускій обрядъ — то хлопска та й руска вѣра. А чия горѣвка на столѣ, того правда на селѣ. Хто маѣ силу, той розказуе, для того и законъ писаный; а Русинъ най все буде паріясомъ въ суспільности! Самъ фактъ, що и Русины суть католиками, нѣчого не значить. Они повинні бути ще Поляками, бо Польща инакше не сповнить свого месіянського пóсланництва а якъ звѣстно, черезъ Польщу мають всѣ народы спастій ся, Такъ бодай учили ихъ месіянськи пророки въ Парижи. Що Русинóвъ нинѣ гнетуть, то вóдъ нихъ утѣкають навѣть титулярній комендanты постерунку жандармерія.

Латиньскій парохъ въ Городници певно вже приняв мѣжь своѣ стадо нову овечку, хотяй конкордія выдана папою Пієм IX. на се не позваляе. Тій bracia-католики все такъ на Римъ покликують ся и нó всѣмъ его рѣшенямъ пóддають ся, а конкордію выданою противъ переходу зъ одного обряду на другій таки не шанують. Цѣкаво бы знати про що оно таке дѣе ся? Та мы знаемо! Тутъ цѣлкомъ не йде о вѣру, о спасене вѣрныхъ, а о помноженє Польщѣ коштомъ рускаго народа. Зъ сего бачимо, що въ Австрії не маѣ рóвной мѣрки для ей народóвъ!

Переглядъ політичный.

По короткóй перервѣ палата послóвъ приступае нинѣ до дальшихъ нарадъ. Зъ огляду на се, вóдбула ся въ суботу довша нарада міністрóвъ. Тóй нарадѣ приписують бóльше значене черезъ те, що президентъ кабінету поѣхавъ въ суботу вечеромъ до Пешту, абы цѣсареви предложити результатъ нарады. Подорожь Кларіого лучать такожь зъ заявою, яку правительство маѣ зложити на нинѣшнóмъ засѣданю палаты при заповѣдженóй дискусіи надъ внесенемъ соціяльныхъ демократóвъ о знесенє §. 14-ого. Свóй побутъ въ Пештѣ Клярі выкористае такожь въ тóй цѣли, абы зъ президентомъ угорского кабінету обговорити угодовій справы, а спеціяльно справу квоты.

N. W. Journal довѣдуе ся, що правительство числить ся зъ принятемъ проекту о знесенє дневникарского стемпля въ обохъ палатахъ рады державной яко зъ фактомъ доконаным. Однакъ въ формальныхъ взглядóвъ стемпель буде ще вставленый въ буджетъ на рóкъ 1900.

Палата панóвъ маѣ зóбрати ся дня 11-ого с. м. въ цѣли выбору спільныхъ делегацій. Пóсля иншои поголовки, найблизше засѣданє палаты панóвъ вóдбуде ся доперва пóзнѣйше, зъ огляду на се, що делегаціи зберуть ся доперва при кóнци с. м. Коли бы за той часъ палата послóвъ полагодила важнѣйше предложенє, примѣромъ правительственный запомоговый проектъ, въ такóмъ случаю вóнъ увóйшовъ бы такожь на порядокъ дневный найблизшого засѣдавя палаты панóвъ.

Деякій дневники правицѣ ще нинѣ промовляють за тымъ, абы правиця вóдмовила кабінетови Кларіого буджетову провізорію. Можна здогадувати ся, що мѣжь органами правицѣ истнуе въ тóй справѣ певне порозумѣнє, бо Czas и Narodni Listy высказують ся тутъ однаково. Органъ краковскихъ станьчикóвъ твердить, що вóдмовленє буджетовои провізорії державѣ цѣлкомъ не по-

---

Зъ соціяльно-демократичнои партіи въ Нѣмеччинѣ.

XI.

(Охорона сельского пролетаріяту).

(Докóнченя.)

Що-до працѣ жѣночои въ услугахъ капіталу, то Кавтскій не находить причины заводити якісь спеціяльній заряджения охоронній. Лише що-до однои формы жѣночои працѣ Кавтскій бажае якихсь реформъ. Въ Нѣмеччинѣ, якъ звѣстно, розвинувъ ся рóдъ вандруючихъ робóтниковъ [Sachsengänger[, що працюють по дворахъ, звычайно коло буракóвъ цукровыхъ. Въ такóмъ товариствѣ робóтникóвъ е звычайно до $^3/_4$ частей дѣвчатъ, а то неразъ 13—14 лѣтныхъ. Робóтники мешкають звычайно разомъ по стайняхъ, стодолахъ, отже выходить зъ того велика деморалізація, котрою жертвою падуть малолѣтній, такъ що неразъ 14-лѣтній дѣвчата вертають вагóтній до батькóвскои хаты. Сему лиху хоче зарадити Кавтскій обмежаючи законодатно участь малолѣтныхъ дѣвчатъ въ такихъ вандруючихъ робóтничихъ валкахъ.

Загально для сельского пролетаріяту було бы важне установленє нормального часу працѣ такъ, якъ въ промыслѣ, однакъ панує переконанє, що то для селянського господарства неможливе, бо тутъ заходять надзвычайній выпадки, що вымагають довшои працѣ. Отже Кавтскій покликує ся на то, що въ промыслѣ такожь заходили такій надзвычайній выпадки, а мимо того удало ся завести стандардовый день працѣ. Впрочóмъ даты статистичній выказують перший початки пробъ въ тóмъ напрямѣ. Въ Нѣмеччинѣ, Конгресовцѣ, Латвѣ показуе ся тенденція до упорядкованя дня працѣ, а се е найлѣпшимъ доказомъ можливости заведеня нормального часу працѣ. Найскорше то можливе у великихъ господарствахъ. Правда, що часъ працѣ въ господарствѣ рóльничóмъ може бути инакшій, якъ въ промыслѣ, — въ зимѣ коротшій, въ лѣтѣ довшій, — але все може бути вóнъ усталеный. Въ малóмъ господарствѣ може вóнъ такожь мати примѣненє, але лишь о стóлько, о скóлько дотыкае робóтъ въ полѣ и въ стодолѣ. До тыхъ робóтъ, що дотыкають домового господарства такъ въ хатѣ, якъ на подвóрю, въ стайни, хлѣвѣ и т. д. годѣ примѣнити сталого часу працѣ; за те тутъ треба забезпечити домовóй службѣ належный ѣй вóдпочинокъ черезъ законодатне заведенє строгого вóдпочинку недѣльного.

Однымъ зъ нещасть робóтника, на котре вóнъ якъ найменше звертае уваги, е лихі мешканя. Робóтникъ старае ся о лѣпшу одѣжь, байдужно ему лишь его тѣсне, вогке мешкане, де спить неразъ десятки людей, дорослыхъ и дѣтей. Шкóдливій вплывы мешканя на здоровѣ не показують ся заразъ, робóтникъ не спостерѣгае ихъ, а тымчасомъ оно вóдбиваесь на его здоровю, на моральности и на почутю стыдливости всѣхъ спільнихъ разомъ въ хатѣ. Поправа на селѣ въ тóмъ напрямѣ тяжка, бо тутъ звычайно сельскій пролетарь [форналь] дóстае нужденну буду у дѣдича. Длятого конечне було бы законодатне управильненє будовы мешкань для робóтникóвъ. Однакъ се коштувало бы дѣдича богато и въ наслѣдокъ того вóнъ волѣвъ бы тримати робóтникóвъ, котрымъ не потребуе дати мешканя. Тій знову мусѣли бы въ такóмъ случаю купувати або наймати хату и огородъ для себе, бо безъ того житя на селѣ неможливе. Але се обмежувало бы свободу переселеня робóтника, було бы средствомъ реакційнымъ, длятого Кавтскій бажавъ бы будованя мешкань для робóтникóвъ на коштъ державный. Вóнъ знае, що таке жадане може сповнити ся лишь въ далекóй будучности; на-разѣ можливе бы було щось подóбного хиба въ Англіи.

Зъ справою мешкань для сельского пролетаріяту звязана справа чиншóвъ за наемъ грунту. Цѣну поля управильняе высота ренты грунтовои, але то лишь тогдѣ, коли господарка на тóмъ полю обчислена е на продукцію товарову. Де ходить о кавалокъ поля для домашнього господарства, тамъ звычайно цѣна йде о много выше по-надъ ренту грунтову. Являе се е жереломъ вызыску для пролетаря сельского, що мусить купувати або наймати собѣ грунтъ. Сли вóнъ поле купуе, то высока цѣна попихае его въ довги, знову же высокій чиншъ приневоляе его працювати по-надъ силу. Отже тутъ такожь треба бы щось зарадити. Въ справѣ купна нема рады, але е при выпаймѣ. Треба тутъ пóйти за примѣромъ Гладстона, що 1881 р. завѣвъ въ Ірляндіи трибуналы для розсуджуваня тыхъ справъ, де чиншъ выпайму переступавъ высоту пересѣчной ренты грунтовои.

XII.

(Охорона хлѣборобства.)

Що-до средствъ, якій мають на цѣли охорону хлѣборобства, то соціяльна демократія ставить и въ тóмъ напрямѣ свою програму, але, розумѣе ся, лишь о стóлько, о скóлько то конечно потрѣбне, бо хлѣборобство яко таке тѣшить ся такожь опѣкою иншихъ партій. Нѣколи однакъ соціяльна демократія не стане пóдпирати такихъ стремлѣнь, якій помогали бы хлѣборобству на рахунокъ прочихъ клясъ суспільности.

Домагания въ справѣ охороны и пóднесеня хлѣборобства е:

1) Знесенє всѣхъ феодальныхъ привілеѣвъ а передовсѣмъ права фідеікомісóвъ паньскихъ и хлопскихъ [Anerbenrecht].

2) Управильненє права пользованя въ той способъ, щобы мужики не терпѣли шкоды на своихъ поляхъ вóдъ дичины зъ паньскихъ лѣсóвъ.

3) Коммасація грунтóвъ, але зъ тымъ застереженемъ, щобъ коштóвъ ей не поносивъ загалъ суспільности.

4) Пóдпиранє меліорацій, осушуваня грунтóвъ, полѣпшенє средствъ комунікаційныхъ, сотворенє дорóгъ водныхъ. Тутъ однакъ Кавтскій каже постучати дуже осторожно и застановляти ся добре, о скóлько то причиняесь для добра загалу, а о скóлько для добра приватныхъ людей. Вóдъ того повинна залежати и участь опѣки державной надъ тыми пóдприемствами.

5) Систематичне а вóдповѣдне цѣли по-

шкодять, бо ей можна остаточно выдати на підставі §. 14-ого. Лише відмовленем тов провізорію зазначено бы въ парляментарный способъ бракъ довѣря польского кола до правительства. За те угорска угода и контингентъ рекрутівъ суть державными конечностями, за которыми коло польске мусить голосувати безъ огляду на свое становиско супротивъ правительства. Czas-ови выстатчило кілька днівъ, абы забути, що въ Австрії роблено вже угорску угоду и установлювано контингентъ рекрутівъ.

На послѣднімъ засѣданю выконуючого комітету правиці була обговорювана справа проекту языкового закона. Зъ огляду на се, що правительственный проектъ має обняти лише Чехію и Моравы, полудневи славяньскі послы зажадали, абы въ языковімъ проектѣ не обмежати ся на Чехію, лише обняти нимъ цѣлу Австрію. Въ тій справѣ повиненъ выйти відповѣдный проектъ відъ парламенту, до чого найлѣпше має надавати ся проектъ повного языкового закона въ редакціи п. Бѣлиньского. Въ выконуючімъ комітетѣ правиці гадки въ тій справѣ суть дуже подѣлені, хоть одна его часть заявила ся за предложенемъ полудневыхъ славянъ.

Вчера зачали ся въ Будапештѣ наради угорскои квотовои депутації. Дня 9-ого с. м. ей члены поѣдуть до Вѣдня, абы тамъ радити спільно зъ австрійскою депутацією. Президентъ кабінету Сель и міністеръ фінансівъ такожь поѣдуть до Вѣдня. Въ угорскихъ правительственныхъ кругахъ думають, що наради обохъ депутацій, хоть и не відразу, будуть увѣнчаній успѣхомъ, и корона не буде змушена означувати квоты.

— —

Онодгы бувъ у Вѣдни сербскій король Александеръ въ переѣздѣ до Мерану. Дневники дуже живо коментують фактъ, що цѣсарь не принявъ его, хоть принявъ пробуваючого рівночасно у Вѣдни грецкого короля. Се мало бы значити, що король Александеръ дістався зъ легка по носѣ, відъ найсильнѣйшого зъ своихъ найблизшихъ сусѣдівъ. До тои справы N. fr. Presse одержала автентичне пояснене: Коли король Александеръ ѣдучи до Мерану задержавъ ся у Вѣдни, прийшло до австрійского двора запытане, коли буде відповѣднѣйшій часъ на зложене візиты австрійскому цѣсаревни: теперь, чи зъ поворотомъ зъ Мерану? Сербскому королеви відповѣли, що цѣсарь пробуває въ Ґеделе, а до Вѣдня пріѣде лише на родинне жалобне богослуженя. Однакъ буде дуже тѣшити ся, коли буде могъ принятн короля вертаючого зъ Мерану. Король Александеръ могъ бы бути зъ такои відповѣди цѣлкомъ вдоволеный, коли бы не фактъ, що того самого дня бувъ у Вѣдни грецкій король, для котрого цѣсарь вернувъ зъ Ґеделе и принявъ у себе. Вѣденьска праса толкує собѣ сесю рѣзницю въ поступованю супротивъ обохъ королівъ такъ, що цѣсарь въ имени Австрії дуже дипльоматично задемонструвавъ противъ послѣднихъ подѣй въ Сербіи.

— —

борюване зарáзъ на худобу, вынагороджуване властителівъ худобы, ели зараза вымагае забити ей.

6) Державне обезпеченє противъ заразы на худобу и противъ граду. Що-до першого, то Кавтскій уважае обезпеченє державне невідповѣднымъ; натомѣсть стоить вінъ за орґанізацією асекурації громадами, котрѣ-бы потімъ лучили ся въ бѣльшій, а навѣть краевій групы. За причину того подае вінъ, що обезпеченє державне не мало бы спроможности контролювати, якъ мужикъ обходить ся зъ худобою, и мужикъ неразъ умысно доводивъ бы до того, що стара худоба гинула бы, а вінъ за грошѣ зъ обезпеченя купувавъ бы собѣ молоду и здорову. А що-до обезпеченя противъ граду, то Кавтскій горячо промовляе за обезпеченемъ державнымъ, яке по части вже зведене въ Баварії и княжествѣ Баденьскімъ.

7) Далѣ Кавтскій промовляе за підпиранемъ економічныхъ стоваришенъ сѣльскихъ, але не черезъ субвенції державній, бо тій ведуть до легкодушного орудуваня фондами стоваришеня, а стають такожь средствомъ політичнои коррупції.

8) Вкінци домагае ся якъ найлѣпшого зорґанізованя рільничихъ школъ и університетівъ, лябораторій, стацій експеріментальныхъ, основуваня взірцевыхъ господарствъ, уряджуваня выставъ и т. д.

Кавтскій самъ каже, що проґрама его для охороны мужицтва е досыть худенька, але за причину того подае се, що вінъ не може класти жадань, на які давъ бы ся злапати мужикъ а котрій въ сути рѣчи для хлѣборобства яко такого були бы шкідливій.

(*Конецъ буде.*)

Въ Туреччині відъ довшого часу стоять на порядку дневнімъ праведній и сфінґованій заговоры противъ держави, атентаты на життя султана и иншій такій страшній рѣчи. Ще не цѣлкомъ затихла справа широкого заговору орґанізованого въ Женевѣ, а вже въ Царгородѣ відкрыто новый „заговоръ“. Теперь вже самъ султанъ мавъ впасти на слѣды сего заговора. Цѣлею сего найновѣйшого заговора було перепесене власти каліфа на певну особу, горячо попирану двома великими державами и цілымъ имъ віддану. Тою особою має бути египетскій кедивъ. Повстане въ Арабіи мало поперти пляны тыхъ, що зорґанізували заговоръ. Якъ бачимо, не росходить ся тутъ о здетронізоване султана, лише о відібране ему власти каліфа. Столиця нового каліфа була бы въ Азії, або въ Африцѣ. Цѣлею тыхъ двохъ державъ, що попирають заговоръ, е введене роздвоєня въ магомеданьскій свѣтъ.

— —

Вѣ второкъ відбудуть ся въ 11 державахъ північної Америки державній выборы, за котрыми вже відъ кількохъ мѣсяцівъ веде ся завзята аґітація. Тій выборы уважають за рідъ пробы выборівъ на президента републики, котрій відбудуть ся въ роцѣ 1900. Проти себе стануть тій самій два кандидаты, що кандидували въ попередныхъ выборахъ: теперѣшный президентъ Мекъ Кінлі и бувшій его контр.-кандидатъ Бріянъ. Оба противники розвинули противъ себе сильну аґітацію и при теперѣшныхъ выборахъ. Бріянъ аґітує за демократами, а Мекъ Кінлі за републиканцями. Въ теперѣшній аґітації ґрають велику ролю питаня, що будуть рѣшати також при выборѣ президента: Імперіалізмъ, справа трустівъ и валюты. Демократична партія выступае дуже остро противъ заборчои політики теперѣшного президента, и въ тій опозиції лежить ей сила. Досвѣдъ зробленый на Кубѣ и Филипінахъ, говорить въ ей користь. На Филипінахъ Американцѣ доси не вайшли дальше, якъ до границь, до котрои сягають кулѣ корабельныхъ арматъ. Въ справѣ трустівъ демократы мають безперечно за собою рацію и публичну опінію. Слабою стороною партіи має бути жадане срібної валюты, відъ котрого Бріянъ не хоче відступити підъ нѣякимъ условемъ.

— —

Дотеперѣшні военні операції въ полудневій Африцѣ выказали высшість стратеґіи Бурівъ надъ способомъ веденя війны Англійцями. Всѣ фаховій військовій критики высказують ся зъ великимъ признанемъ о военній акціи Жубера. Сей цивільный ґенералъ, зъ своимъ цивільнымъ військомъ выконавъ класично стратеґічну засаду найбільшого военного ґенія сего столѣтя Наполеона I.: „окремо маширувати, разомъ бити“, и то въ дуже короткімъ часѣ. Передній віддѣлы Трансвальцівъ и Оранцівъ переступили дня 11-ого жовтня ґірскій проходы на граници, а за ними зъ усѣхъ сторінъ вступили на англійску територію поодинокій віддѣлы Бурівъ. Дня 15. жовтня відбула ся военна нарада Бурівъ, на котрій ухвалено концетричный походъ поодинокихъ віддѣлівъ Бурівъ на центральне становиско Англійцівъ въ Ледісметъ. Изольований доси колюмны Бурівъ звернули въ тую сторону свій маршъ. Перші підъ Ледісметомъ станули Оранцѣ, розтаборили ся и ждали на Трансвальцівъ. Трансвальскій віддѣлы стрѣтили ся по дорозѣ зъ частями англійскои армін. Англійцівъ въ двохъ битвахъ побідили они такъ, що мусѣли утікати передъ Бурами до Ледісметъ и позволили Бурамъ выконати стратеґічный плянъ, полягаючій на концентрації своихъ віддѣлівъ підъ Ледісметъ. Сеся концентрація пішла такъ знаменито, що Ледісметъ окруженo зъ усѣхъ сторінъ и відтято Англійцямъ одрогу до відвороту.

Загальній зборы „Народної Торговлѣ“.

(Конецъ).

Д-ръ Федакъ пояснивъ предложеный білянсъ. Найважнѣйшу позицію стратъ и зисківъ становлять приходы зъ продажи товарівъ, котрій выносять 56.177 зр. 50 кр. Приходы тій повстали зъ продажи товару на суму 455.341 зр. 65 кр. Торгъ бувъ сего року въ порівнаню до попереднього бѣльшій о 55.758 зр. 72 кр. Зъ того набрали крамарѣ товарівъ на суму 104.110 зр. 39 кр. и дістали при томъ опусту на суму 13.978 зр. 17 кр. зъ посередничена и зъ есконту фактуръ заробила Торговля 16.091 зр. 29½ т. е. о 5022 зр. 67 кр. бѣльше. На підвышшене сеи цифри вплынувъ значный рухъ въ спроваджуваню винъ церковныхъ. Дохідъ зъ реальностей у Львовѣ, Тернополи и Сяноцѣ выносить 5940 зр. 38 кр. (о 439 зр 13 кр. бѣльше). Дочисливши иншій доходы сума доходівъ выносить 78.244 зр. 36 кр. Въ рубрицѣ розходівъ становлять найголовнѣйшу позицію кошты адміністрації въ сумѣ 56.019 зр. 71 кр. (о 1.891 зр. 59 кр. бѣльше) Підвышка та відносить ся головно до поправленя платнѣ персоналу. Сума всѣхъ выдатківъ выносила 73.784 зр. 28 кр., такъ що чистый зыскъ выносить 4.460 зр. 08 кр. т. е. майже о 400 зр. бѣльше. Въ активахъ Торговлѣ головною позицією е реальности, бо тій дають вѣрителямъ Товариства найлучшу гарантію. Реальностей посѣдае Торговля три: у Львовѣ, Тернополи и Сяноцѣ. Представляють они вартість 146.610 зр. 19 кр. Підвисти треба, що на будову каменицѣ въ Тернополи, котра теперь по окінченю коштуе 63.165 зр. 65 кр., Торговля не затягнула анѣ крейцара довгу. Запасъ товарівъ выносить теперь 139.400 зр. 66 кр [о 14.528 зр. 76 кр.]. На підвышку причинило ся отвореве нового складу въ Золочевѣ и бѣльше заосмотрене шинкъ. Загальный оборотъ касовый выносивъ 2,082 849 зр. 91½ кр. Дивіденда за сей рікъ 7%.

Въ дискусіи надъ білянсомъ забравъ слово п. Стахевичъ зъ Тернополя и вказавъ на се, що въ білянсѣ віддѣлъ торговельный не відділеный відъ банкового, що въ білянсѣ не выказано податку відъ щадничихъ вкладокъ и не сказано, якъ вкладки обезпечені. Бесѣдникъ въ загалѣ радить старати ся по можности освободитись відъ щадницѣ. — Д-ръ Федакъ пояснивъ заразъ значѣне вкладокъ щадничихъ для Торговлѣ, котра оперує ними при плаченю за товары, бо капіталъ зъ удѣлівъ на се не выстарчае. Сли-бы не було щадницѣ, то Торговля мусѣла бы брати позички въ банкахъ и платити 7 8%, а теперь платить за вкладки щадницѣ 4½%. Платячи готівкою Торговля заробляе на есконтѣ фактуръ и не має залеглыхъ довгівъ за товары.

Д-ръ Лук. Гумецкій питае: чому въ білянсѣ не вказано нѣчого о зіпсованыхъ товарахъ и невыплатныхъ довжникахъ. Бесѣдникъ бажае, щобы Торговля продавала выробы домашного селянъского промыслу.

Проф Грушевскій высказуе бажане, щобы Торговля бѣльше заняла ся краминицями и товарами. — О. Онишкевичъ звертае увагу, що Торговля числить крамарямъ товары за дорого и они йдуть до жидівъ. Також опусты дае Торговля крамарямъ не всюды однакій. — Подібній замѣты відносить о. Петровскій зъ Золочевщины. Каже також, що Торговля не має такихъ товарівъ, якихъ потребують сельскій краминцѣ.

Ос. Марковъ высказавъ бажане, щобы Торговля продавала свои філіи приватнымъ купцямъ а на ихъ мѣсце засновувала магазины для крамарівъ. Сему противлять ся Ґецівъ и д-ръ Гумецкій.

Ол. Барвіньскій жалувавъ ся на якість деякихъ товарівъ въ Торговли.

Д-ръ Левицкій заявивъ въ имени управляючого совѣта и дирекціи, що они розглянуть всѣ відносячі ся замѣты и постарають ся, о скільки можливо, вдоволити всѣ домагання. Зіпсованій товары не вставляють ся въ активы, бо они не представляють нѣякои цѣны. Сумы, котрыхъ годі дістати відъ довжниківъ, відписують ся. Начальники філій присылають справоздання и въ нихъ е все сказано, кільки заплатили довжники. Пробы зъ продажею домашного промыслу вже були, однакъ не удали ся и на многихъ выробахъ того рода Торговля мала страты. Въ складахъ Торговлѣ не може бути великого выбору сукна, килимівъ та иншихъ выробівъ домашнього промыслу, а публика купуе того рода товары тамъ, де е бѣльшій выборъ. Вкладки щадничі мають для Торговлѣ велике значѣне и не е злишні, бо якъ-бы такъ було, то білянсъ выказувавъ бы засібъ готівки, а такого нема. Выходить отже ясно, що вкладки щадничі для Торговлѣ конче потрібні. Для сельскихъ краминиць можна держати товары другорядні, але то лишь на случай, ели-бы всѣ крамарѣ товары свои въ Торговли купували. Въ такімъ случаю можна бы при кождій філіи засновувати магазинъ крамарскихъ товарівъ. Въ самімъ складѣ не можна такихъ товарівъ держати, бо то буда бы замѣшанина товару рівного що-до якости. Жалѣ на маловаженє крамарівъ персоналомъ Торговлѣ розслѣдять управляючій совѣтъ и дирекція та будуть старатись усунути зло. Дехто противить ся куповаю домівъ, але треба взяти підъ увагу, що въ декотрыхъ мѣстахъ тяжко найти льокаль, або чинш за высокій. Впрочімъ на домахъ мають обезпечене вкладки щадничі.

О. Петровскій ще разъ звернувъ увагу, що Торговля легковажить собѣ крамареску справу. — На се дир. Нагірный заявляе, що зъ часомъ все зробить ся, тяжко відъ разу сповнити всѣ бажаня.

А. Хойнацкій відносить, що сс. Служебниці, ведучі кухню львівскои духовної семінарії, купують корінні товары у жидівъ, а такъ само поступають оо Василіяне.

На запытане О. Маркова, відповівъ дир. Нагірный, що сама Торговля не буде держати на складѣ т. зв. блаватныхъ товарівъ для краминиць, але того рода товарнство буде засноване въ найблизшій будучности рускими жѣнками.

На внесене контрольної комісіи аборы приняли справоздане и білянсъ до відомости, на мѣсце выльосованыхъ членівъ управл. совѣта выбрано наново пп. Федака и Бѣчая, а членами контрольної комісіи выбрано пп. Врецьону, П. Огоновского и о. Теминцкого.

Процесъ за галацку Касу щадничу

Въ суботу знатокови Кочиндикови ставивъ питаня прокураторъ, а опісля д-ръ Ашкенази; була то чисто бухгальтерійна дискусія о веденю книгъ, укладѣ білянсівъ и т. п. Д-ръ Ашкенази старавъ ся збивати поглады знатока Кочиндика, а предсѣдатель часто здержувавъ палкого оборонця.

Другій знатокъ банкиръ Оскаръ Крайсеръ доказувавъ, що заходить велика різниця мѣжь бухгальтеромъ купецкимъ а бухгальтеромъ Касы Ощадности. Въ першімъ случаю бухгальтеръ повиненъ слухати свого хлібодавця, а въ Касѣ слухати цѣлои дирекціи [а не одного Зимы!]. Загаломъ знатокъ Крайзеръ годить ся зъ поглядами бухгальтера Кочиндика, що книги Касы въ многихъ напрямахъ пофальшовані. „Грасоване“ Зимы у відділѣ резервы векслевои уважае знатокъ за мальверзацію, а помічь бухгальтера за рааче надужите.

Відтакъ відчитано бѣльше число актівъ, що дотыкали різныхъ справъ Касы.

Передъ замкненемъ розправы прокуратор цофнувъ обжалованє Вендриховского и Щепановского въ напрямѣ §. 199 f), а що-до Карпиньского въ напрямѣ обманьства Пашкевича. Опісля предсѣдатель оголосивъ, що замикае доказове поступоване и зарядивъ відчитане отсихъ пытань для судівъ присяглыхъ:

1) Чи Євг. Вендриховскій винень що въ рр. 1894, 1895, 1896 и 1897, яко начальный бухгальтеръ гал. Касы ощадности у Львовѣ въ порозумѣню зъ Фр. Зимою директоромъ сеи Касы чи-то самъ, чи черезъ третій особы фальшувавъ річній замкненя рахунковій Касы и такимъ підступнымъ дѣланемъ вводивъ въ блудъ урядъ Касы, орґаны ревізійній и надзираючій що-до дѣйсного стану интересівъ Касы, зъ чого Каса або третій особы на майнѣ шкоду понадъ 25 зр. а навѣть по-надъ 300 зр. потерпѣти мусѣли?

2) Чи Євг. Вендриховскій винень, що въ послѣднихъ кількохъ лѣтахъ яко начальный бухгальтеръ Касы въ порозумѣню зъ Зимою чи-то посередно, чи черезъ третій особы фальшувавъ книги и рахунки Касы и такимъ підступнымъ дѣланемъ вводивъ въ блудъ управу Касы, орґаны ревізійній и надзираючій що-до дѣйсного стану интересівъ Касы, зъ чого підсля его намѣру Каса або третій особы шкоду на майнѣ по-надъ 25 зр. а навѣть по-надъ 300 зр. мали понести?

3) [пытане евентуальне на выпадокъ запереченя пытань 1 и 2-го]: Чи Вендриховскій винень, що въ послѣднихъ лѣтахъ позиціи въ книгахъ торговельныхъ зъ розмысломъ въ неправдивый способъ представляв або самъ, або черезъ третій особы?

4) [пытане евентуальне]: Чи Вендриховскій винень, що въ послѣднихъ лѣтахъ, яко начальный бухгальтеръ Касы, фірмы протоколованои, котра попала въ першихъ мѣсяцяхъ 1897 р. въ невыплатність, своею улягностію при веденю торговельныхъ книгъ сеи институціи допомігъ свѣдомо управителеви, т. е. дир. Зимѣ до розмысльного представленя декотрыхъ позицій въ книгахъ торговельныхъ въ неправдивый способъ?

5) [пытане головне]: Чи Вендриховскій винень, що въ р. 1892 у Львовѣ черезъ хитре и підступне представленє, що цѣнній паперы зложені на підкладъ рахунку бѣжучого ч. 630 [Крушевскій] продавъ, а готівку уживъ на часткову сплату довгівъ. Симъ внѣвъ въ блудъ бувшого директора Зиму и наклонивъ его тымъ до выдачѣ собѣ 4½% заставныхъ листівъ товариства кредитового земского номінальної вартости 35.000 зр., зъ чого Каса або третій особы [и т. д.]

6) [пыт. евентуальне на случай запереченя 4 го головного пытання]: Чи Вендриховскій винень, що въ р. 1892 просьбою, фальшивымъ приреченемъ або радою наклонивъ Зиму, що сей повѣрений ему яко директорови Касы на підкладъ рахунку Крушевского заставнѣ листы неправно задержавъ?

7) [пытане евентуальне на выпадокъ запереченя 4 и 5 пыт.]: Чи Вендриховскій винень, що въ р. 1892 у Львовѣ заставнѣ листы товариства кредитового земского на 35.000 зр. повѣрені Зимѣ яко підкладъ бѣжучого рахунку Крушевского и Зимою неправно задержавій, відъ него принявъ?

8) [пытане головне]: Чи Вендриховскій винень, що бухгальтерійнымъ переведенемъ а навѣть вказуванемъ цифрового матеріялу до касовыхъ асвіґнатъ помагавъ зъ розмысломъ до тымъ певнѣйшого довершеня, що Зима підъ підступнымъ позоромъ покрываня позабілянсове стратъ зъ нестягальныхъ векслівъ фондами Касы вводивъ въ блудъ надзираючій орґаны и т. д.

9) [пыт. евент. на случай запереченя пыт. 7]: Чи Вендриховскій винень, що въ рр. 1891 до 1897 порозумівъ ся напередъ зъ Зимою що-до удѣлюваня ему помочи до сповнюваня обманьства въ сей способъ, що Зима підносенній въ тімъ часѣ значні квоты на позабілянсове покрытє нестягальныхъ векслівъ, а сягаючі звыжь 300 зр, неправно задержавъ?

10) [пытане головне]: Чи Стан. Щепановскій винень, що въ послѣднихъ кількохъ рокахъ въ порозумѣню зъ Зимою радою, просьбою або намовою причинивъ ся, що Зима пофальшувавъ книги Касы и такимъ підступнымъ дѣланемъ ввівъ въ блудъ зарядъ Касы, орґаны надзираючій и ревізійній що-до дѣйсного стану Касы, зъ чого Каса або третій особы потерпѣли шкоду надъ 25 и надъ 300 зр.?

11) [пыт. головне]: Чи Щепановскій винень, що зъ кінцемъ 1898 р., коли вже бувъ свѣдомый, що станъ пасивный его майна е высшій відъ стану чинного, не заголосивъ самъ заразъ конкурсу въ судѣ, але затягавъ новій довги, робивъ выплаты и т. п.?

12) [пыт. головне]: Чи Фр. Карпиньскій винень, що въ послѣднихъ лѣтахъ у Львовѣ, въ порозумѣню зъ Зимою, порадою або намовою въ розмысломъ причинивъ ся, що Зима удѣлюванемъ кредиту въ способъ розтратный и марнотратный наразивъ Касу на невыплатність?

13), 14) и 15) [пытаня головній]: Чи Карпиньскій винень, що удѣляючи кредиту въ 1896 Хенціньскому, Домарадскому и Майдінгерови, знане ему прикре и безвыхідне

положенє ихъ въ сей способъ вызыскавъ, що вымовивъ собѣ користи, котрѣ своєю величиною могли причинити ся до руины маєтковои и господарскои беручихъ кредитъ?

16) Чи Марія Стефанія Фурманова винна, що переслухана въ судѣ д. 1 мая 1899 яко свѣдокъ зложила фальшиве свѣдоцтво?

По вѣдчитаню сихъ пытань зажадавъ д-ръ Соляньскій на основѣ §§. 223 и 318 зак. карн. опущеня пытаня 12 що-до Карпиньского, а то зъ причины смерти Зімы.

Ада. д-ръ Лѣсевичъ просивъ о поставленє додаткового пытаня въ напрямѣ §. 2, е) зак. карн. що-до Фурмановои, бо она боронила ся тымъ, що думала, що є обжалованою а не свѣдкомъ. — Д-ръ Ашкеназ и просивъ о выразнѣйшу редакцію 7 пытань. — Трибуналъ по нарадѣ згодивъ ся тѣлько зъ прошенемъ д-ра Ашкеназого, а инши жаданя вѣдкинувъ.

Нынѣ вѣдбувають ся выводы прокуратора.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вѣдновленє передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей пѣсля вызначеныхъ речницѣвъ.

— **Зъ Сокаля.** Заповѣдженый на день 11 н. ст. падолиста загальня зборы товариства „Народный Дѣмъ въ Сокали“ и Фѣлїи Товариства „Просвѣты“ въ Сокали вѣдбудуть ся зъ подаными попередно порядками дневными и въ поданыхъ попередно годинахъ въ сали магістрату — доперва дня 15 н. ст. падолиста, т. є. въ середу. — *Д-ръ Евгенъ Петрушевичъ.*

— **Зъ Товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова“.** Перша наша ремѣсничa Бурса примѣщена въ домѣ при ул. Жулиньского ч. 11 у Львовѣ. Зарядъ закупивъ вѣдповѣдне число лѣжокъ зелѣзныхъ и вырядивъ ихъ комплетно; закуплено такожь потрѣбнѣ и инши уряджења, якъ столы, крѣсла, лямпы и проче. Рада товариства зарядила, що питомцѣ будуть вчити ся релігіи исторіи руской и прочихъ предметовъ. На разъ дѣстало примѣщенє въ Бурсѣ тѣлько пять хлопцѣвъ, зъ котрыхъ три учащають до промысловои школы, а два до роботнѣ у майстрѣвъ. Крѣмъ того примѣстивъ зарядъ товариства одного хлопця у шевця, а одного у столяря, котрѣ дають имъ харчъ и мешканє. Тромъ ученикамъ школы промысловои, котрыхъ належало приймити до Бурсы, але за-для браку фондовъ не принято, призначено по кѣнцю сего пѣвроку школьного мѣсячнѣ запомоги. Бѣднои молодежи, котра шукає примѣщеня въ роботнихъ и школахъ фаховыхъ эголошуе ся до товариства много, однако за-для браку фондовъ годѣ що вдѣяти. Якъ бы таки всѣ наши отцѣ духовнѣ бодай одинъ акафистъ вѣдправити схотѣли на тую цѣль, можна бы кѣлькомъ бѣдакамъ дати кусень хлѣба въ руки. Отже зъ уваги на цѣль, яку поставило собѣ наше товариство, просимо о надсыланє жертвъ бодай по крейцаркови вѣдъ руской душѣ. Грѣшь сей не пропаде, а сторицею колись зверне ся!

— **Зъ Янова коло Львова пишуть намъ:** Знаный нашъ патріотъ Деннисъ Герасимовичъ, ц. к. радникъ суду и начальникъ суду повѣтового въ Яновѣ, перейшовъ по поводу недуги въ сталый станъ спочинку. Маючому невдовзѣ одстутити Янѣвъ, приготовили урядники суду въ Яновѣ сердечну овацію. Въ хорошо декорованѣй комнатѣ начальництва суду зѣбрали ся дня 28. жовтня урядники суду, рада громадска мѣсточка Янова, депутаціи всѣхъ громадъ належачихъ до суду повѣтового въ Яновѣ, доохрестнѣ священники и цѣла интеліґенція зъ Янова. Прабувшого п. совѣтника повитавъ секретарь судовый п. Р. Дмоховскій и въ прекраснѣй по руски а въ части и по польски выголошенѣй бесѣдѣ попращавъ именемъ суду п. радника яко того, котрый черезъ 12 лѣтъ проводивъ тутешному судова, бувъ вабрцевымъ судьею, въ урядованю не знавъ рѣзницѣ стану анѣ народности а для пѣдвладныхъ бувъ правдивымъ приятелемъ и сердечнымъ товаришемъ. По промовахъ д-ра Візельберґа, бурмістра Янова, о. Стрѣльбицкого парохa зъ Великого Поля и В. Кріля начальника зъ громады Лозины, подякувавъ п. радникъ Герасимовичъ, зворушеный, за слова узнаня, при чѣмъ пѣднѣсъ, що по 33-лѣтнѣй службѣ судовѣй уступае зъ спокѣйною совѣстію, що пѣсля силъ старавъ ся все обовязки свого уряду якъ найточнѣйше сповняти и що въ своѣмъ урядованю нѣколи нѣкому кривды не зробивъ. Урядники суду въ Яновѣ закупили зъ власныхъ фондовъ портретъ п. радника Герасимовича, котрый помѣщенъ въ комнатѣ начальництва суду въ Яновѣ. — Ω.

— **Вечерницѣ зъ танцями** уряджують тов. „Руска Бесѣда“ и „Клюбъ Русинокъ“ въ суботу 11 с. м. Чистый дохѣдъ призначеный на запомогове товариство „Русланъ“, що опѣкуе ся убогою молодежію школьною. Оба товариства докладають всякихъ старань, абы вечерницѣ выпали якъ найлѣпше, а руска публика чей радо явить ся зъ уваги на хосенну цѣль сей забавы. — *Комітетъ.*

— **За що терпить нашъ народъ?** Въ половинѣ вересня с. р. доносили мы, що въ цвѣтни с. р. арештовано и вѣдставлено до суду въ Олеську, золочѣвского повѣта, одного учителя, котрый довшій часъ допускавъ ся зъ своими ученицями кары годныхъ вчинкѣвъ. На другій день пущено справдѣ его на волю, однакожъ зъ першу судъ олеській а опѣсля золочѣвскій провадивъ зъ нимъ черезъ кѣлька мѣсяцѣвъ слѣдство, часами въ судовѣмъ будынку, часами въ селѣ. Справа тота набрала въ цѣлѣй околицы великого розголосу а въ самѣмъ селѣ выкликала величезну соблазнь и недовѣре до педагоґічныхъ способностій учителя. Якъ зъ одной стороны належить чудувати ся, що шкѣльній власти, помимо жалобы родичѣвъ, лишили того пана и пѣсля вакацій на тѣй самѣй посадѣ, такъ зъ другои стороны не можна брати за зле многимъ родичамъ, що они перестали свои дѣвчата до школы посылати. Рѣчь ясна, що они до сего чули ся вповнѣ оправдаными, бережучи моральность своихъ дѣтей. За се наложила окружна Рада шкѣльня на згаданыхъ родичѣвъ дѣймаючій кары грошевѣ по 4 корони. Отже така то у насъ справедливость шкѣльныхъ властей! Не досыть, що они въ жалобы покривдженыхъ родичѣвъ зовсѣмъ не вглянули, але ще караютъ ихъ за бережене невинности своихъ доньокъ! Чи такимъ поступованемъ прихилить ся народъ до школы и просвѣты? Крайна вже пора, щобы краева Рада зробила сѣй справѣ конець, бо-жь годѣ довше ждати, щобы бѣдни люде невинно терпѣли.

— **Авансъ професорѣвъ середныхъ школъ.** Polit. Correspondenz доносить, що въ міністерствѣ скарбу вже покѣнчено роботу въ справѣ посуненя професорѣвъ школъ середныхъ, яке на сей рѣкъ прислугуе имъ по мысли нового закону о платняхъ зъ д. 19 вересня 1898. И такъ посунено до VI. ранґи 57 директорѣвъ, при чѣмъ уважано по части на найбѣльше число лѣтъ служѣы, по части на особливѣ заслуги учительскій; до VIII. ранґи перенесено 578 професорѣвъ. Въ тыхъ числахъ мѣстять ся, розумѣе ся, професоры всѣхъ краѣвъ австрійскои половины монархіи.

— **Вѣдъ п. Ан. Вахнянина** одержуемо отсе письмо: Въ ч. 289 „Дѣла“ зъ 4 падолиста поданѣ въ „Новинкахъ“ пѣдъ заг. „Зъ Вѣдня пишуть намъ“ вѣсть, мовь-бы я бувъ на авдіенціи у цѣсаря въ справѣ д-ра Кирила Студиньского. Вѣсть ся взята просто зъ воздуха, позаякъ я вѣдъ двохъ повныхъ лѣтъ не бувъ на авдіенціи у цѣсаря. — *Анатоль Вахнянинъ.*

— **Значна крадѣжь на львѣвскѣй почтѣ.** Вчера о год. 4 зрана згинувъ зъ амбулянсового воза, що ишовъ зъ головного дворця зелѣзницѣ на головну почту, мѣшокъ, въ котрѣмъ було 4.588 зр., и другій мѣшокъ зъ рекомендоваными листами. Крадѣжи тои доконано имовѣрно на ул. Льва Сапѣги, а то незвычайно смѣло.

Почтовый вѣзъ замыкає ся дверцями зъ заду. На козлѣ пѣдъ будою сидить вѣзникъ, а обѣчь него возный чи то, лѣпше казати, нижшій урядникъ, котрый на дворци принимае вѣдъ тамошного уряду почтового листы, переказы и пакунки и передае те все опѣсля на головнѣмъ урядѣ почтовѣмъ. Ключь вѣдъ дверей воза не находить ся въ рукахъ того нижшого урядника, вѣнъ лише принимае всѣ пересылки, вкладае ихъ до воза и потверджуе, хо ихъ вѣдѣбравъ. А замыкае дверѣ на ключь урядникъ почтовый зъ дворця и задержуе ключь у себе. На головнѣй почтѣ отвираe вѣнъ урядникъ другимъ ключемъ. Отже коли вчера згаданый и початку вѣзъ приѣхавъ на головну почту, побачивъ возный зъ переляку, що дверѣ воза були вѣдчинены и браку кѣлькохъ пакунковъ. Зразъ повѣдомлено телефономъ урядъ почтовый на дворци, а опѣсля стали люде зъ дворця и зъ головной почты глядати въ лѣхтарнями погубленыхъ рѣчей. И справдѣ на ул. Льва Сапѣги найдено кѣлька пакункѣвъ зъ листами звычайными и рекомендоваными, але мѣшка зъ грѣшми и другого мѣшка зъ рекомендоваными листами не найдено. Въ першѣй хвили приходило на гадку, що певно той урядникъ, що выправлявъ вѣзъ зъ дворця, не замкнувъ его якъ слѣдъ; однако дальшій розслѣды выказали, що тутъ зайшовъ выпадокъ обдуманого рабунку.

Ото о год. 11½ тои самои ночи вертавъ почтовый возный чи то нижшій урядникъ Іосифъ Цыганюкъ зъ дворця зелѣзницѣ зъ амбулянсомъ до мѣста. Коло зелѣзничихъ магазинѣвъ спостерѣгъ вѣнъ, що хтось выскочивъ зъ заду на вѣзъ, одже казавъ вѣзъ затримати и зѣскочивъ зъ козла, але въ тѣй самѣй хвили зѣскочивъ зъ воза и той незнакомый чоловѣкъ. На пытанє, чого хотѣвъ на возѣ, вѣдповѣвъ цѣлкомъ притомно, що вѣнъ на вѣзъ не выскакувавъ, а тѣлько переходивъ зъ одной стороны улицѣ на другу. Цыганюкъ описуе того незнакомого: мавъ русе волосе, бувъ середного зросту, сильно збудованый, повного лица; мавъ на собѣ темный сурдутъ и твердый чорный капелюхъ. Отже здае ся, що рабунокъ бувъ напередъ обдуманый, а тѣлько не удавъ ся за першимъ разомъ. Поліція слѣдить за незнакомымъ винуватцемъ.

— **Огнѣ.** Дня 30. жовтня о 9. годинѣ вечеромъ почавъ горѣти въ Мшанци старомѣского повѣта домъ жида Ханма Вольфа, а вѣдъ него имили ся ще три хижѣ тутешныхъ газдѣвъ Луця Сисиного Крайникового, Василя Вовканича Гарцьового и Никифора Петричковича Сагодника [его отець бувъ въ Подолю, а коли вернувъ, бесѣдувавъ на буковиньскій ладъ „сѣгодне“, а се тутешнымъ людемъ не злюбило ся и назвали его Сагодникъ]. У жида згорѣла хижа и комора, а стайня лишила ся, у газдѣвъ згорѣла всѣ будынки и вся сегорѣчна паша, у декого навѣть бульба, бо ще не спрятали до ямъ; ту недавно довезли збѣже, а бульбу ще й теперь копають. Выратували лишь худобу, де-що одежи та знарядовъ газдѣвскихъ. У жида згорѣло досыть дробу и крамничный товаръ; вѣнъ мавъ трафіку, продававъ сѣль, нафту и всяку всячину и мавъ не злый дохѣдъ. Яка була притока огню, не можна знати. Того дня бувъ на Луки въ Лютовискахъ роковый торговый день. Якѣсь жиды ажь зъ Самбора вертали зъ Лютовискъ и у Ханма впросили ся на нѣч. Було имъ щось зъ вѣсѣмь. Они спували ся все то то на дворъ то зъ двору и може котрый пустивъ огонь зъ цыґара. А може и самъ Ханмъ якъ запаливъ? Державъ нафту въ шопѣ зъ-заду хаты въ Имѣ, а тамъ повно соломы наклавъ, мѣгъ давати кому нафту вечеромъ и пустити якій недогарокъ. А може хто и пѣдпаливъ. Зъ погорѣльцѣвъ нѣхто не обезпечавъ ся. Щасте, що того дня сильный вѣтеръ нѣсъ поломѣнь въ чисте поле, а то було бы пѣшло пѣвъ села зъ дымомъ. Зъ уваги, що весь присѣвокъ згорѣвъ, можна числити шкоду на 3000 зр. — Того самого дня бувъ огонь такожь въ Журавинѣ выше мѣсточка Лютовискъ.

— **Зъ Тернополя пишуть намъ:** Дня 1 падолиста вертавъ я вечѣрнымъ поѣздомъ зъ Копичинець. Наразъ мѣжь стаціями Прошова а Березовица щось пѣдъ поѣздомъ затрѣщало. Здержано поѣздъ въ тѣй хвили, подорожній зъ вагонѣвъ повыскакували и при лѣхтарняхъ кондукторскихъ представивъ ся о кѣлькадесять крокѣвъ за поѣздомъ очамъ страшный видъ: Женщина-селянка на казалки розбрвана, мужчина, здаеть ся ей мужь лежить на боцѣ зъ розбитою головою, але ще дыхае, помѣжь ними задъ воза цѣлкомъ розтрѣсканый, а конѣ здаеть ся зъ передомъ утѣкли. Лучило ся се на шляху Тернопѣль Копичинцѣ, де нема анѣ одной рампы. Люде просять Бога, щобы якъ найскорше машина якого коня вѣйскового такъ само забила, бо тогдѣ доперва небезпѣдставно сподѣваютъ ся, що будуть запроваджены рампы... Раненого чоловѣка привезено тымъ самымъ поѣздомъ до Тернополя и вѣддано до шпиталя, де зразъ померъ.

— **Зелѣзница зѣ Стрыя до Ходорова** буде отворена въ грудни с. р. На тѣмъ шляху будуть слѣдуючій стаціи: Стрый, Ходовичѣ, Гнѣздичѣвъ, Кохавина, Жидачѣвъ и Ходорѣвъ, а въ Верчанахъ буде лишь перестанокъ.

— **Самоубійство.** Въ пасажи Гавсмана выскочивъ вчера вѣкномъ зъ III. поверха Бол. Сроминьскій, бувшій завѣдатель дѣбръ, мабуть въ приступѣ божевѣльства. Поготовѣ ратункове вѣдвезло нещастного до шпиталя, де вѣнъ о 5 годинѣ вечеромъ скѣнчивъ житє въ наслѣдокъ ушкодженя чашки.

— **Дрѣбни вѣсти.** Выдѣлъ Руской Бесѣды въ Тернополи устроює д. 16 с. м. у власномъ льокали при ул. Третього Мая вечерокъ въ танцями. [Стрѣй вечерковый; початокъ о 8 год. веч.; вступъ вѣдъ особы 1 зр., вѣдъ родины зъ 3 особъ 2 зр.] Віцепрезідентъ намѣстництва Лідль вернувъ зъ довшои вѣдпустки и обнявъ урядованє. — Вчера вѣдбуло ся торжественне отворенє загальныхъ курсѣвъ університетскихъ; проф. д-ръ Л. Цвѣклиньскій выголосивъ вступне слово, а д-ръ Вікт. Веръ мавъ выкладъ: „О удѣлюваню помочи въ наглыхъ выпадкахъ“.

Наука, штука и література.

— **Народно-рускій театръ въ Коломыи.** Дня 31 жовтня вѣдограно тутъ „*Бабы*“, комедію въ 4 дѣяхъ Жигмонта Пшибыльского и Клима Юношѣ въ перекладѣ Т. Ґембицкого. Та комедія выглядае такъ, наче-бы була написана нарокомъ для тои частины львѣвскои публики, що любуе ся въ легкихъ штукахъ, безъ глубшои думки, переповненыхъ двозначными слѣвцями й зворотами и карикатурною пересадою въ зображуваню суперечностій типѣвъ и житевыхъ подѣй. Акція жива и высше наведенѣй прекметы або радше хибы тои штуки становлять притягаючу силу для публики, що шукае розрывокъ, и тому „Бабы“ такъ часто грають на львѣвскѣй сценѣ, тому они подобали ся и тутъ, хочь майже кождый мусить вѣдмовити тѣй штуцѣ стѣйности. Перекладъ доволѣ добрый, хочь декуды чули мы такій архаизмы, якъ „откровеннѣбегъ“ [= щирѣсть] и зворотъ польскій. На чистоту мовы въ перекладахъ годить ся звертати особливу стараннѣсть, щобы мы не чули пр. такихъ выразѣвъ, якъ „пецъ“ [въ одній зъ оперетокъ].

„Бабы“ вѣдограно добре. Не знаю лише, чи въ интенціи автора було выводити на сцену такій карикатурній типы провінціялокъ, якихъ вже давно въ Галичинѣ нема. Тожь я гадаю, що панѣ Осиповичева и Полѣщукова, панны Малевичѣвна и Кравчукѣвна [провінціяльна панѣ зъ трома доньками] були схарактеризованій пересадно, а ловленє паннами кавалера-женниха вѣдбувало ся вже надто грубо. Деякій панове зъявили ся на баль въ ясныхъ пантальонахъ. Зовсѣмъ доброю була гра панѣ Гембицкои, панны Бучманѣвнои, панѣ Рубчаковои и панны Гембицкои. П. Стадникъ робить чимъ-разъ лѣпшій поступы. П. Полѣщукъ [дѣдичъ] и п. Ольшаньскій [арендарь] були бы вдоволили найвыбагливѣйшихъ. Панѣ Стечиньска вѣдограла ролю ключницѣ луже удачно.

Менше вдоволила насъ выстава историчной драмы. Тобилевича [Карпенка-Карого] „*Сербинъ*“. Сама штука, хочь не безъ слабыхъ сторѣнъ, є мѣжь нашими историчными драмами одною зъ лѣпшихъ и заслугуе на далеко стараннѣйше перестудіованє и вѣдгранє, нѣжь се стало ся въ четверъ. Зъ выимкою одного п. Стадника [Сербинъ], що бувъ режісеромъ сеи штуки, майже всѣ панове артисты улегковажили собѣ сю штуку. Справдѣ не знати, яка тому причина. Чей-же годѣ вѣрити, щобы такій рутинованій артисты, якъ п. Ольшаньскій и Полѣщукъ не змогли бути добрыми постатями историчными, навѣть тогдѣ, коли й не чують замилуваня до якои штуки. Тажь се наше рѣдне, ближше намъ, нѣжь всяка чуженица! Постати полковника [Полѣщукъ] и козака [Ольшаньскій] були зовсѣмъ не лицарскій, не згадуючи вже про статистѣвъ. Татаринъ бувъ зле схарактеризованый. Середъ гры самій найкрасшій патріотичній окличи переходили неслѣдно, а трагічній ситуаціи [прим. ложна вѣсть про смерть полковника, удѣлена его судженѣй, Мартѣ] вѣдограно безъ чутя. Панѣ Ґембицкѣй треба признати, що зробила все, що було въ силѣ ей таланту и доброи волѣ, тожь є надѣя, що нашъ театръ буде вже небавомъ мати въ нѣй добру артистку. Панна Бучманѣвна вѣдограла шинкарку дуже вѣрно.

До выставъ историчныхъ не маe нашъ театръ приличныхъ строѣвъ. Особливо мужескій строѣ выглядають дуже нужденно. Коли жь возьме ся на увагу, що вандруючій театръ середъ нашихъ обставинъ не то выскѣвъ мати не може, але часто зъ недоборами бороти ся мусить, то о справленю новыхъ строѣвъ мовы бути не може, доки Соймъ не згодить ся на пѣднесенє щорѣчнои пѣдмоги бодай до высоты 12–15 тысячъ. На таку пѣдмогу сеся наша одинока въ тѣмъ родѣ институція заслугуе въ виду ей чимъ-разъ красшого розвою и за-для удержаня при нѣй добрыхъ силъ артистичныхъ, котрѣ тримають ся доси трупы не за-для тои мінімальнои платнѣ, яку побираютъ, але чи-то зъ замилуваня до штуки, чи зъ патріотизму. Коли вже мова про се, такъ нехай менѣ вѣльно буде до молодыхъ артистѣвъ одно слѣвце сказати: Бѣльшѣсть провінціяльныхъ справоздавцѣвъ театральныхъ [якъ отъ и тутъ редакторъ Gazet'y kołomyjsk'oи] розплываютъ ся звычайно похвалами [чи зъ куртоазіи чи „щобы не наразити ся“] для всѣхъ артистѣвъ безъ выимки. Такими похвалами не повинній они упоюватись, але працювати надъ своимъ образованемъ, такъ для власного интересу, якъ и для добра народнои институціи. — *О. Макарушка.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Чернѣвцѣ 6 падолиста. О мандатъ до рады державнои по Волынѣ старають ся сеймовій послы д-ръ Стоцкій и Василько.

Вѣдень 6 падолиста Словѣньскій посолъ до рады державнои и горицкого сойму гр. Альфредъ Коронїні зложивъ мандатъ.

Прага 6 падолиста. Зъ Полічка доносять, що онодгы вѣдбули ся тамъ бѣльшѣ демонстрацій. Контрольнѣ зборы мусѣли бути вѣдкликаній. Доперва, коли зареквірировано вѣйско, контрольнѣ зборы вѣдбули ся спокѣйно. До Лѣдечь и Яроміра такожь спроваджено вѣйско.

Будапештъ 6 падолиста. Въ найближшихъ дняхъ прибуде тутъ Голуховскій, абы зъ угорскимъ правительствомъ порозумѣти ся въ справѣ скликаня делеґацій, котрѣ мають збѣбрати ся дня 28 с. м. Угорска квотова депутація выбрала одноголосно Кольомана Тішу своимъ президентомъ. Передъ мешканемъ Селя вѣдбула ся вчера демонстрація студентѣвъ.

Парижъ 6 падолиста. Ґенеральный прокураторъ покликавъ на розправу передъ державнымъ трибуналомъ 50 свѣдкѣвъ, обжалованій 150. Процесъ потревае довше, якъ зразу здавало ся. Засудъ буде оголошеный при кѣнци с. м.

Лондонъ 6 падолиста. На пѣдставѣ проклямаціи королевои покликано до служѣы на день 20-ого с. м. 35 новыхъ баталіонѣвъ.

Петербургъ 6 падолиста. Бувшій ординансовый офіцеръ въ россійскѣмъ міністерствѣ вѣйны, Гонецкій, въ товариствѣ одного россійского пенсіонованого офіцера кѣнноты ѣде до Трансвалю, де намѣрне обняти команду надъ одныма вѣддѣломъ Бурѣвъ.

Надѣслане.

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛЛІЕНЪ

банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (I.)

Ц. к. уприв. галицкійный акцій

Банкъ ґіпотечный

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до перехованя цѣнній папиры и удѣляе ба нихъ задатки.

Окрѣмъ того заведено на взѣръ загранычныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковѣ

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рѣчно, депозитарь одержуе въ сталевѣй панцирнѣй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важній документы.

Въ тѣмъ напрямѣ ґіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучѣ заряджења

Приписы зѣдносячѣ ся до того рода депозитѣвъ можна одержати безплатно въ депозитовѣмъ вѣддѣлѣ. 874 [2]

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Фотикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного ма складъ

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокля, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣжній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райскайфы, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджена двадцяти електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4617

Пѣвець церковный

въ Добрянахъ Михаилъ Тарнавскій, уродженый 1880 року въ Добрянахъ, не маѣ мѣсця дика, подае ся на деканатъ Щирецкій. 417 3—3

Недуги секретнй шкѣрнй

и застарѣлй матичнй, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадныхъ недуги жѣночихъ лѣчитъ Д ръ ФРІШЬ.
Ул. Казимировска ч. 3, II. поверхъ.
429 1—2

Женщина обзнакомлена въ господарствомъ домовымъ глядае посады у старшой особы. Ласкавй зголошенья пѣдъ: А. М. Самборъ poste restante. 425 2—3

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашой фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анѣ пехатникѣвъ не высылаемо. 2 41—52

!!! ОКАЗІЯ !!!

По причинѣ користного случайного закупна одной партіи

КАВЫ

дуже доброн первостепеннои, 4½ кільогр. нетто зъ оплатою почтовою, о скѣлько стане запасу,

за 8 зр. 50 кр. высилае на замовлене

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ у Львовѣ.

!! ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАГОДЫ !! 415 1—?

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

Братовъ Любельскихъ

при ул. Валовой ч. 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свой свѣжо опровадженый запасъ футеръ въ шкѣрахъ, якъ такожъ готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣровъ, зарукавковъ, шапокъ, баранцъ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рѣвножъ удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаемо по можливо найнижшихъ цѣнахъ. 880 11—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Барханы кольоровй и бѣлй въ великомъ выборѣ

поручае найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІСНСЪ

Торговля полотенъ, шіфоновъ и столового бѣля

Львовъ, площа Маріацка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробы оплатно. 376 11—12

Лишь тогдѣ правдивый, если трикрапка фляшцина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опакованю)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядныма повагами медичныма и за-дня своєи легкои стравности порученый такожъ дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, имевно грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня соковъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 895 1—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

Цѣс. корол. упривил.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на малинки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 98—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Конерника ч. 9.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВЙ

(давнѣйше Маріацельскій капле жолудковй)

приспособлений въ антицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчнице зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковй часто бувають фальшованй. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивй всякй фабрикаты, котрй не заосмотрений тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady**. 313 5—24

Капле жолудковй антикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій капле жолудковй)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марки охоронной]. Пѣдъ маркою охоронною муснть находитись стоячи пооѣчь пѣдпись *C. Brady*

Складовй часть поданй.

Капле жолудковй правдивй можна набути у всѣхъ антикахъ.

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботы артистично бронзовничя

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнй зъ срѣбла, бронзу, инъского срѣбла, мѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашъ, дарогранительницъ, хрестовъ, монстранцій, пушекъ на св. олей, дароносницъ, кадильницъ, паданицъ, патрицъ для брацтвъ, дѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовй и скляннй, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутй предметы приймае до справленя и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 11—20

Рѣвножъ выконуе гальванізоване всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣренй.

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власность почестно знавый вѣдъ многихъ лѣтъ

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

по бл. п. Чапчиньскомъ

котрый провадити дальше буду пѣдъ фірмою

М. А. Августинъ

при ул. Театральной ч. 7 (напротивъ головного входу до костела катедрального).

Футра полишеній до переховання черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскомъ обнявъ я зъ масы конкурсовой и выдаю ихъ за показанемъ дазныхъ цертіфікатовъ.

Заосмотривши свой магазинъ въ обылный запасъ футеръ и матерій на верхи, старати ся буду чести ю працею заєднати собѣ взгляды и довѣре Поваж. Р. Т. Публики, котрой поручаю ся.

Зъ глубокимъ поважанемъ **М. А. Августинъ** бувшій довголѣтный диспонентъ бл. п. П. Чапчиньского.

350 Цѣнники на жадане даромъ. 4—4

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождой мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папероѣвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: **LUDWIG GESTERREICHER**, VIII Deutsch-gasse 8, **BUDAPEST**. 206 1—10

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5.

839 12—45

Новость! Прочь зъ магнѣтками Машинки до нищеня магнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ АЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

! Важне повѣдомлене !

Позаякъ таній кавы невдовзѣ значно подорожѣють, поручаю **купувати мою каву спеціяльно знамениту**, що рѣвняе ся въ доброты и смаку найлѣпшимъ гатункамъ, **за ½ кільогр. 65 кр.**, поки запасъ старчить — только

въ торговли Леонарда Солецкого

у Львовѣ ул. Баторого ч. 2.

На провінцію выконую 5-кільовй посылки вѣдворотно и оплатно до всѣхъ мѣсценостій. 422 4—6

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9 зр. 20 кр.**, **10 зр. 20 кр.**, **10 зр. 70 кр.** и **11 зр. 20 кр.**

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по **3 зр.**; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 103—?

Медаль золотый | МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ | **Медаль срѣбный**

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свой богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокй шкѣры а взразъ и матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ. — Цѣнники на жадане franco. 462 4—6

Артистично-ритовничє заведенє

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Синєтуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіжъ металевй и кавчуковй, гербы, монограмы, стампільнй марки, станцы, таблицѣ литй и граверованй и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 221 41—52

Зоольоґія

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 30 цент. в. ав.

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Здадив Іван Верхратский. Вид. в 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінеральоґія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ руского ботаничного термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора, професора руской гімназиі зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірник зоольоґії і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. зоольоґії або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральоґії, або двох пр. Спису) порто оплачує автор.

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

вѣдля часу середно-европейского (вѣнкѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.)

посл. приходить о	особ. приходить о	До Львова	посл. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	Зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Кововы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/8
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9 —	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомєчу
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислав.		9·53	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/8 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/8.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
1·50		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/8 недѣлѣ и свят.
2·20		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гуситина, Березнеге
2·35		„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·15	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/8
	5·40	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/8.
	5·55			3·20	„ Зимноводы 7/8 „ 10/8.
				3·25	„ Бруховичъ „ 7/8 „
				5·25	„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вѣдъ 15/8 до 15/8
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8 въ будни дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 16/8 до 30/8 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/8 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 16/8 до 15/9.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 15/8 що день		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Лабазена		7·47	„ Янова 1/10 до 30/8 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8.		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 16/8 до 30/8
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ 1/8 „ 15/8 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гуситина, Радовець
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Брод Коничинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Инонича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаціине ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропиґійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 241. Львовъ, Середа 26 Жовтня (8 Падолиста) 1899. Рочникъ

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережено. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Ноодиноке число коштує 5 кр. а. в.

Оголошеня выкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші документа приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

У Львовѣ дня 8 н. ст. падолиста 1899.

Австрійскій парляментъ забирав ся выкинути два старі рапутя, котрі задержали ся досі майже выключно въ австрійскій державѣ и творять або поважне небезпеченьство для конституції або тяжку перепону для культурного и політичного розвою: ославленый §. 14-ый и стемпель газетный та календарскій.

Звыжь два роки конституція въ Австрії була такъ якъ бы завѣшена, бо хотя рада державна сходила ся що року, але она нѣчого не рѣшала, а державою управляло выключно саме міністерство на основѣ 14-ого §-у, такъ що въ дѣйстности не було нѣякои рѣзницѣ межи конституційною Австрією а якою абсолютною державою. И хто знає, чи тота безпарляментарна и безконституційна управа не була бы потревала довше, коли-бъ потреба выбораня спольныхъ делегацій та неможность переведеня того попереднымъ міністерствомъ не змусила гр. Туна до уступленя.

Але се було-бъ ще менше лихо. Конецькінцѣвъ таки конституційна управа мусѣла скорше чи пізнѣйше повернути, бо въ нинѣшнѣмъ часѣ навѣть въ такій „державѣ невѣроятностій“ якъ Австрія, заведене сталого абсолютизму є неможливе. Однакъ грозило инше небезпеченьство. Зъ польскои и ческои, особливо феодальнои стороны вказувано на поворотъ до часівъ передъ 1873-имъ рокомъ, на привернене посередныхъ выборівъ до ради державнои черезъ соймы. Указувано, що 14 ый §. має таку силу, що нимъ можна бы замѣнити цѣлу конституцію, зъ застереженемъ, що нова рада державна, на зовсѣмъ новій основѣ выбрана, затвердить тое дѣло міністерства. Звѣстно, якъ львівскій соймъ майже всѣми голосами, не выключаючи рускихъ мамелюковъ, въ адресѣ до трону посередно вказувавъ на ту дорогу.

Скоро-жь §. 14-ый буде зниссный чи хочь бы до властивого свого значѣня зредукованый, неможлива буде анѣ безпарляментарна управа державы, навѣть на найкоротшій часъ, неможливій будуть такій въ абсолютистичный способъ переведеній дѣла якъ заключене угоды зъ Угорщиною, анѣ тымъ менше не буде можлива самовѣльна змѣна конституції въ дусѣ польскихъ та феодальныхъ реакціонерівъ.

Внесене на усунене взглядно ограниченя 14-ого § у выйшло зъ парляменту. Правительство не зазначило супротивъ него досыть ясно свого становища, мае се наступити аж въ комісіи. Здае ся, що гр. Клярі згодивъ бы ся на радикальне ограниченя, коли-бъ перше удало ся ему запевнити собѣ ухваленя парляментомъ конечныхъ для державы потребъ, именно буджету та контінґента рекрутівъ. Однакожь всякій познаки вказують, що нѣдъ тымъ взглядомъ не потребує мати страху. Не тѣлько нѣмецкій клерикалы, що належать до правицѣ, але такожь польске коло не буде робити дѣйстныхъ трудностей, хотя може дути въ сурму нѣбы-позиційну и вѣдмовляти міністерству довѣря. Грозьба розвязаня ради державнои и розписаня новыхъ выборівъ выстане, щобы повздержати и найбутнѣйшихъ шляхтичівъ.

Намъ здае ся, що „провізоричне“ міністерство Клярого не забирае ся такъ скоро уступати, якъ о нѣмъ голошено та ще й теперь голосить ся. Противно, если ему буде й дальше такъ вести ся щасливо, якъ доси, то оно звѣстнымъ австрійскимъ звычаемъ, де провізорія довго тревають, може остояти ся довше, якъ не одно міністерство зъ великими надѣями и претенсіями.

Отъ хочь-бы друга важна справа, що мае въ найблизшихъ дняхъ рѣшатя ся въ радѣ державнѣй, зниссне стемпля газетного и календарского, котра то справа выйшла вѣдъ самого міністерства, не здае ся, вказувати на те щобы міністерство вважало себе за хвилеве, переходове. Переходове міністерство залагоджує тѣлько безусловно конечній и пильній справы, а за таку и найліберальнѣйше австрійске міністерство не буде вважати зниссня газетного стемпля, дарма що того стемпля нема вже въ цѣлій Европѣ. А славы популярности переходове міністерство не потребує шукати.

Чи удасть ся обѣ справы перевести щасливо, чи не зайдуть якій комплікаціи, годѣ нинѣ на певно сказати. Але таки, якъ тамъ небудь дальше пѣйде зъ міністерствомъ гр. Клярого, є всяка надѣя, що стемпель газетный и §. 14-ый якъ зужите рапутя пѣйде до кошa — на тихій смутокъ реакціонерівъ.

Зъ рады державнои.

Въ поцедѣлокъ вела ся въ палатѣ послівъ дискусія надъ внесеннями въ справѣ зниссня, взглядно обмеженя § 14-ого. Въ тій справѣ були зголошеній два внесеня: п. Дашиньского о зниссне § 14-ого и п. Кайзера о его обмеженя. Першій забравъ голосъ п. Мілевскій и въ имени кола польского заявивъ, що докладне обмеженя § 14-ого є конечне такъ въ интересѣ розвою парляментаризму, якъ и конституції. Коли законодатне тѣло не знае, якъ далеко сягае его компетенція, коли не знае, що въ важныхъ справахъ повинно бути запытане о думку и сеся думка повинна бути мѣродатна, въ такомъ случаю не може бути бесѣды о довѣрю и взаимности межи правительствомъ и парляментомъ. Въ тій справѣ показавъ ся цѣлковитый бракъ правной свѣдомости, якъ и коли тымъ параґрафомъ вѣльно послугувати ся, отже его ревізія є конечна. Противъ того параґрафу наведено цѣлый рядъ жалобъ, бесѣдникъ не вдаючи ся въ полѣміку, хотівъ бы навести лише одну рѣчь: Дня 3-ого червня 1898 зъ припорученя кола польского бесѣдникъ звернувъ ся въ запытаню до президента палаты зъ просьбою, абы для деякихъ важнѣйшихъ справъ установити окремій засѣданя, а то въ тій цѣли, абы парляментъ разъ вже порѣшивъ важній економічній и фінансово-політичній справы. Коли бы тогды удержала ся була сеся гадка, було бы не прийшло до примѣненя § 14-ого. Коло польске буде спѣвдѣлати при ревізіи 14-ого параґрафу, буде за наглостею и змѣстомъ внесень Кайзера и Перґельта, але выступить противъ внесеня п. Дашиньского о счеркнене того параґрафу.

П Носке называе способъ, въ якій правительство Туна послугувало ся § 14-имъ державнымъ атентатомъ и зломанемъ конституція и домагае ся, абы разъ вже зробити кѣнець зъ можливостею надуживання параґрафу, котрый є ганьбою нашои конституції. Антісеміть Ґесманъ доказувавъ, що справа ревізіи § 14-ого є дуже важна для парляментарнаму и для конституції. Длятого правительство повинно зложити заяву, яке его въ его въ тій справѣ становиско. Окрѣмъ того правительство повинно зложити декларацію, що угода зъ Угорщиною буде довершена лише въ парляментарній дорозѣ. П. Релінъ доказує, що графъ Тунъ послугувавъ ся § 14-имъ лише тогды, коли самъ бувъ въ клопотѣ. Тій, що колись установили сей параґрафъ, гадали, що перешкодою въ его надуживаню, буде законъ въ вѣдвѣчальности міністрівъ. Але сей законъ не варть нинѣ фунта клоча. Бесѣдникъ надѣе ся, що правительство пѣдѣпре внесене о ревізію того параґрафу. Соціяльный демократъ п. Кізеветтеръ зачинае словами: „Лише тамъ, де клячать невѣльники, можуть панувати деспоты. Лише истнуючій доси мѣжь горожанами Австрії невѣльничій инстінкты уможливили абсолютне поступоване правительства. Запофане народівъ, національній споры въ тій державѣ, але и складъ палаты послівъ уможливили надужите § 14-ого. Національна думка, що денде творила державы, веде въ Австрії до розбитя державы. Тутъ мусить прийти зъ помочею соціяльна думка. Одинокимъ выходомъ зъ того хаосу є заведене загального, рѣвного права голосованя. Коли міністры не придержують ся законівъ, дають тымъ самымъ горожанамъ волю ломити законы и пѣдкопують державу ще бѣльше, якъ соціяльній демократы.“

Сензацію выкликало въ палатѣ становиско молодо-Чехівъ, котрыхъ бесѣдникъ, п. Странскій заявивъ, що его сторонництво є противникомъ §. 14-ого, и буде голосувати за внесенемъ Дашиньского. §. 14-ый є выимковый, котрый недае розвивати ся публичному житю въ конституційнѣмъ дусѣ, але надае ему бюрократичный и централістичный напрямъ. Однакъ що-до мотивованя внесень, бесѣдникъ мусить пѣднести деякій протесты. Именно лѣвиця забуває о тѣмъ, що она сама выкликала надужите §. 14-ого своею обструкцією въ палатѣ. Не лишь гр. Бадені, але и гр. Тунъ предложивъ палатѣ буджеты и инші справы, якій палата могла перевести въ конституційнѣй дорозѣ, що обструкція унеможливила. Бесѣдникъ звертае увагу на се, що законъ зъ дня 5-ого мая 1869 дае правительству право розвязати раду державну, коли вона не хоче робити, и що правительство може тогды управляти на основѣ § 14-ого. Бесѣдникъ надѣе ся, що правительство не буде вживати сего средства, бо не хоче, щобы Австрія вернула до часівъ абсолютизму.

Зъ соціяльно-демократичнои партіи въ Нѣмеччинѣ.

XIII.

(*Охорона сельского населеня*).

(*Конець.*)

Розвій инѣшнои державы веде до того, що мѣсто стае галапасомъ села. Зъ другого боку держава всѣ майже задачѣ культурній скинула въ себе на рѣчь громадъ; стало ся то зѣ шкільництвомъ, зъ поліціею санітарною, шпиталями, опѣкою надъ убогими. Средства комунікаційній якъ прим. зелѣзниці будує держава головно зъ огляду на стратегію, а не на економічній вѣдносины населеня.

Отже Каутскій вважае задачею своеи партіи перемѣну такои мілітарно-поліційнои державы въ державу для задачей культурныхъ, при чѣмъ село скористае о много бѣльше якъ мѣсто, котре при сѣмъ ладѣ суспольнѣмъ такъ много користае на рахунокъ села.

Дорога до перемѣны инѣшнои державы въ державу для цѣлей культурныхъ веде черезъ автономію державы, провінціи, громады. Ходить тутъ головно о переломане вплывівъ центральныхъ властей и зависимыхъ вѣдъ нихъ урядниковъ а зорґанізувати державу такъ, щобъ урядникъ бувъ зависимымъ вѣдъ провінціональныхъ репрезентацій и тымъ самымъ бувъ слугою населеня а не его паномъ. Розумѣе ся, що й складъ тыхъ репрезентацій мусѣвъ бы бути демократичный, де-бъ инший верствы населеня мали якъ найширше заступництво.

Далѣ домагае ся Каутскій ограниченя мілітаризму, що много бѣльшій мѣрѣ тяжить на сельскѣмъ, якъ мѣскѣмъ населенію. Инѣшна армія є по словамъ нѣмецкого цѣсаря противъ внѣшнього и внутрѣшнього ворога, отже Каутскій хоче ей заступити такою формою, що забезпечувала бы державу на внѣ, але не давала бы пануючимъ класамъ пѣдставы до ихъ панованя. Тымъ була бы міліція, войско народне, зорґанізоване щось въ тѣмъ родѣ, якъ теперь у Швайцарії.

Держава повинна такожь перебрати на себе тягарѣ шкільній, далѣ опѣку надъ убогими, надъ хорыми, въ чѣмъ инѣшна громада має такъ великій браки. Справа средствъ комунікаційныхъ повинна такожь перейти на рахунокъ держави.

Можна справдѣ закинути, що передане тыхъ справъ державѣ скрѣпило бы ей політичну силу, але на то вѣдповѣдае Каутскій, що держава мала бы лишь громадити средства, а адміністрували бы тымъ автономічній заряды провінцій, повѣтівъ, громадъ.

Для убогого населеня, що неразъ тратить богато черезъ незнане права, домагае ся Каутскій зорґанізованя безплатнои опѣки правнои. Мало бы се велике значѣне для сельского населеня, де самій вѣдносины ихають неразъ до довго тягнучихъ ся процесівъ.

Але така перемѣна въ державѣ коштувала бы масу грошей. Сли бы мы хотѣли лишь всѣ школы народній поставити на рѣвень шкілъ великомѣскихъ, було бы се неможливе. Навѣть внесене сталои армії не дало бы такъ много ощадностей, щобъ ними можна покрыти збѣльшеній выдатки инших рубрикъ.

Яко одиноке средство на то радить Каутскій змѣну політики податковои. Податокъ пѣсля его погляду не повиненъ обтяжати заробку потрѣбного для удержаня, а лишь надвыжку працѣ, що становить доходъ зъ капіталу. Длятого пѣсля его поглядівъ повинно бути означене minimum доходу вѣльного вѣдъ податку, податки посередній повинно знести ся, а на ихъ мѣсце прийшовъ бы прогресивный податокъ доходовый, маєтковый и спадковый. Далѣ мусѣла бы держава конечно перестати робити довги, бо проценты вѣдъ истнуючихъ вже довгівъ пожирають страшливій сумы и обтяжують головно буджетъ.

Ті вычисленій тутъ троякого рода жадання не вважае Каутскій аґрарною програмою, бо то жадання або вже знанѣ, або поставленій бѣльше для добра загалу, якъ для добра мужика. Тыми жаданями мужика до соціяльнои демократіи не притягнешь, Каутскій се добре знае и навѣть не старае ся о то, бо не вважае мужика, дрѣбного властителя способнымъ, перенати ся на серіо ідеалами пролетаріяту, ідеалами економічного поступу.

Для Каутского выстарчило бы вже то, сли бы потрафило ся мужика зневтралізувати въ тій борбѣ, яка веде ся мѣжь пролетаріятомъ а капіталомъ. Мужика не вѣдстрашують вѣдъ соціяльнои демократіи практичній точки его програмы, лишь то, що колись прийде вывласнене великои посѣлости, а тогдѣ выкинуть его зъ его господарства, и на его оббйстю засядуть голяки.

Отже сю справу хоче такожь Каутскій пояснити.

XIV.

Чи соціяльна демократія хоче вывласнювати мужиковъ?

На повыше пытане вѣдповѣдае Каутскій: нѣ! Вонъ вѣрить, що перехѣдъ вѣдъ капіталістичного до соціялістичного хлѣборобства можливый є безъ вывласнювання дрѣбныхъ рѣльниковъ.

Побѣды пролетаріяту не потребують обавляти ся анѣ мужики, анѣ ремѣсники. Противно. Замѣна державы на институцію для цѣлей культурныхъ и звалене всѣхъ тягарівъ на надвыжку працѣ, а радше на надвыжку продуктівъ повинна въ першій лініи выйде дрѣбнымъ хлѣборобамъ и ремѣсникамъ на добро.

Поведене тыхъ дрѣбныхъ хлѣборобівъ и ремѣсниківъ супротивъ початківъ соціялістичнои суспольности буде залежати вѣдъ того, чи тій пѣдприемства будуть паразитній, чи нѣ. Паразитными пѣдприемствами называе Каутскій тій дрѣбній пѣдприемства, що зъ огляду технічного и економічного вже давно стратили рацію истнованя, але властителѣ тримають ся ихъ всею силою, бо доля пролетарія, що шукае працѣ за заплату, выдае ся имъ за страшна. Звычайно вѣдстрашує ихъ вѣдъ шуканя заробку бракъ того заробку. Такъ примѣромъ богато роботниковъ, що стратять заробокъ, отвирають малій склепы и тымъ чиномъ ратують ся вѣдъ упадку.

И певна рѣчь, що сли бы держава инѣ дала заробокъ тымъ, що не мають працѣ, то число ихъ зменшило бы ся, а хто знае, чи богато не покинули бы свои господарства, сли бы лишь заробокъ бувъ добрый. А що може стати ся въ соціялістичнѣй державѣ, де становище роботника запевнене, заробокъ бѣльшій, коротшій часъ працѣ. Тогдѣ певно властителѣ всѣхъ паразитныхъ пѣдприемствъ перейдуть до пѣдприемствъ державныхъ.

По при такого рода пѣдприемства є примѣромъ ремесла такого рода, що машина на нихъ великого вплыву не зробила, а сли навѣть зробила яку конкуренцію, то масовій фабричній выробы не дорѣвнують выробамъ ремѣсничимъ. Отже певна рѣчь, що часть передовсѣмъ того рода ремесла перейде въ соціялістичну суспольность. И та решетка ремесла може навѣть до певнои мѣры розвивати ся, бо соціялістична суспольность пѣдносить добробытъ консументівъ, а тымъ самымъ выкликує попытъ на дорожій рѣчи, вѣдповѣдаючій бѣльше индивідуальному смакови.

Quäker Oats (амер. товченый овесъ) на замѣшку або зупу; стравы тій, **здоровій** и **смачній**, можна кождои хвилѣ за 10—15 мінутъ зварити на горячѣй водѣ. 431

☞ „Quäker Oats“ можна всюды дѣстати. ☜

ству право, коли схоче знести законъ о охоронѣ личної свободы, законъ о зборахъ и товариствахъ, законъ домашный, охорону листової тайны, право вѣльного высказуваня думокъ и суды присяжныхъ. Чому лѣвиця не зажадае выбору великої комісіи въ цѣли ревізіи такої лихої конституціи? Внесене лѣвиці пѣдписавъ також п. Бернрайтеръ. Се значить, що вѣнъ годить ся на мотивы внесеня. Тымчасомъ по кількакацяти розпорядженяхъ выданыхъ на пѣдставѣ §. 14-ого, знаходить ся пѣдписъ того самого Бернрайтера. Мы будемо голосувати за цѣлковитымъ очерканем того параґрафу безъ огляду на се, чи знаходимо ся въ правительствѣ, чи нѣ. Намъ однакъ не выстатчить усунене одної перепоны свободы и добробуту австрійскихъ народовъ, мы хочемо перевести основну остаточну реформу цѣлої нашої лихої, невѣдповѣдаючої потребамъ австрійскихъ народовъ, противної свободѣ, спиняючої культурный розвѣй народовъ конституціи.

Вѣдтакъ забравъ голосъ президентъ міністровъ, гр. Клярі и промовивъ: Высока палато! Внесеня, надъ котрыми дискутуемо, вѣдносять ся до важного питаня истнуючої конституціи и я уважаю за вѣдповѣдну рѣчь, вже въ тѣй стадіи нарадъ познакомити палату зъ становискомъ, яке займае правительство супротивъ обохъ внесень. Конечность заспокоєня наглыхъ державныхъ потребъ въ часѣ неприсутности народної репрезентаціи, довело до заведеня розпоряджень заступаючихъ законъ, якѣ знаходять ся також въ конституційнѣмъ правѣ нашихъ державъ. Нема сумнѣву, що законъ о наглыхъ розпорядженяхъ въ §. 14-ѣмъ В. з. д. о державнѣй репрезентаціи, вже не разъ вѣдъ коли истнуе конституція показавъ ся дуже практичною рѣчею при державныхъ запомогахъ въ случаяхъ елементарныхъ нещасть, при державныхъ запомогахъ на наглѣ, загально потрѣбнѣ роботы и т. п. Зъ огляду на се, що при такѣмъ ужитю законныхъ постановъ противъ ихъ истнованя, не пѣдносили ся засаднячѣ сумнѣвы не можуть пѣднести ся, а навѣть мусять бути признане, що въ кождѣй хвили можуть повторити ся такѣ наглѣ случаѣ, въ котрыхъ по внесеню §. 14-ого вже не лишь буде въ конституційнѣй дорозѣ такъ скоро прийти зъ помочею, правительство не може згодити ся на внесеня п. Дашиньского о цѣлковите знесене §. 14-ого основныхъ законовъ державныхъ. Що до внесень послѣвъ Кайзера и Перґельта, въ справѣ практичної потребы обмеженя §. 14 ого, думаю, що стилізація ихъ внесень не подае, до якої степени змѣна мае мае бути переведена. Правительство буде старати ся своє становиско означити докладнѣйше пѣдчасъ комісійныхъ нарадъ надъ тыми внесенями. Нынѣ зазначить лише тѣлько, що въ своѣй дѣяльности не переступить границь зазначеныхъ конституцією.

По промовѣ президента міністровъ дискусію замкнено, бо всѣ прочій бесѣдники зрезигнували зъ голосу и зачало ся голосоване надъ поставлеными внесенями. За наглостею внесеня Дашиньского було 151 голосовъ, противъ наглости 61. Скопстатовано потрѣбну при такихъ внесеняхъ бѣльшѣсть двохъ третинъ. По принятю наглости внесеня, президентъ не хотѣвъ зарядити голосованя надъ его змѣстомъ, заявляючи, що истнуючій законъ не може бути знесеный звычайнымъ внесенемъ. До того погляду президента прилучивъ ся п. Кайзеръ и зажадавъ, абы палата приступила до голосованя надъ наглостею его внесеня. П. Феркавфъ [соціяльный-демократъ] протестувавъ противъ такого трактованя справы, хоть не протививъ ся, абы передъ дискусією надъ змѣстомъ внесеня Дашиньского голосовано надъ наглостею внесеня Кайзера

Президентъ пѣддавъ пѣдъ голосоване справу наглости внесень Кайзера и Перґельта. Палата приняла наглѣсть и приступила до дискусіи надъ внесенемъ Дашиньского. Въ дискусіи забравъ голосъ п. Феркавфъ и по короткій промовѣ змодифікувавъ внесене въ слѣдуючій способѣ: „Высока палата зволить ухвалити, предложеный проектъ закона стае ся закономъ: За згодою обохъ палатъ рады державної заряджую: „Артикулъ 1. § 14-ый закона зъ дня 21 грудня 1867 В з. д. ч. 141, знесеный. Артикулъ 2. Выконанє сего закона припоручаю мому кабінетови". Внесене пѣдперло достаточне число послѣвъ. Мѣжь соціяльными демократами и Люеґеромъ зачала ся суперечка на тему, котре зъ поставленыхъ внесень сягае дальше, и котре зъ нихъ мае прийти перше пѣдъ голосоване, и палата рѣшила, щобы голосовано напередъ надъ внесенемъ Дашиньского. Штайнвендеръ поставивъ внесене, абы внесене Дашиньского вѣдбелати до комісіи выбранои для внесеня Кайзера. Президентъ зарядивъ голосованя надъ симъ внесенемъ, а коли оно упало, приступлено до голосованя надъ внесенемъ соціяльныхъ демократовъ. Зъ 277 присутныхъ въ палатѣ послѣвъ, голосувало за внесенемъ 167, а противъ внесеня 110. Зъ огляду, що не було потрѣбної до важности подѣбныхъ ухвалъ двохъ третинъ бѣльшости, внесене упало Вѣдтакъ приступлено до голосованя надъ внесенемъ Кайзера и ухвалено вѣдбелати его до комісіи, побѣльшеної на внесене п. Бѣлиньского до числа 48 членовъ. Комісія мае здати справу въ протягу двохъ тыжднѣвъ. На тѣмъ засѣданє перервано.

Всѣ дневники обговорюють справу голосованя надъ внесенемъ Дашиньского. Найбѣльше здивувало всѣхъ се, що за цѣлковитымъ внесенемъ § 14-ого голосували Чехи, а мѣжь ними навѣть бувшій міністеръ, п. дръ Кайцль. За внесенемъ голосували також польскѣ людовцѣ, и тымъ самымъ станули противъ кола польского, котре не хоче розлучити ся зъ такъ выгѣднымъ для нихъ параґрафомъ. Вчера показало ся, що такъ правиця, якъ и лѣвиця цѣлковито здезорґанізованѣ, бо зъ обохъ сторѣнъ рѣзнѣ клюбы рѣзно голосували. Лѣвиця, хочь въ тѣй справѣ поставила власне внесене, голосувала за внесенемъ Дашиньского, отже противъ власного внесеня. Чеськѣ дневники остро ударяють на молодочеськихъ послѣвъ и взывають ихъ, абы численнѣйше явили ся на засѣданяхъ посольскої палаты. На понедѣлковѣмъ засѣданю не було 18 Чехѣвъ и тому не повела ся акція противъ правительства при голосованю на внесенемъ § 14-ого.

Нынѣ управитель міністерства фінансовъ, Князьолуцкій, мае предложити буджетъ, уложеный въ коронової валютѣ. Пѣдвышене платнѣ урядниковъ и державної служby выносить 25 міліонѣвъ. Зъ огляду на се, що надвышка въ буджетѣ зъ причины пѣдвышеня податку вѣдъ цукру выносить лише 15 міліонѣвъ, треба зъ того титулу покрыти ще 10 міліонѣвъ зъ бѣжучихъ доходовъ. Зъ тои причины надвышка доходовъ надъ выдатками буде въ буджетѣ слѣдуючого року невелика, и выкаже суму лише кількохъ тысячъ зр.

На вчерашнѣмъ засѣданю прасовои комісіи пѣдъ проводомъ гр. Дѣдушицкого бувъ присутный також управитель міністерства фінансовъ д-ръ Князьолуцкій. Референтъ, п. Соколовскій заявивъ, що годить ся зъ правительственнымъ предложенемъ и высказавъ бажане, абы оно було пѣдставою наради, якъ въ комісіи, такъ и въ палатѣ, та щобы справу якъ найскорше полагоджено. Въ досыть оживленѣй дискусіи пѣднесено справу, чи внесене стемпля вѣдъ календаря, не выкличе великихъ трудностей. Управитель міністерства фінансовъ заявивъ, що для Угорщины и все одно, чи сей стемпель буде внесеный вѣдъ 1 сѣчня 1900, чи вѣдъ 1 грудня 1899 року. Міністеръ высказавъ гадку, що найлѣпше буде знести стемпель доперва зъ днемъ 1 сѣчня 1900 року. Справа недобору, якій принесе внесене стемпля, належать до буджетовои комісіи. Правительство внесе до тои комісіи рѣзнѣ предложеня въ справѣ покрытя того недобору. Въ голосованю принято одноголосно предложене правительства и поручено п. Соколовскому предложити справоздане передъ повною палатою вже на нынѣшнѣмъ засѣданю.

Переглядъ політичный.

Wiener Abendpost оголошуе цифры доходовъ, якій дали податки въ Австрії въ першихъ трехъ кварталахъ 1899 року. Загальный чистый доходъ выносивъ 304,584.359 зр., о 14,000.178 зр. бѣльше, якъ въ попереднѣмъ роцѣ. Зъ тои цифры припадае на безпосередній податки чистый доходъ 90,205.520 зр., о 4,665.462 зр. бѣльше, мимо податковыхъ опустовъ въ наслѣдокъ заведеня особово-доходового податку и мимо елементарныхъ нещасть, котрѣ зменшили доходъ зъ податку грунтового и промыслово заробкового. Бѣльшу цифру доходу дали головно: загальный заробковый податокъ о 1,571.881 зр., податокъ заробковый институцій и пѣдприемствъ обовязаныхъ до складаня публичныхъ рахунковъ о 4,755.704 зр., податокъ рентовый о 1,164.213 зр., особово-доходовый о 3 606.001 зр. бѣльше.

Весь чистый доходъ посередныхъ податковъ выносивъ 214,378.839 зр., т. е. о 9,434.616 зр. бѣльше. Значнѣйше збѣльшене доходовъ выказують консумційнѣ оплаты вѣдъ цукру о 2,920.405 зр., вѣдъ соли о 3,597.005 зр., вѣдъ продажи тютюну о 1,602.794 зр., зъ льотерій о 1,1(7.453 зр.

Також доходы зъ податковъ вѣдъ вина, пива, мяса представляють ся корыстнѣйше зъ причины збѣльшеної консумціи. За те въ рубрикахъ иншихъ податковъ або мала надвышка, або обниженє доходовъ. Спѣльнѣ цловѣ доходы выказують загально 48,175.283 зр. т. е. о 12,133.745 зр. менше, якъ въ попереднѣмъ роцѣ. Се пояснює выимково великій импортъ збожа въ 1898 роцѣ.

— —

Послѣдній вѣсти зъ Африки, якій доходять до насъ черезъ Лондонъ, доносять о тріюмфахъ англійского оружія. Бомбардоване Ледісмета не зробило въ мѣстѣ найменшои шкоды. Англійскій вѣддѣлъ ударивъ на вѣддѣлъ Буровъ и забравъ имъ цѣлый таборъ. Кѣлька трансвальскихъ армать здемонтовано. На полудне вѣдъ Ледісметъ ударила англійска кѣннота и артилерія на Буровъ и порядно перетрѣпала ихъ. Англійцѣ не мали нѣякихъ стратъ. Въ четверъ и пятницю прийшло пѣдъ Ледісметъ до великои битвы, котра скѣнчила ся побѣдою Англійцѣвъ. Страты Буровъ мають бути дуже великій. Навѣть 2000 Буровъ взято до неволѣ. Въ Ледісметъ пѣдчасъ бомбардованя погибъ лише одинъ каферъ. Вѣдъ пятвицѣ мали устати военнѣ кроки. Також пѣдъ Мафкінґъ веде ся Англійцямъ не зле. Бурамъ вѣдѣбрано дуже богато коней и мулѣвъ. Въ бійкахъ пѣдъ Мафкінґъ, Англійцѣ все выйшли побѣдниками. Зъ Лондона доносять також, що Басуты рѣшили ся выступити противъ Буровъ въ силѣ 20.000 воякѣвъ. Англія не выкликала доси повстаня африканьскихъ племенъ противъ Оранія и Трансвалю, бо потерпае, що въ такѣмъ случаю, збунтували бы ся противъ Англіи капляндскій Африкандеры. Иншій вѣсти доносять, що Басуты служать въ вѣйску Буровъ. Всѣ тѣ вѣсти треба приймати зъ застереженемъ, бо вже показало ся, що англійске правительство ихъ фальшуе.

Процесъ за галицку Касу щадничу

Въ понедѣлокъ розпочали ся — якъ вѣдомо — выводы прокуратора. Прокураторъ п. Гайдереръ заявивъ на вступѣ своєи обжаловуючої промовы, що буде старатись помиляти особу небощика Зімы, що вже дѣало ся и въ часѣ розправы. Зіма однако не довершувавъ самъ мальверзацій, але мавъ спѣльниковъ и то межи урядниками бухгальтерійными, що сѣ неправильности переводили въ книгахъ Касы. Нынѣ [каже прокураторъ] засѣвъ на лавѣ обжалованыхъ тѣлько начальный бухгальтеръ Вендриховскій, але ще переводить ся два слѣдства противъ двохъ людей, а коли покаже ся по ихъ сторонѣ вина, то прокураторія выступить противъ нихъ зъ цѣлою безвзглядностію.

Опѣвля прокураторъ обговорювавъ цѣль Касы ощадности, кладучи натискъ на гуманітарно-філянтропійный характеръ сеи институціи. Каса тѣшила ся загальнымъ довѣремъ, такъ що вже въ часѣ руну публика не хотѣла вѣрити въ мальверзаціи въ Касѣ. — Вѣдтакъ омовлявъ п. Гайдереръ довше перше питаня поставлене судьямъ присяжнымъ, омовляючи білянсы, векслѣ кавціяні и рѣзнѣ фальшованства, а вѣдтакъ говоривъ о комісіяхъ ревізійныхъ Касы. Що комісіи ревізійні не переводили точно свои чинности, то се не уѣбльнює вѣдъ вины Вендриховского, може се бути лише обставиною лагодячою. Противъ сихъ комісій пѣдношувано рѣзнѣ заклады, а въ теоріи ихъ поступованє нѣчимъ не дасть ся усправединити, але треба увзглядинити довѣре, якимъ тѣшивъ ся Зіма у загалу, и що членамъ комісіи не удѣлювано нѣякихъ поясненъ, а книги Касы були такъ „по майстерски" ведені, що знатоки и до нынѣ многихъ рѣчей не змогли выяснити и они зостануть вѣчною тайною. И въ многихъ нынѣшихъ институціяхъ лучае ся, що мальверзаціи выходять на верхъ доперва по лѣтахъ, коли ручно ведено дотычнѣ обманьства.

Членамъ комісіи шконтруючои не можна робити закидовъ, що поводили ся зъ розмысломъ, бо нема на се нѣякихъ доказовъ. Коли бы выявило ся, що хочь одинъ членъ пѣдписувавъ білянсы, знаючи, що вѣнъ фальшивый, то прокураторія потягнула бы его також до одвѣчальности, подѣбно якъ обжалованыхъ.

По такѣй оборонѣ членовъ комісіи ревізійнои и шконтруючои перейшовъ п. Гайдереръ до фальшованя книгъ и рахунковъ бѣжучихъ. Доказувавъ, що Зіма при помочи товаришѣвъ наразивъ Касу на міліоновѣ втраты. И такъ вже два міліоны вѣдписано на пропаще, а зъ фонду резервового [до 3 міл.] лишило ся лише двѣста тысячъ, а на тѣмъ ще не конець. Оборона Вендриховского, що мусѣвъ улягати Зімѣ, не заслугуе на вѣру, бо кождый послухъ мае свои границѣ. Вендриховскій за свою улягливость Зімѣ дѣставъ вѣдъ него звыжь 100.000 зр. въ дарунку. — Такъ по черзѣ переходивъ прокураторъ рѣзнѣ закиды противъ Вендриховского и доказувавъ его вину.

Въ дальшѣй бесѣдѣ приступивъ прокураторъ до доказовъ вины Щепановского. Покликавъ ся на зѣзнаня Зімы, котрый зѣзнавъ, що конта Фреліха и Кінеля отворено на бажане Щепановского, що не мали они покрытя, а Щепановскій забравъ навѣть остатки цѣнныхъ паперовъ, що були на ту цѣль зложеній. [Рахунокъ сей выносивъ звыжь 4 міліоны зр.] — Въ слѣдствѣ зѣзнававъ Щепановскій згѣдно зъ Зімою, признавъ ся, що знавъ про конто д-ра Лілієна, але теперь вѣдкликавъ сѣ зѣзнаня. Сказавъ, що о контахъ Фреліха и Кінеля довѣдавъ ся въ часѣ руну, а о контѣ Лілієна цѣлкомъ не знавъ а принявъ вину на себе за просьбою Зімы. Правдоподѣбнымъ є — каже прокураторъ — зѣзнане Щепановского въ слѣдствѣ, що Щепановскій на сплату иншихъ довговъ, зажадавъ вѣдъ Зімы отворенія нового конта. Вправдѣ каже Щепановскій, що бувъ въ тѣмъ часѣ хорый, але въ актахъ є власноручный білѣтъ Щепановского, що дотычить решты 24.000 зр., що лишились по выровнаню рахунку Лілієна.

Прокураторъ звертае ся до судьѣвъ присяжныхъ и каже, що ихъ обовязкомъ буде оцѣнити, котрымъ зѣзнанямъ дати вѣру, але трудно не повѣрити, щобы тутъ мѣжь Зімою а Щепановскимъ не заходило порозумѣне.

Въ р. 1895 довгъ Щепановского въ Касѣ выносивъ 5 міліонѣвъ, котрѣ уживъ вѣнъ на добуване нафты. Сему не можна нѣчого закинути, а лише що Зіма не мавъ права выкинути на сю цѣль 5 міліонѣвъ, зложеныхъ въ Касѣ найбѣднѣйшими людьми. Зіма забувавъ на свои обовязки, що бувъ начальникомъ гуманітарнои институціи, а Щепановскій пѣдчасъ розправы признавъ ся, що „илюзіи его звели".

Вѣдтакъ заявляе прокураторъ, що не може погодити ся въ поглядами д-ра Зубера и Одживольского, мовь-бы въ промыслѣ нафтовѣмъ була яка певность; може тутъ бути

Розумѣе ся, що такій ремѣсникъ не бувъ бы чужимъ для суспѣльного орґанізму. Вѣнъ ставъ бы зависимый вѣдъ суспѣльности, котра достатчала бы ему сирыхъ матеріяловъ и знарядовъ, але та зависимость, то було бы щось въ родѣ теперѣшнои здѣбности кредитовои (Kreditfähigkeit).

Такій самъ процесъ розвою бувъ бы и въ хлѣборобствѣ. Паразитнѣ господарства щезли бы, бо ихъ властителѣ видѣли бы лѣпшій интересъ йти шукати працѣ за плату, за то полишили бы ся не паразитнѣ господарства, котрѣ сповняли бы ще важній функція въ економічнѣмъ житю. И они були бы зависимѣ вѣдъ державы черезъ удержавнене довговъ ипотечныхъ и рѣльничои продукціи, але та зависимость була бы на кождый случай привимѣйша, нѣжь нынѣшна зависимость вѣдъ капіталістовъ, дѣдичѣвъ та лихварскихъ банковъ.

Стремлѣне до внѣшного торгу и заморска конкуренція женуть населене сѣльске до мѣста. Въ соціялістичнѣй суспѣльности йде стремлѣне до внутрѣшнего торгу, привозъ чужого збожа зменшае ся, высша здѣбность консумційна масъ вымагае ще бѣльше средствъ консумційныхъ, отже якъ найраціональнѣйша управа збожа стае конечною, ходить отже о то, щобъ въ рѣльництвѣ дати занятє якъ найлѣпшимъ силамъ робучимъ. Выходить отже зъ того, що соціялістична суспѣльность мусить о много бѣльше старати ся о селянъ, якъ суспѣльность капіталістична. Замѣна продукціи товаровъ на продукцію вартостей ужитковыхъ позволить хлѣборобамъ сплатити ихъ довги ипотечнѣ. Суспѣльность достатчить хлѣборобови якъ найлѣпшихъ машинъ и знарядовъ, а ужите ихъ буде тымъ лекше, що примѣръ державы скорше наклонить ихъ до спѣлковои господарки.

А коли суть такій стороны, де дрѣбне господарство є корыстнѣйше вѣдъ великого, тамъ також не хоче Кавтскій йти по шаблону лишь полишити то, що приносить бѣльшу користь.

Кавтскій доказуе соціялістичною літературою, що соціяльнѣ демократы не мали навѣть нѣколи намѣру выволасновати мужиковъ.

А вкѣнци ще одинъ замѣтъ. Противники соціяльныхъ демократовъ закидають имъ, що они хотять знести поодиноке житє родинами и завести спѣльне. Отже Кавтскій доказуе, що соціяльна демократія не мае зовсѣмъ интересу стремѣти до чогось подѣбного, а навпаки доказуе, що вѣдбираючи родинѣ характеръ економічнои спѣлки, соціяльна демократія лишь скрѣпить моногамічну родину и опре ся на чисто етичныхъ основахъ, а не на высотѣ пенсій або посагу.

* * *

Отсе и зѣбране того, що высказавъ Кавтскій въ своѣй „Die Agrarfrage". Розвелисьмо сю справу трохи ширше, бо та справа також у насъ на порядку дневномъ, тожь основне познакомлене публики зъ тымъ, що думае про аґрарну справу такій теоретикъ соціялізму, якъ Кавтскій, не було безъ користи.

Полишаючи оцѣнку постулятовъ Кавтского самымъ читачамъ, въ котрыхъ велика часть обсервуе всѣ процесы аґрарнѣ власными очима, мы звертаемо увагу на се, що Кавтскій все мае на гадцѣ Нѣмеччину, де все таки вѣдносины въ рѣльництвѣ якъ и въ промыслѣ поступили значно впередъ. Неодно отже, що у насъ выглядае куріозне, тамъ вже є узасаднене, а впрочѣмъ богато дечого сходить ся и зъ нашими вѣдносинами.

Не потреба також забувати, що соціяльна демократія въ Нѣмеччинѣ то моторъ, що попирае правительство до реформъ, и хоть на ви програму можна не годити ся, то треба ѣй признати се, що она посередно причинюе ся до суспѣльного розвою.

Подавъ Левъ Турбацкій.

лише правдоподобность, а въ такомъ разѣ интересы Щеп. для Касы були за рискованій, [себъ-то „надувъ“ вонъ Касу].

Що-до легкомысной крады Щепановского поклякув ся прокураторъ на самій только рахунки. Довги Щепановского въ р. 1898 выносили 5 мілионовъ, а Щепановскій не мавъ на се нѣякого майна. Оборона Щепановского, що за его довги ґарантують своимъ майномъ Вольскій и Одживольскій, его не оправдуе. Сеся ґарантія не покрывае надвышки довговъ на пѣвтора мілиона. Вѣдносить ся она только до ихъ спѣльныхъ довговъ Касѣ, а Щепановскій не маe права уважати ихъ майна [Воль. и Одж.] за свое власне. — Товкуе ся Щепановскій, що въ тѣмъ часѣ бувъ недужій и що не могъ займати ся своими интересами. Але станъ маєтковый Щепановского вже въ р. 1895 бувъ злый, опѣсля все збѣльшавъ ся и при кѣнци минувшого року не бувъ отже для него тайною. Мимо отже свѣдоцтва лѣкарѣвъ и професоровъ медицины не ствердже но, щобы станъ здоровля Щепановского бувъ тогдѣ того рода, щобы цѣлый день унеможливлювавъ всяке думанє. Сей отже станъ недуги, хочь правдѣ дуже тяжкій, не може тутъ завадити до выданя засуду.

[Позаякъ станъ здоровля Щепановского не позволявъ на дальшу его присутность на розправѣ, тому запытавъ его предсѣдатель ради. Оленьскій, що маe вѣдповѣсти на обжалованє его прокураторомъ. — Щепановскій заявивъ, що свою оборону лишае д-рови Ґрекови.]

По довшій перервѣ забравъ зновъ слово прокураторъ и обжаловувавъ третого зъ черги Фр. Карпиньского. Розправа не выказала, [каже прокураторъ], якимъ способомъ осягнувъ Карпиньскій такій вплывъ на Зіму, але бувъ вонъ великій и карыгодный. Кредитъ, удѣлюваный Карпиньскому и цѣлой пачцѣ около него индывідувовъ, бувъ кредитомъ спекуляційнымъ на будову лихихъ домовъ, а таку тандиту опѣсля вѣдпродувано зъ зыскомъ. Наслѣдкомъ сего бувъ будовляный крахъ у Львовѣ, що зруйнувавъ много людей. Майно Карпиньского не дае ґарантіи на его величезный довгъ въ Касѣ, отже оправданый е закидъ спѣвинны его въ розтратѣ фондовъ Касы. — Такожь оправданымъ е закидъ лихвы, котрои допускавъ ся Карпиньскій при удѣлюваню Касою позичокъ рѣзнымъ бѣдакамъ.

Марія Фурманова допустила ся обманьства черезъ зложенє фальшивого свѣдоцтва въ судѣ. Справа е цѣлкомъ ясна. Въ слѣдствѣ збознавала она, що не достававала вѣдъ Зімы нѣякихъ грошей, а основою ей майна було кѣлька тысяч зр., котрѣ мала имовѣрно ще передъ своимъ знакомствомъ зъ Зімою. — Збознаня сей вѣдкликала Фурманова въ части пѣдчасъ розправы а проче заперечили свѣдки. Фурманова боронила ся дуже „зуфально и брехливо“, що суддя не поінформувавъ ей, чи переслухуе ей яко свѣдка, чи яко обжалованку. Найлѣпше доказавъ се въ часѣ розправы переслуханый ради. Милашевскій, а закидъ фальшивого свѣдоцтва е спмъ доведеный.

Прокураторъ заапелювавъ до совѣсти и почутя справедливости судѣвъ присяжныхъ, щобы всѣ побочній нагляды вѣдкинули и мали вѣдвагу напятнувати злымъ се, що е зле, а злочиномъ се, що е злочинъ!

Вѣдтакъ промовивъ ще правный заступникъ Касы, синдикъ д-ръ П. Домбровскій. Пѣднѣсъ, що втрата Касы перевышае не то 300 зр. але сягае мілионовъ. Пѣсля сегорѣчного бѣлянсу вѣдписано яко втрату 2 мілионы въ рахункахъ бѣжучихъ, а 151.000 зр. яко втрату на векселяхъ нестягальныхъ [на тѣмъ ще не конець!]. Навѣть взявши въ рахунокъ вартѣсть майна Вольского и Одживольского пѣсля оцѣнки ихъ самыхъ, або Лодзиньского, а навѣть д ра Зубера, то прецѣнь не можна забути сего, що тутъ на розправѣ вѣдчитано меморіялъ Воль. и Одж., высланый до давнои управы Касы, а въ нѣмъ они заявлюють, що за ихъ майно оферують имъ всего 3 и пѣвъ мілиона, а дотепер до Касы не вбѣшла нѣяка на се инша оферта. Але навѣть Каса ведучи сѣ пѣдприемства на власный рахунокъ, коли бы осягнула хочь часть сихъ зысковъ, який ворожить ей д-ръ Зуберъ, то се не было бы заслугою Щепановского, Вольского и Одживольского, але заслугою великихъ инвестицій и капіталу $6^1/_2$ мілионового, який вложила въ тѣ пѣдприемства Каса.

Дальше обговорювавъ д-ръ Домбровскій шкоду, яку грозила Касѣ, та ажь ґарантія краю и правительства сему зарадила. Сли бы не та помочь, то Каса попала бы була въ ліквідацію, а було бы се для краю руиною. — Остаточно застерѣгъ собѣ д-ръ Домбровскій ліквідацію шкоды Касы въ мѣру вердикту судѣвъ присяжныхъ.

Вѣдтакъ промовивъ оборонець Щепановского д-ръ Ґрекъ. Оборона его не була рѣчевою, а лишь апотеозою „идеальныхъ“ заслугъ Щепановского и Зімы, котрѣ мали намѣръ „ущасливити“ галилейске населенє сотвореньмъ великого промыслу нафтового, выдерти чужинцямъ зъ ихъ рукъ мілионы и т. и., а закѣнчили такъ трагічно: одинъ засѣвъ на лавѣ обжалованыхъ, а другій [Зіма] закѣнчивъ соромною смертію въ келіи вязницѣ. Свою патріотичну оборону закѣнчивъ зворотомъ: „Щепановскій! тѣло его порохомъ, а духъ его вабѣде до „народового пантеону“.

На вчорашній розправѣ промовлявъ оборонець Карпиньского д-ръ Соляньскій. Бесѣда его була часто предметовою, доказуючи, що Карпиньскій выгоджуючи при удѣлюваню кредиту Зімою рѣзнымъ пѣдприемцямъ, не допускавъ ся лихвы. На Зіму Карпиньскій яко чоловѣкъ простый не могъ мати вплыву, а лише здобуваe его своею покорностю и точностею въ сплатѣ векслѣвъ. На покрытє сихъ довговъ маe Карпиньскій майно, на которомъ однакъ понѣсъ вызначну втрату черезъ замкненє его на всѣмъ мѣсяцѣвъ до вязницѣ. На такій способъ всѣ довжники Касы повинни сидѣти у вязницѣ. — [Промову д-ра Соляньского оплескувано].

Дальше оборонець Фурмановои д ръ Лѣсевичъ старавъ ся доказати невинность своеи клієнтки, у которои, хочь она була и морально упала, находивъ однакожь добрѣ стороны ей житя. Опустила вѣтцѣвскій домъ, де голодъ и вужда давали ся ей въ знаки. Пѣшла въ службу, а опѣсля пустила ся на легке житє, зъ котрымъ однакъ збрвала и вернула ся наново до служебы. Була ощадна и роботяща, складала грошѣ, а опѣсля въ Чернѣвцяхъ пѣзнала ся зъ княземъ Стурдзою, вѣдъ котрого дѣстала кѣлька тысячъ франковъ. Се була основа ей майна. — Дальшу свою оборону закѣнчивъ трагічною заявою, що отець Фурмановои закѣнчивъ нагло житє въ шпиталю, довѣдавши ся, що его збознаня противъ дочки вѣдчитано публично въ часѣ розправы, а они могли ей пошкодити. — Вѣдтакъ ще поробновавъ д-ръ Лѣсевичъ Фурманову зъ каючою ся Магдалиною.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяца** просимо о вчасне вѣдновлене передплаты. Пригадуемо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуемо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей пѣсля вызначеныхъ речницѣвъ.

— **Руске товариство педаґоґічне** у Львовѣ повѣдомляe, що въ суботу д. 11 с. м. о год. $3^1/_2$ по полудни въ рускій школѣ выдѣловій (при ул. Вѣрменьскій ч. 2, III. поверхъ) отвираe ся безплатный курсъ науки рускаго языка зъ характеромъ приватно домашнымъ. Запись вѣдбуде ся въ суботу пѣдчасъ першои лекціи; можуть записуватись панночки зъ львѣвскихъ школъ народныхъ и выдѣловыхъ. Учити будуть: Вп. п. Огоновска и проф. д ръ Вол. Коцовскій.

— **Зъ народного театру.** Пишуть намъ зъ Коломыи: Зъ выставы „Верховинцѣвъ“, данои на дохѣдъ Народного Дому въ Коломыи припало на Нар. Дѣмъ 125 зр. Весь дохѣдъ brutto выносивъ (безъ пѣдвышеня цѣнъ) 300 зр. 70 кр. Въ суботу д 11 с. м. буде выставленый „Штандикъ зъ Тиролю“ на дохѣдъ коломыйскои Шкѣльнои Помочи; не знати, кѣлько вплыне до касы?

— **Народна Торговля** доносить, що посвячене новозбудованои каменицѣ въ Тернополи и переведеного туды складу Народнои Торговлѣ вѣдбуде ся въ суботу д. 11 с. м. Богослуженя въ парохіяльній церкви розпѣчне ся о год. $9^1/_2$ зрана, а водосятє въ домѣ о год. 12 въ полудне.

— **Въ справѣ зневаги рускихъ святъ** пише намъ оденъ зъ высшихъ судовыхъ урядниковъ зѣ Львова: Въ сѣй хвили (год. $7^1/_2$ зрана въ день св. Димитрія] переходять зъ касарнѣ рускаго полку (80-ого) цѣлій ряды вѣйска на щоденну муштру. Чи вже й войсковій власти зневажають наши свята, щобы зъ нашихъ людей поробити атеістовъ? Що-жь на те рускій капеляны вѣйсковій? Що нашій рускій консисторіи? Що на те наши владики? Безперечно дотеперѣшна байдужность наша въ сѣй справѣ шкодить и св. нашій вѣрѣ и повазѣ нашого народу.

— **Рускій университетъ людовый.** Дня 7-ого с. м. вѣдбули ся въ салякъ „Рускои Бесѣды“ зборы академічнои молодѣжи и кѣлькохъ старшихъ Русинѣвъ, на которыхъ ухвалено заснувати рускій людовый университетъ. Зборамъ проводивъ проф. Грушевскій.

— **Въ Коломыѣ** вѣдбула ся розправа противъ Мехля Жупника, бувшого офіцяла податкового, що вѣвъ вѣддѣлъ депозитовъ судовыхъ и за короткій часъ, бо за два роки, здефравдувавъ 30.789 зр., котрій програвъ въ карты, або прогулявъ зъ канярками та шансонистками. Обжалованому удало ся було утѣчи, але коли минули ся послѣдна здефравдована сума 5.000 зр., спрытный Мехель самъ вѣддавъ ся въ руки властій. Засуджено его на 6 лѣтъ тяжкои вязницѣ.

— **До вѣдомости Дирекцій почтъ.** На почтѣ въ Гаяхъ коло Львова е почтарь, що не умѣe анѣ въ зубъ по руски, и до того ще тримае и експедиторки такій, що тежь не знають анѣ слова написати нѣ прочитати по руски. Але жь бо въ додатку ще и не пильнують почты. Кодысь ту вернувъ пѣсланець зъ почты безъ листовъ, бо пан а, що выдае листы, поѣхала до Львова, а паны пѣшли до лѣса на губы!

— **Нещасна пригода на зелѣзници.** Зъ Тернопільщины пишуть намъ: По всѣхъ бѣльшихъ пѣдприемствахъ е зъ уряду наказаній пѣдъ загрозою кары всѣлякій осторожности одній лише зелѣзницѣ, якъ здае ся, вынятій зъ сего правила. Є шляхъ льокальнои зелѣзницѣ Тернопіль Копычинцѣ. Вздовжь цѣлого шляху нема анѣ одной рампы на мѣстахъ, де вшоперекъ шляху переходять звычайні дороги. Тамъ, де повинній бути рампы, е лишь мовь на смѣхъ таблицѣ зъ пересторогою „Бачність!“ (правда, що выписаною въ трехъ языкахъ). Не казати вже, що аналфабетови нѣщо не прийде зъ такои перестороги, але и высокоучоному не придасть ся она въ темнѣй ночи. Отакъ лучила ся якъ разъ темного вечера пригода, що зелѣзничній поѣздъ наѣхавъ на вѣзъ селянина, вертаючого зъ Тернополя зъ ярмарку. Вѣзъ потороцило, жѣнку роздавило на мѣсци на смерть, а чоловѣка тяжко покалѣченого привезено до Тернополя, де вонъ також вѣддавъ духа въ шпиталю. А що и по такомъ потрясаючѣмъ выпадку не видко, щобы управа зелѣзницѣ брала ся забѣгати бодай на будуче подобнымъ нещастямъ, то звертаемо ся до нашихъословъ въ радѣ державнѣй, щобы поспытати п. міністра зелѣзницѣ, що вонъ гадае зробити для охороны житя и майна нашого на нашихъ зелѣзницяхъ льокальныхъ. Чи мало бы се належати до привілеѣвъ зелѣзницѣ обходити ся безъ осторожностей? — *Б. Ц.*

— **Крадѣжь у львѣвскомъ магістратѣ.** Въ бюрѣ екзекуційномъ львѣвского магістрату е скриня окована зелѣзомъ, де неразъ хвилево переховують ся грошѣ и дорогоцѣнности. Ключѣ вѣдъ тои скринѣ е въ рукахъ двохъ урядниковъ. Въ суботу дня 4 с. м. зложено тамъ три мѣшки зъ грошми, въ котрыхъ було 915 зр., 100 зр. и 1379 зр. Грошѣ тѣ мали вѣднести ся въ понедѣлокъ до уряду податкового та якась „спрытна головка“ забрала ихъ въ ночи зъ суботы на недѣлю. Мусѣвъ то бути домашный злодѣй, бо знавъ, де лежать ключѣ, пѣдважившъ бюрка обохъ урядниковъ, вытягнувъ ключѣ, а навѣть забравъ одному 20 зр. Хто тѣ грошѣ вкравъ, не выслѣджено доси мимо старанного слѣдства.

— **Огнѣ.** Зъ Медики пишуть: Дня 4. с. м. выбухъ огонь коло 6-ои годины вечеромъ на обѣйстю гр. кат. пароха Вол. Головацкого. Въ кѣлькохъ годинахъ згорѣли: стодола повна збѣжа, стайня и шпихлѣръ. Шкода выносить кѣльканацять тысячъ зр. Причиною огню е здаeсь пѣдпаленє. — Минувшого тыжня згорѣла часть села Верчаны въ пов. стрыйскомъ и дворъ тамошный, що належить до Юліана бар. Бруніцкого.

— **До Чехъ** вѣдѣхало зъ Бродовъ та инпихъ всходныхъ повѣтовъ 42 жандармовъ, покликаныхъ телеґрафічно.

— **Дефравдація почтова.** Передъ трема недѣлями щезъ нагло експедиторъ почтовый зъ Будзанова пѣдъ Теребовлею Петро Сецинъскій не повернувши зъ кѣльконедѣльного урльопу. Позаякъ Сецинъскій захорувавъ ся черезъ цѣлый часъ кѣльканайцятилѣтньон служѣбы взбрцево и бездоганно, нѣхто не могъ посудити его о якусь мальверзацію або дефравдацію, такъ, що его щезнене толковано собѣ самоубійствомъ. Доперва въ сихъ дняхъ надбышовъ листъ зъ Америки вѣдъ Сецинъского до давнои его власти, въ котромъ вонъ приpѣкае, що зверне почтѣ то, що здефавдувавъ, если лишь доробить ся маєтку. Супротивъ того розпочала дирекція почтъ шкотрумъ касы и доси показало ся 6.000 зр. дефіциту.

— **Въ справѣ повѣтовои касы ощадности у Величцѣ** увязано бухгальтера Компіта и директора Новацкого. Адвокатъ Шафлярскій зъ Кракова переведе доказъ всѣхъ нелеґальныхъ справокъ директора и бухгальтера. Зачувати, що маршалокъ повѣтовый и предсѣдатель п. Кароль Чечь заложивъ 50.000 зр. на покрытє стратъ, що выносять до 100 тысячъ зр.

— **Король сербскій**, якъ пише Grazer Montags-blatt, старавъ ся пѣдчасъ свого побуту у Вѣдни о руку архикняжны Єлисаветы, доньки архика. Стефанія, але дѣставъ гарбуза.

— **Нещасливый выпадокъ на прогонахъ.** Въ понедѣлокъ пѣдчасъ кѣньскихъ прогонѣвъ у Фрайденавъ спавъ зъ коня джокей и за кѣлька годинъ сконавъ въ шпіталю.

— **Въ судѣ деляtиньскомъ** вѣдкрыто численній надужитя. Начальникъ суду засуспендованый. На доходженя высланый радникъ суду станиславѣвского Карановичъ.

— **Наслѣдки піяньства.** Пишуть намъ зѣ Скорикъ (коло Пѣдволочиекъ, пов. Збаражского): Д. 6 с. м. вѣддававъ въ Скорикахъ бѣдный господарь доньку за бѣдного; але бѣдота не перешкаджала имъ гостити ся горѣвкою до нестями. Коли пополудни забирали княгиню, то вже нѣхто не въ силѣ бувъ стояти на ногахъ, отже посѣдали на возы. Якъ зачали по пяному переганятись, то всѣ три фѣры зрѣзнали ся на дорозѣ и такъ разомъ гнали безъ памяти. А на дорозѣ бавили ся дѣти. Одній зъ нихъ встигли повтѣкати, а трилѣтный хлопець Кирила Богача попавъ ся пѣдъ конѣ и розтратованый погибъ на мѣсци о 4 год. по полудни.

— **Весѣле и смерть.** Кароль Меценсефі, родомъ зѣ Станиславова, осѣвъ яко ветеринаръ повѣтовый въ Дольнѣй Тузли въ Босніи. Дня 26 м. м. вѣдбувъ ся тамъ его шлюбъ, а въ кѣлька годинъ молодый нагло померъ. Родичѣ, що приѣхали на весѣле сына, були вправдѣ на весѣлю, але радѣсть ихъ коротко тревала, перемѣнивши ся въ жалобу.

— **Дрѣбній вѣсти.** Дня 15 с. м. вѣдбуде ся въ судѣ повѣтовѣмъ въ Жидачевѣ розправа о обиду чести противъ управителя староства Навядомского. — Въ конференціи епископовъ у Вѣдни взяли також участь Впр. Чеховичъ и Андрей Шептицкій. — Въ „Народовѣмъ готели“ у Львовѣ застрѣливъ ся вчорашній „Фіреръ“ вѣдъ улановъ Володим. Бачиньскій. — Синоока шатинка 34-лѣтна Ґріне Шрайбова навкучила собѣ житя зъ Яковомъ Ретлемъ и „чмихнула“ зѣ Львова до Америки. Любячій мужъ не жалувавъ бы за нею, але „похитила“ у него 2000 зр. на дорогу, тому зголосивъ ся до дирекціи поліціи о о „ласкаву“ помочь въ вѣдшуканю ей. — Въ Станиславовѣ збанкротувавъ „краевый базаръ“; недобѣръ вынѣсъ 10.000 зр. — Рада громадска мѣста Шевориска ухвалила надати намѣстникови ґр Леонови Пінінъскому почетне горожаньство. — Въ Ряшевѣ вѣдбувъ ся зѣѣздъ урядниковъ 30 мѣстъ. Ухвалено домагати ся зрѣвнаня платы зъ урядниками державными, выпрацьованя статуту емпритального и праґматики службовои а також права вѣдклику въ справахъ особисто урядовыхъ до высшихъ властій економічныхъ.

— **Що то е Quäker Oats?** Є се опыханый американьскій овесъ найлѣпшои породы; въ ступахъ опыхае ся лише окрему породу плянтаційного вѣвса. Опыханый овесъ е не до порѣвнаня лѣпшій для здоровля и кухнѣ, нѣжь инше збѣже, якъ: пшениця, рижъ, ячмѣнь и т. и. Quäker Oats маe въ собѣ 16% бѣлкоинны и надъ 6% товщу.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Емилія зъ Громницкихъ Тресньовска, вдова по бл. п. пароху въ Щирци, упокоила ся дня 8 н. ст. Похоронъ вѣдбуде ся дня 10 с. м. въ Щирци.

Именованя, переносеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ концепіста д-ра Ивана Левицкого комісаремъ повѣтовымъ, а тымчасового лѣкаря повѣтового д-ра Г. Нича и концепісту санітарного д-ра Франца Стоклосиньского лѣкарями повѣтовыми IX. ранґи, а асистентовъ санітарныхъ: д-ра Маріяна Шайновского, д ра Кирила Дольницкого и д-ра Александра Ястшембского концепістами санітарными. — Управитель міністерства фінансовъ именувавъ старшого контрольора технічнои контролѣ фінансовои Франца Ґрубера инспекторомъ технічнои контролѣ фінансовои въ черновецкій дирекціи скарбовій.

Послѣдній вѣсти.

При доповняючѣмъ выборѣ до сойму въ Равѣ выбраный посломъ Влд. Ґурка 103 голосами; на д-ра Короля впало 88 голосовъ. — Въ Лѣську дѣставъ ґр. Ив. Красицкій 125, а д-ръ Струтиньскій 75 голосовъ. Сумно!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 падолиста. На нинѣшнѣмъ засѣданю державнои рады предложивъ міністеръ скарбу Князьолуцкій буджетъ державный на р. 1900 и тримѣсячну провізорію буджетову. Вынѣсъ також проэктъ деякихъ змѣнъ ординаціи выборчои для Галичины, Чехіи и Долѣшнои Австріи.

Вѣдень 8 падолиста. Говорять, що сербскій король Александеръ переѣздивъ черезъ Вѣдень въ тѣй цѣли, абы старати ся о руку Єлисаветы, доньки архика. Стефанія, але дѣставъ кеша. — Угорскій дневники доносять, що въ слѣдующѣмъ роцѣ маe наступити пѣдвышенє цивільнои листы цѣсаря до высоты 12 мілионовъ.

Берно 8 падолиста. Комісія ческихъ пословъ, котрѣй поручено зорґанізованє опозиційного руху на Моравѣ, ухвалила скликати до Берна на 19-ого с. м. довѣрочный конґресъ ческо-моравскихъ автономістовъ.

Будапешть 8 падолиста. Pester Lloyd доносить, що въ вѣйсковѣмъ буджетѣ на слѣдующій рѣкъ не буде нѣякихъ додатковыхъ кредитовъ на полеву артилерію, бо въ Австріи доси не усталено моделю полевыхъ армать. — Фракція угроністовъ рѣшила сего року взяти участь въ делеґаційныхъ працяхъ.

Цетинія 8 падолиста. „Голосъ Чорногорця“, орґанъ Князя взываe енерґічно всѣхъ чорногорскихъ купцовъ, абы всѣ потрѣбній товары купували въ Италіи, або въ инпихъ краяхъ, лише не въ Австріи.

Парижъ 8 жовтня. Поліціный судъ засудивъ Бстерґазого заочно за обманьство кузина Христіяна Бстерґазого на 3 роки вязницѣ и 35.500 франковъ вѣдшкодованя. — Eklair довѣдуe ся, що Трансваль рѣшивъ ся вести корсарску вѣйну зъ Англіею. Въ тѣй цѣли выдавъ вже корсарскій листы кѣлькомъ американьскимъ властителямъ кораблѣвъ.

Лондонъ 8 жовтня. Головна сила Бурѣвъ мала вѣдѣйти зъ пѣдъ Ледісметъ въ полудне въ сторону Пітермаріцбурґа и Дурбану.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Гл. въ Ка. До кѣнця року прийде ще 30 кр. — А. Чи. въ Пе. Ще 3 зр. — А. Ло. въ Тр. Такъ. — Е. Ру. въ Ст. До кѣнця року ще 75 кр. — К. Ма. въ Ґр. До кѣнця року ще 50 кр. — Т. Лу. въ Ка. До кѣнця року ще 6·10 зр. а о закупнѣ площи незнаемо. — И. Ли. въ Му. По конець року прийде ще 50 кр. — З. Се. въ Ст. Вѣдъ Васъ прийде намъ за падолистъ 20 кр. а за Вашого отця належить ся намъ до кѣнця падолиста 3·80 зр., о надѣсланє которыхъ просимо, бо инакше здержимо высылку. — М. Шу. въ Цн. До кѣнця року прийде намъ ще 1·50 зр. — М. Кр. въ Ро. Теперъ до кѣнця вересня а не падолиста. — Ґ. На. въ Шп. До кѣнця падолиста належить ся ще 1·60 зр. — К. Ви. въ Ут. 22 зр. одержано, зъ которыхъ 4 зр. вписаній вѣстали на залеглѣсть 1898 року. — Ґ. Гл. въ Ут. За сей рѣкъ заплачено все. — П. Ло. въ Гл. Важаного аркуша до повѣсти „Кор. на выг.“ не можемо выслати, бо накладъ цѣлкомъ вычерпаный. — В. Іо. въ Бу. Ще 1·59 зр.

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

В сякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Надѣслане.

Д-р Володимир Вітошинський

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улици Третього Мая.

426 2—12

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., против Банку Гіпотечного на кам. кам. пасажи Гавсмана

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнах найдешевших:

окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокле, каскадеры, барометры, термометры, ґазовий пресметры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, таєльмѣрничі, піоны, лібелї, манометры и т. п.

Уряджене дневників електричных.

Всякій направи полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Курсъ Львѣвскій

въ дня 8 н. ст. падолиста 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гол. Кар.-Людм. по 200 зр. м. к.	209 50	211 50
Зелѣзн. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	280 —	283 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	366 —	375 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	190 —	195 —
Листы заставнї за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 80	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	94 —	94 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	96 —	96 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	95 —	95 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	95 —	95 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	92 10	92 80
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	96 —	96 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальнї Банку краєв. 5% (II. ем.)	— —	102 —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краєвої въ 1873 по 6% а. в.	108 —	— —
Позички краєвої въ 1893 по 4% а. в.	94 70	95 40
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 80	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 30	28 70
Мѣста Станиславова	56 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 67	5 77
Наполеондоръ	9 55	9 65
Повъимперіялъ	— —	— —
Рубель срѣбный	1 24	1 27
Рубель паперовый	1 28	1 29
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 20

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до вынесня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, пожбанникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Артистично-ритовичне ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вышше. Стампіґлї металевї и кавчукові, гербы, монограмы, стампільнї марки, станцы, таблицѣ литї и граверованї и проче.

Замовлена зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою. 221 42—52

ОПОВѢЩЕНЄ.

Пѣдписаный **КОМІТЕТЪ УПРАВЛЯЮЧІЙ ТОВАРИСТВА КРЕДИТОВОГО „САМОПОМѠЧЬ“ въ ЗОЛОЧЕВѢ**, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, запрашає всѣхъ, що досї вписали ся або до того часу ще впишуть ся на членѣвъ того Товариства, на Загальнї зборы, котрї вѣдбудуть ся дня 23 лат. падолиста 1899 о 2 год. по полудни у адвоката Вп. А. Рожанковского зъ такимъ

ПОРЯДКОМЪ ДНЕВНЫМЪ:

1) Вѣдкрытє зборѣвъ предсѣдателемъ Управляючого Комітету.

2) Справоздане Управляючого Комітету зъ дотеперѣшнои дѣяльности зъ рахунками.

3) Выбѣръ Комісіи провѣрочнои и справоздання ся о рахункахъ.

4) Выбѣръ Надзираючои Рады: 6 членѣвъ и 3 заступниковъ.

5) Надзираюча Рада уконституує ся заразъ и именує 3 членѣвъ Дирекціи и двохъ заступниковъ, а Дирекція уконституує ся и вѣдбере вѣдъ Комітету Управляючого рахунки и акты.

6) Внесеня членѣвъ.

Комітетъ управляючій упрашає о якъ найчисленнѣйшу участь членѣвъ, тымъ бѣльше що выбратись маючій члены Надзираючои Рады и Дирекціи повинній конечно заразъ по выборѣ въ комплетъ уконститууватись.

Право участи въ загальныхъ зборахъ маютъ тѣлько члены, що заплатили найменше оденъ удѣлъ (20 коронъ) въ цѣлости (§. 50 Стат.) и выкажуть ся квітомъ Управляючого Комітету на тую уплату. 432 1—1

Въ Золочевѣ 6 лат. падолиста 1899.

Л. Рожанковскій Ив. М. Саноцкій. Ив. Громадка.

Барханы кольоровї и бѣлї въ великомъ выборѣ

поручає найдешевше

АНТОНІЙ ҐУДІЄНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонѣвъ и столового бѣля

Львовъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 876 12—12

По причинѣ нового корыстного укладу въ фабрикою при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ ССХ въ однымъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клґр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢЧКАРНЯ ТИ вальцева въ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клґр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При сейчасовѣй уплатѣ 10% опусту.

Замовлятн черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львовъ, Ринокъ 36. 152 32—0

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1898 р. 30-ый рѣкъ своєи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 9,085.636·47 кр.
Премія надежитости побочнї и вѣдсотки за рѣкъ 1898	„ 2,517.998·09 „
Обезпеченї сумы въ секціяхъ на житє	„ 31,446.439·22 „
Обезпеченї сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 323,257.876·— „
Выплаченї капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,487.178·08 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнця р. 1898	„ 29,910.069·98 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожитє або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостей, збѣжа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренї, а условя обезпеченя вельми корыстнї.

Тарифъ и друксортѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 68 21—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

ЗМѢНА ЛЬОКАЛЮ.

ЮСТИНЪ БѢЛЯКЪ, властитель концесіонованого и кавціонованого

ЗАВЕДЕНЯ ПОСЛУГАЧѢВЪ

для перевозу меблѣвъ и т. п. домовыхъ рѣчей для мѣста Львова и провінціи, подав до загальнои вѣдомости, Р. Т. Публики, що зъ пѣдъ и ру 5 Хорущина перенѣсъ свое бюро пѣдъ ч-ръ **7. ХОРУЩИНА I. поверхъ.**

Дякуючи за дотеперѣшне довѣре поручає ся и на дальше.

Зъ глубокимъ поважанемъ

410 4—4 **Юстинъ Бѣлякъ.**

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрненьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Резкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/8
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9 —	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сонова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновц. Станислав.		9·58	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/8 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/8.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45	2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 30/8 недѣлѣ и свят.
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче			„ Кракова, Вѣдня, Хабѣвки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/8
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/8.
				3·20	„ Зимнои воды 7/8 „ 30/8.
				3·25	„ Бруховичъ „ 7/8 „ „
				5·25	„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вѣдъ 15/8 до 15/9
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/9 въ будни дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 21/8, и вѣдъ 15/8 до 30/8 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/9 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 15/8 до 30/8.		7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/2 до 15/8 що день		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8.		7·47	„ Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 15/9 до 30/9
	10·10	„ Ицканъ, Кововы, Пѣдвисоцкого		9·11	„ „ 1/8 „ 15/9 недѣлѣ и свята
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Бро[illegible] Копичинець		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на го[illegible] дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВѠВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разѣвъ преміоване.)

Въ сѣмъ тыждни е до побаченя:

ТИРОЛЬ.

Вступъ 10 кр. 95

ТУТКИ цыгаретовї 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Quäker Oats

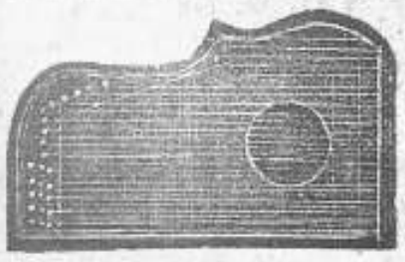
Всюды можна дѣстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписами вареня).

До кормленя дѣтей:

При недостаточнѣй або вепскѣй пожывѣ стають дѣти первовї, сварливї и не свои. Пѣдчасъ скорого зросту потребують дѣти розмаитои а доброи пожывы.

За богато мяса або за богато солодощѣвъ шкодить. Зъ опыханого американьского вѣвса (Quäker Oats) стають дѣти здоровї и сильнї, а зъ сего приходить вже опѣсля добра вдача сама въ себе. Всѣмъ матерямъ можна порадити, щобы варили сю знамениту страву. 431 I. 1—90

Сензаційна новость Ґітарова! Американьска цитра Ґітарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашї цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ у Львовѣ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва аґентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выданець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 242. Львовъ, Четверъ 27 Жовтня (9 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Walfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація безплатныхъ вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня выкладѣ принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні) числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Рутенщина и мертвеччина.

При вчерашныхъ доповняючихъ выборахъ до сойму въ лѣськѣмъ и равскѣмъ повѣтѣ рускій кандидаты перепали. Той результатъ для насъ зовсѣмъ не бувъ несподѣваный. Передъ трома днями мы зазначили, що въ обохъ повѣтахъ зъ рускон стороны не було майже нѣякого руху, нѣякон аґітаціи выборчон, нѣякихъ зборовъ, нѣякихъ вѣчъ. Вправдѣ зѣ Львова взывано тамошныхъ знатнѣйшихъ людей и уроговано до енергічнѣйшон акціи, але они спустили ся вѣдай на те, що кандидаты знанй въ повѣтѣ, отже и не треба великон роботы до переведеня ихъ выбору.

Але-жь бо и польскій кандидаты въ тыхъ повѣтахъ знанй, а за ними стоявъ весь вплывъ и повага верховодячихъ сферъ. Чи и о скѣлько той вплывъ обявляв ся и въ противзаконный способъ, доси не маємо близшихъ вѣстій, окрѣмъ деякихъ донесень зъ Равы рускон. О якихсь бѣльшихъ надужитяхъ выборчихъ не було чути. На всякій способъ Русины обохъ повѣтовъ не мають достаточного оправданя своєи програнон. Таке оправданє могли бы мати лише тогды, коли-бъ робили всьо, що було треба, а лише самій бѣльшій насильства чи иншій противзаконности спровадили ихъ пораженє.

Не можуть оправдувати ся тамошнй Русины и національными вѣдносинами въ повѣтахъ. Въ лѣськѣмъ повѣтѣ є, пѣсля конскрипціи зъ 1890-ого року, 61.582 Русинѣвъ, 22.263 Поляківъ и 703 Нѣмцѣвъ, або 61.175 грекокатоликівъ, 12.053 римо-католиківъ и 11.038 жидівъ. Въ равскѣмъ повѣтѣ є 66.923 Русинѣвъ, 19.581 Поляківъ и 8.273 Нѣмцѣвъ або 67.040 греко-католиківъ, 14.429 римо-католиківъ и 14.031 жидівъ. Отже въ лѣськѣмъ повѣтѣ есть Русинѣвъ и греко-католиківъ звышь 72% а въ равскѣмъ звышь 70%.

Не можуть оправдувати ся лѣській и равскій Русины такожь трудностію приготовленя, недостаткомъ часу и иншими того рода перепонами. Вѣдъ трохъ чвертій року знали, що мають выбирати посла, и нѣщо не стояло имъ на завадѣ приготовити ся до сего дѣла якъ найлучше. Треба ще додати, що въ лѣськѣмъ повѣтѣ рускій кандидатъ есть віцемаршалкомъ повѣтовымъ а въ равскѣмъ повѣтѣ віцемаршалкомъ есть такожь Русинъ, що въ обохъ повѣтахъ верховодяча польска сторона була грубо скомпромітована черезъ самоубійчу смерть своихъ попередныхъ выбранцѣвъ послівъ, що въ лѣськѣмъ повѣтѣ не такъ давно тому польскій людовцѣ при выборѣ посла до ради державной показали, якъ треба вести выборчу аґітацію, а въ равскѣмъ повѣтѣ є політичне руске товариство повѣтове, котрого вже-жь головною роботою повинно бути добре перевести выборы, — що наконець оба кандидаты рускій суть на мѣсци и могли легко старати ся о позысканє народу для своєи кандидатуры.

Жива акція була тымъ бѣльше потрѣбна особливо въ лѣськѣмъ повѣтѣ, що тамъ народъ дуже темный и занедбаный. На 154 громадъ є тамъ щось лише 23 народныхъ школъ а тѣлько 2 читальнѣ Просвѣты, зъ котрыхъ одна зовсѣмъ нечинна, и пѣдъ тымъ взглядомъ лѣській повѣтъ є найгоршій въ цѣлій Галичинѣ. Равскій повѣтъ зновъ що-до числа членівъ Народной Рады належить до найслабшихъ повѣтовъ.

Въ обохъ повѣтахъ найбѣльше шкодить успѣшному політичному поступови рутенщина. Въ лѣськѣмъ повѣтѣ выбрано повѣтовый комітетъ, якъ у насъ найчастѣйше бувае, зъ людей вправдѣ дуже честныхъ и поважныхъ, але або старыхъ або нерухливыхъ и длятого неспособныхъ до політичной акціи. Часъ бы вже разъ бувъ позбути ся того звычаю, що головою и членами комітету мусить бути именно чоловѣкъ знатный становищемъ або вѣкомъ, деканъ або сивоголова повага. Если такій голова або головный членъ комітету есть зразъ живый, рухливый чоловѣкъ, то тымъ лучше; въ Англіи Гладстонъ яко бувшій міністеръ и сѣмдесятькількалѣтный старець управливъ выборами, але вонъ не сѣдівъ въ своѣй комнатѣ при столику, ино объѣздивъ край, скликувавъ всюды зборы та вѣча и своими горячими промовами потягавъ за собою тысячѣ народу. Де нема отже такихъ такихъ старшихъ людей чи поважныхъ достойниківъ, тамъ нехай хотьбы наймолодшій сотрудникъ, концепієнтъ, господарь обійстя провѣдъ, скоро вонъ до того способный и охочій.

Въ Равщинѣ зновъ, о скѣлько знаємо, грала ролю особливо зразу, руска некарность и несолідарность. Хто въ своѣй парафіи чи въ окрестности бѣльше вѣдзначавъ ся та бувъ трохи ширше знанный або взагалѣ зъ якого небудь поводу уважавъ, що мае якій шансы, уже й пхавъ ся напередъ, щобы его поставлено кандидатомъ. Але заходы сихъ не такъ були въ тѣмъ, щобы розвинути якъ найживѣйшу акцію хотьбы за своєю особою, якъ радше, щобы не допустити до такон бѣльшон акціи, яка бы выйшла въ користь другого. Така негативна робота деякого, знаного головно зъ пустого крикунства, пошкодила богато справѣ.

Мусимо зробити закидъ и обомъ кандидатамъ, що они за мало чи таки майже нѣчого не робили въ користь своєи кандидатуры. Черезъ довгій часъ вѣдъ опорожненя мандату посольского можна було имъ, проживаючимъ въ мѣсци або въ найблизшѣмъ сусѣдствѣ, устроити кільканацять зборовъ и вѣчъ, дати ся всюды всѣмъ выборцямъ докладно пѣзнати, зъѣднати собѣ весь народъ и зорганізувати цѣлый повѣтъ. Се треба було аже чекати на запрошеня тамошнихъ комітетовъ и формальне поставленє своєи кандидатуры, але належало самымъ зъ кандидатурою выступити. Сего нема що встыдати ся, противно, се есть патріотичнымъ обовязкомъ. Тутъ впрочѣмъ заразъ знало ся и загально признавало ся, що кандидатами повинні бути д-ръ Струтинський и д-ръ Король.

Та хоть якъ важне значѣне мало бы въ теперѣшнѣмъ часѣ успѣшне переведене обохъ выборовъ, мы некори тымъ результатомъ не грыземо ся. Вонъ свѣдчить не о слабости рускихъ силъ, навѣть не о апатіи народу, вонъ свѣдчить тѣлько о нездалости нашон акціи выборчон, о недостаткахъ нашон організаціи. Нехай вонъ буде хосенною наукою для всѣхъ Русинѣвъ, по повѣтахъ и у Львовѣ. Нехай такожь Народна Рада у Львовѣ не оглядае ся и не спускае ся на нѣякій комітеты, але бере акцію бѣльше въ свои руки. Прочь зъ всякою рутенщиною и мертвеччиною!

Зъ рады державной.

На початку вчерашного засѣдання палаты пословъ, міністеръ фінансовъ предложивъ проектъ закона о увольненю вѣдъ стемпля подань о медаль за 40-лѣтню вѣрну службу. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ внѣсъ продовженє речинця сплаты безпроцентовои позички, яку признано Тиролеви зъ причины елементарныхъ нещасть въ лѣтахъ 1882 и 1889. Той міністеръ внѣсъ такожь проектъ деякихъ змѣнъ выборчои ординаціи до ради державной для Чехіи, Галичины и Долѣшнои Австріи. Управитель міністерства фінансовъ предложивъ державный буджетъ на рѣкъ 1900 и тримѣсячну буджетову провізорію. Вѣдтакъ вѣдчитано кілька интерпеляцій и внесень.

П. Дѣдушицкій предложивъ, абы всѣ прасовѣ внесеня вѣдослати до прасовои комісіи. П. Кайзеръ зажадавъ, абы справозданє комісіи о знесеню дневникарского стемпля поставити на порядку дневнѣмъ того-жь засѣданя. Бесѣдникъ домагавъ ся голосованя безъ дискусіи надъ симъ внесенемъ. П. Зачекъ выступивъ противъ внесеня Кайзера, кажучи, що на порядку дневнѣмъ засѣданя стоить о много важнѣйша с рава, именно дискусія надъ вѣдповѣдею правительства на интерпеляцію въ справѣ забурень въ Чехіи и на Моравѣ Внесеня Кайзера упало. За внесенемъ голосували: цѣла лѣвиця, часть католицко людового сторонництва и Італійцѣ. Противъ голосувала решта праниць. На внесене п. Гнявоша ухвалено выбрати рѣльничу комісію. Вѣдтакъ управитель міністерства выголосивъ буджетове exposé на рѣкъ 1900, котре подаємо тутъ въ головнѣмъ начерку: Буджетъ уложено першій разъ въ короновій валютѣ. Въ той способѣ знаходить свѣй выразъ постанова валютового закона въ 1892 р. о реляціи золота, пѣсля котрого 42 гульденівъ въ золотѣ рѣвнае ся 100 коронамъ.

Буджетъ выказуе выдатки въ загальнѣй сумѣ 1.585,403.933 коронъ а загальне покрытє 1.585.811,822 кор. Надвыжка доходовъ надъ выдатками выносить отже округло 400.000 коронъ. Сеся надвыжка менша вѣдъ надвыжки въ минувшѣмъ роцѣ о 528.193 коронъ. При тѣмъ треба однакъ увзгляднити се, що надвыжка на 1900 рѣкъ не увзгляднае надвыжокъ зъ попередныхъ лѣтъ, наколи въ 1899 роцѣ ужито яко позицію покрытя, для удержаня рѣвнои ваги надвыжку зъ 1897-ого року, а то аже до высоты 10·2 міліонівъ.

Преліміноване на 1900 рѣкъ запотребованє, въ порѣвнаню зъ преліміваного на 1899 рѣкъ сумою, показуе збѣльшенє о 65 міліонівъ коронъ. Коли вѣдъ тои сумы вѣдтягнемо квоту 8.506.240 коронъ, яка становить лише переходову позицію, выкликану заведенемъ нового способу обчислюваня доходовъ, плывучихъ въ золотѣ, покаже ся ефективне пѣдвышенє етату выдатковъ о 56,324.107 коронъ. Въ тѣй сумѣ обнята вже квота 17 міліонівъ коронъ на управильненє платнѣ тыхъ категорій служобы, до якихъ не вѣдносять ся законы о платнѣ зъ дня 19-ого вересня 1898 року. Вѣдносять ся се до фінансовои сторожи, жандармеріи, — особъ занятыхъ при державныхъ зелѣзницяхъ и державнои служобы. Етатъ рады державнои въ порѣвнаню зъ 1899 рокомъ бѣльшій о 123.426 коронъ. Въ етатѣ міністерства внутрѣшныхъ справъ збѣльшенє запотребованя выносить 4,332.126 коронъ. Однакъ зъ огляду на се, що на пѣдвышенє платнѣ державныхъ урядниківъ показала ся потрѣбною сума 2,855.672 коронъ, фактичне збѣльшенє запотребованя выносить лише 1,476.454 коронъ. Въ політичнѣй адміністрациі бѣльше запотребованє выносить 555.310 коронъ. Въ міністерствѣ краєвои оборони запотребованє збѣльшене о 3,702.202, въ „надзвычайнѣмъ кредитѣ на будову дорогъ“ о 557.617, въ позиціи „водній будовы“ о 76.604 коронъ. Въ extra ordinarium на водній будовы запотребованє менше о 83,386 коронъ.

Выдатки на поборюванє пошестій збѣльшенй о 89.800, на публичне безпеченьство о 22.592, коронъ. Въ звычайнѣмъ кредитѣ на будову дорогъ зажадано о 207.000 коронъ бѣльше.

Загальне збѣльшенє запотребованя въ етатѣ міністерства просвѣты и вѣроисповѣдань преліміновано на 12.327.630 коронъ Зъ того 2,539.970 коронъ походить головно зъ управильненя конґруи католицкого духовенъства и православного въ Дальматіи. Збѣльшенє запотребованя о 8.099.090 коронъ выкликало пѣдвышенє платнѣ профессорівъ и учителѣвъ. Въ етатѣ міністерства фінансовъ збѣльшенє запотребованя выносить 4,656.580 коронъ.

Въ етатѣ міністерства торговлѣ запотребованє высше о 12,132.850 кор., зъ чого 5,132.824 кор. припадае на управильненє платнѣ урядниківъ, 2,696.940 кор. є результатомъ акціи въ цѣли пѣднесеня и розвою торговлѣ, промыслу и мануфактуры. Передовсѣмъ призначено першій разъ значнѣйшу суму 500.000 кор. на потребы промыслу и експорту. Зъ огляду на постановы о новѣмъ управильненю цловыхъ и торговельныхъ вѣдносинъ до Угорщины, вставлено 340.000 кор. на ведене торговельной статистики, а 50.000 кор. на кошты выслана торговельныхъ справоздавцѣвъ за границю. На уряджене австрійского вѣддѣлу на выставѣ въ Парижи, вставлено 1,552.000 коронъ. На субвенціи для торговельной маринарки, вставлено на слѣдуючій рѣкъ о 97.260 коронъ бѣльше. Въ етатѣ почты и телеграфовъ вставлено о 3,537.280 кор. бѣльше. Въ етатѣ міністерства державныхъ зелѣзниць, збѣльшенє запотребованя выносить 13,347.080 кор., зъ чого на пѣдвышенє платнѣ урядниківъ припадае 216.000 кор. Въ етатѣ міністерства рѣльництва преліміновано бѣльше запотребованє о 1,451.607 кор., зъ чого на пѣдвышенє платнѣ урядниківъ пѣде 635.985 зр. На потребы меліораційного фонду преліміновано 300.000 кор. бѣльше. „Домены и лѣсы“ выказують запотребованє менше о 81.386 коронъ.

Въ етатѣ міністерства судовництва запотребованє преліміновано о 7,602.583 кор. бѣльше, зъ чого 6,223,408 кор. припадае на управильненє платнѣ урядниківъ.

Збѣльшенє запотребованя о 65.000 коронъ при найвышшій рахунковій палатѣ выкликала головно регуляція платнѣ. Въ етатѣ платнѣ запотребованє выносить 4.626,536 кор. Се є наслѣдкомъ приросту особъ управненыхъ до платнѣ и пѣдвышеня емеритуръ. Въ „субвенціяхъ и дотаціяхъ“ зайшла потреба збѣльшеня кредиту о 714.340 кор.

Въ роздѣлѣ „державный довгъ“ бѣльше запотребованє преліміновано въ сумѣ 170.638 кор.

Доходы выказують збѣльшенє майже въ тѣй самій высотѣ Всѣ доходы преліміновано на квоту 1.585,811.822 коронъ, т. є. о 64,302.154 кор. бѣльше, якъ въ попереднѣмъ роцѣ. Въ етатѣ рады міністровъ и міністерства просвѣты, прелімінарь выказуе зменшенє доходовъ. Етатъ міністерства внутрѣшныхъ справъ выказуе збѣльшенє доходовъ о 41.744, а міністерства фінансовъ о 41.451.362 коронъ. Безпосередній податки преліміновано о 12,905.800 коронъ бѣльше, хочь въ наслѣдокъ побѣльшеня опусту въ ґрунтовѣмъ податку зъ 10% на 11·2%, ґрунтовый податокъ принесе о 2,620.000 коронъ менше. Податокъ домовый преліміновано въ квотѣ 66,130.000 коронъ, отже о 2,425.000 кор. высше, хочь и тутъ опустъ збѣльшено зъ 10% на 11·2%. Особистій податокъ преліміновано въ квотѣ 136,270.000 коронъ. Сеся цифра є бѣльша вѣдъ преліміновано въ 1899-ѣмъ роцѣ о 12,856.200 кор., а вѣдъ фактично стягненои въ 1898-ѣмъ роцѣ о 5,763.120 коронъ.

Преліміноваый на 1900 рѣкъ загальный дохѣдъ зъ особистыхъ податковъ буде вѣдповѣдно до постановъ фінансового пляну податковои реформы роздѣленый въ слѣдуючій способъ: а) на покрытє страть предвиджеыхъ въ ар. VIIIо закона о рѣчевыхъ податкахъ 15.024,180 кор. б) на передане до краєвыхъ касъ 6,000.000 кор. в) на покрытє участи державы въ доходахъ зъ особистыхъ податковъ 111,977.957 кор. в) на покрытє дальшихъ опустовъ поза границею 10% въ ґрунтовѣмъ податку о 2·5% а въ домовѣмъ и въ загально заробковѣмъ податку по 1·2% вѣдъ кождого зъ нихъ. Титулъ „Податковій екзекуціи“ преліміновано о 128.000 кор. низше, бо мають бути розширеній признанй деякимъ краямъ екзекуційній пѣльги.

Цловій доходы преліміновано о 2,135.117 кор. высше. Безпосередній податки выказують зрѣстъ о 45,359.780 кор., зъ чого припадае на податокъ: вѣдъ пива 76,640.000 кор. вѣдъ горѣвки 68.400.000 кор., вѣдъ цукру 99,000.000 кор., вѣдъ ропы 18,500.000 кор., вѣдъ соли 45.128.000 кор., вѣдъ тютюну 209,826.200 кор. Стемлѣ, таксы и належитости принесуть 150,430.000 коронъ. Въ загальнѣй квотѣ збѣльшенія доходовъ зъ тыхъ податковъ, властивій консумційній податки, дадуть збѣльшенє о 31,406.000 коронъ.

Въ етатѣ міністерства торговлѣ преліміновано доходы высше о 6,047.300 коронъ, въ етатѣ міністерства зелѣзниць о 12,871.260 кор. въ етатѣ міністерства рѣльництва о 1,122,554 коронъ. Въ пенсійнѣмъ етатѣ зрѣстъ покрытя выносить 2,078.678 коронъ, бо урядники, котрій опануючи таксу, не платили 3% пенсійного додатку, будуть сей додатокъ платити вже въ 1900 роцѣ.

Запотребованє інвестиційного преліміпарія на 1900 рѣкъ выносить 67,829.300 коронъ, а по вѣдтягненю позиціи покрытя 1,149.100 кор, выносить нетто квоту 66,68.300 кор. Менше запотребованє выказують міністерства: справъ внутрѣшныхъ о 200.000 кор., торговлѣ о 934.000 кор., рѣльництва о 722.000 кор. Бѣльше запотребованє выказують міністерства: оборони краєвои на будову касарень въ Галичинѣ о 45.612 коронъ, просвѣты о 118.000 кор., зелѣзниць о 7,235.600 коронъ. На саму будову державныхъ зелѣзниць потрѣбна квота 11,012.000 коронъ. На закінченє свого exposé Князьолуцкій пѣднѣсъ, що мимо збѣльшеня выдатковъ о величезну кво-

Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) мае въ собѣ 16% товщу и є найлѣпшою мучною поживою.

431 b

☞ „Quäker Oats“ можна всюды достати. ☜

ту 64·8 міліонів, буджетова рівновага на 1900 рік запевнена. До осягнення того результату потрібне було передовсім підвищене податку від цукру, а мимо того лишав ся до покриття ще 20 міліонів, котрі однак знайдуть покрите в преліміновaних звичайних доходах. Бесідник зазначує, що прелімінарє суть цілком реальні. Станє касових запасів майже мінімальний. Въ порівнаню зъ попереднім рокомъ зменшили ся о 40 міліонів коронъ. Дальше ихъ вычерпуване грозило бы дефіцитомъ. Правительство взагалі не було бы въ силі підприняти нѣякихъ инвестицій и тому предкладає буджетову провізорію на перший 4 мѣсяцѣ, а рівночасно просить о уповажнене выдавя инвестиційно ренты до высоты 80 міліонів коронъ. Бесідникъ запевняє, що звертає увагу на санацію краєвых фінансів и въ тій цѣли скликавъ анкету всѣхъ краєвых маршалків, котра відбуде ся ще въ тім році.

Коли Князьолуцкій скінчивъ, наступила дискусія надъ відповідею правительства на интерпеляцію зъ причины моравскихъ розрухів. П. Зачекъ въ тригодинній промові обговорювавъ подѣ въ Пререві, Голешові и Всетині, заявивъ, що жиды тому були жертвами ексцесів, бо станули по сторонѣ Нѣмцівъ. Ческе населене не є антісемітске и коли бы жиды не були его спровокували, могли бы жити цѣлкомъ спокійно. О расовій або релігійній ненависти у Чехівъ не може бути бесѣды. Бесѣдникъ закінчивъ: „Приступѣмъ нарештѣ до мирної працѣ, подаймо собѣ руки, абы перевести идеѣ просвѣты и гуманности, а не будемо мати такихъ конфліктівъ, якъ тій, о котрыхъ говоримо". На тім дискусію перервано. П. Дашиньскій внесъ, абы справоздане прасовон комісіи въ справѣ знесеня дневникарского стемпля умѣщено на порадку дневнім найблизшого засѣданя. Палата приняла внесене одноголосно. На внесене п. Барвѣньского палата ухвалила выбрати комісію: асекураційну и соціяльно політичну.

Вѣче економічно-просвѣтне зъ нагоды посвяченя масарнѣ „Підгірскои Спілки" въ Станиславові.

Дня 1 листопада с. р. відбуло ся въ Станиславові перше вѣче „підъ власнымъ дахомъ", якъ то сказавъ на вѣчу председатель управляючои рады „Підгірскои Спілки" д-ръ Коцюба.

Сю радість справило намъ товариство „Підгірска Спілка" въ Станиславові, котре поклало собѣ за цѣль: закуповувати безроги и рогату худобу и высилати просто на европейскій ринки. Такъ має се товариство увільнити нашь народъ відъ опѣкунів, що за дорого кажуть собѣ платити за посередництво мѣжь нашимъ хлѣборомъ а европейскими купцями, а тымъ самымъ піднести и у насъ цѣну и годівлю безрогъ и рогатои худоби.

Вже передъ рокомъ зачало товариство свою дѣяльність. Розумѣє ся, що зъ малыми фондами, якими оно тогдѣ розпоряджало, не могло оно анѣ вести ся на велику скалю, анѣ взяти ся до торговлѣ рогатою худобою. Тому зачало оно лише торговлю безрогами и то переважно лишь въ станиславівскім повѣтѣ. Конкуренція, яка вывязалась мѣжь давными купцами а „Підгірскою Спілкою", справила те, що цѣна безрогъ значно піднеслась. Зъ борбы конкуренційнои выйшло товариство завдяки вытревалости своихъ людей побѣдоносно. Однакъ користь, яку мали селяне въ підвышеню цѣны безрогъ, выявилась одностороннюю, бо лишь штуки придатні для европейскихъ ринківъ платились дорого. Иншихъ штукъ „Спілка" не купувала, то йшли они майже даромъ. Щобъ піднести цѣну и такихъ штукъ, залишила „Спілка" въ маю сего року торговлю безрогами на такій часъ, аж доки не выбудує масарнѣ. Будова поступала скоро. Сильні муры росли въ гору, а дотепер станули въ Станиславові при улици Тисьменицкій за мостомъ зелѣзничнымъ на грунтѣ микитинецкімъ два будынки: одинъ великихъ розмірівъ, а другій малый. Великій будынокъ видно вже зъ-далека. На нѣмъ видніє напись: „Підгірска Спілка, товариство зареєстроване зъ ограниченою порукою". Въ нѣмъ мѣстять ся канцелярія „Підгірскои Спілки", варстатъ, рѣзница и велика стайня. Менший будынокъ також муруваный подѣленый сѣнями на дві половині, по одній сторонѣ є помешкане сторожа, а по другій „бурса" для хлопцівъ, що будуть учитись масарства. Підъ будынкомъ знаходять ся пивницѣ.

Посвячене тыхъ будынківъ відбулось 1 листопада с. р. Рано о год. 8½ відправивъ на ту цѣль о. крилошанинъ и парохъ катедральный Богоносъ службу Божу, а о годині 12 доконавъ вінъ посвячення масарнѣ вразъ зъ пароxомъ микитинецкимъ о. Ленкавскимъ.

На актѣ посвячення було присутныхъ до 400 людей по половині селянъ и интеліґенція. Селяне переважно зъ околицѣ и то выключно майже мужчины, лишь одинъ явивсь представитель карпатскихъ Бойківъ. За те интеліґенція найрізнороднѣйша: духовна и свѣтска, мужчины и жѣнки, панѣ и панночки. Мѣжь нею бачили мы представителівъ бережанщины, тернопільщины, бучаччины. На вѣчу явивсь також посолъ Танячкевичъ. Вѣче отворивъ д-ръ Михайло Коцюба. Вівъ привитавъ зібраныхъ, яко председатель управляючои рады „Підгірскои Спілки" и яко голова філіи „Просвѣты" перший разъ въ своїй хатѣ. Хату ту поставило — говоривъ д-ръ Коцюба — за нашій рускій грошѣ товариство „Підгірска Спілка", що его задачію посередничити въ торговли безрогъ и рогатои худоби мѣжь нашимъ народомъ, а европейскими купцями. Товариство се въ своїй дѣяльности, въ працѣ надъ [illegible]омічнымъ двигненемъ народа мало лишь пер[illegible]ч то навѣть тамъ, відки мало право домагатись помочи. Тій перешкоды були зъ горы. Ажь послѣдными часами се змінило ся. Зъ устъ нового владики чуємо такій слова, що душа наша радуватись може:

„Мусимо брати въ свои руки провідъ въ працѣ економічній. Людямъ помагати въ закладаню крамниць христіянськихъ, шпихлірівъ, касъ позичковыхъ, рільныхъ спілокъ господарскихъ и ремѣсничихъ и у всякихъ дѣлахъ економічно пожиточныхъ. Нехай люде розумѣють, що можуть числити зъ нашои стороны на всяку помочь, що мы дбаємо о кождє ихъ добро."

А до народу звертаєсь вінъ ось зъ якими словами:

„То-жь и вы всѣ отрясѣть ся зъ своєи непорадности, возьмѣть ся до працѣ усильно, а дасть Богъ, небавомъ поправите свою долю. Лучѣть ся разомъ, заводѣть по нашихъ селахъ крамниць христіянській, шпихлірѣ громадскій и всякій иншій пожиточній установы."

„Працюйте, браття мои милій, дбайте про добра туземнім, цѣнѣть ихъ собѣ и приробляйте, зъ цілого серця удѣляю вамъ на сю працю благословеня."

Всѣ тій гадки старались мы тутъ якъ разъ ввести въ житє. Сего доказомъ „Підгірска Спілка". И лишь завдяки тому, завдяки нашимъ а не чужимъ силамъ отвираємо власну хату. Мы зачали, однакъ се не конець зачати дѣло, треба его вести. Не упадаймо на дусѣ, а йдѣмъ зачатою дорогою дальше!

Теперь представивъ д-ръ Коцюба на председателя о. Ленкавского яко пароха микитинецкого, отже тои громады, до котрои належить грунтъ „Підгірскои Спілки", а на заступниківъ селянъ: Гаврила Дзівиньского зъ Микитинець и Онуфрея Головака зъ Горожанки.

О. председатель поднякувавши зборамъ за честь, удѣливъ голосу д-рови Коцюбѣ до реферату: „О потребѣ торговлѣ и промыслу въ краю." На темы рефератівъ були выбранѣ найбільшь пекучій справы, то-жь присутній цікавились ними и слухали уважно.

Щобъ при святѣ не розбішлись люде безъ користи, урядила філія „Просвѣты" вѣче економічно просвѣтне. На порядокъ дневный поставлено найважнѣйшій справы, мѣжь иншими: „Важність торговлѣ и промыслу въ краю".

Референтъ скристалізувавъ свои погляды въ тій справѣ сими словами:

„Треба конче одну часть народа звернути до торговлѣ. Однакъ у насъ се трудно: нема фахового знаня, нема капіталу. Селяне нашій на крамницахъ хотѣли-бъ скоро збогатѣти, а тутъ треба совѣстнои перепродажи и не высокого зыску, щобъ була користь въ крамницѣ. Яко рільничій народъ можемо торгувати лишь плодами земль, худобою и дробомъ, а дальше молокомъ и всѣми переробками плодівъ земныхъ и молока. Мы однакъ не вмѣємо того навѣть добре приладити на продажъ. Якъ найлучше вести торговлю, можуть намъ стати примѣромъ Бойки синевідскій. Нашимъ крамницямъ треба організація, ретельности, купувати повинній они відъ продуцентівъ и не давати на кредитъ. Даваємъ на кредитъ народъ лишь деморалізуємъ, вчить ся не числити ся зъ выдатками. Намъ треба хлопцівъ высилати на науку до взірцевыхъ крамниць. „Союзъ крамничій" повиненъ бути цілію нашихъ змагань. Крамниць повинній усе вестись на удѣлахъ. Зъ нихъ мали-бъ тогдѣ дохідъ крамарѣ, селяне, а решту можна-бъ уживати на иншій цѣли патріотичній и пожиточній."

Що до підношеня промыслу говоривъ референтъ:

„Нашій селяне выробляють декуды килимы, полотно, сукно, иншій займають ся шевствомъ, боднарствомъ, выробами гончарскими. Однакъ они всѣ въ жидівскихъ рукахъ. Выратувати ихъ зъ того можуть лишь спілки. Тогдѣ могли-бъ они взяти ся и до иншихъ галузей промыслу пр. выробу дахівокъ на свою руку. По иншихъ краяхъ, а також въ західній Галичині (Корчині) є організація, и у насъ є, але наші упадають, попадають въ жидівскій руки. Мы повинні також більшь користати зъ промысловыхъ шкілъ, що ихъ край закладає за наші гроші, а дальше мы не повинні перецінювати чужои лихоты (полотно), а купувати свои добрі выробы. Поступаймо якъ Чехи підъ кличъ: „Народъ собѣ".

(*Конець буде.*)

Товариство для выробу и торговлѣ церковныхъ ризъ въ Самборѣ.

Передъ шести роками заложене въ Самборѣ Товариство для выробу и торговлѣ ризъ розвиває ся чимъ разъ лѣпше и може повеличати ся загальною симпатією духовеньства всѣхъ трехъ епархій. Для того цікаво буде подати до ширшои відомости справоздане о двохъ загальныхъ зборахъ членівъ того Товариства, котрі відбули ся недавно.

Дня 30 серпня с. р. відбули ся звичайні річні загальні збори. Першою точкою дневного порядку була змѣна статута. Збори по переведеній дискусії ухвалили мѣжь иншими такій змѣны: 1) Товариство має на будуче звати ся „Ризниця, товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою въ Самборѣ"; 2) кругъ дѣланя розширено на выробъ клерикальнои одежи и на заложене щадниць для членівъ; 3) одинъ удѣлъ выносить 20 коронъ (доси 10 к.) и має бути заразъ при вступленю до товариства зложеный въ готівці. Давнѣйшій члены обовязані є доповнити свои удѣлы до высоты 20 коронъ; доповнене се можливе також чересъ дописуване щорічнои дівіденды до удѣлу. Помиваємо иншій, менше важній змѣны статута.

Потому наступили справоздання надзираючои рады, дирекціи и контрольнои комісіи. Зъ нихъ выймаємо що найважнѣйшій подробиці:

Товариство продало въ послѣднімъ році своихъ выробівъ за 70.000 зр. (въ попереднімъ році продано за 56.000 зр.). Выробы товариства розходять ся по цілій Галичині и Буковині, а також и по рускихъ осадахъ північнои Америки. Вызначають ся они не тілько старанно выкінченою роботою, але також незвычайною дешевістю, а таки ще управа товариства дає значный опустъ при більшихъ закупнахъ, и такъ: хто купує за 50—100 зр., дістає 5% опусту, а при закупнахъ надъ 100 зр. опустъ выносить 7%. Хочь въ послѣднихъ часахъ цѣна шовку и бронзы значно пійшла въ гору, товариство закупило складъ церковныхъ рѣчей перемыского купця А. Ольшевского за 4.000 зр. по цѣнахъ о 40% низшихъ відъ фабричныхъ; більша часть того товару вже розпродана. Робітниць було въ робітни товариства 10, але число се вже не выстарчає, такъ що управа товариства розписала конкурсъ ще на 7 робітниць. Платню підвышено робітницямъ въ послѣднімъ році о 20%, а два разы удѣлено имъ святочній додатки. Разомъ побрали робітниці за цілый рікъ надъ 3000 зр. Товариство заложило окремый фондъ запомоговый для робітниць на выпадокъ недуги; фондъ сей выносивъ въ послѣднімъ році 1300 (въ попереднімъ 881 зр.).

Білянсъ за послѣдный рікъ показує въ активахъ: готівку 5·449·78 зр., въ ефектахъ 35 зр., въ товарахъ 21.288·23 зр., у дебіторівъ 13.403·15 зр., въ инвентарѣ 607.78 зр. — разомъ 40.793·90 зр.; въ пасивахъ: удѣлы членівъ 14.055 зр., фондъ резервовый 3 567·17 зр., кавція 300 зр., позички 5.000 зр., кредиторы 14.636·21 зр., непобраній дівіденды 181 зр., залеглый податокъ 70 зр., чистый зыскъ 2,984·52 зр. — разомъ 40.793·90 кр.

Зыскъ зъ проданыхъ товарівъ выносивъ 8119.77 зр., зъ того выдано на адміністрацію 4465·81 зр., відсотки 600·81 зр., відписано на инвентарь 68·63 зр., такъ що чистого зыску відділено 298·45 зр. до резервового фонду, 1492·25 зр. припаде на дівіденду, а 1193·82 зр. на запомоги для вдівъ и сиротъ по священикахъ и на „Пріютъ".

Членівъ має товариство 480, а капіталъ, вложеный ними на удѣлы, выносить 14.055 зр.

Рахунки товариства провѣрювала середъ року контрольна комісія, а по замкненю річныхъ рахунківъ провѣрювавъ заходами дирекціи Краєвый кредитовый Союзъ львівскій и найшовъ ихъ въ повнімъ ладѣ.

По выборѣ дирекціи, надзираючои рады и контрольнои комісіи раджено надъ внесенемъ членівъ. Зъ уваги, що дѣла товариства розвивають ся и множать ся, а черезъ те теперѣшне его помѣщене въ шести комнатахъ оказує ся недостаточнымъ, — дальше зъ уваги, що такого помѣщеня, якого товариство потребує, въ Самборѣ трудно або и зовсімъ неможливо дістати, припоручили загальній зборы новій радѣ и дирекціи постарати ся о купно відповіднои реальности.

Въ сій то справѣ відбули ся д. 3. жовтня с. р. надзвычайні загальні збори. Дирекція товариства, выконуючи припоручене загальныхъ зборівъ зъ д. 30 серпня с. р., высмотрѣла реальність близько ринку при найгарнѣйшій улици и угодила ся за 10.000 зр. Зъ уваги, що до зимы могла бы станути підъ дахъ камениця, постарала ся дирекція о планъ, кошторисъ и позволене на будову. Кошторисъ обчисленый на 22 000 зр.; а коли бы вести будову у власнімъ зарядѣ, то можна мати надію, що коштъ не буде більшій надъ 20.000 зр. Фонды на будову роздобуде ся на разѣ приватными позичками, поки не буде можна затягнути ипотечнои позички. Теперь ходило о те, щобы загальні збори затвердили заходы дирекціи.

По зрѣлій дискусії загальні збори згодили ся на купно пропонованои реальности и на будову камениці. Для переведеня будовы выбрали збори комітетъ и позволили ему вести будову у власнімъ зарядѣ або віддати ся якому підприемству. На тім закінчено наради.

Подаючи тій, троха вже припізнений справоздання до відомости рускои громады, высказуємо щиру радість, що наша институція такъ гарно розвиває ся, та бажаємо, щобы у власнімъ домѣ, котрого будова десь вже теперь мусить бути доведена підъ дахъ, росла безъ перешкоды на славу и добро Церкви и народа.

Переглядъ політичный.

О положеню въ Африцѣ лондонскій военный урядъ зачинає діставати депешѣ зъ Есткуртъ, мѣсточка положеного о 60 клм. на полудне відъ Коленсо, а 80 клм. відъ Ледісметъ. Се значить що Буры посуваються безнастанно напередъ, минули Коленсо и перервали телеґрафічну лінію на північ відъ Есткуртъ. О тыхъ всѣхъ поступахъ ворога, англійскій власти упрямо мовчать, а публичну опінію въ Англіи старають ся занята неясными и пересадными вістями о бійкахъ підъ замкненымъ Ледісметомъ. Якъ небудь тій експедиція ґене ала Уайта (White) представляють ся въ дійсности, не можуть навѣть на случай успіхівъ англійского оружія мати більшого значеня. Якъ показує ся, англійскій гарнізонъ уступивъ зъ Коленсо майже безъ битвы, якъ лишь відділи ся уставленій на горбахъ тяжкій арматы Бурівъ. Відворотъ відбувъ ся въ ночи. Куды пішовъ англійскій відділъ, не знати. Здаєть ся, що прямо до Пітермаріцбурґа. Англійцѣ донерва теперь зачинають потерпати, що Буры можуть загорнути цілый Наталь. У всѣхъ більшихъ мѣстахъ організують зъ великимъ поспѣхомъ відділы охотниківъ и всѣ стрѣлецкій товариства. Для улекшеня запровіянтованя, занесено ціло відъ мяса и худобы.

Ґенераліссімусъ Буллеръ обнявъ вже начальну команду англійскихъ войскъ въ полудневій Африцѣ, але доси не відъѣхавъ на мѣсце війны, зъ огляду, що оранжскій Буры зачинають що разъ більшими відділами переходити полудневу границю Оранію. Ґенералъ Буллеръ выдавъ наказъ, абы всѣ відділы капляндскои арміи и головный таборъ підъ Штормберґъ, цофнути на полудне и сконцентрувати підъ Кінставнъ, де горы становлять дуже добру оборону. Въ самімъ Штормберзѣ панує мѣжь англійскимъ населенемъ зъ причины звиненя табору велике пригноблене, бо голендерска людність намѣряє злучати ся зъ надходячими відділами Бурівъ.

Процесъ за галицку Касу щаднячу.

Вчера [въ середу] забравъ слово оборонець Вендриховского д-ръ Ашкеназ. Промовлявъ на ранішній и пополудневій розправѣ. Вважає вінъ Вендриховского за жертвенного козла, котрого треба жертвувати за грѣхи Касы. Загальна опінія домагає ся такои жертвы, щобы очистити ся въ очахъ заграници и Відня. Вендриховскій [каже д-ръ Ашкеназ] може бути найгіршимъ бухгальтеромъ а найсовѣстнѣйшимъ чоловѣкомъ. Роботу свою яко бухгальтеръ вівъ механічно, не оглядаючись, що дѣє ся за его плечима. Сли въ Касѣ всѣ своихъ обовязківъ не сповнювали, чому вінъ одинъ має відповідати за се, що дирекція була недбала, що загальні збори ухвалювали тілько подяки и що цілый надзоръ завинивъ, має терпіти Вендриховскій.

Дальше въ своїй палкій оборонѣ д-ръ Ашкеназ збивавъ выводы прокуратора що-до вины Вендриховского и доказувавъ, чому вінъ мусівъ улягати всемогучому Зімѣ. Коли многій иншій мусѣли піддаватись розказамъ Зимы, коли вінъ мігъ усунути невыгідныхъ собѣ людей якъ Кочиндика и радн. Клеберґа, то чи мігъ противитись ему Вендриховскій? — Відтакъ доказувавъ д-ръ Ашкеназ, що Вен-

дриховскій не фальшувавъ книгъ Касы и документовъ. Вонъ дбстававъ зъ горы асигнаты, а не его рѣчею було провѣрювати, чи они правдивій. — Промову свою закончивъ д ръ Ашкепази покликомъ до судьѣвъ присяжныхъ, щобы выдаючи засудъ, мали на увазѣ се, що Вендриховскій вбдбувъ вже тяжку кару: девятьмѣсячну вязницю. — [Бесѣду оплескувано].

Прокураторъ зрѣкъ ся послѣдного слова и предсѣдатель оголосивъ розправу за закбнчену, а опбеля по короткбй перервѣ выголосивъ свое резіме.

Сказавъ, що розправа выказала причины катастрофы, якій навѣстили Касу. Катастрофа була наслѣдкомъ самоволѣ начуючои въ Касѣ. Приписы статутбвъ були лише мертвою буквою. Статутъ жадавъ, абы до скарбця було ббльше ключѣвъ, якъ одинъ, абы урядники не задовжували ся; сей статутъ означивъ тѣснй рамы для векслевого кредиту, щобы векслѣ цензуровано, приписавъ способы льокацій капіталбвъ, покрытя рахункбвъ бѣжучихъ и т. п. Статутъ сей не знавъ такожъ кредитбвъ кавційныхъ. — Всѣ сесій приписы були мертвій, а володѣла тблько самоволя и то зъ цѣлои черги лѣтъ. Надужитя дѣяли ся чимраз ббльшій и довели до катастрофы. — Опбеля переходивъ предсѣдатель пытаня поставленій судьямъ присяжнымъ и поясняювавъ ихъ пбсля закона; доказувавъ, що въ Касѣ дѣяли ся рбзній обманьства, котрыхъ допускали ся обжалованій.

На пинѣшній розправѣ говорить дальше свое резіме предсѣдатель. О 2 год. въ полудне перервано розправу до 3 годины, а вырокъ западе вечеромъ.

(Конецъ буде.)

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяца** просимо о вчасне вбдновленя передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей пбсля вызначеныхъ речницѣвъ.

— **Пригадуємо** що вже тбльке два дни до послѣдныхъ *вечернець*, якій въ суботу [11 с. м.] устроюють тов. „Руска Бесѣда“ и „Клюбъ Русинокъ“ на доходъ тов. „Русланъ“. Комітетъ постаравъ ся о рбзній несподѣванки; „петрушка“ выключена... [Вступъ вбдъ особы 50 кр.]. — *Комітетъ.*

— **Розправа** противъ редактора „Monitor-a“ п. Брайтера въ знанбй справѣ п. Вахнянина [за злочинъ кленеты и обиду чес и] вбдбуде ся завтра т. є. 10 надолиста въ карнбвъ судѣ у Львовѣ. Найвысшій трибуналъ вбдкинувъ просьбу п. Брайтера о вызначенє иншого суду поза границями Галичины.

— **Передконцертовій вправы хору мѣшаного Львбвского Бояна** вбдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 7½ вечеромъ. Зъ огляду на се, що концертъ припадае вже за тыждень, на 17. с. м., прошу всѣхъ Вп. Членбвъ Бояна, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. Надто звертаю увагу на постанову регуляміну, пбсля котрои тій члены, що не будуть присутній на одній зъ двохъ передпослѣдныхъ вправъ, а завтрѣшна є одною зъ нихъ, не можуть брати участи въ концертѣ и не мають права користати зъ білетбвъ вбльного вступу и по цѣнѣ зниженбй. — *Волод. Шухевичъ.*

— **Огнѣ.** Дня 3 с. м. о 2 годинѣ въ ночи згорѣло на львбвскбмъ передмѣстю въ *Городку* двѣ загороды селянській зъ кресценцією и три коровы; шкода 3000 зр. — У *Львовѣ* при ул. на Байкахъ ч. 10 пбдпаливъ хтось комбрки зъ соломою. Огонь доглянувъ вчасно поліційный капраль Харкбвъ и угасивъ, при чбмъ сильно попѣкъ ся. Харковомъ заопѣкувала ся ратункова стація, а за невѣдомымъ пбдпалячемъ зарлджено слѣдство.

— **Зъ университету.** Надзвычайный професоръ математики на краковскбмъ университетѣ д-ръ Стан. Кемпиньскій именованый звычайнымъ професоромъ сего предмету на львбвскбмъ университетѣ, а приватный доцентъ д ръ Володимиръ Сераґскій надзвычайнымъ професоромъ судовои медицины на львбвскбмъ университетѣ.

— **Бюсты Лисенка и Хмельницкого,** дуже гарнои роботы, можна набути въ цѣнѣ по 60 кр. бѣлій, а по 90 кр. броновій въ книгарни Ставропігіи [ул. Руска ч. 3.]

— **Стѣнный календарь** накладомъ „Руского товариства педаґоґічного“ у Львовѣ, появить ся невдовзѣ на роспродажи. Члены дбстануть сей календарь даромъ, а прочій дохбдъ буде призначеный на цѣли товариства.

— **Изъ злодѣйского спорту.** Леонъ Гросъ торговельный помбчникъ въ склади мінеральвбдъ у Берты Мендриговичевои у Львовѣ, спроневѣривъ кблька тысячь зр. и выѣхавъ въ свѣтъ за очи. — Льокай у п. В. Йокишевои Ив. Ильохъ выкравъ изъ замкненого бюрка дорогоцѣнности на 580 зр., книжечку Каси ощадности на 1000 зр. и 56 зр. готбвкою та помандрувавъ шукати „ще лучшои долѣ.“ — Авраамъ Бляверъ, 17 лѣтный „промысловець“, дбставъ вбдъ свого вбтця 180 зр. на закупъ пересылки на зелѣзницю. Пр вормый Абрумъ зъ грбшми десь заподѣвъ ся и не подавъ своеи адресы, де его вынайти.

— **Мила несподѣванка** стрѣнула одного роббтника въ околицѣ Лондону. Сей роббтникъ купивъ у антиквара стару, знищену біблію за незначну суму. Жѣнка роббтника замѣтила при читаню біблії, що двѣ картки біблії були злѣплені, тому почала ихъ обережно розклеювати. Мѣжъ картками найшла она шість банкнотбвъ на суму 750 корон, а на одномъ зъ нихъ напись: „Довго и богато мусѣвъ я працювати, щобы заощалити ту суму, а що не маю нѣяких близькихъ спадкоємцѣвъ, тому перекажую мій заощадженый грбшь тому, хто буде читати зъ увагою ту святу книжку. Дня 17. червня 1840 року.“ Біблія ждала на уважного читателя цбвъ вѣку въ горою.

— **Змѣны въ нотаріятѣ.** Міністеръ судбвництва перенѣсъ нотарѣвъ: Иги Крігсайзена въ Нижанковичъ до Старои Соли а Марк. Рукссра зъ Лютовиськъ до Нижанковичъ.

— **Гарный** епископъ! Епископъ Павло Смречані, въ котрого діецезіи мешкае 200.000 Словаковъ, выдавъ до пбдвластныхъ собѣ деканатбвъ католицкихъ циркуляръ, будучій доказомъ, що высше духовенство на Угорщинѣ въ найбрутальнѣйшій способъ попирае мадяризацію Славянъ а хоче своѣй паствѣ вбдобрати навѣть злодѣеви прислугуюче право петиціонованя. Причиною того стало збираве пбдписбвъ на петицію, котру Словаки намѣряють выслати до короля и сойму, щобы въ судахъ, урядахъ и школѣ заведено словацку мову. Слушно пишуть отже словацкій дневники, що епископъ той не голосить слова Божого, але „hazafisag“, (вынародовленє), не королѣвство духа, але мадяризацію, що то не є Павелъ, але Савлъ. Въ тбмъ циркулярѣ сказано слѣдуюче: Довѣдую ся зъ рбзныхъ сторонъ, що союзъ славянській въ Турчаньскбмъ святбмъ Мартинѣ збирае межи людьми пбдписы на меморандумъ до короля и сойму маюче на цѣли заведенє мовы немадярскои нація въ тбмъ краю въ судбвництвѣ и адміністрації. Маю пересвѣдченє, що сли збиранє тыхъ пбдписбвъ зачало ся въ нашбй діецезіи, мои собраты духовній здѣлають всьо зъ цѣлою старанностю и енерґією повздержати своихъ вѣрныхъ вбдъ того руху, бо рухъ той може втрутити въ нещасте тыхъ всѣхъ, що бажають выкликати замѣшки и непокоѣ. Злучѣть ся отже разомъ зъ духовенствомъ мого округу, выслѣдѣть докладно, хто вбдзаживъ ся збирати тій пбдписы и дайте менѣ до кбнця мѣсяця зъ того справозданє. Зъ сердечнымъ поздоровленємъ *Павло* епископъ.

— **Дрббній вѣсти.** У Вѣдни увязнено Л. Лянґера офіціала скарбового зъ Перемышля; допустивъ ся вбнъ рбзныхъ обманьствъ. — У Львовѣ померъ онодгы друкаръ Ант. Маньковскій въ 62 роцѣ житя Бравъ вбн участь въ повстаню въ 1863 р., а опбеля у Львовѣ зорґанізувавъ першій соціяльно демократичну партію. — У Львовѣ увязнено робботника зелѣзничого Стеця и его жѣнку яко пбдозрѣлыхъ въ обокражѣ почтового воза, о чбмъ мы онодгы писали. — Въ Александріи лучили ся новій занедужаня на чуму. — На стаціи Олѣпобовце на Угорщинѣ выскочивъ зъ шинъ мѣшаный повздъ зелѣзничій; сѣмь особъ погибло на мѣсци, а девять є покалѣченыхъ; 15 возбвъ и машина розторощены. — Яко пбдозрѣного въ обокражѣ депозитбвъ въ львбвскбмъ магістратѣ увязнено возьного Дмитра Зуся и его жѣнку. — У Львовѣ померъ сеи ночи парохъ костела св. Миколая кс. Жигм. Одельґевичъ. — У гр. Стадницкого, секретаря въ президіи намѣстництва, вкравъ невыслѣдженый злодѣй 103 зр. и золотый годинникъ зъ замкненого мешканя.

Надбслане.

Seid.-Damaste

75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich.

Наука, штука и література.

— Омелько Цуциня. Оповіданє Олександра Катренка. Львів (.) Накладом Хойнацкого. З друкарні В. А. Шийковского. 1899. — Стбронъ 143 малои вбсьмки; цѣна 40 кр, зъ почтовою пересылкою 46 кр.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

V. Выказъ жертвъ на Народный Дбмъ въ Равѣ рускбй. о. Кипріанъ І. вбдъ о. І. Данилова зъ Радружа 2 зр., о. Нек. Осмѣловскій зъ Бѣлои 5·50 зр., (а то зъ тарока въ Корчевѣ 2 зр., вбдъ п. Лисаковои 50 кр., вбдъ себе 1·50 зр., вбдъ братства въ Бѣлбй 1 зр., зъ акафисту 50 кр.); братство церк. въ Улицку Середковичъ 3 зр., Андр. Солодуха зъ Гребенного 50 кр., о. Мат. Несторовичъ зъ Ульгбвка 2 зр., у о. Вікт. Сиротиньского въ Камѣнцѣ зложено 4 зр. 79 кр. (а то оо. Вол. Пашинъ 1 зр., Анат. Свѣкевичъ 50 кр., Колпачкевичъ 50 кр., І. Сиротиньскій 50 кр., Ем. Гриневецкій 50 кр., С. Стецякъ 50 кр., зъ пташка 1·29 зр.); о. Ант. Наславскій зъ Девятера акаф. въ день свободы 3 зр., Каса задаткова въ Равѣ рускбй 30 зр., о. Савойка и иншій 71 кр., о. Стеф. Сапрунъ зъ Кречовичъ 1 зр., зъ віста въ Потиличи 75 кр., зъ пушки у п. Величковскои 1·70 зр., п. Величковска 30 кр., % дописаный до кбнца червня 11 зр. 5 кр., о. Ант. Наславскій зъ Девятера 3 зр.; той-же збравъ на весѣлю п. Н. Карпевича въ Равѣ рускбй 7 зр; збрано въ Девятери у о. А. Наславского 6 зр. 19 кр. (а то дали: оо. Ан. Наславскій 1 зр., Алекс. Наславскій 50 кр., К. Лвинницкій 50 кр., П. Паньковскій 50 кр., п. Николай Козакевичъ 50 кр., зъ карть 2 зр. 50 кр., дрббными 69 кр.); о. Ант. Наславскій збравъ на празнику въ Радружи 2·50 зр. Всього дотеперь *551 зр. 91 кр.* — Дякуючи всѣмъ Р. Т. жертводавцямъ поручаемо тое жизненне для насъ дѣло ласкавымъ взглядамъ Р. Т. Родимцѣвъ. — *Выдѣлъ Равскои Рускои Рады.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Лондонъ 9 падолиста. Дневники не вѣрять урядовымъ вѣстямъ о побѣдѣ Анґлійцѣвъ вбдъ Ледісметъ. Мобілізацію 2 и 3-ого корпусу вже порѣшено. Тымчасомъ, окрбмъ высланыхъ вже вбйскъ, вбдбйде до Африки ще 10.000 вбйска. Дрґій корпусъ буде складати ся зъ 40.000 людей. — Правительство занепокоене грбзнымъ тономъ ирляндскихъ дневникбвъ. Можлива рѣчь, що коли Анґлія выведе все свое вбйско до Африки, Ирляндцѣ урядить собѣ революцію.

Дурбанъ 9 падолиста. Сильнын вбддѣлъ Бурбвъ перейшовъ границю, щобы занятн часть краю Зулѣвъ.

Колєсберґъ 9 падолиста. 3000 Бурбвъ зъ тяжкими арматами вымашировало зъ Преторіи въ цѣли забезпеченя границь Оранін на случай, коли бы Анґлійцѣ перекинули военній операціи зъ Наталю, на Захбдъ.

Любляна 9 падолиста. Зъ нагоды одного спеціяльного случаю, найвысшій трибуналъ рѣшивъ, що въ Карнитіи можливе вношенє скаргъ въ словѣньскбмъ языцѣ, котрый є краевымъ языкомъ. Slovenski Narod подаючи о тбмъ до вѣдомости, взывае Словѣнцѣвъ, абы и слугували ся выключно словѣньскимъ языкомъ.

Будапешть 9 падолиста. Въ слѣдуючбмъ тыждни вбдбуде ся тутъ пбдъ проводомъ цѣсаря спбльна коронна нарада въ цѣли обговореня речинця скликаня спбльнои нарады.

Берлинъ 9 падолиста. Межи Англіею а Нѣмеччиною станула угода въ справѣ Самоанскихъ островбвъ. Самоаньскій островы зъ вынятком острова Тутулія вбдступлено Нѣмеччинѣ. Угоду заключено зъ застереженємъ, що на се згодить ся пбвнбчна Америка.

Ателіє дентистично-технічне

ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляе штучнй зубы и щоки на способѣ американській. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый вырббъ ручить. Кожду репаратуру приймае почтою и вбдсылае ей того самого дня.

Львбвъ, ул. Краковска ч. 1. (рбгъ ул. Трибунальскои.) 412 6—10

Всякій купоны

и выльосованій паперы вартостній 374 [1]

выплачуе безъ потруценя провізіи або коштбвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. управ. Галицкого акційного

Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцбвцѣ пивни Галицкои

зоручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, сьорнеты, бінокля, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, кіпроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Інтеліґентне бездітне супружество приймe на цілe удержанe за 18 зр. місячно панночку, котра може користати рівночасно з науки на фортепяні. Ласкаві зголошеня „Охорона“ poste restante Львів. 433 1—3

Глядаю лекціі на село. Я скінчила шестикляcову школу народу. Можу вчити мови руської, польської, німецької і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Гімназиальна ч 6. 434 1—5

Недуги секретній шкбрній

застарѣлій матичній, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недугъ жѣночихъ лѣчить Д ръ ФРІШЬ.

Ул. Казимирбвска ч. 3, II. поверхъ. 429 2—8

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

ЗНАНА ВБДЪ РОКУ 1842.

РОББТНЯ МЕБЛЕВОГО СТОЛЯРСТВА

у власній реальности

при улици Калѣчій ч. 16 у Львовѣ

пбдъ фірмою

Антбнъ Гащиньскій и Сынъ

будучи надъ 28 лѣтъ членомъ Спблки львбвскихъ столярбвъ, для котрои доставляли мы свои выроби, а теперь отворили мы

ВЛАСНЫЙ МАГАЗИНЪ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ при ул. Академічній ч. 8, (въ подвбрю)

пбдъ фірмою

БОЛЕСЛАВЪ ГАЩИНЬСКІЙ.

Припоручаемо: Новій уладженя комнатъ гостинныхъ (сальонбвъ), столовыхъ и спалень, такожъ меблѣ обиваній, гнутій и зелѣзній зъ первориднихъ фабрикъ.

Принимаемо всякій замовленя и выконуемо ихъ точно по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. 430 1—10

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вбдъ кбльканацятя лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всякбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пбдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 305

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбільшій выборъ дерґъ на коня у такожъ диванбвъ, хбдниковъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лбжка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пбльги въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидбвскою бляґою

Пбдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тблько у своихъ!

Выробы ножбвничій, захваленій шумными апонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяцъ.*

Бритвы англійскій, вдасній, соліґенській и швайцарскій въ великбмъ выборѣ въ цѣнахъ вбдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся.] Генкельса въ охоронникамн, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ, ножбвникъ

Львбвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножбвничій въ моѣй робботни выконаній. 343

Також

и на сплаты частинній

безъ пбдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣякихъ можливыхъ родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдниковъ, капъ, коцбвъ, ковдеръ и дерґъ на коня.

Спеціяльный вбддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а такожъ много решткбвъ хбдниковъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрований цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

!Важне повѣдомлене!

Позаякъ танній кавы невдовзѣ значно подорожѣють, поручаю **купувати мою каву спеціяльно знаменяту**, що рбвняе ся въ доброті и смаку найлѣпшимъ ґатункамъ, **за ½ кільогр, 65 кр.**, поки запасъ старчить — тблько

въ торговли Леонарда Солецкого

у Львовѣ ул. Баторого ч. 2.

На провінцію выконую 5-кільовій посылки вбдворотно и оплатно до всѣхъ мѣсцевостій. 422 5—6

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

Народна Торговля.

20 40—0

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету

поручає

своє переплетничо и галантерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 2. 868

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо перепчтку: Служебниковъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, бібліотечныхъ книгъ, Альбомовъ, Мапъ, Дипломовъ и т. ин. по умѣренныхъ цѣнахъ.

Поживне бѣлко.

1 кільо Тропона рівнає ся вартостю поживною 5 кілямъ найлѣпшого волового мяса або 180—200 яйцямъ. Тропонъ перетворює ся въ тѣлѣ безпосередно въ кровь и въ субстанцію мязку, не творячи тонщи. Длятого Тропонъ спроваджує при правильнѣмъ уживаню значный приростъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ стравъ не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькой цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дістати можна у всѣхъ аптикахъ и дрогеріяхъ.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Генеральне заступництво для Австре-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Миколяша и Сп. 406 4—10

Вѣдзначена медалемь срѣбнымъ на Выставѣ краевой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно лиша зъ честности роботы артистично бронзовница

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковни зъ срѣбла, бронзу, хинького срѣбла, мѣдзи и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. язей, дароносницѣ, кадзильницѣ, падениць, патрицѣ для брацхвъ, лѣхтарѣ всякои величины, пацуки бронзовы и скл-нни, подставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянуты предметы приймае до спорядженя и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 12—20

Рѣвножъ выконує гальванізоване всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. ин. — Цѣны дуже умѣрены.

АЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

ФАБРИКА

выробовъ бетоновыхъ и гіпсовыхъ

Складъ всякихъ матеріяловъ будовляныхъ

Львовѣ, ул. Подлѣсского ч. 5

Заступство Австрійского Товариства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковѣй

Ц. к. упр. Товариства акційного першои фабрики выробовъ шамотовыхъ и штайнгутовыхъ.

Тов. акц. фабрики ванна гідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту асфальтового безъ фугъ Zberil, Miksch и Спѣлка въ Швехатъ.

Продае по цѣнахъ фабричныхъ.

Портляндъ-цементъ, вапно гидравличне, вапно скалисте, гіпсъ, папу дахову, плыты изоляційны, руры штайнгутовы и бетоновы подлоги штайнгутовы цементовы, и кемльдітовы, цегли, огнетревалу даховку, лупокъ а такожъ взагалъ всякы матеріялы будовляны.

Подприемство роббтъ бетоновыхъ, укладаня подлогъ и кры ти даховъ даховкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооѣв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскі знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·40 „	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣрковани, условя обезпечень корстни, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кінца 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечитись черезъ „Днѣстеръ" въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Кракові, котре дае найкористнѣйши условя, представляе своими значными фондами найбольшу гаранцію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" створене въ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційни* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опрочентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дістати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляе Дирекція листовно. 84 68—0

Заголошеня о удѣленю агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Днѣстра", приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты".)

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лінеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bendout" на шклянки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 99—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Катерина ч. 9.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рѣкъ 1900.

Дістати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Цитрыстъ дістане и катальогъ 4 кавалки на цитру даремно у

J. Neukirchner-a

Görkau, Чехи 435 1—3

Складъ и роббтня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свой богато заосмотрены магазинъ футеръ, такъ готовѣ яки и поодинокій шкѣры, а такожъ матеріи на покрытя футеръ въ великомъ выборѣ. Всякій улекшеня въ спічтахъ обѣзи уможы. Приймаю до переробки старѣ футра кождого рода по цѣнахъ найнизшихъ, яки й футра до перехованя черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважаной Р. Т. Публики, осмѣляю ся впевнити, що усердимъ моимъ стараемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою заєднати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважанемъ 894 5—12

Самуилъ Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Гіпотечный

у Львовѣ

приймае почавши **вѣдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты касовѣ

4 процентовѣ, выплатнѣ **въ 30 днѣвъ** по выповѣди

4½ процентовѣ, выплатнѣ **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ такожъ

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучій

для котрыхъ на жадане выдае

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВѢ.

Львовъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 6—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

Розкладъ їзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львівского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицкань, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8.		6·15	„ Подволочискъ, Одесы, Козовы, т. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицкань, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Подволочискъ зъ Подзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Подзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 14/7
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Подволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицкань, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицкань, Черновець. Станислав.		9·53	„ Подволочискъ зъ Подзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзца, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 13/8 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ 1/7 до 13/8.	1·55		„ Подволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицкань, Станиславова	2·08		„ „ „ Подзамча
2·20		„ Подволочискъ на Подзамче		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/8 недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицкань, Гусятина, Кереземезе
	5·15	„ „ „ Подзамче	2·57		„ Кракова, Вѣдня, Хабувки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/8
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/8
				3·20	„ Зимноводы 7/8 „ 10/8
				3·25	„ Бруховичъ „ 7/8 „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·36		„ Ицкань, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Подволочискъ на Подзамче		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8
	3·30	„ „ „ гол. дворець		6·26	„ Ицкань, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·50	а Орлова вѣдъ 12/8 до 15/8
	6·29	„ Ицкань, Подвисокого, Козовы			„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8 въ будни дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 16/8 до 30/8 що дня а вѣдъ 1/8 до 13/8 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мунѣча, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 16/8 до 13/9.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 13/8 що день		7·42	„ „ „ Подзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова 1/16 до 30/8 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 13/8.		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 16/8 до 30/8
	9·35	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ 1/8 „ 13/8 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицкань, Козовы, Подвисоцкого		10·40	„ Ицкань, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Подволочискъ, Бро Коничинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Пвоничча
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Подволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Подзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краєцкихъ ч. 5.

Quäker Oats

Всюды дістане въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вересня).

Всѣ лѣкарѣ знаютъ, що страви зъ вівса належать до найлѣпшихъ зъ усея поживы; въ сѣй справѣ нема двохъ гадокъ. Але незвычайно важна є рѣчь, якои уживае ся **страви зъ вівса**, коли лѣкарь припише ся дитинѣ, хорому або недужому. Отже коли о се ходить, то практична господиня може омынути всяку непевность и запобѣгчи всякому розчарованю и всякой невдачѣ, коли зъ довѣремъ выбере Quäker Oats.

431 II.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского подъ зарядомъ Іосифа Даниловъ.

Ч. 243. Львовъ, Пятница 28 Жовтня (10 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламації неопечатаній вѣдькій вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші докладнєйші числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Pereant міліоны — fiat iustitia!

Отсе змѣстъ вчерашного вырoку въ справѣ Каєы щадничои. Пропали міліоны, що якъ мечь Дамокля висять надъ галицкими и дитниками, виновника нема, публика бѣ оплески, бо засудъ выпавъ по ей гадцѣ, але то и не дизувати ся! Хто пригадае собѣ вѣче въ справѣ Зімы, котрому львѣвска буржуазія ухвалювала вотумъ довѣря, хто лишь прислухував ся цинічнѣй бесѣдѣ д-ра Грека, котрый хоче п. Щепановского посадити до „panteonu narodowego", той вже мѣгъ знати настрѣй публики и . . . Чи не цинізмъ то говорити о чоловѣцѣ, що давъ доказы безмѣрнои глупоты, непорадности въ справахъ промыслових а бравъ ся вести край по дорозѣ розвитку промыслу. Чи не цинізмъ то говорити се о чоловѣцѣ, що будувавъ за чужій гроші міліоны цѣлу копальню зъ машинами и дорѣздовою зелѣзницею тамъ, де вугля не було? Чи то не є крайна легкодушность, передвиджена кодексомъ карнымъ? Але д ръ Грекъ каже, що Щепановскій мае влѣзти до „panteonu narodowego", — а д-ръ Грекъ [якъ каже якась польска гумористична часопись] є „автоматомъ для очищування злодѣївъ!" Если бы якій жидокъ бувъ невыплатный на такъ грубій сумы якъ Щепановскій ще 1895 р., а тягнувъ интересъ до р. 1899 и наробивъ свѣжихъ довгѣвъ на міліоны, дѣставъ бы 5 лѣтъ криміналу, а Щепановскій? On ukochał cały naród! — каже д-ръ Грекъ.

Вендриховскій, якъ вже вѣвъ книги, такъ вѣвъ, але 35 тысячь пѣдкладу на свѣй рахунокъ... Де они подѣли ся? Та мовчѣмъ, судъ сказавъ, що Вендриховскій чистый якъ слеза.

Карпиньскій и Фурманова, — по що тѣ индивіда було саджати на лавѣ обжалованых, чимъ они причастій до тыхъ міліонѣвъ, котрій пропали, коли директоры зѣ славнымъ „Ce tout dire", безмозкій члены дирекціи и шконтруючои комісіи ходили и ходять собѣ свободно по свѣтѣ и не вычислений въ актѣ обжалованя мѣжь тыми, що сидять на лавцѣ. А здаесь они своимъ занедбанемъ обовязку наразили Касу щадничу на страту повыше 300 зр.! Та нашъ прокураторъ такъ пессимістично на се не глядѣть. Прокураторъ чи радше судья слѣдчій навѣть не добачивъ богато, хоть другій показували и цитували сторону и книги, де находивъ ся рахунокъ славного Мархвіцкого, рахунокъ на сотки тысячь зъ выбраным цѣлковито пѣдкладомъ. Про се актъ обжалованя не згадуе, а дае намъ за то для потѣхи пікантну исторію Фурмановои!

Була загальна гадка, що справу Касы щадничои буде судити якійсь судъ по-закравый або не львѣвскій. Нашій автономісты до того не допустили, — львѣвскій злодѣйства у Львовѣ мають бути суджений. И львѣвскій судъ присяжныхъ зрозумѣвъ свою задачу, идучи за кличомъ: Pereant міліоны — fiat iustitia.

Iustitia facta est. — Щепановскій йде до „narodowego panteonu", Вендриховскій шукае новои посады, Карпиньскій и Фурманова дофають ся „w zacisze domowe", бувшій члены дирекціи и контрольныхъ органѣвъ ходять вдоволенй по свѣтѣ Божѣмъ, — а надъ податниками висять міліоны дефіцитѣвъ Касы щадничои.

Немезісъ симъ разомъ заспала свою пору!

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ тягла ся дальше дискусія надъ вѣдповѣдею правительства на интерпеляцію въ справѣ чеко-моравскихъ розрухѣвъ. По залагодженю кѣлькохъ формальныхъ внесень, забравъ голосъ соціяльный демократъ п. Бернеръ и заявивъ, що въ тѣй хвили, соціяльній демократы выступають въ оборонѣ молодо Чехѣвъ, хочь они на се не заслугують. Молодо-Чехи колись жалували ся, що прагска поліція не досыть остро поступае зъ соціяльными демократами. Мимо того соціялісты нинѣ высказують свое обурена зъ причины тому, въ якѣмъ міністеръ говоривъ о стрѣляню до людей. Бесѣдникъ стверджуе, що стрѣлы зверненй до ческои людности на Моравѣ були безосновній и неоправданій. Безосновными стрѣлами можна Австрію довести до руины. Въ дальшѣй части своеи промовы бесѣдникъ полемізуе зъ молодо-Чехами и доказуе, що обговорюваній забурена не мали анѣ політичного, анѣ національного характеру. Населене дало ся пѣдбурити цѣлкомъ несвѣдомо. Молодо-Чехи не можуть толкувати ся, що стояли зъ далека вѣдъ тыхъ забурень. Демонстрацій мали антісемітскій характеръ, але жидовъ ужито лише яко жертвенного козла, выпхано ихъ напередъ за Нѣмцѣвъ.

Правительству бесѣдникъ закидае, що оно дуже часто занедбувало охорону робітникѣвъ передъ нещастными пригодами. Обговорюючи партійнй вѣдносины на Моравѣ, Бернеръ дуже остро нападае на христіяньскосоціяльне сторонництво, такъ, що віцепрезідентъ бувъ змушеный вѣзвати его до порядку. На закѣнчене промовы бесѣдникъ апелюе до гуманітарныхъ чувствъ, котрій все выробнують.

Слѣдуючій бесѣдникъ, п. Тіркъ доказуе, що заѣурена на Моравѣ суть наслѣдкомъ політики молодо-ческого клюбу. Бесѣдникъ ударяе на Чехѣвъ, котрій супротивъ подій въ Ґраницяхъ и Хебѣ не выявили нѣякихъ гуманітарныхъ чувствъ. Вѣдтакъ Тіркъ протестуе противъ закиду молодо-Чехѣвъ, але кабінетъ Клаіого инспірують послы Вольфъ и Шенереръ. Противно, першимъ дѣломъ нового правительства було изольоване радикальнои партіи вѣдъ иншихъ нѣмецкихъ сторонництвъ. Обговорюючи справу убійства въ Польнѣй, бесѣдникъ не вѣрить въ се, що жидівска вѣра наказуе допускати ся ритуальныхъ убійствъ; однакъ можна показати фанатикѣвъ, що таку науку голосять. Сесю справу треба розслѣдити безсторонно. Въ полеміцѣ зъ п. Зачкомъ бесѣдникъ доказуе, що нѣмецка жандармерія, въ подѣбный способъ, якъ зъ Чехами, поступае такожъ въ выборчѣмъ окрузѣ п. Вольфа, де до помочи взяли собѣ ще й фінансову сторожу. Теперѣшна справа опинила ся въ судѣ, и бесѣдникъ мае ту певность, що нѣмецкій судьѣ будуть супротивъ Чехѣвъ справедливѣйшій, якъ ческій судьѣ супротивъ Нѣмцѣвъ. При кѣнци своеи промовы п. Тіркъ высказавъ свое здивованя, що Чехи по внесеню языковыхъ розпоряджень не урядили найостріѣшои обструкціи, але противно — абы приподобати ся въ горѣ — улекшили выборъ делегацій. Бесѣдникъ закѣнчивъ: Знаемо, що маемо думати о Чехахъ, не хочемо згоды и нѣколи зъ ними не погодимо ся. На тѣмъ розправу перервано а президентъ заповѣвъ слѣдуюче засѣдане на вечеръ.

Вечѣрне засѣдане зачало ся о годинѣ чверть на девяту и тревало до пѣвночи. Предметомъ нарадъ було правительственне предложене о запомоги для населеня навѣщеного елементарными нещастями. На початку засѣданя п. Люеґеръ зъ товаришами внѣсъ интерпеляцію въ справѣ нафтового картелю и обниженя цла вѣдъ нафты. Вѣдтакъ референтъ п. Штайнеръ предложивъ кѣлька правительственныхъ проектѣвъ въ справѣ запомогъ. Референтъ пѣднѣсъ пильну потребу помочи для людности и просивъ о скоре полагодженє правительственныхъ предложень. По переведеню дискусіи, принято предложене пѣсля тексту комісіи безъ нѣякихъ змѣнъ, разомъ зъ всѣма вѣдносячими ся до тои справы резолюціями.

Розданє вчера справоздане прасовои комісіи въ справѣ внесеня стемпля, пѣдносить такъ дуже узасаднений жалѣ зъ причины пѣдкопаня быту цѣлои австрійскои прасы, а то тымъ бѣльше, що дневникарскій стемпель внесено вже у всѣхъ цивілізованыхъ державахъ. Справоздане згадуе вѣдтакъ о рѣзныхъ внесеняхъ въ тѣй справѣ, котрій однакъ були безуспѣшній. Абы така важна справа не провалѣкла ся, комісія предкладае, абы цѣлый правительственный проектъ принятн безъ змѣны.

Въ комісіи для контролѣ державныхъ довгѣвъ ухвалено дуже важну постанову, которая може за собою потягнути дуже поважній наслѣдки. Розходило ся именно о се, абы комісія позволила выдати правительству 50½ міліонѣвъ, призначеныхъ на дальшу регуляцію валюты и на выкупно державныхъ нотъ. Цѣла геся справа опирае ся на однѣмъ зъ угодовыхъ законѣвъ, введеныхъ на пѣдставѣ §. 14-ого. Отже комісія бѣльшостею 3 голосѣвъ противъ 2 рѣшила не выдати правительству згаданои квоты на тѣй пѣдставѣ, що тогды не заходила предвиджена закономъ конечна потреба активованя того закона безъ парляменту. Въ наслѣдокъ того цѣла угодова справа мусить бути вытягнена въ парламентѣ. Зъ наведеныхъ 50½ міліонѣвъ, 20 міліонѣвъ мало бути ужите на споряджене срѣбныхъ 5-коронѣвокъ, а решта на 10-коронѣвки.

Politik жалуе ся на президію правицѣ закидаючи ѣй легкодушность и недбальство, а то зъ тои причины, що п. Яворскій скликавъ онодгы засѣдане выконуючого комітету на годину другу, наколи голосоване въ палатѣ вѣдбуло ся вже о годинѣ 12½. Се выкликало таке замѣшане при голосованю. Въ молодоческѣмъ клюбѣ ухвалено голосувати противъ буджетовои провізорія. П. Енгель давъ уповажнене повѣдомити о тѣмъ правицю, а вѣдъ ей ухвалъ буде залежати, чи бѣльшость въ тѣмъ случаю буде голосувати солідарно.

Вѣче економічно-просвѣтне зъ нагоды посвяченя масарнѣ „Пѣдгѣрскои Спѣлки" въ Станиславовѣ.

(Конецъ.)

По референтѣ тѣмъ удѣливъ предсѣдатель голосу бувшому послови послови Гурникови до справоздання зъ дѣяльности „Пѣдгѣрскои Спѣлки". П. Гурикъ жалувавъ ся лишь на се, що нашъ нарѣдъ за мало пѣдпираe „Пѣдгѣрску Спѣлку", за мало вписуесь въ ей члены, а се-жь прецѣнь для насъ дуже важна институція. Соромъ бувъ бы для насъ, якъ бы мы не дали ѣй розвинутись. Особливо мало членѣвъ є зѣ станиславѣвского повѣту, котрый властиво до теперь самъ хѣснувавсь дѣяльностію спѣлки, бо мавъ корысть зѣ зросту цѣны безрогъ. А прецѣнь въ кождѣмъ селѣ є хоть 10 такихъ селянъ, котрыхъ сталобъ на 10 зр. на удѣлъ. До спѣлки повинній приступити въ члены усѣ крамницѣ, касы позычковѣ, брацтва, церкви и всѣ наши институціи, а тогдѣ она зможе розширити свою дѣяльность на цѣлу Галичину. Нема чого боятись при вкладаню удѣлу. Спѣлка мае реальность, котра сама варта теперь тѣлько, що коштувало купно ґруntу и будова масарнѣ разомъ, такъ, що будынки приходять ѣй майже даромъ. Зрештою удѣлъ принесе кождому подѣбный зыскъ: процентъ зъ доходу „Пѣдгѣрскои Спѣлки", а дальше се, що товаръ буде дорожшій.

Надъ рефератомъ вывязалась дискусія, въ котрѣй забирали голосъ п. Старухъ зъ Бережанщены, п. Балицкій и инші.

По замкненю дискусіи слѣдувавъ референтъ о. Бачиньского зъ Милованя „О касахъ Райфайзенѣвскихъ". Референтъ говоривъ про потребу и задачѣ касъ позычковыхъ и якій касы найвѣдповѣднѣйшій по нашихъ громадахъ, именно середъ якихъ обставинъ лучше закладати Райфайзенѣвскій касы, а коли при читальняхъ „Просвѣты", або на осѣбныхъ статутахъ.

Нашій хлѣборобы задовжені страшенно. Пѣсля обчисленя Выдѣлу краевого выносять довги запитабульованій на ґрунтахъ въ Галичинѣ 100 міліонѣвъ. За тѣ позички платять мужики, що найменше 8%, а въ коштами интабуляцін и прочими 10%. Платять отже рѣчно 10 міліонѣвъ процентy, а се-жь страшна сума. Ажь волосе стае на головѣ, коли погадаемо, що руска часть Галичины платить хоть бы лишь половину сего процентy. А довгѣвъ неинтабульованыхъ нѣхто докладно почислити не може. Знатоки обставинъ числять ихъ на далеко бѣльшу суму якъ интабульованыхъ, а процентъ зъ нихъ бувае бѣльшій, пересѣчно 20%. Але бувае о много бѣльша лихва на збѣжу и худобѣ. Судовій слѣдства (Дрогобычь) доказали, що така лихва выносить 300 до 800%, а бувъ навѣть такій выпадокъ въ Дрогобычи, де жидокъ Клайнъ побиравъ лихву 1400%. Зъ того выходить, що за неинтабульованій довги платить рускій народъ що найменше подвѣйну суму процентy якъ при запитабульованыхъ, значить 10 міліонѣвъ. Тутъ отже всякій зрозумѣе, якъ намъ потреба касъ позичковыхъ, коли нашъ хлѣборобъ не мае свою керванцю вѣддавати лихварямъ и робити на лихварскій дѣти. Але якъ часто бувае, що въ разѣ потребы, спродае христіянинъ чи збѣже чи худобу за пѣвъ дурно, а не може ждати слушнои цѣны. Намъ потреба такихъ касъ зъ дешевымъ кредитомъ, де-бъ въ кождѣй хвили можна заратуватись. Касы позичковій потрѣбній и до двигненя промыслу. Коли-бъ нашъ хлѣборобъ мѣгъ скоро, легко и на дешевый процентъ позычати, то мѣгъ бы брати на себе пѣдприемства, якій теперь беруть звычайно жиды: выпаймати каменоломы, вапнярки, млины, выкуповувати дворскій ґрунты, закуповувати вырубъ лѣса. Инші народы прим. Нѣмцѣ мають численній Райфайзенѣвскій касы, мають великій спѣлки молочарскій, спѣлки для выпасу худобы и инші. Черезъ то, що нема у насъ касъ, або є, але лихо ведений, дѣстаесь тѣлько ґрунту въ чужій руки. У Нѣмцѣвъ якъ прийде ліцитація на ґрунтъ, то купуе его банкъ, а у насъ переводять ся ліцитаціи такъ, якъ примѣромъ ліцитація описана въ оповѣданю Франка „Самъ собѣ винень".

Касы Райфайзена мають то добре, що мають легкій кредитъ и скорый. Выдѣлъ краевый обѣцюе позичати имъ до 2000 зр., дае на заложене помочь въ сумѣ 200 зр. а врештѣ нема при тѣмъ повѣтовои контролѣ. За се є при закладаню тыхъ касъ великій трудности. Тяжка рахунковость вымагае до веденя Касы що найменше трехъ людей зъ бѣльшою наукою, якъ ей даютъ сельскій школы. Касы тѣй бувають тѣлько зъ неограниченою порукою, бо лишь такій варто закладати для легкости кредиту и полекшь податковыхъ, а вѣдвѣчальность цѣлымъ майномъ небезпечна по причинѣ, що касы тѣй вѣддаесь людямъ не конче певнымъ, бо такихъ, щобъ могли вести трудну рахунковость, въ селѣ нема богато, не було бъ отже въ чѣмъ выбрати. Касы тѣй вымагають значныхъ коштѣвъ. Треба платити того, що веде книги и касу, дальше коштують книги, скрипты стемпльованій, процентъ ледви може бути меншій якъ 6%. Тому вѣдповѣднѣйше закладати при нашихъ читальняхъ „Просвѣты" касы позичковій, або касы на осѣбныхъ статутахъ. Тутъ не треба стемплювати книгъ, не треба скриптѣвъ (хиба на бѣльшій сумы), вѣдпадае отже коштъ стемплѣвъ и писанины, врештѣ дѣловодство простѣйше, не треба его оплачувати, кождый трохи лишь освѣченый може его вести.

Тѣ касы звычайно зъ ограниченою порукою, тому труднѣйше имъ о бѣльшій кредитъ, але при добрѣй воли можна тому зарадити. На закѣнчене реферату поставивъ бесѣдникъ три внесеня, котрѣ вѣче приняло:

1. Зборы вѣдносять ся черезъ станиславѣвску філію „Просвѣты", до головного Выдѣлу, щобъ выдавъ точній поученя що-до закладаня касъ.

2) Зборы домагають ся выданя статуту касъ позичковыхъ.

3) Докладныхъ друкѣвъ.

Надъ симъ рефератомъ вывязалась ожывлена дискусія. Забирало голосъ много бесѣдникѣвъ, мѣжь иншими оо. Петрицкій зъ Рогатинщины, Чужакъ, дальше д-ръ Коцюба, п. Старухъ а такожъ посолъ Танячкевичъ, що бувъ на вѣчу, забравъ голосъ и удѣливъ кѣлька здоровыхъ и розумныхъ радъ.

По закѣченю дискусіи замкнувъ о. предсѣдатель вѣче о год. 5 вечеромъ короткою промовою. На вѣче прислали привѣтній телеґрамы: Краковскій Русины, редакція „Свободы", товариство „Просвѣта", „Народна Торговля" и тернопѣльска філія „Просвѣты".

Ю. Є. Олесницкій.

Quäker Oats есть найлѣпшимъ кормомъ для **дѣтей** и **недужихъ**; всѣ лѣкарѣ дуже его захвалюють. 481 6

☞ „Quäker Oats" всюды можна дѣстати. ☜

Переглядъ політичный.

Дневники обговорюючи буджетъ и exposé міністерства фінансовъ згодно зазначують, що буджетъ на 1900 рокъ уложеный точно и рѣчево. Сей буджетъ вдзначає ся також гнучкостею и податностею, яку не посѣдавъ майже нѣякій австрійскій буджетъ. Pester Lloyd вдносить, що въ тімъ буджетѣ нема слѣду партійныхъ борбъ, що потрясли Австрією. Цѣлый буджетъ опрацьованый дуже докладно и основно. Згаданый дневникъ уважає фінансовый станъ Австрії за дуже користный. Навѣть Arbeiter Ztg. признає, що австрійскому парляментови предложено конкретный буджетъ и выголошено правильне exposé. Новиною сего буджету є се, що вонъ ставъ честнѣйшій. Правительство рѣшило ся вірвати зъ швіндлемъ о фіктивныхъ позиціяхъ, практикованымъ вдъ довгихъ лѣтъ въ тій цѣли, абы „доказати“ конечность новыхъ податковъ и неможливости усунення перестарѣлыхъ данинъ. Цѣлею буджетового швіндлю було також се, абы уможливити нагромаджуване касовои надвыжки, якою правительство могло розпоряджати безъ дозволу и контролѣ парляменту. Сей швіндель, котрый не має нѣчого спільного зъ проворностею въ буджетованю, въ послѣднімъ буджетѣ, покинено. Нове правительство зробило се, приперте до муру конечностею, бо въ противнімъ случаю була бы захитана формальна рівновага буджетовыхъ цифръ. Якъ дѣйстно стоявъ буджетъ малюваный Кайзлемъ такими чорными красками, показує фактъ, що зъ касовыхъ засобовъ можь було взяти 45 міліонівъ зр. готівкою! Результатомъ фальшивого преліміновання було се, що въ безбуджетовімъ роцѣ можна було заощаджеными грішми покрыти всѣ інвестіції. Для державы, взглядно правительства се дуже добра рѣчь, коли оно має пѣдъ рукою грошѣ и може латати різній дѣры, не стоячи о ласку парляменту. Однакъ рѣчь выглядає инакше, коли поставимо ся на становиску горожанина-податника, передъ котрымъ деякій доходы укрывають ся въ тій цѣли, абы ще сильнѣйше потиснути податкову шрубу.

——

Вчера розпочала ся въ Парижи розправа передъ державнымъ трибуналомъ противъ обжалованыхъ о державный атентатъ. Ґалерія переповнена публикою. Пятнацять сенаторівъ, коли выкликано ихъ назвиска, не вдповѣли. Президентъ приступивъ до переслухання обжалованыхъ що до генералій. Деруледъ запытаный, яке его заняте, вдповѣвъ: „Я оборонець правъ люду“. Вдчитуване акту обжалованя тревало вдъ рана до третои годины пополудни. По перервѣ оборонцѣ поставили внесенє, абы по мысли закона, тыхъ сенаторівъ, що не брали участи въ засѣданяхъ сенату дня 18-ого вересня, не допущено до розправы въ характерѣ судьѣвъ. Президентъ заявивъ, що застановить ся надъ внесенемъ обороны на тайнімъ засѣданю и вдрочивъ засѣдане на нинѣ. Публика и свѣдки заховували ся цѣлкомъ спокійно. Тілько коли Рошфоръ явивъ ся въ сали свѣдківъ залунали грімкій оклики: „Нехай жие соціяльна революція“.

——

Урядове донесенє зъ Лєдісметъ пвдъ датою 7-ого с. м. звучить: Въ недѣлю и въ понедѣлокъ панувавъ цѣлковитый спокій. Нинѣ Буры зачали наново бомбардованє мѣста, але не зробили нѣякои шкоды. Одинъ властитель готелю въ Лєдісметъ, що утѣкъ зъ мѣста оповѣдає, що Буры безъ перервы бомбардують мѣсто. Нѣяка англійска армата не може рівнати ся зъ арматами Бурівъ. Пвсля гадки готельника, положенє въ Лєдісметъ є дуже грізне, а въ Чемберл що-разъ гірше. Облога Бурівъ скрѣпила ся послѣдными днями вддѣломъ зложенымъ зъ 2.000 людей. Буры нищать околицю, а купцямъ въ Чемберлі забрали товаръ також о вартости 5.400 фунтівъ штерлінґівъ, абы не впустити ихъ до мѣста. Въ справѣ военного пляну Бурівъ, лондонскій Standard доносить, що сей планъ є еляборатомъ генерала посѣдаючого европейску репутацію. Въ справѣ того пляну, трансвальскій заступникъ въ Бруксели конферувавъ зъ визначными стратеґами Нѣмеччины, Бельґії и Голяндії. Планъ розпадає ся на двѣ части. Перша часть радить офензиву въ Наталю, вдбійненє англійскои армії ажь пвдъ море и обсадженє зелѣзниць на північь вдъ Дурбану. Друга часть пляну, цѣлкомъ независимa вдъ першои, полягає на дефензивѣ північныхъ и західныхъ границь Оранії. Операції въ тыхъ сторонахъ мають полягати на знищеню полудневыхъ зелѣзниць и унеможливленю переходу черезъ рѣку Оранію. Въ такімъ случаю англійска армія буде мусѣла зачати операції зъ заходу, вдъ Чемберлі и Мафкінґу. Зъ вдси має зачатати ся серіозна офензива Бурівъ.

Въ цѣли выконаня того пляну обчислено, що 22.000 Бурівъ вступить до Наталю, 6000 стане на західній граници, 3000 на північній а 2000 на португальскій граници. Въ Преторії лишить ся резерва въ силѣ 10.000 вояківъ. Разомъ отже сила Бурівъ выносила бы 47.000 вояківъ. Якъ бачимо, що Буры переводять цѣлый планъ дуже консеквентно, и по більшій части удачно. Выконанє вдъ пляну різнить ся лише о стільки, що армія Бурівъ о много сильнѣйша, якъ се зразу обчислювано. До трансвальскихъ и ораньскихъ Бурівъ прилучають ся ще що разъ сильнѣйшій вддѣлы Бурівъ зъ англійскихъ кольоній.

Що-до англійского военного пляну говорять, що на случай, коли бы Наталь впавъ въ Руки Бурівъ, заки на мѣсце стане цѣла англійска армія, генералъ Буллеръ перейде полудневу границю Оранії и пвде прямо на північь на Преторію. Въ теорії сей планъ дуже гарный, але въ практицѣ покаже ся, що Англійцямъ тяжко буде поборотн першу перешкоду въ тімъ походѣ. Теперь именно зачне ся въ полудневій Африцѣ пора дощівъ, и Англійцямъ буде дуже тяжко перейти рѣку Оранію, на котрій всѣ мости знаходять ся теперь въ руцѣ Бурівъ. На всякій случай армія Англійцівъ станула бы на другімъ боцѣ рѣки дуже здесятнована. Зъ вдси же ся дуже далека и тяжка дорога до Преторії, тимъ тяжша, що всю живність на цѣлу дорогу, треба буде волѣчи зъ собою. Буры постарають ся о се, що Англійцѣ не знайдуть по дорозѣ одного стебельця.

Процесъ за галицку Касу щадничу.

(Конець).

Вчера промовлявъ цѣлый день предсѣдатель Оленьскій. Пояснювавъ въ подробицяхъ всѣ питаня поставлені судьямъ присяжнымъ. Треба було подивляти силу и вытревалість предсѣдателя, котрого промова тревала звыжь шість годинъ зъ короткою лише перервою. О 3½ год. пополудни закінчивъ предсѣдатель свою промову, а судьѣ присяжній удали ся на нараду.

Нарада тягнула ся три годины, по чімъ о 6½ годинѣ вернули судьѣ на салю, а предсѣдатель лавы присяжныхъ инжінеръ Хилевскій вдчитавъ вердиктъ.

Що до Вендриховского.

На перше питане головне. Чи Вендриховскій виненъ, що въ порозумѣню зъ Зімою фальшувавъ річній замкненя Касы щадничои и черезъ те впровадивъ въ блудъ зарядъ, органы ревізійній, а також публику що-до стану интересівъ тои Касы? — судьѣ присяжній вдповѣли 12 голосами нѣ.

На друге питане головне. Чи Вендриховскій виненъ, що въ порозумѣню зъ Зімою фальшувавъ книжки и рахунки Касы щадничои и черезъ те впровадивъ въ блудъ зарядъ Касы, органы надзорчій и ревізійній що-до стану ей интересівъ — вдповѣли судьѣ присяжній 7 голосами нѣ, а 5 голосами такъ.

Третє питане евентуальне. Чи Вендриховскій виненъ є, що яко бухгальтеръ Касы щадн. попавшои въ першихъ мѣсяцяхъ 1899 р. въ невыплатність, деякій позиції въ книгахъ торговельныхъ зъ розмысломъ въ способъ неправдивый представивъ? — заперечили 12 голосами.

Четверте питане евентуальне. Чи Вендриховскій виненъ, що своєю слухняностью при веденю книгъ торговельныхъ Касы щадн. помігъ свѣдомо завѣдателеви т. є. дир. Зімѣ до розмысльного представленя декотрыхъ позицій въ книгахъ торговельныхъ въ способъ неправдивый? — 7 голосами такъ 5 нѣ.

На пяте питане головне. Чи Вендриховскій виненъ, що цѣнні папери зложені за вдкладъ рахунку бѣжучого на имя Іосифа Крушевского, спродавъ и въ той способъ наклонивъ Зіму до выданя ему 4½% листівъ заставныхъ тов. кред. земского вартости 35.000 зр. вдповѣли судьѣ присяжній 10 голосами нѣ, 2 гол. такъ.

Шесте питане евентуальне. Чи Вендриховскій виненъ, що наклонивъ Зіму, такъ що той на вдкладъ рахунку бѣжучого на имя Іосифа Крушевского 4½% листы заставні вартости 35.000 зр. безправно задержавъ? — 11 голосами нѣ 1 голосъ такъ.

Семе питане евентуальне. Чи Вендриховскій виненъ, що 4½ проц. листы заставні вартости 35.000 зр. повѣрені Зімѣ яко вдкладъ рахунку бѣжучого „І. Крушевскій“ и черезъ него задержаній безправно принявъ? — 7 голосівъ нѣ, 5 такъ.

Осьме питане головне. Чи Вендриховскій виненъ, що въ порозумѣню зъ Зімою книговодчимъ переведенемъ а навѣть и вказуваннемъ матеріалу цифрового до асигнатъ касовыхъ розмысльно бувъ помічнымъ, а також прикладавъ ся до тимъ певнѣйшого выконаня, що Зіма вдъ покрывкою позабілянсового покрываня стратъ и неплатныхъ векслівъ фондами касы впровадивъ въ блудъ функціонарівъ, органы надзорчій и ревізійній тои институції, взглядно користувъ вдступно зъ ихъ несвѣдомости и вдносивъ для себе такъ зъ выскодъ векслівыхъ, якъ и зъ инших фондівъ Касы щадничои значні квоты грошей? — вдповѣли судіи присяжній 12 голосами нѣ.

Девяте питане евентуальне. Чи Вендриховскій виненъ, що порозумѣвъ ся наперед зъ Франц. Зімою щобъ дати ему помічь по сповненю спроневѣреня полагаючого на тімъ, що Зіма вдносений зъ выскодъ векслівыхъ на позабілянсове покрыте стратъ зъ векслівъ неплатныхъ значній квоты безправно задержанъ и собѣ привластивъ? — 7 голосівъ такъ 5 голосівъ нѣ.

Що-до Щепановского.

На десяте питане головне. Чи Щепановскій виненъ, що въ порозумѣню зъ Зімою порадою, просьбою або й навою розмысльно споводувавъ в зарядівъ, що Зіма нефальшувавъ книги Касы щадн. и черезъ таке вдступне дѣланє впровадивъ въ блудъ зарядъ Касы, органы надзорчій и ревізійній що-до дѣйстного стану ей интересівъ? вдповѣли судьѣ присяжній 12 голосами нѣ.

На дванацяте питане головне. Чи Щепановскій виненъ, що коли вже бувъ свѣдомый, що станъ насвяный его маєтку є высшій вдъ стану чинного, не зголосивъ самъ зразъ конкурсу въ судѣ, але затягавъ новій довги, выплачувавъ належитости и переказувавъ покрытя? — вдповѣли присяжній 12 голосами нѣ.

Що-до Карпиньского.

На дванацяте питане головне. Чи Карпиньскій виненъ, що въ порозумѣню зъ Зімою порадою або намовою зъ розмысломъ спричинивъ ся, що Зіма марнотратнымъ удѣлюваннемъ кредиту наразивъ Касу щадн. на невыплатність? — вдповѣли судьѣ присяжній 12 голосами нѣ.

На тринацяте питане головне. Чи Карпиньскій виненъ, що удѣляючи кредиту Хенциньскому выкориставъ того положенє и вымовивъ собѣ користи, що могли причинити ся до руины беручого кредитъ? — 6 голосівъ такъ, 6 голосівъ нѣ.

На чотырнацяте питане головне: Чи Карпиньскій виненъ, що удѣляючи кредиту Домарадскому выискавъ того при кре положенє и вымовивъ собѣ користи, які могли причинити ся до руины беручого кредитъ? — 7 голосівъ такъ, 5 голосівъ нѣ

На пятнайцяте питане головне: Чи Карпиньскій виненъ, що удѣляючи кредиту Майдінґерови вымовивъ собѣ користи, що могли причинити ся до руины беручого кредитъ? — 12 голосівъ нѣ.

Що-до Фурмановои.

На шестьнацяте питане головне: Чи Фурманова винна, що въ намірѣ зроблення державѣ шкоды у вымірѣ справедливости переслухувана яко свѣдокъ судію слѣдчимъ въ справѣ карній противъ Зімы и тов. зложила фальшиве свѣдоцтво? — 8 голосівъ нѣ, 4 голосы такъ.

Трибуналъ выйшовъ въ цѣли выстилізуваня выроку до окремои салѣ а повернувши на салю устами радника Голковского проголосивъ вырокъ увольняючій всѣхъ обжалованыхъ вдъ вины и вдъ поношеня коштівъ процесу. Стороны приватні вдослано на дорогу цивільну.

Щепановскій не бувъ присутный при читаню выроку.

Покураторъ зрѣкъ ся зголошеня зажалення неважности.

По оголошеню выроку вдозвали ся на сали оплески!!!

Вендриховского и Карпиньского выпущено сейчасъ зъ вязниць.

НОВИНКИ.

— **При змінѣ мѣсяця** просимо о вчасне вдновленє передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, для того ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей пвсля визначеныхъ речинцѣвъ.

— **Зъ народного руского театру.** Вѣ второкъ выставивъ народный рускій театръ въ Коломыи народну комедію „Чумаки“; коломыйскій Русины зволили ви вдзначити небувалою доси абстіненцією. Народна честь не повинна позволити на те, щобы нашъ театръ гравъ вдруге передъ такъ пустыми лавами, вонъ же жь и такъ дав вже тілько 4 выставы въ Коломыи, а опвсля переѣде зъ днемъ 15 с. м. до *Надвірної*.

Порядокъ выставъ въ *Надвірній* буде такій: въ четверъ [16 с. м.] „Не ходи Грицю на вечерниці“ образъ народный зъ співами и танцями въ 5 дѣяхъ; въ суботу [18 с. м.] „Бѣдне дівча“ оперета въ 5 актахъ; въ недѣлю [19 с. м.] „Чумаки“ народна комедія въ 4 дѣяхъ Карпенка Карого; вѣ второкъ [21 с. м.] „Попихайло“ комедія въ 5 актахъ; въ четверъ [23 с. м.] „Не судилось“ образъ народный въ 5 актахъ; въ суботу [25 с. м.] „Малка Шварценкопфъ“ комедія въ 5 актахъ Запольскои; въ недѣлю [26 с. м.] „Наший переселенці“ зъ житя нашихъ еміґрантівъ до Бразилія [твіръ сценічный]; вѣ второкъ [28 с. м.] „Честь“ штука въ 4 актахъ Судермана; въ четверъ [30 с. м.] „Сербинъ“ образъ зъ житя запорожскихъ козаківъ въ 5 актахъ; въ суботу [2 н. ст. грудня] „Ямарь“ оперета въ 3 актахъ Целлера; въ недѣлю [3 грудня] „Украдене щасте“ драма д-ра Ив. Франка; вѣ второкъ [5 грудня] „Фѣрманъ“ Генчля.

— Нинѣ мала вдбути ся **розправа противъ** п. **Брайтера** редактора „Monitora“ въ знанѣй справѣ п. Вахнянина. Яко співвобжалованый є також п. Володим. Луцикъ редакторъ „Галичанина“. Розправу однакъ знову вдрочено до понедѣлка, бо призначеный зъ уряду оборонець п. Брайтера д-ръ Дайзенберґъ зрѣкъ ся обороны, а знівъ приватный оборонець п. Брайтера, вѣденьскій адвокатъ д-ръ Ціпсеръ, повѣдомивъ трибуналъ телеґрафічно, що занѣдужавъ и на розправу явити ся не може. Сю выкликуючу загально велику цѣкавість розправу, вдрочено вже по разъ третій.

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“ въ Перемышли** має честь повѣдомити своихъ Р. Т. замѣсценыхъ членівъ, що въ недѣлю [дня 12 листопада с. р.] вдбуде ся въ комнатахъ товариства вдчитъ проф. д-ра В. Щурата п. з. *„Венера зъ Мілоса“* драма Ліндава, въ перекладѣ предсѣдателя. Чистый дохідъ зъ вдчиту призначеный на будову „Народного Дому“ въ Перемышли. Наддатки на сю цѣль будуть приймативсь зъ подякою и будуть оголошені опвсля въ часописяхъ. — За выдѣлъ: *І. Стрийскій* голова, *О. Гандзякъ*, секретарь.

— **Зъ Вѣдня** доносять, що въ середу устроивъ крил. Тоф Сембратовичъ тамошный парохъ вечеръ въ честь нашихъ епископівъ зъ Перемышля и Станиславова, котрій прибули тамъ на конференцію австрійского епископату. На вечеръ сей межь иншими запрошені були президентъ сенату Вас. Ковальскій, надв. радникъ Струмпінскій, посолъ до рады держ. д-ръ Гладишовскій и инші. Гостѣ провели вечеръ въ розговорахъ о нашихъ народныхъ и церковныхъ дѣлахъ.

— **Зъ Академічної Громады.** Дня 12 с. м. о 3-ій годинѣ пополудни вдбудуть ся на університетѣ загальні збори товариства „Академічна Громада“. Порядокъ дневный: 1) Вдчитане протоколу зъ передвыборчихъ загальныхъ зборівъ; 2) Справоздане выдѣлу; 3) Справоздане контрольныхъ комісій; 4) Выборъ выдѣлу, 5) Змѣна статута; 6) Внесеня и интерпеляції. — У Львовѣ дня 10 падолиста 1899. *Михайло Галущинскій* голова, *Левъ Гаванскій* писарь.

— **Въ справѣ посольскихъ выборівъ въ Тернополи** дістали мы таке письмо: Комітетъ мѣсцевый, завязаный въ Тернополи, щобы перепровадити выборы послівъ до краевого сойму и до рады державной, запрошує кандидатівъ, щобы зголосили свои кандидатуры на руки головы комітету. Кандидаты о мандатъ посольскій до сойму краевого схочуть явити ся передъ выборцями на зборахъ дня 16 падолиста, а кандидаты о мандатъ до рады державной до 23 падолиста с. р. — въ обохъ случаяхъ о 5 год. вечеромъ въ сали Рады мѣскои въ Тернополи. — *Д-ръ М. Мацѣшевскій*, голова. *Д-ръ І. Ляндесберґъ*, секретарь.

— **Огонь.** Дня 6 с. м. згорѣло до тла 6 господарствъ въ Вощаньцахъ [пов Рудки]. При троха сильнѣйшімъ вѣтрѣ бувъ бы огонь не пощадивъ церкви и приходства — лишь 20 сажнівъ вдъ огню вддаленыхъ. Двохъ господарівъ необезпеченыхъ знайшло ся въ крайній нуждѣ.

— **Загальні збори членівъ чит. „Просвѣты“ въ Комарнѣ** вдбудуть ся 12 п. ст. падолиста о 5 год. пополудни въ комнатахъ читальнѣ, на котрій всѣхъ членівъ запрошує — *Выдѣлъ*.

— Въ четверъ дня 23 падолиста с. р. вдбудуть ся въ Бучачи о 3 годинѣ пополудни **Загальні збори товариства „Шкільна Помічь въ Бучачи“**, на котрыхъ має бути поладжена некуча справа заснованя бурсы. Вечеромъ того самого дня вдбудесь въ сали „Сокола“ *вечеръ вокально-музикальный* зъ богатою програмою на дохідъ „Шкільної помочи“ а вдтакъ послѣдують танцѣ. Запрошеня розсилають ся. Селибъ однакъ хто черезъ недоглядъ або похибку запрошеня не одержавъ, зволить звернутись до комітету на руки Вп. Т. Маркова радника судового въ Бучачи. — Вступъ на концертъ и танцѣ вдъ особы 2 корони. Комітетъ надѣесь якъ найчисленнѣйшои участи сторонныхъ и мѣсцевыхъ гостей.

— **О мандатъ посольскій зъ Тернополя** до рады державной на мѣсце пок. Ріттнера убѣгають ся д-ръ Стан. Мандль, проф. д-ръ Л. Цвѣклиньскій и о. Кордуба зъ Бережанъ.

— **Точна информація.** Ruch katolicki [ч. 257] зъ д. 10 падолиста подає таку новинку: „Посломъ до сойму зъ сельскои курії пов. *Городокъ* [замѣсть Рава руска], выбраный при вчорашнімъ доповняючімъ выборѣ, бурмістръ [а зъ-вдки?] п. Влад. Ґурка 103 голосами. Контркандидатъ д-ръ „Кароль“ [д-ръ Король] достав 88 голосівъ“. — Чи не вѣрна информація?...

— **Хто се?** Ц. к. повѣтовый Судъ въ Яновѣ прислалъ намъ отсю допись зъ просьбою:

Вѣля будки зелѣзничои ч-ро 244, на шляху Мшана-Городокъ найдено на поли дня 4 падолиста 1899 на возѣ селянскімъ, до котрого запряженый бувъ оденъ каштановатый кінь, мертве тѣло мужчины въ вѣцѣ около 50 лѣтъ, добре збудованого, середного росту, лиця округлого, зъ коротко стриженою бородою, зъ темнымъ волосемъ, въ довшімъ, темнімъ, вытертімъ плащи скарбового стражника. Выделеґована комісія повѣтового суду въ Яновѣ справдила, що на особѣ помершого на дорозѣ поповнено въ ночи зъ 3 ого на 4-ого падолиста злочинъ морду зъ рабункомъ, бо кишенѣ вдъ плаща и спідного убраня були повытягані, а при помершімъ не найдено анѣ грошей анѣ нѣякихъ документівъ. По переведеню обдукції лѣкарскои, котра выказала, що всѣ жебра дената були поломаній, печѣнка и селезѣнка пукненій, цѣле тѣло було покрыте множествомъ ранъ, поховано дената провізорично на цмынтари въ Мальчицахъ, а возъ и коня вддано до переховання Урядови громадскому въ Залужу. Доси дената не згносковано, бо вонъ въ тутешныхъ сторонахъ цѣлкомъ не знаный и нѣхто по него доси не зголосивъ ся. Длятого по мысли § 127 п. к. подає ц. к. повѣтовый Судъ въ Яновѣ опись дената до публичної вѣдомости. Ц. к. Судъ повѣтовый въ Яновѣ, вддѣлъ III. дня 8 падолиста 1899. — *Дмоховскій*.

— **Змѣна назвиска.** Намѣстництво дозволило о. Ив. Гейдоху зъ Нановичъ на змѣну родового назвиска Гейдохъ на Накловичъ.

— **Общество „Русскихъ Дамъ“** просить насъ о оголошенє слѣдуючои програмы концерта дня 16 с. м.: 1) Шубертъ: „Печаль“ вѣдспѣвае хоръ; 2) Titus Matteas: „Le Tourbillon, Grande Valse de Concert“ вѣдграе п-на Величко; 3) Arrigo-Boita: „Арія зъ оперы Мефіста“ вѣдспѣвае при акомпаняментѣ фортепіану п-нѣ Павликовъ-Новаковска; 4) Вербицкій: „Жовнѣръ“ вѣдспѣвае хоръ зъ орхестрою; 5) а) Vomeaux: „Le Levite“ и б) „О всемогъ выразить въ звукѣ“, соля баритоновѣ при фортепіянѣ вѣдспѣвае п. Нижанковскій; 6) Thomas-Sarasate: „Mignon Romance et Gavotte“ при фортепіянѣ вѣдграе на скрипкахъ п на І. Ясеницка; 7) Лисенко: а) „Вечеръ“ и б) Є. Купчиньскій: „Въ садочку“ соля сопрановѣ въ супроводѣ фортепіяна вѣдспѣвае п-нѣ Павликовъ-Новаковска; 8) а) Воротниковъ: Елегія „Вечерный звонъ“ вѣдспѣвае хоръ и б) Соколовъ „Не осенній, мелкій дождичекъ“ хоръ зъ орхестрою и баритонове сольо п. Нижанковского — Початокъ о 7 год. вечеромъ; стрѣй для панъ візитовый для, мужчинъ балевый.

— **Про шлюбъ архикнягинѣ Стефаніи** зъ гр. Льонямъ доносить Pester Loyd, що мае вѣдбути ся зъ кѣнцемъ падолиста, а Berliner Local Anzeiger знову доносить, що зовсѣмъ не вѣдбуде ся, бо архикнязь, котрый мавъ заручити ся зъ ѣи донькою, заповѣвъ, що не оженивъ бы ся зъ архикняжною, если бы мати выйшла за гр. Льоняя.

— **Пытанє ритуального убійства** по причинѣ убійства въ Польнѣй, выкликало дуже живу полеміку въ часописяхъ и брошурахъ на тему уживаня жидами христіяньскои крови. Мѣжь нишими выданъ у Львовѣ д-ръ Алекс. Чоловскій архіваръ мѣскій брошуру п. з. „Mord rytualny“, въ котрѣй наводить дискусію мѣжь жидовскими рабінами а сектою жидовскою „франкістами“, котра вѣдбула ся у Львовѣ 1759 р., а пѣдчасъ котрои самѣ жиды-сектанты доводили на пѣдставѣ тальмуда, що жиды уживають крови христіяньскои въ цѣляхъ ритуальныхъ. Сю брошуру прокураторія сконфіскувала, однакъ рабінъ львовскій д-ръ Каро не уважае на се, що брошура сконфіскована, але полемізуе зъ нею, выдаючи друкованѣ письма и розсылае ихъ яко додатки фільосемітскихъ дневниковъ.

— **Бойкотъ жандармеріи въ Моравіи.** Зъ многихъ ческихъ и моравскихъ громадъ доносять, що тамъ рѣшено бойкотувати жандармерію за ѣи поступоване въ Голешовѣ и Всетинѣ. Въ многихъ громадахъ вымовлено жандармамъ мешкання, а куицѣ и реставраторы рѣшили не продавати нѣчо тамошнымъ жандармамъ. Сли мешканцѣ вытревають въ своихъ постановахъ, правительство правдоподѣбно буде змушене будувати кошары и заосмотрювати жандармѣвъ у всьо потрѣбне.

— **Епілогъ любовнои трагедіи.** Въ Краковѣ передъ судьями присяжными вѣдбуде ся цѣкава розправа. Лѣсничій Ант. Адамовичъ, 25-лѣтный молодець, залюбивъ ся въ 17-лѣтнѣй Альбертинѣ Тинцовнѣй, такожь донцѣ лѣсничого, а хочь панна була ему прихильна, то родичѣ супротивляли ся ихъ подружю. За-для того залюблени рѣшили разомъ вмерти. Дня 23 серпня с. р. прибули на стацію Плашовъ, пѣйшли до лѣса и вечеромъ Адамовичъ двома выстрѣлами зъ револьвера вѣдобравъ житє любцѣ а вѣдтакъ стрѣливъ до себе. Рана була смертельна, однакъ лѣкарямъ удало ся удержати его при житю. Але стративъ взѣръ разъ на все. Темный Адамовичъ стане теперь передъ судомъ присяжныхъ яко обжалованый о убійство.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Дня 18 с. м. вѣдбуде ся въ катедральнѣй церкви въ Перемышли вѣнчанє п. Ив. Каз. Ціммермана учителя рускои гімназіи въ Перемышля зъ п-ною Ерминою Шеховичовною, дочкою п. Льва Шеховича радника судового. Дня 23 с. м. вѣдбуде ся въ Корчевѣ [почт. и тел. въ мѣсци] вѣнчанє п. Ив. Скалиша урядника зелѣзницѣ зъ п-ною Алекс. Гумецкою, дочкою бл. п. Кипріяна Гумецкого. — Въ справѣ крадежи на почтѣ арештовано родину Стецевыхъ пѣдозрѣлыхъ въ посѣданю 100 зр. и двохъ газѣвникѣвъ и дозорца дому Кушнѣра.

Наука, штука и література.

— **Народно-рускій театръ въ Коломыи.** Въ суботу вѣдграно „Циганьского барона“, оперу въ 3 дѣяхъ Шніцера зъ музикою Штравса. Труна приготовила ся до тои выставы дуже старанно пѣдъ режисеріею п. Ольшаньского. Гра и спѣвы вдоволили зовсѣмъ публику, що биткомъ наповнила салю. П-а Гембицка и п. Стадникъ вѣдтанцювали чардаша такъ добре, що на загальне жадане мусѣли танець повторити. Панѣ Рубчакова въ роли молодои циганки Саффі показала ся подекуды такъ само доброю силою, якъ ѣи попереднички въ тѣй роли зъ лѣтъ даннѣйшихъ. Панѣ Осиповичева вѣдграла стару циганку зъ повнымъ розумѣнемъ своеи ролѣ, а п. Григоровичъ одушевлявъ публику своимъ гарнымъ тенороми. Орхестра трохи за слабо обсаджена, але сему не винна анѣ управа анѣ дирекція театру. Одна маленька замѣтка для режисера тои штуки. Выведенє жовнѣрѣвъ на сцену повинно булo вѣдбути ся по вымогамъ тактики: командантъ иде передъ вѣддѣломъ на 4 кроки, а якъ вѣддѣлъ став въ рядъ, командантъ став передъ серединою фронту о 4 кроки, а не зъ жовнѣрами въ рядѣ. Старшій нѣколи не салютуе низшому першій. Въ такихъ случаяхъ повинно ся доконче просити о сказовки знатокѣвъ, тымъ бѣльше, що на нашій представленя ходить тутъ богато вѣйсковыхъ, офіцѣрѣвъ чужихъ народностій, що бѣльше дивлять ся, нѣжь слухають, бо мовы не розумѣють.

Выстава „Верховинцѣвъ“ въ недѣю на дохѣдъ будовы „Народного Дому“ въ Коломыи, стягнула найбѣльше досѣ число публики. Каса мала брутто по-надъ 300 зр. доходу. Гра була дуже старанна. Не згадуючи про гру панѣ Осиповичевои, пана Гембицкого и Ольшаньского, що въ подробицяхъ була безъ закиду, вѣддамъ належне признанє п. Стадникови, що показуе богато таланту въ нашихъ народныхъ штукахъ и незвычайну ревность для сцены. Панна Гембицка вѣдграла ролю божевѣльнои Паранѣ справдѣ артистично. Сцена мѣжь фельдвеблемъ (п. Рубчакъ) а арендаромъ (п. Шеремета), що незвычайно стрѣльбы боить ся, була вѣдграна знаменито. Але штука тая буде мусѣла небавомъ зѣйти зъ нашои сцены, а уступити новѣйшимъ, збудованымъ бѣльше артистично. За богато тамъ слѣвъ и звороткѣвъ церковныхъ, а тѣ треба выголошувати выразно и поволи, щобы публика добре ихъ чула и зрозумѣла. Въ тѣмъ зглядѣ перевысивъ п. Рубчакъ пана Ольшаньского, що говоривъ тихо и досыть монотонно. Наколи довгѣ въ тѣй комедіи дѣяльоги не буде выголошувати ся такъ, щобы при уважѣ удержувати публику, то штука выдасть ся млавою. Панѣ Осиповичева, що мала дуже невдячну и трудну ролю дволичнои интриґантки, не вышала анѣ разу зъ ролѣ. П. Гембицкій додержувавъ ѣй знаменито мѣсця. Панѣ Костева грала ролю бабы Бушлѣ далеко лѣпше, нѣжь въ Малцѣ Шварценкопфъ ролю Гляндовои; не було тутъ вже того монотонного говореня, що тамъ. Иншій артисты вѣддали такожь свои ролѣ добре, а п. Петровичъ пѣднѣсъ въ своѣй грѣ дуже щасливо тѣ слова, котрѣ є важнѣ и мусять выкликати ефектъ. — *О. М—а.*

Господарство, промыслъ и торговля.

Рада надзираюча „Краевого Союза Кредитового“ вѣдбула дня 1 падолиста с. р. звычайне засѣданє пѣдъ проводомъ сов. Григорія Кузьмы въ присутности 9 членѣвъ Рады, комісіи ревізійнои и дирекціи стоваришеня.

Дирекція стоваришеня представила справоздане зъ дѣяльности „Краевого Союза Кредитового“ за другій и третій чвертьрѣкъ та замкненя рахункове зъ кѣнцемъ вересня 1899 котре выказуе:

а) въ станѣ довжнѣмъ:		
1. Удѣлы членьскѣ	17,238·00	кор.
2. Фондъ резервовый . . .	49·60	„
3. Вкладки щадничѣ . . .	130,646·90	„
4. Сальдо побраныхъ вѣдсотокъ	3,082·54	„
Сума:	151,467·04	кор.
б) въ станѣ чинѣмъ:		
1. Удѣленѣ позички . . .	112,967·00	кор.
2. Готѣвка въ касѣ	802·07	„
3. Папиры фонду резервового	397·04	„
4. Льокації	35,500·57	„
5. Сальдо коштѣвъ адміністрації	626·68	„
6. Сальдо коштѣвъ заснованя	1,173·68	„
Сума:	151,467·04	кор.

Оборотъ въ кварталахъ представляе ся: *Удѣлы членскѣ* зъ кѣнцемъ І кв. 1899: 13,922·00 кор., зъ кѣнцемъ ІІ кв. 16,295.00 кор., зъ кѣнцемъ ІІІ кв. 17,238·00 кор.

Вкладки щадничѣ зъ кѣнцемъ І кв. 1899: 63,317·55 кор., зъ кѣнцемъ ІІ кв. 112,367·54 кор., зъ кѣнцемъ ІІІ кв. 130,646·90 кор.,

Удѣленѣ позички зъ кѣнцемъ І кв. 1899: 29,880·00 кор. Зъ кѣнцемъ ІІ кв. 70,042·00 кор. зъ кѣнцемъ ІІІ кв.: 112,967·00 кор.

По конецъ вересня 1899 приступило 248 членѣвъ зъ 356 деклароваными удѣлами на суму 17,800 кор.

До „Краевого Союза Кредитового“ приступило по конецъ вересня 1899 шѣснадцять рускихъ товариствъ кредитовыхъ зареестрованыхъ: „Помѣчь“ въ Теребовли, „Любов“ въ Ляхѣвцяхъ, „Самопомѣчь“ въ Бродахъ „Дѣстеръ“ у Львовѣ, Банкъ звязковый въ Станиславовѣ „Поміч“ въ Городку коло Львова, „Вѣра“ въ Перемышли, „Руска Каса“ въ Чернѣвцяхъ. „Каса задаткова“ въ Стрыю, „Надѣя“ въ Бережанахъ, „Защита земли“ у Львовѣ, „Спілкова Каса“ въ Островѣ, „Повѣтове Товариство кредитове въ Тернополи“, „Згода“ въ Копичинцяхъ“, „Добробыть“ въ Самборѣ и „Хлопскій Банкъ“ въ Калуши, всѣ зъ обмеженою порукою зъ выемкомъ спѣлковои Касы ощадностей и позичокъ въ Островѣ (коло Радимна) що є зъ необмеженою порукою а такожь ще два стоваришеня зареестрованѣ некредитовѣ: Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ и „Народна Торговля“ у Львовѣ и три стоваришеня позичковѣ незареестрованѣ: „Поміч“ въ Стриганцяхъ, Читальня Просвѣты въ Скалѣ и Читальня Просвѣты въ Скниловѣ.

Всѣхъ разомъ приступило 21 стоваришень.

На пѣдставѣ взѣрцевого статута выданого дирекцією зареестровано новѣ повѣтовѣ стоваришеня кредитовѣ въ Копичинцяхъ, Тернополи и въ Золочевѣ.

Дальшій люстрації переведено: Касы задатковои въ Стрыю, „Самопомочи“ въ Бродахъ, „Любови“ въ Ляхѣвцяхъ, Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ, якъ такожь выслано д-ра Л. Озаркевича въ цѣли заложеня книгъ пов. товариства зад. „Згода“ въ Копичинцяхъ.

Стань удѣленого кредиту зъ кѣнцемъ вересня 1899 представляе ся такъ:

а) Товариствамъ кредитовымъ:	29.540	кор.
б) нашимъ особамъ: на скрипты	41·950	„
на векслѣ	40·777	„
в) за рахунокъ бѣжучій . . .	700	„

Справоздане дирекціи приняла надзираюча Рада одноголосно до вѣдомости якъ такожь справоздане комісіи контрольнои, котра найшла книги, рахунки, векслѣ, скрипты, цѣнни папиры и готѣвку въ порядку згѣдно зъ замкненемъ рахунковымъ. По внесеняхъ членѣвъ въ справѣ стопы процентовои въ „Краевѣмъ Союзѣ кредитовѣмъ“ и у иншихъ товариствъ рускихъ и по ухваленю директивъ для дирекціи въ тѣмъ напрямѣ закрывъ предсѣдатель засѣдане.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новѣмъ Санчи жертвували у вересни с. р. Р. Т.: о. Ник. Огоновскій пар. зъ Джурова при нагодѣ вѣнчаня п. Теофіля Копистяньского адюнкта суд. зъ Судовои Вишнѣ 12 зр.; на руки о. Ом. Вергуна завѣдателя въ Гусятинѣ зложили: Иги. Полянський адъюнктъ податк. 25 кр., церковь въ Ольховчику 50 кр. и вѣдъ себе 1 зр., разомъ 1 зр. 75 кр.; К. П. Новакъ богословъ въ Дворцяхъ зѣбравъ въ день Сошествія св. Духа въ Пониковици 5 зр.; на руки о. І. Хриз. Дуркота пароха въ Новѣйвеси прислали Его Преосв. Киръ *Іосифъ д-ръ Сембратовичъ зъ Риму* (*по разъ девятый*) 25 зр.; о. Корн. Гумецкій зѣбравъ на празнику на Пацлавѣ вѣдъ священниковъ о. Колтунюкомъ (?) 1 зр. 40 кр., о. Кочиркевичъ въ Вислоцѣ нижнѣмъ вѣдъ себе 4 зр., вѣдъ мѣсцевого брацтва церковного 2 зр. 50 кр. а пѣдчасъ акафисту въ празникъ Рождества Преосв. Богородицѣ зложили парохіане и замѣсцевѣ 3 зр. 50 кр., разомъ 10 зр.; о. Ем. Менциньскій префектъ семинаря въ Перемышли 2 зр. 50 кр.; на руки п. Ив. Раставецкого нотаря въ Куликовѣ зложили: Раставецкій 5 зр. и о. Вол. Утришко сотрудникъ 50 кр., Татухъ Мих. 50 кр., Камнець Вол. 25 кр., Гошовскій Д. 50 кр., Федевъ Теодоръ 25 кр., Фастнахтъ Е. 10 кр., Хорахъ Зенов. 10 кр. и Дрогомирецкій нотарь зъ Черновець 50 кр., разомъ 7 зр. 95 кр. Зъ кѣнцемъ вересня с. р. мае церковь чистои готѣвки 2.627 зр. 72 кр.

Зъ розпродажи акцій Товариства вплынуло до кѣнця вересня с. р. 1.470 зр. Отже зъ кѣнцемъ вересня с. р. мае товариство „Руска Бурса“ въ Новѣмъ-Санчи готѣвкою на чисто 7.230 зр. 50 кр.

Всѣмъ Р. Т. жертводавцямъ на Бурсу и на дѣмъ Божій складае сердечну подяку щиро-рускимъ „Богъ заплать!“ — *Выдѣлъ товариства.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 падолиста. Комісія для ревізіи §. 14-ого выбрала головою бр. Діпавлього, першимъ заступникомъ п. Функого, другимъ п. Пентака. — Угорскій міністры: Сель, Люкачь и члены угорскои квотовои депутаціи приѣхали до Вѣдня.

Прага 10 падолиста. Посолъ Янда повѣдомивъ молодо-ческій клюбъ, що складае мандатъ до рады державнои. — Въ Ческѣмъ Бродѣ арештовано одного резервіста за zde и вѣдставлено до Іозефштаду. Противъ того запротестували начальники громадъ и выйшли зъ контрольнои салѣ. Арештованому урядженo бурливу овацію на зелѣзничѣмъ дворци.

Любляна 10 падолиста. Одного резервіста засуджено на 5 дньвъ арешту за tukaj.

Ґориція 10 падолиста. Тутъ на ново поставлено кандидатуру гр. Коронінього на посла до рады державнои и сойму.

Будапештъ 10 падолиста. Угорскій соймъ полагодивъ кѣлька справъ посольскои ненарушимости. Слѣдуюче засѣдане вѣдбуде ся дня 14-ого с. м.

Петербургъ 10 падолиста. Именованє россійского вѣйскового аґента въ Бѣлградѣ, не значить ще, що вѣдносины мѣжь Россією и Сербією поправили ся. Вѣйсковый россійскій аґентъ є спѣльный для Букарешту и Бѣлграду. Новоименованый аґентъ до Бѣлграду цѣлкомъ не поѣде, а буде урядувати выключно въ Букарештѣ.

Парижъ 10 падолиста. До комітету утвореного для аґітаціи въ користь Трансвалю зголосило ся 400 охотниковъ, зъ котрыхъ 100 було пѣдофіцирами а 20 є офіцирами въ чинѣй службѣ и резервѣ.

Брукселя 10 падолиста. Въ бельґійскѣмъ парламентѣ предложено проектъ закона, на пѣдставѣ котрого міністерству заграничныхъ справъ мае бути удѣленый надзвычайный кредитъ въ сумѣ 50.000 франкѣвъ въ користь червоного хреста для раненыхъ Бурѣвъ и Анґлійцѣвъ въ Трансвалі.

Лондонъ 10 падолиста. Пітермаріцбурґъ скрѣпляють въ великимъ поспѣхомъ, бо кождои хвилѣ пѣдъ мѣстомъ можуть появити ся арматы Бурѣвъ.

Парижъ 10. падолиста. Говорять, що правительство хоче дати ініціятиву до проекту амнестіи, котра обняла бы всѣ справы, що стоять въ звязи зъ справою Дрейфуса.

Новый Іоркъ 10 падолиста. Въ 12 держазахъ пѣвнѣчнои Америки выбрано противниковъ політики теперѣшного президента.

Добре средство домашнє. Межи средствами домашными, якѣ ихъ звычайно уживае сь яко усмиряючѣ бѣль и успкоюючe натираня при перестудахъ и т. д., займае вытворюване въ лабораторіи Аптики Ріхтера въ Празѣ Liniment. Capsici comp. перше мѣсце. Цѣна дешева: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за фляшку, а кожду фляшку можь пѣзнати по звѣстнѣмъ якорѣ.

— **Цѣна безрогъ у Вѣдни.** На торгъ дня 7 падолиста привезено загаломъ 9909 штукъ безрогъ а мѣжь тыми зъ Галичины 3.326 штукъ. За тученѣ угорскѣ плачено 39 до 40 кр., за галицкѣ молодѣ 34 до 42 кр. за кільо живои ваги.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскѣмъ торгу. На торгъ д. 30 жовтня пригнано рогатои худобы призначеног на заръзъ 5697 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины 545, зъ Буковины 147 штукъ. Цѣна о 1 зр. упала. Галицкѣ тученѣ плачено: пріма 34 до 36 зр.; секунда 31 до 33 зр.; терція 26 до 30 зр. Волы зъ пашѣ плачено по 26 до 31 зр. за 100 кільо живои ваги. Бугаѣ и коровы по 26 до 35 зр.

Надѣслане.

Мед. унів. Д-ръ Р. БІРЕРЪ

спеціялістъ въ хоробахъ **горла и дѣтей**, переважно **кривицѣ** (RHACHITIS, англ. хороба.) Ординуе вѣдъ 2—3 и 6—7 вечеромъ. *Площа Смольки ч. 5.* 486 1—5

Уважайте на сей **выпаленый КОРОКЪ!!!**

13 17—52

ЛИПІЦЬ

в ресторанціи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трабунальска ч. 12 дѣмъ вдасный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою . .	15 кр.
Свѣжаѣ легки	12 „
Флячки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ . .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Каяярь	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Великій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ ресторацій, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 131—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

І. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи І. лібъ.	по 40	„
3.	„ „ „ ІІ. „	по 40	„
4.	„ „ „ ІІІ. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подани о екс- и интабуляціѣ, вѣдпись а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібъ.	по 20	„

ІІ. Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипть довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочки вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

ІІІ. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

ІV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членѣвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѣсть осѣбно.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і накладом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Всякі замовленя виконують ся скоро і точно.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львовъ Коперника ч. 5. 839 13—45

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до пищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ,** ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Женщина обзнакомлена з господарством домовым глядае посады у старшои особы. Ласкавѣ зголошеня пѣдъ: А. М. Самборъ poste restante. 425 3—3

Вже надійшовъ осінній и зимовый транспортъ петербургскихъ и англійскихъ найкѣпшихъ

КАЛЬОШѢВЪ

выборъ величезны цѣны найнизшій на жадане илюстрован. цѣникъ даромъ и оплатно

Рудольфъ КРІММЕРЪ

428 2 2

у Львовѣ площа Маріяцкій
Готель французскій.
Львовъ Импресса.

Станція для 1 або 2 учениковъ низшихъ клясъ евентуально дѣвчатъ зъ доброго дому у интелігентнои родины. Опѣка пбдъ кождымъ взглядомъ забезпечена. — Близша вѣдомбсть въ торговли паперу п. *Ивана Дуткевича*, Краковска ч. 2. 439 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на початку цѣкъ пасажъ Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, делескопы, барометры, термометры, рѣвки ареометры, цікрежены, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонижъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують он якъ найскорше и найдешевше. 4817

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

9 м. ст. падолиста 1899.

Львбвъ: Пшениця стара 8·15 до 8·30, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·20 до 6·50, жито нове 6·20 до 6·50, овесъ старый 5·30 до 6·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·60, ячмѣнь броварный 6·40 до 6·90 горохъ пашнистый 5·75 до 6·50, до вареня 5·75 до 6·75, вика 4·30 до 4·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бббъ —·— до —·—, бобикъ 4·40 до 4·60, гречка 6·75 до 7·25, конюшина червова 45·— до 50·—, конюшина бѣла 30·— до 45·—, конюшина шведека —·— до —·— кукурудза стара 5·40 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·50 до 10·75, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо 53·50 до 89·—, оковита готова за 10.000 літрбвъ 18·35 до 18·60, на термінъ 16·— до 16·50.

Курсъ Львбвскій

зъ дня 10 н. ст. падолиста 1899.

Акція за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	209 80	211 80
Зелѣз. Львбв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	282 —	285 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	368 —	373 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	190 —	195 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% пром.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
» » » 4% 60 л. по 200 кор.	94 —	94 70
» краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
» » 4% а. в. льос. въ 57 л.	96 —	96 70
Товарыства кредит. 4% (I. емісія)	95 —	95 70
» » 4% льос. въ 41½ л.	95 —	95 70
» » 4% льос. въ 56 л.	92 10	92 80
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	96 —	96 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	101 —	102 —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	— —	102 —
» » » 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	94 70	95 40
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 20	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 30	28 70
Мѣста Станиславова	56 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 77
Наполеондоръ	9 58	9 66
Новъимперіялъ	— —	— —
Рубель срѣбный	1 26	1 2
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 маркъ нѣмецкихъ	58 75	59 2

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Головный складъ всякого рода новозбвъ, тарантасбвъ, вбзкбвъ угорскихъ и санокъ

выробу краевого, новыхъ, якъ такожъ переѣждженыхъ. — За тревалбсть гарантуючи поручае

М. НАССЪ у Львовѣ

ул. Шпитальна число 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ.

Дякую Поважанымъ моимъ Вбдбирателямъ за досегочасну пбдпору и осмѣлюю ся просити на дальше.

414 3—3

МУЖЕСКУ Безсильнбсть 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне найлегше и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецко выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои жужескій силы при почочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчения. По одержаню франко надложитости, высилае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Birey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Барханы кольоровѣ и бѣлѣ въ великбмъ выборѣ

поручае найдешевше

АНТОНІЙ ГУДІЄНСЪ

Торговля полотенъ, шіфонбвъ и столового бѣля

Львбвъ, площа Маріяцка ч. 4. Готель Европейскій.

Пробки оплатно. 376 12—12

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареестроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякй працѣ зъ обсягу артистичного малярства, різьбарства и золотарства пбсля композицій своихъ членбвъ, а именно: образы релігійнй до иконостасбвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетрацодъ, плащаницѣ и пр. и такижъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натури и фотографій, краевиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнй, споведальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскій; рбвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічній репродукціи образбвъ руских артистбвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлемъ Товариства е: пбднести нашу штуку и выворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се часто руске Товариство патріотичнбй опицѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягнення сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 42—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

ЛЯРНЯ ДЗВОНБВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вбдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рбзнои ваги и приймае ушкоджени дзвоны до переливания въ найкоротшбмъ часѣ, а такожъ маe на складѣ готовй дзвоны рбзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалбсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Повѣдомлене.

Маємо честь подати до загальнои вѣдомости, що фірма нашои институціи „Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ, спблка зареестрована зъ ограниченою порукою" змѣнена рѣшенемъ загальныхъ зборбвъ дня 31-ого вересня с. р. на фірму:

„РИЗНИЦЯ Товариство зареестроване зъ обмеженою порукою въ Самборѣ".

Зъ огляду на тоту змѣну просимо вбдъ теперь адресовати до насъ:

Товариство „РИЗНИЦЯ" въ Самборѣ.

На тыхъ самыхъ загальныхъ зборахъ дня 31-ого вересня с. р. рѣшено пбднести высоту удѣлу зъ 5 на 10 зр., котрй при вступленю въ цѣлости мають бути заплаченй. Дотеперѣшнй члены зъ однымъ удѣломъ 5 зр. суть обовязанй свбй удѣлъ доповнити до высоты 10 зр., а если самй того не доповнять, въ тбмъ разѣ буде допысуватись ихъ дівіденда до удѣлу такъ довго, поки вбнъ не зросте до сумы 10 зр.

Вбдъ Дирекціи Товариства „Ризница".

Въ Самборѣ дня 1-го падолиста 1899. 438 1—3

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

ФАБРИКА

выроббвъ бетоновыхъ и ґіпсовыхъ

Складъ всякихъ матеріялбвъ будбвляныхъ

Львбвъ, ул. Городецка ч. 3.

Репрезентація Австрійского Товарыства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковбй

Тов. акц. фабрики цемна гідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту ксильолітового безъ фугбвъ Zboril, Miksch и Спблка въ Швехатъ.

Складъ бетоновыхъ руръ и цементовыхъ помостбвъ власного выробу; такожъ Портляндъ-цементъ, ванно гидравлічне, ванно скаласте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційнй, руры штайнґутовй и бетоновй пбдлоги штайнґутовй цементовй, и ксильолітовй, цеглы, огнетревалу дахбвку, лупокъ а также взагалѣ всякй матеріялы будбвалий.

Пбдприемство роббтъ бетоновыхъ, укладана пбдлогъ и крыти дахбвъ дахбвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Для недужихъ на легкя, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хотъ и якъ упорту, або астму, хотъ бы она якъ була давна и признана за невылѣчиму — той най не гербату А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дбстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 397 4—10

¼ натуральной величины

Оріґінальный анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалй, вглублено шлюфованй, выострень, готовй до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублене шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здбймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица пбдчасъ голеня также у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ½ вглублене вышлюфоване. Цѣна въ etui 2·50 зр.

Практичный дарунекъ Рбздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попереднбю заплатою.

Вытягъ зъ многихъ чодакъ зъ 23/10 1898.

2 анґл. бритвы одер кавъ; дуже добрй. Въ интересѣ прав ы поручаю Вашу фірму найсовѣст йше. Теофіль Глушкевичъ парох въ Малновѣ.

Прошу прислати що б орій. анґлійскихъ бритвъ зъ ді мантовои стали; попередно прислаными я цілковѣ вдоволеный. Людвикъ Загранякъ парохъ въ Купичовичахъ.

Подббно пишуть Всч. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Полянскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Патентованй прилады до ѣды.

Анґлійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстре шлюфованй. Вбстря не выпадають анѣ не розховстуютъ ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 54 53—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНҐЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Quäker Oats

Всюды можна дбстати въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Поважаній господинѣ!

Возьмѣть у Вашого купця пачку Quäker Oats (американьского опыханого вбвса) и зварѣть таку страву: До пбвъ літра кипячои посоленои воды всыпте 12 дека Quäker Oats и нехай варить ся 10—15 минутъ, поки не згусне; пбдчасъ вареня треба мѣшати. Опбсля подайте сю страву зъ зимнымъ молокомъ и также зъ дрббкою товченого цукру. — Ся страва, якъ и всяка инша, приладжена зъ амер. опыханого вбвса, споживана правильно на снѣдане або на вечерю, выйде на здоровле всѣй Вашбй родинѣ, а особливо дѣтямъ.

481 III.

Повѣдомленіе.

Маємо честь подати до загальнои вѣдомости, що фірма нашои институціи „Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ, спблка зареестрована зъ ограниченою порукою" змѣнена рѣшенемъ загальныхъ зборбвъ дня 31-ого вересня с. р. на фірму:

„РИЗНИЦЯ Товариство зареестроване зъ обмеженою порукою въ Самборѣ".

Зъ огляду на тоту змѣну просимо вбдъ теперь адресовати до насъ:

Товариство „РИЗНИЦЯ" въ Самборѣ.

На тыхъ самыхъ загальныхъ зборахъ дня 31-ого вересня с. р. рѣшено пбднести высоту удѣлу зъ 5 на 10 зр., котрй при вступленю въ цѣлости мають бути заплаченй. Дотеперѣшнй члены зъ однымъ удѣломъ 5 зр. суть обовязанй свбй удѣлъ доповнити до высоты 10 зр., а если самй того не доповнять, въ тбмъ разѣ буде допысуватись ихъ дівіденда до удѣлу такъ довго, поки вбнъ не зросте до сумы 10 зр.

Вбдъ Дирекціи Товариства „Ризница".

Въ Самборѣ дня 1-го падолиста 1899. 438 1—3

Розкладъ їзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского (пбзнѣйшого о 36 минутъ вбдъ часу львовского.)

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вбдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицкань, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	» Бруховичъ вбдъ ⅞ до 10/9.		6·15	» Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	» Зимноводы » » »		6·30	» Ицкань, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	» Янова (гол. дворець)		6·30	» Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	7·55	» Лавочного » »	8·30		» Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	7·44	» Тернополя на Пбдзамче		8·45	» » Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	» » » гол. дворець		9·10	» Сколього, до Лавочного ½ до 10/9
	8·15	» Сокаля, Равы рускои		9·25	» Янова
	9·—	» Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	» Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	» Ярослава, Любачева		9·45	» Ицкань, Сопова, Бергомету
	11·55	» Ицкань, Чернов. Станислав.		9·53	» Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	1·01	» Янова на гол. дворець		10·10	» Белзця, Равы, Любачева
1·30		» Кракова, Вѣдня		12·50	» Янова ½ до 10/9 недѣлѣ и свят
	1·40	» Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вбдъ ½ до 10/9.	1·55		» Пбдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		» » » Пбдзамча
1·50		» Ицкань, Станиславова		2·15	» Бруховичъ ⅞ до 10/9 недѣлѣ и свят.
2·20		» Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·45		» Ицкань, Гусятина, Керезмезе
2·35		» » » гол. дворець	2·55		» Кракова, Вѣдня, Хаббвки
	5·15	» » » Пбдзамче		3·05	» Стрыя, Сколього лишь ½ до 30/9
	5·40	» » » гол. дворець		3·15	» Янова, вбдъ ½ до 30/9.
	5·55	» Сокаля		3·20	» Зимнои воды ⅞ » 10/9.
				3·25	» Бруховичъ » ⅞ »
				5·25	» Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		» Черновець, Букарешту	12·50		» Ицкань, Констанцін, Букарешту
2·16		» Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		» Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	» Пбдволочискъ на Пбдзамче		4.10	» Брухович вбдъ ⅞ до 10/9
	3·30	» » » гол. дворець		5·50	» Ицкань, Радовець, Кімполунгу
	6·00	» Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	» Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	» » » Хирова		6·40	» а Ордова вбдъ 10/9 до 10/9
	6·20	» Ицкань, Пбдвисокого, Козовы		6·50	» Янова вбдъ ½ до 10/9 въ будни дни
	7·58	» Янова вбдъ ½ до 31/8, и вбдъ 10/9 до 20/9 що дня а вбдъ ½ до 10/9 недѣлю и свята		7·00	» Лавочного, Мунякча, Хирова
				7·10	» Сокаля, Равы рускои
	8·15	» Бруховичъ вбдъ ⅞ до 30/8, и 10/9 до 10/9.		7.20	» Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	» Бруховичъ вбдъ ½ до 10/9 що день		7·42	» » » Пбдзамча
		» Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	» Янова 1/10 до 30/4 1900 включно
	9·31	» Янова вбдъ ½ до 10/9.		8·35	» » ½ и 31/8 и 10/9 до 30/9
	9·55	» Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	» » ½ » 10/9 недѣлѣ и свята
	10·10	» Ицкань, Козовы, Пбдвисоцкого		10·40	» Ицкань, Гусятина, Радовець
	10·08	» Пбдволочискъ, Бро Конончинець		10·50	» Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·25	» » на го дворець		11·10	» Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
	10·30	» Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	» » Гримайлова Пбдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 минутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ держанное при ул. Краницкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 244. Львовъ, Субота 29 Жовтня (11 Падолиста) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що днн (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Sobalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вольний вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доконечна приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

НЕЧИСТА АТМОСФЕРА.

Результатъ сензаційного процесу галицкой Касы ощадности есть фатальный для галицко польской суспѣльности, именно для тыхъ, що въ нѣй верховодять. Коли-бъ судъ присяжныхъ признавъ бувъ вину Щепановского, Вендриховского а тымъ самымъ и Зімы, могли бы Поляки бодай зъ сякимъ такимъ управненемъ сказати: Отсе виновники, а прочая часть суспѣльности безвинна и чиста; нема у насъ коррупціи та деморалізаціи. Стало ся однакожь инакше а для польской суспѣльности далеко-далеко гѣрше. Не можна ѣй выкручувати ся тымъ, що вся вина спадає на одного Зіму, бо оправданє Щепановского и Вендрихов кого есть бодай въ повнѣй лѣрѣ також оправданемъ Зімы; а однакожь вина есть безперечна, бо пропали міліоны. Отже мусить и дальше стояти питанє: хто винен? и длячого винных не вѣдкрыто, не поставлено передъ судъ и не засуджено?

Вердиктъ присяжных судьѣвъ значить очевидно: Щепановскій, Вендриховскій суть невинній, не зовсѣмъ винен и Зіма; бѣльше винными суть иншій люде, котрыхъ мы однакожь не мали можности судити.

Зрозумѣвъ таке значѣнє оправдуючого вироку судового головный органъ верховодячих польскихъ сферъ, краковскій Czas, и для того вонъ передъ самымъ вирокомъ въ двохъ статьях Rozmowa w wagonie и въ передовѣй статьѣ Kraków 8 listopada старавъ ся вплывати на судьѣвъ присяжныхъ, щобы признали вину именно Щепановского та Зімы и Вендриховского, а тымъ и тов псевдодемократичнов польскон партіи, що за ними стояла. По увольняючѣмъ вироку вонъ гѣрко лементує и заводить, що стало ся нещасте для Поляковъ Въ подѣбный способъ пишуть и иншій консервативній органы.

Насупротивъ того стоить интерпеляція посла Стапіньского, поставлена дня 8 падолиста въ палатѣ послѣвъ рады державной, котрой голвній частины такъ гласять:

„Населенє цѣлой Галичины — каже п. Стапіньскій — надѣяло ся, що процесъ о надужитя въ галицкѣй Касѣ ощадности, коли всесторонно и безсторонно буде переведеный, причинить ся до очищеня атмосферы публичного житя въ Галичинѣ и верне населенію сильно захитане довѣре до органовъ, покликаных до доходженя и вымѣру справедливости. Стало ся инакше. Вже нинѣ можна сказати, що процесъ звихненый дуже нещасливымъ поставленемъ обжалованя, котре губило ся въ масѣ зовсѣмъ обоятных та дрѣбных подробиць, а за те оминало зъ незвычайною старанностію всьо, що могло бы с к о м п р о м і т у в а т и чинники, особливо п р а в и т е л ь с т в е н н і й, покликаній колись до к о н т р о л ѣ въ Касѣ о щ а д н о с т и, що отже к о м п р о м і т у в а л о бы в е р х о в о д н е въ краю с т о р о н н и ц т в о консервативне.

Супротивленє прокуратора ударемнило внесенє обороны о переслуханє свѣдковъ, въ цѣли розсмотрена вѣстій, що конто Щепановского въ Касѣ ощадности служило до покрытя дефіциту краевой выставы, котра безъ всякого сумнѣву устроена була властиве на те, щобы тогдѣшній управляючій въ краю чинники мали чимъ повеличати ся передъ сферами рѣшаючими въ державѣ...

„Трибуналъ старавъ ся вправдѣ поправити хибы обжалованя, однакожь въ найбѣльше рѣшаючой точцѣ станувъ ему на завадѣ пассивный опоръ властій адміністраційных, котрѣ по-просту зъ г н о р у в а л и жадане трибуналу о выданє потрѣбных актовъ. Именно ходило о выданє зъ намѣстництва меморіялу якій въ своѣмъ часѣ зложивъ намѣстникови совѣтникъ Клеберъ, теперь надворный совѣтникъ при адміністраційномъ трибуналѣ въ Вѣдни.

„Якъ вже розправа выказала“, совѣтникъ Клеберъ ще передъ кѣлькома роками дуже добре орієнтувавъ ся въ ситуаціи Касы ощадности, провиджувавъ катастрофу, яка ся теперь постигла, а обовязокъ свѣй сповнивъ зо всею сумлѣнностію, наклнкуючи власти до направы. На жаль, на рѣшаючих тогды становискахъ въ краю не хотѣли послухати того голосу пересторогы, а коли сов. Клеберъ, знеохоченый безплодностію своих стараньъ, зголосивъ резигнацію волѣли приймити его резигнацію, нѣжь взяти ся до направы грѣзного стану. Сов. Клеберъ посунувъ свою сумлѣнность до того степеня, що вже по своѣмъ уступленю всѣ свои уваги и замѣты уклавъ въ обширный меморіялъ, котрый зложивъ віцепрезідентови намѣстництва д-рови Лідлови зъ выразнымъ жаданемъ, щобы той меморіялъ дѣйшовъ до рукъ намѣстника. Однакожь дивнымъ дивомъ той такъ надзвычайно важный документъ пропавъ якъ камѣнь въ воду...

„Однакожь мы маємо вѣдомость, що той меморіялъ є; мы могли-бъ вказати людей, щб его ще недавно читали ..

„Дивнымъ також и незрозумѣлымъ є фактъ, що сов. Клеберга не вѣзвано на свѣдка. Прокураторъ спровадивъ до судовой салѣ цѣлый легіонъ каменичных сторожѣвъ, куплерокъ, жѣнокъ сумнѣвной моральности и т. п. на ствержденє подробиць, навѣть въ десятомъ степени не стоячих въ звязи зъ Касою ощадности, а не вѣзвавъ того, можь сказати, найважнѣйшого свѣдка, котрый, пѣсля нашой гадки, кинувъ бы правдиве свѣтло на цѣлу розправу.

„Вставничей дуже добре толкують, чому такъ стало ся. Они кажуть, що зѣзнанє того свѣдка могли бы показати ся вельми компромітуючими для стовпѣвъ консервативного сторонництва въ Галичинѣ, котре въ дѣйстности въ нечуваный способъ завинило въ справѣ Касы ощадности..“

Отже польскій консерватисты спыхають вину на польскихъ демократовъ, а демократы на консерватистовъ и сферы управляючій краемъ. По-правдѣ жь вина спадає на цѣлу польску суспѣльность и нечувано ся компромітує, окрѣмъ, розумѣє ся, польского люду, котрый въ значнѣй части подѣбно, якъ рускій людъ, не мае вплыву на управу и долю нашого краю и боре ся противъ всѣхъ, що управляють его судьбами. Не такъ самъ „способъ, въ якій провина була оцѣнена и осуджена“, якъ каже Czas въ дальшѣй статьѣ по скѣнченю процесу, але цѣла справа Касы ощадности „кидає тѣнь на всю суспѣльность [пѣльску], покрывае неславою цѣлый край, пѣдкопує наше [Поляковъ] політичне становище и руйнує нашь моральный кредитъ“.

Справа галицкой Касы ощадности будила великій интересъ не тѣлько въ цѣлѣмъ краю, але и далеко по за его границями. Вже й оббзвали ся голосы позакраевой прасы по вироку присяжных судьѣвъ. Neue freie Presse въ передовѣй статьѣ пише: „Увольняючій вердиктъ, котрый тяжко зрозумѣти нормально образованому мозкови, зовсѣмъ не є ще найцѣкавѣйшою рѣчію въ львовскѣмъ вироку. Ще далеко цѣкавѣйше есть, що публична опінія у Львовѣ зовсѣмъ годить ся на той вердиктъ. Сли ще що може выкликувати бѣльшій докоры якъ неимовѣрно лиха господарка въ галицкѣй Касѣ ощадности, то сесе зѣпсуте публичной опінія... Процесъ дозволивъ глубоко вглянути въ то, щб в ъ Г а л и ч и н ѣ е с т ь м о ж л и в е п ѣ д ъ о ч и м а в л а с т і й. Чого тутъ можна надѣяти ся въ б у д у ч н о с т и?...“

Польскій дневники доносять, що антісеміты загадують поставити интерпеляцію въ радѣ державной: чому прокураторъ не зголосивъ зажалена неважности. А президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхуржницкій манъ по выданю вироку телеграфувати до міністра справедливости: „Zur Entrüstung aller ehrlichen Leute sind sämmtliche Angeklagte freigesprochen worden (Обжалованій увольненій, всѣ честній люде обурені тымъ). Але-жь тов увольнене не прийшло такъ ненадѣйно: о такомъ результатѣ ходили вже давно вѣсти по Львовѣ, именно вѣдъ-коли иншій вѣсти о кроках, грозячих высше стоячимъ людямъ и ихъ товаришамъ, показали ся неправдивыми а Зімѣ смерть замкнула уста...

Зъ рады державной.

На вечѣрнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ въ четверъ, дискусія надъ правительственными предложеніями въ справѣ запомогъ для населенія навѣщеного елементарными нещастями, тягла ся до пѣвночи. На внесенє п. Ерба дискусію замкнено и выбрано генеральными бесѣдниками пп. Пастора и Ерба. П. Пасторъ домагавъ ся вѣдъ правительства, абы бодай на найнебезпечнѣйшихъ рѣкахъ въ Галичинѣ побудовано провізоричній охоронній греблѣ. П. Ербъ звернувъ увагу на шкоды пороблені водою въ альпейскихъ краяхъ. Палата одноголосно ухвалила перейти до спеціальной дискусіи. Въ третѣмъ читаню принято цѣлый законъ безъ нѣякой змѣны. П. Люегеръ зъ товаришами внѣсъ интерпеляцію въ справѣ нафтового картелю и обниженя цла вѣдъ нафты.

Вчерашне засѣданє посольской палаты було дуже бурливе въ наслѣдокъ конфлікту мѣжь молодо-Чехами а міністромъ внут. ѣшныхъ справъ, Керберомъ. На початку засѣдання п. Кремпа интерпелює міністра краевой оборони, чому въ кѣлькохъ случаяхъ не выконано розпорядженя выданого въ день цѣсарского ювілея, на пѣдставѣ котрого оголошено амнестію для вѣйсковых дезертирѣвъ. Сей посолъ интерпелює також зъ причины покараня кѣлькох резервістѣвъ въ Тарнобжегу, що зголосили ся словомъ jestem. П. Дашиньскій интерпелює о вѣдносины панующій въ краковскѣй дирекціи державных зелѣзниць, де вытворено систему шпѣгунѣвъ. Д-ръ Функе жалує ся, що засѣданя палаты не вѣдбувають ся кождого дня, що зачинають ся пѣзно и дуже скоро кѣнчать ся. Президентъ заявляє, що лише послѣдне засѣданє зачало ся вынмково пѣзнѣйше, бо о се просило его богато послѣвъ. Коли выбе трета година, одинъ посолъ за другимъ домагає ся замкненя засѣданя, абы полагоджувати иншій свои справы, або бавити ся. Богато послѣвъ домагає ся, абы въ суботы и понедѣлки засѣданя не вѣдбували ся. П. Штайнеръ просить президента вплынути на міністра судовництва, абы скорше вѣдповѣвъ на интерпеляцію въ справѣ убійства въ Польнѣй. Вѣдтакъ приступлено до дальшой дискусіи надъ вѣдповѣдею міністра справъ внутрѣшных на интерпеляцію въ справѣ розрухѣвъ на Моравѣ. П. Адамекъ зазначує, що гр. Клярі помыливъ ся думаючи, що внесенѣмъ языковых розпоряджень знищить ческу націю. Помыливъ ся, бо вонъ, гр. Клярі повалить ся, а ческій народъ побѣдить. Становиско жандармѣвъ на Моравѣ було провокаційне. Ческій народъ болюче вражено, и вонъ не утихомирить ся такъ довго, якъ довго гр. Клярі не верне на свое становиско до Градця. [На ческих лавкахъ: Прочь въ Клярімъ, до Градця и т. д.] Слѣдуючій бесѣдникъ, п. Козловскій жалує ся, що зъ причины односторонного кроку правительства, т. є. внесеня языковых розпоряджень, прийшло до легко зрозумѣлого огорченя въ Чехіи и на Моравѣ. Поляки, яко прихильники поваги державы, жалують, що тѣ языковій розпорядженя внесено безъ нѣякой компенсаты данои Чехамъ. Поляки суть прихильниками спокою и порядку, суть горячими приятелями Чехѣвъ и яко такій бажають собѣ утихомиреня розбуреных умѣвъ; тутъ однакъ не можуть не пѣднести, що выконуючій власти въ многихъ случаяхъ не мають потрѣбного такту. Мы прихильники горожанъской свободы, бо въ нѣй лежить сила и тому не можемо згодити ся на вязане тои свободы“. Якъ вже въ минувшѣмъ роцѣ въ интерпеляціи о надужитя жандармѣвъ въ Фришгаку мы пѣднесли — на сесю интерпеляцію міністеръ краевой обороны не вѣдповѣвъ вычерпуючо — такъ и нинѣ пѣднесимо, що не можемо згодити ся на се, абы жандармерія и вѣйско легко душно звертали оружіе противъ грудей людности. [Скажи се паничу собѣ самому и выборчимъ махерамъ зъ польского комітету выборчого!]. Бесѣдникъ вѣдчитує вѣдтакъ уступы вѣйскового Dienstreglement, въ справѣ уживаня оружія вояками, и серіозно домагає ся, абы правительство заняло супротивъ Чехѣвъ дѣйстно безсторонне становиско, а спеціяльно, абы бѣльше якъ доси, цѣнило найвыше добро на земли — житя горожанъ.

Коли зачавъ говорити міністеръ внутрѣшных справъ Керберъ, на ческих лавкахъ счинивъ ся крикъ не до описаня. Середъ нечуваного гамору міністеръ говорить о моравскихъ демонстраціяхъ и жандармахъ, котрыхъ поставу назвавъ взѣрцевою. Коли Керберъ высказавъ тѣ слова, въ палатѣ счинивъ ся страшный крикъ: Простый убійца! Вы належите до кримінялу! Тьфу, прочь! Міністеръ жандармѣвъ! Поліційна держава! Лайдацтво! Швіндель! Убійцѣ! Керберъ не може дальше говорити, бо крикъ заглушує его слова. Шефъ жандармѣвъ! Идѣть до Прерова и дайте ся арештувати! Прочь убійцѣ! Прочь Керберъ й Клярі и т. д. Віцепрезідентъ Лупуль перервавъ засѣданє на 20 мінутъ, а коли крикъ утихъ Керберъ говоривъ дальше. Міністеръ заявивъ, що причиною розрухѣвъ не були політичній заряджена правительства, котре коли справу першій разъ обговорювано въ парляментѣ, запевнило, що теперѣшного стану языковой справы не уважає за тревалый. Дальшій справоздання, якій правительство одержало, цѣлковито потверджують попередну заяву правительства. Дальше міністеръ простує факты пѣднесенй п. Зачкомъ. Стверджено, що мимо многократных упѣмнень, державній власти були выставлені на сильній напасти. Міністеръ рѣшучо заперечує твердженє, що зѣ стороны вѣйска упали зневажливій окліки противъ людности. Такъ само неправда, що вояки били мешканцѣвъ и уряджували на нихъ формальній атаки. Не годить ся вытягати противъ вѣйска обжалованѣ, на пѣдставѣ поголосокъ незгѣдных зъ фактичнымъ станомъ рѣчи. Жандармы цѣлыми годинами були выставлені на напасти зѣ стороны подразненой людности, а проте задержали зимну кровь. Ужитокъ зъ оружія зробили выключно въ положеню конечной обороны. Повага обовязуючих законѣвъ мусить бути безусловно удержана. Приписы о уживаню оружія такій строгій, що ручать за ужите оружія лише въ случаяхъ дѣйстной конечности. Доходженя заряджені, а ихъ результатъ выкаже безосновність робленых правительству закидѣвъ, що винній не будуть покараній. Несовѣстна агітація на Моравѣ, що выискує національній страсти також въ конфесійномъ напрямѣ, не лишь унеможливляє згѣдне пожите горожанъ державы, але також выставляє на небезпеченьство власность особы. Се дуже прикра рѣчь, що-до теперѣшных політично-національных антагонізмѣвъ прилучають ся ще иншій, и прибирають такій формы, що лишь найсильнѣйшими средствами репрессіи можна противъ нихъ дѣлати. Передъ сповненемъ сего прикрого обовязку правительство не цофне ся, бо се є его обовязокъ, яко сторожа публичного порядку и спокою. Правительство буде старати ся, абы подѣбній розрухи вже бѣльше не повтаряли ся.

Посолъ д-ръ Ельвертъ [ліберал зъ Моравы] заявляє, що его сторонництво годить ся на внесенє, абы выбрати комісію для переведеня слѣдства, однакъ домагає ся, абы слѣдство заряджено не лишь въ тыхъ случаяхъ, де поплыла ческа кровь, але також и въ тыхъ, де плыла нѣмецка кровь. Въ тѣй заявѣ бесѣдникъ не высказує правительству анѣ довѣря, анѣ недовѣря. Що-до убійства въ Польнѣй, бесѣдникъ також домагає ся выясненя справы, абы разъ вже показало ся, що ритуальній убійства суть сплетнею.

Антісеміт Шнайдеръ розводить ся надъ поставою жидовъ, котрѣ всюды мають вплывы и котрыхъ проступки власть покрывае. Бесѣдникъ наводить уступы зъ рѣзных брошуръ, що жидамъ потрѣбна въ ритуальныхъ цѣлахъ жидовска кровь. Полякамъ бесѣдникъ робить закиды, що голосували за интерпеляцію въ справѣ убійства въ Польнѣй и робить увагу, що Коло польске злу прислугу вѣддає своѣй суспѣльности, коли опирає ся на жидахъ. Бесѣдникъ кѣнчить вѣзваненъ до Чехѣвъ, абы получили ся зъ Нѣмцями до спѣльной борбы зъ жидами. На тѣмъ засѣданє замкнено; слѣдуюче засѣданє вѣдбуде ся вѣ второкъ.

Говорять, що управитель міністерства фінансовъ мае выслати до комісіи держав-

ныхъ довгôвъ ноту зъ просьбою о реасумцію ухвалы въ справѣ 59½ міліонôвъ зр. на докôнченє регуляціи валюты, и о переведенє новой въ тôй справѣ дискусіи. Міністерство фінансôвъ мотивуе свою просьбу тымъ, що вынмкову угоду выдано въ дорозѣ цѣсарского розпорядженя на пôдставѣ §. 14-ого. Розпорядженє не тратить обовязуючои силы такъ довго, якъ довго не знесе его одинъ зъ парляментôвъ. Вôдповѣдноі ухвалы не було досынѣ нѣ въ радѣ державнôй, нѣ въ угорскôмъ соймѣ. Правительство надѣе ся, що справа возьме корыстный оборотъ такожъ въ тои причины, що въ нарадахъ возьме участь шестый членъ комісіи державныхъ довгôвъ гр. Монте Куколі. Коли бы комісія не змѣнила своіи ухвалы, настали бы великій трудности въ переведеню регуляціи валюты.

Въ справѣ львôвскои духовнои семинаріи.

(Допись зъ провінціи.)

Безперечно сумно робить ся на душѣ по перечитаню цѣлого ряду статей въ „Галичанинѣ“ о вôдносинахъ въ нашôй ґенер. львôвскôй духовнôй семинаріи. И наколи бы справдѣ такъ дальше мало йти, то зъ такихъ богословôвъ не надѣяти ся намъ добрыхъ священикôвъ для народу въ его тяжкôмъ терпѣню. Однакъ такъ чорно не можна глядѣти на справу, якъ глядать „Галичанинъ“. Поббчь того, що пише „Галичанинъ“ о питомцяхъ, можна найти свѣтлѣйші стороны въ семинаріи. Правда, то що „Галичанинъ“ пише о матеріяльныхъ потребахъ (харчь, удержанє), або о проводѣ (о настоятеляхъ, ректоратѣ), такъ дуже не розминає ся зъ дѣйстнымъ станомъ рѣчей, за то, що дотычить релігійного и наукового житя, то не хочу полемізувати зъ „Галичанином“, лишь вкажу на двѣ дописи, які надыбавъ я въ „Muzeum“, часописи ческо-моравскихъ богословôвъ.

Перша допись звучить: Зъ руского семинаріи у Львовѣ. Дорогій ческій брате! Не майте прошу за зле, що такъ довго не давалисьмо о собѣ нѣчо знати. Чоловѣкъ не радо бере за перо, особливо, коли маѣ писати допись. Та й то правда, що въ нашôй грецко-католицкôй семинаріи є около 240 питомцѣвъ, однакъ пожалуй ся Боже, мы анѣ товариствами не доходимо половины, що котра будь зъ вашихъ семинарій, хоть маѣ лишь половину питомцѣвъ вôдъ нашого.

У великôй части товаришѣвъ видно якусь байдужнôсть, крôмъ того двоять насъ знова нещасне русофільство и ренеґатство. То оставляючи на боцѣ тыхъ товаришѣвъ, що не згоджують ся зъ нашимъ прямованємъ, а звернуся до тыхъ, що признають ся до рѣдной мовы украиньско-руской и стараютъ ся выправити и скрѣпити свои силы на будучу службу для свого народу. Тѣ громадять ся въ „Читальни“, де мають літературно-научный кружокъ. Въ р. 1897 мавъ кружокъ 19 сходинъ, на котрыхъ члены вôдчитували свои працѣ рôзного змѣсту. Потôмъ подѣлило ся цѣле товариство на 3 кружки:

1. Теольоґічный: 35 членôвъ, головою бувъ Мартиновичъ III. р.

2. Кружокъ літературно-науковый: 25 членôвъ, головою Кмитъ III. р.

3. Суспôльно-економічный, 25 членôвъ, головою Ермі III. р.

Читальня урядила вечерокъ на честь Тараса Шевченка и обходила 100-тѣ роковины вôдрожденя украиньскои літературы.

По серіяхъ 1898 приступлено до дальшои працѣ зъ бôльшою охотою и одушевленємъ. До товариства вписало ся 92 членôвъ. Перший сходины отворивъ 24-ого листопада 1898 мѣстоголова тов. Ермі. Справоздавець подавъ справоздане о поодинокихъ кружкахъ якъ слѣдуе:

I. Въ кружку теольоґічнôмъ були слѣдуючі вôдчиты: 1) Исторія целібату (Мартиновичъ). 2) Вѣра въ етицѣ минувшости, теперѣшности и будучности (Кароль Ермі). 3. Буддизмъ (Мармашь).

II. Въ кружку літературнôмъ. 1. Про Ібзена (Кмитъ, помѣщене въ „Наук. Літ. Вістнику“ зъ 1898 р. XII.) 2. Драма: „Вінець“ — (Дикій П. р.). 3. Руска трôйця и ей значѣне (Ванчицкій IV р.).

III. Въ кружку суспôльно-економічнôмъ було 7 вôдчитôвъ, мѣжь нишими выкладъ енцикліки „Rerum novarum“ (Мохнацкій), „Продукція“ (Пачовскій), „Орґанізація працѣ“ (Патрило).

При тôмъ удержувало ся приятельскі вносины зъ богословами въ Оломунци и зъ нимъ вымѣнювали „Hlidku“, „Vlast'“, „Obrou“, „Muzeum“ „Nový Život“ за наші часописи „Дѣло“, „Вістник“ и „Прапоръ“.

Въ слѣдуючôмъ числѣ „Muzeum“ є знова друга допись зъ пôдписомъ К. Е.

И знова подаю, — каже дописуватель, — дорогимъ братямъ славяньскимъ, що стало ся гôдного памяти въ нашôй рускôй семинаріи. Кружокъ теольоґічный вôдбувъ вôдъ 11 падолиста 1898 до 13. сѣчня 1899 кôлька сходинъ зъ такими вôдчитами: „Анархізмъ нашои доби“ (Ермі), „Исторія въ згодѣ зъ правдами Біблія“ (Кишакевичъ), „Про масонôвъ“ (Патрило) и т. д

Кружокъ літературно-науковый вôдбувъ 7 сходинъ зъ богатою програмою, зъ котрои выймаємо: „Зрадникъ“ ор. новеля тов. Гошовского, „Поглядъ на розвитокъ украиньофільства и москвофільства въ Галичинѣ (Вербенець І. р.) и т. д.

Кружокъ суспôльно-економічный: „Значѣне селянъского стану и его историчный розвитокъ“ (Галянтъ III. р.), „Соціялізмъ въ своимъ историчнôмъ розвитку (Лукашевичъ IV. р.), Людска праця и капиталъ въ рôльничôй продукціи (Мохнацкій III р.), „Сучасный мілітаризмъ (Шевчикъ I. р.), „Про Касы Райфайзенôвскій“ (К. Ермі), „Двѣ програмы суспôльныі“ (Наконечный III. р.).

Для чисто духово-релігійныхъ потребъ истнуе окреме товариство, котрого головою є самъ спіритуальный, а теперѣшнимъ секретаремъ т. Жукъ. Числить оно 80 членôвъ.

Крôмъ того є тов. ґімнастичне для скрѣпленя и змôцненя тѣла по духовôй праци. Головою є тов. Ермі а справникомъ тов. Совяковскій, — душа цѣлого товариства.

Далѣ є знова кружокъ драматичный, що уряджувавъ вôдъ часу до часу представленя драматичні пôдъ режисерією т. Чайковского.

Дірігенсомъ семинарацкого хору, що лучить обѣ стороны такъ москвофілôвъ якъ и народовцѣвъ є тов. Дуркотъ. Але хоръ сей ослабае, коли ходить о концертъ на цѣль украиньско-руску, бо москвофілы тогдѣ не беруть участи.

Подôбно зъ иньшими семинарацкими кружками розвивае ся кружокъ ческій, якій заложивъ тов. Ермі при помочи тов. Карпиньского. Сей кружокъ переписуе ся зъ ческими и моравскими богословами, а намѣрне навязати вносины такожъ зъ иншими славяньскими семинаріями.

Що-до числа членôвъ, то станъ кружкôвъ при кôнци 1898/99 бувъ такій:

1) Кружокъ теольоґічный маѣ 42 члены, головою Юстинъ Гôрнякъ IV. р., секретаремъ Пинило I. р.

2) Кружокъ літературно-науковый 35 членôвъ, головою Ванчицкій Волод. IV. р., секретаремъ Вербенець I. р.

3) Кружокъ суспôльно-економічный 38 членôвъ, головою Ермі Кар. IV. р., секретаремъ Бачиньскій I. р.

Отсе и хотѣвъ я подати до прилюдноі вѣдомости, щобъ вказати, що не всьо такъ чорне въ духовнôй семинаріи, якъ пише „Галичанинъ“.

Священикъ.

Повѣтове народне вѣче въ Долинѣ

скликане выдѣломъ „Селяньскои Рады въ Долинѣ“, вôдбуло ся дня 2 лат. падолиста с. р. пôсля програмы, оголошеноі въ 225 ч. „Дѣла“. Рано о 9-ôй годинѣ вôдправивъ мѣсцевый катехитъ о. Ключъ службу Божу въ маленькôй, бѣдненькôй, низенькôй церковци мѣскôй. Потôмъ зôйшли ся участники въ сали рады повѣтовои. Зôбране було невелике: могло бути найбôльше 100 селянъ, 14 священикôвъ и кôлькохъ зъ интеліґенціи свѣтскои; були такожъ и двѣ панѣ. Розумѣе ся, що сама Долина могла бôльше участникôвъ достарчити; але що-жь робити? Добре сказавъ о. Барышъ на початку свого реферату економічного: „Христосъ зачинавъ зъ 12 апостолами; тому маймо надѣю, що и у насъ на другій разъ зберe ся народу бôльше.“

О годинѣ 12-ôй отворивъ предсѣдатель о. Лопатыньскій вѣче гарною промовою, котру закôнчивъ словами Шевченка:

„Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що дѣялось въ свѣтѣ,
Чия правда, чия кривда
И чиѣ мы дѣти!..“

Потôмъ по внесеню многолѣтствія цѣсареви представивъ о. предсѣдатель правительственного комісаря п. Ястшембоского, покликавъ на секретарѣвъ п. Грабовеньского зъ Долины и о. Захарієвича зъ Мизуня и удѣливъ голосу о. Барышеви зъ Угрынова коло Станиславова для реферату економічного. О. референтъ говоривъ о средствахъ пôддвигненя народу а именно о читальняхъ, крамницяхъ, шпихлѣрахъ громадскихъ, касахъ позичковыхъ сельскихъ; вкôнци збйшовъ на „Пôдгôрску спôлку безрôгъ“ и горячими, переконуючими и порываючими словами заохотивъ всѣхъ до вступленя въ члены того такъ пожиточного товариства. Вписало ся заразъ 28 членôвъ.

Вôдтакъ о. Небыловець, посолъ до сойму зъ повѣту долиньского, здававъ справу зъ своеи дѣяльности посольскои за послѣдній два роки. О. посолъ говоривъ бôльше-менше:

„Въ роцѣ 1897 выступивъ я въ соймѣ противъ проекту окружныхъ громадъ, а въ роцѣ 1898 упоминавъ ся я, щобы одното Русина взято до надзираючои рады краевого банку; остаточно покликано до тои рады щирого Русина д-ра Федака. Дальше выступавъ я въ оборонѣ рускаго языка въ школѣ кондукторôвъ дороговыхъ. Въ комісіи адресовôй пралучивъ ся я до посла Бернадзіковского, котрый жадавъ, щобы въ адресѣ були помѣщенй отей слова: „Chcemy administracyi bezstronnej, szanującej prawa i swobody obywatelskie.“ (На просьбу о. предсѣдателя о. посолъ пояснивъ тутъ бližше, що то є въ загалѣ адреса и яке она маѣ значѣне). Дальше внесъ я интерпеляцію зъ причины поминеня рускои написы надъ урядомъ податковымъ въ Рожнѣтовѣ, а другу зъ причины переслѣдованя рускихъ ученикôвъ въ ґімназіи Брôдскôй. Рускимъ посламъ соймовымъ удало ся по довгихъ заходахъ осягнути такъ потрѣбну для Русинôвъ ґімназію руску въ Тернополи. Я указувавъ въ соймѣ, що повѣтъ Долиньскій до сего часу не дôставъ анѣ одноі запомоги на будову дорôгъ, коли другій повѣты може навѣть за богато тои запомоги дôстають. Голосувавъ я за новымъ закономъ дороговымъ, комасацією ґрунтôвъ и неподѣльностею ґрунтôвъ селяньскихъ. (Посолъ пояснае коротко всѣ тіи три закôны.) Въ роцѣ 1899 приійшла въ соймѣ на порядокъ дневный звѣстна справа гал. щадницѣ, при чôмъ наложено на край 35-міліонову поруку. (Посолъ пояснивъ близше ту справу.) Голосувавъ я за закономъ будôвничимъ для сѣлъ и мѣсточокъ и за полѣпшенемъ платнѣ сѣльскихъ учителѣвъ. Коли въ соймѣ приійшло на порядокъ дневный внесенє Урбаньского, щобы выдалятн зъ соймовои салѣ тыхъ послôвъ, що не суть на руку бôльшости, мы, раскій послы, опустили салю. Дальше старавъ ся я вразъ въ другими рускими послами о заведенє по нашихъ селахъ касъ Райфайзена, пôдпиравъ внесенє п. Вахнянина о рôвноуправненю рускои языка въ судахъ и урядахъ и внесенє п. Барвѣньского о спôлкахъ господарскихъ якъ и о рускôй школу выдѣлову женьску у Львовѣ. Я пôдписавъ внесенє п. Вайгля о заведенє V курій выборчои въ соймѣ. Коли бучацкій посолъ п. Цѣлецкій выступивъ противъ „Просвѣты“, щобы ѣй вôдмовити запомогу, промовлявъ я въ оборонѣ „Просвѣты“, а то тымъ бôльше, що польскій людовій выдавництва безъ жадноі перешкоды побирають вôдъ сойму 8000 рôчнои запомоги. При дебатѣ о жандармахъ домагавъ ся я рѣшучо, щобы жандармы не мѣшали ся до політики и до выборôвъ, а щобы лѣпше пильнували злодѣѣвъ. Говоривъ я о внесеню рогачокъ на дорогахъ краевыхъ и домагавъ ся, щобы громадамъ удѣлити суровицю (внесенє п. Винничука). При дебатѣ податковôй говоривъ я о екзекуторахъ и о переношеню Русинôвъ-урядниковъ на Мазуры. Пôдписавъ я такожъ богато внесень и интерпеляцій корыстныхъ для селянъ, а именно п. Окуневского: 1) о непошанованю рускоґо языка въ урядахъ податковыхъ, 2) о польскихъ письмахъ урядовыхъ до парохіяльныхъ урядôвъ рускихъ, 3) о верифікаціи посла жидачѣвского, 4) о накладанію на громады коштôвъ за споряджене спиебôвъ до асентерунку, 5) внесенє о знесенію рогачокъ. — Посолъ закôнчивъ: „Я выступавъ завсѣгды противъ укороченя горожаньскихъ и политичныхъ правъ Русинôвъ, дбавъ о розширенє правъ національныхъ и о поправу економічного положеня селянъ“.

Въ дискусіи надъ рефератомъ економічнымъ выказувавъ о. Богачевскій зъ Лецôвки, що сѣльскій потентаты деякихъ громадъ Долиньского повѣту, якъ вôйты, касіеры, колєктанты и ихъ заступники идуть слѣдомъ львôвскихъ злодѣѣвъ и розкрадають грошѣ людскій та безкарно кривдять своихъ меншихъ братôвъ, а до того якимись „плечами“ перехваляють ся и зъ протесту честныхъ и покривдженыхъ въ селѣ въ кулакъ смѣють ся. Отже бесѣдникъ жадае, щобы „Селяньска Рада“ вôднесла ся до властей такъ правительственныхъ якъ автономічныхъ зъ просьбою, щобы злодѣѣвъ по селахъ не попирали, щобы шконтра касъ по громадахъ точно переводили и щобы не руководили ся нѣякимъ милосердемъ для провинившихъ ся злодѣѣвъ

О. Струтыньскій зъ Болехова оповѣдае про свôй способъ закладаня и утримованя крамниць и касъ позичковыхъ и радить для розбудженя Долиньского кута уладжувати по селахъ що мѣсяця вѣча Предсѣдатель о. Лопатыньскій замѣчае на те, що уладжуване вѣчь по селахъ що мѣсяць було бы въ Долиньскôмъ гôрскôмъ повѣтѣ занадто утяжливымъ.

Ч. Николай Ивасѣвъ, вôйтъ изъ Рышня-того, повѣдае, що окружна рада шкôльна въ Долинѣ настановила делєґатомъ для школъ у Вôльхôвцѣ и Рышнятôмъ пана, проживаючого ажъ на третôмъ селѣ. Вôнъ за кожду поѣздку до села казавъ собѣ платити 2½ зр.; а коли громада противъ того зарекурувала, то рекурсъ залягавъ ½ року, ажъ вкôнци окружна рада шкôльна позамыкала школы въ обохъ тыхъ громадахъ.

Посолъ о. Небыловець обѣцявъ ту справу порушити въ соймѣ.

П. Мацевичъ, мѣщанинъ зъ Долины, запытуе, що дѣе ся зъ протестомъ выдѣлу Селяньскои Рады въ Долинѣ, внесенымъ на початку сего року до сойму въ справѣ фабрики шкôръ Попера на Выгодѣ на рѣцѣ Свічи, вôдъ котроі то фабрики рыба въ рѣцѣ затроюе ся?

Предсѣдатель о. Лопатыньскій пояснивъ, що справу вôддано въ руки п. Окуневского, котрый обѣцявъ ю порушити.

(Конецъ буде.)

Переглядъ політичный.

Россійскій царь вертаючи зъ гостины у геских своякôвъ своеи жѣнки, задержавъ ся въ середу рано у цѣсаря Вільгельма въ Почдамѣ, а вечеромъ поѣхавъ дальше. Нѣякихъ парадъ нѣ гучныхъ бенкетôвъ не було. Стрѣча обохъ монархôвъ важна для Европы о стôлько, о скôлько доказуе, що мѣжь Вільгельмомъ, котрый самъ є своимъ міністромъ заграничныхъ справъ, а россійскимъ самодержцемъ тревають дальше цѣлкомъ правильній вôдносины, та що въ нихъ не зайшла нѣяка змѣна зъ причины дуже прихильноі для Англіи, а суперечноі зъ чувствами нѣмецкого народу, поставы Вільгельма. Тѣ, що вѣрили въ якусь европейску интервенцію въ користь Трансвалю, въ истноване переговорôвъ въ тôмъ напрямѣ мѣжь Россією, Испанією и Францією, а розбитыхъ Нѣмеччиною, мусять теперь признати, що ихъ надѣе не мали нѣякои пôдставы. Англія здаеть ся осягне свою цѣль въ полудневôй Африцѣ, а Европа цѣлкомъ спокôйно и неутрально приійме до вѣдомости фактъ утворена новои британскои державы на знадищахъ трансвальскои и оранъскои республики. Прихильники Трансвальцѣвъ надѣяли ся, що Россія выступить противъ заборчои політики Англіи, тымчасомъ черезъ постану Вільгельма ситуація змѣнила ся. Вільгельмъ вôдъ разу станувъ по сторонѣ Англіи, высылаючи дуже прихильну телеґраму до полку свого имени, коли той выбиравъ ся въ дорогу до Африки. Вôдтакъ довѣдано ся, що въ хвили, коли всѣ Нѣмцѣ высказали вже свою симпатію Бурамъ, цѣсарь выбирае ся въ дорогу до Англіи. Прихильники Бурôвъ надѣяли ся, що россійскій царь омине Берлинъ и показавши въ той способъ свое невдоволене зъ політики Вільгельма, здержить его вôдъ подорожи до Англіи. Въ Берлинѣ дѣйстно до послѣдноі хвилѣ дрожали, що царь знепорує цѣсаря, и длятого все запевнювано, що подорожь до Англіи ще не порѣшена. Але стало ся инакше. Цѣсарь радивъ зъ царемъ, Муравьевъ зъ Більовомъ, а на закôнчене оба цѣсарѣ пообдаровували достойникôвъ высокими декораціями. Се є доказомъ вдоволеня зъ нарадъ. О чôмъ радили? — Пôвурядовый комунікатъ доносить, якъ забезпечити Европу вôдъ наслѣдкôвъ трансвальскои вôйны. Се значить, що порѣшено до нѣчого не мѣшати ся.

——

Державный трибуналъ въ Парижи зарядивъ тайне засѣдане, абы перевести дискусію надъ внесенымъ оборoны, котра домагае ся выключеня вôдъ розправы тыхъ членôвъ трибуналу, що не були на его засѣданю дня 18 ого вересня. Тайне засѣдане тревало до годины 6-ой пополудни. Внесенє оборoны ухвалено 180 голосами противъ 60. Президентъ трибуналу бувъ противъ внесеня. Хочь сеся ухвала не буде мати вплыву на результатъ процесу, націоналісты добачують въ нѣй велику побѣду.

Коли выкликувано свѣдкôвъ счинивъ ся великій крикъ. Президентъ сенату казавъ арештувати тыхъ свѣдкôвъ, що выдавали окліки въ честь Деруледа и армія. Въ наслѣдокъ пôзнѣйшои заявы ґенерального прокуратора, що не поробить нѣякихъ крокôвъ противъ демонструючихъ свѣдкôвъ, арештованыхъ выпущено на волю. Одинъ зъ адвокатôвъ выголосивъ довшу промову, въ котрôй домагавъ ся, абы сенатъ узнавъ себе некомпетентнымъ. На коритари шкалювавъ и бивъ свѣдкôвъ якійсь камельотъ, прикликаный Геремомъ въ характерѣ свѣдка. Обезсиленый и приведеный до комісаріяту поліціи, толкувавъ ся тымъ, що свѣдкôвъ взявъ за поліційныхъ агентôвъ. Свѣдки, выходячи зъ люксембурґскои палаты, урядили крикливу демонстрацію въ честь

Рошфора и спѣвали марсилiянку. Полiцiя розбгнала ексцендентбвъ.

— —

Зъ полудневои Африки доносять, що сильный вбддѣлъ Бурбвъ машируе въ сторону Кенстовнъ, куды перенесено капляндскiй таборъ генерала Булера. Мбстъ на пбвнбчь вбдъ Колесберґъ, Оранцѣ высадили въ воздухъ. Ґенералъ Булеръ телеґрафуе, що пбсля донесеня одержаного почтовымъ голубомъ, острѣлюване Ледiсмета тревае дальше безъ перервы. Анґлiйскiй вбйска поносять щоденно малiй страты, але доси були они не дуже великiй. Мѣсто заосмотрене достаточно въ живнбсть. Зъ Дурбану телеґрафують, що донесеня о великихъ сукцесахъ анґлiйскихъ вбйскъ пбдъ Ледiсметомъ, суть пересадней. Фактомъ е лише се, що дня 2 и 3-ого с. м. прийшло тамъ до двохъ ббльшихъ битвъ, въ котрыхъ Буры стратили ббльше, якъ Анґлiйцѣ. Ґенералъ Булеръ доносить зъ Капштаду, що Буры ударили на одинъ анґлiйскiй транспортъ и забрали его. Шѣсть вознбвъ зъ конвою погибло. Урядово доносять, що пбдъ Капштадомъ станувъ вже корабель зъ офiцирами штабу ґенерального корпуса высланого до Африки. Въ Анґлiи зачинае панувати переконане, що для побореня Трансвалю не выстатчить 75-тысячный корпусъ, але що треба буде туды выслати не менше, якъ 100.000 вбйска. Такожъ артилерiю Бурбвъ Анґлiя легковажила собѣ, гадаючи, що самiй полевiй арматю дадуть имъ раду. Тымчасомъ показуе ся, що артилерiя Бурбвъ лѣпша, якъ анґлiйска въ Африцѣ. Черезъ те въ Лондонѣ арсеналы одержали наказъ, якъ найскорше умонтувати кблька батерiй тяжкихъ и далекихъ арматъ.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вбдновлене передплаты. Пригадуемо, що на кредитъ часописи высилати не можемо, длятого ще разъ пригадуемо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнане залеглостей пбсля вызначеныхъ речницѣвъ.

— **Товариство „Львбвскiй Баянъ“** устроюе при ласкавбй спбвучасти Вп. М. *Сiякбвои*, артистки-спѣвачки оперы въ Неаполи — въ пятницю 17. н. ст. падолиста с. р. въ великбй сали „Народного Дому“ **концертъ** зъ слѣдуючою програмою: 1) Ф. Колесса: „*Обжинки*“ — хоръ мѣшаный „Львбвского Баяна“; 2) Людкевичъ: „*Cosaque Mara terestique*“ фортепянъ на чотири руки вбдограють Вп. п-ны Б. и Г. Прокишбвнi; 3) Арiя зъ „Нормы“, сольо спѣвъ вбдспѣвае Вп. М. Сiякбвна; 4) Людкевичъ: а) „*Закувала зозуленька*“ б) „*Поклик до братбвъ Славянъ*“ вбдспѣвае мужескiй хоръ „Львбвского Баяна“; 5) Herz: „*концертъ V.*“ фортепянъ на 4 руки вбдограють Вп. п. Б. и Г. Прокишбвнi; 6) Лисенко: а) „*Розвiйте ся зъ вѣтромъ*“, б) „*Незабудь юныхъ дѣвъ*“, сольо-спѣвъ, вбдспѣвае Вп. М. Сiякбвна; 7) Лисенко: „*Колядки и Щедрбвки*“, вбдспѣвае мѣшаный хоръ „Львбвского Баяна“. — Вступъ на салю 1 зр., на ґалерiю 50 кр. Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. — Богата и рбзнорбдна програма, свѣжiй и незнанiй ще нашбй П. Т. публицѣ творы, а вже-жъ найббльше ласкава спбвучасть въ концертѣ молодои и многонадiйнои артистки Вп. п. Сiякбвнои повинiй бути великою заохотою и можна надѣятись, що саля заповнить ся по берега.

— **Мiнiстеръ просвѣты** покликавъ на члена комiсiи испытовои у Львовѣ для кандидатбвъ учительского звания въ ґiмназiяхъ и школахъ реальныхъ проф. университету львбвского Мих. Грушевского на испытуючого зъ исторiи всемiрнои въ языцѣ выкладовбмъ рускбмъ. — Рбвночасно уступивъ зъ тои-жъ комiсiи проф. д-ръ Ис. Шараневичъ за-для переходу въ сталый станъ супочинку, а мiнiстеръ просвѣты поручивъ управѣ комiсiи высказати ему подяку и признане за многолѣтну успѣшну чинбсть.

— **Испыты письменнiй** для кандидатбвъ стану учительского въ ґiмназiяхъ и школахъ реальныхъ вбдбудуть ся у Львовѣ 7 и 9 н. ст. грудня с. р. — Испиты устнiй розпбчнуть ся дня 11 грудня с. р.

— **Служба податкова першои инстанцiи** одержить значне помножене персоналу и полѣпшене вбднбсинъ авансу черезъ зббльшене числа высшихъ посадъ. Мiнiстерство скарбу приволило именно на помножене посадъ старшихъ радникбвъ скарбовыхъ въ VI кл. ранґи о 5, радникбвъ VII кл. ранґи о 7, старшихъ инспекторбвъ податковыхъ въ VIII кл. ранґи о 25, инспекторбвъ IX кл. ранґи о 8 и контролёрбвъ X ранґи о 12.

— **Выставу хризантембвъ** отворено нинѣ старанiями львбвскихъ огородникбвъ въ сали „Народного Дому“. Выстава потрезае два дни, а находять ся тамъ вельми гарнѣ оказы сихъ цвѣтбвъ, тому и варта ихъ оглянути.

— **На адресу еп. Ординарiяту лат. обряда въ Перемышли.** Зъ Коломыйщины пишуть намъ: „Въ нашихъ сторонахъ вештають ся колектанты, збираючи датки на будову костела Кармелiтанокъ босыхъ въ Перемышли. На ихъ легiтемацiйныхъ документахъ е клявзули еп. лат. Ординарiяту перемыского одна въ языцѣ польскбмъ а друга въ „нѣмецкбмъ“. Читаючи ее, чоловѣкъ здвигае раменами та нѣкъ не може вгадати, для кого е та нѣмецка вбдозва? Колектанты ходять по нашихъ чисто рускихъ повѣтахъ якъ Коломыя, Богородчаны, Товмачъ, Надвбрна, Косбвъ, де живе населене чисто руске, а до него вбдзывае ся лат. Ординарiятъ по польски и нѣмецки! Прецѣнь сi колектанты йдуть до схбднои Галичины, а не до Стирiя або Тироля, чи де индѣ. — се повиненъ знати Ординарiятъ. А може ся вбдозва е звернена до Полякбвъ зъ двома шапками?... Сумнѣваемо ся однакъ, чи они що схочуть дати на дохбдъ „der unbeschuhten Carmeliterinen“, бо въ книжцѣ жертводавцѣвъ не знайшовъ и анѣ одного „нѣмецкого“ назвиска. Отъ се знаный польскiй шовiнiзмъ! — *Н.*

— **Подяка.** Дня 10. жовтня с. р. навѣстила насъ пожежа и знищила наше майно, котре було обезпечене въ нашбмъ рускбмъ тов. „Днѣстрѣ“. Дня 17. жовтня товариство зликвiдувало вже шкоду а 20. жовтня выплатило намъ дуже сонѣстно вбдшкодоване. Складаючи за се товариству „Днѣстеръ“ щиру подяку, кличемо до нашихъ людей: Обезпечайте ся тблько въ нашбмъ „Днѣстрѣ“, най чужинцѣ не дорабляють ся нашимъ майномъ! — *Иванъ и Марiя Грушка* и *Гринь Чорный* господарѣ зъ Добровбдъ коло Збаража.

— **Д-ръ Алекс. Чоловскiй** архiварь мѣйскiй именованый мiнiстерствомъ просвѣты на пять лѣтъ консерваторомъ для дѣлъ II. секцiи въ политичныхъ повѣтахъ: Цѣшанбвъ, Городокъ, Яворбвъ, Камѣнка струм., Мостиска, Рава руска, Сокаль и Жовква.

— **Самоубiйство кадета.** Въ четверъ пополудни застрѣливъ ся двайцятькблькалѣтный кадетъ 30 пп. на львбвскбй цитадели Кароль Тершь у власнбмъ помешканю. Причиною самоубiйства були мабуть переступства службовi и обава передъ карою.

— **Краевый додатокъ до податку** безпосереднього державного буде пбдвысшеный на рбкъ 1900 о 5 кр. вбдъ 1 зр. Радуй ся Галичане!

— **Засудъ конокрадбвъ.** Львбвскiй судъ карный засудивъ „купцѣвъ“ коней, а властиво конокрадбвъ: Мендля Базма зъ Пбдсоснова и Исаака Кесслера зъ Миколаева на 5 мѣсяцѣвъ, а Марк. Шапна, І. Мантля, Бер. Цайда и Солом. Гольдерба [всѣхъ зъ Миколаева] на 4 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ; Мошка Кесслера и Ханма Базма увбльнено. Банда сихъ конокрадбвъ дала ся многимъ въ знаки.

— **Борба жандармерiи зъ жѣноцтвомъ.** Пбйшло о „зде“. На контрольныхъ зборахъ въ Ческбмъ Бродѣ заповѣвъ капiтанъ Галячка, що буде карати тыхъ, котрi вбдозвуть ся „зде“, въ дорозѣ дисциплiнарнбй и вбдставить до суду вбйскового въ Iозефштатѣ. Противъ сего запротестували начальники громадскi. Выкликаный резервiстъ Штрандъ вбдозвавъ ся: „зде!“ Капiтанъ велѣвъ его увязнити. Въ тбй хвили зобрали ся товпы народа и домагали ся увбльненя увязненого. Спроваджено драґонбвъ, котрыхъ поведене було вельми брутальне. Редактора Мiшковского, що хтѣвъ лише подати руку увязненому, ранено тяжко въ голову. Такъ само ранено одну панночку, котрбй Штрандъ подававъ китицю цвѣтбвъ. Товпы вбдпровадили Штранда, конвойованого драґонами на дворець зелѣзничнiй, де обсыпали его цвѣтами, а многi разомъ зъ нимъ поѣхали до Iосефштату. И тутъ приняли его овацiйно; панѣ стояли рядами и обсыпали его знову цвѣтами та середъ окликбвъ „слява“ взяли его въ свои обймы и не хотѣли его выдати жандармамъ. Зъ тяжкимъ трудомъ удало ся жандармамъ выдерти свою жертву зъ рукъ ческого, патрiотичного жѣноцтва. Товпа народу въ Ческбмъ Бродѣ по вбдходѣ поѣзду урядила велику демонстрацiю, а бурмiстеръ зателеґрафувавъ до ческого клюбу въ парляментѣ о переслѣдуваню ческихъ резервiстбвъ.

— **Гончiй листъ** розписавъ судъ краевый у Вѣдни за Стан. Пршаборовскимъ, родомъ зъ Бучача, бувшимъ адъюнктомъ зелѣзниць державныхъ, пбдозрѣлымъ о злочинъ забурення публичного спокою и надужите урядовои власти.

— **Забобонность а дифтерiя.** Въ громадѣ Красова на Угорщинѣ въ Красо-Сереньскбмъ комiтатѣ выбухла пошесть дифтерiи. Тамошнi селяне, Румуны, щобы ратувати ся вбдъ пошести, знайшли найлѣпшiй способъ въ забобонности: выкопали въ ночи на кладовищи 30 трупбвъ, порубали ихъ сокирами на кусни и закопали знову. Жандармерiя арештувала вже 16 тыхъ забобонныхъ лѣкарѣвъ вбдъ дифтерiи за зневаґу помершихъ.

— **Дрббнi вѣсти.** Завтра [въ недѣлю] переѣде на Львбвъ о 1½ годинѣ пополудни зъ поворотомъ зъ Вѣдня до Россiи великiй князь Юрiй Миколаевичъ зо своимъ окруженемъ. — Въ Станиславовѣ засновано коштомъ фундацiи Гiршовои нову школу для служниць и ремѣсникбвъ. — Въ мѣсцевости Граньяно пбдъ Неаполемъ вбдкопано старинну палату римску зъ часбвъ другого вѣку по основаню Риму; палата прикрашена гарными мозаиками. — Въ Островѣ [въ Россiи] пбдчасъ танцю упала мертвою жѣнка урядника зелѣзниць. Бувъ се паралѣжъ серця, котрый — пбсля осуду лѣкарѣвъ — наступивъ въ наслѣдокъ тѣсного корсету. — Въ Турцѣ панує шкарлятина, староство зарядило замкнене школы. — У Львовѣ померъ въ 68 роцѣ житя старшiй контрольоръ цловый Iосифъ Лукасевичъ. — Вбдъ двохъ днѣвъ падае у Львовѣ злинный дощь, що нагадуе пбзну вже осѣнь. — Нинѣ вбдбувъ ся дуже торжественно похоронъ пок. кс. Жигм. Одельскевича, пароха костела св. Миколая; въ похоронахъ взяло участь духовенство всѣхъ трехъ обрядбвъ.

Посмертнi — ✝ — оповѣстки.

О. Теофiль Сѣнкевичъ, мостискiй деканъ парохъ въ Черняви [еп. перемыскои], упокоивъ ся сеи ночи въ 59 роцѣ житя а 33 священьства. — Похоронъ вбдбуде ся вб-второкъ. — В. в. п.!

О. Иванъ Лушпиньскiй, ювiлятъ парохъ въ Кривчу горѣшнбмъ дек. кудринецкого епархiи станиславбвскои, титулярный совѣтникъ Митр. Консисторiи, упокоивъ ся дня 30 п. ст. жовтня въ 81 роцѣ житя а 56 священьства. Покбйный любивъ горячо свбй народъ и бравъ живу участь въ народнбмъ руху 1848 р., будучи членомъ „Рускои Рады“. Свѣдоцтвомъ сего е полишенi въ рукописяхъ покбйникомъ патрiотичнi проповѣди и промовы зъ 1849 р. Честь памяти ревного труженника, а земля ему перомъ! — В. в. п.!

О. Илярiй Домбчевскiй, парохъ въ Дараховѣ дек. теребовельского, упокоивъ ся въ 65 роцѣ житя а въ 40 священьства. — В. в. п.!

Наука, штука и лiтература.

— **Лiтературно-науковий Вiстник,** книжка XI. [за падолистъ с. р.] мѣстить: „Маруся Богуславка“, поема П. А. Кулiша; „Двiчi охрещена“ повiсть з часiв крiпацтва Д. Iв. Грушка; Легенди i малюнки: 1. Iван Липа „Сiм братiв; 2. А. Вертельник „Забув“; 3. Є. Мандичевский: „Сiльска iдилля“; Із поеми „Бар Кохба“ Яр. Врхлiцкого; „Вибранець Господнiй“; Із дрiбних оповiдань Альфонса Доде: „На новiм помешканю, Арлезiянка, Елiксiр всеч. о. Ґоше, Партия бiльярду, Турок комунн, Три перестороги i Остання лекция“, [7 оповiдань]; Із исторiї „москвофiльского“ письменства в Галичинi“, Iв. Франка III. Наумович поет; Spectator „Зъ россiйськои Украiни“; Observator з над Полтви. Лист третiй (в справi укр. руського университету у Львовi); и Хронiка i Бiблiоґрафiя“.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя** въ школахъ середныхъ. До VI. кл. ранґи посунено слѣдуючихъ директорбвъ школъ середныхъ: Северина Арцта въ Вадовицихъ, д-ра Кар. Бенонього въ Тарновѣ, Войт. Бесядского у Львовѣ, Валент. Козьола у Львовѣ, д-ра Льва Кульчиньского въ Краковѣ, Стан. Пйонткевича въ Перемышли и Еман. Вольфа у Львовѣ.

— **Конкурсы** розписали: выдѣлъ рады повѣтовои въ Бродахъ на лѣкаря окружного въ Топоровѣ зъ платнею 800 зр. Подання вносити до 30 с. м. — Выдѣлъ краевый на посаду секундаря при шпиталi загальнбмъ въ Любачевѣ зъ платнею 500 зр. Речинець подань до 10 н. ст. грудня.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекцiя зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Въ округѣ ц. к. Дирекцiи зелѣзниць держ. въ Вiлляху отворено на шляху „Gurkthalbahn“ помѣжъ стацiями Цвайнiцъ и Гуркъ перестанокъ Просеґґеръ для руху особового и пакункового. Належитбсть за перевбзъ оплачуе ся въ поѣздѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

— —

Стрый 11 падолиста. При вчорашныхъ выборахъ до рады повѣтовои зъ менших посѣлостiй побѣдила руска лiста выборча.

Вѣдень 11 падолиста. Нѣмецкiй поступовый клюбъ рѣшивъ одноголосно, не пбдписувати нѣякихъ внесень анi интерпеляцiй Шенерерiанцѣвъ безъ огляду на ихъ змѣстъ.

Прага 11 падолиста. Демонстрацiи на провiнцiи не устають. Въ Рудницы пбвтысячна товпа урядила демонстрацiю передъ ратушемъ, а вбдтакъ на жидбвскбй улицы повыбивала всѣ шибы. При интервенцiи жандармерiи одного жандарма ранено въ ногу. Зъ усѣхъ краѣвъ Австрiи стлгають жандармбвъ до Чехи и Моравы.

Любляна 11 падолиста. Тутъ розвивають агiтацiю, абы словѣньскi послы такъ довго не брали участи въ нарадахъ ставiйского сойму, якъ довго не наступить адмiнiстративный подѣлъ Стирiи.

Прага 11 падолиста. Въ Предмерицяхъ выбухли вчера грбзнi розруси. Демонстранты повыбивали шибы въ домахъ нѣмецкихъ и жидбвскихъ.

Вѣдень 11 падолиста. Австрiйска квотова депутацiя зобрала ся нинѣ въ повнбмъ комплетѣ, бракуе тблько одного члена. Нинѣ вбдбувають ся наради обохъ комiтетбвъ.

Поля 11 падолиста. Дневники доносять, що посада президента высшого суду въ Трiестѣ якiйсь часъ не буде дефiнiтивно обсаджена, абы мiнiстровi Кiндiнґерови уможливити поворотъ на давне становиско.

Софiя 11 падолиста. Урядовый дневникъ оголошуе рескрипть князя Фердинанда, въ котрбмъ князь высказуе свое вдоволене зъ акцiи правительства, змѣряючои до охороны краю передъ фiнансовою крiзою. Въ тбй цѣли князь зрѣкае ся половины своихъ цивiльнои листы.

Лондонъ 11 падолиста. Оголошено розказъ до армiи, покликуючiй резерву. Наказуе, щобы всѣ резервiсты ставились дня 20 с. м. передъ своею зверхностiю. Дальшiй розказъ дотыкае мобiлiзацiю 50-ои дивiзiи пѣхоты, котра мае невдовзѣ вбдбити на поле битвы.

Цѣна зббжа и другихъ продуктбвъ.

11 н. ст. падолиста 1899.

Львбвъ: Пшениця стара 8·15 до 8·30, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 6·20 до 6·50, жито нове 6·20 до 6·50, овесъ старый 5·30 до 6·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·25 до 5·60, ячмѣнь броварный 6·40 до 6·90 горохъ пашнистый 5·75 до 6·50, до вареня 5·75 до 6·75, вика 4·30 до 4·60, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бббъ —·— до —·—, бобикъ 4·40 до 4·60, гречка 6·75 до 7·25, конюшина червона 45·— до 50· , конюшина бѣла 30·— до 45·—, конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 5·40 до 5·70, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·50 до 10·75, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кiльо 53·50 до 89·—, оковита готова за 10.000 лiтрбвъ 18·35 до 18·60, на термiнъ 16·— до 16·50.

Надбслане.

Спецiялiстъ недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконуе хемiчно-мiкроскопiчнi розслѣды змѣсту тыхъ органбвъ въ годинахъ ординацiйныхъ (9—10 и 3—4) при улицы Театральнѣй 23 (въ будынку ґрафа Скарбка). 437 2—4

Д-р Володимир Вiтошиньскiй

лiкар мiйский i секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народноi Торговлi“ при улицы Третього Мая.

426 8—12

Ателiє дентистично-технiчне

ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляе штучнi зубы и щоки на способъ американськiй. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый вырббъ ручить. Кожду репаратуру приймае почтою и вбдсылае ей того самого дня.

Львбвъ, ул. Крахбвска ч. 1. (рбгъ ул. Трибунальскои.)

417 7—10

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

ВСЯКI ПАПЕРЫ ЦѢННI И МОНЕТЫ

по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провiзii. 374 (4)

ЛИПНЕ

въ ресторацiи **ЗАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячiй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моихъ ресторацiи, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшiй вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ отравъ и напиткбвъ заосмотрена кухня.

79 132—? Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпоточного на пересьцiяхъ улицъ Галицкои

корўе въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiкеры, тьорнеты, бiноклi, телескопы, барометры, термометры, бiй вреометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, таблы мѣрничi, пiоны, лiбелi, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкбвъ

I. Друки правничi:

1.	Позовъ въ справахъ дрббныхъ лiбра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лiб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочiя . . .	по 40	„
6.	Подан. о екс- и интабулянцiф, взбръ а) б) в) г) лiбра	по 40	„
7.	Чашсы до подань о интабулянцiю лiб.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лiбра	по 40	„
9.	Книга довжникбвъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипть довжный „ „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „	3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лiбра	по 40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членбвъ лiбра	по 40	„
16.	Грамоты членьскi читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочислене ся належитбсть особно.

Станція для 1 або 2 учениковъ нашихъ клясъ, евентуально дѣвчатъ зъ доброго дому у интелігентной родины. Опѣка пѣдъ кождымъ взглядомъ забезпечена. — Близша вѣдомость въ торговли паперу п. *Ивана Дуткевича*, Краковска ч. 2. 439 2—3

Хронічну сверблячку всякого рода лишаѣ,
ВСЯКІЙ ВЫСЫПКИ НАШКОРНІЙ
почене тѣла, рукъ, ногъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями
„Ихтіоль-Саліціль“.
Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла. За надосланемъ 4 коронъ высилае его дискретно вразъ зъ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 13-52

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дергъ на конѣ у такожъ диванѣвъ, хѣдникѣвъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и лѣжка и т. п. находить ся въ складѣ диванѣвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пѣльги въ сплатахъ, пѣсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатне. 190

КУХАРКА РУСКА

одина досконала книжка въ руськѣмъ языцѣ зъ приписами вареня,

обѣймае:

приписы на ВСЯКІ СТРАВЫ МЯСНІЙ, веглякій зупы, мучній страви, страви руській, огородовины незвычайній сосы, приладжуване шинокъ, набѣлу; рады для господинъ конечно потрѣбній и т. п.

Цѣна 70 кр.

Достати можна въ руськѣй книгарнѣ у Львовѣ

За присылкою переказомъ почтовымъ 76 кр. высилае франко НАРОДНА ДРУКАРНЯ СТ. МАНЕЦКОГО и СПѢЛКИ у Львовѣ, ул. Коперника 9. 440 1—4

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіле металевій и каучукові, гербы, монограмы, стампільні марки, станцы, таблицѣ дитѣ и гравіованій и проче.

Замовлена въ провінціи полагоджують ся вѣдворотной почтою. 221 43—52

Артистично-ритовичѣ ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранньѣйше.

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до ниценя нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножѣвникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Недуги секретній шкѣрній
застарѣлій матичній, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недугъ жѣночихъ лѣчить Д-ръ ФРІШЬ. Ул. Казимирѣвска ч. 3, II. поверхъ. 429 2—8

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
Замовленя въ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а нашихъ агентѣвъ анѣ похатникѣвъ не высылаемо. 242—52

До Всечестного Духовеньства!!
Прочь зъ жидѣвскою бляґою
Подпираймо промыслъ краєвый!
Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничій, захвалюваній шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсци.*

Бритвы англійскій, власній, солінґеньскій и швайцарскій въ великѣмъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся.] Геннельса въ охоронникамы, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѣвникъ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничій въ моѣй роботни выконаній. 343

Отсимъ маю честь повѣдомити Р. Т. Публику, высоку Шлахту и ц. к. Войсковѣсть, що вѣдбувши спеціяльній студіи на поли техніки фотоґрафічнои за границями краю а въ особенности въ Парижи, обнявъ я въ посѣданє

Заведенє фотоґрафічне І. ГЕННЕРА
при ул. Академічній ч. 18 у Львовѣ

Заведенє якъ такожъ кліше давнѣйшихъ знимокъ, т. є. вѣдъ заложенія заведенія аж до найвѣшнои поры, набувъ я на выключну власность упорядкувавши цѣлый запасъ — тому есмь въ можности по цѣнахъ значно зниженыхъ вѣдворотно достарчити дальшихъ примѣрникѣвъ кождого знимку тутешнього заведенія. Цѣны такъ самыхъ знимкѣвъ, якъ и всѣхъ повѣдьшень — а особливо дальшихъ заповнень зъ давнѣйшихъ знимкѣвъ я вѣдповѣдно знизивъ.

Зъ повнымъ поважанемъ
Іосифъ Попель
наслѣдникъ и властитель Заведенія арт.-фотоґрафічного
І. Геннера
Львовъ, ул. Академічна ч. 18

P. S. Заведенє отворене щоденно вѣдъ год. 8 рано до 7 вечеромъ, въ недѣлю вѣдъ 8 рано до 4 пополудни безъ огляду на погоду.
351 10—10

Quäker Oats

Всюды можна дѣстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Скрѣпляе и змѣцнюе дѣти, якъ жаденъ иншій кормъ. — Не справляе запору, а таки не допускае до нежитѣвъ жолудка.

Для кухнѣ взагалѣ

дае Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) отсѣй користи: варить ся швидко (за 15—30 минутъ); дуже добре розклеюе ся на самѣй водѣ, длятого не потрѣбно при такъ званыхъ фальшивыхъ сосахъ и зупахъ жаднои запражки. Всѣ страви, варенѣ зъ америк. опыханого вѣвса, маютъ дуже добрый смакъ; Quäker Oats е дуже выдатный, длятого й дешевый. 431 IV.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВѢВСКЄ
Photo-Plasticon
(46 разовъ преміованє.)
Въ сѣмъ тыждни е до побаченя:
КОЛЬОНІЯ.
Вступъ 10 кр. 95

Товариство задатковѣ „ДОБРОБЫТЪ“
общество зареґ. зъ обмеж порукою
въ САМБОРѢ.

принимае вкладки щадничѣ на 5% удѣляе позички гіпотечній, на записы довговій на 7% и тексельній на 8%

Оденъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товариства противъ лат. прих. костела.

420 2—7 **ДИРЕКЦІЯ.**

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперѣвъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 2—10

!!! ОКАЗІЯ !!!

По причинѣ користного случайного закупна однои партіи

КАВЫ

дуже доброи первостепеннои, 4½ кільогр. нетто зъ оплатою почтовою, о скѣлько стане запасу,

за 8 зр. 50 кр. высилае на замовленя

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ у Львовѣ.

!!ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАГОДЫ!! 415 2—7

Такожь и на сплаты частинній
безъ подвышеня цѣны.

Найдешевше жереле закупна всѣлякихъ можливыхъ родовъ диванѣвъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдникѣвъ, капъ, козѣвъ, ковдеръ и дергъ на конѣ.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а также много рештокъ хѣдникѣвъ по бардзо низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належыть:

До заряду Вѣденьского Магазину „Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Nahogasse ч. 3.

Р. Т.

Маю честь повѣдомити Поважану Р. Т. Публику, що я обнявъ на власность почестно знаный вѣдъ многихъ лѣтъ

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ
по бл. п. Чапчиньскѣмъ
котрый провадити дальше буду пѣдъ фірмою
М. А. Августинь
при ул. Театральній ч. 7 (напротивъ головного входу до костела катедрального).

Футра поляшені до переховання черезъ лѣто по бл. п. П. Чапчиньскѣмъ обнявъ я зъ масы конкурсовои и выдаю ихъ за показанемъ давныхъ цертіфікатѣвъ.

Заосмотривши свѣй магазинъ въ обыльный запасъ футеръ и матерій на верхи, старати ся буду честно и працею зъединати собѣ взгляды и довѣре Поваж. Р. Т. Публики, котрѣй поручаю ся.

Зъ глубокимъ поважанемъ **М. А. Августинь** бувшій довголѣтный дипонентъ бл. п. П. Чапчиньского.
350 Цѣнники на жадане даромъ. 4—4

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
членковій и обручковій, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною ґарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готовкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ
Львовъ, улиця Галицка ч. 6.
237 64—?

Безъ эыску
по цѣнѣ выробу
даемо правдиво по американьски платированый
Годинникъ Plaque-ремонтоаръ
зъ подвѣйною кувертою, абы его тутъ завести. Даемо сѣй годинникъ яко реклямы для фабрики по цѣнѣ кошту и се рѣдка нагода для всѣхъ хто хоче набути якъ бы золотый вѣдъ золота и невѣдрѣзнимый годинникъ по неимовѣрно дешевѣй цѣнѣ
8 ґульденѣвъ.

8 зр. 8 зр.

Верхъ сего годинника е дѣло штуки а нѣякій золотыя годинники, що коштуе 300 зр. не маю лучшого верку. Сильній куверты платированій пѣсля найновѣйшого способу 18-каратовымъ золотомъ и тому не тратять золотои барвы. Кождый годинникъ передъ высылкою точно выпробовуесь и заосмотрюесь оріґінальною посѣдкою ґарантіи на 3 роки. Найлучшою ґарантією за солідность сего годинника е те, що обовязуемось грошѣ заразъ и безъ обтягнена вѣдослати сли-бы не подобавъ ся.

Центральне мѣсце продажи и розсылки
RIX
WIEN, Praterstrasse Nr. 16.
Пересылка на провінцію або за границю за послѣплатою. 15 3—6

CERTIFICATE This Amerik Watch
Оріґінальна посѣдка ґарантія. Дамскій годинники 10 зр.

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботни артистично бронзовничая
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. вѣй, дароносницѣ, кадильницѣ, ладзницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скл-нній, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутій предметы приймае до споряджения и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 18—20

Рѣвножъ выконуе ґальванізованє всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цинны и т. п. — Цѣны дуже умѣрены.

!Важне повѣдомлене!

Позаякъ таній кавы нездовзѣ значно подорожѣють, поручаю **купувати мою каву спеціяльно знамениту**, що рѣвняе ся въ доброты и смаку найлѣпшимъ ґатункамъ, **за ½ кільогр. 65 нр.**, поки запасъ старчить — тѣлько

въ торговли Леонарда Солецкого
у Львовѣ ул. Баторего ч. 2.

На провінцію выконую 5-кільовій посылки вѣдворотно и оплатно до всѣхъ мѣсцевостій. 422 6—6

Голляндско-Американьска лінія

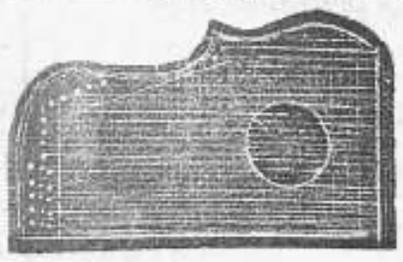

зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для квотъ: Wien, I. Kolowratring 10.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. класа.	II. класа.
1 апр: до 31 октовр. м. 280—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 130

*) Цѣна должыма и волячыма квоты якъ и цѣна охорони и сплатакіи пароплавъ.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,
признане за знамените, утихомиряюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.
Просимо жадати того
загально любимого средства домового
все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.
Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ
Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 1—37

Сензаційна новѣсть Ґітарова! **Американьска цитра Ґітарова** на котрѣй кождый въ протягу 5 минутъ грати може. Єдино наши цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фірма **І. КАПРАЛИКЪ у Львовѣ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва агентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 245. Львовъ, Понедѣлокъ 1 (13) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзамѣчательнѣйшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты рѣшаетъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застережене. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного строчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватній числить ся по 5 кр. вѣдъ штуки.

Безъ пощади!

По всякихъ невдалыхъ выборахъ звыкли у насъ вѣдзывати ся голосы про „моральну“ нашу побѣду та жалѣ на всѣлякій незаконности выборчій. Коли и мы самі причинили ся въ чѣмъ до неудачѣ выборовъ, то указують хиба на Микитовъ, Иванѣвъ та Гринькѣвъ, котрій за келишокъ горѣвки, за цигаро, за фіру хворосту або яку тамъ пяточку, або зо страху передъ мостраціею касы або и такъ только для паньскои ласки похрунили и вѣддали голосъ на кандидата противной стороны. Коли-жь такъ чи инакъ схрунить человѣкъ інтеліґентный, то або цѣлкомъ промовчуемо выпадокъ або пишемо про него дуже оглядно, мовь бы боячись, щобы не прогнѣвивъ ся на насъ интеліґентный — хрунь.

Отсе першій разъ дѣстаемо теперь допись, котра безъ вощады пятнуе всѣхъ, хто при недавныхъ выборахъ въ округѣ выборчѣмъ лѣськѣмъ не сповнивъ свого народного обовязку. Иншои рады нема. Треба вже разъ вѣддѣлити полову вѣдъ зерна и безоглядно признавати кождому те, що кому належить ся: честь чи погорду.

Допись подаемо безъ змѣны:

При теперѣшныхъ выборахъ до сейму мы упали; — а упали не зъ причины надужить выборчихъ, а зъ власной вины. Дивно, але правдиво!

Якъ лишь вѣстка о смерти п. Віктора розбѣгшлась по повѣтѣ, а вже и розпочалась выборча акція и всѣ заинтересувались выборами. Коли-жь до того поставлено кандидатомъ д-ра Івана Струтиньского, человѣка дуже симпатичного, то здавало ся, що побѣда — коли якъ коли, а теперь — мусить бути по нашѣй сторонѣ. Такъ що жь! Переважна часть священиковъ, котрій кѣлька тыждневъ передъ правыборами особисто заявили о. Берецкому, що особа кандидата є для нихъ дуже симпатична и що выборами займуть ся, тій самій пѣдчасъ правыборовъ и по нихъ оказали найбѣльшу рѣвнодушность для кандидата и для рускои справы. И такъ о. Коляньскій (даній Кобздай) зъ Лопѣнки дае ся выбирати та не приѣзджае на выборы — мовлявъ, заслабъ, — а его выборцѣ голосують на графа. Отця Чайковского зъ Загочевя самій прихожане просять, щобы принявъ выборъ на выборця; масненькій сей отченько выпрошуе ся вѣдъ сеи чести, а въ додатку вѣддае голосъ на свого вѣйта-пяницю. Поржондный отець мѣсто-деканъ, членъ шкѣльнои рады и комітету выборчого, парохъ Лѣська, выразно заявляе, що ему не лицюе дати ся выбрати, бо вѣнъ въ графскихъ добрахъ. За его прикладомъ иде о. Дуркотъ зъ Кальницъ. О. Болеславъ Калужняцкій волить взяти флѣнгу, якъ подбати та виплынути бодай на правыборы. Не такъ о. Савчинъ, якъ бѣльше о. Миловичъ, сотрудникъ отця Савчина зъ Мхавы, ажь въ самъ день правыборовъ и то на годину передъ правыборами вгоджуе ся принять выборъ. Зъ сего прихода выходять 3 вѣйты и жидъ выборцями. О. Охначь, парохъ Явѣрца, якѣ пи арь громадскій, наробомъ щобы не бути на правыборахъ, выѣзджае у сѣсѣдство, а на докоръ, зроблены ему, вѣдповѣдае, що вѣнъ не хоче наражати ся староству. У о. Габлиньского у Ветлинѣ въ годину по его вѣдъѣздѣ перепроваджено правыборы въ користь графа. О. Маковей за-для того, що забираючи ся на иншій приходъ та до иншого повѣту, зовсѣмъ не мѣшавъ ся до выборовъ и тому всѣ его выборцѣ — а є ихъ 4 — голосували на графа. О. деканъ устрицкій, котрый въ Берегахъ є приходникомъ звыше 20 рокѣвъ, не подбавъ о те, щобы бодай выборцемъ выйти. О. Котецкій, мѣстодеканъ зъ Лютовиска, зволили ласкаво явити ся на правыборахъ, коли ліста правыборча замыкала ся. О. Ясеницкій, деканъ лѣській, приходникъ зъ Монастирця, человѣкъ старозавѣтного закрою, великій книжникъ, забавивъ ся въ абстиненцію, щобы на старѣсть не утратити ласки паньскои. Его многонадѣйный дикъ зъ двома выборцями, якъ яло ся, голосувавъ на графа. Благоразумный о. Сава Ломницкій зъ Горянки избравъ благую часть и выцофавъ ся зъ акціи правыборчои, хотяй передъ тымъ письменно заявивъ, що двохъ выборцѣвъ дасть на певно. Польскій шляхтичъ зъ Маньова о. Бачиньскій выборами нѣколи не интересує ся. О. Маркѣвъ зо Смольника, зъ доброю капітульныхъ, не бравъ участи въ акціи выборчѣй за порадою о. пралата Войтовича, черезъ що голосы зъ его прихода пропали. Натомѣсть повне признане и честь належить ся братямъ Мѣйскимъ, пп. Осипови и Олександрови зъ Лукавицѣ стрыйского повѣту, що прибули зъ далекихъ сторонъ на выборы.

Се ще не все. Мы собѣ замавляемо въ „Дѣлѣ“ кѣлька шпальтъ на те, щобы по абраною всѣхъ даныхъ про погань, раболѣпіе, лизунство и заяцесердіе обширнѣйше поговорити. Мы склясифікуемо ученыхъ и невченыхъ хрунѣвъ, наклеймемо кождого по заслузѣ и, если не теперь, то бодай колись ачей дойдемо до того, що будемо людей цѣнити, якъ они собѣ заслугують. Початокъ вже зроблены. Праздній патріоты подали собѣ руку, що на будуче ще щарѣйше и ще ревнѣйше доложать труду надъ просвѣтою масъ народныхъ, що ученыхъ хрунѣвъ все и всюды usque ad finem будуть пятнувати; а дасть Богъ, що якъ заложимо у нашѣмъ повѣтѣ свое товариство політичне, до котрого починъ вже зроблено, якъ налляемо горячого сала за шкору всякѣй домашнѣй драни и погани, то за пѣвтора року станемо густою и збитою лавою до выборовъ и — побѣдимо!

Священикъ выборець.

— —

До сего письма долучена ще приписка, котру пониже тымъ охотнѣйше помѣщаемо, що, простуючи нашу помылку, вѣддае она заслужену честь д-рови Струтиньскому зъ Лѣська. Змѣстъ той приписки такій:

Коли я мавъ се письмо высылати на почту, дѣстаю ч. 242 „Дѣла“, въ котрѣмъ у вступній статьѣ п. заг. „Рутенщина и мергеччина“ зроблено нашому кандидатови д-рови Струтиньскому неслушный докоръ, мовь бы вѣнъ за мало або и нѣчого не робивъ на користь своіи кандидатуры. Не маючи вже часу, до рѣч у вѣдповѣдь на той докоръ лише коротко отсе: Те, що сказано повыше, показуе вину тутешнього духовенства. Кандидатъ самъ не виненъ нѣчого, бо вѣнъ робивъ усе можливе: ѣздивъ вѣдъ села до села, вѣдъ попа до попа, доки вжь утрудженый не мусѣвъ положити ся до лѣжка, такъ що и доси що лежить. Въ нагороду за свои труды мае тяжку недугу.

ХТО ВИНЕНЪ.

Унѣльнюючій выровъ въ справѣ галицкои Касы ощадности у Львовѣ, оплескуваный польскою публикою, мусѣвъ выкликати несмакъ у кождого здоровомыслячого человѣка, згоршене помѣжь населеньемъ въ краю, а тамъ въ сферахъ правительства оправдане недовѣре до польскои господарки. Рунъ галицкои Касы ощадности, одно зъ найсильнѣйшихъ институцій фінансовыхъ въ краю, выказавъ гниль моральну середъ верховодячои суспѣльности польскои, та въ тѣмъ дѣлѣ не мають кривды анѣ краковскій станьчики анѣ львѣвскій демократы, бо тамъ еще не притихла панамка Кешковскихъ, а тутъ вже выявилась панама Зімбовъ зъ меншими або бѣльшими панамами по краю изъ заходу и всходу. Рѣзница заходить тутъ хиба тота, що одні „спасають ся бѣгствомъ“ зъ краю, а другихъ пакують по смерти до пантеону польского. Взагалѣ представила ся свѣтови въ яркихъ краскахъ „polnische Wirtschaft“, та се не буде безъ вплыву на політичне становище Поляковъ взагалѣ...

Але на тѣмъ не конець, бо высліду процесу карного за розтрату маетку добродѣйной институціи кинувъ некорыстне свѣтло на судівництво въ Галичинѣ. Голосъ опініи публичной домагавъ ся покарана винныхъ въ интересѣ загальнѣмъ безпечности и ладу! Въ такъ важнѣй справѣ покликано до дѣлання найлѣпшій чинники судейскій: споваджено до суду краевого карного: радника Милашевского задля веденя слѣдства, обжалованє публичне обнявъ самъ енергічный прокураторъ Гайдереръ, та на предсѣдателя трибуналу споваджено зъ суду краевого цивільного: радника Оленьского. Значить, приладжено найспособнѣйшій силы, абы тутъ въ краю убити ало, покаранемъ виноватцѣвъ! Кѣнцемъ тои роботы: увольнене цѣлои першои партіи обжалованыхъ, знеохота обжаловуваня дальшои партіи винноватцѣвъ и телеграма президента Тхоржницкого до Вѣдня зо спѣвчутемъ по причинѣ увольненя всѣхъ обжалованыхъ...

Правда, державный вымѣръ справедливости може тымъ заслонювати ся, що тутъ рѣшавъ судъ присяглыхъ, та вѣдома рѣчь, що у насъ суды присяглыхъ не все вѣдповѣдають своему завданю, але отсе не въ силѣ выправдати тыхъ рамчихъ похибокъ, якій зроблено въ такъ важнѣй справѣ. Першою похибкою було то, що по смерти Зімы, коли цѣла справа очевидно змѣнила ся, полишено незмѣненый первѣстный актъ обжалованя. Але далеко важнѣйшимъ и сущнымъ блудомъ було сполучувати слѣдство та вѣдтакъ обжаловане противъ управы галицкои Касы ощадности зъ такими людьми, що въ тыхъ надужитяхъ не були причастій, та ихъ мнимій вины карыгодій могли только причинити ся до затемненя справы або облекшеня властивыхъ виновниковъ. Коли речникови державному ишло о то, абы таку Фурманову покарати за фальшиве свѣдоцтво, або такого Карпиньского за вызыскъ при выедынаваню позичокъ або навѣть Щепановского за легкодушній вѣдприсяжства, то на се мавъ вѣнъ до розпорядимости звычайный трибуналъ и тамъ на вѣдставѣ окре-

Звѣздистый дощь.

Прийшла страшна хвиля заповѣджена псевдоастрономомъ Фальбомъ, въ котрѣй земля зѣйшовши ся въ просторони небесній зъ рунами кометы потопаноп въ астрономіи 1866 І. скѣнчить карамболемъ зъ тыми тѣлами небесными и... всьому буде капутъ.

Но! Но! Прошу такъ дуже не страхати ся, Фальбъ любить жартувати, карамболю жадного не буде, а буде лишь звѣздистый дощь, т. зн. вѣдъ дня 13 до 15 будуть спадати звѣзды рѣснѣйше якъ звычайно, и то будуть звѣзды величины и силы свѣтла равной зорницѣ, оставляючій по собѣ на небѣ ясній слѣды черезъ кѣлька хвиль.

Якъ сказано, є то матеріяльній частки якоись кометы, що при приближеню до сонця вѣдтручують ся въ наслѣдокъ повстаючои електричной силы. Чимъ блискій они головы кометы, тымъ они бѣльше збитій до купы, чимъ далѣ вѣдъ головы, тымъ рѣдшій. Посуваютъ ся звычайно по тѣй самѣй дорозѣ, по якѣй йшла первѣстна комета. Если така група стрѣтить ся зъ землею и частины кометы дѣстануть ся въ нашу атмосферу, то посуваючи ся зо скоростю кѣлькохъ миль на секунду въ наслѣдокъ терта о воздухъ розжарують ся, свѣтять и спалюють ся. Такій явища були въ р. 1799, 1833 и 1866 а сего року припадае ся хвиля на 14 або 15 падолиста. Рѣй сей называе ся *Леонідами* тому, що радіяційный пунктъ рою (о чѣмъ вѣзнѣйше) лежить въ констеляціи *Льва*.

Крѣмъ Леонідовъ є ще другій рѣй *Белїды*, що взяли имя вѣдъ кометы *Белѣ*. Рою Белїдовъ ожидано минувшого року коло 23 падолиста, але тій метеоры мають якусь несталу дорогу и пѣдлягають змѣнамъ. Першій разъ показали ся они 27 падолиста 1872 р., потѣмъ що року показували ся 23. листопада, минувшого року не показали ся, можливе отже, що покажуть ся сего року, а можливе, що черезъ якійсь вплывы дорога ихъ не иде вже въ перехрестъ зъ дорогою землѣ, отже мы не можемо вже ихъ бачити.

Тій метеоры посуджують декотрій ученій о небезпечній приметы. Фальбъ каже, що они можуть выкликати карамболь зъ землею, а другій ученый Маеръ твердить, що метеоры приходячи зъ просторони космічной, де панує великій холодъ, въ нашу атмосферу, охолоджують нашу атмосферу и такій метеорольогічній аномалій, якъ отъ бѣжучій рѣкъ, бо минувшого року рѣй Леонідовъ бувъ досыть обильный. Гипотезы тій обмежили ся однакъ на тыхъ двохъ ученыхъ, загалъ мужѣвъ науки тыхъ поглядовъ не подѣляе.

Розумѣе ся, що таке явище выкликуе не лишь цѣкавость загалу населеня, але побуджуе фаховыхъ ученыхъ до науковои обсерваціи того явища. Астрономы обсервують спадаючій звѣзды тыхъ роѣвъ що до ихъ ясности, краски, чи полишають они по собѣ ясный слѣдъ, зъ якою скоростію посуваютъ ся по небѣ и впрочѣмъ, що лишь дасть ся замѣтити. Крѣмъ того мѣрять довготу дороги, по якѣй метеоръ посувавъ ся. Давнѣйше роблено се на око, теперь служить до того окремый прыладъ званый діоптеръ. Если одинъ и той самый метеоръ обсервувало ся зъ двохъ мѣсць на землѣ, то можна навѣть обчислити, якъ высоко летѣвъ метеоръ, и можна вызначити околицѣ, въ котрыхъ зенітѣ вѣнъ находивъ ся.

Далѣ треба вызначити т. зв. радіяційный пунктъ. Звычайно въ такѣмъ рою спадають звѣзды по рѣвнобѣжныхъ дорогахъ. Если-жь отже возьмемо таку дорогу, що въ ей продовженю находить ся обсерваторъ, то въ тѣмъ мѣсци звѣзда показуючи ся, не посуває ся, але щезае тамъ, де показала ся. Є то такъ званый радіяційный пунктъ, що служить до означеня загального напряму дороги, по якѣй рѣй посуває ся.

Однакъ способъ обсервації на око и за помочію діоптера не є докладный, доперва розвій фотографіи зробивъ можливыми близшій розслѣды. Але и фотографія мае свои хибы. Фотографічно дадуть ся утревалити лишь яснѣйшій метеоры, по друге апаратъ фотографічный треба обертати за кождою спадаючою звѣздою, а се неможливо, треба отже спустити ся на припадокъ, або выставити бѣльше апаратовъ звернены въ рѣзній стороны неба. Сего року справа буде лекша. Радіяційный пунктъ роя є добре звѣстный, треба отже звернути лишь апаратъ въ напрямѣ радіяційного пункту. На плитѣ фотографічнѣй вѣдобе ся выразнѣйше той метеоръ, що повольнѣйше вѣдбуває свою дорогу. Розумѣе ся, що тій метеоры, що покажуть ся близько радіяційного пункту, посуваютъ ся поволѣйше нѣжь тій, що спадають далеко вѣдъ него, хоть на дѣлѣ, скорость ихъ спадани є однакова. Тому отже и метеоры близькій радіяційной точки дадуть ся найлѣпше вѣдфотографувати.

Таку обсервацію описуе австрійскій ученый д-ръ І. Паліса въ слѣдуючій способѣ:

„Рѣй Леонідовъ є такъ богатый, що и въ рѣкъ по головнѣмъ спадѣ показуе ся ще богато звѣздъ, можна було отже надѣяти ся, що и р. 1898 т. зн. рѣкъ на передъ, покажуть ся спадаючій звѣзды въ того роя. Дирекція вѣденьскои обсерваторіи не хотѣла залишати нагоды, а позаякъ погода въ той часъ не була певна, то зроблено выправу на Семмерінгъ.

Хоть въ р. 1898 головного спаду ожидано на день 14 падолиста, то я въ товариствѣ п. Редена поѣхавъ вже 13 на Семмерінгъ и урадивъ обсерваторію на бальконѣ готелю „Панганесъ“, звернены̀мъ на всходъ.

Нѣчь була дуже ясна, лишь на полудни надъ сѣдлами Семмерінгу була мраку. Тои ночи побачили-сьмо лише не богато звѣздъ и то не дуже ясній, може въ десять на годину, такъ що навѣть не ужывали-сьмо нашихъ апаратовъ. Другій день бувъ дуже гарный и теплый, такъ що мы рѣшили пѣйти на близьку гору Соннвендштайнъ, щобъ зъ-вѣдтамъ розслѣдити станъ атмосферы. Вечеромъ приѣхавъ поспѣшнымъ поѣздомъ дир. обсерваторіи проф. Вайсъ и секретарь краевый д-ръ Костерліцъ, що привезъ зъ собою свій власный апаратъ фотографічный. Погода при готели „Панганесъ“ була непевна, то-жь мы рѣшили заложити нашу обсерваціи трохи высше, де найшли-сьмо передъ лѣсничѣвкою дуже добре мѣсце до обсерваціи. О 3-ій годинѣ рано була стація обсерваційна въ порядку и небавомъ зачали мы обсервувати звѣзды. За двѣ годины выдѣ

мого акту обжалованя була бы справа давно закончила ся засудомъ винныхъ. Натомѣсць выволѣкане такихъ особистостей до самои справы запропащеня мілі нѣвъ галицкои Касы ощадности — мусѣло пошкодити справѣ и усталити дорогу до увольненя Вендриховского яко головного бухгальтера и правои руки Зімы.

Зімы не стало, директоръ Смолька бувъ на вѣдпустцѣ, якъ ухвалено позички гіпотечнй безъ покрытя, але в чей-же тй, що спѣльно зъ Зімою переводили книжково и позакнижково, для себе и для другихъ такъ званй неправильности міліоновй, та десь мавъ бути заступникъ директора Смольки до позичокъ безъ гіпотеки, — ба десь бувъ и той синдикъ, що то его выборъ на президента мѣста Львова заквестіоновано ажь до укончена процесу карного о галицку Касу ощадности. Такй люде могли бы були дещо пояснити, але нхъ не слухано на головнѣй розправѣ; тамъ ставали люде, що нѣчого не видѣли и не чули тай нѣчого не знали...

Якъ слѣдство и обжалованс такъ и сама розправа не була ведена якъ належить ся, бо примѣромъ вычислюване любовниць Зімы або доходжене хоробы Фурмановои та способу заробкованя наложниць — то пустй кулѣ въ плотъ! Тому не дуже можь дивувати ся, що авдіторія чула вѣдразу до цѣлого поступованя та вѣдтакъ оплескувала увольняючій верднктъ судьѣвъ присяжныхъ!

Нехай мѣродатнй круги не дивують ся, що таке закончене справы выкличе демораліэацію въ краю пѣдъ знанымъ окликомъ: хлопъ за кусникъ патика зѣгне въ криміналъ, а де паны?...

Тутъ мимохѣть насувають ся намъ на гадку нашй передторѣчнй процесы повыборчй, що переводили ся якось зручнѣйше, бо всюда найдено виноватцѣвъ и добрыхъ свѣдкѣвъ, добрй суды звычайнй и щедрй кары на покрыте блаженнои акціи выборчои, тай правительство було вдоволене, що найдено бунтовниковъ и нхъ покарано за неоглядне слово...

Та сей рѣкъ якось не щастить нашимъ верховодамъ. Нещасливый рунъ щадниць до решты розхитавъ драптяве колесо, що не хоче дальше ѣхати, а тутъ ще пытають по дорозѣ: хто винень?

Повѣтове народне вѣче въ Долинѣ

(Конець.)

О. Струтинській зъ Болехова критикувавъ посольску дѣяльность о. Небыловця, закидаючи ему прощацтво політичне и некоректне поступоване въ адресовій комісіи.

Посолъ о. Небыловець вѣдповѣвъ, що руснихъ послѣвъ въ соймѣ є дуже мало и длятого не можуть они въ безоглядній опозиціи оставати.

О. Медведскій зъ Вѣльхѣвки звернувъ ся зъ тои причины до селянъ и завѣзвавъ нхъ, щобы при правыборахъ хрунѣвъ не выбирали а тогды и послѣвъ рускихъ въ соймѣ буде бѣльше.

Ч. Теодоръ Хоптякъ пѣвець церковный зъ Долины говоривъ въ справѣ дякѣвскій

Ч. Титъ Якимѣвъ зъ Витвицѣ подавъ причины задля якихъ народу на вѣче прибуло такъ мало, а именно: 1) Бракъ належитои агітаціи. Длятого выдѣлъ Селяньскои Рады повиненъ на будуче подѣбнй вѣча и зѣбрання оголошувати не лише въ „Дѣлѣ", але и въ народныхъ часописнхъ „Свободѣ" и „Рускѣмъ Словѣ", якъ такожь звертати ся до зверхностій громадскихъ. 2) Нодбалость деякихъ священниковъ. Именно въ передодень вѣча интерпелювала бесѣдника одна сусѣдна громада, чому Селяньска Рада въ Долинѣ не устроюе вже разъ вѣча. Бесѣдникъ здивувавъ ся и сказавъ: „А вже-жь не знаете, що завтра є вѣче въ Долинѣ?"

— Нѣ — вѣдповѣдають — намъ священникъ нѣчого не казали...

Дальше пояснявъ бесѣдникъ внесене о. Богачевского въ справѣ мальверзацій „урядниковъ" громадскихъ, котре для декого було незрозумѣле, и выказавъ на примѣрѣ въ свого села, на яку то велику скалю провадить ся крадѣжь по селахъ. Деякій лихій людцѣ — казавъ вѣнъ — при чійсь помочи обирають себе радными въ громадѣ. Тогдѣ дѣлять ся и укладають ся межи собою такъ: „Одного року ты будешь писаремъ, ты касіэромъ, ты колектантомъ, а я тымъ а тымъ; другого зновъ року ты тымъ, а я зновъ тымъ", и т. д. — такъ, щобы кождому однакова достала ся пайка. Оденъ такій „пташокъ", злапаный на горячѣмъ вчинку, вже самъ письменно зобовязавъ ся 75 зр. краденыхъ грошей вѣддати; але коли деякій громадяне зачали запытувати ся и ходити вѣдъ хаты до хаты, переконали ся, що на его душѣ тяжить еще що найменше 300 зр. Заворушило ся въ селѣ. Та зъ приѣздомъ люстратора зъ долиньского выдѣлу повѣтового до села — все утихло: злодѣй громадскій зновъ пѣднѣсъ голову и учувъ ся безпечнымъ, а всякй жалобы покривдженыхъ були даремнй и не порушили пана люстратора... Але найдивнѣйшимъ є то, що по 6 лѣтахъ такои „господарки" честнй громадяне не можуть тои злодѣйскои рады скинути черезъ безпѣдставнй рекурсы, котрй чогось дуже довго у властей залягають. Взагалѣ анѣ у выдѣлѣ повѣтовѣмъ анѣ въ староствѣ не можна противъ тыхъ злодѣѣвъ нѣякои знайти рады. Вкѣнци радивъ бесѣдникъ домагати ся знесеня радъ и выдѣлѣвъ повѣтовыхъ.

Предсѣдатель о. Лопатиньскій поясновавъ, що такій злодѣйства можна бы подыбати майже въ кождѣмъ селѣ (голосы: дуже сумно!), але найлѣпша рада на те, подавати такій справы не до староства анѣ до выѣзду повѣтового, лише до суду.

Бесѣда ч. Якимова була такъ знаменита, що цѣла сала гремѣла вѣдъ оплескѣвъ признання для бесѣдника, а обурена противъ злодѣѣвъ и нхъ опѣкуньчихъ крылъ. Величезного вражѣня его бесѣды и ваги его слѣвъ не могло навѣть ослабити порѣване зъ Рожнѣтовомъ, де то, якъ вѣдомо, стара рада вже 18 лѣтъ урядуе. Бо-жь въ Рожнѣтовѣ per fas et nefas уладжують рекурсы, щобы доконче управу мѣста не пустити зъ рукъ; а тутъ честнй покривджена громадяне хотять лише злодѣйскои рады позбути ся. А до того, якъ самъ о. предсѣдатель признавъ, Витвица въ тѣмъ взглядѣ не є анѣ перша анѣ остатня.

О. Медведскій зъ Вѣльхѣвки звернувъ ся до вѣйтѣвъ, щобы пѣйшли слѣдомъ священниковъ и завели у себе саму руску урядову переписку. На внесене о. Барчака зъ Пѣдбережа высказали зборы повѣлови о. Небыловцеви свое довѣре

По внесеню многолѣтевія Є. В. Цѣсаревн скѣнчило ся вѣче о годинѣ 4-ій по полудни

Письма зъ краю.

Зъ Старомѣского повѣту.

Передными роками побирали податки въ селѣ и люде неразъ нарѣкали, що при тыхъ поборахъ дѣють ся шахрайства. Теперь вѣдбирають грунтовый и домовый пѣдатокъ въ податковыхъ урядахъ. Видѣло бы ся, що теперь сама справедливѣсть; а однакъ люде нарѣкають. Въ нашѣмъ повѣтѣ и въ податковѣмъ урядѣ въ Старѣмъ-мѣстѣ, хто не заплатить податку вже по першѣмъ чверть рощѣ, дѣстае упоминаючу карту; а що неодинъ газда приходить въ выказахъ податкового уряду и по кѣлька разѣвъ, бо або докупивъ кусникъ грунту, або зъ кимсь спѣльно посѣдае, то присылають неодному и по 5 картъ, а за кожду числять по 10 кр. Иде газда до Старого мѣста, заходить до касы и повѣдае, що заплатить податокъ. Тамъ ему повѣдають: „Прийдешь на терминъ, якъ будуть всѣ ити зъ села; тамъ прийде до вѣйта". Грошей он возьмуть; газда йде домѣвъ. Минае другій чвертьрѣкъ, зновъ присылають упоминаючу карту. Коли газда принесе грошѣ, не беруть, але велять ждати до терміну. Вѣдъ всѣхъ громадъ вѣдбирають податки въ жовтни; людей насходить ся богато, мусять ждати, а зъ бѣльшихъ громадъ ждуть неразъ и по два днѣ. На таке „днурне" жалують ся люде загально зъ тыхъ сѣлъ, що платять въ подат. урядѣ въ Старѣмъ-мѣстѣ. Богато газдѣвъ платять по 40, 60 и 80 кр.

Люде въ Мшанци не платять безпосередно въ податковѣмъ урядѣ, але выбрали собѣ въ селѣ „колектанта", писаря Михайла Паращака. Сего року въ липни носивъ вѣнъ 300 зр. податку до касы; однакъ тамъ не вѣдобрали, а велѣли ждати до терміну, т. є. до жовтня. Въ вересни принѣсъ екзекуторъ 420 картъ упоминаючихъ. Писарь мавъ вже готѣвки 700 зр., але не нѣсъ, бо не було вызначеного терміну. Зъ тыхъ 420 картъ половину доручивъ податникамъ, а прочй завернувъ назадъ записуючи въ выказѣ залеглостій, де посѣдчае ся доручене карты: „готѣвка у колектанта". Дня 24 жовтня принѣсъ до касы въ Старѣмъ мѣстѣ щось зъ 715 зр. и проснвъ поборця, п. Островского, щобы не приписувавъ діурністъ, старомѣскій жидъ Бартъ, екзекутне тымъ, якимъ писарь записавъ, що готѣвка у колектанта. Поборець покликавъ до себе того жида и наказавъ не приписувати тымъ людямъ коштѣвъ екзекуціи, що податокъ до рукъ Паращака заплатили. Дня 6 падолиста прийшовъ въ село екзекуторъ Кучвара, принѣсъ выказъ залеглостій, а тамтымъ майже всѣмъ, що заплатили вже податокъ, приписано по 10 кр. коштѣвъ екзекуціи. Се позволивъ собѣ зробити Бартъ мимо выразного наказу поборця, щобы не вписувавъ тыхъ 10 кр.

Той самъ М. Паращакъ переписувавъ въ податковѣмъ урядѣ податкову табелю на 1899 р. и видѣвъ, що за 1898 и 1897 рр. позаписувано кошты екзекуціи такимъ газдамъ, що на часъ поплатили податки. Єму прикро, що таке дѣесь, бо люде ему завѣрили и поручили збиране податкѣвъ. Коли-жь газда на часъ заплатить, а велять ему екзекутне платити, то вѣнъ не знае, звѣдки оно прийшло, а думае, що се писарь собѣ побравъ.

Торбкъ принѣсъ бувъ старый Загурскій, що не умѣе навѣть читати (сынъ пише у податкового инспектора) упоминаючй карты. Писарь велѣвъ ему назадъ забрати и всюды написавъ, де се було можливе,: „готѣвка у колектанта". Загурскій карты забравъ, а газдамъ, що поплатили податки, якійсь майстеръ подописувавъ по 10 кр. екзекутного.

Якимъ Бердиць мае головный аркушикъ посѣлости ч. 99 и другій 308. На тѣмъ другѣмъ було залеглостій 30 кр; колектантъ побравъ 40 кр., зазначивъ въ журнали и пѣславъ чи вѣддавъ въ касѣ. Звѣдтамъ вѣдписали ему, що на оба тй числа за много побравъ 66 кр. Д. 6 падолиста принѣсъ екзекуторъ выказъ залеглостій; а тамъ записавъ Бартъ Якимови Бердицови 30 кр., и чоловѣка невинно будуть фантувати.

Зарядъ крамницѣ „Читальнѣ Просвѣты" въ Мшанци заплативъ заробковый податокъ 31. серпня до кѣнця 1899 р. Дня 25 вересня принѣсъ екзекуторъ упоминаючу карту, що крамниця винна податку за II. чвертьрѣкъ 1899 р. 2 зр. 45 кр. Правда, сю карту передерли пѣзнѣйше въ податковѣмъ урядѣ; однакъ годило бы ся, щобы такихъ „ошибокъ" не було.

Се все подае ся до вѣдомости скарбовыхъ властій, щобы схотѣли иглянути въ господарку податкового уряду въ Старѣмъ мѣстѣ, та бодай зажадали, до кого се належить, щобы ревный Бартъ мавъ менше свободы въ дописуваню екзекутного. Годило бы ся такожь перевести кѣлька выказѣвъ податковыхъ поодинокого газды на одинъ выказъ, щобы тымъ зменшити екзекутне по кѣлька разѣвъ выказуване и такъ само платне. Чейже держава на тѣмъ не богато заробить, а людямъ дѣе ся велика накѣсть

Переглядъ політичный.

Въ послѣдныхъ кѣлькохъ днихъ вѣдбували ся у Вѣдни нарады обохъ квотовыхъ депутацій. Онодгы говорено, що тй нарады довели до значного зближеня обохъ депутацій. Въ суботу вели ся дальшй пертрактація. Передъ полудньмъ вѣдбули спѣльну конференцію оба пѣдкомѣтеты, а пополудни обѣ квотовй депутаціи вѣдбули плэнарне засѣдане. На спѣльныхъ нарадахъ пѣдкомѣтетѣвъ сконстатовано певне зближене, але оно такъ мале, що засадничй рѣзницѣ лише зъ великимъ трудомъ могли бы бути вырѣвнанй. Члены австрійского пѣдкомѣтету здаютъ ся годити ся на опустъ такои самои процентовои стопы зъ жаданыхъ давнѣйше 38%, о яку угорска депутація хотѣла бы зновъ пѣдвысшати свое попередне [32%] предложене. Се становить засадниче тло нарадъ. О нарадѣ плэнарныхъ квотовыхъ депутацій доносять: Австрійска депутація зѣбрала ся въ суботу вечеромъ на засѣдане, въ котрыхъ взяли такожь участь: гр. Клярі и д ръ Князьолуцкій. Члены пѣдкомѣтету референували о переговорахъ зъ угорскимъ пѣдкомѣтетомъ. Австрійскій пѣдкомѣтетъ предложивъ бувъ квотовый ключь 38:62, угорскій зновъ 32:68. Въ часѣ нарады, члены угорского пѣдкомѣтету заявили готовѣсть, квоту 32%, яку пѣсля нхъ проекту мала бы платити Угорщина, пѣдвысшити о певный процентовый дробъ, якій докладно означили. Плэнумъ австрійскои квотовои депутаціи приняло се справоздане до вѣдомости и уповажнило членѣвъ пѣдкомѣтету, на дальше придержувати ся тои методы що до редукціи такои самои стопы процентовои при 38%, о яку угорскій заступники хотѣли бы пѣдступити въ гору повадъ 32%. Результатъ нарадъ обохъ пѣдкомѣтетѣвъ скоментовано въ квотовѣй депутаціи въ той способъ, що хоць цифрово наступило певне зближене мѣжь обома засадничими становиськами, то все таки, супротивъ дуже недалеко идучого зближена, надѣя компромісу ще дуже слаба. Однакъ въ політичныхъ кругахъ не тратять надѣѣ, що оба пѣдкомѣтеты на слѣдуючихъ засѣданяхъ доведуть нарады до певныхъ конкретныхъ результатѣвъ. Зъ огляду на се, що спѣльній нарады пѣдкомѣтетѣвъ не довели до нѣякого рѣшучого результату, формальна ухвала угорскои депутаціи буде нинѣ предложена президіи австрійскои депутаціи. Якъ зъ угорского жерела доносять, угорска квотова депутація просила президента кабінету Селя, абы за посередництвомъ гр. Кляріого запытавъ австрійску квотову депутацію, чи була бы готова вести дальшй спѣльній переговоры на пѣдставѣ предложеня угорскои депутаціи. На случай прихильнои вѣдповѣди, дальшй переговоры вели бы ся въ Будапештѣ. Угорскій міністры Сель и Люкачь вѣдбули вчера довшу нараду зъ Клярімъ и Князьолуцкимъ и разомъ зъ членами угорскои квотовои депутаціи вѣдъѣдуть до Будапешту.

Міністеръ внѣшныхъ справъ гр. Голуховскій поѣхавъ до Пешту, абы цѣсареви здати справу зъ бѣжучихъ політичныхъ справъ. Въ часѣ побуту Голуховского въ Пештѣ, мае вѣдбути ся спѣльна міністеріяльна нарада пѣдъ проводомъ цѣсаря, а то въ цѣли обговорена остаточного речинця спѣльныхъ делегацій и усталеня престольнои промовы, яку цѣсарь мае выголосити при торжественнѣмъ привитаню делегаціи. Можлива рѣчь, що зъ огляду на пѣзнѣйшій речинець скликаня делегацій, нхъ засѣдання потревають ажь до Рѣздва. Надѣются ся, що зъ огляду на заповѣджену опозицію Чехѣвъ, въ австрійскѣй делегаціи прийде до оживленои дискусіи надъ статомъ міністерства заграничныхъ справъ, надъ войсковымъ и боснѣйскимъ буджетомъ. Можлива рѣчь, що

ли мы до 250 звѣздъ досыть ясныхъ. Були майже всѣ бѣлй, а кѣлька огнистыхъ куль мали легке зеленковате закрашене.

Богато звѣздъ лишало огнистй слѣды за собою, що неразъ и по 1/4 мінуты були на небѣ. Якъ вже свитало, то бачили мы лишь найяснѣйшй метеоры, але лѣсничій каже, що видѣвъ нхъ навѣть по сходѣ сонця. То каже припускати, що найбѣльша чисельность рою припадала на день 15-ого падолиста.

Въ цѣлѣй Европѣ обсерваціи того рою не удали ся, бо всюды була лиха погода. Одинъ французскій астрономъ Жансанъ ажь бальономъ ѣхавъ пѣдъ небеса, щобъ обсервувати той рѣй.

Лишь въ Америцѣ, въ околици Кембріджь удала ся добре обсервація астрономови Пікерінгови, що зорганізувавъ цѣлый рядъ обсерваторѣвъ зъ апаратами звернеными въ рѣзнй стороны неба. Погода була гарна, звѣздъ тамъ бачили пересѣчно бѣльше якъ мы, що лишь потверджуе нашь здогадъ, що maximum чисельности роя припадало на день 15 падолиста.

Слѣдуючого дня бувъ я и п. Реденъ ще разъ на Соннвендштайнѣ, щобъ обсервувати, кѣлько ще спаде звѣздъ. Выдѣли-сьмо однакъ нхъ небогато, бо коло 1 1/2 годины показала ся мрака на небозводѣ такъ, що о третѣй годинѣ вже нѣчого не можна було доглянути. Мѣжь тыми звѣздами, що мы бачили тои ночи, сѣмь вѣдзначало ся незвычайнымъ свѣтломъ".

Та експедиція д-ра Палісы мала такожь доказати, що Семмерінгъ надае ся дуже добре на обсерваторію астрономічну, тому, що вѣдносины атмосферичнй є тамъ о много лѣпшй якъ на долахъ, по друге, свѣтло не входить такъ глубоко въ атмосферу, мае отже бѣльше синихъ и фіолетовыхъ промѣнѣвъ, котрй звычайно воздухъ абсорбуе.

По друге ходило тутъ о досвѣдъ, чи апаратъ фотографічный вспѣе схопити метеоръ въ бѣгу. Вѣдфотографовано справдѣ небогато, але инакше було неможливо, бо-жь лишь тй метеоры дали ся вѣдфотографувати, що перебѣгали ту сторону, въ котру бувъ звернены апаратъ. Въ Америцѣ вѣдфотографовано тои ночи 34 дорѣгъ метеорѣвъ, найбѣльше число, яке схопивъ одинъ инструментъ було — 5.

Теперѣшній апараты улѣпшено, можливо отже, що обсервація удасть ся лѣпше, тымъ бѣльше, що обсерваторіи беруть ся на велику скалю до сего явища. Вѣденьска академія наукъ выслала вже експедицію наукову до Индій. Участниками експедиціи є: проф. д-ръ Едмундъ Вайсъ, директоръ вѣденьскои обсерваторіи, проф. д-ръ Гейпергеръ зъ Грацу и асистенты вѣденьскои обсерваторіи д ръ Гіллебрандъ, д-ръ Прей и Реденъ. Вспѣли они вже дня 3 жовтня на пароходѣ австрійского Льойда „Imperator", а мѣсце нхъ обсерваціи буде коло Дельгі, де въ той часъ можна майже на певно числити на гарну погоду.

Въ Австріи буде одна експедиція на Соннвендштайнѣ пѣдъ проводомъ д-ра Бідшофа, а друга на Шнебергу пѣдъ проводомъ д-ра Палісы. Помѣжь одною и другою станціею буде телефонічне получене.

Крѣмъ того кожда обсерваторія урядить обсервацію на свою руку.

Нинѣ дня 13-го всѣ станціи розпочинають свою роботу.

Буде то на кождый случай — если погода допише — гарный видъ, и варта ему приглянути ся, но повтаряе ся лишь разъ на 33 роки.

По друге звертаемо зновъ увагу на день 23 падолиста, бо тогдѣ може покаже ся рѣй Белідовъ.

(л. т.)

правиця буде въ делегаціяхъ вести таку тиху обструкцію, яку веде въ парляментѣ. На случай, коли бы спѣльный буджетъ не мѣгъ бути полагодженый передъ Новымъ рокомъ, спѣльне правительство буде домагати ся ухваленя одномѣсячнои буджетовои провізорія.

— —

Порѣшена вже подорожь нѣмецкого цѣсаря до Англіи выкликала порушене въ цѣлѣй нѣмецкѣй прасѣ. Нѣто тутъ не сумнѣвае ся, що цѣсарь хоче противъ волѣ цѣлого нѣмецкого народу, дати Англіи моральну помѣчь въ розбишацкѣй вѣйнѣ зъ Трансвалемъ. Абы утихомирити збентежену публичну опінію, въ дворскихъ кругахъ полошено, що подорожь цѣсаря не мае нѣякого політичного характеру, що се лишь актъ вѣчливости внука супротивъ бабки. Тымчасомъ вчера выкликала сензацію певна вѣсть, що зъ цѣсаремъ поѣде до Англіи такожь державный секретарь Більовъ. Се рѣшучо змѣняе характеръ подорожи. Чи теперь Нѣмеччина привитае сесю подорожь, такъ симпатично, якъ воюючи сторонництва и правительство Англіи, о тѣмъ мусимо сумнѣвати ся. Въ Англіи привязують до сеи подорожи нѣмецкого цѣсаря дуже великѣ надѣѣ. Она що найменше обезсилить дипломатичну акцію деякихъ симпатизуючихъ зъ Бурами державъ, змѣряючу до полагодженя спору зъ Трансвалемъ въ мировѣй дорозѣ. Ще бѣльше розходить ся Англіи о се, абы запевнити ся, що нѣяка держава не схоче вѣйны зъ Трансвалемъ выкористати противъ Англіи. О тѣй справѣ консервативный правительственный органъ Standard пише: „Се цѣлкомъ ясна рѣчь, що единокимъ способомъ знищити плляны Буровъ и осягнути скорый результатъ, е выслати трету армію до португальскои пристани въ Делягоа. Се одно знѣвечить пляны Буровъ и въ кѣлькохъ мѣсяцяхъ зломить трансвальске правительство. Була бы се дуже розумна рѣчь, коли бы присутность цѣсаря Вільгельма выкористано такъ, що за дозволъ окупаціи згаданои пристани Нѣмеччина одержала бы другій заливъ на берегахъ португальскои Африки". Въ Англіи надѣють ся, що нѣмецкій цѣсарь въ власнѣмъ интересѣ постарае ся о се, щобы европейска дипльоматія не противила ся англійскѣй окупаціи пристани на пѣвнѣчный всходъ вѣдъ Трансвалю. Коли бы зъ того боку ударила на Трансваль трета англійска армія, дальша борба Буровъ зъ Англіею була бы вже дѣйстно безнадѣйна.

— —

Доси уважали Россію за найбѣльшого противника заборчои політики Англіи въ полудневѣй Африцѣ. Въ Англіи потерпають, що Россія схоче выкорыстати клопоты Англіи въ Африцѣ и коштомъ Англіи збольшить свѣй вплывъ и свои территорія въ Азіи. Зъ огляду на се, що Англія мусить майже всѣ свои военнѣ силы перекинути до Африки, Россія могла бы свои пляны выконати дуже легко. Абы вѣдвернути вѣдъ себе грозяче небезпеченьство зъ стороны Россіи, Англія старае ся заняти Россію въ иншѣй сторонѣ, и довести до конфлікту мѣжь Россією и Японом. Таймсъ доносить, що Японъ веде въ Хінах дуже живу акцію противъ Россіи та що на пѣвночи Хінъ прийшло вже до сильныхъ конфліктовъ мѣжь Росіянами и Японцями. Такожь въ Кореѣ сильно збольшивъ ся японьскій вплывъ, противъ чого Россія мусить теперь выступити въ власнѣмъ интересѣ. Англійскій дневники доносять, що Англія вже навѣть приготовляе ся на можливѣй евентуальности Россійско-японьского конфлікту. Одинъ дневникъ пише, що до дальшои мобілізаціи военныхъ силъ не спонукуе Англію трансвальска вѣйна, але грозяча вѣйна Россіи зъ Японом. Англійскій депешѣ зъ Шангаю представляють справу такъ, якъ бы вѣйна мала вже завтра зачати ся.

— —

Въ суботу вѣдбуло ся въ Парижи засѣдане державного трибуналу, на котрѣмъ генеральный прокураторъ выступивъ противъ жадания оборони, абы трибуналъ узнавъ свою некомпетенцію. По прокураторѣ забравъ голосъ обжалованый Деруледъ и заявивъ, що вѣнъ нѣколи не агітувавъ противъ республики, але противъ парляментарнои республики. Генеральный прокураторъ старавъ ся передъ сенаторама розбудити сумнѣвы що-до республиканізму. Деруледъ скѣнчивъ зъ патосомъ, вказуючи на обжалованыхъ роялістовъ: Сли я противникъ республики, то я въ спѣлцѣ зъ тыми панами, сли-жь я за республикою, то я ихъ противникъ. Отже мои паны сенаторы, я прихильникъ республики. Коли на галеріи вѣдозвали ся оплески, президентъ перервавъ засѣдане и казавъ галерію опорожнити. По перервѣ одинъ зъ адвокатовъ проголосивъ за некомпетенцію сенату. Президентъ зарядивъ засѣдане, на котрѣмъ сенатъ узнавъ свою компетенцію 157 голосами противъ 91.

На заряджене слѣдчого судьѣ переведено ревізію въ редакціяхъ органовъ выдаваных Асумпціоністами, такъ въ Парижи, якъ и въ пятьдесяти провінціональныхъ мѣстахъ. Правительство мусѣло енергічно выступити противъ тыхъ патровъ, бо розвинена ними сильна пропаганда противъ республики, вже переступала границѣ зачеркненѣ законом. Провінціональнѣ префекты доносять, що вплывъ тыхъ клерикальныхъ організацій, що обняли цѣлу Францію, въ послѣдныхъ часахъ зачавъ бути небезпечнѣй для республиканьскихъ порядковъ. Окрѣмъ великого числа дневниковъ, Асумпціоністы мають тайне товариство що збирае противъ вызначеныхъ республиканцевъ найровнѣйшѣ акты, абы ихъ вѣдтакъ дискредитувати. Слѣдчій судья сконфіскувавъ Ассумпціоністамъ 800.000 франковъ въ банкнотахъ и одинъ міліонъ въ золотѣ. Яке було призначене сего тайного фонда, доси не знають. Коли вѣдбувала ся ревізія въ монастирѣ Асумпціоністокъ, одинъ дневникарь выправивъ таку бучу, що его арештовано за грозьбы противъ поліційныхъ органовъ.

— —

Зъ Африки доносять, що въ послѣдныхъ дняхъ Буры сильнѣйше рушили ся на полудни и въ кѣлькохъ мѣсяцяхъ перейшли полудневу границю Оранія. Здаеть ся, що они не гадають выступати тутъ зачѣпно, а цѣла ихъ акція змѣряе до того, абы опѣзнити, сли вже цѣлкомъ унеможливити инвазію англійскихъ вѣйскъ до Оранія зъ полудня. Дуже добру оборонну границю дае Орянцямъ широка рѣка Оранія. Ораньскѣ Буры опанували вже майже всѣ мосты на тѣй рѣцѣ и кѣлька зъ нихъ высадили въ воздухъ. Будова одного зъ тыхъ мостовъ [1690 стѣпъ довгого] коштувала 76.593 фунтовъ штерлінговъ въ капляндскѣй кольонія. Цѣлею тыхъ походовъ перетягнути капляндскихъ Буровъ на свѣй бѣкъ. Мафкінгъ и Чемберлі ще держать ся, але нема надѣѣ, абы выдержати такъ довго, доки не прийде помѣчь. Ґенералъ Буллеръ выславъ бувъ до Чемберлі два швадроны кѣнноты, пѣвтора компаніи кѣнныхъ стрѣльцевъ и одну батерію зъ полковникомъ, по дорозѣ не ожидано ударивъ на него вѣддѣлъ Буровъ зъ одною арматою. Докладнѣйшои вѣсти про сесю стрѣчу англійскѣй телеґрамы не подають. Знаемо лише се, що англійскій полковникъ убитый, а три офіцыры ранены. Вѣддѣлъ вѣйска, що стерѣгъ резервоары на полудне вѣдъ Чемберлі, пропавъ. Здаеть ся, що забрали его Буры. Дня 7-ого с. м. зачало ся загальне бомбардоване мѣста Чемберлі. Буры мають тяжкѣй арматы. Загальный атакъ на Мафкінгъ вѣдперто, при чѣмъ Буры мали стратити 50 людей. Оборонцѣ мѣста мали меншѣ страты. Доносять, що головный англійскій командантъ ґенералъ Буллеръ намѣряе пѣслати на помѣчь ґенералови Уайтови въ Ледісметѣ, двѣ бриґады. Фаховѣ твердять, що помѣчь може прийти на мѣсце найскорше дня 28 с. м. Уайтъ мусѣвъ бы отже вѣдъ дня вымаршу, выдержати ще 17 днѣвъ. Тымчасомъ и силы Жубера зъ кождымъ днемъ збольшають ся надходять що разъ новѣ вѣддѣлы и що разъ бѣльше арматъ. Уайтъ выстрѣлявъ вже майже всю свою амуніцію. Вчерашнѣ телеґрамы зъ Есткуртъ доносять, що вѣдъ Ледісметъ чути сильный гукъ арматъ. Хвилями гукъ бувъ сильнѣйшій и частѣйшій якъ доси. Здогадують ся, що се такъ гремуть тяжкѣ арматы зъ англійского корабля.

НОВИНКИ.

— **Повѣтове Товариство політичне „Селяньска Рада" у Львовѣ** скликуе отсимъ зборане членовъ товариства, що вѣдбуде ся въ пятницю (по св. Михайлѣ) дня 24. надолиста 1899 о годинѣ 12 въ полудне въ комнатѣ Товариства „Зоря" у Львовѣ [при ул. Краковскѣй ч. 17. на долинѣ] зъ тымъ порядкомъ нарадъ: 1) Предложене справы касъ позичковыхъ систему Райфайзена вѣдъ протекторатомъ выдѣлу краевого; 2) Полѣснене теперѣшнои ситуаціи політичнои; 3) Внесена членовъ. Всѣхъ Вп. членовъ товариства, якъ такожь тыхъ, що хотѣли бы приступити въ члены „Селяньскои Рады" запрошуемо до численнои участи. [Вкладка членьска рѣчно 50 кр. (1 корону).] — За Повѣтове товариство політичне „Селяньска Рада", у Львовѣ 10 надолиста 1899 р. — *О. Гр. Горнякъ, д-ръ Кость Левицкій.*

— **На Бурсу им. св. О. Николая въ Перемышли** зложили: Преосвящ. Епископъ перемыскій К. Чеховичъ 100 зр. и Свѣтлый Выдѣлъ рады повѣтовои въ Калуши 50 зр. За сѣ щедрѣ жертвы, зложенѣ на жертвенникъ народнѣмъ, складае прилюдну подяку — *Выдѣлъ Бурсы.*

— **Выборъ директора товариства музичного у Львовѣ** далъ причину до поединку, котрый вѣдбувъ ся вчера на шпады мѣжь д-ромъ З. и проф. Н. Послѣдный зъ нихъ достався легку рану въ ухо.

— **Выдѣлъ Руской Бесѣды въ Тернополи** пригадуе, що послѣдный *вечорокъ зъ танцями* передъ Пилипівкою вѣдбуде ся вже сего четверга т. е. 16. листопада. Забава при вѣйсковѣй музицѣ заповѣдае ся гарно. Окремыхъ запрошень не высилае ся.

— **З Наукового Товариства им. Шевченка.** Дня 15 н. ст. въ середу вѣдбуде ся засѣдане исторично-фільософичнои и фільольоґічнои секціи о 6½ годинѣ вечеромъ зъ отсимъ порядкомъ: 1. Б. Сибѣрскій звычаѣ. Зреферуе В. Гнатюкъ. 2. М. Зубрицкій: Народный Календарь Бойковъ. Зреферуе д-ръ И. Франко. 3. В. Гнатюкъ: Словацкій опришокъ Яношікъ въ народнѣй поезіи. 4. И. Верхратскій: Про говоръ Долівскій.

— **Вѣдъ посла о. Танячкевича** достали-сьмо таке письмо: „Прошу Вп. Отцѣвъ, котрымъ задля спѣзненого предложеня фасіи, не признано, отже и не выплачено припадаючои имъ вѣдъ 1-ого жовтня 1898 р. надвышки конґруы, о подане менѣ безъ проволоки сихъ конкретныхъ случаевъ. — *Танячкевичъ.* [Адреса: Парляментъ.]

— **Передпослѣдний передконцертовѣ вправы „Львовского Бояна"** вѣдбудуть ся завтра, вѣторокъ, о год. 7½ вечеромъ. Хто въ тыхъ вправахъ участи не возьме, не може въ концертѣ, якій въ слѣдуючу пятницю вѣдбуде ся, выступати. Зъ огляду на самъ концертъ, якъ такожь на повысшу постанову регуляміну прошу всѣхъ Вп. Членовъ, щобы точно и въ комплетѣ зѣбрали ся. — *В. Ш.*

— **По рутеньски.** Мимо того, що въ Станиславовѣ е руска взѣрцева школа вправъ посылають свои дѣти до польскои школы вправъ, або иншихъ польскихъ народныхъ школъ слѣдуючѣ Русины: О. Баришъ зъ Угринова, о. Комариньскій зъ Лисця, о. деканъ Косевичъ, прокураторъ Криницкій, зять найтвердшого зъ твердыхъ о. крилошанина Литвиновича, пп. Гаврилювъ и Стахевичъ. Коментарѣвъ здаесь, до того не треба. — *X. Y. Z.*

— **Розправа Брайтеръ — Вахнянинъ зновъ вѣдложена!** Нинѣ мала вѣдбути ся остаточно передъ судомъ приязныхъ у Львовѣ знана розправа п. Вахнянина противъ п. Брайтера редактора „Monitor-a" [о обиду чести и клевету]. Побѣчь п. Брайтера обжалованый е ще п. Луцикъ редакторъ „Галичанина" за передрукъ инкримінованои статьѣ. На нинѣшну розправу явивъ ся только спѣвобжалованый п. Луцикъ, а п. Брайтеръ надѣславъ лѣкарске посвѣдчене пѣдписане д-рамъ Розеромъ и Кробицкимъ, що за-для недуги не може явитись на розправѣ. До розправы явивъ ся такожь п. Вахнянинъ зъ своимъ сборонцею д-ромъ Володис. Соловѣемъ; п. Луцика боронить д-ръ Райтеръ а Брайтера д-ръ Лілієнъ, вызначеный на оборонця зъ уряду. О 10-ѣй годинѣ рано трибуналъ по довшѣй нарадѣ вѣдрочивъ розправу до 12 годины въ полудне. За той часъ выслано урядову комісію зъ двохъ судовыхъ лѣкарѣвъ и одного судьѣ для сконстатованя, чи п. Брайтеръ е дѣйстно хорый? Комісія ствердила недугу обжалованого а трибуналъ по довшѣй нарадѣ о 1½ годинѣ въ полудне оголосивъ вѣдрочене розправы на часъ необмеженый, взглядно до слѣдуючои каденціи судьевъ приязныхъ.

П. Брайтера обжалували ще крѣмъ п. Вахнянина адвокаты: д-ръ Роницкій и д-ръ Тад. Соловѣй и п. Черняковскій. Д-рови Роницкому закинувъ п. Брайтеръ нечестну интервенцію въ справѣ родины ґр. Лончиньскихъ и що д-ръ Р. присвоивъ собѣ грошѣ, призначенѣ на кѣнну бандерію въ часѣ принятя цѣсаря 1880 р. Закиды п. Брайтера дѣткнули и п. Черняковского, о котрѣмъ выразивъ ся вѣнъ въ „Monitor-ѣ", що давъ ся перекупити яко невыгѣдный свѣдокъ въ справѣ родины ґр. Лончиньскихъ. Д-рови Соловѣеви закинувъ п. Брайтеръ, що при ліквідиціи „влосцяньского" банку допустивъ ся рѣзныхъ сироневѣрезь. — За все се мавъ вѣдповѣдати п. Брайтеръ на нинѣшнѣй розправѣ, котру однакъ вѣдрочено. Розправа выкликувала загальну цѣкавѣсть и жадна сензація львѣвска публика явила ся нинѣ численно, але п. Брайтеръ урядивъ своею недугою зновъ немилый завѣдъ цѣкавымъ...

— **Хризантемы.** Въ сали „Народного Дому" отворено въ суботу дводневну выставу хризантемовъ, цвѣтовъ знаныхъ у насъ вѣдъ звѣсутою назвою „кризантины". Е се послѣдній цвѣтъ, якими обдаровуе насъ жовта осѣнь. Хризантемы годують у насъ вѣдъ давна, а навѣть нашѣ селяне любують ся въ тѣмъ „пѣзнѣмъ зѣлю" и часто его можна подзѣбати на вѣкнахъ сельскихъ хатъ. Вѣдъ недавна почали у насъ огородники плекати хризантемы, наслѣдуючи заграничныхъ огородниковъ. Хризантемовъ уживано у насъ звычайно до окрашуваня въ осѣнѣй порѣ домовинъ и гробовъ помершихъ, але въ будучности здаеть ся обѣймуть они иншу ролю: не цвѣтовъ суму и жалобы, але будуть цвѣтами веселости и забавы. Наступить се теперь, коли удало ся выплекати благородзѣйшѣ роды хризантемовъ. — Франція зробила вже сей зворотъ. Найгарнѣйшѣ роды хризантемовъ плекають Японцѣ, сѣ найзнаменитшѣ „огородники свѣта" и у нихъ хризантемы не е ознакою жалобы, не садять они ихъ на могилахъ, але подѣбно якъ у насъ рожѣ, такъ тамъ хризантемы знаменують радѣсть и веселѣсть, е цвѣтами живучихъ а не помершихъ. Японцѣ вважають противно рожу за цвѣтъ терпѣня и може навѣть мають слушнѣсть.. Чи повинно ся вважати хризантемы за цвѣтъ суму и жалобы, коли они цвитуть въ тѣмъ часѣ, якъ вся природа попадае въ мертвецкій сонъ? Зъ деревъ опадають пожовклѣ листки, трава вѣдъ моровѣвъ мерзне и всихае, всѣ пѣльнѣ цвѣты тратять свою зелень и красу, а навѣть жовта стерня чорнѣе, тогдѣ наступае сезонъ на хризантемы. Листе ихъ и бадиля зеленѣють, розростаються а пуплашки рѣзнобарвныхъ цвѣтовъ [бѣлѣ, рожевѣ, жовтѣ и т. п.] показують свои головки и нагадують намъ весняный поворотъ красы природы.

Хризантемы [Chrysanthemum L.] належать до родинъ рослинъ зложеныхъ. Одни зъ нихъ е однорѣчными, а инши тревалыми цвѣтами, а находить ся ихъ звыжь 100 вѣдмѣнъ. Ростуть они въ Европѣ, пѣвнѣчнѣй Америцѣ, Африцѣ и Азіи, а найгарнѣйшѣ въ Хінахъ и Японѣ. Огородники вмѣють надавати имъ рѣзни барвы и виды. Е хризантемы великѣ и карловатѣ, кулистѣ, зъ повнымъ цвѣтомъ и пустѣ. Особливо Хінцѣ и Японцѣ суть въ плеканю хризантемовъ спеціялисты. Въ Японѣ оснувавъ Мікадо въ р. 1876 27 грудня ордеръ „хризантемовъ", а се свѣдчить о залюбленю Японцевъ въ тѣй рослинѣ. Хризантемы плекають въ Европѣ вѣдъ XVII. вѣку, а ублагороднювати почала ихъ перша Голяндія. Найгарнѣйшѣ роды перевезено до насъ новѣйше зъ Хінъ и Япону. Плекане хризантемовъ ввѣйшло вже и у насъ въ моду, а навѣть повстала богата література о плеканю сихъ „послѣдныхъ цвѣтовъ".

— **Нова церковь** зъ твердого матеріялу мае ся будувати въ Вертелцѣ декан. залозецкого. Село числить всего 600 душъ руского обряду а мають они лише 500 морговъ поля; отже нарѣдъ се убогій. Стара деревяна церковь ще зъ р. 1724 грозить завалененъ. Въ користь новои церкви выдавъ мѣсцевый парохъ о. Як. Зробокъ цѣкаву брошурку пѣдъ заг. „Малый приходъ" одобрену начальствомъ духовнымъ и розсылае ся зъ прошенемъ о жертвы, котрѣ належить посылати пѣдъ адресою: „Урядъ парохіальный въ Вертелцѣ, п. Залбацѣ".

— **Увязненє офіцира.** Велику сензацію выкликало у Вѣдни арештоване офіцира, що поповнивъ снетематично крадежѣ у ювілерѣвъ. Е се Максиміліанъ Магаліцкій, офіцеръ тирольскихъ кѣнныхъ стрѣльцевъ краевои обороны, що мае родичевъ у Вѣдни. Вѣдъ довшого часу тамошнѣ ювілеры доносили до поліціи про крадежѣ въ ихъ склепахъ, а всѣ подавали згѣдно, що приходивъ до нихъ якійсь офіцыръ тирольскихъ стрѣльцевъ, обзиравъ золотѣ рѣчи якъ перстенѣ, годинники и п., потѣмъ вѣдходивъ, кажучи, що нема нѣчого вѣдповѣдного. Коли вѣдѣйшовъ, бракувало все щось изъ золота, або замѣсть щирозолотыхъ выроббовъ показали ся позолочуваны рѣчи. Въ сихъ дняхъ увязнила поліція Магаліцкого, що выправивъ ся въ слѣдствѣ всього. Телефонічно вѣзваны ювілеры пѣзнали всѣ згаданого офіцира въ Магаліцкѣмъ Переведено въ его хатѣ ревізію и найдено при нѣмъ бѣльшу грошеву суму, кѣльканацять перстенѣвъ и фляшки перфумъ.

— **Взѣрцевый садъ.** Въ повѣтѣ Теребовля есть село Долге, що лежить о 500 метровъ вѣдъ мѣсточка Янѣвъ, а вѣддѣлене вѣдъ него рѣкою Серетомъ. Въ лѣтѣ то рѣка ся для людей и пожиточна и приемна, але якъ прийде осѣнь зимна або весняны розтопы, тогдѣ — бувай здоровъ! Роби собѣ чоловѣче що хочешь та и йди куды хочешь! Просто въ воду, бо нѣгде анѣ моста, анѣ мѣстка, та навѣть и мѣзернои кладочки нема на рѣцѣ. Въ лѣтѣ, якъ чоловѣкъ перейде рѣчку въ бродъ, то и справдѣ лекше стане на ноги, але прошу пр. отъ хоть бы теперь перейти черезъ рѣку. Вода така студена, що ажь кости ломить въ ногахъ. А йти до мѣста чи зъ мѣста конче потреба людямъ и то що день выпаде кому якась орудка. Всѣ тѣ люде переходять все и теперь рѣку Серетъ босыми ногами. — Тота подорожь приспорила вже громадѣ Долге не троха калѣкъ, що хорують на ноги за-для зимнои подорожи по рѣцѣ Серетѣ. Набрали ся они „роматусу", ломить имъ ноги. Неразъ дивишь ся, ажь морозъ йде по тѣлѣ. Йде двѣ-три жѣнки зъ кошиками, прийдуть надъ воду, постоять трохи та и въ воду... Ну, нема що и казати, якъ имъ по такѣй купели здорово на ноги. А все то дѣесь вже вѣдъ лѣтъ и докиль буде, — не знати! Щось тамъ панове зъ рады повѣтовои обѣцюють, що въ 1900 роцѣ буде ся будувати мѣстъ на Серетѣ, що злучить громады Долге и Деренѣвку зъ Яновомъ. Но, щобы не скѣнчило ся лише на обѣцянцѣ!

— **Затвержене выбору президента м. Львова.** Предложене намѣстника ґр. Пінінського въ справѣ затвержденя выбору д-ра Малаховского на президента мѣста Львова, выслане до Вѣдня ще за міністерства ґр. Туна, передане вже міністерствомъ внутрѣшныхъ справъ габінетнѣй канцелярія. Можна надѣятись, що невдовзѣ отже наступить цѣсарске затвержене выбору д-ра Малаховского.

— **Цѣкавѣ явища** заповѣдають астрономы на ночѣ зъ **14** на 15 и зъ 15 на 16 с. м.: спаданє численныхъ звѣздъ. Значнѣйше число спаде правдоподѣбно допервa въ ночи зъ 15 на 16 с. м. Явище то розпѣчне ся о пѣвночи, а найбѣльше звѣздъ мае спадати 15 с. м. о год. 5 рано а 16 с. м. около 6 год. рано.

— **Епільогъ любовнои трагедіи въ Краковѣ** о чѣмъ мы писали, закѣнчивъ ся въ той способъ, що судьѣ приязжій на пытане, чи Адамовичъ виненъ убійства, 11 голосами запереченли его вину [застрѣленя нареченои]. Темного калѣку забравъ отець до дому.

— **Жовнѣръ убійникомъ.** Въ Кутнѣй горѣ [въ Чехіи], въ кошарахъ 21 полку пѣхоты, жовнѣръ Колянъ застрѣливъ свого товарища Недведа. Коли-жь третій жовнѣръ Крупічка, що ставъ въ тѣй кѣмнатѣ, пробудивъ ся на гукъ выстрѣлу, убійникъ стрѣливъ и до него и раниъ его смертельно. Причиною злочину була ненависть мѣжь Колянома а Недведемъ.

— **„Галилейске диво".** Въ пятницю вѣдбуло ся торжественне посвячене нового будынку дирекціи скарбовои въ Новѣмъ Санчи въ присутности віцепрезидента зѣ Львова Коритовского, кѣлькохъ радникѣвъ скарбовыхъ и кѣлькохъ старостовъ сусѣдныхъ повѣтовъ. По посвяченю вѣдбувъ ся обѣдъ. Все отже въ порядку. Вечеромъ забава въ тамошнѣмъ касинѣ, також ще нѣчо, але вѣдтакъ илюміпація цѣлого мѣста зъ нагоды нового

будинку для стягання податків... Сего ще мабуть и въ Гополюю не практиковано.

— **Для убогои молодѣжи рускои гімназіи** въ Перемышли прислав Высокопреп. о. крил. О. Чеховичь 12 зр., зложеныхъ Вч. ОО.: О. Чеховичь 1 зр., Е. Криницкій 50 кр., С. Лонцкій 1 зр., И. Коменьскій 1 зр., І. Гойдишь 1 зр., А. Фоли ъ 50 кр. М. Фолисъ 1 зр., М. Миколаєвичь 1 зр., В. Фартухъ 1 зр., Е. Левицкій 1 зр., И. Головка 1 зр., Я. Корчиньскій 1 зр., И. Матвіясъ 1 зр., — разомъ 12 зр. - За щирѣ жертвы складає именемъ наділеної молодѣжи прилюдну подяку — *Дирекція гімназіи.*

— **Нову торговлю** мѣшаныхъ товаровъ въ покоемъ до перекусокъ отворивъ сими днями въ Долинѣ п. Антоній Морозъ. Вонъ покінчивъ практику купецку въ Народній Торговли и набувъ власного досвѣду въ справахъ купецтва въ крамници своѣй на Выгодѣ; а теперь заложивъ на бѣльшу мѣру торговлю въ Долинѣ. Оповѣщаючи о тѣмъ нашу духовну и свѣтску интеліґенцію, .якъ и нашихъ мѣщанъ и селянъ въ Долины и околицѣ припоручаємо всѣмъ свого чоловѣка пригадуємо покликъ: *„собѣ до свого и для свого!“*

— **Подяка.** Дякую сердечно всѣмъ тымъ В. П. Добродѣямъ, котрѣ за починомъ Вп. п-нѣ Тисовецкои зволили зложити на удержане монхъ дѣтей суму 10 зр. 65 кр. „Спасибогъ!“ — Коломыя дня 10. падолиста 1899. — *Е. Стечиньска* артистка руского театру.

— **Дрібні вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ вчера до Львова. — Д. 19 падолиста вѣдбуде ся въ Скорикахъ вѣнчане ч. Іос. Пащука, знаного дѣяча-селянина и дописувателя рускихъ дневниковъ въ ч. Юлію Ткачѣвною. — Дня 14 н. ст. листопада вѣдбуло ся въ Перемышли въ домашній каплици епископскій вѣнчане п. Софрона Матвѣиса проф. ґімназіи въ Тернополи зъ панною Марією Малиновскою, донькою професора ц. к. II. ґімназіи въ Перемышли.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Станиславъ Яриневичь, податковый адъюнктъ, упокоивъ ся 12. с. м. въ Бережанахъ въ 30. роцѣ житя. В. в. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Речинець до ординацій назначеный на 12 н. ст. грудня с. р. До 1 н. ст. грудня мають внести кандидаты свои подання. — Канон. институцію дѣстали оо.: Володимиръ Паппъ на Вороблячинъ, Фил. Кисѣльовскій на Грабъ, Зах. Барновскій на Святкову. — Завѣдателемъ деканата мокряньского именованый о. Кир. Рудавскій парохъ въ Бронници. — Завѣдательство дѣстали оо.: Алекс. Дуркотъ въ Гладишовѣ, Ив. Менцинъскій въ Звинячи, Ил. Маковей въ Добрій шляхотскій (зрѣчъ ся парохіи въ Солинцѣ), Алекс. Коцюба въ Городищи и Мих. Плювакъ въ Солинцѣ. — Сотрудництва дѣстали: Левъ Саламонъ въ Каменцѣ лѣсній и Ип. Хилакъ въ Старбмъ мѣстѣ.

— **Огонь.** Въ Дѣдушицяхъ малыхъ [пов. Стрый] въ недѣлю 5 с. м. въ часѣ богослуженя, коли всѣ вѣрнѣ зібранѣ були въ церкви, якійсь злочинець пѣдпаливъ оборѣгъ селянина, а що бувъ сильный вѣтеръ, що огонь скоро розширивъ ся и знищивъ 15 газдовствъ зъ всѣми засобами. Кѣльканацять родинъ зостало пѣдъ зиму безъ хаты, хлѣба и одежѣ.

Наука, штука и література.

Уілліям Шекспір: „Гамлєт“, переклав П. Куліш з вступним словом Ів. Франка. Накладом укр.-руської Видавничої Спілки. — Цѣна брош. 90 кр., опр. 1 зр. 10 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 падолиста. Намѣстникъ Чехін гр. Куденове конферував вчера зъ Кларімъ Предметомъ нарады маля бути ческій демонстрації.

Прага 13 падолиста. Вѣдставлено тутъ 9 резервістовъ, арештованыхъ въ Мельнику пѣдчасъ контрольныхъ зборѣвъ.

Ческій Бродъ 13 падолиста. Капітанъ, що проводивъ контрольными зборами, мусѣвъ передъ розяреною товпою схоронити ся до пивницѣ. Вчера до 200 особъ урядило демонстрацію пѣдъ арештомъ, де були замкненій за „zde“ резервісты. Жандармерія розбігнала демонстрантовъ баґнетами.

Парижъ 13 падолиста. Золя внѣсъ просьбу до президента трибуналу присяжныхъ въ Версалю, абы въ его процесѣ, що зачне ся дня 23 с. м. переслухано въ дорозѣ реквізація, яко свѣдковъ давныхъ вѣйсковыхъ заступниковъ въ Парижи, полковниковъ Шварцкопена и Паліцардіого.

Барцельона 13 падолиста. Маніфестації противъ правительства не уступають. Можливій грѣзній забурення. Катальоньского посла Ортебу, принимано тутъ зъ великимъ запаломъ. Коли посолъ ѣхавъ зъ зелѣзничого дворця, хтось выстрѣливъ. Въ наслѣдокъ того жандармы выстрѣлили въ воздухъ, що выкликало нечуваный переполохъ. Одну особу легко скалѣчено.

Брукселя 13 падолиста. Арештовано тутъ бувшого нѣмецкого офіцира пѣдозрѣлого о шпіґуньство въ користь Франції.

Бѣлградъ 13 падолиста. Говорять, що король Александеръ хоче помирити Міляна зъ Наталією. Перешкоду мае становити вѣдпорне становиско Наталіи, котра вже не хоче вертати до Сербіи.

Надѣслане.

Мед. унів. Д-ръ Р. БІРЕРЪ

спеціялістъ въ хоробахъ горла и дѣтей, переважно кривицѣ (RHACHITIS, англ. хороба.) Ординуе вѣдъ 2–3 и 6–7 вечеромъ. *Площа Смольки ч. 5.* 456 2–5

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведенія

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

банковый дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручення зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятѣ цѣнои пісни Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокля, барометры, термометры, баґ ареометры, діоптрономы, лупы, компасы, райсцайґи, тасмы мѣрничі, пѣнки, лібелѣ, манекетрм и т. п.

Уряджене двевників електричных.

Всякій направки полагодимуть ся якъ найскорше и найдешевше. 457

!! Купуйте !!

МОЛИТВЕННИКИ

видані товариством „Просьвіта“

Сих Молитвенників є три роди:

I. Молитвеник для руского народу

в народній мові, право всею етимольоґічною, великій і догідного формату обіймаючий 757 сторін друку, найповнійший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвеник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечірні, б) з Повечерниці малої, в) з Повечерниці великої, г) з Утрені, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) молитви в часі св. Литургії. III.) Тайни покаяня і преся. Евхаристії. IV.) Молитви для ріжного віку, стану і в ріжних потребах. V.) Молитви в часі Великого посту. VI.) Молитви на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Сьвятих. VII.) Молитви споручені з відпустами. VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Преся. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Молебни до преся. Богородиці X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени, а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і инші пісні церковні. XII.) Таблицю пасхалыну.

ЦІНА: *I. На вівчайнім папері з образками Преся. Діви Марії, Ісуса Хр. і св. о. Николая:*

1) Молитвеник брошурований . . . . 60 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками з шабатуркою . . . 90 кр.
3) оправлений ціло в шкіру з золоченями и відтисками з шабатуркою . . 1·20 кр.

II. На веліновім папері з чудово гарним образком Преся Діви Марії або Ісуса Христа:

4) брошурований . . . . . 70 кр.
5) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів . . . . . 1·60 кр

II. Хвалите Господа з небес!

Молитвеник для руского народу.

Зміст і формат молитвеника той сам, що під I) а ріжниця в тім, що виданий правописею шкільною.

ЦІНА: *I. На вівчайнім папері з образком Преся. Діви Марії:*

1) Молитвеник брошурований . . . . 60 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками з шабатуркою . . 90 кр.
3) оправлений ціло в шкіру з золоченями і відтисками з шабатуркою . . 1·20 кр.

II. На веліновім папері з чудово гарним образком Ісуса Христа:

4) брошурований . . . . . 70 кр.
5) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів . . . . . 1·60 кр.
6) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів і гарної скобки [клям.] 1·80 кр

III. Народний руский Молитвеник.

[*Найкрасший і найліпший дарунок для молодежи!*

новий наклад, виданє шесте

мовою народною, правописею шкільном, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Молитвеник сей містить в собі: Молитви щоденні; що кождому християнинови знати, вірити і заховати треба; молитви ранні і вечірні; тайну покаяня; образець сповіти совісти; молитву сокрушеного серця; молитву грішника постановляючого поправу; молитву по сповіди; молитву перед і по сьв. Причастю; молитву на всякі потреби; сьв. Літургію з поученями, які треба знати служачому до неї; моленя за Церков; пісні з богослужень церковних; тропарі, кондаки недільні і на деякі потреби; де-що з богослуженя церковного з Вечерні і Утрені; а вкінци пісні: Колядн, до преся. Трійці, до Ісуса Христа, до преся. Богородиці, до сьв. о. Николая, благальні і гимн цісарскій.

ЦІНА:

1) Молитвеник оправлений в папір з хребтом полотняним . . . . . 30 кр.
2) оправлений ціло в полотно з одвітними відтисками і в шабатуркою . . 40 кр

Сі всі молитвенники можна дістати в нашій книгарні товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10.

Замовленя виконують ся за готівку або за посліплатою (Nachnahme). Замовляючі поодинокo Молитвенники зволять прислати 20 кр. на оплату почти. 428

Quäker Oats

Всюды можна дѣстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписами варення).

До кормленя дѣтей:

При недостаточній або кепскій поживѣ стають дѣти нервовій, сварливій и не свои. Пѣдчасъ скорого зросту потребують дѣти розмаитои а доброи поживы.

За богато мяса або за богато солодощѣвъ шкодить. Зъ опыханого американьского вѣвса (Quäker Oats) стають дѣти здоровій и сильній, а зъ сего приходить вже опѣсля добра вдача сама зъ себе. Всѣмъ матерямъ можна порадити, щобы варили сю знамениту страву. 431 1.

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнітокъ (скалѣченя выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ**, кожѣвникъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львѣвъ Коперника ч. 5. 839 14–45

Станція для 1 або 2 учениковъ низшихъ клясъ евентуально дѣвчатъ зъ доброго дому у интеліґентной родины. Опѣка вѣдъ кождымъ взглядомъ забезпечена. — Ближша вѣдомѣсть въ торговли паперу п. *Івана Дуткевича*, Краковска ч. 2. 439 3–3

Глядаю лекцій на село. Я кінчила шестикласову школу народну. Можу вчити мови руської, польської, німецької і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Ґімназіяльна ч 6. 434 2–5

Інтеліґентне бездітне супружество прийме на цілѣ удержане за 18 зр. місячно панночку, котра може користати рівночасно з науки на фортепіяні. Ласкаві зголошення „Охорона“ poste restante Львів 433 2–3

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвци польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonjour“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 100–?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

УЧИТЕЛЬ

орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Медаль золотый | МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ | Медаль срѣбный

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

поручае по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свій богато заосмотреный маґазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкѣры а вразъ и матеріи на покрытя футеръ у великѣмъ выборѣ. — Цѣнники на жадане franco. 402 5 6

Розкладъ їзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходять о	особ. вѣдходять о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Брухович вѣдъ ⅞ до ¹⁰/₉.		6·15	„ Пѣдволочиськ зъ гол. дворця
	7·10	„ Замновоы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочиськ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ¹/₇ до ¹¹/₉
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочиськ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергожету
	11·55	„ Ицканъ, Черног. Станислав.		9·53	„ Пѣдволочиськ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ¹/₇ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Пѣдволочиськ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочиськ на Пѣдзамче		2·15	„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабовки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ¹/₉ до ³⁰/₉
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ ¹/₉ до ³⁰/₉.
				3·20	„ Зимной воды ⅞ „ ¹⁰/₉.
				3·25	„ Бруховичъ „ ⅞ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочиськ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁰/₉
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	„ „ а Орлова вѣдъ ¹⁵/₈ до ¹⁵/₉
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ³¹/₉. и вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня а вѣдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ³⁰/₉. и ¹⁶/₉ до ¹⁰/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы руской
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉ що день		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
	9·21	„ Янова вѣдъ ¹/₉ до ¹⁵/₉.		7·47	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ ¹/₉ „ ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		9·11	„ „ ¹/₉ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	10·08	„ Пѣдволочиськ, Бро... Коничинецъ		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на го... дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пѣдволочиськ, Бродовъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 246. Львовъ, Второкъ 2/14 Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ по дни (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; P. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитость за инсераты рѣшаетъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		на границяхъ:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатани вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє числo коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣлчки инсератовой або ей мѣсцо в розділѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доношеня приватнй числить ся по 5 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Въ правѣ торгівъ о квоту доносять зъ Будапешту, що оба президенты міністрівъ вже порозумѣли ся въ тій справѣ, котрои ключемъ була бы пропорція 34·8 : 65·2. Однакъ въ опозиційныхъ кругахъ запевняють, що переговоры мѣжь обома квотовыми депутаціями не скінчать ся зъ позитивнымъ успѣхомъ, и що знов наступить рѣшенє коруны. Посолъ Геза Польоні заявивъ, що коли бы установлено квоту въ пропорціи 35 : 65, на Угорщинѣ могла бы выбухнути революція. Оба комітети рѣзнили ся вчера лише о 2%. Комітетъ австрійскои депутаціи годить ся вже на ключь 35 : 65, а угорскій комітетъ предкладае ключь 33 : 67. Вчера зібрала ся на нараду австрійска квотова депутація. Предметомъ нарадъ було письмо угорскои депутаціи въ справѣ дальшого веденя переговорівъ. Въ довшій дискусіи надъ симъ предметомъ брали участь також тр. Клярі и д-ръ Князьолуцкій. Якъ въ парляментарныхъ кругахъ говорять, въ тій дискусіи ствердженo, що австрійска депутація въ справѣ вже давнѣйше предложенои ѣй редукціи угорскои квоты зъ 35 на 33%. вѣдповѣла вѣдмовно. Мимо того ухвалено, абы австрійскій пѣдкомітетъ поѣхавъ до Будапешту въ цѣли дальшихъ переговорівъ. Австрійска депутація урядила вѣдтакъ членамъ угорскои депутаціи величаве снѣданє, на котрѣмъ при шампанѣ дальше обговорюванo справу квоты. Але на тѣмъ снѣданю не прийшло до нѣякого компромісу. Угорскій депутаты рѣшучо не хочуть принятн за пѣдставу переговорівъ цифры 35, и обстаютъ при тѣмъ абы переговоры вели ся на пѣдставѣ 33—35. Навѣть посереднього внесеня Яворского, абы вести переговоры на пѣдставѣ 34—35 Угры абсолютно не хотѣли принятн. Зъ проекту Яворского выходить, що квота зійде остаточно нижше 35, але якъ запевняють въ політичныхъ кругахъ, абсолютно не нижше 34·5, на що здаеть ся, згодить ся також Угорщина.

На днѣ скликано нове засѣданє комісіи для контролѣ державныхъ довгівъ, на котрѣмъ вѣдбудe ся дискусія надъ письмомъ правительства зъ просьбою о реасумцію попереднои ухвалы комісіи въ справѣ квоты призначенои на остаточне переведенє валюты. Говорять, що реасумція безъ сумнѣву наступить, бо одинъ зъ членівъ комісіи, котрый бувъ неприсутный на попереднѣмъ засѣданю, є противникомъ запавшои ухвалы. Також тій члены, що на на попереднѣмъ засѣданю голосували противъ предложенія правительства, не суть противниками реасумціи.

Розруxи въ Чехіи не устають. Въ Новѣмъ дунѣ недалеко Праги вѣдбули ся онодгы великій демонстрацій противъ внесеня языковыхъ розпоряджень. Окрѣмъ того уряджено Zde-демонстрацію. Товпа народу станула пѣдъ хатою командата 75-ого полку, полковника Газа и урядила котячу музыку. Товпа выбивши кѣлька шибъ въ жидівскихъ домахъ, спокійно розійшла ся. Въ деякихъ мѣсцевостяхъ демонстранты не лишь выбивають шибы въ жидівскихъ домахъ, але и мстять ся на почтовыхъ скринкахъ. Въ ческихъ Скалицяхъ демонстрантівъ розігнали жандармы. Кѣлька осібъ арештовано. Коли товпа не розходила ся, але противно, що разъ бѣльше росла, прикликано вѣйско, и такъ доперва повело ся розігнати демонстрантівъ. Для жандармівъ, якихъ стягають до Чехіи зъ усѣхъ сторінъ Австріи, въ деякихъ мѣсцевостяхъ неможь знайти помѣщеня, бо громадскій уряды не хочуть анѣ вѣдступити для нихъ своихъ убікацій, анѣ заняти ся вынайденямъ квартиры. До Пільзна приѣхало десять жандармівъ въ західнои Галичины, для котрыхъ не стало мѣсця въ жандармскій касарни. Громада не хотѣла дати имъ квартиры, отже умѣщено ихъ въ заѣзднѣмъ домѣ. Мѣска рада ухвалила внести рекурсъ противъ кватерунковыхъ коштівъ. Бурмістра въ Колінѣ, політична власть засудила на грошеву кару за се, що жандармамъ присланымъ зъ иншихъ мѣстъ не хотівъ дати квартиры. Зъ тои самои причины наложено 20 зр. кары на бурмістра громады Подѣбрадъ. Студенты ческого університету хотѣли урадити демонстрацію въ сали выкладівъ професора Масарика, за конфісковану властями брошуру, обговорюючу потребу ревізіи процесу въ Польнѣ. Коли Масарикъ не явивъ ся въ сали выкладівъ, студенты урядили демонстрацію пѣдъ его мешканемъ. Остаточно поліція розігнала демонстрантівъ.

Россія здаеть ся серіозно думае выкористати зъ африканьскихъ клопотівъ Англіи, котрій зменшили ей вѣдпорность и мілітарну силу въ иншихъ частяхъ свѣта Въ Берлинѣ вже вѣдъ кѣлькохъ днівъ кружила вѣсть, що россійскій вѣйска заняли Герат въ Афганістанѣ. Теперь, на пѣдставѣ автентичныхъ информацій ствердженo, що Россія Герату ще не заняла, але що на се заносить ся. Именно россійскій вѣйска посуваютъ ся вже въ сторону границь Афганістану. Въ вѣйсковыхъ кругахъ Россіи панує воєнне успособленє. Россія хоче выкористати тяжке положенє Англіи, а за цѣль взяла собѣ Герат. Занятє Герату було бы страшнымъ ударомъ для становиска Англіи въ Индіяхъ и въ такѣмъ случаю певно призадумала бы ся надъ тымъ, чи не лѣпше було бы выцофати ся зъ трансвальскои авантуры, а цѣлу свою увагу и силу звернути на Азію, абы спинити заборчій походъ Россіи. На всякій случай Англія не могла бы вести вѣйны на двохъ точкахъ: въ Африцѣ и Азіи. До Лондона донесено зъ Москвы, що дивізія гренадіерівъ одержала наказъ, абы була готова до вымаршу. Пѣсля поголоску, мае она бути выслана на перску и афганістаньску границю. Зъ тои причины въ Лондонѣ запанувавъ великій непокій.

— —

Успѣхи Англійцівъ пѣдъ Ледісмітъ, котрій полягали въ тѣмъ, що въ кѣлькохъ битвахъ по сторонѣ Буровъ були страшній страты, а англійскій вѣддѣлы все вертали яко тріюмфаторы до мѣста, представляють ся пѣсля донесень агенціи Гаваса и пізнѣйшого кореспонденційного бюра троха инакше, якъ пѣсля донесень симпатизуючого зъ Англійцями бюра Райтера. Нова побѣда Англійцівъ, була новымъ ихъ погромомъ. Генералъ Уайтъ хотівъ пробити ся черезъ перстень Буровъ, абы злучити ся зъ вѣйскомъ, яке выслано ему на помочь зъ Пітермаріцбурга. Генералъ Жуберъ позволивъ Англійцямъ пересунути ся черезъ Ладисмиту и доперва тогды вбивъ клинъ свои вѣйска въ корпусъ Уайта. Въ той способъ роздѣлено цѣлый корпусъ на двѣ части. Одну часть выбито до ноги, а другу принулювано вернути до Ледісметъ Самъ Уайтъ мае бути раненый. Въ тій битвѣ знищено цѣлый полкъ англійскои кѣнноты, Уайтъ мавъ вже выстрѣляти всю свою амуніцію и не може навѣть думати о серіозній довшій оборонѣ. Скрѣплена артилерія Буровъ такъ близько пѣдсунула ся пѣдъ мѣсто, що Уайтъ бувъ змушеный выслати противъ нихъ цѣлый полкъ. Зъ того полку выбито 300 коней, а 600 людей по части положено, а по части выстрѣляно. Положенє въ Ледісметъ мае бути такъ тяжке, що Уайтъ выславъ до Булера одного генерала о узысканє дозволу на капітуляцію. Одна колюмна Буровъ пѣдъ командою генерала Маера, помашируала вже на Пітермаріцбургъ. Вѣддѣлъ Буровъ въ силѣ 4-тысячівъ людей и зъ 3 арматами иде на Кенстовнъ, де сконцентровано капляндску армію. Всѣ стратегічній мосты въ пізнѣйшомъ Капляндѣ впали вже въ руки Буровъ. Въ Дурбанѣ высадили зъ военныхъ кораблівъ вѣддѣлъ моряківъ зъ 20 арматами.

Те, що стало ся на вечірнѣмъ засѣданю д. 9 с. м. пѣдчасъ розправъ надъ внесенемъ о помочи для навѣщеныхъ елементарными нещастями, можливе є лише въ розбитомъ органіямъ. Щобы высказати жадання краю, выправило польске коло кс. Пастора зъ бесѣдова. Якъ вѣнъ сповнивъ свою задачу, не хочу о тѣмъ розписувати ся. Въ слухачахъ мѣняли ся чувства болю, злости, встыду, милосердя и пустого смѣху.

Передовсѣмъ дивне вже те, що членъ польского кола бувъ генеральнымъ бесѣдникомъ противъ внесеня запомогового комісіи, — противъ того самого внесеня, за котрымъ бесѣдники разомъ зъ нашими вѣдпоручниками кола голосувавъ въ комісіи Отже коло противъ запомоги для населеня навѣщеного елементарными нещастями! Що за доля! Що за праця для добра краю! Фактъ той треба собѣ записати глубоко въ памяти. По тѣмъ выпадку коло стратило право выступати именемъ бѣдного народу; оно стратило право поважно задивляти ся на свою роботу.

Але якъ тога бесѣда выпала при тѣмъ зъ огляду на ей змѣсть, на способъ выголошеня и черезъ прикрость генерального бесѣдника зъ п. кс. Стояловскимъ. Коли кс. Пастеръ зачавъ говорити, смѣяли ся самій члены кола и рукавами закрывали собѣ очи. Чехи дусили ся зо смѣху. Одинъ зъ членівъ кола по кѣлькохъ реченяхъ бесѣдника сказавъ до прислухуючого ся міністра Кербера: „А то выбравъ ся!“ Вже менше о те, що кс. Пастеръ читавъ бесѣду свою; менше о те, що не могъ ей вѣдчитати; менше о акцентъ: але що за змѣстъ! Для краю, знищеного такъ дуже, домагавъ ся кс. Пастеръ „провізоричныхъ“ тамъ на рѣкахъ и помочи на засѣвъ! То вже не шкода, — то ганьба и нещасте краю!

На додатокъ до всего злого треба еще зачѣпки межи генеральнымъ бесѣдникомъ кола а кс. Стояловскимъ. Вже пѣдчасъ бесѣды кс. Пастеръ звертавъ ся по польски до кс. Стояловского зъ не дуже парляментарными вѣдзывами, якъ: „мовчи, дуракъ!“ и т. п. Коли скінчивъ бесѣду, кс. Стояловскій запримѣтивъ: „Хто тобѣ ся написавъ? Бо якъ говорить хлопъ, то пречите и пишите, що то ему Стояловскій або Станіньскій написавъ.“ На те вѣдказавъ кс. Пастеръ: „Я не агітую, тѣлько учу ся по нѣмецки и самъ умѣю.“ Стояловскій: „Я агітую и умѣю по нѣмецки, а ты не агітуешь и не умѣешь Я зъ сорому спаливъ бы ся, коли бы членъ мого клюбу такъ говорилъ.“ Пастеръ: „Мовчи, дуракъ! Зъ такимъ лайдакомъ не маю нѣякого дѣла“ и т. д. Стояловскій зрывае ся зъ пястукомъ до бійки, аж ей ужаючій здержують его. Наступае сцена, на яку тяжко було бы здобути ся уличникамъ; на нѣякихъ найбурливішихъ зборахъ чогось подѣбного не бувае. Пустивъ ся потокъ найпоганѣйшихъ лайокъ зъ вымахуваньемъ рукъ. Члены кола остовпѣли; Станіньскій каже: „Фе, фе, дайте спокій! Встыдъ, ганьба!“ Нѣмцѣ кплять собѣ, Чехи смѣють ся въ голосъ и роблять собѣ уваги пѣдъ адресомъ борцівъ.

Пѣдъ вражінемъ встыду розійшли ся польскій послы. Справдѣ треба, щобы хтось зъ польскихъ бесѣдниківъ скоро выступивъ зъ бесѣдою та затеръ вражене по тѣмъ „генеральнѣмъ бесѣднику“.

Ну, мали Нѣмцѣ забаву, анѣ слова!

„Розсыпане коло“.

Бесѣда тутъ про польске коло. Пѣдъ повышнимъ заголовкомъ пишуть зъ Вѣдня до Kurjer a lwowsk-ого, що кѣлька послѣдныхъ засѣдань польского кола мало бути дуже бурливыхъ зъ причины взаимныхъ напастей особистыхъ, якими попысували ся члены кола По просту кажучи: коло розсыпуе ся въ своѣмъ нутрѣ, а на зверхъ стратило всяку повагу. Дальше пише вѣденьскій дописувательь Kurjer-a:

Письма зъ краю.

Вѣдъ Старого мѣста пишуть намъ про *дутсхватство польскихъ ксендзівъ*:

Въ ч. 237 „Дѣла“ подане було въ „Новинкахъ“, що якійсь кс. Й. Мушиньскій звѣнчавъ руску дѣвицю безъ голошеня въ церквѣ оповѣдей, а въ другѣмъ выпадку при женитьбѣ свого парохіянина зъ Русинкою казавъ ѣй прийти до себе, примусивъ ей пѣдписати ся, що буде Полькою, и тогдѣ уже почавъ голосити оповѣди въ костелѣ зъ полишеньемъ церкви. Отже такъ самѣсько поступае и латинскій парохъ въ Старѣмъ-мѣстѣ кс. Сильвестеръ Дзвержиньскій; а анальогія фактівъ указуе, що польскій ксендзы мають мѣжь собою певну уплянованy тактику въ перетяганю Русинівъ на Поляківъ, котра tacite находить апробату у высшои власти. Ось дѣла кс. Дзвержиньского:

Минувшого року звѣнчавъ одну парохіянку руску изъ Старого-мѣста безъ голошеня оповѣдей въ церкви. Справа оперла ся о власти духовній, але кс. Дзвержиньскому не спавъ и одинъ волосокъ зъ головы. Того року знову всѣма силами намагавъ ся примусити одну руску парохіянку изъ Стрѣльбичъ до пѣдпису, що буде Полькою. Понеже о тій справѣ авторъ дописи „Неровна мѣра“ въ ч. 240 „Дѣла“ напомкнувъ зъ боку, то я розкажу о нѣй дещо обширнѣйше.

Въ зимовыхъ мясяцахъ 1899 р. — отже далѣ вже рѣкъ буде — парубокъ Иванъ Регенсбургъ, родомъ изъ Стрѣльбичъ, посватавъ бувъ въ Стрѣльбичахъ руску парохіянку, Марію Лавриковну. Приналежный до обр. рим. католицкого, удавъ ся вразъ зъ вѣтцемъ до польского пароха въ Старѣмъ-мѣстѣ дати на оповѣди. Парохъ кс. Дзвержиньскій накинувъ ся на парубка за те, що ходить до церкви и по руски молить ся, а вѣтцю сказавъ: „ty, stary, ciężko odpokutujesz w piekle za duszę swego syna“. Голошенє оповѣдей, розумѣе ся, вѣдмовивъ; а за услѣвє поклавъ: щобы переставъ ходити до церкви, научивъ ся польского пацѣру, щобы пѣдписавъ ся, що буде Полякомъ и щобы привѣвъ до него свою суджену зъ ей вѣтцемъ. Парубокъ, троха розлютнѣйшій, вѣдповѣвъ: що церкви не може зарѣкати ся, бо костелъ далеко а до церкви ходити не уважае за грѣхъ, коли не може ити до костела; пацѣръ рускій говорить и говорити буде, бо такъ его научила мати-Русинка и вѣнъ иншои бесѣды не знае; на Полька не пѣдпише ся, бо вѣнъ есть Русиномъ и Русиномъ буде, хоть до костела належить; а судженои своеи не приведе, бо ей не розкаже. Розгнѣваный кс. парохъ нагнавъ обохъ вѣдъ себе; и що вже они потому оба не находили ся и не напросили ся — все чули одно и те саме. Але парубокъ анѣ сунь-Боже пристати на услѣвя кс. пароха. Коли-жь кс. Дзвержиньскій и собѣ завзявъ ся, тодѣ парубокъ удавъ ся зъ жалобою до ц. к. староства и заявивъ, що хоче перейти на рускій обрядъ, коли Русинови боронять бути лат. обряду. Тымъ нагнавъ панамъ страху; а пок. Торскій, щобы задурити парубка, зажадавъ для него въ дорозѣ урядовій метрики вѣдъ польского пароха. Але парохъ въ Стрѣльбичахъ не могъ вѣнчати молодыхъ, доки оповѣди молодого не були голошенй въ костелѣ, бо рускимъ священникамъ не вѣльно такъ переступати конкордія якъ польскимъ. Тымчасомъ зайшовъ великій пѣстъ и справа притихла.

По великодныхъ святахъ Иванъ Регенсбургъ дальше взявъ женити ся. То самъ, то зъ вѣтцемъ то зъ иншими людьми почавъ ходити до кс. Дзвержиньского и просити о голошенє оповѣдей; але все надармо. Тогдѣ самъ отець-старовина пѣшки иде 9 миль до Перемышля; иде до самого епископа Солецкого, заходить и до каноніківъ, але всѣ его заходы остають ся даремній. Не найшовши у высшои власти справедливости для себе, иде молодый до ц. к. староства и на письмѣ заголошуе свій перехѣдъ на обрядъ греко-католицкій. Та тутъ стрѣчав нову бурю противъ себе. Паны, котрыхъ не умѣе назвати (а шкода!), стали ему дорѣкати и глумити ся надъ рускою вѣрою; а коли ображеный парубокъ упѣмнувъ ся о „руску вѣру“ и сказавъ, що „цѣсарска канцелярія не на те є, абы людей ображати“, посыпали ся на него лайки и вытрунено его за дверѣ. При тѣмъ стратило ся ему десь остемпльоване подане. Очунявши зъ першого оголомшеня, написавъ друге подане и таки ще того самого дня занѣсъ до самого управителя староства п. Річого. Але п. Річі не принявъ поданя, кажучи, що се до него не належить. Тогдѣ Регенсбургъ на другій день взявъ зъ собою двохъ людей и зъ нимъ понѣсъ подане до ц. к. староства. Протоколістъ подання не хотівъ зразу приймити; аж коли оденъ зъ селянъ сказавъ, що се нехай его нѣщо не обходить, що въ поданю написано, бо за письмо

Quäker Oats придае ся на **досконалй зупы, сосы, мучній стравы, пудінги** и т. д.
Всѣ лѣкарѣ дуже захвалюють.
Quäker Oats можна всюды дѣстати. 431 d

мо, чи оно добре чи зле, вôдповѣдав интересованый, а не вôнъ, — ажь тогдѣ доперва протоколістъ принявъ подане.

Рускій парохъ въ Стрѣльбичахъ довѣдавши ся о тôмъ, справивъ интересованого на властиву дорогу, т. є. на дорогу властей духовныхъ; тодѣ Иванъ Регенсбурґъ зголосивъ въ урядѣ парохіяльнôмъ въ Стрѣльбичахъ свôй переходъ на обрядъ греко католицкій. Подане вразъ зъ протоколомъ переходу вôдосланο еще дня 28 червня с. р. до рускаго епископского Ординаріяту; рускій Ординаріятъ заразъ вôднѣсъ ся до польского, але яка вôдповѣдь наспѣла, не знаємо.

Тымчасомъ надôйшла осѣнь и молодый знову рушивъ ся намѣрене вѣнчане до кôнця довести. Не маючи жаднои вôдповѣди нѣ зъ староства нѣ вôдъ еп. Ординаріяту, пôйшовъ ще разъ просити кс. Дзєржиньского о голошене оповѣдей; ходивъ кôлька разôвъ, посылавъ людей и вôтця, але все надармо. Въ наслѣдокъ того молодѝ стали жити на вѣру. Але шуринъ Регенсбурґа, чоловѣкъ дуже побожный не могучи сего стерпѣти, удавъ ся еще разъ самъ до лат. епископа зъ просьбою о примушене кс. Дзєржиньского до голошеня оповѣдей. По поворотѣ своѣмъ пôшовъ заразъ до кс. Дзєржиньского; але сей лише о стôлько змѣнивъ свои услôвя, що теперь жадавъ вôдъ Регенсбурґа пôдпису, що „będzie prawdziwym katolikiem“ и суджену свою приведе. Регенсбурґъ написавъ зновъ жалобу до лат. Ординаріяту. Жалобу тую Ординаріятъ переславъ кс. Дзєржиньскому, а сей пише ось таку карточку до одного свого парохіянина, котра случайно попала въ руки Регенсбурґа:

„Wczoraj otrzymałem z Konsystorza o. l. tę prośbę, którą — jak mówią — ksiądz ruski napisał i z tego powodu proszę zawiadomić tego Regensburga, że jutro zapowiedzi ogłoszone będą pod temi warunkami:

1. Żeby Jan Regensburg złożył przy świadkach protokół w Urzędzie parafialnym rzymsko-katolickim w Staremmieście, iż się wiary swojej i narodowości nie wyrzeknie aż do śmierci.

2. Żeby z narzeczoną i jej rodzicami przyjechał do Urzędu paraf. rzym. kat. w Staremmieście.

3. Żeby pacierze i katechizm po polsku odmówił.

4. Żeby narzeczona przyniesła swoją metrykę chrztu.

Staremiasto 11/XI. 1899. Ks. Sylw. Dzierżyński kanonik i proboszcz.

Дôставши тую карточку до рукъ, Регенсбурґъ пôшовъ еще разъ дня 12 листопада до кс. Дзєржиньского просити о оповѣди; але „кс. канонікъ“ те, що написавъ, повторивъ ёму устно, а надто додавъ, що жандармами буде его доглядати, чи тримае ся „swojej wiary i narodowości“. На те Регенсбурґъ зъ всею свѣдомостею себе заявивъ, що своѣи совѣсти вôнъ есть паномъ а нѣхто бôльше, тожь и не дасть себе жандармами доглядати, якои вѣры и народности буде тримати ся. И въ якъ найбôльшôмъ огôрченю выйшовъ зъ тою постановою, абы бôльше вже до него не заходити. Отсе мученикъ за свои переконання. Чи-жь богато тутъ еще бракуе до Крожôвъ?!...

НОВИНКИ.

— **Зъ львôвского університету.** Лекторомъ для рускаго языка именованый д-ръ Кость Лучаковскій проф. IV гімн. у Львовѣ, а для старославяньскои мовы д-ръ Кирило Студиньскій.

— Пишуть намъ **зô Стрыя**: Зôбраный онодѣ ширшій кружокъ Русинôвъ въ Стрыю порѣшивъ бôльшостію голосôвъ розпочати будову Народного Дому. Фонды на ту цѣль доси ще дуже малѝ, есть всего заледво 2.000 зр., длятого постановлено приєнувати якъ найбôльше новыхъ членôвъ, наповняти скарбонки товариства, збирати при всяκах нагодах жертвы.

Крамарскій комітетъ вôдбуває часто засѣдання и приготовляє реферaты до другихъ довѣрочныхъ зборôвъ рускихъ крамарѣвъ, котрѝ мають въ грудни с. р. вôдбутись.

— **Пригадуємо**, що концертъ „Львôвского Бояна“ вôдбуде ся вже въ сю пятницю [17 с. м.]. Значно скрѣпленѝ хоры „Бояна“ новыми молодыми силами, рôзнородна и богата програма, а особливо участь артистки-спѣвачки п-ны М. Сіякôвои, се все повинно заохотити нашу такъ мѣсцеву якъ и замѣсцеву публику до численного прибутя. [Білеты до набутя въ тов. „Руска Бесѣда“ а въ день концерта при касѣ]

— **Перший наслѣдки розправы о мілѳны** є дуже характеристичнѝ. По выроку донесли часописи, що невдовзѣ наступить затверджене выбору д-ра Малаховского на президента м. Львова, а теперь ще цѣкавѣйше доносять, що львôвскій судъ краєвый застановивъ слѣдство противъ бувшого генерального фактора гр. Каз. Баденього, директора Мархвіцкого, и вже не буде жадати его выдачѣ зъ палаты панôвъ, котрои членомъ є той корифей галицкихъ панамістôвъ. Такъ отже єрархія „еполечна“ святкуе тріюмфъ, а Мархвіцкій заощадивъ собѣ „прогульки“ до Лондону, якъ перше мавъ намѣръ. Теперь вже безъ перешкоды буде мôгъ дальше трудитись надъ будовою „ойчизны“. Мархвіцкій вернувъ вже изъ своѣи подорожи зъ Познаньщины и копае дальше нафту...

— **Президентъ суду кр.** д-ръ Тхоржницкій выѣздить на кôлька днѣвъ до Вѣдня, представитити ся новому міністрови судôвництва. При тôй нагодѣ буде обговорена важна справа перенесеня карного дому [Бригідокъ] зô Львова, що получене зъ міліоновымъ коштомъ. Въ тôй справѣ бувъ у Львовѣ секційный радникъ міністерства судôвництва п. Решь и оглянувъ грунты, якѝ на сю будову жертвували мѣста Жовква и Дрогобычь.

— **Урядове спростоване.** Въ справѣ панамки касы задатковои у Величцѣ выдавъ староста краκôвскій и презесъ выдѣлу повѣтового спростоване поголосокъ для успокоеня населеня, де було сказане, що все въ порядку, фондъ резервовый не страченый, а каса не потерпить нѣякои або незначну страту. Се „спростоване“ належно спростувавъ двотыждневникъ „Rękodzielnik“, не лишивши одног сухои ниточки и показуе ся, що оно було звычайнымъ „тушованемъ неправідловосьці“. А вже найдотепнѣйше зъ сего „спростована“ було, що цѣлôсть вкладокъ забезпечена порукою цѣлого повѣта. Не злый способъ успокоити населене пригадуючи ёму, що оно заплатить додатками до податкôвъ въ данôмъ разѣ. Часопись ся пôднесла, що власти передовсѣмъ обовязаний забезпечити страты на майнѣ виновникôвъ, а мѣжь ними маршалка повѣтового посла Чеча. Се вôднесло вже вчасти успѣхъ, бо мабуть п. Чечь зложивъ вже 50.000 зр. Цѣлу господарку касы представляе та часопись такъ, що можна ся взяти за меншу вôдбитку галицкои Касы. Въ найновѣйшôмъ числѣ „Mieszczanina“ заповѣдаєсь сензаційне оголошене, именно, що личôбсть займаюча въ радѣ пов. найвиднѣйше становиско жертвувала редакціи Schweiggeld 100 зр. готôвкою и 900 зр на вексель пôдъ услôвемъ, що перестане писати о непорядкахъ въ згаданôй касѣ повѣтовôй. Доносять теперь, що п. Чечь обжалувавъ „Mieszczanina“ за вымушене. „Kurjer lwowski“ просто кпить зъ того; видить ся, що хочуть обернути кота хвостомъ. У насъ все можливе! Въ „нашôй Польщѣ“ все такъ водить ся.

— **Секта самоубійникôвъ.** Зъ нагоды свѣжого вôдкрытя въ карґопольскôмъ повѣтѣ олонецкои губернiи, двохъ тайныхъ кладовищъ секты самоубійникôвъ и убійникôвъ, россійскѝ часописи подають вязку цѣкавыхъ подробиць про тыхъ страшныхъ сектантôвъ, що пôднесли самоубійство и убійство до ряду релігійнои догмы. Карґопольскій повѣтъ є вôдъ лѣтъ двѣста головною осѣлею найрôзнороднѣйшихъ сектъ. Тутъ въ кôнци XVII вѣку два тысячѣ сектярѣвъ понесло добровôльну смерть въ огни, а въ р. 1860 пѣснайцять селянъ, зъ секты Філіповцѣвъ, замкнуло ся въ хатѣ, котру самѝ пôдпалили. Они найшли въ полумѣняхъ мученичу смерть въ очахъ цѣлои збôраної громады. Зъ того часу не було случаю збôрного самоубійства, але якъ теперь показуе ся, були перѣдко поодинокѝ случаѣ самоубійства и убійства зъ фанатичныхъ мотивôвъ. Секта вѣрить, що небавомъ настане конець свѣта и що вже теперь прийде на свѣтъ антихристъ. Секта выбирае зъ помѣжь найстаршихъ своихъ членôвъ „епископа“, що высьвячуе кôлькох молодшихъ „сьвященникôвъ“, а тѝ добирають собѣ до помочи „діяконôвъ“. Обовязкомъ кождого секретаря є передовсѣмъ пропаґанда науки сеи секты. Супруже у нихъ зборонене за те дозволена „вôльна любовь“ на короткій часъ. Ради спасеня душѣ, члены секты повинни якъ найменше стыкати ся зъ внѣшнымъ свѣтомъ и укрывати ся въ недоступныхъ мѣсцяхъ. Вѣчного спасеня найлекше можна дôйти въ дорозѣ самоубійства. Рôвно велику заслугу передъ Богомъ мають тѝ, що помагаютъ иншимъ вôйти до „царства небесного“, що въ технічнôй мовѣ секретярѣвъ мае назву „червонои смерти“. Назва та походить зъ вôдси, що хорымъ накидають на голову червону подушку и дусять ихъ въ сей способъ. Слѣдъ, якій найдено въ карґопольскôмъ повѣтѣ дасть певно можливôсть близшого розслѣду науки сеи секты. Крôмъ олонецкои губернiи секта та находить ся въ губерніяхъ ярославскôй и костромскôй, а навѣть можна найти даній, що зъ-вôдси перенесено сю науку на пôвнôчь.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Дня 23 с. м. вôдбуде ся вѣнчане п. Мих. Наклонича укôнченого богослова зъ п-ною М. Подолиньскою, донькою о. Фил. Подолиньского мѣсцевого пароха. — Въ пятницю въ ночи утѣкъ зъ вязницѣ въ Стрыю злочинець, а при тôй нагодѣ укравъ завѣдателёви вязницѣ п. Семенецови 500 зр. зъ бюрка. — Страшного злочину допустивъ ся одинъ 17-лѣтный молодець у Варшавѣ зъ мести, що родичѣ его любки вôдмовили ёму руку доньки. Въ ночи дôставъ ся вôкномъ до кôмнаты и пробивъ ножомъ свою любку, котра власне день передъ тымъ выйшла була замужъ. — Въ львôвскôмъ вôйсковôмъ шпиталі померъ онодѝ Кам. Сцисловскій слухачь правъ, котрый неданно стрѣливъ до себе въ намѣрѣ самоубійчôмъ; причиною сего були шиканы зверхникôвъ. — Віцепрезидентъ краєвои дирекціи скарбу д-ръ Коритовскій вернувъ зъ Санча до Львова. — Въ Перемышли повѣсивъ ся властитель реальности Иванъ Сидоръ; слѣдство заряджено. — Въ захôдній Галичинѣ кипить сильна горячка выборча мѣжь кôлькома кандидатами о мандатъ посольскій зъ мѣстъ Новый Санчъ, Бяла и Величка. — Дня 18 с. м. мае бути вôддана до публичного ужитку зелѣзница Делятинъ, Коломыя и Стефанôвка. — Въ Ростовѣ надъ Дономъ выкрыто велику фабрику фальшивыхъ монетъ срѣбныхъ. — На станціи зелѣзничôй въ Перемышли украв хтось зъ касы зелѣзничои листъ заставный на 9.000 зр.; слѣдство заряджено. — Nar. Listy пропагують, щобы ческій комітеты бальовій не запрошували на забавы въ карнавалѣ такихъ людей, котрѝ въ якій будь способôвъ заманіфестували ся ворожо супротивъ ческого народу.

Посмертнѝ ✝ оповѣстки.

Юліянъ Пасławскій радникъ скарбовои дирекціи въ Самборѣ умеръ въ суботу надво. Покôйный походивъ зъ рускои родины, але оженивши ся зъ Полькою, давъ ся такъ опанувати жѣнцѣ, що дѣти хрестивъ въ обрядѣ латиньскôмъ и тѝ нинѣ Поляки зъ krwi i kości, що покôйного дуже болѣло. — Вѣчная ёму память!

Остапъ Кретъ, укôнченый гімназіястъ, померъ д. 7 с. м. въ 21 роцѣ житя въ домѣ свого вôтця въ Качанôвцѣ коло Тернополя. В. є. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Пôвнôчно-нѣмецкій рух товаревый зъ Галичиною и Буковиною. — Тарифа часть II. зшиткôвъ 2 зъ 1 сѣчня 1898.

Зъ днемъ 1 грудня 1899 увôйде въ житє додатокъ VII.

Телеґрамы „Дѣла“.

Черновцѣ 14 падолиста. Зъ причины вôдбувшихъ ся тутъ дня 30-ого жовтня зборôвъ румуньскихъ священникôвъ, на котрыхъ запротестовано противъ заявы президента краю, що румуньскій священники суть нельояльно успособленѝ для державы, — выточено теперь всѣмъ участникамъ тыхъ зборôвъ въ числѣ 300 дисциплінарне слѣдство, котре ведуть епископъ Рента и правительственный радникъ Фекете.

Вѣдень 14 падолиста. Незабаромъ мае бути выданый для банковыхъ институцій регулямінъ подôбный до того, якій выдано для промыслово акційныхъ товариствъ. — Голуховскій выѣздить нинѣ до Будапешту. Цѣсарь вертае въ четверъ зъ Будапешту до Вѣдня. — Tip. Stim. доносять, що мають наступити змѣны въ особахъ намѣстникôвъ Чехіи, Моравы, Побережа и Буковины. Такожь намѣстникъ Тиролю гр. Мервельдъ носить ся зъ намѣромъ уступленя. — Въ наслѣдокъ звѣстнои ухвалы австрійскои комісіи для контролѣ державныхъ довгôвъ угорске правительство заспстувало складане золота въ австро угорскôмъ банку. — Дня 28-ого с. м. вôдбуде ся пôдъ проводомъ Князьолуцкого анкета для санаціи фінансовыхъ вôдносинъ всѣхъ краєвъ. На анкету запрошено всѣхъ директорôвъ и референтôвъ фінансовыхъ урядôвъ.

Прага 14 падолиста. Bohemia доноситъ зъ Вѣдня, що за колісами правиць приготовляе ся ческо польско-нѣмецка коаліція, котра вже въ найближшôмъ часѣ дасть знакъ житя. Она не буде переходовою стадією, але сталою парляментарною конечностію. До коаліціи мае приступити не одна, але всѣ партіи зъ нѣмецкои Gemeinbürgschaft.

Трієстъ 14 падолиста. Намѣстництво заборонило мѣйскôй поліціи носити свѣжо заведений мундуры, подôбнѝ до мундурôвъ італійскихъ Бересальєрôвъ.

Царгородъ 14 падолиста. Зъ вôдси зôслано богато магомеданцѣвъ, обжалованыхъ о належане до тайныхъ товариствъ.

Парижъ 14 падолиста. Рада міністрôвъ приняла проєктъ закона, змѣняючого орґанізацію военныхъ судôвъ въ часѣ мира въ той способѣ, що злочины и переступства вôйсковыхъ противъ загального закона будуть належати до звычайныхъ, а не вôйсковыхъ судôвъ. На тôй самôй радѣ ухвалено проєктъ закона, на пôдставѣ котрого кандидаты до державнои служôбы, будуть мусѣли вôдбувати практичну науку въ фаховыхъ на ту цѣль призначеныхъ державныхъ институціяхъ.

Берлинъ 14 падолиста. На біржи розійшла ся поголоска, що Англія носить ся зъ гадкою заборонити вывозъ угля за границю.

Мадридъ 14 падолиста. Палата пословъ вôдкинула 118 голосами противъ 89 внесене каталоньскихъ пословъ о увôльнене арештованыхъ въ Барцельонѣ купцѣвъ.

Барцельона 14 падолиста. Робôтники въ морскôй пристани зачали страйкъ. Передъ ратушемъ зôбрала ся велика тонна народу и домагала ся димісіи бурмістра. Въ ратуши вытовчено всѣ шибы, а его мешканцѣвъ обкинено камѣнемъ.

Надôслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Ванку Гіпотечного на пикантных пивни Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, цвікеры, бінокле, лорнеты, далекозиды, барометры, термометры, рѣвній кроснометры, мікроскопы, лупы, компасы, райєнайти, тасьмы мѣрничѝ, піпы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Курсъ Львôвскій

въ дни 10 н. ст. падолиста 1899.

Акція за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	212 —
Зелѣз. Львôв.-Черновц.-Іссы по 200 зр.	282 —	285 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	366 —	376 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	190 —	195 —
Листы наставнѝ на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 —	98 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	93 80	94 —
„ краєвого 4½% а. в. льос. въ 51	99 50	100 20
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	95 50	96 20
Товариства кредит. 4% (I емісія)	95 —	95 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	95 —	95 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	92 —	92 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	96 —	96 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	101 50
Комунальнѝ Банку краєв. 5% (II. ем.)	— —	101 50
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 —	100 70
Позички краєвои въ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краєвои въ 1893 по 4% а. в.	94 50	95 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	92 80	93 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 30	28 70
Мѣста Станиславова	56 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 67	5 77
Наполеондоръ	9 55	9 65
Півімперіялъ	— —	— —
Рубель срѣбный	1 26	1 27
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 75	59 25

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбôльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожь диванôвъ, хôдникôвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лôжка и т. п. находить ся въ складѣ диванôвъ, Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пôльги въ сплатахъ, пôсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Новôсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1 40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робôтни ковдеръ и матерацôвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львôвъ Коперника ч. 5.
889 15—45

Інтеліґентне безділне супружество прийме на цілe удержане за 18 зр. місячно панночку, котра може користати рівночасно з науки на фортепіяні. Ласкаві зголошеня „Охорона“ poste restante Львів.
433 3—3

СКЛАДЪ и РОБôТНЯ ФУТЕРЪ

Братôвъ Любельскихъ

при ул. Валовôй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаємо на сезонъ зимовый свôй свѣжо опровадженый запасъ футеръ въ шкôрахъ, якъ такожь готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрôвъ, заручникôвъ, шапокъ, обранищъ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рôвножь удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаемо по можливо найнижшихъ цѣнахъ. 880 12—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Такожь и на сплаты частинний

безъ підвищеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣляких можливыхъ родôвъ диванôвъ, фіранокъ, портіеръ, хôдникôвъ, капъ, коцôвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вôддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванôвъ и портіеръ. Высортованый диваны и портіеры, а такожь много решткокъ хôдникôвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованый цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Пашеръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 247. Львовъ, Середа 3 (15) Падолиста 1899. Рѣчникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю въ перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковымъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 85 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації несплачатись вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одинокъ отрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домагаюча приватній числять ся по 5 кр. вѣдъ отишка.

Банкротство Молодочехѣвъ.

Молодоческій політики знайшли ся въ фатальнѣмъ положеню. Всѣ здобутки ихъ, узыскані за погану цѣну вѣдъ Баденього, они тепер стратили, а лишила ся зъ тыхъ здобуткѣвъ тѣлько неслава и тая безвыхѣдна ситуація, яка наступае для партій зъ красными принципами, коли покинули тѣ принципы задля опортунізму, а політика опортунізму не удала ся. Все жь ческій народъ не потерпить черезъ те великои, може не потерпить и нѣякои шкоды, але проводирѣ его, молодоческій політики, збанкротували зовсѣмъ.

Вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ веде ся въ палатѣ послѣвъ дебата о кровавѣмъ здушованю жандармами демонстрацій по ческихъ мѣстахъ. Молодоческій послы домагають ся выбраня парляментарнои комісіи, котра мае розслѣдити поступоване властій.

Тое жадане есть справедливе, а выясненя правительства не здають ся намъ достаточно оправдаными. Але коли передъ пѣвтрета роками вела ся въ тѣйже палатѣ послѣвъ дебата надъ такимъ самымъ внесенемъ послѣвъ Окуневского и Дашиньского, щобы выбрати слѣдчу комісію за-для розсмотреня поступованя галицкихъ властій при выборахъ послѣвъ, яке тогды становище займали Молодочехи? А вже жь при тыхъ выборахъ не выбивано вѣконъ, не палено домѣвъ, не рабовано крамниць, якъ се дѣе ся при теперѣшныхъ ческихъ „демонстраціяхъ“!

Посолъ д-ръ Странскій говорив тогды при гучныхъ оплескахъ молодоческихъ послѣвъ: „Мы мусимо бодай тѣлько мати довѣря до правительства, що скажемо собѣ, що краева управа въ Галичинѣ мусить найлѣпше знати, якъ мае тамъ управляти и рядити. Если жандармы стрѣляли, то приведено тутъ случай, де жите публичныхъ органѣвъ було загрожене. Добре говорити тутъ въ парляментѣ о притомности духа; але если хто знаходить ся середъ розъяренои товпы и не знае, чи самъ ще пожие хвильку, если вѣнъ змушеный за-для обороны власного жити хватати ся крайныхъ средствъ, то не знаю, чи вѣдъ такого чоловѣка можна домагати ся притомности духа.“ А въ иншѣй части своеи бесѣды сказавъ: „Панове [послы] зъ Галичины далеко легше знайшли бы послухъ для своихъ скаргъ и жалобъ въ соймѣ у Львовѣ або въ Краковѣ, нѣжь тутъ въ радѣ державнѣй.“ И багато-багато подѣбного наговорив ще д-ръ Странскій, толкуючи, що выбране парляментарнои комісіи не доведе до нѣчого, що на те е суды, и т. д. Вѣдтакъ всѣ ческій послы голосували противъ выбраня парляментарнои комісіи.

Якъ бы такъ теперь хто повторивъ Молодочехамъ тѣ ихъ тогдѣшній слова, якъ-бы сказавъ, що треба мати довѣря до нѣмецкихъ старостѣвъ въ Моравіи, що они найлѣпше знаютъ, якъ маютъ поступати що жите жандармѣвъ у Всетинѣ, Прерове и т. д. було загрожене, що нехай Чехи зѣ своими жалобами удадуть ся до моравского сойму (въ бѣльшости нѣмецкого), де лекшій знайдуть послухъ?! Соціялістичный посолъ Бернеръ пригадавъ имъ трохи ихъ тогдѣшне поступоване, але варто бы було ту справу ширше розвести и повторити слова Странского та потягнути паралелю и вывести заключеня.

И въ иншихъ справахъ зблямували ся молодоческій послы. Черезъ два роки, доки управлявъ державою ихъ патронъ Бадені а потѣмъ ихъ выбранець Кайцль зъ Туномъ, они нѣчого не мали противъ найяркѣйшого надуживания 14 ого §-у конституціи. Але теперь, коли управа державы вже не въ ихъ рукахъ, они стають ся наразъ найгорячѣйшими приклонниками свободы и правъ парляменту а найзавзятѣйшими противниками того §-у. Той самъ Кайцль, котрый передъ рокомъ яко міністеръ высказувавъ свою радость зъ 14-ого § у и тѣлько разбъ имъ користувавъ ся а радше надуживавъ его, теперь, коли вже иншій міністры мали-бъ его уживати, голосуе за повнымъ его скасованемъ!

Справдѣ, прикро и сумно стае, коли бачить ся таке фарисейство, таку безхарактерность. Мы желаемо ческому народови всего доброго, а передъ всѣмъ желаемо ему повороту до етичныхъ засадъ въ его політицѣ и длятого також инакшихъ проводирѣвъ.

Спростоване.

З Топорова. Вірний правді, прошу о помѣщене спростования дописи, поданої о. Дзеровичем в 218 ч „Дѣла“. Мильно подав о. Дзерович в своей дописи, що я відніс ся до Видїлу краевого о принятие тутешної Каси систему Райфайзена під свій патронат длятого, що она вже істнувати не могла. Заряд Каси просив Видїл краевий о пожичку для своїх членів і ему сказано, що він повинен вперед належати під патронат Видїлу краевого, на що ми з охотою пристали. Наша Каса істнує і буде істновати в користь так Поляків як і Русинів, хоть би ей навет Видїл краевий і не прийняв під свій патронат. Ми признаемо ся до того, що не дїлимо наших членів на Поляків і Русинів, а лише на чесних людей. Чи то зле, того ми на тім місци не будемо розбирати. Мильно подано також, що Касу згаданого систему доперва дня 5 жовтня с. р. закладане. Отже не закладано, а тілько змінювано статут давний, на статут взірцевий, випрацьований в бюрі патронату при Видїлї краевім. Мильно подано еще і то, що до Заряду і Ради надзорчої Каси вибрано самих Поляків. Так оно не есть, бо на початку заложеня вибрано, а на загальних зборах членів Каси в дни повисшім потверджено вибір двох чесних Русинів в Заряді, а одного в Радї надзорчій, з котрих один есть заступником презеса Заряду Каси, а було би еще і більше Русинів, наколи о. Дзерович не був відмовив принятия предсїдательства в Радї надзорчій. Поминаючи дальші ошибки, поповнені о. Дзеровичем в своей дописи на некористь нашої Каси, заявляю прилюдно, що не чую ся нею ані трохи оскорбленим.

Кто з нас добрі дїла в користь ближних будуе, а кто їх старае ся бурити, най осудять тутейші мешканьці, а особливо парафіяне о. Дзеровича.

Топорів 26 жовтня 1899.

За Заряд Каси *о. Іосиф Тимочко* парох лат. обряду.

[Спростоване се, не зъ вины нашои редакціи приношене, мѣстимо безъ змѣны. *Ред.*]

Зъ рады державнои.

Вчерашне засѣданє палаты послѣвъ зачало ся доперва о годинѣ 2 дѣ пополудни, бо передъ полуднемъ вѣдбували ся засѣдання рѣзныхъ клюбѣвъ и комісіи для §. 14-ого. На початку засѣдання п. Яворскій поставивъ слѣдуюче внесенє: „Зваживши, що палата послѣвъ вже майже вѣдъ мѣсяця зѣбрана, — важивши, що внесенй правительствомъ до затвердженя а выданй на пѣдставѣ § 14-ого прозізоричній законы, именно тѣ, що вѣдносять ся до угоды зъ Угорщиною, доси ще не пѣддано пѣдъ парляментарну дискусію, зважившн, що було бы дуже пожаданою рѣчею, абы парляментъ остаточно рѣшивъ щось о судьбѣ тыхъ предложень, не менше, абы конраверзію мѣжь комісію для контролѣ державныхъ довгѣвъ а правительствомъ въ справѣ выдання решты засобѣвъ золота якъ найскорше полагоджено въ законодатній дорозѣ — вношу, абы цѣла палата выбрала комісію зложену зъ 48 членѣвъ и передала ѣй до зреферованя всѣ правительственній предложеня, що вѣдносять ся до угоды зъ Угорщиною“. Президентъ заявивъ, що коли нѣхто не противить ся сему внесеню, вѣнъ зъ президіи зарядить выбѣръ комісіи. П. Таничкевичь вносить, абы внескодавцѣ, що не належать до вѣдповѣдныхъ комісій, мали право брати участь въ нарадахъ комісій надъ ихъ внесенями. П. Козакевичь вносить интерпеляцію зъ причины вѣдносинъ, пануючихъ въ лендербанковыхъ копальняхъ воску въ Бориславѣ. П. Дашиньскій интерпелює зъ причины поступованя політичныхъ властей въ Галичинѣ супротивъ робѣтничихъ касъ хорыхъ. Міністеръ торговлѣ предкладае проектъ закона о робѣтничѣй статистицѣ. Міністеръ просвѣты вносить проектъ закона, що надае право уживания инжінерского титулу.

Зъ черги приступлено до дальшои дискусіи надъ ческо-моравскими розрухами. Соціяльный демократъ Феркавѣ заявляе, що его сторонництво домагае ся, абы подѣя въ Ґраєвцяхъ розслѣдила та сама комісія, що мае розслѣджувати екцесы на Моравѣ. Мѣжь обома тыми ґрупами е велика рѣжниця. Въ Ґраєвцяхъ не було нѣ робѣтникѣвъ, нѣ антісемітскихъ забурень, тамъ демонстровано лише противъ непошанованя законѣвъ годѣшнымъ правительствомъ. Бесѣдникъ описуе вѣдтакъ тѣ подѣї, котрыхъ бувъ свѣдкомъ. Въ Ґраєвцяхъ населенє боронило ся противъ пѣдвышеня податку вѣдъ цукру, а жандармерія допустила ся яркого надужитя оружія. Выдано нечувану команду: Schnellfeuer! Всѣ тѣ, котрыхъ подѣлено, ранений зъ заду. Ранено ихъ, коли утѣкали передъ напоромъ жандармскихъ баґнетѣвъ. Австрія е поліційною державою. Обговорюючи конфіскаційній

Перестаньмо курити!

Степана Повія.

У нихъ було уже по обѣдѣ.

Вѣнъ закурив собѣ цыґаро та скрутивъ друге для нея. Прийшла зъ кухнѣ та сѣла коло него.

Поцѣлувавъ ея ґрацiозно въ руку; дякуванъ за обѣдъ, а вона въ той самъ способѣ перепропувала его.

Потѣмъ пригадала, що вѣдъ пароха нде пополудни до мѣста; може вѣнъ дасть що на почту.

„Добре, що ты пригадала“ мовивъ: „Му шу Ґеневи вѣдписати. Отже, якъ? Переставмо курити, чи нѣ? Писавъ менѣ еще десь передъ тыжднемъ, що мѣжь ними, академиками, завязавъ ся кружокъ. Его члены мають перестати курити и будуть агітувати мѣжь нашою суспільностію, абы усѣ переставали курити и вписували ся въ члены. Хто, вступивши до кружка, наново зачавъ бы курити, той мае за кожде цыґаро вѣдложити 20 геллерѣвъ кары. Тѣ грошѣ мають потѣмъ пѣти на руски книжки. Отъ видишь, Люсю, яка то благородна цѣль! Ага! Еще инше менѣ, абы я вписавъ ся до того кружка. Каже такъ: скоро перестану курити, то заощаджу троха грошей заманую здоровля. А якъ нѣ, то — по перше — дамъ рускимъ выдацнмъ заробити, а по друге — маю нагоду вложити въ коротцѣ бібліотеку. — Оттакъ мене натягае. Ну, переставмо?“

„Етъ! Якій бо ты, Люнчику! По що пытаешь? Та, якъ ты переставешь, то и я не буду курити. Чи може мы коли не згоджували ся мѣжь собою? Скажи самъ!“

Дивила ся ему въ очи и удавала, що злостить ся.

„Та добре, добре; вѣрю тобѣ. Але я не хочу, абы ты на слѣпо робила то, що и я. Ты можешь курити, а я не буду. Я запишу ся до кружка, а ты можешь далѣ курити.“

Глянувъ добродушно на нея. Потѣмъ сказавъ:

„Але послухай: Хочу тебе переконати, що курене е щось злого, така зъ засады злого. Мы обое пускаемо зъ дымомъ тыжднево пачку за корону. Мѣсячно выходить уже чотири короны, а рѣчно сорокъ вѣсѣмь. Е, нѣ! Що я говорю? Бѣльше! Въ роцѣ е пятьдесять и два тыжднѣ, отже буде 52 короны. А теперь дорахуй еще папердѣ та сѣрники, то выносе усе десь около тридцять риньскихъ. Отъ и пѣшла наша сотруднича пенсія зъ дного мѣсяця та еще троха зъ другого. Чи жь не лѣпше перестати? Шкода тѣлько грошей та здоровля. А теперь годишь ся? Теперь, коли видишь чорне на бѣлѣмъ? Я вже надъ тымъ цѣлый тыждень застановлявъ ся, — вѣдъ то дѣ, коли листъ дѣставъ. А зважь еще, що курене не годить ся зѣ здоровымъ розумомъ!“

Якій вѣнъ упертый. Та-жь вона ему уже казала; чого-жь еще пытае ся?

Коли такъ, то заразъ вѣдпише Ґеневи. А нинѣ у вечеръ выкурять остатне цыґаро и еще борше перестануть обое, нѣжь Ґенью може сподѣвати ся. А врештѣ — такъ гадае — той у Львовѣ не додержить и скоро выступить зъ того кружка. А тодѣ буде за що его натягати.

Сѣвъ заразъ писати листъ.

Писавъ: . . . „рѣвно-жь похваляю и годжу ся цѣлковито зъ проектомъ, про котрый ты писавъ. Видно, що у васъ молодѣжи, не завмерли еще патріотичній идеѣ, и навѣть такъ шкѣдливе курене умѣете вызискати на добро Руси-Украины. Слава и честь вамъ за се. Вѣдъ нинѣ (то слово пѣдчеркнувъ) переведемо обов сю гадку въ дѣло“.

А листъ кѣнчивъ: „Не потребую — гадаю — богато розписувати ся про шкоду и пожитокъ (коли взагалѣ якійсь е) зъ куреня. Скажу лишь, що накладати на себе податокъ (не знати лише, чи се мае бути доходовый чи заробковый) и бути невѣльникомъ власныхъ пристрастей — се ледво дасть ся погодити (що такъ скажу) зѣ здоровымъ розумомъ.

Вона похвалила листъ; подобавъ ся ѣй.

Цѣлый день бувъ неначе пущеномъ!

Завтра переставали курити, отже треба було нинѣ выкурити весь тютюнъ.

„Остане цыґаро по вечерѣ! Остатне!“

Такъ собѣ прирекли. Слова собѣ не давали, бо-жь одно другому вѣрить. А такъ по просту: выкурили по одному цыґарови по вечерѣ, и воно було остатне; бѣльше нѣ! Дивували ся тѣлько, чому скорше на сю гадку не прийшли. Чому такъ? — не знали.

Настала мовчанка.

Потому поспытавъ, чи не могли бы выкурити еще по одному; та-жь на що мае лищити ся тютюнъ? Якъ завтра захоче ся — а то бѣльше нѣжь певне, — то буде покуса; легче буде согрѣшити. А нинѣ еще можна.

Вона зъ усѣмъ и все зъ нимъ згоджуе ся — такъ само, якъ и вѣнъ зъ нею. Смѣяли ся сердечно.

Выкурили ще по одному, — въ послѣднє! Потѣмъ пѣстъ...

III.

Повертавъ зъ церкви — по службѣ Божѣй. По дорозѣ здыбавъ якогось мужика, що куривъ файку.

Боже, Боже! — гадавъ собѣ — якъ то можна курити! Тажь се коштуе и шкода здоровля! Я вже переставъ! Слово „я“ пѣдчеркнувъ. А то богато значить!“

Але мужикови не казавъ нѣчого.

Пѣзнѣйше буде агітувати противъ куреня навѣть мѣжь мужиками, а теперь най поки-що такъ остане ся. Усѣ гадають, що то такъ тяжко запереставати. И вѣнъ бувъ той гадки! Треба тѣлько сильнои волѣ.

Въ задумѣ вѣйшовъ до хаты.

Коли переходивъ черезъ кухню до покою (всего мали оденъ), занюхавъ щось подѣбного до дыму зъ тютюну. Тамъ була тѣлько вона; лагодила снѣдане для свого Люнчика.

„Олю! Ты може курила?“, пытавъ лагѣднымъ голосомъ.

„Я? нѣ! То зъ кухнѣ такій дымъ“.

„Ага! Я гадавъ...“

Выпивъ снѣдане.

Въ тѣй порѣ все куривъ. Теперь прийшло ему се на гадку.

Вѣнъ все куривъ, але нинѣ не буде, бо переставъ. Вѣнъ переможе себе а потѣмъ пѣде уже легше. Тѣлько зъ початку такъ тяжко; за пару днѣвъ не буде потребувавъ приневолювати себе. Вѣдвыкне вже.

— А якъ бы не мѣгъ и не додержавъ обѣтницѣ? — Отся гадка нѣ вѣдси нѣ вѣдти прийшла йому до головы.

Але-жь се неможливе! Та-жь видить, що курене противить ся здоровому розумови. Якъ бы то выглядало? Розумѣти, що щось але, а таки робити. Се недорѣчность; се у него неможливе. Не знае навѣть, на що собѣ голову такими гадками набивати.

Скинувъ реверенду, надягъ папістнику. Почувъ заразъ, що ему тютюнярка въ кишенѣ заваджае.

Витягъ ей.

Що зъ нею робити? Скоро переставъ курити, то ему уже ей не треба.

практики, бесѣдникъ заявляє, що лише въ такій державѣ, люде такого крою, що Крамаржь, Абрагамовичь, Тунъ, Кайзль, можуть набрати значеня. Тѣ люде повосять вину кровавыхъ забурень въ Ґраслицяхъ и на Моравѣ. Соціялисты не мають охоты довше терпѣти подобныхъ надужить бюрократіи и домагають ся безвзгляднои помсты и кары, абы подобнымъ подѣямъ на будуче зробити конець. По тій промовѣ замкнено дискусію и выбрано ґенеральными бесѣдниками: contra п. Сілянього, pro п. Менґера. П. Сілянї говорив пять годинъ. Бесѣдникъ доказуєавъ, що Австрія улягає пускій пошести. Урядники на Моравѣ ґерманізують край, богато зъ нихъ, противъ закона, не знає ческого языка. Окромъ бюрократіи, на Моравѣ ще и жиды суть дуже податливымъ ґерманізаційнымъ чинникомъ. Молодочехи цѣлкомъ не мають охоты лучити ся зъ антісемітами, хочь жиды все выступають ворожо противъ Чехівъ. Моравскій народъ не тому ненавидить ихъ, що они жиды, але тому, що они вороги ческои націи. Бесѣдникъ обговорює вѣдтакъ языкову справу. Рівноправность обохъ языківъ на Моравѣ узнали навѣть вызначній нѣмецкій політики. Бесѣдникъ запевняє, що всякій ґерманізаційній змаганя будуть безуспѣшній, бо ческій елементъ має невычерпану силу, а доказомъ сего є фактъ, що зъ часомъ вѣдзыскавъ навѣть богато знѣмченыхъ мѣстъ. При своихъ заборчихъ розгонахъ Нѣмцѣ послугують ся духовеньствомъ. Прусій епископъ Конъ прийшовъ имъ зъ помочею и заснувавъ нѣмецкій семинаръ духовный на Шлезку. Все те мусить выкликати велике огорченє. Вертаючи до жидівскои справы, бесѣдникъ доказує, що вѣдносины Чехівъ до жидівъ въ будучности будуть зависѣти вѣдъ того, якъ жиды будуть заховувати ся супротивъ Чехівъ. Що-до ексцесівъ въ Чехіи, то бесѣдникови звѣстній случай, що деякій Нѣмцѣ самій повыбивали собѣ шибы, а вѣдтакъ голосили, що се робота Чехівъ. О годинѣ 8-ій вечеромъ забравъ голосъ Менґеръ. Палата була вже такъ змучена, що его промовы нѣхто не слухавъ. Дискусія скінчила ся о годинѣ 9-ій.

Передъ засѣданемъ повнои палаты вѣдбуло ся засѣдане комісіи для реформы § 14-го. Въ нарадахъ взяли участь такожь міністры Клярі и Керберъ. Предметомъ нарады було передовсѣмъ внесенє послівъ Кайзера и Перґельта о змѣну сего параґрафу. П. Дашиньскій въ довшомъ выводѣ звернувъ увагу на се, що величезна бѣльшость палаты заявила ся за его внесенємъ. Зъ огляду на се бесѣдникъ предкладає внесенє вѣдмѣненє вѣдъ внесеня Кайзера, а именно зредаґоване вже въ формѣ закона, котре має звучати: „Арт. I. §. 14 закона зъ дня 21 грудня 1867 змѣняє ся: вѣдъ теперь має звучати такъ: Выдаване розпоряджень въ справахъ, въ котрыхъ конечна конституційна згода парляменту, безъ попереднои ухвалы обохъ палатъ, неможливе. Сли таке розпорядженє буде выдане, має ся зъ нимъ поступати пѣсля §. 7 закона зъ р. 1867. Арт. II. Выконанє сего закона поручаю цѣлому моему міністерству“. Мотивуючи свое внесенє, п. Дашиньскій выступивъ противъ тверджена, що ужитє § 14-ого, выкликала обструкція въ парляментѣ. Противно, исторія двохъ послѣдныхъ лѣтъ выказує, що правительство, котре послугувало ся § 14-ымъ, мусѣло капітулювати передъ обструкцією и якъ разъ се, що на чолѣ правительства стоить вже не ґр. Тунъ, але ґр. Клярі, є того доказомъ. По критичнѣмъ оглядѣ всѣхъ, выданыхъ на пѣдставѣ § 14-ого розпоряджень, бесѣдникъ просить о принятє его внесеня. П. Кайзеръ выступивъ противъ внесеня Дашиньского, доказуючи, що оно не ясне. Вѣдтакъ забравъ голосъ п. Ґрабмайръ и поставивъ внесенє, абы § 14-ый такъ звучавъ: „Въ часѣ, коли рада державна не є зібрана, правительство на случай елєментарныхъ нещасть, вѣйны, пошести або внутрѣшныхъ забурень пѣдъ услівємъ, що того не можь було предвидѣти, може выдавати розпоряджена обовязуючій въ провізоричною силою. Тымъ однакъ правительству не вѣльно анѣ змѣнювати конституціи, анѣ спродавати або тревало обтяжувати державній добра, анѣ заводити новій або пѣдвышшувати старій податки. Таке розпорядженє має бути пѣдписане всѣми міністрами и всѣ за него вѣдповѣдають. Правительство обовязане розпорядженє безпроволочно предложити радѣ державнѣй, котру має скликати найдальше до 4 тыжднівъ, а на случай выгасненя каденціи, до 8 тыжднівъ. Въ протягу тыжня по зібраню рады державнои, правительство має внести предложенє, котре тратить силу, сли одна зъ палатъ не дала свого дозволу“. По промовѣ пп. Бельоглявка и Поммера засѣдане замкнено.

Письма зъ краю.

Изъ Золочѣвского.

[*Надзвычайній загальній зборы тов. „Сѣльскій Господарь“ въ Олеську дня 10 листопада с. р.*]

Се товариство розвиває дѣйсно дуже живу и хосенну дѣяльность и намагає ся всѣми силами дѣйняти поставленои собѣ цѣли, именно розбудити у нашихъ хлѣборобівъ охоту до поступового господарованя и пѣднесеня сѣльского господарства у всѣхъ его галузяхъ. Заснованє доперва передъ шѣстьма мѣсяцями стрѣчаючи всѣлякій перепоны и орудуючи дуже малыми средствами, выказує оно вже значній успѣхи. Найважнѣйшою перепоною розвитку товариства є байдужность самыхъ хлѣборобівъ, котрій вѣдносять ся до него ще зъ великимъ недовѣремъ, чого доказомъ є мале число членівъ. И такъ довѣдались мы изъ справозданя секретаря, що на початку заснованя тов. „Сѣльского Господаря“ приступило до него 55 членівъ а именно 12 священиківъ, 3 учителѣ, 1 судья, 1 управитель дѣбръ, 1 редакторъ (п. Кахникевичь), 5 церковныхъ братствъ, 3 читальнѣ а лише 8 мѣщанъ и 21 селянъ. Вѣдъ сего часу до нинѣ збѣльшило ся товариство ледво о 23 членівъ то є о кілька осѣбъ зъ духовнои и свѣтскои интеліґенціи и кільканацять селянъ. Однакожь Выдѣлъ товариства зовсѣмъ не зражує ся сею консерватывностію нашихъ хлѣборобівъ а лише шукає рѣзныхъ дорѣгъ, щобы трафити до ихъ серця и переконаня. Одною зъ першихъ дорѣгъ уважає подаваня своимъ членамъ користій моральныхъ и матеріяльныхъ, щобы ихъ вкладку рѣчну (1 зр.) не лише вырівнати, але и перевысшити. И справдѣ дѣстали они вже доси по 2 книжочки тов. „Просвѣты“ — о садовництвѣ и про обориикъ — у вартости 45 кр., — по 2 щепы у вартости 1 зр. и насѣнє огірківъ за 10 кр. — разомъ 1 зр. 55 кр. — Кромѣ сего 17 членівъ выльосовали на загальныхъ зборахъ 17 предметівъ въ цѣнѣ вѣдъ 50 кр. до 8 зр. — а на сю льотерію зложили члены Выдѣлу готівкою 16 зр. — въ натурѣ 2 пнѣ пасѣки и иншій рѣчи.

Що-до моральныхъ користій зібравъ ся Выдѣлъ освѣдомлювати нашихъ хлѣборобівъ черезъ вѣдповѣдній выклады и вѣдчиты на вѣчахъ и зборахъ, устроюваныхъ для селянъ, а такожь черезъ вилываня на селянъ практичными досвѣдами у всѣхъ галузяхъ сѣльского господарства Слѣды сеи роботы вже можна бачити изъ того, що господарѣ зъ многихъ тутешныхъ сѣлъ вже кинули ся д закладаня садівъ и до уживаня штучныхъ навозівъ, якъ каініту, томасины и суперфосфату.

Далеко бѣльше змігъ бы Выдѣлъ товариства вдѣяти, коли бы мавъ по селахъ вѣдповѣдній льокалѣ на устроюване зборівъ. Въ сѣй цѣли вѣднѣсъ ся Выдѣлъ дня 27 червня с. р. зъ просьбою до краєвои Рады шкільнои о позволенє уживаня шкільныхъ саль, де за порозумѣненємъ зъ шкільными зарядами мігъ бы въ дняхъ вѣльныхъ вѣдъ науки уладжувати вѣдчиты и выклады зъ обсягу сѣльского господарства. На жаль однакожь краєва Рада шк. безъ поданя мотивівъ не прихилила ся до просьбы Выдѣлу и симъ чиномъ заподѣяла нашому хлѣборобскому станови величезну кривду. Маємо надѣю, що краєва Рада шкільна переконавши ся о чистыхъ намѣрахъ товариства, вѣдчинить ему шкільній кімнаты, а черезъ се подасть Выдѣлови змогу працювати надъ пѣднесенємъ сѣльского господарства, що прецінь є одною зъ головныхъ цѣлей народнои школы.

Зъ далеко бѣльшою прихильностію вѣдносить ся до товариства Выдѣлъ краєвый, котрый въ наслѣдокъ депутаціи, высланои товариствомъ 27 марта и 11 мая с. р. вѣдступивъ при Замку олеськімъ 1 моріъ поля на заложенє шкілки овочевыхъ деревъ, а кромѣ сего прирѣкъ дати на весну якусь скількість щепъ для обсадженя сего города.

Про наведенй справы товариства дізнались мы изъ секретарского справоздання, а теперь користаючи изъ справоздання касіера, подаємо до прилюдноі вѣдомости отсѣ цифры: Товариство мало приходу изъ членьскихъ вкладокъ 92 зр. 25 кр. а зъ добровѣльныхъ датківъ 16 зр. 35 кр. — разомъ **108 зр. 60** кр. Розхѣдъ представляєсь такъ: Введенє въ житє товариства коштувало 22 зр. 79 кр.; щепы, книжочки и насѣнє за половину цѣны — 57 зр. 59 кр.; выдатки на всѣлякій письма и оголошеня, предплата 1 рѣльничои часописи, вкладка членьска до тов. „Просвѣты“ и Товариства огородничого — 15 зр. 26 кр.; — разомъ **95 зр. 85 зр.** Осталось отже въ касѣ **12 зр. 75 кр.**

По сѣмъ представленю дѣяльности товариства зазначимо головній точки самыхъ загальныхъ зборівъ. О. голова товариства отвираючи зборы пояснивъ ихъ цѣль и заявивъ, що Выдѣлъ просивъ зъ вѣдчитомъ о. проф. Глодзиньского зъ Тернополя, але важна перепона не позволила ему прибути. На его мѣсце выступивъ зъ вѣдчитомъ п. Домбровскій, управитель школы и рѣльничого курсу въ Олеську. Вѣдчитъ сей бувъ фаховый и поучаючій зъ обсягу рѣльництва, а подававъ дуже практичній указівки що-до зужиткованя навозівъ сталныхъ и штучныхъ.

Вѣдрадною появою зборівъ було зацѣкавленє, зъ якимъ члены товариства брали участь въ дискусіи надъ справозданємъ секретаря и надъ вѣдчитомъ, а якѣнци выступали зъ всѣлякими внесенями. Замѣтити тутъ ще треба, що загалъ участниківъ складавъ ся зъ молодыхъ господарѣвъ, котрій вже видно належать до просвѣченыхъ и поступовыхъ людей.

Першій зъ нихъ Иванъ Киприанишинъ зъ Кутівъ подякувавъ Выдѣлови за щирій заходы для добра селянъ, а вѣдтакъ просивъ о спроваджене на весну насѣня бураківъ и ячменю. Пилипъ Заяць зъ Ожидова подавъ внесенє, щобы Выдѣлъ для розбудженя сплячихъ частѣйше устроювавъ по селахъ зборы зъ вѣдчитами. Данило Дупеличь зъ Юзьковичь внѣсъ, щобы старати ся о заведенє стацій субвенціонованыхъ бугаѣвъ и отерівъ. Семенъ Гриневичь зъ Олеська бажавъ навѣть, щобы Выдѣлъ спровадивъ для членівъ виноградній корчѣ.

По вѣдчитѣ п. Домбровского забирали голосъ Дамянъ Паньковскій, Иванъ Покутницкій и Павлюкъ. Замѣтными були промовы обохъ послѣдныхъ бесѣдниківъ, котрій на основѣ власноі практики ясно и плавно представляли ужиточность каініту зъ томасиною на торфовищахъ. Вѣдтакъ заохочував о. голова товариства присутныхъ селянъ, щобы записували своихъ сынівъ на курсъ рѣльничій, котрый вѣдъ жовтня с. р. заведено на Замку олеськімъ. Управитель сего курсу выразивъ жаль, що на науку записало ся 36 учениківъ а теперь ходить лише 20, и то зъ самого Олеська, а зъ окрестности лише оденъ. Вагу и пожитокъ сего курсу пѣдчеркнувъ въ довшій промовѣ учитель зъ сусѣдного села, Кутівъ, але застановляючи ся надъ причинами рівнодушности для сего курсу зъ стороны селянъ сконстатувавъ, що пѣсля засягненыхъ информацій селяне вѣдтягають ся длятого, що мовою выкладовою на курсѣ є мова польска. Щобы отже сю причину усунути, загальній зборы, маючи на оцѣ не політичній цѣли але розвитокъ самого курсу и добро народа, рѣшили: просити Выдѣлъ краєвый и краєву Раду шкільну, щобы выкладовымъ языкомъ на рѣльничімъ курсѣ въ Олеську був утраквістичный языкъ, то є рускій и польскій. Можна надѣяти ся, що згаданій власти прихилять ся до сего скромного бажаня народа, бо иначе прийшлось бы ново заснованый курсъ за-для недостачѣ учениківъ сейчасъ замкнути. — При кінци зборівъ на внесенє о. Льва Тарнавского именемъ контрольнои комісіи удѣлили присутній Выдѣлови абсолюторію. Самій зборы тревали три годины а льосованє и роздѣленє спровадженыхъ щепъ цѣлу годину.

Хв... Ф...

Вѣдъ Старого мѣста. [*Самоволя ц. к. уряду податкового.*]

Рѣчь се загально вѣдома, якъ єзекуторы податковій въ Галичинѣ немилосердно поступають при фантованю движимостей на заспокоєня податківъ. Не вымыслъ се а правда, що декуда навѣть н. пр. въ Турчаньскімъ вѣкна вѣдрывали вѣдъ хатъ або страву зъ печей брали и выливали, а такій рѣчи якъ здираня послѣдноі одежѣ зъ хребта або забираня найпотрѣбнѣйшихъ средствъ до житя и нинѣ ще не сходять зъ дневного порядку. Та коли такихъ надужить допускають ся єкзекуторы зъ кваліфікацію тѣлько грубои силы, то на успокоєне нашого обуреня дало ся принайменше те сказати, що се орґаны єкзекутивы, котрій и въ переступленю закона навѣть видять спонєне своихъ обовязківъ. Инакше рѣчь має ся, коли ролю єкзекутора бере на себе ц. к. урядъ податковый, котрого урядники строго суть обовязаній знати законъ. Тожь и переступлене закона черезъ урядника повинно пѣдлягати о много строжшій вѣдвѣчальности, анѣжь оно було-бы сповнене черезъ звыклого єкзекутора. А такого вдаєне надужити допустивъ ся ц. к. урядъ податковый въ Старімъ мѣстѣ.

Дня 2 листопада с. р. пѣславъ о. И. Яворскій, парохъ въ Стрѣльбичахъ по конґруальну свою плату мѣсячну въ сумѣ 34 зр. 22 кр. Тымчасомъ ц. к. урядъ податковый безъ найменшого рѣшеня вѣдъ дотычныхъ властей, безъ пороблена навѣть кроківъ якихсь до того, цѣлкомъ самовѣльно, brevi manu кладе конднктъ на конґруу и стягає собѣ 20 зр. 66 кр. за податокъ ґрунтовый а 7 зр. 65 кр. за податокъ особисто-доходовый. Треба-жь знати, що податокъ ґрунтовый за давній лѣта уплаченый до чиста а на рѣкъ 1899 заплачено дня 12 жовтня с. р. 10 зр. 32 кр.; податокъ особисто-доходовый за рѣкъ 1897 ще не есть рѣшеный (вымѣрено було всего 4 зр.) а за рѣкъ 1898 о. Яворскій не дістав навѣть наказу платничого! А не повиненъ бувъ ц. к. урядъ податковый сего хотьбы и зъ того титулу робити, що правительство ще не выплатило о. Яворскому пѣдвышшеня конґруы за цѣлый рѣкъ пѣсля закона зъ дня 19 вересня 1898 р., — отже ще було де пошукати суму 28 зр. 31 кр., коли вже не мавъ кредиту анѣ иншои поруки у правительства. Кривда та ще тымъ бѣльше „вопіюча о пѣмсту до неба“, що въ ц. к. урядѣ податковѣмъ дуже добре знають, що покривдженый не має жадного приватного маєтку и утримує въ школахъ трое дѣтей. На все те на цѣлый мѣсяць лишили ему на житє 5 зр. 91 кр. а. в.! Такихъ надужить можуть допускати ся ц. к. урядники хиба въ одній Галичинѣ и то насупротивъ Русина.

Переглядъ політичный.

Вчера вечеромъ вѣдбуло ся засѣдане комісіи для контролѣ державныхъ довґівъ. Передъ засѣданемъ, въ кульоарахъ парляменту обговорювано живо справу вѣдносинъ въ тій комісіи. Президентъ Фуксъ конферував зъ Клярімъ, а той зновъ зъ членомъ комісіи, п. Дебельгофомъ. На правици говорено, що тій конференціи скінчили ся безуспѣшно. Засѣдане комісіи зачало ся пѣдъ проводомъ президента д-ра Фукса. Передовсѣмъ пѣднесено справу, чи регулямінъ палаты позволяє президентови бути референтомъ, а рівночасно президувати въ палатѣ. Въ наслѣдокъ дискусіи, яка на сесю тему выявала ся, президентъ зложивъ референтъ а обнявъ его Ф. Чедікъ, котрый вѣдтакъ выголосивъ дуже вычерпуючій референтъ и закінчивъ внесенємъ, абы зъ огляду на доказану конечность и цѣсарского розпорядженя прихильно вѣдповѣсти на жадане фінансовои адміністрациі о выданє ренты золотыхъ монетъ на 118,318.940 коронъ. Въ дискусіи надъ сею справою брали участь всѣ члены комісіи, за внесенємъ референта голосували 3 члены комісіи. Противъ внесеня голосували два иншій члены и голова, отже на пѣдставѣ § 6 зак. 3 регуляміну контрольнои комісіи для держанныхъ довґівъ, жадане міністерства фінансівъ вѣдкинено.

Справа вѣдкиненя предложенія міністерства въ тій справѣ, вже по першомъ засѣданю комісіи, вѣдбавалась на Угорщинѣ. Вчера донесено, що угорске правительство перестало складати золото въ австро-угорскімъ банку. Вчера, на засѣданю угорского сойму, п. Угронъ внѣсъ въ тій справѣ интерпеляцію до угорского правительства. Интерпелянтъ звертає увагу, що переведенє регуляціи валюты протягає ся дуже довго, а въ наслѣдокъ ухвалы австрійскои контрольнои комісіи и рѣзныхъ поголокъ, захитало ся довѣре до золотои валюты. Въ наслѣдокъ того интерпелянтъ запыує, чи міністеръ не уважає теперѣшнои хви-

лѣ за вѣдповѣдну, абы палатѣ предложити оба внесеня, змѣряючій до уряджения самостѣйного угорского банку. Бесѣдникъ запытує дальше, що кабінетъ гадає зарядити, абы запобігти пануючому вѣдъ довшого часу браковп готѣвки, нащадкамъ високон процентовп стопы.

Въ кульоарахъ парламенту обговорювано вчера поголоски о маючій утворити ся ческо-польско-нѣмецкій коаліціи. Тій поголоски заперечивъ дуже рѣшучо п. Енгель. Такожь зъ нѣмецкон стороны узнано ихъ за безпредметовій. П. Гогенбургеръ заявивъ, що о такій коаліціи нѣчого не знає, а коли бы мѣжь лѣвицею и правицею вели ся якій переговоры, то вонъ мусѣвъ бы о тѣмъ знати. Впрочѣмъ стороннпцтва нѣмецкон Gemeinbürgschaft стоять нинѣ на тѣмъ становпску, що теперь можливый лише урядничій кабінетъ, а парляментарне правительство цѣлкомъ выключене. Однакъ говорять, що ведуть ся переговоры, але довѣрочній и до нѣчого не обовязуючій, мѣжь вызначнѣйшими ческими и нѣмецкими послами а то въ цѣли утвореня пѣдставы до порозумѣня въ языковій справѣ мѣжь Чехами и Нѣмцями. Якъ довго не буде осягнене таке порозумѣне, о нѣякій коаліціи не може бути бесѣды.

Вѣдповѣдею на дисціплінарку противъ румуньскихъ священикѣвъ на Буковинѣ, були новій зборы 60 румуньскихъ священикѣвъ. Зѣбраній ухвалили резолюцію звернену противъ президента краю Бурпіліона и архіепископа Чуперковича, котрои послѣднымъ выразомъ було выточене масовои дисциплінарки 300 румуньскимъ священикамъ, за участь въ протестаційныхъ зборахъ. Окрѣмъ того ухвалено звернути ся телеґрафічно до румуньского клюбу въ палатѣ послѣвъ, абы въ тій справѣ заинтерпелювавъ міністра справъ внутрѣшныхъ.

Въ Парижи вѣдбуло ся вчера засѣдане палаты послѣвъ и сенату. Президентъ вѣдчитавъ численій зголошеня интерпеляцій. Президентъ міністрѣвъ домагає ся, абы всѣ интерпеляції, що вѣдносять ся до его політики получити въ одну и безпроволочно зачати надъ нею дискусію. Палата згодила ся на се. Бесѣдники зъ правицѣ и зъ націоналістичныхъ партій выступали дуже остро противъ заряджень правительства, примѣненыхъ до деякихъ офіцирѣвъ. Бесѣдники доказують, що що правительство не умѣло оборонити армію вѣдъ напастей. Одинъ націоналъ заявляє, що пѣдъ такимъ правительствомъ, непослухъ е обовязкомъ. За се президентъ выключивъ бесѣдника зъ засѣдань. Міністеръ вѣйны, середъ крикѣвъ правицѣ оправдувавъ заряджения противъ деякихъ офіцирѣвъ и сказавъ, що армія не мае права запускати ся въ дискусію. — Сенатъ по короткѣмъ формальнѣмъ засѣданю вѣдрочивъ ся яко державный трибуналъ, въ цѣли дальшого веденя процесу противъ обжалованыхъ о державну зраду.

Справу наслѣдство престола въ Австріи порушили берлиньскій дневники и Ost. Rundschau зъ нагоды поголоскъ про матримоніяльній пляны архикнязя Франца Фердинанда. Берлиньскій дневники доносять, що архикнязь беручи гр. Хотекѣвну, мае стратити всѣ права до престола. Цѣсарь хоче именно згодити ся на сесе подруже пѣдъ услѣвемъ, що архикнязь зрезигнуе зъ усѣхъ своихъ правъ до короны, такъ що-до своѣи власноѣ особы, якъ и що-до своихъ наслѣдникѣвъ. Архикнязь не рѣшивъ ся ще згодити ся на се, покликуючи ся на праґматичну санкцію, котра нѣчого не згадуе о морґанатичныхъ подружжяхъ. Такожь вызначній угорскій особы, котрыхъ архикнязь пытавъ въ тій справѣ о гадку, подѣляють его поглядъ. Австрійскій дворскій круги покликують ся знову на домашне право Габсбурґѣвъ, котре выключае подѣбній поружя. Ostd. Rundschau твердить, що Нѣмцѣ повинній обставати при тѣмъ, абы праґматична санкція була безусловно выконана, та щобы архикнязь Францъ Фердинандъ, безъ огляду на се, зъ кимъ оженить ся, сли пережне теперѣшного цѣсаря, обнявъ по нѣмъ престолъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ наукового тов. им. Шевченка**: *Засѣдання лѣкарскои комісіи* вѣдбуде ся въ суботу 18-го с. м. о год. 6-тій вечеромъ въ льокали Товариства. На денпѣмъ порядку: 1) Справа утворення особнои руско-украиньскои секціи и участи нашихъ лѣкарѣвъ въ мѣжнародпѣмъ лѣкарскѣмъ конґресѣ пѣдчасъ всесвѣтнои выставы въ Парижи въ роцѣ 1900. 2) Справоздане д-ра Озаркевича зъ кѣлькохъ надѣсланыхъ праць до редакціи „Лікарского Збірника".

— **Товариство рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря" у Львовѣ** уряджуе дня 19. н. ст. падолиста [въ недѣлю] въ своимъ льокали [ул. Краковска ч. 17] *музикальный вечеръ* въ честь вѣдкрытя „Рускои бурсы ремѣсничо-промыслови" у Львовѣ. — Вступъ за запросинами. По вечерѣ наступить комерсъ; початокъ о 7½ годинѣ вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Зелѣзница Делятинъ-Коломыя-Стефанѣвка** буде впроваджена въ рухъ 18. н. ст. с. м. Лінія та мае 112 км. и будуть на нѣй слѣдуючій стаціи: Стефанѣвка, Бабинъ-Серафинцѣ (перестанокъ), Ясенѣвъ нѣльный, Городенка мѣсто, Городенка дворъ, Вѣкно, Гвоздець, Пѣдгайчики, Коломыя, Ракѣвчикъ (перест.), Товмачикъ, Саджавка (перест.), Ланчинъ, Делятинъ мѣсто (перест.) и Делятинъ. Часъ ѣзды на цѣлѣй лінін буде тревати 6 годинъ и 10 мінутъ.

— **Нова стація телеґрафічна** буде вѣддана до загального ужитку дня 25 с. м. въ Давиняцѣ [пов. Борщѣвъ] при тамошнѣмъ урядѣ почтовѣмъ зъ обмеженою службою денною.

— Проф. д-ръ. **Олександеръ Колесса** за дозволомъ и пѣдмогою міністерства просвѣты вѣдбуває теперь наукову подорожь по бѣльшихъ мѣстахъ Россіи, якъ Кіевъ, Москва, Петербургъ, Вільна и Варшавы, щобы выкористати мѣсцевій бібліотеки и архівы въ напрямѣ студій надъ руско-укр. мовою и літературою. До Львова вертае въ днихъ 22—24 падолиста.

— **Зъ фіскальнои практики.** Церковь въ Бутинахъ мае кавальчикъ поля и платить за него кѣлькадесять кр. податку. Сего року до кѣнца вересня податокъ не бувъ ще заплаченый, бо звычайно платить ся пѣдъ конець року. Отже дѣстала церковь упоминаюче писмо вѣдъ податкового уряду зъ Мостѣвъ великихъ. Податковый екзекуторъ занѣсъ те письмо до церковного провізора Захарка Музики, а не заставши нѣкого дома, займавъ безрогу, що вартуе надъ 20 зр. Опѣсля-жь Захарко Музика дѣстае зъ податкового уряду едикть зъ дня 30 жовтня 1899. Ч. 1263 зъ новѣдомленемъ, що ц. к. староство въ Жовкви резолюцією зъ дня 20 жовтня 1899. Ч. 29.651 позволило продати на ліцитаціи льоху Захарка Музики на заспокоене залягаючого податку въ квотѣ 79 кр. Захарко Музика здивувавъ ся, бо вонъ свій податокъ заплативъ до крейцаря. Пѣшовъ вонъ до Мостѣвъ и тамъ довѣдавъ ся, що се едикть за церковный податокъ. Чи можливе-жь се, щобы за чийсь податокъ можна когось иншого екзекувати и ліцитувати? Врештѣ-жь ще не конець року, такъ може бы податникъ ще и безъ фантозаня заплативъ податокъ на часъ!

— **Двѣ крадежѣ.** Въ касѣ урядника руху на дворци зелѣзницѣ въ Перемышли пропало въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ 9.500 зр. Въ недѣлю пополудни касіеръ вѣддавъ тій грошѣ урядникови руху, щобы ихъ выслати до дирекціи у Львовѣ. Урядникъ потвердивъ, що грошѣ вѣдобравъ, и замкнувъ ихъ въ зелѣзнѣй касѣ, а ключь сховавъ. До вѣдходу поѣзду особового, котрымъ почта до Львова мала вѣдѣйти, урядники руху змѣняли ся два разы въ службѣ, а кождый зъ тыхъ трохъ урядникѣвъ вѣддававъ другому почту такъ, що повѣдомлявъ его, що въ касѣ находить ся та посылка грошева. Ажь коли послѣдный выконуючій службу урядникъ вѣддававъ фактично почту кондукторови поѣзду, показавъ ся бракъ посылки зъ грошми.

— **Передъ кѣлькома днями умеръ Кс. Одельґевичь**, парохъ при костелѣ св. Николая у Львовѣ. Оставивъ вонъ 9.000 зр. въ облігаціяхъ Тов. кредитового земского по 1000 зр. на добродѣйній цѣли. Суму ту при нотаря зложено до коверты, опечатано и заадресовано до лат. консисторіи, котра мала выконати завѣщане. Отже найшовъ ся цѣкавый, що вынявъ зъ тои коверты одну облігацію на 1000 зр. Не робивъ собѣ навѣть нѣщо зъ того, що ушкодивъ печатку!

— **Зъ „Ризницѣ" въ Самборѣ** просять насъ о помѣщене сего письма: Будова поверховои каменицѣ на власность „Ризницѣ" поступае скоро напередъ, бо вже затягае ся на домѣ дахъ и покрывая дахѣвкою. При самѣй будовѣ пшло бы все гладко колн бы тѣлько не приходило боротись зъ одною перешкодою — зъ недостаткомъ готѣвки. А зъ певностію не були бы мы въ тѣмъ клопотѣ, коли бы нашій дебіторы (а винній намъ всѣ разомъ надъ 15.000 зр.) лучше вырозумѣли нашій письма минувшого мѣсяця до нихъ писаній. Зъ тои причины звертаємось еще разъ до всѣхъ Впв. Дебіторѣвъ нашихъ, а особливо до тыхъ, котрій бѣльше якъ рѣкъ залягають зъ своими рестанціями, щобы зволили якъ найскорше выровнати свои рахунки. „Ризница" було и е всегда терпелива и выразумѣла для своихъ довжникѣвъ, тожь мае повне право и вѣдъ нихъ вымагати выразумѣлости, коли сама находить ся въ потребѣ. Такихъ же крайно недбалыхъ дебіторѣвъ, котрій не уважають навѣть за потрѣбне вѣдозватись на кѣлькократній упоминаючій письма нашій — повѣдомляємо, що пѣсля рѣшеня надзираючои рады будемо вкѣнци примушені выступити противъ нихъ на судову дорогу, коли своихъ залеглостей до кѣнца сего мѣсяця цѣлковито не выровнаютъ. — Самборъ дня 13-го падолиста 1899. Вѣдъ Дирекціи Товариства „Ризница".

— **Валюта коронова.** Магістратъ м. Львова оголосивъ, що зъ днемъ 1 сѣчня 1900 р. по мысли закона зъ 21 вересня 1899 входить въ житє валюта коронова въ мѣсце австрійскои валюты. Зъ высше наведенымъ речинцемъ всѣ книги рахунковій м. Львова, всѣ выплаты и поборы касы мѣсконі будуть переводити ся въ короновій валютѣ и въ гелерахъ. Магістратъ взывае тому публику, котра мае зносины грошевій зъ громадою м. Львова, а особливо пѣдприемцѣвъ, мѣскихъ доставцѣвъ, вдовы и емеритѣвъ по урядникахъ и слугахъ громады, щобы вѣдъ 1 сѣчня 1900 предкладали рахунки, оферты и квіты въ короновій валютѣ, въ коронахъ и гелерахъ.

— **Пявки.** За часъ вѣдъ 1 падолиста 1898 до 1 падолиста 1899 продали жиды на ліцитаціи въ Галичинѣ христіяньскои землѣ за 1,300.000 зр. Цѣкаве кого будуть ліцитувати за 20 лѣтъ, бо трудно припустити, щобы одна грядка лишила ся въ христіяньскихъ рукахъ, коли такъ дальше гѣде. Даты повышій подавъ одинъ краковскій дневникъ.

— **Курсы для ремѣсникѣвъ.** Технольоґічный музей у Вѣдни уряджуе курсы для майстрѣвъ: шевцѣвъ, кравцѣвъ, столярѣвъ и теслѣвъ. Курсы тревають три мѣсяцѣ; для убогихъ вызначено стіпендіи вѣдъ 80 до 120 зр.

— **Друга розправа карна** противъ бувшого фотоґрафа, а опѣсля „обшарника" Петра Мечковского, котрый въ однѣмъ львѣвскѣмъ готели струтивъ свою жену зъ II. поверха на дѣлъ, — вѣдбуде ся 22 с. м. передъ судомъ у Львовѣ. Обжалованого буде боронити адв. д-ръ Ґольдгамеръ зъ Тарнова.

— **Дрѣбній вѣсти.** Дня 13 с. м. вѣдбуло ся у Львовѣ вѣче технікѣвъ при участи майже 500 слухачѣвъ; вѣче було дуже оживлене и порушено тамъ кѣлька справъ якъ „титулъ" инжинера, основане стіпендіи им. Марконього, треміяльну поѣздку на выставу въ Парижи и т. п. — Гр. Меч. Рей зложивъ мандатъ до сойму зъ округа тарнѣвского. — Дня 23 с. м. вѣдбуде ся въ Лазахъ вѣнчане п. Мих. Наковича, укѣнч. богослова, зъ п-ною Маріею Подолиньскою, дочкою мѣсцевого пароха. — Въ Бориславѣ дня 10 с. м. погибъ въ копальни Лінденбавма роббтникъ Иванъ Мусякъ; удусивъ ся ґазами. — Командантъ вѣйскъ у Львовѣ ґен. Фіделеръ мае бути перенесеный до Перемышля на мѣсце ґен. Ґальѣочого, котрый йде до Инсбрука. — Вчера и нинѣ падавъ у Львовѣ дрѣбный снѣґъ. — Цѣсарску санкцію дѣставъ ухваленый соймомъ законъ о регуляціи Вислы и Вислока въ пов. мелецкѣмъ. — Въ Плуговѣ лучивъ ся онодгы карамболь зелѣзничій; три ваґоны поспѣшного поѣзду выскочили изъ шинъ, при чѣмъ урядникъ почтовый п. Матусиньскій вѣднѣсъ покалѣченя. — Передъ карнымъ судомъ у Львовѣ станувъ яко обжалованый 21-лѣтный Іос. Бернатъ, приватный учитель, писарь громадскій и практикантъ експедиторско-почтовый зъ Бруховичь пѣдъ Львовомъ. Обокравъ вонъ почту на 200 зр., а ще въ додатку утѣкъ зъ „почтмістровою" въ свѣтъ за очи. Въ Тернополи зловлено „любовну пару"; любку звернено властивому мужеви, а „Парнса-Берната" всаджено за краты.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide"

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Рахунокъ Краєвого Союза кредитового**, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за мѣсяць жовтень 1899 р.*

I. Станъ довжный:

1. Удѣлы членѣвъ . . .	17.420·00	кор.
2. Фондъ резервовый . .	503·60	„
3. Вкладки	133.446·24	„
4. Сальдо процентѣвъ (побран.)	3.862·27	„
Сума	155.232·11	кор.

II. Станъ чинный:

1. Позычки удѣленій:			
а) институціямъ	31.340·00	кор.	
б) на скрипты	47.350·00	„	
в) на векслѣ	39.651·00	„	118.341·00 кор.
2. Готѣвка въ касѣ . . .			2.325·67 „
3. Цѣнній паперы фонду резерв.			397·04 „
4. „ „ инший . .			300·00 „
5. Льокацін			31.845·33 „
6. Сальдо коштѣвъ адміністрацін			720·79 „
7. Кошты заснованя . .			1.302·28 „
Сума:			155.232·11 кор.

Членѣвъ прибуло 2, и оставало зъ кѣнцемъ жовтня с. р. 250 членѣвъ зъ 359 декляроваными удѣлами въ сумѣ 17.950 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4½ %, вѣдъ позычокъ 5½ %—7 %. — *Дирекція.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— **Именованя.** Авскультантами судовыми въ округѣ львѣвского суду именованій практиканты. Алекс. Сивулякъ, Авг. Вавр. Кручковскій, Стеф. Качмарко, Ив. Мат. Дичко, Едв. Праксмаєръ, Руд. Кохъ, Каз. Оборскій, Мих. Ивануса, Верн. Шпаніеръ, Влд. Пискозубъ, Стеф. Иги. Шухевичь, Каз. Терликовскій, Влд. Стан. Клосовскій, Влд. Соколовскій, Ром. Іос. Крогулецкій, Алекс. Іос. Моравскій, Иги. Гошовскій, Чесл. Ив. Губль, Володим. Ром. Сокальскій, Иги. Ив. Карчь, Стан. Тит. Лінднер, Ант. Евг. Файґль, Влд. Тад. Марковичь, Ром. Думинъ, Володим. Ром. Сабатъ, Павло Поль, Мар. Іос. Юркевичь, Стан. Таласевичь, Ад. Іос. Босаковскій и Алекс. Крижановскій.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На потребы бѣдныхъ учениковъ Тернопільскои рускои ґімназіи им. цѣсаря Франц Іосифа I. зложили датки (за посередництвомъ філіи руского Товариства педаґоґічного) въ часѣ вѣдъ 1 вересня до 1 падолиста 1899 слѣдуючій Р. Т. Добродѣѣ:

Д-ръ Витошиньскій Волод. 2 зр., Ґецѣвъ Юрій 1 зр., Миколаевичь Якѣвъ 1 зр., Фуртакъ Вартломей 1 зр., Левандовскій Микол. 50 кр., Добряньскій Алойз. 1 зр., Хомицкій І. 5 зр., Ясѣньскій 50 кр., Мыдловскій 2 зр., Кравичь Ем. 1 зр., О. Алексевичь 3 зр., Цибикъ 1 зр., Партицкій 1 зр., А. Врублевскій 1 зр., о. Ант. Глодзѣньскій 1 зр., Топольницкій 4 зр., д-ръ Е. Гладишовскій 1 зр. 50 кр., п-нѣ Гладишовска 1 зр., п на Ольга Гладишовска 50 кр., Сатурскій 1 зр., Е. Даниловичь 50 кр., о. Из. Глиньскій 5 зр., Т. Кальба 50 кр., Яскулякъ 1 зр., М. Михалевичь 1 зр., о. Волод. Громницкій 1 зр., Блихаръ Стеф. 2 зр., Т. Мельничукъ 1 зр., Г. Лядманъ 50 кр., Н. Н. 50 кр., д-ръ Б. Лучаковскій 2 зр., Коморовскій 50 кр., Новицкій 1 зр., Брыковичь 1 зр., о. Мироновичь 2 зр., Кручковскій Л. 1 зр., О. Езерскій П. 1 зр., Гринивецкій Алекс. 2 зр., о. Езерскій Викторъ 2 зр., д-ръ С. Даниловичь 2 зр., Гарматѣй 50 кр., Мандибуръ 2 зр., д-ръ С. Чикалюкъ 2 зр., о. шамбелянъ Навроцкій 1 зр., о. Аліськевичь 1 зр. 50 кр., Лисякъ 1 зр.

Кромѣ того еще зложили: о. Е. Волянь-скій зъ Ходачкова малого — зѣбранѣ на сю цѣль въ церкви 5 зр. 20 кр., п-нѣ І. Вильчкова 60 кр. При нагодѣ освячення дому „Народнои Торговлѣ" зложено 21 зр. — Разомъ всего зложено 92 зр. 30 кр. За тій грошѣ закуплено и выжичено найбѣдиѣйшимъ ученикамъ всѣхъ трехъ рускихъ клясъ 65 книжокъ за 59 зр. 78 кр., а одного ученика заосмотрено въ зимову накидку (плащь). Закупленій книжки становлять засновокъ бібліотеки пѣдручниковъ школьныхъ для бѣдныхъ учениковъ рускои ґімназіи, котра то бібліотека вчисляючи книжки закуплений (а въ части дарованій) въ минувшѣмъ роцѣ, числить теперь 174 примѣрниковъ. — Подаючи до прилюднои вѣдомости сей выказъ жертвъ поручаємо численну бѣдну молодѣжь нашои новои ґімназіи дальшій ласкавій опѣцѣ Р. Т. Земляковъ. — *Петро Рѣпнѣйскій* ц. к. професоръ ґімназіи Францъ-Іосифа, о. *Евгеній Громницкій* катихитъ ґімназіи.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 15 падолиста. Ґолуховскій, Крітґаммеръ и Вельзерсгаймбъ поѣхали вчера до Будапешту. Клярі йде туды нинѣ рано, на спѣльну кабінетову нараду.

Любляна 15 падолиста. Товариство властителѣвъ домбвъ внесло протестъ противъ заряджения магістрату, абы таблицѣ зъ написами улицъ, були выключно въ нѣмецкѣмъ языцѣ.

Софія 15 падолиста. Въ собранію опозиційній бесѣдники ударили дуже остро на правительство, що въ престольній промовѣ нарошно замовчало причины змѣны кабінету. Бесѣдники заперечують твердженє, що мѣжь Туреччиною а Болгарією панують добрѣ вѣдносины та домагають ся, абы правительство старало ся усунути фінансову кризу не пѣвсредствами, але цѣлою форсою. П. Беліновъ заповѣвъ внесене о поставлене кабінету въ станъ обжалованя за надужитя при послѣдныхъ выборахъ.

Лондонъ 15 падолиста. До Капштаду прибуло вже 15.000 воякѣвъ. Часть вѣдбслано безпроволочно до Дурбану. Анґлійцѣ думають выслати зъ Дурбану до Пітермаріцбурґа корпусъ для увольненя ґенерала Уайта зъ кайцѣвъ Жубера. Питанє, чи Ледісметъ такъ довго выдержить. Иншихъ певныхъ вѣстей зъ театру вѣйны нема, бо урядовыхъ справоздань правительство не оголошуе, а приватній депешѣ обрѣзуе и фальшуе цензура ґенерала Булера.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. С. Бо. въ Хл. Одержано. — Т. Ле. въ По. Теперь за жовтень а не за падолистъ. — А. Од. въ Дм. Годять ся. — И. На. въ Ше. Такъ. — А. Ле. въ Че. Годять ся. — С. Ст. въ Да. Одержано. — К. Ко. въ Ол. Ще 50 кр. — П. По. въ Бѣ. До кѣнца року належить ся ще ще 60 кр. — І. Га. въ Ви. Теперь заплачено по конець падолиста. — И. Дз. въ Ро. Теперь заплачено за жовтень а не за падолистъ. — Л. Го. въ Уг. Заплачено теперь до кѣнца жовтня а не падолиста.

Надѣслане.

ПОДЯКА.

Не могучи въ иншій способъ оказати Вбл. Д-ру Г. Ластови въ Надвѣрній за Его дуже старанне а майже безинтересовне выкуроване моеи жены изъ дуже тяжкои недуги, выражаю Ему тутъ прилюдно мою найщиршую подяку та руске: Спаси-Богъ.

441 *Борысевичь.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пивтаціяхъ школи Ґалицкои

торуе въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокле, телескопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґи, таксы мѣ ґичѣ, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагодять ся якъ найскорше и найдешевше. 4617

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць жовтень 1899.

А) Станъ чинный.

	Станъ въ кінцемъ вересня 1899 року		Въ протягу вѣдъ 1 до 30 вересня 1899 побрано		выдано		Станъ въ кінцемъ жовтня 1899	
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр.	зр.	кр.
Позички на скрипта	67327	45	2821	61	1998	—	66503	84
„ „ векслѣ	11992	97	3384	11	3573	—	12181	86
Кошты адміністрації	840	69	79	43	111	58	872	84
„ спору	119	16	16	43	175	77	278	50
„ заснованя	152	58	—	—	—	—	152	58
Рахунокъ полісъ	279	36	135	08	81	86	226	14
Готівка	1401	28	—	—	—	—	1066	61
Сума стану чинного	82113	49	6436	66	5940	21	81282	37

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	17586	95	181	—	20	—	17747	95
Фондъ резервовый	4016	08	15	22	—	—	4031	30
„ для касъ позич.	100	-	—	—	—	—	100	—
Вкладки щадничѣ	52720	—	683	—	2111	29	51292	23
Вѣдсотки	3583	46	435	61	20	62	3988	45
Кредитъ банковый	3800	—	—	—	—	—	3800	—
Обезпечена членівъ	1	95	27	61	—	05	29	51
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	305	03	—	—	22	10	282	93
Сума стану довжного	82113	49	1342	94	2174	06	81282	37
До того станъ чинный	82113	49	6436	66	5940	21	81282	37
Разомъ (Капіталъ обор.	164226	98	—	—	—	—	162564	74
Разомъ (Оборотъ касов.			7779	60	8114	27		
			15893 зр. 87 кр.					

Загальный оборотъ касовый вѣдъ $^{1}/_{1}$ до $^{31}/_{10}$ 1899 року 186.873 зр. 40 кр.

Пѣсля білянсу на рѣкъ 1898 выносили зъ кінцемъ року:

Позички на скрипта	52.337	зр. 01	кр.
„ „ векслѣ	9.518	„ 94	„
Удѣлы членьскій	14.243	„ 13	„
Вкладки щадничѣ	44.148	„ 16	„
Сальдо вѣдсоткѣвъ	2.768	„ 38	„

Загальный рѣчный оборотъ касовый въ 1898 роцѣ 204.185 зр. 04 кр.

Въ жовтни 1899 прибуло 7 членѣвъ зъ деклароваными удѣлами въ сумѣ 140 зр., выступивъ 1 членъ зъ декларованымъ удѣломъ 20 зр., остало отже зъ кінцемъ жовтня 1899 р. 859 членѣвъ зъ деклароваными удѣлами на 20.620 зр.

Стопа процентова вѣдъ вкладокъ щадничихъ $4^{1}/_{2}\%$, стопа процентова вѣдъ удѣленыхъ позичокъ $7^{1}/_{2}\%$ платнѣ чвертьрѣчно або пѣврѣчно зъ горы.

Станиславовѣ дня 1 падолиста 1899. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Северинъ Торонскій. *Иванъ Сасъ Лѣсковацкій.*

По причинѣ нового користного укладу въ фабрикою при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ ССХ зъ однымъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клґр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢЧКАРНЯ ТН вильцева зъ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клґр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При есѣчасовѣй уплатѣ 10% опусту.

Замовляти черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львѣвъ, Ринокъ 36. 153 33—0

Львѣвска філія

Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляє Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тіи-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковѣ Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жаданє, безъ жаднои перервы въ опроцентованю

$4^{1}/_{2}\%$ книжочки вкладковѣ

Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинає ся въ найблизшѣмъ дни будньмъ по зложеню — а кінчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ зворотъ тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякѣ чинности банкирскѣ, отже: вымѣна паперѣвъ, валютъ и куповѣвъ, есконсъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вѣдповѣднымъ забезпеченемъ, вкінци принимане фондѣвъ на высше згаданѣ Книжочки Щадничѣ.

ВѢДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляє позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвѣрю.)

413 2—18

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нащеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, пожбинкъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

СВОБОДА

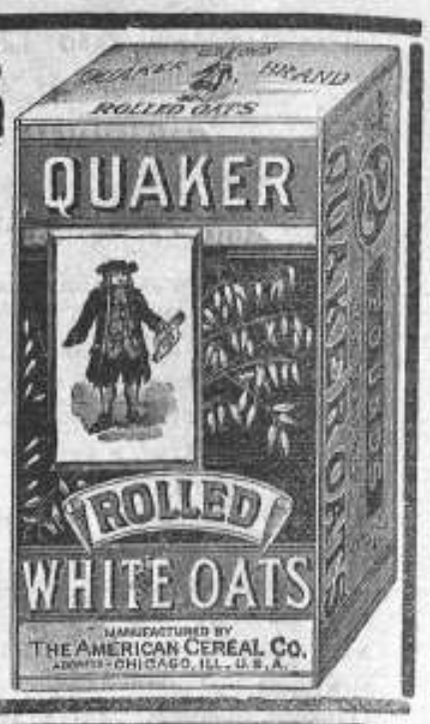
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четвергъ (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжднево популярна газетка

Quäker Oats

Всюды дѣстане въ пачкахъ по 1 фунтови и по $^{1}/_{2}$ фунта (зъ приписомъ вересня).

Всѣ лѣкарѣ знають, що стравы въ вѣвса належать до найлѣпшихъ въ усеи поживы; въ сѣй справѣ нема двохъ гадокъ. Але незвычайно важна є рѣчь, **якои** уживає ся **стравы зъ вѣвса**, коли лѣкарь припише ей дитинѣ, хорому або недужому. Отже коли о се ходить, то практична господиня може омынути всяку непевнѣсть и запобѣгчи всякому розчарованю и всякѣй невдачѣ, коли въ довѣрямъ выбере Quäker Oats.

431 II.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковѣ)

пристосовлений въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчнике зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававня и нишихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшна . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковѣ часто бувають фальшованѣ. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку въ пѣдписомъ **C. Brady** и вѣдкинути яко неправдивѣ всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотрений тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady**. 313 6—24

Каплѣ жолудковѣ аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковѣ)

опаковани въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронноя]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись стомча пѣдпись *C. Brady*.

Складовѣ части подаяй.

Каплѣ жолудковѣ правдивѣ можна набути у всѣхъ аптиках.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч 10.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скінчивъ зъ кінцемъ 1898 р. 30 ий рѣкъ свои дѣяльности и зросли въ всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1897 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 9,585.636·47	кр.
Премія належитости побѣчнѣ и вѣдсотки за рѣкъ 1898	„ 2,517.998·09	„
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 31,446.439·23	„
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 348,257.816 —	„
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,457.178·08	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кінця р. 1898	„ 29,910.066·98	„

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынкѣвъ, движимостій, збѣжа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и ин.

Тарифы „Славія“ вельми умѣренѣ, а услѣвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друкспортѣвъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славія“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 68 22—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє агенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє агенціи письменнымъ селянамъ.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул Чарнецкого ч. 26.

Артистично-ритовничє

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достаткує и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, стампы, таблицѣ дитѣ и гравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 221 44—52

Каѣки БРЯНЧАНІНОВА

Переклав з роснйскої на нашу мову

Любомір Селянський.

Ціна 15 кр.

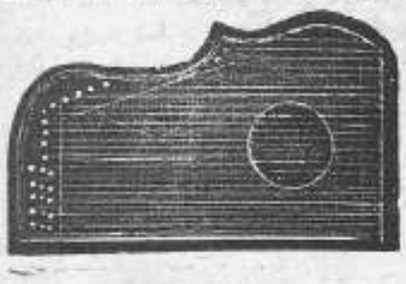
Львів, 1899 р. Видало Р. Тов. Педагогічне.

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

поєз.	особ.	до Львова	поєз.	особ.	зъ Львова
приходить о			вѣдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{8}$ до $^{16}/_{8}$.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, т. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдни
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдни, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{8}$
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9 —	„ Кракова, Вѣдни, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця.
	11·15	„ Ярославя, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черног. Станислав.		9·58	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{8}$ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{8}$.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		„ „ „ Пѣдзамча
1·50		„ Ицканъ, Станиславова		2·15	„ Бруховичъ $^{7}/_{8}$ до $^{16}/_{8}$ недѣлѣ и свят
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·58		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	3·05		„ Стрыя, Сколього лишь $^{1}/_{8}$ до $^{30}/_{8}$
	5·40	„ „ „ гол. дворець	3·15		„ Янова, вѣдъ $^{1}/_{8}$ до $^{30}/_{8}$.
	5·55	„ Сокаля	3·20		„ Зимнои воды $^{7}/_{8}$ „ $^{16}/_{8}$.
			3·25		„ Бруховичъ „ $^{1}/_{8}$ „
			5·25		„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		
3·05		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{8}$ до $^{16}/_{8}$
3·30		„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
6·00		„ Кракова, Вѣдни, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
6·10		„ „ „ „ Хирова		6·40	„ а Орлова вѣдъ $^{11}/_{8}$ до $^{15}/_{8}$
6·20		„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вѣдъ $^{1}/_{8}$ до $^{15}/_{8}$ въ будній дни
7·58		„ Янова вѣдъ $^{1}/_{8}$ до $^{31}/_{8}$, и вѣдъ $^{16}/_{8}$ до $^{30}/_{8}$ що дня а вѣдъ $^{1}/_{8}$ до $^{15}/_{8}$ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокали, Равы рускои
				7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
8·15		„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{8}$ до $^{30}/_{8}$, и $^{16}/_{8}$ до $^{16}/_{8}$.		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
				7·47	„ Янова $^{1}/_{10}$ до $^{30}/_{8}$ 1900 включно
8·30		„ Бруховичъ вѣдъ $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{8}$ що день		8·35	„ „ $^{1}/_{8}$ „ $^{21}/_{8}$ и $^{16}/_{8}$ до $^{30}/_{8}$
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		9·11	„ „ $^{1}/_{8}$ „ $^{15}/_{8}$ недѣлѣ и свята
9·21		„ Янова вѣдъ $^{1}/_{8}$ до $^{15}/_{8}$.	10·40		„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
9·55		„ Кракова, Вѣдни, Пешту, Сянока	10·50		„ Кракова, Вѣдни, Явожича
10·10		„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого	11·10		„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
10·08		„ Пѣдволочискъ, Брод... Коничинець	11·32		„ „ Грималова Пѣдзам.
10·25		„ „ на го... дворець			
10·30		„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краницкихъ ч. 5.

Сензаційна новѣсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашѣ цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грає ся всякѣ можливѣ мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва агентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловка.

Ч. 248. Львовъ, Четверъ 4 (16) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю за перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты опатрій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр
		у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на тверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламації неопечатані вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одинок стрѣчки инсератовой або ѣх мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Куда выхóдъ?

Положенє міністерства Клярого стає щоразъ труднѣйшимъ. Вже мѣсяць минувъ, якъ оно обняло управу державы, а мѣсяць доходить, якъ зóбралась рада державна. Зъ початку здавало ся, що новому міністерству всьо вде гладко и легко, однакъ чимъ дальше йшло, тымъ бóльше стали нагромаджуватись трудности.

Знесенє розпоряджень языковыхъ въ Чехіи и Моравіи не выкликало заповѣданои обструкціи ческихъ послóвъ въ парляментѣ, засѣданя парляменту вóдбуваютъ ся розмѣрно спокóйно — выняви двѣ галабурды Молодочехóвъ — найпильнѣйша и на позóръ найтрудрѣйша справа выбраня спóльныхъ делеґацій залагодилась, правда, при помочи интерепціи короны, дуже щасливо, але на тóмъ скóнчились успѣхи міністерства а дальше вóзъ державный не годенъ посунути ся на передъ.

Поза парляментомъ именно двѣ справы суть непривѣтній для правительства: демонстрацій ческій въ Моравіи и справа резервістóвъ вóйсковыхъ. Але обѣ справы суть меншои ваги, а друга справа навѣть не дотыкає безпосередно міністерства австрійского, тóлько міністерства спóльного.

Далеко гóрше стоить справа въ самóмъ парляментѣ. Бóльшóсть въ палатѣ послóвъ стоить противъ міністерства, а хоть она складая ся зъ дуже рóзнородныхъ и не звязаныхъ зъ собою постóйными интересами елементóвъ, однакожь она таки держить ся разомъ а надѣѣ на ѣи розпаденя доси завели. Тая жь бóльшóсть повздержуе вправдѣ чесныхъ послóвъ вóдъ выразнои обструкціи, але сама теде обструкцію тиху, кладе на кождóмъ кроцѣ міністерству колоды пóдъ ноги и коле ѣго бодай шпильками.

Дуже важній и пекучій справы чекають парляментарного полагодженя, хочь бы тóлько справа угоды зъ Угорщиною и провізорія буджетова. Однакожь палата послóвъ звóдить часъ на безплодныхъ дебатахъ и не тóлько не спѣшить ся полагодити конечныхъ справъ, але выразно утрудняе полагодженє.

Засѣданя палаты послóвъ вóдбуваютъ ся лише чотири або навѣть три разы на тыждень. Коли нѣмецкій послы домагали ся часѣйшихъ засѣдань, президентъ Фухсъ вóдповѣвъ, що послы потребуютъ вóдпочинку а именно позавѣденьскій послы потребуютъ поѣхати до своихъ рóдинъ чи тамъ до залагоджуваня своихъ интересóвъ, отже длятого окрóмъ недѣль такожь въ суботу и въ понедѣлокъ не будуть вóдбувати ся засѣданя. Красне пониманє обовязкóвъ посольскихъ! Вóдповѣдь президента есть простымъ выкрутомъ, бо въ данѣйшихъ рокахъ засѣданя неразъ вóдбували ся щоденно, т. є. шѣсть разóвъ на тыждень, навѣть тогды, коли не було такъ пильныхъ справъ, якъ теперь, — а впрочóмъ послы зъ дальшихъ сторóнъ навѣть зъ тридневнои паузы не можуть користати.

Въ справѣ угоды зъ Угорщиною є вправдѣ якась надѣя, що прійде до порозумѣня межи депутаціями квотовыми. Ходять вѣсти, що квота Угорщины буде означена на 34·5 а Австрій на 65·5 вóдъ ста. Сли такъ, то оно не конче выпаде користно для Австрій, бо давнѣйше, ще передъ упливомъ десятилѣтя, Угорщина готова була пристати вже на процентъ 35, отже дволѣтна безпарляментарна управа принесе Австрій шкоды на кóлька міліонóвъ.

Але хоть справа квотова мае стояти користно, за те зъ иншими частинами угоды гр. Клярі мае великій клопóтъ. Комісія для контроль державныхъ довгóвъ другій разъ вóдмовила жаданю правительства. Головно причинивъ ся до того президентъ палаты д-ръ Фуксъ, котрый очевидячки есть чиннымъ дѣятелемъ въ военнóй кампаніи правицѣ противъ міністерства. Щобы положенє гр. Клярого ще бóльше утруднити, щобы по-простуˇ зробити ѣму дальше урядованє неможливымъ, позавчера председатель цѣлои правицѣ п. Яворскій поставивъ внесенє, щобы палата послóвъ взяла пóдъ розвагу цѣлу справу угорскои угоды, отже не тóлько тѣ ѣи частины, що доси ще не полагоджені, але и тѣ, якій попереднє міністерство полагодило за помочію 14-ого §-у. А се все мае стати ся передъ кóнцемъ сего року! Отже зъ одной сторóны мае вóдбувати ся якъ найменше засѣдань палаты послóвъ, а зъ другои сторóны накладае ся на нію якъ найбóльше роботы!

Не можна сказати, щобы гр. Клярі доси провадивъ акцію дуже зручно. Єго намѣръ, якій бодай ѣму приписують, намѣръ розбитя правицѣ и утворенья иншои констеляціи парляментарной, очевидячки ѣму не удав ся, а ѣго даремній заходы зъ комісією контрольною поставили ѣго тóлько въ некористнѣйшóмъ положеню. Вóнъ приѣднавъ для себе вправдѣ загалъ нѣмецкихъ послóвъ и зъневолювавъ фракцію Шенерера-Вольфа, але зъ другои сторóны закидають ѣму, майже й не безъ певной рації, що ѣго правительство за мало есть неутральне.

Зó всего здае ся выходить тóлько, що зъ теперѣшнымъ парляментомъ нѣ-яке правительство не дасть собѣ рады. Уступленє Клярого а настанє міністерства правицѣ поставило бы ситуацію хиба тамъ, де она стояла за гр. Туна. А хочь-бы хвилевій трудности знóвъ при интерепціи короны дали ся усунути, але дальша правильна и спокóйна управа державы не есть можлива. Єднымъ средствомъ до ѣи впроваджена було бы: розвязанє теперѣшнои здезорґанізованои и нездалои палаты послóвъ и розписанє новыхъ выборóвъ. Треба спр бувати вóдкликати ся до народóвъ, нехай самі народы своюю вóльною волею розмотають теперѣшный узолъ и заведуть конечный ладъ въ тяжко захитанóй державѣ.

Alea jacta!

(Статья надѣслана.)

Въ „Дѣлѣ“ ч. 236 пóдъ заголовкомъ „Два владыка“ наведено зъ окружника В. Преос. Митрополита львóвского такій рѣчи, о якихъ не снило бы ся жадному Русинови. А що справа ся дотыкае и руского духовенства патріотичного и патріотизму руского и просвѣты: то показуесь потреба розббрати ѣи докладнѣйше. Чому? Зъ простои причины:

1) Обвиняе ся прилюдно патріотизмъ и просьвѣту. Змѣстъ окружника дóставъ ся до дневникóвъ и, до нинѣ не запереченый компетентною стороною, уважае ся за правду.

2) Обвиненє є такъ болюче и такъ поважне у своихъ наслѣдкахъ, що годѣ не запротестувати такожь прилюдно именемъ всего нашого народу, обкиненого болотомъ зъ некомпетентной стороны.

Міряне не годній второпати такои народнои халепы и було бы имъ найлюбѣйше, коли бы почули, що то всьо є або байка або груба помылка — не владыка, а референта, — на котру владыка положивъ свóй пóдписъ въ добрій вѣрѣ.

Инакше годѣ намъ, не духовнымъ, рѣчь вгадати! Чи можна митрополитови приписувати гадку, высказану въ цитатѣ наведенóмъ въ „Дѣлѣ“ зъ митрополичого окружника? Здоровый розумъ не позваляе на се, Владика такъ еще недавно сидить на львóвскóмъ престолѣ; вóнъ такъ недавно ще промовлявъ передъ интронізацією и по нѣй цѣлкомъ инакше. Звóдкижь взялась бы така нагла змѣна, коли нѣ духовній нѣ мірскій не то не змѣнились на гóрше (бо и не було ще часу!), а на вóдворотъ: всѣ вѣрній радо погодились зъ довершенымъ фактомъ и не замутили нѣчимъ настрою поважнои хвилѣ. Владика, та ще до того рускій, не мóгъ бы высказати такои гадки въ некорысть просвѣты.

Що цѣла справа не ясна, доказомъ и те, що закиды не зроблені въ листѣ пастирскóмъ, довѣрочно въ окружнику; а змѣсть того окружника такъ противорѣчить пастирскому листови, що вкóнци не знати, котрый зъ нихъ властиво каже правду. Такихъ рѣчей не можемо приписувати нѣякому владицѣ, а вже найменше рускому.

Отже и хто тутъ виновáтый? А вжежь референтъ! Референтъ може бути офіціяльный або приватный ad hoc. А владицѣ, ще до того 70-лѣтному годѣ кождє слово розважати, яке ѣму подадуть до пóдпису. Треба на когось спустити ся; таке бувало и буває всюда. А той хтось — отъ и наваривъ!

Не обóйшлось тутъ мабуть и безъ нашихъ найсердечнѣйшихъ опѣкунóвъ!

Кождє слово закиду — се найлюбѣйша мрѣя задушевна польского шовінізму, се найдавнѣйше оружя на знищенє Руси. Звóдки шовінізмъ польскій ходить въ парѣ зъ окружникомъ? Се тайна — може навѣть мимо вѣдома самого владыки!

Повернѣмъ до заточника-митрополита Іосифа и намѣстника Альфреда Потоцкого. Чого жадала реставраційна політика вóдъ тогдѣшного владыки? Жадала оклеветаня рускаго духовенства! Іосифъ волѣвъ уступити зъ престола, а не пóшовъ проти своеи совѣсти;

Перестаньмо курити!

Степана Повія.

(Конецъ.)

. . . . . .

Пригадавъ собѣ, що вóдкись чувъ, мабуть вóдъ Ґеня, що сбль подражнюе тѣ самі нервы, що и тютюнъ.

Обявивъ се таки заразъ своѣй Олѣ.

Обоє зажили соли. Лижка соли минула ся. Ставъ застановлятн ся, чи сбль тѣ самі нервы подражнюе и чи выкликуе тѣ самі наслѣдки, що и курене цигаръ.

Поспытавъ такожь ѣи о гадку. Казала, що такъ.

Знонъ мысливъ, а потóмъ промовивъ:

„Бо менѣ, ще гóрше!“

Обоє стали смѣятн ся.

. . . . . .

Хотѣвъ пóслати по тютюнъ та здержавъ ся. Вона не курить, а вóнъ мавъ бы курити? Соромъ, ганьба! Та-жь вóнъ мужчина.

И знонъ пóшли нові запевнюваня и знонъ новій сумнѣвы.

Зъ пóвъ годины ходивъ по хатѣ. Отта шафа вразъ зъ тютюняркою не давала ѣму спокою. Хотѣвъ тютюнярку выняти вóдтамъ та де-инде примѣстити.

Але нагадавъ ся. Лѣпше выйти де-небудь!

„Олю! Иду до пароха; за пóвъ годины буду назадъ.“

Вышовъ.

Парохъ частувавъ ѣго тютюномъ — такъ, якъ все.

Сказавъ, що переставъ курити.

„Вóдъ коли?“

„Вóдъ вчера. Шкода грошей та здоровля.“ Що-до другого, то мабуть не такъ. Вóнъ парохъ — курить вóдъ давенъ-давна, а станъ ѣго здоровля не погóршивъ ся вóдъ того анѣ трошка. Вже призвычаѣвъ ся — тому то й менше шкодить, а може й цѣлкомъ нѣ. Хто се знае? Може лѣкарѣ? Етъ, смѣяти ся зъ того!

И то можливо! Може й не шкодить.

Отъ, спробувати бы. Нѣ? Бодай половинку, — чверть? И того нѣ? Не можна; о бов такъ постановили.

А, то дуже красно! Але на жаль — то не добре такъ вóдъ разу вóдвыкати. Лѣпше потроха. Отъ примѣромъ такъ: два днѣ курити по пять цигаръ, два днѣ по чотири, и такъ дальше ажь до одного. Ажь потóмъ можна цѣлкомъ перестати. Такъ — то що иншого: и легше и здоровѣйше. Инакше, коли насло вóдвыкати, то може зашкодити.

„Чи такъ справдѣ?“

Розумѣе ся! Та-жь вóнъ старый не дуривъ бы. И ставъ старый припрошувати.

Але нѣ; таки не можна, треба бы впередъ ѣи поспытати о дозвóлъ.

А певно, певно. Такъ само и вóнъ, старый, робивъ колись.

IV.

Пóдчасъ цѣлого обѣду роздумувавъ надъ радою старого.

Лѣпше такъ, якъ парохъ радивъ, бо легше. Вóдъ разу годѣ. Знае то прецѣнь по собѣ; передъ обѣдомъ пробувавъ. Трохи выдержавъ, а хто знае, якъ було бы дальше. А такъ — поволи-поволи и выйде на добре. Можна спробувати! Коли нѣ, то ажь потóмъ стане вóдъ разу вóдвыкати, — тодѣ, коли не удасть ся по троха.

Оповѣвъ се ѣй и спытавъ, чи згоджуе ся. Куплять еще одну пачку за тринацять; не богато выносе, а результатъ буде добрый.

Згодила ся.

Слуга принесла тютюнъ.

Подѣливъ пачку на двоє: кому на довше выстане?..

Взяла зъ тютюняркою; а вóнъ зъ пачкою. Такъ було ѣй выгóднѣйше.

И знонъ закурили собѣ.

„А смакуе тобѣ, Люнчику?“

„Чому нѣ! Еще пытаешъ! Мы теперь, якъ паны. Та жь погадай собѣ, що я вóдъ рана до теперь постивъ“. — Я мучивъ ся, таки дѣйстно мучивъ ся“.

Вона не могла сего о собѣ сказати. А вóнъ нагадавъ Шевченкові слова:

„Я панъ надъ панами!“

V.

Минуло кóлька днѣвъ; вони „вóдвыкали“. А щобы все таки не пошкодило — а вóнъ того дуже боявъ ся — постановивъ таки того самого дня курити першого тыждня що день по вóсѣмь цигаръ, а потому що тыждня о одно менше.

Застерѣгъ собѣ при тóмъ, що въ разѣ потребы можна дещо змѣнити“.

И третій разъ заключили згоду.

Теперь вона щось читала, а вóнъ вписуавъ якійсь хрестины до метрики. (Метрики були у него не у пароха).

Перервала мовчанку.

„Люнчику мóй! Багато мавшъ еще тютюну зъ тои пачки, що мы ѣи передвчера подѣлили?“

Вытягнувъ майже порожну пачку.

Стала сердечно смѣяти ся, ажъ заходила ся. Спытавъ, чому.

Проснла, абы показавъ ѣй ту пачку.

Оглянула ѣи; звернула увагу, що пачка, котру мѣжь себе подѣлили, була зъ червня, ся є зъ липня. Такъ бодай здае ся ѣй... И знонъ смѣяла ся.

„То нѣчо“ мовивъ: „я бувъ учора рано на поли и десь менѣ щезъ тютюнъ. Я гадавъ, що менѣ выпавъ; тому купивъ въ крамницѣ свѣжій“.

„А уже тóлько такъ мало мавшъ?“ спытала.

„Вóдвыкаю“ сказавъ такожь зъ смѣхомъ. Потому спытавъ, чи може де не видѣла тои пóвъ пачки.

„Чому нѣ! Навѣть мала!“

„А теперь?“ допытливо глипнувъ очима.

Уже выкурила — и свóй и ѣго; вона-жь такожь „вóдвыкае“...

. . . . . .

Вóдвыкали довше, нѣжь надѣяли ся. Пóзнѣйше зрекли ся уже и дивана, що мали купити за заощаджені грошѣ. Поки-що обóйдуть ся и безъ него. Врештѣ, якъ будуть перепровáджувати ся, диванъ знищавъ бы ся.

Справлять собѣ, коли уже будуть на сталóмъ мѣсци.

. . . . . .

Ѣхавъ до мѣста — на самого першого. Проснла, абы купивъ двѣ пачки по коронѣ, а то зъ двохъ причинъ; по перше, вынесе се пропорціонально таньше, нѣжь кóлька пачокъ по 26 гелерóвъ, а по друге — що важнѣйше — вóнъ буде въ мѣстѣ знонъ ажъ 10-го.

Тѣшивъ ся, що такъ добре радила — его Оля.

VI.

Повернувъ зъ мѣста. Оповѣданъ въ кимъ здыбавъ ся въ касинѣ.

„А чого ты туды лазивъ?“ пытала.

„Якъ то чого? Тажь мусѣвъ листъ написати!“

„До кого?“ перебила скоро.

Quäker Oats (амер. товченый овесъ) на замѣшку або зупу; стравы тѣ, **здоровій** и **смачній**, можна кождои хвилѣ за 10—15 мінутъ зварити на горячóй водѣ. 431a

„Quäker Oats“ можна всюды дóстати.

се учинено по его абдикаціи и въ часѣ найбольшого переслѣдованя Русинівъ.

Кардиналъ Сембратовичъ памятавъ добре жертвы свого попередника и длятого завдно хваливъ духовеньство остентативно при кождій нагодѣ устно и письмомъ — здав ся тому, щобы охоронитись вѣдъ всѣхъ инстанцій, які бы могли зажадати оклеветаня рускаго духовеньства.

Симъ слѣдомъ пѣшли и теперѣшній всѣ владики. Окружникъ — въ такѣмъ акордѣ згѣдного епископату — є загадка не мала, але и страшна у своихъ наслѣдкахъ.

Хотя окружникъ не оголошеный друкомъ, то таки вѣнъ документомъ, на котрый ворогы наши можуть покликуватись и въ Римѣ и у Вѣдни.

Однакъ оружя бувають обосѣчній. Divide et impera, девіза выпрактикована, може якъ разъ надавсь до далекихъ цѣлей проворныхъ опѣкунівъ, щобы розъєднати владику зъ народомъ своимъ. Нѣчого страшнѣйшого нема для нашихъ ворогівъ по-надъ мирну та згѣдну працю Русинівъ.

Отже наша рѣчь за-для добра загального заявити прилюдно: Руській патріотизмъ и просвѣта у Русинівъ не мають жадныхъ прикметъ ексклюзивности, а суть такими якъ сего домагає ся найновѣйша культура на основѣ христіяньскои етики; шовінізму нема у насъ, бо сеи прикметы не буває у народівъ угнетеныхъ.

Дорѣкане за-для патріотизму та ширене просвѣты вѣдпираємо свѣдомостію нашого дѣла, за котре боре ся весь свѣтъ и вѣра Христова вѣдъ самого почину свого. Що сказавъ бы на такій докѣръ народъ польскій або иншій?

Коли патріотизмъ мав бути грѣхомъ у нашого духовеньства, чому вѣнъ не є грѣхомъ у другихъ народівъ? Чому и самі монахи другихъ націй ведуть патріотичні дѣла? Чому Змартвыхвстанцѣ доходили до апотеозы патріотизму — зъ похвалами за житя и по смерти?

Народъ руській мусить протестувати противъ кождои пресіи на его духовеньство, котре є живымъ членомъ его житя; а тому „не позваляти ему дѣлати“ уважає за убійство народне. Боронити свое духовеньство уважає за самооборону.

Дивному докорови про блудну просвѣту, несену духовеньствомъ, заперечує похвала всѣхъ владикъ, признана властей мірскихъ и науковыхъ товариствъ; а найясніше розсвѣтлює темну загадку самъ народъ, бажаючи просвѣты.

Запримѣтити треба пословицю „extrema se tangunt“, якъ она выразно проявляє ся въ нашѣй справѣ! Божій слуги, покидайте просвѣчати людей, бо слуги пекла чекають сего! Кожда реакція дотыкаюсь идеѣ перевороту...

Хто не хоче священика просвѣченого и чому? Не хочуть свои зъ побожности, забуваючи, що для обороны вѣры треба ученыхъ, не хочуть ворогы вѣры длятого, щобы взявши керму просвѣты убити вѣру; не хоче найдавнѣйшій ворогъ-юдаізмъ, бо вѣра противить ся жидівскому месіянізмови, котрый пропагуючи въ экономіи капіталізмъ, а въ морали скрайный лібералізмъ бажає нуждою та одичѣнемъ запанувати въ свѣтѣ. Зъ свѣдомостію часу и обставинъ накликує папа римскій до просвѣты и просвѣчуваня — найбільше священиківъ; окружникъ каже инакше. Чому? Отъ и тайна!

У насъ самій несподѣванки! Возьмѣмъ примѣромъ колпаки. Заведене колпаківъ пішло ажь черезъ синодъ провінціональный и Римъ. Духовеньство не дуже радо приймало новѣсть колпака; але — рѣшено!

Нині кажуть, що се не колпакъ а біретъ и що оно дозрѣле до скасованя. А народъ здеморалізувесь такими експеріментами. Мірскій знатоки права не розумѣють сего, якъ рѣчи ухваленій провінціональнымъ соборомъ и затвердженій папою, можуть змѣнятись владиками на подобу невыгоднои рукавички; а таки оно можливе.

Всѣ тій рѣчи заставляють добре призадуматись надъ ходомъ подѣй нинѣшныхъ.

Не завадить нагадати секатуру Русинівъ за належане до выдѣлу бурсы (Новый Санчь). Не завадить згадати перешкоды, які ставить ся всюды и все нашому розвоєви а мусимо припускати якусь чорну руку опѣки, котра насъ все та всюды переслѣдує...

Але просвѣта переступає Рубіконъ, а народъ нашъ кличе: „alea iacta!“

„А вже-жь, що не до панночокъ, а до Ґена. Мусѣвъ прецѣнь написати, що вони обов „пѣзнѣйше“ до того товариства вступлять. Та ще и написавъ, що, якъ хто хоче перестати курити, то ему и кружківъ не треба. А якъ хто не „може перестати, то ему и такій товариства чи тамъ кружки нѣчого не помогуть“.

Мабуть мы всѣ такъ говоримо. Кажемо „мы не можемо“ тодѣ, коли не хочемо; а не хочемо“, коли не можемо.

„А тютюну ты купивъ?“ спытала, „бо менѣ такъ дуже хотѣло ся курити, а ты такъ мало збставивъ“.

Перепрашавъ ен, що такъ мало лишивъ; се стало ся тѣлько черезъ похибку. А теперь въ мѣстѣ купивъ нового. Де-жь бы вѣнъ забувъ на свою Олю!

Винявъ пачку.

Е, то якась инша! Не така, якъ звычайно.

„Бо то таке“ казавъ; „мы переконали ся, що не можемо вѣдвыкнути вѣдъ курења“.

Притакнула головою. „Отже мусимо курити“ выводивъ дальше: „А коли куримо, тратимо и грошѣ и здоровле. Вѣдвыкнути годѣ; отже треба щось ратувати: або грошѣ або здоровле. Грошѣ нѣ, бо мы не перестаємо; а здоровле можна еще ратувати тымъ, що будемо лѣпшій тютюнъ курити. А лѣпшій є дорожшій — такъ уже є на свѣтѣ; тому то и купивъ я дорожшу пачку за 92 кр. Довше будемо жити! Я ажь нині пізнавъ, якій тамтой тютюнъ шкѣдливый. Я закуривъ одно цыґаро зъ сеи пачки, а потѣмъ одно зъ решты тамтои. И не докуривъ, такъ въ горлѣ дерло. А мы такій курили, — такій шкѣдливый!

Теперь такъ не буде, бо будемо уже лишь такій курити, якъ я теперь купивъ“.

Цѣлкомъ годила ся зъ нимъ.

Тѣшила ся, що такъ добре урадивъ — ен Люнчикъ.

У Львовѣ $\frac{13-15}{10}$ 99.

Переглядъ політичный.

Вчера вѣдбула ся въ Будапештѣ коронна нарада, въ котрѣй взяли участь спѣльній міністры, всѣ угорскій и пробуваючій теперь въ Пештѣ австрійскій міністры. Предметомъ нарады було зредагованє спѣльного прелімінаря. Говорять, що речинець скликаня спѣльныхъ делегацій установлено на 30-ого с. м. Цѣсарь принявъ гр. Голуховского и генерала Вельзерсгаймба на приватнѣй авдієнціи. Клярі в Князьолуцкій вѣдбули конференціи зъ Сельомъ и Люкачомъ. Спѣльній міністры и міністеръ краевои обороны вѣдъѣхали вчера до Вѣдня.

Vaterland обговорюючи поголоски о заходахъ въ цѣли утвореня польско-нѣмецкоческой коаліціи пише, що въ тыхъ поголоскахъ є тѣлько правды, що мѣжь кѣлькома ческими и нѣмецкими послами вѣдбула ся приватна нарада въ справѣ розвиненя угодовои акціи въ напрямѣ успокоеня. За тій границѣ акція не выйшла.

Пѣсля Słowa Polsk-ого, жереломъ поголоскъ о згаданѣй акціи буде здавть ся се, що мѣжь послами рѣзныхъ партій мусѣли вѣдбути ся наради въ справѣ одноголосно принятого внесеня Яворского о выборъ комісіи зъ 48 членівъ для угодовыхъ предложень. Се, що противъ внесеня не пѣднѣсъ ся нѣ одинъ голосъ протесту, доказує, що Яворскій своим внесенямъ не заскочивъ палату неприготовану и що мѣжь поодинокими групами послівъ мусѣли вѣдбути ся ще передъ поставленемъ переговоры. Тій переговоры могли дневникарскимъ репортерамъ пѣддати гадку о переговорахъ въ справѣ утворени коаліціи.

Всѣ дневники дуже живо обговорюють другу ухвалу комісіи для контролѣ державныхъ довгівъ. Бѣльшість угорскихъ дневниківъ не приписує тѣй ухвалѣ бѣльшого значеня. О нарушеню въ тѣй справѣ права взаимности не може бути бесѣды такъ довго, якъ довго парламентъ не забере въ тѣй справѣ голосу. Оба правительства намѣряють вѣльній засобы золота вѣддати до р зпорядимости австро-угорского банку. Въ деякихъ зновъ політичныхъ кругахъ приписують ухвалѣ контрольнои комісіи поважне значене, тымъ бѣльше, що ухвалою комісіи правиця заманіфестовала свое вороже успособленя для цѣлого комплексу угодовыхъ законівъ. Въ наслѣдокъ того для австрійского правительства нема иншого выходу, якъ все золото вѣддати до розпорядимости австро-угорского банку. Але тымчасомъ цѣла касова резерва, що выносить ли є 30 міліонівъ ар., потрѣбна на силату купонівъ. Лишають ся отже дві дороги: або выдати угодовій розпорядженя на пѣдставѣ §. 14-ого, чого Клярі не хоче зробити, або розвязати парляментъ, що опѣзнить реформу валюты.

Въ ухвалѣ контрольнои комісіи запавшои голосами членівъ правиці и въ внесеню п. Яворского, N. fr. Presse добачує злобу правиці, котра хоче повалити Кляріого, за грѣхи попередного кабінету. Правиця намѣряє не допустити до затвердженя угодовыхъ розпоряджень, выданыхъ членомъ правиці д-ромъ Кайцлемъ и въ той способъ унеможливити кабінетови Кляріого дальше четноване. На завалищахъ теперѣшного кабінету мав утворити ся правительство правиці, котре бы такъ само, якъ правительство Баденого и Туна пішло слѣпо за диктатомъ піратскои політики выконуючого комітету правиці.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму міністеръ торговлѣ предложивъ проектъ закона, котрый признає новымъ галузямъ промыслу звѣльнене вѣдъ податківъ, стемпленыхъ оплатъ и рѣзній иншій пѣльги. Одинъ зъ послівъ внѣсъ до міністра справъ внутрѣшныхъ интерпеляцію, чи знає о тѣмъ, що выгнаній зъ Росеіи жиды цѣлыми масами прибувають до Угорщины и выкликують небезпеченьство затягненя чумы и чи міністеръ знає о кѣлькохъ случаяхъ чумы на однѣмъ зъ кораблѣвъ Льойда? Въ суботу міністеръ фінансівъ вѣдповѣсть на интерпеляцію Угрона въ справѣ выданя засобівъ золота и въ справѣ звѣстнои ухвалы австрійскои комісіи для контролѣ державныхъ довгівъ. Фінансова комісія сойму приняла проектъ закона въ справѣ продовженя фінансовои конвенціи въ Хорватіею. Въ часѣ нарадъ надъ прелімінаремъ міністерства судівництва, на питанѣ, якъ стоить справа зъ новою вѣйсковою процедурою карною, міністеръ судівництва заявивъ, що якъ лишь наступить порозумѣне мѣжь спѣльнымъ міністромъ вѣйны а обома міністрами краевои обороны, дотычный елаборатъ буде предложеный обомъ міністрамъ судівництва. Комісія по перединскутованю прелімінаря міністерства судівництва, ухвалила вѣдрочити ся ажь до часу укінчена всѣхъ нарадъ въ справѣ квоты.

——

Petersburger Ztg. доносить, що до Гельсінґфорсу прибула хлопска депутація зложена зъ 15 особъ, абы генералъ-губернаторови заявити, що завѣшене двохъ фінландскихъ газетъ выкликало мѣжь населенемъ дуже прикре вражене. Депутація передала губернаторови въ тій справѣ обширный меморіялъ, на котрый вѣдповѣвъ, що завѣшене обохъ згаданыхъ дневниківъ наступило по мысли обовязуючихъ законівъ, бо тій дневники розширювали „неправдивій поголоски“ и „фальшиво“ оцѣнювали розпорядженя. Тутъ не вѣнъ винен, але самі редакторы. Генералъ-губернаторъ заявивъ, що вѣнъ „любить Фінляндцівъ“, бо се честный народъ, хоть на жаль вѣрить у всякій, ширені дневниками поголоски и безкритично ихъ приймає.

——

Зъ Преторіи доносять пѣдъ датою 9-ого с. м. Пѣсля справозданя зъ Ледісмету, зачала ся тамъ нині жива канонада. Деякій Команды Бурівъ стоять въ вѣддаленю 1500 метрівъ передъ англійскимъ таборомъ. По канонадѣ наступивъ сильный карабіновый огонь. Хочь генералъ Булеръ запевняє, що въ Ледісметъ Англійцѣ заосмотреній на довгій часъ въ живность и амуніцію, приватній телеграмы доносять, що ситуація не така рожева. Зъ живностею, ще було бы пѣвъ бѣды, бо въ таборѣ знаходить ся кѣлька тысячівъ коней, и въ остаточности Англійцѣ будуть могли годувати ся кѣньскими біфштыками. О много гѣрше стоить справа зъ амуніцією. Англійцѣ зъ великимъ тріюмфомъ голосили, що до Ледісметъ привезено 4 тяжкій корабельній арматы, зъ котрыми артилерія Бурівъ въ нѣякій способъ не буде могла мѣрити ся. Тымчасомъ показало ся, що для тыхъ армат привезено такъ мало амуніціи, що коли бы кожда въ нихъ дала на день 30 стрѣлівъ, то они за три дни будуть мусѣли цѣлкомъ замовкнути. Хто знає, чи они давно вже не мовчать. Не лѣпше має ся рѣчь зъ амуніцією стрѣльного оружія. Пѣдъ тымъ взглядомъ цѣла африканьска армія Англійцівъ вже зъ самого початку була дуже зле заосмотрена. Склады патронівъ въ Англіи були пустій тожь вѣддѣлы выслані до Африки одержали амуніцію призначену для охотниківъ. Ще й въ додатку въ англійскій фабрицѣ патронівъ попсували ся машины, такъ що на кѣлька днівъ здержано ихъ фабрикацію. Але хоть бы амуніція прийшла до Африки, Уайтъ не буде мати зъ сеи великои користи, бо довбзъ до Ледісметъ вѣдтятый. Вѣддѣлъ вѣйска, що впавъ въ руки Бурівъ въ першій бѣльшій битвѣ пѣдъ Ледісметъ, зложивъ оружіе зъ тои причины, що воякамъ выйшла вся амуніція. Можлива рѣчь, що зъ тои самои причины буде мусѣвъ капітулювати цѣлый корпусъ генерала Уайта.

Англійскій дневники доносять, що въ Дурбанѣ и въ иншихъ мѣсцевостяхъ крутить ся тьма трансвальскихъ шпѣгунівъ. Онодгы зловлено одного шпѣгуна въ Ледісметѣ. Коли о тѣмъ довѣдавъ ся Кріґеръ, мавъ заявити що єли бы его розстрѣляно, вѣнъ каже розстрѣляти шість полоненыхъ англійскихъ офіцирівъ. Въ англійскѣмъ парляментѣ міністеръ вѣйны заявивъ, що се абсурдъ и що Буры того не зроблять. Судьба кампаніи зависить вѣдъ того, чи Ледісметъ выдержить такъ довго, доки не прийде помѣчь. Всѣ англійскій вѣйска, що высѣдають въ Дурбанѣ, вѣдходять до Есткуртъ, положеного на полудне вѣдъ Ледісметъ. Зъ вѣдтамъ мають ударити на армію Жубера. Концентрація англійскихъ вѣйскъ пѣдъ Есткуртъ скѣнчить ся коло 25 ого с. м., отже кѣнець справы залежить вѣдъ того, чи до сего часу Жуберъ потрафить справити ся зъ Уайтомъ. Сли до того дня Ледісметъ выдержить, Англійцѣ взяли бы Бурівъ въ два огнѣ. Англійцѣ надѣють ся, що сама концентрація новои англійскои арміи пѣдъ 6 кожъ Бурівъ, присилує ихъ залишити облогу и цофнути ся за границю Трансвалю. Вже нині обчисляють, куды Жуберъ буде утѣкати, и якою дорогою Англійцямъ буде найлѣпше зайти до Трансвалю. Можлива однакъ рѣчь, що Жуберъ не хоче поступати пѣсля планівъ Англійцівъ, але скрѣпить Колензо, поставить тамъ часть своеи арміи, абы здержала похѣдъ новои англійскои колюмны, а самъ буде дальше провадити облогу Ледісмета. Зъ малои битвы пѣдъ Бельмонтомъ на полудневѣй граници Оранія и Капляндъ, де упавъ одинъ англійскій полковникъ, заключають, що въ тыхъ сторонахъ прийде до кампаніи много поважнѣйшои, якъ цѣла натальска кампанія зъ своимъ Кленку и Ледісметомъ. Фактомъ є, що надъ рѣкою Оранією Буры концентрують бѣльшій масы, котрій запяли кѣлька дуже важныхъ стратеґічныхъ мѣсцевостей.

Англійскій власти высказують переконане, що такъ Ледісметъ, якъ Чемберлі и Мафкінґъ выдержать блогу, ажь доки не надѣйде помѣчь. Пѣсля англійскихъ телеграмъ Буры безнастанно бомбардують Мафкінґъ и Чемберлі, але не роблять нѣякои шкоды. Онодгы вѣдперли Англійцѣ загальный атакъ Бурівъ на Мафкінґъ, въ великими стратами ворога. Дня 31-ого жовтня ораньскій генералъ Кронъ мавъ звернути ся до комманданта Мафкінґа зъ зажаленемъ, що хоругви червоного хреста, якій вывѣшують ся на се, абы непріятель не стрѣлявъ на дотычный будынокъ, вывѣшені ажь на кѣлькохъ будынкахъ мѣста, и то на такихъ, въ котрыхъ нема нѣ раненыхъ, нѣ недужихъ. Окрѣмъ того ораньскій генералъ жалує ся на динамітовій міны и на се, що мешканцівъ мѣста уживають до борбы. Комманданть Мафкінґа давъ на се вѣдповѣдь, що Мафкінґъ мав три становиска червоного хреста. Динамітовій міны оправдує подѣбными случаями зѣ стороны Бурівъ. Мешканцѣ мѣста боронять лишь свою власность а не беруть участи въ вѣйнѣ Буры рѣшили бомбардувати мѣсто зъ подвоєною силою.

Мѣжь Англіею а Голяндіею вѣдносины що разъ бѣльше напруженій. Голендереске правительство робить все можливе, абы не дразнити Англіи. Свою льояльность супротивъ Англіи посунуло такъ далеко, що вѣйсковымъ музыкамъ заборонено грати трансвальскій гимнъ. Однакъ симпатіи Голендерцівъ для Бурівъ такъ великій, такій демонстративній и такій значній, що Англія мусить зъ тымъ числити ся. Англійскій дневники высказують зъ причины демонстрацій голендерского населеня велике обурене. Въ самѣмъ лише Амстердамѣ зѣбрано для Бурівъ пѣвъ міліона голендерскихъ гульденівъ. Правительство повторило заборону брати офіцирамъ участь въ трансвальскѣй кампаніи. Однакъ богато офіцирівъ бере димісію, абы въ той способъ оминути заборону. Князь Людвіґъ Наполеонъ, котрый служить теперь въ россійскѣмъ вѣйску, просивъ о вѣдпустку въ тѣй цѣли, абы взяти участь въ вѣйнѣ Трансвалю противъ Англіи. Царь однакъ не позволивъ на се, бо хоче въ трансвальскѣй справѣ задержати найповнѣйшу невтральность.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“** въ Перемышли мав честь повѣдомити своихъ Р. Т. замѣсценыхъ членівъ, що въ недѣлю [19 падолиста] вѣдбуде ся въ комнатахъ товариства *вѣдчитъ* п. д-ра Долиньского п. з. „Выховане фізичне у молодѣжи“, зъ котрого чистый дохѣдъ призначеный на закупно приладівъ гімнастичныхъ для „Института дѣвочого“ въ Перемышли. — За выдѣлъ: *І. Стрийскій* голова, *О. Гандзяк* секретарь.

— **Послѣдній вечерницѣ сихъ мясниць** вѣдбудуть ся невѣдклично въ сю суботу [18. с. м.] въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ и то заходами академічнои молодежи тов. „Академічна Громада“. Комітетъ прилагодивъ много несподѣванокъ, забава заповѣдає ся свѣтло, „петрушка“ выключена. Можна надѣятись, що наша молодѣжь такъ „красного“ якъ и „поганого“ пола якъ одинъ мужъ заповнить комнаты забавочнои салѣ. — [Початокъ о $8^1/_2$ год. вечеромъ; вступъ 50 кр.] — *Комітетъ.*

— **Д-ръ Кирило Студиньскій** именованый надзвычайнымъ професоромъ старославянь-

ского языка и літературы у львівскомъ університетѣ и обймє сю катедру зъ днемъ 1 цвѣтня 1900 р. Вѣсть подана нами онодгы оказала ся хибною такъ само, якъ и друга зъ нею злучена про именованє д-ра Лучаковского лекторомъ рускои мовы. На наше оправданє скажемо лише, що наша информація походила вѣдъ чоловѣка въ справѣ сей безпосередно интересованого, котрый крѣмъ того є, а у всякомъ разѣ недавнымъ часомъ бувъ співробѣтникомъ чи дописувателемъ „Руслана".

— **Завтрѣшный концертъ „Львівского Бояна"** заповѣдає ся, якъ вже судити можна по о погдашнѣй пробѣ, на якій маленьку нагоду чути, дуже гарно. Не тѣлькы добѣрна програма, якои головною частею суть композиції нашихъ молодыхъ композиторѣвъ пп. Ф. Колеса и С. Людкевича, але и выступъ артистки співачки оперы въ Неаполю, нашои землячки, и ны Сіякѣвнои велѣть надѣяти ся, що музикальна наша Русь заповнить салю „Народного Дому" по береги а числимо на те тымъ певнѣйше, що и тов. „Львівскій Боянъ", котре надъ „Обжинками" и а Ф. Колесы и „Колядами" М. Лисенка, якій завтра вѣдспѣвав, працює пѣдъ дирігентурею д-ра Федака вже вѣдъ мая с. р., зъ другои-жь стороны заслугує оно на обявъ симпатій зѣ стороны нашои суспѣльности тымъ певнѣйше, що оно не залишує нѣ одной нагоды, де треба его помочи при устроюю якихъ концертѣвъ зъ патріотичною цѣлею.

Не менче атракційною силою буде для насъ и п-на Сіякѣвна, котра побираючи довшій часъ науку співу въ Медіоланѣ, передъ выѣздомъ своимъ на мѣсце сталого побуту, до Неаполю, не забула на свѣй обовязокъ на кождѣмъ кроцѣ представляти ся яко Русинка и зъ нагоды свого короткого побуту въ Галичинѣ „Боянови" въ его концертѣ зъ помочію співшить радо. Тому до свиданя завтра на концертѣ „Львівского Бояна" о год. 7. веч. въ сали Народного Дому.

— **На будову церкви въ Риковѣ** [пов. золочѣвского] дасть кружокъ драматичный селянъ *два представленя въ сали театральной мѣста Золочева;* именно: дня 23 падолиста с. р. буде вѣдграна мельодрама „Тимко Капраль" Ив. Мидловского, а дня 30 падолиста „Бѣдна на свѣтѣ пещена дѣтина" Ф. Я. Луцика. — Въ имени парохіянъ запрашаю до громадног участи — *Теофіль Петровскій,* парохъ.

— **Пригадую всѣмъ членамъ тов. „Львівскій Боянъ"**, що генеральна проба вѣдбуде ся завтра, въ пятницю, въ сали „Народного Дому" о год. 1-ій въ полудни. — *В. Ш.*

— **Смерть чи самоубійство?** Въ Чешановѣ шконтрувавъ п. Ганушевскій зъ Перемышля тамошну агентуру „Краківского товариства обезпеченъ". Агентуру сю мавъ арендаторъ чешановскои аптики Иванъ Водинський нагло, пораженый серцевымъ ударомъ. Грошѣ найдено въ порядку, але бракують якіись „записки" (?).

— **Драчка податкова на Львовянъ.** Мѣска комісія водопроводна задумує „ущасливити" мешканцѣвъ Львова, а то завести таксу за ужитокъ воды, що поплыне водопроводными рурами. Такса сеся буде вѣдбиткою таксы водопроводѣвъ краківскихъ и на довгій лѣта буде язвою для Львовянъ. Въ Краковѣ именно буде заведеный 5% податокъ чиншевый, котрый буде мусѣвъ оплачувати кождый чиншовникъ, чи користає зъ водопроводѣвъ чи нѣ. За сей податокъ будуть одвѣчальній всѣ властителѣ домѣвъ, а буде вѣнъ йти на сплату позички на водопроводы. Водопроводы є се велика выгода, але чому за воду буде мусѣвъ платити бѣдный, котрый дотеперь самъ собѣ ю приносивъ?.. За воду для фабрикъ и ремесельныхъ заведень буде знову особна ще такса. Отже новій тягары спадуть на мешканцѣвъ Кракова и Львова.

— **Зъ Делятина** пишуть до львівскихъ дневниковъ, що въ обманьства здв. д-ра Борецкого, замкненого до вязницѣ въ Станиславовѣ, не вмѣшаный нѣхто зъ персоналу делятинського суду, о чѣмъ мыльно було подане давнѣйше въ львівскихъ дневникахъ.

— **Зъ Городка пишуть намъ:** „Дня 13 падолиста с. р. [въ недѣлю] вечеромъ вѣдбуде ся въ Городку аматорске представленя, на котрѣмъ вѣдграно комедію Григ. Григоріевича „Тато на заручинахъ" и комедію „Такъ думаю я". Выконане тыхъ штукъ выконала мѣщаньска молодѣжь зъ найбѣльшимъ артизмомъ пѣдъ режісеріею п. І. Танавского. Не жалувавъ вѣнъ труду и працѣ, щобы молодій силы освоити зѣ сценою и вывчити ихъ належито ролѣ, и самъ своєю грою порывавъ до загального смѣху. Молодій аматоры вповнѣ выявили ся зъ своіи задачѣ и вдоволили публику, переважно мѣсцеву руску интеліґенцію. Дохѣдъ на цѣли читальнѣ мѣщаньскои бувъ не злый. — *Очевидець.*

— **Выставу хризантемѣвъ** вже замкнено онодгы вечеромъ [въ сали „Народного Дому"] при звукахъ вѣйсковои орхестры, при чѣмъ роздано нагороды: золотій, срѣбній и брозовій медалѣ та похвальній листы. Выставу звиділо звыжь 3000 осѣбъ. За найкрасшу хризантему признано вѣдмѣну „Mme Egmont Roget" о зеленѣй барвѣ годовлѣ п. М. Волиньского.

— **Циклісты-убійники.** Часопись Tagespost зъ Ґрацу доносить: Дня 12 с. м. въ ночи недалеко мѣсцевости Гестінґъ здыбали ся на дорозѣ случайно циклісты зъ ѣдучымъ фіякромъ. Мѣжь ними прийшло до суперечки, пѣдчасъ котрои циклісты добули револьверы и стрѣлили въ напрямѣ повоза. Вѣдъ стрѣлѣвъ одна особа въ повозѣ погибла на мѣсци, а двѣ є тяжко раненыхъ; фіякеръ також покалѣченый. Циклісты вѣдъѣхали а выслѣдити ихъ не вдало ся.

— **Дрѣбній вѣсти.** 36 страху передъ кѣнцемъ свѣта выскочила въ Ліворнѣ [въ Италіи] зъ вѣкна III. поверха одна швачка и забила ся на мѣсци. — Въ Люблинѣ засуджено секретара міністерского Гільдебранда на одинъ мѣсяць вязницѣ за рѣвній обманьства. — Въ Пѣдволочискахъ обокравъ купця Байсера его помѣчникъ на 3000 зр. и втѣкъ; стець дефрауданта покрывъ однакъ шкоду. — При ул. Ходоровского у Львовѣ померъ вчера нагло на выбухъ крови столярь Іос. Щерба. — На Знесѣню коло Львова у будинка Клеца повѣсивъ ся вчера въ мешканю смеритованый офіцеръ П.; причина невѣдома. — Въ Трієстѣ зъ причины одного выпадку смерти на чуму на однѣмъ кораблі „Льойда" настало велике зан-покоєнє; правительство зарядило всякій мѣры осторожности, а навѣть приготовано антічум ву суровицю. — На Боднарівцѣ у Львовѣ померъ онодгы нагло селянинъ Иванъ Шахъ зъ Карічова коло Городка. — Въ Трібліцъ въ Чехіи померла въ 96 роцѣ житя Ульрика Левецовъ „послѣдна любовь" поета Ґетого. Пѣзнавъ ся вѣнъ зъ нею въ Маріенбадѣ въ 1821 роцѣ, маючи тогды 73 роки, а Ульрика ледви 17 рочкѣвъ. Загорѣвъ „горячою" любовю и обоє завели мѣжь собою переписку. Ульрика пережила Ґетого о 68 лѣтъ и до смерти не выйшла замужь. Лишилась вѣрною памяти Ґетого, котрый выдеалізувавъ ю въ кѣлькохъ своихъ творахъ. — Пропавъ безъ вѣсти секретарь австрійского консуляту въ Мадридѣ Юрій Шляя. — На кару смерти засудивъ віденьскій судъ Іосіфа и Юлію Гумель за знущане надъ 5-лѣтною ихъ дочкою, котра за для сего померла.

— **Для родины найважнѣйша квестія** є здоровє. Вживаныхъ средствъ живности и приємности. Здоровє тѣла, сильный розвій дѣтей, а навѣть часто довгость житя залежить вѣдъ властивого выбору. Ничъ-же поважна задача представляє ся тутъ для матери, господинѣ, для выховательки! Мимо сей свѣдомости робить ся однакъ навыцѣ все много уступствъ, и такъ не одна матя, котра знає, що не добре робила бы, коли бы дѣтямъ давала алькогольовій напоє, каже однакъ для нихъ приряджувати звычайну каву, котра дѣлає шкѣдно въ такій самъ способѣ! Длятого нѣколи не може бути безпотрѣбнымъ пригадка, що Катрайнера Кнайпівска кава солодова вже вѣдъ многихъ лѣтъ буда выпробована тысячами родинъ, яко одинокій на здорове выходячій напій кавовый и що сю пробу въ цѣлости выдержала. Ужита яко додатокъ, робить она каву звычайну для здорова майже нешкѣдною и додає ѣй ще приємнѣйшого смаку. Але треба уважати сильно на се, що вымѣнений надзвычайний заслуги має тѣлько Катрайнера Кнайпівска кава солодова, треба тому стерегчись лихихъ наслѣдованъ, якій все появляють ся. Правдивого Катрайнера можна всюды дѣстати, однакъ тѣлько въ знаныхъ оригінальныхъ пачкахъ зъ именемъ „Катрайнера"; не може и не повинемъ бути продаваный яко товаръ „отвертый" нарошно важеный.

Посмертні — ‡ — оповѣстки.

О. Іосиф Онишкевичъ, ювілатъ, парохъ въ Серникахъ дек. рогатинського [еп. львівскои], упокоивъ ся онодгы въ 79 роцѣ житя а 53 священьства. — В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ просвѣты посунувъ д-ра Іос. Жулиньского, головного учителя въ женьскій семинаріи учительскій у Львовѣ, д-ра Ив. Яхна и Ив. Якковского, головныхъ учителѣвъ въ мужескій семинаріи учительскій въ Станиславовѣ, до VII. ранґи, а Вас. Тисовского головного учителя въ мужескій семинаріи учительскій у Львовѣ и тымчасового управителя мужескои семинаріи учительскои въ Сокалі, Ив. Бичая и о. Алекс. Стефановича, головныхъ учителѣвъ въ женьскій семинаріи у Львовѣ, о. д-ра Чесл. Вондольного и Сим. Матусяка, гол. учителѣвъ въ женьскій сем. учит. въ Краковѣ, о. Іос. Беленіна, учителя гол. въ муж. семинаріи въ Краковѣ, Вільг. Шнибільского и о. Генр. Бетґу, гол. учителѣвъ въ жень. семинаріи учительскій въ Перемышлі, до VIII. ранґи.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ товаристві взаимныхъ обезпечень „Дністеръ"** прибуло въ мѣсяци жовтни с. р. 6.254 важныхъ полісъ на 3,200.548 зр. обезпеченои вартости зъ премією 27.682 зр. 50 кр. Разомъ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнца жовтня с. р. выдано 64.966 важныхъ полісъ на суму 33,257.694 зр. зъ премією 287.775 зр. 73 кр.

Попереднього року до кѣнца жовтня було 54.083 важныхъ полісъ на суму 28,256.027 зр. зъ премією 243.063 зр. 14 кр. есть отже сего року о 10.883 полісъ а о 41.712 зр. премій бѣльше.

Зъ причины численныхъ и великихъ пожарѣвъ сеи осени въ многихъ сторонахъ краю перебуло Товариство наше въ жовтни тяжкій часъ. Того мѣсяця прибуло намъ 209 случаѣвъ шкѣдъ, межи тыми бѣльшій пожары въ Дроговижу повѣта Жидачівского (86 шкѣдъ), въ Конотопахъ пов. Сокальского (7 шкѣдъ), въ Підгородищу пов. Бобрецкого (8 шкѣдъ), въ Верчанахъ пов. Стрыйского (14 шкѣдъ) и въ Делѣевѣ пов. Станиславівского (5 шкѣдъ). Разомъ всѣхъ вѣдъ початку року по конець жовтня 1899 було 703 шкѣдъ зъ котрыхъ 640 вже выплачено, 41 шкѣдъ находить ся въ ліквідаціи, — бо власне найбѣльше шкѣдъ припало при кѣнци мѣсяця рѣвночасно, — а 21 вѣдшкодовань (въ сумѣ загальній 4.837 зр. 92 кр.) на разѣ вздержано до укѣнченя доходженъ судовыхъ. Одному членови зъ причины незаплаченя премій вѣдшкодованя вѣдмовлено. Сума всѣхъ шкѣдъ вѣдъ початку року зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 189.814 зр. 97 кр. зъ чого вѣдтрутивши часть ресекурована остає на власный рахунокъ 88.999 зр. 35 кр.

Фондъ резервовый зъ днемъ 31 жовтня с. р. выносить суму 117.461 зр. 99 кр.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ" у Львовѣ** стоваришеня зареєстрованого зъ обмеж. порук *за мѣсяць жотень 1899.*

I. Станъ довжный:

Удѣлы членѣвъ . . .		65.852·92	кор.
Фондъ резервовый . .		5.151·04	„
Спеціяльна резерва . .		446·96	„
Вкладки:			
а) станъ на поч. ж	647.468·53 к.		
б) влож. въ жовт.	31.034·60 „		
разомъ	678.503·13 к.		
в) вынято въ жов.	17.743·19 „		
позостає зъ кѣнцемъ жовтня	660.759·94 „	660.759·94	„
Сальдо процентѣвъ (побран.)		30.473·81	„
Неподнята дівіденда . .		1.772·28	„
Кошты спору . . .		110·53	„
Льокація у сторѣнъ . .		399·18	„
	Сума	764.966·66	кор.

II. Стана чинный:

Позички удѣлений:			
а) станъ на п. мѣс.	657.508·71 к.		
б) удѣлен. въ жов.	20.400·00 „		
разомъ	677.908·71 „		
в) сплач. въ жовт.	26.639·55 „		
Станъ зъ кѣнцемъ жовтня	651.269·16 „	651.269·16	кор.
Готѣвка въ касѣ д. 31 жов. 1899		928·84	„
Цѣнній паперы . . .		75.966·18	„
Въ щадници почтовѣй (обор. чек.)		2.337·05	„
Въ Тов. вз. обезп. „Дністеръ"		17.000·00	„
Въ инш. товариствахъ и банк.		12.995·54	„
Сальдо коштѣвъ адміністрациі		4.469·89	„
	Сума	764.966·66	кор.

Членѣвъ прибуло 25, убуло 10, оставало зъ кѣнцемъ жовтня 1712 членѣвъ зъ 1754 декляроваными удѣлами въ сумѣ 87.700 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4%, вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ зъ провізією на кошты адміністрациі 6½%.

Львовъ, дня 31 жовтня 1899.

Телеґрамы „Дѣла".

Чернівцѣ 16 падолиста. Въ недѣлю вѣдбули ся зборы всѣхъ священикѣвъ и вѣйтѣвъ зъ повѣтѣвъ Вижница, Путилѣвъ и Вашковцѣ, на котрыхъ соймовый посолъ Василько здававъ справоздане зъ своеи посольскои дѣяльности. Зборы ухвалили послови вотумъ довѣря и поставили одноголосно его кандидатуру до рады державнои на мѣсце покѣйного Воляна.

Вѣдень 16 падолиста. Вчера вѣдбуло ся повне засѣдане австрійскои кватовои депутациі, на котрѣй ухвалено поѣхати въ комплетѣ до Пешту, абы взяти участь въ дальшихъ переговорахъ. — Зъ причины заведеня нового заробкового податку, наступить въ слѣдующѣмъ роцѣ реформа при выборахъ до торговельныхъ палатъ.

Римъ 16 падолиста. Вчера отворено парламентъ. Президентомъ выбрано правительственного кандидата 198 голосами. Кандидатъ опозиціи одержавъ 179 голосѣвъ.

Лондонъ 16 падолиста. Зъ Єгипту доносять, що Каліфъ посунувъ ся зъ своимъ вѣйскомъ здовжь бѣлого Нілю и вже занявъ островъ Абатъ, вѣддаленый о 150 миль вѣдъ Хартума.

Брігъ 16 падолиста. При будовѣ тунелю Сімпльонъ въ Швайцаріи, выбухъ загальный страйкъ. Страйкуючій застрѣлили одного італійского робѣтника, що станувъ до роботы. До Брігъ выслано вѣйско.

Лондонъ 16 падолиста. Японьске и російске правительство мали запытувати въ довѣрочнѣй дорозѣ правительство пѣвнѣчнои Америки, яке становиско намѣрає занята супротивъ конфлікту о Корею. Американьске правительство стає здає ся по сторонѣ Япону, котрый заявивъ ся за політикою вѣльнои руки въ Хінахъ. Россійскій дневники заперечують истнованє россійско-японьского конфлікту и доказують, що сей конфлікт истнує лише въ фантазіи англійскихъ интриґантѣвъ.

Надѣслане.

Мед. унів. Д-ръ Р. БІРЕРЪ

спеціялістъ въ хоробахъ горла и дѣтей, переважно кривицѣ (RHACHITIS, англ. хороба.) Ординує вѣдъ 2—3 и 6—7 вечеромъ. *Площа Смольки ч. 5.* 436 8—5

Ателіє дентистично-технічне ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляє штучні зубы и щоки на способъ американьскій. Одинъ зубъ штучный коштує 1 зр. За добрый выробъ ручить. Кожду репаратуру приймає почтою и вѣдсилає ѣй того самого дня.

Львовъ, ул. Кравѣвска ч. 1. (рогъ ул. Трибунальскои.) 414 8—10

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., пресимъ Вашку Гіпотечного на пильнованє своіи Гамперов

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікоры, лорнеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, цѣлій ареометры; чіперскопы, лінзы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, цѣпки, лібелі, манометры и т. п.

Уряджене двайкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 2917

ТЕОФІЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малеръ

звѣстный вѣдъ кѣльканацяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшає церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пѣдля власныхъ плянѣвъ. Выготовляє всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 101—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

ФАБРИКА

ВЫРОБОВЪ БЕТОНОВЫХЪ И ҐІПСОВЫХЪ

Складъ всякихъ матеріяловъ будовляныхъ

Львовѣ, ул. Городецка ч. 3.

Репрезентація Австрійского Товариства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковѣй

Тов. акц. фабрики вапна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту асфальтового безъ фугѣвъ Zbóril, Miksch и Сѣдлка въ Швехатъ.

Складъ бетоновыхъ руръ и цементовыхъ помостѣвъ власного выробу; такожь Портляндъ-цементъ, вапно ґідравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційній, рury штайнґутовій и бетоновій пѣдложи штайнґутовій цементовій, и ксильолітовій, цеглы, огнетревалу дахѣвку, лупокъ а також взагалѣ всякій матеріялы будовляній.

Пѣдприємство роббтъ бетоновыхъ, укладаня пѣдлогъ и кры тя дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣрковаиыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (екалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Недуги секретній шкѣрній застарѣлій матичній, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недугъ женочихъ лѣчить Д-ръ ФРІШЪ. Ул. Казимирѣвска ч. 3, II. поверхъ. 429 4—8

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни ковдеръ и матерацѣвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5. 839 15—45

Цитрыстъ дѣстане и каталіоґъ **4 кавалки на цитру даремно у**

J. Neukirchner-a

Görkau, Чехи. 435 2—8

Інтеліґентне бездѣтне супружество приймє на цѣле удержане за 18 зр. мѣсячно панночку, котра може користати рівночасно з науки на фортепіяні. Ласкаві зголошеня „Охорона" poste restante Львів. 433 3—3

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

вѣдъ колекція зѣбрано Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові" появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведеня Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѣй теці.

Выдане сихъ „Вышивокъ" перевышає значно подѣбного рода выдана, що появились въ Кіевѣ, Одесѣ и Москвѣ и то не лише пѣдъ взглядомъ технічного выкончення, але також и пѣдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключає въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщівъ-Городенка, Калуш, Надвірна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй охрестности.

Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.* 365 21—6

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету

поручає

своє переплетниче и ґалянтерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8. 366

Підіймає ся всяких роботъ, особливо переплету: Служебників, Евангелій, Молитовників, Бібліотечных книгъ, Альбумівъ, Мапъ, Дипльомівъ и. т. ин. по умѣрених цѣнах.

КАВУ

лучшу въ тонких ворочках 5-кілевых по цѣнах 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и виже.

Токай куранційный

въ фляшках ½ літровых по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшках ¾ літровых по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣд питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

Народна Торговля.

20 41—0

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшка есть замкнена инше поданою описков (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевышеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опаковани)

зъ *фабрики*

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Відни

Розслѣдженый першорядными довагами медичными и за-для своєи легкои стравности поручений такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣх тых случаях, въ котрых лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкух, зббільшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокóвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣх аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарéвъ: Петра Міколяша, Жиґмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцéвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 395 2—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджує ся судове слѣдство.

Поживне бѣлко.

1 кіло Тропона рóвнає ся вартостю поживною 5 кілям найлѣпшого водового мяса або 180—200 яйцям. Тропонъ перетворює ся въ тѣлѣ безпосередно въ кр въ и въ субстанцію мязну, не творячи товщи. Длятого Тропонъ спроваджує при правильномъ уживаню значный приріст силъ у здоровых и хорых, и можна его домѣшати до всяких страв не нарушаючи их властивого смаку. При крайно низькой цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дóстати можна у всѣх аптиках и дроґеріях.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5. Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Міколяша и Сп. 406 5—10

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бóль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣх аптиках.

Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ орігінальных фляшках зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко виробъ орігінальный.

Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 5—37

Також
и на сплаты частинний

безъ подвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣляких можливых родóвъ дивановъ, фіранокъ, портіеръ, хóдникóвъ, капъ, коцóвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціальный вóддѣлъ для правдивых перских и оріентальных диванóвъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а такожь много решток хóдникóвъ по бачно низьких цѣнах.

Илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

Quäker Oats

Всюды можна дóстати въ пачках по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Поважаній господинѣ!

Возьмѣть у Вашого купця пачку Quäker Oats (американьского опыханого вóвса) и зварѣть таку страву: До пóвъ літра кипячои посоленои воды всыпте 12 дека Quäker Oats и нехай варить ся 10—15 мінутъ, поки не згусне; пóдчасъ вареня треба мѣшати. Опóсля подайте сю страву зъ зимнымъ молокомъ и такожь зъ дрóбкою товченого цукру. — Ся страва, якъ и всяка инша, приладжена зъ амер. опыханого вóвса, споживана правильно на снѣдане або на вечерю, выйде на здоровле всѣй Вашій родинѣ, а особливо дѣтямъ.

431 III.

Складъ и робóтня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручає по цѣнах найприступнѣйших собѣ богат и звисмотреный магазинъ футеръ, такъ готовій якъ и поодни кій шкóры, а такожь матерія на покрытя футеръ въ великомъ выборѣ Всякій улекшеня въ сплатах оболя умовы. Приймаю до перерóбки старій футра кождого рода по цѣнах найнижшах, якъ и футра до переховання черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважаної Р. Т. Публики, осмѣлюю ся впевнити, що усердимъ моимъ стараньемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою заєднати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважаньемъ 394 6—12

Самуилъ Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

ЗНАНА ВÓДЪ РОКУ 1842.

РОБÓТНЯ МЕБЛЕВОГО СТОЛЯРСТВА

у власной реальности

при улици Кальчій ч. 16 у Львовѣ

пóдъ фірмою

Антóнъ Гащиньскій и Сынъ

будучи надъ 28 лѣтъ членомъ Спóлки львівских столярéвъ, для котрои доставляли мы свои выробы, а теперь отворили мы

ВЛАСНЫЙ МАҐАЗИНЪ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ при ул. Академічній ч. 8, (въ подвóрю)

пóдъ фірмою

БОЛЕСЛАВЪ ГАЩИНЬСКІЙ.

Припоручаємо: Повий уладженя комнатъ гостинных (сальонóвъ), столовых и спалень, такожь меблѣ обиваній, гнутій и зелѣзнѣ въ перворядных фабрикъ.

Принимаємо всякі замовленя и выконуємо их точно по найумѣренійших цѣнах. 430 2—10

Рóкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Вч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Матропол. и Преосв. Еп. Ординаріатами всѣх трех епархій, обезпечує будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій аварады, збóже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогах и будынках противъ шкóдъ огневых.

Станъ фондóвъ ґваранційных зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.		
Резерва премій	64.263·12	„	206.880·57 зр.
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціальна	842·40	„	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условя обезпечень користий, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кóнца 1898 року выносили выплачений шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ приймає Банкъ краєвый при позичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій условя, представляє своими значными фондами найбóльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускóмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на конты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двох вóдповѣдных ручателéвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вóдъ членóвъ и третих осóбъ по 4%. Удѣлъ членський выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дóстати може тóлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информації удѣляє Дирекція листовно. 34 69—0

Зголошеня о удѣленє аґенцій въ охрестностях, де нема близько аґентóвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львóвъ, ринокъ ч. 10. (дóмъ „Просвѣты“.)

Информація и посередництво до закупна обезпечень житевых и найкористнѣйших комбінацій.

Водзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана въ честности робóтня артистично-бронзовничá

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковній въ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, ляданицѣ, патрицѣ для брацівъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пóдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутій предметы приймає до споряджения и вóдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 14—20

Рóвножь выконує ґальванізованє всѣх выробóвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣрений.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Гіпотечный

У ЛЬВОВѢ

приймає почавши **вóдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты касовій

4 процентовій, выплатній **въ 30 днéвъ** по выповѣди

4½ процентовій, выплатній **въ 60 днéвъ** по выповѣди

якъ такожь

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучій

для котрых на жаданє выдає

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВІЙ.

Львóвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 7—?

[Передрукъ не буде плаченый.]

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидóвскою бáлґою

Подпирайно промыслъ краєвый!

Купуймо тóлько у своихъ!

Выробы пожóвничій, похвалованій шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше зъ ґарантією на мѣсяць.*

Бритвы англійскій, власній, оселѣнєвскій и швайцарскій въ великóмъ выборѣ въ цѣнах вóдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не піддає ся до водоси, радо вымѣняю безъ доплаты або звертаю грошій. Бритвы безпеченьства [скалѣченя виключене навѣкъ у не умѣючих голити ся.] Ґенкельса зъ охоронниками, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, пожóвникъ

Львóвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы пожóвничій въ моѣй робóтни выконаній. 343

До П. Т. властителéвъ коней

Найбóльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожь диванóвъ, хóдникóвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лóжка и т. п. находить ся въ складѣ диванóвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пóльги въ сплатах, пóсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пóдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 249. Львовъ, Пятница 5 (17) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты сплатѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатани вѣльный вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкдй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватный числятъ ся по 5 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Въ кулюарахъ парламенту вѣдбула ся нарада бувшихъ міністрѣвъ кабінету гр. Туна. Кайдль и Діпаулі живо выкладали Тунови засады борбы противъ теперѣшного кабінету. Зъ того можна заключати, що реакціоністы, маючи сильну пѣдпору въ польскѣмъ колѣ, надѣють ся, що въ тій хвили мали бы певній выгляды на успѣхъ. Заговоромъ проводять пп. Козловскій и Мілевскій. На случай выграной, Мілевскій одержавъ бы портфель міністра торговлѣ, Чечь портфель міністра рѣльництва а Козловскій ставъ бы головою кола польского. Тій паны здаютъ ся дурять ся, що супротивъ того, що бѣльшѣсть рѣшила робити перешкоды буджетовій провізорія и угодѣ зъ Угорщиною, Клярі рѣшивъ ся въ найблизшѣмъ часѣ уступити. Однакъ въ инших кругахъ говорятъ, що на случай, коли бы гр. Клярі уступивъ, президію въ кабінетѣ обнявъ бы Керберъ або Біліндъ Райтъ або навѣть Ґавчь. На случай, коли бы президентомъ міні трѣвъ збстанъ Ґавчь, наступило бы розвязанє парламенту. Правительство послугувало бы ся тымчасомъ §. 14 ымъ, а новый парлямент зѣйшовъ бы ся вже зъ початкомъ слѣдуючого року.

Професоръ Масарикъ выдавъ бувъ брошуру, въ котрій зъ чисто юридичного становиска обговорює процесъ въ Польнѣ. Масарикъ доходитъ до результату, що процесъ вѣдбувъ ся неформально и що его ревізія в юридичною конечностею. Прокураторія сконфіскувала брошуру, але она появила ся въ видѣ интерпеляціи выголошенои въ парламентѣ. Сеся брошура выкликала велике обуренє мѣжь частею прагскихъ студентѣвъ и они вѣдъ кѣлькохъ дѣвъ уряджують Масарикови демонстрацію за демонстрацією. Оногды хотѣли урядити демонстрацію пѣдъ мешканемъ Масарика, але поліція здержала похѣдъ. Вчера уряджено демонстрацію въ выкладовій сали Масарика. Коли вѣнъ явивъ ся въ сали, залунавъ крикъ обуренa. Студенты выграли на найрѣзнѣйшихъ инструментахъ и гримали въ пульты. Окліки pereat не утихали. Масарикъ хотѣвъ промовити, але коли се було неможливо, написавъ на таблици: „Чого кричате, чого властиво хочете? Процесъ въ Польнѣ бувъ по моїй думцѣ атентатомъ на людскѣсть“. Однакъ демонстрациі не устава-ли. Студенты подѣлили ся на два таборы. Вѣзвано также ректора и декана, абы интервеніювавъ мѣжь Масариком а студентами. О годинѣ 12-ій Масарикъ выйшовъ зъ салѣ выкладовъ.

— —

Въ французскѣмъ парламентѣ міністеръ вѣйны ґенералъ Ґаліфетъ оправдувавъ свои зарядженя противъ ґенерала Негрієра и закѣнчивъ заявою, що вѣнъ въ кождій хвили готовъ вѣдступити свій портфель Негрієрови. Президентъ міністрѣвъ сказавъ, що найбѣльше небезпеченьство грозитъ державѣ зѣ стороны антіреспубликаньскихъ елементѣвъ. Правительство уважае злуку всѣхъ республиканцѣвъ якъ разъ въ тій хвили за конечне и просить, абы его судили пѣсля его дѣлъ. П. Мелінъ критикувавъ політику правительства, котра скрѣпила лише силу и значенє соціялізму. Палата 340 голосами противъ 215 ухвалила принятый президентомъ міністрѣвъ порядокъ дневный, похваляючій зарядженя правительства для охороны республики.

Державный трибуналъ зачавъ вчера переслухувати обжалованого Біфета. Той не ждучи, аж ему поставлять питанія, зачавъ вѣдразу выголошувати свои переконаня и заявивъ, що не було нѣякого заговора анѣ зносинъ мѣжь роялістами и иншими лігами. Обжалованый высказувавъ ся ентузіястично о Орлеаньскѣмъ князю. Бесѣдникъ заявляе, що Орлеаньскій князь нѣколи не думавъ о заговорѣ и стоитъ цѣлкомъ далеко вѣдъ роялістичныхъ демонстрацій. На питанія президента трибуналу обжалованый вѣдповѣвъ, що все буде змагатъ до привернення монархіи.

— —

Зъ Наталю депеша надана въ Дурбанѣ пѣдъ датою 12-ого с. м. доноситъ, що въ битвѣ пѣдъ Ледісметомъ дня 9-ого с. м., убито начальника трансвальскои армій, генерала Жубера. Така сама телеґрама прийшла такожъ до Лондону зъ Лоренцо. Урядовои вѣсти про смерть Жубера, англійске правительство ще не одержало. Вчерашна депеша зъ Дурбана такожъ доноситъ, що нема ще урядового потвердженя сеи вѣсти. Вѣсти зъ Преторія потверджують, що битва пѣдъ Ледісметъ дня 9 ого с. м. була дѣйсно велика и завзята. Пынѣшній телеґрамы доносятъ, що борба пѣдъ Ледісметомъ тревае дальше. Гукъ арматъ доходитъ ажь до Есткуртъ. Въ сторону Коленза вѣдѣхавъ панцирный поѣздъ. Зъ Пітермаріцбурґа доносятъ пѣдъ датою 15-ого с. м., що Буры ударили на панцирный поѣздъ, при чѣмъ одного англійского волка убито, а 16 ранено. Въ Ледісметъ маe панувати страшна дорожня. Буры унеможливили всяку комунікацію зъ околицею и пѣдходятъ навѣть на 2000 крокѣвъ пѣдъ англійскій окопы.

Зъ рады державной.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты по слѣвъ вѣдчитано кѣлька внесень и интерпеляцій. П. Стапіньскій внѣсъ интерпеляцію до міністра краевои обороны въ справѣ непринятя партій чоботъ вѣйсковыми властями въ Ясли, доставленыхъ краевыми ремѣсниками. П. Танячкевичъ интерпелюе въ справѣ внесеня кавцій для податковыхъ и касовыхъ урядниковъ. Президентъ повѣдомляе, що уконституовали ся рѣзнѣ комісіи. — На члена державного трибуналу палата рѣшила предложити: на першѣмъ мѣсци п. Зачка, на другѣмъ п. Странского, а на третѣмъ п. Сілєнього. [Цѣсарь именуе звычайно поставленого на першѣмъ мѣсци.] Соціяльный демократъ п. Целеръ запротестувавъ противъ внесеня п. Яворского поставленого на попереднѣмъ засѣданю, абы всѣ угодовій предложеня вѣдѣслати до комісіи безъ першого читаня въ повнѣй палатѣ. На се президентъ вѣдповѣвъ, що предложень ще цѣлкомъ не вѣдѣслано до комісіи. Се належитъ до палаты, чи внесеня маютъ бути туды вѣдѣсланій безъ попередныхъ нарадъ въ повнѣй палатѣ, или противъ того и: пѣднесе ся протестъ, або чи маe ся вѣдбути перше засѣданє. Супротивъ того соціяльный демократъ Резель заявивъ, що его голосъ е именно такимъ протестомъ. На тѣмъ сесю справу закѣнчено. П. Сільвестеръ высказавъ бажане, абы запомоговій законы якъ найскорѣше предложено палатѣ панѣвъ, щобы они якъ найскорше могли увійти въ житє. Президентъ прирѣкъ постарати ся.

Зъ черги приступлено до закѣнченя дискусіи надъ моравскими розрухами. Яко внескодавецъ, абы выбрано комісію для розслѣдженя, якъ въ тыхъ розрухахъ заховувала ся поліція, жандармерія и власти, мавъ промовлятн соціяльный демократъ п. Бернеръ, але вѣдступивъ голосъ своему клюбовому товаришеви, п. Рігерови. Бесѣдникъ дуже остро ударивъ на становиско, яке сторожа безпеченьства займае супротивъ публики при екцесахъ и забуреняхъ. Поліція выступае все безъ плану и поступае безлично зъ товпою навѣть тогды, коли повинна станути въ ей оборонѣ. За те тамъ, де ей интервенція була бы потрѣбна, тамъ ей нема. Выказуе се недавно закѣченый у Вѣдни процесъ, въ котрѣмъ выйшло на верхъ, якъ то попросту замучено на смерть дитину, а поліція не унеможливила се. Вѣдтакъ Рігеръ ударивъ на молодо-Чехѣвъ за бучу ур джену пѣдчасъ промовы міністра внутрѣшныхъ справъ Кербера. Сторонництво, котре впровадило поліцію до посольскои палаты, не маe права обурювати ся на поступованє поліціи. Бесѣдникъ закѣнчивъ словами: Дайте народамъ замѣсть фразъ безъ серця и замѣсту, хлѣбъ, свѣтло, свободу.

По тій промовѣ посыпали ся спростованя, котрі вѣдтакъ перемѣнили ся въ сварку, а закѣнчили ся корчемною лайкою. П. Стоянъ заявивъ, що всѣ въ часѣ дискусіи наведенй факты о оломуцкѣмъ архіепископѣ и его вѣдносинахъ до робѣтникѣвъ, суть цѣлкомъ фальшивій. Бесѣдникъ боронитъ моравске духовеньство, обговорює вѣдносины въ оломунецкѣмъ духовнѣмъ семинари и запереченє споры мѣжь Нѣмцями и Чехами. Бракъ нѣмецкихъ священникѣвъ толкуе лихимъ матеріяльнымъ положенемъ духовеньства. П. Штравъ зъ Чернѣвцѣвъ обговорює справу ритуальныхъ мордѣвъ, полемізуе зъ антісемітами и называе всѣхъ приличныхъ христіянъ, абы вали жидѣвъ въ оборону передъ тыми брехнями. Антісемітскій бесѣдники, а передовсѣмъ Люегеръ и Паттай вы казали переконанє, що хочь жидѣвска релігія не згадуе о ритуальнѣмъ мордѣ, то все таки истнуютъ жидѣвскій секты, котрымъ христіяньска кровь потрѣбна до ритуальныхъ цѣлей. Паттай домагае ся державнои ревізіи жидѣвскои науки моральности.

До острого конфлікту мѣжь членами кола польского а опозиційными послами прийшло пѣдчасъ бсаличнои промовы п. Козловского, котрый боронивъ членѣвъ кола передъ закидомъ, що до нихъ рукъ не прилипла кровь галицкого народу, и що они доходятъ до мандатѣвъ дорогою насильства, нѣдужитъ и правдивыми злочинами. — П. Стапіньскій: Слухайте! Панъ Козловскій здае испытъ на голову кола польского. — П. Павло Сапѣга до Стапіньского: Тихо! — Стапіньскій: Ой! пане Сапѣга! Сидѣть вы тихо, бо о вашѣмъ выборѣ можна бы щось гарного сказати. — Сапѣга: Поговоримо зъ вами на ринку въ Яслѣ! — Стапіньскій: Не осмѣшуйте ся! Кому то говорити о тѣмъ! Я скликавъ въ Яслѣ чотири зборы, а вы нѣ на однѣмъ не мали вѣдваги станути. Хто такъ якъ вы маe на головѣ смалець, повиненъ тутъ мовчати! Васъ выбравъ посломъ Ґубата, а не народъ! — Рѣвночасно зъ тымъ діяльогомъ Козловскій дальше боронитъ кола польске передъ закидами независимыхъ послѣвъ и дневникѣвъ. Бесѣдника обурює фактъ, що навѣть пѣвурядова Abendpost повторяе напасти на кола польске выходячій вѣдъ соціяльныхъ демократѣвъ и Kurjer-a lwowsk-ого. На доказъ, що кола польске не годитъ ся на кровавій рецепты жандармѣвъ, Козловскій наводитъ интерпеляцію кола польского въ справѣ кровавыхъ фришатацкихъ розрухѣвъ.

По дуже плавно вѣдчитанѣй промовѣ Козловского, забравъ голосъ п. Дашиньскій, котрого промова зробила въ палатѣ величезне вражене. Наводячи факты, пригадавъ вѣнъ численій надужитя, выказанъ, где и коли паны зъ кола польского гнали на народъ жандармерію и вѣйско, вычисливъ кровавій куспѣ, якій паны урядили въ Чернѣвѣ, Стоянцахъ, Фриштаку, Комарнѣ и иншихъ мѣсцевостяхъ. Бесѣдникъ поставивъ передъ очи палаты кѣлькадесять убитыхъ а ще бѣльше раненыхъ и надъ тысячъ арештованыхъ. Трицять послѣвъ скупало свои мандаты въ крови выборцѣвъ. Ними суть: Богдановичъ, Валевскій, Чарковскій, Вайзеръ, Пасторъ, Сапѣга, Ґецъ и богато иншихъ. Послѣдный выборъ гр. Ивана Потоцкого е также новою карою тыхъ надужитъ. П. Козловскій не повиненъ бувъ покликувати ся на галицкій выборы. — Прибитій промовою Дашиньского члены кола, выделегували противъ него п. Дѣдушицкого, котрый доказувавъ, що въ пролитѣ крови пѣдчасъ галицкихъ выборѣвъ завинили не консерватысты, а тій, що народъ „пѣдбурювали“, якъ се примѣромъ було въ Комарнѣ. Бесѣдникъ пригадуе, що при выборѣ одного соціялістичного посла также убито одного выборця. Було се въ Давидовѣ. — Дашиньскій: Але виновника покарано, коли тымчасомъ при вашихъ выборахъ рука справедливости не досягнула виновниковъ. — По промовѣ посла Стояловского, котрои нѣхто не слухавъ, ухвалено наглѣсть внесеня п. Бернера, абы выбрати комісію въ цѣли переведеня слѣдства въ справѣ розрухѣвъ на Моравѣ. При специяльнѣй дискусіи промовивъ п. Шікеръ, а вѣдтакъ п. Быкъ, котрый обговорювавъ справу убійства въ Польнѣ и протестуе противъ обжалованя жидѣвъ о ритуальнѣ убійства. Вѣдтакъ на внесенє п Шікера ухвалено выбрати слѣдчу комісію, котра маe отвердити, о скѣлько кровавій подѣй въ Ґраелицяхъ, Голешовѣ и Всетинѣ були наслѣдкомъ байдужности правительственныхъ и автономічныхъ органѣвъ.

П. Кубікъ поставивъ внесенє въ справѣ оподаткованя высыланого за границю дерева. П. Танячкевичъ ставитъ внесенє въ справѣ спису людности въ Галичинѣ. П. Поповичъ [Румунъ] вноситъ интерпеляцію зъ причины акціи президента краю противъ румуньскихъ священникѣвъ на Буковинѣ.

Черезъ довгу дискусію надъ моравскими розрухами, а ще довшій „спростованя“, справа знесеня дневникарского стемпля не могла ще вчера станути на порядку дневнѣмъ. Сли не зайде нѣяка несподѣвана перешкода, стане ся се нинѣ. Черезъ те, що вчерашнє засѣданє палаты протягнуло ся до годины 8 вечеромъ, комісія въ справѣ ревізіи §. 14-ого, вѣдрочила ся до нинѣ.

Письма зъ краю.

Зъ Перемышля. [*Загальній зборы філіи „Просвѣты“ д. 1 с. м.*]

По богослуженю, вѣдправленѣмъ въ катедральнѣй церкви о. парохомъ Стрыйскимъ за померших членѣвъ перемискои філіи зѣбрало ся около 40 членѣвъ въ комнатахъ Бесѣды, а голова філіи дир. Цеглинскій сконстатувавши приписане статутомъ число членѣвъ отворивъ короткимъ привѣтнымъ словомъ зборы.

Опѣсля секретарь вѣдчитавъ справоздане зъ дѣяльности выдѣлу філіи за часъ послѣдныхъ двохъ лѣтъ.

Найважнѣйшимъ дѣломъ выдѣлу було закладане новыхъ й утриманє та контроля давныхъ читалень и крамниць по громадахъ перемыского повѣта. Заходомъ выдѣлу повстали новѣ читальнѣ въ Мижинци, Кривчи, Баричи, Валявѣ, Горохѣвцихъ и Зворотовичахъ и крамниць въ Мижинци, на Болонію въ Перемышли, на Вильчу и въ Буцовѣ, де читальня дѣстала трафіку и продажъ вина. Въ Буцовѣ дѣставъ ще и одинъ господарь позволенє на ведене трафіки.

Бѣльшу ще увагу звертавъ выдѣлъ на утриманє, скрѣпленюванє та контролю истнуючихъ вже читалень. Зъ рамени выдѣлу злюстровано читальнѣ въ Бушковичкахъ, на Болонію, въ Быковѣ, Плешевичахъ, Поповичахъ, Наклѣ и Торкахъ. Крѣмъ того упрошено п. Герасимовича, адюнкта судового въ Нижанковичахъ, до зорганізованя читальнѣ въ Нижанковичахъ и Сѣранбсцахъ, д-ра Щурата до злюстрованя читалень въ Старявѣ, Медицѣ, Буцовѣ и Поздячи, а о. Захарясевича зъ Вишатичъ въ Малковичахъ, Валявѣ и Дусѣвцяхъ.

Сповняючи вже давнѣйше бажане товариства, повторене на загальныхъ зборахъ 1897 р., упросивъ выдѣлъ нашъ центральну управу у Львовѣ до выслана свого делегата въ цѣли злюстрованя всѣхъ читалень и крамниць въ перемыскѣмъ повѣтѣ. Центральна управа выслала въ мѣсяци лютѣмъ и мартѣ 1898 р. свого делегата п. Михаила Короля, а вѣнъ спѣльно зъ нашимъ выдѣломъ уложивъ планъ и дорогу люстраційну, та звѣдавъ всѣ нашій читальнѣ и крамниць. Зъ тои люстраційнои працѣ зложивъ п. Король центральному выдѣлови точне справоздане, котрого на жаль не подано до вѣдомости публичнои анѣ выдѣлу філіяльного.

Взагалѣ годѣ скрывати, що станъ нашихъ читалень та крамниць не дуже вѣдрадный. Тамъ, де е щира опѣка въ селѣ въ особѣ вѣтця духовного або розумного господаря, читальня розвивае ся добре, де того нема — а на жаль нема такого серця въ бѣльшій части нашихъ читалень, они засинѣчують ся и упадаютъ. А наглядати ихъ годѣ було — разъ за для тымкового стану въ повѣтѣ, а друге за для трудностей комунікаційныхъ.

Памятну 50-лѣтну рѣчницю знесеня панщины обходила філіа наша спѣльно зъ другими товариствами, а для своихъ читалень выготовила и выслала вѣдповѣдный вѣдчитъ.

Такъ само взяла філіа дѣяльну участь у святкованю столѣтныхъ роковинъ вѣдродженя нашого слова и літературы, котрі обходжено у Львовѣ и Перемышли.

Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) маe въ собѣ 16% товщу и е найлѣпшою мучною поживою. 431 b

„Quäker Oats“ можна всюды дѣстати.

Отсе короткій начеркъ нашои дѣяльности за минувшій два роки. Щиром волѣ, охоты и труду не збувало выдѣлови нѣколи; однакъ успѣхъ залежить не лишь вѣдъ сихъ чинниковъ. Найслабшою стороною нашихъ читалень є бракъ енергічнои опѣки въ мѣсци, — бракъ мѣцевыхъ дѣятелѣвъ, котрыхъ найти и одеушевити до доброго дѣла а чейже удасть ся намъ пізнѣйше, коли не всюды удало ся доси.

Справоздане касове выказуе въ доходахъ 102 зр. 86 кр., а въ розходахъ 66 зр. 89 кр., такъ що маетокъ філіи выносить 35 зр. 97 кр.

(*Конець буде.*)

НОВИНКИ.

— **Лекторами руского языка** именовани: на университетѣ агайлоньскомъ въ Краковѣ проф. Богданъ Лепкій, а на львовскомъ университетѣ проф. гімназіи академичнои [рускои] Илія Кокорудзъ.

— Дня 25 с. м. [въ суботу] вѣдбуде ся при нагодѣ загальныхъ зборовъ „Повѣтового товариства політичного“ **вѣче въ Городенцѣ**, о 10 годинѣ рано [въ льокали громадскомъ на Курцеровцѣ]. Предметъ нарадъ: 1) О обовязкахъ радъ и зверхностій рыбацкихъ; 2) О законѣ громадскомъ и о ревірахъ рыбныхъ; 3) О касѣ задатковои и внески членовъ. При тои нагодѣ вѣдбудуть ся выборы до нового выдѣлу „Повѣтового товариства політичного“. До численнои участи запрашае — *Выдѣлъ.*

— **Загальнй зборы товариства „Клюбу Русинокъ“** вѣдбудуть ся въ середу [29 н. ст. падолиста] о 4-ій год. пополудни, на котрѣ всѣхъ членовъ запрошуе — *Выдѣлъ.*

— **Наша пѣсня а царскій слухачѣ.** Нашу землячку и ну Саломею Крушельницку, артистку спѣвачку варшавскои оперы, вѣзвано дня 14 с. м. зъ Варшавы до Скерневиць, де теперь перебуваe царь зъ цѣлою родиною, щобы тамъ взяла участь въ концертѣ устроенѣмъ спеціяльно для царскои родины. Коли по вѣдспѣваню однои пѣснѣ коронованій слухачѣ домагали ся вѣдъ п. Крушельницкои ся повтореня, она запытала, чи вѣльно єи замѣсть того заспѣвати свою рѣдну, малорускупѣсню? Дѣставши позволене, заспѣвала пѣсню: „Ой пѣдъ гаемъ зелененькимъ брала вдова ленъ дрѣбненькій...“ Царскій родинѣ припала пѣсня до вподобы и спѣвачку нагороджено голосными оплесками. Самъ царь пѣдѣйшовъ до фортепіяну, взявъ ноты, вѣдчитавъ въ голосъ текстъ сеи нашои пѣснѣ народнои и подякувавъ п-нѣ Крушельницкій за зроблену ему и его родинѣ приемность, а царица выпытувала спѣвачку, де учила ся, де дебютовала и коли приѣде на выступы до Петербурга.

— „**Собраніе**“ **членовъ института „Народного Дому“** у Львовѣ вѣдбуде ся дня 8 н. ст. грудня с. р. зъ звычайнымъ порядкомъ деннымъ, а зачне ся богослуженъмъ въ Успеньскій [волоскій] церкви о 8 год. рано.

— **Стіпендія.** Ставропігійскій институтъ у Львовѣ розписуе конкурсъ на одну стіпендію им. Каролины Глинецкои рѣчно 120 зр. для слухачѣвъ права; речинець подань до 15 н. ст. грудня с. р.

— **Про выборъ посла въ Лѣську** пишуть намъ зъ лѣського повѣта: Будучи свѣдкомъ выбору посла до сойму краевого д. 8 с. м. хочу подати до прилюдноі вѣдомости деякі мои спостереженя. Причины нашои неудачѣ є такій: 1) Наше священьство за мало заинтересувало ся выборами. Священиковъ въ повѣтѣ є щось около 60, а зъ нихъ ледво 20 було выборцями. Декотрій, хоть и були выборцями, не прибули на выборы; иншій не дали ся выбрати, а ще иншій цѣлкомъ вѣдтягнули ся вѣдъ всякои акціи. 2) Велика темнота и убожество нашихъ селянъ. Селяне не розумѣють ваги выборовъ, а при тѣмъ убожество робить ихъ приступными для вѣдкупства. 3) Бракъ організаціи въ повѣтѣ, бо аж на якихъ три недѣлѣ передъ выборами завязавъ ся выборчій комітетъ, а его дѣяльность була дуже смиренька. 4) Недуга нашого кандидата д-ра Струтиньского такожъ не добре вилынула на результатъ выборовъ.

Зъ другои-жъ стороны не треба забувати, що противный кандидатъ мавъ за собою ц. к. староство, котре на окремій сесіи дало вѣйтамъ вѣдповѣдне „поучене“ въ справѣ правъ выборовъ Гр. Красицкій мавъ за собою тьму жидовъ-факторовъ и грошѣ. Що значить при выборахъ тій три факторы: староство, жиды и грошѣ, — не треба и казати.

Але сій выборы таки розрухали троха Русинивъ въ повѣтѣ. Въ самъ день выборовъ священики-выборцѣ постановили заложити повѣтове товариство політичне, котре займе ся організацією Русиновъ въ повѣтѣ.— *Выборець.*

— **Концертъ въ Ярославѣ** при участи спѣвацкихъ силъ „Львовского Бояна“ на дохѣдъ тамошнои бурси вѣдбувъ ся дня 5 с. м. Выпавъ вонъ вѣдъ кождымъ оглядомъ величаво, чого доказомъ були невмокаючій оплески. Глубоке вражене выкликавъ хоръ зъ орхестрою вѣдспѣваномъ пѣснѣ „Покликъ до братовъ Славянъ“ композиціи Людкевича. Не менше належить вѣднести гру на фортепянѣ [вальсъ VI, Шопена] п-ны О. Цѣпановскои и и сольо-спѣвъ акад Лозиньского „Менѣ однаково“, а такожъ терцетъ сольовый зъ акомпаниментомъ фортепіяну. Публика була одушевлена и загально признано, що подѣбного концерту ще Ярославъ не чувъ. Участникамъ концерту, що прибули зъ далекихъ сторонъ, належить ся за се щира подяка. — *Члены комітету.*

— **Въ Тернополи** вѣдбуло ся 11 с. м. торжественне посвяченя величавого нового будынку „Народнои Торговлѣ“. Въ торжествѣ взяла участь мѣсцева руска інтеліґенція и тернопільске мѣщаньство и делеґаты „Торговлѣ“ зъ Львова, а то о крилош. Гузаръ и п. Нагѣрный. Вечеромъ зъ сеи нагоды вѣдбула ся забава въ „Бесѣдѣ“, котра мѣститъ ся въ комнатахъ нового будынку „Торговлѣ“.

— **Господарна „польского бецирку“ въ Городку.** „Повѣтова“ [повѣтова] рада зъ Городка будуе дорогу въ селѣ Верешици; будову воде инж. Єлиньскій. На сю дорогу забрано хлопскій землѣ безъ попереднього выкупу и то зъ майже зрѣлымъ збожемъ. Селяне противились сему и зъѣхавъ повѣтовый комісарь (въ товариствѣ жандармовъ, нѣбы се бувъ бунгъ!) и заручивъ селянамъ, що все поладнае для нихъ користно. Але „спустивъ ся дѣдъ на обѣдъ“... такъ и тутъ. Минае вже рѣкъ, а селянамъ за ихъ втрату нѣхто не заплативъ, хочь вже дорогу побудовано. До сего ще по 20 до 40 особъ взывае нотаріятъ до Янова до екстабуляцій. Дорога до Янова майже пѣвтора милѣ и то болотомъ, а ще при тѣмъ тратять люде часъ] и грошѣ и вычѣкують неразъ даремно передъ дверми нотаря Авраама Візенберґа. На доставу шутру и каменя на дорогу верешицку не розписано навѣть ліцитаціи, але „brevi manu“ вѣддану жидови, хочь могли сего пѣдняти ся селяне. Славній тій нашій „польскій бецирки“ зъ своею господаркою!

— **Воячка доля.** „Diennik polski“ пише: „Въ суботу умеръ въ львовскомъ вѣйсковомъ шпиталю [о чѣмъ и у насъ була згадка], Камиль Стисловскій, слухачь IV. року правъ и однорѣчный охотникъ, що въ лѣтѣ минулого року стрѣливъ до себе въ причины шиканъ, якими мальтретувавъ его одинъ зъ настоятелѣвъ. Бѣдный мученикъ великои мілітарнои идеи пережывъ кѣлька страшныхъ мѣсяцѣвъ вѣдъ хвилѣ выстрѣлу въ свои груди аж до скону. Лѣкарѣ робили рѣзни высилена, щобы его удержати при житю. Выконано кѣлька операцій, вычерпано цѣлый арсеналъ лѣкѣвъ, якій знае медицина, але надармо. Орґанізмъ бувъ пѣдтятый. Нещасливый молодець скѣнчивъ недавно свои муки. Онегды пополудни зъ ул. Кльоновича вѣдбувъ ся его похоронъ. Въ трайічнѣмъ походѣ ступало велике число публики, товаришѣ покѣйного зъ 30 полку, студенты університету и вѣйскова орхестра. Въ дома зостався 70-лѣтный старець, батько, зъ своимъ болемъ и жалобою на послѣдній днѣ житя... Его бѣдна дитина, котру убито саме тогдѣ, коли мала статись потѣхою и пѣдпорою родины, пѣшла до гробу, такъ — якъ се стала ся рѣчь найзвычайнѣйша въ сьвѣтѣ, а комусь, що упхавъ ѣй самоубійче оружє до руки, не упавъ анѣ одинъ волосъ зъ головы...“

— **Страшна смерть зъ огни.** Зъ Вѣкина на Буковинѣ пишуть: „Велике нещасте постигло онегды кѣлькохъ господарѣвъ у Вѣкнѣ. Дня 6 с. м. зъ полудня насѣкъ господарь Теодоръ Пушкедра повну бочку капусты та пѣшовъ на пѣдъ шукати кружка, щобы ту капусту накрыти. А що на подѣ було темно, то взявъ зъ собою запалену свѣчку. Та обходивъ ся такъ неосторожно зъ свѣчкою, що вѣдъ неи займила ся стрѣха, и въ одній хвили стоявъ цѣлый ще новый будынокъ въ огни. Близько коло сеи хаты стояла хата его брата Олександра Пушкедры, а зновъ коло сеи велика стайня послѣдного господаря; всѣ впали жертвою полумени. Въ короткѣмъ часѣ зъ гарныхъ будынковъ лишили ся лише чорній сумній стѣны, а зъ стайнѣвъ и слѣду нема. Все добро згорѣло, а до того й будынки не були обезпечені. Але на тѣмъ ще не скѣнчилось. Пѣдчасъ коли Тодорова хата горѣла, ратуватъ вонъ и ще кѣлька людей де-що зъ середины, та при ихъ выходѣ зъ сѣней на дворъ упала вся горюча стрѣха на долину. Тодора покрывъ огонь а другій, що разомъ зъ нимъ ратувавъ, выскочивъ ще зъ жару, але заразъ на огородѣ впавъ безъ памяти. Нещасного чоловѣка вытягнувъ зъ прыску господарь Стефанъ Мачула ще живого, але ту свою вѣдвагу мало й самъ житемъ не поплативъ, бо попѣкъ собѣ страшенно цѣлу руку и лице. Въ хатѣ захопивъ бувъ огонь ще одного чоловѣка та сей, завинувши ся у мокру веретку, залѣзъ пѣдъ лѣжко и перебувъ тамъ въ найбѣльшѣмъ страху и одушуючѣмъ дымѣ цѣлый часъ, аж доки огонь не потахъ и уратувавъ ся вѣдъ смерти. Тодоръ померъ въ страшныхъ мукахъ таки того дня вечеромъ, а другій, що зъ нимъ бувъ, боре ся зъ смертію. Стефанъ Манчула лѣжить тяжко хорый але є надѣя, що поздоровѣе. Отъ що наробила неосторожность зъ свѣтломъ!

Дрѣбній вѣсти. Въ мѣсцевости Штайнабрікль коло Вінеръ-Найштадтъ [недалеко Вѣдня] убивъ хтось 86-лѣтного фабриканта Іос. Ґлянца и 65-лѣтну его господиню Магд. Ліхтенвертерову; убійника ще не выслѣджено. — Въ Будиловѣ померла гр. Єлисавета Дѣдушицка въ 86 роцѣ житя. — У Львовѣ отруивъ ся карболемъ вчера вечеромъ въ однѣмъ готели Мих. Винницкій, бувшій офіціялістъ заведеня въ Дроговижу; причиною самоубійства бувъ бракъ средствъ до житя. — Въ Будапештѣ увязнено галицкого жида Гершка Бара, торговельника живого товару. Вывозивъ вонъ дѣвчата до Туреччины и тамъ ихъ продававъ, а въ Будапештѣ мавъ свое головне бюро и спѣльниковъ. — Въ Гамбурґу въ ночи зъ 13 на 14 с. м. лютила ся одну годину сильна буря зъ громами; въ кѣлька будынковъ ударивъ грѣмъ. — Въ Комарнѣ на Угорщинѣ засуджено судью Шаба на 3 роки, урядника Мольнара на 3½ року, нотаря Гобля на рѣкъ и одного обжалованого на 4 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ за звущане надъ арештантами.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Управитель міністерства торговлѣ именувавъ комісаря почтового д-ра Мар. Давидовского у Львовѣ почтовымъ секретаремъ а комісара почтового Ив. Поповича старшимъ комісаремъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзниць держазныхъ оповѣщуе:

Дотеперішну назву стациі Валери лежачої на шляху зелізниці льокальної Водиан „Валери змінено з днем 1 падолиста с. р. на „Валери в Чеськім лісї“.

В окрузї ц. к. Дирекциї зелізниць держ. в Пільзні отворено дня 6 падолиста с. р. зелізницю льокальну Елеонорентайн-Валери зі стациями Елеонорентайн і Валери і перестанком Саймербріке. Стациї злагоджено для загального руху (з вимкою перевозу материялів вибухових) а перестанок тілько для руху особового і обмеженого пакункого, як також для перевозу товарів в ціловозових наборах. Належитість за перевіз осіб і пакунків з перестанку оплачуе ся в поїзді.

Дня 1 падолиста с. р. отворено перестанок „Amt Mitterbach“ лежачий поміж стацією St. Egydi a перестанком „In der Bruck“ на шляху Шайбміль Кернгоф, для руху особового і пакунковото.

Належитість за білети оплачуе ся в поїзді, а за пакунки в стациї призначеня.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 падолиста. Австрія зобовязала ся выбити срѣбныхъ 5 коронѣвокъ за 44·8 міліонѣвъ, Угорщина лише за 19⅕ міліонѣвъ. Окрѣмъ того мають бути выбитій срѣбній 10-короновій монеты за 80 міліонѣвъ.

Варшава 17 падолиста. Мѣжь Петербургомъ а царскимъ замкомъ въ Спалѣ вѣдбула ся въ послѣднихъ дняхъ жива вымѣна депешъ. Міністеръ вѣйны одержавъ наказъ въ справѣ посуненя вѣйскъ. Прискорене вѣдъѣзду царя зъ Спалы, въ поінформованыхъ кругахъ уважають за знакъ заостреня вѣдносинъ въ Азіи.

Лондонъ 17 падолиста. Зъ Каіра доносять, що Каліфъ знаходить ся вже въ вѣддаленю о 130 англійскихъ миль вѣдъ Хартуму. Наглый выѣздъ льорда Кіченера до Хартуму, выкликавъ въ Лондонѣ великій неспокѣй, бо вонъ мавъ обняти головну команду англійскихъ вѣйскъ въ полудневѣй Африцѣ. Теперь, очевидно о тѣмъ не може бути бесѣды. Въ тѣмъ тыждни вѣдъѣдуть до Хартуму англійскій офіцыры. Порѣшено такожъ выслати вѣддѣлъ вѣйска.

Надѣслане.

Мед. увіс. Д-ръ Р. БІРЕРЪ

спеціялістъ въ хоробахъ горла и дѣтей, переважно кривицѣ (RHACHITIS, англ. хороба.) Ординуе вѣдъ 2—3 и 6—7 вечеромъ. *Площа Смольки ч. 5.* 476 4—5

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улици Третього Мая.

246 4—12

Уважайте на сей **выпаленый КОРОКЪ!** !!!

13 18—52

ЛИПІЦЬ

въ реставрациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкай легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 133—7 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицка ч. 1., противъ Валу Гіпотечного на пятрѣ цѣхъ числѣ Ґалицкомъ

зоручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далеконвиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, таспы мѣрничій, піоны, хібелѣ, манометры и т. п.

Уряджена двадцятьох електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 481?

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищена нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

КУХАРКА РУСКА

єдина досконала книжка въ рускѣмъ языцѣ зъ приписами вареня,

обіймае:

приписы на ВСѢ СТРАВЫ МЯСНІЙ, вельми зупы, мучній страви, страви руснй, огородовины, незвычайній соси, приладжуване шинокъ, кабалу; рады для господинь конечно потрѣбній и т. п.

Цѣна 70 кр.

Дѣстати можна въ рускѣй книгарнѣ у Львовѣ

За присылкою переказомъ почтовымъ 76 кр. высилае франко НАРОДНА ДРУКАРНЯ СТ. МАНЕЦКОГО и СПѢЛКИ у Львовѣ, ул. Коперника 9. 440 2—4

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче выдѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ була давна и признана за невылѣчиму — той най на гербату А. Вольфсиого для хорыхъ хронічно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои дѣйничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дѣстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 097 5—10

Кавкы **БРЯНЧАНІНОВА**

Переклав з роснйскої на нашу мову

Любомір Селянскый.

Ціна 15 кр.

Львів, 1899 р. Видало Р. Тов. Педаґоґічне.

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артистычного малярства, рѣзьбарства и золотарства вѣдля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійній до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты въ натуры и фотографій, краєвиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзьбомъ украшае внутра церковь, выготовляе плины церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічній репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: вѣдносити нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 43—7

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

Повѣдомлене.

Маемо честь подати до загальнои вѣдомости, що фірма нашои институціи „Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ, спѣлка зареєстрована зъ ограниченою порукою“ змѣнена рѣшенемъ загальныхъ зборовъ дня 31-ого вересня с. р. на фірму:

„РИЗНИЦЯ Товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою въ Самборѣ“.

Зъ огляду на тоту змѣну просимо вѣдъ теперь адресовати до насъ:

Товариство „РИЗНИЦЯ“ въ Самборѣ.

На тыхъ самыхъ загальныхъ зборахъ дня 31-ого вересня с. р. рѣшено пѣднести высоту удѣлу зъ 5 на 10 зр., котрѣ при вступленю въ цѣлости мають бути заплачені. Дотеперішній члены зъ однымъ удѣломъ 5 зр. суть обовязаній свій удѣлъ доповнити до высоты 10 зр., а если самі того не доповнять, въ тѣмъ разѣ буде дописуватись ихъ дівіденда до удѣлу такъ довго, поки вонъ не зросте до сумы 10 зр.

Вѣдъ Дирекціи Товариства „Ризница“.

Въ Самборѣ дня 1-го падолиста 1899. 438 2—3

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 250 и 251. Львовъ, Второкъ 21 (9) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и русскихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженіе. — Рекламаціи неопечатанй вѣльный вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяцѣ а въ рубрицѣ „Надслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инший допесенія приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Наший політичній товариства повѣтовій.

Окрѣмъ двохъ краевыхъ товариствъ політичныхъ „Народнои Рады" и „Русскои Рады", е у насъ, о сколько знаемо, двацять и два політичній товариства повѣтовій або окружній. На сорокъ и вѣсѣмь всѣхъ політичныхъ повѣтѣвъ у всходній Галичинѣ се число есть дуже значне. Якъ краевій товариства мають визначный характеръ партійный, такъ повѣтовій и окружній товариства, зъ выемкою радикальнои „Народнои Волѣ", выразного характеру партійного не мають. Назвы ихъ всѣлякій: Народна Рада, Руска Рада, Селяньска Рада, Хлопска Рада, Пѣдгѣрска Рада, Подѣльска Рада, Політичне Товариство повѣтове и т. д. Они позавязуваній, почавши вѣдъ якихъ пятнацити чи шѣснацяти лѣтъ. А еще все роблять ся заходы завязаня новыхъ товариствъ, н. пр. въ перемышлянськѣмъ, старомѣськѣмъ, станиславѣвскѣмъ и иншихъ повѣтахъ.

Здавалось бы, що при такъ великѣмъ числѣ політичныхъ товариствъ рускій народъ повинень бути політично дуже добре освѣдомленый, сильно зъорганізованый, до борбы за свои права вправленый. А однако-жь такъ зовсѣмъ а зовсѣмъ не есть. Яка небудь акція політична въ повѣтахъ, н. пр. выборъ Рады повѣтовои, выборъ посла до сойму або до парляменту, выходить намъ, зъ дуже немногими выемками, цѣлкомъ неудачно. Отъ хочьбы теперѣшный выборъ посла въ ранскѣмъ повѣтѣ, де вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ есть товариство політичне и де всѣ обставины намъ сприяли.

Причиною сего невѣдрадного стану есть передъ-всѣмъ недостатокъ вѣдповѣдныхъ до проводу въ політичній акціи людей. Де знайде ся такій чоловѣкъ, н. пр. въ Стрыю д-ръ Олесницкій, въ каменецкѣмъ повѣтѣ о. Зельскій, въ Жовкви д-ръ Король, у Львовѣ д-ръ Кость Левицкій, тамъ видко якесь жите, якійсь рухъ въ політичнѣмъ товариствѣ повѣтовѣмъ. Въ иншихъ повѣтахъ у переважнои части політичныхъ товариствъ, нема нѣякои познаки, а декотрій, якъ н. пр. Народна Рада въ Турцѣ, зовсѣмъ заснѣтили ся.

Але остаточно той недостатокъ людей, на котрый мы впрочѣмъ все и всюды нарѣкаемо и вже привыкли на него всьо наше лихо складати, не есть такою хибою, котрѣй бы не дало ся зарадити. Треба тѣлько, щобы наша нѣбы то демократична суспѣльность стала дѣйстно демократичною, щобы не шукала на проводирѣвъ конче людей зъ якоюсь фірмою, зъ поважнымъ становищемъ або старшимъ вѣкомъ, але передъ-всѣмъ людей охочихъ и способѣныхъ до роботы. Тай треба, щобы всѣ, поставивши кого на передѣ, за нимъ шли, его слухали и ему помагали, а не здавали всю роботу на одного. Зъ другои-жь стороны треба, щобы охочій и способѣній люде не були занадто скромній, але щобы самі пхали ся напередъ, бо-жь тутъ не о нихъ ходить, але о загальне добро.

Дальшою хибою нашихъ політичныхъ товариствъ повѣтовыхъ есть, що они завязуютъ ся часто безъ пляну, устроюють ся шабльоново, безъ знаня властивои цѣли, безъ зрозумѣня, якъ брати ся до дѣла. Звычайно ходить о те, щобы було кому устроити вѣче повѣтове, хочь-бы пѣдъ фірмою загальныхъ зборѣвъ товариства, та щобы на случай якихъ выборѣвъ бувъ вѣдъ разу готовый комітетъ. Але се есть мало, дуже мало. Не такъ о те повинно ходити, щобы було кому зробити тое — якъ прийде потреба, то мусить ся хтось знайти, але о те, щобы *добре* зробити. Мазуры въ захѣдній Галичинѣ не мають своихъ повѣтовыхъ товариствъ політичныхъ, а однакожь ихъ людовцѣ и стояловцѣ скликують неустанно зборы и вѣча тай переводять выборы зъ далеко лѣпшимъ успѣхомъ, якъ мы. Повѣтове товариство політичне повинно мати бачность на кождый кутъ свого повѣта, на кожду громаду; повинно старати ся, щобы въ кождій громадѣ верхъ водили и управу въ своихъ рукахъ мали его члены, котрій бы поступали згѣдно зъ его интенціями. Особливу увагу повинно звернути на глухій куты, на запущеній громады, а тій-жь освѣдомити та для себе позыскати. На те не поможе скликане загальныхъ зборѣвъ товариства або й повѣтового вѣча, бо зъ запущеныхъ громадъ на такій зборы або вѣча нѣхто не прийде, або хоть прийдуть поодинокій люде, то се не потягне загалу за собою. Треба устроювати довѣрочній зборы людей зъ кѣлькохъ громадъ, на котрыхъ не ходить о те, щобы поописувати ся красными рефератами, та ще може людей стягненыхъ зъ-поза повѣту, але щобы несвѣдомыхъ поучити, поінформувати, непевныхъ приєднати, хитныхъ утвердити, по просту всѣхъ розъагітувати. Намъ треба бѣльше агітаціи, пропаганды, якъ найближшои стычности зъ народомъ, котра не есть можлива або легка на бѣльшихъ зборахъ.

Особливо-жь треба выробити собѣ способѣныхъ агітаторѣвъ и пропагандистѣвъ, котрій бы помагали выдѣламъ політичныхъ товариствъ, посередничили межи ними а загаломъ народу, котрій бы дотерли до кождого кута, дѣбрали ся до кождого громадянина. Такихъ агітаторѣвъ мы майже зовсѣмъ не маемо, окрѣмъ декуды радикальныхъ, а они суть *конче потрѣбній*. Тай можна бы до нихъ знайти способныхъ людей межи нашими дяками, писарями и нашими селянами. Правда, ихъ треба поучувати и вправляти, устно и за помочію газетъ та вѣдповѣдныхъ брошуръ, о котрій повинна бы постарати ся львѣвска Народна Рада.

Така повинна бути акція нашихъ повѣтовыхъ товариствъ політичныхъ. Де нема до до такои акціи людей, тамъ и не буде користи зъ повѣтового товариства. Зъ другои-жь стороны така акція дасть ся провадити и безъ формального завязаня політичного товариства, де ино знайде ся кѣлька охочихъ та способныхъ людей. Таке-жь завязуване и устроюване політичныхъ товариствъ повѣтовыхъ, яке у насъ бувае теперь, неразъ радше шкоду приносить якъ пожитокъ. Бо выбере ся выдѣлъ зъ „поважныхъ" але тяжкихъ людей, той нѣчого або дуже мало робить, а черезъ те спиняе ся робота живѣйшихъ людей, котрій могли бъ и хотѣли-бъ робити, але, не належачи до выдѣлу, не мають смѣлости або подекуды мають руки звязаній. Зѣ Львова жь, н. пр. вѣдъ Народнои Рады, не можна принуку давати та наглядати політичній товариства повѣтовій (якъ н. пр. Головный выдѣлъ Просвѣты наглядае філіи Просвѣты), бо політичнымъ товариствамъ, якъ звѣстно, пѣсля закона о товариствахъ не можна зъ собою зносити ся и спѣльній акціи переводити.

Нехай ей наший слова возьмуть пѣдъ розвагу наший політичній товариства повѣтовій и наший люде по повѣтахъ, тамъ де е и тамъ де нема політичныхъ товариствъ.

Институція судьѣвъ присяжныхъ, а процесъ о надужитя въ галицкѣй касѣ щадничѣй.

Нерозумно и неоглядно выданый выровъ въ справѣ Касы щадн. выкликавъ въ польскихъ консервативныхъ и клерикальныхъ сферахъ напады на институцію судьѣвъ присяжныхъ, що она не доросла до свого завданя и що она не репрезентуе справедливости.

Полишаючи осудъ загальный судѣвъ присяжныхъ на боцѣ, спогляньмо, длячого въ сѣмъ случаю судъ присяжныхъ, зложеный зъ членѣвъ мешкаючихъ у Львовѣ або коло Львова, занадто буде пѣдъ вплывомъ опінін львѣвскои буржуазіи, для котрои Зіма бувъ верхомъ фінансовои мудрости и сприту, а Щепановскій сѣвачемъ промыслу въ Галичинѣ.

Сконфісковано.

Справа фальшованя книгъ купецкихъ такожь выдавала ся судьямъ присяжнымъ яко

Мѣсточко Зборовъ.

Написавъ *Василь Чернецкій*.

Надъ рѣкою Стрыпою, розлягае ся посередъ чорнои, плодороднои земли мѣсточко Зборовъ въ повѣтѣ золочѣвскѣмъ, его окружають рѣвнины переплѣтаній горбками; лѣсовъ не видати въ охрестности. Рѣка Стрыпа, починаючи ся пяти головными потоками, потѣмъ зливаюча ся въ одинъ ручай, не е широка але за то глубока. Она творить при Зборовѣ 340 моргowый ставъ, до котрого доплывае потѣкъ Вианиця, переплывае ставъ, а передъ селомъ Беремянами впадае до Днѣстра. У мѣсточку, числячѣмъ 1557 душь Русинѣвъ, 593 латинникѣвъ, 2.156 жидѣвъ, в ц. к. судъ повѣтовый, урядъ податковый, почта, аптака, жандармерія, двоклясова школа, мурованый костелъ зъ 1766 р. и мурована оказала церковь. Середъ квадратового ринку, окруженого деревяными и муроваными домами крытыми бляхою, стоить довшій жидѣвскій будынокъ, де мѣстять ся крамницѣ и шинки, и ту е людно та гамѣрно. Въ давнѣйшихъ часахъ проживали въ ринку мѣщане; але жиды, набувши ихъ домы зъ пустыми просторами, на якихъ побудовали ся, вытиснули мѣщанъ на передмѣстя пѣдъ соломяній стрѣхи, де при управѣ рѣлѣ занимають ся деякимъ промысломъ, переважно ткацтвомъ.

Нѣчого не звѣстно о первѣстній оселѣ, зъ котрои зъ ходомъ часу повстало мѣсточко Зборовъ, побудоване по обохъ бокахъ Стрыпы; голосить лише перекаъ, що оселя звала ся „Верхоставомъ" и мала бути густо залюднена. Коли оселю ограбили и опустошили Татаре при такъ великій рѣзни людей, що Стрыпа наповнилась по береги трупами, а вѣдъ крови христіянськои зачервонѣлась вода, стали осѣдати по нападѣ татарскѣмъ на полишеныхъ згарищахъ наплывовій люде зъ рѣзныхъ сторонъ Руси; звѣдти мала повстати назва „Зборова". Дальше каже переказъ, що полишена при житю громадка людей просила по рѣзнѣ татарскій якогось духовного о освящене воды въ Стрыпѣ за-для ей осквернена трупами, и на ту памятку святить ся и доси рѣкъ-рѣчно вода въ Стрыпѣ въ другій день празника Сошествія св. Духа на такъ званѣмъ „бѣлѣмъ березѣ". Вѣдъ назвы Зборова мала приняти прозвиско родина Зборовскихъ, посѣдаюча розлогій посѣлости. Мартинъ Зборовскій, каштелянъ краковскій, проживаючій въ замку зборовскимъ, мавъ вѣсѣмь сынѣвъ на высокихъ урядахъ и вѣсѣмь дочокъ, выданыхъ за засѣбныхъ шляхтичѣвъ; тому рѣдъ Зборовскихъ бувъ спорѣдненый зъ визначными роднами въ краю. Гордый каштелянъ радъ бувъ оженити наймолодшого сына Самуила, що визначавъ ся упорнымъ загонистымъ, неспокѣйнымъ характеромъ, зъ Гальшкою Острожскою, котрои бувъ опѣкуномъ; а тота женитьба выдавалась каштелянови и зъ того боку дуже користною, бо Гальшка була богата, — она мала до 300 селъ и кѣлька оборонныхъ замкѣвъ. Мимо заходѣвъ каштеляна не хотѣвъ Самуилъ на женитьбу зъ Гальшкою пристати; а коли каштелянъ настававъ въ натискомъ на се супружество, полишивъ Самуилъ потайно батькѣвскій дѣмъ, удавъ ся на Запороже и вписавъ ся до козацкого войска. Прославивши ся хобростію въ походахъ козацкихъ на Татаръ и Туркѣвъ, що саме его имя тревожило нехрестѣвъ, позыскавъ Самуилъ таке довѣре у козакѣвъ, що выбрано его кошовымъ. На вѣсть про смерть вѣтця повернувъ Самуилъ зъ Запорожа до Польщѣ и осѣвъ при роднѣ въ Краковѣ. Стало ся, що въ замку краковскѣмъ вѣдбували ся рицарскій игрища, а Самуилъ межи всѣми борцями вѣдзначивъ ся такъ, що дѣставъ вѣдъ короля нагороду и прилюдну и хвалу; але на тыхъ игрищахъ посваривъ ся зъ Тенчиньскимъ, воеводою бѣцкимъ, и тота сварня мала для него дуже сумній наслѣдки. Минуло кѣлька днѣвъ по рицарскихъ игрищахъ якъ Самуилъ стрѣтивши Тенчиньского передъ королѣвскимъ замкомъ, розпочавъ зъ нимъ сварку, зъ котрои вывязала ся бійка на шаблѣ. Король, зачувши крикъ та побачивши черезъ вѣкно двохъ на себе натираючихъ сварунѣвъ зъ зелѣзомъ въ рукахъ, выславъ Ваповского, каштеляна перемыского, щобы ихъ розборовъ и недопустивъ до проливу крови. Коли Ваповскій заставляючи Тенчиньского, завзывавъ Самуила въ имени короля, щобы опамятавъ ся и залишивъ бійку, розсердженый Самуилъ кинувъ чаганомъ въ голову Ваповско о и убивъ его на мѣсци. Противъ Самуила внесла вдова Ваповска жалобу до короля, домагаючи ся острого укарания убійника. Черезъ два днѣ вела ся въ королѣвскѣмъ замку судова переправа въ притомности короля. Засудъ выславъ такій, що Самуила прогнано зъ краю, полишивши ему кѣлька нацять днѣвъ часу на упорядкованя свого майна. Роздѣливши свои добра помѣжь рѣдныхъ, рѣшивъ ся Самуилъ покинути край и вернути въ Запороже до козакѣвъ. Зъ обавы, щобы въ найкоротшій дорозѣ черезъ землю перемыску не попавъ ся въ руки непереєднанои и невдоволеной зъ запавшого засуду Ваповскои, выбравъ Самуилъ довшу дорогу черезъ Угорщину. Довшій часъ перебувавъ въ Семигородѣ на дворѣ Баторія, въ котрого сестрѣницею, що пѣзнѣйше выдала ся за канцлера Замойского, радъ бувъ подружити ся. Але замѣсть удати ся на Запороже, повернувъ мимо пересторогы и острого заказу назадъ до краю. Тутъ замотавъ ся вѣнъ въ потайну змову про изъ короля Баторія и его канцлера Замойского. Коли одной темной ночи хотѣвъ напасти на дѣмъ Замойского въ Лобзовѣ, сопроваджено его пѣдступомъ зъ дороги до замку Ваповскои въ Кошлякахъ, тамъ его розбросно, оковано въ зелѣза и пѣдъ вартою вѣдослано до поблизкого Кракова. По короткій судовій переправѣ засуджено Самуила на смерть; за мурами краковского замку вѣдрубавъ ему катъ голову. По смерти Януша Зборовского, каштеляна краковского, послѣдного потомка зъ роду Зборовскихъ, перейшовъ Зборовъ на власность Вишневскихъ, а потѣмъ на Собѣскихъ.

У старину, стоявъ въ Зборовѣ на всходнѣй сторонѣ мѣсточка на горбочку оборонный замокъ. На долинѣ розлягало ся мѣсточко укрѣплене валами, окружене остроколами; по давныхъ валахъ полишили ся ще слѣды. До мѣсточка припиравъ густый дубовый лѣсъ; въ пѣзнѣйшихъ часахъ его выкорчувано. Те мѣсце зовуть люде „за дубомъ"; тамъ стоять войсковій касарнѣ. Въ тѣмъ дубовѣмъ лѣсѣ мавъ слѣдити гетьманъ Богданъ Хмельницкій, вылѣзши на вершокъ высокого дуба, рухи польского войска, закимъ розпочавъ зъ Поляками военный танецъ 1649 року. На поляхъ въ Грабовцяхъ стоить могила зъ каменнымъ хрестомъ; ту мала вестись завзята, кровава борба межи войскомъ Хмельницкого, Татара.

не купцямъ и не банкирамъ, досыть легкою до стравленя, але рѣвно легко стравили они такожь що-до Вендриховского сю справу о 35 тысячь и що-до Щепановского справу легкодушной криды.

Справа 35 тысячь — тажь то чисте сироневѣрене, бо хто возьме грошѣ въ паперахъ вартостныхъ и мае ихъ принести назадъ а принесе ихъ въ безвартостныхъ власныхъ векселяхъ, то се чей же є спроневѣрене, сли не дефравдація.

Такъ само кождый мусѣвъ видѣти, що Щепановскій допустивъ ся легкодушной криды, бо слово „легкодушный“ не вымагае тутъ свѣдомои волѣ зробити комусь шкоду, лишь кожде побиране позичокъ понадъ активы, назывась легкодушною кридою.

А мимо того пѣдъ вплывомъ выеше згаданыхъ фактѣвъ судьѣ вину обжалованыхъ заперечили, а що до Щепановского навѣть всѣми голосами.

Хто жь отже винень? Винна институція судьѣвъ присяжныхъ? Та-жь на нея доси такихъ закидѣвъ не кидано.

Сконфісковано.

Примѣромъ справа Гуминьского, котру суджено у Львовѣ, а не въ Станиславѣвщинѣ, щобъ можна було сподѣвати ся вердикту присяжныхъ, не пѣдлеглого жаднымъ вплывамъ.

Сказавъ разъ Наполеонъ, що институція судьѣвъ присяжныхъ є дуже добра, лишь присяжни повинни мати шестый змыслъ — *совѣсть*. Мы не хочемо перечити, що ся не було у судьѣвъ присяжныхъ судившихъ справу щадницѣ, але припускаемо, що та совѣсть була недужа на дальтонізмъ и видѣла все въ иншихъ краскахъ. А щобъ то не стало ся — на се треба було иншого суду, не львѣвского.

Що галицкій „консервы“ и клерикалы выкористують сей моментъ, щобъ выступити противъ институціи судьѣвъ присяжныхъ, се не дивниця Ся институція, що супротивъ архаичного нашого кодексу карного, є заборономъ одробины політичнои свободы, мусить имъ бути солею въ оцѣ. Бо и якъ пышно можна бы собѣ погуляти татарскимъ танцемъ по плечахъ народу, если бы всѣ політичні злочины судили ся орѣкаючими трибуналами, — всѣ агітаторы, революціонеры, „borbifaksy“ „Москалѣ“, радикалы, сидѣли-бъ въ Ивановѣй хатѣ, — а для галицкихъ „консервѣвъ“ и клерикалѣвъ був бы танцюристый рай.

Институція судьѣвъ присяжныхъ стоить тому на перешкодѣ — inde irae.

До ситуації.

Зверненй противъ правительства уступы промовы п. Дѣдушицкого въ дискусіи надъ внесенемъ дневникарского стемпля, внесене Яворского о выборъ окремои комісіи для угодовыхъ законѣвъ, опозиція представителѣвъ правицѣ въ контрольнѣй комісіи для державныхъ довгѣвъ и иншій парляментарній штучки деякихъ членѣвъ правицѣ суть ясным доказомъ, що найреакційнѣйшій сторонництва парляментарнои бѣльшости розпочали противъ правительства тиху, интригантску обструкцію. Спеціяльно жь Чехи и гнобителѣ Галичины розпочали тиху, пѣдпольну роботу, абы пѣдрыти и повалити нынѣшне правительство, а покликати до житя реакційный кабінетъ правицѣ, ще реакційнѣйшій, якъ попередній кабінеты, що опирали ся на послахъ выбраныхъ галицкою методою выборчою Сей планъ недвозначно враджуютъ два консервативнй дневники: Vaterland и Politik. Органъ старо-Чехѣвъ выразно пише. що кабінетъ Клярiого, по внесеню языковыхъ розпоряджень и переведеню выборѣвъ до делегацій, зробивъ вже свое и стративъ дальшу рацію истнованя. Коли выконано цѣль, для якои покликано теперѣшный кабінетъ, лишае ся ему выконати ще послѣдну точку зъ горы уложеной програмы, т. є. уступити.

Дальшій справы, що ждуть на парляментарне полагодженє, якъ австро-угорска угода, буджеты и т. п., по думцѣ Politik-и, не повинній Клярiого нѣчого обходити. „Чого вѣнъ ще сидить на міністерскѣмъ крѣслѣ?“ питаютъ паны зъ кола польского — „мѣжь нами є тѣлько кандидатѣвъ на міністрѣвъ!“ Коли Клярі не квапить ся самъ уступити, Поляки зъ Чехами и иншими ретроградными елементами рѣшили присылувати его до т го, але не отвертою и явною кампанією, лишь интригантствомъ и закулісовою, пѣдпольною обструкцією.

N. fr. Presse обговорюючи ситуацію твердить, що положенє правительства є въ тѣй хвили зъ причины поступованя правицѣ, дуже критичне. Правиця не выступае явно противъ правительства, лише тихцемъ его пѣдкопуе и на кождѣмъ кроцѣ робить трудности. Супротивъ того можна сумнѣвати ся, чи Клярі буде мѣгъ перевести хочь бы буджетову провізорію. Питанє, що тогды наступить, бо связаный своею заявою Клярі не буде глядѣти ратунку въ §. 14-бмъ, а о парляментарнѣмъ полагодженю буджетовои провізорія, инвестиційнои справы и залягаючихъ ще угодовыхъ законѣвъ, майже й бесѣды не може бути.

Зъ Будапешту доносять, що тамъ приготовляють ся важній для внутрѣшнои ситуаціи въ Австріи подѣі. Гр. Клярі принятый вчера цѣсаромъ, зложивъ широке справозданє и предложивъ такожь деякій проекты въ цѣли усуненя трудностей выкликаныхъ комісіею для контролѣ державныхъ довгѣвъ. На всякій случай ждуть тутъ на выясненє ситуаціи вже въ найблизшихъ дняхъ Говорять, що при теперѣшнѣмъ станѣ рѣчи порозумѣнє мѣжь обома квотовыми депутаціями є бѣльше якъ сумнѣвне, и здаеть ся, що квотову справу будуть мусѣли полагодити самій правительства. Въ кульоарахъ парляменту кружила навѣть вчера поголоска, що Клярі въ Будапештѣ подавъ ся до димісіи. Въ польскихъ посольскахъ кругахъ заперечуюдь сесю поголоску.

Велике враженє зробила у Вѣдни вѣсть, що пп. Яворского и Катрайна, пробуваючихъ въ Пештѣ яко члены австрійскои квотовои депутаціи, покликано вчера до цѣсаря на окрему авдіенцію. Загально думають, що кождои хвилѣ можна надѣяти ся важныхъ постановъ, що рѣшать о внутрѣшнѣй ситуаціи державы Въ політичныхъ кругахъ Вѣдна упрямо удержувала ся поголоска о кабінетовѣй кризѣ. По думцѣ одныхъ, до димісіи подасть ся цѣлый кабінетъ; пѣсля другихъ, що уступить лишь Клярі, а кабінетъ буде зреконструованый. Покликанє пп. Яворского и Катрайна до цѣсаря мало бути вже вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ порѣшене. О цѣли и перебѣгу тои авдіенціи кружать найрѣзнѣйшій поголоски. Говорять, що въ найблизшомъ часѣ наступить нова констеляція сторонництвъ и що правиця инакше угрупуе ся. Послѣдный конфліктъ правительства зъ комісіею для контролѣ державныхъ довгѣвъ, мавъ Клярiого спонукати до того, що звернувъ ся до цѣсаря зъ просьбою о выясненє ситуаціи. Въ першомъ рядѣ розходить ся о полагодженє буджетовои провізорія, контингентъ рекрута и одного ще закона, доповнюючого комплексъ угодовыхъ законѣвъ. Въ політичныхъ кругахъ, а спеціяльно въ кругахъ лѣвицѣ говорено, що цѣсарь мавъ звернути увагу Яворского на се, що бѣльшість мае не лишь право, але и обовязки Першимъ обовязкомъ бѣльшости є заспокоити наглячій потребы державы. N. fr. Presse высказуе гадку, що авдіенція обохъ послѣвъ стоить въ связи не лишь зъ справою квоты, бо не можь припускати, що цѣсарь бувъ бы покликавъ якъ разъ тыхъ, и то лише тыхъ послѣвъ, коли бы не росходило ся о се, абы провѣдникамъ правицѣ выложити погляды короны на загальну ситуацію внутрѣшнои політики. N. fr. Presse высказуе надѣю, що интервенція коронна улекшить дальшій розвѣй законодатныхъ працъ.

Nar. Listy выводять, що Поляки и католицко-людова партія покажуть бѣльше готовости до уступокъ, бо не вѣдчувають до сеи степени що Чехи огорченя, яке запанувало въ ческѣмъ народѣ черезъ внесене языковыхъ розпоряджень. Поляки може не схочуть утруднювати Клярiому ситуаціи, бо знають, що по Клярімъ такожь наступивъ бы урядничій кабінетъ, черезъ те, що зъ огляду на бажане короны, котра хоче, абы въ правительствѣ були такожь репрезентованій Нѣмцѣ, для парляментарного кабінету — мѣсця теперь нема.

Зъ рады державной.

Вѣдповѣдь, яку п. Дашиньскій давъ въ четверъ речникови парляментарныхъ піратѣвъ, п. Козловскому, звучить: „Маю вѣдповѣсти лишь кѣлька слѣвъ на се, що п. Козловскій сказавъ о вѣдбиранію доброи славы кола польского. Я гадаю, що въ політичнѣмъ свѣтѣ, політичный клюбъ цѣлкомъ не тѣшить ся доброю славою и що нѣкому не дасть ся вѣдобрати се, чого вѣнъ не посѣдае. Се чистый скандалъ, коли п. Козловскій твердить, що членѣвъ польского кола выбрано безъ проливу крови. Мы нѣколи не стерпимо того, абы тутъ хтось такъ безлично брехавъ. При галицкихъ выборахъ застрѣлено и заколено 9 людей, 20 людей тяжко ранено, тысячѣ поарештовано и тысячѣ по выборахъ позасуджувано. Ще теперь они горко покутують въ вязницяхъ. Слѣдующихъ послѣвъ выбрано при асистенціи вѣйска, при чѣмъ до выборцѣвъ стрѣляно, або ранено багнетами: Блажовскій, Богдановичъ, Чарковскій, Гецъ, Левицкій, Меруновичъ, Навроцкій, Ласторъ, Потоцкій, Ройовскій, Сапѣга, Тышковскій, Валевскій и Вайзеръ. Противъ жадного клюбу въ тѣй палатѣ не внесено тѣлько протестѣвъ, що противъ польского клюбу. На 59 членѣвъ того клюбу, припадае яких 32 запротестованыхъ выборѣвъ. Приглянѣте ся лишь делькимъ зъ тыхъ выборѣвъ. Ось маете выборъ Тышковского. Тутъ двохъ людей замордовано, пять ранено, а 72 вѣдставлено скованыхъ до найблизшого суду. О комарнянскѣмъ выборчѣмъ процесѣ засуджений одержали **290 лѣтъ** вязницѣ. При выборѣ посла Меруновича убито одного хлопа багнетомъ. При выборѣ Пастора и Фішера шахровано, а при голосованю на Мадейского украдено зъ урны бѣльше якъ 200 картокъ до голосованя. Панъ Мадейскій мае право на пѣдставѣ тои крадежи тутъ сидѣти и голосувати? Староста, котрый въ Фришгаку казавъ стрѣлати, въ недовзѣ потѣмъ авансувавъ. Се нечувана облуда, коли хтось впередъ спровадже до краю ката, вѣдтакъ заводить станъ облоги надъ трема міліонами хлопѣвъ и роботниковъ, а вѣдтакъ интерпелюе правительство и — очевидно цѣлкомъ не журить ся о вѣдповѣдь. Коли отже маете таку коротку память, що теперь смѣете удавати опозиційныхъ послѣвъ, що резонують противъ Wiener Abendpost“, памятайте, що за вами все ще стоять местники вымордованыхъ хлопѣвъ, що вы сей опозиціи не купили собѣ, и що не маете права до безличности въ тѣй палатѣ перечити и брехати.“

Передъ вчерашнымъ засѣданемъ палаты послѣвъ уконституували ся: комісія економічна, выбираючи головою п. Повсого и податкова, зъ Катрайномъ яко головою. На початку засѣданя палаты президентъ повѣдомляе, що членомъ державного трибуналу именованый п. Цалінгеръ. П. Вінковскій интерпелюе въ справѣ практикованои въ Галичинѣ системы обсаджуваня почтъ. П. Дашиньскій интерпелюе зъ причины застрѣлена австрійского горожанина россійскимъ граничнымъ жандармомъ. П. Сильвестеръ вносить, абы всѣ запомоговй внесена вѣдослати до комісіи безъ першого читаня. Противъ сего внесеня нѣхто не выступивъ.

Вѣдтакъ палата приступае до дискусіи надъ внесенемъ дневникарского стемпля. П. Соколовскій яко референтъ вносить, абы правительственне предложенє принято. Въ дискусіи забирае голосъ соціяльный демократъ п. Резель и пригадуючи горѣчній дискусіи прасовои комісіи, закидае молодо-Чехамъ, що они справу дневникарского стемпля получили зъ иншими справами нарошно, абы справу стемпля убити. Бесѣдникъ обговорюе въ рѣзныхъ напрямахъ потребу прасовои реформы и мѣжь иншимъ домагае ся змѣны §. 23-ого прасового закона, котрый вѣддае дневники на ласку и не ласку правительства и змѣны §. 15-ого. Бесѣдникъ критикуе такожь обективку, конфіскаційну систему и т. п., и высказуе переконанє, що страту доходѣвъ зъ стемпля, покрыють збѣльшеній доходы фабрикъ паперу и друкарень.

Другимъ бесѣдникомъ въ тѣй справѣ бувъ п. Дѣдушицкій, индівідуумъ, що будучи вѣдъ двохъ лѣтъ головою прасовои комісіи, робивъ всякій можливій синьйства, абы лише не допустити до внесеня стемпля. Абы унеможливити тую, такъ важну для розвою дневникарства справу, для оживленя політичного руху и розбудженя політичнои свѣдомости широкихъ масъ, Дѣдушицкій нѣбы не выступавъ противъ внесеня стемпля, лише старавъ ся звязати сесю справу зъ иншими прасовыми реформами въ нерозривну цѣлость. Вчера Дѣдушицкій не смѣвъ промовляти противъ стемпля, але и теперь пѣднѣсъ на ново всѣ можливій реформы — очевидно по бѣльшій части якъ найреакційнѣйшій. Бесѣдникъ звертае увагу, що треба такожь змѣнити постановы о заборонѣ кольпортажи, внести обективку, усунути анонімность статей и вѣдобрати присяжнымъ судамъ справы о обиду чести словенй друкомъ. Що-до судѣвъ присяжныхъ, то они въ Австріи, а спеціяльно въ Галичинѣ, суть дуже часто недозрѣлй до коректного сповнюваня своихъ задачь, якъ о тѣмъ свѣдчить послѣдный львѣвскій выроко, котрый обуривъ цѣлу опінію краю. Дальше бесѣдникъ высказуе переконанє, що черезъ внесене стемпля великій дневники вѣдзыскають свою независимость и не будуть на услугахъ деякихъ лише фінансовыхъ сполокъ, але будуть служити своимъ переконанямъ и сторонництвамъ, навѣть бѣднѣйшимъ. Сторонництво бесѣдника заявляе ся за реформою не зъ політичныхъ причинъ и провізорычне правительство не повинно въ тѣмъ голосованя добачувати доказу довѣря. Коло польске не мае до правительства довѣря. Противно, становиско въ тѣй справѣ правительство повинно вытолкувати собѣ такъ, якъ бувъ бы вытолкувавъ собѣ его попередный кабінетъ, коли бы для полагодженя нынѣшного внесеня хочь на хвилю була умовкла обструкція. Такои сильнои опозиціи теперь нема, та проте теперѣшному голосованю не можна надавати політичного значеня. Бесѣдникъ зажурывъ ся такожь страшно державными фінансами, бо высказавъ свое невдоволене по причинѣ, що правительство въ прасовѣй комісіи не дало выясненя [на питанє п. Меруновича], въ якій способѣ будуть покрыти страты въ державныхъ доходахъ, выкликаній внесенемъ дневникарского стемпля. Таке выясненє конечне, бо оно могло бы вилынути на голосованє. Бесѣдникови розходить ся имено о се, абы правительство не заступало стемпля иншимъ доходомъ, що еще глубше и прикрѣйше сягае въ економічнй интереси населеня, примѣромъ черезъ пѣдвышене зелѣзничихъ тарифѣ. Противъ такого внесеня дневникарского стемпля, палата повинна рѣшучо застерегти ся. — По тѣй промовѣ ухвалено замкненє дискусіи. Яко генеральній бесѣдники промовляли ще п. д-ръ Бальякъ и п. Ельцъ. Генеральный бесѣдникъ contra п. д-ръ Бальякъ заявляе, що голосувавъ бы безъ застереженя за внесенемъ стемпля, коли бы не боявъ ся, що за нимъ крие ся якійсь пѣдступъ. Стемпель є що правда несогѣршимъ жереломъ доходу, бо приносивъ $2^1/_2$ міліона, однакъ найважнѣйшою его функціею въ поліційнѣй державѣ,

---

ми пѣдъ Гіреемъ и Поляками. По побѣдѣ Хмельницкого заключено пѣдъ Зборовомъ умову, звану „зборѣвскою“; полишилась она на паперѣ, бо ся не выконано. Въ 1667 роцѣ спалили и ограбили Татаре Зборѣвъ; они появлялись тамъ еще въ лѣтахъ 1672, 1675 и 1690. Зъ причины частыхъ нападѣвъ татарскихъ не могло пѣднестись мѣсточко, хоть его надѣляли польскій королѣ, особливо Янъ III, користными привилеями що-до ярмарковъ, торгѣвъ, звольняли мѣщанъ вѣдъ всѣлякихъ тягарѣвъ и утяжливыхъ даннинъ.

Латиньску парохію, основавъ бувъ въ Зборовѣ Яковъ Собѣскій, староста Красноставскій, 1627 р. Руска парохія була скорше основана. Въ часѣ облоги Богданомъ Хмельницкимъ була у Зборовѣ двѣ деревяній рускій церкви, а при нихъ окремій самостойній парохи зъ сотрудниками. Одну зъ тыхъ старинныхъ церковь, пѣбудовану близько теперѣшного польского костела, розѣбрано и спродано до села Цицова; она переховуесь доси, а окружаючій ся цвинтарь перетворено на огородъ и вѣддано до ужитку лат. парохови. На мѣсци другои старинной церкви пѣбудовано за душпастирства о. Стефана Зарудского, декана и пароха зборѣвского, простору, оказалу, хрестообразну, мурованну церковь зъ тесаного камѣня 1794 р.; ся будова мала тревати до 20 лѣтъ. Будовляній выдатки покрывъ въ бѣльшѣй части о. С. Зарудскій зъ власныхъ фондѣвъ при участи жертволюбныхъ парохіянъ и доохрестныхъ селянъ. Нову церковь освятивъ торжественно Николай Скородиньскій, епископъ львѣвскій родомъ зъ Зборова, пасербъ згаданого о. Стефана Зарудского. При сѣй нагодѣ освященя пожертвувавъ епископъ Николай Скородиньскій для новои церкви: срѣбну позолочену чашу, два дорого цѣнній фелоны зъ чотирма дальматиками и стихарь, обшитый правдивыми брабантскими коронками, золотомъ тканымы. Въ церковнѣмъ скарбци въ Зборовѣ переховують ся деякій старинній рѣчи, мѣжь ними фелонъ, зроблены зъ матерія, здобутои у Туркѣвъ. Зборѣвска церковь, украшена внутрѣшно хорошими образами, малюнками и рѣзьбами, є ширше звѣстна мѣжь народомъ, бо у нѣй переховуе ся чудотворна икона распятого на хрестѣ Спасителя, до котрои зъ давна горнуть ся богомѣльній люде, яко надѣленои вѣдпустами. Згадану икону оголосивъ Левъ Шептицкій, епископъ львѣвскій, за чудотворну грамотою зъ дня 10-ого сѣчня 1757, а подрѣбній о нѣй звѣстки переховують ся въ церковнѣмъ архивѣ.

При церкви зборѣвскѣй є красный нотный хоръ пѣдъ управою опытного, трудолюбного п. Янѣшевского, котрый удержуе и школу кандидатѣвъ на испытованыхъ дякѣвъ:

Въ часѣ великого пожару въ мѣсточку въ 1865 р. потерпѣла немало и церковь; въ 1890 р. згорѣло знова до 130 домѣвъ въ ринку.

Въ Зборовѣ нема старинныхъ историчныхъ памятниковъ. Годѣ бодай о тѣмъ не згадути, що при публичнѣй дорозѣ, що веде до Тернополя, стоить старинный мурованый арештъ зъ написсю „Sw. kancelarya Dominikalna“. Передъ тою канцелярією, якъ розказуютъ люде, мусѣли селяне по приказу здѣймати шапки и говорити „Слава Богу!“

Сѣлець-бѣлскій 1899.

якою в Австрія, було се, що служивъ правительстну до гнобленя независимои праесы, а спеціяльно сербскои. Дуже часто отвирано листы, яко підозрѣлй, що въ нихъ знаходить ся неостемпльованый примѣрникъ дневника. Відтакъ бесѣдникъ ударяє на спільного міністра фінансівъ Каляя, за переслѣдуване Сербівъ въ Боснѣ и Герцоговинѣ. Вкінци однакъ заявляя, що хочь не має довѣря до правительства, котре въ легкимъ серцемъ резигнуя $2^1/_2$ міліонівъ, буде голосувати за правительственнымъ предложенемъ. Слѣдуючій генеральный бесѣдникъ п. Ельцъ відчитуючи свою бесѣду твердить, що правительство лише въ тій цѣли хоче внести дневникарскій стемпель, абы здискредитувати парляментарну більшість. Сей речникъ католицко-людовои партіи, а генеральный бесѣдникъ „за“, промовляє взагалѣ такъ, що зъ лавокъ лѣвицѣ кликано що хвиля до бесѣдника: „Огже голосуйте противъ!“ Найбільше опозиційный бесѣдникъ не знайшовъ бы тілько блудівъ въ правительственнімъ проектѣ, що сей бесѣдникъ „за“.

Коли Ельцъ скінчивъ, залунали окліки „Нехай жие о. Стахівтеръ, авторъ бесѣды“.

По промовѣ референта Соколовского палата одноголосно приняла въ другімъ и третімъ читаню проектъ внесеня дневникарского стемпля зъ днемъ 1-ого сѣчня 1900.

Приступлено до другои точки порядку дневного именно до дискусіи надъ обжалованемъ кабінету Туна за надужите §. 14-ого. П. Гофманъ-Веленгофъ сказавъ, що рядъ гр. Туна був выключно пробою, якъ зробити раду державчу злишною. Одно безправство пішло за другимъ, кожде пізнѣйше мало покривати попередне. Дѣяльність Туна и Кайцля суть одною зъ найтемнѣйшихъ картъ австрійскои исторіи. Надуживано §. 14-ый выдаваемъ розпоряджень, що тревало обтяжають державнѣ фінансы. Палата повинна отже безъ різниці сторонництвъ голосувати за внесенемъ о обжалованє, бо тутъ интересованый парляментъ. Слѣдуючій бесѣдникъ, п. Функе підносить, що законъ о відвічальности міністрівъ є угольнымъ каменемъ конституціоналізму и парляментарізму. Гр. Тунъ зневаживъ к истатуцію надужитемъ §. 14-ого. Тунъ выявивъ злу волю, бо стремівъ до завѣшеня и змѣны конституціи, а надуживанє §. 14-ого було средствомъ до тои цѣли. Сторонництво бесѣдника выступило зъ обжалованемъ бувшихъ міністрівъ, въ имени нѣмецкого народу, абы задокументувати свѣдомість права у Нѣмцівъ такъ австрійскихъ якъ позаавстрійскихъ. — На тімъ дискусію перервано.

Зъ черги міністеръ справъ внутрѣшныхъ, Керберъ, відповѣдає на интерпеляцію п. Люегера въ справѣ случаю чумы въ Трієстѣ. Обдукція померщого моряка ствердила чуму и безпроволочно заряджено всѣ можливи средства осторожности. Відъ смерти того моряка уплыло вже 10 днівъ и нема нѣякого слѣду дальшихъ підозрѣныхъ обявівъ. — Відтакъ забравъ голосъ Шенерія́нець п. Фохлеръ и запытує президента, чому доси на порядку дневнімъ не поставлено буджетовои провізорія и чому приймає ся до протоколу палаты петиціи писаній въ ческімъ языцѣ. Сесе за пытанє Фохлера выкликало велику бурю мѣжь Чехами. Президентъ відповѣдав, що буджетовои провізорія не мігъ поставити на порядку дневнімъ, бо відповѣдно до приписівъ регуляміну, на порядку дневнімъ є самі наглй справы. Впрочімъ буджетова провізорія будѣ поставлена на порядку дневнімъ найблизшого засѣданя. Президентъ не ставить нѣякихъ трудностей правительственнымъ предложенямъ. Що до помѣщуваня ческихъ петицій, то підъ тымъ взглядомъ въ регуляміні не ма нѣякои заборони. П. Штайнвендеръ звертає увагу на дотеперѣшну практику и пригадує, що нанѣть Абрагамовичъ не приймавъ ческихъ петицій до протоколу. Президентъ заявляє, що уважає се за актъ справедливости, абы петенты, що не знають нѣмецкого языка, мали змогу вносити петиціи въ своимъ языцѣ.

Въ надпрограмовій части вчерашного засѣданя, прийшло до „вымѣны гадокъ“ мѣжь соціялістами и антісемітами. Шенерерови сказано, що вінъ божевільный и повиненъ сидѣти підъ ключемъ а не въ парляментѣ. П. Шнайдеръ ще разъ мусівъ порушити справу ритуального морду и твердивъ, що жиды уживають до ритуальныхъ цѣлей не лишь кровъ въ плинімъ станѣ але такожъ сущену, именно для жѣнокъ. П. Козакевичъ поставивъ внесене, абы легітімаційна комісія радила на явныхъ засѣданяхъ. Внесене відкинено, середъ голосныхъ протестівъ лѣвицѣ.

Переглядъ політичный.

Переговоры въ справѣ квоты въ Будапештѣ скінчили ся такъ, що австрійска депутація вертає до Вѣдня безъ осягненя результату. До того ще будапештеньска поліція мусѣла стерегчи мешканъ членівъ австрійскои депутаціи, бо були заповѣджени демонстраціи передъ ними. Депутаціи радили не лишь надъ высотою квоты, але и надъ тымъ, якъ довго она має тревати. Розходило ся о се, чи квота має бути установлено на 10 лѣтъ, чи лише до року 1907-ого. На засѣданю угорскои депутаціи ухвалено, що підкомітетъ має удержати ся на становиску занятімъ при вѣденьскихъ переговорахъ, т. є. переговорювати зъ австрійскимъ підкомітетомъ до высоты угорскои квоты мѣжь 33 а 35. На спільнѣй нарадѣ обохъ підкомітетівъ, зъ угорскои стороны поставлено жаданє до австрійского підкомітету о поставленє конкретного проекту низше цифры 35, котра служила бы за підставу до дальшихъ переговорівъ. По довгій нарадѣ ствердженo, що не осягнено порозумѣня въ справѣ означеня квотовои цифры. Рівночасно дідано, що заявы зложенй въ часѣ переговорівъ, не обовязують жадноя стороны. N. W. Tagblatt доносить, що обѣ квотовій депутаціи застрягли при цифрахъ $34^1/_4$ и $34^3/_4$. Угры заявили, що квота $34^1/_4$ є зъ ихъ стороны ультіматомъ. Австрійскій члены депутаціи не уступили и въ наслѣдокъ того не прийшло до нѣякого позитивного результату. Члены австрійскои депутаціи вертають нинѣ до Вѣдня. Разомъ въ ними верне гр. Клярі и д-ръ Князьолуцкій. Вчера вечеромъ відъѣхавъ цѣсарь до Вѣдня.

— —

О війнѣ въ Африцѣ маємо лишь дробній вѣсти походячій, зъ різныхъ не все певныхъ жерелъ. Бюро Райтера доносить зъ Есткуртъ підъ датою 15 с. м.: Поѣздъ червоного хреста, що нинѣ рано выѣхавъ зъ відси абы забрати убитыхъ и раненыхъ, вернувъ вечеромъ безъ осягненя цѣли. Лѣкарь заявивъ, що не мігъ выконати свого припорученя, бо Буры заявили ему, що черезъ те, що Жуберъ дуже далеко звідси, доперва завтра будуть могли дати відповѣдь.

Друге донесенє бюра Райтера зъ Есткуртъ підъ тою самою датою звучить: 23 вояківъ, що були въ высланімъ для зрекогносковаи околицѣ поѣздѣ, доси не вернули. Такъ само зъ половины компаніи фізіліврівъ, що знаходила ся въ тімъ поѣзду, вернуло всего лишь 15 вояківъ. Льокомотиву значно попсовано, а армату, умѣщену въ третімъ ваґонѣ, трансвальска артилерія цілкомъ знищила. Приватна телеґрама зъ Есткуртъ доносить: Буры вырвали въ одномъ мѣсци шины, черезъ що панцирный поѣздъ вылетівъ зъ шинъ. Два ваґоны перевернули ся, а цѣла залога вылетѣла зъ ваґонівъ. Відтакъ зачали Буры стрѣляти. Зъ великимъ трудомъ повело ся поставити перевернені ваґоны и спасти ся бѣгствомъ. Зъ залоги поѣзду мало хто вернувъ. Въ четверъ рано выѣхавъ другій панцирный поѣздъ въ напрямѣ до Колензо, абы забрати раненыхъ и убитыхъ, але вернувъ безъ нихъ. Буры сказали тілько комісіи червового хреста, що трехъ англійцівъ убито, а девять ранено. Назвиськъ Буры не хотѣли подати. Дня 10-ого с. м. панцирный поѣздъ взявъ по дорозѣ посланця зъ Ледісмітъ, котрый розповівъ, що Буры бомбардують мѣсто шістьма сорокъ-фунтовыми арматами. Великій корабельній арматы Англійцівъ не відповѣдають. Сей посланець каже, що въ Ледісмітъ нѣчого не знають про смерть Жубера. Зъ Льоренцо доносять, що 14-ого с. м. черезъ цѣлый день тревала противъ мѣста дуже сильна канонада. На другій день Буры знов зачали валити зъ всѣхъ арматъ. Богато домівъ горить. Окрімъ того чути було страшный гукъ ручного оружія и експльозій. Возакъ, що утѣкъ зъ Ледісмітъ, оповѣдає, що війско намѣряє зъ мѣста выховзнути ся. Въ тій цѣли жинностъ и баґажѣ зладовано вже на возы.

Буры не покидаючи облоги Ледісмета, намѣряють здаєть ся унеможливити концентрацію нового корпуса въ Есткуртъ, на полудне відъ Ледісметъ. Вже відъ кількохъ днівъ поодинокій відділы Буровъ тягнуть въ ту сторону. На північъ и на полудне відъ того мѣста, попереривано зелізну комунікацію. Сли шість тысячівъ немочи высланои генераломъ Булеромъ не прийде сими днями до Есткуртъ, готовій Буры окружити се мѣсто и спинити похідъ англійскихъ силъ. Въ Есткуртъ маєконцентруватись 11.000 англійского війска.

Зъ заходного театру війны доносять, що одна колюмна англійского війска відійшла на помічъ до Чемберлі. На північній граници Трансвалю доносять о великій рухливости Буровъ. Телеґрафічній дроты попереривано. Патроль высланый англійскимъ капітаномъ зъ форту Тулі, чувъ сильный гукъ далекои канонады. Се був атакъ Буровъ на таборъ одного англійского полковника. Зъ людей не погибъ нѣхто, лише утѣкли всѣ коні и мулы (!). Иншій відділъ обскочили Буры, але вінъ вернувъ по завзятій борбѣ до Тулі, стративши лише одного офіцира и трехъ вояківъ. — Дурбанъ, де мають высѣдати призначені для Наталю англійскій війска скріплено арматами военныхъ кораблівъ.

Трансвальске правительство оголосило проклямацію, въ котрій именовано урядниківъ для загальнои цивільнои и військовои адміністративнои службы, въ занятыхъ Трансвалемъ англійскихъ територіяхъ. Тымъ урядникамъ віддано охорону майна и житя мешканцівъ згаданыхъ територій. Заряджене трансвальского правительства не відносить ся до горожанъ Англіи. Проклямація має на цѣли спинити рабунки, якій на тій території вже случали ся.

Голяндскій міністеръ заграничныхъ справъ заявивъ, що правительство готове при кождій нагодѣ интервеніювати, въ цѣли здержаня полуднево африканьскои війны. Тій інтенціи суть звістній обомъ частямъ державъ, але правительство поки-що уважає за невідповѣдну рѣчь теперь вже говорити о поробленыхъ, або намѣреныхъ крокахъ.

Бюро Райтера доносить, що до Льоренцо прибувъ членъ ораньского парляменту. Говорять, що вінъ ѣде до Капштаду, хочь не знати въ якій місіи.

Після урядового зістановленя, Англія стратила доси въ самімъ Наталю 2046 людей. Въ убитыхъ є 25 офіцирівъ и 157 вояківъ, раненыхъ 85 офіцирівъ и 754 вояківъ; пропавшихъ 52 офіцирівъ и 657 вояківъ. Зъ Преторія доносять, що тамъ знаходить ся вже 1300 полоненыхъ Англійцівъ.

НОВИНКИ.

— **До відомости членівъ „Просвѣты“.** Канцелярія товариства „Просвѣты“ у Львовѣ подає до відомости своихъ членівъ, що зъ огляду на маюче невдовзѣ наступити внесене календарского стемпля, вздержує поки-що высылку календаря на 1900 рікъ. Хто бы зъ членівъ конче хотівъ мати календарь передъ новымъ рокомъ, зволить о тімъ донести карткою до канцелярія товариства.

— **Відозва** Велике нещасте постигло наше бідне село Олексинчѣ [коло Стрыя] дня 30 м. м. Огонь занщивъ цілковито 10 господарствъ зо збожемъ, сѣномъ и всѣми запасами до житя и наробівъ шкоды на 14.000 зр. При ближаючій ся зимѣ блукає 50 особъ безъ хлѣба и даху. Підписаный просить милосерныхъ и жертволюбивыхъ о помічъ для тыхъ нещасливыхъ погорѣльцівъ. Зъ десять погорѣльцівъ ледво двохъ було обезпеченыхъ въ „Дністрѣ“ на 600 зр., котру то суму ретельно и якъ наскорше выплатило се наше руске товариство, — а решта зъ родинами чекає Божого милосердя и помочи ближныхъ. То жь прошу тыхъ, котрій відчуваючь нещасте и горку недолю бідныхъ хлѣбороббвъ, щобы ласкаво прислали хоть-бы и найменшій датокъ на руки підписаного, за що Богъ Ихъ сторицею надгородить. — За комітетъ *Петро Яцимимъ* парохъ въ Олексинчахъ, п. Gelsendorf.

— **Зима** вже заповѣла свій приходъ, бо мали сьмо вже приморозки и снѣгъ. Пановане ся однакъ заповѣдає ся легке, „терориэму“ въ видѣ крѣпкихъ морозівъ и снѣговыхъ метелиць не буде.. Таку потѣху заповѣдає не всезнайко-астрономъ Фальбъ, але метеорольоґічна стація у Вѣдни. Спостережено именно, що лагідній зимы наступають въ означеныхъ серіяхъ, а така серія є у насъ відъ 1896 р. Подібній циклъ лагідныхъ зимъ лучали ся вже відъ р. 1804 до 1807, відъ р. 1841 до 1845, відъ р. 1849 до 1851 р., а теперь зачали ся відъ 1896 р. Противъ лагіднои зимы нѣхто бы нѣчого не мавъ, але щобы лише „пророцтво“ сповнило ся...

— **Розправа карна** противъ обманця вдів д-ра Борецкого відбуде ся при кінци сего мѣсяця въ Станиславовѣ; актъ обжалованя вже выготовленый. Спільника Борецкого жидка Цінса выпущено на волю.

— **Нова церковь.** Дня 5 с. м. посвячено торжественно новопобудовану церковь зъ твердого матеріялу въ Слободѣ коло Тернополя.

— **Мандаты членівъ торговельныхъ и промысловыхъ палатъ** намѣряє продовжити правительство до кінца 1900 р., — а то длятого, що ще не є готовій новій ординаціи выборчій для тыхъ палатъ, а конечній зъ огляду на податкову реформу. Правительство внесло вже відповѣдный законъ до рады державнои.

— **Въ справѣ обікражи почтового воза** впаполіція на новій слѣды. Аґентъ поліціи Фінкельштай відкрывъ въ хатѣ увязненого лямпаря Кушнѣра схований грошъ 840 зр. въ дощиці за образомъ. Въ городѣ коло мешкання Кушнѣра відкопано мѣшокъ зъ 107 листами поручеными, а також найдено перекази на грошъ. На основѣ сего увязнено наново жѣнку Кушнѣра и „приятеля дому“ Стеця; підозрѣній ще є два лямпарѣ приятелѣ Кушнѣра. Дальше слѣдить поліція ще за бракуючою квотою 3.060 зр., а чей и се вже теперь удасть ся ій відпытати.

— **Концертъ „Львовского Бояна“** відбувъ ся вчера и выпавъ добре. Велику часть програмы выконала молода артистка-співачка п-на М. Сіяківна, а громкій оплески и поданій китиць цвѣтівъ були доказомъ симпатій и признана для многонадійної співачки. Гра на фортепіянѣ п-ночокъ Е. и Г. Прокошівныхъ, знаныхъ вже зъ своихъ выступівъ, була артистична и свідчила о великій техніцѣ и рутинѣ. Хоры „Бояна“ підъ управою пп. д-ра Федака и Людкевича держали ся добре. Публики було досыть, хочь можна було мати надію на більше число, а то зъ огляду на першій у насъ выступъ п-ны М. Сіяківни.

— **Цѣсарску санкцію** достав ухвалены галицкимъ соймомъ законъ, на основѣ котрого гуситинській шпиталь им. цѣс. Франц-Іосифа признано за шпиталь публичный.

— **Про пок. о. Лушпиньского** пишуть намъ: Дня 30 жовтня померъ бл. п. о. Іоанъ Лушпиньскій, родж. 1819, ювілатъ, 51-лѣтный парохъ Кривча, дек. кудринецкого, епархіи станиславівскои. Бувъ то зъ душѣ и серця, въ словѣ и дѣлѣ взіръ священика, патріотъ, котрый свою паству провадивъ все битымъ шляхомъ до нашихъ ідеалівъ, тымъ то и нѣколи не потребувавъ за нію нѣгде встыдати ся. Бувъ то парохъ ідеальный, а въ его парохіи було все мовь у вѣночку. Одну церковь величаву въ мѣсточку побудовавъ и украсивъ безъ конкуренціи, а другу на Кривчу долѣшнімъ зреставрувавъ и украсивъ. Бувъ то батько своеи парохіи. Его заходомъ основано 1856 року въ Кривчу першу школу въ повѣтѣ борщівскімъ, а до фонда тои школы плативъ вінъ до смерти по 5 зр. річно. Окрімъ того заложивъ въ обохъ частяхъ своеи парохіи читальнѣ и есыпи збіжа, церковный мурованый дімъ въ мѣсточку на читальню и склепъ, а въ Кривчу долѣшнімъ постаравъ ся, що громада купила дімъ на читальню, шпихлѣрь и склепъ. Бувъ то взіръ вітця родины. Всѣ свои дѣти выховавъ хорошо въ духу народнімъ и выпровадивъ на гарній становиска: одинъ сынъ є нотаремъ въ Косовѣ, другій, ревный патріотъ, священникомъ въ Трабухівцяхъ. Пережавъ вінъ и тяжкій удары родинній, бо стративъ одного сына, що въ молодімъ вѣцѣ бувъ уже инспекторомъ галицкихъ копалень, а вкінци жену и найменшу замужну доньку Теренцію, за котрою зъ болю и самъ пійшовъ у гріб. Бувъ то патріярхъ-священикъ всѣми люблены и поважаный, якъ мало хто и коли, бо своими честнотами и щиростію всѣхъ притягавъ до себе. Бувъ то вкінци Ангелъ мира, всѣ его любили, шанували и почитали, якъ Русины такъ и Поляки, свѣтскій и духовній, христіане и жиды, урядники и не урядники, хоть неразъ почули вздъ него слова правды за рускій языкъ и письмо — и взагалѣ за рускій справы. Бувъ то характеръ мовь слеза чистый; нехай ему буде и така вѣчна память!

— **Дрібні вѣсти.** Дня 25 н. ст. падолиста відбуде ся въ рим. кат. церкви въ Тернополи [адресъ: Тернопіль, ул. Старозбараска] вѣнчанє п. Н. Генико-Березовского, ц. к. помічника технічного въ Делатинѣ, зъ п-ною Маріею Куммерівною, дочкою бл. п. д-ра Р. Куммера, був. окружного лѣкаря въ Яблоновѣ. — Доповняючій выборъ одного члена зъ більшои посѣлости до рады повѣтовои въ Сокали відбуде ся дня 10 н. ст. сѣчня 1900 р.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 падолиста. До угодовои комісіи выбрано вчера зъ галицкихъ послівъ: Ваханина, Давида Абрагамовича, Бѣлиньского, Дідушицкого, Гарапіха, Колішера, Козловского, Міляновского и Руговского. — Мѣжь Bankvereiп-омъ а зарядомъ дібръ и підприемствъ архикняза Фердинанда въ Галичинѣ, на Шлезку и Буковинѣ ведуть ся переговоры о продажъ. Bankvereiп має набути тій добра для ческого металічного товариства.

Прага 18 падолиста. Військовый судъ въ Іозефштадъ засудивъ ландверіста Буреша, що на контрольныхъ зборахъ відповѣвъ „zde“, на 4 мѣсяцѣ крѣпости.

Парижъ 18 падолиста. Дрейфусови доручено накааъ заплаты коштівъ процесу и такси свідківъ, котрій выносять 20.823 франківъ. — Президентъ кабінету просивъ вчера амнестійну комісію о амнестію для всѣхъ справъ сполученыхъ зъ справою Дрейфуса именно длб справъ Золѣ, Авріого и Пікарта.

Римъ 18 падолиста. Президентъ міністрівъ предложивъ палатѣ королівскій декретъ зъ політичными зарядженями и просивъ о принятє декрету яко закона.

Лондонъ 18 падолиста. Въ Ірландіи що разъ більше ширять ся маніфестаціи въ користь Трансвальцівъ. На публичныхъ зборахъ співають трансвальскій имнъ и вивѣшують трансвальску хоругов. Такожъ ширить ся агітація противъ вербованя ірландскихъ охотниківъ до англійскои армії.

Ліверполь 18 падолиста. Тутъ згорівъ великій складъ сѣна, призначеный для полуднево африканьскои армії. Шкоду оцінюють на пять міліонівъ франківъ.

Надісланє.

Мед. уніс. Д-ръ Р. БІРЕРЪ

спеціялістъ въ хоробахъ горла и дѣтей, переважно кривиць (RHACHITIS, англ. хороба.) Ординує відъ 2—3 и 6—7 вечеромъ. *Площа Смольки ч. 5.* 436 5—5

Спеціялістъ недуґъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконує хемічно-мікроскопічні розсліды аміету тыхъ органівъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улиці Театральній 23 (въ будынку графа Скарбка). 437 3—1

Ателіє дентистично-технічне
ГЕНРИКА РОТТЕРА

вырабляє штучні зубы и щоки на способъ американський. Одинъ зубъ штучный коштуе 1 зр. За добрый вырóбъ ручить. Кожду репаратуру приймае почтою и вóдсылае ей того самого дня.

Львóвъ, ул. Кравéвска ч. 1. (рóгъ ул. Трибунальскоп.)

412 9—10

Ц. к. уприв. галицкíйный акцíй

Банкъ гіпотечный

Вóддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цéнни паперы и удѣляе на нихъ задатки.

Окрóмъ того заведено на взóръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковí
(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рóчно, депозитарь одержуе въ сталевóй панцирéй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пóдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свои майно або важнí документы.

Въ тóмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучí заряджения.

Приписы зóдносячí ся до того рода депозитóвъ можна одержати безплатно въ депозитовóмъ вóддѣлѣ. 374 [2]

Ц. к. упр. галицкíйный акцíй

Банкъ гіпотечный

Вóддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цéнний паперы и удѣляе на нихъ задатки.

Окрóмъ того заведено на взóръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковí
(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рóчно, депозитарь одержуе въ сталевóй панцирéй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пóдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свои майно або важнí документы.

Въ тóмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучí заряджения.

Приписы зóдносячí ся до того рода депозитóвъ можна одержати безплатно въ депозитовóмъ вóддѣлѣ. 374 [2]

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациí ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-óй рано горячí снѣдания.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова съ капустою	15 кр.
Сéчкий легки	12 „
Фляки	12 „
Нóжка телячa съ хрѣномъ	10 „
Ковбаска съ хрѣномъ	5 „
Кавиръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякí напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моей ресторациí, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшí вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вóдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великíй выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 134—? Зъ высокимъ поважанемъ

ГАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., протиль Банку Гіпотечного на пам'ятцѣхъ сеции Галицкои

поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лъорнéты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рóвнí ареометры, жидрескопы, люпы, компасы, райсшайны, тасьмы мѣренчí, піоны, лiбелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дневникóвъ електричныхъ.

Всякí направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

Ученик

У кл. гімн. глядае лекцíї на селí. За ретельність ручить ся. Адрес: H. B. Станиславів poste restante.

444 1—2

Новóсть!

Прочь зъ нагнéтками Машинки до нищения нагнéтокъ (скалѣчене выключене.) Цéна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножóвникъ, Львóвъ, Галицка ч. 6.

Постéль

найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робóтни ковдеръ и матерацóвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львóвъ Коперника ч. 5.

839 16—45

Хронічну сверблячку всякого рода лишаѣ,

ВСЯКИЙ ВЫСЫПКИ НОШКÓРНЙ

почене тѣла, рукъ, нóгъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями

„Ихтіоль-Саліцíль“.

Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла. За надбсланемъ 4 коронъ высилае его дискретно вразъ въ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 13-?2

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÓВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разóвъ премíоване.)

Въ сéмъ тыждни е до побаченя:

Занимаюча подорóжы зъ Вроцлавя черезъ Крáковъ въ Татры.

Вступъ 10 кр. 96

Артистично-рытовничо заведене

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вóдъ 1 зр. и высше. Стампíлѣ металевí и кавчуковí, гербы, монограмы, стампíльнí марки, станцы, таблицѣ литéй и граверованій и проче.

Замовлення зъ провінціи полагоджують ся вóдворотною почтою. 221 45—52

До П. Т. властителéвъ коней

Найбóльшій выборъ дерúъ на конѣ у такожъ диванóвъ, хóдникóвъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и бóжка и т. п. находить ся въ складѣ диванóвъ Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Обслуга въ салатахъ, пóсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 136

!! Пчóльный вóскъ !!

пóдъ гарантíею правдивый, безъ вѣякои примѣшки по зр. 1·40 за кíло высылае за послѣпла тою 443 1—4

І. Менчеръ въ Микулинцяхъ.

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидóвскою бляго́ю

Пóдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тóлько у своихъ!

Выробы ножóвничí, захвалювани шумными анонсами фíрмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше зъ гарантíею на мѣсяць.*

Бритвы англíйскí, власнí, солінгенськи и швайцарскí въ великóмъ выборѣ въ цѣнахъ вóдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене кавѣть у не умѣючихъ голити ся.] Генкельса въ охоронникамы, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножóвникъ

Львóвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножóвничí въ моéй робóтни выконанй. 843

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождóй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и рízика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 3—10

Такожь

и на сплаты частинний

безъ пóдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣдняхъ можливыхъ родóвъ диванóвъ, фіранокъ, портіеръ, хóдникóвъ, капъ, коцóвъ, ковдеръ и деръ на конѣ.

Спецíальный вóддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванóвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а такожъ много решткóвъ хóдникóвъ по бáчно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытання адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Habngasse ч. 3.

Quäker Oats

Всюды можна дóстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Скрѣпляе и змóцнюе дѣти, якъ жаденъ иншій кормъ. — Не справляе запору, а таки не допускае до нежитóвъ жолудка.

Для кухнí взагалí

дае Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) отéй користи: варить ся швидко (за 15—30 минутъ); дуже добре розклеюе ся на самóй водѣ, длятого не потрѣбно при такъ званыхъ фальшивыхъ сосахъ и зупахъ жаднои запражки. Всѣ стравы, варенí зъ америк. опыханого вóвса, мають дуже добрый смакъ; Quäker Oats е дуже выдатный, длятого й дешевый. 431 IV.

Ц. к. потарь въ Рожнѣтовѣ пошукуе вóдъ 1 грудня с. р. рутиновáного писаря. — *Павлишъ.*

442 1—5

Недуги секретнí шкóрнí

застарѣлí матичнí, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недугъ жíночихъ лѣчить Д ръ ФРІШЪ.

Ул. Казимирóвска ч. 3, II. поверхъ.

429 5—8

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелíхи и т. п. власнí выробы

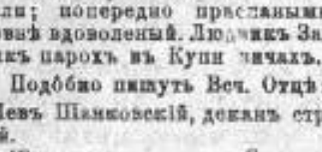
поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краéве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовлення зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерéгаемо, що репрезентантомъ нашои фíрмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентóвъ анѣ похатникóвъ не высылаемо. 2 43—52

¼ натуральной величины

Оріґинальнí англíйскí бритвы зъ найпершои дíямантовои сталí досконалí, вглубленó шлюфованí, выстренí, готовí до ужитку. Цéна зъ etui ¾ вглубленó шлюфованá зр. 1.50 а ⅛ вглубленó шлюфованí зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства къ здíймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица пóдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вóстре найделікатнѣйше ⅛ вглубленé вышлюфованé. Цéна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рóздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попереднó заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер жавъ; дуже добрí. Въ интересѣ пра ы поручаю Вашу фíрму найсовѣстнíйше. Теофиль Глушкевичъ парох въ Малновѣ.

Прошу прислати ще 6 оріґ. англíйскихъ бритвъ зъ дíямантовои сталí; попередно праслаными и вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрáдникъ парохъ въ Куничахъ.

Подóбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Поланьскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рóвныхъ кругóвъ.

Патентованí прилады до ѣды.

Англíйска марка „Sheffield“. Prima якóсть зъ колодками зъ рога, або кости, вóстря шлюфованí. Вóстря не выпадають анѣ не розхоботуються ся навѣть въ кипяткú. Тузинъ одной пары (12 ножéвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 54 58—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Вóдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевóй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности робóтни артистично-бронзовáнича

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнí зъ срѣбла, бронзы, хинського срѣбла, мѣди и иншихъ металéвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, даровесницѣ, кадильницѣ, лодíицѣ, патрицѣ для брацтвъ, лíхтарѣ всякои величины, павуки бронзовí и скля́нní, пóдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутí предметы приймае до спорядженя и вóдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 15—20

Рóвножъ выконуе гальванізоване всѣхъ выробóвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣренí.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

човенковí и обручковí, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованí якъ найточнíйше, зъ патентóвою гарантíею

Зінґера ручнí вóдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнí вóдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнí по 4 зр., або готóвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даро ма. Цѣнники зъ точными илюстрáціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ**

механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

397 65—?

!!! ОКАЗІЯ !!!

По причинѣ користного случайного закупна одной партíи

КАВЫ

дуже доброй первостепенной 4½ кíльогр. нетто зъ оплатою почтовою, по сколько стане запасу,

за 8 зр. 50 кр. высылае на замовлене

НАРóДНА ТОРГОВЛЯ у Львовѣ.

!! ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАГОДЫ !! 415 3—?

Товариство задаткове

„ДОБРОБЫТЪ“

общество варет. зъ обмеж. порукою

въ САМБОРѢ.

принимае вкладки щадничí на 5% удѣляе позички гіпотечнí, на записы довговí на 7% и вексельнí на 8%

Одинъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товарыства противъ лат. прих. костела.

420 3—? ДИРЕКЦІЯ.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бóлъ натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того

загально ай бимого средства домового

все лишь въ оріґинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.

Ріхтера аптика пóдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 6—37

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Wayringergasse 7 A.

I. класта.	II. класта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 анг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новембр. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

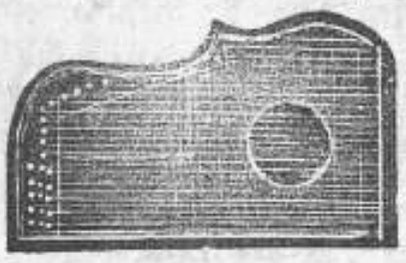
*) Вбóлая довжинá и величины каюти анѣ и вбóлая скорости и елегáнція парохода.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рóкъ 1900.

Дóстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

Сензаційна новóсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрóй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино наши цитры посѣдають апаратъ до строєня, пóсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякí можливí мельодíи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фíрма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тóлько просто у фíрмы безъ посередництва агентóвъ.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папéръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропíґійского пóдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Додатокъ до ч. 250 и 251.

§. 14 въ комісійнôй лябораторіи.

——

Нинѣ уплывае речинець, въ котрôмъ спеціяльна комісія, яку выбрала рада державна въ справѣ усуненя або змѣны §. 14, мае зложити радѣ державнôй справоздане. И мимо того, що въ горы. вызначено речинець, комісія не мае доси нѣчого, анѣ справозданя, нѣ справоздавця, анѣ засаднычов ухвалы: чи усунути той §., чи змѣнити.

Найпростѣйше веде до цѣли знесене того §., якъ то ще 1867 р. домагавъ ся Брестель. Если въ цѣлôй Европѣ правительства обходять ся безъ §. 14 и якось имъ добре дѣе ся, — на кождый случай лѣпше нѣжь Австрія, що мае славный вынахôдъ, — то длячого и Австрія не могла бы безъ него обôйти ся? А вже найсильнѣйше промавляе фактъ, що Угорщина въ своѣй конституціи не мае нѣчого подôбного.

Въ державахъ, де нема такого постановленя, лучае ся також, що треба сейчасъ залагодити справу належачу до парляменту, бо periculum in mora, — що-жъ тогдѣ робить правительство? Або старае ся скликати сейчасъ парламентъ, або залагоджуе само справу и предкладае парламентови до потвержения. Можна також, якъ то радивъ Брестель, вызначити припадки, въ котрыхъ держава мае право выдати розпоряджене безъ ухвалы парляменту. Але полишити въ конституціи постановлене, що ломить ту конституцію, то станъ дуже небезпечный, тымъ бôльше, що досвѣдъ показавъ, якъ далеко можна заѣхати на тôмъ параграфѣ.

Що-жъ отже съ тымъ §. зробити? Знести его, такъ якъ бажавъ Дашиньскій? — Зô сферъ правительственныхъ вôдповѣдають на то, що въ палатѣ панôвъ не перейшовъ бы такій законъ и що нѣяке правительство не важило бы ся предложити того закону до санкціи. Супротивъ такого упору правительства ще найкористнѣйша була бы така змѣна того параграфу, що унеможливляла бы правительству господарку безъ парлямэнту.

Що-жъ на то каже комісія? Щобы выробити собѣ о тôй комісіи понятѣ, выстарчить сказати, що головою комісіи е бар. Дiпавлі, бувшій членъ міністерства Туна, що бравъ участь у всѣхъ надужитяхъ поповненыхъ на пôдставѣ §. 14. И що-жъ така комісія могла доброго зробити?

Доси промовлявъ зъ кола польского гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій и предложивъ утворене комісіи зъ обохъ палатъ, котра бы мала право позволити або заборонити выдане вынимкового розпорядженя. Въ теорiи внесене се дуже радикальне; але въ практицѣ! Въ практицѣ правительство постарало бы ся о такій складъ комісіи, що позволила бы правительству на ще бôльше карколомнѣ штуки, нѣжь то позваляе §. 14, а правительство стояло бы все на легальнôй дорозѣ.

Зъ нишнимъ помысломъ выйшовъ самъ голова комісіи бар. Дiпавлі. Хоче вôнъ § 14 змѣнити такъ, щобы мѣсто комісіи надати се право трибуналови державному (Reichsgericht), котрый мае орѣкати, чи заходить конечнôсть выдання надзвычайного розпорядженя. Але бар Дiпавлі не мôгъ вздержати ся въ тôмъ своимъ проектѣ вôдъ реакційнои ключки. Розтягае вôнъ такожъ право выдавания розпорядженъ и на случаѣ, коли радить парламентъ, а не е въ станѣ на означеный часъ довести законъ до кôнца; примѣромъ буджетъ. Такъ отже законы на речинець хотѣвъ бы Дiпавлі передати §. 14.

Згаданій два послы не поставили жадныхъ внесень, выступили лишь зô своими гадками, — натомѣсть посолъ Грабмаеръ поставивъ ясно формуловане внесене, що е можливе до дискусіи. Не знати лишь, що о тôмъ внесеню скажуть инши члены комісіи, чи не скрутять ему головки.

П. Грабмаеръ впровадивъ до закону яко причину выдавания надзвычайныхъ розпорядженъ понятѣ „небезпечнои проволоки“. Сли рада державна не може бути въ пору скликана, а „небезпечнôсть лежить въ проволоцѣ“, — сли по причинѣ елементарныхъ выпадкôвъ, пошести, вôйны або внутрѣшныхъ непокоѣвъ окаже ся конечнôсть выдання вынимковыхъ розпоряджень, — сли далѣ тй розпорядженя не змѣняють основныхъ законôвъ державныхъ, не обтяжують стало державного скарбу, не змѣряють до продажи чогось зъ державного маетку, не заряджують впровадженя новыхъ або пôдвышеня истнуючихъ вже податкôвъ и оплатъ, може правительство выдати таке вынимкове розпорядженя. А за то обовязкомъ правительства скликати до 4 недѣль раду державну а сли бы скôнчила ся каденція, або рада державна була розвязана, то до 8 недѣль вôдъ дня выдання розпорядженя.

Внесене се, хоть о цѣле небо высше вôдъ проектôвъ Дѣдушицкого и Дiпавлього, також не усуває ще цѣлковито „єхидон ѣди“ §. 14. Внесене п. Грабмаера не каже нѣчого про буджетъ, про контингентъ рекрутôвъ, законы дотычнй угоды угорскои, трактаты торговельнй, концесіи зелѣзничй и т. д.

Але вже законъ и въ тôй редакціи бувъ бы великимъ поступомъ впередъ, — та es graut uns передъ комісією, що она схоче тôй справѣ скрутити лобъ. Такъ звычайно бувае въ Австріи!

ДО СИТУАЦИИ.

Авдіенція Яворского и Катрайна у цѣсаря була, якъ теперь показуе ся, лише початкомъ акціи розпочатои короною въ тôй цѣли, абы парляментарнй сторонництва спонукати до згôднои акціи такъ довго, якъ довго не будуть полагоджени найважнѣйшй и найпильнѣйшй державнй справы. Вчера були у цѣсаря пп. Пальфі, Фуксъ, Швегель и Штіркъ. Сеся ліста ще не вычерпана, бо говорять, що на нинѣ покликано на авдіенцію пп.: Енгля, Ебенгоха, Прадого, Кайзера и Функого. По думцѣ прасы тй авдіенція доказують, що цѣсарь хоче повиформувати ся о парляментарнôй ситуаціи и бажае собѣ скорого полагодженя тыхъ справъ, якй въ интересѣ державы повинний бути полагоджени въ парляментарнôй дорозѣ ще передъ новымъ рокомъ. N. fr. Presse пише, що цѣсарь хоче передъ провôдниками парляментарныхъ сторонництвъ зазначити, що въ тôй хвили, корона не може думати о покликаню иншого кабінету, як лише неутрального. Fremdenblatt твердить, що теперѣшній авдіенціи суть дальшимъ переведенемъ акціи розпочатои покликанемъ Яворского и Катрайна. Рôвночасне покликане провôдниковъ всѣхъ мѣродатныхъ парляментарныхъ групъ позволяе припускати, що цѣсарь бажае спôвучасти всѣхъ мѣродатныхъ парляментарныхъ групъ въ сповнюваню важныхъ задачъ легіслятивы, именно тыхъ задачъ, якй суть державною конечностію, стоять по-за межами програмы кождои партіи зъ окрема и зъ тои причины повинний бути полагоджений цѣлкомъ независимо вôдъ політичного становиска сторонництвъ супротивъ урядничого кабінету гр. Клярiого.

Авдіенціи, а ще бôльше цѣлкомъ серіознй поголоски о розвязаню рады державнои, здають ся такъ подѣлали на бôльшôсть членôвъ кола польского и католицко-людовои партіи, що тй сторонництва зачинають надумувати ся, чи не лѣпше було бы, якъ бы они лишили Чехôвъ ихъ власнôй судьбѣ. Що правительство серіозно носить ся зъ думкою розвязаня парляменту, доказуе майже певна поголоска, що міністеръ справъ внутрѣшныхъ вôднѣсъ ся бувъ до шефôвъ поодинокихъ краѣвъ зъ запытанемъ, чи новй выборы дали бы для правительства користный результатъ. Вôдповѣдь выпала для правительства користно. Такъ коло польске, якъ и инши групы нинѣшнои правицѣ знають, що зъ выборчои кампаніи выйшли бы здесятковань, тожъ зачали серіозно застановляти ся надъ тымъ, чи не лѣпше було бы у власнôмъ интересѣ загнати легôдшѣе и застановити обструкцію противъ урядничого кабінету. На всякій случай зворотъ въ ситуаціи мусить наступити и то вже въ найблизшихъ дняхъ. Питане лише, чи се наступить при помочи Чехôвъ чи противъ нихъ. Чехи домагають ся сатисфакціи за внесене языковыхъ розпоряджень, хочь бы такои формальнои, якъ уступленя Клярiого. Домагають ся того, хочь дуже добре знають, що коли бы гр. Клярі дѣйстно уступивъ, то на его мѣсце прийде другій урядничій шефъ кабінету.

Письма зъ краю.

——

Зъ Перемышля: [*Загальнй зборы філіи „Просвѣты“ дня 1. с. м.*]

(*Конецъ.*)

По принятю повысшого справоздания до вѣдомости и по удѣленю уступаючому выдѣлови абсолюторіи приступлено до выбору нового выдѣлу. Выбранй: проф. Иванъ Прийма, адв. д-ръ Теофіль Кормошъ, канд. адв. д-ръ Данило Стахура, урядникъ Вѣры Спиридіонъ Губчакъ, проф. сем. О. Емиліянъ Менциньскій, проф. Иванъ Манулякъ и д-ръ Олександеръ Долиньскій, лѣкарь. На заступниковъ выбрано проф. Ореста Гандяка, Миколая Микату, господаря зъ Коровникъ и Илярія Линецкого, начальника Торговлѣ въ Перемышли.

Опôсля на внесене о. Володислава Голôвацкого зъ Медики постановлено, щобы выдѣлъ повѣдомлявъ о своихъ засѣданяхъ членôвъ філіи, и щобы свои рѣшеня подававъ до прилюдноі вѣдомости въ часописяхъ.

На внесене О. Венгриновича зъ Хирники рѣшено скликати въ коротцѣ просвѣтно-економічне вѣче, на котрôмъ мае ся вôдчитати справоздане п. Короля зъ люстрациі читалень въ повѣтѣ перемыскôмъ.

О. Захарясевичъ жадавъ переведеня дискусіи въ справѣ змѣны правописи етимольôгічнои на фонетичну въ выдавництвахъ „Просвѣты“, щобы тымъ способомъ вывести разъ справу на чисту воду та заткати ротъ противникамъ, котрй ворогуючи и выступаючи противъ фонетики, покликують ся, що мовь то загалъ народу не бажае фонетики. Коли бы дѣйстно такъ було, то лучше справу сю показати центральному выдѣлови такъ, якъ она справдѣ мае ся; нехай бы вôнъ поступивъ опôсля, якъ ему выдасть ся найлѣпше.

Надъ справою сею вывязала ся справдѣ основна дискусія, въ котрôй всѣ бесѣдники заявили ся за фонетикою, а анѣ одинъ противъ нея. Коли вже нѣхто не забиравъ голосу, заявивъ предсѣдатель п. Цеглиньскій, що уважае дискусію за покôнчену, а справы не пôддае пôдъ голосоване зъ уваги, що загальнй зборы вже ея порѣшили и не належить она до компетенціи філій, зъ другои-жъ стороны повороту до правописи етимольôгічнои треба уважати за неможливый.

По тôмъ проф. Мануляк выступивъ зъ вôдчитомъ про нутро чоловѣка. На оказахъ, зладженыхъ въ природнôй величинѣ зъ паперовои масы, поясневъ прелегентъ приступно и зрозумѣло чудову внутрѣшну будову чоловѣка. Вôдчитъ той бувъ такожъ найлѣпшимъ доказомъ способности нашои мовы до науковыхъ працъ.

Вôдчитъ д-ра Щурата п. заг. „Селяне и книжка“ мусѣвъ за-для спôзненои поры вôдпасти.

Нововыбраный выдѣлъ уконституувавъ ся такъ, що головою філіи ставъ д-ръ Кормошъ, его заступникомъ проф. Мануляк, секретаремъ д-ръ Стахура, касіеромъ п. Губчакъ, контрольоромъ д-ръ Долинскій. Дѣяльнôсть свою розпочинае новый выдѣлъ скликанемъ вѣча просвѣтно-економічного на день 8 грудня.

На тôмъ вѣчу референтувати ся буде справоздане п. Короля зъ люстрациі читалень перемыского повѣту, а д-ръ Щуратъ буде мати вôдчитъ п. заг. „Селяне и книжка“. Надъ обома референтами розведена буде дискусія. Нехай-же собѣ всѣ прихильники просвѣты добре затямлять день 8 грудня, щобы и самй на той день на вѣче до Перемышля прибули и другихъ своимъ вплывомъ и прикладомъ потягнули. Не усуватись намъ, а лучити ся всѣмъ до народноі роботы, бо и рукъ и порады дуже намъ потреба. Мы мусимо до того простувати, щобы въ кождôмъ рускôмъ селѣ була читальня „Просвѣты“ и якъ найбôльше число членôвъ товариства. А ся задача вымагае богато заходôвъ — тымъ бôльше, що по нашихъ селахъ такъ трудно найти „щиру душу“, котра бы справдѣ щиро приложила рукъ до працѣ надъ народомъ. Але дасть Богъ, що всюды найдемо, — а нѣ, то придбаемо тй щирй душѣ; тôлько треба до того енергіи и вытревалости.

Членъ „Просвѣты“.

Переглядъ політичный.

——

Въ недѣлю вôдбули ся въ Празѣ зборы чеського сторонництва аграрного, на котрыхъ обговорювано також справу можливыхъ выборôвъ до рады державнои. Загально панує переконане, що на случай, коли бы розписано новй выборы, велика часть мандатôвъ перейшла бы зъ рукъ молодо-Чехôвъ въ руки аграрнои партіи, або радикалôвъ. Стверджено, що-до недавна ще дуже користнй для молодо-Чехôвъ выборчй выглады, значно погôршили ся въ наслѣдокъ пôдвышеня податку вôдъ цукру и въ наслѣдокъ знесеня языковыхъ розпоряджень. Окрôмъ того вôдбули ся такъ въ Празѣ, якъ и у всѣхъ бôльшихъ мѣстахъ Чехіи маніфестаційнй зборы, въ котрыхъ взяли участь начальники радъ повѣтовыхъ, мѣстъ и сѣльскихъ громадъ. На тыхъ зборахъ ухвалено резолюціи, взываючй громады, вôдмовити правительству спôвучасть въ переказанôмъ кругѣ дѣланя на случай, коли бы Чехи не одержали сатисфакціи за знесене языковыхъ розпоряджень и коли бы гр. Клярі не уступивъ.

N. fr. Presse доносить, що австрійске правительство вже порозумѣло ся зъ Угорщиною въ справѣ выбивания 5-коронôвокъ. Се мае стати ся въ той способъ, що австрійске правительство зô своихъ вôльныхъ касовыхъ засобôвъ здепонуе 10 міліонôвъ въ золотѣ въ австро-угорскôмъ банку и одержить въ замѣну срѣбнй гульдены, зъ котрыхъ выбють ся срѣбнй 5-коронôвки. Угорске правительство въ тôй самôй цѣли зложить 9 міліонôвъ въ золотѣ. Згаданый дневникъ додае, що справа выбивания 5-коронôвокъ не проволѣче ся мимо знѣтнои ухвалы контрольнои комісіи для державныхъ довгôвъ.

Въ угорскôмъ соймѣ міністеръ фінансôвъ вôдповѣдаючи на интерпеляцію п. Угрона въ справѣ ухвалы австрійскои комісіи для державныхъ довгôвъ сказавъ, що ухвалы тои комісіи не мають невôдкличнои силы и доперва коли бы въ тôй справѣ заняло опозиційне становиско австрійске правительство або парляментъ, угорске правительство приступило бы до уряджения самостôйного угорского банку. Однакъ австрійске правительство стремить щиро до управильненя валюты, котра певно буде поступати на передъ безъ перешкоды. Що найбôльше проволѣче ся о кôлька днѣвъ выдане срѣбныхъ 5-коронôвокъ. Бесѣдникъ высказавъ також переконане, що не полагоджена ще въ Австріи часть угодовыхъ законôвъ буде могла увôйти въ житя зъ днемъ 1 ого сѣчня. Бôльшôсть палаты приняла вôдповѣдь міністра до вѣдомости.

——

Россійске дневникарство що-разъ живѣй е обговорюе азійскй справы зъ становиска обороны противъ експанзивнои політики Англіи. Передъ кôлькома тыжднями „Нов. Время“ писало о подѣлѣ Хінъ ще въ тонѣ можливого порозумѣня зъ Англіею. Нинѣ дневники зачинають предвиджувати можливôсть скомпліkованыхъ конфліктôвъ въ Азіи и выступають зъ радами на случай тыхъ конфліктôвъ. „Свѣтъ“ Комарова домагае ся безпроволочного занятя Герату. „Нов. Время“ въ статьѣ „Оборона безпроволочно конечна“ обговорюе політику Англіи, полягаючу на розширюваню свого вплыву въ двохъ напрямахъ: африканьскôмъ и азійскôмъ. Англія прибирае до тои степени зачѣпный характеръ, що безъ огляду на мирове успособленя Россіи, журба о власне безпеченьство змушуе насъ до певныхъ охоронныхъ крокôвъ. Нинѣ е до того дуже вôдповѣдна хвиля. За кôлька мѣсяцѣвъ буде вже за пôзно. На закôнченя — пише „Нов. Время“ — наводимо слѣдуючй взгляды, якй треба взяти пôдъ розвагу супротивъ грозячого намъ дуже поважного небезпеченьства зô стороны Англіи: 1) Англійске цѣсарство безъ порôвнання бôльше и сильнѣйше вôдъ нашого. Оно теперь въ повнôмъ розцвитѣ своихъ силъ. Оно обмежае насъ и грозить намъ на кождôмъ кроцѣ и въ що-разъ бôльшôй степени. 2) Сесе цѣсарство можемо вколоти выключно въ Индіяхъ. Сли запутаемо ся въ вôйну зъ Англіею въ якôмъ небудь иншôмъ мѣсци, буде се для нея великою утѣхою и політичною побѣдою. 3) Кампанія противъ Индій е можлива пôдъ услôвемъ, що въ пору докладно приспособимо ся въ области инжінерскои и военноинжінерскои штуки. Цѣла справа — то таке пôдготоване дорôгъ и засобôвъ, абы можь було перевезти 200-тысячну, свѣжу и здорову россійску армію до берегôвъ Индуса. 4) Плянy кампанія не треба будувати на повстаняхъ и попертю Индусôвъ. Треба числити выключно на себе. Зъ того ще не выходить, абы мы мали маловажити собѣ помôчь Афганцѣвъ а навѣть Перзôвъ. Ихъ помôчь була бы навѣть дуже важна, именно въ початкахъ кампаніи. Индусы прилучать ся остаточно до сильнѣйшого, але обôдъ зачинаймо вôдъ зупы, а не вôдъ десеру.“

——

Англійске правительство выконуе дуже остру цензуру надъ депешами зъ театру вôйны, а и конфіскуе дневники зъ депешами, що не перейшли черезъ сито урядовои цензуры. Видко, що въ Ледісметъ не „все дуже добре“, якъ донесли послѣдній урядовй телеграмы. Зъ рôзныхъ, справдженыхъ вже вѣстей выходить, що Уайтъ вже капітулювавъ, або сли ще держить ся, держить ся зъ ласки Бурôвъ, котрй певний своихъ справы, хочуть дôстати его въ свои руки безъ проливу крови. Того самого дня, коли правительство довѣдало ся, що въ Ледісметъ „все дуже добре“, прийшло до завзятои борôбы, въ котрôй армію Уайта, здають ся цѣлкомъ знищено. Одна англійска колюмна зъ сильнымъ вôддѣломъ артилеріи ударяла на вôддѣлъ Орапцѣвъ, що усадовили ся на горѣ пôдъ самымъ носомъ англійскихъ позицій. Коли Англійцѣ були вже певнй своихъ побѣды, вôдозвала ся тяжка армата Бурôвъ, яка въ послѣдній хвили надôйшла зъ Преторіи. Англійцѣ мусѣли цофнути ся. Въ ночи зачала вся артилерія Бурôвъ розставлена довкола мѣста загальне бомбардованя, котре скôнчило ся тымъ, що англійске вôйско мусѣло уступити зъ мѣста. Англійскй телеграмы говорять, що цѣлый гарнізонъ Ледісмета занявъ обезпеченый вôдъ гранатôвъ горбъ за мѣстомъ. Яка дальша судьба армія Уайта, телеграмы мовчать. Однакъ зъ того, що зъ Преторіи выслано въ сторону Ледісметъ 20 повôздôвъ на се, абы забрати полоненыхъ, якъ також зъ того, що убитый англійскими телеграмами генералъ Жуберъ зъ бôльшою частею облоги Ледісмета вымашируваъ на стрѣчу англійскои армiи пôдъ генераломъ Булеромъ, можна заключати, що армія Ледісмета вже капітулювала. Теперь розпочавъ ся форсовный рухъ Бурôвъ на полудне трёма колюмнами. Англійцѣ будуть мусѣли залишити плянъ концентрациі своихъ силъ въ Есткуртъ, бо цѣла околиця того мѣста впала вже въ руки Бу-

рóвъ. Питанє такожь, чи поодинокí íхъ вóддѣлы не стоять вже пóдъ столицею. Именно пóдъ Пітермаріцбургомъ має вже стояти 10.000 Трансвальцéвъ. Одинъ вóддѣлъ Бурóвъ вже зачавъ бувъ бомбардувати Ескуртъ, але англíйска артилерія розбила сей вóддѣлъ. Такъ очевидно доносять англíйскí телеґрамы. Коли вже, вóддѣльно машируючí вóддѣлы Бурóвъ злучать ся, заступлять дорогу ґенералови Булерови, що надходить зó стороны Капляндy и вóддѣламъ, якí надходять зъ Дурбану. Здаєть ся, що обѣ армíи зíйдуть ся мѣжь Есткуртъ и Колєнзо и тамъ прийде до рѣшучои битвы. Въ тóмъ мѣсци Буры переловили новый панцирный пóѣздъ, полонили 56 Англíйцéвъ и выслали до Преторíи. Ораньскí Буры загорнули кóльканацять найблизшихъ мѣстъ въ Капляндѣ и оголосили анексію.

Kölnische Ztg. въ кореспонденцíи зъ Капляндy доноситъ, що цѣла капляндска кольонія знаходить ся въ передодни революцíи. Выстатчить найменша искорка, абы населенє кольонíи отверто стануло по сторонѣ Бурóвъ. Военна готовóсть всѣхъ Бурóвъ въ значнóй мѣрѣ ослаблює надѣю скоршон побѣды Англíи, котрои власти цѣлковито скомпромíтували ся тымъ, що не умѣли приготовити ся до вóйны.

НОВИНКИ.

— **Ц. к. державна прокураторія** сконфíскувала въ суботу ч. 250 нашои часописи, але такъ пóзно, що годѣ вже було выдати другíй накладъ. Нинѣ выдаємо другíй накладъ зъ додаткомъ, опустивши инкримíновану часть артикулу п. заг. „Институцíя судьíвъ присяжныхъ, а процесъ о надужитя въ галицкóй Касѣ óщадности“.

— **Выдѣлъ Народнои Рады** у Львовѣ взывае нeхъ членóвъ, щó залягають зъ кладками, щобы свои залеглости чимъ скорше а найдальше до дня 3 (н. ст.) грудня выръóвнали.

Такожь пригадyе выдѣлъ, що приймае датки на народный фондъ. Всѣ тѣ датки будуть оголошувати ся въ часописяхъ „Дѣло“ и „Свобода“. — *Вóдъ выдѣлу Народнои Рады у Львовѣ.*

— **Товариство „Руска Бесѣда“ въ Станиславовѣ** устроює въ своихъ комнатахъ (ул. Собíского ч. 18) въ четверъ дня 23 н. ст. падолиста *вечернúцѣ зъ танцями.* — Вступъ вóдъ особы 50 кр., білєтъ роднинный [для трехъ осóбъ] 1 зр. Стрóй візитовый. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. — *За Выдѣлъ* — *Т. Стахевичъ* голова, *А. Шахновичъ* секретарь товариства.

— **О. пос. Танячкевичъ переславъ намъ таке письмо:** „Дóставъ я богато листóвъ, въ котрыхъ доносять менѣ священники о невыясненованю имъ до сего часу пóдвышенои конґруы, але я не дóставъ анѣ одного письма, въ котрóмъ бы менѣ подано се, о що я просивъ, а то фактóвъ конкретнои невыплаты цѣлои конґруы за часъ вóдъ 1-го жовтня 1898 зъ причины опóзненого предложенія фасíи, хочь устно менѣ говорено, що такихъ случаѣвъ є не мало, — а то власне справа, котру не такъ легко переробити. Менѣ чужíй всякíй песимíзмъ, але така байдужнóсть таки вражае, байдужнóсть въ часѣ, коли такъ чуйно треба стояти на сторожи правъ! Всѣ случаѣ а менѣ вѣдомí о невыплаченю доси конґруы, подавъ я до вѣдомости міністра, жадаючи прискореня асигнаты, якъ такожь заведеня вóдмѣнноп нормы що-до врахованя выдаткóвъ за привóзъ воды. Ще разъ прошу о подане конкретныхъ случаѣвъ що-до невыплаченя цѣлои конґруы по причинѣ опóзненого предложенія фасíи.“ — *Д. Танячкевичъ.*

— **Въ Тернополи** вóдбудуть ся дня 27 н. ст. падолиста *перший загальный збóры* повозасновaного товариства „Народна бíбліотека въ Тернополи“, що поклало собѣ за цѣль ширити мѣжь народомъ просвѣту вызначуванемъ книжокъ и устроюванемъ вóдчитóвъ та зборóвъ. Рóвночасно вóдбуде ся и *народне вѣче* [въ реставрацíи Шарля при ул. Смиковецкóй] о 10½ годинѣ передъ полуднемъ. Въ програму вѣча входять мѣжь иншими справы політичнí, зарада хлопскóй нуждѣ, організація партíи радикальнои и т. и. Вѣче и збóры скликуе адв. д-ръ Сев. Даниловичъ и товаришѣ, а пересланí намъ вóдозвы взывають до численнои участи.

— **Законъ емеритальный приватныхъ офіціялістóвъ.** Міністеръ справъ внутрѣшныхъ д-ръ Керберъ заявивъ презесамъ „Товариствъ урядникóвъ приватныхъ“, що бажае якъ найскорше ввести въ житя емеритальный законъ для приватныхъ урядникóвъ. Коли тóлько иншí интересованí въ тóй справѣ міністерства надбшлють свою гадку, міністеръ предложить парляментови сей законъ пóдъ нараду.

— **Изъ скóльскихъ гóръ** пишуть: Въ дняхъ вóдъ 8 до 10 с. м. копали ще люде въ Славску картофлѣ въ поли и авозили збóже. Не выкопанí картофлѣ будуть знмувати, бо землю покрывъ вже снѣгъ на 10 цм.

— **Де-що ще про концертъ „Львóвского Бояна“.** Треба признати, що участь п-ны Сіякóвои причинила ся до доброго выслѣду концерту. Молода артистка-спѣвачка володѣе вельми драматичнымъ, сильнымъ и звучнымъ голосомъ, що выправленый ще доброю школою и рутиною и вѣщуе нашóй землячцѣ гарну будучнóсть, чого мы єй и желаємъ. Хоры мужескí „Бояна“, въ послѣднихъ часахъ слабше заступленí, теперь значно скрѣпились а доказомъ сего були квартеты въ обохъ композиціяхъ С. Людкевича. Твóръ п. Колессы „Обжинки“ дуже гарно згармонізованый, пóдъ взглядомъ выконаня полишивъ де-що до бажаня, але зъ часомъ при лучшóй вправѣ хорóвъ буде окрасою нашихъ концертóвъ, тымъ бóльше, що є нашь рóдный. Дуже гарно выпали за се „Коляды и Щедрóвки“ Лисенка. Гра на фортепянѣ п-ночокъ Прокошóвныхъ могла вдоволити и найвыбагливíйшого знатока. Належить ся признане и п. д-рови Ст. Федакови, котрый яко дирíґенсъ не мало причинивъ ся своею працею до доброго выконаня концертовои програмы.

— **Выдѣлъ товарищества Бурса им. св. О. Николая въ Перемышли** запрошуе симъ всѣхъ П. Т. членóвъ на звычайнúй *загальнúй збóры*, котрí вóдбудуть ся въ Перемышли въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ пятницю [24 н ст. листопада] о 6 годинѣ въ вечеръ, а въ браку комплету того самого дня о год. 7 вечеръ зъ слѣдyючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Справоздане уступаючого выдѣлу; 2) Выбóръ нового выдѣлу и предсѣдателя; 3) Внесеня; 4) Интерпеляцíи. — *Гр. Цеглинськúй* предсѣдатель, *д-ръ Т. Кормошъ* секретарь.

— **Оповѣщенє.** Загальнí збóры тов. „Львóвскій Боянъ“ вóдбудуть ся въ пятницю, дня 1. н. ст. грудня, о год. 7-óй вечеромъ въ комнатахъ Рускои Бесѣды (ринокъ ч 10.) зъ слѣдyючимъ порядкомъ: 1) справоздане секретаря зъ дѣяльности товариства; 2) справоздане касове за рóкъ адмін. 1898/9; 3) справоздане контрольнои комісіи; 4) выбóръ выдѣлу; 5) выбóръ комісіи контрольнои; 6) внески членóвъ. — Вóдъ выдѣлу тов. „Львóвскій Боянъ“ — У Львовѣ дня 19. падолиста 1899. *Волод. Шухевичъ* голова товариста, *Романъ Ганѣнчакъ* секретарь товариства.

— **Засѣданє Выдѣлу Рускаго товариства педаґоґічного**, вóдбуде ся въ суботу дня 25. с. м. о 6 годинѣ де звычайно.

— **До вѣдомости рускои Консисторіи въ Перемышли.** Минае вже три мѣсяцѣ якъ є наука въ народныхъ школахъ, минуло вже тридять и пять (35) лѣтъ якъ въ мѣсточку Порохнику є парохомъ о. Теофíль Пóдляшецкíй, котрый дотеперь ще не ходивъ и не ходить на науку религíи въ мѣсцевóй школѣ чотироклясовóй, а позваляе на тое, що майже 25 рускихъ дѣтей учить религíи польскíй „вікарый“. Сумно и встыдно! въ школѣ учать руского языка а наша Консисторія не старалась о се, щобы рускíй священникъ черезъ такъ довгí лѣта учивъ рускихъ дѣтей религíи. Вже жидóвскí дѣти щасливíйшí, бо ихъ учитель завсѣгды ходить до школы. Минуло вже й три мѣсяцѣ, якъ депутація зложена зъ чотирохъ парохíянъ була у Преосв. Чеховича и представила тяжкí и разючí надужитя, котрí повторяють ся кождого дня зъ причины о. пароха. Тожь запытуемо отверто, чи нашь Консисторъ зарадить злому, чи хоче дочекатись другихъ, славныхъ Тучапóвъ? — *Членъ депутаціи.*

— **Зъ Бóбрки пишуть намъ:** Дня 16. с. м. упокоивъ ся великíй „przyjaciel“ Русинóвъ, мѣсцевый лат. парохъ кс. Іосифъ Тіль. Не писавъ бы я о тóмъ нѣчого, бо-жь Русь маe тóлько рóзныхъ „przyjaciół“ що писати о ихъ смерти, а за житя о ихъ подвигахъ для „zjednania Rusinków“, треба бы хиба особну выдавати часопись але слѣдyючíй фактъ годѣ промовчати. Ото кс. Тіль лишивъ по собѣ завѣщане, а въ тóмъ завѣщаню мѣжь иншими застережено: „Księży ruskich na mój pogrzeb nie zapraszać, chyba oprócz jednego mego osobistego przyjaciela ks. Ewgeniusza Dzerowicza, który może jeden przy pogrzebie uczestniczyć“. Въ сѣмъ є и вся характеристика сего великого „patriotnika“. Вóнъ не то за житя ненавидѣвъ все що руске, але и передъ смертію удокументувавъ свою ненависть, не допустивши рускихъ священникóвъ, котрí яко правдивíй христíяне, забувши всѣ прогрѣшеня покóйника, хотѣли єму вóддати послѣдну прислугу. Се завѣщане мусѣло ввести въ немалый клопотъ о. Дзеровича, котрый мусѣвъ выбирати мѣжь обовязкомъ приятеля а солідарностію рускаго священьства; выбравъ обовязокъ приятеля и бувъ самъ оденъ яко рускíй священникъ на похоронахъ кс. Тіля такъ ворожо настроеного для рускаго духовенъства. — *Немамелюкъ.*

— **Машины „Пóдгóрскои Спóлки“** коштують: зінда до пóдтягання безрогъ 39 зр., машина до меленя мяса 105 зр., машина до выпиханя рóзнои величины ковбасъ 120 зр., ножѣ (пять въ купѣ) 95 зр., ковбанѣ до масованя 85 зр., млынокъ до меленя корѣня 15 зр., точило 15 зр., ковбань менша проста 6 зр., 2 кóтлы (оденъ до парення, змѣстить найбóльшу безрогу, а другíй до варення) 101 зр., столы, штеляжѣ, штендеры, и пр. и пр. 230 зр. разомъ **811 зр. а. в.** Особно приходить ще уряджене склепове. Якъ видно выдатки суть великí и на закупно товару мало дуже що лишить ся. Се повинны нашí люде взяти пóдъ розвагу и старати ся всѣми силами теперь помочи чимъ хто зможе. Каже ся т е п е р ь, бо пóзнѣйше спóлка не буде того потребувати. А у насъ якъ разъ такъ водить ся: зъ разу, коли институція въ найбóльшóй потребѣ люде тримають ся зъ далека, а пóзнѣйше якъ не треба, напихають ся!... [Вписове 1 зр., удѣлъ 10 зр. Адреса: Пóдгóрска Спóлка въ Станиславовѣ.]

— **Ожидовѣнє вѣденьскои прасы.** Антісеміткíй орґанъ Deutsches Volksblatt подавъ списъ жидóвъ, працюючихъ въ редакціяхъ вѣденьскихъ дневникóвъ. И такъ: въ Reichswehr працює 8 жидóвъ, въ Wiener Extrablatt 21 жидóвъ, въ Fremdenblatt 14 жидóвъ, въ N. fr. Presse 24 жидóвъ, въ N. Wiener Tagblatt 20 жидóвъ, въ Wiener allg. Zeitung 10 жидóвъ, а въ урядовóй Wiener Ztg. находить ся одинъ жидъ.

— **Ґр. Іосифъ Дунінъ Борковскíй.** Wiener Ztg. оповѣщуе, що ґр. Іосифъ Дунінъ Борковскíй родомъ зъ Галичины зó Шляхтинець зóставъ признаный недужимъ на умѣ а куратóромъ єго именовано д-ра Гехта у Вѣдни. Афера ґр. Борковского займае знóвъ опінію у Вѣдни и Будапештѣ. Менше бóльше передъ двома роками провадивъ молодый ґраф скандалíчный процесъ противъ власнои матери и швáґра о се, що помѣщено єго въ заведеню для божевóльныхъ, хоть вóнъ зовсѣмъ здоровъ. Пóзнѣйше, коли на пóдставѣ свѣдоцтвъ лѣкарскихъ выпущено єго зъ вязницѣ, бувъ вóнъ якíйсь часъ писаремъ у кóлькохъ адвокатóвъ у Вѣдни, а потóмъ перенѣсъ ся до Будапешту. Нѣхто о нѣмъ вже не чувавъ, аж наразъ выйшла на верхъ справа дивановъ, якíй вóнъ выгумавивъ у вѣденьского купця, про котру мы згадували и имя ґр. Борковского пышае ся знóвъ у Wiener Ztg.

— **Просьба о науку вѣры.** Краковскí студенты университету не вмѣють катехізму и тому звернулись зъ прошеняни до 9 галицкихъ епископóвъ и до віцепрезідента краевои рады школьнои, до намѣстника и краевого маршалка и жадають реформы науки религíи въ середныхъ школахъ. „Не умѣемо катехізму“ — пишуть они въ своихъ прошенахъ и поясняють, якíй вплывъ буде се мати на загальну моральнóсть, коли всѣ будуть знати катехізмъ на память. Видко не знають они, що побожность и патріотизму не можна научитись зъ книжки!...

— **Дрóбнí вѣсти.** Маршалокъ краевый ґр. Стан. Бадені выѣхавъ до Кракова въ справѣ вóдбудованя Вавеля коштомъ податковымъ одного міліона зр. — На Высокóмъ Замку пострѣливъ ся вчера авскультантъ судовый Несторъ С. зó Львова; причиною невылѣчима недуга; вóдвезено єго до шпиталя. — При ул. Чернецкого ч 2. повѣсила ся приватна учителька родомъ зъ Кракова Марія Столярска; причиною була заведена любовь. — Въ Журавникахъ коло Судовои Вишнѣ учителька побила гачкомъ свою 14-лѣтну служивицю такъ, що за-для сего она вмерла; комісія судова найшла на тѣлѣ дѣвчины 33 ранъ; милосердна панѣ! — Въ Станиславовѣ увязнено жидóвъ братóвъ Оскара и Мавриція Бандлерóвъ, властителѣвъ парового млына пóдъ закидомъ фальшивои крады; збанкротували они на 200.000 зр. — Въ Празѣ померъ въ 56 роцѣ житя школьный инспекторъ и вызначный літератъ педаґоґъ Фр. Гейдаларъ. — Межи стаціями Гонда и Роттердамъ зíткнули ся 16 с. м. два пóѣзды зелѣзничí; 5 осóбъ убитыхъ, 29 раненыхъ, а зъ того 15 смертельно. — Въ Станиславовѣ застрѣливъ ся Жигм. Студзинськíй, слухачъ львóвскои політехніки; причиною була знесохота до житя. — Въ лѣсѣ коло Тарнова найдено трупа слухача лат. теольоґіи Фр. Барґеля; чи се убíйство чи самоубíйство невѣдомо. — У Вѣдни померъ нагло минувшои ночи катъ Зелінґеръ. Походивъ вóнъ зó „старои“ родины, що вела сей „урядъ“ ще въ минувшóмъ вѣцѣ. Зелінґеръ числивъ 37 лѣтъ, бравъ участь въ 140 страченяхъ, а самъ власною рукою выправивъ на сей свѣтъ 43 людей.

Посмертнí ✝ оповѣстки.

Марія зъ Кіякóвъ Навроцка, жена учителя и учителька въ Полтвѣ коло Глинянъ, любячa щиро свою народность, взірцева робóтниця въ своимъ званю, упокóила ся нагло на выбухъ крови дня 17 с. м въ 28 роцѣ житя. — В. ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— **Народно-рускíй театръ въ Коломыи.** Послѣдною выставою тутъ бувъ „Вóзникъ Геншель“, образъ драматичный въ 5 дѣяхъ Ґ. Ґавптмана въ переводѣ п. О. Полѣщука, артиста нашого театру. Цѣкавыхъ змѣсту сей знаменитои штуки вóдсылаю до „Літературно-наукового Вістника“, де подрóбный змістъ зъ замѣтками подавъ дир. Григ. Цеглинськíй. Штуку на нашóй сценѣ выведено вперве, а якъ она зачяла публику, найлѣпшимъ доказомъ була незвычайно напружена увага публики. Можна смѣло сказати, що зó всѣхъ штукъ, граныхъ тутки, сеся найбóльше заняла гостей. Причинила ся до того въ великóй мѣрѣ дуже добра гра артистóвъ. П. Ольшанськíй (Геншель) и панѣ Осиповичева (друга жѣнка Геншля) заслужила собѣ того вечера цѣлкомъ справедливо на пальму першенства. Вóдґрали свои дуже трудní ролѣ знаменито. Дуже добрé вóддали свои партíи п-а Гембицка (перша жѣнка Геншля), п. Полѣщукъ, на нѣ Рубчакова (въ роли Франѣ), дуже добра наша артистка до роль наивныхъ, п. Григоровичъ, п. Нижанковскíй, п. Рубчакъ и п. Стадникъ, не згадуючи про женскí ролѣ. Тымъ дали нашí артисты доказъ, що они и такъ знамениту и трудну штуку пóдъ умѣлою режисерíею п. Полѣщука, найинтеліґентнíйшого артиста на нашóй сценѣ, вóддають дуже добре. Додати треба, що перекладъ штуки зовсѣмъ добрый, впрочѣмъ друкуе ся вóнъ теперь въ „Русланѣ“. — *О. Макарушка.*

— **М. Копко: Бíбліотека музикальна,** ч. 1, **Часть церковна.** Св Літурґія. Зъ друкарнѣ Н. Джулиньского въ Перемышли стор. 50 **малои шéстьнацятки.** — Цѣна 20 кр

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Отворене зелѣзници льокальноі „Делятин-Коломия-Стефанівка“. Зелѣзница льокальна Делятин-Коломия Стефанівка зі стаціями зел. перестанками: Делятин місто, Ланчин, Саджівка, Товмачик, Раківчик, Підгайчики, Гвоздець, Вікно, Городенка двір, Городенка місто, Ясенів польний і Бабин-Серафинці буде передана до прилюдного ужитку дня 18 падолиста 1899.

Стації Ланчин, Товмачик, Підгайчики Гвоздець, Вікно, Городенка двір, Городенка місто і Ясенів польний уряджено для загального руху з виімкою материялів вибухових, перестанок і ладівню Бабин-Серафинці для руху особового і обмеженого пакункового, як також для товарів в наборах ціловозових. — Перестанки Делятин місто, Саджівку і Раківчик отворено для руху особового за оплатою належитости в поізді і для обмеженого руху пакункового.

Галицко-угорский рух вспільний. З днем 1 січня 1900 увійде в житє нова тарифа часть II. зшитка 4 на місце тепер обовязуючої 4 зшитки тарифової для повисшого рýху.

„Ґазета Львівска“ з дня 15 взгл. 17 с. м. оповіщае розписане лїцитацийної продажи розличних старих материялів, відвезеных в округи ц. к. Дирекциї зелїзниць держ. у Львові і Станиславові. Оферти можна вносити найдальше до 30 падолиста с. р. 12 год. в полудне до згаданих ц. к. Дирекций. О близших услівях продами можна довідати ся в бюрах для справ варстатових тих ц. к. Дирекций або з Ґазети львівскої з дня 15 взгл. 17 с. м.

Австро-угорско-швайцарский звязок зелїзничий. З днем 1 грудня 1899 входить в житє додаток I. до тарифи часть IV. зшитка 4.

Всхідно-північно-західний австрийский звязок зелїзничий. З днем 1 грудня 1899 увійде в житє додаток II. до части II. зшитки 5 тарифи (Тарифа виімкова для перевозу цукру).

— **Билянсъ „Хлопского Банку“ въ Калуши** отъ заснованя (7/7 1899) до кóнця жовтня 1899.

Дохóдъ:

Фондъ резервовый	216 кор.	— сот.	
Удѣлы членьскí	3.479	„ —	„
Щадниця членóвъ	14.166	„ 56	„
Зворотъ позичокъ	40	„ —	„
Óтсотки побраны	532	„ 70	„
На адміністрацію побрано	151	„ 43	„
Разомъ	18.585 кор.	69 сот	

Розхóдъ:

Позички на скрипты	13 590 кор.	— сот.	
„ „ векслѣ	2.440	„ —	„
Звороты щадницѣ	503	„ 62	„
„ óтсотковъ	2	„ 50	„
Кошты адміністрациі	108	„ 96	„
„ заснованя	339	„ 04	„
Льокациі	50	„ —	„
Разомъ	17.034 кор.	12 сот.	
Готóвка въ касѣ	1.551	„ 57	„
	18.585 кор.	69 сот.	

Оборотъ касовый загальный: 35.619 кор. 81 с.
Число членóвъ: 108
Деклярованí удѣлы: 122 на суму 4880 кор.
Вплаченí удѣлы въ сумѣ: 3476 кор.

Билянсъ:

Отъ послѣдного публичного справоздания (15/9 1899) до кóнця жовтня 1899.

Дохóдъ:

Фондъ резервовый	30 кор.	— сот.	
Удѣлы членóвъ	498	„ —	„
Щадниця членóвъ	5.115	„ —	„
Óтсотки побраны	126	„ 51	„
На администрацію побрано	44	„ 93	„
Разомъ	5.814 кор.	44 сот.	

Розхóдъ:

Позички на скрипты	3.200 кор.	— сот.	
„ „ векслѣ	1 2.0	„ —	„
Звороты щадницѣ	503	„ 62	„
„ óтсотковъ	2	„ 50	„
Кошты администрациі	2	„ 50	„
„ заснованя	70	„ —	„
Разомъ	5.018 кор.	62 сот.	

Оборотъ касовый отъ 15/9 до 31/10 1899: 10.832 кор. 76 сот.
Прибуло членóвъ: 15 зъ декляроваными удѣлами:
Калушъ 1 падолиста 1899.
Зъ Дирекціи Общества Взаимного Кредита Хлопскій Банкъ въ Калуши товарищество зареєстроване зъ обмеженою порукою.
Д-ръ Андрей Кось. *о. Дим. Романовскій.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Чернóвцѣ 21 падолиста. На телеґрафічне заряджене міністерства справъ внутрѣшныхъ залишено слѣдство противъ 300 румунськихъ священикóвъ за опозиційне становиско супротивъ презідента краю Бурґіціона.

Вѣдень 21 падолиста. Ухвалене радою державною знесене стемпля вóдъ дневникóвъ и календарѣвъ вóдбóйшло вóдъ разу до фінансовои комісіи палаты панóвъ, такъ що справа прийде до повнои палаты безъ першого читання.

Берлинъ 21 падолиста. Нѣмецкíй парляментъ вóдкинувъ въ другóмъ голосованю §. 1 правительственного предложеня [Zuchthausvorlage], а вóдтакъ решту предложень. — Нѣмецкíй цѣсарь станувъ вже на англíйскóй земли.

Парижъ 21 падолиста. Державный трибуналъ засудивъ Деруледа за обиду презідента републики на 4 мѣсяцѣ въ вязницѣ. — Полиція арештувала вчера 44 осóбъ. Зъ причины заповѣдженого проекту амнестіи, процесъ Золѣ маe бути вóдложеный.

Мадридъ 21 падолиста. Ситуація въ Барцельонѣ що разъ грóзнѣйша. Правительство выслало туды военный корабель и зарядило дуже строгí средства, абы промысловцѣвъ и купцѣвъ приневолювати платити податки.

Царґородъ 21 падолиста. Ватага россíйскихъ Вóрменъ перейшла границю и заняла вóрменскíй монастырь въ Дутаку. Въ бíйцѣ зъ турецкимъ вóйскомъ упало 32 людей.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дóстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Ч. 252. Львовъ, Середа 22 (10) Падолиста 1899. Рочникъ XX

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, а Бюро Гаасенштейна ул. Короля Людвика 9, и А. Одольчиковского ул. Килинского 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; H. A. Richter, Singerstrasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатиме вільні відъ порта.

Неодинокє числа коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або за місце в рубриці „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доносеня приватній чіслять ся по 15 кр. відъ стрічки.

Пора!

Коли Россія въ крымскій війнѣ потерпѣла тяжкій погромъ, управитель ея заграничної політики кн. Горчаковъ сказавъ: La Russie ne boude pas, elle se recueille (Россія збирає свои силы). И вже въ сімъ лѣтъ потімъ, въ часѣ польского повстаня зъ 1863 року, тотій самій великій державы, що упокорили були Россію, на свою интервенцію въ користь Поляковъ дістали горду відправу, котру мусѣли сховати до кешенѣ, а нинѣ Россія стоить сильнѣйша и грізнѣйша якъ коли-небудь.

Звышь півтретя року минуло у насъ по кровавыхъ баденівскихъ выборахъ, котрыхъ жертвы ще нинѣ страдають въ криміналахъ. По надзвычайнімъ напруженю своихъ силъ галицка Русь, потерпівши тяжкій погромъ, спочувала себе ослабленою, она мусѣла відпочати и помалу на-ново збирати свои силы. Але она не проводила часу марно. Само товариство Просвѣта занязало за того півтретя року зверхъ триста новыхъ читалень, придбано більше якъ три тысячѣ новыхъ членівъ. Позавязували ся новій філіи Товариства педагогічного, новій бурсы навѣть на далекій польщиною оточеній Лемковщинѣ. Рухъ науковый и літературный взрісъ именно заходами Товариства ім. Шевченка до несподіваныхъ ще недавно розмірівъ, своими власными средствами закладають Русины школы (выдѣлову женьску у Львовѣ) и добивають ся рускаго університета. И на нихъ перше занедбаныхъ або мало управляваныхъ поляхъ мы показали живу роботу: одна за другою стали засновуватись руски товариства и институціи кредитовій и торговельній. А хотя намъ ще багато-багато недостае, щобы дорівнати другимъ народамъ, однакожь супротивъ нашои попередноі бездільности мы дуже значно розрухали ся тай поступили напередъ.

Тілько въ політичній роботѣ мы спочивали, а коли приходило до якои акціи, мы не напружали своихъ силъ. Відтакъ и при легшій нѣжь перше борбѣ мы все потерпѣли пораженя. Анѣ оденъ выборъ посла до рады державнои — въ Бучачи, Тернополи, Коломыи —, анѣ оденъ выборъ посла до сойму — отъ хочь-бы теперь въ Лѣську и въ Равъ-рускій — намъ не удавъ ся. Навѣть выборы до радъ повѣтовыхъ, зъ немногими выемками, випадали въ нашу некорысть.

Однакожь пора и на тімъ поли взятися до роботы. Вже відъ кількохъ недѣль удержують ся и повтаряють ся вісти, що рада державна буде розвязана и наступлять новій загальній выборы. Кажуть, що гр. Клярі запытувавъ намістниковъ, якій результатъ дали бы після ихъ гадки новій выборы, а намістники мали відповѣсти, що загальный результатъ бувъ бы для правительства корыстный. Доносять, що декотрій поважній сторонництва мали вже застановляти ся надъ своими шансами при новыхъ выборахъ, и н. пр. Молодочехи обрахували, що выгляды ихъ недобрій.

Теперѣшна пора справдѣ ще далека відъ того, щобы галицкимъ Русинамъ принесла змѣну системы або хочь-бы значну пільгу, але не дасть ся заперечити, що она корыстнѣйша для насъ, нѣжь було відъ довшого часу. У Відни есть міністерство безпартійне, до котрого наши противники звертають ся зъ очевиднымъ недовірем. Промовы и выступленя польского кола въ радѣ державній, Яворского, Дѣдушицкого, Козловского, показують ихъ гнѣвъ и страхъ. Помѣщене ноткы о кровавыхъ галицкихъ выборахъ въ півурядовій Wiener Abendpost есть справдѣ дрібною але и знаменною вказівкою настрою теперѣшного правительства. Гр. Пінінський есть „о дѣ-що-будь не Бадені, а и пп. старосты, бодай декотрій, менше собѣ позволяють якъ перше. Зъ другои-жь стороны повага и власть верховодячого досі сторонництва польского въ краю підорвана сильно банкротствами на всѣхъ поляхъ, політичными и економічными, а коли она поверховно ще держить ся, то радше законовъ инерціи якъ своею внутрѣшною силою.

Отже зъ кождого огляду теперь для насъ пора, а при тімъ и догідна пора, брати ся до живои роботы и на політичнімъ поли. Нехай бы и не прийшло до розвязаня рады державнои, нехай бы польске коло и помирилось зъ гр. Клярімъ, нехай бы настало и нове міністерство нѣмецко-польске чи нѣмецко-чеcко-польске, мы не можемо вже довше зволікати зъ політичною роботою. Она й мусить вести ся безъ огляду на констеляціи въ горѣ и не для самои хвилевои потребы. Мы мусимо провадити мозольну а неустаючу роботу всесторонного, отже такожь и політичного освѣдомлюваня масъ народу, щобы наши громады позбули ся своихъ лихихъ радъ, войтівъ и писарівъ, щобы въ радахъ повѣтовыхъ бодай зъ сельскои курій выходили все лише наши люде, щобы взагалѣ мы выкористовували вповни бодай всьо то, що намъ дае теперѣшна конституція и автономія. А не забуваймо, що вже за несповна два роки прийдуть новій выборы до сойму; не пора буде займати ся ними аж тогды, коли они будуть розписаній, але треба приготовляти ся до нихъ вже теперь, и то не тратячи анѣ хвилѣ часу...

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣдання палаты послівъ президентъ д-ръ Фукесъ відчитавъ письмо президента міністрівъ, котре повѣдомляе, що цѣсарскимъ письмомъ зъ дня 19-ого с. м. скликано спільній делегаціи на день 30. падолиста до Відня. По відчитаню внесень и интерпеляцій, приступлено до дальшои дискусіи надъ внесеними о обжалованє міністрівъ. Першій забравъ голосъ соціялістъ п. Цельеръ. Бесѣдникъ заявивъ, що внесеня мае агітаційну цѣль, бо нѣхто не дурить ся, що палата прийме таке внесеня. Гр. Тунъ стало надужывавъ § 14-ый и не тому выдававъ розпорядженя, що парламентъ бувъ замкненый, але замкнувъ парламентъ, абы могъ послугувати ся §. 14-ымъ. Се надужите урядовои власти и зломанє конституціи. Бесѣдникъ прігадує численній демонстраціи, якій відбули ся въ наслѣдокъ підвысшеня податку відъ цукру и оголошеня угодовыхъ законівъ на підставѣ §. 14-ого. Бесѣдникъ протестуе противъ того, що головою комісіи, котра мае радити надъ змѣною §. 14-ого выбрано бар. Дінавлього, члена обжалованого кабінету гр. Туна.

П. Шенерер відчитуе цѣсарске письмо до членівъ бувшого кабінету и стверджуе, що тыхъ міністрівъ відзначено высокими орденами и що они одержали высокій пенсіи. Бесѣдникъ жалувавъ ся відтакъ на нарушуваня листовои тайны, бо почты дуже часто отвирають и конфіскують адресованій до него листы. Шенереръ ударивъ такожь дуже остро на президента Фукса и инши нѣмецкій сторонництва за се, що не хочуть его попирати при ставленю рѣзныхъ внесень.

Молодочехъ п. Дикъ заявляе, що его сторонництво є за цѣлковитымъ счеркненемъ §. 14-ого, и скидае зъ молодо-Чехівъ відповѣчальність за надужите того параграфу. Критикуючи внесеня о обжалованє міністрівъ бесѣдникъ дивуе ся, що въ тыхъ обжалованяхъ не умѣщено розпорядженъ выданыхъ на підставѣ §. 14-ого, а підписаныхъ д-ромъ Бернрайтеромъ. Дивна також рѣчь, що два міністры: Вітекъ и Вельзерегаймъ, противъ котрыхъ обжалованє також звернене, и нинѣ засѣдають на правительственній лавцѣ и тѣшать ся довѣремъ лѣвицѣ. Пригадуючи уряджуваній лѣвицею обструкційній сцены, бесѣдникъ заявляе, що се злочинъ публичного насильства. За се сповнено головній жаданя Нѣмцівъ, а чеcкому народови відібрано тую дрібку правъ, яку вонъ собѣ выборовъ. Въ той способъ въ чеcкімъ народѣ захитано свѣдомість права, а побѣдило гасло лѣвицѣ: „Сила передъ правомъ“. Відносины въ парламентѣ стали ся неможливій; більшість безсильна, за те насильно меншість панує въ парламентѣ и державѣ.

Межь відчитаными вчера внесенями знаходить ся внесеня п. Кайзера, домагаюче ся выбору слѣдчои комісіи для справы Галицкои щадниці. П. Песлеръ домагае ся предложеня актівъ сеи справы генеральному прокураторови. П. Паніца внісъ интерпеляцію въ справѣ арештованя італійского підданого на кораблі „Moenigo“. П. Цінгеръ ставить внесеня, абы бувшимъ міністрамъ, що не суть державными урядниками, не давати нѣякои платнѣ. П. Таначкевичъ заголосивъ внесеня въ справѣ змѣны закона зъ 1867 що-до поступованя въ судовыхъ справахъ монархіи и внесеня закона зъ 1877 року о выборѣ квотовыхъ депутацій парламентомъ. П. Шлезінгеръ интерпелювавъ зъ причины вызискуваня галицкои людности жидами и въ справѣ надуживаня пропінаційного права выарендовуваного жидамъ властителями більшихъ посѣлостей.

Властителька выпозичальнѣ книжокъ.

(Зъ даниского Рудольфа Шмідта.)*

Надъ входомъ до ей маленького склепу було написано „Maison Normande“ зъ датою року, коли заснованo интересъ. Тяжко зрозумѣти, яке то значѣне могло мати для тыхъ, що приходили тамъ купувати пера або папіръ листовый, або для розрывки шпорталі цѣлыми годинами мѣжь нумероваными книжками, що на густо наложеныхъ полицяхъ покрывали три стѣни, щось відповѣдного до читаня. Зъ чисто французскою радостю підносила властителька интересу стара панна, що она мае свое „specialité“ — „Maison Normande“, що тымъ дивнѣйше мусѣло выглядати, бо она сама не була родомъ зъ Нормандіи, а зъ Франшъ-Комте, де ще до нинѣ жила ей родина.

Склепъ бувъ при одній вузкій улиці, що переходила по-при Туйлерскій городъ и кінчила ся въ Rue Saint-Honoré; та хоть лежала въ безпосередномъ поблизю головного центра парискаго житя, то різнила ся своимъ сельскимъ выглядомъ зовсімъ відъ решты улиць. Люде, що тутъ мешкали, знали себе по имени, купцѣ робили собѣ візиты зъ голою головою. Мадмоазель Б. купила свою выпозичальню книжокъ 1849 р. и відъ того часу она регулювала літературный смакъ и правила духовнымъ выхованемъ кількохъ найблизшихъ улиць, розумѣе ся, о скілько то могла вчинити виливомъ лектуры. Ей бібліотека була, якъ всѣ по більшій части того рода заведеня въ Парижи, невеличка и складала ся лишь зъ пару тысячь томівъ. Але зато вонъ бувъ о много лѣпшій, якъ то звычайно бувае. Перебравши лишь выпозичальню, выкинула нова властителька Поль де Кока, що був тогдѣ въ модѣ и черезъ цѣлый часъ ведена свого склепу зъ найбільшою осторожностю здержувала відъ своеи бібліотеки всю брудну и змысловy літературу. Ей бібліотека давала здорову и поучуючу лектуру. А що старій дамѣ удало ся так довго придержувати ей своихъ строгихъ засадъ, переводити ихъ въ житѣ и не лишь удержати свій интересъ въ руху, але й дійти до певного маятку, — то причина лежала въ тімъ, що була то незвычайна личність, що вмѣла опанувати и правити своимъ окруженямъ.

На першій поглядъ не можна було того догадати ся. Була то собѣ маленька, нѣчимъ невызначна жѣночка, а зъ вѣкомъ горбатѣла и маліла чимъ разъ більше, такъ що аж щезала въ тімъ жили, въ котрімъ ходила чи зима чи лѣто. Але коли підносила голову, що на слабенькій, тоненькій шиѣці була похилена на передъ, то кождого сейчасъ вражали благородній черты лица и могуча сила ей ясныхъ синыхъ очей. Французы не є такъ дуже вѣчливій якъ то про нихъ говорять, але ели Французъ схоче бути упередзаючимъ и привѣтнымъ, то доводить ю до такого скінченя формъ, до такого артизму, що тяжко щось подібного найти у иншихъ народівъ. А коли Французъ зъ природы чемный чоловѣкъ, то се выступае у такъ привѣтній и милій формѣ, що попросту очаровуе чоловѣка. Стара, слабовита панна була якъ-разъ представителькою тои галлійскои властивости. На ей блѣдомъ, вузкомъ, зъ легко загненымъ носомъ обличю лежала така нѣма гідність, що облагородила ті всѣ дрібній занятя, якій выпадали въ склепѣ и выкликувала навѣть у случайно купуючого чуветва поважаня. Зъ ей очей, зъ тону голосу давала ся пізнати та глубока любовь людей, якою стара панна була перенята.

Оповѣдають, що коли парискій архіепископъ сказавъ до якогось комунарда „Mon enfant“, — той засмѣявъ ся ему просто въ очи. Стара панна залюбки уживала сихъ словъ, до тыхъ, що у нея купували товаръ. А хоть межи ними було богато и легкодухівъ, то всѣ якось піддавали ся чарови ей словъ та сумного выразу, що въ дивныхъ, дрожачихъ чертахъ малювавъ ся на ей лици. Тыми простыми средствами, умѣла она, якъ то кажуть, всѣхъ на палець навинути. А того свого вилыву уживала на то, щобы правити выборомъ лектуры своихъ клієнтівъ и продавати имъ лишь такій книжки, що були для нихъ відповѣдній. Роботника, що въ суботу вечеръ хотівъ собѣ купити розпустну, илюстровану часопись, наклонила она майже все до того, що вонъ взявъ собѣ якійсь поживочный тыждневникъ зъ илюстраціями и поучаючимъ текстомъ. Веселій швачці, що хотѣла позичити розпалюючу фантазію повѣсть, вложила въ руки книжку, що успокоила и привела до рівновагы ей душу. Неразъ дивій удавали ся ей штучки. Мешкавъ тамъ недалеко сержентъ, що мавъ якусь маленьку цивільну посаду и хоть досыть старый, то все таки бувъ великій любовникъ легкодушной лектуры. Стара панна наклонила его мимо того до читаня історичныхъ творівъ и старый цѣлый свій вѣкъ поспативъ вже студіованю історіи Франціи. Разъ зновъ намовила одного молодого гравера, що той взявъ собѣ до читаня зборку побожныхъ книжокъ. Чи вонъ ихъ читавъ, не знати, але удававъ, що читавъ.

Розумѣе ся, що трафила відъ часу до часу на опіръ. Купуючій домагали ся неразъ того, що имъ було потреба и не уступали намовамъ властительки. Тогдѣ заявляла она, що ей склепъ є „Maison Normande“, такихъ рѣчей не продае та історія скінчена. Се бувъ ей послѣдный аргументъ, а вонъ мавъ також свою переконуючу силу. Найчастѣйше однакъ вилывали на противника лагідність и той выразъ значливости, якій видівъ въ очахъ властительки „Maison Normande“. Купуючій видѣвъ ей добрый намѣръ, ей значливість а не выраховане и дававъ ся звычайно переконати.

Перебираючи ту выпозичальню не була вже она въ першій молодости, але выглядала ще добре. Навѣть та незвычайна блѣдість була ей до лица. Але она зачала провадити свій интересъ зъ тымъ намѣромъ, щобъ постарѣти ся. Відъ першого дня одягала ся лишь въ чорне одѣне, на голову наложила бѣлый очѣпокъ. Найстаршій люде памятали ей все въ одномъ и тымъ самомъ одягу. Одинока змѣна, яку собѣ люде могли пригадати, було то, що ей темно русяве волосе зачало поволи синѣти, тутъ и тамъ показували ся сиві волоски, а вкінця и цѣлій пасма; а далѣ, далѣ голова зъ сивои зробила ся бѣлою якъ голубъ. Для молодшои генерациі була она все однаковою; все у своимъ склепѣ, все чорно одѣта, въ бѣломъ очѣпку, зъ бѣлымъ волосемъ, все привѣтна и зъ значливымъ выразомъ лица.

Хоть якъ Французы похопній до революцій, то все они въ деякихъ справахъ консерватисты. Лѣта минали и выробили то, що стара властителька „Maison Normande“ опанувала зовсімъ своихъ клієнтівъ. Всѣ піддавали ся ей воли, у всѣхъ заживала она великои почести, богато людей приходило до ней

*) Звѣстный новелістъ и драматургъ даньскій ур. 1836 р., померъ сего р.

Quäker Oats есть найлѣпшимъ кормомъ для **дѣтей** и **недужихъ**; всѣ лѣкарѣ дуже его захвалюють. 481 c

„Quäker Oats“ всюды можна достати.

Ц. Станіньскій внесъ интерпеляцію въ справѣ замыканя торгбвъ въ Галичинѣ.

При кінци засѣданя п. Шенереръ, котрому жадна нѣмецка партія не хоче пбдписувати внесень, поставивъ внесенк зъ жаданемъ, абы противъ всѣхъ виновникбвъ зъ Галицкбй щадници заряджено нове слѣдство. Президентъ, зъ огляду на бракъ нашихъ пбдписбвъ окрбмъ Шенереріянцѣвъ, запытавъ, хто пбдпирае внесенк Шенерера. За опертемъ сего внесеня голосували: коло польске, молодо-Чехи и соціялісты.

Письма зъ краю.

Зъ Долины пишуть намъ:

Безъ хрунѣвъ нема хиба мѣста въ блаженнбй Галичинѣ и не диво прото, що мае яхъ спору пачку и славетна Долина, дивно лишь, що люде тй мають лице называти ся Русинами. Показало ся при теперѣшнихъ выборахъ до рады повѣтовои долиньскои зъ групы мѣстъ, — який то нашй люде. Представили ся теперь гарно хрунѣ, якъ лишь на нихъ пристало. Выбрано п. Стефана Ціпсера, начальника заряду лѣсового въ Рахини, — натурально Polaka z dziada i pradziada, — „Ціпсера“. Якъ звычайно у насъ дѣе ся, выборъ вбдбувъ ся stosownie do życzenia p. starosty. Не було надѣи, абы зъ урны выйшовъ Русинъ, бо велику перевагу въ мѣстахъ мають жиды, а тй стоять пбдъ розказами пбдкомендныхъ п. старосты, якъ прикмѣромъ пропинаторбвъ Редиша, Гелвра, Немліха и иншихъ. Характеристичне, що контръ-кандидатъ жидъ д ръ Блюменфельдъ, що передъ трема днями мавъ ще всѣхъ жидбвъ за собою, перепавъ при выборахъ, одержавши лишь одинъ голосъ вбдъ правдивого Полака. Рускій кандидатъ дбставъ лишь кблька голосбвъ, и п. Ціпсеръ выйшовъ зъ урны великою бблышостію. Не дурно ѣздили паны долиньскій на рецепцію до Рахинѣ.

Сумно представляли ся тй выборы зъ того взгляду, що мимо усильно о. Лопатиньскимъ попиравои рускои кандидатуры, на руского кандидата впали навѣть нѣмецкй и польскй голосы, а много рускихъ хибло. Схрунили Русинята, — ажь встыдъ! Русинъ бувае такій слѣпый, що самъ собѣ кривду зробить, самъ собѣ ворогомъ. До послѣдноп хвилѣ буде вбнъ заклинати ся на всѣ святости, що зробить такъ, якъ ему честь, розумъ и совѣсть каже, та въ послѣднбй хвили, коли стане око въ око зъ комісарями выборчими, такъ злякае ся втраты ласки панъскои, що забуде про честь, и — гайда — хрунькати. Такъ було и тутъ, мимо усильнои агітаціи, абы выбирати чоловѣка свого, мѣщанина. Але що зъ нашими людьми робити! Хиба у Турка Магометъ не въ такихъ гоноpахъ, якъ у нашого чоловѣка п. староста. Почетне мѣсце мѣжь тыми, що не голосували на Русина, належить ся нашому бурмістрови п. Михайлови Мѣсевичови. Зразу була поставлена его кандидатура, були розданй картки, вела ся агітація въ его користь, та наразъ п. бурмістръ на Wink пана старосты зрѣкъ ся кандидатуры, черезъ що поставлено сейчасъ на его мѣсце другого руского кандидата п. Петра Мацевича Самъ п. бурмістръ голосувавъ на п. Ціпсера. Чи не соромъ? Та-жь на руского мѣщанина п. Мацевича голосували навѣть Нѣмцѣ, ба навѣть и декотрй Поляки, а Русинъ не голосувавъ на свого! Не диво вже, коли п. Дмитро Грицай давъ голосъ на Полака. Вбнъ выховуе ся въ польскбмъ бецирку вбдъ многихъ лѣтъ, то и не мбгъ инакше, лишь такъ, якъ... навыкъ. Але вы, пане бурмістръ! Де та ваша енергія, о котрбй вы всюда говорите? Чи въ тбмъ она лежить, що мѣщанинъ за мѣстомъ мусить крыти хату бляхою, а за то жидъ може въ серединѣ мѣста фонтаны? Чи може въ тбмъ, що жидбвскій пекарь такъ собѣ розбрали, що булочки печуть не бблыший вбдъ курячого яйця? Чи може въ тбмъ, що на кождбмъ кроцѣ въ Долинѣ жидъ верхомъ надъ нашимъ мѣщанинбмъ? Отъ, въ тбмъ хиба, що вмѣете дуже енергічно зашкаралупити ся тогдѣ, коли ходить о руску справу. — Для доповненя колекціи згадаю ще о п Дмитрѣ Грицаю старшбмъ зъ Новички, котрый по дорозѣ въ дому до салѣ выборчои позабувъ, що Русиномъ. — Натомѣсть гарно списавъ ся п. Петро Мацевичь, котрый всюда, де ходить о руску справу, стае, якъ на чесного Русина пристало. Вбнъ то запротестувавъ пбдчасъ выборбвъ противъ надужитя, яке мало мѣсце, коли агентъ Сруль Екель вбддававъ голосъ не будучи выборцею, и довѣвъ тымъ до того, що комісарь выдалывъ жидка зъ салѣ. Такихъ людей маемо не много, но чей зъ часомъ ихъ число побблышить ся и тогдѣ мамелютство рускбй справѣ не буде шкодити.

Очевидець.

Зъ Борщева. [*Про вѣче крамарбвъ*].

Дня 6 листопада зібрало ся въ салѣ читальнѣ „Просвѣты“ 100 до 150 людей. Мѣжь ними було крамарбвъ 17, священикбвъ 9, адвокатъ д-ръ Дорундякъ, прихильна народови княгиня Сапѣжина зъ Бѣльча зъ братомъ, кн. Иваномъ Сапѣгою; прочй були члены борщѣвскои Читальнѣ „Просвѣты“. О. Сѣменовичь отвираючи вѣче, поясниvъ цѣль зборбвъ. На предсѣдателя упрошено кн. Ив. Сапѣгу, заступникомъ бувъ о. Балько, секретарями о. Дим. Курдидикъ и п. Модестъ Левицкій.

О. Ом. Глѣбовицкій зъ Цигань читавъ про потребу крамниць и ихъ полученя въ союзъ. Вбдчитъ зробивъ сильне вражене, бо бувъ старанный, а гадки высказуваvъ ясно и зъ щиро народнымъ гуморомъ. Безрадибсть и лѣнивство уважае прелегентъ голоснымъ блудомъ, що спиняе нашъ народъ въ поступѣ. Исторія говорить, що Русь не все така була нембчна, якъ теперь; умѣли мы й воювати и торгувати. Теперь безрадибсть и лѣнивство гонить насъ за море; мы кидаемо свою землю. Блуды тй придбала намъ неволя; ставши вольными, мы ще й доси не отряслись зъ наслѣдкбвъ неволѣ. Умѣемо кричати „кривда намъ“, та крикъ хлѣба не дасть. Партій у насъ богато, богато на папери любови до народу, але роботы нема. Зъ политики голодному нема хбсна. Тому велика честь тымъ людямъ, що перший взяли ся економічно пбдносити народъ: честь основателямъ Народнои Торговлѣ, а ще бблыша она буде, скоро за ея починомъ и при ея помочи розвинуть ся сельскй крамниць. Крамниць повинний закладати читальнѣ. Де ще нема читалень, то брацтва церковнй. Такй крамниць удержать ся и розвинуть ся гарнѣйше и певнѣйше, нѣжь заложенй поодинокими людьми; бо у насъ велику вагу мае завись: лѣпше нехай жидъ збогатить ся, нѣжь мавъ бы збогатити ся свбй громадянинъ. Передовсѣмъ обовязокъ занятп ся крамницями лежать на священикахъ и учителяхъ.

Прелегентъ закбнчивъ свбй вбдчитъ резолюціями: 1) Вѣче взывае всѣхъ крамарбвъ вступити въ члены Союза; 2) просить ся Нар. Торговлю давати крамницямъ до Союза належачимъ вбдповѣдній товары по цѣнахъ фабричныхъ. 3) Взывае ся Народну Торговлю, щобы черезъ товарыство „Просвѣту“ выдавала щорбчно крамарскій календарь; 4) руску интелігенцію, а передовсѣмъ духовенство, взывае ся попирати змагания союза.

Въ дискусіи забравъ слово о. Ортиньскій (Василіянинъ) та зъ звычайною вымовою поясниvъ народови рѣчь коротко та ясно. Ходить каже — о полатане подертои хлопскои шкбры. Брали ся латати ей чужй; та бѣда, що чужій якъ латаючи зачѣпить и вдре, то не чуе, що то болить. Тому нема рады, тбльки латаймо свою шкбру самй. Въ жидбвскихъ мы рукахъ, такъ що тяжко намъ порушити ся своббдно; а таки пропадати годѣ. Що жидованѣло зовсѣмъ, до чого вже не може пробити ся лучь свѣтла — те пропало; але тй, що прозрѣли, йдѣмь по селахъ та кричѣмь, взываймо: „гей, люде, держѣть ся разомъ, хапайте ся за руки, не погибайте!“

Дальше промавляли о. Ковчь зъ Лосовець и Іосифъ Гуцулякъ, крамарь зъ Турильча, та выказували, якихъ товарбвъ треба сельскихъ крамницямъ.

Д-ръ Дорундякъ, заступникъ головы товариства „Народный Дбмъ въ Борщевѣ“, поясниvъ, о скбльки статутъ товариства „Нар. Дому“ мае на цѣли попираше торговлѣ, и приобѣцявъ, що оно займе ся щиро Союзомъ.

П. Линецкій, делегатъ „Нар. Торговлѣ“, приобѣцявъ, що Торговля сповнить свбй обовязокъ, та на примѣрѣ Союза перемыского доказуваvъ, що крамниць мають передъ собою будучибсть

От. Сѣменовичь подавъ короткій начеркъ регулямѣну Союза крамарского и завбзавъ до вписбвъ. Зголосило ся 15 крамарѣвъ Ухвалено, що выдягъ союза буде складати ся зъ 5 членбвъ: двохъ крамарѣвъ, двохъ зъ выдѣлу „Народного Дому“ и начальникъ складу „Нар. Торговлѣ въ Борщевѣ“. Выдѣлъ уложить докладный регулямінъ Союза и подасть его до вѣдомости. На тбмъ закбнчено зборы.

Переглядъ політичный.

Молодо Чехи пертй листами, резолюціями зборбвъ, петиціями и демонстраціями ческого населеня, змушенй перейти до якъ найострѣйшои опозиціи. Въ противнбмъ случаю найближій выборы змели бы ихъ зъ лица землѣ. Супротивъ того правицю треба уважати за розбиту. Католицко-людове сторонництво покидае молодо-Чехбвъ отверто, коло польске хильцемъ. Въ колѣ польскбмъ вже знають, що цѣсарь наговоривъ Яворскому. Тй паны знають, що о парляментарнбмъ кабінетѣ правицѣ теперь не може бути найменшои бесѣды. Коли бы уступивъ Клярі, то на его мѣсце прийшовъ бы Ґавчь, Керберъ, або иншій урядничій кабінетъ. Зъ тои причины мѣжь Козловскими, Мілевскими и иншими кандидатами на міністрбвъ запанувала страшна консернація. Въ найбблышбй розпуцѣ е теперь молодикъ Павло Сапѣга, котрому въ имени згаданои кліки кола польского обѣцяно міністерство для Галичины. Мілевскій такій збентеженый и лютый, що свбй жаль до некорректнои для него „ситуаціи“ выладовуе на Станіньскбмъ и въ повнбй палатѣ грозить, що на ринку въ Ясли зробить зъ Станіньского мармоляду“.

Окрбмъ вчера вычисленыхъ послбвъ, покликано до цѣсаря такожь кн. Ліхтенштайна, Булата и Повсего. Дневники зазначуютъ рбвномѣрнй покликаня членбвъ всѣхъ клюббвъ лѣвицѣ и правицѣ; се значить, що бажаня, о котрыхъ сповнене розходить ся, не мають партійного характеру, але суть державными конечностями. N. fr. Presse заявляе, що всѣ теперѣшній заходы и цѣла теперѣшна політична дѣяльность змагае до одноп цѣла: до ненарушимости конституціи. Населене буде успокоене, коли побачить, що адміністрація знбвъ обертае ся въ рамахъ конституціи. Fremdenblatt пише, що сторонництва теперь переконують ся, що кабінетъ гр. Клярібго е лише нейтральнымъ адвокатомъ парляментаризму и державы.

По засѣданю молодоческого клюбу, на котрбмъ ухвалено опозицію, п. Енгель бувъ вбдтакъ на авдіенціи у цѣсаря. Тамъ Енгель мавъ заявити, що его клюбъ не е противникомъ правительства, лише е неприхильно успособленый до особы гр. Клярібго, бо сей знѣсъ языковй розпорядженя. Гр. Клярі мусить уступити, сли мае наступити успокоене. П. Енгель заявивъ, що буде старати ся вплынути успокоюючо на свбй клюбъ, однакъ не мае надѣи, що се ему поведе ся. Коли на

на пораду, а она радо старала ся всѣмъ услужити.

Тымъ чиномъ знала звычайно она всьо, що дѣяло ся на улици и тыхъ своихъ информацій уживала она дуже осторожно и дискретно. Але хоть ѣй повѣрено такъ богато, то она не чула себе спонуканою вбддячити ся тымъ самымъ. О своѣй минувшости мовчала якъ заклята, и нѣхто о тбмъ не довѣдавъ ся нѣ дрббки. Загально выробило ся понятѣ, що якась сумна житева приключка приневолила ей взяти той невеличкій склепикъ, що его она провадила зъ такими дивными понятями. Сплетень на нея нѣхто не важивъ ся робити, а навѣть найбблыше збисований мужчины, що мешкали въ тыхъ сторонахъ, зъ почестю вбдносили ся до нея.

Помимо своихъ дивныхъ понять и того незвычайного идеалізму, якій она проявила у веденю интересу, не бракло у нея практичного змыслу. Незнаными дорогами купувала она для своеи бібліотеки и книгарнѣ книжки по смѣшно низькихъ цѣнахъ. Папѣръ и иншій того рода рѣчи купувала у масъ конкурсовыхъ, на ліцитаціяхъ и зарабляла на тбмъ сотки процентбвъ. При ей скромнбмъ житю могла собѣ зложити грошики, и загально було звѣстно, що она посѣдала, якъ на нея, значный капиталъ, зложеный въ абсолютно певныхъ вартбстныхъ паперахъ.

Але и то складане грошей мало свою мету. Хоть нѣхто не знавъ ей минувшости, то за то всѣ знали цѣль ей житя, що могла лишь выкликати загальне спбвчутє и побблышити ту симпатію, якою она тѣшила ся.

Она збирала грошѣ для дѣтей свого брата, хлопця и дѣвчинки, у вѣку 10 и 11 лѣтъ. Дѣвчинка мала дбстати посагъ, а хлопець такъ великій капіталъ, що уможлививъ бы ему студіи на адвоката. Той завбдъ выбрала ему тѣтка, лишь якъ вбнъ народивъ ся.

(Дальше буде.)

Батько фейлетону.

[Geoffroy et la critique dramatique sous le consulat et l'empire (1800—1814) par Charles-Marc de Granges.]

Зъ-вбдки взявъ ся фейлетонъ? Цѣкаве питане! Отъ повставъ такъ, якъ богато рѣчей и звычаѣвъ на свѣтѣ. Самъ разомъ однакъ такъ не е. Фейлетонъ, то мѣсце въ часописи вбдзначене вбдъ решты грубою, чорною лінією, мае свою исторію, а навѣть свого батька. Славный фейлетоністъ Сарсей мавъ лишь титулъ вуйка фейлетона; але сам титулъ Père du Feuilleton або коротше père feuileton носить лишь аббе Жофруа, що бувъ вбдъ р. 1800 до 1814 критикомъ театральнымъ въ „Iournal des Débats“. Вбнъ то е першимъ основателемъ фейлетону, вбнъ перший зачавъ писати пбдъ „штрихомъ“ свои театральнй фейлетоны, выробивъ у сучасной собѣ публики имя, ажь накбнци дбждавъ ся высше згаданого біографа, що написавъ дуже основну и солідну книжку. А мусѣвъ напрацювати ся дуже, бо Жофруа писавъ дуже богато, примѣромъ противъ самого Вольтера написавъ вбнъ 7237 статей, мавъ отже що читати его біографъ, що завдавъ собѣ труду перейти всю бібулу замѣщену статьями Жофруа.

Нашъ аббе бувъ великимъ любимцемъ Наполеона, знаный широко зъ своихъ критикъ, то-жь и не диво, що ходили о нѣмъ легенды по Парижи. Розказувано собѣ о его строгости въ критицѣ, що на само имя Жофруа актбры дрожали, — о его знаню, способности писати, якъ то кажуть, „на колѣнѣ“, коли заходила того потреба. Розказували собѣ такожь, що батько фейлетоністбвъ не гордувавъ и винцемъ, а що бочѣвка вина поемности 125 літрбвъ называла ся тогдѣ у Франціи feillette, то були навѣть такій злобній люде, що слово feuilleton выводили вбдъ feuillette.

Нашъ біографъ простуе тй вѣдомости, о скбльки мае до нихъ давй, але признае такожь всюды, де въ легендѣ и сплетняхъ лежить дрббка правды, рацію.

Аббе Жофруа — Iulianus-Ludovicus Geoffroy Rhedonaeus бувъ родомъ зъ Бретоніи, зъ Реннбвъ, де и ходивъ до езуицкои колегіи, въ котрбй то вбдбувавъ ся недавно процесъ Дрейфуса. Въ р. 1762, въ девятнацятбмъ роцѣ житя хотѣвъ вбнъ вступити до монастиря, але тымъ часомъ Езуитбвъ выгнано зъ Франціи и его житє мусѣло поплысти иншимъ русломъ. Справдѣ не переставъ вбнъ носити духовнои одежѣ, вбдъ чого и называно его аббе, хоть вбнъ не одержавъ и низшихъ свячень, але житє его пбйшло зовсѣмъ свѣтскою дорогою. Вбнъ вбддавъ ся академічнымъ студіямъ, посвативъ ся літературѣ, ставъ профессоромъ и запризнавъ ся зъ Фреропомъ, славнымъ противникомъ Вольтера. По смерти Фрерона обняvъ Жофруа основаный Фреропомъ журналъ „Année littéraire“ и провадивъ далѣ его редакцію. Зъ тыхъ славныхъ 7237 статей противъ Вольтера вже тогдѣ зъ пару тысячъ мусѣло бути готовыхъ.

Коли выбухла революція, заложивъ Жофруа зъ певною дозою цивільнои вбдваги нову часопись: „Приятель короля“, а властиво въ повнбмъ текстѣ: „Приятель короля, Французбвъ а передовсѣмъ правды“. Революція для „приятелѣвъ короля“ не була дуже поплатна, отже Жофруа утѣкае зъ революційного пекла и дбстае мѣсце народного учителя въ селѣ неподалѣкъ Парижа, вбнъ академічный профессоръ, зъ-пбдъ котрого руки выйшовъ хемікъ Лявуазіе (Lavoisier), малярь Давідъ и поетъ Шеніе [Chénier]. Посаду народного учителя займавъ Жофруа черезъ пару лѣтъ, доки Наполеоньскій coup détat не повернувъ его знбвъ до Парижа.

Зъ початку пробувавъ Жофруа привести до житя свбй давный журналъ „Année littéraire“, але дарма. Зъ часомъ змѣнили ся читачѣ, и навѣть мова, такъ літературна, якъ и щоденна. И хоть его статьѣ були писаній зъ великимъ знанемъ рѣчи, публика не була вже та, що давно, Жофруа не робивъ на журналістицѣ интересу.

Але мазъ щасте! Одного гарного ранку приходить до него Бертенъ, выдавець „Journal des Débats“ и пропонуе ему мѣсце театрального критика. За стараньемъ Жофруа дня 8 плювіоза VIII. р. (пбсля революційного числена) т. зн. 28 сѣчня 1800 появляе ся по разъ перший чорна груба лінія и напись: „Feuilleton du journal des Débats“. „Feuilleton“ було се нове слово и новый змѣстъ. Лінія дѣлила цѣлу часопись на двѣ половины; въ горѣшнбй була политика, офіціальнй вѣсти и серіозна літературна критика. У фейлетонѣ пбдъ лінією було всьо, що день принесъ, нотатки театральнй, новинки, вѣсти про дамскій моды, шарады, загадки, рецепты кухонній, а навѣть анонсы и рекляма. Середъ такои то замѣшанины мавъ умѣстити ся зъ критикою театральною Жофруа. Назву тои долѣшнои части выдумавъ вбнъ самъ: feuille — feuillet feuilleton листъ — листокъ — листочокъ.

Справоздана театральнй Жофруа выробили собѣ славу, число передплатникбвъ бблышало зъ дня на день, аббе Жофруа ставъ славнымъ писателемъ и критикомъ.

Въ р. 1814 написавъ Жофруа свбй послѣдный фейлетонъ, смерть вырвала ему перо зъ руки, вбнъ полишивъ поле критики театральнои маловажнымъ епігонамъ, ажь доки не запануваvъ на нѣмъ знбвъ выключно Сарсей.

аудієнціи були Ебенгохъ и Праде, цѣсарь мавъ ихъ просити, абы не утруднювали задачи Кляріого и ухвалили се, що є наглячою потребою державы. Ебенгохъ вѣдповѣвъ, що католицко-людова партія хоче дати державѣ се, що для неи є конечне и старае ся злагодити антагонізмы. Праде приречъ, що нѣмецка людова партія буде голосувати за буджетовою провізорією, але мусить поробити застереженя въ угодовѣй справѣ, бо тутъ розходить ся о економічный бытъ населеня.

Австрійска квотова депутація выѣхала вчера до Будапешту, а зъ нею також гр. Кларі и д-ръ Князьолуцкій. На засѣданю угорскои депутації президентъ міністрѣвъ Сель подавъ до вѣдомости, що австрійска депутація высказала готовость и бажане вести дальшій переговоры зъ угорскою депутацією въ Будапештѣ.

На конференціи краевыхъ маршалкѣвъ, яка зберо ся у Вѣдни въ міністерствѣ фінансѣвъ дня 28-ого с. м., буде президувати секціиный шефъ Йоркашь-Кохъ. Референтъ буде радникъ двора Бернацкій. Зарядъ фінансѣвъ намѣряе короннымъ краямъ вѣдступити $^1/_{10}$ доходу зъ податку спіритусового. Сей проектъ выпрацьовано за часѣвъ міністрѣвъ Бѣлиньского и Кайцля. Не суть також выключенй внесеня иніціятивы въ цѣли полѣпшеня фінансѣвъ коронныхъ краевъ.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму принято продовжене провізоричнои фінансовои угоды зъ Хорватією. При кѣнци засѣдання кѣлька послѣвъ крайнои лѣвицѣ домагало ся выясненя, чому нема справоздання о переговорахъ квотовои депутації. На се президентъ міністрѣвъ заявивъ, що правительство вже завтра може буде мати змогу дати жаданй выясненя. Сли буде осягнене порозумѣне межь депутаціями, то парляментъ буде мати досыть часу довѣдатя ся про станъ квотовои справы. Въ противнѣмъ случаю, правительство безпроволочно предложить парляментови справоздане о розвитю переговорѣвъ и под сть въ палатѣ свои погляды.

— —

Зъ Наталю доносять до Лондона, що Жуберъ зъ цѣлою своею армією рушивъ на полудне въ сторону Есткуртъ. Зъ того заключають, що Жуберъ залишивъ облогу Ледісмета. Имовѣрнѣйше буде се, що Жуберъ справивъ ся вже зъ армією Уайта, забравъ Ледісметъ и рушивъ теперь противъ новои англійскои армії, яка мала сконцентрувати ся пѣдъ Есткуртомъ. Всѣ вѣддѣлы Бурѣвъ, що знаходять ся въ краю Зулѣвъ на пѣвнѣчь вѣдъ Ледісметъ, одержали наказъ злучити ся зъ армією Жубера. Здаеть ся, що малому гарнізонови въ Есткуртѣ вѣдтято дорогу до вѣдвороту, бо Буры обсадили рѣку на полудне вѣдъ того мѣста. Не чути також нѣчого о помочи зъ Дурбану, зъ чого выходило бы, що також дороги до и зъ Пітермаріцбурга знаходять ся въ руцѣ Бурѣвъ. На ораньско-капляндскѣй граници Буры посунули ся вже дуже глубоко на полудне и заняли всѣ головнѣйши мѣста. За кѣлька днѣвъ може прийти до великои битвы пѣдъ Кенстовнъ, де сконцентровано капляндску армію Англіи. Англійскій вѣйска сконцентрованй на пѣвнѣчь вѣдъ рѣки Оранія, мають передъ уплывомъ сего тыждня розпочати маршъ на Чемберлі, абы сесе мѣсто увольнити вѣдъ облоги Бурѣвъ. Теперь працюють надъ выкѣпченемъ зелѣзничои комунікаціи зъ Чемберлі. Буры також розвиваютъ въ тѣй околици дуже рухливу дѣяльность.

Трансвальскій дневники оголошують деклярацію трансвальского правительства, котра заперечуе донесене, що працю въ копальнахъ золота здержано. Золото добуте зъ копалень, уживае ся на цѣли независимости Трансвалю. По скѣнченѣй вѣйнѣ, правительство зверне за него грошѣ. Европейскій акціонерѣ можуть отже бути цѣлкомъ спокѣйнѣ.

— —

Чорногорскій князь мае бути въ великихъ фінансовыхъ клопотахъ. Фінансову кризу выкликали въ Чорногорѣ надмѣрно великій двѣрскій выдатки. Князь маючи на выданю двѣ донькы и наслѣдника престола, выдававъ бѣльше, якъ се могла ему позволити цивільна листа, котра выносить 250.000 франкѣвъ. Князь выдававъ бѣльше, бо не мавъ надъ собою парляменту, передъ котрымъ мусѣвъ бы складати рахунокъ зъ своихъ выдаткѣвъ. Вѣдколи двѣръ въ Цетинію спорѣднивъ ся зъ дворами россійскимъ, італійскимъ и Мекленбургскимъ, показало ся, що чверть міліона франкѣвъ не выстатчить на оплачене потребъ князя. Абы гѣдно принятя своякѣвъ, мусѣвъ князь побудувати кѣлька новыхъ палатъ и двѣрскій театръ. Великій сумы пѣшли також на вѣнчане наслѣдника престола. Князь порадивъ собѣ такъ, що засеквеструвавъ всю готѣвку въ державныхъ касахъ и заступивъ ей скарбовыми квітами. Зъ огляду однакъ на се, що тѣ квіты не мають курсу за границею, уряды, а спеціяльно почтовый урядъ не мѣгъ выконати своихъ зобовязань супротивъ иншихъ державъ. Австрія мае вѣдъ чоргорского почтового уряду до жадання 250.000 зр. Черезъ те й Австрія мусѣла здержати грошеный рухъ до Чорногоры, бо чорногорскій власти не мали чимъ выплачувати переказѣвъ. Князь поратувавъ ся бувъ на хвилю, затягаючи за порукою султана значну позичку въ огоманьскѣмъ банку. Окрѣмъ того князь мавъ надѣю, що зъ фінансового клопоту выратуе его придане сыновои. Тымчасомъ зъ Мекленбурга не выслано до Цетинія готѣвки, лише шлють процепты вѣдъ капіталу. Одинъ лишь італійскій двѣръ кинувъ краплю въ море чорноморскихъ довгѣвъ. Именно Олена, жѣнка італійского наслѣдника престола, прислала своему батькови 300.000 франкѣвъ. Окрѣмъ того князь задовжившъ свои приватнѣ добра въ венецкихъ банкахъ, але и се ему не богато поможе, сли его опѣкунъ, россійскій царь, не пѣдратуе чоргорскихъ фінансѣвъ бѣльшою готѣвкою.

НОВИНКИ.

— **На народный фондъ** (на руки „Народнои Рады“ у Львовѣ) зложили: о. Иванъ Волыньскій зъ Острѣвця 3 зр., д-ръ Яремкевичъ зъ Устрикъ 2 зр. (за липень и серпень), о. Василь Левицкій зъ Струсова 1 зр. 50 кр., о. Іосифъ Пелеховичъ зъ Ванева 50 кр., Северинъ Жуковскій зъ Букѣвска 1 зр., о. М. Кордуба зъ Сушны 1 зр., А. Тышиньскій зъ Живця 2 зр. 80 кр., Иванъ Головиньскій зъ Живця 1 зр., Єронимъ Моравскій 1 зр., Я. И. зѣ Львова 3 зр. 60 кр., Левъ Левицкій зъ Рожнѣтова 5 зр., Володимиръ Лукавецкій зъ Войнилова 7 зр., Ярославъ Коритовскій зъ Калуша 6 зр., о. Романъ Ляндеръ зъ Залозець 3 зр., о. Тадей Скородиньскій зъ Скопова 1 зр., Илія Зубатый зъ Рудокъ 1 зр., сов. Денисъ Герасимозичъ зъ Янова 3 зр., о. Стефанъ Стисловскій зъ Ляцкого Вел. 1 зр., о. Теодоръ Цегельскій зъ Струсова 2 зр. 50 кр., Юрій Семеновичъ зѣ Львова 2 зр., дир. Борковскій зѣ Львова 2 зр., д-ръ Яремкевичъ зъ Устрикъ 2 зр. (за вересень и жовтень), о. Михайло Онишкевичъ зъ Коростовичъ 2 зр., о. Фолисъ зъ Скнилова 5 зр., Кароль Бандрѣвскій зъ Грибова 2 зр. 50 кр., сов. Титъ Ревакевичъ зѣ Львова 4 зр., Ст. Дзядекъ и Мих. Кузикъ зъ Живця по 1 зр., Юр. Веселовскій 1 зр., Иванъ Борысъ зъ Кракова 5 зр., Дмитро Гуцулъ 1 зр. 50 кр., д-ръ Т. Л. 50 кр., Филемонъ Левицкій 1 зр. 50 кр., В. Л. 1 зр., В. М. 5 зр., Юрко Шумскій 3 зр., зъ складки въ Краковѣ 60 кр., Павлишъ Андрей зъ Рожнѣтова 5 зр., о. Тадей Галайчукъ въ Микуличина 3 зр., о. Петро Герасимчукъ зъ Ричигова (зъ акафисту) 1 зр., Михайло Голейко зѣ Львова 3 зр., о. Барышъ Єроимъ зъ Угринова 1 зр. — (Прим. Ту выказаний лишь датки зложенй на фондъ народный, а не выказують ся присылки вписаний яко звычайнй вкладки членьскій).

— **Про народный рускій театръ** пишуть намъ зъ Надвѣрнои, що тамошнй Русины дуже мало ходять на выставы; черезъ те театръ не довго буде мѣгъ забавити въ Надвѣрнѣй. Доси выставлено: 19 с. м. „Бѣдну дѣвчину“ и 20-ого „Чумаки“. Крѣмъ мѣсцевои интелігенціи не було на тыхъ выставахъ нѣкого зъ по-за Надвѣрнои, хоць дооколичне духовенство було въ часѣ повѣдомлене. Кажуть, що Русинъ жде, поки театръ не приѣде аж до его власнои хаты.

— **Доповняючій выборъ** одного члена до рады повѣтовои въ Стрыю зъ мѣста Стрыя розписало намѣстництво на день 10 сѣчня 1900 р.

— **Зъ львѣвского университету**. Ректоръ университету проф. д-ръ Абрагамъ, котрый не ребувавъ якійсь часъ въ Римѣ въ цѣляхъ науковыхъ въ архівахъ Ватикану, повернувъ 20 с. м. до Львова и розпочавъ наново перерванй выклады

— **Епископъ Юрій Штросмаєръ въ Дьяковарѣ** о'ходивъ онодги 50-лѣтню рѣчницю свого епископства. Зъ рѣзныхъ сторѣнъ славяньскихъ земель дѣставъ заслуженый въ славяньствѣ ювілатъ сотки телеграмѣвъ и письмъ зъ гратуляціями.

— **Зъ Вѣдня** доносять, що пос. Барвѣньскій бувъ въ понедѣлокъ покликаный до управителя міністерства просвѣты Гартла и вѣдбувъ зъ нимъ цѣлогодинну конференцію.

— **Зневага рускихъ святъ**. Въ день св. Димитрія, якъ мы вже доносили, выйшовъ рано рускій полкъ ч. 80 замѣсть на службу Божу на муштру. Той самъ полкъ такъ само и въ день св. Михаила коло 8 год. зрана выйшовъ на муштру. Показуе ся, що рускій народъ мае въ Австрії право платити податки и ставити рекрута; але рекруты рускій не мають права въ рускій свята помолити ся въ церквѣ! Исторія учить, що терпеливый рускій народъ таки не въ силѣ довго зносити подѣбній зневаги. Нашій послы повинній на се звернути увагу міністра краевои обороны.

— **Чи верне ся Андре?** Шведскій король Оскаръ наказавъ, щобы зъ обсадою надинжінерскои посады Андрого вздержано ся до р. 1901, бо є надѣя, що смѣливый подорожникъ до бѣгуна ще поверне! Чи однакъ се сповнить ся?

— **Новый христіянській льокаль** пивариу пільзненьску, уряджену дуже гарно въ старѣмъ нѣмецкѣмъ стилю, посвячено вчера въ полудне въ сутеренахъ кавярнѣ „Метрополь“. Въ посвяченю брало участь много запрошеныхъ гостей, запрошеныхъ властителемъ знанои фірмы п. Яновича. Посвяченя довершивъ вѣрм. каноникъ кс. Теодоровичъ.

— **На кару смерти** засуджено въ суботу въ Перемышли селянина Стефана Романка зъ Тухлѣ за братоубійство. Помѣчникъ Стефана въ тѣмъ убійствѣ а братъ его Василь Романко [званый Богачемъ] засуджеиый на 7 лѣтъ тяжкои вязниці. Въ справу того убійства бувъ вмѣшаный и третій братъ Дмитра Романко, але его увольнено. Причиною братоубійства бувъ спѣръ о грунтъ.

— **Дрѣбни вѣсти**. Въ четверъ дня 23 н. ст падолиста вѣдбуде ся въ св. юрскѣй церкви у Львовѣ о год. 10 рано вѣнчане п. Ярослава Олесницкого депендента адвокатского зѣ Стрыя зъ п-ною Софією Поповичѣвною, донькою бувшого пароха стрыйского пок. Иларіона Поповича. — Доповняючій выбѣръ одного члена до рады повѣтовои зъ бѣльшои посѣлости въ Чортковѣ вѣдбуде ся 10 н. ст. сѣчня 1900 р. — Львѣвске заведене карне „Бригідки“ будуть перенесенй вже рѣшучо до Дрогобича. — Ректоратъ ческого университету выдавъ до студентѣвъ вѣдозву, въ котрѣй взывае ихъ до спокою и занеханя демонстрацій. — Въ Познани померъ д-ръ Кантецкій редакторъ „Kurjer-a poznańsk-ого“. — Въ Могилевѣ въ Россіи засуджено 15 жидѣвъ на тяжку вязницю за нападъ на воякѣвъ, купуючихъ у жидѣвъ хлѣбъ; вѣсьмохъ жидѣвъ за-для браку вины увѣльнено. — Дрейфуса засуджено на 20.823 франкѣвъ, яко зворотъ коштѣвъ процесу и выплаченыхъ дістъ свѣдкамъ. — Будова зелѣзницѣ Белзець-Томашѣвъ-Варшава розпѣчне ся зъ весною. — Сторожъ каменицѣ ч. 13 ул. Зыблікевича, Адольфъ Цираньскій, прогулявъ 50 зр., котрѣ побравъ яко чинш вѣдъ льокаторѣвъ; опѣля для покрытя шкоды почавъ обкрадати льокаторѣвъ, поліція однакъ нерешкодила его роботѣ и всадила его — въ холодну. — Процесъ фальшивого графа Витовта Воляньского за рѣзнѣ обманьства зачне ся 30 с. м. передъ судомъ присяжныхъ въ Станиславовѣ. — Въ Лондонѣ померла знана писателька англійска міссъ Фльоренція Маріятъ [Францішка Льаанъ]. — Селянинъ Іосифъ Брелякъ зъ Кривчичь пѣдъ Львовомъ пѣдкладаючи солому до сѣчкарнѣ, вѣткнувъ праву руку такъ нещасливо пѣдъ валець машины, що нѣжъ вѣдтявъ ему всѣ пальцѣ. Нещастливого вѣдставлено до львѣвского шпиталя.

Надѣслане.

Foulard-Seide

65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 6 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертнѣ — † — оповѣстки.

Юліянъ Сосенко, адюнктъ судовый въ Дольнѣй Тузли въ Босніи померъ дня 18 листопада въ Пештѣ.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Правительство згодило ся на системізованя посады сотрудника въ Старомѣщинѣ. — Грамоты вѣдпускаючій въ еп. станиславѣвску дѣстали: Іос. Сохоръ укѣнч. богословъ, Іос. Рожаньскій и Филипъ Лабенскій кандидаты богословія. — О. Ис. Свистунъ вѣзваный до канон. институціи на парохію Криве. — Въ пропозиціи на Дмитрѣвъ принятй оо.: Ив. Боднаръ, Ив. Завадскій и Іос. Шанковскій; на Гарбузѣвъ: Ал. Мѣйскій и Вас. Пилипчукъ; на Зелену: Іос. Гоцкій, Ант. Копертиньскій, Левъ Бачиньскій, Теод. Кузьмѣвъ, Як. Зробекъ и Ив. Иванчукъ. — Консисторія вставила ся до намѣстництва о даръ ласки для свящ. вдовъ: Викт. Бачиньскои, Марія Бѣлиньскои, Юл. Гляньскои, Соф. Діяковскои и для сиротъ: Іос. Дольницкои, Роз. Стефановичѣвнои, Юст. Моравецкои, Леон. Згарскои и Павл. Глодзиньскои. — Завѣдательство въ Дараховѣ дѣставъ о. Богд. Домбчевскій сотр. зъ Добростанъ. — Архіерейскій грамоты похвальнй зъ правомъ уживаня крилошаньскихъ вѣданакъ дѣстали оо.: Мих. Скородиньскій зъ Пѣдмихайля, Юст. Гаврасевичъ въ Жуличахъ, Стан. Новосадъ зъ Пѣдгаецъ, Ив. Боднаръ въ Пѣдністрянахъ и Мелет. Дзеровичъ зъ Глѣбовичъ свирскихъ. — Віцедеканами именованй оо.: Волод. Филиповскій зъ Беньковець першимъ а Мик. Сенишинъ зъ Березовець другимъ для дек. ходорѣвского. — Презенты дѣстали оо.: Ив. Чировскій на Корсѣвъ, Теод. Сахно на Лагодѣвъ, Ник. Стисловскій на Девятники, Иги. Герасевичъ на Чернѣвъ, Яр. Стеткевичъ на Станиславчикъ, Корн. Бачиньскій на Мишковцѣ въ дорозѣ замѣны зъ Дам. Бачиньскимъ. — Испытъ на катихита шк. выдѣловыхъ зложивъ о. Іос. Комменда а о. Іос. Застирець для народныхъ. — Канон. институцію дѣстали оо.: Ем. Ярошевичъ на Хащованѣ и Яросл. Гургула на Чолганы — Декретъ увольненя вѣдъ испиту парох. конкурсового дѣстали оо.: Іос. Ревакевичъ зъ Хмельѣвки, Діон. Свистунъ зъ Оплуцка и Вр. Алексевичъ зъ Заруддя. — На конкурсъ розписаний парохіи: Солукѣвъ дек. болехѣвского зъ речинцемъ до 28 н. ст. грудня с. р.; Бѣлкѣвцѣ дек. зборѣвского и Серики горѣшний дек. рогатиньского зъ речинцемъ до 11 н. ст. сѣчня 1900 р. — Грамоту принята въ асп. львѣвску дѣстали: Ив. Клишъ, Алекс. Ганасъ и Волод. Левицкій укѣнч. богослови зъ сп. перемыскои. — Консисторія вставила ся до президія намѣстництва о згоду на канон. институцію для оо.: Ив. Бордуна на Стрѣлкѣвъ, Теод. Сахна на Лагодѣвъ, Андр. Гриба зъ Николаѣва на Берлинъ а Юл. Мандичевского зъ Берлина на Николаѣвъ, Ник. Стисловского на Девятники, Иги. Герасевича на Чернѣвъ и Григ. Стеткевича на Станиславчикъ. Сотруд. дѣстали оо.: Вас. Панькѣвъ въ Боратинѣ дек. бродского и Ник. Пѣсецкій въ Пустомытахъ дек. щирецкого. — Въ пропозиціи принятй на Монастырець оо.: Тома Березовскій, Петро Чекалюкъ, Ник. Любѣнецкій, Левъ Бачиньскій, Ал. Джулиньскій, Ал. Мѣйскій и Волод. Рудавскій; на Розвадѣвъ: Алекс. Батѣгъ, Ал. Юрикъ и Мих. Форись. — Митр. консисторія затвердила поручене дек. рогатиньского ex currendo завѣдательство парохіи Серики гор. о. Корн. Воєвѣдцѣ зъ Сернокъ серед. — Архіерейскій грамоты зъ вѣданаками крилошаньскими дѣстали оо.: Мод. Днѣстриньскій въ Стегниковцахъ и Іос. Дроздовскій зъ Клебанѣвки дек. збаражского. — О. Євг. Андруховичъ зъ Остапя дѣставъ презенту на парохію Голоско велике а о. Ив. Райтаровскій зъ Голоска на Остапе [въ дорозѣ замѣны] и митр. консисторія вставила ся до президія намѣстництва о згоду на ихъ канон. институцію. — Вѣдпустку на 3 мѣсяцѣ для поратованя здоровля дѣставъ о. Еман. Скоробогатый зъ Завадки. — Увольненй оо: П. Кузьмѣвъ вѣдъ завѣдательства Зеленои и Бородайкевичъ яко парохъ въ Шишковцяхъ и Гутковскій яко завѣдатель ex currendo Панасѣвки. — Введенй въ завѣдательство оо.: Ант. Копертиньскій въ Зеленѣй, Онуфр. Чубатый въ Панасѣвцѣ и Ив. Кулицкій ex currendo въ Шишковцяхъ. — На посаду катихита при 4-клясовѣй школѣ въ Теребовли розписано конкурсъ до 15 н. ст. грудня. — О. Євг. Купчиньскій увольненый вѣдъ завѣдательства въ Бѣлковцяхъ, а на его мѣсце введеный о. Теод. Кузьмѣвъ. — О. Ив. Рудовичъ именованый заступникомъ катихита при П. [нѣмецкѣй] гімназіи у Львовѣ. — О. Ант. Копертиньскій увольненый вѣдъ завѣдательства въ Баворовѣ, а на его мѣсце введеный яко парохъ о. Ем. Дольницкій зъ Рѣпнева, а о. Євг. Купчиньскій яко завѣдатель Рѣпнева. — Вѣдпустки дѣстали оо.: Скоробогатый зъ Завадки на 3 мѣсяцѣ, Лука Побоярскій зъ Бубинца на 6 тыднѣвъ, о. Теод. Прачукъ зъ Коропца на 4 тыднѣвъ, о. Теоф. Гутковскій зъ Ясенева на 4 тыднѣвъ, Іос. Витошиньскій зъ Денисова на 3 мѣсяцѣ и Теод. Мацелюхъ зъ Дѣдилова до весны 1900 р. — О. Клим. Слюзаръ вѣзваный до канон. институціи на Жеребки на мѣсяць марець 1900 р. — Митр. консисторія удѣлила о. Іос. Логиньскому сотрудникови въ Журавнѣ декретъ на катихита въ тамошнѣй 4-клясовѣй школѣ мужескѣй.

Телеграмы „Дѣла“.

— —

Тернополь 22 падолиста При доповняючѣмъ выборѣ до сойму выбрано 576 голосами на 586 голосуючихъ Еміля Михаловского.

Перемышль 22 падолиста. При доповняючихъ выборахъ до сойму зъ курій великихъ посѣлостей голосувало 32 выборцѣвъ. Выбрано одноголосно д-ра Володислава Кранньского.

Вѣдень 22 падолиста. Зъ причины входячого въ житє зъ днемъ 1-ого сѣчня 1900 р. пѣдвышеня офіцерскои платнѣ, міністерство вѣйны намѣряе зарадити, абы всѣ офіцеры и вѣйсковій урядники, що въ тѣмъ роцѣ кѣнчать 40 лѣтъ служби або 66-ый рѣкъ житя, найдальше до слѣдуючого року подали ся на пенсію.

Градецъ 22 падолиста. До рады громадскои выбраный соціялістичный посолъ Резель.

— **Петербургъ** 22 падолиста. Рада московского университету, бажаючи приступити до зорганізованя студентскихъ кружкѣвъ, выслала до университетѣвъ въ Монахіи, Липску, Гайдельберзѣ и Празѣ просьбу о надсланє статутѣвъ студентскихъ корпорацій.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

22 н. ст. падолиста 1899.

Львѣвъ: Пшениця стара 7·80 до 8·10, пшениця нова 7·50 до 7·80, жито старе 6·10 до 6·50, жито нове 6·10 до 6·50, овесъ старый 5·85 до 6·—, овесъ новый 5·— до 5·50, ячмѣнь пашнистый 5·— до 5·25, ячмѣнь броварный 6·25 до 7·— горохъ пашнистый 5·25 до 6·—, до варена 6·75 до 9·—, вика 4·40 до 4·80, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— ббѣвъ —·— до —·—, бобикъ 4·60 до 5·—, гречка 7·50 до 7·75, конюшина червова 50·— до 60·—, конюшина бѣла 30·— до 49·—, конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 6·— до 6·10, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 10·80 до 11·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 56 кільо —·— до —·—, оковита готова за 10.000 літрѣвъ 16·75 до 17·25, на терминъ 16·— до 16·50.

Д-р Володимир Вітошиньскій

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлі“ при улици Третього Мая.

246 5—12

Товариство «Просвіта»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Всякі замовленя виконають ся скоро і точно.

Надосланє.

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставний Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краевого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігацїи купуємо и продаємо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЬВІВЪ

Банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пункті площі Галицкой

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лорнеты, бінокле, далекогляды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, чінрожены, лупы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневників електричных.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Хто хоче 400 марокъ

підъ гарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пішле адресъ зъ вольною маркою підъ **V 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan** Лапскъ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на коня у такожъ диванівъ, хідниківъ портіеръ, фіранокъ, кепъ на стоды и підножка и т. п. находить ся въ складѣ диванівъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Ольги въ сплатахъ, вѣдпи умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 150

ЛЯРНЯ ДЗВОНІВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рѣзнои ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливания въ найкоротшімъ часѣ, а такожъ має на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалість матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

З глубокимъ поважанемъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

3789

Л. Міончиньска

удѣляє лекцій танцѣвъ для высшого товариства въ домахъ приватныхъ и у себе ул. Короля-Людвика ч. 5. лекцій зборній и особній. Панночки зъ села можуть бути цѣлкомъ умѣщенѣ. 447 1—3

Ада Домбровска

довголѣтна ученица пп. Паскалісъ-Сувестрівъ въ Дрезнѣ, по поворотѣ изъ заграницѣ, удѣляє якъ минувшого року лекції спѣву. Хорущина 10.

488 1—1

Новість! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищенн нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1 40 кр. поручає **ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ**. ножовникъ, Львівъ, Галицка ч. 6.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робітни ковдеръ и матерацівъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львівъ Коперника ч. 5.

889 17—45

КОНКУРСЪ.

Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ оголошує отсимъ конкурсъ на маннпулянта Товариства. Вѣдъ кандидата вымагаєть ся докладного знаня руского и нѣмецкои мовы въ словѣ и письмѣ и веденя бухгальтерії. Платня вѣдповѣдно до умовы. Подання зъ вѣдповѣдными документами належить вносити на адресу Товариства (ул. Чарнецкого, ч. 26) найдальше до 15 грудня н. ст. 1899.

У Львовѣ, дня 18 падолиста 1890.

За Выдѣлъ: *М. Грушевскій*, голова. — *В. Гнатюкъ*, секретарь. 450 1—3

Важне для збирачівъ картъ зъ видами!

100 картъ зъ видами,

богато сортованій карты зъ цвѣтами, рѣздвяній карты и инші пышній сюжеты выкованій артистично въ 10 краскахъ 1.20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 ґратуляційныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, на Рѣздво, Новый рѣкъ и инші нагоды и 10 жартобливыхъ картъ зъ видами

1·20 зр.

За надосланемъ квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. и. а. держ. концес. складу образівъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, III3 Brigittalande Nr. 10. 443 1—6

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіґлі металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, стампы, таблицѣ дитї и ґравіровань и проче.

Замовленя зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою. 221 46—52

Вже выйшовъ
Ілюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рѣкъ 1890.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по **3** зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 103—?

Мужеску Безсильность

344

выкликану именно страшными наслѣдками таймыхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне належно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ ній поученя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высилає ся франко книга въ куверті наплатномъ выдавцівъ Р. Ф. Бірей въ Липсну. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Також и на сплаты частинні

безъ підвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣляких можливых родівъ диванівъ, фіранокъ, портіеръ, хідниківъ, кап, кошівъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціальный вѣддѣлъ для правдивых перских и орієнтальных диванівъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а такожъ много решток хідниківъ по бардзо низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До зарядуВѣденьского Магазину „Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68 або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

По причинѣ нового корыстного укладу въ фабрикою при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ ССХ зъ однымъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клґр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢЧКАРНЯ ТН вальцева въ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клґр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При сейчасовій уплатѣ 10% опусту.

Замовлять черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львівъ, Рынокъ 36. 153 33—0

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ
Братівъ Любельскихъ
при ул. Валовій ч. 3 у Львовѣ.

Поручаємо на сезонъ зимовый свій свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкірахъ, якъ такожъ готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрівъ, заручниківъ, шапокъ, баранцъ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рѣвножъ удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаємо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 380 13—16

Цѣнники даромъ и оплатно.

Медаль золотый | МАҐАЗИНЪ ФУТЕРЪ | Медаль срѣбный

СТАНИСЛАВА ВРОНЬСКОГО

у Львовѣ, улиця Театральна число 5

(напротивъ костела катедрального)

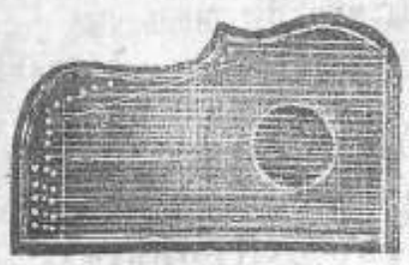
поручає по цѣнахъ найприступнѣйшихъ свій богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовыхъ якъ и поодинокій шкіры а вразъ и матерій на покрытя футеръ у великомъ выборѣ. — Цѣнники на жадане franco. 402 6 6

Розкладъ їзды поїздівъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

вѣдповѣдає часу середно-европейского [вѣдмѣнѣшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львівского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вѣдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ ³/₅ до ¹⁰/₆.		6·15	„ Підволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Підволочискъ зъ Підзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Підзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ¹/₇ до ¹⁵/₉
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·25	„ Янова
	9 —	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Підволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислав.		9·53	„ Підволочискъ зъ Підзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белаза, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ¹/₇ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ ¹/₇ до ¹¹/₉.	1·55		„ Підволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Підзамча
2·20		„ Підволочискъ на Підзамче		2·15	„ Бруховичъ ⁷/₈ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·15		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Підзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабівки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ¹/₅ до ³⁰/₆
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ ¹/₅ до ³⁰/₆
		Ночь		3·20	„ Зимноводы ¹/₅ „ ¹⁰/₆
				3·25	„ Бруховичъ „ ¹ „ „
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава		5·25	„ Ярослава
12·30		„ Черновець, Букарешту			**Ночь**
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Ордова	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	8·05	„ Підволочискъ на Підзамче	2·36		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
	8·30	„ „ „ гол. дворець		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⁷/₈ до ¹⁰/₉
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·20	„ Ицканъ, Підвисоцкого, Козовы		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	7·58	„ Янова вѣдъ ¹/₅ до ³¹/₅, и вѣдъ ¹⁰/₉ до ³⁰/₉ що дня а вѣдъ ¹/₆ до ¹³/₉ недѣлю и свята		6·50	а Ордова вѣдъ ¹⁵/₆ до ¹⁵/₉
				7·00	„ Янова вѣдъ ¹/₆ до ¹⁵/₉ въ будній дни
				7·10	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⁷/₈ до ³⁰/₆, и ¹⁰/₉ до ¹⁰/₉.		7·20	„ Сокаля, Равы руской
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₉ що день		7·42	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Лайбахова		7·47	„ „ „ Підзамча
	9·21	„ Янова вѣдъ ¹/₆ до ¹⁵/₉.		8·35	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₆ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока		9·11	„ „ ¹/₆ „ ³¹/₅ и ¹⁵/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Підвисоцкого		10·40	„ „ ¹/₆ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	10·08	„ Підволочискъ, Бродівъ, Чорничинець		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ „ на гол. дворець		11·10	„ Кракова, Вѣдня, Иванича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ Підволочискъ, Бродівъ г. дворця
					„ „ Гримайлова Підзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензаційна новість Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино наши цитры посѣдають апаратъ до строєня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строиги. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ у Львовѣ.** 19

N. B. Выключна продажъ тѣлько просто у фірмы безъ посередництва агентівъ.

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черланьскон. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского підъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 253. Львовъ, Четверъ 23 (11) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят.) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣлетъ“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро Газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; B. Sobalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатані вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічка инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші домагаюча приватій числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Побѣда Угорщины.

Наконець квотовій депутаціи австрійска и угорска згодили ся що до высоты квоты, яку обѣ половицѣ монархіи мають давати на спѣльній потребы, и Угорщина, якъ вкѣнци можна було сподѣвати ся, зробила свѣтлый интересъ. Платячи 34·4 замѣсть дотеперѣшных номінальныхъ 30 вѣдъ ста, Угры фактично давати будуть менше якъ доси, бо щó зъ одной кишенѣ выдадуть, се въ бѣльшій мѣрѣ до другой загорнуть черезъ иншій а для нихъ дуже значно корыстнѣйшій розкладъ податку консумційного, поминувши вже ихъ зыскъ зъ инакшого устрою австро-угорского банку.

Кѣлька лѣтъ тому на таку угоду ще не заносило ся. Христіяньско соціяльній послы, по-переду д-ръ Люегеръ, вѣдтакъ Молодочехи при всякій нагодѣ гремѣли противъ выысковання Австріи Угорщиною, а також послы иншихъ народовъ и сторонництвъ заповѣдали аѣ всею рѣшучостію, що угода зъ Угорщиною мусить бути змѣнена въ користь Австріи.

И певне, коли-бъ сварячій ся народы Австріи бодай въ тій одній хвили, якъ мала вѣдновлювати ся угодя, були занехали своихъ сварбвъ та злучили ся всѣ противъ спѣльного противника, то Угорщина, менша числомъ населеня, слабша економічно, мусѣла-бъ уступити. Але австрійскій сторонництва тѣлько чекали тои нагоды, щобы выторгувати вѣдъ правительства користи для себе зѣ шкодою спѣльной справы, а тогдѣшный управитель Австріи гр. Бадені не то не потрафивъ зъединити всѣ ей силы, але противно, заключивши договоръ зъ Чехами на коштъ Нѣмцевъ, пхнувъ державу въ такій заколотъ, зъ котрого и при вѣдновлюваню угоды мусѣла выйти для нея найбільша шкода.

Перше Угры самій признавали, що они платятъ за мало на спѣльній выдатки, а попередне міністерство Банфіого заявило навѣть публично въ угерскѣмъ соймѣ, що амбіція Угорщины не позваляе ѣй приймати якихсь дарункбвъ вѣдъ Австріи. Однакъ Бадені и Бѣлаиьскій не досыть зручно провадили переговоры въ угорскими міністрами, и вже тая умова, яку они заключили, була для Австріи некористна. Цѣлою ихъ фирсою було, що квота Угорщины буде поббльшена. Тая квота мала означити ся ажь пбзнѣйше черезъ квотовій депутаціи, але оба міністерства умовили ся напередъ тайкомъ, що Угорщина маѣ платити 35 а Австрія 65 вѣдъ ста.

Вже при такій угодѣ Угорщина очевидно не була бы мала страты, щó-жь доперва при теперѣшній пропорціи! Рѣзница 0·6 вѣдъ ста значить бѣльше якъ 600.000 рѣчно, а що угода заключаѣ ся на десять лѣтъ, то Угорщина зыскаѣ бѣльше якъ шѣсть міліонбвъ. А все те черезъ неполадженя національного пытаня въ Австріи и черезъ незручность ей управителѣвъ!

Зъ рады державной.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послбвъ правительство зголосило предложене въ справѣ намѣреного розширеня пристани въ Трієстѣ. П. Масталька зголосивъ внесене за жаданемъ доповненя промысловой новелѣ въ 1897 р. въ напрямѣ обезпеченя на старбсть и вѣдъ недугъ черезъ промысловій спѣлки. Шенерерінець п. Фохлеръ другій разъ поставивъ свое внесене въ справѣ мальтретованя дѣтей, котрый попереднымъ разомъ не одержавъ достаточного попертя. Теперь внесене пбдперто достаточнымъ числомъ голосбвъ. П. Ольшіньскій интерпелюе въ справѣ полѣпшеня быту неперарійльныхъ функціонарѣвъ сѣльскихъ почтъ. П. Каратніцкій внѣсъ, абы правительственне предложене въ справѣ грунтового катастру безъ першого читаня передати до правной комісіи, що палата у хвалила.

Зъ черги наступила дальша дискусія надъ обжалованемъ кабінету гр. Тупа за надужите §. 14-ого. Першій бесѣдникъ, п. Кіндерманъ твердитъ, що Тунъ дававъ пбдчиненымъ органамъ того рода информаціи, що законъ о зборахъ ставъ ся илюзоричный. Богато горожанъ, що хотѣли користати зъ признаного имъ конституцією дотычного права поарештовано и позасуджувано. Супротивъ того бесѣдникъ запытуе міністра судбвництва, чи не уважавъ бы за вѣдповѣдне оголосити за гальнон амнестіи для всѣхъ того рода засудженыхъ за правительства Туна. Полемізуючи зъ напастями Чехбвъ на нѣмецку обструкцію, бесѣдникъ заявляе, що Нѣмцѣ гордій зъ своеи об трукціи, бо она свою цѣль осягнула.

Другимъ бесѣдникомъ бувъ п. Стояловскій. Вбнъ написавъ ся до голосу противъ внесень о обжалованѣ міністрбвъ. Заявляе, що не хоче Туна боронити, мусить однакъ признати, що Ту а приелувано послугунати ся §. 14-ымъ. Взагалѣ цѣлу крізу въ Австріи выкликало се, що не придержувано ся засады suum cuique. Треба кождій одиниці, кождому народови вѣддати се, що ему належить ся. Цѣле обжалованѣ, зъ котрымъ выступае ліберальна партія, е лише демонстрацією, въ котру не вѣрятъ самій внескодавцѣ, а впрочбмъ якъ разъ ліберальна партія е батькомъ §. 14-ого. Дальша часть промовы Стояловского була глупымъ и комічнымъ діяльоґомъ зъ соціялістами и польскими людовцями, котрій Стояловскому пригадували рбвній его свинъства. При тбмъ обѣ стороны не щадили собѣ найординарнѣйшихъ грубостей. Стояловскій боронивъ „славянску идею“ передъ германізмомъ. На закидъ, що Славяне впровадили до парламенту поліцію, бесѣдникъ вѣдповѣдае, що тѣ, що нинѣ обжалбвують Туна, були приватными поліцаями въ палатѣ, выгнали Абрагамовича и иншихъ. Ліберальній Нѣмцѣ тблько вартій, що й польска шляхта; тѣ хочуть знищити Польщу, тамтѣ змагаютъ до знищеня Австріи. Тунъ мусѣвъ ужити §. 14. для удержаня державы и тому бесѣдникъ буде голосувати противъ обжалованя. По промовѣ п. Гофмана, котрый обговорювавъ головно справу удержавненя приватнои гімназіи въ Опавѣ и доказувавъ, що обжаловане Туна цѣлкомъ оправдане, дискусію замкнено. Генеральный бесѣдникъ противъ обжалованя п. Горжіца полемізувавъ зъ выводами передбесѣдниковъ, що Чехи суть найбільшими ворогами армін. Противъ гімназіи въ Опавѣ ведено недогбдну кампанію. На Шлеску панувало доси сильне побочне правительство въ соймѣ, въ котрбмъ Нѣмцѣ мають бѣльшбсть. На зборахъ начальникбвъ громадъ проявило ся такъ загальне обурене, що самъ бесѣдникъ остовпѣвъ. Ческій народъ готовъ все посвятити для своеи чести. „Мы въ борбѣ не згинемо, хиба бы не було Бога и права на земли.“ Генеральный бесѣдникъ за внесеними соціялістъ Шраммель заявляе, що соціялісты беруть обжаловане цѣлкомъ серіозно. Тупъ наложивъ на населене великій тягарѣ, головно черезъ пбдвышене податку вѣдъ цукру. За надужитя Туна бесѣдникъ робитъ вѣдвѣчальныхъ Полякбвъ и заявляе, що однокамъ способомъ упорядкования вѣдносинъ въ Австріи е заведене загального голосованя.

По фактичныхъ спростованяхъ наступило поименне голосоване надъ внесенями. Внесене п. Гофмана вѣдкинено 171 голосами противъ 128. За внесенемъ голосували всѣ опозиційній нѣмецкій сторонництва, соціяльній демократы и польскій людовцѣ; противъ внесеня славянъскій клюбы правицѣ, католицко-людова нѣмецка партія и центрумъ. Члены вѣрноконституційнои великои посѣлости и Італійцѣ усунули ся вѣдъ голосованя. Иншій внесеня о обжалованѣ такожь вѣдкинено въ звычайнѣмъ голосованю.

П. Песлеръ зголосивъ внесене, абы нѣмецкій языкъ узнано яко выключно парламентарный. П. Кубікъ интерпелюе зъ причины злого поступованя зъ вояками пбдчасъ маневрбвъ. П. Цена интерпелюе о вѣдшкодоване за працю громадъ въ припорученбмъ обемѣ дѣланя и о вѣдписане податкбвъ хлопамъ, що мають 3 морґи, почавши вѣдъ IV° ксасы. П. Шпондеръ интерпелюе зъ причины конфіскаційныхъ практикъ въ Краковѣ. П. Кубікъ внѣсъ интерпеляцію въ справѣ удержавненя польскои ґімназіи въ Тѣшинѣ. Цѣкава була интерпеляція соціялістичного посла Целера. Целеръ обчисливъ, що вѣдъ отворена сесіи внесено 313 интерпеляцій, зъ котрыхъ міністеръ Вітекъ вѣдповѣвъ на 7, Керберъ на 3. Безъ вѣдповѣди лишало ся 303 интерпеляцій. Целеръ интерпелюе, чи правительство тому не вѣдповѣдае, що члены кабінету не умѣють говорити, чи може тому, що легковажить собѣ репрезентацію народбвъ. — На сесію интерпеляцію, правительство певно не вѣдповѣсть.

Властителька выпозичальнѣ книжокъ.

*(Зъ данського Рудольфа Шмідта *)*

(Дальше.)

Перше бувъ самъ братъ предметомъ ей старання и клопотбвъ. Вбнъ бувъ о якихъ чотирнацять до пятнацять лѣтъ молодшій вѣдъ неи и справлявъ ѣй немалі клопоты; кѣлька разбвъ мусѣла платити за него довги. Але вкѣнци довела до того, що оженила его и примѣстила его въ маленькбмъ провінціональнбмъ мѣсточку, де то пудра капае зъ дощемъ, сплывае зъ промѣнями сонця. Передъ вѣнчанемъ розмовила ся она зъ братомъ на серіо и та ихъ розмова мала дивный наслѣдокъ; той братъ, що доси такъ часто нарѣкавъ на свою сестру, вѣдъ теперь не сказавъ вже нѣ лихого слбвця на неи.

Житє сестры поплыло такожь вѣдъ того часу спокбйно, якъ тои рѣки, що поволи, але безъ перешкбдъ тече до моря, що маѣ принятн ей на свое лоно. Выходила зъ дому лишь въ недѣлю рано, зъ молитовникомъ, чистенько одѣта и була звычайно въ костелѣ три чверти годины. За той часъ доглядала склепу ей служниця. А въ будній днѣ, чи то въ свято сидѣла все въ склепѣ, въ тій самій чорнбй сукни, въ тбмъ самбмъ волочковбмъ шали и бѣлбмъ, ажь блестячбмъ, тѣсно прилягаючбмъ до головы очѣпку. У неи въ роцѣ було лишь одно свято, именно тогдѣ, коли братъ приѣхавъ до Парижа разомъ зъ дѣтьми. Тогдѣ обѣдъ ѣли у неи, на стблъ выходило що найлѣпше вино, дорогій десерникъ зъ Севрскои порцеляны, що звычайно стоявъ порожный, бувъ повный апельсинъ.

Облогу Парижа и комуну перебула старенька якось щасливо. Але по комунѣ ждала ей тяжка борба. То розпасане людского духа мало тѣ наслѣдки, що змыслы шукали вдоволеня, пристрасти заспокоеня. А проявило ся то навѣть въ тыхъ далекихъ уличкахъ, въ котрыхъ доси неподѣльно панувала мадмоазель Б. Прийшовъ новый напрямъ въ літературѣ, неозначеный, але охрещеный назвою „найновѣйшои літературы“ и выробивъ собѣ приклонникбвъ межь клієнтами выпозичальнѣ. Домаганя були чимъ разъ острѣйшій, опбрныхъ чимъ разъ бѣльше, борба на слова тревала неразъ цѣлыми днями. Такъ якъ Наполеонъ розпинувъ свій геній военный вповнѣ въ тыхъ нещасливыхъ батвахъ, що вѣдбули ся 1814 р. на французкій земли, такъ и наша старенька панна довела теперь штуку переконуваня до усовершеня, нѣколи ей голосъ не мавъ тблько нѣжности, такого примиляючого ся, спокбйного тону якъ теперь, коли она ставала до борбы зъ могучимъ духомъ часу. Але такъ якъ великій цѣсаръ уживавъ на дармо своихъ таланбвъ, такъ и ей сила була зломана, щастя вѣдвернуло ся вѣдъ неи, гурть апостатбвъ рбсъ зъ дня на день. Полишивъ ся лишь кружокъ кѣлькохъ дрібныхъ рентіербвъ, що збирали ся у неи що вечеръ на розмову.

Причина тои катастрофы лежала ось въ чбмъ. Хитрый помбчникъ торговельный, що довгій часъ мешкавъ на тій улици въ комбрцѣ пбдъ дахомъ, зъ зимною нершою вызыскавъ той свободнѣйшій напрямъ, що зачавъ проявляти ся въ Парижи, и отворивъ напротивъ склепу панны Б. бюро часописей и выпозичальню книжокъ. Ярко выдрукованій плякаты заявляли, що выпозичальня заосмотрена въ найновѣйшу літературу.

Минувъ тыждень. Мадмоазель Б. сидѣла вечеромъ у своеи кбмнатцѣ. Склепъ бувъ порожный, звычайныхъ вечѣрныхъ гостей ще не було. Стара властителька склепу выняла скриньку зъ грбшми, що була умѣщена въ скрытцѣ въ стѣнѣ за лбжкомъ. При свѣтлѣ лямпы переглядала она то, що було въ скриньцѣ, выймала папѣръ за папером и порбвнувала зѣ списомъ, якій все носила при собѣ въ кишени. Всьо було въ порядку и въ згодѣ зѣ списомъ. Она знала, що такъ буде, але то переглядане мало на цѣли выкликати рѣшене, на яке ѣй тяжко було зѣбрати ся. Она такъ приросла до сеи темнавои улички, ей звычайне занятє було ѣй такъ миле, що бѣльше щастя она зазнати не могла. Не було то легко рѣшити ся на то, пережити решту своихъ днівъ на провінціи въ домѣ брата. Мусѣла напружувати цѣлу свою уяву, щобъ въ принятныхъ краскахъ змалювати собѣ городъ брата, що тягнувъ ся вѣдъ дому ажь до рѣки. Зъ цѣлою силою мусѣла вѣдъ себе здержувати тягаръ безчинности, що вже напередъ въ ей уявѣ налягавъ на неи; далѣ спинала ся ей уява на дѣтяхъ и силувала ся змалювати ту розкбшь на видъ тыхъ своихъ любимцівъ бавлячихъ ся въ свѣтлѣ сонця. Чому не ужити въ спокою вечѣрныхъ годинъ свого житя, глядѣти на выростаючій и гарно розвиваючій ся дѣти, — а самій спокбйно клонити ся до — смер... — — ?

Дзвінокъ въ склепѣ задзвонивъ. Скоро споглянула она д склепу черезъ заслонене фіранкою вікно и побачила молодого чоловѣка въ якбмсь уніформѣ и зъ урядовою шапочкою Вкинула въ одній хвили папери до скрынки, але скриньку полишила на столѣ, бо за довго бы ѣй прийшло пакувати ей до скрытки, и вый ла до склепу.

Справа була дуже проста; бувъ то пбсланець зъ телеґрафу, що мавъ ѣй вѣддати депешу.

Мадмоазель Б. не привыкла вѣдбирати депешъ, то жь зъ певнымъ нервовымъ неспокоемъ отвирала синю коверту. Змѣстъ бувъ короткій. Старенька захитала ся и вхопила ся за стблъ, щобъ не впасти. Змѣстъ депеши якъ грбмъ вразивъ ей. Але скоро прийшла до себе, написала своимъ гарнымъ, выразнымъ почеркомъ пару слбвъ на картцѣ, прилѣпила до дверей склепу, замкнула вбконницѣ и загасила свѣтло. И теперь знова увбйшла до кбмнатки, що була за склепомъ, отворила ще разъ скриньку на грошѣ, порбвнала папери зѣ списомъ и ще разъ докладно перерахувала. Скбнчивши се, перебрала ся въ свою нбчну одѣжь, але въ почутю того, що сонъ заразъ не прийде, сѣла собѣ въ своій нбчній туалетѣ у фотель и впялила свои очи въ погасаючій огонь печи. Лямпа, повна нафты, горѣла ясно, ажь до ясного дня.

На картцѣ були слова: „*Склепъ замкненый на неозначеный часъ*“. Нѣчо не було бы такъ дуже здивувало ей приятелѣвъ, що небавомъ прийшли по замкненю склепу. Ще сильнѣйше вражѣне зробило то на послугачку, що приходила рано попрятати въ кбмнатѣ. Запукавши почула крізь дверѣ коротко, що не потребуе вже бѣльше приходити. Зъ цѣкавости прийшла ще вечеръ. Дверѣ були ще далѣ замкненій, а на дверяхъ находила ся картка — таємница, неразвязана загадка. Послугачка розповѣла перекупцѣ, що стратила нинѣ рано послугу, а перекупка, що лишь ждала на якісь вѣдомости въ тій справѣ, передала се сейчасъ крайслерникови, що мавъ тутъ побочь свій склепъ. Крайслерникъ заинтересувавъ ся тою справою такъ далеко, що выйшовъ въ своій бавовняній блузѣ и кругленькій шапочцѣ зѣ склепу, щобъ почути ту вѣсть зъ автентичныхъ устъ самои послугачки. Добра женка зачала зъ найбольшою охотою розказувати цѣлу исторію въ друге. Небавомъ приступивъ ще одинъ зъ вечѣрныхъ гостей старои панны, а далѣ въ брамѣ бувъ цѣлый гуртокъ людей.

(Конець буде.)

Письма зъ краю.

——

Зъ Коломыи.

[*Выборы посла. — Де що про Русинôвъ тутешныхъ. — Polityka kresowa. — Рускій „Народный Дôмъ. — Театръ. — Въ безконечностъ рускій паралельки*].

У насъ выборы на посла до сойму краевого по славнôмъ економістѣ польскôмъ Щепановскôмъ вôдбудуть ся уже сего понедѣлка 27 н. ст. с. м. Зъ тои нагоды вôдъ кандидатôвъ ажь зароило ся; кандидує и д-ръ Макс. Рознеръ, фізикъ повѣтовый и пос. до рады держ. Вельовейскій, и адвокатъ д-ръ Гачевскій, и бурмістръ Витославскій и богато другихъ. Всѣ они чекають на номінацію зъ горы, бо гôлько той буде посломъ, хто ей дôстане. Доси були тôлько одни зборы, де представляли ся кандидаты. Взагалѣ ще не видно у нашôмъ мѣстѣ жадного руху выборчого. Але є надѣя, що въ дни выборôвъ рухъ буде навѣть дуже великій.

Зъ рускои стороны нема найменшои акціи при сихъ выборахъ, хоть Русинôвъ въ Коломыи є вызначне число и они все таки своими голосами могли бы заважити. Впрочôмъ не крыючи усѣмъ звѣснои тайны, то тутъ жадноі політичноі акціи межи Русинами не слѣдно, а кождый ходить собѣ самъ якъ ему догôднѣйше. Завязане товариства політичного, въ котрôмъ злучили бы ся усѣ елементы національнôй справѣ вôдданій, є конечне, — тымъ конечнѣйше, що нашій москвофіды пустили ся вже й по селахъ устроювати вѣча и помынки за Качковского. Заслоновати ся вымôвкою, що таке товариство ще не на часѣ [а вже є не на часѣ щось три роки!] не має найменшои рациі; коли яка організація въ повѣтѣ має бути, то й товариство мусить бути, а шкода запропащувати такого повѣту, якимъ славить ся коломыйскій.

* * *

За те зъ польскои стороны веде ся політику kresow-y, особливо при помочи товариства Szkoły ludowej, котре запомагає учителѣвъ матеріяльно за те, щобы рускимъ дѣтямъ ломили языкъ польскою мовою та защѣплювали имъ мітичну исторію польску. Закладають такожь и czytelnie, до котрыхъ, правду казати, по селахъ нѣхто не ходить. Ажь смѣхъ бере чоловѣка девати ся на тыхъ kresowia-кôвъ, що замѣсть складати грошѣ для пôдпесеня просвѣты польскихъ таки Мазурôвъ, тратять ся на ополячуване Русинôвъ. Недавно розіслано вôдозвы зъ зазывомъ до складокъ на будову нового kresowego kościółka въ Вовчкôвцяхъ, де, якъ сказано у вôдозвѣ, element polski пропадає середъ повени рускôго радикалізму та вôдступає вôдъ wiary i mowy przodków. Дальше kościółek має будувати ся для Полякôвъ, що слова не знають по польски въ Цѣневѣ пов. коломыйского и для родовитыхъ вже таки Полякôвъ-Гуцулôвъ (!) въ Микуличинѣ пов. надвôрняньского. Чи се не иронія!? Чи и тамъ element polski тратить вѣру и мову przodków?

* * *

Коломыйскій „Народный Дôмъ“ стоить вже пôдъ дахомъ: каменица така гарна, що ажь любо, тôлько на выкôнчене нема гроша. Родимцѣ, скиньте ся хто чимъ може, най люде не смѣють ся, що мы не можемо спромочи ся власными силами на выкôнчене будовы!

* * *

Руско-народный театръ пôдъ зарядомъ „Бесѣды“ у Львовѣ, що гостивъ у насъ черезъ цѣлый мѣсяць, давъ наглядный доказъ свого розвитку. Оцѣнку выставъ подавъ уже д. Макарушка; я тôлькы зазначу, що майже кожда штука выставлена була старанно. Нашимъ посламъ треба домагати ся пôдпесеня субвенціи хоть на 12.000 рôчно, бо розвитокъ нашои штуки драматичноі конечно сего вымагає; врештѣ и артистôвъ нашихъ треба трохи лѣпше платити, скоро має ся до нихъ бôльшій вымоги. Коли гра була добра, то и публика майже все допысувала; а доказомъ сего є, що трупа выѣхала навѣть зъ невеликимъ доходомъ. Публика була переважно руска; бувало досыть жидôвъ, ходили и вôйсковій, але майже не видно було Полякôвъ. Мабуть очѣкували они свого театру lubels-кого, що саме зъѣхавъ теперь и свои выставы оголошує тôлькы польскими афішами; мабуть не рефлектує на руску публику. Мы повинній всюды и на кождôмъ кроцѣ бути и заявляти ся Русинами. Про се повинній усѣ вже знати; але выходить, що не всѣ таки знають. Се менѣ приходить пригадати, декотрымъ, що рускои мовы не хочуть уживати у публичныхъ льокаляхъ, а часами навѣть на жаль межи обою уживають польскои мовы. Чи се не соромъ? Нѣхто не вымагає вôдъ Полякa, щобы бувъ Русиномъ, але вôдъ Русина чейже можь того домагати ся, щобы на кождôмъ кроцѣ бувъ Русиномъ. Нынѣ обмежу ся на тôмъ, а потôмъ хиба буду змушеный докладнѣйше о тôй справѣ поговорити.

* * *

На закôнчене де-що про нашій славній паралельки, а взглядно за нихъ „філію“, що на ей помѣщене не потребувавъ собѣ сушити мозку геніяльный директоръ п. радца Скупневичъ. Вправдѣ краева Рада шкôльна до ч. 11.781/98 въ регуляминѣ для особъ утримуючихъ въ своихъ домахъ учениковъ шкôлъ середныхъ, постановляє въ §. 7: „Льокалѣ призначений на мешканя ученикôвъ повинній бути чистій, мати достаточну скôлькôсть воздуху и свѣтла. Для одного мешканця вôдповѣдно до вѣку вымагає ся що найменше 4 6m² поверхнѣ комнаты и 12—18m³ воздуху.“ Таку гарну гігієнічну инструкцію выготовлено для тыхъ, що тримають „станціи“. Кождый думавъ бы, що таке саме правило обовязувати буде и краеву раду шкôльну, тымъ бôльше що кр. рада шкôльна величає ся, що дуже дбає про здоровле своіи молодѣжи.

Цифры найлѣпше говорять. Я беру на одного ученика тôлькы 12m³, а мимо того выходить, що для 55 ученикôвъ трехъ найвысшихъ клясъ нема воздуха. Ось, що каже табелька:

Кляса	VI	VII	VIII
ученикôвъ	19	22	18
широка	5·1	6·3	6·08
довга	5·5	5	4·3
высока	3·5	3·5	3·5
має m³ воздуху	79	111	37
повинно бути „	228	264	216
не стає	149	153	179
выпадає на одного	4	5	2

Тутъ не вчисливъ я ще професора, котрый такожь мусить чимсь дыхати. Але що то кого обходить? Бувъ у насъ и другій п. „радца“, инспекторъ Иванъ Левицкій; але вôнъ мабуть найшовъ идеальне помѣщене, бо въ тôй справѣ до нынѣшного дня нѣчого не зроблено зъ компетентноі стороны. Говорять, що п. „радца“ Скупневичъ мавъ уступити зô свого гарного помешкання въ гімназіи; але все якось дало ся переробити. Може нашій послы порушили бы у Вѣдни справу вôддѣленя нашои гімназіи та указали бы на теперѣшне просто убійче помѣщене ученикôвъ трехъ найвысшихъ клясъ.

А.

Переглядъ політичный.

——

Молодоческий клюбъ намѣряє вôдъ нынѣ зачати обструкцію, але не насильну, лише въ рамахъ регуляміну палаты. Деякій опозиційній партіи мали приречи Чехамъ спôвдѣлане, мѣжь ними такожь польскій людовцѣ. Коло польске старає ся утихомирити Чехôвъ, але Чехи навѣть чути о тôмъ не хочуть. Зъ того вносять, що польско-ческій союзъ буде розбитый. Зъ огляду на се, що до переведеня поименного голосованя треба лишь 50 голосôвъ, а для переведеня наглости 40 голосôвъ, отже ческа обструкція зъ технічного становиска цѣлкомъ можлива.

Зъ Будапешту доносять, що вчера вôдбуло ся спôльне засѣдане пôдкомітетôвъ обохъ квотовыхъ депутацій, на котрôмъ осягнено порозумѣне въ справѣ квоты въ той спосôбъ, що участь Угорщины має выносити 34·4, а участь Австріи 65·6 процентъ. Про сей результатъ повѣдомлено сейчасъ міністрôвъ: Селя, Кляріого, Люкача и Князьолуцкого. Порозумѣне обохъ пôдкомітетôвъ квотовыхъ депутацій обôймає слудуючій точки: 1) Квоту установляє ся на 10 лѣтъ, почавши вôдъ 1-ого сѣчня 1900. 2) На часъ цловои спôльности, доходы зъ цла по вôдтрученю коштôвъ адміністрациі, будуть уживанй на покрытє спôльныхъ выдаткôвъ. 3) До покрытя решты спôльныхъ выдаткôвъ Австріи причиняє ся квотою 65·6%, Угорщина квотою 34·4%. Угорска квотова депутація вôдбула вчера засѣдане, на котрôмъ затвердила умову пôдкомітетôвъ. Справоздане депутациі має бути нынѣ предложене угорскому соймови.

НОВИНКИ.

——

— **Коломыйска філія „Просвѣты“** устроює дня 8. грудня просвѣтно-економічне вѣче за богатою програмою. Запросины розсылають ся. — За выдѣлъ — *Глинскій*, — *Гомикъ*.

— Дня 30. н. ст. падолиста о год. 12-ôй вôдбудуть ся въ **Золочевѣ загальній зборы членôвъ політ. товариства „Руска Рада“** зъ такимъ порядкомъ: 1) Вôдкрытє зборôвъ; 2) Вôдчитъ протоколу зъ попередныхъ Зборôвъ; 3) Справоздане уступаючого выдѣлу; 4) Вôдчитъ касовый и выбôръ комісіи ревізійнои; 5) Выбôръ нового выдѣлу; 6) Рефераты: а) о товариствахъ кредитовыхъ, б) о справахъ громадскихъ и о самопôзнаню горожанськôмъ; 7) Справоздане комісіи ревізійнои; 8) Внесеня членôвъ. — Золочевъ дня 21. падолиста. — За выдѣлъ — *Рожанковскій* предсѣдатель, *Малый* секретарь.

— **Д-ръ Олекс. Колесса**, професоръ рускои мовы на львôвскôмъ університетѣ, повернувъ вже зъ своіи науковои подорожи въ Россіи и розпочинає свои выклады.

— **Зъ Бережан** дôстали-сьмо таку телеграфічну вѣдомôсть: „Зборы выборцѣвъ и комітетъ выборчій въ Бережанахъ ухвалили одноголосно по выслуханю мовы кандидатскои д-ра Людвика Цѣкляньского попирати его кандидатуру на посла до рады державнои зъ мѣстъ Бережаны-Тернопôль яко одиноко вôдповѣдну.“ — За комітетъ: *Мариновскій* и д-ръ *Гарлицкій*.

— Загальній зборы **Товариства св. Петра** розписаній на день 7 грудня с. р. Треба бы о тôмъ нашому духовенъству памятати, що се товариство не абы-якои ваги для насъ. Можна высоко ставити труды и заходы поодинокихъ людей, звернені на ту цѣль, яку має Товариство св. Петра, якъ примѣромъ ширій, якъ на вѣкъ навѣть енергічній заходы Впр. о. крил. Павликова, але такій задачѣ переводять ся лише злученымы силами. Тому согорôчній зборы повинній бути великій! — *Вачокъ*.

— Загальній Зборы **тов. „Основы“ слухачѣвъ політехніки**, що по причинѣ перешкодъ, якій ставивъ ректоратъ, не могли вôдбути ся 12-го с. м., вôдбудуть ся 26 с. м. о годинѣ 3½ пополудни въ льокали сего товариства при ул. Сикстускôй ч. 33 За Выдѣлъ: *Павло Дурбакъ* заст. головы, *Стефанъ Турикъ*, писарь.

— **Вправы хору мѣшаного „Львôвского Бояна“** вôдбудуть ся завтра въ пятницю о 7½ годинѣ вечеромъ. На тыхъ вправахъ спѣвати ся буде новій пѣснѣ композиціи Лисенка. Выдѣлъ просить въ комплетѣ явити ся. — *В. Ш.*

— **Процесъ за злодѣйства въ гал. Касѣ ощадности** имовѣрно буде наново переведеный. Кажуть, що выйшли на верхъ новій надужитя, до котрыхъ були вмѣшаній людцѣ, котрій цѣлкомъ не засѣдали на лавѣ обжалованыхъ. До взновленя процесу повинно причинитись немало и внесене п. Шенерера въ радѣ державнôй, о чôмъ у насъ вчера була згадка. Загально цѣла опінія публична домагає ся укараня виновникôвъ, що закрали міліоны и ходять собѣ свобôдно та уважають ся ще навѣть „честными“. O tempora, o mores!

— **Загальній зборы тов. „Академична Громада“** вôдбули ся дня 12 падолиста с. р. въ салі университетскôй. До нового выдѣлу выбрані: Євгенъ Косевичъ студ. правъ заст. головы; Волод. Старосольскій ст. правъ заст. головы; Т. Бурачиньскій студ. мед. бібліотекаремъ; Мих. Галущиньскій ст. філь. контрольоромъ; Мих. Крушельницкій ст. філь. касіромъ фонду оборотового; Ив. Брикъ ст. філь. касіромъ фонду зап.; Богданъ Гузарь ст. пр. писаремъ; членами выдѣлу: Волод. Темницкій студ. філь.; С. Горукъ ст. філь.; Андр. Гошовскій ст. пр; Волод Гуркевичъ ст. пр.; Стефанъ Ганущакъ ст. філь.; заступ. выдѣловыхъ: Осипъ Чайковскій ст. філь.; Василь Пачовскій ст. мед.; Иванъ Кобилецкій ст. пр.; Кость Галанъ ст. пр. — Обширнѣйше справоздане о дѣяльности товариства за рôкъ минулый подасть ся пôзнѣйше. — За Выдѣлъ: *Евг. Косевичъ* голова, *Богданъ Гузарь* писарь.

— **Въ справѣ крадежи зъ почтового воза у Львовѣ** увязнено вчера ажь въ Любачевѣ третого спôльника Петра Стеця почтиліона а брата увязненого вже Ивана Стеця; третій спôльникъ є сторожъ Кушнѣръ. Петра Стеця доставлено вчера до Львова и вôнъ признавъ ся до вины; найдено при нѣмъ лише кôлькадесять зр.

— **На похиле дерево!** Пишуть намъ зъ села: На парохіяльный чи то метрикальный урядъ скаче вже, хто не хоче, мовь на те похиле дерево. Панъ „керовникъ“ школы, бувшій органістъ, зажадавъ урядово спису дѣтей до шкôльноі метрики. А що зробивъ се въ языцѣ польскôмъ, то я звернувъ ему письмо зъ увагою, що парохіяльный урядъ вôдповѣдає лише на рускій письма. За кôлька днівъ дôстаю зъ окружноі рады шкôльноі чемный зазывъ, щобы управѣ школы выдати списъ дѣтей. На те вôдповѣвъ я зарôвно чемно, що мене дивує, для чого окр. рада шк. мѣшає ся въ тую справу, коли я зовсѣмъ не вôдмовлявъ спису дѣтей, а тôлько жадавъ вôдъ учителя рускаго письма. И ось — приходить знôвъ письмо въ окр. рады шк. зъ поученями, упôмненями и грозьбою, що пришлють менѣ на мôй кошть урядника, щобы зробивъ жаданый списъ дѣтей. Отже запытую старшихъ и досвѣднѣйшихъ: 1) чи окр. рада шк. має яке право до парохіяльныхъ урядôвъ? 2) чи парохіяльній уряды є обовязаній приймати инпертинентскій письма вôдъ окр. радъ шкôльныхъ? 3) якимъ способомъ мають парохіяльній уряды боронити ся передъ тою новою напастію? — *Рускій парохъ*.

— **Звертаємо увагу** нашихъ читачѣвъ на часть инсератову нашои часописи, де мѣститъ ся анонсъ „Рускаго товариства педагôгічного у Львовѣ“, подаючій до вѣдомости новій выдавництва сего пожиточного товариства. Новій сій выдання такъ байокъ якъ и самостôйныхъ оповѣдань надають ся дуже користно на лектуру не тôлько для дѣтей але и для старшои молодежи, а родичѣ и опѣкуны справлять велику радôсть своимъ выхованкамъ, закупляючи имъ на Рôздвяный дарунокъ сій гарній, цѣкавій а дешевій книжочки.

— **Новинки зъ Грибова.** Въ Грибовѣ вôдъ 15 жовтня с. р. заведено агенцію товариства асекураційного „Днѣстеръ“. Веде ся купець п. Генрикъ Боссовскій. Звертає ей тому на се увагу всѣхъ рускихъ громадъ въ повѣтѣ и въ сусѣдныхъ повѣтахъ, якъ новосандецкôмъ и горлицкôмъ. — Кольонія Русинôвъ въ Грибовѣ поббільшає ся. Зъ урядникôвъ є тутъ пп.: надинспекторъ податковый Бандровскій, инспекторъ шкôльный окружный Витошиньскій, дальше управитель жандармеріи Пѣтулей, учитель старшій мѣсцевои 5-клясовои школы, респіцієнъ сторожи скарбовои Грехъ, контрольоръ уряду податкового и ще кôлька особъ. — Въ Бобовôй мѣсточку пов. грибовского заложено школу коронарску. — Учителѣвъ Русинôвъ въ окрузѣ есть 5; учительокъ 2. — Бесѣда рускаго населеня тутешнього є дуже помѣшана. Окрôмъ уживаня „лемъ“ чути тутъ мѣшанину рускои мовы зъ полскою, нѣмецкою и угорскою. Зъ Русинôвъ выѣздить много въ послѣдныхъ часахъ до Америки и якъ кажуть, привозять зъ-вôдтамъ досыть гроша. — Зъ охресности Тарнова и Ряшова богато Мазурôвъ вандрує до Нѣмеччины и Данiи. Сего року брakло въ нашôмъ повѣтѣ роботникôвъ до выбираня бульбы, котру тутъ зовуть Русины „комперами“. Особливо стрейкували селяне въ новосандецкôмъ повѣтѣ. — Недалека стація Струже (Stróże) розширяє ся дуже, а функціонарѣ зелѣзничій дôстали вôдъ краковскои дирекціи зелѣзничои дозвôлъ уживати сепаратного поѣзду 4 разы на день до посылання дѣтей до школы въ Грибовѣ. Теперь сама дирекція старає ся о 3 клясову школу въ селѣ Стружахъ.

— **Зъ судовои салѣ.** Передъ звычайнымъ трыбуналомъ карнымъ у Львовѣ розпочала ся вчера другій разъ розправа противъ Петра Мечковского бувшого фотографа, а опôсля обшарника и пôдприемця нафтового. Дня 4 лютого 1898 въ Краковскôмъ готели у Львовѣ струтивъ вôнъ въ злôмъ намѣрѣ убійства свою жѣнку зъ II. поверха на дôлъ, але она щасливо впала на галерію першого поверха и выратовалась вôдъ смерти. Першій разъ засуджено звѣрского мужа на 6 мѣсяцѣвъ вязниці, а трибуналъ касаційный на внесеный рекурсъ казавъ перевести нову розправу. Розправа потягне ся три дни. — Въ Тернополи вôдбула ся розправа противъ молодои и гарноі селянки Маріи Зелѣзко зъ Орѣховичъ, котра маючи мужа, удержувала любовнôй зносины зъ даннымъ любасомъ, парубкомъ Федькомъ Конопацкимъ. За-для сего мала зъ своимъ мужемъ частй суперечки и вкôнци рѣшила его позбути ся. Завдала ему въ справѣ трутины-шальвѣи. Лѣкарѣ вôдратували его, а Марію отруйницю сего чоловѣка засудивъ судъ на 8 мѣсяцѣвъ тяжкои вязниці. — Въ Станиславовѣ станувъ передъ судомъ присяжныхъ гуцулъ Олекса Дмитрашъ зъ Ямницѣ, котрый въ червни с. р. въ ночи убивъ сокирою богатого господаря Дмитра Гавриляка, а его жѣнку и сына небезпечно поранивъ, при чôмъ зграбувавъ 153 зр. изъ зачиненои шафы. Покалѣчена смертельно жѣнка Гавриляка запамятала собѣ убійника и подала его описъ жандармеріи и его зловлено и поставлено передъ судъ.

— **Процесъ о фальшованє пожывы** вôдбувъ ся сими днями въ Тернополи. На лавѣ обжалованыхъ засѣли пôдприемцѣ млынôвъ въ Збаражи и Стегниковцяхъ Бляштайнъ, Перль, Шміреръ, Айзенберґъ и Френкель. Прокураторія обжалувала ихъ, що до жита и пшеницѣ додавали рôзній примѣшки шкôдній для здоровля и выпѣкали хлѣбъ зъ нечистои муки По переведеню розправы засуджено: Бляштайна, Шмірера и Айзерберґа на кару по 300 зр., Френкля на 2 мѣсяцѣ вязниці, а прочихъ на кару по 35 зр.; Перля увôльнено.

— **Самоубійство дитины.** У Вѣдни скочила зъ вôкна першого поверха на улицю 13-лѣтна дѣвчина, Стефанія Моша, ученица людовои школы и потовкла ся смертельно. Въ полишенôмъ листѣ каже, що хотѣла покôнчити въ собою въ страху передъ мачохою за лиху поту зъ науки. Мачоха дитины розносить часописи, тому й дитина мусѣла вставати о четвертôй годинѣ рано и помагати мачосѣ въ розношеню газетъ и господарскихъ роботахъ. Дивуватись годѣ, що дитина занедбувала науку. Поліція веде слѣдство.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вôдъ год. 2—6 пополудни и въ тôмъ часѣ може кождый зъ неи користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена вôдъ год. 9—1 рано а вôдъ 3 6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львôвъ ул. Чарнецкого ч. 26.

— **Дрôбній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені повернувъ зъ Кракова до Львова. — Дня 25 н. ст. падолиста вôдбуде ся вѣнчане п. Льва Данилюка зъ п ною Маріею Росольскою въ римо-кат. церкви св. Мартина у Львовѣ о 12-ôй год. въ полудня. — Вчера пополудни на стаціи Пôдзамче у Львовѣ дôставъ ся пôдъ колеса зелѣзниці товаровои робôтникъ Влд. Кетнеръ и втративъ обѣ ноги и руку; вôдвезено его до шпиталя, де въ тяжкихъ мукахъ закôнчивъ житє. — У Вѣдни увязнено свѣтового обманця Ив. Адамского, котрый пôдъ фальшивымъ именемъ бар. Ашенбаха допустивъ ся многихъ обманьствъ; вчера привезено его до Львова. — На паріскôй выставѣ въ р. 1900 вôдбуде ся ажь сто конгресôвъ науковыхъ, економічныхъ и т. п. — Въ Москвѣ управа почтова завела доставу листôвъ и пересылокъ до великихъ урядôвъ роверами, засмотреными въ почтовій скринки; чи не поступъ? — Въ Зубрѣ коло Львова згорѣвъ сей ночи фôльварокъ, власнôсть м. Львова. — Львôвскій судъ карный засудивъ вчера Беріша Бартля за сфальшованє векслѣвъ на кôлькадесять тысячъ зр. на три роки вязниці. — Вчера и нынѣ почавъ падати снѣгъ и бѣла зима пригадала свôй сезонъ, хоть фінансовый „Зіма“ перенесъ ся

на лоно Авраама. Показує ся, що галицкій крахи зъ „Зъ мою“ не мають вплыву на атмосферичнѣ змѣны — на зиму!

— **Вѣнчанє.** Дня 18 н. ст. падолиста вѣдбуло ся вѣнчанє д-ра мед. п. Теодора Яцева зъ п-ною Ольгою Горскою.

Для здоровля все таки найлѣпшій є давній домашній лѣкъ! Такъ пише д-ръ Александеръ Сэна въ знанѣй своѣй часописи для гигіены отсе: Транъ зъ печѣнки не стративъ ще и въ теперѣшнѣмъ критичнѣмъ для лѣкарскои науки часѣ свого значѣня. Вѣнъ ще и теперь є улюбленымъ лѣкомъ, коли ходить о те, щобы хирымъ дѣтямъ и дорослымъ подати у выгѣдній формѣ сильну поживу. Коли хочемо осягнути потраву вѣ:жиненя, то транъ вѣддае добру услугу, — тѣлько треба его зносити. Бо коли вѣнъ псуе апетитъ, то тѣлько шкодить. Длятого в рѣчь дуже важна выбирати транъ по можности чистый и легко стравный, бо инакше успѣхъ цѣного лѣчени може буде даремный. А такимъ легко стравнымъ, чистымъ транъмъ оказавъ ся вѣдъ давныхъ лѣтъ Маєера транъ зъ печѣнки вахнѣ (Dorsch Leberthran)!

Посмертний — ǂ — оповѣстки.

Єлена зъ Ковальскихъ Костишинова, жена руского священника упокоила ся вчера у Львовѣ въ 42 роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— **Отець Іоаннъ Боско**, его житє и дѣла пѣсля жерелъ французскихъ написавъ о. К. Селецкій. Перемышль, 1900. Зъ печатнѣ Н. Джулиньского. Весь дохѣдъ призначеный на добродѣйнѣ цѣли. — Сторѣнъ 150.

— **Оборона пожарна** въ сѣльскихъ громадахъ. Нап. Антѣнъ Щербовскій. Львѣвъ. Накладомъ Краевого Союза Охотничихъ Сторожей Пожарныхъ. Зъ друкарнѣ и літографіи Шіллера и Ск. 1899. — Сторѣнъ 37 зъ 20-ма илюстраціями. — Те саме по польски:

— Biblioteka strażacka. Nr. 23. Antoni Szczerbowski. **Obrona pożarna** w gminach wiejskich. (Instrukcya zalecona przez Wysoki Wydział krajowy i aprobowana przez Radę Zawiadowczą Kr. Związku Ochotn. Straży Pożarnych). Lwów. Nakładem Kr. Związku Ochotn. Str. Poż. 1899.

— **Powiat Trembowelski.** Szkic geograficzno-historyczny i etnograficzny. Zebrał nauczyciel ludowy Jan Aleksander Bayger. Rzecz odznaczona na konkursie Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie nagrodą Wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty Lwów. Nakładem autora. Z drukarni „Słowa Polskiego“. 1899. Сторѣнъ 312 великон вѣсѣмки; до книжки додана докладна мапа повѣту, а въ текстѣ богато гарныхъ и цѣнныхъ илюстрацій.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Управитель міністерства торговлѣ именувавъ ревідента рахункового въ гал. дирекціи почтъ и телеграфовъ Каролѣ Саганка радникомъ рахунковымъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи: жертвували въ жовтни 1899: Андрей Богуский селянинъ зъ Вѣрхомлѣ 1 зр.; Ив. Твардіевичь офіціялъ дир. скарбу въ Новѣмъ Санчи 3 зр.; Чермакъ директоръ касы щадничои въ Балѣй 8 зр.; Онуфр. Гецевъ проф. гімн. зъ Рашева 2 зр.; Ив. Талѣщакъ офіціялъ суд. въ Будзановѣ переславъ вѣдъ п. Кивлюка адъюнкта суд. 2 зр. 60 кр.; Макс. Копистяньского секретаря суд. 2 зр. и вѣдъ себе 50 кр. разомъ 5 зр. 10 кр.; Черкавскій Ив. проф. гімн. на удержанє питомця Франковича 1 зр. 50 кр.; Петро Лѣниньскій радникъ суд. въ Санчи 9 зр.; на руки о. Іоана Хриз. Дуркота пароха въ Новѣй Веси переславъ Єксц. митрополитъ Іосифъ Сембратовичь зъ Риму поразъ десятый 25 зр.; Леопольдъ Ваґнеръ канцелістъ суд. въ Бржостку зѣбравъ при нагодѣ пращаня офіціяла суд. Ив. Маґеры 1 зр. 48 кр.; д-ръ Давидъ Кароль адвокатъ въ Новѣмъ Санчи 3 зр.; Малецъ урядникъ зелѣзн. въ Новѣмъ Санчи 2 зр.; о. Ив. Приселецкій зъ Флоринки 3 зр.; о. Волод. Козловскій зъ Поворозника 5 зр.; Едм. Гурскій секретарь рады повѣтовои въ Грибовѣ 2 зр.; Григ. Грознкъ капітанъ у Львовѣ 2 зр.; о. Менциньскій зъ Маластова зѣбравъ въ день празника Св. Параскевіи 1 зр. 75 кр.; Волод. Витошиньскій инспекторъ школьный въ Грибовѣ 4 зр. 50 кр., Ив. Петрикѣвъ селянинъ зъ Шлахтовои 1 зр.; на руки о. Іоана Хриз. Дуркота пароха въ Новѣй Веси зложили парохіяне 6 зр. — Зъ кѣнцемъ жовтня с. р. мае Бурса чистои готѣвки 3058 зр. 75 кр.

На будову церкви въ Новѣмъ Санчи: жертвували въ жовтню 1899 Р. Т.: На руки о. Іоана Хриз. Дуркота пароха въ Новѣй Веси переслали Его Ексц. киръ Іосифъ Сембратовичь зъ Риму поразъ десятый 25 зр; на руки Леопольда Ваґнера канц. суд. въ Бржеску зложили при нагодѣ пращаня офіціяла суд. п. Ив. Маґеры 1 зр. 47 кр; Яковъ Данькевичь постенфіреръ жандармеріи въ Старѣмъ Санчи 5 зр. ав. — Зъ кѣнцемъ жовтня с. р. мае церковь чистои готѣвки 2659 зр. 19 кр. — Зъ розпродажи акцій товариства вплынуло до кѣнця жовтня с. р. 1510 зр. Отже зъ кѣнцемъ жовтня с. р. мае „Руска Бурса“ въ Новѣмъ Санчи готѣвкою на чисто **7227 зр. 94 кр.** — Всѣмъ П. Т. жертводавцямъ на Бурсу и на дѣмъ Божій въ Новѣмъ Санчи складае сердечну подяку щиро-рускимъ „Богъ заплать“. — *Выдѣлъ.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 падолиста. Въ кругахъ польскихъ послѣвъ говорять, що уступленє Кляріого вже порѣшене и мае наступити въ найблизшихъ дняхъ. Въ такѣмъ случаю Чехи залишили бы обструкцію и обмежили бы ся выключно на рѣчевѣй опозиціи.

Гродецъ 23 падолиста. Сензацію выкликало тутъ число голосѣвъ, яке упало на соціяльныхъ демократѣвъ при выборахъ до ради громадскои. Ихъ ліста одержала 828 голосѣвъ, нѣмецкихъ націоналѣвъ 698, антисемітѣвъ 124, мѣщанъ 210. Заряджено тѣснѣйшій выборъ.

Петербургъ 23 падолиста. Лѣкарѣ порушили проектъ, абы на VIII лѣкарскій зъѣздъ позволено запросити лѣкарѣвъ зъ усѣхъ славяньскихъ краѣвъ. Нарады вѣдбували бы ся на всѣхъ славяньскихъ языкахъ.

Парижъ 23 падолиста. Президентъ суду присяжныхъ въ Версали вѣдрочивъ процесъ Золѣ на необмеженый часъ, мотивуючи се тымъ, що сеся справа є проектомъ внесеного до палаты амнестійного предложеня.

Лондонъ 23 падолиста. Два члены капляндского парляменту вступили до ораньскои армін. — Абы здавити революційный рухъ въ полудневѣй Африцѣ, анґлійскій власти арештували найвызначнѣйшихъ Африкандерѣвъ. Въ Дурбанѣ двохъ зъ нихъ для вѣдстрашеня прочихъ, розстрѣлено.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Ю. Ґа. въ Во. За сей рѣкъ прийде ще 60 кр. — Ю. Ле. въ Ли. До кѣнця року ще 60 кр. — Т. Ол. въ Гл. Теперь до кѣнця жовтня а не листопада. — В. И. Се. въ Зо. Такъ. — Хв. Ре. ур. въ Кр. Такъ. — П. По. въ Бѣ. До кѣнця року ще 5 зр. — С. Др. въ На. Ще 2·60 зр. — Хв. Ка. въ На. ще 2·50 зр. — К. Цѣ. въ По. Нѣ, ще 1·60 зр. — С. На. въ Ол. к. Зо. Годять ся. — А. Ка. въ Бы. За сей рѣкъ все. — Т. Га. въ Ус. До кѣнця падолиста а не грудня. — И. Ви. въ За. За сей рѣкъ все. — Др. А. Го. въ Чо. Годять ся. — П. Пе. въ Ко. Манускриптъ вручено Вашому братови п. М. — С. Це. въ Ча. Теперь за падолистъ а не грудень. — П. Бу. въ Кр. До кѣнця року прийде ще 1·45 зр. — В. Мо. въ Се. До кѣнця І. кварт. 1900. — Н. Ле. въ Сл. Належить ся намъ за сей рѣкъ ще 1 зр — А. За. въ Пл. До кѣнця року ще 20 кр. — Р. Ше. въ До. На 1900 зѣстало 1 зр. — О. Ле. въ Та. До кѣнця лютого 1900. — Ю. Ду. въ Фи. Зъ одержаныхъ 22 зр. вписано на залеглѣсть 1898 року 4 а на сей рѣкъ 18 зр. — І. Да. въ Ту. До кѣнця року ще 60 кр. — М. Ла. въ Ча. Теперь заплачено до кѣнця падолиста а не кѣнця року. — О. Пр. въ Ла. За сей рѣкъ все. — В. Го. въ Ше. Годять ся. — І. Ст. въ Ог. За сей рѣкъ прийде ще 40 кр. — М. Во. въ Ко. На рѣкъ 1900 зѣстало 3·50 зр. — П. Чу. въ Оз. Ґазету высылаемо Вамъ що дня правильно. — І. Гр. въ Ти. Сконфіскованє. — Д. Ск. въ По. До кѣнця року ще 50 кр. — М. Га. въ По. На 1900, лишилось 3·50 зр. З. Ше. въ Ко. Ще 9·50 зр. — М. Ко. въ Уль. За сей рѣкъ прийде ще 50 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Надѣсланє.

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечнѣ,
4% Листы гіпотечнѣ короновѣ,
5% Листы гіпотечнѣ преміованѣ,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігацін Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігацін пропінаційнѣ и всякѣ ренты державнѣ.

Папиры тѣ продаемо и купуемо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ. 374 [8]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на почтовій дорозѣ зъ Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, калейдоскопы, барометры, термометры, вѣзкій ареометры, діхроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, таємны мѣрничѣ, піпы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджанє дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направы полагодзимуть ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

На Коляду — На Рождво

видало Руске товариство педаґоґічне слѣдуючі нові книжки:

ілюстровані:

Байки братів Ґрімів	. . .	35 кр.
Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5, по	. .	25 „
Байки Брянчанінова	. . .	25 „
Байки народні ч. 1 и 2 по	. . .	25 „
Василь Чайченко: Робінзонъ Крузое	. .	40 „
Іванъ Франко: Донъ Кіхот	. . .	40 „

не ілюстровані:

Іван Спілка: На чужині	. .	20 кр.
Мих. Коцюбиньскій: Оповідани	. .	20 „
Олекс. Катренко: Оповідани	. .	20 „
Джонатан Свіфт: Подорож Гулівера до краю Ліліпутів	. . .	25 „
Стефан Пятка: Дарунок руским дітям	.	20 „
Віра Лебедова: Малі герої	. .	25 „
„ „ Гостинець дітям	. .	25 „
„ Оповідани для дітий	. .	20 „
Молитвенник народний по 15 і	. .	20 „

[*Повний каталог всіх видань в кождім числі часописи „Учитель“*]

Дістати можна в канцелярії товариства: **ул. Театиньска ч. 19 у Львові.**

Купуючим за більшу квоту відповідний рабат.

АЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
ФАБРИКА
выробовъ бетоновыхъ и ґіпсовыхъ
Складъ всякихъ матеріялѣвъ будѣвляныхъ
Львѣвъ, ул. Городецка ч. 3.

Репрезентація Австрійского Товариства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковѣй

Тов. акц. фабрики напна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту ксильолітового безъ фугѣвъ Zbori, Mikseh и Сѣбѣка въ Шиехатъ.

Складъ бетоновыхъ рурѣ и цементовыхъ помостѣвъ власного выробу; такожъ Портляндъ-цементъ, вапно ґидравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційнѣ, рурѣ штайнґутовѣ и бетоновѣ пѣдлоги штайнґутовѣ цементовѣ, и ксильолітовѣ, цеглы, огнетревалу дахѣвку, лупокъ а такожъ взаґалѣ всякѣ матеріялы будѣвляны.

Пѣдприемство роботъ бетоновыхъ, укладана пѣдлогъ и крыта дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклѣнно Выс. Пр. Духовенство о занотованє адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львѣвъ, улиця Краковска число 20. 205

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґаляитерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипльомѣвъ и. т. ин. по умѣренихъ цѣнахъ.

До Всечестного Духовенства!!
Прочь зъ жидѣвскою бляґою

Пѣдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

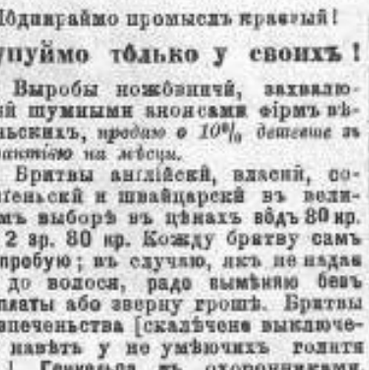
Выробы ножѣвничѣй, захвалованій шумными анонсами ѳірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяц.* Бритвы англійскій, власній, соліґеньскій и швайцарскій въ великѣмъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоси, радо вымѣняю безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣтъ у не умѣючихъ голити сл.] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЯВРУКЪ, ножѣвникъ

Львѣвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничѣй въ моѣй роботни выконаній. 343

Такожь
и на сплаты частинний
безъ пѣдвышенья цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родѣвъ диванѣвъ, ѳіранокъ, портіеръ, хѣдинкѣвъ, капъ, концѣвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а такожь много рештокъ хѣдинкѣвъ по бавчно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрований цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Habngasse ч. 3.

Цитрыстъ
дѣстане и катальоґъ 4 кавалки на цитру даремно у

J. Neukirchner-a
Görkau, Чехи. 435 3—3

Недуги секретни шкѣрни
застарѣлѣ матични, взаґалѣ въ болѣстныхъ вышадкахъ недуґъ жѣночихъ лѣчить Д ръ ФРІШЪ.

Ул. Казимирѣвска ч. 3, II. поверхъ. 429 8—8

Ц. к. нотарь въ Рожнѣтовѣ пошукуе вѣдъ 1 грудня с. р. рутинованого писаря. — *Павлишъ.* 442 2—5

Зоольоґія
на вищі кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 80 цент. в. ав.

Ботаніка
на вищі кляси шкіл середних. Підля учебника Д-ра О. Ростафінського. Складав Іван Верхратский. Вид. 2 р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка
на нижші класи шкіл середних. На наук руский переложив Іван Верхратский Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінеральоґія
на нижші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Синєк важнѣйшихъ выразовъ
зъ руской ботанічной термінольоґії и номенклятури Зладивъ Іванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видани ті можь дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора, професора руской ґімназії в Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінаціях (пр. 1 примірник зоольоґії і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінеральоґії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Синку, або 2 пр. зоольоґії або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінеральоґії, або двох пр. Синку) порто оплачуе автор.

TROPON

Поживне бѣлко.

1 кільо Тропона рѣвнае ся вартостю пожывною 5 кілям найлѣпшого волового мяса або 180—200 яйцям. Тропонъ перетворюе ся въ тѣлѣ безпосередно въ кр въ и въ субстанцію мязну, не творячи товщи. Длятого Тропонъ спроваджуе при правильнѣмъ ужываню значный приростъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ страв не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькѣй цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дѣстати можна у всѣхъ аптикахъ и дроґеріяхъ.

Фабрика Тропона: Mülheim-Rhein.

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Миколяша и Сп. 406 6—10

Лишь тогдѣ правдивый, коли тригранна фляшина чѣть замѣнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтѣмъ папери).

Доси неперевышеный!!!
В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченѣмъ опаковану)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и задля своеи легкои стравности поручены такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѣвъ, а такожь взаґалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнѣмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байера, Симеона Гая та у ш. кущцѣвъ: Ст. Маркевича и Адольфа Ґібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 395 3—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Водзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстав̂ краєвой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботи артистично-бронзовничъ

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнѣ зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносицѣ, кадильницѣ, лядницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, навуки бронзовѣ и скл-нѣ, подставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянутѣ предметы приймае до спорядженя и водновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 16—20

Рѣвножъ выконуе гальванізоване всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣренѣ.

Новость! Прочь зъ магнѣтками Машинки до нищеня магнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на коне у такожъ диванѣвъ, ходниковъ портіеръ, фіранокъ, кецъ на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванѣвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Подъѣзд въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и сплатно. 190

Quäker Oats

Всюды можна дбстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписами вареня).

До кормленя дѣтей:

При недостаточнбй або кепскбй поживѣ стають дѣти нервовѣ, сварливѣ и не свои. Пбдчасъ скорого зросту потребують дѣти розмаитои а доброи поживы.

За богато мяса або за богато солодощѣвъ шкодять. Зъ ошыханого американьского вбвса (Quaker Oats) стають дѣти здоровѣ и сильнѣ, а зъ сего приходить вже опбсля добра вдача сама зъ себе. Всѣмъ матерямъ можна порадити, щобы варили сю знамениту страву. 431 1.

УЧИТЕЛЬ органъ рускоґо товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

Рбкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уриджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, зббже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкбдъ огневыхъ.

Станъ фондбвъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·40 „	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, услбвя обезпеченя користнй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно.] До кбнца 1898 року выносили выплачені шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краєвый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услбвя, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вбдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вбдъ членбвъ и третихъ особъ по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тблько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 70—0

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентбвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львбвъ, рынокъ ч. 10. (дбмъ „Просвѣты".)

Пожички для членбвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріацельскій капле жолудковій)

приспособлений въ аптицѣ „пбдъ королемъ Угорщины" Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побудимующого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававня и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	40 кр.
Подвбйна фляшка	70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повыснту охорону марку зъ пбдписомъ **C. Brady** и вбдкинути яко неправдивый всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и пбдписомъ **C. Brady**. 313 7—24

Капле жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій капле жолудковій)

опаковань въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марки охоронной]. Пбдъ маркою охоронною мусить находитись стоячa поббчь пбдпись *C. Brady*

Складовій части подань.

Капле жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптиках̂

Цес. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика рому, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спиритусовый. 366 102—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках̂ 5-кілевыхъ по цѣнах̂ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.

Токай куранційный

въ фляшках̂ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французскій

въ фляшках̂ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

Народна Торговля.

20 42—0

ЗНАНА ВБДЪ РОКУ 1842.

РОБОТНЯ МЕБЛЕВОГО СТОЛЯРСТВА

у власнбй реальности

при улици Калѣчбй ч. 16 у Львовѣ

пбдъ фірмою

Антонъ Гащиньскій и Сынъ

будучи вадъ 28 лѣтъ членомъ Спблки львбвскихъ столярѣвъ, для котрой доставляли мы свои выробы, а теперь отворили мы

ВЛАСНЫЙ МАГАЗИНЪ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ при ул. Академічней ч. 8, (въ подвбрю)

пбдъ фірмою

БОЛЕСЛАВЪ ГАЩИНЬСКІЙ.

Припоручаемо: Повій уладжени комнатъ гостинныхъ (сальонбвъ), столовыхъ и спальнь, такожъ меблѣ обивай, гнутій и зелѣзнй зъ первороднихъ фабрикъ.

Принимаемо всякій замовленя и выконуемо ихъ точно по найумѣренѣйшихъ цѣнах̂. 430 3—10

Глядаю лекціі на село. Я скінчила шестикляcову школу народну. Можу вчити мови рускої, польської, німецької і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Гімназіяльна ч 6

484 3—6

Складъ и роббтня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Рынокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручае по цѣнах̂ найпристушнѣйшихъ свбй богато заосмотреный магазинъ футеръ, такъ готовій якъ и поодни кй шкбры, а такожъ матерік на покрытє футеръ въ великбмъ выборѣ. Всякій уделшеня въ сплатах̂ пбсля умовы. Приймаю до перерббки старій футра кождого рода по цѣнах̂ найнизшихъ, якъ и футра до переховання черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавымъ взглядамъ Поважаной Р. Т. Публики, осмѣлюю ся вписнити, що усердымъ моимъ стараньемъ буде совѣстною и пунктуальною роботою выдвигати собѣ довѣре.

Зъ найглубшимъ поважанемъ 504 7—12

Самуиль Вальдманъ, Рынокъ ч. 16.

Розкладъ ѣзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского [пбзнѣйшого о 86 мінутъ вбдъ часу львовского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вбдходить с	особ. вбдходить с	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉.		6·15	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пбдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружк
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ½ до ¹⁵/₇
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновец. Станислав.		9·53	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ½ до ¹²/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вбдъ ½ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		„ „ Пбдзамча
1·50		„ Ицканъ, Станиславова		2·15	„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббинки
	5·15	„ „ „ Пбдзамче		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ½ до ³⁰/₉
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·15	„ Янова, вбдъ ½ до ³⁰/₉.
	5·55	„ Сокаля		3·20	„ Зимноводы ⅞ „ ¹⁰/₉
				3·25	„ Бруховичъ „ ⅞ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
	3·05	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Бруховичъ вбдъ ⅞ до ¹⁰/₉
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·20	„ Ицканъ, Пбдвисокого, Козовы		6·50	а Орлова вбдъ ¹⁵/₉ до ¹⁵/₇
	7·58	„ Янова вбдъ ½ до ³¹/₅, и вбдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня а вбдъ ½ до ¹⁵/₉ недѣлю и свята			„ Янова вбдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будній дни
				7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Брухович вбдъ ⅞ до ³⁰/₉, и ¹⁶/₉ до ¹⁰/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы рускои
				7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вбдъ ½ до ¹⁵/₉ що день		7·42	„ „ „ Пбдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова ½ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·21	„ Янова вбдъ ½ до ¹⁵/₉.		8·35	„ „ ½ „ ³¹/₅ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ ½ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Пбдволочискъ, Брод Копичинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·25	„ „ „ на гол. дворець		11·10	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Пбдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. вендзниць державныхъ при ул. Краницкихъ ч. 5.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Гіпотечный

У ЛЬВОВѢ

приймае почавши **вбдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты-касовѣ

4 процентовѣ, выплатнѣ **въ 30 днѣхъ** по выповѣди

4½ процентовѣ, выплатнѣ **въ 60 днѣхъ** по выповѣди

якъ такожъ

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучій

для котрыхъ на жадане выдае

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВІЙ.

Львбвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 8—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

При закупкѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловка

Ч. 254. Львовъ, Пятница 24 (12) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:
въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся лише съ попереднє застереженєм. — Реклямації нєопечатані вѣльний вѣдъ порта.
Поєдинокє числа в. штуке 8 кр. в. в.
Оголошенія вякий приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового вѣдъ ся мѣсяце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. в. в.
Подяки и иншѣ домовскі приватнѣ числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Ческа обструкція въ парляментѣ запо вѣдає ся не дуже свѣтло. Вже перша проба вѣдложити нараду на другій день, не повела ся. Въ парляментарныхъ кругахъ надѣють ся, що обструкція не потревае довше, якъ два тыждні. Коли Нѣмцѣ робили обструкцію, мали до розпорядимости 90 голосовъ; але коли розходило ся о се, абы перепертн наглость якого внесеня, зъ великимъ трудомъ збирали 50 голосовъ. Чехи въ найлѣпшомъ случаю будуть мати 80 голосовъ, але нѣколи не збе рутъ ихъ на разъ до купы. Мѣжь ними є богато старыхъ людей, котрѣ фізично не выдержать довшихъ засѣдань. Тымчасомъ говорять, що президія намѣряє кѣнчити раншій засѣданя о годинѣ 3 вѣ пополудни, а вечѣрній посвячувати выключно угодовымъ предложенямъ. Чехи намѣряють протягати засѣданя розбовтуваньмъ внесеныхъ вже интерпеляцій и ставленємъ новыхъ.

Ческа обструкція фактично розбила вже правницю. Вѣдъ молодо-Чехѣвъ вѣдсунули ся не лишь Поляки и католицкѣ людовцѣ, але такожь Словѣнцѣ и ческа феодальна шляхта. На засѣданю клюбу ческои феодальнои шляхты гр. Пальфі здавъ справоздане зъ авдіенціи у цѣсаря Въ довгѣй и основнѣй дискусіи надъ симъ справозданємъ пѣднесено, що клюбъ мае передъ собою двѣ дороги: або згѣдно зъ традоціею ческои шляхты вволити коронѣ волю, або члены клюбу повинні зложити мандаты. Ухвалено не робити правительству трудностей. Енгель мавъ увзгляднити вынятковє становиско феодальнои шляхты.

Зъ нарадъ молодоческого клюбу выходить, що молодо-Чехи готовѣ були вѣдступити вѣдъ обструкціи за цѣну димісіи гр Кларіого и Кіндінгера и за цѣну заведеня ческого языка у внутрѣшнѣмъ урядованю. N. W. Tagblatt запевняє на пѣдставѣ „автентичныхъ“ информацій, що цѣсарь не хоче посвятити анѣ Кларіого анѣ Кіндінгера, и що цѣлый кабінетъ лишить ся на своимъ становиску въ незмѣненѣмъ складѣ.

— —

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму президентъ міністровъ Сель вѣдчитавъ цѣсарске письмо, скликуюче делегаціи на день 30-ого с. м. до Вѣдня. Выборъ угорскои делегаціи назначено на понедѣлокъ. Президентъ здавъ справу зъ угоды заключеной зъ австрійскою квотовою депутаціею. На крайнѣй лѣвици: „Се зрада вѣтчины!“ П. Кошутъ внѣсъ, абы справоздане квотовои депутаціи передати секціямъ, а не фінансовѣй комісіи. Сель выступае противъ внесеня середъ крикѣвъ крайнои лѣвицѣ: Abzug! Сель зазначивъ, що пѣдвышене квоты зѣ стороны Угорщины є цѣлкомъ нормальне зъ вынятком цифры $^1/_2$%, на котру однакъ Угорщина згодила ся въ интересѣ мира. На жаданє Селя ухвалено передати справу комісіи фінансовѣй.

— —

Въ полудневѣй Африцѣ высѣло вже 27.000 англійского вѣйска. Планъ кампаніи держить ся въ такъ найбѣльшѣй тайнѣ. Буллеръ буде здавть ся ждати, аж ь на мѣсяци стане цѣла англійска армія, бо въ противнѣмъ случаю Буры могли бы — беручи вѣддѣлъ по вѣддѣлѣ, — знищити цѣлу армію. Поки що, одна колюмна мала вырушити въ сторону Чемберлі, абы мѣсто увольнити вѣдъ облоги Оранцѣвъ. Сеся колюмна станула вже надъ рѣкою Оранією недалеко стаціи Бельмонтъ де розтаборили ся два сильнѣ вѣддѣлы Буровъ. Друга колюмна пѣшла въ сторону Есткуртъ на полудне вѣдъ Лѣдісмета, де мае злучити ся зъ двома англійскими корпусами по 2000 людей въ Есткуртъ и дальше на всхѣдъ надъ рѣкою Моа. Оба тѣ корпусы Жуберъ вже вѣдтявъ вѣдъ свѣта такъ, що ледви чи Англійцямъ поведе ся перевести намѣрену концентрацію. Трета дивізія концентруе ся на полудне вѣдъ Оранія, и поки що старае ся очистити пѣвнѣчный Капляндъ зъ численныхъ вѣддѣлѣвъ Оранцѣвъ, що забирають мѣсточко за мѣсточкомъ и бунтують Голендерцѣвъ Капляндъ. Коли зачне ся серіозна офензива Англійцѣвъ и походъ англійскои армін на Преторію, теперь ще не можь предвидѣти, бо пята дивізія стане въ Африцѣ не скорше, якъ при кѣнци грудня.

Выборы въ Равщинѣ.

— —

Про причины лихого успѣху выборовъ въ Равщинѣ пишуть до „Галичанина“:

„Передовсѣмъ мушу я зазначити, що зѣ стороны правительства не було при тепѣрѣшныхъ выборахъ нѣякои пресіи нѣ разячихъ надужить Доказомъ того, що пѣдчасъ выборовъ не було нѣ одного допису въ руснихъ часописяхъ зѣ жалобами, а по друге и то, що выборцями було 16 священниковъ — число досѣ не бувале. Сли отже въ тыхъ громадахъ можна выбрати було священниковъ выборцями, то се могло статись и въ иншихъ русскихъ селахъ. Тымчасомъ бѣльшость священниковъ проявила незвычайну апатію, индолєнцію а навѣть непростиме лѣнивство. Въ селахъ, де давнѣйше при найбѣльшѣй пресіи правительства переходили рускій выборцѣ, выбрано теперь Поляковъ або жидовъ, бо прим. о. К. зъ П. „погнѣвавшись“ на своихъ русскихъ сусѣдовъ, рѣшивъ симъ разомъ до выборовъ не мѣшати ся, а наслѣдкомъ того було, що зъ его села вышло трехъ нерускихъ выборцѣвъ. О. Гр. Ш. не могучи перевести выборовъ въ своимъ селѣ, заселенѣвъ бѣльшостю Мазуровъ, повиненъ бувъ вилынути на выборы у своѣй філіи И., де живуть выключно самѣ Русины, а такожь въ имя народнои справы повиненъ бувъ потрудити ся до сусѣдного села С., де его старенькій отець выборами такожь не займавъ ся и де выйшли такожь намъ противнѣ выборцѣ. То можна сказати и о священикахъ зъ тыхъ мѣсточокъ, де переважають чисельно жиды зъ Поляками и де нема надѣѣ на выборъ рускаго выборця, а за то можливе се по філіяльныхъ селахъ. Зъ результату голосованя выпало, що д-ръ Король получивъ о 15 голосовъ менше, нѣжь польскій кандидатъ. Отже до бѣльшости треба було лишь 8 голосовъ. Если бы лишь тѣ мною наведеній мѣсцевости дали були русскихъ выборцѣвъ, то бѣльшость по нашѣй сторонѣ. А сколько є ще такихъ мѣсцевостей, о котрыхъ я нѣчо не могъ довѣдати ся.

Передъ кѣлькома лѣтами сказавъ менѣ одинъ Полякъ въ часѣ выборовъ: Ach! gdyby my mieli taki ważny wpływowy czynnik przy wyborach, jak są wasi miejscowi księża, to moglibyśmy iść w zawody i z największym przeciwnikiem! Якъ важный той чинникъ, показало ся при теперѣшныхъ выборахъ. И чи можна потѣмъ дивувати ся, що самѣ селяне беруть керму политики у свои руки. Такъ примѣромъ одинъ выборець зъ равского пов., розповѣдаючи менѣ зъ жалемъ о результатѣ выборовъ, сказавъ въ обуренямъ: „тому всему винній попы!“

Або на що придасть ся така дотепна фінта, выдумана однымъ священникомъ зъ Равы, що кандидатъ д-ръ Король є ворогомъ священниковъ. Чи то, по гадцѣ того священника, мало бути средствомъ агітаційнымъ за нашимъ кандидатомъ.

Скажу ще кѣлька слѣвъ о политичнѣмъ товариствѣ „Равска Руска Рада“. Товариство се мае въ першѣй лініи переводити выборчу акцію, а тымчасомъ, якъ оно може управляти політичными справами повѣту, коли до выдѣлу выбираюсь все старенькихъ священниковъ, котрымъ не можна справдѣ вѣдмовити горячого патріотизму, але они въ такихъ акціяхъ якъ выборы не въ силѣ брати участи. Доказомъ того послужить се, що на щорѣчныхъ зборахъ „Равскои Рускои Рады“ є звычайно 20—30 селянъ, а выдѣлъ товариства, выбраный въ лютѣмъ с. р., ще до нинѣ не уконституувавъ ся!“

Допись ся кидае дуже сумне свѣтло на теперѣшный настрѣй рускои интелігентнои публіки на селѣ. Такій бракъ почутя обовязкѣвъ народныхъ — се ракъ на моральнѣмъ організмѣ публіки, — щобы однакъ операція не була за балюча!

Зъ рады державнои.

— —

Вчера зачала ся въ палатѣ явна обструкція молодо-Чехѣвъ. Рано нѣхто ще не знавъ, якои тактики ужиють Чехи, доперва въ полудне появивъ ся комунікатъ того змѣсту: Молодочеськѣй клюбъ ухваливъ, абы всякими можливыми парляментарными средствами не допустити до полагодженя буджетовои провізорія и Ueberweisungsgesetz-у. Въ першѣй хвили нѣхто не знавъ що се мае значити: опозиція, чи обструкція? Самого президента Фукса обструкція заскочила неприготованого. Говорять, що безпосередною причиною ческои обструкціи бувъ результатъ авдіенціи Енгля у цѣсаря, котра цѣлкомъ не выглядала такъ, якъ се зразу доносено. Цѣсарь мавъ именно высказати Енглеви свое обуреня зъ причины поступованя ческого клюбу, що поборюе угодовѣй предложеня уложенѣй ихъ краяномъ б. міністромъ Кайцлемъ, котрѣй Чехи повинні теперь, яко значно улѣпшенѣй, поперти всѣми силами. Цѣсарь звернувъ також увагу Енгля на фактъ, що тайный языковый рескриптъ, за якій молодо-Чехи такъ брутально напали на міністра Кіндінгера, цѣлкомъ не є дѣломъ міністра судовництва, бо его выдавъ президентъ высшого суду въ Празѣ Енгель вѣдповѣвъ цѣсареви, що его опінію предложить клюбови. Цѣла авдіенція тревала лишь 10 мінутъ. Якъ лишь Енгель здавъ въ клюбѣ справоздане зъ авдіенціи, ухвалено сейчасъ обструкцію.

Першою точкою нарадъ палаты послѣвъ було вчера перше читане угодовыхъ предложень. Передъ приступленѣмъ до порядку дневного, зажадавъ голосу п. Долежаль для умотивованя наглого внесеня въ справѣ сконстатованя чисельныхъ вѣдношинъ націй при конскрипціи въ 1900 р. цѣ. Бесѣдникъ жалуе ся, що вѣдкинено его проектъ, абы выбрати нову адміністративну комісію, котрѣй вѣддано бы всѣ внесеня въ справѣ спису людности Доперва коли бесѣдникъ за довго вже мотивувавъ свое внесене, президентъ змѣркувавъ, що бесѣдникъ розпочавъ обструкцію. Коли Долежаль зачавъ вычислювати и обговорювати поазбучно всѣ мѣсцевости Чехіи, президентъ перебивъ ему и просивъ держати ся предмету. Бесѣда Долежаля до порожныхъ лавокъ тревала пѣвтретя годины. Слѣдуючихъ бесѣдниковъ: Сіленього, Спінціча и Горжіцу також нѣхто не слухавъ. Палата ожившла ся доперва въ хвили, коли п. Крамаржъ поставивъ внесень, абы зъ огляду на рѣвночасне засѣданя австрійскои депутаціи квотовои, засѣданє палаты замкнено. П. Пергельтъ супротививъ ся сему внесеню, покликуючи ся на важнѣсть предметовъ, стоячихъ на порядку дневнѣмъ. Президентъ заявивъ, що намѣрявъ дискусію надъ наглостею внесеня Долежаля довести до кѣнца, абы въ той способъ дѣйти до порядку дневного. Признаючи однакъ рацію выводамъ Крамаржа, приступавъ до замкненя засѣданя. По короткѣй дискусіи засѣданє перервано. Коли президентъ хотѣвъ слѣдуюче засѣданє назначити на нинѣ передъ полуднемъ, п. Пергельтъ поставивъ внесень, абы оно вѣдбуло ся ще того самого дня о 7-ій вечеромъ. Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ промовивъ п. Дашинскій. Внесеня Пергельта принято 118 голосами противъ 112.

На вечѣрнѣмъ засѣданю, по промовѣ генерального бесѣдника, Чеха Курца и по кѣлькохъ спростованяхъ, наглость внесеня Долежаля вѣдкинено 111 голосами противъ 94. Вѣдтакъ зачала ся дискусія надъ правительственными предложеняма въ справѣ цѣсарскихъ розпоряджень, вѣдносячихъ ся до угоды зъ Угорщиною. Голосъ забирае Чехъ Кафтанъ и говорить довшій часъ середъ загального гамору. Вѣдтакъ просить президента, абы позволивъ ему скѣнчити промову доперва на слѣдуючѣмъ засѣданю. Зъ огляду на се що нѣхто сему не супротививъ ся, президентъ замкнувъ засѣданє о годинѣ $9^1/_2$ вечеромъ.

Президентъ не давъ вѣдчитати интерпеляціи п. Патая въ справѣ неправилностей въ добрскихъ винныхъ пивницяхъ въ бургу.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

— —

[*Зъ товариства: „Академічна Громада“ у Львовѣ.*]

По довшѣй перервѣ „Кружокъ научный“ розпочавъ нанъ во свою роботу. Дня 24. жовтня с. р. на загальныхъ зборахъ „Кружка научного зложивъ тов. М. Галущинській въ заступствѣ головы тов. Л. Цегельского справоздане зъ руху въ „кружку научномъ“. Вѣдчитовъ у всѣхъ секціяхъ було протягомъ попереднього року — разомъ 42. Заразомъ выбрано головою „Кружка научного“ на слѣдуючій рѣкъ тов. Михайла Галущинського. Зарядъ уконституовавъ ся въ той способѣ, що заступникомъ головы зѣставъ т. Стефанъ Томашѣвскій, а писаромъ т. Євгенъ Бурачинській; заряды поодинокихъ секцій — слѣдуючій: літературна секція выбрала головою т. М. Галущинського, а писаромъ т. Івана Брика; исторична секція мае головою т. С. Томашѣвского, а писаромъ т. Іосифа Чайковского; а въ секціи природ.-матем.-лѣкарскѣй голова т. Олекса Грабовскій, а писарь т. Євгенъ Бурачинській

До теперь рухъ въ „Кружку научномъ“ бувъ такій: Зъ разомъ „Кружка научного“ выголосивъ т. Євгенъ Косевичъ вѣдчитъ п. з. „Людовій університетъ“. Въ историчнѣй секціи було два вѣдчити т. Олега Целевича п. з. „Слѣды валу [illegible]на въ Галичинѣ“ и т. Богдана Барвѣньского п. з. „Конструкція дорѣгъ римскихъ“. Въ літературнѣй секціи було справоздане т. Мих. Галущинського зъ книжки; „Dr. Moritz Brasch: Das Wesen und die Formen der dramatischen Dichtung nach den Principien der modernen Aesthetik.“ Предлагатъ додавъ до его справоздання свои уваги надъ технікою модерністичнои драмы. — У Львовѣ дня 22. падолиста 1899. — За зарядъ „Кружка научного“: *Мих. Галущинській* голова, *Євг. Бурачинській* писарь.

— —

Выдѣлъ товариства имени Івана Котляревского для будовы рускаго народного театру у Львовѣ — займавъ ся на послѣднихъ чотирохъ засѣданяхъ такими справами:

1) Обговорено змѣну трохъ §§ нового статута, не затвердженыхъ міністерствомъ (що до директоровъ секцій и вѣдпоручникѣвъ філій), щобы предложити нову ихъ стилізацію надзв. зборамъ до одобреня (збори тѣ вже вѣдбули ся).

2) Рѣшено урядити по можности ще передъ святами другій вечерницѣ на дохѣдъ будовы театру и запросити до участи „Кружокъ драматичный и музычный“.

3) Закуплено 50 пушокъ въ цѣли збиранія жертвъ на будову театру, щобы ихъ умѣстити въ вѣдповѣдныхъ льокалахъ у Львовѣ и на провінціи.

4) Позаякъ міністерство дало дозволъ товариству (на три роки) збирати складки на будову театру, рѣшено выдрукувати особну вѣдозву до земляковъ и вѣдповѣдній льокя, та розослати по цѣлѣмъ краю, въ цѣли предбаня жертвъ на згадану цѣль. — Такій дозволъ одержало товариство також вѣдъ краевого правительства Буковины.

5) Принято до вѣдомости, що всѣ русконародній товариства, до котрыхъ Выдѣлъ звертавъ ся, пѣдперли и пѣдписали вже петицію товариства до Рады мѣста Львова о вѣдступленє площѣ пѣдъ будову театру.

6) Рѣшено поручити выготовленє грамотъ членьскихъ літографови п. Андрейчинови

7) Принято до вѣдомости, що змѣненый статутъ выслано при кѣнци жовтня міністерству до затвердженя.

8) Принятій дальше въ члены товариства: Левъ Гумецкій, Іванъ Макарушка, Петро Кузьма, Андрей Зеленый, Климъ Жмуръ, Іванъ Цурковскій, о. Ив. Воляньскій, о. Ив. Королюкъ, Андрей Русинъ, Омелянъ Прокоповичъ, Василь Глуховецкій, Іванъ Кобилецкій, Володимиръ Карпякъ, Володимиръ Кунѣньскій, Феликсъ Шубровскій, Іванъ Гринчишинъ, Гретолѣнскій, Євгеній Жарскій, Улляна Шнайдеръ, Петро Карманскій, Іванъ Дидикъ, Романъ Лисякъ, Стефанъ Дутковскій, Іванъ Иванчукъ, Іванъ Скрипчукъ, Андрей Гаврищакъ, Григорій Грозикъ, Володимиръ Старосольскій, Ол. Целевичъ, Андрей Костишинъ, Юліянъ Мудракъ, Володимиръ Темницкій, Викторъ Цебровскій, Стефанъ Гладишовскій, Стефанъ Петрацкій, Михайло Петрацкій, Драм. Товар. руского духовного Семинара у Львовѣ, о. Михайло Цегельскій, д-ръ В. Ступницкій, Андрей Даниловичъ Пилипякъ, Кл. Ступницка, д-ръ Яцѣвъ, Ант. Ель, Никола

Quäker Oats придае ся на **доскональ зупы, сосы, мучні стравы, пудінги** и т. д.
Всѣ лѣкарѣ дуже захвалюють.
481 d
Quäker Oats можна всюды дѣстати.

Залуга, Иванъ Шавдоскій, Козицкій, Аль. Фальковскій, Романъ Пекарскій, З. Завалкевичь, П. Криськôвъ, В. Городко, К. Мацюкъ, Прокôпъ Дмитрôвъ, Андрей Коцко, Волощакъ, Никола Пристай.

Товариство числить теперь разомъ 279 членôвъ.

На рѣчь Товариства зложили дальше добровôльні датки пп.: Горбай 30 кр., Мокрицкій 20 кр., проф. Ілярій Огоновскій 1 зр., Іосифъ Лада 5·19 зр., п-ѣ Ольга Мешкевичь 1 зр., Драм. Тов. рускаго духовнаго семинара 5 зр., Чума вôдъ уряд. „Днѣстра“ 3 зр., Никола Слизюкъ 2 зр., Иванъ Левиньскій архитектъ у Львовѣ зр. 125·82 кр. Станъ касы Товариства выносить суму зр. 477·92½ кр. умѣщеныхъ на книжочку въ товариствѣ „Днѣстеръ“.

НОВИНКИ.

— **Читальня „Просвѣты“ въ Краковци** дасть на днях 25 и 26 падолиста въ домѣ Ресурсы урядничом въ користь будовы новои церкви въ Краковци два аматорскій представленя съ слѣдующою програмою: I. Народнѝ пѣсни Лисенка: а) „Дѣвча въ сѣнехъ стояло“; б) „Реве та стогне;“ в) „На берѣжку“: вôдспѣвае хоръ читальнѣ пôдъ управою п. Купчинского. II. „Наталка Полтавка“ народна оперетка въ 3 дѣяхъ Ивана Котляревского, музыка Лисенка. — За выдѣлъ *Ив. Волосянскій* голова.

— **Руска Бесѣда въ Тернополи** повѣдомляе отсимъ своихъ членôвъ, що *звычайнѝ загальнѝ зборы* товариства вôдбудуть ся дня 8 лат. грудня с. р. о год. 2 бй пополудни въ комнатахъ товариства при ул. 3-го Мая съ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Вôдчитане протоколу послѣднихъ загальныхъ зборôвъ; 2) Справоздане уступаючого выдѣлу; 3) Выборъ нового выдѣлу и 4) Внески членôвъ. — За Выдѣлъ *И. Мидловскій*, голова; *Гр. Пилляр*, секретарь.

— **Зъ Риму** доносять, що въ середу принявъ на авдіенціи св. отець станиславôвского владыку Преосв. Шептицкого.

— **Руске работѣпіс необмежене.** Мали сьмо нагоду оглядати у одного львôвского переплетчика адресу, котру пôдписали учителѣ львôвскихъ школъ мѣскихъ и катихиты для кс. канон. Гавсмана першого и довголѣтного инспектора мѣскихъ школъ. Мѣжь пôдписами бачили мы пôдписы одныхъ рускихъ катихитôвъ по руски а такожь рускихъ катихитôвъ въ „urzędowym języku“. Дивоглядно оно выглядало: ks. Jan R...., ks. Jerzy St...., ks. Grzegorz Prz... Видно отцѣ-катихиты бояли ся признати, що с Русинами, а тôлько „gr. kat. katechetami“. Чи не соромъ отцѣ духовнѝ? Чи можна жадати рускаго письма вôдъ мѣщанина и селянина, коли люде интелігентнѝ, а до того ще и священики, люде независимѝ, цураютъ ся чи боятъ ся рускаго письма! — *Рускій ремѣсникъ.*

— **Вѣнчанє Архикнягинѣ Стефаніи** зъ графомъ Лоньяй вôдбуде ся вже въ короткôмъ часѣ. Догадують ся сего зъ того факту, що дочку архикн. Стефаніи архикняжну Єлисавету при нагодѣ онôгдѣшныхъ ѳи имянинъ призналъ цѣсарь повнолѣтною. Зъ огляду на се вôдбувъ ся у архикнягинѣ Стефаніи баль.

— **Пенсіонованє офіцирôвъ.** Зъ причины донесеня многихъ дневникôвъ будь то правительство хоче спенсіонувати всѣхъ офіцирôвъ, що сего року кôнчать 40 лѣтну службу, або 60 лѣтъ житя, уповажнило правительство часопись Pol. Corr. оповѣстити, що донесеня сѝ є безосновнѝ.

— **Ще одинъ.** Начальникъ стации зелѣзничон въ Денисовѣ спроневѣрывъ 8.000 зр. и втѣкъ безъ вѣсти. Зъ Кракова доносять, що его тамъ зловлено, и въ хвили увязненя вôнъ застрѣливъ ся.

— **Спростованє.** Въ додатку „Дѣла“ до ч. 250 и 251 було подане въ „Дрôбныхъ вѣстяхъ“, що въ Журавникахъ коло Судовои Вишнѣ учителька побила свою 14-лѣтну служницю гачкомъ такъ сильно, що нещасна дѣвчина за-для ранъ померла; [вѣстку сесю подали мы за польскими дневниками]. Въ тôй справѣ дôстали мы спростованє, що та „добра панѣ“ не є учителькою, але женою учителя, учителькою нѣколи не була, зове ся она Анна Врублевска, а рѣчь дѣяла ся въ Журавникахъ не коло Судовои Вишнѣ, але коло Винникъ въ пов. львôвскôмъ.

— **Испыты на кадетôвъ.** Дневникъ войскôвыхъ розпоряджень оголошуе приписы о испытахъ на кадетôвъ для тыхъ кандидатôвъ, котрѝ не покôнчили кадетскихъ школъ. До такихъ испытôвъ можуть приступати пôдофіцары и фрайтры, дальше вояки, що мають вôдповѣднѝ услôвя и образованє, а такожь цивільнѝ, що покôнчили що найменше середнѝ школы и чужѝ пôдданѝ, наколи одержать цѣсарске позволенє на вступленє до армін. Пôдофіцары зъ дуже доброю кваліфікацією будуть одержувати однорôчну вôдпустку, абы приготовити ся до испыту. Тѣ испыты будуть тревати кождого року въ половинѣ вересня, а въ часѣ вôйны безъ речинця.

— **Величава жертва!** Зъ Лондону доносять, що королева Вікторія казала увѣдомити міністра вôйны, що кождый жовнѣръ въ полудневôй Африцѣ дôстане вôдъ нея на Рôздво яко дарунокъ-пушку шоколяды. Чи не величный даръ, за кровь — шоколяда?

— **Рай для слугъ.** Справжнымъ раемъ для слугъ є мѣсточко Боденъ въ пôвнôчнôй Швеціи, якъ се доказуе одно оповѣщенє, умѣщене въ шведскôй часописи: „Шошукуе ся служниць до Боденъ; дôстане она высоку платню, осôбный свôй покôй, телефонъ, роверъ и фортепіянъ, а крôмъ сего вынагороду за рубанє дровъ и ношенє воды“. Въ мѣстѣ Лефравъ въ пôвнôчнôй Швеціи засновано товариство для служниць. Заразъ на першихъ зборахъ ухвалено, щобы служниць замѣсть хустинъ на головѣ носили капелюхи. Но, и львôвскій служниць такожь еманципують ся.

— **Нападъ на поѣздъ.** Помѣжь стаціями Медінаель Кампо и Аревальо, въ Испанії, уоруженый розбôйникъ вдеръ ся передъ кôлькома днями до спального вагону, въ котрôмъ ѣхавъ курієрскимъ поѣздомъ князь Альбрехтъ пруссій. Розбишака мѣрывъ вже штилетомъ въ голову сплячого князя, коли наразъ здержавъ ему руку членъ кортезвъ, Мендезъ-Віго, що ѣхавъ въ тôй самôй передѣлцѣ. Князь обудивъ ся и помôгъ звязати розбишаку, котрый вôдгрожувавъ ся, що въ сусѣднôмъ вагонѣ маe товаришôвъ, що заразъ впадуть и всѣхъ поубивають. На тѣ погрозы не зважано. Нападенѝ мусѣли ѣхати зъ напастникомъ ажь до слѣдующои стації, бо въ Испанії нема алярмовыхъ сигналôвъ. На стації Аревальо вôзвали завѣдателя и двохъ жандармôвъ, але тѣ взяли ся до справы такъ незручно, що розбійникъ утѣкъ и его доси не выслѣджено. Иншѝ розбишаки ѣхали, якъ здае ся тымъ самымъ поѣздомъ, бо зъ другого спального вагона пропала ручна торбина зъ дорогоцѣнными біжутеріями.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Дня 18 с. м. ухвалила Долиньска мѣска рада надати старостѣ долиньскому п. А. Райверови „honorowe obywatelstwo“. Внесенє поставивъ жидъ Ліндельбаумъ. Въ голосованю брали участь лишь жиды и одинъ христіянинъ. Sapienti sat! — Въ пôдкарпатскôмъ селѣ Осмолодѣ коло Перегиньска основали властителѣ обширныхъ добръ скôлькихъ Гредль и Шмідтъ народну школу. — Въ Станиславовѣ въ антицѣ Байля хотѣвъ лаборантъ отруити свого старшого товариша зернами пшеницѣ, намоченои въ стрихнінѣ; зерна всыпавъ до рассолу. Виновника увязнено и вôнъ признавъ ся до вины.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Секретарь прокураторіи скарбу у Львовѣ д-ръ Альфредъ Яновскій именованый радникомъ скарбовымъ, провізоричный секретарь д-ръ Стан. Гофмокль дѣйстнымъ секретаремъ прокураторіи скарбу и провізоричнѝ адъюнкты д-ръ Ернестъ Ментшль и д-ръ Евг. Бартль дѣйстнымиадъюнктами прокураторіи скарбу.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу ремѣсничу и промыслову жертвували: (Дальше) Гр. к. урядъ парох. Пôдборцѣ 10 зр.; пп. Окнинь Ант. 50 кр.; Копыстяньскій секр. суд. въ Будзановѣ 5 зр.; о. А. М. въ Л. 1 зр.; Герасымовичь І. зъ Дрогобыча 1 зр.; о. Вик.. Матюкъ зъ Карова 1 зр.; Хв. Инстутъ Ставропігійскій 10 зр.; Юрій Климовскій 2·50 зр.; Каменчукъ М. Стрѣлковцѣ 20 кр.; Евгенія Даниловичь зъ зборки въ Нестаничахъ 1 зр.; Ос. Марковъ у Львовѣ 10 зр.; о. Скородиньскій 2 зр.; Хойнацкій Антôнъ у Львовѣ 5 зр.; о. Огоновскій Филимонъ въ Снятинѣ 2 зр.; Фил. Куровець, Маня и Грицько по 50 кр.; Тов. „Зоря“ у Львовѣ 15 зр.; На празнику въ Полтвѣ на руки о. Лежегубского 9 зр.; о. Маланюкъ Ал. зъ Павшôвки 1 зр.; о. Отто І. зъ Лишнѣ 2 зр.; Тов. „Днѣстеръ“ 10 зр.; о. Степановъ Ив. зъ Вишнѣвчика 1 зр.; о. Лебедовичь зъ Честинѣ 20 кр.; Общ. им. Мих. Качковского у Львовѣ 15 зр.; о. К. Грушкевичь и парохіане зъ Куликова 6·40 зр.; Он. Гецевъ въ Ряшевѣ 2 зр.; о. Н. Кумановскій зъ Нѣмшина 1 зр.; о. Лотоцкій А. зъ Тростянця 1 зр.; о. Велигорскій п. Ольга Велигорска въ Лесôвцѣ 1·50 зр.; Громадане Лесôвки и Гриловки 2 зр., В. У. у Львовѣ 30 кр.; о. Боячевскій зъ Америки 3·26 зр.; о. Евг. Шухевичь зъ Красова 20 зр.; Вендзиловичь Юл. зъ Яблôнки 2·60 зр.; о. А. Темницкій у Львовѣ 2·50 зр.; Баришъ Дмитро господарь зъ Конотопъ 2 зр.; о. Волосяньскій Ив. зъ Краковца 54 кр.; Кульчицкій Іос. совѣтникъ суду въ Самборѣ 9·66 зр.; д-ръ М. Дорундякъ зъ Борщева 21·40 зр.; о. Лобода Петро зъ Глубôчка 7 зр. — Разомъ по нинѣ **3.349 зр. 28 кр.** — *В. Нагірный* голова тов., *Ив. Бачиньскій*, скарбникъ.

На руску Бурсу им. св. Николая въ Перемышли зложили за рôкъ адміністраційнѝ 1889/99:

Складка при вписахъ учениковъ 40 зр. межи тыми: Вп. о. Марчакъ 10 зр., Впр. о. Войтовичь 4 зр., Вп. о. Белкотъ 5 зр., Вп. о. Затикъ 3 зр., проф. Чичкевичь 3 зр., проф. Прийма 3 зр., д-ръ Яворъ 3 зр.; дир. Цеглиньскій 11 зр., о. крил. Гробельскій 97 зр. 50 кр., п. Капко 1 зр. 2 кр., п. Лятошиньска зô складки въ Малковичахъ 6 зр. 70 кр.; о. Пôдгорецкій 2 зр., Ярема зъ Добромиля 5 зр., о. Затикъ 1 зр., Г. Цеглиньска 50 кр., при нагодѣ посвященя Бурсы. Тов. Рускихъ женщинъ 50 зр., К. Г. 5 зр., О. Приймова 1 зр., Ден. Глѣбовицкій 5 зр., Преосв. Епископъ Чеховичь 100 зр., о. крил. Мрицъ 10 зр., о. Захарясевичь 1 зр., о. прал. Волошиньскій 10 зр., о. крил. Войтовичь 3 зр., о. крил. Стрийскій 5 зр., о. Паппъ 50 кр., І. Цеглиньска 1 зр., проф. Маслякъ 1 зр. инж. Заячковскій 1 зр. 41 кр., през. Силавскій 5 зр., през. Дворскій 5 зр., сов. Пйонткевичь 5 зр., секр. Медвецкій 1 зр., о. Менцѣньскій 1 зр., дир. Цеглиньскій 5 зр., Губчакъ 2 зр., о. Кишакевичь 2 зр., пос. Новаковскій 50 кр., Долиньска 50 кр., Сѣчиньска 18 кр., о. сов. Савчинъ 1 зр., Сенишинъ 1 зр., д-ръ Люсь 5 зр., магістратъ въ Добромили 6 зр., Г. и М. Цеглиньскій 1 зр., Товариство задаткове въ Дубецку 10 зр., Ярема зъ Добромиля 3 зр., о. Матюкъ 2 зр., о. Мрозовскій 1 зр., Ю. Несторовичь 5 зр., Павлюхъ 5 зр., Рада повѣтова Лѣська 10 зр., Й. Кардасевичь 1·50 зр., Рада повѣтова Добромиля 10 зр., д-ръ Шпрінгеръ 200 зр. д-ръ Медведскій зъ Ново-Александріи 3·81 зр., Незнакомый зъ Россіи 1·27 зр., Баньковскій зъ Россіи 3·81 зр., Рада пов. Старого мѣста 15 зр., складка на руки д-ра В. Шурата зôбрана въ домѣ Вп. п. Шеховичѣвъ пôдчасъ лѣт. наук. вечерка 40 зр., Рада громадска Перемышля 150 зр., Шнель 2 зр., Рада пов. Яворова 15 зр., складка въ ґімн. зъ вечериниць Т. Шевченка 20 зр., о. Яминьскій 1 зр., Тов. задаткове въ Добромили 10 зр., Д. К. 50 кр., Каса ощадности въ Перемышли 100 зр., Тов. задаткове „Вѣра“ въ Перемышли 75 зр., Рада тов. Перемышля 100 зр., бувшѝ ученики директора Сѣнкевича мѣсто вѣнця 23 зр. 80 кр., Гецевъ 2 зр., Д. К. 50 кр., д-ръ Лѣтиньскій 10 зр., о. Моравскій 2 зр., о. Затикъ 1 зр., Соймъ галицкій 300 зр. — Всѣмъ тымъ щедрымъ Добродѣямъ складае Выдѣлъ Бурсы сердечне спасибôгъ. — Д-ръ *Кормошъ*, секретарь. *Гр. Цеглиньскій*, председатель.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вôдъ год. 2—6 пополудни и въ тôмъ часѣ може кождый зъ нея користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена вôдъ год. 9—1 рано а вôдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львôвъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 падолиста. Австрійска квотова депутація приняла вчера справоздане пôдкомітету. Справоздане буде предложене радѣ державнôй.

Берлинъ 24 падолиста. Дневники дементують вѣсть про арештоване россійского міністра фінансôвъ Віттого.

Парижъ 24 падолиста. Державный трибуналъ зачавъ вчера переслухувати свѣдкôвъ. — Парламентъ принявъ внесенє о утворенє правительственного бюра працѣ.

Лондонъ 24 падолиста. Въ Мафкінгу панує фебра, населенє мѣста терпить черезъ бракъ воды. — Буры зачали бомбардувати англійскій таборъ надъ рѣкою Мо. Вôдъ Лѣдісметъ чути стрѣлянину. Се було бы доказомъ, що Уайтъ ще дыхае. Залога въ Чемберлі ударила на Бурôвъ, але ѳи вôдкинено назадъ до мѣста.

Капштадъ 24 падолиста. Міністеръ публичныхъ роббтъ поѣхавъ до Алівальпортъ, абы сконцентрованыхъ тамъ Бурôвъ намовити до крокôвъ, котрѝ могли бы довести до завѣшеня оружія.

Преторія 24 падолиста. Пôсля урядового справоздання Буры мають вôдъ початку кампаніи 90 раненыхъ и 200 убитыхъ.

Надôслане.

Уважайте на сей ☞

выпаленый КОРОКЪ! !!!

18 19—52

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Каѳедральна ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на помешканю пана Галицкого

поручае зъ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далекозвиды, баро-метры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

„NEW-YORK“

ТОВАРИСТВО ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТЄ.

Найстарше въ свѣтѣ мѣжнародне товариство обезпечень на житє.

Засноване въ р. 1845. Въ Австріи вôдъ 1876.

выставляе:

Полісы, безъ обмеженя въ огляду на званє, занятє, подорожѣ и привычки житя;

Полісы, безъ оспореня по однôмъ роцѣ;

Полісы, не пропадаючій по трехъ рокахъ;

Полісы, заключаючій табелю о чисельно гарантованôй высотѣ позичокъ, признаваныхъ по 3-лѣтнôмъ обезпеченю зъ року на рôкъ.

Полісы, котрѝ на случай зъ якôн будь причины часто наступившого занеханя плаченя премій, вôдъ окôнченя 3-лѣтного обезпеченя кошты выкупу и редукціи, якъ такожь вôльне вôдъ коштôвъ продовженє обезпеченя до повнои давнои сумы и до довôльнои высоты вôдъ лѣтъ гарантують.

ҐЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ ДЛЯ АВСТРІЯ:

ВѢДЕНЬ, I. Graben 8 (im Palais der Gesellschaft.) 421

Повѣдомленє.

Маємо честь подати до загальнои вѣдомости, що фірма нашои иституціи „Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ, спôлка зареестрована зъ ограниченою порукою“ змѣнена рѣшенемъ загальныхъ зборôвъ дня 31-ого вересня с. р. на фірму:

„РИЗНИЦЯ Товариство зареестроване зъ обмеженою порукою въ Самборѣ“.

Зъ огляду на тоту змѣну просимо вôдъ теперь адресовати до насъ:

Товариство „РИЗНИЦЯ“ въ Самборѣ.

На тыхъ самыхъ загальныхъ зборахъ дня 31-ого вересня с. р. рѣшено пôднести высоту удѣлу зъ 5 на 10 зр., котрѝ при вступленю въ цѣлости мають бути заплачены. Дотепорѣшнѝ члены зъ однымъ удѣломъ 5 зр. суть обовязаны свôй удѣлъ доповнити до высоты 10 зр., а если самѝ того не доповнять, въ тôмъ разѣ буде дописуватись ихъ дівіденда до удѣлу такъ довго, поки вôнъ не зросте до сумы 10 зр.

Вôдъ Дирекціи Товариства „Ризница“.

Въ Самборѣ дня 1-го падолиста 1899. 438 3—3

Ученик V кл. гімн. глядае лекцій на селѣ. За ретельність ручить ся. Адрес: Н. В. Станиславів poste restante. 444 2—2

Новôсть! Прочь зъ магнѣтками Машинки до нищеня магнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ**, ножôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6.

Глядаю лекцій на село. Я скінчила шестаклясову школу народну. Можу вчити мови руської, польської, німецької і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Гімназіяльна ч. 6. 434 4—5

Реальность въ Коломыи на продажь при ул. Францъ-Іосифа ч. 350, складаюча ся зъ дому мурованого о 5 покоях, кухнѣ, передпокоѣвъ, стайнѣ, древотнѣ и огороду. — Ближшѝ вѣдомости подасть: *Инжінеръ К. Наварскій въ Станиславовѣ.* 453 1—3

Хто хоче 400 марокъ пôдъ гарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пôшле адресъ зъ вôльною маркою пôдъ **V 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan**, Липськ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ буда давна и признана за невылѣчиму — той най на гербату **А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию.** Тысячѣ подякъ дають поруку що-до великои лѣчничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дôстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 397 3—10

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене зареестроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсли кожнозицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнѝ до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такожь образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчнѝ, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовѝ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѝ, споѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рôвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѝ репродукціи образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи просто се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѝ приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 41—7

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорлиньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 255. Львовъ, Субота 25 (13) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вóльній вóдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вóдъ одного стрóчки инсератового або єи мѣсце в зъ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносеня приватний числять ся по 15 кр. вóдъ стрічки.

Краєва господарка.

Пóсля прелімінаря галицкого буджету краєвого, якій мае предложити выдѣлъ краєвый соймови, а котрый подаемо пониже, недоборъ на рóкъ 1900-ый буде выносити 7,406.770 зр., а цѣлый прелімінарь есть некористнѣйшій вóдъ сегорóчного о 751.966 зр. Выдѣлъ краєвый предкладае покрыти збóльшеный недоборъ пóдвышенемъ додаткóвъ краєвых, а то додатку до податку грунтового и домового о 5 кр., с. е. зъ 60 кр. на 65 кр., а додатку до податку заробкового и инших о 6 кр. с. е. зъ 76 кр. на 72 кр.

Передъ всѣмъ впадае въ око, що выдѣлъ краєвый уложивъ прелімінарь буджету ще все въ дотеперѣшній валютѣ, хотя вóдъ нового року входить въ житє вже валюта коронова и буджетъ державный въ сѣй новій валютѣ є уложеный. Мабуть чи не боявъ ся выдѣлъ краєвый, щобы великими цифрами не вробивъ ще гóршого враженя, не перестрашивъ занадто людей?!

Все-жь и безъ того враженє мусить бути дуже некористне. Пóдвышенє додаткóвъ краєвых о 5 взглядно 6 крейц.рóвъ для убогого населенія нашого краю є дуже значне, и наший хлѣборобы та ремѣсники, котрій справедливо жалують ся вже й на теперѣшній высокій податки а особливо додатки до податкóвъ, будуть его тяжко вóдчувати.

Оно правда, що и де-инде додатки краєвий суть высокій. Але тамъ населенє есть заможнѣйше, тожь и легше приходить ся ёму поносити бóльшій тягарь. Для чоловѣка-жь, що нѣчого не мае, труднѣйше есть кóлька крейцарóвъ дати нѣжь для заможнѣйшого десить разóвъ бóльшу квоту.

Для доброи управы есть найважнѣйшимъ заданемъ пóднести добробыть, продукційнóсть краю. А на тóмъ полю у насъ ще все дуже мало робить ся. Н. пр. регуляція рѣкъ и меліорацій грунтóвъ, якій у насъ доси перепроваджували ся, ограничали ся переважно на нахóдну Галичину, а при тóмъ, хотя коштували немало гроша, ведень були неразъ такъ незручно, що ложеный выдатокъ не оплачувавъ ся.

Якъ недостаточній у насъ старанія коло пóднесеня рóльництва, такъ ще менше достаточній суть заходы коло пóднесеня промыслу

дарма що край нашъ, при що-разъ збóльшаючóмъ ся числѣ населеня, не може безъ промыслу обходити ся Дуже разячимъ покаже ся те занедбане, коли порóвнаемо надзвычайній змаганя, якій рóвночасно робить Угорщина въ однóмъ и другóмъ напрямѣ. Правда, що Угорщина есть самостóйною державою а Галичина тóлько провінцією, але жь управителѣ Галичины вóдъ довшого часу мають переважный вплывъ и на управу всеи австрійскои державы, а въ самóмъ краю они суть майже неограничеными панами.

Отъ якъ н. пр. дбае Угорщина о розвóй свого промыслу и ремесла, якъ фабричного такъ и домового. Въ роцѣ 1890-бмъ выданый бувъ законъ, важный на 10 лѣтъ, котрый дававъ зо стороны державы дуже значній користи и пóльги промыслови. Теперь міністеръ торговлѣ Гегедісъ предложивъ повелю до того закону, въ котрóй дае поглядъ на розвóй промыслу въ минувшихъ 10 рокахъ и впрова джуе новій постановы. Отже за той часъ повстало 212 новыхъ закладóвъ промысловыхъ ще все есть дуже значный, а Угорщина хоче постаратись о се, щобы своя продукція заспокоювала вповни власну консумпцію. Протемають и дальше остати ся дотеперѣшній користи и пóльги, окрóмъ лише тыхъ индустрій, котрій вже такъ добре розвынули ся, що не потребують дальшои помочи державнои. При тóмъ мае наступити певна децентралізація, щобы не концертрувало ся всьо въ столици краю, але щобы и въ провінціи промыслъ розвивавъ ся. Найважнѣйша-жь змѣна въ новóмъ законѣ буде та, що користи и пóльги признаній будуть не лише фабричному промыслови домовому. Потребу помочи для ремесла мотивуе міністеръ тымъ, що бóльше якъ пóвъ мілóна горожанъ належить до ремѣсничого стану. А пóдмога для домового промыслу, сказано въ мотизахъ правительственного предложеня, не потребуе окремои аргуметаціи, бо около 78 процентъ всего населеня припадае на селянство, а селянамъ повинній поза часъ рóльничих роббтъ забезпечити ся заняте и заробокъ.

При такóй господарцѣ державнóй не дивно, що Угорщина пóдносить ся дуже скоро, що продукція рóльництва и промыслова взросла тамъ надзвычайно, що фінансы краєвій, передъ 20 роками дуже лихій, находять ся нынѣ майже въ цвитучóмъ станѣ. Однакожь галицка управа краєва наслѣдуе Угорщину тóлько въ

ви хибахъ: въ ви змаганяхъ децеціоналізаційныхъ и ви політичнóмъ гнетѣ, котрій то лихій стороны угорскои управы мусять пóмстити ся, — але те, що власне добре есть въ Угорщинѣ, не лежить ёй на серци. Длятого и въ краю нужда и въ фінансахъ краєвых неладъ, недоборъ росте, а покрывае ся его додатками до податкóвъ.

Зъ рады державнои.

На вчерашнóмъ засѣданю палаты послóвъ п. Кафтанъ закóнчивъ свого бесѣду, зачату на вечѣрнóмъ засѣданю въ четверъ. Бесѣдникъ, котрый за міністерства Туна бувъ референтомъ угодовых предложень, и боронивъ ихъ „цѣлою силою своихъ переконань“, теперь зъ такою самою силою поборювавъ тѣ самій предложеня. Доказувавъ, що квота повинна обчислювати ся пóсля числа населеня а не пóсля податкóвъ. Зъ того выходило бы, що Угорщина повинна платити 42%, а Австрія 58%. Бесѣдникъ критикуе постанову, що текстъ на новых банкнотахъ мае бути выключно нѣмецкій и угорскій. Цлова спóльнóсть зъ Угорщиною конечна, для удержаня велико-державного становиска Австрія. Се становиско въ наслѣдокъ подій послѣдныхъ лѣтъ утерпѣло дуже богато, бо инший, сусѣдній державы розвинули сильну кольоніяльну політику, коли Австрія въ тóмъ напрямѣ цѣлкомъ не поступила напередъ. Австрія мае интересъ въ розвиненю своеи торговлѣ на Балканѣ, але урядъ заграничных справъ замутивъ добрій вóдносины зъ Россією для авантурника въ Бѣлградѣ, що сфабрикувавъ звѣстный процесъ о державну зраду. Бесѣдникъ звертавъ увагу правительства на експортову способнóсть австрійского промыслу, котру повинно ся вызыскати засновуваньмъ експортовых товариствъ. Маринарка повинна бути культурною силою, а не водною. Бесѣдникъ перейшовъ вóдтакъ до угодовых предложень и обговорюе збóжевій цла. При тóмъ бесѣдникъ доказуе конечнóсть будовы каналу Дунай - Одра-Ельба.

По двогодинній промовѣ Кафтана зачинае говорити п. Двожакъ. Зачавъ по чески а вóдтакъ обговорювавъ угодовій предложеня по нѣмецки. Угода, по думцѣ бесѣдника, є погромомъ Австрія. Бесѣдникъ порушивъ справу „zde“, зъ котрого робить ся державну справу, домагавъ ся поправы угодовых предложень и пóдносивъ конечнóсть реформы ветеринарійного закона. Босня въ поборюваню пошестей на худобу выпередила такъ Австрію якъ Угорщину. Австрія понесить шкоду черезъ те, що до нея заволѣкають пошести зъ Угорщины. Зъ тои то причины Нѣмеччина заперла границю для австрійскои худобы.

Антісемітъ п. Якесъ представивъ ся старымъ Австрійцемъ, що все борониvъ правъ Нѣмцѣвъ въ Австрія. Твердить, що въ наслѣдокъ нещастаои вóйны Австрія розпала ся въ 1867 роцѣ на двѣ части. При тóмъ побѣдила Угорщина, а Австрію поконано. Бесѣдникъ цитуе слова одного угорского політика, котрый сказавъ, що Угорщина яко центръ, є сильнѣйшою частею державы, а Долитавщина є лише граничною провінцією. Супротивъ того австрійскі народы повинній заляшити всѣ споры и въ патріотичнóмъ почутю всѣ силы посвятати на енергічне поборюване Угорщины. Сторонництво бесѣдника бажае собѣ, абы всѣ націи, отже такожь Чехи и Нѣмцѣ жили въ згодѣ, а не були гельотами Угорщины. Угорщина нѣколи не сповняла чесно своихъ обовязкóвъ супротивъ Австрія. Регуляція валюты значно обтягае продуктивній клясы людности, а выходить лише на корысть великого капіталізму. Регуляція валюты є простымъ фантóвництвомъ монетъ, а ви наслѣдкомъ буде пóдвышенє процентовои стопы. Держава буде татуломъ проценту за свои довги платити о 100 мілiонóвъ бóльше, якъ доси. Для Австрія було бы щастемъ, коли бы Угорщина заснувала для се себе окремный банкъ.

Въ наслѣдокъ заключеной квотовои угоды Австрія буде платити фактично не 65, але 85 процентъ.

На тóмъ дискусію перервано, а управитель міністерства просвѣты, Гартль вóдповѣвъ на кóлька интерпеляцій, але такъ тихо, що нѣхто не чувъ нѣ слова. Вóдтакъ п. Гожіца вóдчитавъ 16 интерпеляцій въ той способѣ, що вычисливъ лишь имена интерпелянтóвъ, а змѣстъ замовчавъ.

III.

Тяжелый, дыхавичный сапъ язычя.

По довшóмъ змовку зъ трудомъ „тяжело“ выкорѣзмавъ ся г. Д. В. Якъ въ ч. 250 „Галичанина“ на одвѣтъ, въ котрóмъ нагородивъ околесицѣ, але поминувъ те, о що ходило властиво, на мой закиды способомъ твердякóвъ не вóдповѣвъ нѣчого, а щобы покрыти своє незнанє Нестора и малоруского языка, а вóдвернути увагу читателя на що иньше, вдруге не посоромивъ ся збрехати тымъ разомъ еще зъ додаткомъ, именно твердячи, що я мавъ не лише высмѣяти наше руске священство „въ горахъ“, але такожь на смѣхъ пóдняти нашъ языкъ церковный. Те все брехнѣ! Про загалъ рускаго священства чи то въ горахъ, чи на долахъ не було и бесѣды, а хибій понятя одного священника про дѣло народовцѣвъ не можуть бути причиною дорѣкання всѣмъ рускимъ священникамъ. Хибій понятя що до справы народовцѣвъ бачимо и у г. Д. В. Яка, бачимо до того еще заслѣпленю лють партійну, а таки далекій мы вóдъ того, щобы винити весь станъ, до котрого належить г. Д. В. Якъ.

Правда, що упало единовладне панованє язычя, яке цвило въ р. 1858—1862 — але все такой ще не зовсѣмъ устала у насъ коловатиця языкова, а подекуды у декотрыхъ людцѣвъ устепеновала ся трохи чи не до шалености.

На прю стати зъ г. Д. В. Якомъ се намъ не велика хвала, бо сьмо пóзнали доволѣ глубокóсть его поглядóвъ... и мы лишень тому забираемо голосъ, що иде тутъ о справу жизненну и вельми важну, о справу языкову, котра що-разъ стае у насъ замотанѣйшою, и тому, що не одинъ изъ щирых нашихъ людей — бо про злобныхъ и зъ горы упередженых шкодá и говорити — въ тóмъ змутѣ понятій мóгъ бы попасти въ сумнѣвъ и не успѣвъ бы вóднайти сущои правды.

Що-до языка церковного, неразъ псованого а иногдѣ и мало цѣненого *) самыми приклонниками твердоязычя не будемъ широко розводитись. Языкъ старословеньскій и въ змѣненóй формѣ, въ якóй представляе ся въ нашихъ книгахъ церковныхъ, все для насъ Русинóвъ, а такожь и для всѣхъ прочихъ Славянъ буде дуже цѣнною скарбницею для науковыхъ дослѣдóвъ граматики языкóвъ славяньскихъ. Инша рѣчь, коли звернемо увагу, якъ недотепно **) нашій твердяки запомагали

*) Отъ недавно редакція „Галичанина“ выражаючись неприхильно про одного зъ Русинóвъ, таку здѣлала замѣтку, що той-же Русинъ не достоинъ получити „даже (!) катедры старословенского языка въ университетѣ“. Певно редакція твердоруска думае, що знанє старословенщины то рѣчь дуже легка и малоцѣнна, такъ примѣромъ якъ выдаванє газеты въ мѣшанóмъ до сподобы язычю и що катедра старословеньского языка безъ порóвнания низшою вóдъ катедры великого иншого языка... — *Н.*

**) Якійсь безъименный языкословъ критикуючи въ „Галичанинѣ“ статью програмову проф. И. Кокорудза уважае слово „дотепный“ польонізмомъ: dowcipny. Ся думка зовсѣмъ фальшива; слово „дотепный“ часто малоруске. Маемо вóдъ кореня теп такій слова, якихъ нѣтъ въ польскóмъ: дотепувати; дотепа; дотепникъ; недотепа; тепсти (пр. куры тепуть ся въ поросѣ старосл. *тепти* praes. *тенж*; тѣпáти (пр. тѣпáють конóплѣ, утѣпáють конóплѣ); отепы (= термѣте, паздѣре), отéпокъ (= приколотокъ, оклепанець); протепомъ (= нагально; прямо. stürmisch, überstürzend, geradezu польск. obces; потѣпаха (= женщина злого поведеня, хльорка; мандрéха). Що тыхъ слóвъ нема такожь и въ россійскóмъ, зъ того намъ не велика журыца, бо языкъ малорускій вóдъ взглядомъ лексикальнымъ богатшій россійского (великорускаго). — *Н.*

трѣлювате поведене г. Д. В. Яка, котрый мабуть завзявъ ся публіку свою бавити хамерными тропаками и присюдами, инше лишень лѣкъ: нѣма погорда!

Зъ міною великого „ученого“, котрый знае основно на вылѣтъ Rechtschreibung изъ „штубы“ подае г. Д. В. Якъ яко аргументъ, що прецѣнь жаденъ образованый Нѣмець не буде писати Lewe, Ber, Lige мѣсто Löwe, Bär, Lüge. Се дѣйство такъ, а причина тому така, що Нѣмцѣ трохи инакше говорять по нѣмецки, нѣжь г. Д. В. Якъ, такій вымовляють такъ, якъ пишуть: Löwe, Bär, Lüge, worüber, а не такъ якъ выголошують у насъ зъ польска або й зъ руска: ljewe, ber, ljige, woriber. Отожь Нѣмцѣ пишуть свое Löwe, Bär, Lüge, worüber по фонетичному. Що-до слова Löwe примѣтимо, що въ тóй ортографіи увзглядненo теперѣшный выговóръ, теперѣшну фонетику нѣмецку, бо въ середногорнонѣмецкóмъ стрѣчаемъ: lewe*), въ старогорнонѣмецкóмъ писано lewo, що знов опираe ся на латиньскóмъ leo, грецкóмъ *λέων*.

Г. Д. В. Якъ мабуть не знае, що правопись пóдлягае частымъ змѣнамъ, а неразъ нема въ правописи одностайности, що нѣ самому языку, нѣ литературѣ жаднои не заподѣвае шкоды. Отъ примѣромъ въ нѣмецкóмъ. Ще насъ учено въ школахъ писати: Aente, Aeltern, а теперь всѣ пишуть: Ente, Eltern и, Богу дякувати милосердному, ще земля обертаe ся коло сонця! Въ польскóмъ пишуть: Marya, Maryja, Maria, Szwecya, Szwecyja, Anglia, Anglija, biedz, ledz, prządz, lądz, modz, strzedz, strzydz и (якъ по моѣй думцѣ повинно бути) biéc,

*) Отожь въ середногорнонѣмецкóмъ образованій Нѣмцѣ писали: lewe! — *Н.*

Прелімінаръ буджету краєвого на рокъ 1900.

Выдѣлъ краєвый приготовивъ вже прелімінаръ буджету краєвого на р. 1900, що представляє ся такъ:

А. Выдатки (въ ґульденахъ).

1)	Кошты репрезентації	107.736
2)	Кошты заряду	331.306
3)	Кошты лѣченя	1,050.000
4)	Кошты щепленя вѣспы	78.500
5)	Выдатки санітарні	44.600
6)	Субвенції для добродѣйныхъ заведень	26.424
7)	На цѣлы образованя и освѣты	3,346.768
8)	Удержане памятниковъ историчныхъ	33.120
9)	Кватерункове жандармерії	247.759
10)	Комунікації	1,595,855
11)	Дотації для заведень краєвыхъ	35.202
12)	Шупасництво	26.000
13)	Водні будовлѣ и меліорації	566.040
14)	Сплачуване позичокъ	1.494.682
15)	Рольництво и гірництво	586.612
16)	Ремесло и промыслъ	169.711
17)	Рѣзні выдатки	239.632
	Разомъ	9,949.947

Б. Доходы (въ ґульденахъ):

1)	Рахункова позістałість зъ минувшихъ лѣтъ	257.963
2)	Вѣдсотки вѣдъ хвилевыхъ льокацій	—.—
3)	Доходы зъ краєвыхъ дорѣгъ	236.552
4)	Надвыжки зъ дотованыхъ заведень	284.135
5)	Звороты задатковъ	48.180
6)	Звороты позичокъ	2.627
7)	Доходы школы лѣсовои	7.308
8)	Доходы шкіолъ дубляньскихъ	67.307
9)	Доходы школы чернихівскои	28.720
10)	Доходы иншихъ шкіолъ рольничихъ	32.712
11)	Звороты за рахунки аптикъ	460
12)	Доходы зъ фонду запомогово за р. 1866	1.907
13)	Доходы зъ кватерункового жандармерії	97.925
14)	Доходы зъ шупасівъ	8.000
15)	Доходы зі складівъ збіжевыхъ	20.275
16)	Доходы зъ оплатъ консумційныхъ	810.000
17)	Рѣзні доходы	813.623
	Разомъ	2,543.177

Сего року и минувшого платили податкуючій 60 кр. додатку краєвого вѣдъ кождого ґульдена податку ґрунтового, домово-чиншого, домово-класового и 5% податку вѣдъ домівъ увільненыхъ вѣдъ податку. Въ року 1900 будуть платити тій всѣ *по 65 кр. податку*. Далѣ платили въ послѣдныхъ двохъ лѣтахъ податкуючій 66 кр. додатку краєвого вѣдъ кождого ґульдена податку заробкового и иншихъ т. є. вѣдъ державныхъ безпосередныхъ податковъ особистыхъ, установленыхъ закономъ зъ дня 25-жовтня 1896 зъ вынімкомъ податку особисто-доходового. Тій всѣ будуть платити въ будучімъ роцѣ *по 72 кр.* вѣдъ кождого ґульдена тыхъ податковъ.

Въ мѣстѣ Краковѣ и въ повѣтахъ краківскімъ и краківскімъ выносить додатокъ до першого податку 49 кр., до другого 55 кр. въ р. 1900 буде пѣдвышеный до 55 кр. взглядно 61 кр. вѣдъ ґульдена.

Выдѣлъ краєвый прелімінуе дохѣдъ зъ такъ пѣдвышеныхъ додатковъ до податковъ на 7,420.983, а позаякъ позістає до покрытя сума 7,406.770 зр., отже надвыжка буджетова выносить 14.213 зр.

— —

Якъ видимо отже, додатки краєвій пѣшли зновъ въ гору, мимо того, що Соймъ ухвалою зъ дня 28 марта с. р. завѣзвавъ Выдѣлъ краєвый, щобъ той при укладаню буджету 1) завѣвъ всѣ можливій ощадности, 2) щобы якъ найскорше розпочавъ переправы зъ правительствомъ, щобы вже вѣдъ р. 1900 отворено нове жерело доходовъ для фонду краєвого, независиме вѣдъ додатковъ краєвыхъ до податковъ.

Однакъ — пояснив Выдѣлъ краєвый — видно було зъ горы, що буджетъ краєвый на р. 1900 мусить пѣйти въ гору зъ двохъ причинъ.

Першою причиною бувъ бракъ значнѣйшои надвыжки буджетовои, котра находила ся вже ажь до р. 1897. И такъ надвыжка буджетова въ р. 1897 выносила 940.174 зр. и вставлена въ буджетъ на р. 1899 вспѣла удержати ще рѣвновагу. За то замкнене рахунковъ за р. 1898 выказуе лишь надвыжку 257.963 зр. т. зн. о 682.211. Зъ друго боку въ наслѣдокъ входячого зъ днемъ 1 сѣчня 1900 нового закону о пѣдвышеню платъ учительскихъ мусѣла значно пѣдвышити ся рубрика „на цѣли образованя и освѣты“, а именно о 488.086 зр.

Такъ отже доходы зменшили ся о 682.211 зр., розходы збѣльшили ся о 488.086 зр., отже тымъ самымъ бѣльше запотребованє буджетове выносить 1,170.297 зр.

Що-до ощадностей, якій поручивъ Соймъ, то Выдѣлъ краєвый вычеркнувъ у выдаткахъ пѣдъ 7) суму 40.000 зр. на будову домівъ для интернатівъ, пѣдъ 10) вѣдписано рату 75.000 на будову льокальнои зелѣзницѣ Пшеворскъ-Бахуржь, пѣдъ 12) о 20.087 зр. ощадностей на дрѣбныхъ меліораціяхъ и регуляціяхъ рѣкъ, пѣдъ 15) вычеркнено рату рольничого фонду позычкового 30.000 зр., пѣдъ 16) 37.500 зр. яко послѣдну рату субвенції для фонду позичкового промыслового. Зновъ дохѣдъ зъ продажѣ складу збіжевого у Львовѣ и „Шуманівки“ 152.583 зр. вчислено до доходовъ на 1900 р. То значить: зменшено выдатки о суму 202.587 зр., пѣдвышено доходы о 152.583 зр., разомъ отже зменшивъ ся тягаръ буджетовый о 355.170 зр.

Не треба однакъ забувати, що декотрій позицій выдатковъ зросли самій собою, такъ, що щадити тамъ не було що. Примѣромъ кошты лѣченя выносять 55.000 зр. бѣльше якъ минувшого року, якъ такожь стало ся се въ декотрыхъ иншихъ позиціяхъ.

Доходы не выказують значныхъ змѣнъ.

Загально взявши прелімінаръ буджетовый на р. 1900 є некористнѣйшій у выдаткахъ о . . . . . 264.241 зр.
въ доходахъ о . . . . 487.725 „
отже разомъ . . . . 751.966 зр.

Що-до отворена новыхъ жерелъ доходу зъ стороны державы для краю, то „надѣявъ ся дѣдъ на мѣдъ, — лягъ безъ вечерѣ спати“. Вѣдносины політичній въ державѣ не позволили навѣть въ тій справѣ нѣчо на серіо розпочати, — и не скоро буде мѣгъ буджетъ краєвый на тій доходы числити.

— —

Якъ згадалисьмо въ горѣ
выносить выдатки . . . 9,949.947 зр.
доходы власній . . . . 2,543.177 „
. 7,406.770 „

Отже ту суму треба покрыти зъ выдатности крейцаря додатковъ до податковъ. Выдатність крейцаря додатковъ змѣняє ся зъ року на рокъ, такъ прим. дававъ одинъ крейцаръ додатковъ доходу:

въ р. 1895 — 117.812 зр.
1896 — 123.998 „
1897 — 124.573 „
1898 — 118.855 зр.

Пѣсля обчислень Выдѣлу краєвого на р. 1900 не можна числити на бѣльшу выдатність крейцаря, якъ на 113.000 зр., въ наслѣдокъ чого додатки пѣдвышили ся о 5 кр.

Тымъ чиномъ обтяженє населеня приходить зновъ въ ту стадію, якъ въ якій находило ся въ р. 1894. Тогдѣ то наступило зниженє о 3 кр., потімъ о 4 кр. а вѣдъ р. 1895 — о 7 кр. менше. А теперь настає зновъ пѣдвышенє о *5 кр.*, взглядно *6 кр.*

Переглядъ політичный.

Ческа обструкція була вчера дуже слаба. Тій паны здають ся побачили, що не богато нею осягнуть, а въ додатку стратять всѣхъ своихъ дотеперѣшныхъ союзниковъ. Ческій провѣдники зачинають выцофувати ся зъ обструкції, котра доси выпала дуже фатально, заявляючи, що ческій клюбъ обструкції не ухвалівъ и що поодинокій ческій послы робили обструкцію на власну руку. На Чехівъ мала головно вплынути рѣшуча постанова католицко-людовои партії, котра загрозила выступленемъ зъ правицѣ на случай, коли бы Чехи дальше вели обструкцію. Такожь президентъ Фуксъ мавъ грозити зложенемъ президентуры. Чехи мали такожь надѣю, що польскій людовцѣ попруть ихъ обструкцію, але негативна вѣдповѣдь п. Станіньского розвѣяла и тій ихъ надѣе. Въ ґрунтѣ рѣчи, ческій послы хотѣли бы бути въ згодѣ зъ правицею и правительствомъ, але боять ся своихъ выборцівъ. Абы передъ ческимъ народомъ выправдати свое хрунѣство, хотѣли бы абы уступивъ бодай одинъ Клярі. Тогды-бъ они могли похвалити ся, що „повалили“ того, що вѣдѣбравъ Чехамъ языковій розпорядженя. Коли змѣркували, що Клярі не такъ легко дасть ся „повалити“, згодили бы ся остаточно вже й на уступленє міністра судівництва Кіндінгера. Але здаеть ся, що и сего не такъ скоро „повалять“.

Narodni Listy доповняють свое донесенє о авдіенціи Енгля у цѣсаря кількома новыми подробицями: Енгель мавъ замѣтити, що Чехи надѣяли ся, що знесенє языковыхъ розпорядженъ наступить по мысли цѣсарскихъ интенцій, въ умѣркованый способъ. Тымчасомъ навѣть иншій правительственій инстанціи оголосили такій розпорядженя, що до найвышшои степены обурили ческій народъ. Цѣсарь вѣдповѣвъ, що тыхъ заряджень не выдали міністерства, лише высшій судовій инстанціи. Цѣсарь высказавъ надѣю, що Енгель своимъ вплывомъ успокоить ческій народъ.

Теперѣшный кабінетъ мае переходовый характеръ, и коли бы навѣть пришли якій змѣны, то на мѣсце теперѣшныхъ міністрівъ пришли бы зновъ урядники. Доперва въ хвили, коли ситуація выяснить ся, може прийти до кермы коаліційный кабінетъ. Енгель звернувъ увагу на се, въ якімъ тяжкімъ положеню знаходять ся заступники ческого народу, и на се, що имъ грозить утрата мандатівъ. На ихъ мѣсце готовій прийти люде о дуже радикальныхъ переконанихъ. Тутъ цѣсарь сказавъ: „Се бы менѣ ще бракувало. Вплывайте лише успокоюючо, а все буде добре“. Вѣдтакъ цѣсарь высказавъ живо свій жаль зъ причины моравскихъ розрухівъ и выразно заявивъ, що ческихъ зголошень на контрольныхъ зборахъ абсолютно не можь допустити. Въ такихъ случаяхъ треба поступати дуже остро.

Вѣденьскій кореспондентъ Pester Lloyda доносить, що теперь ведуть ся дуже важній переговоры, въ котрыхъ беруть участь міністеръ справъ внутрѣшныхъ Керберъ, гр. Пальфі и д-ръ Енгель. Цѣлею тыхъ переговорівъ є выясненє ситуації. Молодочехамъ предкладають, абы уможливили ухвалене закона о подѣлѣ безпосередныхъ податковъ и квотовый законъ. Тогды гр. Клярі уступить, а его наслѣдникъ препложить буджетову провізорію.

На вчерашнімъ засѣданю легітимаційной комісіи обговорювано дуже цѣкаву справу выбору п. Козакевича зъ V курії львівского округа. П. Дикъ, яко референтъ, предложивъ справу безъ внесеня до рѣшеня комісіи. Обговорювавъ тероризмъ, якимъ при тімъ выборѣ послугувано ся, убійство правительственного комісаря въ давидівскімъ окрузѣ и бракъ выборчихъ актівъ зъ того мѣсця, що выборцѣ взагалѣ не могли тамъ выконати свого выборчого права. Супротивъ того п. Шікеръ предложивъ уневажнене выбору. Въ дискусіи взяли участь выключно члены лѣвицѣ, при чімъ выринули два погляды: одній промовляли за уневажненемъ; другій квестіонували, чи выборъ взагалѣ можь уважати за доконаный, коли въ деякихъ мѣсцевостахъ выборцѣ цѣлкомъ не выконали выборчого права. До того послѣдного аргументу Czas додае увагу: „Се очевидно правне питане дуже великои ваги и може обосѣчна

---

lée, prząc, łąc, móc, strzéc. strzyc — а тая неодностайність въ правописи найменшого не мае вплыву на розвитокъ польскои літературы и польского языка, котрый сильный не правописею, але тымъ, що и въ літературѣ есть такій, якъ въ житю, не заваленый формами и выразами старопольщины хотьбы и не знать якъ для граматики цѣнными, але вже пережившими ся.

Г. Д. В. Якови мабуть не звѣсно, що въ выводахъ языковыхъ и ученій неразъ помыляють ся, а пѣзнѣйше справленє похибокъ буває причиною неразъ навѣть значныхъ змѣнъ у правописи. Отъ возьмѣмъ на пр. нѣмецке Sintflut, Singrün. Кождому, хто знае по нѣмецки, звѣсно що даннѣйше писали тотій слова: Sündfluth, Sündflut и Sinngrün. Той давнѣйшій способъ писаня основувавъ ся на фальшивімъ выводѣ тыхъ слівъ. Именно думано, що Sündfluth означае „потопу за грѣхи“ (Sünde = грѣхъ) и тому писано Sündfluth. Тымъ часомъ докладнѣйшій дослѣды выказали, що есть давне слово нѣмецке sin abo sint (въ значеню gross, sehr, immer, великій, дуже, все) а старонѣм. sinfluote, sintfluote значить „загальна потопа, велика потопа“ тому пишуть теперь: Sintflut або Sindflut. Подібно Sinngrün (= барвінокъ) вѣдношено досыть чудно до слова Sinn, отожь и писано: Sinngrün; тымъ часомъ тото sin, давне слово, значить immer, а Singrün те само, що Immergrün, котра то послѣдна назва у люду нѣмецкою уживае ся яко синонімъ побочь Singrün. Такъ то навѣть у такого великого народу, якъ нѣмецкій, котрый безперечно може гордити ся и величати своими спеціялістами въ кождій вѣтвѣ людского знана, лучають ся и въ выводахъ языковыхъ промахи, котрій стараютъ ся ученій по можности справити, але не грубымъ, обскурнымъ смѣхомъ, лишень вытреналою, совѣстною працею и точнымъ слѣдженемъ.

Зъ того всего слѣдуе, що правопись пѣдлягае заєдно то меншимъ то бѣльшимъ змѣнамъ не лишень у насъ, але у всѣхъ народівъ и що лишень крайный глупакъ и загвозденый темнякъ може бачити въ змѣнѣ правописи упадокъ літературы або навѣть зраду народну. Що-до правописи самои запримѣтимо еще, що може она бути 1) етимольоґічна 2) фонетична 3) еклектична т. є. етимольоґічно-фонетична а тая послѣдна що разъ бѣльше розповсюднясь. Есть она у Нѣмцівъ, у Поляківъ, есть такожь и у нашихъ такъ званыхъ фонетиківъ. Коли напишемо „відтягнути, розслідити, вторий, счеркнути, крадьком, обстати, бридкий, одіжчина“ то се — хоть нема нѣ ы, нѣ ѣ, нѣ ѣ, — таки не фонетична правопись, а еклектична, бо чисто по фонетичному треба-бъ слова въ горѣ наведеній такъ писати: віттягнути, росслідити, фторий, шчеркнути, кратьком, остатн, бриткий, одішчина — якъ и дѣйстно пишуть часто діялектольоґи въ дослѣдахъ науковыхъ задля выраженя о скільки можь докладного примѣтъ фонольоґічныхъ одвѣтного говора.

Не першинка се, що нашій твердяки не маючи ерудиції языковои, не знаючи выводу словамъ, беруть ся протепно рѣшати рѣчи языковій, про котрій, прямо сказати, не мають и понятя. А щобы свое незнанє прикрыть, такъ зъ горы заголюкають: нашь простый народъ „коверкае“ языкъ! Тымъ часомъ не простый народъ, тілько недорослій літераты и недоправленій твердій языкословы псують языкъ. Отъ примѣромъ о. Галька написавъ въ одній зъ книжочокъ выданыхъ товариствомъ Качковского, що нашь простый народъ „коверкае“ языкъ кажучи стегно мѣсто стягно (sic!), такъ якъ оно есть „правильно“ въ польскімъ scięgno, бо по его думцѣ „стягно“ служить до стяганя (sic!). Де кумъ, де коровай? Нашь людъ зовсімъ правильно говорить „стегно“, въ старословеньскімъ есть *стягно*, въ ческімъ stehno, въ россійскімъ „стегно“ — а те слово не мае нѣчого спільного зъ глаголомъ „стягати“. Хто-жь тутъ сковѣрявъ языкъ чи нашь простый хлопъ, чи недобійлый языкословъ?

Г. Д. В. Якъ показавши вже перше свое „касательне“ знане хроніки Нестора, не втерпѣвъ и теперь похвастати своимъ „знанемъ“ языковымъ. Бере ся вѣнъ мене поправляти. Я не пускаю мимо жадныхъ замѣтокъ языковыхъ, вѣдъ кого-бъ они и походили, хочьбы и вѣдъ такои сердечнои людини, якъ г. Д. В. Якъ — я все розбираю. Однакожь всѣ тій минимій „поправки“ господина Д. В. Яка такій, що ихъ нѣ пришити, нѣ прилатати. Тожь звертаемо ему въ цѣлости его подарокъ: такій языкъословъ намъ зовсімъ не придатенъ и не потрѣбенъ.

У г. Д. В. Яка такъ мало дотепности языковои, що вѣнъ навѣть не годенъ бувъ зрозумѣти у нашого рускаго люду въ Галичині уживаного adverbium достоту, якого я уживъ въ фейлетонѣ. Тото слово вѣнъ сприймае за substantivum „достота“!

Дальше не ладѣнъ г. Д. В. Якъ розчовпнути, що, коли слово „заголовокъ“ добрый, то може бути и „наголовокъ“ — а наголовокъ въ значеню titulus одвѣтнѣйшій, бо нашь людъ уживае выразу „заголовокъ“ на означене подушки, Kopfkissen.

За те не залишивъ г. Д. В. Якъ и симъ разомъ свого корчемного способу воєнни. Ото не розумовыми доказами переконує, а накидае ся грубою лайкою, называючи менѣ „цуцыкъ“, чимъ давъ менѣ нагоду дорозумѣвати ся, що вѣнъ мае себе за саму бѣльшу собаку. У гнѣвѣ промахнувъ ся зновъ г. Д. В. Якъ пишучи такъ, якъ се въ давна дѣе „Галичанинъ“ а за нимъ и вся любезна чадь твердяцка, именно: цуцыкъ мѣсто цуцыкъ. Треба знати, що украинске цуценя значить: щеня, песя *σκύμνος*, catulus (зрѣв. старосл. *коучька* сковеньск. kučka, малорусск. котюга лат. canis грецк. *κύων*) — а цуцик значить: песикъ. Нарослкомъ есть тутъ — якъ такъ само, якъ въ нашихъ словахъ: столикъ, прутикъ, паликъ, братикъ, когутикъ, спинникъ, коникъ або якъ въ старосл. *златикъ, рожаникъ, пѣталикъ, власѣникъ, длѣжникъ, громникъ, праздникъ*.

Г. Д. В. Яче! и всѣ вы йорылюбній твердяки! та вже спамятайте собѣ разъ, що нарослокъ есть -икъ въ такихъ выразахъ якъ: столикъ, цуцикъ, когутикъ, Луцикъ и що не належить у тотій слова притьомомъ пхати крѣпчайше вами возлюбленого вы! А коли може для вашихъ твердыхъ головъ примѣры зъ старословенщины за трудній, то вамъ укажу — зроблю се лишень спеціяльно зъ любови для васъ — на примѣры, котрій чень для васъ будуть легшій. Отъ въ польскімъ маете: stolik, gwoździk, kogucik, pręcik, karlik, kącik. Може хоть тыми примѣрами зъ польского языка взятыми розъяснить ся въ вашій головѣ, якъ належить писати по руски слова въ горѣ наведеній. Такъ то „ученість“ твердяцкая у господиновъ „спотлярівъ“ вылазить мовь стрепѣхата солома зъ дѣравого мѣха! Щожь и дѣяти, таки нашимъ твердякамъ годѣ признати докторского дипльому навѣть и зъ ортографіи!

теорія*. Очевидно — бо если бы на тій підставѣ уневажнено выборъ Козакевича, взглядно коли бы выборъ узнано за недокономный не одинъ членъ кола польского стративъ бы мандатъ. Колько то выборцѣвъ не допущено до выконаня ихъ выборчихъ правъ!

П. Носке звернувъ увагу, що на засѣданю нема п. Дашиньского, и що не годить ся безъ его участи рѣшати о выборѣ члена его сторонництва. Поляки, яко интересована тутъ сторона не поставили жадного внесеня. Комісія ухвалила на внесеня п. Ноского справу відрочити и выбрала підкомітетъ зъ п. Дика и двохъ членівъ лѣвиці.

Зъ театру війны англійскій урядовій телеграмы доносять о великихъ тріюмфахъ англійского оружія. Свѣтлу побѣду надъ Бурами мали Англійцѣ віднести підъ Бельмонтъ. Західный корпусъ въ силѣ 11.000 мужа маширув на північъ, абы увольнити Чемберлі. Сей корпусъ мавъ вже станути надъ рѣкою Оранією. Колька англійскихъ миль на північъ за рѣкою, розтаборивъ ся на горбахъ підъ Бельмонтъ сильный відділъ Буровъ. Абы дістати ся до Чемберлі, Англійцѣ мусѣли усунути зъ дороги сесю перешкоду. Зъ телеграмівъ бачимо, що въ тімъ мѣсяци прийшло вже до великои битвы. Урядова телеграма англійского коменданта зъ дня 23-ого с. м. звучить: Зъ сходомъ сонця заатаковано Буровъ зъ укрѣпленои позиції карабіновымъ огнемъ. Пѣхота держала ся дуже добре; помогла ѣй бриґада кінноты. Буры били ся добре и зручно. По нашій сторонѣ цѣлковита побѣда. Взяли-сьмо въ полонъ 40 Буровъ. Однакъ бѣльшу часть убитыхъ и раненыхъ Буры забрали зъ собою. Въ нашій руки впало велике число коней и худобы. Знищено богато военного матеріялу. По нашій сторонѣ погибли три офіцыры и 56 рядовыхъ; раненыхъ 21 офіцировъ и 128 вояківъ; 18 людей пропало. Окромъ урядового донесеня, не надійшли до Лондона нѣякій приватній телеграмы о тій побѣдѣ. Приватній телеграмы до Берлина доносять, що підъ Бельмонтъ Англійцѣ не віднесли нѣякои побѣды, але противно, Буры відперли атакъ и Англійцѣ мусѣли цофнути ся до табору надъ Оранією.

О другімъ тріюмфѣ доносять Англійцѣ зъ підъ Ледісміт. Дневники въ Дурбанѣ доносять, що замкненый въ Ледісміт Уайтъ ударивъ въ ночи зъ недѣлѣ на пон дѣлокъ на позиції Буровъ. Акція певсла ся ему знаменито, бо здобувъ кілька позицій. — забравъ позицій Буровъ, военного маєтку.

Стратеґічный планъ Жубера и его выконаня, выкликув подивъ у всѣхъ фаховыхъ війсковыхъ кругахъ Европы. Головна рѣчь того плану полягае въ тімъ, абы не допустити до концентрації англійскихъ силъ въ Наталю, порозбивати ихъ на поодинокій віддѣлы и цѣлкомъ ихъ відъ себе ізолювати. Уайта Жуберъ не лишь відтявъ відъ свѣта, але ще розбивъ его корпусъ на дві части. Коли Уайтъ довѣдавъ ся, що Буры окружають нову концентраційну точку англійскои армії, Есткуртъ, звернувъ ся зъ частею свого вій-ска на полудне и хотівъ, пробивши перстень Буровъ, дістати ся до Есткуртъ. Жуберъ пропустивъ часть корпусу Уайта черезъ перший свои лінії. Відтакъ зъ цѣлою своєю силою вбивъ ся клиномъ въ середину и відтявъ цѣлу одну колюмну відъ пня англійскои армії. Зъ заходу мали надійти до Есткуртъ дві англійскій колюмны, але Жуберъ и тымъ заставивъ дорогу и окруживъ зъ усѣхъ сторонъ. Есткуртъ вже такожъ окружене такъ само, якъ Ледісметъ. Абы Англійцѣ не могли теперь еконцентрувати ся въ Пітермаріцбурґу, Жуберъ зъ головною своєю силою потягъ підъ се мѣсто. До Лондона доносять, що и Пітермаріцбурґъ вже обставлене 11-тысячною армією Жубера. Сими днями може прийде до рѣшучои битвы мѣжъ Жуберомъ и головнымъ корпусомъ Англійцѣвъ, що иде на помочь Уайтови. Сли побѣдитъ Жуберъ, цѣлый Наталь и всѣ колюмны всходнои англійскои армії впадуть въ его руки. Слизь побѣда буде по сторонѣ англійцѣвъ, пропаде цѣла трансвальска армія, до Жуберъ загнавъ ся за далеко и мавъ бы противъ себе кільканайцять англійскихъ колюмнъ, тыхъ колюмнъ, що теперь позамиканій сидять тихо, а на случай побѣды Англійцѣвъ возьмуть Буровъ въ кільо огнѣвъ. Жуберъ числить ся и зъ тою евентуально тею, бо за здалегідь казавъ пообсаджувати переходы черезъ горы до Трансвалю. Цѣла геніяльность плану Жубера въ тімъ, що вінъ не лишь знаменито переводить офензиву, але и приготовляе плянь и дорогу до відвороту. Буры заатакували вже англійскій таборъ надъ рѣкою Мо и гарнізонъ въ Есткуртѣ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфіскаты „Дѣла“.** В ім'ени его Величества Цісаря! Ц. к. Суд краєвий для справъ карныхъ у Львові рішивъ на підставі §§. 489. і 493. зак. кар. і §. 37. зак. прас., що зміст артикулу уміщеного в числі 250 часописи „Дѣло“ з дня 18. падолиста 1899 під написею „Институція судівъ присяжныхъ а процесъ о надужитя въ галицкій касѣ щаднічой“ в уступах від слів „Длаго и праса писала“ до слів „остру депешу“ і від слів „Нѣ! винезъ“ до слів „засуд несправедливий“ містит в собі знамена провини §. 300. карн. зак. і прото усправедливлена есть заряджена через ц. к. Пр-куратора державного конфіскаты сеї часописи. В насьлідок того рішеня об-ронене есть дальше ширене того артикулу а забраний наклад мае бути знищеный. Поводи: В інкримінованих уступах покликаного вище артикула старае ся автор через висьміване понижити зарядженя правительственних властий, а кромі того через представленя незгідних з правдою фактів і через тенденційне перекрученя властивого стану річей підбурити читателіѣ до погорди і ненависти против державних властий, що становит знамена провини з §. 300 кар. зак.

Львів дня 23. Листопада 1899.

Żminkowski.

— **Запрошене.** Члени і читальні товариства „Просьвіта“ в львівскім окрузі відчувають вже потребу основаня філії товариства „Просьвіта“ на львівский округ. Позаяк і ц. к. Намістництво у Львові не мае нічого против основаня філії товариства „Просьвіта“ у Львові, то основателі приступають до ѣї отворена дня 8 н. с. грудня с. р., т. є. в пятницю по святі Введеня Пресв. Богородиці.

Отсим письмом запрошуемо кождого члена „Просьвіти“ і кожду читальню „Просьвіти“ в львівскім окрузі на перші філіяльні збори з ряду вже девятьнайцятої філії „Просьвіти“, а то на 11-ту годину вище згаданого дня перед полуднем, до комнат товариства „Зоря“, при улици краківскій ч. дому 17. Перед сими зборами о годині 10-ій відбуде ся Богослужене в церкві Успеня Пресьвятої Дѣви.

Порядок дневний зборів:

1. Отворене зборів відповідною промовою;
2. Поясненя статуту для філій;
3. Вибір виділу філіяльного;
4. Внесеня членів.

За основателіѣ філії товариства „Просьвіта“ у Львові, дня 15 н. ст. падолиста 1899.

Гр. Врецьона. Скородиньский.

— **Загальні зборы тов. „Клюбъ Русинокъ“** відбудуть ся въ середу дня 29. н. ст. падолиста, о 4. год. пополудни въ комнатахъ „Бесѣды“ (ринокъ ч. 10.) зъ слѣдуючимъ порядкомъ: 1) справоздане секретарске зъ дѣяльности товариства; 2) справоздане касове и комісія контрольнои; 4) выборъ выділу; 3) выборъ контрольнои комісіи; 5) внески членівъ. — Відъ выділу тов. „Клюбу Русинокъ“. — У Львовѣ дня 25 падолиста 1899. — *Герміна Шухевичева* предсѣдателька, *Ольга Барѣньска* секретарка.

— **Судъ присяжныхъ въ Станиславовѣ** увільнивъ 11 голосами селянина зъ Ямницѣ Олексу Дмитраша, обжалованого о розбійничій нападъ на хату селянина Гаврильцева и о скрытовбійство.

— **Еміґрація.** Въ західній Галичинѣ взмагае ся рухъ еміґраційный. Зъ повѣту Новый Торґъ выеміґрувало въ послѣднихъ часахъ 930 людей

— **Конкурсъ.** Въ Калуши розписуе рада мѣска конкурсъ на посаду касіера мѣского.

— **Помноженє поліції у Львовѣ.** Рада мѣска мѣста Львова домагае ся у правительства помноженя корпусу поліції о 40 жовнѣрівъ, бо нинѣшный станъ публичного безпеченьства у Львовѣ є дуже небезпечный.

— **Въ справѣ окраденя возу почтового** арештованый третій спільникъ Петро Зломкевичъ зізнавъ, що решту грошей 700 зр. давъ сховати свому своякові въ Липівци коло Любачова. Дирекція поліції зарядила телеґрафічно слѣдство и ревізію у того свояка. Почта відобрала доси 840 зр. відъ Кушнѣра, 100 зр. відъ Стеця, відъ Зломкевича 84 зр. а такожъ найшли ся майже всѣ листы рекомендованій. Шкода выносить теперь 1000 зр., а сли найдуть ся грошѣ у Зломкевича, то лишь 300 зр.

— **Обманьства.** Зъ Нового Санча пишуть: Передъ судомъ тутешнымъ станувъ властитель торговлѣ винъ, Сруль Люстбадеръ обжалованый о легкодушну криду. Засуджено его на двѣ недѣлѣ арешту. Властитель корѣнного склепу Ашеръ Фрідманъ збанкрутувавъ и утѣкъ въ незнанімъ напрямѣ. Натягнувъ вінъ також людей на кільканацять тысячъ. — Зъ Вадовиць пишуть: Въ грудни с. р. відбудуть ся передъ тутешнымъ трибуналомъ судівъ присяжныхъ двѣ розправы о обманьчій банкротства, противъ Озіаса Марка, властителя реальности, що за помочію фальшивыхъ векслівъ поповнивъ обманьствъ на 90 зр. и противъ Мошка Шанцера, що утѣкъ до Америки, о фальшиве банкротство на 30.000 зр.

— **Убійства.** Зъ Стрыя пишуть: Въ селѣ Жулинѣ, въ пов. стрыйскімъ замордувавъ рідный сынъ батька. Помагати мала ему мати, жінка замордованого. Страшно окалѣчене тѣло найшла въ лѣсѣ жандармерія стрыйска, що віддала злочинця въ руки суду. Ненависть до батька мала выйти изъ за ґрунту. — Зъ Жовкви пишуть, що у селѣ Туринцѣ чотиролѣтній сынъ селянина Коцовского розрѣзавъ ножемъ живіт своєму осьмилѣтному братови, що померъ въ наслѣдокъ того въ шпиталі въ Жовквѣ.

— **Ювілей въ Римѣ.** Папа, Левъ XIII. выдавъ буллю, оголошену дня 11 мая с. р., що зачинае ся відъ словъ: „Properante ad exitum saeculo“, въ котрій, за примѣромъ своихъ попередниковъ, зъ причины кінця столѣтя, оголошуе ювілей въ Римѣ. Ювілей мае почати ся въ вѣчнімъ мѣстѣ дня 24 грудня сего року и буде тревати до 24 грудня 1900 року. Ювілей зачне ся отвореньмъ замурованои брамы до костела св. Петра на Ватиканѣ. Обряду отверена довершить самъ папа. Рівночасно отворять такій самій брамы кардиналы до трехъ инщихъ римскихъ церковь. Сего року сподѣвають ся въ Римѣ величезного наплыву путниківъ. Першимъ зъ папівъ, що оголосивъ великій ювілей въ Римѣ на рокъ 1300 бувъ Боніфатій VIII., а путниківъ, що прибули тодѣ до Риму, числено на два мілюны. Въ роцѣ 1400 за Боніфатія IX. бувъ такожъ наплывъ путниківъ дуже великій. Въ р. 1500 оголосивъ ювілейный рокъ папа Александеръ VI., а въ р. 1600 папа Климентій VIII., на котрый прибуло три мілюны путниківъ, а мѣжъ ними 300 тысячъ Французівъ. Дальшій рокъ ювілейный відбувъ ся за папы Инокентія XII. Въ роцѣ 1800, зъ причины войнъ въ Европѣ, не було ювілея въ Римѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Градецъ 25 падолиста. При доповняючихъ выборахъ до рады громадскои выбрано 3 кандидатівъ нѣмецкого комітета выборчого и двохъ соціяльныхъ демократівъ.

Софія 25 падолиста. Говорять, що правительство намѣрае выдати паперовій ноты зъ примусовымъ курсомъ.

Парижъ 25 падолиста. При парадѣ надъ буджетомъ міністерства заграничныхъ справъ, міністеръ Дельказе замаркувавъ, що Франція и Россія становлять супротивъ тридержавного союза дводержавный союзъ, котрый вже скрѣпляе ся и консолідуе.

Брукселя 25 падолиста. Палата приняла проэктъ закона о новій системѣ выборівъ 70 послами противъ 65.

Франкфуртъ 25 падолиста. Въ Царгородѣ арештовано трехъ дуже великихъ урядниківъ и засуджено на досмертну депортацію до Арабіи. Причиною депортаціи мають бути зносины зъ сыномъ султана Мугамедъ-Селімомъ, котрого султанъ не любить, або зъ наслѣдникомъ престола Решадомъ, въ цѣли детронізаціи султана.

Лондонъ 25 падолиста. Въ Капляндіи арештовано підъ закидомъ державнои зрады кількохъ англійскихъ підданыхъ. Мѣжъ ними знаходить ся такожъ одинъ посолъ до капляндского парляменту.

Надіслане.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Терпполи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлі“ при улици Третього Мая.

246 6—12

Спеціялістъ недугъ жолудка, нирокъ и мѣхура

Д-ръ Д. Валяхъ

выконуе хемічно-мікроскопічні розсліды змѣсту тых органівъ въ годинахъ ординаційныхъ (9—10 и 3—4) при улици Театральній 23 (въ будынку графа Скарбка). 447 4—4

Всякі купоны

и выльосованій папиры вартостній 374 (1)

выплачуе безъ потрученя провізіи або коштівъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. уприв. Галицкого акційного

Банку ґіпотечного.

ЛИНІЯ

въ реставрациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дімъ власный, можна дістати щоденно вже о годині 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Ніжка телача зъ хріномъ	10 „
Ковбаска зъ хріномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаменті	40 „

Великій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренійшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страви и напитківъ заосмотрена кухня.

79 134—? Въ высокимъ поважаненемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пекнѣйшихъ пасажу Галицкого

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, цалеховиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двадників електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Недуги секретній шкірній

застарѣлій магічній, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недуґъ женочихъ лѣчить Д-ръ ФРІШЬ.

Ул. Казимирівска ч. 3, II. поверхъ. 429 8—8

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій місцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперівъ державныхъ и льосівъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 4—10

Л. Міончиньска

удѣляе лекціи танцівъ для высшого товариства въ домахъ приватныхъ и у себе ул. Кароля-Людвика ч. 5. лекціи збірні и особній. Панночки зъ села можуть бути цѣлкомъ уміщеній. 447 2—3

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робітни ковдеръ и матерацівъ ІОСИФА ШУСТЕРА, Львовъ Коперника ч. 5. 839 18—45

Для терпячихъ на легки, гемороиды, жолудокъ

ПРАВДИВЫЙ

МѢДЪ курацій ный Вишнякъ, Деренякъ

зъ власнои пасѣки бутелька 65 кр. на мѣсци продае О. Титъ Чубатый Иванківъ Скала надъ Збручемъ. 464 1—3

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

Г. Д. В. Якъ прозванъ мене „Ефіяльтомъ“. Qua causa, qua ratione? Напередъ тутъ промахнувъ ся г. Д. В. Якъ въ правописи, бо не написавъ такъ, якъ бы слѣдовало „по литературному“: Ефіялтъ. Вдруге: Ефіяльтесъ — се-жь бувъ зрадникъ своему народу. А я кого израдивъ? Васъ г. Д. В. Яче? та-жь я нѣколи не мавъ спільного дѣла нѣ зъ вами нѣ зъ вашими товаришами. Противникомъ твердоязычя бувъ я все почавши відъ пробуду у мене самосвѣдомости національной вже въ самыхъ юныхъ монхъ лѣтахъ; такимъ самымъ противникомъ я и доси, бо бачу, що твердоязыче то смерть нашому рідному языку, смерть нашому народу. Скажете може, що я спроневѣривъ ся партіи народовцівъ? И се неправда. Въ політику я доси не мѣшавъ ся, а що до питаня літературного на стягу всѣхъ народовцівъ безъ выему выписаный: языкъ народный, малорускій! Всѣ народовцѣ безъ выему порѣкають безъобразне твердоязыче! Чи такъ кидати обидным порѣканемъ на чоловѣка, котрый не сплямівъ ся въ житю нѣколи, чи се есть дѣломъ честного чоловѣка, чи підлого мерзюка — сего тутъ я не буду рѣшати.

Що у насъ крайна рідниця въ оцѣнюваню дѣятельности Наумовича, сему пѣхто не стане дивувати ся. Для васъ г. Д. В. Яче и для вашихъ товаришівъ-однодумцівъ примѣромъ „Епістлеріяда“ Наумовича мабуть що найменше рівняе ся Омировій Ілядѣ — для мене же тая-жь „Епістлеріяда“ то пуста мазанка, школярска багранина, котра навѣть не гідна оголошеня друкомъ!

Въ цѣли, щобы заманути до свого табору декого зъ найвизшихъ народовцівъ, вы розхвалюете поезіи Шевченка нарівні зъ поезіями Пушкина; однакожъ тыми крашеными лисами вы насъ не злудите.

Вы твердяки деклямуете богато про вашу любовь до народа, а тую любовь объявляете такъ, що плюгавите и осмѣваете языкъ народный, добро, котрымъ дорожить всяка народность.

Вы туманите руского хлопа твердячи, що фонетика то замахъ на нашь обрядъ, на нашу церковь, на нашу вѣру — найлучшихъ патріотівъ рускихъ поганите — тымъ часомъ самій вы израдники, самі вы Ефіяльты, бо мостите дорогу ворогамъ, щобы знищити свій власный народъ. Вы кадете, о скілько се вамъ потрѣбно, рускому людови, але рівночасно языкъ того-жь люду ловете жарґономъ не пригожимъ до письма. Такъ знайте, що языкъ того-жь люду о цѣле небо вышій відъ вашого книжного языча; знайте, що бесѣда нашого люду самый цѣннѣйшій знадобъ для языка літературного. Та не думайте, що може до васъ говорять хлопоманъ, котрый поклоняе ся апотеозѣ пяного мужика — нѣтъ, любовь дѣйстного народовця обнимае весь народъ, підносить гідне въ народѣ, порѣкае зло. Языкъ нашого люду то найгідніше добро, яке посѣдае нашъ народъ. Тому то я учивъ ся и все учу ся рідного языка не лише зъ памятниківъ давного нашого письменства, зъ лучшихъ творівъ народныхъ писателівъ новѣйшого часу, але именно зъ живои бесѣды нашого люду. И смѣло можу сказати, що пытаючи простого скотаря — розумѣе ся въ зачерку его знаня — я більше скориставъ и що до языка и що до стилю народного, нѣжь у всѣхъ маститыхъ господиновъ-об'єдинителей на кулу, у котрыхъ кромѣ скомлявѣючои бесѣды руской, пустого говорення про благо народа и переборщеного поняня про „важність“ и „великість“ ихъ особы я не стрівъ більше нѣчого.

Н.

Новôсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищенія нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбôльшій выборъ дерґъ на коня у такожь диванôвъ, хôдникôвъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и лôжка и т. п. находить ся въ складѣ диванôвъ. Au Louvre у Львôвѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Цѣны въ сплатахъ, пôсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы

поручає по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

☛ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашой фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаємо. 2·44—52

Хронічну сверблячку всякого рода лишаѣ,

ВСЯКИЙ ВЫСЫПКИ НЕШКôДНИЙ

почене тѣла, рукъ, нôґъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями

„Ихтіоль-Саліціль“.

Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла. За надôсланемъ 4 коронъ высилає его дискретно вразъ зъ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 14-52

До Всечестного Духовеньства!!

Прочь зъ жидôвскою бляґою

Пôдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тôлько у своихъ!

Выробы ножôвничій, захваленый шумными анонсами фірмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше зъ гарантіёю на мѣсци.*

Бритвы англійскій, власнй, солінґенскій и швайцарскій въ великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду братву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надаєся до волоса, радо вымѣняю безъ допаты або зверну грошѣ. Братвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся.] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножôвникъ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

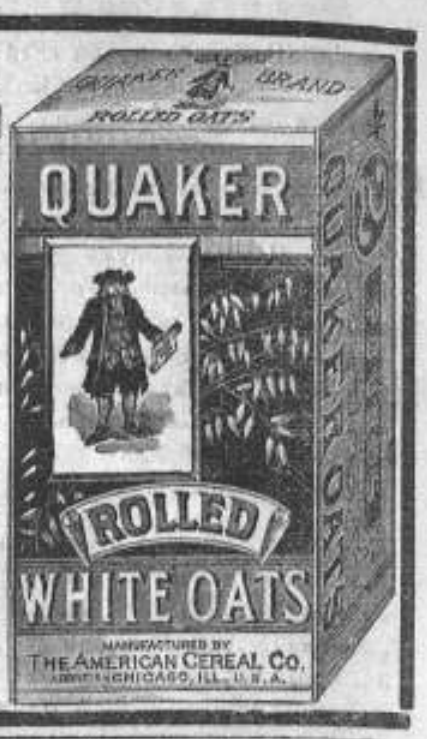
Поручаю заразомъ всѣ выробы ножôвничій въ моѣй роботни выконаній. 843

Quäker Oats

Всюды дôстане въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вересня).

Всѣ лѣкарѣ знають, що стравы зъ вôвса належать до найлѣпшихъ въ усей поживы; въ сѣй справѣ нема двохъ гадокъ. Але незвычайно важна в рѣчь, **якôм** уживає ся **стравы зъ вôвса**, коли лѣкарь припише ю дитинѣ, хорому або недужому. Отже коли о се ходить, то практична господиня може оминути всяку непевнôсть и запобѣгчи всякому розчарованю и всякôй невдачѣ, коли зъ довѣремъ выбере Quäker Oats.

431 II.

Товариство задаткове „ДОБРОБЫТЪ“

общество зареґ. зъ обмеж. порукою **въ САМБОРѢ.**

принимає вкладки щадничій на 5%, удѣляє позички гіпотечній, на записы довгôвій на 7% и вексельній на 8%.

Оденъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товариства противъ лат. прих. костела.

420 4—7 **ДИРЕКЦІЯ.**

РІХТЕРА СКРИНКИ ЗЪ КАМѢНЦЯМИ ДО БУДОВЫ.

є найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку имъ можна подарувати до забавокъ и навчанъ.

Ріхтера скринка зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу побôльшити доповнюючими скринками, и черезъ те мають они подвôйну вартôсть. Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торґовляхъ забавокъ дôстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 коронъ и высше. Однакъ треба дивити ся за маркою и не приймати скринокъ безъ котвы, бо они є пôдроблений.

НОВИНА! Ріхтера ігры, вымаґаючій терпеливости, якъ сѣпиксъ, чортикъ, громовôдъ и т. п., по цѣнѣ 70 сот. Лише зъ котвою правдивôй!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже прислати новый, богато илюстрованый цѣнникъ, пôдписана фірма пришле его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка,

перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt, Nürnberg, Olten** (Швайцарія), **Rotterdam, New-York**, 215 Pearl-Street. 452 1—6

Артистично-ритовничо ЗАВЕДЕНЄ А. ЗПҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достаткує и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ съ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Стампідлѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ дитѣ и ґравіровань и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою. 221 47—52

Також

и на сплаты частинній

безъ пôдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родôвъ диванôвъ, фіранокъ, портіеръ, хôдникôвъ, капъ, конôвъ, ковдеръ и дерґъ на коня.

Спеціальный вôддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванôвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а такожь много решткъ хôдникôвъ по баснô низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Маґазину „Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

ПАСАЖЪ ҐАВСМАНА

I. ЛЬВôВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміованый.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Величавый Замокъ короля Людвика II баварского

Herrenschiemsee.

Вступъ 10 кр. 95

¹/₁ натуральной величины

Оріґінальный анґлійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, вмострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ³/₄ вглубленo шлюфована зр. 1·50 а ¹/₁ вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здôймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лици пôдчасъ голеня також у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вôстре найделікатнѣйше ¹/₈ вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рôздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытяґъ зъ многихъ чодякôвъ зъ 23/10 1896.

2 анґл. бритвы одер лавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Ґлушкевичъ парох въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ ді мантовой стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Заградникъ парохъ въ Купичовичахъ.

Подôбно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковом.

О. Полиньскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

Патентованій прилады до бôды.

Анґлійска марка „Sheffield“. Prima якôсть зъ колодками зъ рога, або кости, вôстра шлюфованій. Вôстри не выпадають анѣ не розхвестують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) 6 зр. Також продає ся по ½ тузина пары. D. 54 54—7

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНҐЛІЯ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

!!! ОКАЗІЯ !!!

По причинѣ корыстного случайного закупна одной партіи

КАВЫ

дуже доброй, первостепеннои, 4½ кільоґр. нетто зъ оплатою почтовою, о скôлько стане запасу,

за 8 зр. 50 кр. высылає на замовленя

НАРôДНА ТОРҐОВЛЯ у Львовѣ.

!!ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАҐОДЫ!! 415 4—7

СКЛАДЪ и РОБôТНЯ ФУТЕРЪ

Братôвъ Любельскихъ

при ул. Валовôй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаємо на сезонъ зимовый свôй свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкôрахъ, якъ такожь готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрôвъ, зарукавкôвъ, шапокъ, оправицъ и много иншихъ и можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рôвножъ удержуємо на складѣ великій выборъ сукна до покрытя футеръ и продаємо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 880 14—15

☛ Цѣнники даромъ и оплатно. ☚

Вôдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевôй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботня артистично-бронзôвнича

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣды и иншихъ металевъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. вдей, дароносицѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ великои величины, павуки бронзовій и скляній, пôдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутй предметы приймає до споряджена и вôдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 67—2

Рôвножъ выконує ґальванізоване всѣхъ выробôвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. и. — Цѣны дуже умѣрений.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первôрядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, зъ патентôвою гарантіёю

Зінґера ручнй вôдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнй вôдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жаданє даромъ и оплатно.

Зъ повôжаньемъ **Иванъ Ляврукъ** механникъ

397 66—? *Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.*

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знаменитѣ, утихомиряюче бôль натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тôк маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 7—87

Голляндско-Американьска лінія

вносимы пароходами разъ або два на тыждень зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для квôтъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 160

*) Пôсля довжины и величины каюты анъ и пôсля скорости и елеґанції парохôда.

УЧИТЕЛЬ орґанъ рускôго товариства педаґôґічного двотыждневникъ педаґôґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 8 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

8 зр. 8 зр.

Безъ выску

по цѣнѣ выробу

даємо правдиво по американьски плятированый

Годинникъ Plaque ремонтоаръ

въ подвôйною кувертою, абы его тутъ занести. Даємо сей годинникъ яко реклямy для фабрики по цѣнѣ кошту и се рѣдка нагода для всѣхъ хто хоче набути якъ бы золотый вôдъ золота и невôдрôжнимый годинникъ по неимовѣрно дешевôй цѣнѣ

8 ґульденôвъ.

Верхъ сего годинника є дѣло штуки а нѣякій золотый годинникъ, що коштує 300 зр. не має лучшого верху. Сильній куверты плятированій пôсля найновѣйшого способу 18 каратовымъ золотомъ и тому не тратять золотои барвы. Кождый годинникъ передъ высылкою точно выпробуєсь и заосмотрюєсь оріґінальною посѣдкою ґарантіи на 3 роки. Найлучшою ґарантіею за содідность сего годинника є те, що обовязуємось грошѣ зараз и безъ обтягненя вôдослати ели-бы не подобавъ ся.

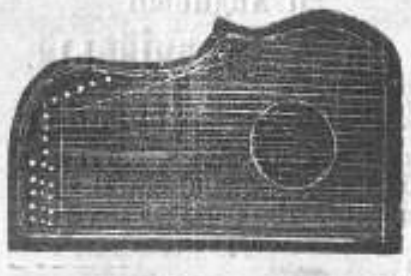
Центральне мѣсце продажи и розсылки

RIX

WIEN, Praterstrasse Nr. 16.

Пересылка на провінцію або за границю за послѣплатою. 15 4—6

Оріґінальна посѣдна ґарантія. Дамскій годинникъ 10 зр.

Сензаційна новôсть Ґітарова! **Американьска цитра Ґітарова** на котрôй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашй цитры посѣдають апаратъ до строєня, пôсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Ґрає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажь тôлько просто у фірмы безъ посередництва аґентôвъ.

☛ При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☚

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарнѣ института Ставропіґійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 256. Львовъ, Понедѣлокъ 27 (15) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ свят.) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платятъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенья выкій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший донесенья приватный числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Цѣкавый голосъ польскій въ справѣ руского університета.

Звѣстно, якъ неприхильно польска прасa привитала акцію рускои молодежи и загалу Русинѣвъ до основання руского університета у Львовѣ. Консервативні и псевдодемократичні органы приймили ту акцію зѣ злостію и зъ кпинами. Тымъ цѣкавѣйшій суть двѣ статьѣ Słow-a pol-k-ого въ числахъ зъ 22 и 25 падолиста с. р., котрій вѣдъ иншихъ голосѣвъ польскои прасы рязко вѣдбиваютъ.

Въ першѣй статьѣ авторъ, пѣдписавшій ся *K. C.*, высказуе найперше, що „університетъ въ розвою народу есть етапомъ, вѣдъ котрого зачинае ся національне жите а кѣнчить ся емѣріональный розвѣй“, що вѣнъ е „мѣсткомъ, по котрѣмъ народъ входитъ въ сферы загально-людскои цивілізації“, и зазначуе, що вѣнъ змаганє Русинѣвъ буде розбирати холодно, безъ упередженя, безъ кпинъ, чи оно „має свое жерело въ дѣйстныхъ, реальныхъ потребахъ національного організму, чи есть тѣлько амбіційною недороскѣвъ“.

Вѣдтакъ розказуе исторію руского ліцея на львѣвскѣмъ університетѣ, заложеного цѣсаремъ Іосифомъ II. 1787 р., дальше говорить о заснованю рускихъ катедръ на выдѣлѣ правничѣмъ въ 1862 р., и о спольщеню львѣвского університета въ 70-ыхъ рокахъ и о жаданяхъ руского університета, ставленыхъ Русинами. Се представленє есть вельми односторонне, дарма що авторъ покликуе ся на статьѣ „Дѣла“ зъ 1897 року. Потѣмъ переходитъ до найновѣйшои фазы, нѣча рускои молодежи. И тутъ представленє есть такожъ односторонне (пѣдносить н. пр. статьѣ и Барвѣньского въ „Руславѣ“ а попередно замозчавъ зовсѣмъ о основній интерпеляціи о. Танячкевича въ радѣ державній), але вкѣнци приходитъ до конклюзіи такои:

Вже теперѣшне число 558 рускихъ слухачѣвъ університетскихъ перевышае загальне число слухачѣвъ на неодномъ зъ австрійскихъ або заграничныхъ університетѣвъ, а число се росте зъ кождымъ рокомъ, тай е вже чотири рускій гімназіи въ Галичинѣ и одна на Буковинѣ, отже вѣдпадае аргументъ *contra*, полягаючій на недостачи будучихъ слухачѣвъ. Такъ само вѣдпадае другій аргументъ *contra*, що справа руского університета ще середъ самыхъ Русинѣвъ не дозрѣла до академічной дискусіи, зваживши, що постулятъ руского університета ставляютъ всѣ интеліґентій Русины безъ рѣзницѣ партій (зъ выемкою москвофілѣвъ), що справою тою займаютъ ся люде дуже поважній и що праця надъ приготовленемъ руского языка до строгихъ наукъ, завдяки именно дѣяльности Наукового Товариства им. Шевченка, щораз богатшій приноситъ плоды. Зъ того выходитъ, що новый „потворокъ“ розвивае ся щораз бѣльше, хотя ще не скоро выросте на дозрѣлу „потвору“. Поляки повинній отже застановити ся завчасу, щѣ имъ супротивъ того выпадае робити. Сли мають досыть силъ, то нехай тій кроки стримують вже теперь, если-жь нѣ, то нехай приготовлятъ ся на принятє нового гостя. „Caveant consules, бо каплѣ падаютъ на камѣнь щораз численнѣйше и щораз правильнѣйше“. Тыми словами кѣнчить ся перша статья въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ.

Въ другѣй статьѣ авторъ, пѣдписавшій ся *S. M.* а называючій себе постѣйнымъ читателемъ Słow-a polsk-ого, вѣдповѣдае на ту першу статью и такъ каже: „Якъ то? Отже мы мали бъ силы нашои уживати на те, щобы тамувати розвѣй братного народу? Маемо уживати силы до брутальнои несправедливости, достойнои Бісмарка и прускихъ гакатистѣвъ?... Мы повинній горячо бажати розвою и пѣднесеня руского духа, приймити его якъ брата, а не вѣдпыхати завистно якъ ворога або непожаданого „гостя“. „Гѣсть“ той лише тогды выросте намъ въ „потвору“, если будемо его якъ „потвору“ трактувати.... Наша теперѣшность представляе ся сумно. Національній антаґонізмы не стаютъ лагѣднѣйшими. Перечимо ся о те, хто мае зробити першій крокъ до згоды. Выжидаемо его вѣдъ Русинѣвъ, а Русины вѣдъ насъ. Надармо выжидаютъ. Мы даемо имъ лише вымушуваній концесіи, обнимаемо всѣхъ загаломъ о москвофільство, невъ кольонію Pio Кляро на 5.000 душь (Побѣчь руского Pio Кляро, на полудневѣмъ заходѣ, лежитъ польска осада рѣвножь велика). Но пѣвнѣчь вѣдъ руского Pio Кляро лежитъ друга величезна майже зовсѣмъ чиста руска кольонія Прудентополісъ надъ рѣкою Ivahy (почта Ponta Grossa, per Curityba). Конзуль австр. подае число Русинѣвъ въ Прудентополісъ на 7.000 душь. Прудентополісъ лежитъ геть далеко вѣдъ иншихъ народностей, посередъ вѣдѣчныхъ пралѣсѣвъ. Тѣ двѣ величезній рускій осель вѣддѣленій вѣдъ себе дикими, незаселеными лѣсами, на добрыхъ кѣльканацять миль. Прудентополісъ займае обширъ 40.000 гектарѣвъ а Pio Кляро около 30.000 гектарѣвъ. Живучи въ такихъ лѣсахъ значными масами, не выпародовлять ся тѣ наши Русины такъ скоро, если мы поможемо имъ, даючи имъ священикѣвъ, книжки, часописи и т. д.

Тожъ конче вже разъ треба постаратись о бѣльше число рускихъ священикѣвъ въ Паранѣ, бо лише Pio Кляро и Прудентополісъ мають священикѣвъ. Въ Прудентополісъ е монастырь Василіянъскій зъ двома священиками (оо. Сильвестеръ Кизима и Антоній Мартинюкъ, тай братчикъ Софронъ Горощукъ). На жаль звиняютъ ся духовній власти, що на разѣ нема ту досыть силъ Василіянъскихъ, щобы можъ туды выслати, а свѣтскихъ священикѣвъ не высылаесь, крѣмъ о. Роздольского зъ Pio Кляро, котрого пѣславъ ще пок. кардиналъ Сембратовичъ въ маю 1896 року. — Тымчасомъ не мають священика кольоніи: Atya Amarella (4.000 Русинѣвъ), вѣддалена о 13 миль вѣдъ Pio Кляро, якъ такожъ сусѣдна Люцена (о кѣлька миль дальше), де е щось 3.000 Русинѣвъ (якъ пише о. Кизима), дальше Жангада (200 родинъ) о 14 миль вѣдъ Pio Кляро, Іпіранґа (Гвафувіра) зъ 80 родинами рускими, лежитъ она недалеко Курітібы, дальше Кастельяно на приморскѣмъ пѣдгорю, де е до 100 родинъ рускихъ и иншій поменшій оселѣ, якъ такожъ численній чорноробочій руский робѣтники въ Курітібѣ.

Пѣдчасъ коли мы гадаемо, що по горячковѣй еміґраціи зъ рр. 1895 и 1896 вѣдъ року 1897 устала була у насъ зовсѣмъ еміґрація до Бразилія, каже австр. конзуль, що въ послѣднихъ рокахъ (1897 1899) приѣзджало до Параны по 300—400 нашихъ селянъ рѣчно, т. е. выходитъ, що ѣде туды вѣдъ насъ пересѣчно одна особа денно. Часть тыхъ новыхъ поселенцѣвъ осѣла коло своякѣвъ на давныхъ кольоніяхъ, (головне въ Pio Кляро), а часть зъ великимъ трудомъ умѣстивъ бувъ конзуль за своимъ вплывомъ рѣвножь въ Pio Кляро. Конзуль звертае увагу, що державна кольонізація въ Паранѣ вже давно не провадитъ ся, и що всякій хто туды поѣде, е лишеный всякои опѣки зовсѣмъ на свое старане и средства, и не може нѣчо надѣяти ся вѣдъ нѣкого, хиба мае значнѣйшій фонды, щобы собѣ мѣгъ все купити. Грунтѣвъ нѣкому не выдѣлюютъ, бо урядъ кольонізаційный зовсѣмъ не фунґуе. Се заявивъ австр. конзуль зъ Курітібы при неданѣмъ своимъ побутѣ у Львовѣ, остерѣгаючи передъ выѣздомъ. Прото хто не хоче пробувати въ параньскихъ пралѣсахъ долѣ Робінзона Крузое, нехай туды не выбираесь, бо если не знайде пристановища на грунтѣ давнѣйше осѣвшихъ своякѣвъ (котрій его схотятъ принятъ), то чекае его велика нужда, а о заробки тамъ дуже тяжко. — До робінзонізды наши селяне не надаютъ ся; пѣдчасъ коли шкотскій Робінзонъ дававъ собѣ раду, наши люде, якъ прийде имъ робінзонувати — умираютъ зъ нужды и зъ туги. — Хто-жь мае на столько грошей, що мѣгъ бы тамъ самъ собѣ порадити, той оглянувши тѣ лѣсы, верне зруйнованый назадъ до Галичины. Тамъ не для богача господарованє на корчунку.

Мимо того переѣздило недавно около десять родинъ рускихъ черезъ Станиславѣвъ въ дорозѣ до Параны; не знати, чи мають тамъ милосердныхъ своякѣвъ, чи чекае ихъ житє Робінзона.

Зновъ читаемо въ „Wiadomościach Salezyańskich“, органѣ польскихъ міссіонарѣвъ ордену Салезіянъского (за серпень с. р.), що въ Аргентинѣ, на территоріи Missiones, осѣло въ кольоніи Apostoles значне число Поляковъ зъ Галичины, въ сусѣдствѣ „Новои Польщѣ“ т. в. Параны. Для тыхъ „апостольскихъ“ осадниковъ збудувавъ Салезіянинъ ке. Станиславъ Цинзлевскій костелъ и лучитъ всѣхъ въ одну цѣлость. „A są tu i Polacy z wschodnio-południowej Galicyi (т. в. Русины), różniący się dyalektem mowy i obyczajami Варто бы, щобы колись до нихъ заѣхавъ котрый зъ нашихъ священикѣвъ зъ Параны, хоть комунікація туды дуже тяжка, бо ѣдесь ажь горѣ рѣкою Ля Плята, вѣдъ устя ажь пѣдъ Парагвай. — Куды то вже не занесла нужда и темнота руского селянина! — Розумѣесь не потребуемо додавати, що не лишь до Параны, але тымъ бѣльше до тыхъ ще дальшихъ аргентиньскихъ Міссіонесъ нема найменшои рахубы ѣхати нашимъ селянамъ. Сама дорѣга такъ дорога, що за тѣ грошѣ можъ ту жити. До того кліматъ тамъ здаесь за горячій. — Правительство не дае въ Аргентинѣ нѣякои помочи кольоністамъ.

О. В—скій.

Письма зъ краю.

Зъ буковиньскои Руси.

(Новый „Народный Дѣмъ. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русинѣвъ. — P. Klemens Kodakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Волянъ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. Н. Василько. — Процесъ О. Крушинского.)

Буковиньска Русь стоитъ на дуже важнѣмъ етапѣ свого розвою. Заснувавши бурсу для православныхъ рускихъ ученикѣвъ, „Руску Касу“ для економічного поратованя селяньства, и набувши власну друкарню, приступили черновецкій Русины до дуже важного дѣла, до перебудовы старого, партерового дому, де мѣстивъ ся „Народный Дѣмъ“ и иншій товариства, на одноповерхову, артистично збудовану камяницю. И дѣло удало ся имъ майже за одно лѣто, бо „Народный Дѣмъ“ стоитъ вже готовый и замешкалый, невыкѣнчевый лишь въ дрѣбницяхъ. Черезъ вѣдновлену браму и фѣртку входитъ ся на подвѣре зрѣванє и вышутроване, выложене повадовжь мурѣвъ хѣдниками а осьвѣтлене електричною лямпою. По выгѣдныхъ сходахъ и тесаного камѣня будзанѣвского, найтвердшого рода, осьвѣченыхъ трема електричными лямпами выходимо перше въ партеръ, котрый займае бурса, за котру вѣдступлено одну салю до науки и на ѣдальню, 8 кѣмнатъ на спальнѣ, одну для управителя, одну на шпиталь, а одній сѣнцѣ зъ водопроводами на умывальню. Вѣдесы можна спустити ся машиною въ сутерины, де е кухня и двѣ кѣмнаты, побѣчъ нихъ пивницѣ и дровотнѣ. Сею машиною выгягаютъ въ гору харчь для бурсакѣвъ. Зъ цѣлого партеру остала тѣлькы одна комната на „Руску Касу“ и одна для редакція „Буковины“.

Дальше выходимо сходами т. зв. высячными зъ хоромнымъ поручемъ на поверхъ. Черезъ сѣни паркетованій идемо або на право въ передпокій до читальнѣ „Народного Дому“, або просто до сальону баяльного, або на лѣво до салѣ. Читальня осьвѣчена 8 електричными лямпами, а другій сальонъ наукомъ зъ електр. полумѣнями. Мальованє прегарне, паркеты восковани, печѣ кафлевѣ, вѣкна зъ великими шибами. Въ сихъ двохъ саляхъ отворено читальню „Народного Дому“.

Изъ сальону фронтового входитъ ся такъ само якъ изъ сѣней черезъ великій дверѣ до салѣ, величезнои кѣмнаты на 140м□, о высотѣ 7м. Передъ усѣмъ впадае въ очи рѣвблена стеля, украшена фресками зъ гіпсу. На серединѣ ей виситъ величезный бронзовый наукъ зъ 32 електр. полумѣнями, крѣмъ того горятъ на стѣнахъ кѣльканацять електр. лямъ. Межи обома входовыми дверми стоитъ велика пѣчь зъ бѣлыхъ кафлѣвъ, хорошо прибрана. На фронтѣ находятъ ся дверѣ балькоиній и чотири великій вѣкна. Въ противній стѣнѣ бачимо великій дверѣ до дамскои гардероби, а надъ нею помѣщена галерія (льожа) на музику, електрично осьвѣтлена. Въ тѣй-же стѣнѣ е ще въ кутѣ незамѣтній тапетовій дверѣ, котрыми въ потребѣ можна выйти черезъ сѣнцѣ на бѣчній сходы, що ведутъ въ долину.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся далі передплата на 1899 рік [2-ий рік видання], нові предплатники дістають всі книжки почавши від 1-ої. Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами; піврічна 5 зр. З попереднього (1898) року за 6 зр. можна дістати книжки почавши від 5 ої, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

Зъ сходного боку примикає до салї елеґантске мешкане зъ 3-хъ кімнатъ и кухнї, призначене до вынаймлюваня. Сими-жь бічными сходами выходить ся на ґалерію, що є въ салї.

Зійшовши сходами на долину, переходимо черезъ подвірє по-при сутерины призначений для служебы, до великой пивницї, де помѣщена машина нашой друкарнї. Відсы можна підносити машинерією крізь отворъ въ стелї до горѣшной салї для складачівъ. Обі кімнаты освічені електрикою. Поббчь салї зъ машиною друкарскою є канцелярія для управителя друкарнї, а передъ нею сїнцї, котрыми выходимо зновъ на подвірє підъ сходами, що ведуть до салї складачівъ. Въ цілімъ домї є водопроводы и каналізація.

И домикъ, де доси була друкарня, зреставрованый цілковито; дахъ побито бляхою, цілый домъ полагоджено зъ надвору и въ серединї, въ одній комнатї приладжено пивницю, а въ фронтовій стїнї відъ улицї Петровича выбито дверї до гостинницї и торговлї, на котру маємо концесію на имя Ивана Созаньского, що віднаймає ся поки-що далї.

И огородъ „Народного Дому“ очищеный, сплянованый и опарканеный на ново, а зъ весною буде розширена и зреставрована кругольня.

Але попри тоту чисто домашню, культурну роботу, борба на політичнімъ полї не вмовкає. Снмъ разомъ маємо до занотованя акцію зъ волоскон стороны противъ Русинівъ и президента краєвого. Звістий нашимъ читателямъ меморіялы руского православного духовеньства въ справї потребъ православныхъ Русинівъ на церковнімъ полї въ справї шовінізму волоского духовеньства — волоскій священики не полишили безъ відповіди. Кількохъ менерівъ скликало нараду волоскихъ священиківъ, котрі выступили противъ Русинівъ и противъ президента краєвого, за его промову до митрополита Аркадія на Преображене. Президентъ краєвый рішивъ не пустити того легко и выточивъ головнымъ аґітаторомъ слїдство дисциплінарне; Волохи счинили великій крикъ, послы волоскій були у предсїдателя рады міністеріяльной ґр. Клярого, президентъ краєвый їздивъ до Відня и показало ся, що Волохи нїчо не скористали. Згадане слїдство веде ся далї, хоть Волохи кількa разівъ пускали въ світъ вісти, що его застановлено. Позиція бар. Бурґіньона є такъ само крѣпка якъ давнїйше. Острі мѣры підприняті нимъ выкликали самі Волохи своєю ароганцією, шовінізмомъ и бракомъ льояльности. Доки Волохи не прийдуть до пересвідченя, що они мають въ краю жити поббчь Русинівъ, а не надъ Русинами, досы мусить правительство глядїти имъ добре на палцї и не допускати до кривдженя Русинівъ.

Але не лишь зъ Волохами ведуть борбу Буковиньскі Русины. И „nasi najserdeczniejsi“, що привыкли въ Галичинї панувати, брикають на Буковинї. Въ сімъ случаю рѣчь мала ся такъ. Відъїздживъ зъ Чернівцівъ до Львова п. Клеменсъ Колаковскій, редакторъ „Gazet-ы polsk-oи“ польскій загорілець, зъ котрымъ неразъ треба було воювати. „Буковина“ попрацала его по правдї, згадуючи его русиноїдство. Зъ того счинила ся мѣжь „Буковиною“ а „Gazet-ою polsk-ою“ остра перепалка, лайка, а вкінци „Gazeta polska выіхала зъ твердженімъ, що „Буковину“ основувавъ Колаковскій, о чімъ прийшла неба вомъ и цїла статья писана здавсь самымъ п. Колаковскимъ.

Се дїялось — пише п. Колаковскій — przed laty 15-tu (такій навіть заголовокъ має статья). Въ 1883 р. заложивъ п. Колаковскій въ Чернівцяхъ Gazet-у polsk-у и відъ разу ставъ великимъ приятелемъ Русинівъ. Интересы Русинівъ цілкомъ не колідували зъ интересами Поляківъ и то въ нїякімъ напрямї, отже sojusz мігъ статись тривкимъ, вытворити обомъ елементамъ вплывове становиско въ краю и въ способъ посередный лагодити польско-рускій відносины въ Галичинї. Gazeta polska майже въ кождімъ числї займала ся горячо справами Русинівъ, котрыхъ боронила передъ москвофілами. Позаякъ найрухливїйшимъ мѣжь Русинами бувъ тодї п. Иванъ Тыминьскій, отже п. Колаковскій зъ нимъ швидко навязавъ интимній зносины, ба, просто запризнавъ ся. Оба дѣячї (се-бъ то п. Колаковскій и Тыминьскій) щоденно сходили ся, порозумівали ся и все, що тодї мѣжь Поляками а Русинами дїяло ся, було выслїдкомъ нарадъ тыхъ обохъ добродїївъ. А що-до Gazet-ы, то ей уважано тодї за орґанъ обохъ народівъ: Поляківъ и Русинівъ. Невдовзї, Русины-народовцї выелімінувавши зъ „Рускои Бесїды“ москвофілівъ, почали орґанізувати ся. Тодї п. Кол. блиснула щаслива думка въ головї: ото, позаякъ его Gazeta, помимо сего, що була „орґаномъ“ и Русинівъ, помѣжь тыми послїдными цілкомъ не розходила ся, „подавъ гадку“ заснованя рускои часописи, котра-бъ ширила его идеи на Руси. П. Тыминьскій, выслухавши радо свого приятеля и оглянувши вже напередъ выробленый п. Кол. буджетъ на заложене такои часописи, якъ стій „взявъ ся“ до дїла, и вже на превелику радість Gazet-ы polsk-oи — въ сїчню 1885 появило ся перше число „Буковины“. На редактора упрошено бл. п. Федьковича, бо сего бажавъ Тыминьскій. Gazeta въ ч. зъ дня 18. сїчня 1885 р. заспівала „Буковинї“ навіть „Szczęść Boże“ и „многая лѣта“. А якъ дивились на генезу и цїль сего выдавництва оба его моральній „творцї“, — про се лишилась памятка у фотоґрафіи зъ тыхъ часівъ, де то п. Колаковскій держить въ руцї „Gazet-у“, а п. Тыминьскій „Буковину“. А пок. Федьковичь бачучи, якъ незвычайно п. Колаковскій для Руси „заслуживъ ся“ „заложивши“ „Буковину“ прийшовъ одного разу до п. Колаковского и поцїлувавъ его въ руку, що п. Колаковского „дуже здивувало“ и „zażenowało“.

Минули роки, Федьковичь въ гробї; Тыминьскому відвдячено ся от...., провідї на буковиньскій Руси захватили въ свои руки люде новї, а „Буковина“ выходить далї и ширить ненависть до Поляківъ, пишучи про Колаковского якъ про найзавзятїйшого ворога буковиньскои Руси.

До того прилучивъ ся ще й „Галичанинъ“ кажучи, що при закладаню „Буковины“ грала ролю заграничча політика, єзуиты, а далї зновъ дали Поляки Русинамъ значній сумы за Баденього и т. д.

„Буковина“ розправляє ся своимъ плястичнымъ стилемъ дуже остро зъ „Галичанином“, а що до справы Колаковского пише:

„Що-до Gazet-ы polsk-oи то застерїгаємо собі ще у тій справї голосъ на пізнїйше, на разї констатуємо лише факты, що реверляціи п. Колаковского є відъ початку аж до кінця чистою неправдою. Можемо удовідонити протоколами засїдань „Рускои Бесїды“, що гадка заснованя рускои часописи на Буковинї повстала таки у насъ самыхъ, а Тыминьскій донїсъ Колаковскому сесю думку не якъ свою, але якъ думку „Рускои Бесїды“.

Поминаючи усї небылицї, писаній п. Колаковскимъ, якъ нинїй пеаны, якій нїбы співавъ въ честь „Буковины“, памятка зъ фотоґрафіями и т. д. и т. д. — а звернемо ще увагу п. Колаковского на сцену бл. п. Федьковича, що то аж поцїлувавъ п. Колаковского въ руку за его „заслуги“ що до Русинівъ Правда, пок. Федьковичь поцїлувавъ п. Кол. въ руку, та вінъ поцїлувавъ его не якъ мужикъ пана, лише такъ якъ мужикъ мужика, а п. Колаковскій повиненъ бувъ и Федьковича такъ само поцїлувати. Федьковичь якъ народный гуцульскій поетъ державъ ся майже цілкомъ гуцульско-народныхъ звычаївъ, котрі витаючись, цїлують одинъ одного въ руку, отже п. Колаковскій просто скомпромітувавъ ся. П. Тыминьскому „відвдячено ся“ такъ, якъ на се заслугувавъ; его выключено зъ „Нар. Дому“ і punctum! Тыминьскій не „выкормивъ“ нїкого, а тымъ меньше нинїшныхъ проводирівъ украиньскорускихъ на Буковинї: се така правда, якъ те, що др-ъ Стоцкій завдячує цїлу свою політичну карієру Полякамъ. А що у насъ нинї „inaczej“ — се-жь и не дивиця, адже мы самостійный народъ цивілізуємо ся, идемо впередъ, боремо ся зъ „приятелями“ въ родї п. Колаковского, працюємо для свого народу чесно, гідно, такъ, якъ лицює свідомому своєи цїли, а кривдженому и граблёному зъ усїхъ боківъ „приятелями“ народови. Для нашои „duszy kozacz-oи“ — кажете — „smutno“... и въ тімъ нїчого дивного, якъ собі постелили — такъ и спїть, самі собі винні. Вамъ бы позбути ся гіпохондрії, той уроєной „вдячности“ відъ людей, котрыхъ просто не разъ и не знали-сьте, вамъ бы поступати зъ нами честно, справедливо, писати правду и тілько правду — то певно буде weselej na duszy kozaczej.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Підчасъ дискусіи надъ моравскими розрухами, п. Феркавфъ обговорюючи судовій выроки, котрыми увільнено комісаря поліції, що казавъ жандармамъ на безоружну товпу стрілятн Schnellfeuer, а тыхъ, що лише товкли шибы, позасуджувано на 8 або 15 мѣсяцівъ вязниць — представивъ, кількo то въ Австріи коштує удержане „авторітету“ власти: „Идолови авторітету, такъ якъ его розумѣє наша бюрократія, вже зложено и ще нинї складає ся несчисленій жертвы. Підсля найновїйшои статистики засуджено въ лѣтахъ 1894 до 1896 за публичне насильство противъ урядниківъ **6.500** осібъ, а за обиду урядниківъ **54.000** осібъ. Але за надужитє урядовои власти засуджено въ тімъ самімъ часї 52, а за переступство противъ обовязківъ публичного уряду 1.052 осібъ. Однакъ сему авторітетови потрібій були ще й кровавій жертвы, бо въ послїдныхъ пятилѣтяхъ жандармы застрілили 42 людей а 118 тяжко зранили. Не можь твердити, що були злочинцями тій, котрыхъ кровь потекла. Відвічальність паде на бюрократію, котра сама себе уважає за державу и всякій протестъ противъ свого авторітету якъ найострійше карає а кожде, хочь бы найпідлїйше зъ своихъ орудій хоронить. Надїяли ся, що заведенемъ конституціи забє ся поліційну державу. Однакъ нинї, не лишь соціяльній демократы, але навіть буржуазійній партіи, сли роблять опозицію, чують, що поліційна держава все ще жие, бо ненарушимість австрійского поліцая анї не дасть ся порівнати зъ ненарушимостею австрійского посла. Кождый поліцай въ Австрії може за дрібній провины карати тяжкою карою. Але що гірше! Той авторітетъ бюрократіи розтягає ся на суды! Въ міністерствї судівництва истнує окремый телефонъ до заряджувана конфіскатъ. Абы судъ якои конфіскаты не затвердивъ... таке въ Австрії ще нїколи не стало ся. Судья, котрый не увіривъ бы обжалованому поліцаєви, одержить сейчасъ відповідну науку відъ своихъ зверхниківъ. Нинї можь Австрію назвати клясичнымъ краємъ кабінетовои справедливости! Въ тыхъ відносинахъ розвивае ся карієровичівство и брутальність.

Чехи змѣркували, що своєю обструкцією зайдуть недалеко и стараютъ погодити ся не лишь зъ фактомъ внесеня языковыхъ розпоряджень, але навіть зъ міністерствомъ, котре внесло тій розпорядженя. Politik запевняє, що Чехи відступлять відъ всякихъ концесій на точцї складу кабінету, але мусять домагати ся важнїйшои концесіи, т. є. удержаня у внутрѣшній службі въ ческихъ округахъ ческого урядового языка. Въ тій цїли выстатчить, сли правительство не вытягне підъ тымъ взглядомъ консеквенцій зъ внесеня розпоряджень и выдасть відповідній инструкціи апеляційному судови, намістництву и т. д. Сли-жь правительство має вже готовый языковый проектъ, то тымъ лїпше. Переговоры мѣжь правительствомъ а Чехами зійшли на поле языковои справы. Міністеръ Керберъ вже выпрацювавъ въ головнімъ начерку проектъ языкового закона и предложивъ его цїсареви. Однакъ справа комплікує ся черезъ те, що теперь Словінцї домагають ся уступленя міністра Кіндінґера. Хочь судовый округъ въ Цилеї числить лише 5% нїмецкого населеня, Словінцї цілковито згодили ся на нїмецкого президента суду, застерїгаючи ся лише противъ одного Вурмсера, якъ разъ того, котрого Кіндінґеръ именувавъ президентомъ.

Цїсарь принявъ вчера на авдіенціи Кляріого, котрый здавъ справу зъ конференціи Кербера зъ провідникомъ молодо-Чехівъ зъ п. Енглемъ. Въ парляментарныхъ кругахъ говорять, що правительство не має охоты вводити въ урядованє внутрѣшный ческій языкъ въ дорозї розпорядженя. Підля Son. u. Montagszig. розходить ся о се, абы Чехамъ дати певність, що въ приготовлюванімъ правительствомъ проектї языкового закона, ческій жадання будуть якъ найбільше увзгляднені, якъ се допускає нїмецка програма зъ Зеленыхъ святъ. Въ найблизшихъ дняхъ відбудуть ся въ тій справї конференціи правительства зъ провідниками нїмецкихъ сторонництвъ въ Чехіи.

На нинїшній парляментарній комісіи правиці будуть предложені до ухвалы резолюціи, котрыхъ тенденція має полягати въ тімъ, що правиця не має охоты попирати правительство, до котрого не має довіря и котре поступає незгідно зъ своимъ неутральнымъ характеромъ. Правиця лише уступає на бажанє корони, сли допускає до полагодженя конечныхъ для держави законівъ, але дальшихъ уступокъ правительству не зробить. Дальше має бути въ резолюціи высказане вдоволене, що молодо-Чехи готовій залишити обструкцію, въ цїли запевненя солідарности и едности правиці. С надія, що Чехи приймуть ту резолюцію. На нинїшнімъ засіданю выконуючого комітету правиці, Чехи мають остаточно подати условія, підъ якими они готовій залишити дальшу обструкцію.

Супротивъ вістей, що ческій послы показують теперь більшу охоту взяти участь въ новій конференціи, въ цїли умощеня дороги до ческо нїмецкого порозумѣня, Нїмці вказують на свою програму зъ Зеленыхъ святъ, котра выключно може становити підставу до дальшои угодовои акціи.

Сильне вражене въ нїмецкихъ кругахъ мали выкликати конференціи міністра справъ внутрѣшныхъ д-ра Кербера зъ Енглемъ и Пальфімъ. Про тій цїкавій конференціи доносить Politik зъ Відня: Провідникъ ческои феодальнои шляхты, ґр. Пальфі, звернувъ увагу Кербера на небезпечну парляментарну ситуацію и высказавъ надію, що правительству не буде залежати на тімъ, абы надъ мѣру натягнути струну и выкликати катастрофу, котру можна бы запобігчи черезъ успокоене ческого народу и даючи ему сатисфакцію. Переторогу більше-менше того самого змісту давъ голова молодо-ческого клюбу д-ръ Енґель. Відтакъ відбула ся повторагодинна конференція Кербера зъ Енглемъ. Говорять, що конференція відносила ся до нового введеня въ урядованє ческого языка яко внутрѣшного. Въ тій самій справї конферувавъ Клярі зъ Штіркомъ Зъ нашои стороны запевняють, що правительство не схоче сеи справы выручати зъ цілого комплексу языковыхъ законівъ.

Linzer Volksblatt пише, що черезъ ческу опозицію, Клярі мусївъ бы ще більше звернути ся въ сторону лївиці, абы сконукати ей до ухваленя угоды зъ Угорщиною. Теперішна тактика Чехівъ довела до цілкомъ противныхъ відъ намірныхъ имъ наслідківъ. Коли бы правиця лишила ся одноцілою и згодила ся трактувати конечній потребы державы выключно зъ державного становиска, въ такімъ случаю и правительство мусїло бы цілкомъ або бодай въ части звернути ся на право. Чехи повинній добре застановити ся надъ тымъ, чи се відповідна для нихъ тактика, котра могутъ довести до того, що правиця перестане истнувати.

Въ суботу відбуло ся засіданє підкомітету комісіи для змѣны §. 14-ого. На засіданю були також міністры: Кіндінґеръ и Керберъ. П. Цалінґеръ поставивъ нове внесеня о змѣну того параґрафу. Підля того внесеня, міністерство мало бы право выдавати цїсарскій розпорядженя підъ відвічальностею цілого кабінету на случай, коли парляментъ не може бути скликаный а проволока грозить небезпеченьствомъ. Відъ введеня на підставѣ §. 14-ого выключене всяке обтяженє людности, підвышенє податківъ, творенє новыхъ и продажь державныхъ добръ. Для кождого такого розпорядженя конечне є ex post потвержденє парляменту, котрый въ тій цїли мусить бути скликаный найдальше до 6 тыжднівъ, або сли посольска палата въ тій хвили розвязана, въ протягу 8 тыжднівъ. По збраню рады державнои, розпорядженя мають бути внесенй до потвержденя — и то напередъ въ палатѣ послівъ — найдальше въ протягу тыжня. Парляментъ, заки потвердить, або відкине розпорядженя, не може бути анї відроченый, анї розвязаный. Сли правительство по выданю розпоряджень не скличе рады державнои въ відповіднімъ часї або не предложить розпоряджень въ законно приписанімъ часї, они самі собою тратять обовязуючу силу.

— —

Зъ Наталю доносять, що ґенералісімусъ англійскои африканьскои армії Буллеръ вже станувъ въ Дурбанї и займе ся теперь стягненемъ англійскихъ силъ въ Наталю и уложенемъ пляну великои акціи противъ армії Жубера. Зъ Есткуртъ доносять, що дня 24 с. м. прийшло до горячои битвы. Дві англійскій колюмны заняли горбъ обсадженый Бурами. Але Буры скрѣпленій артилерією відпихнули лївe крыло Англійцівъ. Буры мали довгу арма у, передъ котрою замовкли найбільшій англійскій маринарскій арматы. Англійцї мусїли цофнути ся до Есткуртъ. Ситуація въ Мафкінґу має бути дуже критична хочь зразу Англійцї смѣялись зъ облоги. Тымчасомъ депеша зъ Мафкінґу, датована що дня 15-ого с. м. стверджує, що наслідки бомбардованя суть страшній. Въ тімъ однімъ дни Англійцї мали 19 убитыхъ, мѣжь ними 2 офіцирівъ и 39 раненыхъ.

На біржи въ Ґлясговѣ розбійшла ся поголоска, що Мафкінґъ капітулювавъ. Поголоска доси урядово не потверджена.

Побѣда Англійцівъ підъ Бельмонтъ не могла бути така свѣтла, якъ се зразу подало урядове справоздане. Зъ огляду на се, що 7000 Англійцівъ ударило на 3500 Бурівъ, взагалї треба дивувати ся, що борба була така завзята, и що підля урядового справоздана „страты Бурівъ були здаєть ся такъ великій, якъ наші“. Сли Англійцї не лишили ся на „здобутыхъ“ позиціяхъ Бурівъ, а цофнули ся назадъ до свого табору надъ рѣкою Оранією, то треба застановитй ся, чи сеся „побѣда“ була взагалї побідою? Нїхто не може понятн, якимъ способомъ Буры, що пішли въ розсипку, котрымъ „забрано арматы, и за котрыми англійскі кінноти гнала ажь пять миль“, могли забрати зъ собою більшу часть раненыхъ и убитыхъ?! Цїкаве також се, на що Англійцї, забравши позицію Бурівъ, знищили забрану амуніцію? Самъ „Таймсъ“ під-

дозрѣвав, що побѣда нодъ Бельмонтъ дуже подобна до побѣды нодъ Ледісмедомъ.

По битвѣ англійскій командантъ выславъ до Бурувъ письмо, въ котромъ протестує противъ уживания Бурами куль думъ-думъ, противъ того, що раненій Буры стрѣляють, и противъ уживанія бѣлои хоругви на се, абы вытягнути англійскихъ воякувъ зъ ихъ позицій. Письмо поясняе ся фактами, що одинъ раненый Буръ застрѣлилъ англійского офіцира, коли той до него приступилъ. Два разы знова вывѣшено бѣлу хоругвь, щобы нодтакъ стрѣляти до наближаючихъ ся Англійцѣвъ. Въ той способъ застрѣлено одного англійского офіцира. На полудне нодъ Чемберлі мало прийти до другои битви мѣжь Оранцями а англійскою колюмною высланою на помочь для замкненыхъ въ Чемберлі. Результатъ незвѣстный.

На нівночь нодъ Кенстовнъ збунтували ся капляндскій Голендры зрабували англійскій магазины зъ оружіемъ и амуніціею и разомъ зъ нодділомъ Бурувъ машируютъ на полудне въ сторону Дордрехту, нодаленого о кольканадцять миль нодъ Кенстовну, де сконцентровано корпусъ капляндскои армін. Онодгы англійскій дневники донесли були о великій побѣдѣ Уайта нодъ Ледісметомъ, при котрій забрано Бурамъ цѣлый таборъ зъ арматами. Послѣдна телеграма зъ Ледісмета нѣчого не згадує о тій побѣдѣ, лише каже, що въ мѣстѣ спокій. Гарнізонъ Ледісмета заховує ся дуже спокійно. На арматы Бурувъ навѣть не нодповѣдае. Давнѣйше пускали Англійцѣ бальонъ и въ той способъ оглядали позиція Бурувъ. Теперь вже й се залишили. Мѣжь англійскими кіньми панує носатина. Буры спрозадили ще одну армату, найбільшу, якою розпоряджае трансвальска артилерія, и надѣють ся що ажь она присилує Уайта до капітуляції.

——

Зъ Каіру доносять, що англійскому войску повело ся розбити цѣлу армію каліфа. Англійска колюмна зойшла ся въ каліфомъ въ мѣсци нодаленомъ о 7 миль нодъ Гедідъ и по завзятій борбѣ заняла его позицію. Самъ каліфъ погибъ зъ окружаючими его емірами. Всѣхъ вызначнѣйшихъ емірувъ убито або полонено. Утѣкъ лишь одинъ Османъ Дігма. Армія каліфа цѣлковито розбита. Цѣлый таборъ впавъ въ руки Англійцѣвъ. До неволѣ взято кольканадцять тысячѣвъ Арабувъ, разомъ зъ жѣнками и дѣтьми. Забрано такожь много худобы. Англійцѣ мали трехъ убитыхъ и двайцять раненыхъ.

Водозва.

Земляки! Мабуть у жадного народу добродѣйній товариства и институцій не є приневолений такъ часто водкликувати ся до публичної жертволюбивости, якъ у насъ. Причины такого поведеня нашихъ институцій є кождому тямучому Русинови такъ ясній, що ихъ вѣдай наводити не треба. Множество рознородныхъ а многоважныхъ громадяньскихъ и добродѣйныхъ цѣлей у народа бѣдного, що не мае своихъ меценатувъ капіталістувъ, вымагае доконче бодай дрібныхъ публичныхъ складокъ для прискореня его культурного и цивілізаційного розвою. А що першою основою до такого розвою є середня и высша осьвѣта, тожь народъ конечно повиненъ поносити найбільше жертвъ для цѣлей просвѣтныхъ. Справа середнои осьвѣты у насъ вяже ся все и всюды зъ питанемъ матеріяльного удержаня переважної части нашої молодѣжи. Гімназіяльній справоздання выказують, що зъ ученикувъ руской народности значнѣйша часть походить зъ дуже бѣдного селяньского и маломѣщаньского стану. Щобы бодай лѣпшій частинѣ тои молодѣжи, лишеної майже всѣхъ средствъ истнованя, подати можность образувати ся, а при томъ охоронити ся нодъ морального и фізичного занепаду, основують ся у насъ по гімназіяльныхъ мѣстахъ бурсы и институты або бодай товариства, що пособляють матеріяльно найбѣднѣйшимъ а найлѣпшимъ ученикамъ. Такій заведеня и товариства мусять розвинути найревнѣйшу дѣяльность именно по мѣстахъ, де вже маемо руский гімназій.

Въ Коломыи нувъ до минувшого школьного року крімъ „бурсы брацтва св. Михаила“ институтъ „Шкільної Помочи“, що въ нѣмъ помѣщували ся ученики лише за значнѣйшою оплатою. Але нодъ початку сего року школьного перемѣнено сей институтъ на бурсу „Шкільної Помочи“ и порѣшено удержувати въ нѣй часть ученикувъ за мѣсячною оплатою нодъ 8 до 15 зр., а часть безъ всякои оплаты. Крімъ того купила „Шк. Помочь“ мурованый домъ для згаданои бурсы, але домъ той потребує ще основної направы зъ оглядувъ гігієнічныхъ. Отже поки-що (до мая 1900) бурса мѣститъ въ домѣ чиншовомъ 18 ученикувъ, зъ тыхъ за оплатою меншою або большою 16, безъ оплаты 2, а тымчасомъ товариство провадить ревно направу закупленого дому.

Только жь на то всьо бракъ фондувъ. На купно дому затягнено позичку; бурса удержує ся зъ малыхъ мѣсячныхъ оплатъ, членьскихъ вкладокъ, краевыхъ, повѣтовыхъ и мѣскихъ невеличкихъ запомогъ та дробненькихъ датковъ милосерныхъ людей, а „Шкільна Помочь“ удѣляе майже щоденно одноразовыхъ запомогъ бѣднымъ ученикамъ гімназіяльнымъ то на харчь, то на мешкане, то на мундурки. Та серце кровавить ся зъ жалю, коли бачить ся, що дуже богато бы ще треба, щобы — бодай що найпильнѣйшимъ а найбѣднѣйшимъ удѣлити лѣпшу помочь, нѣжь доси.

Земляки! Нашъ народъ подае заедно примѣры невычерпаної жертволюбивости. Богато институцій, именно добродѣйныхъ, основано и удержує ся тою жертволюбивостію, а богато основує ся ще нинѣ. И на всенародній и на частній руский цѣли складае нашъ народъ все богато жертвъ. И мы добре знаемо о томъ. Помнячи спільній народній руский потребы, обовязаній мы, коломыйскій Русины, складати щедрій жертвы въ першій лініи на будову „Народного Дому“ въ Коломыи, що въ нѣмъ буде колись отворений пріютъ для бѣдныхъ ученикувъ. Але мы сподѣемо ся, що по-за тою потребою Русины такъ округа коломыйского якъ и всѣ инши, що справляють нашій бѣднѣй молодѣжи, зъ любви ближнього поратують „Шкільну Помочь“ въ ви добродѣйныхъ змаганяхъ, памятаючи на ту гарну заповѣдь христіяньского милосердя, що намъ лишивъ Христосъ: „Все, що здѣлаете одному зъ меншихъ братувъ, менѣ здѣлате.“ Просимо всѣхъ, що люблять молодѣжь и освѣту, особливо батьковъ нашои школьнои молодѣжи, вступати въ члены товариства (членьска вкладка мѣсячно 10 кр) або бодай о одноразовій, хоть бы найменшій, датки. Просимо нашій панѣ и панночки не забувати при весѣляхъ и забавахъ на бѣдныхъ молодыхъ ближныхъ своихъ, що въ голодѣ и холодѣ неразъ приготовляють ся до будучои працѣ для добра нашого народу; займайте ся вы складками для „Шкільної Помочи“; просимо Всечестныхъ Отцѣвъ духовныхъ звертати увагу нашихъ селянъ въ церквѣ на значѣне осьвѣты для нашого народа и нодъ часу до часу при молебняхъ и акафистахъ збирати на ту бѣдну нашу молодѣжь. Нехай и кожда гра, практикована у насъ для розрывки при зъѣздахъ и товарискихъ сходинахъ, принесе щось и для ученикувъ. Не менше вдячный буде выдѣлъ товариства за дары для бурсы въ натураліяхъ. Поблагословивъ Господь Богъ Васъ плодами земными: удѣлѣть зъ нихъ частину бѣднымъ ученикамъ, а Всевышный стократъ за те нагородить.

Не хочемо вкінци подавати способувъ удѣлюваня датковъ або збиранія складокъ: кождый, що мае чутке серце для ближнього, нехай поступае, якъ умѣе, кобы лише ревно и успѣшно. Вдячность молодыхъ и щирыхъ сердецъ буде найлѣпшою заступницею передъ престоломъ Всевышного и ублагае ласки Божои для Васъ и Вашихъ дѣточокъ. (Всѣ письма и посылки просимо звертати на руки касіера товариства професора гімназ. Л. Саля въ Коломыи). — Нодъ Выдѣлу Товариства „Шкільна Помочь“ въ Коломыи.

НОВИНКИ.

— **Въ передовій статьѣ** „Дѣла“ въ послѣднімъ (255) числѣ „Краева господарка“ зайшли двѣ значнѣйшій похибки друкарскій, котрій въ разючій способъ псують змыслъ. Именно въ другомъ стовпци въ 23-ій стрічцѣ зъ горы по словахъ „212 новыхъ закладувъ промыслоныхъ“ пропущено: „а 86 давнѣйшихъ фірмъ розширили ся значно на основѣ пільгъ, признаныхъ державою. Однакожь импортъ предметувъ индустрія“. — Въ томъ-же стовпци въ 18-ій стрічцѣ зъ долу по словахъ „не лише фабричному промыслови“ пропущено: „але такожь ремеслу и промыслови“. Просимо ій похибки поправити.

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Въ середу дня 29 падолиста нодбуде ся о 6 годинѣ вечеромъ засѣданє исторично-фільософічної секціи зъ такимъ порядкомъ: 1) Допытаня про державне становище кіевскихъ князѣвъ XV. в. 2) Византійска печатка зъ Самборщины; — оба рефераты проф. М. Грушевского. Того-жь дня о 6½ год. вечеромъ засѣданє фільольогічної секціи. На порядку: 1) І. Стешенко: Станко Вразъ, зреферує д-ръ І. Франко. 2) О. Конискій, Варіанты творувъ Шевченка, зреферує проф. М. Грушевскій.

— **Клюбъ Русинокъ** просить насъ о помѣщенє отсеи водозвы:

Прикро приходить ся намъ выявляти прилюдно, що до нашого товариства не вписались доси всѣ навѣть зъ тыхъ Русинокъ львовскихъ, котрыхъ чоловѣки, батьки, браты занимають видне становище въ народномъ житю Русинувъ. Отже не дивно, що при такомъ стани рѣчи дѣяльность нашого товариства обмежалась доси на нодпомаганє школьнои молодѣжи, хоч програма є далеко ширша и обнимае також справы родинного та суспільного житя жѣночого.

Зъ увага, що жѣночій рухъ обнявъ уже не только всѣ народы, але и всѣ суспільній верствы, часъ намъ, Русинкамъ, не вдоволяти ся лише тымъ, щобы признавати ся до руской народности, але треба доказати працею, що идемо за всесвѣтнымъ рухомъ культурнымъ та поручь зъ нашими чоловѣками, батьками, братьми, трудимось для добра нашого народу. Въ сій цѣли водзываемо ся до всѣхъ Русинокъ львовскихъ и до тыхъ, що мають нагоду частійше бувати у Львовѣ, щобы приступали въ члены нашого товариства; чимъ больше насъ буде, тымъ легше и краще товариство наше буде могло сповняти свою цѣль и задачу. Заразомъ запрошуемо всѣхъ до участи въ загальныхъ зборахъ нашого товариства, котрій водбудуть ся въ середу д. 29 с. м. о год. 4 пополн. въ комнатахъ Руской Бесѣды у Львовѣ. — Нодъ Выдѣлу Клюбу Русинокъ у Львовѣ д. 24 падолиста 1899. *Г. Шухевичева*, предсѣдателька.

— **Про еміграцію** пишуть намъ зъ Белзского: Въ Варяжи и въ околици проявила ся бразилійска горячка. Селяне продають хаты и землю за безцѣнъ. Жиды роблять свѣтлій интереси. Въ Гамбургу и въ другихъ приморскихъ мѣстахъ, де наши еміранты всѣдають на кораблѣ, вештають ся всюды агенты и розвѣдують ся про родинній обставины кождого выселенця, якъ: скольконаще своякувъ полишило ся дома, якъ имъ веде ся, и т. д. На нодставѣ тыхъ вѣстей они высылають листы до оставшихъ ся дома кревнякувъ, нѣбы водъ тыхъ, що вже выѣхали, захвалюють имъ Канаду чи Бразилію, малюють имъ истный рай и радять та заклинають, щобы за ними поспѣшали до землѣ, молокомъ и медомъ плывучои. И люде вѣрять та позбуваються батьковщины.

— **Въ справѣ святкованя руских свят въ ц. и к. арміи** пишуть намъ: Недавно читавъ я въ „Дѣлѣ“ що въ день св. Димитрія и Михаила 80 полкъ пѣхоты замѣсть на службу Божу пошовъ на муштру. Не только сей оденъ полкъ тій день святочній не празнує, але загально всѣ полки галицко-руский; бо нодля установленого и апробованого выказу сій свята не належать до такъ званыхъ „gebothene gr. kath. Feiertage“. Въ сѣмъ разѣ нѣчого не поможе плакати на податки и рекрута, а скорѣйше повинно бы наше поважане тов. „Народна Рада“ внести письмо до Консисторія, до генералінои команды у Львовѣ и до міністерства краевои оборони та категорично домагати ся, щобы до обовязуючого армію урядового выказу принято свята трехъ Святителѣвъ, Петра и Павла, Успенія Богородицѣ, Димитрія, Михаила и иншій, доси неувзгляднений. Вже и такъ кривда дѣе ся нашимъ воякамъ, що примѣромъ на латиньске рождво Христове розпускають чемныхъ Полякувъ, Чехувъ и Нѣмцѣвъ на 8 до 10 днѣвъ (водъ 24 грудня до 2 сѣчня включно) на урльопъ домувъ, а нашихъ людей, такожь бравыхъ, только на 5 днѣвъ (водъ 5—9 сѣчня), — хочь, правду сказати, нодчасъ латиньскихъ святъ, (водъ 24/12 до 2/1) и Русины мають спочинокъ, а водъ 5 до 9 сѣчня Поляки и жиды муштру водбувають. Маемо при армін по надъ 250 офіцирувъ, лѣкарѣвъ, ауднторувъ, капеляновъ и урядникувъ войсковыхъ — Русиновъ, переважно поповичѣвъ. Однакъ нодля принятои системы служать они переважно при полкахъ нѣмецкихъ и ческихъ; все-жь таки и въ галицко-рускихъ полкахъ є на столько Русиновъ, щобы певно упомнули ся о свое свято, коли бы було зъ горы наказано святкувати той а той день за-для „Kirchparad-ы“. А остаточно могли бы до того дѣла причинити ся якимись аргументами и нашій отцѣ духовній войковій (Erzpriester) у Львовѣ, Станиславовѣ и православный въ Чернувцяхъ. Мають жиды при войску всѣмъ днѣвъ вольныхъ нодчасъ ихъ пасхи, то нашій воякы могли бы святкувати св. Димитрія и Михаила; при войску водпочинку нема за богато; чи муштра чи „Kirchparade“, все пуцуй... — *β*.

— **Спростованє.** Въ „Дѣлѣ“ зъ дня 24. падолиста с. р. ч.: 254. закидае якійсь рускій ремѣсникъ ks. Jan-ови K... що нодписавъ ся по польски на адресѣ для Впр. о. Гавсмана, лат. крилошанина и бувшого инспектора львовскихъ школъ. Догадуючи ся, чи припадково той замѣтъ не водносить ся до моеи особы, удавъ ся я до дирекціи школы выдѣловои жѣночои им. цѣс. Єлисаветы о выясненє въ тій справѣ. Директорка школы Вп. панѣ Скр. объяснила мене, що она дѣйстно казала мене нодписати. А причина сему була така. Въ первій половинѣ сего мѣсяця, коли я вже обнявъ бувъ катехатуру при II. гімназіи, комітетъ, занимаючій ся выготовленемъ адресы, надославъ до дирекціи аркушь чистого паперу и просивъ, щобы на томъ блянкетѣ нодписали ся всѣ члены учительского збору и то найдальше до двохъ днѣвъ, и сейчасъ по зобраню нодписовъ щобы дирекція звернула той блянкетъ, бо адреса разомъ зъ нодписами мала еще ити до переплету. А що мій наслѣдникъ въ тій школѣ є це не обнявъ бувъ обовязковъ катехита, а слуга школьный не могъ мене застати дома, бо я бувъ щоденно занятый въ школѣ до год. 2 пополудни, тому директорка упросила учительку панну Ал., щобы мене нодписала на тій адресѣ, щобы — якъ она звикла ся — не выдавало ся, що Дирекція алегковажила рускаго катехита. При томъ рѣшила она повѣдомити мене о томъ при першій стрічи. Зъ уваги на те, що сказано повыше, заявляю публично, що я у перве довѣдавъ ся зъ „Дѣла“, що львовскій учитель нодслали адресу лат. крилошанинови о. Гавсманови, що на тій адресѣ нодписувались рускій катехиты львовскихъ школъ мѣскихъ, та, що по при рускій нодписы другихъ катехитувъ фігуруе и мій польскій нодпись. Тому то цѣлкомъ льогічно, що я не могъ жаднои адресы нодписувати, а за той польскій нодпись, якій бачивъ рускій ремѣсникъ на адресѣ я не отвѣчаю, бо се не мій, якъ се могъ переконати ся той рускій псевдоремѣсникъ, знаючи точно характеръ мого письма. — У Львовѣ дня 26. падолиста 1899. — *О. И. Рудовичъ.*

— **Подяка.** Читальня „Просвѣты“ въ мѣсточку Порохнику складае щиро руске спасибогъ Всесвѣт. о. Д-ру І. Гробельскому, Крил. въ Станиславовѣ, за закупно 1090 примѣр. „Парохіяльної Бібліотеки“ для бібіотеки читальнѣ, а Хв. Редакціи „Прапора“ за зниженє цѣны. — *М. Шуплат* голова читальнѣ.

— **Поляки въ торгахъ о Вавель.** Войсковѣсть ставила Полякамъ, хотячимъ набути Вавель на выполненє звѣстнои ювілейної фундациі, высокій вымагана. Щобы справу улекшити, взявъ ся до того добрый „гешефтсманъ“ гр. Ст. Бадені и водъ разу поставивъ справу на чисту воду. Окремо буде торгувати ся старый королѣвскій замокъ, а окремо будынки поставленій австрійскимъ правительствомъ. Поляки надѣють ся, що тымъ способомъ удасть ся имъ лекше выкупити ихъ „świętość narodową“.

— **Цѣнавый процесъ.** Передъ судомъ въ Москвѣ зачне ся рѣдкій процесъ, въ котромъ яко обвиненій засядуть двѣ жѣнки за намѣръ убитя богатои старушки, въ цѣли обрабованя грошей, що мали бути ужитій на выѣздъ и образованє въ Швайцаріи. Одна зъ обвиненыхъ І. займала у старушки ІІІ. мѣсце панны до товариства, а друга У. водвѣдувала часто свою товаришку. Ш. добула майно лихвою. Нодзнымъ вечеромъ кинули ся разъ обѣ на сплячу Ш и почали ся дусити подушками. Але Ш. мала больше силы водъ нихъ обохъ, тому увольнила ся зъ ихъ обіймовъ, оббила ихъ парасолемъ, а на другій день донесла про все поліціи. Дѣвчата признали ся, що хотѣли старушку убити и обрабувати, а за сѣ грошѣ поѣхати — на науку. Въ оригінальный способъ толкували они свій поступокъ. На питанє, чому хотѣли убити Ш. и не перестали на крадѣжи грошей, водповѣли: „Крадѣжь грошей мы уважали рѣчею нечесною; грошѣ були единою утѣхою старушки, тому чеснѣйше було забрати ій житє, якъ цѣлу втѣху житя“. Справа веде ся вже чотири роки. Одна зъ дѣвчатъ є безъ сумнѣву істеричкою; она перебувала на лѣченю въ въ домѣ божевольныхъ, звідки ви недавно выпущено. Обѣ обвиненій будуть водповѣдати зъ вольной стопы. Одна зъ нихъ успѣла вже выйти за-мужъ, друга заробляе на скромне житє лекціями. Обѣ ведуть теперь житє трудяще, мозольне, неразъ о голодѣ и холодѣ.

Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы дійшли до такъ знаменитои досконалости, що всѣ родичѣ, — безъ рожницѣ, чи вже мають скринку зъ камѣнцями чи нѣ, — повинній казати собѣ чимъ скорѣйше прислати новый, богато илюстрованый цѣнникъ скринокъ, щобы пізнати зарівно дуже важну новину якъ и нову товариску игру „котву“. Досить буде написати кореспонденційну картку до Ф. Ад. Ріхтера и С-ки у Відни, I. Operngasse 16, а гарный кольорованый цѣнникъ прийше ся заразъ даромъ и франко. При купнѣ у власномъ интересѣ треба всяку скринку зъ камѣнцями до будовы безъ охоронои марки „котвы“ уважати за подробдену и не принимати ея.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Титулярными совѣтниками еп. консисторія именовані: оо. Григорій Копистяньскій, деканъ мушиньскій и парохъ въ Снѣтницѣ, и Іоанъ Хр. Дуркотъ, вдеканъ и парохъ въ Новій вси. — Водзнаки крилошаньскій достав о. Іосифъ Долошицкій, парохъ въ Добрусинѣ. — Канонічну институцію на Комарно достав о. Іоанъ Петрикъ. — Завѣдательство въ Стоянцяхъ достав о. Василь Лаврецкій.

Именованя, перенесеня, водзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ призначивъ секретаря намѣсу. Стан. Корытовского до служби въ староствѣ въ Надворной, а також перенѣсъ комісаря повѣтового д-ра Здислава Вавраша зъ Жовквы до Львова и концепіста намѣстництва Витовта Бартманьского зъ Городка до Жовквы. — Судъ краевый высшій въ Краковѣ именувавъ аускультантами практикантувъ судовыхъ: Володислава Моруса, Сид. Гібаса, Едм. Поштовского и Адама Каспарка; далѣ оф. канц. при судѣ въ Краковѣ Мих. Пшибишовского старшимъ оф. канцеляр. при судѣ повѣтовомъ въ Писку.

Телеграмы „Дѣла“.

Прага 27 падолиста. Bohemia серіозно взывае правительство, абы на случай обструкціи уневажнило ческій мандаты, а то на тій нодставѣ, що Чехи вступають до палаты зъ застереженемъ въ напрямѣ ческого державного права.

Будапештъ 27 падолиста. Вчера водбули ся великій зборы скликнуті сторонництвомъ независимости для демонстрациі противъ договора въ справѣ угоды. Коли демонстранты нодшли нодъ мешкане Сеня, поліція розбгнала ихъ. Арештовано 4 особы.

Бѣлградъ 27 падолиста. Перший секретарь россійского посольства Манзуровъ вернувъ до Бѣлграду и обнявъ управу посольства. Рѣвночасно вручивъ президентови кабінету письмо водкликуюче дотеперѣшного посла Жадовского.

Царгородъ 27 падолиста. Ревізія у депортованыхъ до Арабіи трехъ высокихъ урядникувъ мала дати богатый обтяжаючій ихъ матеріялъ. Они намѣряли скинути зъ престола теперѣшного султана а посадити на нѣмъ брата наслѣдника престола Гапредіна.

Надослане.

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдае

СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ

банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінціи выконують ся водворотною почтою. 7 (1.)

Лишь

въ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дбмъ класный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячiй снѣдання.

цѣнникъ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр.
Смажений легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка теляча въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	60 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моiй ресторацiи, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшiй пивб по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткбвъ засмотрена кухня.

79 136—? Въ высокимъ позважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Iпотечного на пасiцкiй пашi Ганцарова

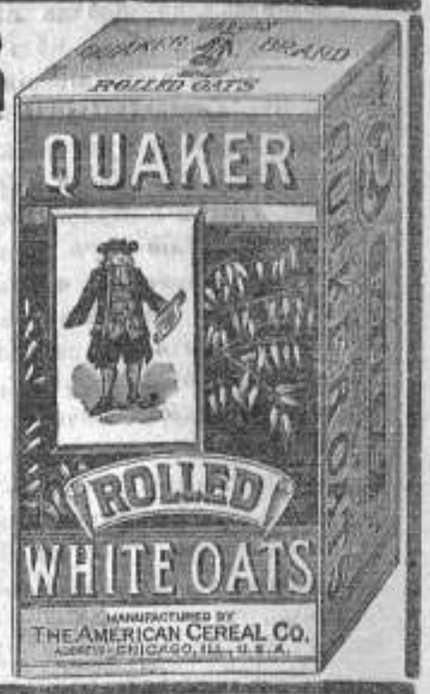

поручае въ великiмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цiжеры, льорнеты, бiноклi, далекознды, барометры, термометры, рбжнi ареометры, мiкроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таблицы мѣрничi, пiоны, лiбелi, манометры и т. п.

Уряджене двобжбве електричнымъ.

Всякi направки полагодимують ся якъ найскорше и найдешевше. 431

Quäker Oats

Всюды можна дбстати въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Поважанiй господинѣ!

Возьмѣть у Вашого купця пачку Quäker Oats (американьского опыханого вбвса) и зварѣть таку страву: До пбвъ лiтра кипячои посоленои воды всыпте 12 дека Quäker Oats и нехай варить ся 10—15 мiнутъ, поки не згусне; пбдчасъ вареня треба мѣшати. Опбеля подайте сю страву зъ зимнымъ молокомъ и такожь зъ дрббкою товченого цукру. — Ся страва, якъ и всяка инша, приладжена зъ амер. опыханого вбвса, споживана правильно на снѣданє або на вечерю, выйде на здоровле всѣй Вашбй родинѣ, а особливо дѣтямъ. 431 III.

Подяка.

Страшна а неумолима смерть видерла нам Найдорожшого Тата, Найлiпшого Дiда i Прадiда в 79 роцi життя, а в 53 свящeньства.

Дня 4 падолиста розстав ся з сим свiтом бл. п. Йосиф Онишкевич, Священик-Ювiлат i Парох Сернок горiшних, дек. рогатиньского, полишаючи в глубокiм смутку i тяжкiй жалобi опечалену родину.

Похорони тлiнних останкiв бл. п. Покiйника вiдбулись дня 6 падолиста при ласкавiй участи Впр. ОО. Кондеканальних вiд проводом Впр. О. Декана Макогоньского, Крилошанина i Пароха Линицi долiшної.

Крiм Впр. ОО. Кондеканальних своєю участею звеличали сумну хвилю i вiддали посьлiдну прислугу Усобшому Впр. О. Лев Авдиковский, Парох Кiнашова — Впр. О. Крилошанин Василь Громадка, Парох Скоморох нов. — Впр. О. Стефан Лежогубский, Парох Скоморох стар.

На похоронах звольнв явитись також Високопова жанний Пан Антiн Божемский, Патрон Сернок гор. i приятель Покiйного, котрий не жалував труду, щоби аж в Доброшина прибути i вiдпровадити Усобшого на вiчний спочинок.

Дальше прибули Вп. Паньство Моравськи, з родиною Вп. Паньство Бiтнери i много иньших приятелiв бл. п. Усобшого, явилось Хвальне Брацтво церкове, Честнi Парохiяне Сернок гор. — та вiдпровадили домовину до холодної могили.

Не могучи в иньший спосiб вiдплачитись складаємо на сiм мiсци щиру подяку всiм Впр. Отцям, котрi брали ласкаву участь в похоронах, а передовсiм Вам Впр. Отче Декане за ласкавий провiд, Вам Впр. Отче Вiцедекане за трогательне слово пращальне над домовиною.

Дякуємо сердечно Вам Впр. Отче Вовкудко за навiдуване бл. п. Усобшого в часi его недуги i за довголiтне виручуване в парохiи немiчного старця складаємо щиру подяку, Вам Вп. Пане Патроне Божемский за ласкаве прияте тлiнних останкiв покiйного до свого родинного гробу. — Вам Вп. Пане Професоре Зборовский за ревнi труди в часi недуги i в похоронах бл. п. Усобшого — Вам Хвальне Брацтво церковне, що не щадилисьте трудiв, аби достойно виправити Вашого Настоятеля в далеку дорогу. Всiм П. Т. Бравшим участь в похоронах, дякуємо сердечно — нехай Всевишний сторицею нагородить Вашi труди при вiддану посьлiдної прислуги Нашому Найдорожшому Татови, Дiдови i Прадiдови. 465 1—1

В Сернках горiшних дня 20 падолиста 1899.

Неонiля Барановска, Елеонора i Лука Яримович, Олександра Туркевич дiти враз з внуками i правнуками.

Глядаю лекцiї на село. Я скiнчила шестиклясову школу народну. Можу вчити мова руською, польською, нiмецькоi i рахункiв. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Гiмназiяльна ч 6. 434 5—5

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ в матерацбвъ ІОСИФА ШУСТЕРА, Львбвъ Коперника ч. 5. 839 19—45

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищення нагнѣтокъ (скальчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае ИВАНЪ ЯВРУКЪ, ножовникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

!! Пчбльный вбскъ !!

пбдъ гарантiею правдивый, безъ фальшу примѣшки по зр. 1·50 за кiльо высилае за послѣпла тою 443 2—4

І. Менчеръ въ Минулинцяхъ.

КУХАРКА РУСКА

одина досконала книжка въ рускбмъ языцѣ въ приписами вареня,

оббймае:

приписы на ВСЬ СТРАВЫ МЯСНЙ, всякий зупы, мучнй страны, страны рускй, огородовины, незвычайний сосы, приладжуване шинокъ, пабѣлу; рады для господинь конечно потрѣбнй и т. п.

Цѣна 70 кр.

Iбстати можна въ рускбй книгарнѣ у Львовѣ

За присылкою переказомъ почтовымъ 76 кр. высилае франко НАРОДНА ДРУКАРНЯ СТ. МАНЕЦКОГО и СПбЛКИ у Львовѣ, ул. Коперника 9. 440 2—4

Хто хоче 400 марокъ

пбдъ гарантiею мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пбшле адресъ зъ вбльною маркою пбдъ **V. 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan**, Лянскъ-Лiнденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

РIХТЕРА СКРИНКИ ЗЪ КАМѢНЦЯМИ ДО БУДОВЫ.

є найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку имъ можна подарувати до забавокъ и занять.

Рiхтера скринка из камѣнцями до будовы можна кождого часу поббльшити доповняючими скринками, и через те мають они подвбйну вартбсть. Рiхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дбстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 корон и вище. Однакъ треба дивити ся за маркою и не принимати скринокъ безъ котвы, бо они є пбдроблений.

НОВИНА! Рiхтера игры, вымагаючи терпливости, якъ сфинксъ, чортикъ, громовбдъ и т. п., по цѣнѣ 70 сот. Лишe зъ котвою правдивбю!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже прислати новый, богато илюстрований цѣнникъ, пбдписана фирма приш.ле его даромъ и франко.

Ф. Ад. Рiхтеръ и С-ка,

перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt, Nürnberg, Olten** (Швайцарiя), **Rotterdam, New-York**, 215 Pearl-Street. 452 1—6

Важне для збирачѣвъ картъ зъ видами!

100 картъ зъ видами,

богато сортованй карты зъ цвѣтами, рбздвяний карты и иний пышнй сюжеты выконанй артистично въ 10 краскахъ 1·20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 гратулянцiйныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, **на Рбздво, Новый рбкъ** и иншй нагоды и **10 жартобливыхъ картъ зъ видами** 1·20 зр.

За надбеланєм квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. п. а. держ. концес. складу образбвъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, IIIЗ Brigittalande Nr. 10. 449 2—6

Вже выйшовъ

Илюстрований Календарь „Просвѣты“ на рбкъ 1900.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

„СЛАВIЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вбдъ 1874 р.)

скончився зъ кбнцемъ 1898 р. 30-ый рбкъ своєи дѣяльности и зросла ей всѣхъ вбддѣлахъ „Славiи“

	зъ кбнцемъ 1897 р.	
Фонды резервовый и ручаючiй	зр. 9,685.636·47	кр.
Премiи належитости поббчнй и вбдсотки за рбкъ 1898	„ 2,517.998·09	„
Обезпечень сумы въ секцiяхъ на жите	„ 31,416.439·22	„
Обезпечень сумы въ секцiи вбдъ огню	„ 323,257.816·—	„
Выплачень капiталы, ренты и вбдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,487.178·08	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славiя“ своимъ членамъ капiталы и вбдшкодованя въ загальнбй сумѣ до кбнца р. 1898	„ 29,910.069·98	„

„Славiя“ принимае въ секцiяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секцiи IV. обезпеченя вбдъ шкбдъ огневыхъ будынкбвъ, движимостiй, збожа, товарбвъ, запасбвъ, скота и пр.

Тарифы „Славiи“ вельми уперенй, а услбвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друкбортбвъ вичень великого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славiи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улицi Словацкого ч. 3. 68 23—24

„Славiя“ принимае зголошенiя о удѣленє аґенцiи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенцiи письменнымъ селякамъ.

Ц. к. нотарь въ Рожнѣтовѣ пошукуе вбдъ 1 грудня с. р. рутинованого писаря. — *Павлишь.* 442 3—5

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-бмъ вѣцѣ

въ biографiяхъ и портретахъ ей дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заставъ при жизни,

маючи на пбдставѣ автобіографичныхъ записокъ и оригинально-библіотечныхъ матеріялбвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКIЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши бтъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листбвъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелбвъ. Кождыхъ 10 выпускбвъ буде становити томъ, а всѣхъ томбвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускбвъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпускбвъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокй не будутъ продаванись.

Пренумерату належить присылати включно на адресу: п. **Антбнъ Хэйнацкiй**, управитель книгарнѣ Ставропiйского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першiй выпускъ вже появився а вторий печатаесь.

Розкладъ ѣзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского [пбзнѣйшого о 36 мiнутъ вбдъ часу львбвского.]

поєзд. особ. приходить о	до Львова	поєзд. особ. вбдходить о	зъ Львова
	День		**День**
6·10	Зъ Черновець, Iцканъ, Станиславова	6·30	до Лавочного, Пешту, Борыслава
6·50	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 10/5.	6·15	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
7·10	„ Зимноводы „ „ „	6·30	„ Iцканъ, Букарешту, Радовцiвъ
7·40	„ Янова (гол. дворець)	6·30	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
7·55	„ Лавочного „ „	8·30	„ Кракова, Любачева, Ордова, Вѣдня
7·44	„ Терновця на Пбдзамче	8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
8·05	„ „ „ гол. дворець	9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/5
8·15	„ Сокаля, Равы рускои	9·25	„ Янова
9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова	9·35	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
11·15	„ Ярослава, Любачева	9·45	„ Iцканъ, Сопова, Бергомету
11·55	„ Iцканъ, Черног. Станислава.	9·53	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
1·01	„ Янова на гол. дворець	10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30	„ Кракова, Вѣдня	12·50	„ Янова 1/7 до 15/5 недѣлѣ и свят
1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вбдъ 1/7 до 15/5.	1·55	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
1·50	„ Iцканъ, Станиславова	2·08	„ „ „ Пбдзамча
2·20	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·15	„ Бруховичъ 7/5 до 10/5 недѣлѣ и свят
2·35	„ „ „ гол. дворець	2·15	„ Iцканъ, Гусятина, Кереземезе
5·15	„ „ „ Пбдзамче	2·58	„ Кракова, Вѣдня, Хаббвки
5·40	„ „ „ гол. дворець	3·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/5 до 30/5
5·55	„ Сокаля	3·15	„ Янова, вбдъ 1/5 до 30/5
		3·20	„ Зимной воды 7/5 „ 10/5.
		3·25	„ Бруховичъ „ 7/5 „
		5·25	„ Ярослава
	Ночь		**Ночь**
12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50	до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30	„ Черновець, Букарешту	2·36	„ Iцканъ, Констанцiи, Букарешту
2·16	„ Кракова, Вѣдня, Орлова	4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
3·05	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	5·50	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 10/5
3·30	„ „ „ гол. дворець	6·26	„ Iцканъ, Радовець, Кiмполюнгу
6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Синока	6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
6·10	„ „ „ „ Хирова	6·50	а Орлова вбдъ 15/5 до 15/5
6·20	„ Iцканъ, Пбдвисокого, Козовы		„ Янова вбдъ 1/5 до 15/5 въ будни дня
7·58	„ Янова вбдъ 1/5 до 21/5, и вбдъ 15/5 до 30/5 що дня а вбдъ 1/5 до 15/5 недѣлю и свята	7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
		7·10	„ Сокаля, Равы рускок
8·15	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 20/5, и 15/5 до 10/5.	7.20	„ Терновця зъ гол. дворця
8·30	„ Бруховичъ вбдъ 1/7 до 15/5 що день	7·42	„ „ „ Пбдзамча
	„ Кракова, Вѣдня, Любачева	7·47	„ Янова 1/10 до 30/5 1900 включно
9·21	„ Янова вбдъ 1/5 до 15/5.	8·35	„ „ 1/5 „ 31/5 и 15/9 до 30/5
9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Синока	9·11	„ „ 1/5 „ 15/9 недѣлѣ и свята
10·10	„ Iцканъ, Козовы, Пбдвисоцкого	10·40	„ Iцканъ, Гусятина, Радовець
10·05	„ Пбдволочискъ, Брод Копичинець	10·50	„ Кракова, Вѣдня, Инонича
10·25	„ „ на гс... дворець	11·10	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворця
10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту	11·32	„ „ Грималова Пбдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мiнутъ рано. — Бюро информацiйне ц. к. вадѣзницѣ держанном при ул. Краснцкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорляньокон. Зъ друкарнѣ института Ставропiйского пбдъ зарядомъ Iосифа Данилка

Ч. 257. Львовъ, Второкъ 28 (16) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Опашевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія иныхъ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватній уміщаютъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму правительство внесло предложенє вѣйскового закона на одинъ рѣкъ зъ задержанемъ дотеперѣшнього контингенту рекрутівъ. Кошутъ заявивъ, що сторонництво независимыхъ не возьме участи анѣ въ выборахъ до делегацій анѣ въ делегаційныхъ нарадахъ. Вѣдтакъ вѣдбувъ ся выборъ делегацій такъ въ палатѣ послівъ, якъ и въ палатѣ панівъ. П. Комяті заявивъ, що ухвала квотовыхъ депутацій нелегальна, бо коли депутація разъ заявила, що пер рывае нарады, не мала права на ново ихъ зачинати. На се президентъ міністрівъ Сель заявивъ, що мандатъ депутаціи выгасае доперва зъ хвилею, коли депутація предложитъ парляментови свое справоздане. Вѣдповѣдне внесенє Комятого вѣдкинено и приступлено до мериторичныхъ парадъ надъ квотою.

——

Въ французкѣмъ парляментѣ при парадахъ надъ буджетомъ міністерства внутрѣшныхъ справъ, міністеръ Делькасе вѣдповѣдавъ на рѣзни интерпеляціи. Мѣжъ иншимъ сказавъ, що французкій посолъ въ Хінахъ одержавъ инструкцію, абы зажадавъ сатисфакціи за убите двохъ французкихъ офіцирівъ въ Квангчауанъ. Вѣдтакъ міністеръ протестувавъ против напастій опозиціи, котра не цофае ся навѣть передъ запутанемъ Франціи въ якесь внѣшне небезпеченьство. Палата приняла 480 голосами противъ 44 надзвычайный кредитъ 60 міліонівъ франківъ, въ цѣли покрытя поробленыхъ въ зимѣ выдатківъ на охорону берегівъ, пристаней и кольоній. Вѣдтакъ по довшій дискусіи принято 349 голосами противъ 202 заведенє наново кредиту на французке посольство при Ватиканѣ.

——

Военный урядъ въ Лондонѣ одержавъ депешу зъ Шітермаріцбурґа вѣдъ генерала Булера пѣсля котрои одна англійска бриґада посунула ся пѣдъ позиціи Бурівъ коло Есткуртъ и присилувала ихъ покинути се становиско. Страты Англійцівъ выносять 14 убитыхъ и 50 раненыхъ. Депеша губернатора Наталю зъ 26-ого с. м. доносить, що Буры цофають ся зъ пѣдъ Есткуртъ въ сторону Ледісмета. Англійцѣ обсадили хребты горъ надъ рѣкою Мой, мѣжъ Есткуртомъ и Шітермаріцбурґомъ. Зъ тыхъ донесень выходило бы, що Жуберъ зарядивъ вѣдворотъ пѣдъ Ледісметъ, абы не дати ся обійти Англійцямъ. Жуберъ числить ся зъ евентуальностею, що буде мусѣвъ цофнути ся до Транзвалю и въ тій цѣли маневруе такъ, абы не дати ся вѣдтяти вѣдъ трансвальскои границѣ и мати всѣ переходы въ своїй руцѣ. Захѣдный корпусъ Англійцівъ, що иде на Чемберлі, мавъ здавть ся на цѣли змылити Бурівъ, и замѣсть станути пѣдъ Чемберлі, впасти въ заходу до Оранія и машырувати прямо на столицю Блюмфонтенъ. Однакъ Буры перенюхали плянъ и вѣдразу зарядили оборонні средства противъ такои инвазіи. Пѣдъ Бельмонтъ Англійцѣ мали здобути два міліоны патронівъ.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послівъ Клярі предложивъ справоздане квотовои депутаціи. Управитель міністерства фінансівъ внѣсъ проектъ квотового закона. П. Бельоглявекъ запытує президента палаты, що стало ся зъ интерпеляцією, внесеною на попереднѣмъ засѣданю а не вѣдчитаною, въ справѣ радника двора Вечля, управителя двѣрскихъ пивниць, котрого посуджувано о надужитя. Бесѣдникъ запытує президента Фукса, чи не схотівъ бы интервеніювати у президента міністрівъ, абы правительство зробило кінець господарцѣ Вечля и зъ цѣсарскими пивницями, въ котрыхъ продають неоподатковане вино.

Зъ черги палата приступила до дальшои дискусіи надъ угодовыми предложеніями. П. Бяконі говорить зразу по нѣмецки а вѣдтакъ для обструкціи по хорватски. Его сторонництво, анѣ яко Славяне, анѣ яко Хорваты не можуть голосувати за угодою. Они не можуть бути вдоволені зъ нынѣшнього вѣдъ 32 лѣтъ стану рѣчи, и єли хто, то Хорваты мусять голосувати противъ угоды, выразно вымѣренои на ихъ шкоду. Бесѣдникъ говоривъ богато про Нову Зеландію, Балканъ, конечность союза зъ Россією и дуже остро выступавъ противъ Угорщины пѣдносячи, що черезъ кѣлька столѣтъ плыла хорватска кровь для обороны европейскои цивілізаціи и охороны Австрії передъ турецкими напѣздами. Исторія Хорватіи є ланцомъ великихъ геройскихъ борбъ, а мимо того выдано ей на поталу Мадярамъ. Хорваты мають право домагати ся, абы на пѣдставѣ хорватского права сполучено Хорватію, Славонію, Дальматію Босну, Герцоговину и Истрію въ одну цѣлость пѣдъ спѣльнымъ зарядомъ для охороны славянщины и удержаня звязи мѣжъ славянскими племенами. Лише така звязь може охоронити монархію передъ пересадными жаданями Мадярівъ. Бесѣдникъ жалує ся дальше на занедбане Хорватіи правительствомъ, доказуючи, що тамъ панує не конституція а абсолютистична воля Куна-Гедерварого. Дуалізмъ є гробомъ монархіи. Се чує вже цѣла Европа. Европейска праса вже зачинае высказувати ся зъ певнымъ сумнѣвомъ о истнованю Австрії и пѣдносить можливѣсть подѣлу державы, якъ коли бы говорено про Туреччину. Independance Belge пише, що въ слѣдующѣмъ столѣтю Австрія вже не буде. Такій поважный журналъ, якъ Revue des deux Mondes оголошує статью пѣдъ заголовкомъ: „Европа безъ Австрії“. Президентъ французского парляменту мавъ высказати ся, що справа истнованя Австрії буде найважнѣйшою проблемою XX столѣтя. „Най Богъ поможе славянскимъ братамъ въ тій, такъ тяжкій хвилѣ“. Хорваты будуть голосувати противъ угоды зъ Угорщиною, бо въ противнѣмъ случаю заслужили бы собѣ на закидъ зрадниківъ вѣтчины.

Соціалістъ Бернеръ доказувавъ, що справу угоды зъ Угорщиною трактують зъ невластивого партійного становиска. Бесѣдникъ критикувавъ вѣдтакъ засадничо институцію делегацій, котрій закидавъ, що зъ дуже легкимъ серцемъ ухваляе всякій тягары. Въ квотовій справѣ соціалісты мусять занятя опозиційне становиско, бо пѣдвысшенє квоты зъ угорскои стороны є прямо смѣшно мале, тымъ бѣльше при Ueberweisungsgesetz Угорщина одержитъ значну компенсату. Въ справѣ реґуляціи валюты, сторонництво бесѣдника въ интересѣ працюючихъ клясъ заявляе ся за золотою валютою, бо срѣбло теперь дуже здепреціоване. Сторонництво однакъ застерѣгае ся противъ пѣдвысшенія консумсійныхъ податківъ. Остаточно бесѣдникъ заявивъ ся противникомъ угоды зъ Угорщиною.

На внесенє п. Кернера [католицко-людове сторонництво] замкнено дискусію противъ волѣ молодо-Чехівъ и выбрано на генеральныхъ бесѣдниківъ: молодо-Чеха Масталю pro, нѣмецкого національна п. Кайзера contra. На тімъ закінчено дискусію. Передъ замкненемъ засѣданя п. Гросъ интерпелює президента, чому приймае ся до протоколу интерпеляціи и петиціи въ ческѣмъ языцѣ. Президентъ вѣдповѣдае, що котрый зъ послівъ не володѣе достаточно нѣмецкимъ языкомъ, може вносити письма до президіи въ своїй материнѣй мовѣ. Такъ само президентъ не може жадному послови заборонити промовляти въ палатѣ не нѣмецкимъ языкомъ. П. Деберній внѣсъ интерпеляцію, въ котрій домагае ся, абы міністеръ судівництва внѣсъ реформу прасового закона въ напрямѣ внесеня обективки.

Вчерашне засѣданє парляменту було замѣтне тымъ, що-до обструкційнои музики молодо-Чехівъ, прилучила ся обструкція Хорватівъ. Пѣдчасъ обструкційнои промовы Биконього, молодо-Чехи бавили палату своими увагами и діяльотами. Въ кулюарахъ говорено, що на нынѣшнѣмъ засѣданю Чехи зачнуть серіозну технічну обструкцію.

Вчера вѣдбули ся новѣ конференціи Кляріого зъ Енглемъ и Пацакомъ. Передъ полуднемъ радивъ молодоческій клюбъ, але не ухваливъ нѣчого рѣшучого, лише уложивъ свои постуляты и давъ инструкціи п. Енглеви, заки той пѣшовъ на конференцію зъ Клярімъ. Найголовнѣйшимъ ческимъ постулятомъ маe бути заведенє внутрѣшного урядового языка ческого; вѣдъ личныхъ справъ, т. є. вѣдъ жадань жертвы мѣністрівъ, Чехи здають ся цѣлкомъ уступили. За цѣну певныхъ гарантій въ языковій справѣ, Чехи готовій залишити обструкцію, що зновъ стоить въ суперечности зъ заповѣдженою на нынѣ обструкційною кампанією. На вчерашнѣмъ засѣданю молодоческого клюбу не були присутній тій его члены, що належать до радикального крила. Зъ того заключають, що умѣркованій елементы пѣдъ проводомъ пп. Кайцля и Крамаржа взяли верхъ. На вчерашнѣмъ засѣданю обговорювано такожъ вѣдносины клюбу до ческои феодальнои шляхты. На засѣданю були делегаты ческихъ феодалівъ: кн. Шварценберґъ и Чернінъ. По довшій дискусіи ствердженo, що нема найменшои причины до рѣзницѣ поглядівъ мѣжъ обома клюбами. Комунікатъ выданый молодоческимъ клюбомъ ствердже, що мѣжъ обома клюбами панує цѣлковите порозумѣнє и згѣдность.

——

Внесенє п. Таннчкевича на засѣданю палаты послівъ дня 16 ого с. м. въ справѣ спису людности въ 1900 роцѣ, звучить: При послѣднѣмъ списѣ переведенѣмъ въ 1890-бмъ роцѣ, делегованій до того державнѣй функціонарѣ придержували ся при списѣ жидівъ слѣдующихъ нормъ: Коли жидъ на питанє якои бесѣды уживае въ розмовѣ, вѣдповѣвъ, що говорить по жидівски, урядовій функціонарѣ поучували его, що жидівска мова не є нѣякимъ языкомъ и вонъ мусить сказати, чи говорить по польски, чи по руски. Въ наслѣдокъ такои суґестіи они вѣдповѣдали, що говорять по польски. Въ той способъ польске населенє въ статистичныхъ табеляхъ нечувано пѣднесло ся.

Що таке поступованє при списѣ людности не надае ся до осягненя высокихъ науковыхъ и політичныхъ цѣлей, якій хоче нимъ осягнути держава. Се противить ся правдивому станови рѣчи, бо жиды въ Галичинѣ послугують ся власнымъ языкомъ, котрый хочь є жаргономъ але є типово уформованый и властивый цѣлій масѣ жидівского населенія, а по руски або по польски говорять лишь въ потребѣ. Жиды дають такожъ выразъ тій своїй мовѣ власнымъ письмомъ, гебрейскимъ курсівомъ. Зъ огляду на се пѣдписаній ставлять внесенє: Высока палата зволить ухвалити: „Взывае ся правительство поручити своимъ органамъ, абы при урядовѣмъ списуваню людности въ Галичинѣ въ 1900 роцѣ; жидівъ, що дѣйстно послугують ся жидівскою мовою въ ей теперѣшнѣмъ выглядѣ, записували яко такихъ“. Пѣдъ формальнымъ взглядомъ, внесенє вѣдсылае ся до національной комісіи зъ 48 членівъ, яку палата въ тій цѣли выбере.

Письма зъ краю.

Зъ буковиньскои Руси.

(Новый „Народный Дѣмъ. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русинівъ. — P. Klemens Kodakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Воляню. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. Н. Василько. — Процесъ О. Крушиньского.)

(Дальше.)

Смерть бл. п. Воляна, посла до рады державнои, що належавъ до москвофілівъ, освободила на иронію судьбы мандатъ, о котрый прийшло бы ся убѣгати двомъ політичнымъ приятелямъ: д-рови Стоцкому и п. Н. Василькови. Якъ звѣстно п. Н. Василько москвофіль (зъ конечности, такъ, якъ зъ конечности Русинъ), але стремлячи до політичнои карієры въ краю умѣвъ зійти ся зъ д-ромъ Стоцкимъ на поли політичнѣмъ, а навѣть стали они особистыми приятелями, — Dutzfreunde на ты. Отже фактъ сей не пропустила польска праса безъ згадки. У львівскій „Gazet-ѣ Narod. и черновецкій „Gazet-ѣ Polsk-ій“ появили ся статьѣ про кандидатуры д-ра Стоцкого и Василька, хоть д-ръ Стоцкій кандидатуры своеи доси не заголосивъ а засланяе ся „Рускою Радою“, котра маe зъ стороны партіи народовцівъ поставити чіюсь кандидатуру. Narodowa пише, що Стоцкій хоче бути посломъ на мѣсце пок. Воляна, що его „попираe правительство, бо вонъ за тымъ ѣздивъ навѣть до Вѣдня“, що „Стоцкій, абы собѣ зъєднати мужиківъ — пропагувавъ свого часу страйкъ рѣльныхъ роббтниківъ, що „вонъ хочь завдячуе свою карієру Стефановичови и Полякамъ, то мимо того пропагуе до нихъ ненависть“ а вкінци хвалить п. Н. Василька, що „вонъ бувъ взглядомъ Поляківъ дуже безстороннымъ, а часто навѣть зичливымъ“. „Narodowa“ очевидно рада бы була, абы посломъ зѣставъ якійсь збанкрутованый польскій шляхтичъ але бачучи, що мандатъ по пок. Волянѣ „дѣстане ся таки въ руки Русина“, волить вже хочь бы п. Василька, бы лише не Стоцкого.

Такій самій сплетинѣ що-до д-ра Стоцкого и такій самій фразы що-до п. Василька, повторяе за „Narodow-ою“ и „Gazeta polska“. Отже каже, що „Василько бувъ для Поляківъ зичливый, оказувавъ для нихъ часто симпатію“, натомѣсть Стоцкій „є людовцемъ радикальнымъ, котрый хотівъ свого часу выкликати хлопскій страйкъ“, що „є апостоломъ люду“, але рѣвночасно и апостоломъ расовои ненависти“. „Стоцкій — каже — коли потребуе помочи, то всюды трафить, але се ему не перешкаджая ненавидѣти такъ Нѣмцівъ, якъ и Поляківъ, хочь тымъ послѣднымъ — се-бъ то Полякамъ — завдячуе цѣлу карієру“ и т. д.

Въ оборону взявъ Стоцкого лишь „Ruch katolicki“, хочь не зробивъ ему тымъ великои прислуги. „Ruch katolicki“ каже, що жаденъ Полякъ и католикъ не може бути противъ д-ра Стоцкого, бо вонъ горячій приклонникъ уній, веде політику разомъ зъ о. крилошанином Костецкимъ, є отже забороломъ католіцизму на буковиньскихъ „kresach“. А п. Василько не лишь, що православный, але и ненавидить католиківъ и уніятівъ, якъ то свѣдчить его бесѣда выголошена при положеню основного камѣня при будовѣ львівскои православнои церкви. Бесѣду ту п. Василька цитуе „Ruch katolicki“ досыть докладно пѣсля „Buk. Nachrichten“.

На тій выводы польскои прасы вѣдповѣдае д-ръ Стоцкій анонімно въ „Буковинѣ“, не увзглядняючи, не знаю зъ якои причины „Ruch-y katick-ого“. Вонъ пише: „Безвартность и безпѣдставность всѣхъ тыхъ жалівъ „Narodow-ои и „Gazet-ы Polsk-ои“ и безсовѣстность ихъ напастей лежить якъ на долонѣ. Коли взагалѣ можна назвати політичною карієрою те, що д-ръ Стоцкій увѣйшовъ до сойму яко посолъ галицкого повѣту, то сеи карієры зовсѣмъ не завдячуе вонъ анѣ д-рови Стефановичеви, анѣ нѣкому зъ Поляківъ, а тымъ менше Полякамъ взагалѣ. Тодѣ, якъ першій разъ д-ра Стоцкого выбрано посломъ, вонъ д-ра Стефановича зовсѣмъ не знавъ, зъ нимъ про выборъ не говоривъ, о его ласку и поперте не просивъ — се посвѣдчить и самъ д-ръ Стефановичъ. Коли-жъ хто зъ Поляківъ мавъ бы за тои причины претенсію до д-ра Стоцкого, то нехай выступить явно, абы ему въ очи могли мы сказати, що неправду каже. Иншои політичнои карієры по-надъ те, що ставъ посломъ до сойму, д-ръ Стоцкій не зробивъ, отже выходить ясно якъ на долонѣ, що д-ръ Стоцкій своего теперѣшнього становиска політичного не маe завдячувати анѣ д-рови Стефановичови, а тымъ менше ще инлывамъ польскимъ. Що вѣдтакъ яко посолъ д-ръ Стоцкій познакомившись зъ д-ромъ Стефановичемъ, живъ и жие зъ нимъ въ найлѣпшѣмъ порозумѣню и можна бъ сказати, въ приязни, то се найменше заслуга Поляківъ, ба, въ тімъ якъ разъ лежить, здае ся, причина неласки Поляківъ до д-ра Стоцкого. Вони налякали ся, що и зъ тыхъ особистыхъ привязныхъ вѣдносинъ може выникати тѣснѣйше сполучене вірменьскихъ дѣдичівъ зъ представителями руского народу на Буковинѣ, а тымъ и зъ самымъ народомъ, середъ котрого они жиють, а се зновъ для такихъ, що ра-

Quäker Oats (амер. товченый овесъ) на замѣшку або зупу; стравы тій, **здоровій** и **смачній**, можна кождои хвилѣ за 10—15 мінутъ зварити на горячій водѣ. 431a

„Quäker Oats“ можна всюды достати.

дѣ-бъ будувати Польщу на Руси, просто zgroza. Inde irae п. Колаковского на д ра Стоцкого. Ёму привидѣло ся заразъ, що идеалъ выгрѣтый въ его душѣ не сповнить ся, бо д-ръ Стоцкій ставъ тому на перешкодѣ. И ну-жъ теперь всѣма силами дискредитувати пос. Стоцкого, „u wiejskiego obywatelstwa“ на Буковинѣ, а що очевидно нѣчимъ такъ того „obywatelstwa“ не можна напудити, якъ стрейкомъ роботничимъ, то-жъ заразъ пустивъ вонъ байку въ свѣтъ, що д-ръ Стоцкій пропагує „strejk robotników rolnych, chce wywołać bezrobocie chłopów ruskich wobec dworów na Bukowinie, jest apostołem nienawiści kastowej, propaguje nienawiść do Polaków“ и т. д. Все те просто безстыдна и безсовѣстна сплетня. И помимо того, що „Буковина“ вже неразъ выказала безподставность тои сплетнѣ, наша опѣкунка „Gazeta polska“ все а все ей вдгрѣвае, абы тымъ чиномъ не допустити до блызшого порозумѣня помѣжь рускими заступниками, а „obywatelstwem“, будити у него недовѣре, подтримувати упереджене и нехть, розъединувати тѣ елементы, що доси жили въ добромъ порозумѣню и въ своимъ економічномъ бытѣ такъ дуже потребують помочи одни другихъ. А такій заходы „Gazety polsk-oи“ справдѣ готовій далеко скорше допровадити ажь до стрейку, нѣжь старания д-ра Стоцкого о взаимне порозумѣня, о згоду и гармонію. Зъ такого поступованя д-ра Стоцкого, про котре може дати свѣдоцтво самъ д-ръ Стефановичъ и другій послы бѣльшои посѣлости, выводити „nienawiść kastow-y„ може лише злоба.

И зновъ дивна иронія судьбы! Зъ одного боку посуджували насъ Русины галицкій о то, що мы трохи що не запроданцѣ польскій — притомъ не хочемъ вже навѣть згадувати про судъ москвофілівъ про насъ, котрій готовій таки и присягнути, що мы просто Поляки, — а зъ другого боку закидують намъ Поляки, що ширимо ненависть до нихъ. Правда, якъ звѣстно, лежить по самой серединѣ: за свое будемо бороти ся до послѣдноп каплѣ крови, чужого-жъ нѣколи не нарушимо, а тымъ менше можемо бачити якусь прислугу въ томъ чуже ненавидѣти. Лишь той може ненавидѣти, хто усе народне лихо спихае на народныхъ противниковъ. Мы-жъ якъ разъ звернули зъ тои дороги и причины лиха, яке у насъ бачимо, шукаемо самій у себе и своею интомою щирою працею, а не ненавистію другихъ, гадаемо оте лихо поправити, гадаемо заставити нашихъ противниковъ насъ шанувати и такою то невтомимою працею здобувъ собѣ д-ръ Стоцкій популярность „u włościan“.

Але ось свѣжа иронія судьбы. Мы, що що засадничо не знаемо ненависти анѣ кастовои, анѣ національнои и нѣколи нѣ однымъ рядкомъ въ „Буковинѣ“ противъ тои нашои засады не провинили ся — не маемо у Поляковъ симпатій, москвофілы-жъ, котрій — якъ цѣлому свѣтови звѣстно — тымъ только и жнють, що ненавидять — власне удостоились польскои симпатіи. Кандидатура представителя тои партіи посл. Ник. Василька — „sympatyczniejsza...“ Нехай и такъ.

А що-до кандидатуры д-ра Стоцкого, про котрого „Narodowa“ пише, що мае „poparcie sfer rządowych, o które starał się we Wiedniu“ — то и тутъ констатуемо нову злобу Narodow-oи, бо по перше, д-ръ Стоцкій не старавъ ся у Вѣдни „o poparcie“, бо тодѣ, коли д-ръ Стоцкій бувъ у Вѣдни, сей мандатъ не бувъ ще опорожненый — д-ръ Волянъ ще живъ — а по друге, и теперь зовсѣмъ о сей мандатъ не старае ся, якъ и взагалѣ самъ доси нѣколи не мавъ такихъ аспірацій, що могъ бы посвѣдчити и самъ б. президентъ міністровъ гр. Бадені“.

[Що сій послѣдній слова значать, годѣ понятн! Якъ то політикъ, що працюе для свого народу, не мавъ бы аспірацій бути посломъ? — Се також кумедно и хиба на паперѣ можливе. — *Ред.*]

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Руской Бурсы въ Стрыю** запрошуе отсимъ Вп. членовъ товариства на надзвычайній загальній зборы, котрій вдбудуть ся въ сю пятницю дня 1 н. ст. грудня о год. 3, а въ разѣ, передвиженомъ §. 25-имъ статутовъ о год. 6 по полудни. Порядокъ дневный: 1) справа затягненя позички въ банку краевомъ на реальность бурсы; 2) самостойній внески членовъ. — За Выдѣлъ — *Важнянин*, секретарь.

— **Зъ Товмача** пишуть намъ: Мимо того, що товмацкій деканатъ на соборчику въ р. 1898 одноголосно ухваливъ, щобы духовенство того деканату переписувалось лише по руски, розбеславъ о. Игнатій Тиховичъ, віцемаршалокъ товмацкои рады повѣтовои и руссій парохъ въ Бортникахъ, до рускихъ священниковъ товмацкого деканату запросивны на похоронъ „prezesa“ рады повѣтовои... по польска! Чи треба коментарѣвъ?

— **Концертъ Товариства Музичного**, що вдбувъ ся вчера въ память Ф. Шопена и зложеный бувъ зъ самыхъ его творовъ, выпавъ розмѣрно користно. Кульмінаційною точкою програмы и самого концерту бувъ концертъ f-moll, выконаный проф. Курцомъ (партія фортепіанова) и орхестрою товариства. Що выконанє фортепіанове було знамените, о томъ зайвно було бы згадувати, що такого зрузумѣня и такъ нѣжного вдчутя Шопена мы вже давно у Львовѣ не чули. Орхестра подъ управою дир. Солтиса списалась добре зъ вынятковъ третои части концерту, котра за для свого трудного уложеня вымагае великои прецизіи у выконаню. Дальшій точки програмы выповнені були выступомъ п. Сетмаєровои (фортепіянъ) и п. Рушковскои. Співу сен концертантки не можь оцѣнити якъ слѣдъ, бо трема не позволила ѣй розвинути вповни свого голосу. Взагалѣ можь лише сказати, що голосъ се молодый, вымагаючій ще богато науки. Концертъ зробивъ загально на публицѣ миле вражѣнє; а що програма не була дуже добобрна и выконанє полишило де-що до бажаня, то вина въ томъ, що концертъ въ дуже короткомъ часѣ мусѣвъ бути приготованый. — *Д. Р.*

— **Самоубійство.** Вчера вечеромъ отруѣвъ ся въ одномъ зъ другорядныхъ готелѣвъ львовскихъ начальникъ денисовскои стациі зелѣзничои Валерій Демчукъ, про котрого недавно писано, що здефравдувавъ зъ касы стациі 8.000 зр. Демчукъ выѣхавъ було зъ мѣсця своеи службы, и тогдѣ рознесла ся вѣсть про дефравдацію, мовь бы то доконану нимъ. Опбсля писано, що вонъ застрѣливъ ся въ Краковѣ. Тымчасомъ ажь вчера вдобравъ вонъ собѣ житя у Львовѣ. Найдено при нѣмъ три листы, одинъ до зелѣзничого адъюнкта въ Денисовѣ, другій до зелѣзничои дирекціи въ Станиславовѣ, а третій до львовскои дирекціи поліціи. Листы выслано опбля адресъ. Въ листѣ до дирекціи поліціи пише покойный, що причиною самоубійства було розголошене неслушне пбдозрѣне о дефравдацію. Крбмъ листовъ найдено також ключъ вбдъ денисовскои касы. Покойный мавъ 34 лѣтъ, бувъ вдовцемъ и лишивъ двое дробныхъ дѣтей.

— **Число дѣтворы въ народныхъ школахъ** зросло сего року о 32.523 въ прирбванню до минувшого року. Сего року ходить до всѣхъ школъ народныхъ въ Галичинѣ 615.479 дѣтей, а минувшого року ходило 582.956. Найбольше, бо по надъ 1.000 дѣтей прибуло въ повѣтахъ городеньскомъ, стрыйскомъ и бжескомъ; найменше прибуло въ снятиньскомъ повѣтѣ, бо ледво трое дѣтей. Въ декотрыхъ повѣтахъ убуло дѣтворы, и такъ: въ лѣськомъ убуло 36, въ самборскомъ 57, въ коломыйскомъ 162, въ скалатскомъ 465, въ сандецкомъ 98, въ мелецкомъ 170.

— **Дробній вѣсти.** Професоръ львовского университету д-ръ Балясіцъ оповѣщуе, що вонъ о мандатъ до сойму зъ мѣста Коломыи не старае ся. — Въ Самборѣ засуджено на кару смерти Ивана Шіха зъ Воютичъ за злочинъ убійства и пбдпалу. — Судъ повѣтовый въ Городку засудивъ тамошного лѣкаря д-ра Шпондра (брата посла ке. Шпондра) на 6 недѣль арешту (безъ змѣны на кару грошеву) за побите вдовы по урядникѣ зелѣзничомъ Ашерманови, у котрои мешкавъ. — Розправу противъ конкурсовои масы Чеслава Кешковского, заповѣджену въ краковскомъ судѣ цивільномъ на день 22. с. м., вбдложено знову зъ причины, що свѣдки зъ Варшавы не могли прибути на термінъ. — Номеръ маршалокъ товмацкои рады повѣтовои Ант. Шадбей; похоронъ вбдбувъ ся дня 27. с. м. — Въ поновномъ процесѣ въ справѣ Мечковскихъ обжалованого и въ першомъ процесѣ на 6 мѣсяцѣвъ вязницѣ засудженого Мечковского увольнено. — Дорожѣють сардынки и селедцѣ. Причиною мае бути слабый сегорбчный полбвъ.

Наука, штука и література.

— **Богдан Хмельницкий.** Часть III. 1649 до 1657. За М. Костомаровим написав Алекс. Борковский. Коштом і заходом товариства „Просьвіта“. У Львові, 1899. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ч. 234—235. За рік 1899. 11. і 12. книжочка. — Стор. 101, цѣна 25 кр.

— **Два вальсы на цитру** подъ заг. „Sans réciprocité valse pour Cithare“ и „Vogue la Galére valse“ par Savine Abryssovskylj“ [творы п. Сав. Абриссовского] зъ літографіи п. А. Андрейчина, можна набути въ Ставропігійскій книгарни по 1 зр. за примѣрникъ.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Управитель міністерства исповѣдань и просвѣты припоручивъ старостѣ долиньскому Ант. Райнерови справы референта въ гал. краевій радѣ школьній. — Управитель міністерства скарбу именувавъ секретаря головнои фабрики тютюну въ Краковѣ Володислава Мікулецкого инспекторомъ головнои фабрики тютюну у Винниках. — Управитель міністерства торговлѣ въ порозумѣню зъ міністерствомъ внутрѣшныхъ справъ именувавъ промыслового инспектора другои класы Жигм. Кремера въ Краковѣ инспекторомъ першои класы, и комісара промысловои инспекціи Людвика Смичиньского у Львовѣ промысловымъ инспекторомъ другои класы. — Міністеръ судовництва именувавъ директора карного заведеня для мущинъ у Висничи Людвика Шнайдера старшимъ директоромъ карного заведеня для мущинъ въ Станиславовѣ. — Міністеръ судовництва перенѣсъ судовыхъ адъюнктовъ: Юл. Седельмаера зъ Путилова до Выжницѣ, Стан. Альбіновского зъ Великихъ Мостовъ до Перемышля, Жигм. Рибіцкого зъ Янова до Львова, Мечисл. Завадского зъ Жабього до Янова, Тад. Земяньского зъ Ярослава до Перемышля, Володим. Новосядловского зъ Равы до Ярослава, Александра Фединьского зъ Заболотова до Великихъ Мостовъ. Судовому адъюнктови въ Любачевѣ Мечисл. Стефкови надавъ міністеръ посаду судового адъюнкта безъ означеного мѣсця службового въ окрузѣ львовского высшого суду краевого. Вконци именувавъ міністеръ судовыми адъюнктами отсихъ авскультантовъ: Казим. Свѣжевского для округа львовскоко высшого суду краевого; Іос. Паара для Любачева, Мих. Слоневского для Равы, Іос. Ганиничака для округа львовского высшого суду краевого, Володисл. Обміньского для Заболотова, Конрада Венгровского для округа львовского высшого суду краевого, Адама Чарнецкого для Жабього, Ив. Франкого для Жовкви; наконець Александра Козьола, Ив. Завистовского, Августа Лонницкого и Ив. Питлара — всѣхъ чотирохъ для округа львовского высшого суду краевого.

Телеґрамы „Дѣла“.

Тернополь 28 падолиста. При доповняючихъ выборахъ до рады державнои зъ мѣского округа Тернополь-Бережаны, выбрано посломъ професора университету д-ра Цьвѣклиньского 912 голосами на 918 голосуючихъ.

Коломыя 28 падолиста. До сойму выбрано бурмістра Витославского 619 голосами на 648 голосуючихъ.

Новый Санчь 28 падолиста. До рады державнои зъ Нового Санча, Бялои и Велички, выбрано посломъ на мѣсце Мадейского д-ра Біндера 838 голосами. Д-ръ Добощаньскій одержавъ 542 голосбвъ.

Прага 28 падолиста. Вчера повторила ся демонстрація противъ Масарика, тымъ разомъ въ меншихъ розмѣрахъ, такъ що Масарикъ могъ скончити свій выкладъ.

Вѣдень 28 падолиста. Справа затвердженя Малаховского на президента Львова, була тамтого тыждня предметомъ нарады на радѣ міністровъ и зъ прихильною ухвалою тои нарады вбдбшла до кабінетовои канцелярии. — Посломъ до сойму зъ вѣденьского округа Марінгільфъ выбрано антісеміта Патая.

Софія 28 падолиста. Мѣродатній круги заперечують поголоску, що правительство намѣряе выдати паперовій ноты зъ примусовымъ курсомъ.

Букарешть 28 падолиста. Вчера отворено парляментарну сесію. Межь правительственными предложеннями внесено також реформу податкового закона въ томъ дусѣ, абы тягары розложити рбвномѣрно на рбзній класы населеня.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Ви. Е. Во. въ Хо. м. Зостало на 1900 р. 1 зр. — М. Гв. въ Гл. в. Заплачено за сей рбкъ все. — С. Яр. въ Дж. До конца року ще 2 зр. — О. Кр. въ Го. До конца лютого 1900. — Т. Бѣ. въ Вы. До конца року. — К. Ба. въ Ла. За сей рбкъ прийде ще 1 зр. — І. Гл. въ Ру. За сей рбкъ належить ся намъ ще 1 зр. — О. Яв. въ Не. До конца року ще 1·80 зр. — П. Лу. въ Ра. Мимо щирои волѣ, неможемо. Хв. Чи. въ Сх. До конца року ще 3·30 зр. — Ф. Зг. въ Кр. До конца жовтня. — А. Ве. въ Ба. До конца жовтня. — М. По. въ Па. Заплачено теперь все. — З. Ду. въ Ви. За IV. кварталъ ще 4·50 зр. — Д. Хо. въ Шу. До конца падолиста. — В. Ве. въ Хо. До конца року ще 6 зр. — К. Лу. въ Мш. За сей рбкъ все. — Е. Чу. въ Де. Такъ. — Г. Со. въ Но. ку. Теперь заплачено все.

Надѣслане.

Д-р Володимир Вітошиньскій

лікар мійскый і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улицї Третього Мая.

246 7—12

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продаѣ

всякій паперы цѣнній и монеты

по найдешевшомъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на початкѣ улицї Галицкої

коручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвінеры, лорнеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, ѣдкій ареометры, скіроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піены, лібелѣ, нивометры и т. п.

Урядженє двевників електричных.

Всякій направы полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 451

На Коляду — На Рождво

видало Руске товариство педагогічне слідуючі нові книжки:

ілюстровані:

Байки братів Грімів	25 кр.
Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5, по	25 „
Байки Брянчанінова	25 „
Байки народні ч. 1 и 2 по	25 „
Василь Чайченко: Робінзонъ Крузое	40 „
Іванъ Франко: Донъ Кіхот	40 „

не ілюстровані:

Іван Свіжа: На чужині	20 кр.
Мих. Коцюбинський: Оповіданя	20 „
Олекс. Катренко: Оповіданя	20 „
Джонатан Свіст: Подорож Гулівера до краю Ліліпутів	25 „
Стефан Пятка: Дарунок рускимъ дітям	20 „
Віра Лебедова: Малі герої	25 „
„ „ Гостинець дітям	25 „
„ „ Оповіданя для дітий	20 „
Молитвенник народний по 10 і	20 „

[*Повний каталог всіх видань в кождім числі часописи „Учитель“*]

Дістати можна в канцелярії товариства: **ул. Театиньска ч. 19 у Львові.**

Купуючим за більшу квоту відповідний рабат.

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищена нагнѣтокъ (екалѣченє выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робітни кондеръ и матерацбвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львбвъ Коперника ч. 5.

839 20—45

Реальность въ Коломыи на продажь

при ул. Францъ-Іосифа ч. 350, складаюча ся зъ дому мурованого о 5 покояхъ, кухнѣ, передпокоѣвъ, стайнѣ, древотнѣ и огороду. — Близшій вѣдомости подасть: *Инжінеръ К. Наварскій въ Станиславовѣ.*

453 2—8

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбольшій выборъ дерґъ на коня у також диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, кацъ на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Цѣны въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Також и на сплаты частинній

безъ пбдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдникбвъ, кацъ, коцбвъ, ковдеръ и дерґъ на коня.

Спеціяльный вбддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а також много решток хбдникбвъ по баснословно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68, або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

Зоольогія

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1899. Ціна примірника 1 зол. 50 цент. в. ав.

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінського. Уладив Іван Верхратскій. Вид. 2 р. 1896. Ціна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафінського

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На взір руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив і подекуди доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшых выразбвъ

въ рускои ботанічнои термінольогіи и номенклатуры. Уладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видання ті можь дістати в книгарні Ставропігійскій або у автора, професора рускої гімназії зі Львова. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірник зоольогії і 1 пр. ботаніки, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. зоольогії або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або двох пр. Спису) порто оплачує автор.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвроку 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 258. Львовъ, Середа 29 (17) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницѣ на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложитвость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ ілюстр. додатком:

въ Австрії: на границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. м. н.

Оголошенья выкидѣ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератового або як мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. м. н.

Подяки и инші доносенья приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Рускі послы въ радѣ державнѣй.

Въ остатныхъ кѣлькохъ тыжднякъ вже другій разъ трафило ся, що рускихъ послѣвъ въ радѣ державнѣй зънґнороване въ разячій способѣ. Въ мѣсяци жовтни нове міністерство Клярі-Кербера конферувало зъ послами всѣхъ народностій и майже всѣхъ сторонництвъ, навѣть такихъ народностій, котрі, якъ румунъска, числять всего-на-всего 200.000 душь, отже творятъ лише дуже дрѣбненьку частинку всего населеня Австрія, а и въ радѣ державнѣй тѣлько невеликимъ числомъ послѣвъ суть заступленій. Однакожь послѣвъ рускаго народу, котрый пять разѣвъ есть бѣльшій вѣдъ хорватского а пятнацять разѣвъ бѣльшій вѣдъ румуньского, зъ котрого и бѣльше послѣвъ вѣдъ Румунѣвъ засѣдае въ радѣ державнѣй, зовсѣмъ поминено.

Те саме повторило ся теперь, коли цѣсарь кликавъ до себе послѣвъ на авдіенцію, щобы обговорити зъ ними справу теперѣшнього критичного положеня державы. Правительственно рускі послы належать, якъ звѣстно, до хрестіяньско-славяньского Союза, де засѣдають крѣмъ нихъ ще Словѣнцѣ и Хорваты. Отже словѣньскій и хорватскій послы були покликаній до цѣсаря, тѣлько зъ рускихъ послѣвъ, якъ каже вѣденьскій дописуватель „Руслана“, „не удостоивъ ся жаденъ той чести“, дарма що и Словѣнець Повше и Хорватъ Булятъ згадували передъ цѣсаремъ, що въ „Союзѣ“ знаходять ся такожь рускі послы.

„Фактъ сей — каже дописуватель „Руслана“ — не дѣйминвъ самыхъ же рускихъ послѣвъ, але въ „Союзѣ“ выкликавъ вѣнъ питане, длячого такъ сталось, и подавъ декому широке поле до всякихъ здогадѣвъ. Сказано вменно, що мабуть лежить се въ чімсь интересѣ, щобы рускій посолъ не зѣткнувъ ся случайно зъ цѣсаремъ и не выявивъ коронѣ при сѣй нагодѣ бажань рускаго народу“. Такъ нѣбы-то мали говорити словѣньскій чи хорватскій послы, а самъ дописуватель зазначує вѣдъ себе, що „запросины на авдіенрію выходили зъ кабінетовои канцеляціи и то не безъ участи гр. Кляріого“.

Если дописуватель „Руслана“ (вже жь не хто иншій, якъ п. Вахняниньъ) каже догадуватись, що покликаню рускихъ послѣвъ на авдіенцію до цѣсаря перешкодили польскій вплывы, то намъ здае ся, що вѣнъ помыляе ся. Пп. Клярі и Керберъ суть міністрами неутральными, доси не видко було, щобы они улягали польскимъ вплывамъ, а польске „коло“ раліе въ опозиціи до нихъ стоить якъ въ признани.

Мы видимо далеко простѣйшу и натуральнѣйшу причину. Пп. Клярі и Керберъ мусять знати, въ якій способѣ прийшли до мандатѣвъ послы Барвѣньскій, Вахняниньъ и ихъ товаришѣ, якъ весь загалъ рускаго народу вже зъ самои тои причины не тѣлько не стоить за ними, але стоить противъ нихъ. Они мусять знати, що пп. Барвѣньскій, Вахняниньъ и ихъ товаришѣ не репрезентують нѣкого а въ радѣ державнѣй мають gebundene Marschroute, навѣть коли-бъ дѣйстно котрый зъ нихъ хотѣвъ инакше йти, бо въ противнѣмъ случаю стратили бы свои мандаты, котрі якъ зъ ихъ минувшости видко, передъ всѣмъ лежать имъ на серци, а амбітні межи ними закѣнчили бы свою політичну ролю.

Если поминене баденѣвско-рускихъ послѣвъ при покликуваню на авдіенцію до цѣсаря не дѣйминло, якъ каже дописуватель „Руслана“, самыхъ тыхъ послѣвъ, то тымъ менше оно дѣйминло рускій народъ. Рускій народъ мѣгъ бы хиба претенсію мати, що поминено такожь его дѣйстныхъ заступникѣвъ. Але гр. Клярі очевидно не мѣгъ такъ далеко посунути ся, хотячи показувати ся неутральнымъ, тай тіи дѣйстні заступники, хоть такъ маленькій числомъ, на жаль не тримають ся навѣть разомъ, не творять однои групы.

Нинѣшні телеграмы доносять, що въ парляментарнѣй комісіи правицѣ повстали споры зъ причины, що такожь словѣньскій а навѣть и рускій послы [очевидно п. Барвѣньскій] выступили зъ своими претенсіями. Але рускій послы дѣстали „остру вѣдправу“. Се цѣлкомъ натуральна рѣчь. Якъ можуть повагу и поважане мати тѣ, котрі завдячують цѣлу свою екзестенцію тѣлько чужѣй панъскѣй ласцѣ? якъ можуть они выступати зъ якимись претенсіями? Польскій-жь верховоды знають, що выстане ихъ воля, щобы рускихъ послѣвъ зъ „Союза“ скинути назадъ въ тоту ничтожвость, зъ котрои они ихъ выдобули. Намъ жаль и Барвѣньского, котрого давнѣйша минувшість заслужила лѣпшои долѣ, але вѣнъ самъ собѣ завинивъ, коли зѣрвавъ зъ своимъ народомъ а здавъ ся на ласку польскихъ панѣвъ. Мабуть однакожь той конфліктъ въ комісіи буде лише епізодомъ, по котрѣмъ вернуть ся давнѣ вѣдносины, давна служба...

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ вѣдчитано напередъ зголошенѣ до президіи интерпеляціи и внесеня, а вѣдтакъ приступлено до дальшои дискусіи надъ угодовыми предложенями. Яко генеральный бесѣдникъ выступивъ молодоческій посоль Масталька. Бесѣдникъ сей одержавъ голосъ лише въ той способѣ, що такъ само якъ Бинкіні, записавъ ся до голосу яко бесѣдникъ pro. Абы выголосити обструкційні промовы, оба послы надужили въ той способѣ регуляминъ. П. Масталька говоривъ довшій часъ по чески а вѣдтакъ по нѣмецки. Заявивъ, що ческій народъ въ теперѣшнѣй борбѣ домагае ся лише свого права. Безпастанный націоналный гнетъ довѣвъ до того, що сторонництво бесѣдника вже перестало вѣрити въ можливість порозумѣня зъ Нѣмцями. Коли бесѣдникъ зачавъ робити закиды противъ короны, президентъ упѣмнувъ его. Бесѣдникъ покликуе ся на цѣсарскій рескрипты, въ котрыхъ приречено коронацію цѣсаря на ческого короля. Правительство, котре зъ такимъ запаломъ цофнуло языковій розпорядженя, дало династіи дуже злу раду. Однакъ головна вина по сторонѣ Угорщины, котра наше правительство спонукала до сего року. Масталька жалуе ся такожь, що рольництво въ Австрія, а спеціяльно въ Чехіи не тѣшить ся такимъ попертемъ, якъ се примѣромъ дѣе ся на Угорщанѣ. Коли бы правительство чинно вѣдпирало розвѣй австрійского рольництва, не потребувало бы боятн ся цловои самостѣйности Угорщины.

По тригодиннѣй промовѣ Мастальки, забравъ голосъ генеральный бесѣдникъ contra п. Кайзеръ и заявивъ, що нѣмецке людове сторонництво вѣдповѣдно до приписѣвъ регуляміну не противить ся вѣдосланю угодовыхъ предложень до комісіи, однакъ выступитъ противъ затвержденя угоды, заключеной на пѣдставѣ §. 14-ого. Сторонництво бесѣдника рѣшучо выступае противъ теперѣшнои угоды зъ Угорщиною, а въ комісіи обговорить докладно політичну ситуацію и свое становиско супротивъ правительства.

Теперь зачали ся „фактичні спростованя“ и тягли ся 4 годины. П. Дикъ протестувавъ противъ твердженя, що Чехи свои голосы въ справѣ угоды зъ Угорщиною спродали за цѣну політичныхъ и національныхъ користей. П. Тіркъ въ фактичнѣмъ спростованю промовлявъ за персональною унією зъ Угорщиною и заявивъ, що его сторонництво буде голосувати противъ вѣдосланя угодовыхъ предложень до комісіи. П. Бжесновскій такожь въ фактичнѣмъ спростованю ударивъ на соціяльныхъ демократѣвъ. Провѣдника сеи партіи, д-ръ Адлера, назвавъ злодѣйскимъ птахомъ зъ двома клювами, котрый однымъ дае, а другимъ бере vel краде. Соціялісты то банда нероббвъ, що кажучи иншимъ працювати, самі чують до працѣ вѣдразу. Соціялісты хотѣли бы тѣлько бути редакторами, а писати не умѣють. П. Цінґрова бесѣдникъ закинувъ пѣдлій поступки, а коли Цінґеръ запротестувавъ, бесѣдникъ повторивъ закиды, вѣдчитуючи брошуру, въ котрѣй Цінґрови закинено дефравдацію 270 зр. Цінґеръ доказував, що въ тѣй справѣ переведено п[illegible] него слѣдство, котре выказало цѣ[illegible]ту его невинность. На лавкахъ соціялістовъ счинивъ ся великій крикъ. Пѣдъ адресою Бжесновского посыпали ся окрики: „пѣдлый, клеветникъ, брехунъ и т. д.“ Бжесновскій обидивъ ся и вѣзвавъ президію, абы зарядила выборъ комісіи для удѣленя наганы Цінґрови, Штайнерови и Бернерови.

П. Странскій закинувъ правительству, що оно, хочь справу полагодженя буджету называе пильною, доси ще не предложило въ цѣлости всѣхъ буджетовыхъ предложень. Бесѣдникъ пытае, чому такъ стало ся? П. Дашиньскій звертае ся до президента зъ запытанкмъ, чому не поставлено на порядку дневнѣмъ наглого внесеня п. Кубіка въ справѣ удержавленя польскои гімназіи въ Тѣшинѣ и чому на порядку дневнѣмъ сего засѣданя сесе внесене поставлено лише яко евентуальне? — Президентъ заявляе, що вробивъ се ли

Властителька выпозичальнѣ книжокъ.

(Зъ даньского Рудольфа Шмідта)

(Конецъ.)

Уява людей працювала; всѣ старали ся чогось догадати ся. Незнана минувшість старои панны, надъ котрою такъ довго ломили собѣ люде голову, що ажь вкѣнци перестали о тѣмъ думати, выринула зновъ на верхъ и дѣлала своею чарующою силою на умы цѣкавыхъ, що мѣжь симъ теперѣшнымъ фактомъ а минувшостю хотѣли вышукати якусь связь. Одинъ за другимъ говоривъ щось свого; зъ несвѣдомымъ поетичнымъ таляномъ лучила товпа одно зъ другимъ и скоро поставъ въ товпѣ маленькій сензаційный романикъ. Улицею надѣйшовъ молодый человѣкъ зъ сухимъ лицемъ и неспокѣйными очима, а почувши случайно, що говорить ся въ товпѣ, выявивъ свою нотатку и скоро записувавъ, що чувъ.

Въ запалѣ голосы ставали чимъ разъ голоснѣйшій. Наразъ замовкли всѣ и розбѣгли ся, якъ бы имъ показала ся яка мара; дверѣ выходячій на сходы отворили ся. Въ нѣчнѣмъ одязѣ, блѣда, але рѣшена на все стояла мадмоазель Б. на порозѣ, кивнула на служачу и дала ѣй три листы на почту. Лишь дверѣ замкнули ся, всьо кинуло ся читати адресы. Листы були адресованѣ до книгарнѣ, де стара панна побирала всѣ літературій новости, и до двохъ купцѣвъ, зъ котрыми була въ зносинахъ задля паперу и иншихъ того рода товарѣвъ.

Се розвязане справы подѣлало на публику дуже холодно. Всѣ були приготованѣ на що иншого, настрѣй публики ставъ млавый и прибитый. Одинокій, що не пѣддавъ ся тымъ вплывамъ, бувъ репортеръ, що скоро пѣзнавъ ся на вартости цѣлои исторіи. Сейчасъ пѣйшовъ вѣнъ до редакціи и поробивши деякій змѣны, зробивъ зъ того сензаційну статейку, за що дѣставъ добрый гонора къ.

За годину прийшло кѣлькохъ людей до склепу зъ великими пакунками. Дверѣ вѣдъ склепу були замкненѣ, картка висѣла далѣ. Але коли вечеромъ йшли попри склепъ приятелѣ старои панны, то бачили въ склепѣ свѣтло и чули, що тамъ въ серединѣ не дармують.

На другій день рано бувъ склепъ якъ звычайно отвореный. Але выстава книжокъ у вѣкнѣ була зовсѣмъ инакша. У формѣ вахляря на бѣлымъ папером покритѣй дощцѣ лежала Золѣ „Нана“ у великѣмъ числѣ примѣрниковъ и черезъ штучне уложеня притягала до себе очи перехѣдничихъ попри склепъ. Понадъ тымъ вахляремъ бувъ деревяный цилиндеръ, а на нѣмъ прибитый образъ того рода, якого бы властителька „Maison Normande“ за цѣлый часъ своеи попереднои дѣяльности не важила ся нѣколи продати. Въ горѣ находила ся балетница, що тримала въ рукахъ аркушь бѣлого паперу, а на нѣмъ було написане звычайнымъ въ Парижи рондовымъ письмомъ, котрымъ такъ добре владала мадмоазель Б.: *„Бібліотека заосмотрена зъ найновѣйшу літературу.“*

Выстава на вѣкнѣ була уложена зъ такою рутиною и зручностю, що мусѣла приманджувати до себе навѣть зовсѣмъ рѣвнодушныхъ людей, що переходили попри склепъ. Помѣжь ви давными клієнтами розносила ся вѣсть летомъ блискавицѣ, майже цѣлый день збѣгали ся люде передъ ви склепъ. Наплывъ купуючихъ бувъ дуже великій, конкурентъ зъ противного боку не робивъ жадныхъ интересѣвъ. Мадмоазель Б. була незмѣнена; той самъ приемный способъ говоренн, та сама звичливость, той самъ тонъ голосу. Лишь въ заломаныхъ черкахъ устъ старои панны було щось гіркого, чого перше нѣхто не замѣчавъ. Она безъ опору сповияла кожде бажане, яке лишь проявила купуюча публіка. Але люде все дивній! Тѣ, що перше ви опустили а теперь зновъ записали ся до ви бібліотеки, по просту встыдали ся брати ту „найновѣйшу“ літературу, котру она теперь не противлячи ся давала кождому.

Той ночи, коли стара панна дѣстала телеграму, перебула она въ своѣй душѣ тяжевьку борбу. Обѣ силы, що выповияли ви тиху, самѣтну екзистенцію, перебули борбу на житє и смерть.

Депеша була вѣдъ ви брата. Вѣнъ покинувъ справдѣ свое давне розпустне житє, але поповнивъ неправильность, котра бѣльше вразила сестру, якъ всѣ его попередні вчинки, хоть зѣ становища моральности не було се гѣдне наганы. Въ тѣй неправильности провинила ся такожь его жѣнка: передъ полуднемъ того самого дня, коли прийшла депеша, породила братова жѣнка — дочку! Хоть мадмоазель Б. нѣколи не говорила зъ братомъ про свои намѣры, то все таки братъ догадувавъ ся, що се побѣльшенє родины, коли двоє першихъ дѣтей вже пѣдросло, зробить замѣшане въ намѣрахъ тѣтки. Тому то, хотячи ощадити ѣй клопоту, ждавъ вѣнъ ажь доки все не стане доконаным фактомъ а потѣмъ подавъ вѣдомость телеграфомъ, щобы выминути всѣ неприемній попеченя.

Довго сидѣла мадмоазель Б. въ своѣй кѣмнатцѣ якъ скаменѣла зъ депешою въ рукахъ. Потѣмъ пригадала собѣ всѣ гадки и намѣры, якій она мала передъ приходомъ депешѣ. Она отворила зновъ скринку, що стояла не схована ще на столѣ и перераховувала грошѣ зовсѣмъ непотрѣбно по другій разъ. Прецѣнь она знала дуже добре, кѣлько тамъ було. Було тамъ пару тысячь франкѣвъ понадъ суму, яку она по смерти брата рѣшила ся зѣбрати для его двохъ дѣтей, — бо двоє лишь надѣяла ся стара панна по французскому звычаю, — щобъ имъ улекшити початокъ житя. Ажь тутъ наразъ, коли она вже думала про се, щобъ струджена и умучена зажити спокѣйнымъ житемъ, — мусѣло ѣй се лучити ся. Она вважала се за допустъ Божій, котрымъ Богъ хоче выпробувати ви силы. Але притѣмъ думала она що Богъ обовязаный дати ѣй ще зъ якихъ десять лѣтъ жити, щобъ она могла зѣбрати для своеи новои братанницѣ посагъ и не скривдила старшого брата и сестру.

Бажане жити десять лѣтъ, було дѣйстно незвычайно смѣле, але стара властителька склепу була такъ певна свого права, що дѣйстно вѣрила въ его сповненє.

Здалека вѣдъ мене, ты, сонцемъ освѣченый городчику! Здалека зелена мураво! Здалека ласко надъ рѣкою, де я мала сидѣти и приглядати ся забавомъ дѣтей!

Десять лѣтъ мала ще сидѣти въ тѣмъ вузкѣмъ склепику и провадити штуку робленя грошей мѣняючи франки на люндоры, а тѣ зновъ на зовсѣмъ певній вартѣстній паперы. Десять лѣтъ ще, и то зъ тымъ конкурентомъ зъ-на противъ, до котрого звернула ся майже цѣла молодша генерація. Що тутъ робити? И давній ви поняти о добрѣмъ и злѣмъ зачали борбу въ ви душѣ и домагали ся своихъ давныхъ правъ. Она ажь вѣгнула ся вѣ страху и хотѣла задержати попередне свое постановленє и покинути ведене склепу. Але потѣмъ видѣла въ дусѣ колыску, а на бѣлѣй подушечцѣ мале личко, — старенька бачила его лишь очима душѣ — а то личко було зовсѣмъ докорѣвъ за-для тои кривды, яку ему хотѣла зробити его власна тѣтка. Нѣ! дитина не по-

ше зъ куртоазіи, бо его повѣдомлено, що окрѣмъ внесеня Кубіка, на слѣдуючѣмъ засѣданю мае бути також поставлене подѣбне ческе внесенє, отже вѣнъ бажавъ бы собѣ, абы оба тѣ внесеня обговорювати разомъ. — По тыхъ промовахъ ухвалено предложеня въ справѣ угоды зъ Угорщиною вѣдослати до угодовои комісіи.

Теперѣшну ситуацію въ парляментѣ характеризуе се, що президія иде рука въ руку зъ обструкцією, а навѣть ей поширае. Коли ческій послы забирали голосъ при „фактичныхъ спростованяхъ", президія не перебивала имъ, хочь жаденъ зъ нихъ не простувавъ нѣчого. Послы говорили про всѣ можливѣ рѣчи, а президентъ Фукесъ, не звертаючи уваги на змѣстъ ихъ промовъ, розмовлявъ собѣ зъ нашими послами.

Цѣкаве також „ліцитоване" ческихъ промовъ, яке вѣдбуваесе въ кульоарахъ. „Ліцитація полягае въ тѣмъ, що послы закладаютъ ся, якъ довго сей, або иншій бесѣдникъ буде промовляти. Одинъ ставляетъ на 6 годинъ, другій на 10, иншій на 12. П. Масталька завѣвъ надѣю, бо говоривъ лише 3 годины.

Пѣдкомітетъ комісіи для ревізіи §. 14 ого зновъ скликано на засѣданє, а то зъ причины жаданя п. Странского, котрый не бувъ на послѣднѣмъ засѣданю, и черезъ те, що правиця була тогды въ меншости, ухвалено внесенє Ґрабмайра.) Також п. Дѣдушицкій предложивъ на послѣднѣмъ засѣданю проектъ змѣны §. 14-ого. Пѣсля того проекту, розпорядженя выданій на пѣдставѣ §. 14-ого не можутъ анѣ пѣдвышувати истнуючихъ податкѣвъ, анѣ накладати новыхъ. Выданє тыхъ розпоряджень може наступити лише за дозволомъ сталои парляментарнои комісіи, котру парляментъ выбирае на цѣлый часъ каденціи. Стала комісія мае складати ся зъ десяти членѣвъ, именно зъ 4 зъ палаты панѣвъ а зъ 6 зъ палаты послѣвъ. Мандатъ комісіи выгасае доперва зъ хвилею, коли уконститууе ся новый парляментъ и выбере нову комісію. Правительство мае найпѣзнѣйше до 14 днѣвъ по выданю такихъ розпоряджень скликати парляментъ и предложити ихъ до ухвалы, найпѣзнѣйше до 8 днѣвъ. Сли не сповнить сего обовязку, розпоряджена eo ipso тратятъ обовязуючу силу. Доки розпоряджень парляментъ анѣ не принявъ, анѣ не вѣдкинувъ, рада державна не може бути анѣ вѣдрочена, анѣ розвязана. Члены сталои парляментарнои комісіи маютъ також таке розпорядженє пѣдписати пѣдъ власною вѣдвѣчальностею. Такъ сей проектъ Дѣдушицкого, якъ и проектъ Цалінґера вѣдкинено на попереднѣмъ засѣданю, а однымъ голосомъ вѣльшости принято внесенє Ґрабмайра. Присутный на тѣмъ засѣданю міністеръ судівництва заявивъ ся противъ всѣхъ трехъ проектѣвъ и заповѣвъ, що становиско правительства поясните докладнѣйше на найблизшѣмъ засѣданю повнои комісіи.

ванна покутувати за то, що родичѣ... Але лишь пѣдъ однымъ услѣвемъ можна було провадити борбу успѣшно противъ конкурента, а тымъ услѣвемъ було — — —. И зновъ новый ударъ старыхъ поглядѣвъ на душу старои панны, ще одна слаба проба, утримати ся при давныхъ поглядахъ, але удары були слабшій и вкѣнци все замовкло. Властителька выпозичальнѣ книжокъ сидѣла сама въ своимъ фотели, не встаючи анѣ беручи стравы до устъ. Роздумувала надъ житевыми клопотами, надъ збѣльшаючимъ збѣдностю публики.

Склепъ старои мадмоазель Б. розвинувъ ся надзвычайно. Навѣть если бъ не дожила тыхъ своихъ десять лѣтъ, якихъ надѣяла ся у Бога, то була велика правдоподѣбность, що наймолодша ей братанница все таки дѣстане значный капіталъ. Старенька панна сидѣла, якъ и давнѣйше, въ свято и будный день въ склепѣ въ своимъ старѣмъ, добре знанѣмъ одазѣ. Наступила лишь та змѣна, що она теперь кождого дня раненько йде до костела чистенько и гарно одѣта, що она перше робила лише въ недѣлю. Послугачка, що приходить до неи рано дѣстае за то окремый додатокъ, що черезъ три чверти годины за часъ неприсутности мадмоазель сидить въ склепѣ.

Одинъ зъ цѣкавыхъ хлопанѣвъ тои улицѣ пѣйшовъ одного разу за нею и бачивъ, якъ она увѣйшла до костела св. Роха и стала на вколѣнки молити ся передъ однымъ зъ бѣчныхъ престолѣвъ.

— Люде кажутъ, що стара панна молить ся за тыхъ, що беруть въ ей бібліотецѣ „найновѣйшу літературу".

Зъ Буковиньскои Руси.

(Новый „Народный Дѣмъ. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русинѣвъ. — P. Klemens Kołakowski основателемъ „Буковины". — Выборы по п. Волянѣ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. И. Василько. — Процесъ О. Крушиньского.)

(Дальше.)

Вкѣнци — пише далѣ д-ръ Стоцкій — почуваемо ся до милого обовязку подякувати „Gazet-ѣ Polsk-ѣй" за компліменты, що ось то вѣнъ коли потребуе помочи, „to wszędzie trafi", що „przy wspólnej robocie zręczny i dobry", але мусимо зновъ заявити, що „Gazeta polska" зовсѣмъ безпѣдставно каже, що „przy władzy" — д-ръ Стоцкій е „niebezpieczny, bo nigdy niepewny", бо ще его „przy władzy" нѣгде не бачила, а врештѣ посольскій мандатъ, про котрый тутъ розходить ся — не надае ще чоловѣкови жаднои „władzy".

Коли-бъ такъ д-ръ Стоцкій, помимо того всего, збставъ посломъ до рады державнои, то мы вже напередъ можемо заббгмати ся, що зновъ таки „Gazet-ы" нашихъ опѣкунѣвъ пѣднесуть претенсію, до — вдячности, сего мы певнѣ. Такѣ то вже нашѣ опѣкуны, що за буки, кажуть себе цѣлувати въ руки; таки ще не забули старыхъ „добрыхъ" часѣвъ панщины.

Отсе и вѣдповѣдь д-ра Стоцкого. Якъ же на дѣлѣ справа стоить досы зъ выборами, — не вѣдати.

Малу сензацію выкликавъ мѣжь черновецкими Русинами процесъ противъ Ос. Крушиньского, бувшого редактора „Буковиньскихъ Вѣдомостей". Процесъ той е дальшимъ вѣдгомономъ слѣдствъ, якѣ вели ся въ мартѣ с. р. въ справѣ москвофільскихъ аґітацій помѣжь ученниками низшои и высшои ґімназіи черновецкои, котрѣ закѣнчили ся такъ, що головныхъ виновникѣвъ, ученникѣвъ Ґеровского Романа (VIII. кл.) і Ґеровского Алексѣя (VI. кл.) выдалено зѣ всѣхъ школъ Буковины и Галичины, а ученикѣвъ: Цуркановича Иларіона (VIII. кл.), Василовича (VI. кл.) и Кицула (V. кл.) зъ ґімназіи черновецкои. Слѣдствомъ займали ся мѣжь иншими професорами въ низшѣй ґімназіи проф. Юліянъ Кобыляньскій, а въ высшѣй ґімназіи проф. Сергій Шпойнаровскій. Зъ того поводу появили ся въ москвофільскій ґазетѣ „Буковиньскій Вѣдомости" двѣ статьѣ (въ числахъ 10 и 11 с. р.), въ котрыхъ проти згаданыхъ обохъ професорѣвъ, особливо-жъ проти проф. Шпойнаровского, пѣднесено цѣлый рядъ обиджаючихъ закидѣвъ и такъ названо тамъ проф. Шпойнаровского чоловѣкомъ партійнымъ и аґітаторомъ академічного товариства „Союзъ, до котрого не можна мати довѣря, бо не лишь що его лице таке, мовь бы заливавъ ся алькоголемъ и вѣнъ менше інтеліґентный нѣжь другій професоры, але вѣнъ допустивъ ся навѣть такого поганого дѣла, що „выдумавъ" обиду маестату и спровадивъ зъ-поза школы на се свѣдка, а далѣ намовивъ також одного ученика до фальшивого збзнаня. Проф. Кобыляньскій зновъ фальшувавъ протоколъ слѣдства, записуючи въ нѣмъ що иншого, нѣжь казали ученики, та интриґуючи проти свого директора Фавстмана такъ само, якъ и проф. Шпойнаровскій интриґуе проти директора высшои ґімназіи Клявзера, а цѣль тыхъ интриґъ така, щобы самымъ стати директорами. Оба професоры почувшись тымъ крайно обиджеными — внесли дорогою своихъ дирекцій до ц. к. державнои прокураторіи скарги проти редакціи „Буковиньскихъ Вѣдомостей", а 21 и 22 с. м. вѣдбула ся передъ судомъ присяжныхъ въ Черновцяхъ пѣдъ проводомъ радника суду краев. Ончула (вотанты: радники суду краев. Завґерквель и Ваня) карна розправа о обиду чести. Яко обвинений засѣли на лавѣ: авторъ инкримінованыхъ статей, редакторъ и выдавець „Бук. Вѣдомостей" О. Крушиньскій и одвѣчальный редакторъ ґазеты Алекс. Кострыжь. Обжалованє внесъ заступникъ прокуратора п. Сіміоновича, обжалованыхъ боронивъ адвокатъ зъ Коломыѣ д-ръ Дудыкевичь. — Авдиторія складала ся переважно зъ москвофілѣвъ; на лавѣ дневникарскѣй засѣвъ редакторъ „Ґаличанина" зѣ Львова, Марковъ.

По перечитаню акту обжалованя обвиненый О. Крушиньскій оправдувавъ ся тымъ, що, коли проти ученикѣвъ провадженo слѣдство зъ великимъ терорызмомъ, вѣнъ уважавъ своею дневникарскою повинностію выступити проти того, якъ и проти Шпойнаровского, котрый провадивъ то слѣдство, а належить до партіи народовцѣвъ (Jungruthenen) и мавъ интересъ въ тѣмъ, абы слѣдство перепровадити въ певнѣмъ вже зъ горы обдуманѣмъ напрямѣ. Що вѣнъ написавъ: „проф. Шпойнаровскій мае таке лице, мовь бы заливавъ ся алькоголемъ", то за то не можна его потягнути до одвѣчальности, бо-жь се его субективне особисте почутя, яке завше вѣдчуваетъ, коли спогляне на проф. Шпойнаровского. Другои острѣйшои статьѣ не бувъ бы зовсѣмъ писавъ, якъ бы по ґазетахъ польскихъ и тутешныхъ нѣмецкихъ не були наробили галасу, выкорыстуючи то слѣдство до алярмуючихъ артикулѣвъ о панславізмѣ й москвофільствѣ. Вѣнъ уважае себе Москалемъ („Russe"), „бо, чи Русины самостійнымъ народомъ, чи частиною народа московского, се питанє наукове". Коли ученики ходили до (москвофільского *Ред.*) товариства академічного „Карпатъ", то до того спонукавъ ихъ самъ проф. Шпойнаровскій, бо-жь зъ того, що вѣнъ злохочувавъ ученикѣвъ и аґітувавъ помѣжь ними, абы заходили до академ. товариства „Союзъ", могли ученики думати, що такъ само вѣльно имъ ходити и до „Карпата". Що до обиды мае ту, якои мавъ допустити ся передъ 3 роками Геровскій Алексѣй (VI. кл.), то вѣнъ обстае при тѣмъ, що самъ Шпойнаровскій ей „выдумавъ", а потѣмъ покликавъ зъ-поза школы на се яко свѣдка свого „шпіона" Бачиньского, котрого въ льокали до снѣдания Власюка „при повныхъ чарцяхъ намовивъ", щобы таке на Геровского збзнавъ. Такъ само обстае вѣнъ и при тѣмъ, що й ученика Радика (V. кл.) намовивъ Шпойнаровскій, абы той вѣдкликавъ свое перше збзнанє, а збзнавъ по разъ другій фальшиво. Поступованє проф. Шпойнаровского и Кобыляньского „було отвертою аґітацією и интриґою проти директорѣвъ Клявзера и Фавстмана", бо Румуны въ тѣмъ часѣ выступили були въ соймѣ проти инспектора краевого Тумлѣржа, хотячи его зъ вѣдси усунути; въ такѣмъ разѣ ставъ бы бувъ на его мѣсци инспекторомъ директоръ Клявзеръ або Фавстманъ, а на одно зъ опорожненыхъ мѣсць на директора дѣставъ бы ся або Шпойнаровскій або Кобыляньскій.

Далѣ переслухано одвѣчальнаго редактора „Буковиньскихъ Вѣдомостей" А. Кострыжа, котрый заявивъ, що вѣнъ робивъ О. Крушиньского на то уважнымъ, що инкримінованій статьѣ надто остро писанѣ, але Крушиньскій заспокоивъ его, мовлячи, що, якъ бы прийшло до скарги, то вѣнъ признае ся до авторства й бере вѣдповѣдь на себе.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Конференціи зъ Чехами не устаютъ. Конферуютъ зъ ними всѣ сторонництва правиці, конферуе правительство. Вчера вѣдбули ся засѣданя клюбу молодо-ческого, президій клюбѣвъ лѣвиці и парляментарнои комісіи правиці. Шефъ кабінету конферувавъ довшій часъ зъ Енглемъ и Пацакомъ и зъ провѣдниками нѣмецкихъ сторонництвъ.

Про результатъ конференцій, кружили вчера рѣзни, поббльшѣй части суперечни поголоски. Говорено, що вчера бувъ послѣдный день переговоровъ мѣжь Клярімъ а Чехами и сли до кѣлькохъ годинъ не наступить порозумѣнє, тѣ переговоры можь уважати за рѣшучо зірвани. Кольпортовано також вѣсть, що цѣсарь поручивъ президентови панѣвъ кн. Віндішґрецови місію посередництва мѣжь Чехами а Нѣмцями и що тѣ переговоры маютъ нинѣ зачати ся. Фактомъ е лишь се, що правительство старае ся здержати Чехѣвъ вѣдъ обструкціи, бо мусить до Нового року полагодити такій пильній справы, якъ квоту, буджетъ, Ueberweisungsgesetz.

Що до ческихъ постулятѣвъ, то гр. Клярі мавъ супротивъ нихъ занятн прихильне становиско, але не годить ся на заведенє внутрѣшного ческого урядового языка въ дорозѣ розпорядженя. Вѣнъ бажавъ бы собѣ сей постулятъ унятн въ языковый законъ, котрого выпрацованє мае вже бути на укѣнченю. Языковый законъ мае вже въ найблизшѣмъ часѣ бути предложеный посольскѣй палатѣ.

Мѣжь Чехами панує незгода такъ що-до тактики, якъ и що-до meritum теперѣшныхъ переговоровъ зъ правительствомъ. Острѣйша фракція зъ Narodni-ми List-ами на чолѣ предо обструкціи, друга бѣльше умѣркована фракція дневника Politik, заохочуе до угодовыхъ конференцій зъ Нѣмцями. N. Listy заперечуютъ правдивѣсть вчерашного комунікату, стверджуючого згоду мѣжь клюбами: молодо-Чехѣвъ и феодальнои шляхты, бо молодо-Чехи пруть до обструкціи а шляхта е ей противникомъ.

Наради парляментарнои комісіи правиці мали бути дуже оживленій. Результатъ нарадъ ухвалено держати въ тайнѣ. Выданый короткій комунікатъ доносить, що нарада показала цѣлковиту „згоду сторонництвъ въ засадничихъ справахъ". Предметомъ нарадъ комісіи мали бути також переговоры правительства зъ Чехами. Поляки и кат. людова партія старали ся вѣдвести Чехѣвъ вѣдъ обструкціи. Комісія мала стрѣтити ся зъ перешкодами не лишь зѣ стороны Чехѣвъ, але також зѣ стороны Словѣнцѣвъ и Русинѣвъ [инкамерованыхъ]. Русины поставили цѣлый рядъ постулятѣвъ, домагаючи ся мѣжь иншимъ выдания языкового закона для охороны національныхъ меншостей, при чѣмъ грозили евентуальнымъ выступленемъ зъ правиці. Засе дали имъ остру вѣдправу заявляючи, що комісія не уважае за вѣдповѣдну рѣчь дальше зъ ними переговорювати, бо они прикладаютъ ѣй револьверъ до груди. По нарадѣ ухвалено выбрати пѣдкомітетъ, котрый мае получити одну цѣлбсть всѣ внесеня и интерпеляціи, якій выринутъ, въ цѣли одноцѣлои маніфестаціи правиці. При выборѣ членѣвъ того пѣдкомітету, зънґнорованo нашихъ инкамератѣвъ.

Нинѣшній вѣденьскій дневники доносятъ, що на першѣмъ планѣ все ще стоить справа евентуального скликаня угодовои конференціи, зложеной зъ мужѣвъ довѣря Чехѣвъ и Нѣмцѣвъ. Молодочехи поставили остаточно слѣдуючій три услѣвя, пѣдъ котрыми готовѣ залишити обструкцію: 1) усуненє міністра Кіндінгера, 2) вѣдкликанє выконуючихъ законѣвъ въ справѣ внесеня языковыхъ розпоряджень, 3) выключенє справы внутрѣшного ческого языка зъ комплексу угодовыхъ законѣвъ. П. Пацакъ мавъ сказати Кляріому цѣлкомъ отверто: „Чехи мусять одержати заплату въ готѣвцѣ".

Зъ нѣмецкого табору доносятъ, що на вчерашнѣмъ засѣданю президій клюбѣвъ лѣвиці обговорювано справу скликаня угодовои конференціи зъ Чехами. Лѣвиця не мае охоты дати ініціятиву до такои конференціи. N. fr. Presse доноситъ, що Нѣмцѣ не були бы противнѣ участи въ переговорахъ зъ Чехами, однакъ пѣдъ услѣвемъ, що Чехи залишатъ обструкцію и не будутъ спинювати правильныхъ розвѣй парляментарныхъ праць. N. W. Tagblatt довѣдуе ся, що вчера Кларі мавъ конференцію зъ заступниками всѣхъ сторонництвъ лѣвиці, причѣмъ наново заznачивъ, що розвязане языковои справы наступить лише за згодою Нѣмцѣвъ.

На вчерашнѣй нарадѣ пословъ нѣмецкои люд вои партіи обговорювано вѣдносины Нѣмцѣвъ до правительства и ухвалено одногласно резолюцію, въ котрѣй высказано признанє політицѣ Нѣмцѣвъ супротивъ новои ситуаціи, т. є. по знесеню языковыхъ розпоряджень. Коли бы однакъ се знесенє не мало бути тревале, але тѣлько хвилеве, въ цѣли выкликаня успокоєня, то Нѣмцѣ заявляютъ, що они въ кождѣй хвили готовѣ до борбы.

Початки воєнної кампанії въ полудневѣй Африцѣ показали, що Англія спровокувала вѣйну безъ достаточного приготованя и що легковажила собѣ ворога. Нѣхто въ Англіи не припускавъ, що зарядъ трансвальскои армія такъ скоро потрафить змобілізувати боевѣ силы, що выступить зъ готовымъ стратеґічнымъ планомъ и замѣсть обмежити ся на оборонѣ границь ударить на англійскій позиціи на англійскѣмъ теренѣ, нарештѣ, що Буры выступлятъ зъ артилеріею, якои могла-бъ имъ позаздрувати не одна европейска держава. Сесю воєнну готовѣсть и запалъ, зъ якимъ Буры кинули ся у бій, поясните намъ листъ Жубера до співробѣтника „Berliner Ztg.", инжінера Ґінтера, що кѣлька лѣтъ прожилъ въ Трансвалі. Листъ датованый зъ-пѣдъ Ледісметъ дня 1-ого жовтня с. р. По короткѣмъ вступѣ, Жуберъ пише: „Вѣдъ коли намъ повело ся вѣдперти нападъ Джемсона въ сѣчни 1896 року, наше правительство прийшло до переконаня, що зъ часомъ брудній елементы присилуютъ Англію до борбы въ цѣли вынищеня Бурѣвъ. Такъ само було намъ ясно, що абы охоронити ся вѣдъ небезпеченьства, мусимо сильно узброити ся. Хочь така, ожидаюча насъ борба на наше знищенє, стрѣтила бы ся зъ найострѣйшою критикою европейскихъ народѣвъ, жаденъ зъ нихъ — якъ се вѣдтакъ доказало ся — не здобувъ бы ся на интервенцію. Выдзвонюванє англійскихъ шабель, пресильна англійска фльота такъ онесмѣлила найсильнѣйшій европейскій державы, що жадна не мае вѣдваги запротестувати противъ англійского лакомства на краѣ, навѣть хочь бы на тѣмъ мали потерпѣти ихъ власній интересы. При такихъ обставинахъ мы мусѣли числити лишь на власній силы. Мы скрѣплювали ихъ неутомимымъ запаломъ и тяжкими жертвами, о скѣлько могли и старали ся все те укрыти передъ окомъ Англійцѣвъ. И се намъ повело ся. Замаскованымъ англійскимъ шпѣгунамъ нарочно позволено „пѣдглядати", що знаходить ся въ нашѣмъ перестарѣлѣмъ артилерійскѣмъ матеріялѣ. Про новѣтный нашъ матеріялъ, про великій его розмѣры, Англійцямъ аж до хвилѣ выбуху вѣйны навѣть не снило ся. Мы не безъ раціи робили собѣ надѣю на пересадность англійскихъ донесень про ихъ боєву готовѣсть. Ихъ оклики „до Преторіи!" мы легковажили собѣ такъ само, якъ Нѣмеччина

въ 1870-6мъ роцѣ оклики паризскихъ крикунôвъ à Berlin!..

Пôсля мого обчисленя, англійскй силы не такй великй, якъ се офіціяльно голосять. Сли Англія не схоче свои кольонії лишити цѣлкомъ безъ вôйска, може въ найлѣпшôмъ случаю выслати до полудневои Африки 85.000 воякôвъ. Але та поважна цифра, дасть ся лише до половины ужити въ головныхъ битвахъ, якй теперь вже можь предвидѣти. До половины грудня може поведе ся Англійцямъ тй силы высадити въ рôзныхъ мѣсцевостяхъ. Я числю, що тымчасомъ убуде якихъ 10.000 черезъ страты въ полоненыхъ, убитыхъ, раненыхъ и недужихъ, такъ що въ найлѣпшôмъ случаю лишить ся 75.000 воякôвъ. Навѣть тогды, коли намъ не поведе ся не допустити до концентрацiи англійскихъ вôйскъ пôдъ Булеромъ и насъ присилують до вôдвороту, англійска армія, зъ цѣлкомъ природныхъ причинъ ослабить ся такъ, що зможе протиставити намъ небôльше, якъ 35.000 способного до операцій вôйска. Бôльша часть мусить бути ужита для обсадженя етапôвъ. Тутъ приходить въ рахунокъ не лишь Наталь, але и Капляндъ зъ операційною пôдставою, 700 кільометрôвъ великою. Нашй етапы знаходять ся въ вôтчинѣ збудованй терасами, до котрыхъ обороны не потребуемо навѣть по 500 людей. Мѣжь поодинокими етапами уряджене правильне сполученя; коли одна зъ нихъ поважно загрожена а зôбранй тамъ засобы не легко буде ураtувати, знищить ся ихъ. Дефензивна вôйна, о якôй мы въ найблизшôмъ часѣ ще не потребуемо думати, принесе намъ остаточно ще бôльшй користи, якъ офензива. Зô змѣною терену наступить змѣна тактики. Въ Наталю и на полудне маємо до дѣла зъ мало звѣстными вôдносинами, на вижинѣ Трансвалю и Оранiи, мы дома. Англійцѣ мусять намъ и вôльнôй божôй природѣ кождый крокъ выдирати зъ нечуваными трудностями и все потерпати, що будуть мусѣли ставати до бою двома або трема фронтами. Побачите, що вытворить ся пôдъѣздова вôйна, до неможливости кровава, яку Англійцѣ выдержать не довше, якъ кôлька мѣсяцѣвъ.

Мы не думаємо о зломаню англійского панованя въ полудневôй Африцѣ, лише о свободѣ нашои тѣснѣйшои вôтчины. Але англійске пановане, при дальшôмъ веденю вôйны, розбе ся о свободолюбôвость всѣхъ Африкандерôвъ. Яку користь вытягне Англія зъ того спору, коли она, посѣдаючи 40 мiлiонôвъ душь, може выслати у бій лише 80.000 воякôвъ? Цѣле наше населене числить всего на-всего лишь 170.000 душь, а вже теперь стоить въ поли 50.000 хлопа, й мы не потребуемо навѣть числити на повстане Бурôвъ Капляндu и Наталю. Але горе Англійцямъ, сли они дальше будуть бунтувати первѣстне населене Африки и ужнють его до вôйны зъ нами. Тогды мають напевно бунтъ всѣхъ Африкандерôвъ и я нинѣ вже дрожу на саму гадку о тôмъ, якй се для Англійцѣвъ буде мати наслѣдки. Нашй противники вже доси дали свѣтлй пробы своихъ хоробрости. Коли ихъ наємне вôйско перебуде сильнѣйшій трудъ ширить ся мѣжь нимъ деморалізація и оно не остоить ся передъ сильнѣйшимъ ворогомъ. Скажу вамъ отверто, що мы пôбѣдимо. Кождый зъ насъ маe те саме переконане и тверде якъ скала довѣря до Бога, що вôнъ въ тôмъ нашôмъ бою такъ само буде по нашôй сторонѣ, якъ и при давнѣйшихъ борбахъ. Кровь що потече може цѣлый ще рôкъ, не спаде на нашй головы и головы нашихъ дѣтей."

По славнôй „пôбѣдѣ" Англійцѣвъ пôдъ Бельмонтъ прийшло вже на другій день до новои битвы англійского корпусу пôдъ Граспанъ. Реляція англійского командanта звучить: Дня 25 с. м. я посунувъ ся напередъ и стрѣтивъ ся въ вôддѣломъ Бурôвъ о силѣ 2.500 людей зъ 6 арматами и 7 мітралезами. О годинѣ 6-ôй рано прийшло до битвы. Батерiи зачали кидати штрапелами, аж доки Буры не цофнули ся зъ горбôвъ. Вôдтакъ вырушили до атаку пѣхота и маринарка. По завзятôй борбѣ о 10-ôй годинѣ занято позицiи. Буры заняли нову сильну позицію. Абы ся вôдтяти, выслано 9 полкъ кôнноты. Результатъ неизвѣстный. [Пôзнѣйшй телеграмы доносять що сей полкъ доси не вернувъ до табору]. Бригада маринарки понесла значнй страты. Буры, що завзято боронили ся, стратили зновъ ся також богато. О скôлько знаємо упало 31 Бурôвъ а 48 е раненыхъ. На мѣсци борбы знайдено 50 убитыхъ коней. Слѣдуюча телеграма доносить: „Знаємо, що упало 81 Бурôвъ. Спалено 64 возôвъ Бурôвъ, 700 арматныхъ и 500.000 карабiновѣхъ набоѣвъ". Тй телеграмы не подають англійскихъ стратъ. Зъ приватныхъ депешъ знаємо, що страты Англійцѣвъ, котрыхъ було 9000 противъ 2.500, суть о много бôльшй, якъ страты Бурôвъ. Головно богато утерпѣла бригада маринарки — перла англійскои армiи, котра стратила 5 высшихъ офіцирôвъ. Загадочно выглядае такожь ее, що 9 полкъ „доси не вернувъ".

Битва пôдъ Граспанъ доказуе, що погромъ Бурôвъ пôдъ Бельмонтъ, не бувъ такимъ страшнымъ погромомъ, коли вже на другій день тй самй Буры, могли зновъ змѣрити ся зъ три разы сильнѣйшимъ пôдъ нихъ ворогомъ. Ихъ страты були троха менший, якъ се выходить зъ англійскихъ справоздань. Кôреръ доносить Жуберова, що вôдъ Бельмонтъ убито 10 а ранено 40 Бурôвъ. Побѣда Англійцѣвъ ледви чи поясинить фактъ, що побитй и на прахъ розбитй Буры, по битвѣ ударили на задній вôддѣлы англійского корпуса и справили тамъ немалу рѣзню. Зъ того усего выходить, що Бурôвъ цѣлкомъ не розбито, що они цофаючи ся не „утѣкають", а ведуть завзяту пôдъѣздову борбу, зъ котрою Англійцѣ не можуть дати собѣ рады.

Се, що Жуберъ цофае ся пôдъ Ледісметъ поясняе ся тымъ, що вôнъ, пôзнавши, що за далеко загнавъ ся, хоче стягнути свои вôддѣлы и ставити чоло англійскому корпусови надъ рѣкою Тугела.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вôдновлене передплаты. Пригадуемо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуемо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выpôвнане залеглостей по конецъ сего року пôсля вызначеныхъ речинцѣвъ.

— **Програма господарско-просвѣтного вѣча въ Коломыи**, скликаного коломыйскою філiею товариства „Просвѣты" на день 8 лат. грудня с. р.: О 9-ôй годинѣ рано соборна Служба Божа въ коломыйскôй церквѣ. О 10-ôй годинѣ початокъ вѣча въ сали Касы ощадности. I. Привѣтне слово. II. Выкладъ о ремѣсничихъ школахъ, выголосить професоръ д-ръ М. Коцюба зъ Сганиславова. III. Кôлька увагъ про те, якъ треба дбати о здоровле, выголосить д-ръ Зиновій Левицкій. IV. Выкладъ о крамницяхъ, выголосить честный господарь Василь Дутчакъ зъ Коршова и управитель крамницѣ зъ Балинець. V. Выкладъ о позичковыхъ касахъ и добровôльнôмъ обезпечуваню (асекурацiи) худобы, выголосять професоры Колодницкій и Мостовичъ. VI. Пращальне слово. — Наконецъ вôдбуде ся вечерокъ зô спѣвами, деклямацiями, а честнй господарѣ зъ Балинець вôдограють зъ музикою и спѣвами драматичну штуку въ 4 актахъ: „Нôчь ивфлеемска" Є. Луцика.

— **Зъ Руского Товариства педагогічного у Львовѣ.** Маємо честь подати до прилюдной вѣдомости, що ц. к. Президія намѣстництва рескриптомъ зъ 14/10 1899 ч. 10751 продовжила речинець збиранья добровôльныхъ жертвъ при помочи такъ званыхъ цеголокъ на бурсу для сынôвъ народныхъ учителѣвъ.

— **Испыты учительскй.** Въ послѣдній хвили дôзнаємо ся, що міністерство занменувало у Львовѣ довго выжадану нову комісію екзаминацiйну для школъ людовыхъ и выдѣловыхъ. Въ наслѣдокъ того зачинае ся испытъ кваліфікацiйный уже дня 6 лат. грудня. Зъ причины, що зголосилось надъ 200 учителѣвъ и учительокъ, буде допущена теперь до испыту мабуть лише якась часть; прочй прійдуть доперва по святахъ Рôздва Хр. Близшй вѣсти будуть оголошенй опôсля.

— **Пожежа.** Дня 23 с. м. згорѣла коршма въ Малковичахъ (коло Городка). Огонь повставъ изъ того, що наймичка Кася Щитякова пôшла зъ свѣчкою о 6 годинѣ рано до комоpы и такъ необачно орудувала свѣтломъ, що займивъ ся стрѣльный порохъ, котрого уживавъ властитель коршмы Мошко Тавберъ до розбиванья скалъ въ недалекôмъ камѣнеломѣ. Експльозія повалила служницю на землю, страшенно ю попарила на лицю и на всѣмъ тѣлѣ, такъ що вже шкôра потрѣскала, та въ одній хвили цѣла коршма станула въ огни На щастя бôльше домôвъ не згорѣло, а попарену дѣвчину вôдвезено до львôвского шпиталя.

— Товариство **„Шкôльна помôчь"** въ Станиславовѣ вôдбуде сегорôчнй загальнй зборы дня 8 н. ст. грудня с. р. о год. 4 пополудни. Коли бы о сей порѣ не зôбрало ся потрѣбне число членôвъ то о год. 5 того самого дня вôдбудуть ся загальнй зборы при такôмъ числѣ членôвъ, яке явить ся. Зборы вôдбудуть ся въ комнатахъ Руской Бесѣды при ул Собѣского, ч. 18.

При сей нагодѣ просимо Вп. Членôвъ щобы численно явились на зборы, бо буде обговорюнати ся бôльше справъ, що дотыкають долѣ нашои шкôльнои молодѣжи, о котру мабуть всѣмъ Русинамъ въ нинѣшныхъ часахъ повинно ходити бôльше, нѣжь коли. Такожь о мѣляємо ся пригадати Вп. членамъ, що залягають зъ вкладками, щобы надсылали ихъ на руки п. Н. Мороза, проф. учит. семинарiи въ Станиславовѣ. — Зима йде, бѣдна молодежь въ нашôмъ мѣстѣ богато, а нашй фонды невеличкй! — Станиславôвъ, дня 28 падолиста 1899 р. — За вырядъ: *І. Горайко*, голова. *А. Шахмовичъ*, секретарь.

— **Въ справѣ сѣчкарень.** Мимо нашого оголошеня въ лѣтѣ с. р., щобы пп. Господарѣ вчасно и напередъ замавляли сѣчкарнѣ, прийшовъ теперь нагло такъ великій напалъ замовлень, що не лишь весь нашь и фабричный запасъ вычерпавъ ся, але що и фабрика не въ силѣ дуже численній свѣжій замовленя въ такъ короткôмъ часѣ выконати. Длятого то просимо такъ свѣжо замавляючихъ якъ и тыхъ пп. Господарѣвъ, котрй вже замовили а навѣть и грошѣ напередъ заплатили, щобы зволяли терпеливо пождати, доки фабрика не встигне новий запас намъ достарчити. Заявляемо заразомъ, що мы и дальше замовленя на сѣчкарнѣ приймаємо, однакъ высылку ажь по черезъ въ дальшôмъ троха часѣ довершувати будемо въ мѣру поступу фабричной роботы. Щобы въ будучности подôбнôй глотѣ запобѣгчи, просимо о надсылане намъ замовлень значно скорше, хотяй бы не цѣлыми мѣсяцями напередъ. — Дирекція „Народнои Торговлѣ".

— **Зъ Буковины.** Выбôръ посла до рады державнои зъ округа Выжница-Путилôвъ Вашкôвцѣ-Станôвцѣ-Коцманъ-Заставна назначеный на день 22 н. ст. грудня. Мандатъ сей опорожненый черезъ смерть д-ра Воляна. — Завѣщане пок. д ра Воляна вже оголошено, а носить оно дату 2 марта 1894 р.; написане по нѣмецки. Въ 4 ôй позиціи завѣщаня мѣстить ся запись 6 000 зр. для „Общ. им. Мих. Качковского у Львовѣ" на выдавництво популярныхъ научныхъ книжочокъ въ малорускôмъ языцѣ — а якъ доносить „Галичанинъ" и „этимологическимъ правописанiемъ". Очевидно пок. д-ръ Волянъ бувъ противный теперѣшнôй паламарщинѣ выдавництвъ Качковского. Але „groch rzucaj o ściane".

— **Засудъ на кару смерти, а вôдтакъ — увôльнене.** Въ маю с. р. засудивъ карный судъ въ Станиславовѣ селянина Мих. Бакая на кару смерти за пôдпалъ стодолы, въ котрôй згорѣвъ его братъ. Мало се бути зъ горы обдумане убійство. Оборонець засудженого внѣсъ жалобу неважности и оногды передъ судомъ присяжныхъ въ Станиславовѣ вôдбула ся друга розправа. Судьѣ присяжнй увôльнили Бакая вôдъ всякои вины и кары на основѣ сего, що зôзнаня свѣдкôвъ при першôй розправѣ були зложенй изъ вражды до обжалованого.

— **Старй центы** будуть цѣсарскй касы принимати лише до кôнця грудня с. р. Особливо треба на се звертати увагу нашихъ селянъ. Такъ само треба передъ кôнцемъ року переглянути всякй скарбонки по церквахъ и товариствахъ та зôбранй тамъ центы въ часъ выдати чи вымѣнята.

— **Изъ Станиславова** пишуть: „Розправа противъ д ра Борецкого зъ Делятина за знанй лихварскй обманьства и купно грунтôвъ вôдбуде ся певдовзѣ передъ звычайнымъ трибуналомъ карнымъ. — Розправа противъ фальшивого графа Витовта Волянъского зачне ся 30 с. м. — За фальшиву криду увязнено капелюшника Соломона Гляса.

— **Нове свѣтло** мають по десяти рокахъ працѣ и досвѣдôвъ вынайти якiйсь Нікумъ Льогангспортъ, замешкалый въ Индіанѣ. Свѣтло се дôстае ся безъ оливы, нафты, газу або електричности самыми тôлько хемічными реакціями, доконуваными въ склянихъ дзвонахъ (кльошахъ), зъ котрыхъ попередъ выпомповано воздухъ. Способъ вытворюваня нового свѣтла, котре зближае ся до сонячной ясности, держить ся въ тайнѣ, хочь мае вôнъ бути простый и легкій. Не треба моторôвъ анѣ жадныхъ приладôвъ; хемія е тутъ головною творчою силою, а разъ вытворене и въ скляномъ звонѣ заперте свѣтло, не гасне зовсѣмъ. Скляный дзвôнъ може мати форму и величину всякую; отже можна буде носити его навѣть въ кишени и уживати кождой хвилѣ въ разѣ потребы. Одно лише при тôмъ заходить: щобы цѣла справа не оказала ся байкою.

— **Куртину зъ глины** (зъ алюмінію) зроблено въ паризскôй великôй оперѣ. Мае она 17 м. ширины и 16 м. высоты, а складае ся зъ глиновыхъ плытъ, 2 мм. грубыхъ. Така куртина зелѣзна важила бы надъ 5 000 кгр., а глинова важить лише 1800 кгр.

— **Машина до лѣтаня.** N. W. Tagblatt доносить дуже цѣкавй подробицѣ про вынайдену машину до лѣтаня. Давно вже розказують, що якiйсь Маннінгенъ зъ Еденбурга вынайшовъ таку машину и вôддавъ ю вôйсковымъ властямъ. Отже N W. Tagbl. довѣдуе ся, що технічный комітетъ войсковый занимае ся пробами. Машина складае ся зъ кôлькохъ частей, зъ котрыхъ кожда выконуе иншу задачу. Одна удержуе бальонъ у воздусѣ въ кождôмъ мѣсци; друга може машину порушати въ кождôмъ напрямѣ такъ поземо якъ и вертикально, тамъ и назадъ. Машина може перебѣгчи 70 км. на годину. — Замѣтити треба, що вѣсти о подôбныхъ машинахъ проявляли ся вже неразъ и оказували ся опôсля невѣрными. Побачимо, що буде зъ сего.

— **Юстына Бѣляка заведене послугачѣвъ** для перевозу меблѣвъ знане у Львовѣ вôдъ давныхъ лѣтъ зъ своеи точности, ретельности, зручности обслуги и приступныхъ цѣнъ. Заведене се можемо совѣстно припоручити всѣмъ, хто подôбной обслуги потребуе, а особливо Русинамъ, котрй повинний памятати на поклякъ: „Свôй до свого!"

Надôслане.

Rohseid. Bastkleid.

fl. 8·65

bis 44·75 p. Stoff. z. kompl. Robe — Tussors und Shantung-Pongees — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 per Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 6 [3]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— **На выставѣ образôвъ въ краковскихъ Суконницяхъ** есть кôлька, що змѣстомъ своимъ а навѣть духомъ, якій вôдъ нихъ вѣе, належать до руского народу. Ось примѣромъ Петра Стахевича „Думка".

На невеличкому полотнѣ мѣсячна нôчь. Далекій степъ, облитый синяво-зеленымъ сяевомъ, а на степу у балцѣ тихе село. Зъ неба, зо степу, зъ села выpинае постать украиньскои дѣвчины, зъ лѣрою у руцѣ. Голова легко пôднесена въ гору, примкненй очи, розхиленй уста. Такъ иде она, такъ летить на насъ и обдае насъ мелянхолійною красою — думки. Летить на крылахъ темныхъ, невыразныхъ, котрыхъ кантуры гублять ся въ тѣняхъ ночи — то туга. Артистъ нарочно обтявъ тй великій, розмашистй крыла и выкликавъ ефектъ безконечности, такъ якъ безконечною есть тая туга украиньскои думки. Постать дѣвчины дужа, збудована и развита нормально, а прецѣнь така нѣжна, помимо усьои красы тѣла, такъ дуже и майже выключно красна тымъ духовымъ чаромъ — думки. То не хороблива сентиментальна идилля, не елегія нагробна, не анемічна модерна неврода, то зовсѣмъ окремѣшна, наскрôсь оригінальна украиньска — думка.

Другій образъ того самого автора представляе першу сѣвбу на Руси. Тема знана зъ давнѣйшого его рисунку, але оброблена на ново въ кольорахъ Довга подôльска нива, вкрыта раннёю, осѣнною имлою. Порозвертанй скибы дышуть на насъ холоднымъ запахомъ, товстои родючои рôлѣ.

Мѣжь скибами, на самому передѣ образу, встромлена горюча „трôлца" и хлѣбы на чистому полотенци. Нивою звôльна и поважно ступае мужикъ, зъ сѣвнею на плечахъ и сѣе. Чути якъ важке зерно паде у скибы, якъ шкварчать свѣчки зъ воску, якъ мрака пôднимае ся въ гору. — Хлѣбъ нашъ насущный дай намъ днесь.

На другôй стѣнѣ Козакевича дѣдъ-лѣрникъ, за селомъ при дорозѣ пôдъ высочезнымъ, богато стилізованымъ хрестомъ. Щось нѣбы Остапъ Вересай, а нѣбы лѣрникъ зъ галицкои выставы. Постать характерна, образъ трактованый зô знанемъ етнографічного матеріялу при помочи знаменитои малярскои техніки.

Але стоить собѣ недалеко думки и лѣрника статуета Мадейского зъ наголовкомъ „Didko. Старый дѣдусь зъ люлькою въ зубахъ.

Лице живе, трактоване дуже добре, але що мае значити тая надпись: „Didko" — годѣ вгадати. — *Богдана Л.*

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Начальникъ повѣтового суду секц. I. у Львовѣ вôстанъ радникъ краевого суду Мілашевскій, котрый вѣвъ слѣдство въ справѣ Зімовітôвъ. Дотеперѣшного начальника згаданои секціи, радника Герасимовича покликано, якъ пишуть до высшого суду краевого.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 29 падолиста. Буджетова комісія по спеціальнôй дискусіи приняла безъ змѣны законъ о регуляціи поборôвъ державнои служby зъ додаткомъ новыхъ параграфôвъ, установляючихъ обезпечене вôдъ недуги для провізоричнои и політичнои служby.

Прага 29 падолиста. Вчера вôдбувъ ся на університетѣ выкладъ проф. Масарика безъ демонстрацiи. Масарикъ перерве свои выклады до сѣчня.

Вѣдень 29 падолиста. Вчера зачали ся нарады анкеты краевыхъ маршалкôвъ, скликаной для обговореня способôвъ санацiи краевыхъ фінансôвъ. Мѣжь иншими въ тыхъ нарадахъ бере такожь участь гр. Станиславъ Бадені. Кождый край репрезентують два делеґаты.

Філіпополь 29 падолиста. Пôсля донесень зъ Царгороду, число арештованыхъ зъ причины молодотурецкои пропаґанды, выносить 57. Мѣжь ними знаходить ся такожь полковникъ вôйсковои огневои сторожи.

Парижъ 29 падолиста. Палата послôвъ ухвалила буджетъ французскои амбасады 349 голосами противъ 202. Голова буджетовои комісіи промовлявъ противъ, міністеръ заграничныхъ справъ за буджетомъ.

Надôслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ пôдъ Галикомъ

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокле, телескопы, барометры, термометры, рôжни ареометры, пірометры, лупы, компасы, райцвайги, тасьмы мѣрничй, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дневникôвъ електричныхъ.

Всякй направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4519

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

ЗМѢНА ЛЬОКАЛЮ.

ЮСТИНЪ БѢЛЯКЪ, властитель концесіонованого и кавціонованого

ЗАВЕДЕНЯ ПОСЛУГАЧѢВЪ

для перевозу меблѣвъ и т. п. домовыхъ рѣчей для мѣста Львова и провінціи, подає до загальной вѣдомости, Р. Т. Публики, що зъ-пѣдъ и ру 5 Хорущина перенѣсъ свое бюро пѣдъ и-ръ 7, ХОРУЩИНА I. поверхъ.

Дякуючи за дотеперѣшне довѣре поручає ся и на дальше.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Юстинъ Бѣлякъ.

419 1—7

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ вмѣнію „Народного Дома“ во Львовѣ, — Бѣлка, — отдаленномъ отъ державной дороги въ Брюховичахъ ad Перемышляны около 8, а отъ найблизшей стацій желѣзной дороги въ Бобрцѣ 39·8 кілометровъ, продаются, посредствомъ письменныхъ оферть, 3637 штукъ дубовъ, съ вершками и галузями. Письменныя оферты належитъ вносити до — включно — 19-го декабря 12 ч. въ полудне, въ канцелярію института „Народный Домъ“ во Львовѣ, при ул. Театральной ч. 22, II поверхъ. — Въ той же канцелярій можно получити обвѣщеніе лицитацій въ дѣлѣ продажи тѣхъ дубовъ и пересмотрити блишіи условія купна и продажи въ будныи дни отъ 9-го до 12-го ч. утра и отъ 4-го до 6-го ч. по полудни.

456 1—3

По причинѣ нового коростного укладу въ фабрикою при численнѣйшихъ замовленяхъ:

СѢЧКАРНЯ СОХ зъ однымъ колесомъ а 2 ножами, ваги около 85 клгр. ширина писка 180 мм. за 25 зр.

СѢЧКАРНЯ ТИ вальцена зъ 2 колесами замаховыми и 3 ножами, ваги около 100 клгр., ширина писка 170 мм. за 26 зр.

При сейчасовѣй уплатѣ 10% опусту.

Замовляти черезъ

НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ

Львовъ, Ринокъ 36. 152 39—0

Книгарня Науков. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ ул. Чарнецкого ч. 26

мае на складі слѣдуючі книжки: 59

Адам Дядьк . Гроші а праця, повість	3·20	зр.
Антонович Вол. і Довайський, Історія великого князівства литовського	1·60	„
Байда П. (Ніщинський) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20	„
„ Одиссеєві плавники	—·10	„
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·—	„
Барвінок Василь (Барвінський Вол.) Безсталанне сватання, опов.	—·80	„
„ „ Цісар Йосиф II., відчит	—·10	„
Барвінський Йосиф. Павло Полуботок, трагедия	—·20	„
„Батьківщина“ бібліотека І. Н. Дві хлопські держави	—·05	„
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05	„
Баштовий. Українство на літератур. позвах в Московщинѣ	—·50	„
Брет-Гарта. Крісеі, повість з англійского	—·60	„
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60	„
Верхратский Іван, Соматологія	—·90	„
„ „ Начерк соматології	1·50	„
Гаршин Всеволод. Малярі, оповідане з великоруського	—·10	„
Герінг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20	„
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80	„
Гілєрн Відьгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20	„
Гоголь Микола. Вечерниці, з великоруського	—·10	„
„ „ Мертві душі, поема з великоруського	1·80	„
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80	„
Граб Павло. З півночи	—·30	„
„ „ З чужого поля	—·20	„
„ „ Пролісок	—·20	„
„ „ Доля	—·20	„
Гребінка Евген. Чайковский, роман в 2 частях	—·70	„
Григоріевич Гр. (Цегляньский) Шляхта ходачкова, комедія	—·15	„
„ „ Торговля жемчугами	—·20	„
Грушевський Михайло. Вимки з жерел до історії України-Руси	1·—	„
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. і III. по	2·—	„
Даниленский Гр. Збігці з Новоросії, повість з великоруського	1·—	„
Денис (В. Ільницкий). З різних країв і народів	—·20	„
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·—	„
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60	„
„ „ Олівер Твіст, „ „ „	1·20	„
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70	„
„ „ Фромонт молодший і Ріслер старший	1·80	„
Достоевський Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·—	„
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменьство	—·12	„
Дрозд. В гостях добре в дома ліпше, повість	—·50	„
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецького	1·20	„
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70	„
Еркман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80	„
Етнографічний збірник том I. II. і III. по	1·50	„
Загірня М. Жанна де Арк., оповіданне	—·10	„
„ Про Авраама жидовина і Федора Христіянина	—·10	„
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом знати?	—·20	„
Залукнич (В. Масляк). Аристократи	—·20	„
„ Посмі том II.	—·80	„
„ Кандидат	—·10	„
Записки наук. товариства імени Шевченка том I—XX по	1·—	„
Заревич Федір. Бондарівна, драма народна	—·10	„
„Зеркало“ з року 1890, 1891, 1892 по	2·—	„
Зіньківський Трофим. Твори том I. і II. по	1·—	„
Зола Еміль. Мрія, повість з французского	1·—	„
„ „ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20	„
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3·—	„
„Зоря“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·—	„
„ „ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·—	„
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40	„

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацбвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львбвъ Коперника ч. 5.

839 21—45

Л. Міончиньска удѣляє лекціи танцѣвъ для высшого товарыства въ домахъ приватныхъ и у себе ул. Короля-Людвика ч. 5. лекціи зббрнй и особній. Панночки зъ села можуть бути цѣлкомъ умѣщеній. 447 3—3

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вбдповѣдає: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вбдъ 1 (15) сѣчня 1899. выходить у Львовѣ що четвергъ (на мѣсци попередныхъ газетокъ Батьківщина“ и „Читальня“) тыждневна популярна газетка

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В подотяній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів ул. Чарнецкого ч. 26.

Quäker Oats

Всюды можна дбстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписомъ варення).

Скрѣпляє и змбцнює дѣти, якъ жаденъ инший кормъ. — Не справляє запору, а таки не допускає до нежитбвъ жолудка.

Для кухні взагалі

дає Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) отсій користи: варить ся швидко (за 15—30 минутъ); дуже добре розклеює ся на самбй водѣ, длятого не потрѣбно при такъ званыхъ фальшивыхъ сосахъ и зупахъ жадной запражки. Всѣ страви, варений зъ америк опыханого бвса, мають дуже добрый смакъ; Quäker Oats є дуже выдатный, длятого й дешеный. 431 IV.

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищення нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЯЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

Хто хоче 400 марокъ

пбдъ гарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пбшле адресъ зъ вбльною маркою пбдъ **V 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan**, Липскъ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

КОНКУРСЪ.

Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ оголошує отсимъ конкурсъ на маніпулянта Товариства. Вбдъ кандидата вымагаєть ся докладного знання руского и нѣмецкои мовы въ словѣ и писемѣ и ведення бухгальтерії. Платня вбдповѣдно до умовы. Поданя зъ вбдповѣдными документами належить вносити на адресу Товариства (ул. Чарнецкого, ч. 26) найдальше до 15 грудня н. ст. 1899

У Львовѣ, дня 18 падолиста 1899.

За Выдѣлъ: *М. Грушевскій*, голова. — *В. Гнатюкъ*, секретарь. 450 2—3

Важне для збирачбвъ картъ зъ видами!

100 картъ зъ видами,

богато сортованій карты зъ цвѣтами, рбздвяній карты и инший пышній сюжеты выконаній артистично въ 10 краскахъ 1.20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 ґратуляційныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, **на Рбздво, Новый рбкъ** и инший нагоды и **10 жартобливыхъ картъ зъ видами**

1·20 зр.

За надбсланемъ квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. и. а. держ. концес. складу образбвъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, III/3 Brigittalande Nr. 10. 449 3—6

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Мирінцельский капле жолудковій)

приспособлений въ аптицѣ „пбдъ короленъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загальне досвѣдне и знане средство дѣчкиче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудня.

Цѣна за фляшку	**40 кр.**
Подвбйна фляшка	**70 кр.**

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охоронну марку зъ пбдписомъ **C. Brady** и вбдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотреній тою маркою охоронною и пбдписомъ **C. Brady.** 313 7—24

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Мариінцельский капле жолудковій)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріинцель [яко марки охоронной]. Пбдъ маркою охоронною муснть находитись стоячи поббчь пбдпись *C. Brady*

Складовій части поданій.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптиках

Для терпячихъ на легки, геморойды, жолудокъ

ПРАВДИВЫЙ

мѣдъ куративный Вишнякъ, Деренякъ

зъ власнои пасѣки бутелька 65 кр. на мѣсци продає О. Титъ Чубатый Иванкбвъ Скала надъ Збручемъ. 454 2—3

Артистично-ритовничѣ

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампіѣ металевій и кавчуковій, гербы, моногramмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.

221 48—52

Глядаю лекціі на село. Я скінчила шестикласову школу народну. Можу вчити мова руською, польською, німецькоі і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Гімназияльна ч. 6.

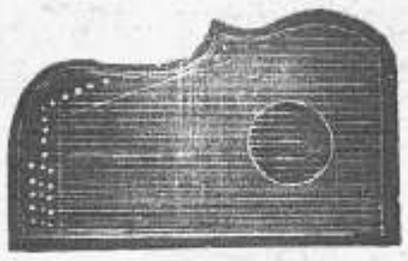
484 5—5

Розкладъ ѣзды поѣздбвъ зелѣзничихъ важный вбдъ 1 мая 1899.

пбсля часу середно-европейского [пбзнѣйшого о 36 минутъ вбдъ часу львбвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вбдходить о	особ. вбдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 10/5.		6·15	„ Пбдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пбдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/
	8·15	„ Сокаля, Равы руском		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черновець, Станислав.		9·53	„ Пбдволочискъ зъ Пбдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/2 до 15/5 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вбдъ 1/2 до 15/5.	1·55		„ Пбдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пбдзамча
2·20		„ Пбдволочискъ на Пбдзамче		2·15	„ Бруховичъ 7/5 до 10/5 недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пбдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хаббвки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		8·05	„ Стрыя, Сколього лишь 1/5 до 10/5
	5·55	„ Сокаля		8·15	„ Янова, вбдъ 1/5 до 30/5
				8·20	„ Зимноводы 7/5 „ 10/5
				8·25	„ Бруховичъ „ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Нбчь			**Нбчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			
12·30		„ Черновець, Букарешту			
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
	3·05	„ Пбдволочискъ на Пбдзамче	2·36		„ Ицканъ, Конотанція, Букарешту
	3·30	„ „ „ гол. дворець		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		5·50	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 10/5
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·20	„ Ицканъ, Пбдвисокого, Козовы		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	7·58	„ Янова вбдъ 7/5 до 31/5, и вбдъ 15/5 до 30/5 що дня а вбдъ 1/5 до 15/5 недѣлю и свята		6·50	а Орлова вбдъ 15/5 до 15/5
					„ Янова вбдъ 1/5 до 15/5 въ будни дни
	8·15	„ Бруховичъ вбдъ 7/5 до 30/5, и 16/5 до 15/5.		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·30	„ Бруховичъ вбдъ 1/7 до 15/5 що день		7·10	„ Сокаля, Равы руском
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	9·21	„ Янова вбдъ 1/5 до 15/5.		7·42	„ „ „ Пбдзамча
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		7·47	„ Янова 1/10 до 30/5 1900 включно
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пбдвисоцкого		8·35	„ „ 1/5 „ 31/5 и 16/5 до 30/5
	10·08	„ Пбдволочискъ, Бро[illegible] Тоничинець		9·11	„ „ 7/5 „ 15/5 недѣлѣ и свята
	10·25	„ „ на го[illegible] дворець		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонача
				11·10	„ Пбдволочискъ, Бродбвъ г. дворцу
				11·32	„ „ Гримайлова Пбдзам

ЗАМѢТКА: Пора нбчна числить ся вбдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краецкихъ ч. 5.

Сензаційна новбсть Ґітарова!

Американьска цитра ґітарова на котрбй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Єдино нашій цитры посѣдають апаратъ до строєня, пбсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грає ся всякій можливій мельодіи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фірма **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажь тблько просто у фірмы безъ посередництва агентбвъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 259. Львовъ, Четверъ 30 (18) Падолиста 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ ілюстр. додатковымъ

въ Австрія:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	20 зр
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	10 зр
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошенія взыскій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовъ або ем мѣсяцо в виубрикѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. в. в.

Подани к виший доносеня принятій уволнятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Краєвй фінансы.

Вѣ второкъ вѣдбула ся у Вѣдни конференція краєвыхъ маршалкѣвъ и членѣвъ выдѣлѣвъ краєвыхъ всѣхъ австрійскихъ провінцій. Конференцію скликало міністерство фінансѣвъ поодинокихъ коронныхъ краєвъ. Пѣдставою нарадъ анкеты бувъ начеркъ уложеный міністеріяльными референтами на пѣдставѣ меморіялѣвъ выдѣлѣвъ краєвыхъ: ческого и галицкого. Нарады отворивъ управитель міністерства фінансѣвъ д-ръ Князьолуцкій. Звернувъ вѣнъ увагу на се, що конечность уздоровленя краєвыхъ фінансѣвъ стає ся зъ кождымъ днемъ наглѣйшою и що законъ о передаваню части державныхъ доходѣвъ зъ податку вѣдъ пива и горѣвки до краєвыхъ касъ, не давъ ся перевести.

Секційный шефъ Іоркашъ представивъ проектъ закона, котрый мали бы ухвалити всѣ соймы. Законъ заводитъ въ користь краєвъ додатокъ до державного податку вѣдъ горѣвки въ квотѣ 10 зр. вѣдъ гектолітра алькоголю. Роздѣлъ того податку на поодинокй краѣ вѣдбуваръ бы ся пѣсля сконстатованыхъ у нихъ вѣдносинъ консумціи, при чѣмъ однакъ Краинѣ признано бы спеціяльній увзгляднення, бо въ такѣмъ случаю ей доходы въ порѣвнаню зъ теперѣшнымъ станомъ зменшили бы ся. — Міністеріяльный радникъ Бернацкій выголосивъ референтъ, зъ котрого выходитъ, що вѣдъ кождого гектолітра алькоголю, консумованого въ поодинокихъ краяхъ, окрѣмъ скарбового податку, побирано бы рѣвночасно за кождый літръ 10 кр. додатку. Рѣвный додатковый еквівалентъ побирано бы вѣдъ горѣвки спроваджуваной зъ-поза краю. Консумцію алькоголю на поодинокй краѣ роздѣлено бы пѣсля вѣдповѣдного ключа. Краѣ на случай потребы, будуть могли въ протягу адміністраційного року одержувати позычки на рахунокъ своихъ участи въ тѣмъ податку.

Въ дискусіи всѣ бесѣдники привитали проектъ яко першій крокъ до санаціи краєвыхъ фінансѣвъ. Однакъ всѣ бесѣдники згодили ся на се, що цѣль дасть ся осягнути лише черезъ участь краєвъ такожъ въ инпихъ консумційныхъ податкахъ, або придѣленемъ державныхъ податкѣвъ на рѣчь краєвъ. Порушено такожъ, що въ наслѣдокъ несталости въ цифрахъ консумціи, усталене ключа, пѣсля котрого додатокъ роздѣлювано бы на поодинокй краѣ, давъ бы ся узыскати що найбѣльше на 10-лѣтный періодъ часу. Гр. Стан Бадені спытавъ, чи такожъ вѣдъ пива не давъ бы ся узыскати подѣбный краєвый додатокъ. На се Бернацкій вѣдповѣвъ, що не може заявити ся за симъ проектомъ, бо найнизшій додатокъ до податку пива выкликавъ бы пѣдвышене цѣны пива въ дрѣбнѣй продажи. Але мѣгъ бы бути заведеный краєвый додатокъ въ формѣ оплатъ вѣдъ продажи, на мѣсце теперѣшного податку вѣдъ частковон продажи вѣдъ пива.

Анкета згодила ся на заведене додатку до спіритусового податку въ высотѣ 10 зр. вѣдъ гектолітра, що разомъ дасть 10 міліонѣвъ зр. Тая сума буде роздѣлена мѣжь коронній краѣ пѣсля ихъ консумціи, до чого буде уложеный сталый ключь. Приближеный доходъ зъ того додатку для Галичины може вынести 3 міліоны. Краѣ, що дотеперь мають свои оплаты вѣдъ алькоголю, можуть зъ нихъ зрезигнувати. Оплату вѣдъ вина и пива, яко небиняту проектомъ, краѣ можуть и на дальше побирати. При тѣмъ зѣ стороны маршалкѣвъ высказано бажане, абы стягане сего податку могли выконувати правительственній уряды. Репрезентанты правительства не узнали се за неможливе до выконаня. Коли бы се наступило, Галичина мала бы зъ горѣвки, пива и вина бѣльше якъ $2^1/_2$ міліона доходу.

Правительственный проектъ буде предложеный выдѣламъ краєвымъ для розслѣдженя его подробицъ. Вѣдтакъ справа буде поставлена на порядку дневнѣмъ краєвыхъ соймѣвъ, яко правительственне предложеня. Бажанемъ правительства е, абы проектъ ухваленъ на найблизшѣй сесіи соймѣвъ.

Зъ рады державной.

На вступѣ вчерашного засѣданя вѣдчитано заголошенй до пресіи внесеня, мѣжь котрыми знаходитъ ся нагле внесене молодо-Чеха п. Яны, зъ жаданемъ безпроволочного вѣдкликаня жандармеріи, спроваджености зъ инпихъ краєвъ до Чехіи и Моравы зъ причины забурень. Внескодавець твердитъ, що тѣ жандармы не знаючи ческон мовы, мимо волѣ дѣлають провокуючо на людность.

Президентъ Фуксъ повѣдомляе палату, що вѣддѣлы палаты, окрѣмъ одного, котрый не зѣбравъ ся въ потрѣбнѣмъ до ухвалъ комплетѣ, вже выбрали членѣвъ до комісіи для удѣлювання нагань [Missbilligungs-Ausschuss]. Словѣнець Берксъ вноситъ, абы въ цѣли переведеня выбору зъ того вѣддѣлу и уконституованя комісіи, перервати засѣдане на пѣвъ годины. По довшѣй дискусіи внесене Беркса принято и перервано засѣдане. Перерва зъ пѣвъ годины, протягала ся до цѣлыхъ двохъ годинъ. Коли отворено засѣдане, референтъ комісіи п. Гербстъ вноситъ, абы п. Цінгрови наганы не удѣлювати, бо вѣнъ свои зневажливій слова высказавъ, хочь комісія одноголосно признала, що Бжесновскій не зѣбрехавъ. За те комісія ухвалила высказати нагану п. Бернерови и Іосифови Штайнерови. Соціялістъ Феркавѣ промовляе противъ внесеня комісіи и жалуе ся, що президентъ не вѣзвавъ Бжесновского до порядку. Бесѣдникъ зазначуе, що въ комісіи для наганы не засѣдае нѣ одинъ посолъ зъ соціяльно-демократичного клюбу. Сидѣли тамъ самій лишь Чехи и антісеміты, звѣстній ворогы соціялістѣвъ. Комісія не переслухала такожъ Цінгра. Феркавѣ вноситъ, абы комісія зажадала вѣдъ прокураторіи державнон актѣвъ справы Цінгра и абы переслухала такъ того посла, якъ и интересованыхъ свѣдкѣвъ, и доперва на тѣй пѣдставѣ рѣшала. Въ тѣй справѣ промовляли ще Резель, Бернеръ, Гесманъ, Бжорадъ, Странскій и Леонольдъ Штайнеръ. Чехи и антісеміты промовляли противъ внесеня Феркавѣа. П. Вольфъ поперавъ внесене Феркавѣа и домагавъ ся, абы комісія зареквірувала акты справы Цінгра. По замкненю дискусіи наступивъ рядъ фактичныхъ спростованъ. Въ остаточнѣмъ голосованю внесене Феркавѣа вѣдкинено, а принято внесене комісіи.

По залагодженю сеи справы выбрано ще членомъ делегація п. Кафтана на мѣсце недужого п. Герольда и засѣдане замкнено. Въ той способѣ зновъ вѣдпала зъ порядку дневного справа буджетовон провізорія, и засѣдане змарновано. Цѣлу справу зъ „обидою“ Бжесновского розтягнено до такъ великихъ розмѣрѣвъ, лише въ обструкційныхъ цѣляхъ. Бжесновскій цѣлкомъ не бувъ обиджений. Доперва коли п. Странскій представивъ, що сесію справу дасть ся дуже добре убити одно засѣдане, Бжесновскій лише въ обструкційныхъ цѣляхъ зажадавъ выбору комісіи. При тѣй справѣ показуе ся такожъ, що президія кокетуе зъ Чехами и поперае обструкцію закулісовыми интригами. Вчера пѣшло 6 годинъ на удѣлене наганы двомъ посламъ.

Въ кульоарахъ говорено, що Чехи хотѣли урядити вчера другу комедію зъ обидою, и то навѣть въ своимъ власнѣмъ клюбѣ. Именно п. Уджаль мавъ нарошно обидити Горжіцу, абы палата зновъ мусѣла радити надъ пагаю и стратити кѣлька годинъ часу.

Письмо зъ краю.

Хвальна Редакціе! Помѣщена въ „Галичинѣ“, а перепечатана въ ч. 254 „Дѣла“ допись о выборахъ въ Равщинѣ основуесь на недокладныхъ информаціяхъ, представляе рѣчь неясно, а мѣсцями и розминае ся зъ правдою. Прошу тому Всехвальну Редакцію о помѣщене слѣдуючого пояснення, доповнена и спростованя що-до поодинокихъ точокъ тои допися.

Хотяй при тыхъ выборахъ правительство обходило ся безъ пресіи и разячихъ надужить, однакъ урядники правительства чули ся польскими патріотами и дѣлали все и всюда въ хосенъ польского кандидата, затвердженого центральнымъ жидовско-польскимъ комітетомъ. Яркимъ доказомъ того, що комісарь правительственный въ Угновѣ, п. Гелляръ, хоть зъ польскимъ кандидатомъ п. Гуркою бувъ доси въ отвертѣй непризни, то таки переводивъ въ его користь правыборы въ Угновскѣмъ и самъ яко выборець зъ мѣста Угнова вѣддавъ голосъ на свого личного противника. Дальшимъ доказомъ тая обставина, що коли въ день выбору посла польскій агітаторы-невыборцѣ тѣмами вештались въ сали выборчѣй и на подвѣрю старостваго, то Русиновъ хоть-бы найповажнѣйшихъ и найспокойнѣйшихъ безъ легітимаціи выборчои жандармы навѣть на подвѣрю не допускали. По трете, треба було видѣти всю шалену агітацію польску въ сали выборчѣй, по сѣняхъ, закуткахъ, подвѣрю, въ котрѣй брали участь такожъ особы урядовй. Кождый пепевный а потрѣбный до бѣльшости выборець-хлопъ мусѣвъ перейти для певности черезъ цѣлый алембікъ; найвышій агітаторы, бутнй свинярѣ и вючй ся якъ вюны жиды, перекидали бѣдными хрунями якъ пилками одень другому, опѣсля вѣддавали ихъ пѣдъ вплывъ высшій інтеліґентѣвъ, латинськихъ священниковъ — часами, якъ треба було и пѣдъ найвышій вплывъ въ бѣчныхъ канцеляріяхъ, — такъ що бѣдна хруньска душа не выдержала. Отже не льстите себе! Бувъ видно наказъ зъ горы перевести выборъ польского кандидата, але не по баденѣвски зъ крикомъ и пресіею, тѣлько фільозофічно и політично рѣзати курку такъ, щобы не кричала!

---

1)

Идеалъ добра.

Идеалъ добра — кождый зъ насъ носитъ его въ груди, выробляе его традиція, выховане, релігія, житє, наука, власне роздумуванє.

Идеалы добра рѣзнятъ ся тому неразъ що-до змѣсту, неразъ що-до мотивованя и премісъ, зъ якихъ даній погляды выходятъ.

Цѣкаво отже буде читачамъ, що о тѣмъ каже чоловѣкъ, що цѣле житє бабрае ся въ людскихъ и звѣрячихъ тѣлахъ, природознавець-анатомъ *).

Природа — каже д-ръ Нусбавмъ — вщѣпила въ оживленй єства сильну тенденцію, що становитъ ихъ силу и тревалость, — тенденцію самозаховавчу; въ найнизшихъ творахъ е она властиво механізмомъ. Та прикмета, що протоплязма корчитъ ся пѣдъ вплывомъ внѣшного побудженя, — то властиво перша поява оживленыхъ истотъ.

Враливость и реакція у орґанізмѣвъ, то засада разомъ житя и самооборони. Вѣдрухъ, — то найпростѣйшій звукъ житя; коли розглянемо поодинокй, неаложенй вѣдруха, переконаемо ся, що майже цѣлею кождого зъ нихъ есть немовь оборона данои части тѣла або цѣлого орґанізму вѣдъ руйнуючихъ чинниковъ.

Коли вколемо шкѣру въ данѣмъ мѣсци, то се выкликуе корчь вѣдповѣднои ґрупы мязѣвъ и вѣддаляе дане мѣсце вѣдъ колючого предмету. Промѣнь занадто сильного свѣтла, впадаючій до ока, выкликуе корчене мяза затискаючого повѣки, и тымъ чиномъ хоронитъ сѣткѣвку вѣдъ пораженя. У высшихъ організмѣвъ стрѣчаемо зложенй механізмы, котрыхъ задачею е автоматичне вѣддалюване грозячои небезпечности. Дуже интересуючій и майже загально знаный е досвѣдъ зъ жабою, котрѣй утято голову. Сли пустимо ѣй на хребетъ каплю квасу, то автоматично, але немовь свѣдома цѣли буде она стирати заднымы лапками ту дразнячу каплю. Сли таку обезголовлену жабу вколемо въ задну лапку, зразу вѣдсуне ся жаба, але коли досвѣдъ будемо повтарати частѣйше, жаба скочитъ на передъ, безъ огляду на перешкоды. Але, сли вѣдтнемо жабѣ не цѣлу голову, а ту часть, що лишае ся свѣдомости, а полишимо ту часть, въ котрѣй сходятъ ся проводы нервовй, идучій вѣдъ сѣткѣвки ока, въ проводами идучими вѣдъ мязѣвъ тулуба, въ такѣмъ разѣ подразнена жаба, несвѣдомо автоматично омине перешкоду, що находитъ ся въ дорозѣ ей скоку и або ей перескочитъ, або кине ся въ бѣкъ. Зове ся се самозаховавчимъ механізмомъ, що въ дальшѣмъ розвою стаютъ орґанами окремого инстинкту. Свѣдомый чоловѣкъ мае несвѣдомый инстинктъ, але разомъ и самосвѣдоме стремлене захованя своей индивідуальности.

Вѣдъ найнизшого твору, обдареного житемъ, до стоячого на вершку уорґанізованыхъ истотъ — чоловѣка, кожде сотворѣне хоче житя, кожде обдаронане е непогамованою остогидою до смерти, одній несвѣдомо, другій разъ чимъ разъ яснѣйше выступаючимъ свѣдомымъ почутемъ тои остогиды. Лишь чувства дуже высокій, або хоробливій дуже станы душѣ и тѣла е въ силѣ лишити чоловѣка тои природнои, вродженои, а такъ сильнои вѣдразы до неистнованя.

Всѣ живучй єства лякаютъ ся не лишь смерти, але и страждань, а крѣмъ того бажаютъ — розкошѣ. Вже самъ бракъ розкошѣ бувае терпѣнемъ. У низшихъ истотъ терпѣне зъ браку розкошѣ переважае надъ свѣдомымъ ей бажанемъ. Истоты тѣ старають ся выминути терпѣне въ наслѣдокъ бажаня, а добродѣйна природа вынагороджуе ихъ неожиданою розкошю, котра зновъ звычайно звязана е зъ чинностю конечною до утреваленя ихъ житя. Истоты высшій посѣдаютъ повну свѣдомость розкошѣ, яка ихъ може стрѣтити, зъ повною свѣдомостю стремлятъ до неи, а терпѣня выплываючій зъ бажаня робитъ лекшими до знесеня надѣя ожиданои нагороды. Та нехоть передъ смертю, той страхъ передъ терпѣнемъ, то стремлене до розкошѣ сходятъ ся разомъ въ одно, щобъ вытворити одно велике зложене сувство, яке называемо *еґоізмомъ*. Еґоізмъ, любовь самого себе, то могуча власность живучихъ истотъ, безъ котрои они не могли-бъ остати на свѣтѣ; длятого то яко выразъ заховавчои силы е вѣнъ чувствомъ природнымъ, вродженымъ, конечнымъ.

Але въ природѣ истнуе цѣлый ланцухъ оживленыхъ истотъ, поколѣнь, що наступаютъ по собѣ. Зъ повстанемъ истотъ рѣзнополовыхъ, появило ся рѣвночасно стремлене до заключуваня подружя. Въ дальшѣмъ розвиненю самозаховавчого инстинкту одинецъ выступае самозаховавчій инстинктъ роду (ґатунку). Тай перша проява *альтруізму* мае однакъ все таки свое жерело въ еґоізмѣ. Природа вщѣпила въ одинецъ бажане житя въ подружю, а бажане незаспокоене выкликуе терпѣня незаспокоенои пристрасти. У найнизшихъ истотъ (рѣзнополовыхъ) стремлѣне до полового сполученя е несвѣдомымъ инстинктомъ еґоістичнымъ, у высшихъ истотъ стає ся вѣнъ початкомъ альтруістичного чувства. По-за нечисленными ґатунками, середъ котрыхъ по весѣльнѣмъ пирѣ самець або самица пожераютъ себе взаимно, переважаютъ роды, середъ котрыхъ пануе правдиве привязане самицѣ и самця. Досыть побачити въ менажеріи, якъ обходитъ ся зъ своею товаришкою тиґрисъ, а легко зрозумѣти, де жерело альтруістичныхъ чувствъ. А не ту мѣсце малювати, до якои высоты дойшло чувство еротичнои любови у чоловѣка, до якихъ жертвъ и до якихъ посвячень стає вѣнъ готовъ.

Слѣдуючимъ щеблемъ розвою еґоізму е любовь потомства, котра по черзѣ въ поодинокихъ степеняхъ розвою перемѣнюе ся поволи у высоку, взаимну любовь родинну.

Природій права розвою истотъ живучихъ на земли сотворили конечность вытворена громадъ. Отже природа, що подбала о захованє одинцѣ и родины, мусѣла дбати о захованє громады. Вщѣпила отже въ одинцѣ попри ширшій родинный еґоізмъ, що въ широкѣмъ значѣню того выслову вже не е еґоізмомъ, — еґоізмъ громадовый, що е вже правдивымъ альтруізмомъ, вплываючимъ однакъ зъ еґоізму. Инстинктъ пильнованя инте-

*) Dr. H. Nussbaum „Ideał dobra“, Warszawa 1899.

Надужитя були при правыборахъ въ многихъ мѣсцяхъ, а именно переводжено правыборы або передъ означеным терміномъ (н. пр. въ Потыличи, Девятери, Улицку) або потайно въ хатѣ войта (н. пр. въ Гребенномъ) и во всѣхъ такихъ мѣсцяхъ, де суть войты слѣпій орудія староства и выдѣлу повѣт. и де здыбле ся купка латинниковъ чи жидовъ чи рускихъ хрунѣвъ, щобы було зъ кимъ тй потайний выборы перевести, кого въ лісту голосуючихъ вписати и мати добрыхъ выбраныхъ.

Взагалѣ въ Равщинѣ дѣлимо при выборахъ такъ Русины якъ Поляки позиціи на: 1) твердо руский (села), 2) певно польскій (мѣсточка, кольонія мазурскій и швабскій) и 3) позиціи до борбы, хрунѣвскій рускій села, де дичь, тьма и нужда кромѣшня, де священикъ чи не могъ чи не умѣвъ собѣ выробити значеня въ громадѣ, а войтъ чоловѣкъ, що задля своихъ грѣховъ мусить держати зъ „ржондомъ“. Отже-жъ якъ все давнѣйше такъ и теперь правительство и Поляки лишили намъ безъ зачѣпки нашій певній позиціи, а выеплили цѣлый свій дотепъ и енергію, щобы не дати Русинамъ здобути кільканацять непевныхъ позицій. Але годѣ о всѣмъ розказувати. Протестовъ противъ неправильно переведеныхъ правыборовъ не вносили зъ нѣякои громады, бо знали що такій протесты на паперѣ нѣчого не варта: лѣпше такъ торгувати, щобы ся не дати ошукати, бо potem czy mądry czy głupi, niech trzyma, co kupi.

Отже вею вину спихати на священиковъ не годить ся. Сконстатовано, що священики навѣть въ найгоршихъ мѣсцевостяхъ не кончe такъ завинили, якъ представляло ся зъ разу, бо въ декотрыхъ парохіяхъ есть войтъ такъ здеморалізованый, що тамъ священикъ нѣ просьбою нѣ грозьбою нѣчого не вдѣе; тамъ трафляло ся, що такій войтъ на свою руку и священика и громаду вывѣвъ въ поле, бо умысне фальшиво заголосивъ годину правыборовъ. (Нпр. въ Девятери мали войбути ся правыборы о год. 8 рано и такъ мало навѣть бути на письмѣ зъ староства, котрого войтъ нѣкому не показавъ, самъ зле перечитавъ и на 3 пополудни заголосивъ; тожь до правыборовъ стануло ледви чотирохъ его поплечниковъ и надбѣгшій вскорѣ рускій священикъ, котрый розбославъ сейчасъ своихъ слугъ за людьми, але правыборы тымчасомъ закончено.) Невѣрно представлено въ дописи, що священики зъ мѣсточокъ занедбали правыборы въ своихъ селахъ філіяльныхъ; такихъ селъ есть лише два, а именно Горожево ad Магерівъ (зъ 2 выборц.) и Рѣчки ad Рава руска (зъ 3 выборц.), а они дали добрыхъ выборцѣвъ, окромъ одного латинника зъ Рѣчокъ, выбраного компромісово (бо въ Рѣчкахъ є $^1/_2$ часть латинниковъ и лат. священикъ), котрый въ послѣдній хвили зникетивъ.

Зъ чистою совѣстію можу сказати, що духовеньство равского повѣта вразъ зъ лѣпшою частію селянъства сповнили вѣрно и честно свій народный обовязокъ; доказомъ того, що вся ненависть польскихъ аґітаторовъ звернула ся въ сали выборчій, а опбсля и на ковбасѣ выборчій противъ рускихъ священиковъ зъ цѣлою силою. Аґітаторы кричали на весь голосъ въ сали выборчій: „люде, не слухайте попівъ, тыхъ ваших ворогівъ, що вашимъ хлѣбомъ свои свині годують“.

А що силы нашій за слабій противъ такъ сильного противника, якъ правительство разомъ зъ Поляками, жидами и рускими хрунями; що намъ не помагають цівільній интелігенты-Русины, зависимій ажь надто шкаралупники, ба и „независимій“; що намъ найбольше накостять попинтелігенты, выйшовшій зъ рускаго народа и попавшій въ службу правительственну або автономічну, и суть для нашихъ противниковъ найлучшими аґітаторами, а нашими ворогами: чи въ томъ всѣмъ вина рускаго духовеньства? Руске духовеньство равского повѣта бодай не боить ся нѣякои ампутаціи або операціи.

А наконець мушу еще спростувати двѣ неточности въ дописи. Въ выдѣлѣ „Равскои Рускои Рады“ не засѣдають самій старцѣ, бо найстаршій вѣкомъ о. предсѣдатель має 56 лѣтъ, а всѣ прочій молодшій еще. Що „Равска Раска Руска Рада“ не богато дѣе (якъ и всѣ нашій політичній Рады), ту винній передовсѣмъ: 1) нашъ партійный роздоръ (дай Боже, щобы вонъ бодай на провінціи якъ найскорше щезъ), 2) недостатокъ монеты (бо при нашій бѣдѣ членьскій вкладки дуже скупо вплывають) и 3) розсыпане членовъ выдѣлу по всѣхъ закуткахъ повѣту, такъ що годѣ имъ докупа зойти ся.

Друга неточность: сказано, що одинъ священикъ зъ Равы выдумавъ фінту, що кандидатъ нашъ д-ръ Король есть ворогомъ священиковъ. Понеже въ Равѣ есть только двохъ священиковъ рускихъ, а то: подписаный и о. Лонгинъ Тустановскій сотрудникъ, то я заявляю, що анѣ я анѣ о. Тустановскій такои фінты не выдумавъ, анѣ щось такого не говоривъ.

Упрашаю Хвальну Редакцію „Галичанина“ перепечатати отсю мою допись для выясненя дѣла равскихъ выборовъ своимъ читателямъ.

Рава руска дня 26 н. ст. листопада 1899.

Евгеній Горницкій.

Признаючи нашому ВП. дописувателеви слушность въ томъ, що справа була не легка, и даючи вѣру, що духовеньство вразъ зъ лѣпшою частію селянъ вѣрно сповнило свій народный обовязокъ, мусимо таки замѣтити, що робота була хиблена, бо имовѣрно за пізно розпочата. Якъ разъ надъ тыми непевными позиціями треба було потрудити ся войдъ давна або — лѣпше кажучи — надъ ними треба трудити ся безъ впину, щобы ихъ позыскати для себе и перемѣнати на нашій певній позиціи, а тогдѣ и выборы мусѣли бы выпасти инакше. *Прим. Редакціи.*

Письма зъ Вѣдня.

Вѣдень 26. XI. 1899.

(Де-що зъ рільничо-лѣсовои Академіи).

Въ академіи управы земель (Hochschule für Bodencultur) у Вѣдни мавмо сего року вписаныхъ на всѣхъ рокахъ 12 случаѣвъ-Русиновъ. Число се дуже мале, якъ на велику Галичину и Буковину, тымъ менше въ прировнаню прим. зъ Поляками, котрыхъ вже на першомъ роцѣ є значно больше. Такъ не повинно бути. Поки що укончений слухачѣ сеи школы мають якъ найлучшій выгляды такъ и въ своимъ власномъ якъ и въ инших краяхъ.

Отже не войдъ рѣчи буде звернути на се увагу нашои молодѣжи и хочь вчасти занакомити ей зъ задачею и постановами сеи школы, то може хочь въ слѣдующомъ шк. роцѣ прилине до Вѣдня больша дружина на науки до зеленои Альмы.

Ся школа одинока въ Австріи, стоить подъ кождымъ взглядомъ на рівнѣ зъ иншими высшими школами, якъ зъ университетомъ, технікою и т. и. Задачею школы є подати своимъ слухачамъ высше наукове образованя на поли сѣльскои (рільнои) и лѣсовои господарки. Отже въ сѣй школѣ особливо набувае ся вѣдповѣдного образованя, конечно потрѣбного до управы больших добръ и доменъ.

Статутъ розрізняе три выдѣлы: сѣльскогосподарскій, лѣсово-господарскій и культурно-технічный (меліораційный) Можна рівночасно ходити на два выдѣлы, прим. на лѣсово-господарскій и культурно-технічный (дуже практично).

Всѣ науки розложени на 6 семестровъ, чи то на 3 роки. Що правда, выкладовыхъ предметовъ, а тымъ самымъ и працѣ є дуже богато. Предметы очевидно больше вѣдповѣдають напрямови реальныхъ школъ. Въ послѣдныхъ часахъ стараютъ ся школьній власти причинити ще одинъ рокъ. Дуже можливо, що вже въ найблизшомъ часѣ будуть науки тревати 4 роки.

Звычайнымъ слухачемъ стае лишь той, що выкаже ся свѣдоцтвомъ зрѣлости зъ высшои реальнои школы або гімназіи. Дуже часто (особливо нѣмецкій) укончений юристы вѣддаютъ ся симъ студіямъ. Рѣчь ясна, що такій юристы мають передъ собою гарній выгляды.

Вѣдъ слухачѣвъ-лѣсовиковъ, що по укончению студій вступають въ державну службу, не жадають теперь попереднои річнои практики, якъ се до недавна бувало. Державній испыты вѣдбувають ся по кождомъ роцѣ въ кінцемъ липня. Такса імматрикуляційна выносить одноразово 5 зр., оплата за науку повірочно 25 зр., оплата за вправы въ хемічній лабораторіи 5 зр., а въ хемічно-технічній 10 зр Вѣдъ 3 послѣдныхъ оплатъ можна бути цѣлкомъ або въ половинѣ увольненымъ на основѣ свѣдоцтва убожества (формуляръ найлучше купити у нѣмецькомъ університетѣ) и вѣдповѣдного свѣдоцтва школьного.

Всѣ свѣдоцтва мають бути переведеній на нѣмецкій языкъ (безплатно у вѣд. унів.). Докладнѣйшихъ информацій можна заслягнути въ щорічній шк. програмѣ (на жадане высылае секретаріятъ школы).

Всякій выклады вѣдбувають ся въ нѣм. мовѣ. Стіпендій є богато. Стіпендію можна дістати або зъ Галичины (150—450 зр.; розумѣе ся, се вже Русинови тяжше) або зъ міністерства (200 зр.). Що річно надае міністерство рільництва значнѣйше число державныхъ запомогъ въ высотѣ 150—300 зр. річно. Кромѣ сего є для бѣднѣйшихъ вѣдякій запомоговій товариства студентовъ. О побічныхъ занятяхъ для недостатку часу анѣ думати.

Якъ звѣстно, въ послѣдныхъ дняхъ предложило правительство радѣ державній начеркъ закону, що має признати укінченымъ слухачамъ технічныхъ и горничихъ академій титулъ инжинѣра. А хочь рільничо-лѣсова академія у Вѣдни стоить на рівни зъ сими школами и розмѣры студій (також инжинерія) такій самій, то правительство чомусь поминуло сю школу въ своѣмъ начерку. Зъ сеи причины розвинули покривджений слухачѣ живый рухъ въ оборонѣ своихъ зовсѣмъ оправданыхъ правъ. Въ тій цѣли вѣдбули ся дня 23 падолиста въ авлѣ рільн. лѣс. академіи загальній зборы студентовъ въ присутности ректора д ра Цайзля. Середъ живои дискусіи высказали зборы отсій жадання:

1) Належать признати и слухачамъ рільн.-лѣс. академіи у Вѣдни право, на основѣ котрого могли бы титулъ инжинѣра достават звычайній слухачѣ, що зложать приписаній державній испыты або одержать свѣдоцтво дипльому. Законъ мае беречи, щобы сей титулъ бувъ дозволеный лишь тымъ, котрымъ его признала испытуюча комісія.

2) Всѣ тѣ, що почавши вѣдъ истнованя вѣд. рільн.-лѣс. академіи зложили высше згаданій испыты, мають рівножъ право до сего титулу.

3) До титулу инжинѣра мають бути привязаній тѣ самій права політичній, якій мають докторы.

Дуже вдатный рефератъ выголосивъ Русинъ п. Глиньскій, студ. лѣс. Вонъ подавъ межь иншимъ статистичній даты, що наглядно збиваютъ часто высказувану гадку, мовь бы то слухачѣ рільн.-лѣс. академіи въ 3 лѣтахъ своихъ студій не могли осягнути рівного степеня наукового образованя, якъ слухачѣ иншихъ академій въ 4 або 5 лѣтахъ.

„Коли“, говоривъ вонъ, „помножимо пересѣчне число выкладовыхъ годинъ зъ усѣхъ семестрівъ числомъ лѣтъ студій, приписаныхъ для поодинокихъ факультетовъ, то покаже ся, що 90 выкладовыхъ годинъ въ рільн.-лѣс. академіи вѣдповѣдають 91 годинамъ правничого факультету, 81 годинамъ горничои академіи, 80 годинамъ выдѣлу инжинерія и 46 годинамъ хемічно-технічного выдѣлу. Зъ того видно, що слухачѣ нашои школы въ коротшомъ часѣ що-найменше въ такихъ самыхъ розмірахъ побирають науки, якъ слухачѣ иншихъ академій.“

По промовѣ ректора, що высказавъ въ имени учительского збору найбольшу симпатію для сихъ оправданыхъ змагань молодѣжи и приреkъ зъ своеи стороны якъ найенергічнѣйшу помочь, повзяли зборы резолюцію, въ котрій узнали себе повиненемъ ихъ у згаданомъ начерку закону за пониженыхъ и покривджениыхъ и занявши повне довѣре до своихъ професорівъ якъ до своихъ природныхъ заступниковъ, просять ихъ, щобы якъ найенергічнѣйше заопѣкували ся справою и допомогли молодѣжи добути свои права.

О. К.

Зъ Буковиньскои Руси.

(Новый „Народный Дом“. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русиновъ. — P. Klemens Kołakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Волянѣ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. Н. Василько. — Процесъ О. Крушинского.)

(Дальше.)

Приступлено потомъ до переслуханя свѣдковъ. Яко першій входить до судовои салѣ проф. Шпойнаровскій. Оборонець д-ръ Дудыкевичъ вносить, щобы его не допустити до присяги, бо, якъ показалось въ цѣлого слѣдства веденого проти ученикивъ, „свѣдокъ дыше такою ненавистю проти всѣхъ, що не похваляють его думокъ взглядомъ шкільнои правописи, що годѣ ему вѣрити, хочь бы й зложивъ присягу“. На противне внесене прокуратора ухвалюе трибуналъ его заприсягнути.

Проф. Шпойнаровскій заявляе передовымъ, що почуваетъ ся до обовязку, въ оборонѣ своеи нарушеной чести внести скаргу до ц. к. прокураторіи головно тому, що въ „Бук. Вѣдомостяхъ“ его посуджено, мовь бы „выдумавъ“ обиду маєстату и намовивъ ученика Радика до фальшивого зізнання.

На запытане предсѣдателя, зъ якои причины розпочато слѣдства въ гімназіяхъ, говорить проф. Шпойнаровскій більше меньше ось якъ:

Удѣляючи науку рускои мовы у всѣхъ класахъ низшои й высшои гімназіи, и десь зъ початкомъ 2. повороку мин. шкільного року обговорювавъ въ 2. класѣ гімназіяльній письменній задачѣ учениковъ, а що деякій зъ нихъ выказували багато похибокъ правописныхъ, межь иншимъ замѣну буквъ е и и, то напоминавъ я учениковъ, щобы уважали, де мають писати тѣ знаки, и поменивъ имъ то на таблицѣ, замѣчаючи при томъ, що теперѣшна шкільна правопись, подъ тымъ взглядомъ далеко легша вѣдъ давнѣйшои, такъ зв. етимольогічнои, въ котрій на тѣ 2 звуки е и и уживано ажь 3 знаки е, и, ы. Тодѣ повставъ въ класѣ якійсь несупокій и дались чути якійсь замѣтки учениковъ, зъ котрыхъ до моихъ ушей выразно дойшли слова: „То Геровскій!“ Треба-жъ знати, що Геровскій, котрого они мали на думцѣ, також ученикъ 2. класы, але такъ само, якъ и его старшій браты Алексей и Романъ зъ высшихъ класъ гімназіяльныхъ, не ходивъ и не ходить на науку рускои мовы, бо всѣ 3 выказують себе въ школьномъ „Nationale“ Москалями („Russen“), а яко такій не обовязанъ учити ся по руски. Я знаючи се, а припускаючи, що малый Геровскій може вплывае на своихъ товаришівъ въ некористь школьнои правописи, сказавъ ученикамъ, щобъ они, що до науки рускои мовы, на Геровского, котрый, будучи Москалемъ, прецінь не учить ся по руски, зовсѣмъ не зважали, а держали ся школы й того, що я ихъ учу въ школѣ. Иншои бесѣды що-до дому Геровскихъ не було. Другои чи третои днины опбсля явила ся мати ученика Геровского, панѣ Геровска, жена адвоката д-ра Юліана Геровского, въ дирекціинбй канцеляріи й жалувала ся передъ директоромъ Фавстманомъ, що я въ класѣ передъ учениками обговорюю ей домъ и що ученики низшихъ класъ гімназіяльныхъ не дають ей доперецъ на улицѣ супокою, лаючи ей „кацапка, скотина“. При томъ заявила директорови, що по руски („ruthenisch“) говорить лише до слугъ, а въ розмовѣ зъ интелігентными Русинами уживае „літературнои мовы московскои“ и въ сѣмъ дусѣ вбльно ій прецінь выховувати своихъ дѣтей. Изъ зарядженого директоромъ слѣдства показалось, що справдѣ одинъ зъ учениковъ 2. класы допустивъ ся супроти малои Геровскои неприличного поведеня, — котрого за то й покарано, — але вбдкрыто заразомъ звернену проти науки рускои мовы аґітацію зо стороны старшихъ учениковъ зъ высшихъ класъ гімназіяльныхъ, котрій змовляли въ ученикивъ низшихъ класъ, що „етимольогія“ лѣпша вбдъ „фонетики“, та що руска мова лише „нарѣчіе“ мовы московскои, и затягали ихъ на сходины до акад. товариства „Карпатъ“, щобы тамъ учили ся тои „літературнои мовы.

Я донѣсъ о сѣмъ директорови высшои гімназіи п. Клявіерови й попросивъ его, щобы зарядивъ слѣдство, до чого почувавъ ся тымъ больше обовязанымъ, позаякъ ще передъ слѣдствомъ, яке розпочато въ низшій гімназіи завважившъ, що особливо ученики высшои гімназіи уживають въ письменныхъ задачахъ то тутъ то тамъ правописи етимольогічнои та выразивъ московскихъ и занедбують ся чимъ разъ то больше въ науцѣ рускои мовы. Я вбдозрѣвавъ, що мусить бути якесь жерело, зъ котрого ширять ся межь учениками некористній для мого предмету вплывы й погляды, а що се моє вбдозрѣне не було безвбдставне, доказомъ того саме слѣд

ство въ высшій гімназіи, въ наслѣдокъ котрого 5 учениковъ зъ причины москвофільскои пропаґанды выдалено зъ школы.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Въ кульоарахъ парляменту кружили вчера вѣсти о димісіи гр. Клярігого. Въ дневникарскихъ льожахъ говорено, що жѣнка Клярігого нарошно прийшла вчера до парляменту, абы свого чоловѣка послѣдный разъ бачити въ характерѣ міністра. Орґанъ правицѣ, Reichswehr донесла вчера, що Клярі вже подавъ ся до димісіи. Потверджує се такожъ орґанъ Ліхтенштайна Reichspost. Сей орґанъ до тои справы додае, що зъ причины пануючого теперь невдоволеня въ мѣродатныхъ кругахъ — наслѣдникомъ Клярігого буде одинъ зъ визначныхъ ґенераловъ. Межь евентуальными наслѣдниками Клярігого Reichspost вичисляе такожъ головного команданта Фіделера у Львовѣ. Иншій дневники рѣшучо заперечують всѣ поголоски про димісію Клярігого. Фактомъ мае бути лише се, що Клярі зложивъ собѣ портфель до розпорядимости короны на случай, коли бы его особа мала бути перешкодою при остаточномъ уформованю парляментарныхъ вѣдносинъ. Не подлягае нѣякому сумнѣвови, що ситуація Клярігого тяжка, а се тымъ бѣльше, що вонъ самъ у трудивъ собѣ задачу заявою зложеною въ палатѣ, що не зійде на дорогу § 14-ого. Коли бы отже Клярігому не повело ся перевести въ палатѣ буджетовои провізорія — то мусѣвъ бы се зробити хто иншій, хочь бы въ дорозѣ §. 14-ого. Въ справѣ понедѣлкового засѣдання президій клюббвъ лѣвицѣ дневники доносять, що Нѣмцѣ заявили готовость розпочати угодовій переговоры, однакъ лише въ тѣмъ случаю, коли ініціятива въ тѣй справѣ выйде вѣдъ Чехѣвъ, сли Чехи на часъ переговорѣвъ залишать обструкцію въ палатѣ и сли управильнене языковыхъ справъ обѣйме не лишь Чехію и Моравы, але всѣ краѣ черезъ державный законъ. Зъ чеського клюбу доносять, що тамъ стоять при тѣмъ, абы передъ признанемъ певныхъ засадничихъ жаданъ не давати ініціятивы.

Зъ причины, що выринула гадка, абы конференцію скликала личность, котра не належить до жадного сторонництва палаты послѣвъ, дневники зґѣдно доносять, що мандатъ до заннавґурованя акціи въ цѣли порозумѣня, одержить президентъ палаты панѣвъ кн. Віндішґрецъ.

Підкомітетъ, выбраный парляментарною комісією правицѣ для сформулованя жаданъ молодо-Чехѣвъ закѣнчивъ вже свои нарады и предложивъ елаборатъ гр. Клярігому. Вонъ мае бути підставою до переговорѣвъ зъ Нѣмцями, подѣбно якъ програма Нѣмцѣвъ зъ Зеленыхъ святъ. Перепоны въ переговорахъ будуть бѣльше формальній, якъ рѣчевій. Головною точкою послѣдноі нарады парляментарноі комісіи правицѣ була справа, чи по пирати Чехѣвъ въ теперѣшній ихъ борбѣ, и чи правица мае бути дальше удержана въ теперѣшнѣмъ складѣ. Оба питаня порѣшено прихильно, хочь зъ деякими застереженями.

Кн. Шварценберґъ підпѣсъ, що феодальна шляхта тому поборює правительство, бо оно бѣльше заангажувало корону, якъ попередній правительства: Баденього и Туна. — П. Козловскій высказавъ переконанє, що удержане правицѣ въ теперѣшнѣмъ ей складѣ є державною конечностею, а що се є можливе лише при спѣвучасти Чехѣвъ, треба ихъ підтримати въ ихъ борбѣ національній права.

——

Вѣдворотъ трансвальскихъ вѣйскъ въ Наталю и ихъ концентроване підъ Ледісметъ поясняе ся тымъ, що президентъ Трансвалю Крїеръ и президентъ Оранїи Штайнъ показали своимъ ґенераламъ: Жуберови въ Наталю и Кронову на захѣднѣмъ театрѣ вѣйны не розбивати своихъ силъ на дрѣбній облоги, лише доводити до сконцентрованыхъ, енергічныхъ атакѣвъ. Ґенералъ Жуберъ сконцентрувавъ теперь три корпусы, одинъ підъ Ледісметомъ, другій надъ рѣкою Тугелею, а третій на всходъ вѣдъ зелѣзничои лінїи Піторъ-Маріцбурґъ Есткуртъ, абы Англійцямъ вѣдтяти вѣдворотъ. Ґенералъ Кронъ такъ самo оперуе підъ Чемберлі, надъ Модерріверъ и за плечима корпусу ґенерала Метуена, котрый вже въ третѣй битвѣ „розбивъ“ ворога, але притѣмъ стративъ бѣльше, якъ побѣдителі Буры. Підля урядового справоздання, Англійцѣ стратили підъ Ґраспанъ 198 убитыхъ и раненыхъ. Доси ще нема урядовои вѣсти о поворотѣ девятого полку кѣнноты, що пустивъ ся бувъ въ погоню за Бурами. Ґенералъ Буллеръ доносить, що зъ Ледісмета одержавъ добрій вѣсти. Всѣ англійскій колюмны въ Наталю машируютъ въ сторону Колєнза. Деякій англійскій вѣддѣлы вже зійшли ся зъ Бурами підъ Чемберлі и ударили на ихъ позиції. Говорять, що Англійцѣ хотѣли выйти зъ Чемберлі зъ захѣдноі стороны, абы здержати Буровъ, що находять ся підъ Бельмонтъ.

НОВИНКИ.

— **Ш-тій загальній зборы** тозмацкои філіи „Просвѣты“ вѣдбудуть ся въ Тозмачи въ салі повѣтовои рады д. 14 грудня с. р. въ четвергъ о год. 11 передъ полуднемъ. Запрошенія розсылають ся. Програму оголосить ся пізнѣйше. — *Выдѣлъ.*

— **Руске Товариство педаґоґічне** въ справѣ полѣпшеня быту народныхъ учителѣвъ. Руске Товариство педаґоґічне взяло участь въ загальномъ зъѣздѣ народныхъ учителѣвъ, якій недавно вѣдбувъ ся у Вѣдни и головно радивъ надъ справою полѣпшеня быту народныхъ учителѣвъ. Наше Товариство педаґоґічне упросило на свого делеґата посла О. Барвѣньского. Вѣденьскій зъѣздъ постановивъ всѣми силами добивати ся полѣпшеня быту народныхъ учителѣвъ и вы разъ въ тѣй цѣли делеґатѣвъ, котрій удали ся до дотычныхъ высокихъ властей зъ представленіями. Міністеръ вѣроісповѣдань и просвѣты принявъ ихъ ласкаво и заявивъ, що займе ся справою щиро: коли бы на полѣпшеня долѣ учителѣвъ не выстало фондѣвъ краевыхъ, то треба буде ужити фондѣвъ державныхъ. Крѣмъ того згаданій делеґаты походили также въ кругахъ парляментарныхъ и просили, щобы въ сій справѣ подано въ радѣ державній нагле внесеня. А коли такого внесеня зъ причины парляментарныхъ вѣдносинъ не можна було доси подати, то згаданій делеґаты подали знову до правительства письмо, котре підписало и наше Товариство педаґоґічне. Сподѣвати ся належить, що таки вже разъ бажаня народныхъ учителѣвъ що-до полѣпшеня ихъ долѣ осущать ся.

— **Загальній зборы** тов. „Львѣвскій Боянъ“ вѣдбудуть ся завтра, въ пятницю, о год. 6-ій вечеромъ въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ Рынокъ ч. 10 I пов. По зборахъ звычайній вправы хору мѣшаного. — *В. Ш.*

— **До руской школы** вправъ въ Самборѣ, якъ намъ зъ вѣдтамъ доносять, ходять майже самій сыны селянъ. С межь ними и такій, що по 6 миль мають до дому, але ихъ родичѣ, хочь очевидно мають далеко блазній школы, посылають ихъ до Самбора лише черезъ те, щобы дѣти ходили до школы руском. Тымчасомъ интеліґентній рускій патріоты (?!) така зъ самого Самбора, межь ними всѣлякій професоры, посылають сынѣвъ до польскихъ школъ! Чи зобрати назвиска тыхъ патріотѣвъ и оголосити ихъ на вѣчну памятку?

— **На дохѣдъ** „Шкѣльной Помочи“ въ Бучачи вѣдбувъ ся д. 23 с. м. вокально-музикальный вечеръ зъ прегарною богатою програмою; на закѣнченє выставлено образъ зъ живыхъ осѣбъ, зображаючій вѣру, надѣю и любовь. По концертѣ наступила забава зъ танцями. Концертъ выпавъ величаво, перевышовши всякій ожиданя; а якъ охочо бавилась молодѣжь, доказомъ є, що забава тревала до бѣлого дня.

Выдѣлъ товариства „Шкѣльной Помочи“ почуває ся до обовязку зложити прилюдну подяку всѣмъ, що въ якій-небудь способъ взяли чинну участь въ уладженю або выкопанію вечерка, якъ и всѣмъ тымъ, що прибувши на вечерокъ, причинили ся до збѣльшеня фондѣвъ „Шкѣльной Помочи“. Именно складае Выдѣлъ товариства щиру подяку Вп. Панямъ: Габрусевичевѣй, Вармскѣй, Блавтовѣй, Тышинькѣй, Банаховѣй, Рогозиньскѣй, Фелиньскѣй, Теляковскѣй; Вп. Панамъ: Янищкому, Ганкевичеви, Мазуровичу, Маковскому, Вармскому, Черескому, якъ и всѣмъ панямъ и панамъ, що брали участь въ хоральныхъ продукціяхъ; товариству Соколъ за безкоштовне вѣдступленє салѣ; Вп. Стеф. Танчаковскому, нотареви въ Золотого Потока, за 100 зр. датку, зложеного на цѣли товариства. Всѣмъ щиро-руске спасибѣгъ вѣдъ Выдѣлу „Шкѣльной Помочи“!

— **На нинѣшнѣмъ** засѣданю рады м. Львова межь иншими справами прийде підъ наради справа кревацкая сотрудниковъ при церкви св. Параскевіи [св. Пятниці] на Жовкѣвскѣмъ и при церкви св. Ап. Петра и Павла на Личаковѣ.

— **Зъ „Народной Торговлѣ“.** Симъ повѣдомляемо Вп. Членѣвъ „Народной Торговлѣ“, що 7% диведенды вѣдъ повныхъ удѣловъ за р. 1898/99 выплачуе наша центральна каса у Львовѣ якъ такожъ всѣ складовій касы на провінціи за предложеньемъ дотычной книжочки удѣловои. — При тѣй нагодѣ просимо тыхъ Вп. Членѣвъ, котрій змѣнили мѣсце свого побуту, щобы зволили подати намъ новій свои адресы въ цѣли высланя имъ справоздань и бѣлансу. — *Дирекція.*

— **Выборъ доповняючій** одного члена до рады повѣтовои въ Стрыю зъ мѣста Стрыя розписала президія ц. к. намѣстництва на день 25 сѣчня 1900 р.

— **Вѣче селяньске** [радикальне] въ Тернополи вѣдбуло ся онегды при участи майже 500 людей, підъ проводомъ адв. д-ра Даниловича. Межь иншими ухвалено такій постуляты: 1) Утворене зъ всходной Галичины и зъ части Буковины особной політичной території рускои; 2) загальне право голосованя до всѣхъ законодавчихъ тѣлъ и внесеня палаты панѣвъ; 3) заведене рускаго языка въ школахъ и урядахъ сходной Галичины; 4) рускій університетъ; 5) внесеня войска, а мѣсто того заведене войскового выхованя въ школѣ; 6) знесеня вѣйны а заведене мировыхъ судѣвъ. — Дня 17 н. ст. грудня с. р. вѣдбуде ся у Львовѣ краевый зъѣздъ рускои радикальноі партіи.

— **Сильный огонь** выбухъ вчера надъ ранемъ на фѣльварку за Вулькою, на території громады Кульпаркова, належачѣмъ до львѣвскои громады евангелицкои. Огонь повставъ въ шопѣ зъ збѣжемъ и знарядами рѣльничими; шопа згорѣла цѣлкомъ, а тѣлько енергічному ратункови сторожи пожарноі львѣвскои и зъ заведеня Кульпарковаго треба завдячити, що огонь не розширивъ ся. Шкода 8.000 зр., була обезпечена, а огонь здаеть ся бувъ підложеный якимсь підпалячемъ.

— **Зъ львѣвскихъ справъ шкѣльныхъ.** Делеґатомъ учительства до окружноі рады шкѣльноі мѣскои у Львовѣ, выбрано на конференціи дня 28 с. м. п. Едм. Ценара, учителя школы выдѣловои им. Мицкевича.

— **Огидне время** маемо вже вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ. Въ природѣ посумнѣло, густа занавѣса хмаръ заслонила синій небосвѣдъ, черезъ котрый не можуть пробити ся лучѣ сонця. Безвастанна хлипавиця, злучена зъ сильнымъ вѣтромъ, та бракъ ясного дневного свѣтла дѣлае усыпляючо на людей. Вже груденъ за плечима, а зимы не видати. — „Пророкъ“ Фальбъ заповѣдае на дальше слѣтне время, а то въ початкахъ грудня дощѣ, а снѣгъ впаде допера передъ Рѣздвяными святами. Днѣ 3 и 17 грудня будуть критичными днями; въ першѣмъ припадае затмѣне сонця, въ другѣмъ затмѣне мѣсяця.

— **Дрѣбній вѣсти.** Выборъ посла на сеймъ краевый зъ округа Тарнѣвъ зъ бѣльшои посѣлости розписано на 22 н. ст. грудня. — Антики въ Опавѣ на Шлеску почали замикати о 8 годинѣ вечеромъ. — Въ Новѣмъ Сачи увязнено Софію Ольшевску, підозрѣну о убійство власноі доки. — Въ Краковѣ померъ польскій літератъ и дневникарь Иванъ Коженевскій. — Мѣсто Ригу въ Россіи навѣстила страшна повѣнь; вода позаливала много улицъ и паркѣвъ и напакостила много шкоды. — Звану артистку львѣвского театру п-ну Ірену Богосѣвну заангажовано до ческого театру „Narodn-ого Divadl a“ въ Празѣ. — Буджетъ м. Станиславова выносить въ доходахъ звычайныхъ 793 960 коронъ, а выдатки 738.404 кор.; доходы надзвычайній 78.870 кор., а розходы 78.532 кор.

Посмертна ✝ оповѣстки.

Иванъ Козакевичъ, парохъ зъ Угновѣ, упокоивъ ся д. 28 с. м. о год 2 зъ-полудня. Похороны вѣдбувъ ся сегодня. — В. с. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 падолиста. Нині вѣдбуде ся перше засѣданє австрійскои делеґаціи. На вчерашнѣмъ засѣданю комісіи въ справѣ реформы § 14-ого, міністеръ Кіндінґеръ заявивъ, що правительство буде противне не лише цѣлковитому внесеню § 14-ого, але и его змѣнѣ въ дусѣ внесень Ґрабмайра и Цалінґера.

Прага 30. падолиста. Въ кѣлькохъ мѣсцевостяхъ Чехіи прийшло знову до демонстрацій, при котрыхъ выбивано жидамъ шибы. Кѣлька жидѣвскихъ домѣвъ позамащувано кровю.

Софія 30. падолиста. Національный банкъ розпочавъ емісію паперовыхъ нотъ. Тѣ ноты звучать на срѣбло.

Парижъ 30. падолиста. Державный трибуналъ засудивъ Варілєра на мѣсяць вязницѣ. Говорять, що Америка запротестувала противъ вѣдступленя Нѣмеччинѣ самоаньскихъ островѣвъ.

Лондонъ 30. падолиста. Нѣмецка цѣсарска пара вѣдъѣхала зъ Лондона.

Бѣлградъ 30. падолиста. На зелѣзничѣмъ дворци арештовано тутъ и вѣдставлено черезъ границю до Земліна жѣнку пробуваючого у Вѣдни бувшого сербского міністра фінансѣвъ Вуіча. Вуіча выгнано зъ Сербіи за се, що разъ въ приватнѣмъ листѣ неприхильно высказувавъ ся о Мілянѣ. Послѣдный фактъ выкликавъ въ Бѣлградѣ сензацію.

Надѣслане.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улици Третього Мая.

246 8—12

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечній,
4% Листы гіпотечній коронові,
5% Листы гіпотечній преміованій,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігаціи Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігаціи пропінаційній и всякій ренты державній.

Папери тѣ продаемо и купуемо по найточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ. 374 [8]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовій школѣ Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, цвіперы, лєрнеты, бінокле, далекопиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, «пірометры, лямпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

ТЕОФИЛЬ КОНСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загальне, що входить въ украсу церковну и просить уклінно Выс. Пр. Духовенство о ласкаве адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львѣвъ, улиця Краковска число 20. 295

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.

Токай кураційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коньякъ французскій

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ½ літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 48—6

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевой у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ мистныхъ роботъ артистично-бронзовничая

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній въ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чаши, дарохранительницѣ, хрести, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадильницѣ, лодчицѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ великои величины, шапки бронзовій и скляній, підставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянутій предметы приймае до спорядженя и вѣдновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 374 61—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрені.

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидѣвскою блягою

Підпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничій, захваленій шумными анонсами фірмъ нѣмецькихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на лѣсци.*

Бритвы англійскій, власній, золінґенскій и швайцарскій въ великомъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або звертаю грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣченя выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся] Геннельса зъ охоронниками, цѣна зъ футеральомъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѣвникъ

Львѣвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничій въ моїй роботни выконаній. 343

Такожъ

и на сплаты частинний

безъ підвышеня цѣны.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родѣвъ диванѣвъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдникѣвъ, кашъ, коцѣвъ, коедеръ и дерґъ на коней.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортований дивановъ и портіеры, а такожъ много решткѣвъ хѣдникѣвъ по бавчно низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованій цѣнники даромъ и сплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68, або у Вѣдни, IX. Habngasse ч. 3.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету

поручає

своє переплетничє и ґалантерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 866

Підоймає ся всяких роботъ, особливо перепчту: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣрених цѣнах.

ЗНАНА ВÔДЪ РОКУ 1842.

РОБÔТНЯ МЕБЛЕВОГО СТОЛЯРСТВА

у власній реальности

при улици Калѣчій ч. 16 у Львовѣ

підъ фірмою

Антôнъ Гащиньскій и Сынъ

будучи надъ 28 лѣтъ членомъ Собики львівских столярѣвъ, для котрои доставляли мы свои выроби, а теперь отворили мы

ВЛАСНЫЙ МАГАЗИНЪ МЕБЛѢВЪ

у Львовѣ при ул. Академічній ч. 8, (въ подвôрю)

підъ фірмою

БОЛЕСЛАВЪ ГАЩИНЬСКИЙ.

Припоручаємо: Повий уладжения комнатъ гостинных (сальонôвъ), столовых и спалень, такожь меблѣ обиваній, гнутій и ледѣзій зъ перворядных фабрикъ.

Принимаємо всяки замовлення и выконуємо их точно по найумѣренѣйших цѣнах. 430 4—10

Поживне бѣлко.

1 кільо Тропона рôвнає ся вартостю поживною 5 кілямъ найлѣпшого волового мяса або 180—200 яйцянъ. Тропонъ перетворює ся въ тѣлѣ безпосередно въ кровь и въ субстанцію мязну, не творячи товщи. Длятого Тропонъ спроваджує при правильнôмъ уживаню значный приростъ силъ у здоровых и хорых, и можна его домѣшати до всяких страв не нарушаючи их властивого смаку. При крайно низькôй цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дôстати можна у всѣх аптиках и дрогеріях.

Фабрика Тропона: **Mülheim-Rhein.**

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Миколяша и Сп. 406 7—10

Складъ и робôтня футеръ

САМУИЛА ВАЛЬДМАНА

у Львовѣ, Ринокъ число 16 (напротивъ ратуша)

поручає по цѣнах найприступнѣйшихъ свій богато заосмотрений магазинъ футеръ, такъ готовій якъ и поодин кій шкôри, а такожь матерія на покрытє футеръ въ великôмъ выборѣ. Великій улекшения въ сплатах пôсля умовы. Приймаю до переробки старій футра кождого рода по цѣнах найнижших, якъ и футра до перехованя черезъ лѣто.

Поручаючи ся ласкавым взглядам Поважаної Р. Т. Публики, осмѣлюю ся впевнити, що усердным моим стараньем буде совѣстною и пунктуальною роботою зъединати собѣ довѣре.

Зъ найглубшим поважаньем 394 8—12

Самуиль Вальдманъ, Ринокъ ч. 16.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Гіпотечный

У ЛЬВОВѢ

приймае почавши **вôдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ

на асигнаты-касовѝ

4 процентовѝ, выплатнѝ **въ 30 днѣвъ** по выповѣди

4½ процентовѝ, выплатнѝ **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ такожь

ВКЛАДКИ

на рахунокъ бѣжучій

для котрых на жадане выдае

КНИЖОЧКИ ЧЕКОВѝ.

Львôвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

375 9—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

Новôсть! **Прочь зъ нагнѣтками** Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, пожôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбôльший выборъ дерґъ на коне у такожь диванôвъ, хôдникôвъ портіеръ, фіранокъ, кецъ на столы и лôжка и т. п. находить ся въ складѣ диванôвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6 Пôльги въ сплатах, пôсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Quäker Oats

Всюды можна дôстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписами варења).

До кормленя дѣтей:

При недостаточній або кепскôй поживѣ стають дѣти нервовй, сварливй и не свои. Пôдчасъ скорого зросту потребують дѣти розмаитои а доброи поживы.

За богато мяса або за богато солодощѣвъ шкодять. Зъ опыханого американьского вôвса (Quäker Oats) стають дѣти здоровй и сильнй, а зъ сего приходить вже опôсля добра вдача сама въ себе. Всѣмъ матерямъ можна порадити, щобы варили сю знамениту страву. 431 1.

АЛЬОФЪ КАМПЕЛЬ

ФАБРИКА

выробôвъ бетоновых и ґіпсовых

Складъ всяких матеріялôвъ будôвляных

Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.

Репрезентація Австрійского Товариства акційного фабрики

Портляндъ-цементу въ Щаковôй

Тов. акц. фабрики вапна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту ксильолітового безъ фугôвъ Zbořil, Miksch и Спôлка въ Швехатъ.

Складъ бетоновых руръ и цементовых помостôвъ власного выробу; такожь Портляндъ-цементъ, вапно гидравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахôву, илыты изоляційній, руры штайнґутовй и бетоновй пôдлоги штайнґутовй цементовй, и ксильолітовй, цеглы, огнетревалу дахôвку, лупокъ а такожь взаґалѣ всякій матеріялы будôваній.

Пôдприемство роботъ бетоновых, укладана пôдлогъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованых цѣнах.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спиритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручає старій горѣлки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спиритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спиритусовый. 366 104—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Вприсоед. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣх трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогах и будынках противъ шкôдъ огневых.

Станъ фондôвъ ґваранційных зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.		
Резерва премій	64.263·12 „		
Фондъ основный	45.000·— „	}	206.880·57 зр.
Резерва спеціальна	842·40 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условы обезпечень корістній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнца 1898 року выносили выплачений шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый при пожичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условы, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ отвариша ся обмеженою порукою удѣлне пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на конты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двох пôдповѣдных ручителѣвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третих осôбъ по 4%. **Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“.** Информаціи удѣлне Дирекція листовно. 34 71—0

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностях, де нема близько агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Информаціи и посередництво до заключеня обезпечень житевых въ найкористнѣйших комбінаціях.

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на конты адм.

Глядаю лекціі на село. Я скінчила шестиклясову школу народну. Можу вчити мова руської, польської, німецької і рахунків. А. ВИСОЧАНЬСКА в Перемишли ул. Ґімназияльна ч. 6.

434 5—5

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрмяньска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 8 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничих важный вôдъ 1 мая 1899.

пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львівского.]

посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зъ Львова
приходить о			вôдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вôдъ ⅞ до ¹⁹/₉.		6·15	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пôдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ½ до ¹⁵/₇.
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицканъ, Черноп. Станислав.		9·58	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Бедаця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ½ до ¹⁵/₉ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉.	1·55		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		2·15	„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₉ недѣлѣ и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пôдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього днѣмъ ½ до ¹⁰/₉
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вôдъ ½ до ³⁰/₉.
				3·20	„ Зимнои воды ⅞ „ ¹⁰/₉.
				3·25	„ Бруховичъ „ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Ицканъ, Констанція, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		4.10	„ Бруховичъ вôдъ ⅞ до ¹⁰/₉
	3·50	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	а Орлова вôдъ ¹⁵/₉ до ¹⁵/₉
	6·20	„ Ицканъ, Пôдвисокого, Козовы		6·50	„ Янова вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будай дни
	7·58	„ Янова вôдъ ½ до ²¹/₉, и вôдъ ¹⁰/₉ до ³⁰/₉ що дня а вôдъ ½ до ¹⁵/₉ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·15	„ Бруховичъ вôдъ ⅞ до ³⁰/₉, и ¹⁶/₉ до ¹⁹/₉.		7·10	„ Сокаля, Равы рускок
	8·30	„ Бруховичъ вôдъ ½ до ¹⁵/₉ що день		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ „ „ Пôдзамча
	9·21	„ Янова вôдъ ½ до ¹⁵/₉.		7·47	„ Янова ½₀ до ³⁰/₉ 1900 включно
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ „ ½ „ ²¹/₉ и ¹⁰/₉ до ³⁰/₉
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пôдвисоцкого		9·11	„ „ ½ „ ¹²/₉ недѣлѣ и свята
	10·08	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Тлумачинець		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·25	„ „ на гол. дворець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·10	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пôдзам

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. желѣзницъ держанное при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 260. Львовъ, Пятница 19 Падолиста (1 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повістей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише въ попереднє застереженю. — Рекламації неопечатані вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія взыкій приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного строчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносенія приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Зъ рады державной.

На вчерашнѣмъ засѣданю посольскои палаты по вѣдчитаню внесень и интерпеляцій, приступлено до дискусіи надъ наглымъ внесенемъ п. Кубіка въ справѣ удержавленя польскои гімназіи въ Тѣшинѣ. П. Кубікъ мотивувавъ свое внесенє по польски. П. Демель, покликуючи ся, що складки на тую гімназію плыли не зъ Шлезка, а головно зъ Галичины а ще бѣльше зъ россійскои и пруской Польщи доказує, що шлезкій народъ цѣлкомъ не є интересованый въ тѣй справѣ. Галицкій Поляки зробили зъ тои гімназіи національну справу. Гімназію засновано лише длятого, бо Яворскій привѣкъ, що гімназія буде удержавнена. [П. Гохеръ кричить: „Нехай жие его цѣсарске величество Яворскій I.!“] Поляки най радше займуть ся галицкимъ шкільництвомъ, де майже 30% обовязаныхъ дѣтей не ходить до школы; до 400 народныхъ школъ замкнено черезъ бракъ учителѣвъ а въ 1000 школахъ учать некваліфікованій учителѣ. На Шлезку Нѣмцѣвъ є 48% и мають лише 219 школъ, наколи Чехи и Поляки мають ихъ 253. На Шлезку скорше Нѣмцѣ суть покривдженымъ елементомъ. Удержавленє польскои гімназіи лише заострить національній вѣдносины на Шлезку, бо выкличе велике огорченє мѣжь населенемъ. П. Чечь полемізує зъ Демлемъ и доказує, що Нѣмцѣвъ є на Шлезку лишь 38%. Мимо того мають 8 середныхъ школъ и кѣлька учительскихъ семинарій, коли тымчасомъ 62% Славянъ мае лише одну середну школу въ Опавѣ. Такожь дѣяльность шлезкого духовеньства є чисто германізаційна. Молодочехъ, п. Курцъ такожь полемізує зъ Демлемъ. Обговорюе шкільній вѣдносины на Шлезку, въ Чехіи и Моравѣ и закидае Нѣмцямъ, що они хочуть лишь германізувати славяньске населенє. Бесѣдникъ заявляе, що его сторонництво буде голосувати за наглостею внесена. П. Соколовскій доказує, що славяньскій дѣти въ нѣмецкихъ школахъ германізуютъ ся. Въ 1873 роцѣ вызначено навѣть преміи для учителѣвъ-германізаторовъ. На Шлезку германізують ся навѣть въ славяньскихъ школахъ, бо и въ тыхъ школахъ вѣдъ четвертои клясы наука вѣдбуває ся выключно по нѣмецки. На основѣ статистики выказує бесѣдникъ, що польскій елементъ безъ перервы збѣльшає ся. Обговорюючи вѣдносины въ Галичинѣ, бесѣдникъ доказує, що Польща була богатымъ краемъ, коли дѣстала ся вѣдъ Австрію. Де подѣли ся всѣ скарбы польскои короны? Напередъ выссано Галичину, а теперь роблять ѣй закидъ, що се пасивный край. Поляки роблять все, що можливе для просвѣты народу. Бесѣдникъ полемізує такожь зъ закидомъ Демля, мовь бы то фреквенція въ тѣшинськѣй гімназіи була лише результатомъ штучнои агітаціи.

П. Тірк полемізує зъ закидомъ п. Соколовского що-до германізаційнои тенденціи шлескихъ школъ. За невѣдрадній шкільній вѣдносины въ Галичинѣ одвѣчальна є польска шляхта. Поляки повинні бути вдячні, що имъ отвирае ся дорогу до нѣмецкои культуры. П. о. Шпондеръ доказує, що Шлезкъ є краемъ безпрерывнои германізаціи. Тамъ заходить конечность засновування польскихъ середныхъ школъ. П. Менгеръ протестувавъ противъ закиду, що нѣмецка господарка выссала Галичину. За часовъ тои господарки мѣжь населенемъ панувало безвзглядне довѣря до урядниковъ, котре ослабло доперва въ часахъ автономіи. Стверджено, що на Шлезку вѣдбуває ся польонізація и чехізація. Тѣшинъ є чисто нѣмецкимъ мѣстомъ; польска гімназія служить лише національнымъ цѣлямъ. Внесенє Кубіка мае лише обструкційну цѣль. Результатомъ политики звернености противъ Нѣмцѣвъ є лише розбите Австріи. Нѣмцѣ будуть попирати лише таке правительство, котре буде точно придержувати ся законовъ.

Зъ черги забирае голосъ п. Дашинській; остерѣгае передъ тымъ, абы ужинано школы, яко средства борбы противъ якогось народу. Сторонництво бесѣдника интересуе ся не лишь школами народными, бо въ нинѣшныхъ часахъ пролетаріятъ заповнює школы середній. На Шлезку шкільництво полишає дуже богато до жадання, бо дѣти пролетаріяту то по найбѣльшой части належать до славяньскихъ народностей, а школъ славяньскихъ на Шлезку дуже мало, або зовсѣмъ ихъ нема.

Школы не повинні лишь бути доступні для богачѣвъ. Якось не выпадае, абы не-нѣмецкій народности змушувати до посыланя дѣтей до нѣмецкихъ школъ. Бесѣдникъ полемізує зъ выводами Демля, що мали носмакъ часовъ зъ-передъ мартовои революціи. Въ справахъ національныхъ не позинно бути привілеѣвъ, що въ своимъ часѣ не було приемне Нѣмцямъ, того не повинні они также дѣлати и другимъ.

Поляки мають повне право до польскои гімназіи въ Тѣшинѣ, одинокои на Шлезку. Въ Галичинѣ заложено навѣть нѣмецкій школы народній для дѣтей вѣйсковыхъ. Пролетаріятъ попирае кожду справедливу рѣчь, а доказомъ того, що нѣмецкій роботники зъ Бѣльска и Бялои заявляли ся все за удержавленемъ польскои гімназіи въ Тѣшинѣ. (Оплески на лавахъ соціялістовъ).

Промовлявъ ще молодо-Чехъ п. Сляма, що вѣдперъ тверджена, немовь бы то Чехи були головными ворогами Поляковъ на Шлезку. Тѣ двѣ народности не будуть потребувати йти до суду. (Оплески на правици.)

На внесенє п. Гагенгофера ухвалено замкненє дискусіи и выборъ генеральныхъ бесѣдниковъ. Выбраній: бесѣдникомъ генеральнымъ pro п. Свѣжи, contra п. Гетеръ.

Слѣдуюче засѣданє днинѣ по полудни о год. 3 бій.

Зъ Буковиньской Руси.

(Новый „Народный Дѣмъ. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русиновъ. — P. Klemens Kołakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Волянѣ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. П. Василько. — Процесъ О. Крушинського.)

(Дальше.)

На запытанє предсѣдателя, чому проф. Шпойнаровскій послугує ся выразомъ „москвофільска пропаганда“, каже свѣдокъ дальше, що нѣмецкій тутешній газеты цѣлкомъ мыльно придумали выразы „Altruthenen“ і „Jungruthenen“. Зъ того выходило-бъ, що одній й другій уважають себе Русинами (Ruthenen). Тымчасомъ для кождого, хто зъ нашими справами добре обзнакомленый, рѣчь зовсѣмъ ясна, що такъ зв. „Altruthenen“ не хотять бути Русинами (Ruthenen), а стремлять до культурного й літературного единьства зъ Москалями (Russen), мѣжь тымъ, коли такъ зв. „Jungruthenen“ не покидають ся свого, а стоять на становиску етнографічнои й літературнои вѣдрубности вѣдъ Москалѣвъ. На становиску „обединительномъ“ стоять и „Буковиньскій Вѣдомости“, що не трудно доказати изъ самои газеты. И такъ въ ч 41 тамтого року появилась въ тѣй газетѣ вступна статья, де зъ нагоды святкованя ювілею Котляревского въ Галичинѣ докоряе ся Русинамъ (т. є. „Jungruthen-змъ)“, що они не хотять бути „разомъ зъ Великороссами однымъ нар домъ и сынами одной исторической Руси“. Того погляду придержуе ся й академ. товариство „Карпатъ“, бо-жь и оно заявило свого часу по тутешныхъ нѣмецкихъ газетахъ, що не мае потребы святкувати ювілея Котляревского, уважаючи літературу московску своею питомою, въ котрѣй вже передъ Котляревскимъ появили ся Енеиды. Ученики жь заходили до того товариства, й на нихъ вплывали тамъ въ такомъ дусѣ „обединительномъ“; длятого — каже дальше свѣдокъ — и въ моимъ слѣдчомъ референтѣ ужывъ цѣлкомъ вѣдповѣдного выразу „москвофільска агітація“. Що до мене самого, то я не лишь самъ для себе стою на противнѣмъ становиску етнографічнои и літературнои вѣдрубности Русиновъ вѣдъ Москалѣвъ, але навѣть обовязаный таке становиско займати въ школахъ австрійскихъ, де учать ся й обовязаній учити ся руском мовы яко мовы літературнои, а не якогось неруского язычія погорджуючи при томъ рускою мовою, яко якимсь тамъ нарѣчіемъ мовы московскои.

На запытанє, якимъ чиномъ ученикъ Радикъ (V. кл.) прийшовъ до того, щобы передъ слѣдчою комісією зѣзнавати поразъ другій, поясняе проф. Шпойнаровскій сесію справу такъ:

Якъ лишь розпочалось слѣдство въ высшій гімназіи то, бодай для мене, зразъ стало ясно, що ученики умовившись мѣжь собою, перекручують й затаюють правду, щобы лише представити себе безвинными, а заразомъ не выдати виновниковъ. Впрочомъ, що ученики въ интересѣ виновниковъ були зъорганізований и стероризований, се стверджуе самый слѣдчій протоколъ. Радика знавъ я яко порядного и примѣрного ученика, котрого нѣколи не уважавъ до того способнымъ, щобы казавъ якусь неправду. Жаль менѣ було его, бо я твердо вѣрывъ, що правда таки мусить выйти на верхъ, а тодѣ Радикъ якъ и всѣ инші, що передъ комісією крутили, будуть пѣсля школьныхъ приписовъ дисциплінарныхъ покараній. Длятого, стрѣтившы случайно на рынку его приятеля Цуркановича (VI. кл.), сказавъ я ему, що Радикъ въ своимъ зѣзнаню пѣсля мого переконаня, очевидно перекрутивъ и затаивъ правду; за те може вѣнъ, хочь не теперь, то пѣзнѣйше колись, бути покараный, бо правда може зъ часомъ таки выявити ся. Най же Радикъ въ своѣмъ власномъ интересѣ якъ и въ интересѣ правды уважае, що робить, тымъ бѣльше, що оно може прийти и до присяги, и най вѣдкличе свое перше зѣзнанє та не затаюючи нѣчого, скаже цѣлкомъ по правдѣ все, що лишь знае. Такъ представивъ ся праву Радика и моему кревному, консисторскому совѣтникови Манастирскому, побачивши его въ мѣстѣ въ товариствѣ Радика; було то въ недѣлю передъ полуднемъ, коли оба йшли разомъ зъ катедральной церкви улицею ратушевою въ долину. Той самои днины вечеромъ явивъ ся Радикъ въ Цуркановичемъ въ моимъ помешканю и зъ слезами въ очахъ ставъ менѣ розповѣдати, якъ его гризла совѣсть и вѣнъ цѣлу нѣч плакавъ, що не сказавъ правду; теперь вѣнъ зъ цѣлого серця кае ся и готовъ змѣнити свое зѣзнанє въ користь правды. Побоюючи ся, що вѣнъ выдавомъ иншихъ учениковъ зъ часомъ мѣгъ бы наново крутити, я списавъ протоколъ и заосмотреный вѣдписами обохъ предложивъ его слѣдчій комісіи, передъ котрою потѣмъ оба явили ся особисто та потвердили то, що Радикъ зѣзнавъ въ моимъ помешканю. Такъ мае ся справа зъ другимъ зѣзнанемъ Радика. Спонукавъ я его вправдѣ до того зѣзнанія, але не въ той способѣ, щобы, якъ писано було въ „Бук. Вѣдомостяхъ“, ему щось обѣцювати або ему грозити. Що зъ рештою Радикъ ажь другій разъ сказавъ повну правду, не затаивши нѣчого, се стане цѣлкомъ ясно для кождого, хто лишь порѣвнае одно зѣзнанє Радика зъ другимъ та розгляне ся взагалѣ въ слѣдчомъ протоколѣ гімназіяльномъ.

Що-до обиды маестату, якои передъ 3 лѣтами въ 3 клясѣ мавъ ся допустити Геровскій Алексѣй, то я, каже проф. Шпойнаровскій дальше, рѣшучо мушу вѣдперти закидъ, якій менѣ зробили „Бук. Вѣдомости“. Я обиды маестату не „выдумавъ“, а довѣдавъ ся про нен вѣдъ бувшого мого ученика й школьного товариша Геровского Алексѣя, теперѣшного питомця школи рѣльничои Бачиньского, й подавъ се слѣдчій комісіи до вѣдомости, а якъ оно до того прийшло, то я отсе докладно розповѣмъ.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Фінансова комісія угорского сойму закінчила вже генеральну дискусію надъ квотовымъ закономъ и приняла его яко підставу до спеціяльной дискусіи. Президентъ міністровъ протестувавъ противъ закидовъ підпесеныхъ противъ правительства и квотовыхъ депутацій. Заявивъ, що депутація въ нѣчѣмъ не збѣшла зъ становиска въ 1887 роцѣ. Концесію въ користь Австріи въ высотѣ 0.58% зроблено въ тѣй цѣли, абы узыскати угоду на 10 лѣтъ и не допустити до означеня квоты коронной на одинъ рѣкъ. Тутъ розходило ся о закінчене погубной для обохъ половинъ монархіи борбы, веденои вѣ стороны Австріи въ способѣ, котрый бувъ подоптанемъ всякои справедливости. Сель признавъ, що квота бѣльше затяжить на Австріи, якъ на Угорщинѣ. Однакъ не треба перецѣнювати понесенои Угорщиною жертвы, именно зъ огляду на ей мотивы. На всякій способѣ порозумѣне є користнѣйше, якъ сепарація. Правительство и угорска квотова депутація сповнили свій обовязокъ вѣрно и вытревало, дѣлаючи по мысли законовъ.

Сеймъ принявъ законъ зъ признанемъ рѣзныхъ пѣльгъ для домашного промыслу. Фінансова комісія палаты послѣвъ приняла безъ змѣны законъ о квотѣ. Пѣдчасъ дискусіи надъ сею справою президентъ міністровъ Сель заявивъ, що оба правительства згодили ся на се, що коли бы въ Австріи не наступило вѣдповѣдне парламентарне порозумѣне, то предложене въ справѣ квоты не одержить силы закона.

НОВИНКИ.

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій мае уступити** зъ свого уряду. Наслѣдникомъ его мае бути д-ръ Мадейскій. Доносять такъ телеграмы зъ Вѣдня.

— **Выдѣлъ „Руской Бесѣды“ въ Перемышли** повѣдомляе своихъ замѣсцевыхъ членовъ, що въ недѣлю дня 3 грудня с. р. вѣдчитае „кружокъ перемыскихъ літератовъ“ ч. 9. „Однодівка“, въ котру входять ихъ оригінальній творы. Весь дохѣдъ зъ вѣдчиту призначеный на будову „Народного Дому“ въ Перемышли. Вступъ вѣдъ особы 15 кр. Початокъ точно о год. 8 вечеромъ.

— **На камяници „Просвѣты“ у Львовѣ** умѣщено дуже гарну напись изъ фронтовои стороны вѣдъ рынку. На синѣмъ поли красують ся золотій буквы майже метровои величины зъ написею „Товариство „Просьвіта“. Напись звертае увагу кождого переходячого, бо видно ей зъ усѣхъ угловъ рынку, а кождому Русинови робить ся легко на серци видячи возстаючу и розвиваючу ся Русь.

— **Испытъ кваліфікаційный письменный для** учителѣвъ школъ людовыхъ и выдѣловыхъ зачне ся у Львовѣ дня 11 л. грудня с. р. Испытъ для учительокъ буде назначеный пѣзнѣйше.

— **Затвердженє выбору на президента м. Львова д-ра Малаховского** стало ся дѣйстнымъ фактомъ. Вчера вечеромъ пѣдчасъ засѣданя мѣскои рады прибула телеграфічна о тѣмъ звѣстка, по чѣмъ радній складали президентови свои желанія.

— **Вандрѣвка.** Сегодня дѣстали мы почтою такій шматокъ паперу: „По одній сторонѣ выпечатаный адресъ „C. k. Starostwo Lwów Do Zwierzchności gmin“, а на другій сторонѣ таке письмо: „L. 61. Do Swietnego c. k. Starostwa we Lwowie. W załączeniu przedkłada podpisany urząd parf. wykaz statystyczny o ruchu ludności za III. kwartał r. b. do dalszego użytku. Dobrzany dnia 20/10 1898. Urząd parf. obrz. gr.-kat. Podlesiecki“.

Якъ видно, ц. к. староство львовске ужило письма „urzędu parf. obrz. gr.-kat.“ на завинене свого письма урядового до якоись „Zwierzchności gminnej“. Такимъ способомъ польске письмо рускому уряду парохіяльного попало въ руки якомусь урядови громадскому. Тутъ подописувано уваги: „Дуже сумно! Деморалізація рускаго народа! Староство умысно посылае тое громадамъ на показъ!“ и такъ прислано той шматокъ паперу намъ. А мы додамо ще: Дня 20 жовтня 1898 р. - то було вже пѣсля того, якъ духовеньство щирецкого деканата зобовязало ся переписувати ся зъ властями лише по руски.

— **Dla obywateli gr. kat obrządku** оголосивъ магістратъ мѣста Тернополя доповняючій выборъ трехъ членовъ до церковного комітету; въ тѣй цѣли є — также для obywateli gr.-kat. obrz. — выставлена въ магістратѣ листа управненыхъ до голосованя. А бурмістромъ нашимъ є Русинъ! — *М. Б.*, мѣщанинъ.

Помѣщаючи сю замѣтку тернопільского мѣщанина М. Б., замѣчаемо, що въ тернопільскомъ магістратѣ урядовымъ языкомъ є певно языкъ польскій; въ такомъ разѣ бурмістръ, хочь бы вѣнъ бувъ не знати якимъ патріотомъ рускимъ, нѣчого не вдѣе, поки Русины въ радѣ мѣскій не перепруть змѣны на свою користь. Що правда, оголошенє могло и повинно було выйти также въ языцѣ рускомъ.

— **Страшна пригода зелѣзнича.** Зъ Кракова доносять: Дня 27 м. м. ѣхавъ въ ночи дрези-

Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) мае въ собѣ 16% товщу и є найлѣпшою мучною поживою. 431 b

„Quäker Oats“ можна всюды дѣстати.

ною старшій инжінеръ зелѣзничій Шелиговскій зъ Скавцѣвъ до Сухои; нѣчь була темна и дощлива. Нагле коло стаціи Суха впавъ на дрезину вѣзъ, що втѣкъ изъ стаціи Суха и счинивъ стра ну катастрофу. Роббтникъ, що ѣхавъ дрезиною, погибъ на мѣсци. Шелиговскій мав зломаній три жебра, праву лопатку и потовчені ноги. Два роббтники догаряють въ кошарахъ зелѣзничихъ на стаціи въ Сухбй, а одного вѣдвезено на клініку въ Краковѣ, бо пропукъ ему живбтъ и выйшли внутрености. Вбзъ, коли впавъ на дрезину, точивъ ся ще вразъ зъ нещасными 25 метрбвъ, гнетучи и розторощуючи ихъ до решты. Вбзъ втѣкъ изъ стаціи за-для сильного вѣтру и о чевидно не бувъ загамованый.

— **Ц. к. краєва Рада шкбльна** ухвалила мѣжь иншими на засѣданю зъ дня 20 падолиста: 1) д-ра Мойсея Коморінера на представителя мойсевого вѣроисповѣдання и Кар. Гінеша на вбдпоручника рады повѣтовои до окружнои рады шкбльнои въ Борщевѣ; Айталя Витошиньского на вбдпоручника рады громадскои до окружнои рады шкбльнои въ Золочевѣ; 2) именувати учительками 1-кл. шкблъ: Ад. Шіндлербвну въ Гвбздци малбмъ и Мар. Вальковеку въ Гвбздци старбмъ; 3) перемѣнити 3-кл. школу въ Пбдкамени пов. брбдского на 4-класову.

— **В учительскихъ семинаріяхъ** зложило сего року испытъ зрѣлости 248 ученикбвъ звычайныхъ и 62 екстерністбвъ та 153 ученицъ звычайныхъ и 191 екстерністокъ. Репробовано 17 ученикбвъ и 56 екстерністбвъ та 6 ученицъ и 62 екстерністокъ. Отже разомъ зложило испытъ зрѣлости 690, а репробовано 141. Въ порбвнаню зъ попереднымъ зъ 1898 рокомъ зложило испытъ 37 ученикбвъ ббльше а 1 ученица менше, а 25 екстерністбвъ та 10 екстерністокъ ббльше, разомъ 71 особъ ббльше. Найббльше екстерністбвъ и екстерністокъ було у Львовѣ, а именно: екстерністбвъ 56, зъ котрыхъ зложило испытъ лише 24, екстерністокъ було 138, зъ котрыхъ зложило испытъ 102.

— **Бюро технічнои помочи** вбйшло въ житя зъ днемъ 1-ого грудня с. р. при політехнічнбмъ товариствѣ у Львовѣ (при ул. Хорощины ч. 17), и буде отворене для публики вбдъ 10—12 годины рано и вбдъ 6—7 вечеромъ. Въ кругъ дѣланя того бюра вбйдуть: 1) выдаване гадки що-до перербки сирыхъ плодбвъ и матеріялбвъ; 2) информація що-до выроббвъ, якій мають попытъ въ Галичинѣ; 3) поясненя що-до условій, пбдъ якими могло бы у насъ утворити ся яке промыслове заведеня або фабрика; 4) адресы краевыхъ и заграничныхъ фірмъ, котрій могли бы доставляти машины и т. п. для введеня въ житя фабрикъ; 5) посередництво у выглядуваню спеціялістбвъ и пбдприемцѣвъ для выготовленя плянбвъ и кошторысбвъ.

— **Теперѣшный видъ Львова** нагадує живо памятну облогу зъ 1849 року ген. Гамерштайномъ. По многихъ улицяхъ повыкопувано земній барикады, а вкладане водопроводныхъ руръ йде такою повбльною ходою, що Львовяне зачинають сумнѣвати ся, чи и за кблька лѣтъ будуть „наслаждати ся“ спровадженою зъ-поза Львова водою На кблькохъ улицяхъ повторили ся такій неприхбдній багна, що хочь човнами плывай... Хвилями здаеть ся, що попавъ чоловѣкъ у Венецію, та лише бракъ гондоль каже догадуватись, що се не Венеція а столиця Червоної Руси — Львбвъ. До сего ще и щоденна слота и кислый воздухъ та добуваючій ся зъ вбдкрытыхъ каналбвъ газы просто одурюють чоловѣка и чинять теперѣшный побутъ у Львовѣ невыносимымъ. Задля нездорового воздуха прокинули ся и рбзній катаральній недуги. Найблисшій а сильный морозъ повитали бы Львовяне зъ великою радостію, але годѣ его де въ якбй „стаціи кліматичнбй замовити“...

— **Псевдо-ґрафъ Витовтъ Воляньскій** въ Станиславовѣ засѣвъ оногды на лавѣ обжалованыхъ; числить вбнъ пядесятькблька лѣтъ и є властителемъ дббръ. Тернопольска прокураторія обжалувала его, що въ послѣдныхъ дняхъ вересня 1894 р., користаючи зъ огня на своимъ фбльварку въ Дуплискахъ [коло Тернополя], подавъ фальшиву шкоду Краковскому тов. обезпечень и паразивъ на шкоду звыжь 300 зр.; дальше обжалувавъ фальшиво „п. граба“ свого служачого Ивана Ворону о крадѣжь, а опбсля переслухуваный въ тбй справѣ передъ судомъ въ Серетѣ [12 червня 1897] зложивъ фальшиве свѣдоцтво що-до Ив. Вороны и тымъ допустивъ ся обманьства и клеветы зъ §§. 197, 109 а, 200 и 209. Воляньскій надуживавъ такожь титулу „ґрафа“, котрый прислугувавъ тблько его братови пок. Миколаеви; дальше выказало ся, що п. „граба“ сидѣвъ вже за якусь „здѣлку“ въ „холодній“ въ Леопольдштатѣ у Вѣдни. Коли прокураторія въ Тернополи завела противъ него слѣдство, утѣкъ вбнъ за границю до купелѣвъ. Обжаловане тернопбльскои прокураторіи выготоване було 18 вересня 1898 р., а Воляньскій вбдкликавъ ся до высшого суду краєв. у Львовѣ, а сей знѣсъ другу точку обжалованя, полишаючи прочій въ цѣлбй силѣ. Два разы взываво Воляньского на розправу въ Тернополи, але вбнъ не станувъ, а лише оправдувавъ ся недугою и предкладавъ лѣкарскій свѣдоцтва. Вкбнци проснвъ о вызначеня иншого суду до розправы, до котрои уповновласнено теперь судъ въ Станиславовѣ.

— **По двохъ лѣтахъ** признавъ ся вб-второкъ напередъ львбвскою поліцією 20-лѣтный парбобокъ Василь Воробець зъ Кошелева пов. жовквбвского до злочину. Передъ 2 лѣтами служивъ Воробець за парббка въ Желдци коло Жовквы у господаря Іосифа Химка. Разъ розгнѣваный господаръ ударивъ наймита въ лице. Зъ мести за то пбдпаливъ Воробець господареви стодолу повну зббжа. Переведене тодѣ слѣдство не могло выкрыти виновника, ажь теперь по 2 лѣтахъ мученый докорами совѣсти, прибувъ Воробець до Львова а признавъ ся до свого злочину передъ першимъ поліціянтомъ, котрого стрѣтивъ. Приведеный на поліційну инспекцію, Воробець повторивъ въ протоколѣ передъ комісаремъ свои збзнання. Посаджено его въ поліційнбмъ арештѣ, а рбвночасно власти зарядили слѣдство для провѣреня правдивости збзнань увязненого.

— **Змѣна назвиска.** Ц. к. намѣстництво позволило народному учителеви Петрови Медведеви змѣнити назвиско „Медвѣдь“ на „Медвѣдскій“.

— **Въ Пбддністрянахъ коло Ходорова** вбдбуло ся дня 12 м. м. посвячене новои украшеной церкви, побудованои ще въ р. 1891 зъ мягкого матеріялу о вбсьмохъ банихъ. Церкву прикрашено жертвами громады и п. Язвиньского властителя дббръ и заходами мѣсцевого пароха о. Боднаря. Чинъ посвяченя довершивъ о. крилош. Пакѣжь зб Львова при участи сѣмохъ священикбвъ и при спѣвѣ мѣсцевого хору. — Въ Пбддністрянахъ є читальня „Просвѣты“, а громада задумує купити дбмъ у п. Язвиньского, въ котрбмъ буде умѣщена крбмъ читальнѣ крамница, канцелярія громадска и каса позичкова. До розвитку громады причиняе ся много мѣсцевый вбйтъ п. Федь Гупало, а хочь не є письменный, мимо того громада выбрала его другій разъ на вбйта.

Крадѣжь. Зъ Бббрки доносять намъ: Въ ночи зъ дня 29 на 30 н. ст. падолиста с. р. закрали злодѣѣ въ селѣ Ходеркбвцяхъ пов. бобрецкого у тамошного вбйта Іосифа Шевчука пару коней вартости надъ 200 зр.; одень кбнь бувъ масти шпаковатои, другій каштанъ, мѣры 14-он. Замѣтне, що нкъ разъ тои ночи, якъ говорять, мали у пошкодованого ночувати жандармы.

— **Войсковый шпѣгунъ — опришкомъ.** Въ Станиславовѣ передъ судомъ присяжныхъ вбдбула ся цѣкава розправа противъ Маркуса Нієсена Талесмана зъ Поббжнои на Буковинѣ. Мешкавъ вбнъ постбйно въ Садогорѣ, де нѣбы-то продававъ чай, а властиво займавъ ся шпѣгуньствомъ въ Россіи для цѣлей вбйсковыхъ; мѣжь иншими въ такбй цѣли волочивъ ся въ околици Каменця подбльского. Але попри шпѣгуньство займавъ ся Талесманъ и „куштомъ“ злодѣйскимъ. Актъ обжалованя доказавъ, що проворный Талесманъ вломивъ ся въ ночи 31 грудня р. 1897 до уряду податкового въ Монастирискахъ, а вбдтакъ обокравъ ще и гр. Войтка Дѣдушицкого [знаного „приятеля“ Русинбвъ] въ Бзуполи въ ночи 16 марта 1898 р. Трехъ его спбльникбвъ зловлено и вже засуджено на кблька лѣтъ вязницѣ, а Талесманъ драпнувъ бувъ у широкій свѣтъ и пбвтора року крывъ ся передъ рукою справедливости. Вкбнци думаючи, що вже затеръ за собою слѣды, самъ зголосивъ ся до судьѣ слѣдчого. До розправы покликано 30 свѣдкбвъ и засуджено Талесмана на 3 роки тяжкои вязницѣ.

— **Жудбвска ґазета въ Празѣ.** Старанями Alliance Israelite зачне выходити зъ Новымъ рокомъ въ Празѣ жидбвскій дневникъ въ ческбй мовѣ, котрый буде посвяченый выключно жидбвскимъ справамъ. Прагскій жиды знаючи велику корысть зъ прасы, зложили на сю цѣль 80.000 зр.

— **Адольфа Аморта** бувшого касіера перемыскои касы ощадности, засудженого на три роки вязницѣ, вбдставлено оногды зъ Перемышля до Львова до заведеня карного на „покаяне“. Въ дорозѣ товаришивъ Амортови жандармъ.

— **Дрббній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені бувъ вчера на авдіенціи у цѣсаря. — Маетность Ромашбвку въ пов. чортквбскбмъ купивъ вбдъ Ад. Старженьского Людв. Ценьскій за 250.000 зр. — Въ Кишиневѣ въ Россіи згорѣвъ церкъ Дурова, при чбмъ погибло десять тресованыхъ коней и кблканацять иншихъ звѣрятъ, якъ тресованій козы, свинки, птахи и т. п.; зъ людей нѣхто не потерпѣвъ. — У Вѣдни засуджено Марію Кутшеру на кару смерти за знущане надъ 11-лѣтною пасербицею. — Въ Краковѣ мае бути заведеный россійскій конзулятъ. — Въ пятницю м. т. вечеромъ найдено на дорозѣ мѣжь Бохнею а Висничомъ выверненый вбзъ почтовый, а побѣчь него трупа почтиліона. Листы и грошѣ неиарушений, а причина смерти почтиліона невѣдома. — Дрейфусъ вбйшовъ въ приповѣдку; якійсь сватъ въ одній вѣденьскбй каварни такъ захвалювавъ одномъ панкови панночку: Що се за женщина! Богата якъ Крезъ, гарна якъ Венусъ, а невинна якъ Дрейфусъ! — У Львовѣ и по провінціи обходила Польонія сего мѣсяца „листопадовій рбчницѣ“, на памятку повстаня зъ 1831 року. — Выдѣлъ рады повѣтовои въ Дрогобичи оголосивъ конкурсъ на посаду лѣкаря окружного въ Меденичахъ въ платнею 820 зр. вразъ зъ додатками. — У Вѣдни згорѣла оногды черезъ неосторожность 36 лѣтна графиня Вільма Дунінъ-Борковска, вдова по гр. Юрію Борковскимъ. Вечеромъ положила ся спати и забула здаеть ся згасити свѣчку, вбдъ котрои заняли ся котары и прочая обстава комнаты. Рано найшла служниця лише звугленого трупа своеи панѣ.

Наука, штука и література.

— Артистично-літературні новини. Книжка III. Павло Ліндав. Мелійска Венера, поетична драма в одній дії. З німецкої мови переклав В. Щурат. Половина доходу з розпродажі призначена на побільшеня бібліотеки „Руського дїзочого Інститута в Перемишли. Перемишль. 1900. З друкарні М. Джулиньского. — Сторбнъ 59, цѣна 50 кр.

— **Зъ религійного малярства.** Въ торговлѣ Ив. Дуткевича у Львовѣ при ул. Краквбскій ч. 1 можна оглядати фотографічный знимокъ образа Преображенія Господняго, мальованого нашимъ артистомъ Теоф. Копыстиньскимъ для львбвскои Преображеньскои церкви. О скблько можна пбзнати зъ фотографічного знимка, буде сей образъ належати до лѣпшихъ праць нашого, на поли церковного малярства знаного вирочбмъ артиста. Угруповане фігуръ безпретенсіональне, рисунокъ бездоганный, особы типовій, а ихъ рухи природній, особливо св. Ивана, выкликаній надприродностію подѣѣ. Розумѣе ся, що тѣ прикметы красше вызначають ся на самбмъ образѣ, намальованбмъ въ ббльшихъ розмѣрахъ. Такій бодай судъ выдають о тбмъ образѣ люде фаховій, що мали нагоду его оглядати.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Додаток I. до обовязуючих від 1 жовтня 1899 тариф для перевозу осіб і пакунків подорожних на західних зелізницах льокальних.

З днем отворення руху на зелізници Цельтвег Вальфеберґ і Унтер-Дравбурґ-Веллян взгл. на зелізници льокальній Штаркенбах-Рохліц увійде в житє додаток I. до тариф для перевозу осіб і пакунків подорожних позістаючих в заряді державнім (з виїмкою зелізниць льокальних в Галичині і на Буковині). Ціна 20 сотиків.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 грудня. Vaterland заперечуе поголосць, немовъ то на наступника гр. Клярієго усмотреный бувъ Бакегемъ, котрый не мае вовсѣмъ условій управы державы, а ще до того въ теперѣшныхъ вбдносинахъ.

Вѣдень 1 грудня. Коло польске вбдбуде въ суботу засѣдане. Предметомъ розправъ буде ситуація політична.

Вѣдень 1 грудня. Wiener Ztg. оголошуе розпоряджене міністерства торговлѣ що-до рбзныхъ змѣнъ на поли почтовбмъ. Що-до тарифы, то треба пбднести слѣдуючій змѣны: порто заграничне буде вбдъ теперь выносити 25 гелербвъ, кореспондентка 5 гелербвъ, рекомендація 25 гелербвъ, порто за друки 3 гелеры.

Берлинъ 1 грудня. Дневники доносять зъ Лондону, що въ битвѣ пбдъ Моддеріверъ впало 1.800 Анґлѣйцѣвъ, всѣ офіциры ранній. Нооданокій рештки ґвардіи потратили по половинѣ своихъ офіцирбвъ. Офіциры бригады маринарки полягли всѣ зъ выимкомъ двохъ.

Надбслане.

Уважайте на сей ☞ выпаленый КОРОКЪ! ☜ !!!

18 19—52

☞ ЛИШЕ ☜

въ реставрациі ЛАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щодепно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдане.

ЦѢННИКЪ.

Печенка вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, дае вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивб по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 137—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пивнічній сторонѣ Галицкой

Доручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далекомѣры, барометры, термометры, рбжній areометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таспы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двадцять електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

НОВБСТЬ! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченѣ выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

Хто хоче 400 марокъ

пбдъ гарантією мѣсячно, легко чесно безъ ризика заробити? Нехай пбшле адресъ зъ кбльною маркою пбдъ **V. 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan,** Ляпськ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ буда давна и признана за невылѣчиму — той най на гербату **А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию.** Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои силы тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дбстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 897 7—10

Ц. к. нотарь въ Рожнѣтовѣ пошукуе вбдъ 1 грудня с. р. рутинованого писаря. — *Павлишъ.*

442 4—5

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роббтни ковдеръ и матерацбвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львбвъ Коперника ч. 5.

889 22—45

Недуги секретнй шкбрнй

застарѣлій матичній, взагалѣ въ болѣстныхъ выпадкахъ недугъ жіночихъ лѣчить Д ръ ФРІШЬ. Ул. Казимирбвска ч. 3, II. поверхъ. 429 8—8

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул Чарнецкого ч. 26.

КАВЯРНЯ

Г. БРАЙТФОҐЛЯ, давнѣйше В. ВЕБЕРА, при ул. Гродзіцкихъ Ч. 4 (рбгъ Вбрменьскои), отворена дня 26 падолиста 1899.

Повѣдомляючи о тбмъ Вп. П. Т. Публіку, прошу о ласкаве поперте мого пбдприемства, а буду совѣстно старати ся заслужити на се. Зъ высокимъ поважанемъ

458 1—2 Г. Брайтфоґель.

Важне для збирачѣвъ картъ зъ видами!

100 картъ зъ видами.

богато сортованій карты зъ цвѣтами, рбздвяній карты и иншій пышній сюжеты выконанй артистично въ 10 краскахъ 1.20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 ґратуляційныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, **на Рбздво, Новый рбкъ** и иншій нагоды и **10 жартобливыхъ картъ зъ видами**

1·20 зр.

За надбсланемъ квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. и. а. держ. концес. складу образбвъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, III/3 Brigittalande Nr. 10. 449 3—6

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоваришене зареестреване въ ограниченою поруков

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пбсля композицій своихъ членбвъ, а именно: образы релігійній до иконостасбвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотоґрафій, краевиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споминальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рбвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотоґрафічній репродукціи образбвъ рускихъ артистбвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлею Товарыства е: пбднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичній опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймае выключне лишь Дирекція Товарыства. 460 44—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

☞ **При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даняшюка

Ч. 261. Львовъ, Субота 20 Падолиста (2 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатками

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на передане застереженя. — Реклямаціи неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной стрічки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надсланне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносенія приватній оплачують ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Польска праса о рускихъ справахъ.

Галицко-польска журналістика досыть часте займає ся и рускими справами, а робить се очевидячки не зъ недостатку публіцистичного матеріялу, бо вже-жь власнї справы польскї якъ и засѣдання рады державной та взагалѣ політичне положене Австрій дають ѣй досыть темъ. Однакожь поступу якогось въ трактованю рускихъ справъ не видко въ польскѣй журналістицѣ: зъ малыми выемками та сама, що давнѣйше, нетолеранція и шовінізмъ, та сама тенденційность и одностороннѣсть, та сама поверховность и незнане предмету.

Найбѣльше о рускихъ справахъ пише консервативно-ставничкѣвскій Czas, котрый що тыждня въ однѣмъ або й въ двохъ числахъ подає статью Z Rusi, значену буквою *A*. Тї статьѣ пишуть ся передъ-всѣмъ въ тѣй цѣли, щобы информувати верховодячї польскї сферы о галицкихъ и буковиньскихъ рускихъ справахъ (бо вѣдъ якогось часу значна часть статей п-а *A*. посвячена и справамъ буковиньскихъ Русинѣвъ). Подаване информацій о рускихъ справахъ було бы пожадане и въ загальнѣмъ интересѣ, але, очевидно, информацій мусѣли бы бути вѣрній. Однакожь информацій п-а *A*. въ Czas-ѣ можуть тѣлько баламутити тыхъ, для котрыхъ они подають ся, а чи се лежить въ интересѣ самыхъ Полякѣвъ, щобы они мали неправдивѣ выображенія о Русинахъ и рускихъ справахъ, се нехай розважуть Czas и его протекторы, якъ и п. *A*. Мы о статьяхъ п-а *A*. писали неразъ въ „Дѣлѣ", и нинѣ не потребуемо ними ширше займати ся. Звычайно нанѣть тогды, коли подає выимки зъ рускихъ часописей и тымъ дѣйствно причиняє ся до поинформованя польскон суспѣльности, причепить до нихъ таку свою замѣтку, котра, правда що некористно свѣдчить о льогічности и добрѣй воли автора, але тыхъ, що близше не застановляють ся, информує та настроює фальшиво. Н. пр. чоловѣкъ льогічно мыслячій, прочитавши статьѣ „Дѣла" про выборъ посла въ лѣськѣмъ повѣтѣ, де вина неудачѣ приписувалась не надужитямъ властій и польскон стороны а самымъ-же Русинамъ, мусѣвъ бы сказати: Зъ того видко, що „Дѣло" и руска суспѣльность не складають все всю вину лише на противникѣвъ, отже тамъ, де на нихъ жалують ся, они мусять бути дѣйствно винній. Однакожь у п-а *A*. инакша льогіка. Вѣнъ каже: Коли Русины признають, що при сѣмъ выборѣ не були винній правительственнї власти и Поляки, то — не були они винній и при давнѣйшихъ выборахъ!... Для характеристики поступованя п-а *A*. додамо ще хиба, що вѣнъ, абы информувати о рускѣй суспѣльности, найлюбѣйше подає выимки зъ „Руслана", коли бы „Руслан", репрезентувавъ справдѣ бодай якусь хоть трошки значнѣйшу частину рускои суспѣльности!

Львѣвскій братъ Czas-у, Przegląd, мало займає ся рускими справами. вѣнъ волить писати о Хінахъ, Японіи и т. и. За те якъ часомъ що напише о Русинахъ, то вже удасть ся ему! Н. пр. два тыждні тому помѣстивъ Przegląd допись зъ Вѣдня пѣдъ надписомъ Denuncyacya Донисуватель жалує ся, що рускї аґітаторы зручно втискають ся до редакцій вѣденьскихъ дневникѣвъ найрозличнѣйшого напряму. Недавно п. Иванъ Франко въ радикальнѣмъ, космополітичнѣмъ тыждневнику Zeit выступивъ зъ денунціацію [!] и філіпікою противъ Полякѣвъ, взываючи гр. Кляріого до заряджения новыхъ выборѣвъ; невдовзѣ потѣмъ якійсь Русинъ [?], укрываючій ся пѣдъ фірмою „правдивого [?] Австрійця", въ нѣмецко-радикальнѣй „Ostdeutsche Zeitung" [!] оголосивъ пасквіль на всѣхъ Полякѣвъ, що були коли австрійскими міністрами; нинѣ въ тыждневнику Extrapost п. Романъ Сембратовичъ выточує польскѣй шляхтѣ генеральный актъ обжалованя, денунціюючи ту шляхту in toto яко виновника всѣхъ замагань въ Австрій и шкалюючи такъ визначныхъ мужѣвъ, якъ Мадейскій, Бадені [!] и ин. Адамъ Сапѣга. Донисуватель жалує ся на нѣмецкій редакціи, що они помѣщають такій статьѣ, и кѣнчить быстроумною замѣткою, що межи тыми статьями а интенціями гр. Кляріого нема нѣ-якои связи.

Въ тѣй цѣлѣй допися видко страшну поверховность и баламутность автора. Навѣть такій цитаты его, якъ назва газеты и пѣдписъ автора статьѣ, суть невѣрній, бо газета называє ся не Ostdeutsche Zeitung але Ostdeutsche Rundschau, авторъ статьѣ въ нѣй помѣщеной Die Polen als Retter — Oesterreichs пѣдписавъ ся не „правдивый Австрієць" але „старый Австрієць", а ллячого донисуватель приписує ей авторство Русинови, того не знаємо, бо надъ статьею написано: Warschau 28 Oktober. Д-ръ Франко не першій разъ теперь помѣстивъ статью въ Zeit, а Романъ Сембратовичъ писавъ також вже неразъ до вѣденьскихъ тыждневникѣвъ. Если донисуватель тї статьѣ называє денунціями, то що-жь скаже о статьѣ посла Дашиньского, котрый въ тѣмъ самѣмъ тыждневнику Zeit помѣстивъ теперь якъ найострѣйшу критику польскон управы въ Галичинѣ? Вѣденьска журналістика на жаль все еще за мало займає ся галицкими польскими а ще менше рускими справами, а Русины не змогли ще постарати ся, щобы европейска публицистика, хочбы лише вѣденьска, подавала свѣтови бѣльше вѣстій о нихъ. Але одно дѣйстно цѣкаве въ тѣй допися Przegląd-у, именно се, що донисуватель уважає за потрѣбне заперечити, що є яка звязь межи намѣрами гр. Кляріого а тыми статьями въ вѣденьскихъ часописяхъ. Видко, якъ не довѣряють Поляки гр. Кляріому, коли потрѣбне ажь таке успокоюване...

Правдивымъ бѣлымъ крукомъ въ галицко-польскѣй журналістицѣ суть статьѣ Słow-a polsk-ого о рускѣмъ університетѣ. О двохъ мы писали передъ кѣлькома днями. Авторъ першои статьѣ *K. C.* подавъ до неи ще коментарь въ новѣй статьѣ, помѣщеной въ Słow-ѣ зъ 29 падолиста. Сей коментарь есть найважнѣйшою зъ всѣхъ трехъ статей, бо авторъ каже въ нѣмъ, що вѣнъ перше свое писмо такъ розумѣвъ и зъ него нѣщо инше не выходить лише то, що „скоро Русины мають достаточне число вѣдповѣдно интеліґентнои молодежи, скоро ихъ языкъ вже досыть есть приготовленый до університетского ужитку, скоро найповажнѣйшій зъ Русинѣвъ справу університета уважають пекучою, то університетъ рускій належить ся тымъ Русинамъ слушно и справедливо".

Вкѣнци авторъ тои статьѣ въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ додає такій свои замѣтки: „Дотепъ и енергія, котрои велика часть соймовыхъ політикѣвъ зужива на обговорене потребы н. пр. ґімназіяльнои паралельки, натурально на рускѣй земли, выстали бы до вѣдкрытя новои Америки. А фактъ ухваленя такои паралельки стає ся для декотрыхъ рускихъ політикѣвъ жереломъ безсмертнои славы, почитує ся имъ за заслугу достойну крыцѣ и мармору, коли-бъ Русины могли на се здобути ся. Признане „Просвѣтѣ" марнои субвенціи зависить вѣдъ тѣлькихъ условій, якъ коли-бы та „Просвѣта" мала на цѣли не лише народну освѣту, але фабрикацію бомбъ... Вкѣнци отворить ся десь паралелька, „Просвѣта" дѣстає субвенцію, а въ польскѣй прасѣ зазвучать такій похвальній гимны, такъ тамъ переконує ся Русинѣвъ, що повинній бути вдоволенї и вдячній, якъ коли-бъ тота паралелька и тота субвенція були якимсь королѣвскимъ дарункомъ для зграѣ жебракѣвъ, а не частковымъ тѣлько и дуже недокладнымъ сповненемъ обовязку краю супротивъ народу, котрого три міліоны въ нѣмъ жие и для него несе даннину крови и майна, зрошеного обильно кровавымъ потомъ и слезами. Додаймо до того велику часть прасы, котра пѣдъ проводомъ Czas-у систематично фальшує и тенденційно перекручує факты зъ житя Русинѣвъ, щобы тѣлько „доказати", що тї Русины до нѣчого нездатній, що отже имъ нѣщо не належить ся. Пригадаймо собѣ, що Czas о вѣчу академічнои рускои молодежи, домагаючои ся свого університета, заспѣвавъ пронічну спѣванку на тему: „Танцювали ковалѣ, то великій то малій", памятаймо притѣмъ, що статьями, въ котрыхъ плело ся андроны о гаслахъ рѣвности, любви и т. и. брехняхъ, можна бы выстелити дорогу зъ Львова до Варшавы, а чейже зрозумѣемо, що и мусѣвъ ужити иронїи, щобъ нею заступити єдине и льогічне заключене зъ цѣлои мови статьѣ. ...„На милованє нема силованя", повѣдають Русины, котрї мають досыть делікатный слухъ, щобы вѣдчути дисонансъ въ фальшивѣмъ дуетѣ межи перфідією Czas-у а сентименталізмомъ мого поважаного опонента [автора другои статьѣ Słow-a polsk-ого. — *Примѣтка редакціи „Дѣла"*], они вѣдчують се такъ добре, якъ и зрозумѣють, що всякій историчній выводы суть безъ вартости, коли въ нихъ забуває ся, що audiatur et altera pars. О тыхъ гаслахъ и тѣй рѣвности покѣйный Качала въ своѣй Polity-цѣ Polaków względem Rusi сказавъ щось цѣлкомъ иншого, якъ мѣй пов. опонентъ..."

Характеристично, що о тыхъ статьяхъ Słow-a polsk-ого вся проча польска праса мовчить, якъ коли-бъ завзяла ся и змовила ся.

Спѣльнї делеґації.

Дня 30 падолиста с. р. мали обѣ делеґаціи свои першї засѣдання. Делеґація рады державной выбрала своимъ президентомъ гр. Фетера, а віцепрезидентомъ п. Яворского. Президентъ гр. Фетеръ сказавъ опѣсля въ своѣй промовѣ мѣжъ иншимъ, що головною рѣчею теперѣшнои ситуаціи політичной є запевненый миръ европейскій. П. Пацакъ и товарищѣ внесли интерпеляцію въ справѣ звѣстныхъ

---

2)

Идеалъ добра.

(Дальше).

Отже теперь приходить ся намъ выказати, що любовь суспѣльности и любовь самого себе живуть зѣ собою въ згодѣ. Розумѣє ся, маємо тутъ на гадцѣ розумну любовь суспѣльну и розумну любовь себе. На позѣръ здавало бы ся, що тї два чувства є майже діяметрально собѣ противній, що выключають себе взаимно, однакъ при докладнѣйшѣмъ дослѣдѣ показує ся що иншого.

Чимъ обширнѣйшій є кругъ нашои любови, тымъ бѣльше мусить она тратити на напруженю, а передовсѣмъ на ей вартости положковѣй. „Любити цѣлу людскѣсть" — звенить то дуже гарно, але лишь звенить, — таке чувство майже неможливо перелляти въ чинъ. Не кажемо, що се абсолютно неможливе, але лишь въ певныхъ условяхъ. Можливе то на полю науки, штуки, письменьства, на дуже вызначныхъ суспѣльныхъ становищахъ. Въ звычайнѣй громадскѣй дѣяльности (громадскѣй — въ значѣню ширшѣмъ) може выступати на першій планъ дѣяльность горожанска, що має на цѣли интересъ найблизшои суспѣльности. *Розумна* любовь *вѣтчины* (пѣдчеркуємо слово: *розумна*) вже мѣстить въ собѣ чувство любови цѣлои людскости. Людскѣсть складає ся зъ богато вѣтчинъ, щасте кождои буде щастемъ цѣлости. Ходить лишь о се, щобы и въ найгорячѣйшѣй любови не забувати о засадѣ: *що треба жити и другимъ жити дати.* Дуже часто байдужность для родинного краю толкує ся лицемірно любовью цѣлои людскости. Тї космополіты забувають, що интересы ґруп людскихъ, що находять ся по-за границями ґруны родинои, навѣть не пѣдходять пѣдъ дѣяльность тыхъ всесвѣтныхъ патріотѣвъ. Кожде людске дѣло тратить на енергіи въ мѣру вѣддаленя, якъ промѣнь свѣтла або тепла, якъ киненый камѣнь. Добре дѣло немовъ зужива ся тертемъ, коли цѣль его є трохи далѣ територіяльно вѣддалена, грѣшь тратить на вартости, а навѣть потѣха и рада. Не ходить отже о се, щобы не лучали ся хвилѣ, коли интересы загально людскій вымагають жертвъ на той всесвѣтный престолъ, а тогдѣ користь скорше чи пѣзнѣйше сплине на власну суспѣльность. Отже любови власной суспѣльности не треба занадто загально розширяти до любови цѣлои людскости, до космополітизму. Внутрѣшнымъ кругомъ у вѣдношеню до любови вѣтчины є любовь родинна. И ту зновъ дуже часто байдужность для краю толкує ся лицемірно горячою любовью родины и парадоксально толкує ся тымъ, що край складає ся зъ родинъ, переймає отже суму ихъ щастя. Але вѣдношене родинъ до ихъ краю є инше, нѣжь вѣдношене краѣвъ до цѣлости роду людского. То перше є о много стислѣйше.

Родины одной вѣтчины улягають одному праводавству, доброму або злому, ѣздить тыми самыми средствами комунікаційными, догѣдными або нѣ, образують ся въ однихъ и тыхъ самыхъ школахъ, злыхъ або добрыхъ, живуть въ тыхъ самыхъ условяхъ гігієнічныхъ, користныхъ або некористныхъ, або ведуть вѣйну, або уживають благодатныхъ виливѣвъ миру. Не можна отже любити родины, не люблячи горячо родинного краю.

Такъ отже любовь родины вымагає конечно любови краю, або найблизшои суспѣльности, любовь родинного краю обусловлює выключно користный розвѣй улюбленои имъ родины. Врештѣ розумна дбалость о самого себе, збільшаюча нашу силу духову и фізичну, змѣцняє пожиточну дѣяльность нашу для родины, а хто позбуває ся любови самого себе, той також безъ сумнѣву шкодить родинѣ. Видимо зъ того всього, що любовь людскости, любовь родинного краю, любовь родины власной и врештѣ любовь самого себе годять ся взаимно и взаимно себе попирають. Въ однѣмъ однакъ напрямѣ має чоловѣкъ рѣшучо наклонъ до пересады, а именно въ напрямѣ власной любови. Чувство се, яко найбѣльше первѣстне, яке мы отримали въ спадку зъ якъ найданнѣйшихъ часовъ, є найбѣльше вповне въ чоловѣка, є, можна сказати, чувствомъ елементарнымъ. Становить оно сильный инстинктъ, що найлекше переходить въ дѣло передъ процесомъ самопѣзнаня.

Егоизмъ найменше пѣдлягає критичному змыслови. Коли однакъ близше надъ нимъ застановляємо ся, приходимо до пересвѣдчення, що повѣльность супротивъ него є дуже небезпечна. Фактъ, що выключный послухъ вродженому инстинктови самозаховавчому выходить передовсѣмъ чоловѣкови на шкоду, доказує, що якъ инстинктъ природа дала низшимъ естваѣмъ для ихъ заховання, такъ чоловѣкови по-при инстинктъ дала розумъ, що повиненъ правити людскимъ житемъ, и котрый намъ каже дослѣджувати, пѣзнавати, творити науку. Нашї дѣла, гадки, инстинкты врештѣ чувства повинній бути послушній нашому пѣзнаню, пѣддаваній строгѣй критицѣ нашои самосвѣдомости. То, що каже робити егоизмъ, иде зъ долины, то спадщина по найнизше стоячихъ нашихъ предкахъ, а натомѣсть то, що выплывае зъ розуму, то выплывъ тои найбѣльшои силы, до якои способный взнести ся людскій духъ. Чоловѣкъ не є самъ на свѣтѣ, але живе въ родинѣ, родина не є сама, але становить органічну часть суспѣльности; навѣть вѣтчина, хоть бы мѣстила ся въ найширшихъ границяхъ, не вытворяє сама всѣхъ условій свого истнованя, але є залежна вѣдъ загальнѣйшихъ условій истнованя, якій мусить дѣлити въ иншими народами сеи землѣ, т. зн. числити ся зъ загально людскими условями житя. Зъ-вѣдси и походить, що интересы одиницѣ є звязаній зъ интересами родины, батькѣвщины а врештѣ цѣлои людскости. Вже зъ тыхъ замѣтокъ можна пѣзнати, якъ небезпечнымъ для одиницѣ вѣддавати ся егоизмови. Бо чей же интересъ цѣлои людскости, вѣтчины, родины, є интересомъ пѣдъ сыводѣвъ розуму.

Интересъ, инакше кажучи, користный станъ одиницѣ, здѣйсняючій ся дорогою дбаня тои одиницѣ о интересы близшихъ и дальшихъ кругѣвъ людскихъ, є нѣчо бѣльше, якъ лишь наслѣдкомъ здѣйснюваня тою одиницею *идеалу добра*. Иншими словами: здѣйснюване идеалу добра одиницею є оборонною власныхъ ей интересѣвъ. И такъ є въ дѣйсности. Оминаючи декотрї случаѣ пожертвованя и посвяченя полученыхъ зъ терпѣнемъ, о чѣмъ заговоримо пѣзнѣйше, — то не можемо сумнѣвать

засудовъ въ Сербіи за замахъ на Мілана и запытують, чи міністеръ заграничныхъ справъ схоче ужити свого вплыву въ Сербіи, щобы для засудженыхъ прискѣшити амнестію. Міністеръ заграничныхъ справъ гр. Ґолуховскій вѣдповѣвъ заразъ, що не може вдоволити бажаню интерпелянтовъ, бо засуды въ справѣ зрады державной є справою внутрѣшною, до котрои не маємо права мѣшати ся. На тѣмъ закончено засѣдане.

Угорска делегація выбрала своимъ президентомъ Сапарія, а віцепрезидентомъ Сілядія.

Того самого дня уконституували ся такожь комісіи делегацій, мѣжь иншими комісія буджетова.

Спѣльный буджетъ выказуе выдатки о 6 міліонѣвъ зр. бѣльший, нѣжь попереднього року; въ те входить 2 міл. на армію; 3 міл. на маринарку и якась сума на пѣдвышене платнѣ урядниковъ въ спѣльныхъ міністерствахъ.

Вчера о год. 12 въ полудне принимавъ цѣсарь въ бурґу угорску делегацію, а о год. 1 австрійску. Президентъ угорскои делегаціи гр. Сапарій въ промовѣ до цѣсаря высказавъ тяжкій жаль угорского народу по стратѣ улюбленои королевои. Дальше упевнивъ, що угорска делегація буде старати ся сповнити свій обовязокъ що-до великодержавного становища монархіи; се прийде ѣй тымъ легше, що величезна бѣльшість угорского сойму має повне довѣре до угорского правительства, а мѣжнародне положене монархіи є добре наслѣдкомъ тридержавного союза и добрыхъ вѣдносинъ до иншихъ державъ. Такимъ чиномъ можна буде всѣ силы вѣддати мирнѣй роботѣ около скрѣпленя внутрѣшныхъ вѣдносинъ. Бесѣдникъ закончивъ окликомъ въ честь цѣсаря.

Промова президента австрійскои делегаціи була такого змѣсту: Делегація являе ся передъ тономъ цѣсаря, щобы его упевнити о своѣй непохитнѣй вѣрности. Проекты правительства, зложеній певно зъ повною свѣдомостію одвѣчальности, розважить и розбере делегація докладно, памятаючи на те, що треба правительству дати спроможність удержати великодержавне становище монархіи. Такъ само конечно треба признати сумы на пѣддержане збройнои силы державы, бо въ силѣ и повазѣ монархіи лежить перша запорука не лише матеріяльного але и морального добра населеня. Цѣла Европа разомъ зъ нами уважае монарха за втѣлене мира и справедливости; зъ нимъ дѣлимо всяку радѣсть и всяке горе, тымъ то тяжко вѣдчули мы страту бл. п. цѣсаревои. Президентъ закончивъ окликомъ въ честь цѣсаря, повторенымъ три разы всѣми зѣбранымы.

Вѣдповѣдь цѣсаря на промовы обохъ президентовъ була однакова. Зъ щирымъ вдоволенемъ — сказавъ цѣсарь — принимаю запевненя вѣрности и льояльности. При сѣй нагодѣ згадаю изъ зворушенемъ несчисленнѣ заявы привязаня до мене и до мого дому, въ причины смерти цѣсаревои и королевои, въ Бозѣ спочиваючои моеи дорогои дружины. Вѣдносины монархіи до заграничныхъ державъ є безъ выимки приязнѣ, и можна мати також на будуче переконане, що мирна ситуація въ Европѣ безъ перешкоды буде тревати и дальше. За найважнѣйшу поруку сего уважаю, якъ доси, такъ и дальше повнѣ довѣря вѣдносинны до нашихъ союзниковъ. За дальшу поруку можна уважати згѣдне поведене всѣхъ цивілізованыхъ державъ на сегорочнѣй конференціи въ Газѣ, котра збѣшла ся за починомъ царя и выкликала новѣ и скрѣпленѣ надѣѣ. Въ африканьскѣй вѣйнѣ постановили мы заховати повну неутральность. Спѣмнувши наконець про проекты, зъ якими правительство стане передъ депутаціями, закончивъ цѣсарь тронову рѣчь словами: „Витаю васъ сердечно и зъ повнымъ довѣремъ числю на вашу патріотичну ревность и выразумѣлость, зъ якою приступаете до вашои задачѣ."

Опѣля розмавлявъ цѣсарь коротко зъ кождымъ членомъ делегацій. П. Охримовича запытувавъ о рускій гімназіи въ Галичинѣ.

Наступуюче засѣдане делегацій въ понедѣлокъ.

Чого Русинамъ недостае...

(Статья надѣслана.)

Зелѣзный канцлеръ нѣмецкои имперіи князь Бісмаркъ сповивъ не лишь королѣвства и княжества нѣмецкѣ въ одну політичну цѣлость, але и цѣлый народъ нѣмецкій китомъ шовінізму. Его слова „Wir Deutsche fürchten nur Gott" трафили всѣмъ Нѣмцямъ до переконаня. Кождый Нѣмець въ почутю тевтоньскои силы споглядае гордо на все, що не есть нѣмецкимъ, уважае свій народъ за найвысшій що-до культурности, все, що нѣмецке за найлѣпше, а Нѣмеччина въ его очахъ сягае, „soweit die deutsche Zunge reicht". Вонъ чванить ся тымъ, що вонъ Нѣмець, держить ся завзято своеи народности и своеи мовы; нѣмецкѣ кольоністы не асімілюють ся, а завсѣгды зостають Нѣмцями. То само видимо у Мадярѣвъ; они суть шовіністами par excellence. А нашѣ сусѣды Поляки не уступають нѣ въ чѣмъ анѣ Нѣмцямъ анѣ Мадярамъ.

Лишь Русины, помянувши одиницѣ, суть смирнѣ або и рѣвнодушнѣ на свою народность. „Все бери, лишь мене лиши", — а Русинъ вдоволить ся. Ажь коли ему допече, коли ему въ уха начне лягти ся, ажь тогдѣ Русинъ очуняе и стае въ своѣй оборонѣ. Есть то загальна хиба Русиновъ. Якъ часто буває, що Русинъ або боить ся або встыдаесь признати ся, що есть Русиномъ! Чи не есть се звычайна рѣчь, що коли въ кружокъ Русиновъ вѣйде абы лишь оденъ Полякъ, а всѣ начинають мовь бы на команду говорити по польски? А коли и не говорять по польски, то спокѣйно позволяють, що Полякъ межи ними говорить по польски; ба навѣть самѣ стараютъ ся его выправдати тымъ, що вонъ Полякъ, — не знае по руски. А де-жь написано, що Русинъ мусить знати по польски? Чи трафить ся такій Полякъ, котрый бы выправдавъ Русина, що вонъ не знае по польски?

Русинамъ бракъ завзятя, и въ тѣмъ по части ихъ слаба сторона. Русины повинній уважати за свій святый обовязокъ, що на своѣй земли при всякѣй нагодѣ лишь по руски говорити, лишь по руски писати и лишь рускѣ письма принимати. Тутъ одиницѣ не богато докажуть. Весь народъ солідарно мусить постолти за свои права. Русинамъ легше се прийде, нѣжь другимъ народамъ, бо Русины не мають въ своихъ рядахъ пожиченыхъ елементовъ зъ помежи Семітовъ, Гунвъ, Аваровъ, Цимбровъ и Тевтонѣвъ. Межи ними суть лишь Русины зъ дѣда-прадѣда, — лишь добре зерно, бо полова давно пересѣялась, гоняючи за гонорами тогдѣ, коли Русь була до землѣ прибита. Слабшій руськѣ силы, що нинѣ хитають ся, заховае лишь завзяте вѣдъ затраты. Оно має лучити въ одну цѣлость всѣхъ, и пана и Ивана.

Дѣтямъ вщѣплати треба, щобы завсѣгды памятали о тѣмъ, що суть Русинами; щобы не встыдались и не боялись признавати ся до того. Проскрибувати треба всѣхъ тыхъ рускихъ родичѣвъ, що важать ся посылати свои дѣти до польскихъ школъ, де въ нихъ убивають духа руского, а защѣплюють въ молодѣ ихъ рускій серця польскій шовініямъ, подають имъ на духовый кормъ історію польску и патріотизмъ польскій въ патріотичныхъ польскихъ пѣсняхъ. Кожда польска дитина знае розказати про Ванду и Кракуса; а чи знае кожда руска дитина про рускихъ князѣвъ? За то знае добре історію ката руского народу, знае про Ярему Вишневецкого, про Косцюшка; але на Хмельницкого хиба каменемъ кине, бо въ школѣ учили, що Хмельницкій ворохобникъ, котрый dla prywaty bunt podniósł! Такъ якъ бы се було можливымъ, абы сотки тысячѣвъ народа зняло ся до оборони приватныхъ интересовъ одного чоловѣка! Того тамъ не учать, що пригода Хмельницкого була лишь однымъ зъ безчисленныхъ насильствъ варварскои господарки польскои на Руси! — Коли руска дитина, выйшовши зъ такихъ школъ, хитае ся, якъ тростина, не має почутя рускости, нагинаесь до Поляковъ, то велика вина тяжить тогдѣ на тыхъ рускихъ родичахъ, що не подбали о свою дитину.

Завзятя Русинамъ треба и въ товарискѣмъ житю. Въ рускій товариства Поляк не ихаесь; але Русиновъ можна найти повно на всякихъ костюшковскихъ, листопадовыхъ, стычньовыхъ обходахъ, сокольскихъ забавахъ и т. н. Кѣлько то Русиновъ и Русинокъ бере участь въ польскихъ баляхъ! Кѣлько то Русиновъ спѣвае въ польскихъ хорахъ! А якъ часто дае ся чути зъ устъ тыхъ, котрѣ хотять утихомирити свою совѣсть, толкованѣ, що забава и музика до політики не належать! Однакъ се не правда Борба о святѣ права народа не може вѣдбувати ся лишь въ парляментѣ, въ соймѣ и на вѣчахъ; она мусить опанувати и товариске житє! Русины въ нинѣшныхъ часахъ можуть и повинній стати самѣ для себе, и встыдъ имъ шукати чужихъ боговъ.

Русины, добивши ся хлѣба и становиска, мають святый обовязокъ дѣлити ся лишь зъ своими.

Русины повинній женити ся лише зъ Русинками, а Русинки выходити замужь лише за Русиновъ. Русины повинній лучати ся лише мѣжь собою. Межи нашими Русинками мало есть такихъ шовіністокъ, якихъ ихъ повно межи Польками. Тымъ Полькамъ, котрѣ не выходять за Русина лишь для того, що то Русинъ, треба вѣддати честь; але нечесть спадае на тѣ, що выйшовши за Русина, въ его рускѣй хатѣ стараютъ ся заводити польскій патріотизмъ. Рѣдко буває, абы Русинка выйшовши за Поляка, задержала свою народность; а кѣлько то найде ся мѣжь ними такихъ, що боять ся, абы и тѣнь пѣдозрѣня не пала на нихъ, що они рускаго роду. Не лѣпша є судьба и тыхъ Русиновъ, що женять ся зъ Польками. Бѣльша часть затрачуе свою народность, а лишь въ дуже рѣдкихъ выпадкахъ буває такъ, що дѣмъ такого Русина буде рускій и говорить ся въ нѣмъ по руски; бо до нѣчого такъ тяжко не приходить наклонити ся чи то Полякови чи Польцѣ, якъ до того, абы говорити по руски. Такъ само для Русина повинно се бути найтяжшою рѣчею, говорити инакше, нѣжь по руски. Тымъ бѣльше повинній Русины зважати на тое, абы лучились лише мѣжь собою, що Поляки въ своѣмъ шовінізмѣ уважають все за свое, де абы лишь одробина польскости проявилась. Малисьмо того примѣръ, коли померъ д-ръ Борисикевичъ. Поляки зачисляли его мѣжь своихъ длятого, що его мати була Полькою. Памятати повинній Русины и о тѣмъ, що въ мѣшаныхъ супружествахъ выховане дѣтей въ рускѣмъ дусѣ есть для вѣтця-Русина незвычайно утруднене черезъ скрайный шовінізмъ matek-Polek.

Скрайный шовінізмъ нашихъ сусѣдовъ показуе ся на кождѣмъ кроцѣ. Коли розходило ся о памятникъ Шевченка, то не було для него мѣсця длятого, що Шевченко есть авторомъ „Гайдамаковъ"! И то де не було мѣсця? У Львовѣ! Въ историчнѣмъ рускѣмъ городѣ! А мы Русины мусимо терпѣти, що у Львовѣ есть улиця Чарнецкого, котрый перебѣгавъ зъ польскими полками Украину, не лишаючи за собою камня на камни! Поляки толкують, що Чарнецкій „bunt uśmierzał". И Муравевъ-вѣшатель також лише „bunt uśmierżał"! Поляки называють Львовъ „historycznym grodem polskim", такъ само Теребовлю, Перемышль и т. д., и кажуть, що въ тѣмъ лежить рація, абы у Львовѣ стоявъ памятникъ Килиньского, Собѣского, улицѣ назывались улицями Чарнецкого, Ягайлоньскою и т. д. Певно! Ченстохова есть нинѣ „historycznym grodem moskiewskim", и зъ тои рациі стоить тамъ памятникъ Александра II.! Або чи Ґданьскъ, Торунь, Вроцлавъ не суть исторычными городами прускими? Для чого бы тамъ не мала розпирати ся пруска гаката? Wolność, Tomku, w swoim domku! Поляки покликують ся на свою чисельну перевагу у Львовѣ. Не дивота, що ви мають, коли зачисляють мѣжь себе мешканцѣвъ зъ улицѣ Векслярскои, Казьмѣрковскои, Фурманьскои и т. д.; не дивота, коли Русиновъ пхають на Мазуры, а Мазурами запыхають уряды и засыпують руськѣ мѣста.

Въ літературѣ польскѣй маємо тьму примѣровъ польского шовінізму. Возьмѣмъ лишь оденъ на увагу: Якъ то ажь шпинть шовінізмомъ Сѣнкевича „Ogniem i mieczem!" Сѣнкевичъ величае тамъ старого непотреба Зацвилиховского хиба за то, що ставъ апостатомъ рускои справы. Яремы славославить за вчинки подѣбнѣ тымъ, за якѣ нинѣ цѣлый свѣтъ погорджае Нерономъ.

Дневникарство польске кождѣ свое слово о Русинахъ заправляе шовінізмомъ. Называють языкъ польскій у всходнѣй Галичинѣ „historycznym" і „z natury rzeczy" признають ему право на Руси; выступленя нашихъ патріотовъ въ оборонѣ рускихъ правъ звуть плодами слѣпои ненависти фанатиковъ; говорять о сѣяню незгоды и т. д. Дивлячись на все черезъ окуляры шовінізму, не видять они, що всходна Галичина — се руска земля, що инвазія полька и пятьсотлѣтне насильне пановане польске не дають имъ зъ „натуры рѣчи" нѣякихъ правъ. Забувають о тѣмъ, що выступаючи въ оборонѣ Шлезька, Познанськщины и Королѣвства, самѣ протестують противъ своихъ „historycznych" правъ до Руси. На тѣмъ не конець. Они доказують, що Русины самѣ просили ся пѣдъ опѣку Польщѣ, и що Поляки боронили Русиновъ „przed nawałą moskiewską", та за тое домагають ся вдячности! Такъ само боронять Москалѣ Королѣвство передъ навалою прускою, Прусаки и знаньщину передъ навалою московскою. Будьте-жь вы имъ вдячнѣ и поучѣть насъ въ той способъ о вдячности. Русины такъ само просились пѣдъ опѣку Польщѣ, якъ нинѣ Буры просять пѣдъ опѣку Англіи. Русины написали имъ протестъ противъ тои опѣки пѣдъ Жовтыми Водами, Корсунемъ, Пилавцями, Батогомъ и т. д.; а нинѣ борють ся въ рамахъ конституційныхъ противъ тои опѣки и бороти ся будуть доти, доки не буде на Руси такъ, якъ „z natury rzeczy" бути повинно. Тымъ бѣльше, що та ихъ опѣка надъ Русинами дуже подобае на опѣку Зимы надъ львѣвскою щадницею, котрою заопѣкувавъ ся такъ, що самъ все забравъ, абы другимъ не лишило ся. Що-до сѣяня незгоды забувають о тѣмъ, що сѣяти незгоду можна лише тамъ, де есть згода; а поки польска нога стоятиме буде на рускѣмъ карцѣ, о згодѣ бесѣды нема и бути не може.

Коли Русины зажадали рускои гімназіи въ Станиславовѣ, то Поляки насмѣшкували ся. Длячого обурялись они на Нѣмцѣвъ за насмѣшки зъ жаданя польскои гімназіи w Cieszynie? Рухъ рускій въ Станиславовѣ спонукавъ Поляковъ до бачнѣйшого стереженя польскости „w staropolskim grodzie Rewery". Поляки дальше насмѣвались z zacheianki рускаго університету. Такихъ примѣровъ легко можна навести сотками.

Придивѣмъ ся дальше, зъ якою консеквенцію Поляки ширять свій шовінізмъ. Тутка, сѣрнички, папирцѣ цигаретовѣ, мыла, свѣчки, рукавички, краватки, перфумы и т. д. — все служить тѣй цѣли. Ба, навѣть на ѣду розширили они его. Борщъ называють prawdziwym polskim barszczem, такъ само флячки; крупы выводять зъ Ченстоховы або зъ Остробрамы, Русины и въ тѣмъ не повинній уступати. Не есть се такъ дрѣбна рѣчь, якъ на першій поглядъ выглядае. Та часть бѣльше робить вражѣня, нѣжь неразъ найглыбше оддумана бесѣда въ соймѣ, або въ польскѣмъ бецирку. Такъ Русины повинній кормитись лишь рускимъ борщемъ, рускою кулешою, рускими пирогами и книшами зъ Почаева.

Русинамъ треба завзятя и розширити треба его на все, що лишь попадесь. За шовінізмъ платити шовініамомъ! Русины мають не просити, а домагати ся руского університету, рускихъ школъ, руского урядового языка, руского сойму, руского намѣстництва, рускихъ староствъ, рускихъ судовъ и т. д. Бо до того всего мають они природне и историчне право; мають право домагатись, абы Русь була лишь для Русиновъ. Осягнути они можуть все то лишь тогдѣ, коли солідарно всѣ

ти ся о тѣмъ, що дѣлаючи добре найлѣпше себе любимо. Не є то парадоксъ, але несумнѣвна правда, що любовь ближнього є найрозумнѣйшою любовю самого себе. Постараймо ся ее доказати.

Чоловѣкъ має вроджену нехоть передъ страданемъ а вроджене бажанє розкошѣ; має вонъ також природне и несумнѣвне право до тои нехотѣ, якъ и до бажаня. Такъ страдане якъ и розкошь буваютъ натуры тѣлесноі и духовои. Признати треба, що найвысше страдане є тѣлесне. Въ нѣмъ проявляе ся сила правды що „ты порохъ", оно є выразомъ упокоряючои зависимости нашои вѣдъ атомовъ складаючои насъ матеріи. Лишь хто дуже страдае, або живо тямить перебутѣ муки, може зрозумѣти великость такого болю. Навѣть почутє великого добровольного пожертвованя не є въ силѣ усунути фізичного болю; свѣдомость пожертвованя може осолодити той бѣль, дати розкошь попри страдане, але не може его усунути. Инакше великій мученництва перестали бы бути великими жертвами.

Зъ другого боку не улягае сумнѣвови, що скали и напруженє розкошѣ фізичноі не може перейти розмѣровъ дуже обмеженыхъ. У всѣхъ галузяхъ нашого тѣлесного чутя страдане зъ незаспокоеня инстинкту або бажаня буде о много бѣльше вѣдъ вдоволеня, яке вилыве зъ заспокоеня инстинкту. Въ сферѣ вражѣнь духовыхъ дѣе ся на вѣдворотъ; терпѣне духовє може зрости до великого напруженя, хоть неразъ болѣ фізичній кажуть намъ забути навѣть о великихъ терпѣняхъ моральныхъ. Натомѣсть нема въ нашѣмъ чутю такъ широкои скалѣ, якъ скаля вражѣнь розкоши духовыхъ. Ту лишь мѣсце для екстазы, що землю въ небо перемѣняе, що наповнюе насъ невысказаною вдячностю силѣ творчѣй за то, що насъ покликала до истнованя и обдарувала свѣдомостю.

Придивѣмъ ся, яке заходить вѣдношене мѣжь инстинктами *еґоізму*, не увзгляднюючого нѣчінъ интересовъ крѣмъ власныхъ, отже перечучого передовсѣмъ идеалови добра, — а вражѣнями болю и розкошѣ.

Вже въ самѣмъ напруженю страданя, такъ фізичного якъ и духового, дуже важну ролю грае участь нашого духового настрою. Мы є безсумнѣвно въ станѣ пѣдносити або зменшити чутливость нашу на бѣль. Той самъ бѣль може разъ бути сильнѣйшій, разъ слабшій, залежно вѣдъ того, якій нашъ духовый настрѣй. Отже занадто далеко посунене самолюбство настроює рѣшучо наше „я" на тонъ о великѣй враязливости. Дѣе ся то передовсѣмъ для того, що пересадный еґоізмъ занадто вѣдрывае нашу увагу вѣдъ всього, що по-за тымъ „я" истнуе, а крѣмъ того громадить ей въ огнищи нашои особовости, отже цѣла наша свѣдомѣсть выповнюе ся выключно вражѣнями плывучими зъ власного нашого нутра. То, що чоловѣкъ займае ся лишь самымъ собою, пѣдносить безпосередно нашу враязливость на бѣль, а дѣлаючи насъ неприступными на иншого рода вражѣня, лишае насъ и тыхъ, якій бы могли принести намъ моральну потѣху.

(Дальше буде.)

плече о плече стояти будуть. Такъ якъ Поляки называють зрадниками тыхъ, котрй въ Познаньщинѣ продають землю кольонізаційнбй комісіи, такъ и Русины мають право и обовязокъ напятнувати кождого, хто не стереже рускости. Мы не маємо землѣ на продажъ; але зрады допускае ся той, хто голосъ свбй при выборахъ продае або вбддае на Поляка. Такъ допускае ся зрады той, хто не „мѣшаєсь“ до рускихъ справъ або для приватн вбдтягаєсь вбдъ політичного житя. Зрадниками суть тй, хто въ выборахъ участи не бере — зъ якихъ бы то не було причинъ, вынявши лише тяжку хоробу. Тыхъ мають Русины обовязокъ подавати всѣмъ до вѣдомости, абы кождый вбдъ зрадникбвъ мбгъ стерегти ся. Ихъ належить безпощадно проскрибувати! Такъ поступаючи, Русины зачнуть вскорѣ до безповоротнои минувшости сумнй выборы въ Равскбмъ и Лѣськбмъ повѣтѣ.

Въ серци и въ гадцѣ, въ бесѣдѣ и въ чинахъ повинна проявляти ся все у кождого Русина рускбсть. Богато доказати можуть нашй Русинки. Въ ихъ рукахъ лежить перше выховане молодого поколѣня. Що они засѣють въ молодй серця, то Русь колись збирати буде!

Руска интелігенція також повинна ббльше дбати о солідарнбсть. То улегчають товариства. Поляки мають всюды свои „gniazda sokole“, а Русины повинни закладати рускй товариства або до заложеныхъ належати, а оминати польскй касина, клюбы, ресурсы и т. п. Не ихати ся тамъ, де не належать. Чи мало рускои интелігенціи по мѣсточкахъ? А мае она свои товариства? Де кблька шнаббвъ зойде ся, заразъ закладають Sängerbund-ы и Turnverein-ы; тамъ лучать ся они пбдъ дивізою „frisch, frei, fromm, fröhlich“ и стараютъ ся о пбднесене духовои силы своихъ членбвъ. Такъ само Русины повинни закладати свои рускй товариства и въ нихъ старати ся о розбуджене и пбднесене духа патріотичного своихъ членбвъ, а вижучи такъ звено до звена, утворять скоро сѣть, котрои не перерве нѣяка вража сила. О то дбати мають всѣ Русины спбльно, абы кождый Русинъ бувъ духомъ „смѣлый, сильный, свободный и солідарный“.

Я. Л.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вбдновлене передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнане залеглостей по конецъ сего року пбсли вызначеныхъ речницѣвъ.

— **Зъ руско народного театру** Дня 5 н. ст. грудня переѣздить нашъ театръ зъ Надвбрнои до *Калуша*, де дасть такй выставы: вб-второкъ [5 с. м.] „Пошыхайло“, голосна комедія въ 5 актахъ Шуткевича; въ четверъ [7 с. м.] „Бѣдне дѣвча“ оперета въ 6 дѣяхъ Крена; въ суботу [9 с. м.] „Честь“ комедія въ 4 дѣяхъ Судермана; въ недѣлю [10 с. м.] „Нашй переселенцѣ“ народный образъ въ 6 дѣяхъ [перевбдъ зъ польского „Emigracya chłopska“ В. Мидловского] музика Матюка]; вбвторокъ [12 с. м.] „Вбзникъ Геншель“ голосна комедія въ 5 дѣяхъ Гавптмана; въ четверъ [14 с. м.] „За хлѣбомъ“ штука Богдана Лепкого въ 5 дѣяхъ; въ суботу [16 с. м.] „Ярмарь“ операта въ 3 дѣяхъ Целлера; въ недѣлю [17 с. м.] „Бабы“ комедія въ 4 дѣяхъ Пшибильского. Можна надѣяти ся, що Калуска Русь повитае радо нашъ театръ.

— **Концерты людовй у Львовѣ.** Товариство „Просвѣта“, „Зоря“, „Боянъ“, „Академічна Громада“ и „Основа“ завязали комітетъ, цѣлею котрого е устроюване людовыхъ концертбвъ для Русинбвъ мѣста Львова полученыхъ зъ образами свѣтляными на полотнѣ т. зв. скіоптікону, котрый дбстало товариство „Просвѣта“ въ дарѣ зъ Америки вбдъ п. А. Бородая. Найблизшій такій концертъ вбдбуде ся въ день св. О. Николая т. е. въ понедѣлокъ, 18 н. ст. грудня с. р., въ великбй сали „Народного Дому“, о 6-бй годинѣ въ вечеръ. Цѣны мѣсць: 30 кр., 20 кр., 15 кр., 10 кр. и галерія 5 кр. Докладну програму концерту оповѣстять афіши.

Дальшй такій концерты задумуе комітетъ устроювати також по всѣхъ передмѣстяхъ мѣста Львова. Въ тбй цѣли просимо прихильникбвъ нашои справы, що мешкають на передмѣстяхъ мѣста Львова, щобы взяли нашу гадку пбдъ розвагу, обговорили ѣ зъ сусѣдами, завязали комітетъ, котрый вбдтакъ спбльно зъ нами переведе гадку въ дѣло. Велику надѣю покладаємо на уряды парохіальнй, а то тымъ ббльше, що въ програму концертбвъ будуть входити и пѣснѣ церковнй, якъ коляды, псальмы и т. п. Всякй письменнй и устнй порады и поясненя въ сѣй справѣ приймае и подае: Михайло Губчакъ, редакторъ „Свободы“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10. — За комітетъ для устроювання концертбвъ людовыхъ: *о. А. Темницкій и Михайло Губчакъ* [Часописи, прихильнй устроюваню концертбвъ людовыхъ просимо о перепечатане сеи звѣстки.]

— **Загальнй зборы товариства „Кружокъ музичный львбвского Бояна“**, вбдбудуть ся въ четверъ дня 7. грудня 1899 въ комнатѣ „Бояна“ о 6 бй годинѣ вечеромъ. Порядокъ дневный: 1) Вбдчитане протоколу зъ попередныхъ загальныхъ зборбвъ; 2) Справоздане выдѣлу; 3) Справоздане комісіи контрольнои; 4) Выббръ нового выдѣлу; 5) Внесеня и интерпеляціи. — За Выдѣлъ: *Фр. Тужко* голова; *Ос. Шухевичъ* секретарь.

— **Людовый Вечеръ.** Въ недѣлю, завтра [дня 3 грудня] вбдбуде ся въ сали „Робітничого Дому“ въ пасажи Гавсмана у Львовѣ *Людовый Вечеръ*. — Програма: І. Въ Гбрничбй Дубровѣ, сценічна картина зъ житя стрейкуючихъ робітникбвъ въ 1 актѣ Габріелѣ Запольскои, ІІ. а) М. Лисенко: „Ой пущу я кониченька“ мужескій хоръ; б) Иванъ Франко: „Каменярѣ“ — деклямація; в) М. Лисенко: „Ой у полѣ три керниченьки — мужескій хоръ. — Цѣны мѣсць: крѣсло 25 кр.; вступъ на салю 10 кр. — Початокъ точно о 7 годинѣ вечеромъ.

— **Філія „Просвѣты“ въ Тернополи** оповѣщае отсимъ *загальнй зборы*, котрй вбдбудуть ся въ сполученю зъ вѣчемъ господарско економічнымъ и льосованямъ всѣлякихъ предметбвъ господарскихъ дня 26 н. ст. грудня с. р. о 10½ годинѣ передъ полуднемъ въ сали „Gwiazd ы“ въ Тернополи [ул. святоюрьска]. При сѣй нагодѣ вбдправить ся заходомъ товариства тогожь Служба божа въ церквѣ середнбй о 9-бй годинѣ рано за упокоившихъ ся членбвъ товариства. — Порядокъ дневный зборбвъ: а) Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу; б) Справоздане касове; в) Выббръ выдѣлу; г) внесеня членбвъ; д) Льосоване надъ 100 предметбвъ господарскихъ, котрй льосовати можуть лише члены товариства. — Порядокъ вѣча: а) „О касахъ райфайзенбвскихъ“, референтъ: п. Иванъ Петрушевичъ делегатъ Выдѣлу краевого: б) „О комасацін грунтбвъ и о користяхъ зъ нен въ господарствѣ“, референтъ п. Василь Король делегатъ головного выдѣлу „Просвѣты“ и учитель господарства. Подаючи повыше оповѣщене до прилюдноі вѣдомости членбвъ и всѣхъ Русинбвъ зъ Тернопбльщины о громадну участь просить — *Выдѣлъ тернопбльскои філіи „Просвѣты“.*

— **Віцепрезідентъ м. Львова п. Кар. Шаєръ** внѣсъ вчера на довѣрочнбмъ засѣданю рады свою резигнацію изъ свого достоиньства; резигнація внесена на письмѣ безъ поданя причинъ.

— **Псевдо-граф Витовта Волянського**, котрый стававъ передъ судомъ присяжныхъ въ Станиславовѣ [за обманьства и клевету], увбльнено по дводневбй розправѣ вбдъ вины и кары.

— **Посестра гал. Касы ощадности у Львовѣ.** Въ касѣ ощадности у Величцѣ — якъ вѣдомо — вбдкрыто також рбвнй „nieprawidłowości“, котрй пригадують славну господарку въ гал. Касѣ ощадности у Львовѣ, а навѣть и „еротичнй“ векслѣ. Вчерашнои ночи наступили арештованя директорбвъ велицкои касы ощадности. Всаджено „пбдъ ключъ“: бурмістра Велички Коха, бувшого бурмістра Подгуржа Новацкого и бухгальтера Компіта. До Велички прибувъ въ тбй цѣли радникъ суду краевого карного Турович, а дальшй арештованя не выключенй. Комісія шкотруюча найшла дотеперь векслѣ на 23.000 зъ пбдписами особъ, не истнуючихъ на „кули земскбй“ [подббно якъ було у Львовѣ], а також выходять на верхъ „любовнй исторійки“ двр. Новацкого, щось якъ пок. Зімы. До розправы стане около 100 особъ. Въ нашбй „дзельниці“ самй „удары“, а все — въ касу...

— **Гарный день**, нагадуючій скорше початокъ весны а не зимову грудневу пору, маємо нинѣ. Слота, що кблька днѣвъ давалась всѣмъ взнаки, перестала, синій хмары усунулись зъ небозводу а сине небо звеселило сумну опущену природу, въ котрбй — якъ видно — нема постбйныхъ правилъ, коли и яка пора року мае панувати. Показуе ся дотеперь, що вѣщба о лагбдній зимѣ справджуе ся, але що буде дальше?...

— **Убійство.** Въ Лонцку коло Нового Санча господарь грунтовый Іосифъ Арендарчикъ, убивъ сокирою свого зятя, Войтка, Турка. Причиною була сварка о грунтъ и о довги тяжачй на реальности. Убійникъ самъ заголосивъ ся до суду.

— **Засудъ офіцира.** Зъ Перемышля доносять: Вирокъ выданый передъ рокомъ на поручника 11 баталіону піонербвъ Штумпфа, за убійство лихвара Гонфінгера, ставъ ся вже правосильнымъ. Штумпфа засуджено на два роки вязницѣ у войсковбй твердинѣ и на дегрядацію. Вывезено его до твердинѣ Мелерсдорфъ [Möllersdorf] въ Долѣшнбй Австрін.

— **Страшный злочинъ.** До однои зъ варшавскихъ газетъ доносять, що до села Вишкова, до мешканя Вільгельма Вояна, прийшовъ Володиславъ Тімъ, волоцюга, братъ Воянови зъ просьбою о милостыню и нбчлѣгъ. Воянова услухала брата, але сей почавъ допоминати ся въ разячій способъ звороту пяти рублѣвъ, будто бы ѣй давно позичены. Рано пбшовъ Воянъ до роботы, а жѣнка заняла ся господарствомъ. Коло год. 10 рано Воянова вийшла до мѣста и лишила пбдъ опѣкою брата трое дѣтей: двѣ дѣвчинѣ и хлопця Генрика. Коли Воянова вернула домбвь, ей очамъ представивъ ся страшный видъ. Найменша дитина, однорбчный сынъ, бувъ порубаный на дрббнй части, котрй були порозкиданй по хатѣ. Та сама судьба стрѣнула бы була дѣвчата, коли бы не утѣкли зъ дому. Дѣвчата спровадили своимъ плачемъ сусѣдовъ и войта. Дверѣ, що були замкненй, выломано, а убійника, що числить лѣтъ 29, заковано въ кайданы и вбдставлено до вязницѣ. Убійникъ не хотѣвъ зложити нѣякихъ зізнань.

— **Дрббнй вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінській жертвувавъ свбй портретъ, выконаный артистомъ малиремъ Августиновичемъ, львбвскому университету; буде вбнъ умѣщеный въ университетскбй авли. — Въ Петербургу померъ оногды лат. митрополитъ Козловскій зъ Могилева; тѣло его забальсамовано и похоронено торжественно на кладовищи выборскбмъ въ Петербургу. — Судъ присяжныхъ въ Золочевѣ засудивъ муляра Быковского, котрый пробивъ на смерть кухара старосты Русоцкого зъ Бродбвъ, на три роки тяжкои вязницѣ зъ постомъ що недѣлѣ и разъ на мѣсяць на темницю. — Домовину гр. Вільмы Борковскои, котра спалила ся у Вѣдни — о чбмъ у насъ була вѣстка, перевезено въ четверъ до Львова и похоронено на Личакбвскбмъ кладовищи. — Бурмістромъ м. Жинця выбраный нотаръ п. Бр. Сандецкій. — Въ Швайцарін померъ славный инжінеръ Брандтъ, що побудувавъ тунель пбдъ Сімпльонъ [въ Пенінськихъ Альпахъ].

Найкраща колянда для дѣтей. Великаньскій у сцѣхъ зробила въ послѣдньбмъ десятилѣтю игра и забава дѣтей, котра на око выглядае дуже просто, а таки въ пригбднаню до иншихъ забавокъ дитинныхъ ма такъ богато замѣтныхъ прикметъ, що справдѣ треба ѣй признати высоку постбйну вартбсть. Маємо на гадцѣ скринки зъ будовляными камѣнцями фірмы Ф. Ад. Ріхтера и С-ки у Вѣдни. Въ нашихъ часахъ поступу на кождбмъ полѣ техніки ма оно справдѣ вагу, коли вже у дитины розбуджуе ся змыслъ для формы и для ей красы; а що сего не осягне жадна инша забава въ подббно высокбй мѣрѣ, досить подивити ся на досконалй що до формы взбрцѣ, котрй, починаючи рѣчами легкими, поволи ведуть до труднѣйшихъ. Самй камѣнцѣ, выроблены чистенько, улекшують дитинѣ певне уставляне. Не маловажною рѣчею е и те, що скринки е, можна сказати, вѣчни, бо зрублений камѣнцѣ можна кождого часу докупити, а скринки можна пбсля повного плану зббльшувати, докупуючи новй, доповняючй скринки.

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

О. Николай Воляньскій, сотрудникъ въ Павелчи коло Станиславова померъ нагло на ударъ серцевый дня 30 падолиста въ 27 роцѣ житя и въ 2 священьства. — Похоронъ вбдбуде ся дня 3 н. ст. грудня [въ недѣлю]. — В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 грудня. На вчерашнбмъ засѣданю рады державнои вбдчитано два внесеня Шенерербвця п. Кітля: одно зъ нихъ домагае ся, щобы въ радѣ державнбй вбльно було промавляти лише по нѣмецки, а друге, щобы тбльки по нѣмецки уложенй интерпеляцін и внесена принимано до стенографічного протоколу.

Опбсля вела ся дальше дискусія надъ наглыми внесеняни п. Кубіка въ справѣ удержавнена польскои ґімназіи въ Тѣшинѣ. Наглбсть внесеня при голосованю вбдкинено; внесене буде тому трактоване пбсля регуляміну.

Потому прийшло перше читане буджетовои провізорін. Именемъ Шенерербвцевъ промавлявъ п. Фохлеръ противъ провізорін. На тбмъ скбнчило ся засѣдане.

Лондонъ 2 грудня. Вчерашнй дневники доносять зъ дня 28 мин. м.: Буры хотѣли высадити у воздухъ мбстъ пбдъ Куленсомъ, але ихъ англійска артилерія вбдперла и змусила до вбдвороту.

Надбслане.

Ц. к. уприв. галицкійный акцій

Банкъ ґіпотечный

Вбддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣнній паперы и удѣляе на нихъ задатки.

Окрбмъ того заведено на взбръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковй

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рбчно, депозитарь одержуе въ сталевбй панцирнбй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пбдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важнй документы.

Въ тбмъ напрямѣ ґіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучій заряджена.

Приписы збднсячій ся до того рода депозитбвъ можна одержати безплатно въ депозитовбмъ вбддѣлѣ. 374 [2]

ЛИПІЕ

въ реставрацін ΔАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаній легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрацін, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выббръ страв и напитбвъ заосмотрена кухня.

79 138—? **Зъ высокимъ пошанованемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на почтовіхъ пнщи Галицкой

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, пінсы, льорнеты, бінокли, калейдоскопы, барометры, термометры, рбжній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвінкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

ПРАВДИВЫЙ

мѣдъ куранійный Вишнякъ, Деренякъ

зъ власнои пасѣки бутелька 65 кр. на мѣсци продае О. Титъ Чубатый Иванкбвъ Скала надъ Збручемъ. 454 3—3

КУХАРКА РУСКА

єдина досконала книжка въ рускбмъ языцѣ зъ приписами варення,

оббймае:

приписы на ВСЯКІ СТРАВЫ МЯСНІЙ, всѣлякій зупы, мучній стравы, стравы рускій, огородовины, незвычайній соусы, приладжуване шинокъ, набѣду; рады для господынь конечно потрѣбній и т. п.

Цѣна 70 кр.

Дбстати можна въ рускбй книгарнѣ у Львовѣ

За присылкою переказомъ почтовымъ 76 кр. высилае франко НАРОДНА ДРУКАРНЯ СТ. МАНЕЦКОГО и СПбЛКИ у Львовѣ, ул. Коперника 9. 440 3—4

Новбсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнітокъ (скалѣченя выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львбвъ, Галицка ч. 6.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВБВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разбвъ премійоване.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Мексикъ

Памятки по цѣсарю Максиміянѣ.

Вступъ 10 кр. 96

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папербвъ державныхъ и льосбвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 5—10

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбблшій выборъ дерґъ на конѣ у також диванбвъ, хбдникбвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и лбжка и т. п. находить ся въ складѣ диванбвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Синетуска ч. 6. Пбдъги въ сплатахъ, пбсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Quäker Oats

Всюды дбстане въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вересня).

Всѣ лѣкарѣ знають, що стравы зъ вбвса належать до найлѣпшихъ въ усей пожывы; въ сѣй справѣ нема двохъ гадокъ. Але незвычайно важна е рѣчь, **якои** уживае ся **стравы зъ вбвса**, коли лѣкарь припише ей дитинѣ, хорому або недужому. Отже коли о се ходить, то практична господыня може оминути всяку непевнбсть и запобѣгчи всякому розчарованю и всякбй невдачѣ, коли зъ довѣремъ выбере Quäker Oats.

431 II.

Товариство заставкове
„ДОБРОБЫТЪ“
общество заред. съ обмеж. порукою
въ САМБОРѢ.

принимае вкладки щадничѝ на 5%, удѣляе позички гіпотечний, на записы довговѝ на 7% и векселькй на 8%.

Оденъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товариства противъ лат. прих. костела.

420 5—? ДИРЕКЦІЯ.

До Всечестного Духовенъства!!
Прочь зъ жидовскою бляґою

Підприймо промыслъ краёвый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѣвничѝ, захваленій щумными анонсами фірмъ віденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантією на мѣсяцъ.*

Бритвы англійскій, власнѝ, солінґенскій и швайцарскій въ великѣмъ выборѣ въ цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або звертаю грошѝ. Бритвы безпеченьства [скалѣченя выключене цанѣть у не умѣючихъ голитя ся.] Генкельса въ охоронниками, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѣвникъ
Львовъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѣвничѝ въ моѣй роббтни выконаній. 343

Хронічну сверблячку всякого рода лишаѣ,
ВСИКИЙ ВЫСЫПКИ НАШКОРИЙ
почервѣ тѣла, рукъ, ногъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарими
„Ихтіоль-Саліціль“.

Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла. За надосланемъ 4 коронъ высилае его дискретно вразъ зъ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 14-?2

ГУТКИ цыґаретовѝ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч. 12.

!!! ОКАЗІЯ !!!
По причинѣ корыстного случайного закупна одной партіи

КАВЫ
дуже доброи, первостепеннои, 4½ кільогр. нетто съ оплатою почтовою, о скѣлько стане запасу,
за 8 зр. 50 кр. высылае на замовлене
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ у Львовѣ.
!! ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАГОДЫ !! 415 4—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
човенковѝ и обручковѝ, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и віденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, съ пятилѣтнею ґарантією

Зінґера ручнѝ вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѝ вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнѝ по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными ілюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважаньемъ **Иванъ Ляврукъ**
механикъ
Львовъ, улица Галицка ч. 6.
297 67—?

СКЛАДЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ
Братовъ Любельскихъ
при ул. Валовѝй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свѝй свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкбрахъ, якъ также готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрбвъ, заручанкбвъ, шапокъ, баранцъ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обсягъ кушнѣрства входячихъ. Рбвножъ удержуемо на складѣ великій чыборъ сукна до покрыя футеръ и продаемо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 380 15—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Голляндско-Американьска лінія
вносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для кавтъ: Wien, I. Kolowratring 10.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. класа.	II. класа.
1 апр. до 31 октобр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вбдля довжины и величины каюти якъ и вбдля якости и елеґанціи пароходу.

Також
и на сплаты частинни
безъ підвышеня цѣнъ.

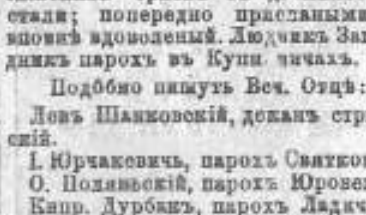
Найдешевше жерело закупна всѣликихъ можливыхъ родбвъ диванбвъ, фіранокъ, портіеръ, хбдниковъ, капъ, ковбвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вбддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и оріентальныхъ диванбвъ и портіеръ. Высортованій диваны и портіеры, а также много рештокъ хбдниковъ по бавчно низькихъ цѣнахъ.

Плюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытанія адресувати належыть:

До заряду Вѣденьского Магазину
„Au Louvre“
у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX. Hahngasse ч. 3.

¼ натуральной величины

Оріґінальный анґлійскій бритвы въ найпершой діямантовой стали, досконалѝ, вглубленo шлюфованій, вностренѝ, готовѝ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1·50 а ½ вглублено шлюфованѝ зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здбймаючымъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лиця вбдчасъ голеня также у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ¼ вглубленe шлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рбздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попереднбю заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ 23/10 1898.

2 англ. бритвы одер жавъ; дуже добрѝ. Въ интересѣ прав ы поручаю Вашу фірму найсовѣст йше. Теофіль Гнушкевичъ парох въ Малковѣ.

Прошу прислати ще 5 орік. англійскихъ бритвъ изъ ді мантовой стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людникъ Загранишихъ пароховъ въ Купи чичахъ.

Подббно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, пароховъ Святковой.

О. Полянъскій, пароховъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, пароховъ Ладычина и много иншихъ особъ изъ рбзныхъ кругбвъ.

Патентованій прилады до бдн.

Англійска марка „Sheffield“. Prima якбсть изъ колодками изъ рога, або кости, вбстря шлюфованій. Вбстря не выпадають анѣ не розхвостуються ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продае ся по ½ тузина пары. D. 54 55—?

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ АНГЛІЯ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

РІХТЕРА
скринки зъ камѣнцями
до будовы.

є найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою рѣчею, яку имъ можна подарувати до забавокъ и занять.

Ріхтера скринка зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу побольшити доповнюючими скриннами, и черезъ те мають они подвѣйну вартбсть. Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дбстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 коронъ и выше. Однакъ треба дивити ся за маркою и не приймати скринокъ безъ котвы, бо они є пбдроблені.

НОВИНА! Ріхтера игры, вымагаючій терпеливости, якъ сфінксъ, чортикъ, громовбдъ и т. н., по цѣнѝ 70 сот. Лише зъ котвою правдивій!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше якже приспатя новый, богато ілюстрованый цѣнникъ, пбдписана фірма прише его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка,
перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt, Nürnberg, Olten** (Швайцарія), **Rotterdam New-York**, 215 Pearl-Street. 452 2—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики *РІХТЕРА* въ *Празѣ*,

признане за знамените, утихомираюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того
загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко вырббъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ
Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 424 8—37

КАТРАЙНЕРА
Кнейпа Солодова
Кава.

Мовбмакує она найлѣпше!

Удержує ся вбдъ иного лѣтъ яко найлѣпшій додатокъ до звычайной кавы. **При болѣзнáхъ нервовыхъ,** серцевыхъ, жолудковыхъ, безкровю и т. д. поручають лѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячбвъ родинъ.

ЛЬВОВСКЕ
ТОВАРИСТВО АКЦІЙНЕ БРОВАРОВЪ
поручае:
ПИВО БУТЕЛЬКОВЕ

дорбвнуюче що-до смаку и якости переднымъ родамъ пива заграничного:

а) експортове ½ літровѝ бутылькы по кр. 12,
б) мартове ½ літровѝ бутылькы по кр. 10,
в) Salvator ½ літровѝ бутылькы по кр. 11, ⅗ літровѝ по 8 кр.
ґ) чорный Бокъ ½ літровѝ бутылькы по кр. 14, ¾ літровѝ по кр. 11.

У Львовѣ безплатна достава до дому, почавши вбдъ 50 бутылькъ.

На провінцію высылае ся пиво почавши вбдъ 50 бутылькъ.

Замѣтка:

Щобы запобѣгли всѣмъ покутнымъ надужитямъ, наповняе ся пбдъ власною контролею оріґінальнѝ бутылькы зъ вытисненою написею: „Львбвске Товариство анційне броварбвъ“, котра то напись находить ся также вразъ зъ протоколованою маркою охоронною на коркахъ, капслякъ и опаскахъ.

Головный складъ и заступство бутылькового пива львбвского Товариства акційного броварбвъ обнявъ:

С. ВІЗЕРЪ (S. Wieser)
при улиці Сикстуской, число 14.
ТЕЛЕФОНЪ ч. 149

де упрашае ся пересылати всѣ ласкавѝ замовленя.

Замовленя зъ провінціи приймае также **Центральне бюро Товариства у Львовѣ, улиця Клепарбвска ч. 8.** 457 1—4

Сензаційна новбсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрбй кождый въ протягу 5 мінутъ грати може. Вдено нашій цитры посѣдають апаратъ до строєня, пбсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякій можливій мелбдіи въ компетентнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фірма **І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажъ тблько просто у фірмы безъ посередництва агентбвъ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 262. Львовъ, Понедѣлокъ 22 Падолиста (4 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Bibliotека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость на инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застережена. — Рекламації неопечатана вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошени звыкли принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надослане“ по 25 кр. а. в.

Подани к инший доносеня приватній числячъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Програна пѣдъ Тернополемъ и Коломыею и ей значене для рускои суспѣльности.

Результаты выборѣвъ до сойму и рады державной, що вѣдбули ся послѣдными днями, соромомъ покрыти мусять лице кождого Русина. До недавна було у насъ звычаемъ потѣшатись по подѣбныхъ неудачахъ моральною побѣдою и нарѣканемъ на насильства и надужитя, — нинѣ забракло и сеи единои потѣхи, впрочѣмъ дуже проблематичнои вартости.

Послѣдній выборы — то свѣдоцтво нашои апатіи и безсильности, то катастрофа заслужена и такъ неморальна, такъ понижаюча, що хиба вже нѣхто не посмѣе шукати за причинами и аргументами, котрѣ змогли бы ей выправдати. Тутъ не було бы вже нѣ пресіи, нѣ арештованъ, нѣ крадежи голосѣвъ, не було надужить зѣ стороны властей — була лише дозволена агітація дбаючого про свои интереси противника и була справдѣшна рутеньска бездѣльность и байдужность.

Давнѣшій выборы, хочь неудачній, все-жь однакъ не лишались для насъ безъ деякихъ додатныхъ наслѣдкѣвъ; они пѣдносили духа и выявили не одинъ примѣръ пожертвованя и гарячого патріотизму, — послѣдній выборы дали доказы хиба поганого рабства, шкаралупництва и якоись бездѣльнои ретинації, котра супротивъ пѣднесеня духа народного въ рокахъ 1895 и 1897 мусить уважатись соромнымъ упадкомъ и безвзглядным понижененъ народнои свѣдомости.

Говорено и писано вже про причины неудачъ въ Равѣ и Лѣську, показувано вже свѣтови и поименно вытикано выновникѣвъ — та при тыхъ выборахъ була все-таки хочь якатака акція, справдѣ слаба и мізерна, але все-жь бодай марковано тамъ наше політичне станѣвище.

За те выборы зъ мѣста Коломыѣ и Тернополя суть выразомъ нашои повнои — капітуляції.

Два найбѣльшій мѣста рускои части краю, залюднені густо рускимъ мѣщаньствомъ, повній рускои інтеліґенції и рускихъ институцій, осередки спокойнѣку рускихъ округѣвъ — здають ся нѣмо и безгласно въ руки противникѣвъ. Столиця руского Покутя и столиця руского Подѣля вѣдчиняе безъ оборони и опозиції на розтяжь ворота смѣлому побѣдникови, котрый безъ одного выстрѣлу, безъ найменшого труду выѣшуе середъ рускихъ стѣнъ свѣй гордый прапоръ на румовищахъ рускои гинли! Картина справдѣ пышна и трогаюча! „живемъ, живемъ своимъ житемъ“!..

Въ послѣдныхъ добахъ переживали мы неодній катастрофы и навыкли вже яко побѣджений уступати зъ боевища, але нѣяка програна не була ще така болюча, така соромна, якъ тая пѣдъ Тернополемъ и Коломыею!

Зъ урны выборчои столиць Подѣля и Покутя выйшли майже одноголосно три послы — всѣ вѣрній слуги пануючои системы всѣ рѣзкій противники національного розвою Русинѣвъ.

Витославскій, Цѣкліньскій, Михаловскій — се трѣйця, котра входить на арену парляментарну въ характерѣ представителѣвъ рускихъ мѣстъ и хто зможе заперечити имъ, що не выйшли z ogólnego zaufania wyborców?

Не знаемо, кѣлько рускихъ голосѣвъ упало за ними, але самъ фактъ, що Русины загаданыхъ мѣстъ не здобулись на вѣдвагу и спромогу поставити своихъ кандидатѣвъ, дае имъ до того повне право! Сама абстиненція того характеру, яка тутъ проявилась, есть доказомъ або довѣря Русинѣвъ до сихъ панѣвъ, або свѣдоцтвомъ наглядным, що Русины не уважають потрѣбнымъ дбати про свои права, а зъ такимъ народомъ и тѣ противниками выбрани репрезентанты зовсѣмъ не потребують числитись. Vigilantibus jura — а для тыхъ, що самохѣть зъ рукъ тыхъ капітулюють, нема навѣть и огрызкѣвъ... При конституційнѣмъ ладѣ се очевидне и природне!

Тернопѣль бувъ усе мѣстомъ, де числились зъ Русинами и де тѣ Русины проявляли повазну силу. Мало котре мѣсто на провінціи мае такій институцій рускій, якъ Тернопѣль Досыть згадати про фундацію Острожского, величезну бурсу руску и др. Мало де есть таке мѣщаньство руске богате и численне, якъ въ Тернополи. Въ р. 1885 одержавъ пок. д-ръ Олекс. Огоновскій въ Тернополи при выборахъ до рады державной кѣлькасотъ голосѣвъ а и опѣсля ще перепавъ тамъ Барвѣньскій лише дуже незначною рѣзницею голосѣвъ. Якій же-жь страшный упадокъ рускости въ тѣмъ мѣстѣ проявила нинѣшна хвиля, де тое мѣщаньство, тая численна руска интеліґенція, складаюча ся зъ многихъ независимыхъ людей, анѣ однымъ словомъ не заявилась противъ кандидатуры Цѣкліньского и Міхаловского! На короткій часъ передъ выборомъ помѣстивъ „Галичанинъ“ допись зъ Тернополя, въ котрѣй якійсь обскурный Рутенець, описавши „съ восторгомъ“, якъ тернопѣльскій Русины запивали посвящене нового будынку Народнои Торговлѣ, подае опѣсля раду, що Тернопѣльцямъ слѣдъ згодитись на кандидатуру Міхаловского, бо ось вѣнъ яко инспекторъ школъ бувъ для Русинѣвъ прихильнымъ. Ложь и блята! Тѣлько пригадати интерпеляцін, якій вносивъ въ соймѣ пок. Сѣчиньскій що-до польонізаторскихъ штучокъ сего пана яко инспектора. А впрочѣмъ будь вѣнъ и найкрасшимъ чоловѣкомъ, то чи се ще рація, щобы Русины зрѣкались для него ставлена свого кандидата? Чи такъ зробили бы Поляки або якій другій хочь крихту свѣдомый народъ? И таку „добру раду“ вѣдваживъ ся помѣстити (безъ найменшои зѣ своеи стороны уваги) „Галичанинъ“! Чи може бути бѣльша деморалізація и бѣльшій сервілізмъ?

Коломыя до недавна ще була мѣстомъ переважно рускимъ. Нинѣ есть она на всѣй провінціи тымъ мѣстомъ, въ котрѣмъ найбѣльше кипить завзята борба мѣжь рускими партіями. Особливо москвофільска партія пѣдъ проводомъ д-ра Дудыкевича розвивае тамъ живу дѣяльность и выхѣсновуе зручно для себе теренъ, приготовленый пѣдъ упавшими нинѣ радикалами. И всѣ тѣ партіи зъ своими проводирами, всѣ тѣ „маститій и неустрашимій боритель“ не здобулись рѣвно на поставлене руского кандидата! Коли-бъ такъ ишло о якубудь партійну демонстрацію противъ иншихъ рускихъ партій, то певно не забракло бы и шуму и гуку. Коли-бъ тамъ примѣромъ ишло о борбу зъ фонетикою, тогдѣ мобілізувалась бы цѣла армія и велась бы борба по всѣмъ правеламъ, — але де розходилось о хвилеву злуку всѣхъ рускихъ силъ до спѣльнои борбы зъ спѣльнымъ противникомъ, тамъ поховались вожды и армін, бо силы тѣ призначений до поборювання своихъ, а солідарность партій проявилась мимохѣть въ тѣмъ, що и москвофіли, и народовцѣ и радикалы показали — якъ не можь красше — спѣльну рутеньску индолєнцію на шкоду и глумъ рускому народови а на користь противникамъ.

По выборахъ въ Лѣську и Равѣ пѣднялись докоры противъ священикѣвъ, що зъ трусости и недбальства заспали справу. Докоры тѣ певно въ значнѣй части були оправданій, — однакъ въ короткѣмъ часѣ и свѣтска інтеліґенція мѣстъ, той цвѣтъ, тая надѣя рускои суспѣльности — дала наглядный доказъ о цѣле небо высшои ще трусости и недбальства. И справдѣ сумъ бере, коли приглянутись тому цвѣтови не лише въ тыхъ двохъ, але и въ иншихъ мѣстахъ нашого краю, — коли приглянутись тымъ нашимъ матадорамъ, якихъ вже тѣлько маемо и на высшихъ становищахъ мѣжь нами! Русинъ зъ батька и матери, выкормленый рускимъ хлѣбомъ, уважае часто геройствомъ, коли прилюдно заговорить по руски, а кѣлько зъ такихъ добродѣевъ навѣть мѣжь собою лише чужою послугуе ся бесѣдою!... А що вже говорити про обовязокъ пѣдпирати свои институцін, свои выдавництва, часописи!... У иншихъ народѣвъ чимъ высше хто займае становище, тымъ вѣдважнѣйше зазначуе свое становиско національне, тымъ бѣльше стараесь въ своѣмъ ширшѣмъ кругѣ дѣлання чрудитись для своихъ. Русинъ инакше — чимъ высше удасть ся ему выдрапатись на врархічнѣй драбинѣ, тымъ бѣльше уважаесь вѣнъ обовязанымъ вѣддати душу и тѣло пануючѣй системѣ и затирати навѣть слѣды свого руского походженя, забуваючи о тѣмъ, що можна бути знаменитымъ урядникомъ и дуже пожиточнымъ для державы роботникомъ, а при тѣмъ щирымъ и явнымъ рускимъ патріотомъ. Суть и тутъ очевидно выимки, однакъ якъ немногѣ, такъ дуже и дуже нечисленній! И се мае бути тая руска суспѣльность, котра въ мѣстахъ, въ осередкахъ культуры мае йти передомъ и другимъ давати примѣръ? И чи можна чудуватись, що за такими примѣрами нидѣе и нѣнащо зводить ся вся майже интеліґентна наша суспѣльность и що нашій люде по мѣстахъ помагають противникамъ вѣдносити такій легкій, безкровній побѣды?!

Выборы въ Тернополя и Коломыѣ оправдують вповнѣ тѣ гарній слова. Намъ не можна нѣ на хвилю манитись, а треба сказати собѣ цѣлу нагу правду безъ обиняковъ, безъ всякои куртуазіи, и дѣлати въ напрямѣ поправленя тыхъ сумныхъ вѣдносинъ, поки часъ.

Факты повинній повинній становити для рускои суспѣльности важне memento.

Знаменитый угорскій патріотъ Деакъ сказавъ: „Коли намъ права нашій выдре ворогъ силою, то маймо надѣю, що силою ихъ вѣдберемо, — але що самохѣть зъ рукъ пустимо, то вже для насъ на вѣки пропаще!“ Слова тѣ повинній Русины добре тямити. Нехай силою насъ и десять разовъ одолѣють, то мы ще застанемось въ борбѣ и вкѣнци добемось свого, але коли по примѣру Тернополя и Коломыѣ почнемо доброохотно капітулювати, то доведемо до повного задавненя нашихъ найважнѣйшихъ політичныхъ правъ и утратимо ихъ разъ на все.

Гр. Голуховскій про заграничну політику.

Въ суботу пополудни зѣбрала ся комісія угорскои делеґаціи для заграничныхъ справъ, а гр. Голуховскій пѣсля принятого звычаю забравъ голосъ, щобы дати образъ заграничныхъ справъ монархіи.

Змѣстъ его выводѣвъ бувъ такій:

Вѣдъ послѣднои сесіи спѣльныхъ делеґацій загальне положене було спокойне. Всѣ державы учувають такъ сильну потребу спокою, що не годній его нарушити навѣть заходы, якій въ послѣдныхъ часахъ зъ чимъ разъ ростучою силою проявили ся, щобы въ заморскихъ краяхъ найти и опанувати новій торги. Мало змѣнне на рѣчи сумный врешть выпадокъ вѣйны въ полудневѣи Африцѣ; однако е повна надѣя, що тая вѣйна не выйде бодай по-за межѣ выпадку мѣсцевого. При такѣмъ станѣ рѣчей загальне положене е вдоволяюче и нема причины бояти ся, щобы оно въ близькѣмъ часѣ погоршило ся.

Въ вѣдносинахъ австрійско-угорскои монархіи до иншихъ державъ не зайшла нѣяка змѣна. Що тридержавный союзъ стоить все непохитно, не було бы навѣть потребы згадувати о тѣмъ, якъ бы не те, що въ сѣй справѣ вѣдъ якогось часу ширять ся вѣсти, котрѣ рѣшучо назвати треба хибными. Союзъ той не тѣлько не перешкаджае союзникамъ входити въ добрѣ вѣдносины зъ иншими державами, але навѣть вымагае ихъ. И такъ передъ двома роками вѣйшли мы въ тѣснѣйше порозумѣне зъ Россією, щобы усунути небезпечне суперництво, яке довгій часы тяжкою зморою важило на нашихъ взаминахъ зѣ шкодою для обохъ державъ. И треба признати, що зъ того часу зайшла користна змѣна въ трактованю балканьскихъ справъ. Згадане порозумѣне дбае зъ одной стороны о удержане ладу и теперѣшного політичного и територіяльного стану на всходѣ, зъ другои стороны дае поодинокимъ балканьскимъ краямъ поруку утвердженя и розвою ихъ державъ. Такой поруки е передовсѣмъ засада, щобы не мѣшати ся у внутрѣшній політичній справы тыхъ краѣвъ. Се выходить такъ нашимъ полудневымъ сусѣдамъ на користь, якъ и намъ та Россіи, бо усуває ся тымъ нагода до взаимныхъ непорозумѣнь.

Щиро бажаемо балканьскимъ державамъ розвитку ихъ політичной индівідуальности и береженя самостойности, але такъ само бажаемо спокою и длятого будемо поборювати рѣшучо всякій выбрикъ, котрый бы нарушувавъ спокой и ладъ.

У всходно-полудневѣмъ кутѣ Европы поправивъ ся станъ рѣчей значно вѣдъ часу грецко-турецкои вѣйны. Въ Румунін вѣдъ давна спочивають справы державній въ рукахъ розумныхъ и досвѣченыхъ, такъ що край ставъ ся елементомъ ладу и постойности, а зъ нами остае вѣнъ въ щире-дружныхъ вѣдносинахъ. Але и у другихъ нашихъ сусѣдѣвъ настало значне отверезѣне політичне що-до ихъ надѣй и бажань. Въ Сербіи и Болгарін лучають ся ще часомъ выбухи шовінізму, на котрѣ не можемо не звертати уваги: але треба ихъ уважати за прояву внутрѣшнои недуги и такъ довго мати выразумѣлость, поки тѣ выбухи не выкликують нѣякого неспокою межинародного.

Задирки зъ Сербією, що якійсь часъ належали до рѣчей звычайныхъ, уступили мѣсце добрымъ сусѣдскимъ вѣдносинамъ. Про внутрѣшный станъ молодого королѣвства не маю права судити; але гадаю, що зъ щирои признани до краю и династіи можу высказати бажане, щобы королеви Александрови повело ся якъ найскорѣйше вытворити тревалый спокой въ своѣй державѣ, такъ тяжко навѣдуваной внутрѣшнымъ розладомъ.

Зарѣвно вдоволяюче е поведене Болгарін.

Греція мае досыть роботы коло дѣла вѣдродженя по тяжкихъ ударахъ послѣдныхъ лѣтъ. Станъ Туреччины не дае причины до жадныхъ особливыхъ замѣтокъ. Зъ Англією остаемо въ давнѣй незакаламученѣй дружбѣ. Вѣйна, що недавно повстала мѣжь Англією а републіками полудневои Африки, вымагае вѣдъ насъ строгои неутральности. Франція ладить ся на велике свято спокою; а жива участь, яку у всемірнѣй выставѣ возьмуть обѣ половины монархіи, е доказомъ, що мы щиро прикладаемо рукъ всюды, де ходить о зближене народѣвъ, а поступъ и спокойну працю.

Дальше згадавъ міністеръ заграничныхъ справъ про мирову конференцію въ Гаѣ, признаючи цареви людянй намѣры и велику заслугу. Хочь наслѣдки тои конференціи поки-що незначній, все-жь таки маловажити ихъ не можна. Оттакъ загальне положене не дае теперь причины до нѣякои бѣльшои обавы, такъ що можна бути цѣлкомъ задоволеными зъ него. За те на поли торговельнои політики е всѣлякій недостатки и хибы, надъ котрыми треба поважно застановити ся, коли не хочемо зречи ся ролѣ, яку на насъ накладае великодержавне становище монархіи. Сегорѣчный вывѣдъ міністра заграничныхъ справъ дойшовъ въ сѣй справѣ до того самого, що и торѣкъ; міністеръ выказувавъ потребу збѣльшеня австрійско-угорскои маринарки.

Вѣнци указавъ міністеръ на зростаючу замореску еміґрацію. Держава повинна заопѣкувати ся нею и выкористати се конечне лихо на свою користь, дбаючи о те, щобы еміґранты поселяли ся на чужинѣ збитыми громадами на великихъ просторахъ; запезпечений передъ вынародовленемъ, могли бы новій осели на довгій лѣта бути торговицею нашихъ продуктѣвъ.

Зъ рады державной.

Въ пятницю [1 с. м.] засѣдане палаты послѣвъ зачало ся о 4 годинѣ по полудни. Послы Шенереръ и Кітель поставили внесене, щобы языкъ нѣмецкій признано за одинокій языкъ, въ котрѣмъ можуть вѣдбувати ся наради парляменту и щобы до стенографічного протоколу принимано тѣлько внесеня и интерпеляції, написаній по нѣмецки.

Вѣдтакъ почавъ говорити генеральный бесѣдникъ кс. Свѣжи за удержавненемъ польскои гімназіи въ Тѣшинѣ. Жалувавъ ся, що Поляки на Шлеску терплять гнетъ, а доказомъ сего е хочь бы се, що въ Тѣшинѣ нема анѣ одной народной польскои школы. Польску гімназію въ Тѣшинѣ посѣщають выключно шлескій Поляки, а дуже мало е ученикѣвъ зъ Галичины, а то лишь зъ найблизшихъ округѣвъ. Тѣшинъ, се коренне польске мѣсто, до котрого въ пѣзнѣйшихъ часахъ найшло много Нѣмцѣвъ, а тыхъ потомки не хочуть терпѣти

Русини! Горніть ся до своеі одинокоі літературноі часописи!

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

Приймаеть ся передплата на 1900 рік [3-ий рік видання], редакция й програма таж що й попереднього року. Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами; піврічна 5 зр. За ціну 8 зр. можна діставати далі повні річники з 1899 р., а з 1898 за 6 зр. можна дістати книжки почавши від 5 ої, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

давныхъ туземцѣвъ-Поляковъ. Поляки не заперечують правъ Нѣмцямъ, але тіи не допускають до розвитку и просвѣты польского народа на Шлеску; тымъ хочуть забезпечити собѣ пановане. Дальше жалує ся бесѣдникъ на иншій переслѣдуваня славяньскихъ націй на Шлеску въ справахъ школьныхъ и кончить свою промову, що шлески Поляки и Чехи жиють въ повнѣй згодѣ и будуть себе боронити противъ культурного гнету Нѣмцевъ. [П. Демель: „Но, но, мы вже дамо собѣ раду!]

Генеральный бесѣдникъ contra Геґеръ [нѣмецкій націоналъ] въ короткій відповѣди выказавъ свою велику ненависть до Славянъ и зложивъ заяву, що буде голосувати противъ наглости внесеня п. Кубика [о удержавнене ґімназіи въ Тѣшинѣ] а то тымъ бѣльше, що оно має цѣль обструкційну. — П. Яворскій запротестувавъ противъ словъ Демля, котрый закинувъ Яворскому, що вонъ мавъ сказати, що въ Австрії стане ся все, що вонъ тѣлькы захоче. Яворскій каже, що сего нѣколи не казавъ, бо було бы се доказомъ гордости и безличности. Занимавъ ся все польскою ґімназіею въ Тѣшинѣ и правительство признало на сесю цѣль запомогу, а мѣжь тымъ бѣльшість шлеского сойму въ своѣй ненависти вѣдказало удѣленя запомоги.

Кс. Стояловскій забирає слово и заявляє, що предложене п. Кубика внесене не въ обструкційныхъ цѣляхъ, а на основѣ рѣшена польского вѣча въ Тѣшинѣ зъ дня 15 серпня с. р., де ухвалено домагати ся удержавнена тѣшиньскои ґімназіи. — Бесѣду кс. Стояловского перерывали окліки, а коли заявивъ, що хоче взяти въ оборону професорѣвъ польскои ґімназіи въ Тѣшинѣ, посыпались зъ нѣмецкихъ лавокъ голосній окліки: „Они будуть стыдати ся вашои обороны!“ Сильно роздразненый симъ кс. Стояловскій продовжавъ свою бесѣду вже по польски середъ нескольныхъ криковъ и протестовъ нѣмецкихъ словъ.

П. Станіньскій станувъ въ оборонѣ польского народа, котрого не треба судити по его представителяхъ въ парляментѣ. Въ Галичинѣ нема польскои господарки, а є тѣлько „австро-станьчикѣвска господарка“. Вѣдтакъ полемізує бесѣдникъ зъ высказами п. Чеча, котрый своєю промовою обидивъ польскій народъ и подавъ фальшивій даній про галицке шкѣльництво. Мѣжь п. Чечомъ а Станіньскимъ за-для сего наступила остра перепалка, а вкѣнци и коршемна лайка. П. Чечь покликавъ ся на записки стенографічні. [Станіньскій читає дотычный уступъ, а Чечь кричить: „Читайте все, то фальшь!“] На се Станіньскій: „Ну, п. Чечь, вы повинні найменше говорити о фальшованю, бо вы брать велицкого маршалка. [Чечь: „Вы простакъ!“ Мѣжь „коловцями“ великій шумъ]. П. Станіньскій говорить дальше, що ему нѣхто не може закинути фальшѣвництва и каже, що п. Чечь сказавъ: „Сли въ Галичинѣ шкѣльні вѣдносины не идеальні, що на жаль не можна оспорювати, то длятого, що и въ нашомъ народѣ є рѣзній степени культуры“. Чи сей высказъ не є обидою простонародія?

Польске коло выслало зарязъ п. Бѣлиньского на оборону Чеча и его брата, котрый є повѣт. маршалкомъ у Величцѣ, а перше бувъ директоромъ касы щадничои, де вѣдкрыто рѣзні „nieprawidłowości“ и увязнено теперѣшну дирекцію, а о чѣмъ у насъ була вже вѣстка. Маршалокъ Чечь зложивъ вже на покрытє шкоды 20.000 зр. каже его оборонець, екєц. п. Бѣлиньскій. [Станіньскій: „Вонъ буде мусѣвъ заплатити ще бѣльше и дати все, що має!“]. Сли се вѣдомо п. Станіньскому — каже бесѣдникъ — то вонъ обидивъ тяжко и зъ розмысломъ „поважаного посла и его брата“, противъ чого бесѣдникъ мусить запротестувати. — На тѣмъ закончено аферу „Чечь—Станіньскій.“

По кількохъ ще спростованяхъ приступлено до голосованя надъ внесенямъ п. Кубіка и вѣдкинено наглість удержавненя польскои ґімназіи въ Тѣшинѣ. За наглостію голосувало польске коло, польскі опозиційні посли, Чехи и полудневі Славяне; нѣмецкій клєрикалы усунулись вѣдъ голосованя. — На порядку дневномъ бувъ ще внесокъ Чехѣвъ о вѣдкликаню жандармѣвъ зъ Чехіи покликаныхъ зъ иншихъ провінцій, но на засѣдане не явивъ ся внескодавець п. Янда, а се уважають за знакъ, що Чехи хочуть наразѣ вѣдступити вѣдъ острои обструкціи.

Вѣдтакъ промовлявъ ще шенерерійнець п. Фохлеръ противъ провізорія буджетовои и жалувавъ ся, що зъ Чехами по кількадневній обструкціи почало правительство вже укладати ся, коли противно Нѣмцѣ мусѣли вести довгу борбу обструкційну.

На тѣмъ замкнено засѣдане до нинѣ, т. є. до понедѣлка.

Письмо зъ краю.

Зъ Рогатиньского.

[*Робота въ 1899 р. „Народный Дѣмъ“ въ Рогатинѣ. — Філія тов. педаґоґічного. — Філія „Просвѣты“. — Руска Каса въ Рогатинѣ.*]

Хоч ганьбѣть, хоч бійте, а я кричатиму — и правду мовити буду. А тои правды такій змѣстъ, що выпустили зъ рукъ рѣкъ 1899. Бо, справдѣ, рѣкъ сей бѣжить до кінця, а мимо того вонъ перейшовъ по-при Рогатинщину незамѣтно и не записавъ ся въ памяти руского населеня майже нѣ одною важнѣйшою подѣєю. Якъ були, такъ и остали у всѣхъ напрямахъ незорґанізоваными и лише завдячити поодинокимъ людямъ, котрі даючи доказы вытревалости, проблиснули ту и тамъ заявою житя. Впрочѣмъ всюды спокій, вѣдпочинокъ, „тихій вѣдпочинокъ“! Тожь ясно, що при такѣмъ станѣ годѣ повеличатись замѣтнымъ выслѣдомъ працѣ, тымъ бѣльше що она спочивае на плечахъ малого гуртка одиниць, котрымъ таки надъ силу йде всесторонна боротьба. Отже загальна хиба: недостача людей, безъ котрыхъ орґанізація немыслима.

Додатною стороною, але ще зъ минулого року, можна назвати вѣдгребане справы, що мае свои статуты и еще незапротоколованую фірму: Народный Дѣмъ въ Рогатинѣ. Про сю справу говорено при кождій пристрѣчній нагодѣ, выбирано вѣдъ часу до часу приходочный выдѣлъ и въ кишеневый архівъ одного зъ выдѣловыхъ складано статуты, имовѣрно для консервація, и — шабасъ! А що всѣ вѣдчували пекучу потребу повѣтового смѣтника въ осередку повѣта, то й такъ займили ся тою потребою, що й позабували: хто членъ, хто выдѣловый въ непобудованѣмъ Народнѣмъ Домѣ. Майно товариства, выключно движиме, а складаюче ся зъ неєвнои кількости незареєстрованыхъ членѣвъ, залягаючихъ зъ вкладками, полишено волѣ судьбы, а — опѣцѣ щадничѣй вѣддано суму либонь 40 зр., зложену кумами при рѣздвѣ институціи, въ блаженѣй надѣѣ, що наскладаній вѣдсотки она по чотирнацятьохъ рокахъ зросте ажь до сумы 160 коронъ!... Отже середъ тыхъ мозольныхъ трудѣвъ надъ тою нанменованою, але ще неживою институцією подувъ иншій вѣтеръ, що почавъ розгребувати намулъ, котрый на добре вже присыпавъ забутьмъ. Пѣдувъ сего вѣтру почувъ перший о. Маркевичъ зъ Юнашкова въ часѣ весѣля въ своѣмъ домѣ, складаючи зъ весѣльными гѣстьми кільканацять зр., на обнову приспаної институціи. Найтяжше початокъ, а тамъ вже й посыпались складки, а кульмінаційнымъ высловомъ бувъ соберчикъ рогатиньского деканату въ Бурштинѣ, на котрѣмъ однои хвилѣ субскрибовано на ратовій силаты суму 680 зр.; вѣдтакъ значнѣйша субскрибція учительства рогатиньского либонь 70 зр. и т. д. Те все выкликалось въ минулѣмъ роцѣ зъ тымъ, що рѣкъ 1899 повиненъ попхнути дѣло зновъ дальше. Тымчасомъ рѣкъ сей кінчить ся, а не то що дѣло остало на мѣсци, але й зъ субскрибованыхъ складокъ, кромѣ рат. крил. о. Макогоньского, не виплынувъ доси нѣ зломаный сотикъ... А може ще виплыне? — хто знае!

По десятилѣтныхъ короводахъ удалось за починомъ о. Маркевича заложити въ Рогатинѣ: філію руского товариства педаґоґічного, до котрого вписалось ажь кільканацять учителѣвъ, одна учителька и кількохъ священникѣвъ. Число якъ-разъ нормальне пѣсля осуду смѣливѣйшихъ; ба, се число навѣть импозантне супротивъ „заячесердія“ и байдужности. Но, але зробили загальній зборы, выбрали выдѣлъ, по-за котрымъ ще навѣть лишилось кількохъ звычайныхъ членѣвъ, выслухали вѣдчиту и попращались — до побачена; а злій языки додали: имовѣрно зновъ ажь на загальныхъ зборахъ! Та нѣ, выдѣлъ выявивъ на стѣлько гибкости, що вже въ пять мѣсяцѣвъ пѣсля формального зібрання уладивъ сходины зъ вѣдчитомъ въ домѣ о. М. И зъѣхались, тѣлько не всѣ, а особливо не було тыхъ, котрыхъ призывавъ хоч бы ихъ власный пѣдпись, помѣщеный на картѣ запросинъ. Звинялись, що дорога небезпечна. И мали рацію. Тою дорогою таки небезпечно ѣхати, особливо коли ѣдесь до пятилѣтныхъ додатковъ, пѣдвышень, запомогъ и т. д. Годѣ богато балакати, але на другихъ загальныхъ зборахъ [бо бачите філія педаґоґічна пишесь у насъ вже третій рѣкъ] таки побалакано доволѣ. А все за-для правды. Зборы не ждали, що секретарь выявить усю правду, мовлявъ: заложили, выбрали, послухали, писали два разы кореспондентки и — проче доповѣсть касіверъ; а секретарь також не ждавъ, що его справоздане выкличе зновъ правду. Отже говорили правду на правду, а тыхъ всѣхъ правдъ одна велика правда, що учительство мѣжь молотомъ а коваломъ, хотѣло бы и товариству педаґоґічному и уніформови зъ трома звѣздками поставити свѣчку. Ба, але хто хоче двомъ панамъ служити, той... проче вже доповѣвъ предсѣдатель ad hoc.. Впрочѣмъ то вже минуло, и мы стоимо передъ третыми загальными зборами та дожидаемо справоздания зъ трудячои дѣяльности выдѣлу, котрый чей же не обмеживъ ся въ своѣй дѣяльности лише на ту одну „фатигу“, що тѣлько вѣдобравъ зъ почты выдавництва головного товариства педаґоґічного, а бѣльше не трудивъ ся...

Ну, але коли вже хвалити, хвалѣмъ основателѣвъ „Руских Касы“. Дѣйстно пора давно вже, щобы нашь христянинъ мавъ своѣ питомый кредитъ, а не потопавъ по жидѣвскихъ та powiatowych банкахъ. Отже нинѣ дѣло заснованя згаданои касы въ Рогатинѣ стало актуальне и закимъ оно перейде черезъ реторту формальностей, вже нинѣ есть кількa сотокъ удѣловъ, котрі складають також громадно и селяне. Дѣло веде ся въ канцелярії адвоката д-ра Могильницкого, котрому належить признати ревность, готовость, а навѣть и пожертвованя въ тоѣ справѣ. Коли се дѣло дойде до кінця, буде оно для Рогатинщины великимъ дѣломъ въ р. 1899...

Зъ Буковиньскои Руси.

(Новый „Народный Дѣмъ. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русиновъ. — P. Klemens Kołakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Волянѣ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. Н. Василько. — Процесъ О. Крушинъского.)

(Дальше)

Бачиньскій є ширіномъ купця Власюка що мае трафіку й корѣнный склепъ. Тамъ бачивъ я неразъ Бачиньского, а якъ заряджено слѣдство й я заразъ зъ початку запримѣтивъ, що ученики зъорґанізованій одинъ по другѣмъ кажуть неправду, то я попросивъ п. Власюка, щобы спровадивъ вечеромъ о 8. годинѣ свого шурина до склепу, бо я маю зъ нимъ въ якѣйсь справѣ поговорити. О що розходило ся, я п. Власюкови не казавъ, такъ само не мѣгъ и Бачиньскій знати, яке я зъ нимъ маю дѣло, бо-жь я передомъ нѣчого о слѣдствѣ зъ нимъ не говоривъ. Я собѣ думавъ, що вонъ, не будучи вже ученикомъ ґімназіяльнымъ, а тымъ то й не підлягаючи терорызмови зъ стороны ґімназіястовъ, зможе менѣ про свого давного товариша Ґеровского Алексѣя — де-що сказати по правдѣ, але що саме вонъ менѣ про него скаже, сего я впередъ прецѣнь не мѣгъ знати. Я гадавъ, що вонъ въ найлѣпшомъ разѣ, коли взагалѣ що не знае про Ґеровского, зможе потвердити то, о що я Ґеровскихъ и другихъ ученикѣвъ підозрѣвавъ, именно, що они змовляють въ ученикѣвъ, що руска мова лише нарѣчіемъ и т. д. Але щобы вонъ мѣгъ бы менѣ сказати, що Ґеровскій Алексѣй передъ 3 лѣтами, коли оба були разомъ въ 3. класѣ передъ годиною релѣґіи обертавъ до стѣны образъ цѣсаря, се менѣ й на думку не впало. Бачиньскій, не будучи вже ученикомъ ґімназіяльнымъ, мѣгъ и не явити ся передъ слѣдчою комісією; длятого я попросивъ проф. Кобыляньского, щобы менѣ бувъ свѣдкомъ того, що буде говорити Бачиньскій. Хотѣвъ я, щобы й проф. Тіронъ бувъ при тѣмъ, але вонъ заявивъ, що насъ двохъ выстарчае. Мы оба явили ся у Власюка, застали мы тамъ вже Бачиньского, а запросивши его до другои комнаты въ котрій нѣкого не було, сказавъ я ему, що теперь веде ся слѣдство въ ґімназіи въ справѣ москвофільскихъ агітацій и запытавъ его, чи не знае вонъ менѣ що сказати про се, якъ задивляє ся Ґеровскій Алексѣй на руску мову, якои учать въ ґімназіи, чи не агітуе вонъ межи учениками проти нея и т. д. При тѣмъ я ему рѣшучо заявивъ, що абсолютно не бажаю нѣчого иншого почути, якъ лишь правду. Бачиньскій розповѣдавъ менѣ багато дечого про се, якъ Ґеровскій змовлявъ въ него, що мова руска лишь нарѣчіе мови московскои, а мѣжь иншимъ розповѣвъ менѣ про згадану обиду маестату й додавъ, що о тѣмъ мусить знати й Залозецкій, бо они оба хотѣли о тѣмъ донести катехитови. Я списавъ протоколъ, а Бачиньскій его підписавъ изъ замѣткою, що въ разѣ потребы може на все присягнути. Протоколъ я предложивъ слѣдчій комісіи, передъ котрою потѣмъ явивъ ся особисто самъ Бачиньскій, обстаючи при всѣмъ, о чѣмъ менѣ доносъ.

Я, каже въ кінци проф. Шпойнаровскій, не можу присягати, чи правда то, що сказавъ Бачиньскій що-до обиди маестату, але уважаю то можливымъ зъ тои причины, що Бачиньскій покликав ся на Залозецкого, а сей признавъ передъ комісією, що вонъ самого факту собѣ не пригадуе, але каже, що Ґеровскій се мѣгъ зробити, та що вонъ говорывъ противъ Австрії й правительства, такъ що вонъ неразъ хотѣвъ его заскаржити передъ катихитомъ.

(*Дальше буде.*)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане зъ дѣяльности „Шкѣльон Помочи“ у Львовѣ.

Дня 29 вересня с. р. вѣдбуло товариство свои загальній зборы въ рускѣй школѣ вправъ. Голова о. Стефановичъ пѣднѣсъ у вступнѣй промовѣ, що товариство опѣкувалось кромѣ давнѣйшихъ рускихъ школъ у Львовѣ (мужескои и женьскои школы вправъ и школы им. Шашкевича) також новоотвореною рускою выдѣловою школою для дѣвчатъ. Обовязки товариства збѣльшились черезъ зростаюче число молодѣжи рускои, а зъ другои стороны доходы значно зменшились черезъ смерть кардинала, котрый що року жертвувавъ на рускій дѣти 200 зр., и черезъ упадокъ Галицкои щадницѣ, жертвуючои намъ въ послѣдныхъ рокахъ по 200 зр. запомоги. Задачею будучого выдѣлу и всѣхъ добрыхъ людей мусить тому бути, черезъ щедрѣйшій датки надоложити тѣ втраты и піддержати товариство въ сповненю его краснои цѣли.

Касіверъ п. Врецьона подавъ напередъ станъ корѣнного фонду, а далѣй выказавъ квоты, якій въ минувшомъ роцѣ (вѣдъ 25 жовтня 1898 до 29 вересня с. р.) виплынули. Дрѣбній вкладки и датки принесли 222 зр., запомога соймова 100 зр. Бѣльшій жертвы зложили слѣдуючій патріоты и патріотичній институціи: о. Редкевичъ проповѣдникъ зъ св. Юра (зъ складки въ катедральнѣй церквѣ) 71 зр., даръ по пок. Михаилѣ Бандуровичу 50 зр., „Народна Торговля“ 30 зр., „асекурація „Дністра“ 25 зр., п. Ольга Барвѣньска зъ фантовои льотерії 17 зр. 50 кр., а зъ складки дитячои въ „Дзвінку“ 20 зр. 25 кр., клюбъ Русинокъ 26 зр. 35 кр., п. Василь Бойко 30 зр., о. Иванъ Попель зъ Довгополя (зъ процесу) 25 зр., п. Моравецкій 10 зр., о. Євгеній Гузаръ зъ пушки школьнои 8 зр. 40 кр., о Юзычиньскій зъ Острова, д-ръ Коцовскій и офіціялъ Телишевскій по 5 зр., п. Левковъ почт. контрольоръ 3 зр. 60 кр., о. Сѣчиньскій зъ Мшаны 3 зр.

Выдатковъ мало товариство въ тѣмъ роцѣ: на одѣжь 221 зр. 10 кр. (25 бундъ для хлопцѣвъ и 25 плащиковъ для (дѣвчатъ), на обувє 138 зр. 50 кр. (35 паръ черевиковъ и 30 паръ чоботокъ), на приборы до науки и шитя 95 зр. 50 кр., менший убраня на коляду и великдень 30 зр. — Всѣхъ выдатковъ було 507 зр. 13 кр.

Вкінци выбрано выдѣлъ, въ котрый ввійшли: о. Стефановичъ яко голова, о. Гузаръ яко заступникъ головы, п. Врецьона яко касіверъ, п. Гамота, о. Лопатиньскій, и учительки Ольга Барвѣньска о Литиньска яко члены выдѣлу.

На слѣдуючихъ засѣданяхъ займавъ ся выдѣлъ головно замовленемъ и закупномъ зимовои одежѣ для дѣтей. Такъ закуплено 30 бундъ для хлопцѣвъ и плащиковъ для дѣвчатъ, спроваджено вѣдъ майстровъ шевскихъ зъ Угнова, Куликова и Кутъ 45 паръ чоботокъ, и 37 паръ черевичковъ. — Принято до вдячнои вѣдомости зложене дару 12 зр. 75 кр. вѣдъ членовъ управл. совѣтъ „Нар. Торговлѣ“, и присылку всякои одежѣ вѣдъ д-ра Шевчука зъ Винограда (въ Чехахъ).

Обговорювано також справу складокъ на рѣчь товариства. Въ сѣмъ дѣлѣ зайшло у деякихъ людей мале непорозумѣне. Выдѣлъ высылавъ вѣдъ кількохъ роковъ до всѣхъ львовскихъ Русиновъ свого курсора для збирана членьскихъ вкладокъ або добровольныхъ датковъ, уповаючи, що кождый Русинъ зложить радо на такъ красну цѣль малый даръ 1 зр. рѣчно. Тымчасомъ деякій зрозумѣли се, що вымагаесь вѣдъ нихъ обовязковои вкладки и заявивши, що не суть членами товариства, вѣдказали своєи помочи. Выдѣлъ простує сю гадку и заявляє, що просить всѣхъ добрыхъ людей лишь о ласку. Зъ огляду, якъ при нашій помочи много бѣдныхъ молодѣжи рускои у Львовѣ, котра давнѣйше вынародовлювалась и продапала, нинѣ въ нашихъ школахъ красно выховуесь въ рускомъ духу и въ привязаню до руского обряду, — надѣесь выдѣлъ, що нѣ одинъ Русинъ львовскій не схоче вѣдказати на таке дѣло свого дару.

Загальній зборы тов. Львовскій Боянъ вѣдбули ся въ пятницю, (1 с. м.) при участи 57 членовъ. Голова товариства, пр Шухевичъ, пѣднѣсъ въ своѣй промовѣ незвычайні заслуги дирігента, д-ра Ст. Федака, що не зважаючи на свои заводовій занятя, на невтомиму працю коло тов. „Дністеръ“ находить и посвячуе еще много часу для розвою тов. Львовскій Боянъ. Въ доказъ того, що и всѣ члены подѣляють гадку головы товариства, повстали усѣ зъ мѣсць и довго тревающими оплесками дали выразъ вдяки и признания п-у дирігентови за провадъ, а позаякъ д-ръ Федакъ зъ причины недуги не явивъ ся на зборахъ ухвалено выслати до него особну депутацію, котра має ему высказати. одноду шну заяву зборовъ. — Вѣдтакъ пѣднѣсъ голова не малу заслугу заступника дирігента С. Людкевича и дирігента музичного кружка Ром. Ганинчака, котрій у всѣхъ напрямахъ попирали чинность Дирігента и дѣяльность товариства, за що имъ зборы повстанемъ въ мѣсць выразили подяку, а такъ само и тов. „Руска Бесѣда“ и съ членамъ, що укорочуючи собѣ выгоду и права уживания великои комты помагають розвоювати тов. „Львовскій Боянъ“ вѣдступаючи на его вправы свои ко-

мнаты зъ усею готовостею и щиростею. Повитавши ново принятыхъ членівъ, вбиваючи ихъ голова до працѣ надъ розвоемъ товариства, такъ якъ тільки тодѣ сповнить ся девіза товариства: „Наша пѣсня не вмре не загине", наколи усѣ ту пѣсню не лише кохати але и плекати будемо.

Вкінци привитавъ голова теплій слова памяти пок. Фр. Ржегоржеви, котрый заразъ въ початкахъ заложеня товариства довѣвъ до того, що оно не тільки розвинуло ся гарно, але и звѣснымъ стало по усѣй Славянщинѣ тымъ, що покійный Ржегорж уможлививъ Боянови выступити зъ концертомъ въ Празѣ въ часѣ ювілейной выставки. Збори почтила память Покійного повстаньемъ зъ мѣсць.

Слѣдували справозданя секретаря, касіера и контрольной комісіи, по чімъ по удѣленю уступаючому выдѣлови абсолюторія приступлено до выбору выдѣлу. Черезъ аклямацію выбрано: головою проф. Волод. Шухевича, его заступникомъ проф. Ил. Огоновского, дирігентомъ д ра С. Федика, его заступникомъ С. Людкевича, надто п-ну Наконечну и п-а Р. Ганинчака. Колежь сей, мимо неприйнятя его резигнація, и дворазового повторного выбору черезъ аклямацію, тогожь зъ причины браку часу не хотѣвъ принять, выбрано на мѣсце его и дальшихъ двохъ членівъ выдѣлу вже картками, при чімъ выйшли: проф. Ф. Колесса, Вас. Чума и М. Тузякъ а на заступниківъ п-а О. Прокишівна и О. Весоловкій. — До контрольной комісіи выбрано: З. Бладичина, Су ка и Слизюка. По выборахъ замкнувъ голова збори, вызиваючи всѣхъ до дальшой працѣ надъ розвоемъ товариства.

Справы церковні.

Хто зъ насъ не знае, що церковъ руска есть забороломъ не тільки вѣры, но и народности рускои; фактомъ есть такожь, що громады нашій такъ зъубожѣли, що не въ силѣ суть будовати новыхъ церквей, а где того заходить потреба, готовій перейти на инший обрядъ, кобы лише позбути ся тяжкого конкуренційного тягару. Въ будучности могуть для нашихъ церквей наступити еще гірші часы.

Щобы тому запобѣгти завязалось зъ кінцемъ року 1896 за ініціятивою такихъ ревныхъ нашихъ священниківъ, якъ о. Джулиньскій, о деканъ Танчаковскій и другій: товариство для запомоги убогихъ рускихъ церквей имени св. Петра. Но се товариство, мимо своей незвычайной важности для нашои жизни церковной и народной, немало якось поводжено. На першімъ загальнімъ збіраню выбрано предсѣдателемъ покійного крилошанина о. Тороньского, 10 выдѣловыхъ и 5 заступниківъ, зъ котрыхъ декотрій и до нинѣ не суть еще членами товариства; комітету же надзираючого зъ 3-хъ членівъ и 3 хъ заступниківъ, якого домагае ся Статутъ, зовсѣмъ не выбрано. За тымъ лихомъ пішло заразъ и друге, еще більше. Зъ початкомъ року 1899 померъ предсѣдатель товариства о. Тороньскій, а що выбраный Выдѣлъ ажь до его смерти не уконституувавъ ся, то Товариство лишило ся безъ всякого органу выконавчого и було бы зовсѣмъ упало, якъ бы не §. 9 статутівъ, на підставѣ котрого прислугуе въ такімъ разѣ М-у Ординаріятови право поставити вѣдъ себе комітетъ зъ 3-охъ осібъ для веденя справъ товариства, доки загальне зібране, яке скличе митрополитъ, не выбере нового выдѣлу и комітету надзыраючого. Користаючи зъ того права поставивъ митр. ординаріятъ вѣдъ себе такій комітетъ, до котрого вѣйшли: о. крыл. Пюрко, яко предсѣдатель, о. віцеректоръ Ярема, яко секретарь и о. префектъ Яцковскій яко касіеръ. На внесене сего комітету скликавъ вкінци митр. ординаріятъ на день 7 грудня с. р. загальне зібране членівъ товариства, на котрімъ подасть ся передъ всѣмъ справоздане о теперішнімъ станѣ товариства. Теперішный станъ товариства представляе ся, якъ слѣдуе:

Члены	Епархія львівскои	перемыскои	станиславівскои	разомъ
Церкви	72	15	4	91
Священники	24	7	1	32
Свѣтскій	1	1	—	2
Разомъ	97	23	5	125
Усопшій	3	—	—	3
Разомъ всего	94	23	5	122

Станъ Товариства що до членівъ представляе ся про то досыть скромно. Такъ само скромно представляе ся и станъ касы. Товариство числить дотеперь всего лишь 500 зр. готівки. Надъ то выносить запись покійного Кардинала 1000 зр., котрій однакъ до сегодня не выданій еще зъ судового депозиту. Такожь буде задачею загального добра а взглядно будущого Выдѣлу вѣднести ся до м. ординаріяту зъ просьбою о выданє до розпорядимости Выдѣлу тыхъ фондівъ, якіи вплынули на будову церквей до касы м. консисторія.

Що станъ Товариства есть дотеперь такъ скромный на то зложились особливо три причины: недостатокъ добрего и сталого заряду, мала участь нашого духовеньства а вкінци и недостаточный Статутъ, на підставѣ котрого розвій товариства, при апатіи и рівнодушности нашихъ людей, оказавъ ся майже неможливымъ. Усунути всѣ тій причины буде задачею найвысшого загального зібрання.

Въ тій цѣли предложить ся найблизшому загальному зібраню готовый уже проектъ змѣны Статутівъ. Щобы же всеч. участники могли надъ тою справою тымъ врѣлише застановити ся и на загальнімъ зібраню зъ нею тымъ скорше упорати ся, подаемъ вже тутъ важнѣйшій уступы проектованои змѣны статуту.

(*Конець буде.*)

НОВИНКИ.

— **Зборы філіи „Просвѣты" въ Тернополи** заповѣджений на день 26 н. ст. грудня, а оголошенѣ въ 261 числѣ „Дѣла" *вѣдложено* на часъ пізнѣйшій за-для різныхъ непередвидженыхъ перешкодъ. Властивый день зборівъ и економічного вѣча оголосить ся въ належнімъ часѣ.

— **Злобна містифікація.** Въ ч. 261 нашои часописи въ „Посмертныхъ оповѣсткахъ" була подана вѣстка о смерти о. Николы Волиньского сотрудника зъ Павелча коло Станиславова, що мавъ померти на ударъ серця. Вѣстка сеся показуе ся бути неправдивою, бо о. Ник. Волиньскій находить ся въ добрімъ здоровлю, а нашу редакцію змістифікувавъ якійсь злобный чоловѣкъ, пересылаючи кореспондентку про смерть о. Н. Волиньского, при чімъ надуживъ ще и підпису нашого дописувателя п. Є. О. Якъ-жежь назвати такій жакібскій жартъ, а бути може злобу?

— **Товариство взаимного кредиту „Дністеръ"** подае до вѣдомости интересованыхъ членівъ, що подібно якъ попередныхъ лѣтъ такъ и сего року за-для выготовленя инвентарівъ та замкненъ цілорічныхъ до білянсу не будуть ся выплачувати позички анѣ высилали новій скрипта до підпису, почавши вѣдъ 18 грудня н. ст. 1899 ажь до 8 сѣчня 1900 р. включно. Хто отже маe підписаный скрипть нехай стараесь зреалізувати позичку передъ 18 грудня, а хто намѣряе еще старати ся о позичку, нехай вносить подане вчасно.

Також вкладки щадничі не будуть приниматн ся анѣ выплачувати ся вѣдъ 26 грудня 1899 до 1 сѣчня 1900 включно, бо послѣдныхъ пять днівъ обраховують ся вѣдсотки и выготовляюе ся замкнене річне — та тому зволять П. Т. вкладчики свои справы полагодити передъ 26 грудня с. р.

— **Д ръ Францъ Смолька** знаный польскій дѣятель-революціонеръ и політикъ, довголѣтный президентъ палаты послівъ, занедужавъ въ пятницю у Львовѣ безнадійно. Числить вінъ 89 лѣтъ житя. Вѣдъ двохъ днівъ втративъ вже мову и свѣдомість и надія на получене выключена.

— **Зъ Тернополя пишуть намъ:** Дня 27 падолиста скликавъ д-ръ Даниловичъ до Тернополя радикальні збори для отворена „Бібліотеки" и на вѣче. Одно и друге само собою добре, коли бы не заходили тутъ певні обставины. Тая „Бібліотека" не маe бути самою лишь бібліотекою, выпожичальнею книжокъ, але товариствомъ на статутѣ, якій маe „Просвѣта". Зъ огляду на то пытаемо: на що товариство таке творити, коли-жь въ Тернополи есть філія „Просвѣты"? Чи статутъ и дѣяльність ся выдаесь д-ръ Даниловичеви невыстарчаючою, хотя товариство се красно розвиваесь? Чи ходить о параліжованє „Просвѣты" и чи д-ръ Даниловичъ вважае се за дѣло патріотичне? Чи не значить то бурити и робити замѣшанє? Чижь то, що заводить д ръ Даниловичъ, маe бути лучше? Се, що есть, знаемо, а того, що загадуе п. Даниловичъ, не знаемо, и сей власне неоправданый въ очахъ нашихъ починъ п. Д—а насуваe підозрѣня, чи не есть се дѣло, утворене для домашнои усобиці, четвертувати отрясшу ся у насъ потроха зъ усобиць нещасну Русь?

Не такъ, але подібно мала ся справа и зъ вѣчемъ. У насъ есть політичне товариство „Подільска Рада". Правда, не дае она вѣдъ пару лѣтъ о собѣ нѣчого знати, але д-ръ Даниловичъ мігъ вписати ся до нея, ей оживити и вразъ зъ нею провадити акцію політичну. А „Подільска Рада" рѣшицѣ нѣякои не робить, приймае въ члены всѣхъ Русинівъ доброи волѣ и не дае причины до контратітаціи противъ себе.

Чи може всѣ тутешній товариства заперли передъ д-ромъ Даниловичемъ дверѣ або тутешній Русины вѣдвернулись вѣдъ него и его вѣдъ себе вѣдопхнули? На скільки знаемо, то нѣ — тутъ на Подолю Русины п. Даниловича приняли радо въ надѣи, що знайдуть въ нѣмъ для справы загальнои одного співробітника.

Яке-жь зъ всего выходить заключене? Отъ не инше, якъ те, що п. Даниловичеви не розходить ся о справу загальну а о себе; хоче поставити по-надъ все своє: „ось то я" и ігноруючи нашу щиру працю около добра хлопівъ-вывертаючи нашій основы забавитись властиво въ хлопоманство.

На зборахъ явились именно тій, котрій при послѣдныхъ выборахъ знали лишь ревѣти и до нѣякои спільнои акціи не хотѣли допустити.

— **Підвышка оплатъ почтовыхъ** входить въ житє зъ днемъ 1 н. ст. сѣчня 1900 р. и принесе державному скарбови майже два міліоны зр. річного доходу, що буде ужитый выключно на почтовій реформы. Підвышка оплатъ дотычить такъ посылки заграничній [на основѣ мѣжнароднои умовы] якъ и внутрѣшній. Основною таксою заграничныхъ посылокъ є умовлена квота 25 центимівъ, котра то такса маe бути обчислена на валюту поодинокихъ державъ, а управа швайцарскихъ почтъ маe провѣрити, чи такса дѣйстно добре обчислена. На основѣ сеи таксы буде оплачувати ся листы зъ Австріи до инчихъ краівъ [вѣдъ 1 сѣчня 1900] по 25 гелерівъ, замѣсть дотеперѣшныхъ 10 кр. Тільки оплата до Нѣмеччины на основѣ спеціяльнои умовы лишаe ся та сама, т. є. 5 кр. а тільки порто за картки кореспонденційній підносить ся зъ 2 кр. на 5 гелерівъ. Сея підвышка картъ кореспонденційныхъ є найнедогоднѣйшою стороною міністерского розпорядженя, а вѣдносить ся також до внутрѣшного обороту. Оплата вѣдъ листівъ рекомендованыхъ буде выносити 25 гелерівъ, замѣсть 10 кр. — Порто за друки зниженo въ 2 кр. на 3 гелеры, а буде се вынагородою за підвышку картъ кореспонденційныхъ особливо для купцівъ и фабрикантівъ, що розсылають різній свои оповѣщеня. Якъ сказано, дохідъ зъ надвижокъ оплатъ буде ужитый на почтовій цѣли. Передовсѣмъ внесена буде на почтахъ нерараіяльныхъ оплата 1 кр. за доручене листівъ, півъ крейцара за доручене корекпондентокъ и оплаты за доруване дневниківъ и т. п. Можна також надѣяти ся, що наступить вѣдтакъ и получшене быту урядниківъ почтъ нерараіяльныхъ.

— **Огонь.** Въ Корничи коло Коломыи погорѣли дня 29 м. м. т. є. въ середу о 5½ годинѣ въ вечеръ пріходство зъ всѣми будынками; середъ великого вѣтру все въ протягу півъ годины зрівнялось зъ землею. Будынки убезпеченій въ „Дністрѣ", шкода пароха не убезпечена поверхъ 2.000 зр., уратовано лишь худобу и конѣ. Огонь після всякои имовѣрности підложеный бо почавъ горѣти різъ стодолы вѣдъ поля.

— **Сталевій звоны.** Въ Нѣмеччинѣ выробляють великій сталевій звоны, дуже тревалій, зъ гарнымъ звукомъ и дешевій. Недавно вылито звінъ, що важить 17.634 клг. за цѣну 23.200 фр. Сталевѣ звоны мають майже таку саму форму и є такій великій якъ бронзовій, якихъ уживано доси звычайно. Ихъ прикметы є тій самій, лише цѣна богато менша.

— **Шевскій курси для майстрівъ** завѣвъ выдѣлъ краевый на предложене промысловои комісіи у Львовѣ и Краковѣ. Теоретична и практична наука на тыхъ курсахъ обіймае; 1) складъ ноги и вилывъ его на форму обуви, 2) геометрію и фаховій рисунки, 3) веденє купецкихъ книгъ, 4) бранє мѣры и науку крою на підставѣ геометричныхъ рисунківъ, 5) вирібъ верхівъ и сподівъ на підставѣ взятои мѣры, 6) пізнаванє товарівъ, сполучене зъ калькуляцією крою и цѣнъ, 7) машинову науку, 8) вирібъ копыт на нормальній и не нормальній ноги, гіпсовій відливы и вирібъ обуви після гіпсовыхъ відливівъ анормальныхъ ніг. На курсъ можуть бути принятій лишь тій майстры и старшій челядники, котрій покінчили що найменше народну школу и не переступили 45 лѣтъ житя. Выдѣлъ краевый именуе двохъ відпоручниківъ, котрій займають ся приниманемъ учениківъ и мають надзіръ надъ наукозыми варстатами. Доси покінчили курсы у Львовѣ и Краковѣ майстры и старшій челядники зъ 28 мѣстъ и мѣсточокъ Галичины. Найбільше учениківъ було зъ Львова и зъ Кракова. Кождый шевскій курсъ кінчить ся выставою. Найблизшій курсъ зібудуе ся у Львовѣ въ сѣчни 1900 р.

— **Верствы бурштину** вѣднайдено случайно — якъ пишуть зъ Мемля — при перекопуваню глубокои фосы въ майнахъ гр. Тишкевича въ Курляндіи підъ прускою границею. Дотеперѣшній вступній розслѣды, веденій підъ проводомъ властителя и его урядниківъ выказали, що підъ 1½-метровою верствою пѣску и торфу находить ся знана голуба бурштинова земля, въ якій є богато кусневъ бурштину різнои величины. Выдобуто кусневъ картоги 20 карбованцівъ, що позваляе надѣяти ся, що небаромъ стануть тамъ великій копальнѣ.

— **Чорный дощь.** Въ Ирляндіи замѣчено незвычайно рѣдке явище, а именно т. зв. чорный дощь. Дощь сей падавъ на просторѣ 4800 квадратовыхъ миль, при чімъ на свѣтѣ запанувала така темнота, що птицѣ поховали ся до гнѣздъ, въ домахъ засвѣчено свѣтло а люде очікували кінця свѣта. Явище се треба толкувати въ сей способъ, що фабричній саджѣ зъ полудневои Шкотіи и підвінчнои Англіи змѣшали ся зъ мракою, котру вѣтеръ перенѣсъ черезъ море. Подібне явище замѣчено въ р. 1896 на Сибѣри. Вѣдъ Самары до Манджурія, надъ цілымъ Сибіромъ тягнула ся чорна хмара, котру взято зъ початку за дымъ, выкликаный пожаромъ лѣса. Хмара опускала ся поволи на землю, немовь яка чорна мрака, такъ густа, що на 50 кроківъ не було нічого видно. Замѣчено при тімъ запахъ копченя.

— **П. Григорій Калинюкъ**, черновчанинъ, рѣзбаръ и штукаторъ, мешкаючій въ Станиславовѣ [на Горцѣ за рампою] робить удатній бюсты Шевченка, великій, бронзований — після взору Марконього, и продае ихъ по 3 зр. на мѣсци въ Станиславовѣ. Також выготовивъ уже бюстикъ малый Хмельницкого и продае по 50 кр., а теперь працюе надъ бюстомъ Федьковича.

— **Дрібні вѣсти.** Презенту „regiae collationis" на рим. кат. парохію въ Городенцѣ діставъ кс. Едв. Блядовскій завѣдатель Яслівца. — Обшары дворскій: Загробелю-Петриківъ-Янівку набувъ на власність вѣдъ ординатаТад. Чарковского-Голевского п. Теод. Сербатовскій властитель Буцнева підъ Тернополемъ. Чи до сен „трансакціи" не причинивъ ся „меценатъ" Шадловскій, що драпнувъ до вітчины перцю — до Америки? — Дня 10 н. ст. грудня вѣдбуде ся въ Яслѣ селяньске вѣче підъ проводомъ п. Станіньского, на котре візвано кн. Павла Сапѣгу до зложеня вѣдчиту о его посольскій дѣяльности. — У Львовѣ померла въ 85 році житя спольщена баронова Тереса Венцъ Нідерляштетенова, бувша властителька выховуючого пансіонату; въ 1863 році въ часѣ повстаня опікувала ся она ранеными ребелянтами. — На Чорнімъ морі лютять ся сильні вѣтровій бурѣ. Семе австрійске вѣче промысловцівъ шинкарскихъ вібудуе ся у Вѣдни въ дня 4 до 6 с. м.; до Львова и Кракова выѣздять делеґаты — Д ръ Оскаръ Відманъ діставъ титулъ надзвычайного професора медицины на університетѣ у Львовѣ. — На шляху зелѣзничімъ мѣжь Бродами а Заболотцями переѣхавъ оногды зелѣзничій поѣздъ 18-лѣтного паробка зъ Поникович. — Нова зелѣзница Краківъ-Коцмирівъ буде вѣддана до ужитку 6 с. м.; урядники обняли вже свою службу. — Витовтъ Волянскій, що стававъ передъ судомъ въ Станиславовѣ за обманьство и клевету, зложивъ по увільняючій его розправѣ квоту 612 зр. на цѣли добродѣйні; була се сума шкоды, яку потерпѣло Краківске товариство обезпечень зъ причины фальшивого оцѣнена Волиньскимъ его шкоды. — Будова зелѣзницѣ до Збаража маe зачати ся зъ весною. — Нову „twierdzę prawdziwej wiary na Rusi", а то „косцюлокъ" побудовано для „polskich włościan"(?) въ Березовици підъ Тернополемъ — Рада шкільна краева розписала конкурсъ на посаду директора учительскои семинаріи мужескои въ Самборѣ; речинець подань до кінця грудня. — Въ Турівцѣ коло Скалата померъ въ 85 році житя тамошный властитель дібръ Едв. Розвадовскій. — Въ Нагі Енніедъ на Угорщинѣ офіцера жандармеріи І. К. засуджено на 4 роки и 9 мѣсяцівъ вязниць и на деградацію за крадѣжь кількохъ тысячь зр. зъ жандармкои касы. — Въ Ню-Іорку, де кидають міліоны долярівъ на різній гулятики и выгадки, померла голодовою смертію талановита и образована на 30-лѣтна писателька Енеліна Адамсъ. — Зъ Ростова надъ Дономъ доносять, що въ селѣ Отказнове [пов. новогергіѣвского] въ ставропольскій губерніи появило ся множество мышей о різныхъ (?) барвахъ, а то: чорній, бѣлій, цяткатій и темножовтій мыши; рівночасно появила ся ще друга язва: маса змій и вужівъ. Мышва справляе велике знищене.

— **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о вчасне вѣдновлене передплаты. Пригадуемо, що на кредитъ часописи высилати не можемо, для-того ще разъ пригадуемо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о вырівнане залеглостей по конецъ сего року після вызначеныхъ речинцівъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Завѣдателемъ дек. мостиского именованый о. Мих. Ольшаньскій парохъ въ Старянѣ. — Завѣдательство въ Черняві діставъ о Іос. Тиховичъ. — О. д-ръ Фр. Щепковичъ катедр. сотрудникъ именованый провізоричнымъ катихитомъ при мужескій школѣ им. св. Іоана Кантого. — Правительство продовжило дотацію на рік для сотрудника въ Середнімъ великімъ.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Цѣсарь именувавъ повітового комісаря д-ра Ив. Левицкого, кабінетовымъ концепістомъ въ VIII. класѣ ранґи. — Міністерство торговлѣ именувало офіціяла рахункового въ гал. дирекціи почтъ и телеґрафівъ, Ив. Петца, ревідентомъ рахунковымъ въ Инсбруку, рах. практикантівъ: Людв. Кременя, Влад. Культиса, Каз. Квѣцѣньского, Іос. Мойсеовича и Іос. Шандровского рах. асистентами въ гал. дирекціи почтъ и телеґрафівъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На „фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей" зібравъ дальше о. крил. Теофиль Павликівъ и доставивъ въ касу „Народного Дому" 38 зр. 95 кр. Именно зложили на ту цѣль П. Т.: Романъ и Анг. Мацелюхи у Львовѣ 1 зр. 50 кр.; оо.: Ив. Отто изъ Лишнѣ, Ил. Каламунецкій изъ Кропивника, Корн. Гнатишакъ зъ Угерець незабитовскихъ и п. К. А. по 1 зр.; А. Г. 2 зр.; N. N. 80 кр.; скарбонка ad hoc въ Успенскій церкви у Львовѣ 2 зр. 87 кр.; скарбонка въ канцелярії „Народного Дому" 18 зр. 04 кр.; редакція „Галичанина" зібраній вѣдъ: „Ненавѣстного" 2 зр. 55 кр., о. Якова Корчиньского 1 зр., вѣдъ пп. Єлены Кузиковои и Стефанії Бачиньскои, зібрани на праздинку въ Бобулинцяхъ 5 зр. 40 кр. — Всего зібрано до теперь **3975** зр. **43** кр.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вѣдъ год. 2—6 пополудни и въ тімъ часѣ може кождый зъ нея користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавціею. — Канцелярія товариства отворена вѣдъ год. 9—1 рано а вѣдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львовъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 4 грудня. Нинѣшне засѣдане палаты послівъ зачало ся по 12 годинѣ, рано зібрала ся була більша часть клюбівъ въ цѣли выслуханя справоздання о дотеперѣшнімъ перебѣгу конференціи выконуючого комітету правицѣ зъ предсѣдателями клюбівъ лівицѣ въ справѣ порозумѣня.

Д'Урбанъ 4 грудня. Якъ доносить „Natal Mercur" зъ Фреръ, Буры стягають наново свои всѣ силы до давныхъ позицій коло Колензо. Зъ сего видно, що Буры хочуть перешкодити переходови англійскихъ війскъ черезъ рѣку Тугелю.

Будапештъ 4 грудня. Фракція Угрона [сторонництво независиме], ухвалила одноголосно перешкоджати всѣма правными средствами проднвъ підвышки квоты. Всѣ члены фракціи выступлять въ палатѣ послівъ зъ довшими бесѣдами.

Цетинія 4 грудня. Органъ урядовый заперечуе рѣшучо, мовь-бы правительство візвало купцівъ чорногорскихъ до зібрання торговельныхъ зносинъ зъ Австро-Угорщиною.

Надосланє.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улици Третього Мая.

246 9—12

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пекитаніях пяти Галицкоя

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лєрнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничѣ, піены, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвонівъ електричныхъ.

Всякі направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 461?

Всякі купоны

и вылосованій паперы вартостнї 8-4 (1)

выплачує безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

Ц. к. уприв. Галицкого акційного

Банку гіпотечного.

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведена

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродають по 1 зр. в стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

банковый домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 7

Quäker Oats

Всюды можна дістати въ пачкахъ по 1 фунтови и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Поважаній господинѣ!

Возьмѣть у Вашого купця пачку Quäker Oats (американьского опыханого вівса) и зварѣть таку страву: До пів літра кипячои посоленои воды всыпте 12 дека Quäker Oats и нехай варить ся 10—15 мінутъ, поки не згусне; підчасъ вареня треба мѣшати. Опісля подайте сю страву зъ зимнымъ молокомъ и такожъ зъ дрібкою товченого цукру. — Ся страва, якъ и всяка инша, приладжена зъ амер. опыханого вівса, споживана правильно на снѣдане або на вечерю, выйде на здоровле всѣй Вашій родинѣ, а особливо дѣтямъ.

481 III.

Реальность въ Коломыи на продажъ

при ул. Францъ-Іосифа ч. 350, складаюча ся зъ дому мурованого о 5 покояхъ кухнѣ, передпокоѣвъ, стайнѣ, древтнѣ и огороду. — Ближшій вѣдомости подасть: *Инжінєр К. Наварскій* въ *Станиславовѣ*.

453 3—8

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ, ул. Галицка ч 12.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 104—?

Реальность въ Жовкви, велику, дуже старанно будовану, два новї домы (вілї), ¾ морга огороду при головній улици спродамъ зъ причины вѣддаленя. („Ольшевскій, Мысленицѣ“) 460 1—3

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ роботни кондеръ и матерацовъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5. 339 28—45

!! Пчольный вощъ !!

пѣдъ гарантією прандивый, безъ нѣякои примѣшки по зр. 1·60 за кільо высылає за послѣплатою 443 3—4

І. Менчеръ въ Микулинцяхъ.

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до вищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключенє) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Хто хоче 400 марокъ

пѣдъ гарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пѣшле адресъ зъ вѣльною маркою пѣдъ **V. 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan**, Лейпскъ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Нѣдписаный управляючій комітетъ товариства задаткового „НАРОДНЫЙ ДѢМЪ“ въ Жидачевѣ, стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою, запрашає всѣхъ вписавшихъ ся або намѣряючихъ вписати ся въ члены тогожъ товариства, на загальнї зборы, котрї вѣдбудуть ся въ Жидачевѣ, въ сали магістрату о годинѣ 10-ій рано дня 15 н. ст. грудня 1899.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. О годинѣ 9-ій рано Богослуженя въ мѣсцевій Церквѣ.
2. О годинѣ 10-ій рано вѣдкрытє зборовъ предсѣдателемъ комітету управляючого и справоздане зъ дотеперѣшнои дѣяльности.
3. Выборъ предсѣдателя, его заступника и секретаря на часъ вѣдъ.
4. Вѣдчитане проектованого статута и ухваленє тогожъ въ присутности ц. к. нотаря.
5. Выборъ управляючого совѣта зъ 9 членовъ и 3 заступниковъ.
6. Совѣтъ управляючій уконституе ся сейчасъ пѣсля постановъ статута и означить дѣяльность поодинокихъ членовъ дирекціи, котрї вѣдберуть акты и рахунки вѣдъ управляючого комітету.
7. Пѣдписанє статута въ присутности ц. к. нотаря.
8. Внесеня членовъ.

Управляючій комітетъ умильно просить о якъ найчисленнѣйшу участь членовъ, тымъ бѣльше що члены маючї бути выбраными до управляючого совѣта и дирекціи повинні бути на зборахъ, освѣдчити, що выборъ приймають, и сейчасъ по выборѣ уконстатують ся всѣ разомъ.

Вѣдъ управляючого комітету. 459 1—3

Жидачевъ дня 1-ого грудня 1899.

І. Стасина. К. Сеника. Н. Лукавецкій.

Реальность

въ Коломыи на продажъ

при ул. Францъ-Іосифа ч. 350, складаюча ся зъ дому мурованого о 5 покояхъ кухнѣ, передпокоѣвъ, стайнѣ, древтнѣ и огороду. — Ближшій вѣдомости подасть: *Инжінєр К. Наварскій* въ *Станиславовѣ*.

453 3—8

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 104—?

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пів року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою оливкою (червоный и чорный друкъ на жовтѣмъ папері).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ заменє обезвеченѣмъ опаковану) зъ *фабрики*

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядныма повагами медичныма и за-для своєи легкои страности порученый також дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збільшеня ваги тѣла, полѣпшеня соковъ, а також взаґалѣ почищеня крови. — **Фляшку по 1 зр. можна купити** въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а також майже у всѣхъ аптиках австро-угор. держави.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукеря, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алоѣсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. держави. 395 4—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджує ся судове слѣдство.

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ имѣнїи „Народного Дома“ во Львовѣ, — Бѣлка, — отдаленномъ отъ державной дороги въ Брюховичахъ ad Перемышляны около 8, а отъ найблизшей стациї желѣзной дороги въ Бобрцѣ 39·8 километровъ, продаются, посредствомъ письменныхъ офертъ, 3637 штукъ дубовъ, съ вершками и галузями. Письменныя оферты належитъ вносити до — включно — 19-го декабря 12 ч. въ полудне, въ канцелярію института „Народный Домъ“ во Львовѣ, при ул. Театральной ч. 22, II поверхъ. — Въ той же канцелярії можно получити обявленіе лицитацій въ дѣлѣ продажи тѣхъ дубовъ и пересмотрити блищія условія купна и продажи въ будныи дни отъ 9-го до 12-го ч. утра и отъ 4-го до 6-го ч. по полудни.

456 2—3

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнї выробы

поручає по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінції просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація желѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентовъ анї похатникивъ не высылаємо. 2 45—52

МУЖЕСКУ Безсильность

844

выликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выданє: 1 зр.
Польске выданє: 1 зр.
Нѣмецке выданє: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высилає ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ R. Ф. Віреї въ Липску. (R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, також правдивый оцетъ спіритусовый. 366 105—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалиями

выконує **дзвоны** рѣзной ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливанья въ найкоротшімъ часѣ, а також має на складѣ готовї дзвоны рѣзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнї замовленя, прошу о ласкавы замовленя такъ на поодинокї новї дзвоны такъ и на цѣлї групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ **ручу** и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3759 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Розкладъ їзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского.]

поєз.	особ.	до Львова	поєз.	особ.	зъ Львова
приходить о			вѣдходить о		
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного 1/7 до 15/8
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицканъ, Сопова, Бергометту
	11·55	„ Ицканъ, Черновец. Станислав.		9·58	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзца, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова 1/7 до 15/8 недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ 1/7 до 15/8.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
			2·08		„ „ „ Пѣдзамча
1·50		„ Ицканъ, Станиславова		2·15	„ Бруховичъ 7/8 до 10/8 недѣлѣ и свят
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Керезмезе
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче		3·06	„ Стрыя, Сколього лишь 1/8 до 30/8
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·15	„ Янова, вѣдъ 1/8 до 30/8
	5·55	„ Сокаля		3·20	„ Зимнои воды 7/8 „ 10/9
				3·25	„ Бруховичъ „ 7/8 „ „
				5·25	„ Ярослава
		Ночь			**Ночь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·36		„ Ицканъ, Констанції, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 10/8
	5·30	„ „ „ гол. дворець		6·26	„ Ицканъ, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·50	„ Ордова вѣдъ 15/8 до 15/9
	6·20	„ Ицканъ, Пѣдвисокого, Козовы			„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8 въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ 1/8 до 31/8, и вѣдъ 16/8 до 30/8 що дня а вѣдъ 1/8 до 15/9 недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ 7/8 до 30/8, и 16/8 до 10/9.		7.20	„ Тернополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ 1/7 до 15/8 що день		7·42	„ „ „ Пѣдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Либлаева		7·47	„ Янова 1/10 до 30/8 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ 1/8 до 15/8.		8·35	„ „ 1/8 „ 31/8 и 15/9 до 30/9
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ 1/8 „ 15/9 недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвисоцкого		10·40	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·06	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ, Чортковца		10·50	„ Кракова, Вѣдни, Ивонича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нічна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ шестигуту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 263. Львовъ, Второкъ 23 Падолиста (5 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тѣй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость на инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Огоголошеня звыкли принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инши донесеня приватнѣй[illegible]чолять[illegible]ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю послѣвъ выступивъ молодоческий посолъ Шварцъ зъ наглымъ внесенѣмъ, щобы зъ причины выпадкѣвъ гнобленя дѣтей, якій показали ся въ процесахъ Гумлѣвъ и Кучерѣвъ, выбрано окремо комісію для обдуманя потрѣбнои реформы законѣвъ. Президентъ сказавъ, що на кѣнци засѣданя пѣддасть те внесене пѣдъ нарады. П. Бржорадъ протививъ ся тому, домагаючись, щобы нагле внесене заразъ прийшло пѣдъ нарады. Президентъ оперъ ся при своимъ и приступивъ до порядку дневного, значить, до дискусіи надъ буджетовою провізорією.

Першій ставъ говорити молодоческий посолъ Сіленій. Змѣсту его бесѣды нема що подавати, бо о не змѣстъ бесѣдникови ходило, а тѣлько о часъ. Вѣнъ говоривъ майже вже 4 годины, коли прийшла вѣсть зо Львова про смерть Смольки. На сю вѣсть президентъ палаты въ теплыхъ словахъ вѣддавъ честь памяти довголѣтного президента парляменту, а п. Катрайнъ подавъ внесене, щобы на похоронъ поѣхавъ вѣдъ палаты послѣвъ президентъ парляменту, зъ депутацією, зложеною зъ двохъ членѣвъ зъ кождои стороны палаты. Внесене принято. На тѣмъ засѣданє закѣнчено, а слѣдуюче назначено на пиняшный день.

На вчерашнѣмъ засѣданю п. Стапіньскій внѣсъ интерпеляцію въ справѣ крадѣжокъ въ щадници великѣй. Выложивши докладно на 5 аркушахъ цѣлу справу и згадавши якъ слѣдъ про участь въ тѣй справѣ маршалка велицкои рады повѣтовои и директора щадницѣ Кароля Чеча, каже вкѣнци, що теперь, коли вже цѣла справа набрала розголосу, власти нагадали ся розпочати доходженя. Однако зъ дотеперѣшнои интервенціи властей можна напередъ знати, що не выкрыє ся анѣ всеи правды анѣ властивыхъ виноватцѣвъ. Арештовано лише пѣдрядныхъ махерѣвъ, а зъ головныхъ декотрій мали вже досыть часу чмихнути за море таки для власного безпеченьства, якъ и для выгоды тыхъ, котрымъ бы ихъ зѣзнаня могли стати ся невыгѣдній. Що бѣльше: п. Кароль Чечь, маршалокъ велицкого повѣту и велицкои щадницѣ, урядуе дальше, хочь веде ся слѣдство, бере участь въ доходженяхъ, черезъ що урядники щадницѣ и инши покликаній на свѣдкѣвъ не можуть цѣлкомъ свободно зѣзнавати. Крѣмъ того п. Кароль Чечь чванить ся, мовь бы не знати яке добродѣйство зробивъ, що зложивъ якѣсь грошѣ на покрытє частины стратъ щадницѣ, хочь зробивъ се не добровѣльно, а змушеный. Зъ уваги на те интерпелянты запытуютъ міністрѣвъ справъ внутрѣшныхъ и судѣвництва: чи вѣдомо имъ, що дѣе ся въ сѣй справѣ, и що гадаютъ зробити, щобы велицка щадниця и велицкій повѣтъ не потерпѣли жадноои страты?

Спѣльнй делеґаціи.

Буджетова комісія австрійскои делеґаціи зѣбрала ся вчера вечеромъ на нараду надъ буджетомъ міністерства заграничныхъ справъ. Референтъ п. Думба звернувъ увагу на звычай, пѣсля котрого міністеръ заграничныхъ справъ не потребуе повтаряти свого выкладу про заграничну політику, коли потвердить, що выголошеный въ угорскѣй комісіи, а въ урядовѣй Wiener Ztg. оголошеный выкладъ е автентичный. Скоро гр. Ґолуховскій се потвердивъ, приступлено заразъ до генеральнои дебаты надъ буджетомъ. П. Крамаржъ заявивъ, що его сторонництво не тѣлько у внутрѣшнѣй але и въ заграничнѣй політицѣ, особливо въ справѣ політики сербскои не е задоволене зъ поведеня правительства. До тридержавного союза Чехи не прикладаютъ давнои ваги; приносить вѣнъ користи, але не намъ, тѣлько Нѣмеччинѣ. Що до Сербіи, то тяжко зрозумѣти, якъ на нашѣй граници можна було такъ прогрѣшити ся противъ справедливости и людскости; можливе се було лише тогды, що австрійско-угорске правительство не сполнило свого обовязку. Єдиною свѣтлою точкою въ загранычныхъ справахъ була конференція въ Газѣ. Бесѣдникъ похвалня, що Австрія такъ радо поперла гадку, порушену царемъ. Вкѣнци заявивъ бесѣдникъ, що не може голосувати за буджетомъ.

По промовахъ кѣлькохъ еще членѣвъ комісіи вѣдповѣвъ гр. Ґолуховскій на порозленій ему п. Крамаржемъ замѣты. Спѣльне правительство не мѣшало ся до внутрѣшнои політики и заслугуе за се скорѣйше на похвалу нѣжь на догану. Міністеръ уневняе п. Крамаржа, що горячо бажае, щобы оба народы, заселяючій ческій край, жили въ спокою и згодѣ, и надѣе ся що таки незадовго поправить ся той станъ рѣчи, котрый теперь лише шкоду приносить монархіи. Тридержавный союзъ е пѣдставою австрійско-угорскои монархіи, але не значить се, щобы мало ся занедбувати добрій вносины зъ иншими державами. Хибна е гадка, мовь то австрійско-угорска монархія не мае значѣня на балканьскѣмъ пѣвостровѣ; австрійска торговля зъ Румунією, Сербією и Болгарією стоитъ дуже высоко и все дальше розвивае ся. Хибна такожь гадка, мовь то Міланъ остае пѣдъ особливою опѣкою Австро-Угорщины. Чи вѣнъ хоче жити въ Сербіи чи по-за Сербією, — се насъ нѣчого не обходитъ и до сего австрійско угорске правительство не мѣшае ся. Такъ само не може оно мѣшати ся въ справу судовыхъ засудѣвъ въ Сербіи.

Вкѣнци по вѣдповѣди гр. Ґолуховского комісія высказала ему на внесене референта Думбы свое довѣре.

Францъ Смолька.

Вчера о годинѣ ¾ на 5-у пополудни умеръ по короткѣй недузѣ знаный широко въ свѣтѣ демократъ и патріотъ польскій (однакъ при тѣмъ мужъ зъ почутемъ справедливости и супротивъ Русинѣвъ), буншій адвокатъ у Львовѣ а довголѣтный президентъ палаты послѣвъ рады державнои Францъ Смолька.

Покѣйникъ родивъ дня 5 падолиста 1810 р. въ Калуши, де отецъ его бувъ контрольоромъ при жупѣ. Отецъ прийшовъ зѣ Шлезій а мати була Мадярка зъ роду. Скѣнчивши въ р. 1832 у Львовѣ права, вступивъ до прокураторіи скарбу, въ два роки потѣмъ вступивъ на практику адвокатску и въ р. 1840 оженивши ся, отворивъ канцелярію адвокатску. Але слѣдуючого року арештовано его вразъ зъ д-ромъ Земялковскимъ за належане до заговору противъ Австрії, зъорґанізованого зъ польскихъ демократѣвъ, въ котрѣй-то орґанізаціи Смолька вже вѣдъ року 1835 гравъ вызначну ролю. Просидѣвши пѣвчверта року въ вязницѣ, зѣставъ въ початкомъ року 1841 засужденый на смерть, однакъ вразъ дѣставъ амнестію и волю. До заговору въ р. 1846 не хотѣвъ належати. Въ р. 1848 належавъ вразъ зъ Земялковскимъ до головныхъ авторѣвъ адресы львѣвскихъ Полякѣвъ до цѣсаря, и взявъ зразу участь въ нарадахъ славяньского конґресу въ Празѣ, але потѣмъ его покинувъ. Выбраный зъ Любачева посломъ до конетитуючого сойму державного въ Вѣдни, ставъ его віцепрезидентомъ а небавкомъ и президентомъ. На тѣмъ становищи вѣдзначавъ ся твердымъ стоянемъ при засадахъ демократичныхъ и федераційныхъ, тактомъ, безсторонностію и умѣркованемъ, не даючи ся позыскати анѣ камарили дворскѣй анѣ не улягаючи скрайнымъ радикаламъ. За жовтневои революціи фактично яко президентъ парляменту выконувавъ якѣйсь часъ найвысшу власть въ державѣ, а въ часѣ штурму на міністерство вѣйны, боронивъ до самои смерти міністра Латура. По перенесеню сойму до Кромержа витавъ на чолѣ депутаціи нового цѣсаря Франц-Іосифа, а по розвязаню сойму дня 7 марта 1849 зазначивъ, що парляментъ устае лише супротивъ войсковои перевагы.

Вѣдтакъ проживавъ яко адвокатъ у Львовѣ въ затишу. По выданю жовтневого диплому р. 1860 Львовяне, въ часѣ задирокъ зъ поліцією, выправили ему похѣдъ зъ смолоскипами дня 14 грудня, а вѣнъ вѣзвавъ, щобы удали ся такожь до св. Юра до митрополита Яхимовича; однакъ сей не приймивъ депутаціи, толкуючи ся недугою. Въ цѣтни 1861 р. выбраный бувъ посломъ до сойму зъ мѣста Львова, а вѣдтакъ зъ сойму до ради державнои. Тамъ выступавъ особливо яко речникъ свободы, федераційного устрою монархіи и правъ Угорщины. Зъ причины вѣдмѣнного становища політичного (федералістично-славянофільского противъ централістично-германофільского) якъ и зъ причинъ приватнои натуры обявивъ ся въ тѣмъ часѣ сильный антаґонізмъ его зъ д-ромъ Земялковскимъ, зъ котрымъ колись дѣливъ ту саму келію вязничу. Повстаню польскому въ р. 1863 Смолька бувъ противный. Въ р. 1864 зъ причинъ приватныхъ наложивъ на себе руку, стративши вже кѣлька лѣтъ передъ-тымъ маетокъ черезъ нещасній спекуляціи на біржи. По довшѣй недузѣ выступивъ въ р. 1865 знова на арену політичну въ соймѣ и въ радѣ державнѣй. Въ р. 1869 при обходѣ Поляками 300-лѣтнои рочницѣ люблинъскои уніи розпочавъ на ту памятку сыпати копецъ у Львовѣ, и не зражуваючи ся въ тѣй роботѣ анѣ вѣдпорностію Русинѣвъ анѣ коштами памятника, але выдавъ на него самъ зъ выжъ 70.000 зр. зѣ своихъ пенсій, котрій побиравъ яко членъ выдѣлу краевого, яко президентъ палаты послѣвъ и членъ управы въ институціяхъ фінансовыхъ. Въ р. 1879 выбраный бувъ першимъ віцепрезидентомъ а въ р. 1881 президентомъ палаты послѣвъ, а зложивъ те достоинство въ мартѣ 1893, знеможеный вѣкомъ. Вѣдтакъ усунувъ ся цѣлкомъ до приватного житя, а хотя ще и въ р. 1895 выбраный бувъ посломъ до сойму зъ мѣста Львова, однакъ навѣть не показувавъ ся на засѣданяхъ соймовыхъ.

Смолька зъединавъ собѣ на своихъ публичныхъ становищахъ своею безсторонностію и справедливостію симпатію и поважане у всѣхъ. Що до его становища супротивъ Русинѣвъ, то вѣнъ належавъ до найприхильнѣйшихъ для насъ людей середъ Полякѣвъ. Коли въ р. 1890 зложивъ урядъ члена выдѣлу краевого а зъ польскои стороны поставлене було внесене, щобы ему лишили его платню (4.000 зр.), руски послы заявили, що они вправдѣ засадничо такимъ емеритурамъ противній, однакъ для Смольки роблять выимку. Такъ само симпатично промовивъ о нѣмъ п. Романчукъ въ радѣ державнѣй 17 марта 1893, коли послы всѣхъ сторонництвъ пращали его уступленє зъ президентуры и заявляли свою згоду на выплачуване ему повнои пенсіи президента палаты послѣвъ (7.800 зр.) и уставленє его бюсту.

Похоронъ его вѣдбуде ся въ четверъ дня 7 грудня о 11-тій годинѣ коштомъ краю. — Земля ему перомъ!

Справы церковнй.

(Конець.)

Зразъ по затвердженю змѣны статутѣвъ входятъ въ житє филіи товариства въ Перемышли и Станиславовѣ зъ тымъ самымъ статутомъ.

Перше загальне зѣбранє филіи для выбору выдѣлу скликуе дотычный ординаріятъ и отвирае черезъ свого делеґата.

Дѣловодство филіи есть то саме, що и товариства головного.

Загальній зборы ухвалюютъ: а) яка часть процентy рѣчныхъ доходѣвъ мае пити на фондъ резервовый, б) яка на бѣжучій выдатки, а в) яка на запомоги.

Въ мысль сеи ухвалы роздѣляе кождый выдѣлъ, такъ головный якъ и оба філіяльній, зъ кѣнцемъ року адміністраційного свои доходы, якъ слѣдуе:

1) часть фондѣвъ, на фондъ резервовый загальнымъ зборомъ призначену, дае до фонду резервового,

2) часть на выдатки призначену лишае въ касѣ, а

3) решту обертае на запомоги церквей своеи діецезіи, за попереднымъ розписанемъ конкурсу, коли сума на запомогу припадаюча выносить хоть 1000 зр., въ противнѣмъ разѣ ажь тогды, коли сума на запомогу припадаюча черезъ дальшій раты взросте до 1000 зр.

Фондъ резервовый есть спѣльный для всѣхъ 3-ехъ епархій, зѣстае пѣдъ зарядомъ товариства головного (львѣвского) и мае такъ довго пополнятати ся, доки не зросте до суммы 2 міліоны коронъ. Скоро фондъ рез. досягне сумы 2 міліоны коронъ, творять вѣчну фундацію на запомогу церквей всѣхъ трехъ епархій и переходитъ пѣдъ зарядъ митрополичого ординаріяту зъ обовязкомъ, побирати рѣчно проценты и роздѣлити тіи же въ дорозѣ консисторій по рѣвнѣй части на всѣ три епархіи яко запомогу на будову убогихъ церквей.

Въ разѣ розвязаня товариства переходитъ весь маетокъ на фондъ резервовый зъ тымъ самымъ призначенемъ, якъ выше сказано.

Та змѣна статутѣвъ мае межи иншими трактовати ся на загальнѣмъ зѣбраню, дня 7. грудня о 2 годинѣ пополудне въ духовнѣй семинаріи вѣдбути ся маючѣмъ.

Справа то дуже важна, такъ важна, якъ важнымъ есть товариство св. Петра для розвою нашои такъ церковнои, якъ и народнои жизни.

Длятого апелюемо тутъ до нашого патріѣчного духовеньства безъ рѣзницѣ політичного переконаня, щобы вписовали такъ себе якъ и свои церкви въ члены того може найважнѣйшого нашого товариства. Надто удаемъ ся до Всч. оо. деканѣвъ зъ прошенемъ о споводованє, щобы зъ кождого деканату явивъ ся на загальнѣмъ зѣбраню хоть одинъ представитель, котрый, если еще не есть членомъ, мавъ бы на Загальнѣмъ зѣбраню вписати себе або хоть свою церковъ въ члены товариства. Всѣхъ же Всч. членѣвъ товариства, якъ и тыхъ, що хотѣли бы приступити въ члены товариства запрашае ся до якъ найчисленнѣйшои участи. Вписове на теперь 1 зр. а вкладка рѣчна 2 зр. а зъ змѣною статута выносити буде вписове лишь одну корону, а вкладка рѣчна одну корону для особы фізичнои, а 4 корони для особы моральнои (церкви, громады...) — Всѣ прочій руски часописи просимо умыльно о повторене сего справозданя.

Комітета.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ филіи „Просвѣты“ въ Перемышли** запрашае симъ всѣхъ П. Т. членѣвъ „Просвѣты“ и читалень „Просвѣты“ на *просвѣтно-економічне вѣче*, котре вѣдбуде ся въ пятницю дня 8 н. ст. грудня 1899 о год. 11 передъ полуднемъ въ компатахъ „Рускои Бесѣды“ зъ слѣдуючою програмою: 1) Справоздане зъ люстрацій читалень пов. перемыского, переведенои п. Вас. Королемъ въ роцѣ 1898; 2) Вѣдчитъ д-ра Щурата п. з: „Селянинъ и книжка“; 3) Дискусія въ обохъ згаданыхъ справахъ; 4) Обговорене справъ бѣжучихъ, вѣдносячихъ ся такъ до товариства самого, якъ такожь и до читалень. — Зъ уваги, що поданій въ новысшій програмѣ справы суть для дальшого поступу и розвитку нашои филіи а тымъ самымъ и розширеня просвѣты въ повѣтѣ перемыскѣмъ дуже важній а основне обговорене ихъ и нарада спѣльна богато для добра товариства причинити ся може, просить пѣдписаный выдѣлъ о якъ найчисленнѣйшу участь всѣхъ членѣвъ. — Перемышль, дня 25 листопада 1899. — *Д-р Кормошъ* голова, *д-р Стахура* секретарь.

— **Зъ Рожнѣтовского пишуть намъ:** Дня 23 листопада с. р. ухвалило и пѣдписало духовеньство деканата перегиньского на соборчику деканальнѣмъ въ Цѣневѣ меморіялъ до Впр. Ординаріяту противъ славно звѣстныхъ urzęd-ѣвъ метрикальныхъ, и звязаной зъ тою фразою польскои урядовои переписки. Меморіялъ заосмотреный есть 30 пѣдписами.

— **Вѣдъ тов. св. Ап. Петра** пригадуе ся, що загальній зборы тов. св. Ап. Петра, для будовы гр. кат. церквей вѣдбудуть ся у Львовѣ дня 7-го грудня н. ст. 1899 р. о год. 2-гѣй пополудни въ духовнѣй семинаріи.

— **Вѣдъ посла о. Танячкевича** дѣстали мы таке письмо до оголошеня: Не могучи за-для цѣлковитого недостатку часу на численнй письма вѣдповѣдати, повѣтомляю симъ впов. интересованыхъ, що стараю ся, о скѣлько се можливо, всѣ поручень менѣ справы полагодити. — *Танячкевичъ.*

— **Зъ Ризницѣ въ Самборѣ.** Звычайно передъ Святами Рождества Хр. въ послѣднихъ дняхъ зѣбрае ся таке множество замовленъ на рѣчи церковнѣ, що нераз навѣть трудно приходить всѣмъ жаданямъ вдоволити; длятого просимо Впв. Духовеньство и чес. Брацтва церк. поспѣшити вже теперь зъ замовленями потрѣбныхъ рѣчей, щобы було можливымъ все на часъ виготовити и доставити. — Вѣдъ Дирекціи Товариства Ризница въ Самборѣ.

— **Директоръ семинаріи учительскои въ Самборѣ,** Іос. Керекарто, подавъ ся на емеритуру, а що занедужавъ, тому обнявъ управу семинаріи старшій учитель Кароль Кратохвіль. Кажуть, що директоръ Керекарто не верне вже на свое становище.

Quäker Oats есть найлѣпшимъ кормомъ для **дѣтей** и **недужихъ;** всѣ лѣкарѣ дуже его захвалюютъ.

491 c

„Quäker Oats“

— **Выдѣлъ тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ** складае отсимъ прилюдну подяку проф. п. Мостовичови яко своему делеґатови, за его труды, ложений коло справъ руско-народного театру въ часѣ его побуту въ Коломыѣ. — У Львовѣ дня 4 грудня 1899. За Выдѣлъ *В. Шухевичъ* голова, *Остапъ Весоловскій*, секретарь.

— **Огонь.** Въ Винникахъ пѣдъ Самборомъ выбухъ 1 с. м. въ полудне огонь и знищивъ 11 селяньскихъ загородъ. Причиною огню була неосторожность зъ папіросомъ, шкода въ бѣльшѣй части обезпечена.

— **Розправа за убійство въ Яблоници.** Зъ Станиславова доносять: Дня 5 с. м. зачинае ся передъ тутешнымъ судомъ присяжныхъ процесъ о скрытоубійство, довершене дня 10 липня с. р. на служници Ѓадосѣ Абрамчуковѣй, котру застрѣливъ зъ револьвера 25-лѣтный жидъ Нута Мармарошъ, сынъ коршмаря зъ Яблоницѣ,] у котрого Ѓадоха була наймичкою. Мала она любовнй зносины зъ Нутою, а коли вже мала стати матерею, впала пѣдъ скрытоубійчои руки жида-любовника. Розправа потягне ся 2—3 днѣ и будить загальну цѣкавость.

— **Рада надзираюча ц. к. уприв. гал. акційного Банку ипотечного** ухвалала выплату купона сѣчневого пѣдъ акцій Банку, платного 1 сѣчня 1900 по 10 зр. пѣдъ штуки.

— **Людовый вечеръ**, устроеный въ недѣлю заходами львѣвскои академичнои молодежи для роботниковъ въ пасажи Гавсмана, выпавъ пѣдъ кождымъ оглядомъ добре. Саля була заповнена по берега, а вѣдограна одноактова штука Ґ. Запольскои „Въ Ґорничѣй Дубровѣ“ могла вдоволити и выбагливѣйшихъ вандѣвъ. Не менше выпали гарно и хоры пѣдъ управою молодого а знаного композитора С. Людкевича; вѣдспѣвано кѣлька творѣвъ Лисенка, Ф. Колесы и инныхъ. При звукахъ гимну „Ще не вмерла“, котрый выслухала публика стоячи, присутни розійшли ся домѣвъ зъ надѣю, що черезъ таке осьвѣдомлюване верствы роботничои справа руска загально скорыстае.

— **Довго ожидана зима** завитала нинѣ въ цѣлѣй своѣй красотѣ и силѣ. Вже вѣдъ рана неслась снѣжна метелица, а холодный и морозный вѣтеръ казавъ надѣяти ся обильнѣйшого снѣгу. Зполудня взмогла ся хуртовина и бѣлый снѣжный килимъ почавъ покрывати улицѣ и дахи домѣвъ нашои столицѣ. Ще одинъ-два дни такого снѣгу, а буде можна любуватись гарною санною, до котрои вадыхають многй любителѣ сего спорту.

— **Въ справѣ новозѣдкрытои школы торговельнои у Львовѣ** була въ суботу на авдіенціи у міністра просвѣты депутація львѣвскои палаты торговельнои и просила о вѣдкрыте паралельнои класы въ згаданѣй школѣ и о признане скѣнчившимъ сесію школу права однорѣчнои служвы вѣйсковои. Міністеръ приобѣцавъ одно и друге.

— **Зелѣзница Львѣвъ-Самбѣр-Ужокъ** [до угорскои зелѣзницѣ] пѣде таки зъ Лѣмны до Турки. Изъ Стрѣлокъ за Старымъ-мѣстомъ пѣйде сей новый шляхъ на Турку, Яблѣнки, Соколики и Беневу до Ужка, що находить ся вже на угорскѣй граници. Въ Лѣмнѣй не буде зелѣзничои стациі. Зъ Ужка нова ся зелѣзница буде мати продовжене въ Угорщину. О сесю зелѣзницю вели довгу борбу „обшарники“ и капіталисты [властителѣ тартакѣвъ] и домагали ся повести ю на Лѣмну, а тымчасомъ правительство затвердило проектъ шляху на Турку. Гарнй бескидскй стороны коло Турки зыскають много зъ новои зелѣзницѣ.

— **„Славяньскій процесъ“.** Въ краковскѣмъ судѣ вѣдбувъ ся процесъ противъ кѣлькана цятьохъ соціялъ-демократѣвъ, котрй 20 вересня с. р. пѣдчасъ славного зѣзду славяньскихъ дневникарѣвъ зъ Австріи урядили имъ демонстрацію. Въ суботу запавъ выровъ и всѣхъ обвиненыхъ засуджено, а то вѣдъ одного мѣсяца до 3 день арешту. Чи не добра памятка краковскимъ соціялістамъ по славяньскѣмъ зѣздѣ дневникарскѣмъ?

— **Льокай псевдо-графа Воляньского.** Зъ Тернополя пишуть: „Коли герой свѣжо вѣдбувшого ся процесу въ Станиславовѣ „грабя“ Воляньскій сидѣвъ ще въ слѣдчѣй вязници въ Тернополи, додано ему — якъ прастало „грабьому“ — арештанта до прислуги; мешкавъ вѣнъ разомъ въ однѣй казни, а давнѣйше бувъ льокаемъ у Воляньского. Отже давный панъ и его слуга здыбала ся разомъ не въ сальонѣ, але въ казаматахъ. Давный льокай зъ „правдивого привязана“ до свого пана Воляньского, вѣддячивъ ся ему у вязници, вкравши ему зъ-пѣдъ подушки 2.800 зр., зъ котрыми щасливо втѣкъ зъ вязницѣ. Довгій часъ не було про него нѣякои вѣстки, ажь теперь увязнено его въ Россіи и вѣдставлено до Тернополя. Признавъ ся вѣнъ до крадежи, але заявивъ, що 2.000 зр. давъ „комусь“ (?) за свое увольнене, а проче 800 зр. самъ зъужиткувавъ на гулятику. „Вѣрного“ льокая задержано на разѣ въ „клѣтцѣ“, а за его давнымъ „спасителемъ“ заряджено слѣдство.

— **Якъ ссуть жидѣвскій пявки нашь народъ!** На жалобу многихъ селянъ Коломыйщины на Гершка Ваґенберґа, знаного лихваря, зарядила коломыйска прокураторія слѣдство а радникъ п. Завадскій перевѣвъ въ его домѣ ревізію. Першого дня пѣдчасъ ревізіи перенесено ажь десять фѣръ рѣзныхъ фантѣвъ селянъ и мѣщанъ, заставленыхъ у Ваґенберґа. Пявка-Ваґенберґъ думавъ, що на тѣмъ вже скѣнчило ся и другои ночи постягавъ прочй заставленй рѣчи до хаты зъ рѣзныхъ „тайныхъ“ магазинѣвъ, але сесю его операцію пѣдглянувъ жандармъ и давъ знати до суду. Другого дня знова перевезено вѣдъ сего „паука“ другихъ десять фѣръ заставленыхъ рѣчей. Такій то страшный вызыскъ жидѣвскій, що пищить народъ и жене его за море.

— **Жертвы зелѣзниць американьскихъ.** Вѣдъ 1 серпня 1898 року до 1 серпня 1899 р. на зелѣзныхъ дорогахъ въ Сполученыхъ Державахъ втратило житє 6.859 особъ, а 40.882 лишилось калѣками. Помѣжь убитыми було 1958 зелѣзничихъ роботниковъ, а помѣжь поранеными 31.761. Подорожныхъ було убитыхъ 221, а пораненыхъ 2.945. Окрѣмъ подорожныхъ и зелѣзничихъ роботниковъ при пригодахъ на зелѣзницяхъ було убитыхъ 4680 а 6176 тяжко покалѣченыхъ. На 447 зелѣзничихъ роботниковъ забитый одинъ, а калѣками ставъ одинъ на 28.

— **Сензаційный медіоляньскій процесъ** о убійство, довершене передъ шести лѣтами на Сицилій, пѣдъ Палєрмомъ, на сенаторѣ Нотарбартолѣ, вѣдрочено, бо въ часѣ розправы нагромадило ся тѣлько подробиць, обтяжаючихъ сицилійского посла до италійского парляменту, Паніколю, що судъ постановивъ зажадати вѣдъ парляменту дозволу на слѣдство противъ сего посла. Передъ кѣлькома днями подали многй дневники вѣстку про посла Паніполю, що вѣнъ мае бути провѣдникомъ сицилійскихъ розбишакъ, та що зъ его розказу убито въ ваґонѣ сенатора Нотарбартолього. Ажь до ухвалы парляменту въ тѣй справѣ мусѣвъ бути процесъ вѣдложеный.

— **Тунель пѣдъ Ґібральтаромъ.** Французскій инжінеръ, Берлів, представивъ французскому правительству проектъ тунеля, що получивъ бы землю Европы зъ землею Африки. Планы выготовленй подрѣбно, обчисляють кошть будовы на 123 міліонѣвъ франкѣвъ. Правительство испаньске заявило, що не мае нѣчого противъ будовы тунеля. Розходить ся отже ще о дозвѣлъ мароканьского султана. Для Франціи сей проектъ дуже принадный, бо въ разѣ переведеня тунеля а въ нѣмъ зелѣзницѣ всѣ французскій кольонін въ пѣвнѣчнѣй Африцѣ, якъ Альжіръ, Тунісъ були бы злученй зелѣзничою лінією зъ Парижемъ. Въ недалекѣй будучности такожь Фезъ бувъ бы злученый зъ Суданомъ и Дагомеемъ.

— **Дрѣбнй вѣсти.** У Вѣдни положено въ суботу угольный камѣнь пѣдъ будову шпиталя для дѣтей на памятку 50-лѣтного цѣсарского ювілея; въ торжествѣ взявъ участь цѣсарь, архикнязѣ и инши высокй достойники; шпиталь стане коштомъ м. Вѣдня при ул. Оттакрінґъ. — Д-ръ Ґ. Малаховскій, президентъ м. Львова, зложивъ нинѣ присягу. — Дня 3 с. м. въ ночи на стациі Штѣрнґаль коло Ґрацу зѣткнули ся два зелѣзничй поѣзды тягаровѣ; одинъ кондукторъ погибъ на мѣсця, а одинъ тяжко покалѣченый; вѣсѣмъ ваґонѣвъ розторощеныхъ. — Въ суботу отворено у Вѣдни поліційный музей, въ котрѣмъ представлена дѣяльность поліції вѣденьскои въ рѣзныхъ напрямахъ. — У Львовѣ померъ знаный ширше лѣкарь зелѣзничій д-ръ Ѓдм. Шмітъ. — Жовнѣръ 30 пол. пѣхоты у Львовѣ Л., а знаный бруковый „пташокъ“ въ пивнѣмъ станѣ пробивъ въ однѣмъ шинку свою любовницю Анну Грушецку, а опѣля проколовъ собѣ живѣтъ; обохъ раненыхъ вѣдвезено до шпиталя. — Имматрикуляція слухачѣвъ Ягайлоньского университету въ Краковѣ вѣдбуде ся дня 7 с. м. — Въ церкви Успеньскѣй [волоскѣй] придержано „инспектора чужихъ кишень“ Вад. Бітаса въ хвили, коли вытягавъ молячѣй ся В. П. мошонку; Бітаса всаджено до „улія“. — Въ заведеню кс. Єзуитѣвъ въ Хировѣ лютить ся шкарлятина. — Испытъ фізикатскій зложили въ Краковѣ д-ры медицины: Д. Фельдманъ, Стан. Янковскій, Андр. Кондратовичъ, Том. Пйотровскій, Ферд. Станкевичъ и Мар. Удзела. — Въ Краковѣ увязнено россійского полковника П. за анантуру, выкликану въ кавярни на тлѣ національнѣмъ. — Нотаръ въ Станиславовѣ п. Иги. Здрассіль обходивъ 40-лѣтный ювілей свого звання. — Въ Тернополи буде побудованый пріютъ для незлѣчимыхъ коштомъ 20.000, зложеныхъ Касою ощадности и заходами о. Ґромницкого. — Въ Калуши увязнено жидѣвку Хаю Бавмольову, що пѣдпалювала часто свою хату и въ сей способъ „дороблювала ся“ майна, побираючи асекурацію. — Драматъ „Власть тьмы“ Льва Толстоя буде выставленый въ львѣвскѣмъ театрѣ.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславѣвскои.

Опорожнену гр. кат. парохію regiae collationis надало ц. к. намѣстництво о. Діонизому Рудницкому, дотеперѣшному пароховы въ Бедриковцяхъ.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Теодоръ Гаморакъ, парохъ въ Устечку станиславѣвскои епархіи, упоконивъ ся дня 28 н. ст. падолиста въ 37 роцѣ житя а 11 священьства. Покойникъ любивъ горячо свой народъ, боровъ ся неустрашимо всюды о его права и бувъ взорцевымъ пастиремъ повѣренои ему паствы. Мѣсточко Устечко завдячуе Покойникови свѣй рускій характеръ. Нехай же буде ему легкою руска земля, котру такъ щиро любивъ и вѣчная ему память!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 5 грудня. Бурмістръ Вѣдня д-ръ Люеґеръ присвятивъ вчера на засѣданю християньско-соціяльного союза згадку памяти пок. Смольки и выславъ телеґраму до сына покойного.

Прага 5 грудня. Бурмістръ д-ръ Подлїпный вѣддавъ честь пок. Смольцѣ на засѣданю мѣского выдѣлу и просивъ, щобы его уповажнено выслати телеґраму до родины покойного и до кола польского.

Лондонъ 5 грудня. Доносять зъ Африки д. 25 падолиста, що бомбардованэ Ледісмету въ послѣдныхъ дняхъ справило бѣльше шкоды нѣжь давнѣйше. Сили Бурѣвъ выносять 10.000 людей.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп.: В. Па. въ Са. До кѣнца року прийде ще 60 кр. — Хв. Тов. Січь у Вѣ. На грудень зостало лишь 23 кр. позаякъ 1 зр. належало ся на залеглость давнѣйшу. — І. Ме. въ Га. за Ру. За 1899 все. — Т. Ма. въ Ni. Li. До кѣнца року ще 3·40 зр. — И. Ко. въ За. во. Ще прийде намъ за сей рѣкъ 70 кр. — Я. Ян. въ Щи. Такъ. — І. Гл. въ Ру. Поправлено и все въ порядку за сей рѣкъ. — В. Ін. въ Бу. Все. — С. Зв. въ Б. Ще за грудень 20 кр. а на Ваше предложене не можемо згодити ся. — Т. Си. въ Ве. Ще 1·50 зр. — С. Ст. въ Го. к. Льв. Теперь за листопадъ а не за грудень. Г. Бо. въ Св. До кѣнца року ще 1 зр. — Хв. Чит. въ По. к. Зо. До кѣнца року прийде ще 2·50 зр. — И. Сі. въ Се. За 1899 все. — И. Га. въ Др. Просвѣта вѣдобрала 10 сѣчня с. р.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вѣдъ год. 2—6 пополудни и въ тѣмъ часѣ може кождый зъ нея користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена вѣдъ год. 9—1 рано а вѣдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львѣвъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Надѣслане.

Кавалерь 28 лѣтный, Русинъ, музикальный (грае на скрипцѣ), на певнѣй посадѣ въ 700 зр. рѣчно, въ правомъ до авансу и емеритуры, багне оженити ся заразъ по Рѣздвѣ зъ панночкою або вдовою не старшою якъ вѣнъ. Посагъ не менший якъ 1000 зр. и Русинка конечно. За тайну ручить ся словомъ чести. Ласкавй зголошеня найдальше до Нового року до Адміністрациі „Дѣла“.

461 1—3

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничй:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повиномочія	по 40	„
6.	Подан о екс- и интабуляціѢ, взбрк а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочки вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Спис членѢвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Франца Вільгельма

аптикаря въ Neunkirchen

(Niederösterreich)

прочищаючу

ГЕРБАТУ

можна дѢстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Фізикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пивничній сторонѣ Гетманскои

торучае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

вкуляры, цвікеры, льорнеты, бінокѣ, калеювиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, цікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасмы мѣрничй, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковѣ електричныхъ.

Всякій направи полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

На Коляду — На Рѣздво

видало Руске товариство педаґоґічне слѣдуючі нові книжки:

ілюстровані:

Байки братів Ґрімів	25	кр.
Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5, по	25	„
Байки Брянчанінова	25	„
Байки народні ч. 1 и 2 по	25	„
Василь Чайченко: Робінзонъ Крузое	40	„
Іванъ Франко: Дон Кіхот	40	„

не ілюстровані:

Іван Снѣлка: На чужині	20	кр.
Мих. Коцюбинській: Оповідання	20	„
Олекс. Катренко: Оповідання	20	„
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулівера до краю Ліліпутів	25	„
Стефан Пятка: Дарунок руским дітям	20	„
Віра Лебедова: Малі герої	25	„
„ „ Гостинець дітям	25	„
„ „ Оповідання для дітий	20	„
Молитвенник народный по 15 і	20	„

[Повный катальог всіх видань в кождім числі часописи „Учитель“]

Дістати можна в канцелярії товариства: **ул. Театиньска ч. 19 у Львові.**

Купуючим за більшу квоту відповідний рабат.

Вже вийшов

накладом ґазети „Свободи“

ПОРАДНИК ПИСАРСКИЙ

ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПИСАРІВ ГРОМАДСКИХ,

містить в собі взори писем і друків а також пояснена як їх виповняти і взагалі як вести діловодство і касу уряду громадского.

ВИПУСК I.

уложив

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦКИЙ

адвокат краєвий у Львові.

Цѣна примірника *25 кр.*, **а оплатою почти** *30 кр.* Хто пришле в листї шість марок почтових по 5 кр. дістане на місце вже оплачений порадник.

Замовленя приймае редакция „Свободи“ у Львові, ринок ч. 10.

Портретъ Тараса Шевченка

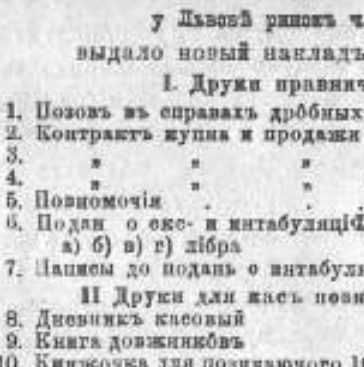
Цѣна 50 кр.

ДѢстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Такожь

и на сплаты частинний

безъ пѣдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣликихъ можливыхъ родѣвъ диванѣвъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдникѣвъ, капъ, коцѣвъ, ковдеръ и дерґъ на конѣ.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортований диваны и портіеры, а такожь много решткокъ хѣдникѣвъ по баснословно низькихъ цѣнахъ.

Илюстрований цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытана адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Маґазину

„Au Louvre“

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68. або у Вѣдни, IX, Hahngasse ч. 3.

Ц. к. нотарь въ Рожнѣтовѣ пошукуе вѣдъ 1 грудня с. р. рутинованого писаря. — *Павлишъ.*

442 3—5

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до вищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

До П. Т. властителѣвъ коней

Найвѣльшій выборъ дерґъ на конѣ у такожь диванѣвъ, хѣдникѣвъ портіеръ, фіранокъ, капъ на столы и ложка и т. п. находить ся въ складѣ диванѣвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пѣльги въ сплатахъ, пѣсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Ігнатій Стефкович уч. IV р. сем. уч. глядае лекциї. Може приготовлятн учителів до кваліфікациї, учеників до ґімназиюм, або учеників на курс приготовляючий, або на I-ший рік до сем. учит. Адрес. Ігнатій Стефкович у Львові ул. Коперника ч. 30.

Русинъ урядникъ державный, лѣтъ 26, пристойный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Вымаганый посагъ 3 000 зр. Ближшй вѣсти въ Адміністрациі „Дѣла.“ 462 1—5

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверґа (на мѣсци популярныхъ ґазетокъ „Батькѣвщина“ и „Читальня“) тыждева популярна ґазетка

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Болей. **Папѣръ зъ фабр. Черляньскои.** Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловка

Ч. 264 и 265. Львовъ, Четверъ 25 Падолиста (7 Грудня) 1899. Рочникъ XX

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Walfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платятъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ:

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр
на пів рóку	9 зр.	на пів рóку	12 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів рóку	8 зр
на чверть рóку	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пóдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатані вóльнó вóдъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклі приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вóдъ одного стрóчки инсератовой або ин мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр а. в.

Подяки и инші домешня приватні числятъ ся по 15 кр. вóдъ стрічка.

Справа языкова въ Галичинѣ.

Політичне товариство „Народна Рада“ у Львовѣ выслало до ц к. Президія Міністерствъ таке письмо въ справѣ „законного уладженя уживаня краєвыхъ языкóвъ въ королѣствѣ Галичины“:

Высока Президіе Міністерствъ!

Вóдъ часу наданя першихъ свобóдъ горожаньскихъ въ Австрії рускій народъ въ Галичинѣ завсе домагавъ ся признаня рóвноправности руского языка въ урядахъ и житю публичнóмъ взагалѣ, на що вказуе уже найвысша постанова Цѣсаря Фердинанда I. пóсля петиціи львóвскихъ Русинóвъ зъ 19. цвѣтня 1848, та на тóй пóдставѣ выдане розпоряджене ц. к. Міністерства зъ 9. мая 1848, приказуюче, абы всѣ ц. к. урядники въ рускóй части Галичины выказали ся повнымъ знанемъ рускои мовы.

Засаду рóвноправности руского языка яко мовы краєвои въ Галичинѣ признано вóдтакъ розпорядженями ц. к. Міністерства судóвництва зъ 3. сѣчня 1849 ч. 167, зъ 22. жовтня 1852 ч. 16.571, зъ 9. липня 1860 ч. 10.340, зъ 7. серпня 1860 ч. 11.947, зъ 26. серпня 1860 ч. 12.299, зъ 26. жовтня 1860 ч. 14.186 и зъ 12. грудня 1860 ч. 16.419, та ближше означено способъ уживаня обохъ языкóвъ краєвыхъ, руского и польского въ Галичинѣ.

Дальше найвысшою постановою Є. В. Цѣсаря Франць Йосифа I зъ 10 цвѣтня 1861, оголошеною ц. к. Міністерствомъ державнымъ до ч. 2325, розпорядили Ихъ Величество, що всѣ ц. к. власти и уряды, якъ такожъ уряды громадскій и магістраты въ рускóй части Галичины с обовязаній приймати рускій подана, писаній кирилицею, и залагоджувати ихъ, якъ велить законъ, та що всѣмъ ц. к. властямъ и урядамъ, якъ такожъ магістратамъ и урядамъ громадскимъ вóльно уживати руского письма при списуваню рускихъ протоколóвъ розправъ и при выдаваню сторонамъ рускихъ рѣшень.

Той напрямъ передконституційный зóставъ пóднесеный до высказу законного та до значѣня конституційного артикуломъ 19-имъ закона основного о загальныхъ правахъ горожанъ державы для королѣствъ и краѣвъ, заступленыхъ въ радѣ державнóй, зъ 21. грудня 1867, В. з. д. 142, що запоручивъ рóвноправнóсть всѣхъ языкóвъ краєвыхъ въ школѣ, урядѣ и публичнóмъ житю.

Въ часѣ еры конституційнои въ Австрії выдано тóлько загальне розпоряджене ц. к. Міністерствъ зъ 5. червня 1869 ч. 2354, дотычно языка польского яко урядового ц к. властій, урядóвъ и судóвъ въ королѣствѣ Галичины, въ службѣ внутрѣшнóй и въ перепискахъ зъ иншими властями: натомѣсць справы уживаня языкóвъ краєвыхъ въ Галичинѣ взагалѣ не уладжено доси по мысли засады высказаной въ законѣ основнóмъ, зъ выемкою особныхъ розпоряжень ц. к. Міністерства судóвництва зъ 11. серпня 1869 ч. 9973 до ц. к. высшого суду краєвого у Львовѣ, и зъ 9. червня 1891 ч. 6033 що-до рускихъ вписóвъ до книгъ ґрунтовыхъ.

Наслѣдкомъ того рускій народъ въ Галичинѣ, що числить три міліоны населеня та своимъ розвоемъ добувъ собѣ всякій условины самостóйного житя національно-культурного, с покривдженый въ своихъ правахъ языковыхъ, позанкъ ц. к. власти и уряды въ Галичинѣ въ справахъ языковыхъ або придержують ся неясныхъ и недокладныхъ приписóвъ зъ добы передконституційнои або уважають тотй приписы знесеными и на пóдста вѣ высше покликаного розпорядженя ц. к. Міністерствъ зъ 5. червня 1869 ч. 2354 уперто уживають въ своѣмъ урядованю майже выключно языка польского.

Укорочуване правъ языковыхъ руского народу въ Галичинѣ дóйшло, задля браку законного уладженя справы языковои, уже до того, що ц. к. власти и уряды въ Галичинѣ зачали були свого часу уживати польскихъ буквъ въ рускихъ письмахъ, та ореченемъ ц. к Трибуналу державного у Вѣдни зъ 25. цвѣтня 1882 ч. 54 узнано таке поступованє нарушенемъ правъ політичныхъ руского народу; що ц. к. власти судовѣ и адміністраційнѣ въ Галичинѣ домагаютъ ся польскои переписки вóдъ гр. кат. урядóвъ парохіяльныхъ называючи ихъ урядами метрикальными, та ц. к. староства въ Галичинѣ не допускаютъ до запровадженя руского языка урядового въ громадскихъ урядахъ, нарушаючи тымъ способомъ самоуправу автономічныхъ властій, помимо постановы §. 5. покликаного розпорядженя ц. к. Міністерствъ зъ 5. червня 1869 ч. 2354; що ц. к. прокураторія державнá и ц. к. прокураторія скарбова до сего часу супротивъ рускихъ сторóнъ не уживають языка руского анѣ въ словѣ анѣ въ письмѣ; що ц. к. рада шкóльна краєва и ц. к. рады шкóльнѣ окружнѣ не допускаютъ мѣсцевыхъ радъ шкóльныхъ анѣ управъ рускихъ шкóлъ народныхъ до уживаня языка руского, приказуючи всяке дѣловодство провадити въ языцѣ польскóмъ, помимо розпорядженя ц. к. Міністерства вѣроспóвѣдань и просвѣты зъ 9. мая 1877 ч. 257; що протоколы розправъ а навѣть протоколы переслуханя свѣдкóвъ передъ ц. к. судами въ Галичинѣ списуютъ ся по польски, помимо супротивленя рускихъ сторóнъ и свѣдкóвъ; що всякѣ доказы доручена а навѣть завóзвана для рускихъ сторóнъ выготовляютъ ся правильно тóлько по польски; що въ поступованю неспоровóмъ переводятъ ся списы актóвъ спадковыхъ выключно по польски, — та взагалѣ Русины въ Галичинѣ формально мусятъ бороти ся о кожду дробину своихъ правъ языковыхъ, позаякъ ц. к. власти и уряды Галичины исторично и переважно легковажатъ собѣ розумѣне та знане рускои мовы.

Коли теперь надóйшла крайна пора уладженя вóдносинъ языковыхъ у всѣхъ краяхъ заступленыхъ въ радѣ державнóй, та Высоке ц. к. Правительство займае ся уложенемъ проекту закона языкового, то Русины галицкѣ найбóльше мають право и потребу домагати ся, абы Галичины не выключено зъ-пóдъ нового закона языкового, але противно задля ухиленя довголѣтныхъ кривдъ, якѣ терпитъ народъ рускій въ Галичинѣ на области языковóй, та запобѣженя погубнымъ мѣжнародным спорамъ въ краю на дорозѣ законодатнóй якъ найдокладнѣйше означено взаимнѣ управненя языкóвъ краєвыхъ въ Галичинѣ.

Зъ тыхъ причинъ Політичне Товариство „Народна Рада“ у Львовѣ, заступаючи національнѣ интереси руского народу въ Галичинѣ, предкладае отсимъ конечнѣ основы, на якихъ належитъ уладити справу уживаня краєвыхъ языкóвъ въ королѣствѣ Галичины по мысли конституційно проголошеной и запорученои засады рóвноправности всѣхъ языкóвъ краєвыхъ въ школѣ, урядѣ и публичнóмъ житю:

I) Мовами краєвыми въ королѣствѣ Галичины є языки: рускій и польскій. Поняте мовы краєвои обнимае въ кождóмъ случаю такожъ письмо питоме кождóй мовѣ (Schriftzeichen).

II) Всѣ ц. к. власти адміністраційнѣ (політичнѣ), ц к власти судовѣ, якъ такожъ ц. к. прокураторія державнѣ и скарбовѣ суть обовязанѣ на устнѣ просьбы або письменнѣ подана сторóнъ выдавати свои рѣшеня и вóдповѣди въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, въ якóмъ предложено устну просьбу або внесено дотычне подане на письмѣ. Протоколярнѣ заявленя сторóнъ належитъ списати въ тóмъ языцѣ краєвóмъ въ якóмъ зложено дотычне заявленє устно. Зóзнаня свѣдкóвъ и знатокóвъ належитъ списувати въ тóмъ языцѣ краєвóмъ въ якóмъ ихъ зложено. Коли въ однóй справѣ забере участь бóльше сторóнъ, що послугуютъ ся рóзными языками краєвыми, тогдѣ ц. к. власти обовязанѣ дотычне рѣшенє выготовити въ обохъ языкахъ краєвыхъ. Въ устныхъ вносинахъ зó сторонами мають ц. к. власти и уряды уживати того языка краєвого, якимъ послугуе ся дотычна сторона

III) Грамоты або иншѣ письма, що суть выготовленѣ въ однóмъ зъ языкóвъ краєвыхъ, предложенѣ яко прилоги або взагалѣ до урядового ужитку, не потребуютъ нѣякого перекладу.

IV) Урядовѣ письма, що выдаютъ ся безъ жаданя сторóнъ, мають бути выготовленѣ въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якого уживае тота особа, для котрои дотычне письмо призначене. Коли бесѣда, якои уживае дотычна сторона, не є вѣдома або не є жаднымъ въ языкóвъ краєвыхъ, належитъ ужити того языка краєвого, котрого зрозумѣня пóсля обставинъ буде найприступнѣйше для дотычнои стороны.

V) Поышеѣ постановы обовязуютъ такожъ супротивъ духовныхъ властей и урядóвъ якъ и супротивъ громадъ та взагалѣ автономічныхъ властій и урядóвъ, що самостóйно постановляютъ, про языкъ свого урядованя и переписки зъ иншими властями. Всяка переписка ц. к. властій и урядóвъ зъ тыми властями и урядами мае вóдбувати ся въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якимъ послугуе ся дотычна власть, зглядно урядъ автономічный.

VI) Всѣ урядовѣ оголошеня ц. к. властій и урядóвъ, що суть призначенѣ до публичнои вѣдомости въ краю, мають выдавати ся въ обохъ краєвыхъ языкахъ. Лишь для поодинокихъ повѣтóвъ або громадъ призначенѣ оголошеня урядовѣ мають выдавати ся въ тóмъ языцѣ, якого уживае дотычный повѣтъ або громада.

VII) Написи на всѣхъ будынкахъ урядовыхъ, якъ такожъ на поодинокихъ вóддѣлахъ въ самóмъ урядѣ мають бути умѣщенѣ въ обохъ языкахъ краєвыхъ.

VIII) Въ справахъ карныхъ належитъ обвиненого переслухати и списувати протоколъ переслуханя въ тóмъ языцѣ, краєвóмъ, якого уживае обвиненый. Зóзнаня свѣдкóвъ и знатокóвъ мають бути списанѣ въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, въ якóмъ ихъ зложено. Актъ обжалованя, якъ такожъ всѣ внески и рѣшеня, що дотычатъ обвиненого, мають бути выготовленѣ въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якого уживае обвиненый. Въ тóмъ языцѣ належитъ перевести головну розправу, списати протоколъ розправы, переводити нарады трибуналу, выголошувати внески и выводы правнѣ прокуратора державного и оборонця та оголошувати рѣшеня и выроки, якъ такожъ выготовляти ихъ на письмѣ. На розправахъ противъ обжалованыхъ, що не уживають тои самои мовы краєвои, належитъ переводити головну розправу въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якого зрозумѣня буде приступнѣйше для обжалованыхъ, але въ кождóмъ случаю зóзнаня обжалованыхъ, свѣдкóвъ и знатокóвъ належитъ списати въ ихъ языцѣ краєвóмъ, а рѣшеня и выроки оголосити и выготовити кождому обжалованому въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якого вóнъ уживавъ на головнóй розправѣ.

IX) Въ цивільныхъ справахъ належитъ списувати протоколъ розправъ въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, въ якóмъ внесено позовъ, зглядно письмо вóдкличне Въ тóмъ языцѣ належитъ переводити розправы и нарады трибуналу, та оголошувати рѣшеня и выроки. Коли стороны уживають обохъ языкóвъ краєвыхъ, то рѣшеня и выроки належитъ выготовити въ обохъ языкахъ. Зóзнаня свѣдкóвъ, знатокóвъ и сторóнъ мають бути умѣщенѣ въ протоколѣ розправъ въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якимъ послугували ся тотй особы. На устнóй розправѣ уживае судъ того языка краєвого, якимъ стороны послугують ся. Въ поступованю екзекуційнóмъ урядують суды въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, въ якóмъ поставлено внесокъ екзекуційный. Въ неспоровóмъ поступованю вóдбуваетъ ся списуване актóвъ посмертныхъ и протоколóвъ та выдаване рѣшеня въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, якого уживае бóльшóсть спадкоемцѣвъ.

Вписъ до публичныхъ книгъ (табулярныхъ, гóричныхъ, водныхъ, депозитовыхъ и т. п.), до реєстрóвъ торговельныхъ и иншихъ публичныхъ реєстрóвъ мае доконувати ся въ тóмъ языцѣ краєвóмъ, въ якóмъ внесено дотычне подане. Въ тóмъ языцѣ належитъ также выдавати засвѣдченя на грамотѣ.

X) Урядовымъ и службовымъ языкомъ ц. к. властій и урядóвъ буде:

1) той языкъ краєвый, якого по остатнóму списови населеня уживае що найменше двѣ третины населеня дотычного повѣту, зглядно округа;

2) въ иншихъ повѣтахъ, зглядно округахъ, оба краєвѣ языки рóвномѣрно будутъ уживати ся въ урядовыхъ и службовыхъ вносинахъ;

3) въ королѣвскóмъ столичнóмъ мѣстѣ Львовѣ всѣ ц. к. власти и уряды рóвномѣрно уживати будутъ обохъ краєвыхъ языкóвъ въ урядовыхъ и службовыхъ вносинахъ.

Галицка система корупціи.

Пóдъ такимъ заголовкомъ появила ся передъ тыжднемъ у вѣденьскóмъ тыжднивнику Die Zeit статья посла рады державнои Дашиньского, мимо всѣхъ своихъ недостатковъ — написана она занадто загально — на стóлько замѣтна, що мы були бы заразъ подали ей нашимъ читателямъ въ перекладѣ, коли бы не те одно, що она не выдавала ся досыть безпечною передъ тутешнею прокураторією. И справдѣ тй часописи львóвскій, що поспѣшились ей повторати, пóдпали конфіскатѣ. Такъ ось теперь можемо безпечно подати тую цѣкаву статью, пропускаючи, розумѣе ся, сконфіскованѣ частины. Отже змѣстъ ей такій:

Цѣлыми тыжднями були австрійскій газеты переповненѣ справозданями зъ процесу въ справѣ галицкои шадниць; при тóмъ всѣмъ окончену судьбу обжалованыхъ принявъ свѣтъ досыть холодно. Найважнѣйша рѣчь въ тóмъ процесѣ була, що вóнъ взагалѣ вóдбувъ ся; а тй чотири особы, що сидѣли на лавѣ обжалованыхъ, були, выняви бувшого посла Щепановского, лише мізернѣ участники въ галицкóй траґедіи. Бухгальтеръ, райфуръ и проста улична повѣя, що разомъ зъ бувшимъ посломъ Щепановскимъ сидѣли на лавѣ обжалованыхъ, не зацѣкавлюютъ поважнои журналістики. Але мы загляднемо глыбше въ гидкѣ прояны галицкои корупціи и безсторонно подамо правдивый образъ корупційнои системы, пóдъ котрою міліоны людей переносятъ несказанѣ муки и котра все ще тримае въ своихъ кóгтяхъ найбóльшій край Австрії.

Суть вóдношеня Галичины до Австрії лежитъ въ тóмъ, що въ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ уложено мовчки угоду межи польскимъ шляхотскимъ сторонництвомъ и двóрскими кругами, пóсля котрои шляхтѣ признано необмежену власть надъ Галичиною, а за те шляхта обовязана пóдтримувати кожде правительство у Вѣдни и всюды въ погранічнóмъ краю, въ Галичинѣ, т. зв. державну політику. На интереси народа въ тóй угодѣ зовсѣмъ не звернено уваги. Центральна бюрократія удае часомъ, мовь бы она несла культуру и боронила правъ галицкихъ селянъ; але по правдѣ она остае далеко вóдъ галицкихъ справъ и є немóчна супротивъ нихъ та нѣколи на правду не доторкае верховодства шляхты. Зъ сеи стороны народови нѣколи не прийде помóчь. Але коли бюрократія нѣчого не робила на користь народныхъ масъ, то часто оказувала она готовóсть задержати и зберегчи въ Галичинѣ старый шлендріянъ и скоро спѣшала зъ помочію, скоро тóлько де небудь були загрожены привілеіи шляхты. Она робила се для спокою, нещиро, здвигаючи раменами и жалуючись въ душѣ на „пóвазійскій“ вóдносины.

Шляхта заложила въ Галичинѣ дивну господарку въ тѣни австрійского двоголового орла. Двѣ тысячѣ шляхотскихъ родинъ въ паньскихъ дворахъ були властивымъ пануючимъ станомъ; а кождый двóръ є ще нинѣ законно вóдокремленою привілеіованою крѣпостію супротивъ мѣщаньского и селяньского публичного житя. Тая невелика горстка, вытиснувши давнѣйшу нѣмецку и ческу бюрократію, взяла въ свои руки управу на всѣхъ поляхъ публичного житя, выняви такій занятя, де вымагае ся роботы а при тóмъ є лихій авансъ.

— — — — — — — — — — —

Молодше поколѣня шляхты стало ще бóльше тиснути ся до адміністрації, до высшои духовнои ерархіи, до університетóвъ, банкóвъ и т. д. Зъ сего выйшовъ дуже небезпечный станъ, бо потомки феодальныхъ панóвъ внесли всю вроджену легкодушность, свое лѣнивство и несытый нахилъ уживати

життя въ такій кругъ, де вымагалось лише роботы и ще разъ роботы. Не погоня за властію тыхъ ласыхъ щастя була тутъ небезпечна, а ихъ легкодушность, яку они оказували въ найповажнѣйшихъ справахъ. За намѣстника Залеского приходили благородній паны урядники о 11 годинѣ до уряду и пробували тамъ ледво кольска годинъ. Гр. Казимиръ Бадені въ цѣлому краю выкликавъ зачудованє, коли важадавъ вѣдъ урядниковъ, щобы приходили до уряду о 9 годинѣ. Его окричали „зелѣзнымъ“ чоловѣкомъ.

Майже осьмилѣтна „ера Баденього“ выкликала поволи зъ вродженои легкодушности рафінованый злочинъ, и мы бачимо, якъ повстають цѣлій спѣлки, котрій пѣдъ охороною и чинною спѣучастію енергічного намѣстника закидають свои сѣти, ганяють за найбрудніѣшими зысками и стають ся фінансовою потугою въ краю, котра всяку опозицію мѣщаньскихъ верствъ придавлює або деморалізує. Нѣхто не журивъ ся тогдѣ о долю міліонѣвъ хлопѣвъ и роботниковъ; въ остатныхъ трехъ десяткахъ лѣтъ не то щобы переведено, але навѣть не починано нѣ одиои реформы, котра бы злагодила загальну знану страшну нужду галицку або поправила культурній услѣвя працѣ. Въ горѣ не було найменшого розумѣня для найскромнѣйшихъ домагань народу, а хто зваживъ ся рушитись, того всѣми собаками зацькували на смерть або купили або усунули. Печать стала въ рукахъ правительства и банкѣвъ заголомшуючимъ средствомъ; она могла писати, що хотѣла, — населенє принимало все за правду. Нѣгде на свѣтѣ газеты не пишуть такъ богато про найдурнѣйшій справы, якій дѣють ся въ Хінахъ, въ Африцѣ и Богъ знає де, якъ галицкій. Галицкій колтунъ дѣстає що днины осоружну, сензаційну саламаху до читаня, а нѣчого не знає зъ того, що дѣє ся о кольска миль вѣдъ него. Нѣякон статистики, нѣякихъ розслѣдѣвъ на соціальнѣмъ поли; але за те богато плыткои „патріотичнои“ балаканины въ кождѣй справѣ, що вымагає знаня и досвѣду. Всяка контроля зъ сеи стороны була неможлива — разъ, бо въ часописяхъ нѣколи не прийшло на правду до выступу противъ ледачои системы, а по друге, бо всяку публичну невыгѣдну подѣю заразъ у всѣхъ часописяхъ перекручувано. Мы бачили въ Галичинѣ уличій демонстрацій, де выступало по 10.000 людей; але въ часописяхъ называло ся се скрѣзь збѣговищемъ кольохъ сотокъ „недоростковъ“ и збувалось кольома стрѣчками въ новинкахъ, за те широко розмазувало ся найновѣйшій скандзлики зъ паризкихъ бульварѣвъ. Весь народный рухъ, опозицію всѣхъ вѣдтѣней цѣлыми роками трактовано мовь роботу кольохъ дуракѣвъ або злочинцѣвъ; найпоганѣйшій політичній переслѣдованя або цѣлкомъ промовчувано або до смѣшности перекручувано. Всѣ протесты въ краю замовкали черезъ тую старанно плекану тупоту высшихъ верствъ; а коли они таки разъ дѣбрали ся до Вѣдня и тамъ найшли вѣдгомонъ, то дотычного чоловѣка попросту звали зрадникомъ народу. Та сама кліка, котра майже всю свою власть дѣставала зъ Вѣдня, лютила ся, коли доведена до розпуки опозиція часомъ зверталась до, Вѣдня и тамъ покладала свои надѣї. Разъ указувалось на „интересъ державный“ мовь на найвыщу рацію, то зновъ на „автономію Краю“, хочь она противить ся тамтому; тыхъ двохъ окликѣвъ уживано пѣсля потребы а властиво не ходило анѣ о интересъ державы анѣ о интересъ краю, лише о чимъ разъ самолюбнѣйше панованє клясы.

— — — — — — — — — — —

Добре обдумана крадѣжь сталась цѣлыми роками головнымъ жереломъ доходѣвъ; а всѣ великій злодѣї остались доси непокараными. Вычислѣмъ лише знаній назвиска: Кешковскій, Лещиньскій, Шанковскій, Топольницкій, д-ръ Кратеръ, д-ръ Генрикъ Шидловскій, его братъ д-ръ Тадей Шидловскій, д-ръ Мархвіцкій, Зіма — допустили ся великихъ крадѣжей на сотки тысячѣвъ зр. зъ публичныхъ або приватныхъ фондѣвъ, а жадного не досягла караюча рука справедливости. Кешковскій и его родичъ Лещиньскій обкрали краковске товариство взаимныхъ обезпечень на великаньскій сумы, але мали досыть часу, щобы спасти ся за границю. Шанковскій укравъ въ торговельнѣмъ товаристві въ Краковѣ 60.000; адвокаты д-ръ Кратеръ и д-ръ Тадей Шидловскій обкрали своихъ клієнтѣвъ передовсѣмъ ордината Чарковского, такожь на сотки тысячѣвъ; оба бавлять ся теперь дуже приємно въ Америцѣ. Топольницкій (спроневѣривъ 80.000 въ заведеню для слѣпыхъ у Львовѣ), д-ръ Генрикъ Шидловскій (ошукавъ разомъ зъ своимъ братомъ ордината Чарковского на 400.000) и Зіма померли природною смертію або повѣдбарали собѣ житє. Д-ръ Мархвіцкій наконець найшовъ захистъ не у вязниці, а въ палатѣ панѣвъ австрійскои рады державнои.

Воробцѣ на дахахъ цвѣрѣнкали давно дивні исторіи про фінансовій справы тыхъ по бѣльшѣй части высоко поставленыхъ панѣвъ; але державный прокураторъ не знавъ нѣчого и не торкавъ ихъ. Ажь коли они перебрали ся до Америки або на тамтой свѣтъ, тогдѣ розпочавъ прокураторъ слѣдство, очевидно безъ успѣху.

До другои громады належать фальшѣвники векслѣвъ, грачѣ на бѣржи и довжники-обманцѣ. Сюды належать: посолъ рады державнои Вікторъ, членъ выдѣлу краевого Францъ Сяджейовичъ, гр. Мора-Коритовскій, бар. Брунницкій, оденъ зъ графѣвъ Потоцкихъ и тьма назвискъ, що належать до „найлѣпшои“ шляхты. Перші два вѣдобрали собѣ житє, инші свободно собѣ гуляють въ краю и за границею и пильно трудять ся дальше въ своимъ занятю.

. . . . . .

Розумѣє ся, що тутъ бесѣда лише о великихъ злодѣяхъ, фальшѣвникахъ и дефрандантахъ, котрі повертали ся въ найвысшихъ кругахъ „товариства“, мали вплывъ на судьбу краю и доступили найвысшихъ почестей въ краю и въ державѣ. Але оббчь тои великои струѣ корупціи плывуть закруты меншихъ мѣскихъ и повѣтовыхъ панамъ. Фондъ пропінаційный, мѣскій управы, нездоровій ґріндерства, ба навѣть соціяльно-політичній институціи, якъ на пр. касы хорыхъ, е для дефрандантѣвъ и злодѣѣвъ пожывнымъ ґрунтомъ, на котрѣмъ они добре ростуть.

И якъ же — можна слушно запытати ся — було се можливе, щобы тая цѣла череда шкѣдникѣвъ, котрі разомъ взявши край обобрали на кольска міліонѣвъ, могла була безъ перешкоды бронти и межу безкарности вѣдсунути ажь до неможливости далеко? Чи весь народъ такъ збисованый? Чи въ Галичинѣ вже не розрѣжняють доброго вѣдъ злого? Щобы на тѣ питаня вѣдповѣсти, треба двѣ рѣчи зазначити. По перше: всѣ тѣ великій обманцѣ выступали якъ заступники патріотизму, такъ що всяка проба критики, всяке недовѣряне уважалось за зраду „найсвятѣйшихъ добръ народу“; а по друге: всякій щирій заходы около очищеня воздуха розбивали ся о солідарность и множество обманцѣвъ.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ вела ся дальше ческа обструкція. Посолъ Удержаль, котрый за баденѣвскои еры вѣдзначивъ ся вразъ въ пп. Поточкомъ и Бежзновскимъ въ борбѣ на кулаки зъ Нѣмцями, говоривъ черезъ три годины о Маркоманахъ о Гусѣ, цѣсари Жигмонтѣ, Бѣлѣй-Горѣ и т. д. Хотя говоривъ дотепно, але мало хто его слухавъ, тѣлько вѣдъ часу до часу появляли ся въ сали призначенѣ на то послы зъ молодоческого клюбу и змѣняли одинъ другихъ. Понѣмъ промовивъ коротко именемъ всѣхъ нѣмецкихъ сторонництвъ лѣвицѣ д-ръ Функе заявляючи, що лѣвици залежить на скорѣмъ залагодженю буджетовои провізорія, длятого она на теперь не хоче вдавати ся въ довшу дискусію. Вѣдтакъ д-ръ Гросъ зъ лѣвицѣ поставивъ внесенє на замкненє дискусіи. Католицка людова партія и польске „коло“, а властиво ихъ предсѣдатель Катрайнъ и Яворскій, умовили ся були наперед, що будуть голосувати за замкненемъ, якъ скоро таке внесенє буде поставлене. Однакожь коли вѣцепрезідентъ Лупулъ зарядивъ голосованє надъ внесенемъ Гроса, польске „коло“ вразъ зъ Чехами, февдалами и христіяньско-славяньскимъ клюбомъ голосували противъ внесеня котре и упало 104 голосами противъ 95. Сей результатъ привитали молодочехи гучными оплесками. Зъ причины того вѣроломства „кола“ прийшло до малого скандалу, Катрайнъ прибѣгъ до польскихъ лавъ и розъяреный кликнувъ на цѣлый голосъ. Що се? То противъ нашои умовы! Пп. Абрагамовичъ и Пентакъ старали ся его успокоювати, але вонъ не хотѣвъ слухати нѣякихъ оправдань и вылетѣвъ въ найбѣльшомъ гнѣвѣ на коридоръ. Кажуть, що таке голосованє „кола“ спонукали деякій консервативній ультрасы въ „колѣ“, якъ Милевскій, Козловскій и инші, котрі бажають повалена Яворского, щобы взяти верхъ въ „колѣ“. Яворского мало поведенє „кола“ дуже дѣткнути и вонъ мавъ навѣть загрозити, що зложить мандатъ. Конфліктъ зъ нѣмецкою католицко-людовою партією залагоджено иначѣмъ въ той способѣ, що мае ся оголосити комунікатъ, що польске „коло“ и нѣмецкій католики умовили ся голосувати за замкненемъ дискусіи въ тѣмъ случаю, коли таке внесенє выйде зъ правицѣ, а що оно выйшло лѣвицѣ, то „коло“ голосувало противъ него. Кромѣ того Яворскій мае на нынѣшнѣмъ засѣданю зложити вѣдповѣдну декларацію, перепросити Катрайна и самъ поставити внесенє на замкненє дискусіи.

Въ справѣ провізорія буджетового промовлявъ ще молодо-Чехъ, а потѣмъ перервано дискусію и приступлено до наглого внесеня молодо Чеха Шварца, о котрѣмъ мы вчера згадували. По промовахъ внескодателя и Менгера вѣдослано внесенє Шварца до комісіи правничои. Якъ небудь внесенє „на реформу законодавства въ цѣли охороны малолѣтныхъ“ рѣчево зовсѣмъ оправдане, однакожь тутъ ходило Чехамъ зновъ о обструкцію. Arbeiter Zeitung замѣчає справедливо, що такій сумній подѣї, якъ справы Гумлѣвъ и Кучерѣвъ не повинній бути матеріяломъ до обструкціи.

При кѣнци засѣдания Станіньскій поставивъ интерпеляцію въ справѣ выборѣвъ радъ и выдѣлѣвъ повѣтовыхъ въ Галичинѣ. Интерпелянтъ выказує, що выбрані маршалками и віцемаршалками люде честній але селяне и мѣщане, якъ Середнявскій въ Мысленицяхъ и инші, не можуть дѣждати ся потвердженя, за те обшарниковъ зъ такою славою, якъ Гуміньскій, Чечь и иншихъ, потверджувано сейчасъ.

— —

Конференція въ справѣ порозумѣня межи Чехами и Нѣмцями не поступають наперед. Вправдѣ провектѣвъ всѣляких с подостаткомъ: ставили ихъ д-ръ Фуксъ, Дѣдушицкій, Билиньскій, Повше, але на одній проекты не годять ся Нѣмцѣ, на другій Чехи, и анѣ рушь не можна выйти зъ клопоту. Оденъ зъ проводирѣвъ католицкихъ Нѣмцѣвъ, д-ръ Ебенгохъ, помѣстивъ статью въ повъурядовѣмъ Fremdenblatt-ѣ, въ котрій выказує, що компромісъ есть абсолютно конечный тай що есть и можливый; такожь Поляки на засѣданю екзекутивного комітету правицѣ мали горячо промовляти за акцією угодовою, — але вѣра въ успѣхъ тои акціи, котра и зразу не була сильна, упадае що разъ бѣльше. Narodni Listy, вже-жь сторона компетентна, констатують навѣть, що акція угодова зовсѣмъ розбила ся.

— —

Вчера передъ полуднемъ вѣдбуло ся засѣданє комісіи для ревізіи §-а 14-ого. Ухвалено вычеркненє того § а бѣльшостію 20 голосѣвъ противъ 12. За вычеркненемъ голосували соціяльній демократы, нѣмецкій поступовцѣ, нѣмецкій народовцѣ, молодо Чехи и клюбъ славяньскій; противъ вычеркненя Поляки, нѣмецкій католики и ческій февдалы. Декотрій февдалы и антісеміты вздержали ся вѣдъ голосованя. Реферату нѣхто зъ нѣмецкихъ поступовцѣвъ не хотѣвъ приймити, вкінци приймивъ его нѣмецкій народовець Кайзеръ.

Подъ якимъ правомъ мы живемо?

I.

Розчитуючи ся въ исторіи Польщѣ передъ ея упадкомъ, трудно не вѣдвернути ся зъ вѣдразою вѣдъ тои гнили, яка точила суспольнѣсть Речи посполитои, а котрои тѣлько нагромадило ся, що кольска народѣвъ можна було бы нею обдѣлити а ще бы досыть Польщи зостало, щобы ей до упадку допровадити. Межи тою гнилію хиба перше мѣсце мусить признати ся нечуваному упадкови всякого почутя справедливости, почутя законности у управляючои верстві.

Сконфісковано.

Чи давъ бы примѣромъ хто вѣру, що можлине въ державѣ, абы сталый функціонаръ державы пять лѣтъ чекавъ на приналежній ему сталій поборы? Се выдасть ся всякому неможливимъ не то въ якѣй небудь европейскѣй але навѣть въ азіятицкѣй державѣ. А предсѣ въ „Шкандаліціи“ се есть фактомъ, котрого жадній урядовій спростованя не въ силѣ опрокинути. Въ Колоколинѣ, селѣ повѣта рогатиньского, есть священникъ, котрый 20 лѣтъ сповняє вже функціи душпастырскій, а пятый рѣкъ стало запрезентованый и занституованый парохомъ, а доси не тѣлько сталов, але навѣть провізоричнои пенсіи ему не выплачують, анѣ грунту ерекціонального по закону не вѣддають. А причиною есть се, що важить ся не похитно жадати вѣдъ властій — майже неимовѣрне — пошановання законѣвъ, пошановання его правъ горожаньскихъ! Правда, минувшого року намѣстництво выдало ему руску асигнату, але доперва на жалобу его до бувшого президента міністрѣвъ Туна и до цѣсаря, тай то тѣлько на провізоричну пенсію. Але и тою провізоричною платнею не довго тѣшивъ ся, бо по кольохъ мѣсяцяхъ урядъ податковый встримавъ выплату вѣдъ позоромъ, що священникъ не хоче предкладати аркуша выплатъ. Се, розумѣє ся, неправда, бо вонъ заявивъ готовость заразъ той же купити, але рускій, якій ему по законѣ належить ся, а що они не мають рускихъ, се чейже не его вина! Такъ отже сталому священникови не выплачують анѣ сталои анѣ провізоричнои пенсіи! А намѣсництво знає о тѣмъ добре зъ жалобъ и представленъ, однакъ оно тамъ, де по закону вѣдмовити не може а слушности признати не хоче, тримає ся методы середнов т. е. мовчить.

Або н. пр. звѣсне вже, якъ староста, щобы допечи рускому священникови, противъ выразнои постанови міністерства просвѣты зъ 12 марта 1889. Ч. 3015, незаконно выарендувавъ жидови ґрунтъ ерекціональный, а такъ само незаконно, бо въ суперечь надворного декрету зъ 21 цвѣтня 1875 Ч. 25.445 выарендувавъ жидови ерекціональный садъ, але не звѣсне ще, що той ґрунтъ бувъ обробленый и обсѣяный священникомъ, и то зъ припорученя тогожь старосты, и до нинѣ жидъ арендаръ анѣ спѣлки анѣ навѣть вѣдшкодованя не вѣддавъ! Такъ отже пятый рѣкъ жидъ хѣснуєся половиною, до котрои навѣть пѣсля „польского закона“ не есть управненый. А рускій священникъ?... Niech uczuje nasze rządy!“... Чуємо, весь рускій народъ чує вхъ довѣдно а въ слушнѣмъ часѣ дасть тому чутю належный выразъ. Нѣ що въ свѣтѣ не гине безслѣдно!

Або отъ зновъ така шпильочка; Ґрунтъ бувъ выарендованый вѣдъ 24 марта 1895 до 24 марта 1996. Тымчасомъ священника институовано вже 22 жовтня 1895 р., отже пѣсля обовязуючихъ въ Австрії законѣвъ належить ся священникови часть чиншу „pro rata temporis“ за ґрунтъ ерекціональный надъ 150 зр. Се не запомога, анѣ даръ зъ ласки. Однакъ кѣнчить ся р. 1899, але его неоспорима належитость певно оглядати ще буде XX вѣкъ на глумъ всякимъ законамъ. „Niech pamiętają ugarci Rusini Polaków!“ Памятаємо и по вѣкъ не дурножь кажуть, що добро памятає ся довго, а лихо ще довше. Але насъ такимъ поступованемъ анѣ не зломлять, анѣ не здеморалізують. Мы спокѣйно повторили за нашимъ поетомъ:

„Хоть воронъ краче,
Серце козаче
Не выпе дзьобомъ яловѣщій птахъ!“

Михайло Петрицкій.

Письмо зъ Бразиліи.

Русины, котрыхъ судьба загнала за океанъ въ Парану, зачинають по довгѣй дрѣмцѣ будити ся до народного житя. Вѣдомо вже, що на кольоніяхъ Ріо-Кларо и Пруденополісъ знаначили Русины своє житє на поли церковнѣмъ. Въ Ріо-Кларо за невсыпущимъ старанемъ о. Роздольского побудовано три церкви. Въ Пруденополісъ мають такожь церкву, а оба священики, оо. Кизима и Мартинюкъ такожь не жалують труду. Въ обохъ тыхъ мѣсцяхъ велика сила Русинѣвъ. За те въ головнѣмъ мѣстѣ Куритибѣ є насъ маленьке число; напевно не можна знати, кольско; але не гадаємо, щобы насъ було бѣльше якъ 200 головъ. Є такій, що прибхавши сюды, не мали охоты ѣхати дальше або зъ иншихъ причинъ остали ся въ мѣстѣ; бѣльша часть повернула зъ кольоніи, щобы поселити ся на стало въ мѣстѣ, — се по найбѣльше ремѣсники; а инші прибули сюды лише на неозначеный часъ, щобы скорѣйше заробити гроша, о котрый на кольоніяхъ труднѣйше, бо зъ браку комунікацін тяжко що збути. Отже ся громадка Русинѣвъ въ Куритибѣ, кольскоро ремѣсникѣвъ, роботниковъ, слугъ, рада бы показати, що ще жиють и не хоче, щобы ихъ зачисляли до ни-

шихъ народностей. Въ тій цѣли заложили мы руске товариство пôдъ назвою „Руска читальня въ Куритибѣ". Цѣлею товариства є: Злучити тутешныхъ Русинôвъ о сколько можна въ одну громаду до спôльної народної роботы. Щобы пôддержати чистоту мовы и вѣры, пôдносити просвѣту, лучити ся духомъ зъ Русинами въ Европѣ и въ пôвнôчній Америцѣ, постановлено заложити бібліотеку, выстарати ся о газеты уладжувати поучаючій забавы, вôдчиты, обходити народній свята и — найголовнѣйше — старати ся спровадити свого священика, запевнити ему матеріяльный бытъ, побудувати церковь и школу та и свôй дôмъ народный.

Бажаня высокій, а силы малій и перешкоды великій; але мы таки не страхаємо ся. До выконаня декотрыхъ задачь, якій мы собѣ поклали, треба лѣтъ, а може и десятокъ; але мы въ добрôй надѣѣ хочемо забирати ся до дѣла. Краянôвъ наплывае чимъ разъ бôльше, а маємо такожъ надѣю, що и брата въ Европѣ допоможуть намъ въ дечôмъ такъ, якъ Поляки допомагають своимъ. Фонды нашого товариства є: вписове два мільрейсы, мѣсячна вкладка 1 мільрейсъ. Окрôмъ сего збираємо на фондъ церковный добровôльній складки при рôжныхъ нагодахъ на зборахъ, забавахъ, обходахъ и т. п. Доси приступило до товариства 16 осôбъ; Андрухъ Любій, Петро Стефаньскій, Семенъ Сусла, Олекса Лобай, Андрей Процѣвъ, Михайлъ Марушка, Антôнъ Фурманъ, Стефанъ Лозиньскій, Иванъ Грицай, Онуфрій Романôвъ, Дамянъ Катовичъ, Николай Чабракъ, Антôнъ Тимцьо, Михайлъ Сенько, Станиславъ Сухъ, Стефанъ Грицьо. Начальство є такé: головою Мих. Марушка, секретаремъ Ант. Тимцьо, першимъ касіромъ Алекс. Лобай, другимъ касіромъ Петро Стефаньскій, бібліотекаремъ Ант. Фурманъ, радными Ив. Грицай и Семенъ Сусла.

Абы вôдъ довшого часу порушену гадку заложеня товариства перевести въ дѣло, причинивъ ся богато Вп. о. Роздольскій, коли недавно пріѣздивъ до Куритибы за-для закупна деякихъ рѣчей церковныхъ. Ему складаємо отсимъ прилюдну подяку.

На остатнôмъ засѣданю нашого товариства постановлено выписати „Дѣло" и тôй цѣли посылаємо десять мільрейсôвъ та просимо решту намъ почекати, доки наша каса не побôльшить ся. Рôвночасно записуємо пôвнôчноамериканьску „Свободу" и приступаємо въ члены „Просвѣты", а пôзнѣйше приступимо до общества им. Качковского. Хотѣли бы мы выписати бôльше газетъ, та каса не позваляє; хиба бы котра редакція хотѣла зробити для насъ оферу та присылати до якогось часу даромъ.

Просимо уклôбно хвальну Редакцію помагати намъ въ нашихъ заходахъ бодай морально та помѣстити сю вôдозву „Рускои Читальнѣ въ Куритибѣ" до всѣхъ Русинôвъ, що не вôдрѣкають ся своихъ братôвъ за моремъ, абы хочь якою дрôбницею причинили ся до розвою нашого молодого и бѣдного товариства. Потребуємо бібліотеки. На бôльше закупно книжокъ насъ теперь не стати; а въ краю книжки дешевій: кождый Русинъ найде якусь книжочку злишну; нехай бы ей пôславъ десь въ якесь зборне мѣсце, а вôдтамъ можна бы опôсля, якъ не почтою пôслати, то передати черезъ яку партію еміґрантôвъ, що выбираютъ ся до Параны. Такъ само можна бы намъ присылати образы и т. п. Польска газета Handlowo-geograficzna у Львовѣ збирае такій добровôльній датки и присылае для тутешныхъ Полякôвъ; такимъ способомъ и у нихъ вже гарна бібліотека. Чи не схотѣвъ бы хто и намъ такъ само допомагати? „Рада церковна" въ Ріо-Кларо вже намъ прислала кôлька книжочокъ и газетъ на початокъ, за що тежъ складаємо ей отсимъ прилюдну подяку.

Дальше доносимо, що товариство наше почало робити списъ (конскрипцію) Русинôвъ въ Куритибѣ и околици, щобы порахувати ся, чи можемо утримати священика; на тôй пôдставѣ хотѣли бы мы опôсля почати дѣло зъ церковными властями въ краю. Рѣчь звычайна, що и тутъ є богато Русинôвъ такихъ, що воліять выпити фляшку пива, якъ дати мільрейсъ до товариства; але маємо надѣю, що наша читальня поведе ся добре и покаже имъ, яке то добро; тогдѣ и въ нихъ головахъ чей заясніе. Надѣємо ся, що число членôвъ незадовго подвоить ся.

Повтаряємо нашу просьбу и напередъ вже засылаємо щиро-руске спасибôгъ. Просимо, щобы сю вôдозву и другій газеты повторили.

Ант. Тимцьо. Ив. Грицай. Ант. Фурманъ.

Просимо присылати все на адресу секретаря товариства: Antonio Tymcio, Curityba Rua Comandatore Araujo en casa de Sr. Emanuel Miró Junior.

Вôдозву сю писавъ секретарь Читальнѣ Антôнъ Тимцьо, „jardineiro paisagista". Окрôмъ вôдозвы пише вôнъ до нашои редакціи ще листъ, зъ котрого тежъ подаємо отсе деякій выимки:

Одною зъ найважнѣйшихъ причинъ слабого розвитку тутешныхъ Русинôвъ є повный бракъ хочь якои-такои интеліґенціи. Наши люде слывуть и тутъ анальфабетами. Для интеліґентныхъ людей нема тутъ властиво ще интересу, хиба для интеліґентнѣйшихъ ремѣсникôвъ; найлегше находять тутъ працю добрій столярѣ, шевцѣ, кравцѣ, боднарѣ, коваль, мулярѣ.

Правительство не дае теперь еміґрантамъ землѣ анѣ никои помочи. Тій, що теперь сюды пріѣздять, мусять собѣ землю купити або тулятись при кревныхъ. Хто привезе зъ собою 800 – 1000 зр., може землю набути вôдъ приватныхъ кольонізаційныхъ товариствъ и забезпечити собѣ долю; але безъ грошей нема чого сюды пріѣздити. Ѣхати найлѣпше на Гамбурґъ. Стерегчи ся треба, щобы не попасти въ руки драба Нодарія. Грошѣ найлѣпше мѣняти на англійскій фунты або на франки; не шкодить такожъ привозити ажь на мѣсце грошѣ австрійскій. Тôлько въ нѣякôмъ разѣ не треба мѣняти на доляры.

Нашихъ людей не знають тутъ за Русинôвъ, а всѣхъ уважають за Полякôвъ. Поляки дуже не радій, хто признае ся до Русинôвъ. Але Русинамъ не выходить на добре уходити за Полякôвъ.

Василіянинъ о. Мартинюкъ обѣжджае всѣ кольонія и вôдправляє місіи. Бавивъ такожъ тыждень въ Куритибѣ; люде ходили на місію и дуже задоволені.

НОВИНКИ.

— **При змѣнѣ мѣсяца** просимо о вчасне вôдновленя передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высылати не можемо, длятого ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о вырôвнанѣ залеглостей по конецъ сего року пôсля вызначеныхъ речинцѣвъ.

— **Зъ товариства ґімнастичного „Сокôлъ".** Засѣданѣ старшины вôдбуде ся въ четверъ дня 7 н. ст. грудня точно о 8 год. вечеромъ. — *В. Нагірный*, голова.

— **Преосв. еп. Шептицкій** вернувъ вчера зрана до Станиславова.

— **Въ оборонѣ правды.** Пишуть намъ зъ Скалы: Читавъ я сими днями въ календари „Просвѣты" на р. 1900 про „Читальню въ Скалѣ" и жаль менѣ стало, що описуючій исторію ей выказуе заслуги около ей розвитку и навѣть по кôлька разôвъ повтаряє заслуги одныхъ и тыхъ самыхъ осôбъ, а поминувъ признати заслугу однôй, може и найважнѣйшôй особѣ, котра въ Скалѣ дуже довго и богато працювала и крѣпку пôдвалину пôдъ нинѣшну читальню положила. Далекій я вôдъ кадила; але будучи вôдъ 20 лѣтъ наочнымъ свѣдкомъ праць того помненого любимця Скалецкихъ мѣщанъ, пôднести мушу голосъ, що велику кривду зробивъ авторъ особѣ Вп. о. Келест на Костецкого, бувшого пароха Скалы а теперѣшного декана Черновецкого, котрый, будучи щирымъ пріятелемъ народу и ревнымъ патріотомъ та женцемъ на поли церковнôмъ и народнôмъ, приспособивъ все до того, чимъ теперѣшна Скала повеличатись може лѣнивый бувъ бы господарь, котрый бы жерело добуте и выконану попередникомъ керницю не обмурувавъ каменемъ а жерело се просвѣты отворивъ о. Костецкій. Легко пришло розвинутися Читальнѣ „Просвѣты" до теперѣшного степени, скоро мала початокъ красный въ давнôй „Рускôй Читальнѣ"; а се заслуги о. Костецкого. Легко приходить хорови величати Бога и пѣснята вѣрныхъ и служачôвъ зъ интеліґенціи въ акустично збудованôй и величавôй Церквѣ въ Скалѣ; а збудовавъ ей о. Костецкій, котрый хотяй не бувъ спѣвакомъ — але за тое знаменитымъ на цѣлу околацю проповѣдникомъ. Радо и охотно горнуть ся теперь до новои читальнѣ новій, молодій члены, маючи заохоту еще вôдъ давныхъ старшихъ, котрыхъ пригорнувъ о. Костецкій. Тому честь, кому честь, и заслуга за дѣла его. Свѣдчить о помненомъ сѣмъ заслуженомъ священику и о его пращѣ величавый и дорогій срѣбный дарунокъ, врученый ему вôдъ Скальщины въ день пращаня его; на нѣмъ на вѣчну памятку своему батькови и проповѣдникови стоить вырыта въ срѣблѣ напись „прихожане мѣста Скалы". — *Не-кадилянка.*

— **Вѣсти зъ Канады.** Въ послѣднôмъ числѣ американьскои „Свободы" пишуть зъ Вінніпеґу: Насъ тутъ є досить рускихъ родинъ, що сякъ-такъ уже розгаздувались, заробляючи несогôрше при рôзныхъ роботахъ. Одного лишь бракувало, а то свого священика, котрый бы завѣвъ мѣжь нами ладъ та звѣвъ насъ усѣхъ въ громаду. Але й то наше бажане сповнилось, бо пріѣхавъ сюды зъ краю нашъ рускій священикъ о Д. Полівка. Вôнъ въ переѣздѣ до Едмонтону задержавъ ся у насъ; а коли побачивъ, якъ народъ горне ся до него, благаючи порады, задержавъ ся у насъ на якійсь часъ. Вôдправивъ у насъ службу Божу, посповѣдавъ, выбравъ комітетъ церковный и вôдъ разу взявъ ся за дѣло будовы рускои церкви. Колько вôнъ зъ тымъ наклопотавъ ся, то лишь оденъ Господь Богъ знае. Та вороги нашій не сплять. Якъ лишь про те дôзнавъ ся польскій ксьондзъ Кулявый, зачавъ выкрикувати на цѣле горло, що тутъ не треба нѣ рускаго священика нѣ рускои церкви, бо вôнъ тутъ є священикомъ и для Русинôвъ и костелъ такожъ для нихъ выстарчить. И пытаю ся я людей добрыхъ, якого лиха Кулявый накидае ся намъ зъ своимъ опѣкунь ствомъ? Чи не досыть намъ було тои чужои опѣки въ старôмъ краю вôдъ всѣлякои зволочи, та ще й тутъ на вôльнôй земли найшовъ ся непрошеный опѣкунъ, що бажае за нашій центы ѣздити по нашихъ каркахъ! Мы тамъ уже не такій дурній, якъ се Кулявому выдае ся, и не зважаючи на него, збирати будемо на нашу руску церковь. А хоть мы на священикôвъ не вчили ся, то знаємо о тôмъ, що тутъ є край місійный и кождый священикъ, коли до насъ заѣде, має таке саме право, якъ Кулявый мѣжь своими вѣрниками; а вôдъ насъ ему засе!

— **Загальній зборы „Клюбу Шахістôвъ"** въ въ тов. „Академічна Громада" вôдбули ся дня 25 падолиста с. р. Кружокъ шахістôвъ, заложеный передъ трома роками Вп. Іл. Бѣликомъ, тогдѣшнымъ студентомъ фільософіи а теперь професоромъ математики въ коломыйскôй ґімназіи, розвивае ся чимъ разъ бôльше. Зборы приняли до вѣдомости справозданѣ зъ дѣяльности выдѣлу за минувшій рôкъ и удѣлили уступаючому выдѣлови абсолюторію. Потôмъ приступлено до выбору нового выдѣлу, до котрого увôйшли: Сень Ґорукъ студ філь., шахъ; Олегъ Целевичъ, студ. філь., шехъ; Волод. Гусакъ, кôнь; Осипъ Чайкôвскій, студ. філь. лявферъ; Н. Кисѣль, студ. правъ, хлопець.

— **Науковій користи выправы Нансена до пôвнôчного бѣгуна.** Въ норвенскôмъ товариствѣ географічнôмъ дня 15 падолиста с. р. проф. Фрідіôфъ Нансенъ вôдчитавъ научный рефератъ о своѣй выправѣ до пôвнôчного бѣгуна. Географічній розслѣды пересвѣдчили его, що пôвнôчный Снбѣръ, подôбно якъ Европа, мала свой періодъ ледовый. Нансенъ пришовъ до заключеня, що коло бѣгуна нема великихъ земель, и що земля Францъ-Іосифа є значно меншою, якъ се догадувано ся. Є се островъ вулканічный, засыпаный базальтовыми скалами, особливо на полудни, де у верствахъ глины вôднайдено много скаменѣлыхъ звѣрятъ и рослинъ формаціи юрскои, а такожъ слѣды буйныхъ лѣсôвъ, хоти клімать тамъ не бувъ нѣколи скваторіяльный. Полярне море, противъ очѣкуваня, є значно глубоке; мѣсцями глубина доходить 4 тысячѣвъ метрôвъ. Повстало оно мабуть наслѣдкомъ завалення ся грунту въ періодѣ юрскôй. Въ глубинѣ 200 метрôвъ Нансенъ вôдкрывъ тамъ теплу и солону воду гольдштрому зъ Океану Атлянтійского, покрыту зъ горы зимною верствою воды менше солоною, доплываючои въ притоки Берінга и зъ рѣкъ снбѣрскихъ. Лѣдъ пôдбѣгуновый збôльшае ся що 3 до 4 лѣтъ, по чôмъ пересуває ся до Атлянтійского океану и виплывае на клімать Европы. Въ басенахъ пресной воды середъ сего леду спостерѣгъ Нансенъ слѣди житя рослинного, а навѣть бацилѣ. Найзимнѣйша температура въ Снбѣри була 68°, а на кораблі „Фрамъ" 53°. Небо пôдбѣгунове було ясне, часами тôлько вѣяли сильній вѣтры.

Що добре, то все промощуе собѣ дорогу. Той старый досвѣдъ бачимо знôвъ разъ потвердженымъ въ быстрôмъ розповсюдненю, яке знайшло собѣ не-

знане у насъ зовсѣмъ ще передъ кôлькома рокачи средство пожывы — Quäker Oats. Та й бо Quäker Oats заслугуе, щобъ его припоручити, и въ тôмъ згодній всѣ лѣкарѣ. Нѣодна господыня дому, котрôй лежить на серци вôдповѣдне и здôрове живленя своєи родины, особливо жь своихъ дѣтей, не повинна занехати при вареню страв ужити Quäker Oats въ такій способѣ, якъ то пояснае поучене, що находить ся въ картонахъ. Коли тôлько спробуе ся ее знамените средство пожывы, то вже вдомашнить ся въ кождôй кухни.

Надѣслане.

Seid.-Damaste

75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. 6 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Ив. Маракъ, завѣдатель въ Бѣлôй пôдъ Чортковомъ, упокоивъ ся дня 2 н. ст. с. м. въ 36 роцѣ житя а въ 7 роцѣ священьства. В. в. п.!

Текля Еліясевичева, зъ дому Барановска, жена заступника начальника мѣскои огневои сторожи, умерла вчера въ 51 роцѣ житя. Похоронъ вôдбуде ся завтра. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 6. грудня. Wien. Ztg. оповѣщуе розпорядженє міністра скарбу, котрымъ заводить ся для рахункôвъ и фрахтовыхъ листôвъ новій стемпль въ коронôвій валютѣ, такъ само новій бандеролѣ и новый знакъ стемплевый на картахъ до граня.

Лондонъ 6 грудня. Зъ головнои кватиры Бурôвъ довѣдують ся д. 29 падолиста, що ґен. Жуберъ всѣ свои силы воєнній гадае згромадити коло Ледисміту.

Пôдъ Ледисмітомъ уставили Буры трету велику гармату, а выстрѣлы на англійскій становища влучили мабуть въ складъ амуніції, бо заразъ наступивъ выбухъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пасажѣ пасажу Гавсмана

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры льорнеты, бінокля, далекопляды, баронетры, термометры, рôвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничій, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двайцѣть електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 481

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

пристособленій въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины" Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчкиче зъ побуджуючого дѣяня на жолудокъ при забуреняхъ травленя и нишихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвôйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мôй каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышеу охоронну марку зъ пôдписомъ **C. Brady** а вôдкинути якоо неправданій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений ток маркою охоронною и пôдписомъ **C. Brady.** 313 8—24

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

опакованій въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матеря Божои зъ Маріацель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись стоячa пôбочь пôдпись *C. Brady.*

Складовій части подаій.

Каплѣ жолудковій правдавій можна набути у всѣхъ аптиках.

Важне для збирачôвъ картъ зъ видами!

100 картъ зъ видами,

богато сортованій карты зъ цвѣтами, рôздавній карты и инши пышнѣ сюжеты выконанѣ артистично въ 10 краскахъ 1.20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 ґратуляційныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, **на Рôздво, Новый рôкъ** и инши нагоды и **10 жартобливыхъ картъ зъ видами**

1·20 зр.

За надôсланемъ квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. н. а. держ. концес. складу образôвъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, IIІ3 Brigittalande Nr. 10. 449 4—6

Вдова интеліґентна

въ середнôмъ вѣцѣ, знаюча ся добре на ведению господарства и выховаю дѣтей, пошукуе мѣсця у вдôвця-священика. — Листы до Адміністрациі „Дѣла" 464 пôдъ буквами *A. B.* 1—4

Хто хоче 400 марокъ

пôдъ ґарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пôшле адресъ зъ вôльною маркою пôчтовою въ **V 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan,** Лайпцкъ-Лиденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

Русинъ урядникъ державный лѣтъ 26, пристôйный, одружитъ бы ся зъ Русинкою. Вымаганый посагъ 3 000 зр. Блившій вѣсти въ Адміністрациі „Дѣла." 462 2—5

Ігнатій Стефковичъ уч. IV р. сем. уч. гладае лекцій. Може приготовляти учителів до кваліфікаці, учеників до ґімназіум, або учеників на курс приготовляючий, або на I-шій рік до сем. учит. Адрес. Ігнатій Стефкович у Львові ул. Коперника ч. 20.

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робôтни ковдеръ и матерацôвъ ІОСИФА ШУСТЕРА, Львôвъ Коперника ч. 5. 839 24—45

Linimet. Capsici comp.

въ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бôль усмиряючого втирання, котрый є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якôръ".

КОНКУРСЪ.

Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ оголошуе отсимъ конкурсъ на маниpулянта Товариства. Вѣдъ кандидата вымагаеть ся докладного знания руского и нѣмецкои мовы въ словѣ и писмѣ и ведения бухгальтерiи. Платня вѣдповѣдно до умовы. Поданя въ вѣдповѣдными документами належить вносити на адресу Товариства (ул. Чарнецкого, ч. 26) найдальше до 15 грудня н. ст. 1899.

У Львовѣ, дня 18 падолиста 1899.

За Выдѣлъ: *М. Грушевскiй*, голова. — *В. Гнатюкъ*, секретарь. 450 3—3

Книгарня Науков. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ ул. Чарнецкого ч. 26

маe на складѣ слiдуючi книжки: 59

Iловайський Д.	Княжий перiод Украiни том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр.
„	Княжий перiод Украiни Руси том II. до Данила Галицкого	1·80 „
I. Н.	О вихованю, пiдручник для женщин	—·30 „
Йокай Мавр.	Золотий чоловiк, роман з угорского	1·80 „
„ „	Новий дiдич 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Материяли до лiтератури апокрифiчної	—·35 „
Карпенко Карий (Iв. Тобилевич),	Драматичнi творы	1·20 „
Качала Степан.	Коротка iстория Руси	1·20 „
„ „	Похiд Собiского пiд Вiдень	—·20 „
Квiтка Григорий.	Маруся, повiсть	—·10 „
Кенан Юрий.	Сабiр 2 части	1·20 „
Кiрi Ганна.	Замок Делi, повiсть	2·50 „
Конiський Од.	Грiшники, роман-хронiка	—·50 „
„ „	Оповiдання	—·20 „
Короленко Володимир.	Слiпий музика, повiсть	—·80 „
Костомарiв М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„ „	Виговського I. i Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Дамяна Многогрiшного	1·25 „
„	Мазепи 2 томи	3·80 „
„	Самiйловича	1·25 „
„	Iсторичнi монографiї т. I.	2·— „
„	Черниговка, повiсть iсторична	—·70 „
„	Кудеяр, повiсть iсторична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповiдання	—·20 „
„ „	Не конiкъ, оповiдання	—·10 „
„ „	Хо, оповiдання	—·10 „
„ „	Задля хазяйства, оповiдання	—·10 „
Кропивницький Марко.	Титарiвна, драма	—·20 „
Кулик Володимир.	Писання	—·10 „
Кулiш Панько.	Крашанка	—·20 „
„ „	Хуторна поезия	—·50 „
„ „	Чорна рада хронiка, повiсть	—·80 „
Ланьска.	Обрусителi, повiсть з великоруського	—·60 „
Левенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80 „
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з жити	—·30 „
„ „	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький Iв.-Нечуй.	Кайдашева сiмя, повiсть	—·50 „
„ „	Микола Джеря, повiсть	—·80 „
„ „	Навiжена, повiсть	—·20 „
„ „	Над чорним морем, повiсть	—·90 „
„ „	Не той став, повiсть	—·30 „
„ „	Повiстки и оповiдання	—·30 „
„ „	Помiж ворогами	—·50 „
„ „	Причепа	1·50 „
„ „	Свiтогляд украiнського народу	—·30 „
„ „	Хмари	1·50 „
Левицький Кость Др.	Нiмецько-руський правничий словар	3·50 „
„ „	Руська правда	—·50 „
„ „	Правнича часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дерева, комiчна оперета	—·80 „
„ „	Рiздвяна нiч, опера	—·30 „
Льоті П.	Рибак iсландський, повiсть	—·60 „
Лукiч Василь.	Ватра, альманах	1·50 „
О. Л—сь.	Не судилось, оповiдання	—·20 „
Латинська	граматика для 3 i 4 класи	1·20 „
Латинськi	вправи Прухницкого для 3 класи	—·80 „
Маковей Осип.	Весняни бурi, новели	—·10 „
„ „	Оферма, оповiдання	—·10 „
„ „	Поезiї	—·30 „
Мирний Панас.	Лимерiвна, драма	—·20 „
Наврецкий Володимир.	Творы том I.	1·— „
Нагнибiда С.	Про руску правопись	—·05 „
* * *	Нарiд в неволi	—·10 „
Обачний.	Соцiялiсти межи семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Гальшка Острожска, трагедия	—·15 „
„ „	Iстория руськоi лiтератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Олеськович Митро.	Писання	—·10 „
Онет Юрий.	Великий лiм. повiсть з французского	2·— „
Онишкевич Гнат.	Руска бiблiотека т. III.	—·75 „
Оржешкова Елiза.	Нивини повiсть з польского	—·75 „
„ „	Хам повiсть з польского	1·— „

ВИДАВНИЧА СПIЛКА

досi вийшли:

I. серия: Белетристика.

1.	Стефан Коваliв: Дезертир	брош.	60	опр. 80	кр.
2.	Iван Франко: Поэми	„	60	„ 80	„
3.	Ольга Кобилянська: Покора	„	50	„ 70	„
4.	Гю де Мопасан: Дика панi	„	45	„ 65	„
5.	Iван Франко: Полуйка	„	50	„ 70	„
6.	Наталiя Кобринська: Дух часу	„	60	„ 80	„
7.	Кнут Гамсун: Голод	„	90	„ 110	„
8.	Леся Украiнка: Думи i мрii	„	60	„ 80	„
9.	Ст. Коваliв: Громадськi промовцi		60	„ 80	„
10.	Уiлiям Шекспiр: Гамлет, з передмовою Дра I. Франка		70	„ 90	„

II. серия: Национальна бiблiотека.

1. К. Кавцкi: Народнiсть i її початки, з додатком Будзиновского брош. 30 кр.

Адреса: Львiв Чарнецького ч. 26.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-маляръ

мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклонно Выс. Пр. Духовенство о занотованe адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львовъ, улиця Краковска число 20. 205

Артистично. Ритовично.

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗIММАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранiйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми чоренками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и выше. Стампiлѣ металевi и каучуковi, гербы, монограмы, стампiльнi марки, станцы, таблицѣ лiтей и гравiрованiй и проче.

Замовлення зъ провинцiи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 221 49—52

Quäker Oats

Всюды можна дѣстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписомъ вареня).

Скрѣпляе и змѣцнюе дѣти, якъ жаденъ иншiй кормъ. — Не справляе запору, а таки не допускае до нежитѣвъ жолудка.

Для кухнѣ взагалъ

дае Quäker Oats (америк. опыханый овесъ) отсiй користи: варить ся швидко (за 15—30 минутъ); дуже добре розклеюе ся на самѣй водѣ, длятого не потрѣбно при такъ званыхъ фальшивыхъ сосахъ и зупахъ жадноi запражки. Всѣ стравы, варенi зъ америк. опыханого вѣвса, мають дуже добрый смакъ; Quäker Oats е дуже выдатный, длятого й дешевый. 431 IV.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Пѣдписаный управляючiй комiтетъ товариства задаткового „НАРОДНЫЙ ДѢМЪ“ въ Жидачевѣ, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою, запрашае всѣхъ вписавшихъ ся або намѣряючихъ вписати ся въ члены тогожь товариства, на загальнѣ зборы, котрi вѣдбудуть ся въ Жидачевѣ, въ сали магiстрату о годинѣ 10-ѣй рано дня 15 н. ст. грудня 1899.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. О годинѣ 9-ѣй рано Богослуженя въ мѣсцевѣй Церквi.
2. О годинѣ 10-ѣй рано вѣдкрытe зборѣвъ предсѣдателемъ комiтету управляючого и справоздане зъ дотеперѣшноi дѣяльности.
3. Выборъ предсѣдателя, его заступника и секретаря на часъ зборѣвъ.
4. Вѣдчитане проектовано статута и ухвалене тогожь въ присутности ц. к. нотаря.
5. Выборъ управляючого совѣта зъ 9 членѣвъ и 3 заступникѣвъ.
6. Совѣтъ управляючiй уконституе ся сейчасъ пѣсля постановъ статута и означить дѣяльность поодинокихъ членѣвъ дирекцiи, котрi вѣдберуть акты и рахунки вѣдъ управляючого комiтету.
7. Пѣдписане статута въ присутности ц. к. нотаря.
8. Внесеня членѣвъ.

Управляючiй комiтетъ умильно просить о якъ найчисленнiйшу участь членѣвъ, тымъ бѣльше що члены маючi бути выбраными до управляючого совѣта и дирекцiи повиннѣ бути на зборахъ, освѣдчити, що выборъ принимають, и сейчасъ по выборѣ уконститують ся всѣ разомъ.

Вѣдъ управляючого комiтету. 459 2—3

Жидачевъ дня 1-ого грудня 1899.

I. Стасина. К. Сеник. Н. Лукавецкiй.

Вже вийшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1900.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр., за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

„СЛАВIЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

сбiчнiе зъ кiнцемъ 1898 р. 30-ый рѣкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славiи“

	въ кiнцемъ 1897 р.	
Фонды резервовый и ручаючiй	зр. 9,585.636·47	кр.
Премiя належитости побочнi и вѣдсотки за рѣкъ 1898	„ 2,517.998·09	„
Обезпечень сумы въ секцiяхъ на жите	„ 31,446.439·22	„
Обезпечень сумы въ секцiи вѣдъ огню	„ 323,257.816·—	„
Выплачень капиталы, ренты и вѣдшкодовани въ 1898 р.	„ 1,487.178·08	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славiя“ своимъ членамъ капиталы и вѣдшкодования въ загальнѣй сумѣ до кiнца р. 1898	„ 29,910.069·98	„

„Славiя“ принимае въ секцiяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секцiи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынкѣвъ, движимостей, збѣжа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славiи“ вельми увѣренi, а услѣвя обезпеченя вельми користнi.

Тарифъ и друкосортѣвъ вне[illegible] всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поисненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славiи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улицi Словацкого ч. 3. 63 2—24

„Славiя“ принимае зголошенiя о удѣленe агенцiи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе агенцiи письменнымъ селянамъ.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогiчного двотыжневникъ педагогiчно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

Новѣсть! Прочь зъ магнѣтками Машинки до нищеня магнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ АЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Е. Збiтека

из Найшлёбта [Neustift] коло Оломуца

вырѣбъ мозаики въ шклѣ, св. гробы, жертвенникъ Божого Тѣла и гробы въ Люрдъ [Lourdes] вѣдзначивъ св. отецъ Левъ XIII.

Признана католицко-теольогичнои академiи въ Петербургу и нѣмецкои мiсiи въ Царгородѣ. — Илюстрованый цѣнникъ franco.

Достава пѣдъ гарантiею.

466 1—5

Казки

БРЯНЧАНIНОВА

Переклав з росийскої на нашу мову

Любомiр Селянський.

Цiна 15 кр.

Львiв, 1899 р. Видало Р. Тов. Педагогiчне.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДIТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогiчного

В полотняний оправi з золоченим хрестом 20 кр. В папировiй окладцi 15 кр.

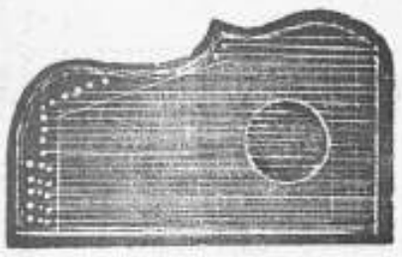
Продае ся в книгарни Наук. тов. iм. Шевченка, Львiв, ул. Чарнецкого ч. 26.

Розкладъ iзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середньо-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мiнутъ вѣдъ часу львѣвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. выходить о	особ. выходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Iцканъ, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁰/₈.		6·15	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Iцканъ. Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Тернополя на Пѣдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного ⅞ до ¹⁵/₈
	8·15	„ Сокаля, Равы руског		9·25	„ Янова
	9·—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Iцканъ, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Iцканъ, Черков. Станислав.		9·58	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белзця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова ⅞ до ¹²/₈ недѣлѣ и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а зъ Лавочного вѣдъ ⅞ до ¹²/₈.	1·55		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Iцканъ, Станиславова	2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		2·15	„ Бруховичъ ⅞ до ¹⁰/₈ недѣлѣ и свят.
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Iцканъ, Гусятина, Керезмезе
	5·15	„ „ „ Пѣдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣвки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь ⅞ до ³⁰/₈
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ ¹/₈ до ³⁰/₈.
				3·20	„ Зимнои воды ⅞ „ ¹⁰/₈.
				3·25	„ Бруховичъ „ ⅞ „ „
				5·25	„ Ярослава
		Нѣчь			**Нѣчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава			до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	12·50		„ Iцканъ, Констанцiи, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова	2·36		„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		4.10	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ¹⁰/₈
	3·30	„ „ „ гол. дворець		5·50	„ Iцканъ, Радовець, Кiмполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·26	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·40	„ Янова вѣдъ ¹⁵/₈ до ¹⁵/₉
	6·20	„ Iцканъ, Пѣдвисокого, Козовы		6·50	а Орлова вѣдъ ¹⁵/₈ до ¹⁵/₉
	7·58	„ Янова вѣдъ ¹/₈ до ³¹/₈, и вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня а вѣдъ ¹/₈ до ¹⁵/₉ недѣлю и свята		7·00	„ Янова вѣдъ ¹/₈ до ¹⁵/₉ въ будний дня
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ ⅞ до ³⁰/₈, и ¹⁶/₈ до ¹⁵/₉.		7·10	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ ¹/₇ до ¹⁵/₈ що день		7·20	„ Сокаля, Равы руског
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·42	„ Тернополя зъ гол. дворця
	9·21	„ Янова вѣдъ ¹/₈ до ¹⁵/₉.		7·47	„ „ „ Пѣдзамча
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		8·35	„ Янова ¹/₁₀ до ³⁰/₉ 1900 включно
	10·10	„ Iцканъ, Кововы, Пѣдвисоцкого		9·11	„ „ ¹/₈ „ ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈
	10·08	„ Пѣдволочискъ, Брод[illegible] Копичинець			„ „ ¹/₈ „ ¹⁵/₉ недѣлѣ и свята
	10·25	„ „ на го[illegible] дворець		10·40	„ Iцканъ, Гусятина, Радовець
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
				11·10	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ г. дворця
				11·32	„ „ Грималова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мiнутъ рано. — Бюро информацiйне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

Сензацiйна новѣсть Гiтарова!

Американьска цитра Гiтарова на котрѣй кождый въ протягу 5 мiнутъ грати може. Єдино нашi цитры посѣдають апаратъ до строеня, пѣсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякi можливi мельодiи зъ комплетнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручае фiрма **I. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.** 19

N. B. Выключна продажь тѣлько просто у фiрмы безъ посередництва агентѣвъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропигiйского пѣдъ зарядомъ Iосифа Даниляка

Додатокъ до ч. 264 и 265.

Запытанє

до Єго Ексцеленціи ґрафа Манфреда Клярі-Альдрінґенъ,

предсѣдателя въ радѣ міністрівъ.

Вѣденьскій дневники подали зґодно таку вѣдомість: „Посолъ д-ръ Стоянъ предложивъ нинѣ [с. є. дня 1 грудня] предсѣдателеви въ радѣ міністрівъ, графови Клярі, просьбу, щобы для всѣхъ тыхъ особъ, що по поводу ексцесівъ въ Пшеровѣ, Голешовѣ и Вшетинѣ на Моравахъ засуджений були за політичній злочины, и для тыхъ, що еще знаходять ся въ арештѣ, зволивъ у Єго Величества выєднати амнестію, бо се надзвычайно причинило бы ся до успокоєня умівъ въ Моравіи. Ґрафъ Клярі обѣцявъ, що за сею просьбою вступить ся всѣми силами, и давъ послови д-ру Стоянови також уповажненє сесю его заяву опублікувати".

Окрімъ засуджених за політичній злочины моравскихъ Чехівъ є також засуджений за політичній злочины галицкій Русины. Тыхъ злочиніівъ допустили ся они що передъ блізько трьома роками, коли за міністерства гр. Баденього відбували ся выборы до рады державнои. Если моравскій Чехи поповнили політичній злочины въ роздразненю, то еще більше роздразнений а навѣть справдѣ спровокованій були галицкій Русины, котрій, якъ загально звѣстно, зъ природы суть людьми спокійными, повільными и зовсімъ нескорыми до опору супротивъ власті та до політичныхъ ексцесівъ, и власне тілько зъ причины такои ихъ вдачѣ ексцесы въ Галичинѣ въ часѣ выборівъ зъ року 1897 ограничили ся на такій малій розмѣры. За злочины передъ такъ давнымъ часомъ поповнений покутують ще нинѣ въ тяжкій вязници жителѣ кількохъ місцевостій (міста Комарна, села Баличъ), переважно люде старшій, батьки родинъ, зъ бездоганною минувшостію, а родины ихъ позбавлений опѣки и утримання. Цѣлый рускій народъ въ Галичинѣ відчуває ихъ терпѣня, тымъ більше, що они карають ся не такъ за свои якъ за чужій вины, за вины тыхъ, що нарушеннемъ конституційныхъ правъ и надужитямъ власти супротивъ мирного и все льояльного народу выкликали ексцесы, вдрулили бѣдныхъ людей въ нещастє а самій выйшли безкарно... Чи не зволили бы отже Ваша Ексцеленція зглянути ся и на засуджених за політичній злочины галицкихъ Русиніівъ та выєднати имъ у Єго Величества бодай даруваня остатку ихъ кары? Се личить именно безпартійному и безсторонному правительству, а оно було бы бодай каплею охолоды на пекучу рану рускаго народу.

Зъ рады державнои.

Підъ проводомъ віцепрезідента палаты д-ра Пентака (президентъ д-ръ Фуксъ выѣхавъ на похороны Смолки и є вже у Львовѣ) приступлено на вчерашнімъ засѣданю рады державнои до дальшои дискусіи надъ буджетомъ и буджетовою провізоріею. Дискусію покінчено и передано буджетъ та провізорію буджетовій комісіи.

Опісля принято у всѣхъ трехъ читанняхъ законъ въ справѣ податковыхъ пільгъ при конверзіяхъ и резолюцію зъ зазывомъ до правительства, щобы выготовило новый законъ въ справѣ конверзіи ипотечныхъ довгівъ.

Потому відкинено наглість внесеня п. Гожіцы въ справѣ доказу способности въ шинкарскімъ промыслѣ. Наконець приступлено до третои точки дневного порядку, до першого читаня т. зв. Ueberweisungsgesetz у. По промовѣ п. Ганніша, котрый именемъ соціалістівъ заявивъ, що противить ся всякимъ посереднымъ податкамъ, перервано наради. Слѣдуюче засѣданє назначено на 12 годину сегодня.

На кінци засѣданя відчитано ще интерпеляцію п. Окуневского и тов. въ справѣ рускои ґімназіи въ Коломыи.

Письмо зъ краю.

Зъ підъ Лютовискъ.

Дня 27 вересня с. р. мавъ відбути ся (и відбувъ ся) доповняючій выборъ члена повѣтовои рады въ Старімъ-мѣстѣ зъ сѣльскои посілости. До послідноі хвилѣ не надійшли були легітимаційній карты для відпоручниківъ громады Мшанця. Наконець дня 25 вересня принѣсъ посланець зъ почты въ Лютовискахъ реценісъ на урядове письмо зъ Старого-мѣста. „Се певно легітимація" — думаємо. Дня 26 вересня по раннімъ богослуженю — и то противъ засады — выслано посланця зъ громады зъ підписанымъ реценісомъ на почту, щобы відобравъ письмо. Посланець ставъ въ ц. к. урядѣ почтовімъ, подавъ реценісъ експедиторови Войтовичови, а той подивившись на реценісъ и повѣвъ, що але підписаный, тому письма не выдасть. Иншій письма и часописи выдавъ. Вечеромъ около 8 годины вернувъ посланець и повѣдае, якъ гостивъ. Гей, круто! що ту робити? Завтра доповняючій выборъ, а дорога далека, бо болотомъ треба ѣхати зъ 5 годинъ. А якъ выборъ вчасно має відбути ся, то прибуде ся по выборѣ. А може другихъ легітимацій не дадуть? Тай дома клопоты, въ поли все мокне, пропадае, а ту якъ разъ по довшій слоты засвѣтило сонце. Тай одно зъ другимъ злożило ся на те, що зъ громады Мшанця не приѣхали делеґаты до выбору. Дня 28 вересня пішовъ иншій посланець на почту до Лютовискъ, відавъ реценісъ безъ всякои поправки, и п. Войтовичъ выдавъ письмо. Отвираємо его въ селѣ, а тамъ двѣ легітимація; але въ Старімъ-мѣстѣ вже по выборѣ.

Однакъ бачучи, що непорядки на почтѣ не днешній, а перейшли вже въ хронічну недугу, подано жалобу на высше наведену приключку и богато иншихъ до ц. к. Дирекціи почтъ и телеґрафівъ у Львовѣ. Жалобу підписали начальникъ громады и місцевый нарохъ. Тамъ наведено межь иншими, що почтовый урядъ въ Лютовискахъ прислався до Мшанця такій письма: Письмо зъ „Дністра" до Анны Присташь въ Лютовискахъ, урядове письмо зъ Еп. консисторіи до сокальского уряду деканального, и зъ „Дністра" до о. Антонія отъ Поглодовского въ Царинькімъ. Вправдѣ священникъ въ Царинькімъ зове ся Володимиръ Левицкій, а все-жъ Царинське не Мшанець та и въ Мшанци нема нѣякого Поглодовского. Жалобу подано дня 3 жовтня с. р; а підъ датою 21 падолиста, ч. 110450/IV прийшла відповѣдь на жалобу. Въ нѣй подано до вѣдомости, якъ толкує ся ц. к. урядъ почтовый въ Лютовискахъ. Толкованє незвычайно цѣкаве: „Місто посланця Мокрія Стецкого — кажуть — прийшовъ иншій, реценісу не віддавъ, бо забувъ; ажъ доперва пізнійше другій посланець принѣсъ и тогды письмо выдали, що письма достають ся часомъ не въ руки адресатівъ, тому виненъ громадскій посланець, що бере почту для Галівки, Мшанця и Михновця, а не умѣючи читати, мішае письма и не віддае, кому належить". Однакъ се тверджене безпідставне, бо громадского посланця нема. Громады высылають зъ села на почту „за очередь". Въ Галівцѣ є копальня нафты и та платить чоловѣкови зъ Мшанця, Мокрѣеви Стецковичу, що відъ нея ходить на почту. Коли его хто просить, возьме громадску книжку зъ Мшанця и відъ пароха зъ Михновця. Якъ може вінъ помѣшати письма зъ Царинського або Сокаля, коли вінъ по нихъ не йде? „Письмо адресоване до Сокаля", такъ толкує ся почтовый урядъ въ Лютовискахъ, „для того выслано до о. Присташа, бо оно звучало на тое назвиско; а що въ окрузѣ доручня есть тілько одинъ адресатъ того назвиска, о. Присташь въ Михновци, тому выдано се письмо до того села". Що за иронія! О. Илія Присташь въ Михновци, а Анна Присташь въ Лютовискахъ — одна особа! Друге письмо було зъ Перемышля до сокальского уряду деканального. Зъ двохъ зроблено одно письмо и помѣшано горохъ зъ капустою.

На почтѣ въ Лютовискахъ не умѣють читати по руски вже відъ давна. Або якій прихожій зъ чемности прочитає, або почтмістрова зъ експедиторомъ дивлять ся на стампілю и відгадують, де бы дотычне письмо послати. Недавно прислали зъ Лютовискъ до Мшанця два примірники „Учителя", (число 21). Адреса выразна на обохъ: Устрѣки долішні; одно число до школы въ Устіяновѣ, друге въ Лоббзвѣ. Сему винна по части и почта въ Устрѣкахъ, де видно теперь також не умѣють по руски. Однакъ на рускихъ письмахъ и часописяхъ не кінчить ся. Сего року мѣсъ Мокрій Стецковичь въ Галівку письмо таке: Wielmożny Pan Zygmunt Skałecki c. k. zarządca lasów skarbowych w Gawłówku poczta w Dziewiu. Письмо надане въ Сухоставѣ. Въ Лютовискахъ гнівали ся и повѣдали, що се письмо до Уклеѣ, такъ называного „керовніка" копальнѣ въ Галівцѣ. А почеркъ письма дуже ладный и выразный. И теперь є двѣ картки въ Мшанци по польски выразно адресованій: одна до селянина въ Михновци відъ аґента краковскои асекурації, а друга до якогось жида въ Пасѣчнімъ, що лежить десь ажъ підъ Бескидомъ за Лютовисками, а Мшанець въ сторонѣ дъ Старому мѣсту.

Ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафівъ зробила бы велику прислугу для всѣхъ місцевостій, що идуть на почту до Лютовискъ, коли бы зажадала відъ дотычныхъ функціонарівъ, щобы научили ся добре читати не лишь по руски, але хочь бы по польски.

Переглядъ політичный.

Замѣтнымъ фактомъ зъ побоєвища є що льордъ Метіенъ, по кровавій битвѣ, найбільшій зъ дотеперѣшныхъ въ тій войнѣ, мусівъ

Бракъ уставы.

Оттакъ неразъ я въ сумраці вечірнімъ, заки лямпа засвѣтить ся, сідавъ бувало въ кутъ, спиравъ свою молоду голову на руку и питавъ самого себе: „Мій Боже! чого-жь той професоръ нѣмецкого хоче відъ мене? що я ему завинивъ? чому переслідує вінъ мене?" Та питанє се мусѣло очевидно лишити ся безъ відповѣди. Бо ненависть есть пристрастію, а пристрасть заслѣплює. Професоръ певно самъ не годенъ бувъ передъ собою здати справы изъ свого поступованя: ненавидівъ, бо ненавидівъ, не любивъ, не терпівъ, не могъ мене знести. Я жадного предмету такъ не вчивъ ся, все лишь нѣмецке и нѣмецке, а мимо того не годенъ я бувъ ему догодити. Неразъ сыплю ему якъ зъ горячки цілои повъ години, нанѣть не занкнувшись. Та видячи его непризнаный поглядъ, его неприхильне становище супротивъ мене, я мимо волѣ бувало пошпортну ся. Професоръ вдоволеный, лапае мене за слово, прибільшує мою похибку, валить менѣ зъ тріюмфомъ третю и каже менѣ зъ досадою сідати. „То ты, каже, понятя о тімъ не маешь! сідай!" И яке було сидженє? Наче бъ хто грани підложивъ підъ мене, а въ горлѣ давивъ мене жаль и сльозы.

Та не тілько третя болѣла мене, але то невинне переслідованє и несправедливість. Бо прошу послухати! Заразъ по менѣ выкликує вінъ бувало другого. Той другій не вмівъ справдѣ нічого, та професоръ звычайно такъ бувало говорить: „Видите всѣ, що вінъ не вміє, анѣ не розумѣе, але вінъ бодай добрый хлопчисько". И дае ему, розумѣесь, першу. Та кождый видівъ, що се була дурниця. Бо если хто бувъ справдѣ добрымъ хлопчискомъ, то належала ся ему що-найбільше добра нота зъ обычаівъ, а не зъ предмету. Але то лише свідчило цілкомъ добре о — безсторонности та справедливости мого неббщика професора. [Вінъ бувъ старымъ кавалеромъ, умеръ въ кількa лѣтъ потімъ на перепаленє кишокъ и не лишивъ по собѣ навѣть чотири крейцарѣ на домовину].

Разъ, памятаю, сидѣли мы передъ третьою годиною пополудни, власне передъ нѣмецкимъ. Кождый ученикъ переглядавъ и бубнивъ ще по разъ послідный завдану лекцію. Гудѣло якъ въ улію. Нагло я глинъ підъ лавку! — я забувъ дома нѣмецку препарацію. Було ще 5 мінутъ до третьои а до дому мавъ я доброго 10 мінутъ ходу. Але де-жь бы я на то уважавъ? Я подвою, подвою, потрою ходу и верну ще на часъ. Погадавъ, постапозивъ, выйшовъ, зсунувъ ся по сходахъ, побѣгъ якъ опареный. Дѣйстно за 5 мінутъ бувъ я вже зъ поворотомъ, мимо того, що вѣтеръ зъ дощемъ садивъ менѣ въ очи. На лице выступивъ менѣ страшный потъ: я выглядавъ якъ півонія. Ледво сѣвъ я зъ тріюмфомъ въ лавку, влѣтае професоръ до клясы и зачинае на всѣхъ страшно кричати за якісь крики и сваволю передъ годиною. Потімъ кидае вінъ гнівне око на мене и кричить, показуючи на мене зъ тріюмфомъ пальцемъ: „То ты выправляешь тій сваволѣ! Вядишь, якесь зъ того почервонівъ!" Я зачавъ оправдувати ся. „Нічого не говори! — гукнувъ вінъ, — покажи но менѣ свою препарацію!" Я показавъ утѣшеный. Та не довго тревала моя утѣха. По дорозѣ достали ся до зошита немилосердній каплѣ дощу и залили деякій букны. Зъ того прийшла друга, може и пожадана причина гнѣву для професора. „Таке письмо, такій порядокъ, така препарація!" и дре менѣ зошитъ на двое. „Сідай, каже, маешь третю!" Розумѣе ся, професоръ знову сказавъ дурницю. Бо за непорядне письмо належала ся що найбільше зла нота зъ порядку и старанности около письменныхъ роботъ, але то знову свідчило цілкомъ наглядно о его „прихильности и любови" до мене. А треба и то знати, що згаданый професоръ не пытавъ нікого на цілый курсъ більше, якъ разъ або два рази.

* * *

И що-жь? Зъ повыщихъ фактівъ мавъ я заключати, що нема на свѣтѣ права, правды, справедливости и зарады на лихо? Нѣ! Мимо того бувъ я оптамістомъ и дививъ ся на свѣтъ Божій кризь рожевій окуляры. Я неразъ накинувавъ моему професорови пальцемъ въ чоботѣ и вѣривъ и бувъ переконѣдченый, що я маю противъ него право за собою. Ну-ну!... Длятого коли зъ початкомъ нового року шкільного директоръ ґімназіи відчитував уставы, я вслухував ся пильно, лапавъ кожде слово. Та ради Бога! чому-жь не дослухавъ ся я зарады на мій нещасливый случай? Чи може и добре не слухавъ, чи може директоръ опускавъ той параґрафъ зъ благоразумія пастирского, чи може вкінци була въ тімъ місци люка, т. є. бракъ уставы?...

* * *

Скінчили ся мои студіи шкільній: я занявъ посаду въ одномъ маленькімъ підгірскімъ селѣ. Надійшло для мене перше свято Рождества Христового „Різдно и мира и любови". На дворѣ стояла зимова погода. На зеленій галузи смерѣкъ сперъ ся снѣгъ и похиливъ ихъ трохи до долу. Голій лѣсы буковій покрыли ся инеемъ и вѣщували добрій живни на будучій рокъ. Твердый рускій морозъ видить ся навѣть додававъ красы до того свята. За кождымъ крокомъ снѣгъ підъ ногами скрипівъ. Воробцѣ, тій вѣрній и невідступній нашій товаришѣ и приятелѣ, зачали добиратись и тулити ся до оббѣленыхъ хатъ. Видить ся, радій они були першій привитати людей зъ тымъ святомъ и заколядувати та щасливои будучности народови рускому пожелати. Лише жовны зеленій не розумѣлись на рѣчи. Они, мовь тій майстры, довбали своими довгими дзьобами, якъ джаганами, о стѣны хатъ. Та мимо того жаденъ господарь не відганявъ ихъ: запевно бувъ переконаный, що они самій пізнають невідповідність своеи роботы. Та се борба о хлібъ, борба, що въ средствахъ не перебирае и на нічо святе не пытае. Кругле сонце зачало несмѣло выкочувати ся на небосклонъ: не знати, чи встыдало ся, що вже не мае такого тепла, чи тому, що пізно встало, чи може вкінци хотѣло похвалити ся своими золотыми лучами? Жовны зараз відлетѣли та не знати, чи зъ помѣрковання, чи зъ страху, що наближали ся маленькій хлопцѣ колядники? Уха и носы ихъ були червонѣ и синѣ, руки поховали въ рукавы. Зъ боку мавъ кождый перевѣшену полотняну торбу. Се для різдвяного дарунку — маленькои перепѣчки, оттакои, якъ булка за крейцаръ. Воробцѣ, знаючи певно, що своими голосами конкуренціи зъ хлопцями не выдержать, зачали також розлѣтатись и сідати на поблизькихъ плотахъ. Та вже и имъ стало відраднѣйше, бо сонце різдвяне вже ихъ якъ-такъ освѣтило и огрѣло.

Колядники зачали колядувати. Голосы ихъ були невправній и несогласній. Но також и арія була для мене незвычайна, бо я походжу зъ далекои Подільскои краины. Въ тій хвили душа моя полинула туда и стало менѣ жаль за хатою родинною, за ріднымъ селомъ, за часомъ студій шкільныхъ, а навѣть за тыми дівками и за тымъ переслідуванямъ, що якось таки щасливо перемынуло... Може менѣ справдѣ такъ належало ся?..

Нагло дослухую ся такихъ незвычайныхъ слівъ:

„Теперь вже правда пропала,
Теперь вже лишь за тымъ, Боже,
Хто кого зможе.."

Такій слова зъ устъ дитинячихъ якось дивно мене вразили и отрясли мене зъ задумы. То той народъ, видко, не дивить ся рожевыми окулярами на сей свѣтъ Божій. То той народъ, видко, таки не вірить въ людску правду и справедливість, а то переконѣдчене перейшло въ кість и кровь и въ поколѣне его. Видно що и тому народови може зъ благоразумія пастирского нѣхто не поясняв уставы; видно, що и той народъ, подібно якъ я въ моій молодости, досвідчивъ на собѣ „браку уставы"..

Л. 4. XII. 1899.

Те. Бо.

задержатись на мѣсци, хотяй въ першомъ рапортѣ донѣсъ телеграфічно о „цѣлковитой побѣдѣ“ и уступленю ворога. Ся обставина, въ першой хвили загадочна, выяснила ся въ сей способѣ, що корпусъ Метіена понѣсъ великій страты и що вонъ зовсѣмъ не выграв битвы. Буры уступили вправдѣ зъ своихъ позицій, котрі займали въ часѣ 10-годинної битвы, але зробили се добровольно, въ цѣли, котра лише головному полководцеви може бути знана. Правдоподобно був се рухъ концентраційный до головної позиціи. Здогадъ сей, що начальникъ Буровъ бажавъ собѣ переходу корпусу лорда Метіена черезъ рѣку, знаходить въ многихъ сторонъ потверджене. Однакъ англійскій полководець не зробивъ сего, бо зрозумѣвъ що безъ новыхъ помочныхъ войскъ сего здѣлати не може. Англійскій депешѣ поясняють сей застой направою мосту, однакъ се простый выкрутъ.

Рѣвножь оголошенй справоздання о стратахъ въ битвѣ надъ рѣкою Моддеръ оказують ся фальшивыми. Міністерство зъ розмысломъ не подає правдивыхъ вѣстей, бо тымъ число противниковъ войны зарестало бы чимъ разъ більше.

На всходнімъ театрѣ войны — въ Наталю — потверджуесь вѣсть о збуреню великого мосту зелѣзничого на рѣцѣ Тугелѣ, а тымъ самымъ оказуесь, що тамъ паномъ ситуаціи в Жуберъ.

Якій небудь буде результатъ акціи лорда Метівна, однакъ битвы дотеперѣшній свѣдчать що опоръ Буровъ дуже завзятый. Се выкликує въ Англіи що разъ голоснѣйшу критику цѣлого ведення войны. Замѣтною є стаття въ „Spectator-ѣ.“ де сказано: „Передъ выданемъ войны панувало въ сферахъ войсковыхъ переконане, що урядъ военный зрозумѣвъ цѣлковито свои обовязки и що не може бути бесѣды про такій похибки, якъ у войнѣ зъ Бурами въ роцѣ 1881. Першимъ блудомъ є розстрѣлене силъ, такъ, що Буры були въ станѣ своєю перевагою атакувати англійскій войдѣлы; другимъ є бракъ кавалеріи и стрѣлцѣвъ конныхъ, а тымъ самымъ неспособность посуватись такъ скоро, якъ Буры; армія англійска тому є майже нерухома. Сѣ похибки не повинній були повторитись. Теперь силы англійскій розсѣяній по цѣлій полудневій Африцѣ: въ Мафекінгъ, въ Кімберлей, въ Ледісметъ, въ Есткуртъ. Підъ Гленке, такій „лѣтаючій“ корпусъ выбито майже до ноги, а въ кількa днѣвъ пізнѣйше подібне сталось зъ войдѣломъ коло Ніхользонъ-Некъ. Полученій силы зъ Ледісмету, Есткурсту и зъ надъ рѣки Моа становили бы могучій корпусъ. Рѣвножь войдъ всѣхъ генераловъ зъ полудневои Африки надходять жал бы на недостатокъ конницѣ, проте Англійцѣ не въ станѣ дорівнати Бурамъ въ ихъ оборотахъ. Ясно проте, що досвѣдъ зъ войны въ р. 1881, хоть кождый про него говоривъ, не дійшовъ до ушей „генерального штабу“.

НОВИНКИ.

— **Ц. к. прокураторія** конфіскувала вчорашне ч. 203 „Дѣла“ за статью п. з.: „Підъ якимъ правомъ мы живемо“. Опустивши никримінована часть статьѣ выдаємо нинѣ новый накладъ въ повтора аркуша друку. Взагалѣ въ послѣднихъ часахъ наша Редакція не може нарѣкати на „зничливість“ ц. к. прокураторіи для нашого орґану, а доказомъ сего є двѣ конфіскаты въ короткімъ послѣднімъ часѣ.

— **Смерть и похороны д-ра Смольки.** Колишный політикъ, революціонеръ и парламентаристъ вже войдъ кількохъ лѣтъ не интересувавъ ся публичными справами. Остатною справою, яка его заняла, се були подѣ въ парламентѣ за Баденього. Мѣсяць тому була у Львовѣ внучка его зъ своимъ судженымъ п. Каролемъ Ордою по благословенію. Смолька поблагословивъ ихъ, а навѣть выимково выйшовъ зъ свого покою и усѣвъ въ родинномъ кружку. Тамтого четверга въ ночи занедужавъ: пукли ему жилы въ тенесахъ и наступило внутрѣшне течене крови; агонія була довга, але безъ болю.

Смерть Смольки, хотяй при глубокій его старости сподѣвана, зробила велике вражене въ мѣстѣ, въ краю и за границями краю. Зъ ратуша, зъ будынку соймового и многихъ публичныхъ та приватныхъ будынковъ повывѣшувано чорній хоругви. Похоронъ зарядивъ выдѣлъ краевый на коштъ краю; мѣсто Львовъ бере въ нѣмъ вызначну участь. Краковъ и другій мѣста въ Галичинѣ повысилали своихъ делеґатовъ. Зъ Вѣдня войдъ парламенту, войдъ рѣзныхъ клюбовъ парламентарныхъ, зъ правицѣ и лѣвицѣ, поприѣзджали депутаціи або делеґаты. Власти войскові мають бути репрезентованій черезъ офіціальну депутацію, зложену зъ одного ґенерала и штабовыхъ офіцеровъ всѣхъ полковъ, стоячихъ у Львовѣ. — Вѣнцѣвъ зложено множество.

На руки сына, д ра Станислава Смольки, професора краковского університета, надійшли конделеяційній письма зо всѣхъ сторонъ, войдъ всякихъ достойниковъ, такожь войдъ репрезентацій всякихъ народностій и сторонництвъ. Намѣстникъ ґр. Пінінський высказавъ спочуте именемъ цѣсаря. Політичне товариство Народна Рада у Львовѣ выслала таке письмо до сына: „Высокоповажаний Пане! З причини смерти Вашого достойного Вітця, колишнього борця за свободу і права народів, мужа справедливого супротив всіх народностий, просимо іменем політичного товариства Народна Рада у Львові приймити сердечне співчуте. За видїл: Юл. Романчук, голова; В. Нагірний, член видїлу“. Послы д-ръ Окуневскій и о. Таничкевичъ прислали таку телеґраму: „Приймѣть и нашъ глубокій жаль по поводу смерти великого борця за горожанську свободу“. Письмо приславъ такожь перемыскій владика Чех вачь.

Вся праса австрійска и угорска, дневники всякихъ національныхъ и політичныхъ партій войдзываютъ ся о и кончику дуже симпатично. Декотрій польскій дневники называють Смольку найпопулярнѣйшимъ мужемъ въ Польщи войдъ смерти Костюшка.

Похороны зачали ся пѣсля означеной програмы о 11 бій год нѣ передъ полуднемъ. Участь народу величезна. Шкільну молодѣжь у Львовѣ розпущено передъ 10-ою годиною домовъ. Въ домѣ смерти надъ трумною промовлявъ маршалокъ краю ґр. Бадені именемъ краю, а на цвинтари президентъ палаты послівъ д-ръ Фукесъ (по нѣмецки) именемъ парляменту, президентъ мѣста Львова д ръ Малаховскій именемъ столицѣ, молодоческий посолъ Янда (по чески) именемъ ческого клюбу, посолъ д-ръ Вайґель именемъ польского „кола“, наконецъ оденъ академикъ именемъ польскои молодежи. Обрядъ похоронный надъ гробомъ войправивъ митратъ о. Бѣлецкій, при чомъ спѣвали питомцѣ руского семинарія духовнои. Цѣлый обрядъ скончивъ ся около ½ 2 год. зъ-полудня.

— **Загальній зборы** членовъ товариства „Просвѣта“ львовского и поза-львовского повѣта въ цѣли основаня філіи товариства „Просвѣты“ на львовскій и поза-львовскій повѣтъ войдбудутъ ся вже завтра въ пятницю о 11 годинѣ передъ полуднемъ въ комнатѣ товариства „Зорѣ“ въ домѣ ч. 17 при Краковской улици. О семъ пригадую и честь маю запросити ще разъ всѣхъ львовскихъ и поза-львовскихъ членовъ до якъ найгромаднѣйшои участи въ сихъ зборахъ“.

За основателевъ філіи *Вр. Гр.*

— **Опоѣщенє.** По мысли установы § 217 аль. 3 закону о безпосередныхъ податкахъ особистыхъ зъ дня 25 жовтня 1896 Д. з. д. ч. 220 подає ся до загальної вѣдомости, що вытягъ зъ наказовъ заплаты податку особисто-доходового, вымѣреного на рѣкъ 1899, выложеный буде въ протоколѣ подавчомъ ц. к. Адміністрациі податковъ у Львовѣ (ул. Цлова Ч. 1 Нов. І.) войдъ 9. грудня 1899 почавши до 22. грудня 1899 включно, войдъ годины 9 до 1 передъ полуднемъ до перегляду контрибуентамъ податку особисто-доходового належачимъ до округа оцѣнкового „Львовъ-мѣсто“. Львовъ, дня 5. грудня 1899. Ц. к. адміністрація податковъ.

— **Зъ круговъ двірскихъ.** Fremdenblatt доносить, що поручникъ прускихъ драґоновъ князь Робертъ Віртембергскій перенѣсъ ся до армін австрійскои и достав степень ротмістра въ 9 полку драґоновъ. Перенесене се наступило длятого, бо кн. Робертъ Віртембергскій мае звѣнчати ся зъ архикняжною Єлисаветою, дочкою архикнягині Стефанії.

— **Вправы мѣшаного хору Львовского Бояна** войдбудутъ ся завтра въ пятницю дня 8 грудня о год. 7½ вечеромъ. Выдѣлъ просить всѣхъ членовъ зобрати ся численно и точно. — Передъ вправами войдбуде ся о год 6½ засѣдане выдѣлу зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: Уконституоване нового выдѣлу, справа школы співу при Боянѣ, справы адміністраційній. Особныхъ запросинь на се засѣдане не розсылає ся.

— **Андрея обходити будуть** товариства „Клюбъ Русинівъ“, „Руска Бесѣда“ и „Львовскій Боянъ“ войвторокъ дня 12 с. м. въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ спільною вечерою полученою зъ товарискими забавами. Вечеръ сей ограничить ся до замкненого кружка; щобъ можна поробити войповѣдній приготовленя, мусить бути знане число учасниковъ вже заздалегідь. Тому приймае комітетъ зголошеня на листу, яка войдъ 7—9 год. вечеромъ найдальше до недѣлѣ буде выставлена въ комнатѣ тов. „Руска Бесѣда“, де заразомъ можна засягнути близшихъ поясненъ що до условинъ участи. Цѣлый дохідъ призначеный на потребы рускои школы выдѣловои у Львовѣ. — *Комітетъ.*

— **Зъ Мушины** доносать, що еміґрація въ тамошномъ повѣтѣ не устае. Въ часѣ мѣсяца высеміґрувало кількасотъ особъ зъ доохрестныхъ селъ до Америки и до Прусъ.

— **Переговоры межи Нѣмцями и Чехами** можна уважати за розбитій. Черезъ те, якъ пишуть, не змѣнивъ ся анѣ станъ рѣчей анѣ положене кабінету; лишає ся мовь status quo ante. Чехи заповѣдають на другій тыждень велику обструкцію зъ именными голосованями, дословнымъ войдчитуваньемъ петицій и т. п.

Президентъ міністровъ конферувавъ вчера зъ провідниками правицѣ и лѣвицѣ.

— **На загальныхъ зборахъ товариства „Основа“** слухачевъ політехніки дня 26 пад. 1899 выбрано новый выдѣлъ: Я. Стефановичъ голова; М. Меруновичъ, заступникъ головы; Д. Кашубинъскій писарь; Т. Шихъ, скарбникъ; П. Глодзѣньскій, бібліотекарь; выдѣловій В. Безкоровайный; В Постригачъ, Р. Дудиньскій, Я. Вѣнцковскій заступники выдѣловыхъ В. Савчакъ, Л. Бѣлиньскій; до комісіи контрольной войшли: П. Дурбакъ, С. Турикъ и Ф. Тузякъ.

— **Въ справѣ равского выбору посольского** була у насъ перепечатана допись зъ ч. 252 „Галичанина“ якогось п. Наблюдателя, въ которій то допись починено рѣзній закиды о. К(озакови) въ П(огилича). Въ тій справѣ помѣстивъ о. Козакъ въ ч. 264 „Галичанина“ спростоване що-до сихъ закидовъ и просить рѣвночасно редакцію „Дѣла“ о повторене сего спростованя. Въ письмѣ своимъ заявляє о. Козакъ, що зъ допися Наблюдателя войнъ першій дознавъ ся о якомсь гнѣвѣ на своихъ рускихъ сусѣдовъ. Правыборы въ Потилячи пише дальше о. Козакъ — були переведенй также пѣдступомъ. Оголосивъ ихъ 22 жовтня по богослуженю мѣскій поліціянтъ на день 24 жовтня, однако запытаный о Козакомъ не був въ станѣ подати, де сій выборы войдбудуть ся и о котрій годинѣ. Рѣвночасно оголосивъ сей поліцай пѣдъ церквою, щобы кождый хто ще не заплативъ податковъ въ той же самъ второкъ, на котрый назначено выборы, спѣшивъ до податкового уряду въ Равѣ и заплативъ залеглости, бо въ противномъ разѣ наступить екзекуція. Зъ розмовы зъ людьми, що чули оголошеня поліцая, довѣдавъ ся о. Козакъ, що о выставленю листы выборчои до публичного перегляду нѣхто не знавъ. Користаючи зъ сеи обставины о. Козакъ поясниvъ народови важность выборовъ [на два днѣ передъ выборомъ — се трохи за пѣзно! — *Пр. „Дѣла“.*] и войзвавъ всѣхъ, щобы войторокъ рано явились и назначили кандидатовъ, на котрыхъ хочуть голосувати. Все се зроблено, бо люде заинтересували ся выборами. Однакъ въ Потиличи є войтомъ чоловѣкъ лат. обряду, котрій вже пѣвтора року не правно войтує, бо ще въ цвѣтни 1898 р. выбрано нову раду, котра дотеперь [зъ причины протесту] не могла перенята управы громадскои. Сей начальникъ громадскій въ ночи зъ понедѣлка на второкъ повѣдомивъ жидовъ и своихъ сторонниковъ, щобы войторокъ вчаснымъ ранкомъ явили ся на выборы. Въ сей способъ переведено вже выборъ выборцевъ, коли о. Козакъ и руски выборцѣ явили ся. Дальше заявляє о. Козакъ, що священики не можуть насильствомъ (!) приневоловувати селянъ голосувати на рускихъ выборцевъ. [Не „насильствомъ“, але безвинною працею треба взбуджувати патріотизмъ у нашого народа! — *Пр. „Дѣла“.*] Особливо тяжко се зробити въ мѣсточкахъ, заселеныхъ рѣзными народностями и вѣроисповѣданями. Доказомъ сего есть, що оо. Кипріянъ, Решетило и Горницкій въ Немировѣ, Магеровѣ и Равѣ рускій не могли перевести выбору своихъ кандидатовъ. А свѣтска руска интеліґенція держить ся войдъ выборовъ зъ-далека, коли противно польска интеліґенція зъ найбільшою ревностію працює для свого кандидата. Причиною рускои неудачѣ було — войбля гадки о. Козака — такожь и се, що въ повѣтѣ не уряджено выборчихъ зборовъ и многій выборцѣ не мали нагоды особисто пізнати руского кандидата. Сли бы такій зборы були уряджений, можна бы було на пепевныхъ выборцевъ въ користь руского кандидата вплынути.

— **Презенту** войдъ намѣстництва достали: о. Ден. Рудницкій зъ Бедриковець на Тюдѣвъ, о. Ив. Боднарь зъ Пѣдднѣстрянъ на Дмитрів.

— **Выдѣл. тов. „Руска Бесѣда“ въ Перемышли** мае честь запросити своихъ П. Т. замѣсцевыхъ членовъ на вѣдчитъ проф. Д Корѣнця п. з. „Украиньска громада передъ 100 лѣтами“, що войбуде ся въ недѣлю [10 грудня с. р.] въ комнатахъ товариства. Цѣлый дохідъ зъ войдчиту призначеный на будову „Народного Дому“ въ Перемышли. — Вступъ 10 кр. войдъ особы. Початокъ о год. 8 вечеромъ. — За Выдѣлъ *О. Гандякъ.*

— **Огонь.** Дня 27 падолиста вечеромъ выбухъ огонь у Юрка Семена въ Старомъ Лиську [пов богородчаньского] и при сильномъ вѣтрѣ знищивъ цѣлк мъ дванацять загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ зборомъ и добуткомъ. Нещасте постигло найбѣднѣйшихъ людей, котрі почали дорабляти ся по огни, що навѣстивъ ихъ передъ трема роками.

— **Львовскій злодѣй.** Въ ночи на недѣлю а войтакъ на понедѣлокъ обокрали злодѣя звѣстный львовскій склепъ к рѣнный Короля Балабана. Въ ночи на недѣлю забрали готівку, а слѣдуючои ночи рѣзній товары. Все разомъ нанесло п. Балабанови шкоду на кількасотъ зр. Злодѣй выкопали въ той цѣли окремый хідникъ зъ каналу при ул. Валовій до пивниць дому, де мѣститъ ся згаданый склепъ и войтамъ легко вже входили до середины. Абы дістати ся до того каналу, мусѣли злодѣї влазити до засклепленого русла Полтвы, мабуть тамъ, де склепленя кінчать ся, т. є. аж при ул. Фредра.

— **Песагъ.** Выдѣлъ краевый оголосивъ конкурсъ на три приданй по 290 зр. зъ фундациі Максиміліяна и Францішки Семяновскихъ, для бѣдныхъ а морально ведучихъ ся дѣвчатъ, дочокъ мѣщанъ всѣхъ мѣстъ и мѣсточокъ галицкихъ зъ выимкомъ Львова и Кракова. Посаги призначенй для дѣвчатъ католицкихъ, котрі скончили 17 а не перевысшили 24 лѣтъ житя. Роздача приданыхъ наступить въ дорозѣ лосованя дня 7 цвѣтня 1900 р. въ выдѣлѣ краевомъ.

— **Россійска преса.** Въ послѣдній книжцѣ „Літер.-наукового Вістника“ такъ обчислено россійску пресу: Величезна россійска держава зо 130 міліонами душь мае заледво 779 газетъ и часописей (не числяючи Фінляндію), такъ що одна припадае на 167.000 душь. Яке се мізерна число въ порівнаню зъ числомъ населеня, побачимо, коли порівнаємо число часописей зъ числомъ людности въ нашихъ державахъ. Нѣмеччина нр. мае 6.500 газетъ и часописей, такъ що кожда припадае на 8.000 душь. Американьска держава Мічіґенъ мае ажъ 800 періодичныхъ публікацій на 2,100.000 душь. Головною причиною слабого розвою россійскои пресы є очевидно цензуры. Зъ 779 выдань друкує ся въ россійскій мовѣ 623, въ польскій 65, въ нѣмецкій 42, въ естоньскій 11, французскій 8, латиньскій 9, вірменьскій 6, ґеоргійскій 5, жидівскій 2. Деякі часописи появляють ся рѣвночасносно въ двохъ або більше мовахъ, прим.: въ россійскій, нѣмецкій и польскій 2, въ россійскій, нѣмецкій и латиньскій 1, въ россійскій є турецкій 1, въ россійскій и татарскій 1, въ россійскій и французскій 1. Въ украиньскій мовѣ на 25 міліонівъ украиньского населеня нема нѣ одно часописи! Побочь часописей, що появляють ся правильно (що дня, що тыжня, що два тыжднѣ, що мѣсяця и т. д.), выходять въ Россіи и такій, що появляють ся неправильно (кількa разівъ тыжднево, кількa разівъ рѣчно). Розширене россійскихъ часописей такожь не дуже велике; найбільше примѣрниковъ розходить „Ст. Петербурґскихъ Вѣдомостей“ — около 40.000; за тымъ идє „Моск. Л стокъ“ (35.000) и „Моск. Вѣд.“ (30.000).

— **Пригода злодѣя.** Кіївскій дневники пишуть: До кавалерскои комнаты п. Х. въ Кіївѣ закравъ ся злодѣй У, въ часѣ, коли властителя не було дома, але не застав въ комнатѣ нѣчого більше, крім цѣлого нового одѣня, войдъ сорочки до жакета, войдъ шапки до чобіт. А що У. мавъ на собѣ стару и подерту одежу, рѣшивъ переодѣти ся на мѣсци, щобы въ сей способъ не збудити підозрѣня сторожа при выходѣ черезъ браму. Тому розобравъ ся, але не вспѣвъ ще положити на себе першои складовои части новои одежи, якъ почувъ, що хтось отвирае дверѣ. Зо страху укрывъ ся вонъ підъ лѣжкомъ. Лежавъ тамъ кількa хвиль, доки не почувъ, що зъ комнаты хтось выйшовъ и замкнувъ дверѣ на ключъ. Тогды вылѣзъ зъ підъ лѣжка, однако на великій страхъ побачивъ, що въ комнатѣ нема нѣякои одежи, бо чоловѣкъ, що выйшовъ передъ хвилею, бувъ такожь злодѣемъ, що не перебиравъ ся, але забравъ все, що найшовъ підъ рукою: нову и стару одѣжъ, не лишаючи навѣть сорочки. Зажурений злодѣй сѣвъ нагій на лѣжку, не знаючи, що зъ собою почати. Выведено его небавомъ зъ сего клопоту, бо надійшовъ властитель мешканя, а заставши въ нѣмъ непрошеного гостя, войзвавъ поліцію.

— **Дробній вѣсти.** У намѣстника ґр. Пінінського войдбувъ ся вчера вечеромъ обѣдъ, на котрый зъ Русиновъ були запрошенй инсп. школьный Ив. Левицкій, пос. Ал. Барвіньскій и членъ школьной рады краевои Ив. Матѣївъ. — Зъ рѣзныхъ сторонъ монархіи доносять о сильныхъ бурях, що наробили много шкоды. — У Львовѣ хотівъ войдобрати собѣ житя зъ браку занятя бувшій властитель бюра слугъ Ант. Янишевскій; задумавъ скочити зъ III. поверха въ каменици Андролього [въ рынку], але его уратовано. — На Замарстиновѣ онодги въ ночи въїхавъ фіякеръ въ выкопаный каналъ, котрый здавъ ся не бувъ освѣченый анѣ прикритый дошками; два конѣ мимо ратунку погибли, повозъ поторощивъ ся, а войзникъ якось щасливо выратувавъ ся войдъ грозячои смерти. Такій то ладъ теперь у Львовѣ зъ причины будовы водопроводовъ. — Въ деньска урядова ґазета оголосила розпоряджене о новыхъ стемплякъ на рахунки и листы фрахтовій, о новыхъ бандеролякъ и стемплякъ на карты. Новій стемплѣ будуть гласити на коронову валюту. — Передъ трема днями кинувъ ся въ Берлинѣ до рѣки 9-лѣтный хлопець и утонувъ. Довгій часъ передъ самоубійствомъ вівъ часть розмовы зъ товаришами о найлекшомъ способѣ позбавленя себе житя. — Выдѣ тъ повѣтовый въ Снятинѣ розписавъ конкурсъ на посаду люстратора зъ платнею 1200 зр., вразъ зъ додатками.

Посмертній — ✠ — оповѣстки.

О. Ілія Пиндусъ, парохъ въ Богородчанахъ [ен. станиславовскои] упокоивъ ся дня 30 падолиста въ 60 роцѣ житя а 30 священства. В. б. п.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову дому тов. „Зорѣ“ зволили жертвувати: Впов. Василь Бойко у Львовѣ 10 зр.; Н. Н. 1 зр.; о. Кинашъ зъ Дѣдылова 1 зр.; о. Герасимовичъ зъ Тура 11·40 зр.; Юліянъ Романчукъ 2 зр.

На руску Бурсу ремѣсничу и промыслову зволивъ жертвувати За невдане на вечерку уряджену товариствомъ „Зоря“ въ честь войдкрытя ремѣсничои Бурсы: Впов. Юл. Романчукъ з Львовѣ 1 зр. — *В. Нагірный.*

Наука, штука и література.

— G. Freutags Verkehrskarte von Oesterreich-Ungarn und der Balkanhalbinsel; появило ся выдане на р 1900 и коштуе 1 зр. (2 к.); можна дістати въ кождій книгарни або и спровадити зо складу: G, Freutag et Berndt, Wien VII, Schottenfeldgasse 64. — На тій мапѣ вызначенй є всѣ зелѣзницѣ, такожь тѣ, що будують ся або є въ проектѣ, а додано ще й богато важныхъ и цѣкавыхъ датъ про комунікацію.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 7 грудня. Управитель міністерства скарбу Князьолуцкій мае сегодня въ палатѣ пословъ внести проектъ закону въ справѣ продовженя закону зъ р. 1868 про уволненя войдъ скарбовыхъ належитостей и стемплѣвъ при заокруглюваню селяньскихъ грунтовъ.

Римъ 7 грудня. Папа лежить въ лѣжку, длятого здержано на кількa днѣвъ принятя.

Москва 7 грудня. Левъ Толстой занедужавъ тутъ досить поважно, але не небезпечно.

Ч. 266. Львовъ, Пятница 26 Падолиста (8 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дни (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплати на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додат[ком]
въ Австрій: за границ[ею]
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція п[ри]дъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся [т]ле на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.
Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.
Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инші доношеня приватній [оплачуе]ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

До ситуаціи.

Пишуть намъ зъ Вѣдня д. 6 с. м.:

Въ парляментѣ все розлазить ся, ажь жаль дивити ся на сю мертвечину, на тій убиваючій монольоги Чехівъ передъ порожными лавками та на тѣ наклыкуваня до продуктивной роботы изъ стороны Нѣмцівъ, — тыхъ самыхъ, котрій мало що не вчера еще такъ немилосерно забивала парляментаризмъ, доки не знесено имъ языковыхъ розпоряджень. Се така очевидна гра въ пожмурки чи гипокризія, що ажь гидко. Кождый знае, що запровадь сегодня внутрѣшный языкъ урядовый въ Чехахъ, то завтра маешь ту саму обструкцію зъ нѣмецкой стороны, а N. fr. Presse такъ само буде всѣхъ и вся переконувати, що Нѣмцѣ мусять боронити своихъ правъ и що обструкція е ein Recht der Opposition.

Особливо пригноблюючо вразило сегодня цѣлу палату, що угодова конференція мѣжь Чехами и Нѣмцями розбійшла ся, не довѣвши до жадного кінца. Замѣтне въ тій конференція те, що уже зъ найкомпетентнѣйшой стороны, бо зъ устъ президента палаты д-ра Фукса вышло внесенє, щобы утворити парляментарну комісію для полагодженя справы языковой всѣхъ народностей. До того самого простувало також внесенє п. Повшого, члена христіяньско-славяньского союза. Лишь ліберальный обшарникъ Бернрайтеръ хоче злокалізувати языкову справу на чисто ческій округи. А вже нѣхто не вѣдзначивъ ся въ субкомітетѣ такъ, якъ нашъ гр. Войтекъ своимъ баламутствомъ. Ось его внесенє: 1) Реституція стану зъ передъ 14 жовтня с. р. — значить, привернене Гавчівскихъ розпоряджень; 2) за те компензата для Нѣмцівъ, якой самій зажадають; 3) коли бы Нѣмцѣ до якогось часу не дбстали свого, тогдѣ знов усе до горы ногами: ческій языкъ назадъ усуває ся изъ внутрѣшного урядованя!

Не диво, що всѣ якъ оденъ ажь ахнули въ комісіи вѣдъ такой галицкой фільософіи. Ажь нѣяково погадати, що така мудра голова правила за бл. п. Каз. Баденього галицкими выборами!

При такомъ станѣ рѣчи також и внесенє Бѣлинького не може побачити свѣта. Вонъ хоче запевнити ся впередъ, що міністерство приме его внесенє: а потімъ уже вонъ буде певный, що приймуть его Нѣмцѣ и другій. О скілько чути, Бѣлиньскій въ своѣмъ внесенію хоче запевнити Русинамъ рускій языкъ лише у внѣшнѣмъ урядованю, а у внутрѣшнѣмъ не хоче тыкати польского языка.

Міністеръ Клярі не выглядае на чоловѣка быстрого, що швидко орієнтуе ся; а въ додатку фактъ, що не мае запевненой бѣльшости въ парляментѣ, параліжуе его такъ, що просто нема теперь зъ кимъ говорити. Зъ уваги на таке слабосильне правительство центральне, не можна нѣякъ ждати вѣдъ него якогось вплыву на краёву політику. Сегодня, здае ся, гр. Пінінъскій зъ Тхуржницкимъ старшій вѣдъ Клярого и Кіндіфера. Въ тѣмъ маете и вѣдповѣдь, длячого нашій Комарияцѣ еще сидять по тюрмахъ...

Изъ стороны рускихъ послівъ приходить ся записати важнѣйшу интерпеляцію п. Окуневского въ справѣ еміграція до Америки и другу въ справѣ рускои гімназіи въ Коломыи.

За однымъ вже заходомъ доношу, що именемъ власнымъ и п. о. Танячкевича выславъ п. Окуневскій родинѣ пок. Смольки кондоленційну телеграму въ поводу смерти сего борця за громадяньску свободу.

Зъ рады державной.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послівъ, якъ теперь звычайно, молодоческій послы зложили нагле внесенє о знесенє цѣсарского розпоряджена зъ дня 20. цвѣтня 1854. Опѣсля приступлено до першого читаня т. зв Ueberweisungsgesetz-у. По переведенѣй дискусіи передано той законъ угодовѣй комісіи.

Опѣсля раджено надъ наглымъ внесенємъ п Вольфа въ справѣ розъемного суду для п лагодженя стрѣйку въ Цвіковѣ (Zwickau). По переведенѣй дискусіи надъ тымъ внесенємъ закѣнчено засѣданє.

Письмо зъ краю.

Зъ Дубецка пишуть намъ:

До Николаѣвского Братства въ Дубецку (на Мазурщинѣ) приступило вѣдъ послѣдного оголошеня его ставу въ „Дѣлѣ“ (въ маю с. р.), — значить, вѣдъ 8 (20) цвѣтня с. р. до 1 (13) падолиста 71 членівъ-основательвъ зъ загальнымъ вкладомъ 191 коронъ. Такимъ чиномъ Николаѣвске Братство въ Дубецку мае теперь 281 членівъ-основательвъ зъ загальнымъ вкладомъ 773 к. (Поименный выказъ членівъ-основательвъ и вплачей членьскій вкладки будуть оголошенй зъ кінцемъ сего року.) Сю суму збільшили мы за сѣмь мѣсяцівъ о 261·23 к. Такій е станъ касы Братства.

Братство робить вже по части приготовленя до отвореня торговлѣ штучными навозами и насѣнємъ збожа, бо при его помочи спроваджено минувшого лѣта пѣвтора вагона (15.000 кг.) штучного навозу „томасины“ и продано кільканацяти господарямъ-селянамъ зъ рѣзныхъ сторінъ краю нову породу жита „тріюмфъ“ на розмноженє; а такожь заходомъ Братства закладае ся при нѣмъ земныхъ збожа. Дальше зазначуемо, що заходомъ Братства повстала въ Дубецку репрезентація перемыского товариства взаимного кредиту „Вѣра“ и асекураційна агентура львівского товариства „Днѣстеръ“.

Що-до иншихъ цѣлей Братства треба сказати, що завдяки ему заводить ся при церквѣ въ Дубецку нотный хоръ. Такій хоръ е въ сихъ сторонахъ сензаційною новиною и вонъ зможе въ неоднѣмъ причинити ся до пѣднесеня красы нашого обряда въ тутешнѣмъ глухѣмъ кутѣ Мазурщины.

Подаючи се справозданє о станѣ и розвитку Братства до загальной вѣдомости, уважаемо за свій милый обовязокъ подякувати тымъ, що приступили въ его члены-основателѣ и подали намъ такимъ чиномъ матеріяльну помочь въ тяжкихъ нашихъ починахъ.

Щобы Николаѣвске Братство могло твердо станути на ноги и розвинути ширшу дѣяльность, а передовсѣмъ отворити братску торговлю, на те доконче потрѣбно власного, хочь бы скромного дому. Зъ уваги на се звертаемо ся и до иншихъ товариствъ, институцій и особъ, которымъ не рѣвнодушна судьба нашого обряду на окраинахъ Руси и которымъ не чужій польскій окликъ: „Chcesz być w domu bezpiecznym, bacz na to stosownie, być i na krańcach ojczyzny miał silne warownie“, — звертаемо ся зъ просьбою приступати въ члены-основателѣ Братства. (Членомъ-основателемъ Братства стае кождый, також товариства, читальнѣ, институціи, громады, церкви, хто разъ на все зложить для Братства що-найменше 1 зр. А цѣль Братства е по-при иншихъ задачахъ: трудомъ збирати фонды на будову новои церкви въ Дубецку, покликуючи тымъ самымъ до житя декотрій пожиточній институціи.)

Вѣдъ Совѣта Братства им. св. О. Николая въ Дубецку: Свящ. *Романъ Прислопскій*, предсѣдатель; *Матѣй Березовскій*, касіеръ.

Вѣдозва.

Родимцѣ!

Хто на престолъ народный складае грѣшь свій, тяжко запрацьованый, мае право спытатись, де подѣла ся его керванця, — чи причинилась до загального добра чи — не дай Боже! — змарнувалась.

Сповняючи тому обовязокъ, ставмо передъ Вами, щобы бодай коротко подати образъ розвою той для Васъ симпатичной институціи до прилюдной вѣдомости.

Дня 26 цвѣтня 1898 приняло ц. к. намѣстництво статутъ товариства до вѣдомости.

Сусѣды шуткували собѣ зъ насъ словами: „най ся дѣти бавлять“. — Прихильній намъ, поглянувши недовѣрчиво на горстку охочихъ роботниковъ, махнули рукою и сказали: „гадка добра, але для браку гроша не до зреалізованя; они ідеалісты, — шкода заходу!“

Не такъ думала о нашѣмъ товариствѣ Русь свята; на нашъ покликъ посыпались не иногарній слова заохоты, але еще красшій дѣла, о чѣмъ свѣдчать выказы мѣсячній складокъ на нашу Бурсу помѣщуваній въ рускихъ часописяхъ.

Книги нашій, записки и кореспонденціи старанно переховань, мѣстять въ собѣ вже доси цѣнный матеріялъ для исторіи нашого вѣдродженя народного на окраинахъ.

Ось примѣромъ: дѣти сельскій въ Бѣльцаровій зложили на руки своихъ учительки крейцарами ажь 3 зр. п. а. на бурсу нашу. Вдовы зъ пѣдъ стрѣхи жертвують для Бурсы бодай по чвертцѣ бульбы; а побочь тыхъ дѣтей и вдовиць цѣла Лемковщина пѣдъ проводомъ патріотичного духовенства спѣшить зъ помочею грошемъ и натураліями.

Ба не конець: посыпались датка щедрій зъ усѣхъ кранцівъ галицкой Руси. Навѣть незабутый нашъ Митрополитъ, Вп[реосвященный] Іосифъ Сембратовичь зъ далекого Риму зводили мѣсячными ратами зложити доси на цѣли нашои Бурсы и важну суму 456 зр. 64 кр. Годѣ поминути мовчкомъ, що також браття Лемки ажь зъ Америки кромѣ датковъ дрібнѣйшихъ надбслали намъ доси квотами бѣльшими разомъ суму 617 зр. 95 кр. При помочи Божій и добрыхъ людей выдѣлъ товариства бувъ въ силѣ дати удержанє въ рощѣ школьнѣмъ 1898/99 22 убогимъ школярямъ, число якъ на початокъ импонуюче.

Зъ натискомъ зазначуемо, що тій питомцѣ провадились дуже добре: 4 мало поступъ вѣдличный, 17 поступъ добрый. Въ рощѣ школьнѣмъ 1899/1900 удержуе бурса 31 школярівъ убогихъ. А мусимо тутъ запримѣтити, що приймае питомцівъ вно почавши вѣдъ III. класы народнои до IV. класы гімна-

Паламарь Микола.

„Паламарь Микола! паламарь Микола!“ кричавъ я зъ великой втѣхи, якъ вно зазрѣвъ въ далека его присадкувату стать та, кидавъ ся бѣчи на зустрѣчь. А паламарь Микола ишовъ собѣ зъ-вольна дорогою, подаючись то на сей то на той бокъ, у старомъ, почорнѣломъ, соломянѣмъ капелюсѣ, зъ пѣдъ котрого виднѣло довге, кучеряве волосе, оперезаный широченнымъ ременемъ, зъ котрого звисавъ та гойдавъ ся довгій тонкій ременець вѣдъ „чепѣля“, въ тяжкихъ, великихъ чоботахъ. Побачивши „свого“ панича, паламарь усмѣхавъ ся любезно и прижмурювавъ синій, добрій очи. Мы витали ся зъ собою и йшли разомъ ажь до єгомосцевои резиденціи.

Паламарь Микола — права рука „єгомосця“, мого дѣда. И за роботниками пѣйде по селу, и скочить до Калуша на почту та за иншими орудками, и поѣде куды лишь треба, чи до мѣста зъ єгомосцемъ, чи на „бангофъ“ по гостей, чи до лѣса за дровами. Тому й часто приходивъ на попівство. Заходивъ сюды й тогдѣ, якъ лучилось ему споминта справдѣшне паламарске дѣло: подзвонити чи за мерцемъ, чи пѣдъ недѣлю або свято.

А за кождымъ разомъ, якъ прийде паламарь Микола, для мене не абы-яка втѣха. Та що то вже за радість для мене, якъ паламарь выйде зъ дѣдовои канцелярій зъ великимъ ключемъ вѣдъ дзвінницѣ! Я ажь пѣдскакувавъ въ великой втѣхи, бѣгъ за паламаромъ черезъ городъ, перебиравъ ся черезъ высокій перелазъ, пѣдбѣгавъ пѣдъ дзвінницю и держачись паламаря за руку, зъ трудомъ та лякомъ переступавъ высокій й хитій щеблѣ драбины, що вели на помістъ. А помістъ сей складавъ ся зъ старыхъ, нерівныхъ дощокъ, що не приставали до себе й погиналисъ, якъ було на нихъ наступити.

Паламарь Микола уставлявъ мене обережно на безпечнѣмъ мѣсци, а самъ бравъ ся до свого ремесла, до дзвонівъ. А я стоявъ на своѣмъ мѣсци та зъ увагою глядѣвъ на его роботу... Паламарь бравъ зъ-першу за шнуръ, що звисавъ зъ найбільшого дзвона, потягавъ его въ долину, то знов пускавъ и розгойдувавъ поволи поважного, голосного велита. Дзвінъ почавъ повагомъ хитатись, згодомъ почала й стара дзвінниця подаватись зъ-легка то въ одинъ, то въ другій бокъ вѣдъ могутного розмаху дзвона. Ще хвиля — и роздався его сильный, звучный голосъ..

А я стоявъ на своѣмъ мѣсци, вдивившись въ низьку, кременну стать паламаря, що тягнувъ зъ усеи силы за шнуръ. За кождымъ ударомъ серця въ грудю, спіжеву крису примыкавъ я очи, а сильный звукъ приглушувавъ мене. Скінчивъ дзвонити у великій дзвінъ. Теперь черга на малій дзвоны, черга й на мене. Ступаючи боязко по хиткѣмъ помостѣ, пѣдходивъ я пѣдъ малій дзвоны, бравъ за шнуръ и тягнувъ що силы. Передзвонивъ у одинъ, другій... Утомивъ ся добре, лице налилось кровю, стукотѣло въ внекахъ. Я вступавъ на свое мѣсце та стеживъ уважно за кождымъ рухомъ паламаря. А вонъ збиравъ усѣ шнуры разомъ, щобы задзвонити въ усѣ боки. И озвався голосъ усѣхъ дзвонівъ, що зливавъ ся въ звучну мельодію. Стара дзвінниця хиталась въ своихъ основахъ, хитавсь автоматично и паламарь, а вѣтеръ роздувавъ на всѣ стороны его довге кучеряве волося. Отъ и передзвонивъ. Та я все ще стоявъ мовь вкопаный на своѣмъ мѣсци, а сильній звуки все ще гомонѣли въ моихъ ушахъ.

„Ходѣмъ вже, паничу!“ озвавъ ся паламарь та будивъ мене зъ дивного якогось захвату. Якъ же-жь нерадо переступавъ я, держачись паламаря, высокій, пепевній щеблѣ драбины...

Ось мы вже и на долинѣ. А я ще на вѣдходѣмъ гляджу на дзвоны; здавсь цѣлый день перестоявъ бы тамъ у горѣ на дѣравомъ помостѣ, середъ оглушуючихъ звуківъ дзвонівъ, дивлячись на кремезну стать паламаря, що хитавсь на всѣ боки.

Та радъ не радъ мусѣвъ я вертати до дому, бо паламарь замыкавъ дверѣ вѣдъ дзвінницѣ. Вонъ, сповнивши свое дѣло, вертавъ на попівство, вѣшавъ ключь на цвяшки въ єгомосцевій канцелярій та забиравсь ити до дому.

„Миколо! не идеть ще... отъ потрясеть ще менѣ тоту велику грушу на цвинтарі!“ прошу паламаря й беру ся тягнути за ременець вѣдъ чепѣля.

„Годѣ, паничу, годѣ сегодня! Отъ вже и вечерѣе, а ту на „Ялинку“ таки добрый шматъ дороги.. Хиба вже завтра, въ недѣлю. Тожь то попоѣмо собѣ грушокъ! Правда?“ И вонъ всмѣхавъ ся добродушно, прижмурюючи очи. А я згоджувавъ ся на те, пускавъ паламарѣвъ ременець та вѣдпроваджувавъ его ажь за браму.

Господи, якъ дожидавъ я той завтрѣшньои днины! зъ якою нетерпячкою! Ажь ось и она, недѣля! Ино скінчилась служба Божа и паламарь погасивъ свѣчки та выйшовъ зъ церкви, я вже и вчѣпивъ ся его:

„Втрясеть, Миколо, грушокъ! втрясеть!“

„Добре, добре, паничу“ каже смѣючись паламарь, „ще йно занесу до єгомосця ключѣ вѣдъ церкви, а тогдѣ зараз таки пѣйдемо на грушки.“

Пѣйшовъ, а я чекаю биля перелазу. Навкучувсь менѣ... щось барить ся Микола! Певно дѣдо мають зъ нимъ щось поговорити... Кобы лишь не довго... А отъ иде вже Микола! Врадуваный чѣпаюсь его ремѣнця та йду зъ нимъ долѣ цвинтаремъ стежкою, що ве ся помѣжь могилками.

Отъ и груша! Высока, крѣслата, стара вже. Грубезній гилѣ поросли дрібнымъ, жовтавымъ мохомъ.

А паламарь ставъ пѣдъ грушею, сплюнувъ въ долонѣ, пѣдскочивъ, вхопивсь обѣручь товстои гилѣ та выкарабкавъ ся на нен, опираючись ногами о пень.

„А уступѣть но ся, паничу, бо трясу!“ гукае зъ горы и що йно я вспѣвъ вѣдступитись на бокъ, якъ зашумѣло галузе потрясене дужими руками и посыпались на землю мовь градъ невеликій, жовтій грушки. Ще кілька разівъ потрасъ грушу, а зеленый морѣгъ вкрывъ ся жовтою полосою грушокъ.

Ще не встигъ паламарь злѣзти на землю, якъ я вже кинувсь на грушки, теребивъ одну за другою та понапыхавъ усѣ кишенѣ. Отъ злѣзъ вже и паламарь, набравъ грушокъ за пазуху, протягнувъ на муравѣ утомлене важ-

Quäker Oats придае ся на **доскональ зупы, сосы, мучній стравы, пудінги** и т. д.
Всѣ лѣкарѣ дуже захвалюють.
Quäker Oats можна всюды дѣстати.
481 d

зіяльнои; ученики зъ высшои гімназіи не мають въ бурсѣ помѣщення, хиба вынятково яко инструкторы. Такъ нарошно робимо; а чому? скажемо иншимъ разомъ.

Слѣдъ роботы Товарыства есть очевидный, скоро сконстатуємо, що въ роцѣ шкільнѣмъ 1897/1898 було тутешнѣй въ гімназіи всѣхъ Русинівъ ино 13, а теперь число те выросло до **32**, а чейже за кільки лѣтъ заможе ся до 80.

Мусимо такожь повеличатись не абыякимъ здобуткомъ, а именно: ц. к. Міністерство Просвѣты установило при тутешнѣй гімназіи посаду провізоричного катихита для учениківъ гр. кат. обряду. Мѣстце те обсаджене вѣдъ дня 17 марта 1899. О. катихитъ мешкає въ нашѣй бурсѣ, доглядає питомцѣвъ, а кромѣ того удѣляє хлопцямъ науки спѣву и музики. Дѣти нашѣ щоденно слухають служебы Божои. Доказувати не треба, якъ важнымъ есть для насъ сей здобутокъ.

Моральне выховане питомцѣвъ забезпечене.

Зъ огляду на выказаній користи товарыство мусить причинити ся черезъ якійсь часъ до удержаня о. катихита, бо ино тымъ способомъ дасть ся тая посада задержати.

Мимо такъ значныхъ выдатківъ, якій товарыство поносить заразъ вѣдъ першихъ хвиль свого истнованя; мимо що самъ чинш за помѣщене бурсы выносить рѣчно до 500 зр. помимо всякихъ сподѣваныхъ и непередвидженыхъ перепонъ, якій товарыство поборювати мусить, — таки Бурса наша стоить на твердыхъ основахъ и ся дальшій розцвѣтъ запевненый. До нинѣ выносить:

фондъ Бурсы . . .	3329 зр.	31 кр.
фондъ церковцѣ . .	2705 „	24 „
зъ розпродажи акцій вплынуло доси . .	1635 „	— „
разомъ .	7669 зр.	55 кр.

Капіталъ сей умѣщеный корыстно въ инвестиціяхъ фінансовыхъ, переважно рускихъ.

Родимцѣ! Приглянѣтесь еще разъ тій поважній сумѣ и занотуйте собѣ ся добре въ памятѣ, бо то сума вашихъ дрібныхъ и більшихъ датківъ, призначена на те, щобы свѣтло правды и науки засіяло надъ забутою вѣками, горемъ до землѣ прибитою Лемківщиною. Въ Бозѣ надѣя, що Лемківщина пробудившись разъ, набере силъ, та тодѣ подасть помічну руку сестричцѣ своій, безталанній Руси угорскій.

Еще одно: въ послѣднихъ часахъ появилось въ рускихъ дневникахъ о нашій Бурсѣ письмо, котрого основа вылынула депримуючо на многихъ патріотівъ нашихъ. Були и такій, що запопадливо пытались, чи „Руска Бурса въ Новімъ Санчи“ жие „и чи вже може... сему надѣйному товариству заспѣвали; вѣчная память“, Освѣдчаємо тому, що якъ-небудь „время люте“, то таки мы не такій боязливій, щобы страхопуда злякались. До загину не выпустимо зъ рукъ нашихъ хоругву, на котрій написано: „Зъ нами Богъ!“ Підъ те знамя укрыли мы Бурсу, нашу и цѣлои Руси пещену дитину; най здорово росте людямъ на пожитокъ.

Родимцѣ! Складаючи Вамъ сердечну подяку за дотеперѣшне довѣре, просимо о дальшу, можливу помічь, бо на насъ чекає будова Бурсы и церковцѣ, — крѣпости, котрои врата адовій не одолѣють. Товарыство наше збогатѣло тыми датками, а черезъ те нѣхто зъ насъ не збѣднѣвъ.

Вѣдъ Выдѣлу Товарыства „Руска Бурса въ Новімъ Санчи“ *И. Лѣнинський*, предсѣдатель, *И. Черкавскій*, мѣстопредсѣдатель и секретарь.

Рухъ въ рускихъ товарыствахъ.

На послѣднихъ засѣданяхъ Головного Выдѣлу тов. „Просвѣта“ порѣшено слѣдуюй справы:

I. Принято до вѣдомости, що книжочки п. з. „Приписи для оглядачів худоби“ и „Богдан Хмельницкий ч. III.“ выйшли зъ друку. Рѣшено друкувати „Сьпівайник“ и то одинъ бѣльшій зъ 100 пѣснями на одинъ голосъ, а другій зъ 20 пѣснями на бѣльше голосівъ.

II Принято до вѣдомости справоздане філіи въ Перемышли за рокъ бѣжучій и зъ загальныхъ зборівъ; справоздане зъ загальныхъ зборівъ и вѣча економічного въ Гусятинѣ

Принято до вѣдомости, що загальній зборы філіи въ Товмачи вѣдбудуть ся 14 грудня с. р., якъ такожь справоздане філіи въ Самборѣ, и вѣдозву філіи въ Коломыи, завзываючу на вѣче, що вѣдбуде ся 8 грудня с. р.

Принято до вѣдомости, що отворене філіи „Просвѣты“ у Львовѣ наступить дня 8 грудня. Зборы вѣдбудуть ся въ сали „Зорѣ“.

Рѣшено вѣднести ся до всѣхъ філій, що еще не прислали справоздань, щобы якъ найскорше прислали.

III. Принято до вѣдомости справоздане зъ руху 29 читалень. Всѣхъ справоздань читалень „Просвѣты“ вплынуло доси 533. Дѣвята читалень не прислало доси справоздань, а 70 еще есть не отворенныхъ.

Принято до вѣдомости справоздання зъ отворенія 7 новыхъ читалень „Просвѣты“: въ Рождянахъ пов. Теребовля, въ Яблонцѣ пов. Богородчаны, въ Теклівцѣ пов. Тернополь, въ Городиловѣ пов. Золочівъ, въ Вербовци пов. Косовъ, въ Косовѣ-старомъ, и першои читальнѣ жіночои въ Новици. Принято до вѣдомости, що Читальня въ Миклашевѣ зъ самостійнои перемѣнила ся въ читальню „Просвѣты“. Принято до вѣдомости справоздане делегатівъ зъ отворенія читальнѣ въ Долинѣ, де читальня мѣщаньска перемѣнила ся въ читальню „Просвѣты“.

Читальня въ Долинѣ посѣдає звыжь 300 зр. майна и грунтъ вартости по-надъ 1000 зр.

Уповажнено п. Ивана Грабовеньского промовляти въ имени „Просвѣты“ на отворену читальнѣ въ Мизуни дня 3 грудня с. р.

IV. Рѣшено еще разъ вѣднести ся до філій и мужівъ довѣря, до котрыхъ ще давнѣйше Выдѣлъ выславъ квестіонаръ Выдѣлу краевого въ справѣ засаджування придорожныхъ деревъ, щобы якъ найскорше поприсилали вѣдповѣди.

V. Изъ взгляду на новый законъ будівельный ухвалено выдати вѣдповѣдну книжочку и то въ порозумѣню зъ товарыствомъ техніківъ „Основа“.

VI. Принято до вѣдомости и ухвалено выплатити рахунокъ за адаптацію дому „Просвѣты“ и то за мальованє 135·50 зр. а за напись на дому 83 зр.

VII. Ухвалено устроити разомъ зъ товарыствами „Боянъ“, „Зоря“, „Академічна Громада“ и „Основа“ концертъ людовый дня 18 грудня.

VIII. Ухвалено дати книжочки „Просвѣты“ и иншій выданя товарыству „Наука“ въ Снятинѣ, якъ такожь принято до вѣдомости даръ книжокъ спбл амъ въ Кутахъ и Серафинцяхъ.

IX. Принято до вѣдомости справоздане зъ адміністрації дому „Просвѣты“.

Принято новыхъ 87 членівъ.

Загальній зборы товарыства „Клюбу Русинокъ“ у Львовѣ вѣдбули ся 29 падолиста с. р. въ комнатахъ Товарыства. Присутныхъ членівъ було 22. Кількачленівъ мѣсцевыхъ оправдалось, задля якихъ причинъ не могли явити ся на зборахъ, позамѣсцевій члены не явили ся цѣлкомъ, мабуть слота перешкодила имъ.

Зборы отворила предсѣдателька, Т. Г. Шухевича запрашаючи п. Бѣлецку на секретарку, почімъ згадала щирымъ словомъ про дѣяльность и заслуги члена Товарыства бл. п. Іосифы Олеськовои; присутній вѣддали честь памяти покойнои черезъ повстане зъ мѣсць. Дальше сказала п. Шухевича на поважну задачу Товарыства и загрѣвала сердечнымъ покликомъ до приведнованя якъ найбільшого числа членівъ до товарыства, щобы можь розвинути ширшу дѣяльность, такъ на поли просвѣтнѣмъ якъ и економічнѣмъ. Секретарка п. О. Барвѣньска здала справоздане зъ дѣяльности Товарыства; Клюбъ уряджував вечерницѣ для старшихъ въ масницѣ, и на св. Андрея, а для дѣтей въ день св. Николая. Значну часть доходівъ бо 240 зр. 98 кр., зъ тихъ вечерниць жертвував Клюбы на народній цѣли, якъ на бурсу въ Новімъ Сончи, на руску школу выдѣлову у Львовѣ, на „Шкільну Поміч“ „тов. Руслань“, на памятникъ Т. Шевченка и т. д., надто бравъ Клюбъ участь въ устровню ювілейного торжества Котляревского и концерту въ честь Т. Шевченка, а такожь бравъ Клюбъ участь въ заснованю Інституту женьского у Львовѣ, що стоить підъ зарядомъ руского товарыства педагогічного, наслѣдкомъ чого збстала предсѣдателька, п-ѣ Шухевичева, выбрана директоркою того институту.

Касиерка п. Наконечна, представила зборамъ станъ касы, а П. Грушѣвска заявила именемъ контрольнои комісіи, що станъ касы, е въ повнѣмъ порядку наслѣдкомъ чого поставила внесокъ, щобы выдѣлови удѣлити абсолюторію, що Зборы ухвалили.

Вѣдтакъ приступлено до выбору выдѣлу. До нового выдѣлу увѣйшли: п. Г. Шухевичева на предсѣдательку; до выдѣлу выбрано п-ѣ О. Барвѣньску, М. Бѣлецку, М. Грушѣвску, В. Коцовску и П. Наконечну а на заступницѣ: п-ѣ Стефановичеву, Потылицку и Лопатиньску, до контрольнои комісіи выбрано: п-ѣ Кулачковску, Озаркевичеву и Билиньску.

По выборѣ выдѣлу слѣдували внески членівъ. П. Кокорудзева домагала ся, щобы зборы уложили програму ширшои дѣяльности Товарыства, якъ буде слѣдне бѣльше жити въ Товарыствѣ, то тымъ здобуде ино собѣ бѣльше членівъ. Въ звязи зъ симъ внесенемъ предложила п. Бѣлецка, щобы Товариство отворило торговлю товарівъ бляхатыхъ и приборівъ до ручныхъ жіночихъ роботъ. П. Шухевичева пояснила, що загальній зборы Товарыства порѣшили еще въ р. 1894 завязати у Львовѣ товарыство для жіночихъ роботъ. При співучасти особъ зъ поза Клюбу, уложено вже статутъ Товарыства підъ назвою: „Жіноча спілка промыслова „Труд“. Цѣлею Товарыства есть: выробъ, закупно и продажа всякихъ предметівъ, входячихъ въ кругъ працѣ жіночои, якъ всякого рода убору, бѣля предметівъ служачихъ до украшеня такожь закупно и продажъ всякихъ матеріялівъ потрѣбныхъ до сихъ выробівъ. Товарыство буде засноване на удѣлахъ. Одинъ удѣлъ выносить 5 зр. По довшій дискусіи надъ сею справою, зборы поручили новому выдѣлови, щобы занявъ ся заснованемъ такого товарыства и щобы ввести его якъ найскорше въ житє.

П Федакова поставила внесенє, щобы Клюбъ устроювавъ вѣдчыты для ширшои публики, а до вѣдчытівъ запрашавъ людей зъ поза Клюбу.

П. Бѣлецка предкладає, щобы члены Клюбу уряджували также вѣдчыты виключно для своихъ членівъ, въ цѣли розбудженя бѣльшого житя підчасъ своихъ сходинъ. Обатій внесеня приняли зборы одноголосно. Дальше поставила п. Бѣлецка внесенє, щобы Клюбъ заложивъ выпожичальню книжокъ для провінціи. По живій дискусіи внесене се принято и ухвалено, щобы до бібліотеки Клюбу докупити еще новѣйшій дѣла руский, знаменитшій творы чужихъ літературъ, а такожь доповнити бібліотеку дѣлами педагогічними и дидактичными.

На внесенє п. Грушѣвскои ухвалили зборы, щобы выдѣлъ призначивъ суму 50 зр. на закупно книжокъ для выпожичальнѣ.

Наконецъ слѣдувало внесенє п. Бѣлецкои, щобы члены Клюбу зобовязали ся занити шитемъ одежѣ для бѣдныхъ дѣвчать рускои школы выдѣловои и школы управъ. Фонды на закупно матеріялівъ на одежу мае призначувати що року выдѣлъ Клюбу зъ доходівъ зъ вечерниць на ту цѣль устроюваныхъ. Члены прирекли свою помічь. На тімъ закінчено зборы.

НОВИНКИ.

— **Загальній зборы філіи „Просвѣты“ въ Товмачи**, котрій мали вѣдбути ся дня 13 н. ст. грудня — якъ намъ телеграфують — вѣдложено на часъ пізнѣйшій.

— **Зъ Калуша** пишуть намъ: Дня 5. с. м. завитавъ до насъ нашъ народный театръ и давъ на першу выставу „Попихайло“. Мимо поганого времени и недостаточного оповѣщеня про приѣздъ театру мѣсцевои и дооколичнои публики явило ся досить. По тій першій выставѣ мусимо зъ щирымъ вдоволенемъ признати, що театръ підъ теперѣшною управою дуже поступивъ вѣдъ трехъ роківъ, якъ мы его въ послѣдне бачали. Надѣємо, ся що и дальшій выставы потвердять те саме и що публика надгородить труды театральнои дружины, заповняючи салю на кождій выставѣ.

Друга новина: За панованя славного Мазепы выставлено у насъ передъ рокомъ коштомъ 60.000 зр. величаву школу. Отже про величаву будову сеи школы свѣдчить найлучше пригода, що склала ся до сегодня, д. 6 грудня 1899, о год. $9^1/_2$ зрана. Підчасъ науки, коли шкільній салѣ були переповненій дѣтворою, середъ великого лоскоту завалила ся частина даху, а стелѣ упали до шкільныхъ комнатъ. На щасте, але заразомъ и на превелике диво, кромѣ контузій и легкихъ скалѣчень обійшло ся безъ тяжшого выпадку. Учитель и дѣти перестрашеній утѣкали безъ одежѣ зъ крикомъ и плачемъ. Про причину пригоды сподѣємо ся, що комісія знатоківъ скаже незадовго свое слово.

— **Похоронъ пок. Франца Смольки** вѣдбувъ ся вчера при сприяючій погодѣ дуже величаво, а взяло въ нѣмъ участь кількадесять тысячь народа. Львівъ мавъ видъ жалобы, чорній фаны повѣвали зъ многихъ институцій и домівъ приватныхъ, а улицями, куды йшовъ похоронный кондуктъ, горѣли лямпы, окритій чорнымъ кіромъ. Похоронный обрядъ въ мешканю пок. Смольки при ул. Словацкого вѣдправили лат. архіеп. Моравскій, вірм. еп. Исаковичъ и о. митратъ Бѣлецкій при участи нишого духовеньства и питомцѣвъ рускои семинарія, а и хоронна руска пѣсня порушувала кождого до глубины. Похоронъ ажь на Личаківске кладовище вели кс. инфулатъ Заблоцкій и о. митр. Бѣлецкій; архіеп. Моравскій вѣдъѣхавъ зъ пл. Марійскои домівъ а еп. Исаковичъ коло Касы щадничои всѣвъ до повозу и такъ удавъ ся ажь на кладовище.

Коло доху про выносъ домовины промовивъ краевый маршалокъ гр. Стан. Бадені, убраный въ чорный контушъ. Вѣдтакъ рушивъ кондуктъ дальше улицею Третього Мая. Домовину вложено на чотироконный каравань, за котрымъ въ жалобѣ ступала родина Покійника, а дальше йшли рѣзній высокій достойники, численній депутаціи многихъ мѣстъ галицкихъ и тысячѣ народа. Явивъ ся также командантъ львівскои залоги вѣйсковои ген. Фідлеръ. Дальше участвували члены выдѣлу краевого и сойму та делегаты рѣзныхъ клюбівъ парламентарныхъ. Бувъ также цѣлый сенатъ академічный, намѣстникъ гр. Пінінський, д-ръ Бобжинскій, віцепрезідентъ краевои дирекціи скарбу д-ръ Коритовскій, президетъ суду д-ръ Тхоржницкій и директоръ почты ради. Сеферовичъ и многій иншій достойники та представителѣ рѣзныхъ товарыствъ и институцій. На передѣ похоронного кондукту ѣхали два возы, наложеній вѣнцями вѣдъ родины, рѣзныхъ особъ и товарыствъ. Підчасъ цѣлого походу спѣвали на перемѣну рѣзній спѣвацкій товарыства и хоръ рускихъ питовцѣвъ духовныхъ. Улицями, куды переходивъ похоронный кондуктъ, очікувала на него рядами публика, а вікна и бальконы каменицъ були переповненій сотками цѣкавыхъ. Ладъ удержувала въ шпалерахъ зъ правои стороны молодѣжь шкілъ середныхъ [котра вѣдъ 10 годины була звільнена вѣдъ науки шкільнои], а зъ лѣвои стороны почетна сторожа зъ вѣдзнаками зъ чорнои крепы. Серединою ступавъ похоронный похідъ.

Похідъ сей зачавъ ся о $10^1/_2$ годинѣ а доперва о $12^3/_4$ годинѣ станувъ на Личаківскімъ кладовищи. Домовину взяли на рамена академики и занесли на мѣсце вѣчного спочинку. На кладовище впущено зъ остраху передъ натолокомъ тілько депутаціи зъ вѣнцями, представителівъ парламенту и деякихъ товарыствъ львівскихъ та высокихъ достойниківъ. Вѣдтакъ наступили ще надмогильній промовы, а першій промовивъ по нѣмецки президентъ палаты послівъ д-ръ Фуксъ Дальше промавляли: президентъ Львова д-ръ Малаховскій, посолъ Янда именемъ молодоческого клюбу, посолъ Вайгель въ имени „кола польского“ и академикъ Каз. Ярецкій, голова „Czytelni-ѣ Akademi-чной именемъ молодѣжи. — По вѣдспіваню послѣдного похоронного обряду зложено домовину о $1^3/_4$ годинѣ до гробівця родинного, на могилу посыпали ся грудки землѣ и публика розійшла ся домівъ.

кою працею тѣло та почавъ и собѣ ѣсти грушки. Коло него и я приспівъ ся. Якъ же-жь любо було менѣ сидѣти побічь Миколы, балакати зъ нимъ та розпытувати про всячину.

„А що то таке червоне, гень въ долинѣ за Лімницею?“ пытаю и показую пальцемъ.

„Тажь то „банґофъ“ въ Калуши! не пізнаешь?“ каже Микола смѣючись и прижмурюючи очи. „Кілько то разівъ наѣздивъ ся я туды по панича, якъ ѣхали до дѣда зі Львова!“

„А що то за бѣла каменица при гостинци? Чи не тота горальня, якъ ѣде ся до мѣста? Правда, Миколо?“

„Правда, правда! Адѣть но, паничу, якъ добре видно поронъ на Лімници, о, и будку перевізника на березѣ. Тожь то нераз на кричавъ ся я на него, ѣдучи ночею зъ мѣста Дай поронъ, дай! кричу бувало на березѣ ажь охрипну, а той добрівляньскій злодѣй якъ лыкне собѣ въ „хотѣньскій“, то спить гей забитый... А онде, паничу, видите, якъ смалить „цуґъ“ черезъ голиньскій лѣсъ? Отъ-отъ буде свистати передъ калускимъ „банґофомъ“.

„Миколо, а дивѣть но, якійсь паны ѣдуть гостинцемъ, онде коло коршмы...“

„Та де-жь то паны, паничу, тажь не видите, що се якійсь Нѣмцѣ зъ Ляндестраю.. Вѣдай чи не старый дзвонарь Гайбъ, той самъ, що ливъ великій дзвонъ“, каже Микола й усмѣхаєсь, побачивши, якъ я вже задививъ ся на дзвонницю та радъ бы пійти зъ паламаремъ подзвонити.

„Паничу, а видите онту стежку, що йде на гору зъ Бушины, тамъ, де сыровица? Тожь то набѣгавъ ся я нею ще малымъ хлопцемъ зъ повнымъ горшкомъ сыровицѣ, озираючись, чи не гонить за мною лютый ревізоръ. Ехъ! якъ зловивъ котрого зъ нашихъ хлопцівъ зъ сыровицею! гірка его година! И горнець збивъ и набивъ шаблюкою, що ся влѣзло. А не бери, хло, сировицѣ! а не бери! а не бери! а не бери! приговорює та все бе та бе шаблюкою.“

А я слухаю та дивлюсь на круту стежку, що ве ся зъ-підъ „Бушины“, а въ моій дѣточій уявѣ выростає образъ лютого-прелютого ревізора, зъ величезными вусами, зъ довгою шаблюкою, що жене за малыми хлопцями..

Балакаю зъ паламаремъ и не набала кавъ бы ся. А часъ ѣде. Глянувъ паламарь на сонце а то вже й полудне минуло!

„А тожь то мы засидѣлись! Часъ менѣ вже йти до дому, бо заки зайду на ту Ялинку, та вѣдти, то готовъ спізнити ся на вечерню... А ту ще бы лагодити бричку, бо казали сгомость, що поѣдемо по вечерни на Довге до ксьондза...“

Я ажь підскочивъ на радощахъ, якъ почувъ, що поѣдемо сегодня до довговского дѣда. Нѣчо не манило мене такъ, якъ ѣзда бричкою на козлѣ поручь зъ Миколою. Цѣлу дорогу державъ я въ своихъ дрібныхъ рукахъ одну „лѣцу“, хиба лишь якъ треба було спустити бричку зъ горы або на бродъ, вѣдданавъ я ся Миколѣ.

„Правда, Миколо, що нинѣ дасте менѣ тримати „лѣцу“, якъ будемо ѣхати зъ горы вѣдъ громадского арешту ажь коршмы? Я-жь пресъ вже добре вмѣю тримати конѣ... правда, Миколо?“

„Ну, ну! вже якось то буде!“ каже Микола, усмѣхаючись та підносячи ся зъ землѣ. Вінъ вставъ, выпростувавъ ся та розпращавшись зі мною, пійшовъ полудникати до дому, ажь тамъ, на Ялинку.

* * *

Чимало лѣтъ минуло зъ того часу, чимало змінъ зайшло. Дѣдо давно вже померъ и я вже не навѣдувавъ ся до того села. Минувъ и мій безжурный хлопячій вѣкъ, минає вже и молодечій.. Спомины давныхъ щасливыхъ хвиль почала затирати, блѣднути...

Ажь ось недавно лучилось менѣ побути кілька днівъ у тімъ селѣ, зъ котрымъ вже ся чимало спомиievъ зъ мого хлопячого вѣку. Навѣдавшись до теперѣшнього пановотця, я сидівъ зъ нимъ на верандѣ та балакавъ про всячину. Ажь ось озвались дзвоны зъ недалекои дзвонницѣ. Понеслась воздухомъ добре менѣ анѣсна мельодія — и я вслухувавъ ся зъ якоюсь роскошію въ тій простій гармонійній звуки и мимохіть попавъ въ задуму. Тій дзвоны навѣяли на мою душу спомины моихъ хлопячихъ лѣтъ.. Я слухавъ ихъ жадібно и мимохіть згадавъ паламаря Миколу, а его стать вѣджила въ одну мить въ моій уявѣ.

Передзвонили.

„А чи живе ще, панъ-отче, паламарь Микола Кучеракъ?“ пытаю та жду нетерпеливо на вѣдповѣдь.

„Е, де вже вашь Кучеракъ? Вже добрыхъ пять лѣтъ тому, якъ поховавъ я его на цинтарі, онъ тамъ, видите, де тота велика, стара груша.. А вы може знали его?“ пытає панъ-отець. „Добрый бувъ чоловага, най зъ Богомъ спочиває!“

Та я не вѣдповівъ нѣчого панъ-отцеви, бо моє горло дивно якось стиснулось, а на души стало такъ важко, мовь довѣдавсь про смерть рѣднои собѣ особы...

Романъ Кропива.

— **Товариство рускихъ женшинъ въ Станиславовѣ**, въ навечеріе св. о. Николая уряджує въ недѣлю 17 грудня о 6 год вечеромъ въ сали Касина мѣщаньского [при ул. Сапѣги], „Обхѣдъ свиточный и забаву для рускихъ дѣтей“, на дохѣдъ основаного с. р. Института для рускихъ дѣвчать, и упрашає о численну участь всѣхъ, кому дорога руска молодѣжь яко запорука красшои будучности. — Окремыхъ запрошень не розсылає ся. Хв. рускій часописи просить о помѣщене сего оголошеня. Вступъ для дѣтей по 10 кр., для старшихъ по 50 кр. Дарунки для дѣтей принимає Рускій клюбъ и Руска Бесѣда въ Станиславовѣ. — *Выдѣл.*

— **Ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафовъ** просить насъ оповѣстити отщо: Зъ причины наближаючихъ ся святъ Рѳздва Христового есть рухъ почтовый значно бѣльшій нѣжь коли иногдѣ. Зъ уваги на се пожаданымъ есть такъ въ интересѣ самои публики якъ такожь заведеня почтового, щобы посылки почтовій въ належитѣмъ часѣ безъ опѣзненя адресатамъ могли бути доручені.

Щобы сему вдоволити, поручає ся, щобы посылки, мѣстячій рыбу або иншѣ предметы выдѣляючій зъ себе вохкѣсть або товщь, були кромѣ звычайнои належито укрѣпленои або на самѣй посылцѣ написанои адресы зъ докладнымъ поданемъ змѣсту заосмотреній въ таку саму адресу *окремо помѣщену въ серединѣ* посылки, або на окремѣй текгурцѣ, котру до дотычнои посылки крѣпко причепити належить.

Не менше пожаданымъ есть, щобы при посылкахъ до бѣльшихъ мѣстъ, якъ пр. до Львова, Кракова, Вѣдня, Праги, Будапешту и т. д., въ котрыхъ оплачує ся податокъ акцизовый, змѣстъ посылокъ, складаючій ся зъ течей або предметѣвъ пѣдлягаючихъ тому податкови, такъ на самѣй посылцѣ, якъ и на листѣ пересылковѣмъ поданый бувъ въ літрахъ, взглядно въ кільоґрамахъ, щобы тымъ чиномъ улекшити вымѣръ оплаты акцизовои безъ отвиранья посылокъ.

— **Зъ Товариства рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“**. Дня 10 с. м. [въ недѣлю] вѣдбудуть ся о 8 годинѣ вечеромъ въ комнатахъ товариства [ул. Краковска ч. 17] *вечернице* зъ дуже богатою и цѣкавою програмою. О якъ найчисленнѣйшу участь упрашає — *Комітетъ*.

— **По смерти Смольки зъ 383 депутованыхъ до парляменту зъ р. 1848/9** лишило ся при житю тѣлько 10, а то: д-ръ Аль. Гельфертъ, д-ръ Іос. Демель, д-ръ Норб. Пфертшнеръ, д-ръ Г. Кудліхъ, д-ръ Вл. Ріґеръ, д-ръ Альойсій Пражакъ, д-ръ К. Томицкій, д-ръ В. Томекъ, д-ръ Земялковскій и рускій селянинъ Василь Гарматѣй зъ Тернопѣльщины.

— **Розправу противъ Нутки Мармароша зъ Яблоницѣ**, котрый убивъ зъ револьвера свою любовницю наймичку Єзку Абрамчукѣвну, перервано на жадане прокуратора. Судъ въ Станиславовѣ мае завести ще нове слѣдство. Пѣдчасъ розправы увязнено свѣдка жида Енгельштайна за фальшивѣ зѣзнанья въ користь обжалованого Мармароша.

— **Перечисливъ ся**. Барухъ Фуксъ зъ Завадки коло Калуша, обезпечивъ свои будынки на 400 зр. а движимости на 467 зр., хоть то всѣо не вартувало и половини тои сумы. Дня 22 мая выбравъ ся Фуксъ до Калуша, а выбрала ся такожь цѣла его родина, такъ що дома не лишивъ ся нѣхто. Выѣджаючи, просивъ Фуксъ нѣчного вартѣвника Сенюру, абы вѣнъ коло пѣвночи заглянувъ на его обѣйсте. Але замѣсть о пѣвночи, зайшовъ Сенюра на обѣйсте Фукса скорше, и побачивъ на даху дому свѣтло. Заразъ побудивъ людей, гадаючи, що у Фукса выбухъ огонь. Тымчасомъ на даху найшли вязанку соломы, политу нафтою, ящикъ а въ ящику запалену свѣчку. Фуксъ обчисливъ, що коло пѣвночи свѣчка выгорить, и тодѣ выбухне огонь. Але его обчислене попсувавъ Сенюра и то завело Фукса передъ судъ. Сими днями вѣдбула ся передъ судомъ присяжныхъ въ Станиславовѣ розправа противъ Фукса. Однако судѣ присяжній не потвердили вины обжалованого и Фукса увѣльнено. „Ґешефтъ“ однако не вдавъ ся.

— **Неострожнѣсть**. Пишуть намъ вѣдъ Пѣдволочискъ: Дня 1 с. м. склала ся въ Дорофѣвцѣ така нещаслива пригода: Жѣнка Миколы Осарчука наливала до лямпы нафту, и нафта заняла ся; нещаслива наробила крику, але поки прибѣгли сусѣды на помѣчь, бѣдна жѣнка и ѳи дитина въ колисцѣ згорѣли на уголь. Чоловѣка не було тогдѣ дома.

— **Дрѣбни вѣсти**. Намѣстникъ гр. Пінінський выѣхавъ сеи ночи на одинъ тыждень до Вѣдня въ справахъ урядовыхъ. — Школа бар. Гірша въ Сасовѣ дѣстала вѣдъ міністерства просвѣты право публичности. — Ґрафиня Ѳлена Мірова, перебуваюча въ Римѣ донесла письмено президентови Кларому, що часть своихъ дѣбръ въ Галичинѣ записує на добродѣйній цѣли. — Галицкій екзекутор а выслали оногды до міністра фінансѣвъ депутацію, котра просила о поправу ихъ долѣ и стабілізацію екзекуторѣвъ; міністеръ приобѣцявъ свою помѣчь и получшене имъ платнѣ вѣдъ 1900 р. — Провізоричный професоръ въ школѣ штукъ красныхъ въ Краковѣ Левъ Вычулковскій именованый дѣйстнымъ професоромъ. — У Варшавѣ померъ знаный польскій композит ръпяністъ Антѣнъ Контскій въ 82 роцѣ жытя; бувъ вѣнъ родомъ зъ Кракова. — Въ Дараховѣ пѣдъ Тернополемъ пѣдчасъ пожежи жена машиніста Елѳонора Высоцка вѣднесла такъ сильній поналѣченя при ратованю свого майна, що вѣдвезено ѳи въ безнадѣйнѣмъ станѣ до шпиталя въ Тернополи; станъ ѳи безвыхѣдный. — Краківскій епископъ кн. Пузина замовивъ въ нѣмецкихъ фірмахъ сорокъ вітражѣвъ для вавельскои катедры а навѣть вѣддавъ имъ артистичну композицію. Справедливо тому на сей „патріотичный“ поступокъ епископа нарѣкають польскій дневники, бо Поляки мають много вызначныхъ артистѣвъ-малярѣвъ. Але въ „naszej Polsce“ все такъ водить ся! — Въ Краковѣ увязненого „чудесного лѣкаря“ Мих. Стельмаха vel Обаха, котрый по фаху е властиво — злодѣй и бувъ вже кѣлька разѣвъ каранный.

Ріхтера скриники зъ будѣвлиными камѣнцями значений котвою. Коли можна о якихъ забавкахъ сказати, що спонукують дитину до поважного намыслу и рѳвномѣрно управляють око и руку, то певно сѣ прикметы признати треба Ріхтера скринямъ зъ будѣвлиными камѣнцями, значеными котвою. Скриники зъ камѣнцями о всѣлякихъ формахъ е въ прирѣвнаню до давныхъ скринокъ зъ деревлиным знадѣбомъ до будовы справдѣ новою забавкою, и досить лише глянути на пышній взѣрцѣ, доданій до кождои скрини, щобы собѣ самому выробити о тѣмъ судъ. Попросту чудуватись треба, що за великій и гарній будовы можна выконати камѣнцями зѣ скринки сорозмѣрно малои. Длятого всѣмъ родичамъ, котрѣ ще надумують ся щобы купити дѣтямъ сего року на коляду, можна порадити скринки зъ будѣвлиными камѣнцями, значей котвою, бо се буде найдѣшшій и найтривкѣйшій дарунокъ. Щобы при купнѣ не дѣстати чогось пѣдробленого безъ вартости, то треба уважати, що кожда правдива скринка мае охоронну марку „котву“.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Константинъ Красницкій, парохъ въ Конюшкахъ коло Рогатина померъ дня 6 н. ст. грудня въ 74 роцѣ жытя а 48 священства. — В. в. п.!

Вікторъ Фляновичъ, студентъ зъ III року правъ львѣвского університету, бувшій вѣдлычный ученикъ рускои львѣвскои ґімназіи, упокоивъ ся по довгѣй недузѣ сего понедѣлка въ 22 роцѣ жытя у своихъ родичѣвъ въ Дорошевѣ великѣмъ (недалеко Львова), а похоронъ вѣдбувъ ся тамже въ середу пополудни. Покѣйный, сынъ учителя въ Дорошева великого, бувъ характернымъ, здѣбнымъ, трудолюбивымъ молодцемъ и щирымъ патріотомъ рускимъ. Передчасна смерть его выкликуе щирый жаль у товаришѣвъ, професорѣвъ рускои ґімназіи и у всѣхъ, що его знали. — В. в. п.!

Наука, штука и література.

— **Памятки по Шевченку** мае на продажъ Д. С. Лазаревскій въ Симбѣрскѣй губерніи: 1) Портретъ Шевченка, до пояса, въ кожусѣ та въ шмушевѣй шапцѣ, малѳваный 1860 р. самымъ поетомъ; коштуе 400 рублѣвъ. 2) Медальонъ зъ двохъ платиновыхъ монетъ, въ золотѣй оправѣ, зъ фотоґрафією поета та зъ жмуткомъ его волося; коштуе 100 р. 3) Автоґрафъ оповѣдання „Старая почудка на новый ладъ“; се перва частина оповѣдання, надрукованого п. заг. „Прогулька съ удовольствіемъ и не безъ морали“. Оповѣданье написане на тонкѣмъ листовѣмъ папери, оправленѣмъ въ сафіянъ; коштуе 40 р. 4) Подорожный альбумъ Шевченка зъ 14 пейсажѣвъ тушемъ та перомъ; коштуе 75 р. 5) Двѣ сепіи: а) Киргізъ грѣе спину коло огню, б) Киргізка меле на жорнахъ; коштують 60 р. в) Сѣмь сепій. „Походженія блуднаго сына“; коштують 300 р. 7) Папери, що вѣдносять ся до Шевченка и поетова хусточка до носа; коштують 25 р

Вѣсть сю подае якійсь *О. Л.* въ „Літературно-науковім Вістнику“ и слушно замѣчае що взвститель тыхъ памятокъ „робить собі добру комерцію за пошанованье до памяти поета“.

Історія України-Руси. Написав М. Грушевський. Том II. XI XIII. в. (Збірник історично-фільософічної секциї Наук. Тов. ім Шевч. — Сторін II — 403 вел. 8°. Ціна 2 зр. (4 к.), на лїпшім папері 2·50 зр. (5 к.), в гарній оправі 3·20 зр. (6 40 к.). Зміст: Вступне слово, ст. I. — Пояснене скорочень, ст. II. — I. Ярослав, ст. 1-33. — II. Росклад руської держави в XI-XII в., ст. 34—96 — III. Упадок Київа, ст. 82—181. — IV. Перегляд поодиноких земель: Київщина (в додатку Турсько-Пинська земля) ст. 183 - 228. — V. Чернигівщина й Переяславщина. ст. 229—267. — VI. Степи, ст. 268—306. — Примітки до поодиноких глав, ст. 307—372. — Ґенеольоґічні таблиці і мапи. Важнїйші похибки. Показчик імен і річий. Зміст ст. 373—403.

Господарство, промысаъ и торговля.

Ц. к. дирекція желѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

„В другій половинѣ грудня с. р. передасть ся до публичного ужитку желѣзницю Переворск-Розвадів зі стацыями Переворск, Тринча (перестанок), Гродзіско, Лижайск, Сажина, Лентівка, Рудник, Ніско і Розвадів.— Стациї Гродзіско, Лежайск, Сажину Лентівню, Рудник, Ніско уряджено для загального руху, зерестанок Тринчу для руху особового і обмеженого пакункового. —

Позаяк на шляху Дембица-Розвадів будуть переходити поізди особові без зміни возів прямо з Дембиці через Розвадів до Переворска і назад, проте з днем отворенія желѣзниці Переворск-Розвадів зміниться також розклад їзди на шляху Дембица-Розвадів і Тарнобжеґ-Надбжеже. — Важнїйші зміни того розкладу їзди суть слїдуючі: Поїзд ч. 711 відійде з Дембиці замість о 6 10 рано, вже о 3·15 рано з Тарнобжеґа о 5·47 рано, в Розвадова о 6·47 рано і прибуде до Переворска о 9.50 рано, где буде мати получене з поїздами поспішними ч. 3 до Львова і ч. 6 до Кракова. — Другій поїзд особовий ч. 713 відійде з Дембиці замість о 12·50 по полудни, вже о 10·30 перед полуднем, в наслїдок чого утратить получене з поїздом особовим ч. 15 з Кракова і поїздом поспішним ч. 6 зі Львова, а натомість позискае получене з поїздом поспішним ч. 3 з Кракова і з поїздом особовим ч. 14 зі Львова.

Поїзд той відійде з Тарнобжеґа о 12·58 по полудни, з Розвадова о 1·55 по полудни і прибуде до Переворска о 4·48 по полудни до получена з поїздом поспішним ч. 5 і особовим ч. 13 в напрямі до Львова, як і в поїздом поспішним ч. 4 до Кракова. — В противнім напрямі відійде поїзд особовий ч. 712 з Переворска о 3·00 рано, з Розвадова о 6·05 рано, з Тарнобжеґа о 7·08 рано і прийде до Дембиці о 10·30 перед полуднем. — Поїзд сей буде мав в Переворску получене з поїздами особовими ч. 17 з Кракова і 18 зі Львова, а в Дембици буде мав получене з поїздом ч. 14 до Кракова і ч. 15 до Львова, натомість стратить там получене з поїздом поспішним ч. 3 до Львова. — Другий поїзд особовий ч. 714 відійде з Переворска о 12·50 по полудни, з Розвадова о 3·45 а з Тарнобжеґа о 4·42 пополудни і прибуде до Дембиці о 7 вечером. — Поїзд сей лучить ся в Переворску з поїздом зелїзничим ч. 3 з Кракова, а поїздом поспішним ч. 6 і поїздом особовим ч. 16 зі Львова а в Дембици так як тепер з поїздом поспішним ч. 4 до Кракова.

На шляху Тарнобжеґ-Надбжеже будуть переходити поїзди мішані злучуючі ся безпосередно з поїздами ч. 713 і 714, в наслїдок чого не потреба буде ждати в Тарнобжеґу так як доси $1^1/_2$ години.

Виїхавши з Кракова о 6·31 рано приїде ся до Надбжеża вже о 1·43 по полудни, хотячи же приїхати до Кракова о 9·38 вечером, виїздже ся з Надбжежа о 3·52 по полудни.

Поміж Надбжежьом а Львовом через Переворск мають всї поїзди дуже вигідні получена так в день як і в ночи.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На потребы бѣдныхъ учениквъ рускои ґімназіи въ Тернополи зложили на руки пѣдписаного на весѣлю въ домѣ Вп. Блѣхаря горожанина м. Тернополи зѣбрано 7 зр. 15 кр., п. ради. Алекс. Сальвицкій начальникъ суду въ Будзановѣ 5 зр. 50 кр. и п. А. Витошиньскій авскультантъ судовый 1 зр. — Въ имени молодежи складаю П. Т. дателямъ сердечну подяку — *Петро Рѣпнѣйскій* професоръ рускои ґімназіи въ Тернополи.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 грудня. Клюбъ молодоческій выдавъ такій комунікатъ: Показало ся, що нѣмецкій члены конференціи вѣдкинули навѣть умѣрений пропозиціи президента Фукса, длятого пѣсля повнои неудачѣ угодовои конференціи зъ Нѣмцами, клюбъ молодоческій постановляе всѣми обструкційными способами не допустити до полагодженя буджетовои провізорія.

Лондонъ 8 грудня. Зъ Африки доносять д. 2 с. м., що Буры 17 надолиста заняли Грокатовиъ и вѣдъ тамошного населеня голендерского зазнали дуже доброго принятя.

Римъ 8 грудня. Кардиналъ Рамполя повѣдомивъ вчера членѣвъ дипльоматичного тѣла, що перестудженя папы е легке.

СКЛАДЪ и РОБѢТНЯ ФУТЕРЪ

Братѣвъ Любельскихъ

при ул. Валовѣй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаемо на сезонъ зимовый свѣй свѣжо справадженый запасъ футеръ въ шкбрахъ, якъ такожь готовыхъ футеръ дамскихъ и мужескихъ, ковнѣрѣвъ, заручавкѣвъ, шапокъ, баранцѣ и много иншихъ а можливыхъ рѣчей въ обекгъ кушнѣрства входячихъ. Рѣвножъ удержуемо на складѣ великій выборъ сукна до покрыта футеръ и продаемо по можливо найнизшихъ цѣнахъ. 380 15—15

Цѣнники даромъ и оплатно.

Важне для збирачѣвъ картъ зъ видами!

100 картъ въ видами,

богато сортованій карты зъ цѣтами, рѳздвяній карты и иншій пышній сюжеты выконанй артистично въ 10 краскахъ 1.20 зр.

50 описаныхъ картъ зъ видами, 25 ґратуляційныхъ картъ найлѣпше выконаныхъ, на Рѳздво, Новый рѳкъ и иншій нагоды и 10 жартобливыхъ картъ зъ видами

1·20 зр.

За надбсланемъ квоты, высылка безплатна.

Купцѣ одержують рабатъ.

зъ высокого ц. к. н. а. держ. концес. складу образѣвъ и картъ.

ISIDOR KNOPF

Wien, IIІ3 Brigittalande Nr. 10. 449 5—6

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Насѣдникѣвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лінеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, таножъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 106—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Надѣслане.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї“ при улици Третього Мая.

246 10—12

Кавалєрь 28 лѣтный, Русинъ, музикальный (грає на скрипцѣ), на певнѣй посадѣ зъ 700 зр. рѳчно, зъ правомъ до авансу и емеритуры, багне оженити ся заразъ по Рѳздвѣ зъ панночкою або вдовою не старшою якъ вѣнъ. Посагъ не менший якъ 1000 зр. и Русинка конечно. За тайну ручить ся словомъ чести. Ласкавѣ зголошеня найдальше до Нового року до Адміністрациї „Дѣла“.

461 2—3

Уважайте на сей ☞ MATTONI'S GIESSHÜBLER выпаленый КОРОКЪ! ☜ !!!

13 20—52

☜ ЛИПЕ ☞

въ реставрациї НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже с годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Вѣшка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моеи реставрациї, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 139—? Въ высокимъ повазанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцѣ передъ пошто Галицкое

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокле, ґальзованды, барометры, термометры, рѳзній ареометры, чікросконы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двѣнкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки позагодшують ся якъ найскорше и найдешевше. 4517

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣчене выключене.) Цѣна 1·40 кр. поручає ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѳвникъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

Русинъ урядникъ державный, лѣтъ 26, присѣбный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Вымаганый посагъ 3.000 зр. Близшій вѣсти въ Адміністрациї „Дѣла.“ 462 3—5

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидѣвскою бляґою

Пѣдпираймо промыслъ краевый!

Купуймо тѣлько у своихъ!

Выробы ножѳвничій, захваленый шумными апонсами фірмъ віденьскихъ, *продаю о 10% дешевше зъ гарантією на мѣсяцъ.*

Бритвы англійскій, власній, соліґенъскій и швайцарскій въ великѣмъ выборѣ по цѣнахъ вѣдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не надае ся до волоса, радо вымѣняю безъ доплаты або зворну грошѣ. Бритвы безпеченьства [скалѣчене выключене навѣть у не умѣючихъ голити ся.] Генкельса въ охоронникахъ, цѣна зъ футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножѳвникъ

Львѣвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножѳвничій въ моѣй роботни выконаній. 343

Ігнатій Стефковичъ уч. IV р. сем. уч. глядае лекціі. Може приготовляти учителѣвъ до кваліфікациї, учениківъ до ґімназіумъ, або учениківъ на курс приготовляючій, або на I-шій рік до сем. учит. Адрес. Ігнатій Стефкович у Львові ул. Коперника ч. 30.

Вдова интеліґентна

въ середнѣмъ вѣцѣ, знаюча ся добре на веденю господарства и выхованю дѣтей, пошукуе мѣсця у вдовця-священника. — Листы до Адміністрациї „Дѣла“ 464 пѣдъ буквами *А. Б.* 2—4

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ
стоваришене заресстроване зъ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своїхъ членôвъ, а именно: образы релігійнї до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такїжъ образы до комнатъ; образы свѣтскї: историчнї, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовї и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнї, споовѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рôвножъ украшае внутра церковь, выготовляе главы церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнї репродукцій образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрї приймае выключе лишь Дирекція Товариства. 460 4 —7

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

Поживне бѣлко.

1 кіло Тропона рôвнае ся вартостю пожывною 5 кілямъ найсѣнішого волового мяса або 180—200 яйцямъ. Тропонъ перетворюе ся въ тѣлѣ безпосередно въ кр ивъ и въ субстанцію мязну, не творячи тонщи. Длятого Тропонъ спровадже при правильнôмъ уживаню значный приростъ силъ у здоровыхъ и хорыхъ, и можна его домѣшати до всякихъ страв не нарушаючи ихъ властивого смаку. При крайно низькôй цѣнѣ кождый може собѣ Тропонъ набути. Дôстати можна у всѣхъ аптиках и дротеріяхъ.

Фабрика Тропона: **Mülheim-Rhein.**

Ґенеральне заступництво для Австро-Угорщины

M. Winkler, Wien 5, Wien-Strasse 55. У Львовѣ: у Петра Міколяша и Сп. 406 8—10

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
свое переплетничне и ґалантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Нотъ, Дипломôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

АЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
ФАБРИКА
выробôвъ бетоновыхъ и ґіпсовыхъ
Складъ всякихъ матеріялôвъ будôвляныхъ
Львовъ, ул. Городецка ч. 3

Репрезентація Австрійского Товариства акційного фабрики
Портляндъ-цементу въ Щаковôй

Тов. акц. фабрики вапна ґідравлічного для фасадъ въ Kaltenleutgeben.

Фабрики ц. к. патентованого помосту ксильолітового безъ фугôвъ Zbořil, Miksch и Спôлка въ Швехатъ.

Складъ бетоновыхъ руръ и цементовыхъ помостôвъ власного выробу; такожъ Портляндъ-цементъ, вапно ґідравлічне, вапно скалисте, ґіпсъ, папу дахову, плыты изоляційнї, руры штайнгутовї и бетоновї пôдлоги штайнгутовї цементовї, и ксильолітовї, цеглы, огнетревалу дахôвку, лупокъ и такожъ взагалѣ всяки матеріялы будôвляныи.

Пôдприемство роботъ бетоновыхъ, укладаня пôдлогъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ, папою огнетревалою по умѣркованыхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

ЗНАНА ВôДЪ РОКУ 1842.

РОБôТНЯ МЕБЛЄВОГО СТОЛЯРСТВА

у власнôй реальности
при улицы Калѣчій ч. 16 у Львовѣ
пôдъ фірмою
Антôнъ Гащиньскій и Сынъ

будучи надъ 28 лѣтъ членомъ Спôлки львôвскихъ столярôвъ, для котрои доставляли мы свои выробы, а теперь отворили мы

ВЛАСНЫЙ МАГАЗИНЪ МЕБЛЄВЪ

у Львовѣ при ул. Академічній ч. 8, (въ подвôрю)
пôдъ фірмою
БОЛЕСЛАВЪ ГАЩИНЬСКІЙ.

Припоручаемо: Повнї уладженя комнатъ гостинныхъ (сальонôвъ), столовыхъ и спалень, такожъ меблѣ обиванй, гнутй и зеданй въ первôрядныхъ фабрикъ.

Принимаемо всякій замовленя и выконуемо ихъ точно по найумѣреннійшихъ цѣнахъ. 430 5—10

РІХТЕРА
скринки зъ камѣнцями
до будовы.

є найлюбѣйшою забавою дѣтей и найлѣпшою ґрачею, яку имъ можна подарувати до забавокъ и валяня.

Ріхтера скринка зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу поббільшити доповнюючими скринками, и черезъ то мають они подвôйну вартôсть. Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговлях забавокъ дôстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 коронъ и выше. Однакъ треба дивити ся за маркою и не приймати скринокъ безъ нотвы, бо они є пôдроблені.

НОВИНА! Ріхтера игры, вымагаючи терпеливости, якъ сфінксъ, чортекъ, громозвôдъ и т. н., по цѣнѣ 70 сот. Лише зъ котвою правдивôй!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже прислати новый, богато иллюстрованый цѣнникъ, пôдписана фірма пришле его даромъ и франко.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-пка,
перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt, Nürnberg, Olten** (Швайцарія), **Rotterdam New-York**, 215 Pearl-Street. 452 3—6

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ"

перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ.**

Станъ фондôвъ ґаранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05	зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12	„	
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціяльна	842·40	„	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, услôвя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кôнца 1898 року выносили выплачені шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услôвя, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене **въ обмеженою порукою удѣляе пожички за** *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнї* **за интабуляцією або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информаціи удѣляе Дирекція листовно.** 34 72—0

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты".)

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Въ Товариствѣ Ризниця
въ Самборѣ
можна получити кождого часу:

ФЕЛОНЫ зъ вовняного адамашку бѣлй, жовтй, синй, зеленй, фіолетовй, багряний и чорнй въ цѣнахъ 25, 32, 40 и 50 зр.; *зъ вельвету* въ розличныхъ краскахъ по 28, 35, 40 и 50 зр.; *зъ аксамиту* въ розличныхъ краскахъ по 65, 75, 90 105, 120 зр. и выше; *зъ пôвшовковыхъ и легкихъ шовковыхъ* матерій французкихъ въ одноѣй або двохъ краскахъ н. пр. синьо жовтôй, бѣло-жовтôй, зелено-жовтôй, чорно-бѣлôй и чорно-жовтôй по цѣнахъ: 20, 38, 45, 55 и 65 зр.; *зъ пôлшовковыхъ матерій* бѣло-жовтыхъ зъ кольоровыми цвѣтами по 65, 75, 85 90, 100, 110 и 129 зр.; *зъ чисто шовковыхъ* свѣтлыхъ, тяжшихъ матерій въ розличныхъ десеняхъ зъ кольоровыми цвѣтами або безъ тыхже по 90, 110, 130, 145, 165, 180, 200 до 250 зр.

На жадане высылае ся пробки матерій або кôлька готовыхъ фелонôвъ до выбору.

ДАЛЬМАТИКИ зъ тыхъ самыхъ матерій що и фелоны. Пара дальматикъ стоить въ приближеню 1½ разъ тôлько що фелонъ зъ тои самои матерія.

СТИХАРИ зъ бѣлого полотна общитй доломъ коронкою на кольоровôмъ пôдкладѣ по 6, 8, 10, 12 и 15 зр.; зъ бѣлого полотна общитй доломъ коронкою ручной роботы 18, 20 и 24 зр.; зъ вовняной матерія общитй доломъ золоченою бортою и такожъ узкою коронкою по 14, 16, 18 и 20 зр.; зъ пôвшовковои матерія украшений такъ якъ вовняній по 24, 26 и 30 зр.

ХОРУГВИ КРЕСТНЇ *зъ вовняного адамашку* комплетно уряджений по 50, 56 и 60 зр. за пару; *зъ шовкового адамашку* по 70, 80, 100 и 120 зр. за пару;

ФАНЫ (прапоры) зъ вовняного адамашку по 50, 56 и 60 зр. за пару; зъ шовкового адамашку по 80, 100, 120 и 140 зр. и выше.

ПЛАЩАНИЦѢ мальованій на полотнѣ по 20, 25, 32, 35, и 49 зр.; мальованій на шовку по 50, 55, 65, 70 зр.; на шовку зъ тропаремъ гафтованымъ срѣбломъ або золотомъ 80, 100 и 120 зр.; на шовку зъ богатыми ручными гафтами 200, 250 и 300 зр.

ВСЯКІ ризы церковнї якъ: шалѣ, суконки, бурсы, обрусы, диваны, подушки, поясы, цвѣты до свѣчокъ, и букеты до вазонôвъ и т. д.

ЧАШИ, бронзовій золочений зъ дискосомъ звѣздою и ложицею по 20, 28, 35, 40, 45, 50, и 60 зр.; пôвъ-срѣбній по 70, 80 и 100 зр. цѣлй щиро-срѣбній 80, 90, 100 120, 150, 200, 230 зр. и выше.

Всѣ части суть огнево-золочені. Старй чаши принимае ся до направы и золоченя и вôдсылае ся вже посвященй.

ПАТЕРИЦѢ: Цѣла металева въ трехъ лучахъ 50, 60, 70 зр. и выше; металева въ 3 лучакъ зъ деревянымъ держакомъ 38 зр.; въ одномъ лучи зъ деревяным держакомъ 26 зр.

ОБРАЗЫ процесіональній по 50, 60, 70, 110 и 130 зр.

КРЕСТЫ процесіональній, по 10, 14, 20, 32, 50 и 55 зр.; напрес одьній по 8, 12, 16, 20, 25, 35, 40 и 50 зр.

ВСЯКІ РѢЧИ и знаряды церковнї якъ науки, лѣхтарѣ, монстранціи дароносницѣ, ковчеги, кадильницѣ, ладаницѣ, всеночники, котелки и т. д.

Замовленя до 20 зр. высылае ся за попередымъ надосланемъ належитости або за послѣплатою.

При замовленяхъ вôдъ 50 до 100 зр. и при уплатѣ цѣлой належитости готôвкою удѣляе ся 5% опусту. При замовленяхъ за суму высше 100 зр. и уплатѣ цѣлои належитости готôвкою удѣляе ся 7% опусту.

Реклямаціи увзглядняють ся до 14 днеи. 469 1—10

Для недужихъ на легки, шию, астму и гортанку.

Хто хоче вылѣчити недугу легкихъ або гортанки, хоть и якъ уперту, або астму, хоть бы она якъ буда давна и признана за невылѣчиму — той най не гербату А. Вольфского для хорыхъ хронічно на груди и шию. Тысячѣ подякъ даютъ поруку що-до великои лѣчничои сили тои гербаты. Пачка, выстарчаюча на два днѣ, 75 кр. Брошура gratis. Можна дôстати у **A. Wolffsky Berlin, N.** Weissenburgstrasse 79. 397 8—10

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ, ул. Галицка ч. 12.

Ц. к. уприв. Галицкій Акційный Банкъ Ґіпотечный
У ЛЬВОВѢ

приймае почавши **вôдъ дня 1 жовтня 1899**

ВКЛАДКИ
на асигнаты-касовї

4 процентовї, выплатнї **въ 30 днѣвъ** по выповѣди
4½ процентовї, выплатнї **въ 60 днѣвъ** по выповѣди

якъ такожъ

ВКЛАДКИ
на рахунокъ бѣжучій

для котрыхъ на жадане выдае
КНИЖОЧКИ ЧЕКОВЇ.

Львôвъ дня 30 Вересня 1899.

ДИРЕКЦІЯ.

378 10—7 [Передрукъ не буде плаченый.]

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ инстытуту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 267. Львовъ, Субота 27 Падолиста (9 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзамѣнитшихъ повѣстей" выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2; — въ Ярославю: Л. Ержмановскій; — у Вѣдни: M. Dukes I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаній вільній відъ порта.

Неодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного отрѣзка инсератового або его мѣсця а на рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватній числить ся по 15 кр. відъ отришка.

Міністеръ гр. Голуховскій про еміґрацію.

Зъ цѣлого выкладу гр. Голуховского о заграничній політицѣ австро-угорскон монархіи найбільшу вагу для насъ мае та частина, де говорить ся о еміґрації. Длятого подаємо ей нинѣ въ цѣлости зъ деякими нашими замѣтками. Гр. Голуховскій сказавъ:

„Я хотѣвъ бы порушити ще одну справу, котра прибирае щоразъ більше значінє а на всякій способѣ заслугуе на повну нашу увагу. Маю на гадцѣ справу еміґрації зъ обохъ державъ монархіи до заатлантицкихъ краєвъ, котра стала нинѣ такъ поважною, въ економічній відносинѣ такъ глубоко винкаючою проблємою, що на мою гадку вже крайна пора занати ся ей управильненемъ а въ тій цѣли слѣдити за средствами, якими можна бы въ якійсь мѣрѣ зарадити надзвычайно шкідливымъ наслѣдкамъ тои небезпечнои струѣ.

Зразу була у насъ тенденція ту справу взагалѣ ігнорувати, пізнѣйше, коли рухъ еміґраційный взроставъ, старано ся противдѣлати ему всѣлякими мѣрами адміністративными; однакожь рухъ показавъ ся сильнѣйшимъ відъ средствъ, якихъ противъ него хватало ся, а теперь стоимо супротивъ факту, що тысячѣ и тысячѣ нашихъ горожанъ що року, въ щоразъ збільшаючімъ ся числѣ, покидають свій рідный край и шукають способівъ до житя въ найдальшихъ сторонахъ свѣта, а власть державна уже не въ силѣ постачити запоры лиху, яке зъ того выходить.

Сесю появу треба приписати въ-части перелюдненю декотрыхъ сторінъ монархіи въ части некористнымъ условямъ заробку, але дуже часто також приманкамъ безсовѣстныхъ агентівъ, котрі ведуть користні интересы тымъ новымъ родомъ торговлѣ людей, не журячи ся, розумѣесь, зовсѣмъ о дальшу долю своихъ жертвъ. Многі зъ тыхъ жертвъ гинуть вже заразъ въ початкахъ, иншимъ удае ся часомъ — вже-жь пізня дуже тяжкихъ борбъ и недостатку — придбати собѣ зносні условія екзистенціи, однакожь найбільшій процентъ треба у всякімъ случаю уважати за страченный для вітчины, бо якъ не самі вже родичѣ, то тымъ певнѣйше молодша генерація цѣлкомъ зростае ся зъ населенемъ чужои землѣ и не хоче вже нѣчого знати о приналежности до рідного краю.

Скоро отже досвѣдъ показавъ, що мѣры репресійні не можуть усунути лиха, то настае ся питанє, чи не дало бы ся его бодай зменшити акцією инакшого роду, именно въ той способѣ, щобы утрата передъ еміґрацію продуктивныхъ силъ у власнімъ краю знайшла якусь компензату въ утворенію новыхъ мѣсць збутку, власне за помочію и при зъужитковапю еміґруючого людского матеріялу. Я думаю справдѣ, що се був бы единый способъ, до котрого належало бы стремѣти, и котрый, якъ менѣ здае ся, давъ бы ся також въ практицѣ перевести, только-жь мусѣли бъ тогды дотычні власти державні взяти до певної мѣры въ свои руки упорядкованє еміґраційного руху и надзоръ надъ нимъ, тай розвинути більшу акцію, щобы печистымъ махинаціямъ всѣлякихъ агентуръ кольонізаційныхъ поставити запору а також, щобы відповѣдными зарядженями зъужитковувати неповздержимый рухъ еміґраційный для своихъ цѣлій.

До сего есть абсолютно конечно: зъ одной сторони въ супротивности до теперѣшнои практики, сконцентрувати выѣздъ еміґрантівъ въ нашихъ пристаняхъ и поставити его підъ контролю нашихъ властій, а зъ другои стороны звернути еміґрацію по можности лише до такихъ краєвъ, де можливе есть громадне поселенє и небезпечність роздробленя отже и вынародовленя тымъ самымъ була бы выключена. Сего послѣдного, при певній старанности и при утворенію конечныхъ до того условій, дало бы ся тымъ легше достягнути, що загалъ нашихъ еміґрантівъ належать до рольничого населенія, котре въ новій батьківщинѣ глядить найрадше такого самого занятя и способу до житя а для инакшого заводу мало коли есть приспособленій.

Я мушу очевидно обмежити ся на тыхъ загальныхъ точкахъ, котрі потребують ще спеціяльныхъ студій а котрыхъ практичне переведенє мусить полишитись гармонійному спів дѣланю всѣхъ до сего покликаныхъ чинниковъ, с. в. міністерства справъ заграничныхъ въ правительствами обохъ державъ монархіи. Я хотѣвъ тымъ лише зазначити, що сеся справа сталась теперь пекучою та що о скільки она належить до мого ресорту, вже зачались основні розслѣдженя, щобы довести ей до користного полагодженя. Я не сумнѣваю ся, що и наші мѣродатні чинники окажуть рівне заинтересованє тою справою и підопруть енергічно акцію, котру постараємось заініціювати".

Добре, що хоть теперь правительство, тай то ще не австрійске, яно спільне звернуло більшу увагу на еміґрацію и инакше на ню задивляе ся, якъ доси. Часъ був зробити се коли не скорше, то бодай тогды, коли показала ся громадна еміґрація зъ Галичины до Россіи а гр. Бадені та верховодяча у насъ кліка видѣли головну причину ей въ агітаціяхъ та докоряли за ню рускому духовенству. Рускі послы порушували справу еміґрації неразъ и въ соймѣ и въ радѣ державній, а п. Романчукъ переславъ о нѣй въ початкахъ р. 1896 основный меморіялъ міністерству черезъ президію львівского намѣстництва, уложеный однымъ знатокомъ зъ Нѣмеччины, котрый въ Галичинѣ родивъ ся и выховавъ ся. Гр. Голуховскій безперечно ширше и глубше глядить на справу еміґрації, якъ галицке краєве а навѣть и вѣденьске державне правительство, его слова мѣстять и остру критику всѣхъ галицкихъ правительствъ и верховодячихъ сферъ, але зъ его бесѣды таки не видко, чи знае вінъ, що окрімъ згаданыхъ нимъ причинъ також именно цѣла політично-соціяльна система въ Галичинѣ выкликуе еміґрацію. Доки тая система не перестане у насъ панувати, доти и не перестане еміґрація, а надѣя гр. Голуховского на утвореня въ Америцѣ новыхъ територій, котрі були бы родомъ австрійскихъ емпорій, остануть хиба только мрѣями.

Справы парляментарні.

Вчера мало польске коло довгу нараду надъ справою буджетовои провізорії. На нарадѣ були також члены палаты панівъ д-ръ Мадейскій, Любомирскій и Залескій. Конецъ семигодиннои нарады бувъ той, що ухвалено майже одноголосно пристати лише на двомѣсячну провізорію. Головными причинами, щобы не пристати на довшу якъ на двомѣсячну провізорію, було: 1) що коло не мае довѣря до теперѣшного правительства, 2) щобы не задалеко відкакувати відъ Чехівъ, котрі, остаючи въ опозиції, на ж провізорію не схотять пристати.

Зъ довгои дискусіи, о скільки ей подають дневники, найзамѣтнѣйшій е голосъ д-ра Мадейского. Говоривъ вінъ мѣжь иншимъ, що не бачить причины, щобы мати недовѣре до теперѣшного правительства. Всего его виною — каже — е знесенє языковыхъ розпоряджень; але-жь на те було оно покликане. Докоряють ему незручностію; але-жь такій самі докоры стрѣчали всѣхъ міністрівъ, якій були. Чи хочемо — каже — може повалити се правительство? Правительство се не е тымчасове. Цѣсарь сказавъ бесѣдникови, коли вінъ бувъ на авдієнціи, що се правительство мае полагодити справы конечні для державы и поти остане въ урядѣ, поки не настане спокій. Пізля слівъ цѣсаря правительство правицѣ е неможливе, могло бы бути хиба коаліційне. Коли польске коло справдѣ гадае повалити теперѣшне міністерство, то намѣръ той е у всякімъ разѣ ще передъ часомъ.

Підъ якимъ правомъ мы жнемо?

II.

Такихъ шпильочокъ, якими умѣють шпигати невыгідного имъ чоловѣка, набравъ бы цѣлу фіру; примѣромъ таке, якъ донесли въ великимъ шумомъ часописи польскій, що екзекуторъ заграбивъ въ Жидачівщині селянинови на дорозѣ половину воза, се ще досыть невинна забавка супротивъ того, що н. пр. такій-же екзекуторъ за миниу претенсію у пароха въ Колоколинѣ не только заграбивъ, але відъ-разу и зліцитувавъ за половину вартости корову, тай то ще не его власність, але жѣнчину. Тожь мы вже, не задержуючи ся на того рода шпильочкахъ, перейдемъ до иншихъ справъ, котрыми наші верховоды

Письмо зъ Вѣдня.

[*Новый вѣденьскій романъ. — Бабскій Гамлетъ у Вѣдни. — Конецъ „аферы".*]

Im Wirbel. Ein Buch aus der Anarchie des Lebens — von Karl Morburger. Prais 2 Mk. Verlag von Grübel und Sommelatte Leipzig. Ось се заголовокъ книжки, що якъ разъ теперь появила ся на выставахъ тутешныхъ книгарень.

Сегодня літературні продукты обчислений въ більшій части на нервову публику великомѣсту. Авторы намагають ся вдоволити всякій, хочь-бы найнизшій забаганки хоробливыхъ читачівъ, празнити ихъ змыслы не дуже естетичными картинами, зображаючи житє зъ одного тільки боку, та подаючи имъ — свідомо чи може й несвідомо — наркотикъ проти чутливости на вражіня справдѣшного житя. Иншими словами: и въ літературѣ слѣдна атмосфера „пізнѣта", се бажане припасти до вподобы якъ найширшимъ кругамъ.

Зъ-разу здавало-бъ ся, що и згадана высше книжка есть якъ-разъ такимъ продуктомъ велико-мѣского письменства. Такъ казавъ бы думати сенсаційный та по трохи претенсіональный заголовокъ. Але прочитавши книжку, що въ небувалою доси вѣрностію змальоване картины зъ житя вѣденьского у всѣхъ его проявахъ, мусимо признати, що авторъ для котрого истнуе поббчъ иншихъ також квестія соціяльна вповнѣ відповѣвъ задачи, яку собѣ поклавъ, надаючи своѣй повѣсти отсю назву.

Вѣденьскій романъ мавъ завсѣгды дуже вузкій рамки та не выходивъ нѣколи по-за поодинокій утертій, шабльоновій типы. Переломъ въ сѣмъ напрямѣ завдячуемо доперва такимъ письменникамъ якъ Карльвайсъ, Баръ, Шніцлеръ, Льотаръ. Одначе Морбургеръ выпередивъ підъ певнымъ взглядомъ и сихъ послѣдныхъ: вінъ затронувъ зъ небувалою доси енергією питанє соціяльне. — Морбургеръ розкрывае передъ нами усю правду, безъ взгляду на се, чи приємна вона читачамъ, чи ні. Письменникъ сей, що пізнавъ усѣ великій мѣста Европы, являвсь незвычайнымъ знатокомъ спеціяльно вѣденьского житя. Се справдешна приємність читати книжку Морбургера, що вызначае ся зъ одного боку енергічнымъ тономъ и ефектнымъ способомъ оповѣдання, а зъ другого незвычайнымъ знанемъ душі людскои. Вінъ, якъ освѣдомленый провідникъ, веде насъ по базарищи житєвімъ, не заслоняючи передъ нами усеи его гидоты. Но Морбургеръ не любуе ся багномъ, вінъ показуе намъ его зі слізми співчутя въ очі. Деякій картины [якъ опись спальнѣ цегольниківъ] оголомшують прямо въ брутальный способъ, но брутальність ся не есть виною письменника; брутальными суть наші суспільні відносины, що ихъ Морбургеръ вірно зображае. Вінъ відчувае всѣ муки, усѣ болѣ недужои суспільности; вінъ старае ся усѣ пролысы выразумѣти и спочувае усѣмъ. Морбургеръ показуе, въ якій способѣ повстаютъ зъ найспокійнѣйшихъ елементівъ найлютѣйші вороги теперѣшного ладу суспільного. Мѣжь анархістами Морбургера стрѣчаемо звѣсныхъ письменниківъ, журналістівъ, студентівъ, роббтниківъ и т. д. Се въ більшій части люде звихнені, хорі фізично або и морально. Замѣтити годить ся, що дѣвій лиця говорять у Морбургера вѣденьскимъ діялектомъ, що надае чималу принаду его картинамъ.

* * *

Недавно зазнали Вѣденцѣ сеи приемности, що вже давно переѣла ся жителямъ французкои столицѣ, се-бъ-то дожили щастя побачити Сару Бернгардтъ въ роли Шекспірівского Гамлета. Ей заангажувала була дирекція Carltheatr'y та заповѣла газдалегбдь рядъ выставъ. Се выкликало загальный интересъ — пу, и сею нагодою покористувалась (ще до пріѣзду Сары Бернгардтъ) Адели Зандрокъ, теперѣшня артистка Raimundtheatr'y. Та сама химерність, за-для котрои дали ѣй свого часу відпустку зъ тутешного Burgtheatr'y, казала ѣй взяти ся за нову ролю. Выступае панна Бесъ въ оперетцѣ „Fledermaus" въ роли молоденького Lebemann'a Орловского, выступае Аделя Моравъ въ „Opernball" въ роли хлопця-кадета, и имъ ся штука удаесь, чому бы ѣй, Адели Зандрокъ, не выступити въ роли Гамлета! Вона-жь ся велика Зандрокъ, що недавно ще грозила свѣтови основанемъ нового театру, що бажала бы своимъ артизмомъ весь свѣтъ зачудувати, — жаль тільки, що великому бажаню та добрій волі стоить на услуги зовсѣмъ не великій талантъ. Тымъ-то не чудно, що сею артисткою нѣхто не интересуеть ся, кромѣ одного незнатного репортера, що свого часу дававъ свѣтови знати про свои інтервю зъ панною Зандрокъ. Але ось надбігшла пригодна пора показати свѣтови свою великість. Заки встигла пріѣхати у Вѣдень Сара Бернгардтъ, панна Зандрокъ дебютувала уже въ Carltheatr'ѣ въ роли Гамлета.

Бабскій Гамлетъ — сенсація! Тымъ-то не чудно, що сала театральна була биткомъ переповнена. Одначе кождый выходивъ розчарованый зъ театру. Панна Зандрокъ сотворила оригінальну — карикатуру Гамлета, більше нѣчо. А вѣденьска публика привыкла трактувати Шекспірівскій драмы зъ поважного боку, на ей очахъ выступали въ роли Гамлета найбільші артисты. Въ послѣдныхъ же часахъ майстромъ въ сій роли уважають у Вѣдни загально Кайнца, котрый зумівъ свою ролю справдѣ опанувати и понати. Мѣжь тымъ якъ Гамлетъ сего артиста — то выкінченый артистичный твіръ, хочь надто може подекуды видеалізованый, котрый Кайнцъ выповнивъ своимъ мистецкимъ „я" навѣть у найнѣжнѣйшихъ нюансахъ, являвсь Гамлетъ Аделѣ Зандрокъ прямо неестетичною карикатурою, и ще до того не выкінченою карикатурою. Се гістеричный гермафродитъ, що въ силѣ выкликати лишь несмакъ и роздразненє мѣжь зрѣтелями.

Сей выступъ панны Зандрокъ [помимо найширшои ей волѣ] явивъ ся вельми благодатнымъ для Сары Бернгардтъ, відъ котрои надѣяли ся Вѣденцѣ все-таки чогось краєшого. И справдѣ Гамлетъ сеи артистки бувъ уже більше „до людей". Вінъ робивъ враженє нѣжнои, слабенькои цвѣтки въ дбничцѣ, выкоханои въ теплій кімнатцѣ, на котру мы, прийшовши зъ зѣльника, звертаємо увагу лишь тому, що не стрѣчали чогось подібного въ свѣтѣ ростинімъ. Відъ нея не вѣяло сею немилою атмосферою карикатурности, до якои хотѣла насъ призвычаити панна Зандрокъ. Головна причина сеи різницѣ лежала въ тімъ, що панна Зандрокъ перецѣнювала свои силы та намагала ся відати вѣрно Гамлета, мѣжь тымъ якъ Сара Бернгардтъ навідворотъ старала ся приноровити ролю до свого индівідуумъ, а деякій уступы навѣть прямо пропускала въ тій цѣли. Въ суті рѣчи и париска артистка не дала нѣчо иншого, якъ лишь краще ополітуровану карикатуру. Интересъ Вѣденцівъ до сего нового Гамлета схарактеризувавъ добре оденъ вызначный тутешный журналістъ, котрый сказавъ менѣ разъ: „Ja, das ist eigentlich kein Hamlet, aber... es ist etwas Neues, etwas Pikantes drin"...

* * *

Такого нового щось, поважного, сенсаційного, подавала до недавна „афера", се-бъ то

любять навѣть чванити ся передъ дальшимъ свѣтомъ, а при-тѣмъ въ насъ радѣ бы вмовити явъ въ жида хоробу, що они ту цѣлкомъ справедливѣ.

И такъ н. пр. въ найновѣйшихъ часахъ трохи не въ трубы єрихонськи заграли, якѣ то они дбалѣ про мужика, бо ухвалили мілїонъ зр. на закладане касъ Райфайзена. И дѣйсно хто бы не знавъ польскихъ панбвъ, мбгъ бы певнѣсько на слово имъ повѣрити, що ихъ постановою нѣщо инше не руководило, тбльке дбалбсть про мужика. Алежъ мы ихъ занадто добре знаемо, щобы повѣрити, будьто-бы имъ дѣйсно наразъ зббрало ся „na miłość“ до того споконенку ними кривдженого хлопа... Не ратунокъ ту мотивомъ, а польонізація. Прогайнували свои маетки, процвиндрили касы тай банки, нема чимъ дальше орудувати, давай отже хлопскимъ грошемъ ихъ спутати, та вже такъ цупко, щобы жадна сила не потрафила ихъ розвязати. Яка у насъ дбалбсть про мужика, о тбмъ свѣтчить множество прикладбвъ.

Въ Колоколинѣ заложила громада читальню „Просвѣты“, а при нѣй крамницю, трафіку, касу позичкову и шпихлѣрь Такѣ заходы мужикбвъ около свого ратунку и добра повинны бъ знайти опѣку и помбчь, а якъ нѣ, то по крайнбй мѣрѣ не повинны знаходити перешкоды. На жаль, у насъ дѣе ся инакше. Колоколиньскбй читальни роблено всякѣ перешкоды и шкоды, а коли всьо то було даремне, то по-просту вбдобрано ѣй насамперед трафіку и вбддано жидови, а вбдтакъ старостве сконфіскувало черезъ свого комісаря Альберта всѣ дѣловодчѣ книжки касы и шпихлѣря. Предсѣдатель зразу нѣякъ не хотѣвъ выдати, але коли комісарь заручивъ „гонором комісарскимъ“, що книжки тѣ старостве найдальше до тыждня по перегляненю вбддасть, Русинака давъ вѣру и книжки выдавъ. Тымчасомъ показало ся, що на гоноръ не можъ спускати ся, хотьбы навѣть комісарскѣй, бо вбдъ 11 цвѣтня с. р. вже тыжднѣвъ безъ лѣку минуло, вже й люде ходили за ними и по старостѣ и по намѣстництвѣ, ба навѣть Головный Выдѣлъ „Просвѣты“ три разы робивъ представленє президіи намѣстництва, а книжокъ якъ нема такъ нема и навѣть слбвця не писнуть у вбдповѣдь! Черезъ то, розумѣе ся, каса упала, бо кождый зрозумѣе, що де есть коло 5.000 зр. въ оборотѣ и то на тыжденвѣ раты, тамъ книжки дѣловодчѣ забрати значить тблько, щб чоловѣкови очи выбрати и пустити его въ лѣсъ. Якъ же ту повѣрити въ прихильность до мужика, коли нищать ся его змагания до самопомочи, змагания найзаконнѣйшѣ, бо опертѣ о статуты „Просвѣты“, затвердженѣ намѣстництвомъ?

Теперь киньмо окомъ на иншу нивку, де они зъ любостію такожъ чванити ся любять, именно на школу. Самои оглуплюючопольонізаційнои системы рушати не будемо, бо се самъ про себе такъ обширный матеріялъ, що до тои статьѣ нѣякъ не вбдходить. Але глянѣмо на одну зверхну черточку, н. пр. таку: Рада шкбльна мѣсцева есть органъ чисто автономічный и ёму прислугуе незаперечене право постановлати, якъ имъ ся урядувати. Отже возьмѣмъ случай, що Рада шк. мѣсцева постановить руске урядованѣ и повѣдомить о тбмъ своѣмъ рѣшеню Раду шкбльну окружну. Здавало бы ся: тая такъ законна справа не повинна бы стрѣпути жаднои опозиціи зб стороны властей, и власть, щб стоить на сторожи закона, сама перша до закона приноровить ся. Такъ нѣ. Рада шкбльна окружна въ Рогатинѣ складае зъ уряду предсѣдателя Рады шк. мѣсцевои въ Колоколинѣ, щб важивъ ся до такои „єретичнои“ ухвалы допустити, а щб гбрше, що важивъ ся до нен примѣнитись и кореспондувати зъ всякими панами по руски, тай ще вымагати вбдъ нихъ такои-жъ кореспонденціи зъ собою, бо въ противнбмъ разѣ вбдославъ не розпечану. Натурально п. староста, складаючи зъ уряду предсѣдателя Рады, не каже, що робить се за руску переписку, тблько за „неправильне урядованѣ“. Але на тбмъ не конець. Рада шк. мѣсцева въ наслѣдокъ зложенія зъ уряду одного предсѣдателя выбрала заразъ другого, та не жида „джеджіца“, але такой свого. Отже зложеный предсѣдатель, котрымъ бувъ душпастырь, дбстае приказъ вбддати урядованѣ и книжки не нововыбраному предсѣдателеви, але его заступникови, котрымъ бувъ жидъ, щб оденъ бувъ въ силѣ знегувати ухвалу Рады шк. мѣсцевои въ справѣ урядового языка. Громадяне робять ресурсы, ѣздять на авдіенціи до намѣстника. Скажуть имъ яке красне слово, навѣть здивуються, що таке можливе, и.., збстае, якъ бувало. Навѣть вбдповѣди не дадуть, щобы не було притоки йти до Вѣдня!

Михайло Петрицкій.

Письмо зъ краю.

Зъ Бережанъ. [*Посвячене дому тов кред. Надѣя. — Народный Дбмъ. — Товариске житє мѣжъ Русинами.*]

Вже була згадка о тбмъ въ Дѣлѣ, що тутъ товариство задаткове Надѣя купило на лицитаціи будынокъ старои рады повѣтовои. Будынокъ бувъ страшенно занедбаный, якъ и уся господарка польского бецирку; то не мало стояло труду и коштбвъ, заки усе можна було довести до ладу такъ, щобъ у нему могли мешкати люде. Досыть сказати, що въ цѣлбй тбй реальности не було кльоаки и всѣ урядники автономіи бережаньскои заспокоювали свои природнѣ потребы въ... пивниці. „Выдзялъ“ дбзнавши ся остаточно, що будынокъ купивъ не д-ръ Чайковскій, котрый ліцитувавъ его на себе, а товариство Надѣя, не хотѣвъ затвердити акту ліцитаціи (ліцитація була добровбльна), ажь на увагу одного шляхтича, що лѣпше хиба продати Русинамъ чимъ жидови, затвердивъ купно. — Та опбсля знову роблено такѣ смѣшнѣ дитячѣ перешкоды при полагодженю формальностей, що д-ръ Чайковскій загрозивъ судомъ, и тодѣ всьо пбшло якъ по маслѣ. О тыхъ всѣхъ дурничкахъ не варто бы згадувати, колибъ не те, що они вельми характеризують тую верховодячу польску кліку, котрбй всякій поступъ на якбмънебудь поли у Русинбвъ є солею въ оцѣ. По упорядкованю цѣлого будынку перенесла Надѣя сюды свою канцелярію и розмѣстила ся такъ, що заняла двѣ комнаты. Комнаты фронтовѣ, де мѣстить ся саля, призначенѣ на Руску Бесѣду, а въ двохъ прочихъ комнатахъ помѣщено мѣщаньску читальню „Просвѣты“.

Дня 5 н. ст. по вбделуженбй Вп. о. Кордубою службѣ Божбй вбдбуло ся въ полудне торжественне посвячене будынку зъ цѣлою величавостю нашого обряду. Церемонію доконавъ Вп. о. деканъ Кордуба при асистѣ двохъ инших священникбвъ, причбмъ указавъ на вартбсть хвилѣ и заохочувавъ збраныхъ до совѣстного пбдпирани рускихъ институцій. По тбмъ наступило угощене запрошеныхъ Русинбвъ, котре тревало до 4 годины зъ полудня середъ оживленои сердечнои розмовы. По мовѣ Впр. о. Кордубы, котрый указавъ на заслуги д-ра Чайковского и сов. Карачевского коло такъ гарно довершеного дѣла, выголосивъ д-ръ Чайковскій яко директоръ задаткового тов. Надѣя горячу патріотичну рѣчь, котру приняли всѣ збраній оплесками. Вбнъ згадавъ за тѣ сумнѣ часы, коли то Бережаньцѣ, не маючи кутика свого, вбдбували свои збори у Мордка въ кругольнѣ або, заплативши солено за салю у „католіків“, заставали зачиненѣ дверѣ и мусѣли добувати наймлену салю приступомъ, и закбнчивъ свою бесѣду словами Т. Шевченка: въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля!

Зъ бесѣды д-ра Чайковского довѣдались збраній (було ихъ ббльше сотни интелігенціи рускои мѣсцевои и дооколичнои) про дальшу програму національнои працѣ. Отожъ статутъ Народного Дому вже внесеный (навѣть вбдкиненый) до намѣстництва и статутъ Рускои Бесѣды. Якъ лише товариство Народный Дбмъ уконституе ся, Надѣя вбдпродасть реальность тому Народному Домови, а то зъ такихъ причинъ: набуваня недвижимостей не може поки-що входити въ програму задаткового товариства; до Надѣи могли бы зъ часомъ дбстати ся чужѣ елементы, якъ се сталось либонь въ Тоймачи, а тымъ самымъ набута реальность могла бы тежъ перейти въ чужѣ руки; въ кбнци Надѣя якъ институція фінансова не могла бы числити на добродѣйну вбдмогу рускои публики такъ, якъ на се може числити гуманне товариство Народный Дбмъ.

Що до товариского житя, то поки статутъ Рускои Бесѣды не буде принятый до вѣдомости, буде товариство Боянъ заступати Бесѣду, такъ якъ пбсля статута вбльно ёму удержувати читальню и уряджувати товариски сходины та забавы. На тбй пбдставѣ тов. бережаньскій Боянъ отворило вбдъ вчера читальню для членбвъ, заосмотрену обильно въ первороднѣ часописи рускѣ, польскѣ и нѣмецкѣ.

Вчерашне свято зробило дуже користне вражѣне на всѣхъ збраныхъ. Усѣ почували себе одною родиною. Дай Боже, щобы се було початкомъ дальшого успѣшного розвою.

Переглядъ політичный.

Въ слѣдъ за вѣдомостію, що льордъ Метѣенъ будуе мбстъ на рѣцѣ Модеръ, находить друга, що безустанный дощѣ змѣнили мѣсцевый теренъ въ багно, тому Метѣенъ не може рушитись. Додають однакъ англійскѣ депешѣ, що помбчнѣ войска прийшли вже до табору льорда и що вбнъ має 15 тысячъ войска, тому незадовго розпбчне нову акцію. Правдивбсть информаціи що-до высоты войска льорда Метѣена треба брати дуже осторожно. Натомѣсть звертае на себе увагу телеграма бюра „Райтера, що въ пбвнбчнбй части Капляндуе 2 тысячѣ Африкандербвъ мали получитись зъ Бурами и що нові охотники вступають. Фактъ сей свѣдчить, що Голендры Капляндуе, котрѣ дотеперь були въ резервѣ, уважають теперѣшный станъ за догбдный, бо въ противнбмъ разѣ не наразувались бы на месть Англійцѣвъ.

Референты военнѣ англійскихъ газетъ не щадять льордови Метѣенови острыхъ слбвъ критики. Times обурае ся особливо на стилізацію его рапортбвъ о битвахъ, кажучи, що „нещаслива ихъ двозначность выкликуе у неупередженого читача лише непевность. Фразы, що битва надъ рѣкою Модеръ є одною зъ найдорожшихъ и найббльше кровавыхъ, якѣ записала дотеперь исторія военъ англійскихъ, є нѣчимъ иншимъ, якъ лише чистою фанфаронадою, котра має на цѣли укрыти великѣ страты по сторонѣ англійскбй.“ Standard обговорюючи сей рапортъ, высказуесь иронічно, що „благородный льордъ знае вѣдай исторію военъ англійскихъ лише дуже недокладно и жалуесь, що опбръ Бурбвъ на захбднбмъ теренѣ є далеко сильнѣйшій, нѣжъ сподѣвано ся.“

На всходнбмъ теренѣ положене вбдъ кблькохъ днѣвъ не змѣнилось Буры обсадили цѣлу лінію рѣки Тугеля, вбдъ Спрінгфельдъ на заходѣ до Тугеа-Феррі на всходѣ. Рбвнобѣжно вбдъ нихъ, въ вбддаленю якихъ 20 кільометрбвъ, стоять войска англійскѣ, сконцентрованѣ коло лінія зелѣзничои, въ передньою сторожею на станціи Фрере.

Пбсля найновѣйшихъ вѣстей число Африкандербвъ, що перейшли на сторону Бурбвъ, має выносити 8 тысячъ W. All. Montagszig. дбстала въ достовѣрного жерела лондоньского вѣдомбсть, що страты льорда Метѣена суть значно ббльшѣ, нѣжъ подае урядовый рапортъ. Въ Лондонѣ знають Метѣена, що се запалена голова, котра нѣколи не ощаджуе жовнѣрбвъ и хоче импонувати ворогови, безнастанно посуваючи ся впередъ. Бачимо однакъ, що се средство зав дить супротивъ Бурбвъ.

Англійске міністерство оголошуе, що не треба побоюватись про судьбу льорда Метѣена. Противнои гадки є посольство Трансвальске въ Брукселі. Знаючи теренъ мѣжъ рѣкою Оранею и Кімберлеемъ каже, що Метѣенови грозить вбдтятє, особливо тому, що має до дѣла зъ такимъ противникомъ, якъ генералъ Кронє. Въ разѣ, колибъ Метѣенъ принявъ битву коло Спітфонтенъ, то може грозити ёму цѣлковите знищене, бо за собою має всего оденъ понтоновый мбстъ на рѣцѣ Модеръ, котрый легко Буры можуть знищити. Бомбардованє Ледісмету продовжае ся, а выголодженa залога буде мусѣла небавомъ пбддатись. Положенє генерала Гільярда въ Есткуртѣ

Дрейфусбвскій процесъ. Конець „аферы“ лишивъ по собѣ въ великбй части журналістики лишь Katzenjammer. Багато людей вѣрило свято въ невинность Дрейфуса та ожидало зъ нервозною нетерпячкою ревізіи его процесу, котра мала вбдкрыти — зъ одного боку багато новыхъ доказбвъ невинности засудженого, а злобы его противникбвъ зъ другого боку. Я самъ крушивъ копіе въ оборонѣ невинности засудженого та написавъ неодну строчку въ сѣй справѣ, бо бувъ певный, що ревізія процесу лише скрѣпить мене въ моѣй вѣрѣ. Ну, дбждавсь и ревізіи а зъ нею й не милого розчарованя. Показало ся багато некоректностій по обохъ бокахъ, зъ обохъ бокбвъ було багато высказбвъ, а вбдтакъ ретушоване и поправлюване, но нѣякого нового позитивного факту, нѣякого певного доказу анѣ вины анѣ невинности Дрейфуса. Правда, законъ вымагае лишь позитивного доказу вины; безъ него засудъ є нелегальный. Але по що-жь були тѣ святѣ переконуванѣ про „вопіючѣ доказы невинности“, про „новѣ факты“, сли ихъ въ сути рѣчи не було? По що було выкликувати сю нескольну бучу за одного Дрейфуса, а мѣжъ тымъ промовчувати сотки справдѣ невинно засудженыхъ? Сѣ питаня задае собѣ багато людей, що до недавна свято вѣрили въ невинность Дрейфуса, а мѣжъ иншими и поважаный въ Европѣ провбдникъ нѣмецкои соціяльнои демократіи Лібкнехтъ, котрый оголосивъ въ сѣй справѣ рядъ статей у вѣденьскбй часописи Die Fackel. — „Не вѣрю въ невинность капітана Дрейфуса“ каже Лібкнехтъ, а сеся его заява має тымъ ббльшу вагу, що ёму звѣсній добре вбдносины французкѣ, ну и его не посудить а чей-же нѣхто о антісемітизмъ або о привязь до генерального штабу..

Р. Сембратовичъ.

въ Наталю рбвножъ критичне, бо его окружили Буры.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи и розбирайте скоро акціи Товариства!**

— **Станиславбвскѣ руско-народнѣ товариства** устроюють въ понедѣлокъ [11 н. ст. грудня] въ навечерія св. Андрея въ честь Преосв. Андрея Шептицкого єпископа станиславбвского *святочный вечеря* зъ такою програмою: 1) Привѣтне слово; выголосить радникъ суду І. Карановичъ; 2) Бортнянькій, концертъ Н. XXIX. Восхвалю имя Бога моего зъ пѣснію; выконае хоръ питомцѣвъ Бурсы св. Николая; 3) Зъ оп. „Mignon“ Сарасатого, соло скрипкове, въ супроводахъ фортепіяну; выконае п-нѣ И. Слоневска; 4) Отче нашъ — переспѣвъ О. Федьковича, деклямація; выголосить п на З. Струтинька; 5) Ахъ дежъ той цвѣтъ — Нижанковского, соло сопранове; вбдспѣвае п-на О. Проскурницка; 6) На розвалинахъ Галича — слова Метеллѣ, музика В. Матюка; выконае мѣшаный хоръ „Станисла вбвского Бояна“ въ супроводѣ фортепіяну; 7) Закбичить живый образъ. — Вечерокъ вбдбуде ся въ сали Товариства им. Монюшка. Початокъ точне о годинѣ 5 вечеромъ. [О годинѣ 5 буде саля замкнена]. Вступъ безплатный — тблько за запрошеннями. — Стрбй для пань вечерковый або народный, для мужчинъ балевый. — *Комітетъ.*

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Въ понедѣлокъ [11 с. м.] вбдбуде ся засѣданє археографічнои комісіи о 6 год. вечеромъ. Тогожъ дня о 6½ год. вечеромъ вбдбуде ся засѣданє исторично-фільософічнои секціи. На порядку такій реферaты: 1) проф. М. Грушевскій: Бронзовѣ мечѣ зъ Турецкого повѣта [зъ демонстраціями]; 2) д-ръ В. Охримовичъ; „Останки комуністичного устрою у Бойкбвъ“; 3) д-ръ К. Левицкій: „Правничѣ розвѣдки“.

— Дня 12 н. ст. грудня, въ день св. Андрея вбдбудуть ся въ комнатахъ **„Рускои Бесѣды въ Перемышли“ товариски забавы**, на котрѣ маемо честь запроенти всѣхъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ членбвъ. — Вступъ вбдъ особы 20 кр. — Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ. — *Товариство „Рускихъ женщинъ“.*

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Потребуемо кільканадцять порожныхъ але зовсѣмъ добрыхъ и ужиточныхъ бочокъ зъ вина объему около 50 и 30 літрбвъ и платити будемо за 50 літровѣ по зр. 1.50 а за 30 літровѣ по зр. 1.20 franco стація Львбвъ. Оплата зелѣзнича вбдъ нихъ есть дуже мала, если на листѣ перевозовбмъ подасть ся „порожна уживана бочка“. Просимо нашихъ вбдбирателѣвъ вина о ласкаве надсыланє намъ бочокъ. — *Дирекція.*

— **Не треба Бразиліи!** Десять господарѣвъ зъ присѣлка Кокутковцѣ ad Высыпбвцѣ [коло Озьрнои] закупили вбдъ п. Шелигговского хутбръ „Трегербвку“ коло Золочева, а то 250 морбвъ орапцѣ и 27 морбвъ сѣножати за 45.000 зр. Теперь дають готбвкою 15.000 зр., а 30.000 зр. довгбвъ банковыхъ приймають на себе. Загально треба признати, що Кокутковяне люде тверезѣ, ощадни и любячѣ свбй обрядъ, доказомъ чого є, що хоць ихъ лише кблька нумербвъ руского обряду, а поставили передъ роками церкву, котру теперь гарно украсили мальовидломъ. То жъ есть имъ за се, а для нашого народа наука, що працею и ощадностію можна поправити знану руску „кепску долю“, а не закладати рукъ, або шукати щастя за морями! И за Океаномъ его нема!

— **Права рускои мовы.** Доси мы знали, що громада має право урядовати въ однбмъ зъ краєвыхъ языкбвъ и то въ тбмъ, въ котрбмъ сама хоче, а нѣхто не є въ правѣ накидати ѣй иншій языкъ урядовый. Отже въ Галичинѣ, якъ показуе ся не по разъ першій, є окремій законы. Подаемо повизше урядове письмо п. старосты зъ Лѣська и думаемо, що коментарѣ тутъ не треба жадного. Зазначимо хиба, що Кривє є село руске въ чисто рускбмъ повѣтѣ лѣськбмъ; въ селѣ є 478 душъ руского обряду, 10 душъ лат. обряду и 23 жидбвъ.

L. 22746. Lisko 20/11 1899. Zwierzchności gminnej w Krywem ad Tworylne polecam by dołączony wykaz zmian w polskiem języku sporządziła i c. k. Starostwu natychmiast przesłała. Dla uniknięcia zbytecznej pisaniny w przyszłości ma Zw. gm. wezwać tamtejszego pisarza gminnego by wszelką korespondencyę gminną w języku polskiem [!] sporządzał, w razie przeciwnym zaś należy innego pisarza przyjąć. Za wykonanie niniejszego polecenia robię naczelnika gminy osobiście odpowiedzialnym. Za c. k. Starostę Szałowski.

Очевидно, що противъ сен самоволѣ внесено рекурсъ.

— **Въ Ганусбвцяхъ** [пов. станиславбвского] выйшли на радныхъ при выборахъ громадскихъ дня 2 н. ст. грудня самѣ члены мѣсцевои читальнѣ „Просвѣты“ и голова читальнѣ о. Янкевичъ, мимо сильнои партіи противнои и ворожо настроснои до читальнѣ. И хотяй давный начальникъ громадскій, слухаючи намовы другихъ, выгнавъ читальню нашу и крамницю зъ уряду громадского, и мы мусѣли чужу хату наймати, однакъ при помочи Божбй теперь правда побѣдила! — *Читальники.*

— **Знаный процесъ Брайтеръ-Вахнянинъ et consortes,** котрый вже три разы вбдкладано, вбдбуде ся передъ судомъ присяжныхъ у Львовѣ дня 15 н. ст. грудня. Яко спбвобжалованый засяде такожъ и Волод. Луцикъ, редакторъ „Галичанина“.

— **Університетъ противъ поліціи.** Въ суботу 2 грудня вôдбувъ ся въ Краковѣ въ салѣ готеля Кляйна загально-академічный комерсъ, а обговорювано на нѣмъ справу цензуры и опінюваня поліціи при обсадѣ чисто наукових становищъ. Референтъ акад. Рогошъ закôнчивъ свою довшу бесѣду такою резолюцією: „Зваживши, що при обсадѣ посадъ асистентôвъ, демонстрантôвъ, суплентôвъ а навѣть університетских катедръ руководять ся вôдповѣдни власти не науковыми способностями кандидата, але передовсѣмъ рѣчами політичной натуры, що въ деякихъ случаяхъ таке поступованє кривдить людей, котрѣ стоять навѣть цѣлкомъ осторонь політыки; далѣ, що зъ огляду на політыку нарушують вôдповѣдни власти університетску автономію и пôдкопують такимъ чиномъ повагу університету и науки, зваживши, що деякѣ власти вводять институцію шпіонôвъ мѣжь академічною молодѣжею яко систему и сими деморалізують ви, академічна молодѣжь всѣхъ вôдтѣней и безъ рôзницѣ поглядôвъ вôбрана 2 грудня на загально академічнôмъ комерсѣ выказуе свое обуренє дотычнымъ властямъ и взывае ихъ до змѣны дотеперѣшнои ситемы".

— **Справа ритуального убійства**, порушена въ нагоды убійства, доконаного на Грузінôй въ Польнôй, выкликала такожь и у Львовѣ горячу полеміку, и то межи львôвскимъ архіваремъ д-ромъ Чоловскимъ а мѣскимъ рабіномъ Е. Каромъ. Д-ръ Чоловскій написавъ брошуру, въ котрôй пôсля жерелъ розказуе про диспуту жидôвскои секты франкістôвъ зъ жидôвскими рабінами, що вôдбула ся у Львовѣ 1759 року. На сѣй диспутѣ франкісты доказували, що талмудъ справдѣ приписуе жидамъ уживанє христіяньскои крови. Рабінъ Каро уважавъ своимъ обовязкомъ выступити проти сеи брошуры; але не поважными аргументами збивае вôнъ выводы д-ра Чоловского, а по просту лайками. У вôдповѣди на се д-ръ Чоловскій выдавъ нову брошуру, въ котрôй выказуе п. Карови, що вôнъ въ своѣй брошурѣ правдивости ритуальныхъ убійствъ анѣ не збивъ анѣ навѣть нѣчимъ не ослабивъ, бо особиста лайка, якою рабінъ Каро такъ радо воюе, нѣчого анѣ доказати анѣ заперечити не въ силѣ. Вкôнци заповѣдае д-ръ Чоловскій, що готовитъ працю, оперту на архівальныхъ жерелахъ, въ котрôй подасть незнанѣ доси подробицѣ до исторіи ритуального убійства въ Польщѣ.

— **Дрôбни вѣсти.** Презесомъ буковинъскои палаты нотарійтскои выбраный нотаръ въ Серета п. Кар. Мацѣлиньскій — Сезонъ оперовый у Львовѣ зачинае ся дня 10 сѣчня 1900. — При ул. Городецкôй ч. 72 въ стайни повѣсивъ ся онôгды робôтникъ Каз. Базилякъ; помôчь була безуспѣшна. — На Угорщинѣ увязнено посла Кольмана Сетседіого, урядника міністерства фінансôвъ, засуджено на трилѣтну вязницю за сироненѣрене почтовыхъ марокъ. — Конґресъ лѣсникôвъ въ цѣлои Австріи вôдбуде ся у Вѣдни въ марті 1900 р. — Пôдполковникъ Іос. Кунка въ Грацу застрѣливъ ся зъ револьвера по причинѣ поминеня его въ надолистовôмъ авансѣ. — Въ Козовѣ пôдъ Тернополемъ згорѣла онôгды 4-лѣтна дочка господаря Задорожного, перевернувши на себе горѣючу лямпу; ратунокъ нещасного оказавъ ся неможливымъ. — Парляментарныхъ гостей, що прибули на похоронъ Смолька гостивъ пополудни по похоронѣ у себе намѣстникъ ґр. Пінінъскій, а опôвсля вечеромъ ґр. Стан. Бадені. Мѣсто Берлинъ выдало въ р. 1898 два міліоны марокъ — за замѣтане улиць; свѣдчитъ се гарно о охарности Нѣмцѣвъ. — Въ трансвальскôй вôйнѣ пôдъ Гленкое погибъ австрійскій дневникарь Седлякъ, спôвробôтникъ радикальныхъ дневникôвъ у Вѣдни, котрый на вѣстку о вôйнѣ Боерôвъ зъ Англією, вступивъ потайно въ ряды боерскои арміи. — Недавно звидѣвъ цѣсарь у Вѣдни шпиталь „Вільгеміны" и розмавлявъ тамъ мѣжь иншими зъ шпитальнымъ лѣкаремъ, а нашимъ земляком д-ромъ Іос. Дакурою.

Далеко менше непотрѣбного рупетя куповано бы на новѣдку для дѣтей, коли бы родичѣ вôджалували часу на перечитане незвычайно цѣкавого и богато илюстрованого цѣнника славныхъ Ріхтеровыхъ котвовыхъ скринок въ будôвляными камѣнцями. Выпечатаний тамъ листы уradованыхъ родичôвъ и визначныхъ ученыхъ потверджують одногодосно, що тема лѣпшои а заразомъ тривкѣйшои игры и забавки, якъ котвовѣ скринки зъ будôвляными камѣнцями. Визначный швайцарскій педагôгъ каже дословно, що „они ставуть за цѣлый складъ забавокъ", а кôнчитъ словами: „Повинни они бути въ кождôй хатѣ, де живуть щаслива родичѣ". Гадаемо, що вже выпадатъ ся вôджалувати кореспондентку и зажадати вôдъ фірмы Ф. Ад. Ріхтера и Сп-ки у Вѣдни, I. Operngasse 16, найновѣйшого илюстрованого цѣнника, котрый пришлютъ франко. Нове выдане цѣнника подае такожь докладный описъ нового, дуже користного порядку доповнюваня скринок, длятого и тѣ, що вже мають скринку зъ камѣнцями, повинни чимъ скорше написати кореспондентку за цѣнникомъ.

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

Романъ, сынъ Климентія и Меланіи Рогозиньскихъ зъ Бучача, упокоивъ ся по короткôй а тяжкôй недузѣ въ 8-ôмъ веснѣ житя въ Долинѣ коло Товмача у свого дѣда о. Іоана Ляторовского. — Похоронъ вôдбувае ся нынѣ. — В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 9 грудня. Вчера бувъ у цѣсаря двôрскій обѣдъ на честь вел. кн. Николая Николаевича. На обѣдѣ бувъ такожь россійскій амбасадоръ ґр. Каппистъ и міністеръ заграничныхъ справъ ґр. Голуховскій.

Петербургъ 9 грудня. Herold заперечуе рѣшучо розсѣваным въ заграничнôй прасѣ вѣсткамъ, о захитанôмъ становиску и о кепскôмъ здоровлю міністра скарбу Віттого. Є се безосновнѣ байки, міністеръ уряджуе принята, а навѣть укладае на рôкъ будучій буджетъ и то дуже користный.

Римъ 9 грудня. Мимо дощливого веремя, папа хотѣвъ вчера противъ наказу лѣкарѣвъ, встати зъ лôжка и вôдправити богослужене въ своѣй приватнôй каплиці.

Парижъ 9 грудня. Конґресъ соціялістôвъ заявивъ ся въ основѣ за ґенеральными стрейками, яко средствомъ, що веде до залагодженя соціяльнои квестіи.

Прага 9 грудня. Онôгды на засѣданю молодо-ческого клюбу ухвалено, щобы Чехи при першôмъ читаню въ радѣ державнôй предложень и о квотѣ, т. з. Ueberweisungsgesetz не выкликували нѣякои обструкціи.

Лондонъ 9 грудня. Зъ Преторіи телеґрафують дня 6 с. м., що надôйшла тамъ вѣдомôсть, що въ тôмъ дни розпочала ся рано битва надъ рѣкою Моддеръ.

Лондонъ 9 грудня. Президентъ міністрôвъ Сельсбері выздоровѣвъ и бере участь въ радѣ міністрôвъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. З. Ду. въ Вы. Мало бути 90 кр. до кôнця року а не 4·50 зр. — В. Ле. въ Ца До кôнця року ще 50 кр. — І. Жу. въ Іны. Теперь за падолистъ а не за грудень. — В. Ми. въ Кр. До кôнця року прийде ще 2 зр.

Надôслане.

ЛИПЪ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сякаи легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякі напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 140—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятницѣ пнсци Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікоры, льорнеты, бінокѣ, далекозиды, барометры, термометры, рôжнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфайри, тасмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскôрше и найдешевше. 4817

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякі паперы цѣнні и монеты

по найдешевшôмъ курсѣ деннôмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: LUDWIG GESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 6—10

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВôВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміоване.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Ліонъ и Марсилія.

Вступъ 10 кр. 95

Хронічну сверблячку всякого рода лишаї,

ВСЯКІ ВЫСЫПКИ НАШКôРНІ

поченя тѣла, рукъ, нôгъ лѣчить основно и цѣлковито, досвѣдченый лѣкарями

„Ихтіоль-Саліціль".

Можна его уживати на всѣхъ частяхъ тѣла. За надôсланымъ 4 коронъ высилае его дискретно вразъ въ поученемъ якъ уживати, аптика въ Szabadszallas (Угорщина.) 240 15-?2

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбôльшій выборъ дергъ на коне у такожь диванôвъ, хôдникôвъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и лôжка и т. п. находить ся въ склади диванôвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пôльги въ сплатахъ, пôсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Постѣль найлѣпше и найдешевше набувати просто въ робôтни ковдеръ и матерацôвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА,** Львôвъ Коперника ч. 5.

839 25—45

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѝ выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерігаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентôвъ анѣ похатникôвъ не высылаемо. 2 46—52

Також и на сплаты частинні

безъ пôдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родôвъ дивановъ, фіранокъ, портіеръ, хôдникôвъ, каш, кокôвъ, ковдеръ и дергъ на конѣ.

Спеціяльный вôддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванôвъ и портіеръ. Высортованѝ дивановы и портіеры, а такожь много решткокъ хôдникôвъ по бачно низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованѝ цѣнникы даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Магазину „Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч 68 або у Вѣдни, IX, Hahngasse ч. 3.

Реальность въ Жовкви, велику, дуже старанно будованѝ, два новѝ домы (вілѣ), ½ морґа огороду при головнôй улици спродамъ зъ причины вôддаленя. („Ольшевскій, Мысленицѣ") 460 2—3

Русинъ урядникъ державный, лѣтъ 26, пристôйный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Вымаганый посагъ 3 000 зр. Близшѝ вѣсти въ Адміністраціи „Дѣла." 462 4—5

!!! ОКАЗІЯ !!!

По причинѣ користного случайного закупна одной партіи

КАВЫ

дуже доброи, первостепенной, 4½ кільогр. нетто зъ оплатою почтовою, о скôлько стане запасу,

за 8 зр. 50 кр. высилае на замовлене

НАРôДНА ТОРГОВЛЯ у Львовѣ.

!!ПРОСИМО КОРИСТАТИ ЗЪ НАГОДЫ!! 415 5—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковѝ и обручковѝ, зъ первôрядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованѝ якъ найточнѣйше, въ пятилѣтнюю гарантію

Зінґера ручнѝ вôдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнѝ вôдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячнѝ по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнникы зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механікъ

297 68—? *Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.*

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Пôдписаный управляючій комітетъ товариства задаткового „НАРôДНЫЙ ДôМЪ" въ Жидачевѣ, стовариша зареєстрованого зъ обмеженою порукою, запрашае всѣхъ выписавшихъ ся або намѣряючихъ выписати ся въ члены тогожь товариства, на загальнѝ зборы, котрѣ вôдбудуть ся въ Жидачевѣ, въ салѝ магістрату о годинѣ 10-ôй рано дня 15 н. ст. грудня 1899.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. О годинѣ 9-ôй рано Богослуженя въ мѣсцевôй Церквѝ.
2. О годинѣ 10-ôй рано вôдкрытє зборôвъ предсѣдателемъ комітету управляючого и справозданє зъ дотеперѣшнои дѣяльности
3. Выборъ предсѣдателя, его заступника и секретаря на часъ зборôвъ.
4. Вôдчитанє проектованого статута и ухваленє тогожь въ присутности ц. к. нотаря.
5. Выборъ управляючого совѣта въ 9 членôвъ и 3 заступникôвъ.
6. Совѣтъ управляючій уконституе ся сейчасъ пôсля постановъ статута и означитъ дѣяльность поодинокихъ членôвъ дирекціи, котрѣ вôдберуть акты и рахунки вôдъ управляючого комітету.
7. Пôдписанє статута въ присутности ц. к. нотаря.
8. Внесеня членôвъ.

Управляючій комітетъ умильно просить о якъ найчисленнѣйшу участь членôвъ, тымъ бôльше що члены маючи бути выбраными до управляючого совѣта и дирекціи повинни бути на зборахъ, освѣдчити, що выборъ приймають, и сейчасъ по выборѣ уконстатують ся всѣ разомъ.

Вôдъ управляючого комітету. 459 3—3

Жидачевъ дня 1-ого грудня 1899.

І. Стасина. К. Сеника. Н. Лукавецкій.

Великій крахъ!

Новый Іоркъ и Лендонъ не пощадили и старого континенту и всякa фабрика выробôвъ срѣбныхъ була змушена выпродати цѣлый свôй запасъ за малою тôлько вынагородою за працю. Маю повновласть ее выконати. Высылаю отже кожному за зворотомъ **зр. 6·60**, слѣдуючѝ предметы:

6 штукъ ножѣвъ столовыхъ зъ правдивымъ англійск. вôстрямъ,
6 вилочокъ зъ одного канадка амерікн. пат. срѣбла,
6 ложокъ зъ америк. патент. срѣбла,
12 ложочокъ до кавы зъ америк. патент. срѣбла,
1 нохаи до зупы зъ америк. патент. срѣбла,
1 нохелька зъ америк. патент. срѣбла,
2 кубки до яецъ зъ америк. патент. срѣбла,
6 англійскихъ пôдставокъ Вікторія,
2 величавѝ свѣчники,
1 цѣдинко до чаю,
1 розпылячъ цукру.

44 предметы тôлько за **зр. 6·60.**

Тѣ **44** предметы коштували давнѣйше 40 зр., а теперь жна ихъ маги за тую низьку цѣну **зр. 6·60.**

Американьскє патентованє срѣбло є навскрôзь бѣлымъ металемъ, котрый барву срѣбла 25 лѣтъ пôдъ гарантією заховуе. Найлучшимъ доказомъ, що се отолошеня не є

нѣякимъ обманôвствомъ,

зъобовязую ся симъ публично, звернути кождому грошѣ безъ трудôвъ, кому товаръ не вподобае ся. Най отже нѣхто не опустить случайности набути сего величавого гарнітуру, котрый особливо надае ся на

Дарунокъ рôздвяный и новорôчный

якъ не менше для кождого домôвства.

Дôстати можна лишь пôдъ адресою:

А. Гіршберґъ

[A. Hirschberg's]

Дôмъ експортовый американьскихъ патентованыхъ товарôвъ срѣбныхъ.

Вѣдень II. Rembrandstrasse 19/III. Телєфонъ ч. 7114

Пересылка на провінцію за готôвкою або за послѣпатою.

Порошокъ до чищеня 10 кр.

Тôлько марка охоронна пôбочь стояча запоручае правдивôсть.

Вытяги зъ писемъ признаня:

Посылку я одержавъ, есьмь зъ нея дуже вдоволеный.
Гадъ [Угорщина], 1 вересня 1898.
Гр. Ц. Хотекъ-Гудемусъ.

Зъ надôсланого товару есьмь вельми вдоволена.
Кристинопôль, Галичина.
Сестра Іоанна, управителька Тов. Пр. Д. Марія.

Я такъ задоволена зъ одержаной присылки, що мое замовленя вновъ повтарюю. Кракôвъ 21 мая 1899. *Княгиня Амалія Четвертинъска.*

Зъ приданои застави есьмь дуже вдоволеный и прошу о нову посылку. 181 1—5

Любачевъ, Галичина. *Бабичъ*, капітанъ.

Товариство задаткове „ДОБРОБЫТЪ"

общество зарег. зъ обмеж. порукою

въ САМБОРѢ.

принимае вкладки щадничѝ на 5% удѣляе позички гіпотечнѝ, на записы довговѝ на 7% и векселѝ на 8%.

Оденъ удѣлъ 25 зр. сплата ратами.

Канцелярія Товариства противъ лат. прих. костела.

420 6—7 **ДИРЕКЦІЯ.**

Голляндско-Американьска лінія

виносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квиткôвъ: Wien, I. Kolowratring 10.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пôдля довжины и величини каюты якъ и пôдля спорости и елеганціи пароплавôвъ.

Новôсть! Прочь зъ нагнѣтниками Машинки до шиценя нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножôвникъ, Львôвъ, Галицка ч. 6.

ЦЕРАТА на столы и меблѣ вô всѣхъ взорахъ и ширинахъ.

ХÔДНИКИ и дываники на сходы, пôдлоги и передъ умывальнѣ.

ОБРУСЫ тумовй, адамашковй, гобелiновй и смирненькей найновѣйшей десенѣ.

ЛІНОЛЕУМЪ гладке въ десень пôдъ столы ѣдальнй, до покрывания мешканѣ, бюръ, лазенокъ и сходôвъ.

Въ найбôльшôмъ выборѣ и найтаньше поручає

РУДОЛЬФЪ КРІММЕРЪ

Львôвъ, Готель Французкій. 468 1—3

Вôдзначена медалемь срѣбнымъ на Выставѣ краевôй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роббôтна артистично бронзôвничя

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свôи выробы церковнй зъ срѣбла, бронзу, лишьского срѣбла, мѣды и иншихъ металiвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монограмiи, пушки на св. олей, дароносицѣ, кадильницѣ, лядницѣ патрицѣ для брацiвъ, лѣхтарѣ всякôн величины, павуки бронзовй и скляннй, пôдставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянутй предметы приймая до спорядженя и вôдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и наклеюванья. 374 19—20

Рôвножъ выконує гальванiзованє всѣхъ выробôвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣренй.

До Всечестного Духовенства!!

Прочь зъ жидôвскою благою

Пôдпирайме промыслъ краевый!

Купуймо тôлько у своихъ!

Выробы ножôвничй, захваленый шумными анонсами фiрмъ вѣденьскихъ, *продаю о 10% дешевше за гарантiю на лѣвцы.*

Бритвы англiйскй, вдсвй, солiнгенскй и швайцарскй въ великôмъ выборѣ въ цѣнахъ вôдъ 80 кр. до 2 зр. 80 кр. Кожду бритву самъ выпробую; въ случаю, якъ не голила ся до волоса, радо вымѣню безъ доплаты або зверну грошѣ. Бритвы безпеченства [скалѣченя выключене мають у не умѣючихъ голити ся.] Генкельса зъ охоронниками, цѣна з футераломъ 2 зр. 20 кр.

ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ, ножôвникъ

Львôвъ, ул. Галицка ч. 6.

Поручаю заразомъ всѣ выробы ножôвничй въ моѣй роббôтни выконанй. 343

Quäker Oats

Всюды можна дôстати въ пачкахъ по 1 фунтѣ и по ½ фунта (зъ приписами варенья).

До кормленя дѣтей:

При недостаточнôй або нецскôй ножывѣ стають дѣти нервовй, сварливй и не свои. Пôдчасъ скорого вросту потребують дѣти розмаитои а доброи пожывы.

За богато мяса або за богато солодощѣвъ шкодять. Зъ опыханого американьского вôвса (Quäker Oats) стають дѣти здоровй и сильнй, а зъ сего приходить вже опôсля добра вдача сама зъ себе. Всѣмъ матерямъ можна порадити, щобы варили сю знамениту страву. 431 I.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомиряюче бôль натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того

загально любимого средства домового

все лишь въ орiгiнальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рiхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тôк маркою охоронною яко вырôбъ орiгiнальный.

Рiхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ

Въ Празѣ, Elisabethstrasse 5. 421 6—37

Артистично-ритовничэ заведенє

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Станцiйнѣ металевй и каучуковй, гербы, монограмы, стамцiйнй марки, станцы, таблицѣ литй и гравированй и проче.

Замовленя зъ провинцiи полагоджують ся вôдворотною почтою. 221 50—52

РІХТЕРА

скринки зъ камѣнцями до будовы.

є найлюбѣшою забавою дѣтей и найлѣпшою ярчею, яку имъ можна подарувати до заб авокъ и занять.

Рiхтера скринка зъ камѣнцями до будовы можна кождого часу пôббольшити доповнюючими скринками, и через те мають они подвôйну вартôсть. Рiхтера скринки зъ камѣнцями до будовы можна у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ дôстати по 0·75, 1½, 3, 3½, 4½, 6—10 корон и высше. Однакъ треба дивити ся за маркою и не приймати скринокъ безъ котвы, бо они є пôдробленй.

НОВИНА! Рiхтера игры, вымагаючй терпеливости, якъ сфинксъ, чортикъ, громовôдъ и т. н., по цѣнѣ 70 сот. Лишь зъ котвою правдивй!

Хто хоче дѣтямъ дати дарунокъ, нехай собѣ чимъ скорше каже прислати новый, богато илюстрованый цѣникъ пôдписана фiрма прислe его даромъ и франко.

Ф. Ад. Рiхтеръ и С-нка,

перша австр. угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

Контора и складъ: I. Operngasse 16 Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing)

Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Швайцарiя), **Rotterdam New-York**, 215 Pearl-Street. 452 4—6

½ натуральной величины

Орiгiнальнй англiйскй бритвы зъ найлепшои дiамантовои стали, досконалй, вглубленo шлiфованй, выострений, готовй до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубленo шлiфована зр. 1·50 а ½ вглубленo шлiфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимся патентованымъ охоронным гребенемъ. Покалѣчена лица пôдчасъ голеня також у недосвѣдных цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вôстре найделiкатнѣйше ¾ вглубленe вышлiфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рôздаваный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы авертае ся грошѣ. Вимѣнка за неоплѣчатою або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ р. 1888.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрэ. Въ интересѣ прошу поручити Вашу фiрму найсовѣтнiйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малиновѣ.

Прошу прислати ще 2 орiг. англiйскихъ бритвъ зъ дiамантовои стали; попередно присланными я вповнѣ вдоволенный. Людвикъ Загранiчный парохъ въ Куничничахъ.

Подôбно пишуть Вел. Отцы:

Левъ Шанковскiй, деканъ стрыйскiй.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Подлiньскiй, парохъ Юровецъ.

Кашр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рôжныхъ кругôвъ.

Патентованый приладъ до ѣды.

Англiйска марка „Sheffield“. Рiшка жôвсть зъ колодками зъ рога, або кости, вôстра шлiфованй. Вôстря не выпадають анѣ не розхвастують ся нiяк въ кишатку. Тузинъ одноколiрныхъ (12 ножôвъ и 12 видокъ) 5 зр. Також продае ся по ½ тузина цѣны. 11. 54 56—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англiя бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

ЛЬВÔВСКЕ

ТОВАРИСТВО АКЦІЙНЕ БРОВАРÔВЪ

поручає:

ПИВО БУТЕЛЬКОВЕ

дорôвнуюче що-до смаку и якости передным родамъ пива заграничного:

а) експортове ½ літровй бутильки по кр. 12,
б) мартове ½ літровй бутильки по кр. 10,
в) Salvator ½ літровй бутильки по кр. 11, ⅜ літровй по 8 кр.
г) чорный Бокъ ½ літровй бутильки по кр. 14, ¾ літровй по кр. 11.

У Львовѣ безплатна достава до дому, почавши вôдъ 50 бутильокъ.

На провінцію высылає ся пиво почавши вôдъ 50 бутильокъ.

Замѣтка:

Щобы запобѣгли всѣмъ покутнымъ надужитямъ, наповняе ся пôдъ власною контролею орiгiнальнй бутильки зъ вытисненою написею: „**Львôвске Товариство анцiйне броварôвъ**“, котра то напись находить ся також вразъ зъ протоколованою маркою охоронною на коркахъ, капсляхъ и опаскахъ.

Головный складъ и заступство бутилькового пива львôвского Товариства акцiйного броварôвъ обнявъ:

С. ВІЗЕРЪ (S. Wieser)

при улицi Сикстускôй, число 14.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 149

де упрашае ся пересылати всѣ ласкавй замовленя.

Замовленя зъ провинцiи приймае також **Центральне бюро Товариства** у Львовѣ, улица Клепарôвска ч. 8. 457 3 4

Рôкъ основаня 1840.

Ц. и к. надвор- ный доставець

Р. ДІТМАРЪ у Львовѣ

поручає свôй найобильнѣйше заосмотреный складъ рôзного рода лямпъ стодоловыхъ, внечныхъ, паукôвъ бронзовыхъ и кришталевыхъ до освѣтленя нафтового и електричного.

Найновѣйшій вынахôдъ, необхôдный въ кождôй торговли або комнатѣ, де нема комина, **Печи нафтовй**, не выдаючй вѣякôн вони анѣ копоту, огрѣвають комнаты незвычайно скоро, безъ руръ, а дають ся переносити въ кожде мѣсце. Набути ихъ можна въ моѣмъ складѣ у Львовѣ въ двохъ велiчинахъ зъ комсумцiею 200 и 340 грамôмъ нафты на годину.

Єдине жерело **незапальнои нафты** найлучшого вытвôру краевого. Удержую на складѣ тôлько два роды:

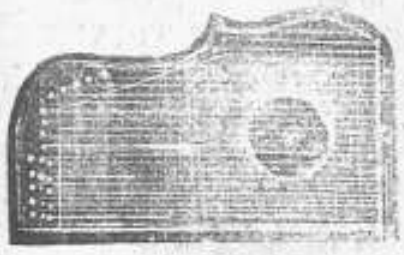
За 10 лiтрôвъ **нафты цѣсарскои** . . . зр. 2·20
„ „ „ „ **сальоновои** . . . зр. 2·—

При замовленню по-надъ 5 лiтр. доставляю **безплатно** до дому въ банькахъ дуже выгôдныхъ до наповнюваня лямпъ. Для догôдности Пов. Р. Т. Публики запровадивъ я продажъ агенцiатъ на нафту въ складѣ лямпъ при пл. Марiяцкôй и въ торговляхъ винъ и деликатесôвъ В-ныхъ Панôвъ:

Станислава Марковича, Рынокъ,
Мусялювича и Яника, Ягайлонська,
Альберта Шковрона, пл. Марiяцка, 465 1—6

за оказанемъ котрыхъ выдають нафту мои склады

улиця Собѣского ч. 1 и улиця Чарнецкого ч. 1

Сензаційна новôсть Ґітарова!

Американьска цитра Ґітарова на котрôй кождый въ протягу 5 мiнутъ грати може. Єдино наши цитры посѣдають апаратъ до строеня, вôсля котрого кождый безъ выимки самъ потрафить строити. Грае ся всякй можливй мельодiи зъ компletнымъ акомпаняментомъ. Всюда по 16 зр., лишь у мене по 8 зр. и 10 зр. Ноты по 6 кр. и 8 кр.

Поручає фiрма **І. КАПРАЛИКЪ у Львовѣ.** 19

N. B. Выключна продажъ тôлько просто у фiрмы безъ посередництва агентôвъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ института Ставропiйского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 268. Львовъ, Понедѣлокъ 29 Падолиста (11 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свонтъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . 18 зр. на пѣвъ року . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . 24 зр. на пѣвъ року . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . 8 зр. на чверть року . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ек мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Зъ рады державной.

Въ парляментѣ кружать поголоски, що если бы законъ о роздѣлѣ споживчих податкѣвъ (Uiberweisungsgesetz) не мѣгъ бы бути ухваленый въ дорозѣ парляментарнѣй, але на основѣ §. 14, въ такѣмъ разѣ цѣсарь означить квоту, але не на рѣкъ, лише на коротшій пѣврѣчный речинець. Угры старали бы ся забезпечити передъ евентуальностію, щобы выданый на основѣ §. 14 законъ о роздѣлѣ споживчих податкѣвъ не мѣгъ бути опѣсля знесеный парляментомъ. Тому Угры хочуть собѣ застерегчи, щобы пѣдвышена ними квота не була на довшій часъ означена. — N. W. Tagblatt доносить, що парляментъ буде радити ажь до 22 с. м.

Комісія угодова зѣбрала ся въ суботу передъ полуднемъ на нарады; въ нарадах взяли участь гр. Клярі, міністеръ скарбу Князьолуцкій и управитель міністерства торговлѣ Стрібаль. — П. Бѣлиньскій поставивъ внесенє, абы впередъ взяти пѣдъ нарады „Uiberweisungsgesetz“, а опѣсля доперва розпорядженя въ справѣ угоды, выдане на основѣ §. 14. — Молодо Чехъ п. Страньскій жадавъ, щобы противно розсмотрювано розпорядженя на основѣ §. 14 и вказавъ на важнѣсть такого власне поставленя справы. Соціялістъ Бернеръ згодивъ ся зъ внесенѣмъ п. Страньского, а зновъ пп. Гросъ и Менгеръ жадали, щобы напередъ вести нарады надъ „Uiberweisungsgesetz“ и надъ квотою; оба бесѣдники пѣдносили важнѣсть тых обохъ справъ. По промовахъ пп. Бѣлиньского и Абрагамовича принято внесенє п. Бѣлиньского. Комісія хотѣла вѣдтакъ выбрати референта, але показавъ ся бракъ комплету и засѣданє перервано.

По перервѣ засѣданє комісіи угодовой розпочало ся наново. Референтомъ для „Uiberweisungsgesetz“ выбрано п. Толінгера, але вѣнъ не принявъ выбору и заявивъ, що мусить порозумѣти ся зъ своимъ клюбомъ. Зъ черги приступлено до нарадъ надъ розпорядженями выдаными на основѣ §-у 14, а референтомъ для сихъ розпоряджень выбрано п. гр. Войтка Дѣдушицкого; вѣнъ принявъ выбѣръ и засѣданє комісіи вѣдрочено до 3 годины пополудни. — На пополудневѣмъ засѣданю п. Берайтеръ зложивъ именемъ свого сторонництва заяву, що є за наглою полагодою „Uiberweissungsgesetz-у“ и закона квотового, бо се є законы терміновѣ. Противно розпорядженя, выданѣ на основѣ §. 14, котрѣ вымагають довшои дискусіи, можуть бути полагоджений доперва по Новѣмъ роцѣ. У внесеню, щобы сѣ предложенія полагодити передъ закономъ квотовымъ и передъ „Uiberweissungsgesetz-омъ“, котрѣ є державными конечностями, сторонництво бесѣдника видить тѣлько охоту ударемнити полагодженє сихъ законѣвъ передъ Новымъ рокомъ. П. Страньскій каже, що протестъ Берайтера є спѣзненый. — П. Толінгеръ заявляє опѣсля, що прийме евентуальный выбѣръ на референта закона о подѣлѣ споживчих податкѣвъ [Uiberweissungsgesetz].

По промовѣ п. Прадого, предсѣдатель комісіи п. Бѣлиньскій хотѣвъ перевести выбѣръ референта „Uiberweissungsgesetz у“, але показало ся, що комісія не є въ комплетѣ и за-для сего перервано засѣданє. Се доказуе найлучше на якихъ слабыхъ основахъ спочиває цѣла теперѣшна ситуація політична.

Дерева при дорогахъ.

*) Пропамятне письмо для „Просвѣты“.

Выдѣлъ краевый постановивъ предложити краевому Соймови на найблизшій сесіи проектъ закона о садженю деревъ при дорогахъ. Проектъ сего закона бувъ уже оголошеный въ часописахъ, а такожь вѣднѣсъ ся Выдѣлъ краевый до товариствъ господарскихъ и просвѣтныхъ зъ прошенѣмъ о выданє гадокъ що-до выбору родѣвъ деревъ до тои цѣли найбѣльше придатныхъ, якъ и що-до деякихъ инших точокъ дотыкаючихъ выконаня проекту.

Товариство „Просвѣта“, одержавши почестне запрошенє до выданя своєи опінія що-до згаданого проекту, звернуло ся заразъ до своихъ членѣвъ розсѣяныхъ по цѣлѣмъ краю, щобы въ сѣй, такъ важнѣй для народного господарства и просвѣты краю справѣ, высказали свои бажаня, котрі бы выяснили справу не зъ широкои точки виджења обнимаючои справу загально, але вникали въ спеціяльній потребы данои околицѣ або мѣсцевости.

Чи то вѣ становиска естетичного, чи зъ уваги на выгоду подорожных, особливо въ порѣ зимовѣй, въ порѣ снѣговых заметей, чи въ уваги на великій матеріяльній и моральній користи для сельскои людности, мусить ся признати, що проектъ закона о садженю и охоронѣ деревъ при дорогахъ є дуже пожаданый Розходить ся тѣлько о раціональне переведенє сего плану у всѣхъ подробицяхъ, бо зъ дотеперѣшныхъ пробъ садженя деревъ и способу ихъ охороны результаты суть майже вѣдстрашаючій. Можна сказати смѣло, що у насъ истнують ще лишень дерева саджений при дорогахъ въ минувшѣмъ столѣтю. Але и тѣ памятники господарности та бѣльшого естетичного змыслу у нашихъ предкѣвъ зникають поволи пѣдъ топоромъ зубожѣлых або легкомысных потомкѣвъ. Тѣ липовій алеѣ, котрі бували окрасою неодного гостинця, уступають поволи мѣсця дуплавымъ и на всѣ боки покалѣченымъ вербамъ, краевиды позбуваютъ ся своєи давнои окрасы, а насѣчники тратять грунтъ пѣдъ ногами.

То, що робило ся давнѣйшими часами въ справѣ обсадженя дорѣгъ зъ иніціятивы поодинокихъ людей доброи волѣ або навѣть зъ иніціятивы поединокихъ радъ повѣтовых, не могло выдати вповнѣ вдоволяючихъ результатѣвъ зъ многихъ причинъ. Не було вышколеных деревець, призначеных рости въ найтяжшихъ условіяхъ быту, а брало ся деревця дикій просто зъ лѣса, зъ якъ найгѣршимъ корѣнемъ. Не було кому тѣ деревця посадити розумно, щобы забезпечити ихъ розвѣй на довшій лѣта, заки они самі вѣють ся въ силу и опруть ся шкѣдливымъ вплывамъ твердои почвы або посухи. Не подумано такожь о охоронѣ тых деревець передъ ушкодженямъ звѣрятами и подорожными. Деревця посаджений „за шарнарокъ“ выгибаютъ одно за другимъ, ледво соте зъ нихъ остоить ся, але и то росте собѣ дуже тупо.

Есть рѣчею певною, що въ нашѣмъ краю, при недостаточнѣмъ выхованю людности въ напрямѣ плеканя деревъ, коли хочемо, щобы грядучій поколѣня дочекали ся пожитку зъ деревъ при дорогахъ, треба тѣ дерева выховати въ школкахъ взѣрцево провадженых; треба, щобы тѣ деревця були засаджений людьми зъ такою роботою якъ найлѣпше обзнакомлеными, а засаджений въ способъ дуже старанный, вказаный теорією, а на жаль у насъ майже нѣгде ще не практикованый (копане долѣвъ и т. п.]; треба тѣ деревця старанно плотомъ чи штахетами, чи дротомъ обгородити; треба вкѣнци забезпечити деревцямъ достатокъ воды и навозу, а черезъ цѣлый рядъ лѣтъ мусить фаховый дозорець деревъ заглядати до молодои плянтаціи, щобы допровадити деревце до нормального розросту корони, усунути недостатки и поправити евентуальній ушкодженя.

При обсаджуваню дорѣгъ деревами мусить ся выйти зъ засады, що лучше есть посадити одно деревце, але добре, и выпровадити зъ него пожиточну деревину, якъ посадити десять деревъ лихо або за мало старанно. Треба памятати о тѣмъ, що дерева при дорогахъ засаджений знаходять ся въ незвычайно тяжкихъ условіяхъ быту, котрі мало котрый родъ дерева есть въ станѣ выдержати. За границею памятають о потребахъ деревъ при дорогахъ рѣвночасно зъ будовою дороги; тамъ садять навѣть раднѣйше дерева при краяхъ самои дороги, якъ за ровомъ дороги, але заразомъ робить ся все можливе для улекшеня быту деревинѣ. Наши дерева при дорогахъ борикають ся будь-то зъ посухою, будь зъ твердою почвою и недостаточнымъ навоженѣмъ, але найчастѣйше гинуть або доживають зъ причины ранъ завданых сокирою. Дорѣгъ такъ будованых, щобы вже при ихъ закладаню рефлектовано на засадженє деревъ по краяхъ, здесь нема ще доси у насъ вовсѣмъ.

Обсадженє дорѣгъ деревами есть отже задачею не такъ легкою, сли зважить ся, якого накладу працѣ и заходѣвъ вымагає сеся справа, щобы побороти всѣ трудности. Тымъ бѣльше заслугує сей розумный проектъ на пѣдпору вѣдъ всѣхъ верствъ суспѣльности и людей дбалых о добро краю.

Результаты зъ дотеперѣшныхъ плянтацій деревъ при дорогахъ, спостереженє що-до росту тых деревъ и т. п. можуть бути цѣннымъ дороговказомъ що-до поступованя на будуче. При укладаню плану засадженя деревъ въ поодинокихъ повѣтахъ не залишить Выдѣлъ краевый засягнути попередно точнои информаціи, якій дерева въ тыхъ повѣтахъ засаджений при дорогахъ удають ся, якій не хотять рости и якій въ додатку могли бы удати ся и були бы пожаданій.

Квестіонарь Выдѣлу краевого пѣдносить три важній моменты, котрі при выборѣ рода деревъ до обсадженя дорѣгъ треба бы увзглядняти. Моменты тѣ суть:

1. Выбрати дерева, котрі бы дороги анѣ сусѣдного поля надто не затѣнювали.

2. Выбирати дерева, котрі бы своими корѣнями сусѣдных грунтѣвъ надто не зубожали.

3. Выбирати дерева, котрі бы приносили якъ найбѣльшій пожитокъ.

Поляшаючи подрѣбне обговорене сихъ точокъ фаховымъ товариствамъ и знатокамъ, пѣднесе отсимъ Выдѣлъ „Просвѣты“ въ сѣй справѣ тѣлько важнѣйшій точки загальнои натуры.

Мы повинній выйти зъ заложеня, що при дорогахъ найкористнѣйше було бы садити дерева овочевій.

I. Дерева лѣсовій.

Тамъ, де садженє деревъ овочевых есть не можливе будь-то зъ причины лихои почвы, посухи або навѣть зъ причины низького стану культуры у сѣльскои людности данои околицѣ, тамъ треба вдоволити ся деревами лѣсовыми, и то такими, якій въ данѣй мѣсцевости и условіяхъ мають найбѣльшій шансы доброго зросту. Мѣжь деревами лѣсовыми заслугують на неоспориме першенство дерева медоносній а мѣжь тыми передовсѣмъ липы, акація, гороховникъ [Caragana] и т. п.; але зъ того не выплыває, щобъ инші роды деревъ лѣсовых нѣнорувати тамъ, де анѣ липа анѣ акація не будуть рости.

Лѣсовій дерева, а мѣжь тыми дерева медоносній мають тую высшѣсть надъ деревами овочевыми, що ихъ вымаганя що-до почвы, засадженя и плеканя суть о много менший, нѣжь вымоги деревъ овочевых. Кошты обсадженя дорѣгъ лѣсовыми деревами медоносными були бы отже и менший а шансы поводженя деревъ бѣльшій. Правда, не дасть ся заперечити, що пожитокъ зъ деревъ овочевых бувъ бы найбѣльшій. Однакъ не можна легковажи и многоракихъ пожиткѣвъ зъ деревъ лѣсовых, особливо при належитѣмъ выборѣ родѣвъ.

Дерева медоносній принесуть не малій пожитки зъ цвѣтѣвъ. Декотрі роды деревъ дають ажь надто цѣнный матеріялъ до роботъ столярскихъ. Нѣлка деревина чей-же не нѣчна, а мы, закладаючи плянтацію деревъ, мусимо тямити о потребѣ вѣдновленя плянтацій по якихъ сто або и двѣста навѣть лѣтахъ. Чому-жь бы не помыслити и о тѣмъ, що наши потомки колись выкористають то, що мы предбали? Отъ возьмѣмъ для примѣру дерево чорный орѣхъ американьскій, у насъ зовсѣмъ добре заакліматизоване. Вѣдомо всѣмъ, якъ дорогій матеріялъ зъ тои деревины до выробу меблѣвъ, а надто и орѣшки зъ того дерева, хоть дрѣбнѣйшій якъ зъ орѣха волоского, але такъ само смачній.

Выбѣръ рѣзныхъ родѣвъ деревъ дикихъ бувъ бы досыть великій, сли-бы мы хотѣли ужити до обсадженя дорѣгъ бодай декуды и такій дерева заграничній, котрі зъ одной стороны у насъ вже що-до клімату выпробованій, а зъ другои стороны они або вельми пожиточній, якъ отъ орѣхъ американьскій, або плѣняють око зрѣтеля своєю незвычайною красою.

Взглядъ на сторону естетичну при закладаню алей придорожных есть не менше важный, якъ взглядъ на користи матеріяльній. Молодый школярикъ, поетично настроена душа дѣвоча, холодне и зболѣле вѣдъ житейскихъ злиднѣвъ серце сѣдоголового старця, всѣ станы: простолюдинъ и ученый, всѣ разомъ и зъ однаковою майже силою вѣдчуваємо красу природы, а особливо красу деревъ, тои найважнѣйшои окрасы краевиду. О образованє чувствъ естетичных у насъ народу треба подбати всѣми можливыми способами. Тому-то хорошій алеѣ при дорогахъ можуть немало розбудити змыслъ естетичный нашихъ селянъ-рѣльниквъ, а поввчь того будуть практичною школою рѣзных пожиточных вѣдомостій. Хорошій алеѣ зъ лип, акацій, модрины остають на все въ милѣй памяти подорожного, хоть-бы вѣнъ туды лишень одинъ разъ переѣзджавъ. Неодинъ рѣльникъ побачить по разъ першій въ житю таку деревину, про котрои истнованє не мавъ понятя, а котра прецѣнь покажесь и для него пожиточною, такъ що вѣнъ схоче таку саму деревину засадити собѣ и деннде, а не лишь при дорозѣ [н. пр. караґану, орѣхъ а мериканьскій, деревъ и н.].

(*Дальше буде.*)

Зъ Буковиньскои Руси.

(*Новый „Народный Дѣм. — Акція волоского духовенства противъ президента краю и Русинѣвъ. — P. Klemens Kodakowski основателемъ „Буковины“. — Выборы по п. Волянъ. — Хто Полякамъ любѣйшій: д-ръ Стоцкій чи п. Н. Василько. — Процесъ О. Крушиньского.*)

(Конецъ.)

Далѣ проф. Шпойнаровскій поясняє дальше свои вѣдносины до академ. товар. „Союзъ“.

Се товариство, каже вѣнъ, стоячи на становиску етнографічнѣмъ и літературнѣмъ вѣдрубности Русинѣвъ вѣдъ Москалѣвъ, не выступаєе ворожо анѣ проти рускои мовы, анѣ проти правописи, якои я обовязаный учити въ школѣ; длятого я, будучи впрочѣмъ свого часу членомъ товариства „Союзъ“, симпатизую зъ нимъ, якъ взагалѣ зѣ всѣма товариствами рускими, що помѣщенѣ въ будынку „Народного Дому“. Але щобъ я, якъ писали „Бук. Вѣдомости“, заохочувавъ ученикѣвъ и „агітувавъ“ помѣжь ними, абы заходили до того товариства, се зовсѣмъ неправда. Про такѣ рѣчи, якъ „Союза“, я зъ учениками нѣколи не говоривъ и не говорю нѣ въ школѣ, нѣ по-за школою, що можуть потвердити всѣ мои ученики, якъ теперѣшній такъ и давнѣйшій. Коли жь пѣсля „Бук. Вѣдомостей“ ученики зъ моєи понуки мали нѣбы то бути въ „Союзѣ“, то се перекрученє отсего факту: Тамтого року десь на веснѣ празнували Русины въ салѣ „Народного Дому“ ювілей Котляревского сходинами, на котрыхъ державъ проф. Стоцкій літературный вѣдчитъ и вѣдспѣвано кѣлька хорѣвъ. Передъ тыми сходинами згадавъ я въ 5 клясѣ, обговорюючи коротко заслуги Маркіяна Шашкевича та Котляревского около нашои літературы, що якъ разъ теперъ 100 лѣтъ тому, якъ появилась „Енеида“ Котляревского, й тутешній Русины празнувати будуть въ „Народнѣмъ Домѣ“ память сего писателя. Деякій ученики запытали мене, чи вѣльно имъ туды пѣти, на що я вѣдповѣвъ, що можуть прийти, бо-жь тамъ буде держати ся літературный вѣдчитъ про Котляревского, а не зашкодить имъ почути про него де-що докладнѣйше. И справдѣ були деякій ученики на тыхъ сходинахъ, де вразъ зѣ мною й зъ другимъ проф. гімназіяльнымъ Тірономъ, брали участь въ спѣвахъ. А изъ сего факту зробили мене „Буков. Вѣдомости“ вже агітаторомъ „Союза“!

Яко другого свѣдка переслухано проф. Кобыляньского. Вѣнъ заявляє, що чує ся викріміноваными статьями обиженымъ тому, що тамъ представлено его такъ, мовь бы фальшу-

Русини! Горніть ся до своеі одинокоі літературноі часописи!

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1900 рік [3-ий рік видання], редакция й програма таж що й попереднього року. **Передплата 8 зр. річно, може бути сплачена ратами**; піврічна 5 зр. За ціну 8 зр. можна діставати далі повні річники з 1899 р., а з 1898 за 6 зр. можна дістати книжки почавши від 5 ої, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

Адреса Адміністрації: Львів, Чарнецкого 26. Власний дім.

вавъ слѣдчій протоколъ та „интругувавъ“ проти свого дирэктора Фавстмана. Свѣдокъ оповѣдав, якъ розпочалось слѣдство въ низшій ґімназіи — о чѣмъ знаемо вже изъ зізнания проф. Шпойнаровского — а далѣ каже, що протоколу не фальшувавъ, бо ученики, коли переслухували ихъ проф. Шпойнаровскій и Лебль, прецінь не могли знати, що вінъ, сидячу на катедрѣ собѣ записує. Впрочѣмъ формального протоколу про слѣдство въ низшій ґімназіи, яке мало бъ предложити ся краевій радѣ шкільній, не було, бо шкідливій для науки руской мовы аґітациі межь молодѣжію въ низшій ґімназіи не прибрали були такихъ великихъ розмѣровъ, якъ у высшій ґімназіи, такъ що тыхъ кількохъ виновниковъ, якихъ відкрыто, укарано въ короткій дорозѣ на одній зъ найближшихъ конференцій, и на тѣмъ конець. Проти директора Фавстмана, каже проф. Кобыляньскій, я нѣколи не интриґувавъ, противно, я ему вдячный за те, що помагавъ менѣ матеріяльно, коли я бувъ въ прикрыхъ обставинахъ. Що-до высказу „кацапы“, то ученики самі, звычайно якъ дѣти, вырывали ся зъ такими выразами и доносили менѣ ба се, ба то, а я ихъ утихомирювавъ словами: „Коли знаете, що они „кацапы“, то лишѣть ихъ, най собѣ будуть „кацапы“, а вы зъ ними не приставайте, а оминайте ихъ“. То саме радивъ я имъ и що до Ґеровскихъ, але щобъ я резмавлявъ зъ ними про Ґеровскихъ та выражавъ ся о нѣмъ неприлично, сего не було. Коли я сказавъ, що знищу „кацапскій гнѣзда“, то тымъ зовсѣмъ не думавъ я о родинѣ Ґеровскихъ а о тайныхъ сходинахъ учениковъ въ домѣ Ґеровскихъ и въ акад. товариствѣ „Карпатъ“. Що-до Бачиньского, то просивъ мене мій товаришъ проф. Шпойнаровскій, абы я ему бувъ свѣдкомъ того, що вінъ буде говорити. Зрештою потверджає проф. Кобыляньскій то, що въ справѣ Бачиньского вже знаемо изъ зізнания проф. Шпойнаровского.

Далѣ переслухувано решту свѣдковъ, по більшій части ученикивъ ґімназіяльныхъ, и відчитано всѣ дотычні акты.

Присяжнымъ поставлено 3 питаня; перші два що-до вины автора инкримінованыхъ статей О. Крушиньского супротя професорівъ Шпойнаровского й Кобыляньского, трете що-до вины одвічального редактора Кострыжа.

Прокураторъ Сіміоновичъ указує на тяжкій станъ учительскій, котрому належить ся подяка за выповнюване его трудныхъ обовязківъ и за ревну працю около выхованя молодежи. Тымъ більше мусить учителя болѣти, коли вінъ видить, що не лишь крити кують его неприхильно, але выставляють его особу на прилюдне посмѣховиско. Переходячи до поодинокихъ точокъ обжалуваня прокураторъ доводить, що обвиненому не удало ся удовідничи „ихъ правды“ й кінчить свою промову, завзываючи присяжныхъ, абы узнали обвиненыхъ винными.

По короткихъ промовахъ проф. Шпойнаровского й Кобыляньского — д-ръ Дудыкевичъ виголосивъ свою оборону, почѣмъ присяжній удались на нараду. О. Крушиньского увільнено 8 голосами проти 4, а Кострыжа одноголосно.

Сего процесу не можемо мы поминути безъ нашихъ замѣтокъ. Цѣла розправа выказала, що оба проф. Шпойнаровскій и Кобыляньскій взяли ся до того „истребленія кацапівъ“ дуже незручно. Передовсѣмъ компромітують обохъ професорівъ досыть особистій выслови о „гнѣздахъ кацапскихъ“ и взагалѣ велика неповздержливість языка. Хоть якъ може бути прикро, що Русины Ґеровскій стали „Russen“, то все-жъ таки за то ихъ атакувати професоръ не повиненъ, такъ само якъ не атакує Мадяра зъ Шипошеґічъ, що хоть живе на Буковинѣ, а все таки вважає себе Мадяромъ. Потѣмъ запрошуване свѣдковъ до льокалівъ сѣданковыхъ, приватній розговоры зъ учениками, се все зъ корректнымъ веденемъ слѣдства не має нѣчо спільного. Мы певно не радій розвиткови москвофільства на Буковинѣ, але такъ само не радій и плюгавленю руско украиньскои идеи шовінажою и взагалѣ недженельменьскимъ поступованемъ. Тымъ поведенемъ народовцѣ певно не принадять до себе интеліґентнѣйшихъ и чеснійшихъ одиниць зъ-помежи молодежи, що будуть гидити ся такимъ поведенемъ. Яко послушный матеріялъ, будуть приходити индивідуа „ssący dwie matki“, слабі характеры, люде, що не выдержали бы жаднои бурѣ. А чи сего можуть желати собѣ буковиньскій народовцѣ, — то ще пытане, бо-жъ дѣйсно працюючихъ людей на народній нивѣ тамъ гуртокъ невеликій, приросту на разѣ нема, — то-жъ треба бы хоть на будучность постарати ся о наслѣдниковъ зъ сталевымъ характеромъ и невычерпаною енерґією. А ся дорога до того не веде!

Переглядъ політичный.

Въ справѣ трансвальскій доносять два великі лондоньскі дневники „Standard“ і „Times“, що головно командуючій Буровъ Журеръ є такъ роздразненый довгимъ опоромъ Англійцевъ въ Ледісметъ, що зачинає бомбардувати ґен. Уайта не лишь ґранатами и шрапнелями, але такожь не зовсѣмъ чемными листами, въ котрыхъ робить ему різній докоры. Недавно тому написавъ листъ такій задля того, що ґенералъ Уайтъ надъужывае нейтрального табору поставленого для охороны Кафровъ и утѣкачовъ. — Помежи Бурами трансвальскими и оранськими мали выбухнути непорозумѣня. Що-до самои облоги Ледісмету, то перенесене бурскихъ арматъ на становища близші мѣста, не пошкодило только Англійцямъ, що власне самымъ Бурамъ, бо близше несучі арматы англійскі можуть досягати позицій Буровъ и вже мабуть здемонтували двѣ арматы облягаючихъ. Кореспондентъ „Standard-а“ доносить, що давнѣйше поводжене артилеріи англійскои треба приписати вадѣ въ таборѣ англійскомъ. — До Лондона телеґрафує ґен. Уайтъ зъ даты дня 9 с. м., що послѣдноі ночи ґенералъ Гентеръ на чолѣ 500 охотниковъ натальскихъ и 100 легкои кінниці заатакувавъ оденъ зъ горбовъ, на котрѣмъ була позиція Буровъ. Атакъ вчиненый зъ заду повѣвъ ся знаменито. Знищено Бурамъ одну 6-и фунтову армату, гавбицю и одну мітрайлезу „Макінія“ и богато запасовъ, який спроваджено до Ледісмету. Англійцѣ стратили при тѣмъ одного жовнѣра, одного маіора ранено. Рівночасне швадронъ гузаровъ обійшовъ Песівертсворґъ, запаливъ краалі (село Кафровъ) и перетявъ лінію телеґрафічну Буровъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальні збори „філіи тов. „Просвѣты“ у Львовѣ відбули ся при участи понадъ 60 членовъ дня 8. грудня с. р. въ льокалѣ тов. „Зоря“. Зібраныхъ привитавъ п. Гр. Врецьона довшою патріотичною промовою, въ котрій вказавъ на те, що якъ разъ повѣтъ львівскій мимо того, що майже підъ бокомъ головного выдѣлу тов. „Просвѣты“, стоить підъ взглядомъ просвѣтнымъ ще далеко не тамъ, деби треба було. Щобы отже тому зарадити, головный выдѣлъ поробивъ старания коло завязаня філіи „Просвѣты“ въ повѣтѣ львівскомъ. Она мала бы выручувати и помагати выдѣлови въ его хосенній дѣяльности. Выбрано відтакъ п. Вол. Левицкого, нотаря зъ Винникъ, головою зборовъ, на заступника п. М. Царя господаря зъ Підбережець, а секретаремъ о. Ганицкого зъ Рудна. П. Губчакъ редакторъ „Свободы“ поясниивъ основно статутъ філіи, удѣлювавъ поясненъ на деякі питаня, и закінчивъ покликомъ, щобы кождый старавъ ся придбати якъ найбільше членовъ для товариства — По короткій перервѣ приступлено до выбору выдѣлу філіи; выбрани пп: Вол. Левицкій, Гр. Врецьона, Євг. Бурачиньскій студ. мед., о. Гр. Погорецкій зъ Бродокъ, Ив. Строньскій учитель, Ив. Бобсляк госп. зъ Дмитря, Тузякъ зъ Скнилова, а яко заступники выдѣловыхъ: о. Жарскій, и два господарѣ Мижинъ та Дропа.

Відтакъ о. Фолисъ візвавъ выдѣлъ, щобы занявъ ся справою убезпеченя худобы, що для селянъ повѣту львівского є дуже важне зъ огляду на се, що они головно утримують ся зъ продажѣ набѣлу. — Внесене се підперте о. Ганицкимъ зборы єдногушно ухвалили. О. Погорецкій жадавъ, щобы выдѣлъ старавъ ся заохочувати селянъ до просвѣты. Выдѣлъ перевѣвъ бы се найлѣпше, высылаючи делеґатовъ по селахъ зъ відчитами, на котрій стягано бы людей зъ кількохъ селъ разомъ. — П. Хлопецкій домагавъ ся передовсѣмъ поправы господарства рільного, що дотепер веде ся ще по старосвѣтски, при чѣмъ мало выкористовує ся рілю, а богато на марно тратить ся. Бесѣдникъ взиває тому людей просвѣченыхъ: священниковъ и иншихъ, щобы бодай они завели у себе раціональнѣйше господарство. Тымъ дали бо они селянамъ добрый примѣръ, а при тѣмъ поучували бы ихъ о новыхъ способахъ ведень господарства. Про тій способы правдѣ вже неразъ писано въ книжочкахъ „Просвѣты“, але народъ ихъ не впроваджував, бо не мавъ живыхъ примѣровъ. — Надъ тыми внесенями выявзала ся оживлена дискусія, въ котрій брало участь більше присутныхъ членовъ. Подавали всякій рады, якъ бы можна выйти зъ нашого невідрадного положеня. Межь иншими сел. Дропа остерѣгавъ селянъ, щобы при всякихъ нагодахъ, пр. поминкахъ, хрестинахъ и т. п. не тратили свого тяжко зароблено ґроша, але складали до щадниць або обертали на продуктивній цѣли. Сел. Тучикъ зъ Жиравки промавлявъ за тымъ, щобы до спільнои працѣ надъ просвѣтою лучили ся селяне зъ священиками. Въ той способъ праця вела бы ся успѣшнѣйше и поступала бы скорше впередъ.

По закінченю зборовъ уконституувавъ ся выдѣлъ. Головою філіи выбрано п. Вол. Левицкого, заступникомъ п. Гр. Врецьону, секретаремъ п. Євг. Бурачиньского, касіеромъ п. Ив. Строньского а контрольоромъ о. Г. Погорецкого. Нововыбраный выдѣлъ зложивъ приречене, старати ся о скільки силъ стане, працювати для добра товариства. Выдѣлъ надѣе ся, що всѣ члены будуть ему въ праци ревно помагати. Мы не повинні забувати, що наша філія знаходить ся підъ бокомъ головного выдѣлу „Просвѣты“, въ центрѣ рускаго жития, що на насъ будуть зглядати ся всѣ инші філіи и мы власне маємо имъ стати добрымъ примѣромъ. Повѣтъ львівскій повиненъ давати „Просвѣтѣ“ не сотки, але тысячѣ членовъ, кождо его село повинно мати свою читальню, свою крамницю, свою касу позичкову. Тогды доперва, коли станемо высоко просвѣтно и економічно, будемо могли сміло глядѣти въ будучность и станемо панами на нашій вольній земли! — За Выдѣлъ філіи „Просвѣты“.

Євг. Бурачиньскій.

Справы церковні.

Загальні збори товариства св. Ап. Петра відбули ся дня 7 с. м. о 3 годинѣ зъ-полудня въ духовній семинаріи відспѣваннямъ „Царю Небесный“. Відтакъ о. крил. Пюрко повитавъ зібраныхъ (більше якъ сто членовъ) щирымъ теплымъ словомъ, вказуючи на цѣль товариства. По цѣлій руской части Галичины говоривъ о. бесѣдникъ, — повстають безнастанно „kościółki“. Тыхъ kościółek-івъ чимъ разъ більше, — дарма, що нарѣканя агалъ и праса руска. Само нарѣканя не выстатчить. Треба проте утворити потрѣбный фондъ до будованя церковъ. Найлѣпша бо засада и найпевнѣйша побѣда есть тогды, коли ворога старає ся побити его власнымъ оружіемъ. Дальше розповѣвъ бесѣдникъ ґенезу товариства, котре ще въ роцѣ 1896 завязано и выбрано тогдѣ выдѣлъ и на президента пок. Торонськ[illegible]. Зъ різныхъ однако-жъ причинъ, якъ що выдѣловій выбрани були такожь зъ-помежи нечленовъ, якъ такожь що о. Торонській померъ, выдѣлъ не збиравъ ся анѣ разу, и товариство не оказувало нѣякого жития. Щобы товариство не зниділо а тымсамымъ не пропала гарна цѣль, Преосв. Кунловскій покликавъ на підставѣ статуту до жития комітетъ зъ о. кр. Пюрка, о. віцеректора Яремы и о. преф. Яцковского, котрый взявъ справу въ свои руки, провѣривъ книги, и уповажненый скликавъ отсій загальні збори.

На президента зборовъ выбрано черезъ аклямацію о. посла Таначкевича а на секретарівъ пп.: Винницкого и Юхновича. О. Таначкевичъ въ горячихъ словахъ завбававъ всѣхъ, щобы якъ найщирѣйше занили ся сею справою, бо въ тѣмъ лежить будучность нашои церкви, и нашого народу. Поставивъ внесене, щобы збори выслали телеґраму до папы и до Є. В. цѣсаря и подавъ змѣсть тыхъ телеґрамъ:

Телеґраму до папы выслано на руки нунція у Відни такого змѣсту: Eminentissime Domine! Clerus ruthenus catholicus convenit ad comitia societatis St. Petri, cuius societatis negotium est, ruthenis ecclesiis restaurandis et aedificandis succurere. Quem clerum cum non praetereat hoc excelsum negotium tum solum prosperare posse, si gratiae petrae Sancti Petri innitatur, comitia supplicia faciunt, ut Vestra Eminentia tam nostrae societati, quam singulis sociis a Sanctissimo Domino nostro apostolicam benedictionem exorare dignetur, quo certius finem nobis propositum assequi possimus ad augendam gloriam nostrae catholicae Ecclesiae, ruthenaeque nationis salutem. — Comitiorum praeses — *Taniaczkiewicz.*

Телеґрама до цѣсаря така: Euere Apostolische Majestät! Die zur General-Versamlung des Vereines des hl Petrus versammelte ruthenische Geistlichkeit, eingedenk der grossen Wohlthaten und Opferwilligkeit, welche Euere Apostolische Majestät zu Gunsten unserer armen Kirchen an den Tag legte, bittet allerunterthänigst auch dessem Vereine Seinen möchtigen Schutz angedeihen zu lassen und zugleich die Gefühle der Treue und Anhänglichkeit an das Allerhöchste Kaiserhaus, die unsere Geistlichkeit stets auch in schwersten Zeiten hegte und auch jetzt hegt, allergnädigst entgegennehmen zu geruhen. Die ruthenische Geistlichkeit hält unerschüttert an dem Wahlspruch; Treu der Kirche, treu dem Kaiser, treu dem theueren ruthenischen Volke. Im Namen der Versammlung. — Abgeordneter — *Taniaczkiewicz.*

Відтакъ приступлено до порядку дневного. О. Ярема и о. Яцковскій зложили справоздане зъ дотеперѣшнои дѣяльности комітету. Товариство має маєтку 582 95½ зр. а удѣлило двѣ позички церквамъ дек. Нараѣвского въ сумѣ 175 зр. — Зъ порядку дневного и приступлено до точки 4-ои змѣны статутовъ. При першомъ § 8 выявзала ся дуже жива дискусія надъ симъ, чи має уживати ся назва обряду руско-католицкій чи греко-католицкій? Більшість на превеликій жаль була за тымъ, щобы уживано мовы гр.-католицкій а не руско-католицкій, мимо того, що синодъ львівскій и пок. Кардиналъ були все за назвою руско-католицкій. Дальші змѣны дотычать сего, що буде одно головне товариство зо спільнымъ фондомъ зелѣзнымъ, але такожь двѣ філіи самостійні въ Перемышли и Станиславовѣ. Що-до вкладокъ змѣнено давный статутъ о стілько, що для особъ фізичныхъ виносове и вкладка буде по 1 кор. а для церквей и особъ моральныхъ 5 коронъ. Члены основателѣ платять одноразово 50 коронъ а спомагаючій 5 коронъ. — Въ разѣ розвязаня або упадку товариства майно его становить фондъ для будовы церковь підъ заряд домъ Ординаріятовъ всѣхъ трехъ рускихъ епархій.

Відтакъ приступлено до выбору выдѣлу и выбрано: на президента о крил. Пакѣжа а до выдѣлу: о. крил. Пюрка, крил. Туркевича, и пп.: Горняка, Ярему, Фолиса, Ант. Билинкевича, Лопатиньского, Дорожиньского а на заступниковъ выбрано пп: Лежогубского, Тупися, Баковича и о. Стеткевича; до рады надзираючои выбрано пп.: Таначкевича, Пачовского и Давидяка. — До фонду корѣнного ухвалено давати 5% а секретареви ухвалено платити 50 зр. річно. Ухвалено дальше, щобы що року нарохъ урядивъ складку на рѣчь товариства и щобы кандидаты при ординаціи давали якійсь добровільный датокъ на рѣчь товариства. — Збори закінчено о 7½ годинѣ вечеромъ.

НОВИНКИ.

— **При змінѣ мѣсяця** просимо о вчасне відновленє передплаты. Пригадуємо, що на кредитъ часописи высилати не можемо, длятого ще разъ пригадуємо дотычнымъ Вп. передплатникамъ о выровнанє залеглостей по конець сего року підсля вызначеныхъ речинцевъ.

— Засѣданє Выдѣлу **Руского, товариства педаґоґічного** відбуде ся въ суботу дня 16|12 о годинѣ 6 де звычайно.

— **Про потребу політичнои бібліотеки** пишуть намъ: Усякій, хочьбы й якій песимістъ, мусить признати, що за остатнѣ роки слѣдный у насъ на всѣхъ поляхъ не абы якій поступъ літературно-науковый; лишь одно, и то дуже важне поле популярныхъ наукъ політичныхъ, лежить майже цѣлкомъ занедбане. То, ще у насъ появило ся въ тѣмъ напрямѣ въ остатныхъ рокахъ, сходить до кількананцати книжочокъ „Хлопськоі бібліотеки“ та кількохъ, выданыхъ накладомъ редакціи „Батьківщини“, „Хліборобa“, „Громадського Голосу“ и „Свободы“.

Що потреба популярно-політичнои бібліотеки для народу пекуча, се мусить признати кождый, хто хочь трохи занимавъ ся політичною аґітациею на селѣ, хто хочь разъ найшовъ ся въ положеню, що мусѣвъ объяснити простымъ людямъ найпростѣйші питаня політичного катехізму.

Сказавъ бы хто, що популярна політична часопись зовсѣмъ выстарчає для народу и що окрема політична бібліотека зайвина. Та се зовсѣмъ хибна була бы думка. Передовсѣмъ треба завважати, що годѣ політичній, хочьбы и якъ популярно редаґованій часописи, що має подавати читачамъ політичній статѣ відповідній до хвилѣ, запускатись рівночасно въ поясненованє основныхъ понять зъ політики. За окремою політичною бібліотекою промовляє ще и ся обставина, що коли на політичну популярну часопись, хочь бы и якъ дешеву, не всякій може спромочи ся, то все-жъ кождый може роздобути кільча сотикивъ на закупно популярно написаной політичной брошуры. До того-жъ водить ся у нашихъ людей звычай, що книжка все довше шануе ся и держить ся чимъ часопись, котра зъ часомъ тратить вартість.

А вжежъ коли якъ коли, а теперь, коли по живѣйшомъ політичномъ руху въ р. 1895 и 1897 слѣдно у насъ на політичномъ поли якійсь дивный застій, загальне знеохочене и апатію, що оказались якъ не можъ лучше зъ нагоды остатныхъ соромныхъ для насъ выборовъ въ Львову, Равѣ рускій, Тернополи и Коломыѣ, — таке выдавництво дуже на часѣ. Популярно, цѣкаво и горячо написаній книжки політичного змѣсту, що розходились бы тысячами межь нашимъ народомъ, причинились бы певно не мало до політичного освѣдомленя народныхъ масъ и живѣйшого зацѣкавленя публичнымъ житемъ. А вже просто неоцѣненій прислуги віддавали бы такій книжочки въ повѣтахъ, де нѣхто або мало хто зъ Інтеліґентныхъ Русиновъ занимаєсь политичною роботою, а такихъ повѣтовъ на жаль чи мало.

Щобы-жъ така політична бібліотека могла справдѣ сповнити свою велику задачу, мусѣла бы розумѣєсь, бути редаґована якъ найбільше приступно, живо, займаючо та горячо, поодинокій книжечки мусѣли бы бути якъ найдешевшій Думаю, що не відъ рѣчи буде навести кільча темъ на примѣръ, якъ ось: Що таке вѣче і якъ его скликує ся? Що таке політика и політична орґанізація? На що читаємо ґазети? Господарка польскои шляхты въ Галичинѣ: Подѣлъ Галичины; Автономія, чи ґвалтономія?; Якъ выбирає ся раду ґромадску?; Якъ выбирає ся раду повѣтову?; Якъ выбирає ся посла до сойму и ради державной?; Держава и ей обовязки супроти горожанъ; Політична нужда Русиновъ и якъ ѣй зарадити; Що вільно, а чого не вільно жандармови?; Що робити, щобы нашихъ дѣтей не морочили въ школѣ польщиною? и др.

Може теперѣшне сумне політичне положенє Русиновъ спонукає ту часть рускои інтеліґенції, що ще не збайдужнѣла для рускои справы, призадутись поважно надъ сею преважною рѣчею. Въ першій же мѣрѣ повинно застановити ся надъ выдавництвомъ популярно-політичнои бібліотеки політичне товариство „Народна Рада“ у Львовѣ и ввести его якъ найскорше въ житє.

— **Поминальне богослуженє** за бл. п. Віктора Флякевича студ. III. р. правъ помершого 4 грудня въ Дорошевѣ великомъ, відбуде ся въ четверъ 14 грудня о 8 год. рано въ львівскій Успеньскій церквѣ.

— **Руске касино въ Стрыю** устроює въ Навечерію св. о. Николая (17 грудня) для чемныхъ дѣтей вечеринцѣ. Въ програму входять: представленє сценічне Суду св. о. Николая, забавы дѣтинячій и фантова льотерія зъ красными забавками до выграня. Для старшихъ добірный буфетъ въ власномъ зарядѣ, зъ котрого дохідъ призначує ся на закупно книжокъ до бібліотеки касиновои. Вступъ для старшихъ по 20 ст., для дѣтей по 10 ст. відъ особы. Початокъ точно о год. 6.

— **Андреєвскій вечеръ.** Всѣхъ, що записали ся въ лісту учасників Андреєвского вечера въ Руской Бесѣдѣ у Львовѣ, просимо зобрати ся завтра, въ второкъ о год. 8½ вечеромъ. — *Комітетъ.*

— **Загальний зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Терпелівцѣ** [пов. збаражского] вѣдбули ся дня 28 падолиста. Въ зборахъ взяло участь звыжь сто людей и трехъ священиківъ. Межь иншими ч. Іос. Пащукъ зъ Скорикъ въ довшій бесѣдѣ вказував на потребу просвѣты межь народомъ, взывавъ до посылання дѣтей до школъ середныхъ. О. Голѣнатый промавляв о користяхъ зъ основання склепівъ и кас. Вѣдтакъ выбрано выдѣлъ, а на голову читальнѣ о. Волод. Герасимовича. — Читальня мѣстить ся въ хатѣ г. Павла Бѣлика и має 65 членівъ. — *Гость.*

— Причинокъ до справы **ритуального убійства.** На окладницѣ одной зъ книгъ (X. 45) бібліотеки Семинар. дух. у Львовѣ знаходить ся деворитъ (15·7—9·3 цм.) зъ такимъ обличенемъ:

Obraz którego Oryginał iest w Rękach I. O. Nikołaia Ignacego WYZYCKIEGO ArcyBiskupa Metropol: Lwów: przysłany z Zytomirza, Dziecięcia pułczwarta lat mającego Stefana Studzieńskiego, Syna urodzonych Adama y Ewy z Wyehowskich Studzieńskich, w Wielki piątek zchwytanego a w sobotę po szabasie okrutnie niesłychanym sposobem od Żydów zamordowanego, z których iedynastu pasy darto y ćwiertowano, trzynastu zaś Chrzest Sty otrzymali. Ano Dni 1753 Die 26 Maj.

I. Filipowicz Se. Leopoli.

— **На руску бурсу и дѣвочій институтъ въ Станиславовѣ** пожертвував п. Вітольдъ Волянській 300 зр. За сей щедрый даръ высказують ёму выдѣлы тыхъ обохъ заведень сердечну подяку.

— **Хто ширить деморалізацію?** Пѣдъ такимъ заголовкомъ подає „Monitor“ [ч. 49] цѣкаву новинку про знаного комісаря староства Лещиньского въ Равѣ рускѣй. Рѣчь мала ся ось такъ: Въ мѣсточку Любичѣ королѣвскѣй покаравъ мѣсцевый рускій катихитъ о. Ант. Клачиньскій одногодиннымъ карцеромъ школяря зъ другои чи третьои клясы за нечемне и обиджаюче поведенє противъ дѣвчатъ на точцѣ стыдливости. Про се повѣдомивъ о. катихитъ вѣтця покараного недоростка, именемъ Вовка, караного вже неразъ криміналомъ. Вовкъ, темный селянинъ, не то не бувъ вдячный за покаране сына, що сходивъ на бездорожа, але ще вивазъ до школы и обидивъ словно о. Клачиньского и забравъ хлопця домѣвъ. Обидженый священикъ внѣсъ на Вовка жалобу до Староства въ Равѣ а староста п. Тірманъ засудивъ за се Вовка на 5 зр. кары и 24 годинъ арешту. Вовкъ [nomen omen] хитрый и йде зъ „рекурсомъ“ до комісара староства Лещиньского, а сей поза плечѣ старосты и безъ его вѣдомости, яко предсѣдатель школьной рады окружной, iure cadako вносить изъ стороны сеи рады жалобу на о. Клачиньского до консисторіи въ Перемышли; сей доносъ мѣстивъ повно выдуманыхъ фактівъ. О. Клачиньского потягнула консисторія до оправданя, а вонъ не знаючи о нѣчѣмъ, явивъ ся у старосты п. Тірмана зъ допытомъ, за що очернивъ его передъ властію духовною. П. Тірманъ доказувавъ, що не робивъ на него нѣякого доносу, а вѣдтакъ выказало ся зъ актівъ, що доносчикомъ синъ бувъ ц. к. комісарь староства Лещиньскій. Чи не в се грубе надужитє власти и ширене деморалізаціи? Чи доносы и клевета лицюють такому урядникови якъ комісарь? На се не здобувъ бы ся навѣть „порядный“ писарь покутный...

— **О опорожненый мандатъ соймового посла зъ мѣста Львова** въ наслѣдокъ смерти д-ра Смольки має старати ся львівскій лѣкарь д-ръ *Вікторъ Окольскій*. Польска преса симпатично вѣдносить ся до его кандидатуры и пѣдносить ще и се, що д-ръ Опольскій мѣгъ бы увѣйти до краєвого выдѣлу та стати управителемъ санітарного департаменту, позаякъ дотеперѣшный управитель д-ръ Гошардъ має зъ сего становиска уступити.

— **Węgier — Polak dwa bratanki.** Польскій часописи роблять закиды своимъ братанкамъ-мадярамъ, що они цѣлкомъ апатично вѣднесли ся до смерти д-ра Смольки. Сибічуте Мадярівъ обмежило ся до етикетальной кондоленційной телеграмы, котра наспѣла ажь въ день похоронівъ вѣдъ угорского президента міністрівъ. А прецѣ Смольки неразъ выступавъ въ оборонѣ правъ и свободы Мадярівъ и тѣшивъ ся навѣть широкою симпатією угорского населеня, а найлѣпшимъ доказомъ сего є, що бувъ почетнымъ горожаниномъ 240 угорскихъ мѣстъ. Видко що шумна фраза: Węgier Polak — dwa bratanki втратила свое значѣне, коли взагалѣ вона колись була чимсь бѣльше, нѣжь фразою.

— **Сензаційный вынахѣдъ для — слѣпыхъ.** Загально розповсюдненымъ пересудомъ, що намъ конче треба очей, щобы щось побачити. Чи однакъ въ дѣйстности не оглядаємо въ снѣ, середъ повной темноты, найкрасшихъ образівъ, що своимъ блескомъ и пластикою въ нѣчѣмъ не уступають предметамъ, якѣ мы въ день на явѣ бачили? Оселя сензаціи не лежить отже въ оцѣ, але въ мозку, куды нервы приносять вражѣня, яке схопила очна сѣтниця. Зъ сего выходить, що не може бути выключене, щобы не вдало ся обдумати приладу, котрый бувъ бы въ силѣ заступити нашъ очный апаратъ, словомъ, бувъ въ силѣ хватати враженя зъ внѣ и утревалити ихъ дорогою нервівъ въ мозку. Правду ту приймають ще въ недовѣремъ, а она доводить до консеквенціи, що слѣпый прозрять, коли удасть ся до ихъ мозку ввести образы штучною дорогою. Докторъ Стівнсъ, Росіянинъ, мешкаючій въ Англіи, якъ здає ся, розвязавъ вже ту задачу. Вонъ пописувавъ ся недавно винахѣдомъ французского лѣкаря д-ра Л. Каре, котрому выявивъ тайну свого винаходу. Д-ръ Стівнсъ завинувъ д-рови Каре очи, а позбавивши его въ сей способъ на хвилю зору, приложивъ ёму до чола приладъ, що ему сейчасъ привернувъ зоръ. Д-ръ Каре глядѣвъ чоломъ (!), розрѣжнявъ сусѣдній предметы та мѣгъ числити пальцѣ рука, якій ему пересувано коло чола. Новый приладъ пригадує своєю конструкцією телефоны. Але чи се е не байка?

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Рахунокъ Краєвого Союза кредитового,** стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за мѣсяць падолистъ 1899 р.*

I. Станъ довжный:

1.	Удѣлы членівъ	17.911·00 кор.
2.	Фондъ резервовый	512·10 „
3.	Вкладки: Станъ зъ кінц. м.	149.650·53 „
4.	Сальдо процентівъ (побран.)	4.361·12 „
	Сума	172.434·75 кор.

II. Станъ чинный:

1.	Позычки удѣленій:		
	а) институціямъ	36.700·00 кор.	
	б) на скрипты	53.350·00 „	
	в) на векслѣ	48.415·00 „	138.465·00 кор.
2.	Цѣнній паперы фонду резерв.		897·04 „
3.	Льокаціи		28.785·33 „
4.	Цѣнній паперы иншій		300·00 „
5.	Готівка въ касѣ въ д. 30 над.		2.362·15 „
6.	Кошты заснованя		1.302·28 „
	Сума:		172.434·75 кор.

Членівъ прибуло 2, и останало зъ кінцемъ падолиста с. р. 252 членівъ зъ 359 декляроваными удѣлами въ сумѣ 18.400 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4½ %, вѣдъ позичокъ 5½ %—7 %. — Стоваришеня має на складѣ друки для товариствъ кредитовыхъ и розсилає на замовленє: инвентарь удѣловъ, инвентарь позичокъ, инвентарь вкладокъ и замкненя мѣсячній. — *Дирекція.*

— **Білянсъ „Хлопского Банку“ въ Калуши** за часъ вѣдъ 7/7 — 30/XI. 1899.

Доходы:

Фондъ резервовый	234 кор.	— сот.
Удѣлы членьскій	3.775 „	— „
Щадниця членівъ	15.100 „	86 „
Зворотъ позичокъ	40 „	— „
Вѣдсотки побраній	600 „	98 „
На адміністрацію побрано	175 „	03 „
Зворотъ кошт. заснованя	3 „	78 „
Разомъ	19.929 кор.	65 сот.

Розходы:

Позички на скрипты	15 950 кор.	— сот.
„ „ векслѣ	2.440 „	— „
Звороты щадницѣ	503 „	62 „
„ процентy	2 „	50 „
Кошты адміністрациі	155 „	46 „
„ заснованя	359 „	24 „
Льокациі (Удѣлъ въ Союзѣ кредитовомъ)	50 „	— „
Разомъ	19.460 кор.	82 сот.
Готівка въ касѣ	468 „	83 „
	19.929 кор.	65 сот.

Оборотъ касовый загальный: 39.390 кор. 47 с. Число членівъ 123 зъ деклар. удѣлами 137.

Білянсъ:

Вѣдъ 31/X, до 30/XI.

Доходы:

Фондъ резервовый	18 кор.	— сот
Удѣлы членівъ	296 „	— „
Щадниця членівъ	934 „	30 „
Процентй побраній	68 „	28 „
На адміністрацію побрано	23 „	60 „
Зворотъ кошт. заснованя	3 „	78 „
Разомъ	1.343 кор.	96 сот.
Готівка зъ 31/X.	1 551 „	57 „
Всего	2.895 кор.	53 сот.

Розходы:

Пожички на скрипты	2.360 кор.	— сот.
Кошты адміністрациі	46 „	50 „
„ заснованя	20 „	20 „
Разомъ	2.426 кор.	70 сот.
Готівка зъ 30/XI.	468 „	83 „
Всего	2.895 „	53 „
Оборотъ касовый	4.239 кор.	49 сот.

Прибуло членівъ: 9 зъ деклароваными удѣлами 9.

Калушъ 1 грудня 1899.

Зъ Дирекціи Общества Взаимного Кредита „Хлопскій Банкъ“ въ Калуши товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Д-ръ Андрій Косъ. *о. Дим. Романовскій.*

Ц. к. дирекція зелізниці державныхъ оповіщує:

Отворене зелізниці льокальної Краків-Коцмирів. — Дня 11 грудня 1899 буде передана до прилюдного ужитку зелізниця льокальна Краків-Коцмирів зі стациями Гжегужки, Домбе-Пісски, Чижини, Біньчиці і Коцмирів для загального руху і перестанками Грембалів і Пруси для руху особового і обмеженого пакункового.

Розклад їзди особових поїздів буде осібно оповіщений.

З огляду на збільшене руху особового підчас зближаючих ся Свят різдвяних і в цілі уможливленя догідніїшої їзди П. Т. подорожним, переходити будуть дня 22-го і 23-го с. м. поміж Львовом а Краковом надзвичайні поїзди особові а то:

Дня 22-го і 23-го с. м. поїзд поспішний ч. 8 відходячий зі Львова о год. 2 мін. 30 попол. а приходячий до Кракова о год. 9 мін. 20 вечером; дня 22 с. м. поїзд особовий ч. 25 відходячий з Кракова о год. 10 мін. 30 вечером, а приходячий до Львова дня 23 с. м. о год. 8 мін. 25 рано.

Поїзд поспішний ч. 8 задержить ся в стациях: Городку, Суд. Вишни, Мостиских, Перемишли, Ярославі, Переворску, Ланцуті, Ряшові, Сендзішові, Дембиці, Тарнові, Солотвині, Бохни і Подгужу-Плашів, а поїзд особовий ч. 25 на всіх стациях з виїмкою Волі жендзіньскої і Родатич. Поїзд поспішний ч. 8 лучить ся в Кракові з поїздом поспішним зелізниці північної ч. 4 до Відня.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

Именованя. Управитель міністерства скарбу именував етатѣ урядниківъ для удержаня въ евіденціи катастру податку ґрунтового старшихъ ґеометрівъ евіденційныхъ II класы: Стан. Вайса, Ант. Матейка, Іос. Мілера и Ант. Корлыковского старшими ґеометрами евіденційными I. класы въ VIII. класѣ ранги.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 11 грудня. Намѣстникъ гр. Пінінській мавъ въ суботу довшу конференцію зъ гр. Клярімъ и д-ромъ Керберомъ. — На порядку дневномъ засѣданя палаты панівъ, заповѣдженого на день 19 с. м., знаходять ся справы: перше читане внесеня стемпля дневникарского и закона що до предложеня пѣльгъ вѣдъ належитостій при конверсіи довгівъ. — Коло польске вѣдбуло вчера довшу нараду пѣдъ проводомъ п. Яворского.

Прага 11 грудня. Вчера вечоромъ вѣдбуло ся тутъ засѣданє молодоческого комітету выконуючого пѣдъ проводомъ п. Скарды. Обговорювано справу выступленя п. Форцта зъ молодоческого клюбу. Въ довшій дискусіи, въ котрій брали участь всѣ присутній, выхвалювано поступованє провѣдниківъ клюбу; ухвала не запала нѣяка.

Москва 11 Въ загальномъ станѣ здоровля гр. Толстого наступило погоршенє; недужій є дуже обезсиленый.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

І. Гр. въ Ты. За сей рѣкъ все. — М. Кр. въ Ро. Выровнано и заплачено по конець року все. — М. Ро. Ре. Теперь по конець падолиста а не грудня.

Надѣслане.

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставній Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краєвого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігаціи купуємо и продаємо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЛЄНЪ

Банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пакетиціяхъ пишу Галицкое

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозвиды, барометры, термометры, рѣвній кроометры, мікроскопы, лупы, кемпасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направы потагодзують ся якъ найскорше и найдешевше 4517

Подяка.

Не будучи въ силѣ, лично якъ належало бы ся подякувати за оказане намъ зъ всѣхъ сторінъ щире сочуствіе по причинѣ смерти нашого найдорожшого мужа и батька бл. п. о. Іоанна Козакевича, пароха въ Угновѣ, якъ не меньше всѣмъ Всечестнѣйшимъ и Высокоповажанымъ Отцямъ, Своякамъ, Другамъ, Знакомымъ, Вѣрнымъ и Представителямъ Властей, що зволили взяти ласкаву участь въ вѣддани Покойному послѣднои прислуги, складає прилюдно сердечнѣйшу подяку.

Опечалена Родина.

Угновъ, дня 26/XI (8/XII) 1899. 472 1—1

Подяка.

Найстрашнѣйша кривда постигла мене забираючи менѣ найдорожшого чоловѣка а моимъ малымъ дѣтямъ батька. Если хто мавъ такъ скоѣньчено идеального товариша житя якъ я мала той лишь потрафить оцѣнити мій бѣль. Умеръ мій мужь въ 37-мѣмъ роцѣ житя, 28 листопада о ½до 10-той вечеронъ, а выполненє обовязку чесного священика спровадило его наглу смерть. Але въ тѣмъ горю знайшла я людей честныхъ, що несли Емилеви ратунокъ, а по его смерти менѣ на пѣвъ мертвій помѣчь и спѣвчуте. Передовсѣмъ дякую Вп. П. др. Гільнрайнерови, що всѣми силами ратувавъ мужа до остатной хвилѣ немовь рѣдный братъ, и Вп. Панямъ Гільнрайнеровій и Ґродзѣцкій за опѣку надо мною. Вамъ Отче Ґловачь Богъ лишь може вынадгородити, бо всяка подяка есть нѣчимъ въ порівнаню до того, що Вы для и для моихъ дѣточокъ доброго зробили! Такожь Вп. П. Новаковскому я не въ силѣ вѣддячитись за Его помѣчь хорому, при похоронѣ и ажь до нинѣшной хвилѣ. Вп. П. Знамировскому за Его помѣчь хорому Емилеви такожь сердечно дякую. О. Велигорскому дякую за спроваджене конзиліюмъ а ВП. фізикови др. Дольницкому за безплатне прибуте въ Залѣщикъ. Дякую Всеч. Отцу Декану Всеч. о. Матковскому и Всеч. о. Велигорскому за вѣдправленє службы Божои. Дякую Всеч. о. Александровичу за промову въ церквѣ а Всеч О. Любовичу за промову на цвинтари и всѣмъ Всеч. о. дух. за спѣвучасть въ похоронѣ. Дякую всѣмъ парохіянамъ, котрій не опускали тѣла на хвилю, и численно зобрались въ день похорону. Вкінци дякую всѣмъ знакомымъ, котрій зобрались вѣддати Емилеви остатну прислугу, а мене потѣшали. Нехай Богъ охоронить Васъ всѣхъ вѣдъ такъ страшного горя!

Устечко 5 (12) 1899. 470 1—1

Марія Гаморакова зъ дѣтьми Тоневъ и Несторкомъ.

Русинъ урядникъ державный, лѣтъ 26, пристойный, одруживъ бы ся зъ Русинкою. Вымаганый посагъ 3 000 зр. Близшій вѣсти въ Адміністрації „Дѣла.“ 462 5—5

Ігнатій Стефковичъ уч. IV р. сем. уч. глядає лекціі. Може приготовляти учителів до кваліфікації, учеників до гімназиюм, або учеників на курс приготовляючій, або на I-шій рік до сем. учит. Адрес. Ігнатій Стефкович у Львові ул. Коперника ч. 30.

!! Пчѣльный вѣскъ !!

пѣдъ гарантією правдивый, безъ нѣякои примѣшки по зр. 1·60 за кільо высилає за послѣплатою 443 4—4

І. Менчеръ въ Микулинцяхъ.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом **20** кр. В паперовій окладці **15** кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Новѣсть! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченє выключене) Цѣна 1·40 кр. поручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножовникъ, Львѣвъ, Галицка ч. 6.

Для експортерівъ яецъ!

Добре ситуованый дѣмъ импортовый яецъ въ Голяндіи пошукує експортерівъ яецъ, котрій були бы въ станѣ заосферувати способный до конкуренціи, свѣжій товаръ на торгъ при подвѣйнѣмъ або малѣмъ ладованю.

Перворядній поручени. Платить ся готівкою по одержаню, або за рецепісомъ, якъ звычайно, або на домаганє. Листы посылати пѣдъ адресою:

Г. У. Д. Allgemeine Annoncen-Expedition, Nijgh b Van Ditmar, Amsterdam.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львѣвъ, рынокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты“).

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1900 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсяць популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжденва популярна газетка

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниківъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 107—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць листопадъ 1899.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кінцемъ жовтня 1899 року		Въ протягу вѣдъ 1 до 30 листопада 1899				Станъ зъ кінцемъ жовтня 1899	
			побрано		выдано			
	зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
Позички на скрипта	66503	84	2124	24	2845	—	67224	60
„ „ векслѣ	12181	86	3465	25	3405	70	12122	31
Кошты адміністрації	872	84	25	58	239	50	1086	76
„ спору	278	50	3	58	7	32	282	24
„ заснованя	152	58	—	—	—	—	152	58
Рахунокъ полісъ	226	14	94	26	326	29	457	17
Готівка	1066	61	—	—	—	—	2860	45
Сума стану чинного	81282	37	5712	91	6823	81	84187	11
Б) Станъ довжный.								
Удѣлы членьскій	17747	95	268	—	24	—	17990	95
Фондъ резервовый	4031	30	27	73	—	—	4059	03
„ для касъ позич.	100	—	—	—	—	—	100	—
Вкладки щадничій	51292	23	1537	93	1569	29	51260	62
Вѣдсотки	3998	45	468	43	37	62	4429	17
Кредитъ банковый	3800	—	2000	—	—	—	5800	—
Обезпеченє членівъ	29	51	370	72	119	05	280	81
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	282	93	—	—	16	10	266	35
Сума стану довжного	81282	37	4672	81	1768	07	84187	11
До того станъ чинный	82113	37	5712	91	6823	81	84187	11
Разомъ (Капіталъ обор.	162564	74	10385	72	8591	88	168374	22
Разомъ (Оборотъ касов.			—	—	—	—		
			18977 зр. 60 кр.					

Загальный оборотъ касовый вѣдъ $^{1}/_{1}$ до $^{30}/_{11}$ 1899 року 205.831 зр. — кр.

Пѣсля білянсу на рѣкъ 1898 выносили зъ кінцемъ року:

Позички на скрипта	52.337	зр. 01	кр.
„ „ векслѣ	9.518	„ 94	„
Удѣлы членьскій	14.243	„ 13	„
Вкладки щадничій	44.143	„ 16	„
Сальдо вѣдсотківъ	2.768	„ 38	„

Загальный рѣчный оборотъ касовый въ 1898 роцѣ 204.185 зр. 04 кр.

Въ листопадѣ 1899 прибуло 11 членівъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 240 зр., отже зъ кінцемъ листопада 1899 р. 870 членівъ въ декляроваными удѣлами на 20 860 зр.

Стопа процентова вѣдъ вкладокъ щадничихъ $4^{1}/_{2}\%$, стопа процентова вѣдъ удѣленыхъ позичокъ $7^{1}/_{2}\%$ платий чвертьрѣчно або пѣврѣчно въ горы.

Станиславовъ дня 1 грудня 1899. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришеня зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Северинъ Торонський. *Савинъ Левицкій.*

МУЖЕСКУ 344 **Безсильнôсть**

выликвиду именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одиноко, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Російске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій сили при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надежитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцівъ R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручая А. Мазурквевичъ, Львôвъ, ул. Галицка ч. 12.

Quäker Oats

Всюды дôстане въ пачкахъ по 1 фунтови и по $^{1}/_{2}$ фунта (зъ приписомъ вересня).

Всѣ лѣкарѣ знають, що страви зъ вôвса належать до найлѣпшихъ зъ усеи поживы; въ сѣй справѣ нема двохъ гадокъ. Але незвычайно важна в рѣчь, якôм уживае ся стравы зъ вôвса, коли лѣкарь припише ви дитинѣ, хорому або недужому. Отже коли о се ходить, то практична господиня може омминути всяку непевнôсть и запобѣгчи всякому розчарованю и всякôй невдачѣ, коли зъ довѣрэмъ выбере Quäker Oats.

431 II.

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ имѣнiи „Народного Дома“ во Львовѣ, — Бѣлка, — отдаленномъ отъ державной дороги въ Брюховичахъ ad Перемышляны около 8, а отъ найблизшей стациі желѣзной дороги въ Бобрцѣ 39·8 километровъ, продаются, посредствомъ письменныхъ офертъ, 3637 штукъ дубовъ, съ вершками и галузями. Письменныи оферты належитъ вносити до — включно — 19-го декабря 12 ч. въ полудне, въ канцелярію института „Народный Домъ“ во Львовѣ, при ул. Театральной ч. 22, II поверхъ. — Въ той же канцелярiи можно получити обвѣщеніе лицитацiи въ дѣлѣ продажи тѣхъ дубовъ и пересмотрити блившiи условія купна и продажи въ будныи дни отъ 9-го до 12-го ч. утра и отъ 4-го до 6-го ч. по полудни.

456 3—3

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кінцемъ 1898 р. 30-ый рôкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 9,585.636·47 кр.
Премія належитости побôчній и вѣдсотки за рôкъ 1898	„ 2,517.998·09 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 31,446.439·22 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 323,257.816·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1898 р.	„ 1,487.178·08 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнôй сумѣ до кінца р. 1898 .	„ 29,910.069·98 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожитя або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкôдъ огневыхъ будинківъ, движимостій, збôжа, товарôвъ, запасôвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми уміренй, а услôвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортôвъ вишлe безплатно всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3.

63 24—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменномъ селянамъ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рôзной ваги и приймае ушкоджень дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожь маe на складѣ готовй дзвоны рôзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ДЕШЕВÔ

Великаньскій выбôръ товарôвъ

и дуже гарнй забавки, *модній артикулы* и новины въ галянтерiи припоручае магазинъ **Кавчиньскій и Оберскій** ул. Кароля Людвика, 7. ЛЬВÔВЪ ул. Галицка 6.

На коляду.

475 1—5

Хто хоче 400 марокъ вѣдъ гарантією мѣсячно, легко честно безъ ризика заробити? Нехай пôшле адресъ зъ вôльною маркою вѣдъ **V. 21** Annoncen-Exped. **K. F. Wojtan**, Лайскъ-Лінденавъ [Leipzig-Lindenau]. 446

Інтеліґентне бездітне, супружество приймe на цiле удержане за 18 зр. мiсячно панночку, котра може користати рiвночасно з науки на фортепянi. Ласкавi зголошенiя „Охорона“ poste restante Львiв

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1899.

пѣсля часу середньо-европейского [пôвнôчного о 36 мінутъ вѣдъ часу львôвского.]

посп. приходить о	особ. приходить о	до Львова	посп. вѣдходить о	особ. вѣдходить о	зъ Львова
		День			**День**
	6·10	Зъ Черновець, Ицкань, Станиславова		6·20	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·50	„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{5}$.		6·15	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	7·10	„ Зимноводы „ „ „		6·30	„ Ицкань, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	7·55	„ Лавочного „ „	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	7·44	„ Термополя на Пôдзамче		8·45	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружа
	8·05	„ „ „ гол. дворець		9·10	„ Сколього, до Лавочного $^{1}/_{7}$ до $^{15}/$
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Янова
	9—	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·35	„ Пôдволочискъ въ гол. дворця
	11·15	„ Ярослава, Любачева		9·45	„ Ицкань, Сопова, Бергомету
	11·55	„ Ицкань, Черног. Станислав.		9·53	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	1·01	„ Янова на гол. дворець		10·10	„ Белця, Равы, Любачева
1·30		„ Кракова, Вѣдня		12·50	„ Янова $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$ недѣль и свят
	1·40	„ Сколього, Хирова, а въ Лавочного вѣдъ $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$.	1·55		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·50		„ Ицкань, Станиславова	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·20		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		2·15	„ Бруховичъ $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{9}$ недѣль и свят
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·45		„ Ицкань, Гусятина, Кезмезе
	5·15	„ „ „ Пôдзамче	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ гол. дворець		3·05	„ Стрыя, Сколього лишь $^{7}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	5·55	„ Сокаля		3·15	„ Янова, вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$.
				3·20	„ Зимнои воды $^{7}/_{5}$ „ $^{10}/_{9}$.
				3·25	„ Бруховичъ „ $^{1}/_{5}$ „
				5·25	„ Ярослава
		Нôчь			**Нôчь**
	12·10	Зъ Сколього, Калуша, Борыслава	12·50		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·30		„ Черновець, Букарешту	2·36		„ Ицкань, Констанцiя, Букарешту
2·16		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4.10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·05	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		5·50	„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{9}$
	3·30	„ „ „ гол. дворець		6·26	„ Ицкань, Радовець, Кімполюнгу
	6·00	„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Берна, Варшавы
	6·10	„ „ „ „ Хирова		6·50	„ а Орлова вѣдъ $^{15}/_{9}$ до $^{15}/_{9}$
	6·20	„ Ицкань, Пôдвисокого, Козовы			„ Янова вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ въ будній дни
	7·58	„ Янова вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$, и вѣдъ $^{16}/_{9}$ до $^{30}/_{9}$ що дня а вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ недѣлю и свята		7·00	„ Лавочного, Мункача, Хирова
				7·10	„ Сокаля, Равы рускои
	8·15	„ Бруховичъ вѣдъ $^{7}/_{5}$ до $^{30}/_{5}$, и $^{16}/_{9}$ до $^{10}/_{9}$.		7.20	„ Термополя зъ гол. дворця
	8·30	„ Бруховичъ вѣдъ $^{1}/_{7}$ до $^{14}/_{9}$ що день		7·42	„ „ „ Пôдзамча
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·47	„ Янова $^{1}/_{10}$ до $^{30}/_{5}$ 1900 включно
	9·21	„ Янова вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$.		8·35	„ „ $^{1}/_{5}$ „ $^{31}/_{5}$ и $^{16}/_{9}$ до $^{30}/_{9}$
	9·55	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·11	„ „ $^{1}/_{9}$ „ $^{15}/_{9}$ недѣлѣ и свята
	10·10	„ Ицкань, Козовы, Пôдвисоцкого		10·40	„ Ицкань, Гусятина, Радовець
	10·08	„ Пôдволочискъ, Броди Копичинець		10·50	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·25	„ „ на гол. дворець		11·10	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	10·30	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·32	„ „ Гримайлова Пôдзам

ЗАМѢТКА: Пора нôчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

Въ Товариствѣ Ризниця

въ Самборѣ

можна получити кождого часу:

ФЕЛОНЫ зъ вовняного адамашку бѣлй, жовтй, синій, зелений, фіолетовій, багряній и чорній въ цѣнахъ 25, 32, 40 и 50 зр.; *зъ вельвету* въ розличныхъ краскахъ по 28, 35, 40 и 50 зр.; *зъ аксамиту* въ розличныхъ краскахъ по 65, 75, 90, 105, 120 зр. и выше; *зъ пôвшовковыхъ и легкихъ шовковыхъ* матерій французскихъ въ одноѣ або двохъ краскахъ н. пр. синьо жовтôй, бѣло-жовтôй, зелено-жовтôй, чорно-бѣлôй и чорно-жовтôй по цѣнахъ: 20, 38, 45, 55 и 65 зр.; *зъ пôвшовковыхъ матерій* бѣло-жовтыхъ зъ кольоровыми цвѣтами по 65, 75, 85, 90, 100, 110 и 129 зр.; *зъ чисто шовковыхъ* свѣтлыхъ, тяжшихъ матерій въ розличныхъ десеняхъ зъ кольоровыми цвѣтами або безъ тыхже по 90, 110, 130, 145, 165, 180, 200 до 250 зр.

На жадане высылае ся пробки матерій або кôлька готовыхъ фелонôвъ до выбору.

ДАЛЬМАТИКИ зъ тыхъ самыхъ матерій що и фелоны. Пара далматикъ стоить въ приближеню $1^{1}/_{2}$ разъ тôлько що фелонъ зъ тои самои матерiи.

СТИХАРИ зъ бѣлого полотна общитй доломъ коронкою на кольоровôмъ пôдкладѣ по 6, 8, 10, 12 и 15 зр.; зъ бѣлого полотна общитй доломъ коронкою ручнои роботы 18, 20 и 24 зр.; зъ вовняной матерiи общитй доломъ золоченою бортою и такожь узкою коронкою по 14, 16, 18 и 20 зр.; зъ пôвшовковои матерiи украшенй такъ якъ вовняній по 24, 26 и 30 зр.

ХОРУГВИ КРЕСТНЙ *зъ вовняного адамашку* комплетно уряджений по 50, 56 и 60 зр. за пару; *зъ шоскового адамашку* по 70, 80, 100 и 120 зр. за пару;

ФАНЫ (прапоры) зъ вовняного адамашку по 50, 56 и 60 зр. за пару; зъ шовкового адамашку по 80, 100, 120 и 140 зр. и выше.

ПЛАЩАНИЦѢ малёваній на полотнѣ по 20, 25, 32, 35, и 49 зр.; малёваній на шовку по 50, 55, 65, 70 зр.; на шовку зъ тропаремъ гафтованымъ срѣбломъ або золотомъ 80, 100 и 120 зр.; на шовку зъ богатыми ручными гафтами 200, 250 и 300 зр.

ВСЯКЙ ризы церковній якъ: шалѣ, суконки, бурсы, обрусы, диваны, подушки, поясы, цвѣты до свѣчокъ, и букеты до вазонôвъ и т. д.

ЧАШИ, бронзонй золоченій зъ дискосомъ звѣздою и ложицею по 20, 28, 35, 40, 45, 50, и 60 зр.; пôвъ-срѣбній по 70, 80 и 100 зр. цѣлй щиро-срѣбній 80, 90, 100 120, 150, 200, 230 зр. и выше.

☞ **Всѣ части суть огнево-золочений. Старй чаши принимае ся до направы и золоченя и вѣдсылае ся вже посвященій.**

ПАТЕРИЦѢ: Цѣла металева въ трехъ лучахъ 50, 60, 70 зр. и выше; металева въ 3 лучахъ зъ деревянымъ держакомъ 38 зр.; въ однôмъ лучи зъ деревянымъ держакомъ 26 зр.

ОБРАЗЫ процесіональній по 50, 60, 70, 110 и 130 зр.

КРЕСТЫ процесіональній, по 10, 14, 20, 32, 50 и 55 зр.; напрес ольній по 8, 12, 16, 20, 25, 35, 40 и 50 зр.

ВСЯКЙ РѢЧИ и знаряды церковній якъ науки, лѣхтарѣ, монстранціи дароносницѣ, ковчеги, кадильницѣ, ладаницѣ, всеночники, котелки и т. д.

Замовленя до 20 зр. высылае ся за попереднымъ надѣсланемъ належитости або за послѣплатою.

При замовленяхъ вѣдъ 50 до 100 зр. и при уплатѣ цѣлой належитости готôвкою удѣлае ся 5% опусту. При замовленяхъ за суму высше 100 зр. и уплатѣ цѣлой належитости готôвкою удѣляе ся 7% опусту.

Реклямаціи увзглядняють ся до 14 дней. 469 2—10

☞ **При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ из фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 269. Львовъ, Второкъ 30 Падолиста (12 Грудня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Руконисы звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатани вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ „10 кр вѣдъ одного стрѣлки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилано“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенія приватній числятъ[ся по 15 кр. вѣдъ стрѣлка.

Переглядъ політичный.

Въ нѣмецкѣмъ парляментѣ пѣдчасъ дискусіи надъ етатомъ, вѣдчитавъ вчера канцлеръ кн. Гогенльоге заяву сполученыхъ правительствъ, пѣсля котрои пересвѣдчено ся, що теперѣшна фльота нѣмецка не може дорѣвнати всѣмъ евентуальностямъ. Тому правительство внесе проєктъ подвоєня военнои фльоты на найблизшѣмъ засѣданю парляменту. Речинець на довершенє сего збѣльшеня фльоты не буде зъ горы означеный. Правительство буде поступати въ сей способъ, що рѣкъ рѣчно, пѣсля вѣдносинъ буджетовыхъ, вставить якусь квоту на будову кѣлькохъ кораблѣвъ. — По промовѣ кн. Гогенлього промавлявъ секретарь стану Більовъ и доказувавъ, що конечность розширеня фльотового закона выходить зъ теперѣшного політичного положеня въ свѣтѣ и зъ потребъ заморскои політики Нѣмеччины. Що-до еи політики заморскои, каже бесѣдникъ, то Нѣмцѣ поступаютъ умѣрковано. Вказуючи на вѣйну Англіи зъ Трансвалемъ [въ полудневѣй Африцѣ] и еи непередвиджений наслѣдки, заявивъ Більовъ, що вже найвысшій часъ, щобы здати собѣ справу, яке належитъ занятя становище щодо сихъ фактѣвъ, котрѣ заключують въ собѣ зависки будучого уформованя вѣдносинъ великодержавныхъ на земли, тымъ бѣльше що сѣ вѣдносины будуть постѣйными на непередвиджено довгій часъ.

Въ дальшѣй промовѣ каже Більовъ, що годѣ допустити до переходу до дневного порядку надъ нѣмецкимъ народомъ. Зъ Франціею порозумѣвали ся мы дотеперь въ справахъ кольоніяльныхъ дуже легко, а у Россіи въ тѣмъ напрямѣ заназвали мы занѣгды приятельске поведенє, а рѣвно-жь и мы такъ поводили ся [оплески]. Межи Нѣмеччиною а Америкою панують добрѣ зносины. Що-до Англіи, то радо занѣгды будемо зъ нею на основѣ повнои взаимности жити въ згодѣ и мирѣ, але власне, що наше внѣшне положенє теперь користне, тому мусимо его ужити въ сей способъ, щобы забезпечити его собѣ и въ будучности. Мусимо отже завести досыть сильну фльоту, щобы обезпечити ся передъ всякимъ атакомъ. Внутрѣшна політика нѣмецка пильнуе тѣлько свои справы, не нарушуючи интересовъ иншихъ державъ. Се, що доносить загранична праса о фантастичныхъ плянахъ Нѣмеччины, все е выдумане. Нѣмеччина такъ само якъ и иншѣ державы, що маютъ заморскѣ интересы, зневолена е вже самою конечностю заосмотрюваня кораблѣвъ въ уголь, здобувати собѣ морскѣ позиціи якоточки опору. Вже зъ самыхъ оглядовъ фінансовыхъ Нѣмеччина не маѣ намѣру такъ далеко розширюватись, якъ се голосить загранична преса.

При кѣнци своеи промовы пѣднѣсъ Більовъ значенє тридержавного союза, на котрѣмъ опираѣ ся політика Нѣмеччины, и на добрѣмъ пожитю зъ Россіею [оплески]. — Секретарь стану Тільманъ вказавъ на фінансове положенє державы, котре важае за користѣе, и заявивъ, що зъ доходовъ державныхъ забезпечене е опроцентоване позички на будову фльоты. — Тірпіцъ заявивъ, що въ сѣчни с. р. децидуючѣ сферы погодили ся вже зъ тымъ, що зъ огляду на фльоту дозволивъ парляментъ, але пѣзнѣйшѣ историчнѣ выпадки вплынули на змѣну сего погляду. — Нинѣ дальше продовженє засѣданя.

Зъ рады державной.

Комісія буджетова вѣдбула вчера засѣданє, на котрѣмъ нараджувано ся надъ буджетовою провізорією. Молодоческій послы: Янда, Курцъ и Крамаржъ ставили рѣвнѣ внесеня формальнѣ, а вѣдтакъ приступлено до дискусіи мериторичнои. Въ тѣй дискусіи забравъ слово молодоческій посолъ Форцтъ, выступившій онегды зъ молодоческаго клюбу.

П. Форцтъ выголосивъ пѣвтретягодинну бесѣду, въ котрѣй доказувавъ, що теперѣшне порозумѣнє обохъ народовъ въ Чехіи стоитъ дальше, якъ се було передъ выданемъ языковыхъ роспоряджень. На грунтѣ централізму не е можливе привернене мира, бо централізмъ не дасть ся погодити зъ совѣстною рѣвноуправою. Вѣдтакъ пригадавъ бесѣдникъ наслѣдки довголѣтныхъ борбъ политичныхъ а закѣнчивъ свою промову запорукою, що економічне обезсиленє державы буде тревати такъ довго, доки Австрія не направить своеи невластивои будовы політичноі и не дасть симъ способомъ всѣмъ народамъ рѣвныхъ правъ.

Вѣдтакъ засѣданє перервано, а по перервѣ промовивъ и Пацакъ и заявивъ правительству недовѣріе цѣлого ческого народа. Сказавъ, що тѣлько уступленє теперѣшного правительства могло бы поправити ситуацію. Се правительство попсуло въ Чехіи все, що вчинивъ имъ гр. Бадені (!) для пѣднесеня у народа династичного чувства и симпатіи для австрійскои идеѣ державноі.

По тригодиннѣй промовѣ п. Пацака замкнено засѣданє.

Буковиньска панама.

Зъ Черновець пишуть: Мѣсто наше стоитъ пѣдъ вражѣнемъ вѣдкрытыхъ нечуваныхъ мальверзацій въ буковиньскѣй дирекціи фонду пропінаційного. Надужитя тѣ, — хоть знай декому й перше, — вхопивъ за нитку п. Николай Василько.

Дирекція фонду пропінаційного вѣдъ довшого часу давала причину до рѣзныхъ зажалень. Увѣйшло въ тѣй институціи въ практику, що ліцитаціи на выдержавленє пропінаціи зовсѣмъ не розписувано, а контракты зъ дотеперѣшными вынаймаючими продовжувано brevi manu. Пропінацію въ ключу радовецкѣмъ тримала черезъ кѣлька лѣтъ Гандовска сѣблка Ляйбъ Барберъ и Мехель Рудіхъ; речинець вынаймленя пропінаціи обовязувавъ обѣ стороны до р. 1903, а вынаймаючѣ платили 79.000 зр. чиншу. Въ сферахъ близше поінформованыхъ вже вѣдъ певного часу говорено, що сѣблынки хотятъ внести просьбу о продовженє речинця на 8 лѣтъ т. е. на часъ вѣдъ 1903 – 1911.

Дня 4 с. м. вѣдбуло ся засѣданє згаданои дирекціи. По залагодженю бѣжучихъ справъ предложивъ одинъ зъ членовъ дирекціи звѣстный бар. Стірча оферту сѣблки Барберъ и Рудіхъ на дальшѣ 8 лѣтъ на часъ вѣдъ 1903—1911.

Позаякъ правительство краєве годило ся на прольонгату, отже бѣльшость зложена зъ приклонникѣвъ п. Стірчѣ ухвалила принати оферту. Предсѣдатель и двохъ членовъ були тои гадки, що то ходитъ о оферту даннои сѣблки Барберъ и Рудіхъ. Засѣданє скѣнчило ся о год 8 вєч. Панамъ зъ пропінаціи спѣшило ся якось, бо за нѣчь зроблено контрактъ на кѣлька аркушѣвъ письма, а на другій день явивъ ся о годинѣ 8 нотаръ и контрактъ въ присутности нотара и урядуючого директора пѣдписавъ Самуилъ Рудіхъ. Небавомъ пѣслали контрактъ до правительства до пѣдпису. Заступникъ президента радникъ Помпе думаючи, що ходитъ о контрактъ зъ сѣблкою Барберъ и Рудіхъ, пѣдписавъ его. Входила ту въ гру махінація Рудіховъ, що хотѣли тымъ чиномъ позбути ся Барбера. Той довѣдавши ся о всѣмъ, удавъ ся до п. Василька, котрый представивъ справу президентови краєвому.

Характеристична рѣчь, що Барберъ, котрый довгій часъ за пропінацію оплачувавъ черезъ довгій часы 79.000 зр. сейчасъ заявивъ, що готовъ заплатити 100.000, щобъ лишь удержати ся при пропінаціи. Теперъ президентъ краю е въ клопотахъ, якъ уневажнити контрактъ зъ Рудіхами.

Треба знова зазначити, що тѣ Рудіхи беруть въ посесію села бар. Стірчѣ, при чѣмъ натурально оплачують ся за поперте въ пропінаціи, легко отже зрозумѣти поступоване бар. Стірчѣ.

Якъ высоко покривджено фондъ и край, пѣзнати зъ того, що вартѣсть вынаймленои территоріи пропінаційной обчисляютъ на суму 180.000 – 200.000 зр. рѣчно, а Барберъ и Рудіхъ платили лишь 79.000 зр., а въ послѣдныхъ лѣтахъ дирекція навѣть обнизила имъ чиншъ.

Въ цѣлу справу вмѣшанѣ выключно людѣ зъ старои боярскои партіи, що тѣлько клопоту робила и робить на Буковинѣ.

Що-до особы бар. Стірчѣ то се пенсіонованый радникъ правительственный, за часовъ Алєзаного ліверантъ „самодвижимыхъ“ забанокъ, якъ писавъ о нѣмъ пос. Н. Васильєнько, за часовъ Гогенварта кандидатъ на міністра, а теперь, якъ кажуть, въ своимъ пересвѣдченю, кандидатъ до палаты панѣвъ.

Зъ трансвальскои вѣйны.

Пѣсля депешъ зъ Брукселѣ, мавъ Жуберъ минувшого тыждня перейти зъ Наталю черезъ Оранію, на захѣдный теренъ вѣйны, щобы розправитись зъ лордомъ Метіеномъ Однакъ вѣсть ся е майже и ймовѣрною. Англійскѣ депешѣ доносять, що Жуберъ е въ Баталю надъ рѣкою Тугелею и що живе. Бо розвѣйшла вѣсть, що Жуберъ мавъ полягти.

Въ разѣ коли-бъ Жуберъ дѣйстно переправивъ ся на захѣдный теренъ вѣйны, положенє лорда Метіена не зовсѣмъ було бы свѣтлымъ и ему грозило-бъ подѣбне положенє, якъ Уайтови въ Ледісметѣ.

Зъ облоги Ледісмету, нема нѣчо нового до занотованя, хиба що Буры спровадили трету армату великого калібру и за першимъ выстрѣломъ высадили магазинъ набоѣвъ. Загальный рухъ Бурѣвъ починаесь концентрувати коло Ледісметъ, бо Буры хотятъ вже разъ покѣнчити зъ тымъ мѣстомъ.

Перший кроки до сего вже зроблено. Остріляванє вѣдбуваесь правильно и наносить великій шкоды Англійцямъ. Голодъ починае вже добре докучати обляженымъ и комендентъ Ледісмету змушеный бувъ въ друге вже зменшити порціи живности.

Буры заняли Дордрехтъ и Стайнбургъ. Комунікація телеграфічна и зелѣзнича майже всюды знищена.

Пѣсля найновѣйшихъ вѣстей до головной битвы прийде коло Спінфонтенъ. Всѣ узгоря заняли вже Буры и добре уфортіфіковали.

„Times“ запевняе, що положенє Бурѣвъ пѣдъ Колензо е такъ сильнымъ, що о атацѣ зъ фронту нема и бе ѣды. Цѣлею сего запевненя е вѣдай управедливити бездѣятельность генерала Булєра, котрый ожидае на новѣ помѣчнѣ вѣйска въ Пітермаріцбургу.

О корпусѣ Метіена нема на разѣ близшихъ вѣстей, а преса подае лише подробицѣ битвы надъ рѣкою Модеръ. Загаломъ отверджують всѣ, що ся битва була дуже завзятою, однакъ великій похвалы, вѣддаваній хоробрости англійского жовнѣра не въ станѣ успокоити загальнои опініи котра бачитъ, що результатъ ей зовсѣмъ не дорѣвнуе стратамъ.

Въ Англіи чимъ разъ бѣльше проявляесь успособленє песімістичне. Зъ Лондона доносятъ: Консерватисты самѣ приходятъ до сего заключеня, що вѣйну африканьску треба буде окупити упадкомъ цѣлого кабінету. Великѣ страты въ людяхъ, великѣ выдатки, загальный застѣй въ торговли и промыслѣ, зъ причины покликаня резервы, до того неповодженє на театрѣ вѣйны, будятъ нечуваный дотеперь песімізмъ, котрый необавки перемѣнить ся въ гнѣвъ и обуреня противъ иніціаторовъ вѣйны. Заходы премієра Чеберлена, щобы запобѣчи выбуховы загального обуреня, при помочи будженя шовінізму, такими бесѣдами, якъ въ Лейсестеръ, хиба не выдадутъ жадныхъ овочѣвъ.

Войска англійскѣ мусятъ боротись не лише зъ Бурами, але крѣмъ сего терпѣть дуже много зъ причины невыносимого клімату. Военный кореспондентъ газеты „Daily Mail“ пише: Щобы мѣжь Канъ и Замбезі бути щасливымъ, треба мати два строи. На день фіговый листокъ а на нѣчь футро Ескимоса. Я пише корреспондентъ — скидаю въ день все убраня, о скѣлько на се приличность позволяе и спочинаю въ тѣни мого шатра. Въ ночи накриваюсь покриваломъ зъ овечои шкоры, двома звычайными коцами и футромъ, и знаходжу въ тѣмъ приемность, коли рано починаю на добре дзвонити зубами. Такъ змѣнчивого клімату не бачивъ я ще нѣколи. Майже що годины маемо инакшу погоду. Разъ грѣе сонце якъ въ пеклѣ, за хвилю анарктичный вѣтеръ а необавки несе хмары „летучого“ пѣску, що закрывае цѣлковито сонце. Потѣмъ слѣдуе звычайно тропічна буря, а наконецъ такъ красный захѣдъ сонця, котрого не въ станѣ жаденъ маляръ вѣддати на полотнѣ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи и розбирайте скоро акціи Товариства!**

— **Дирекція „Краєвого Союза Кредитового“** завѣдомляе отсимъ руский товариства кредитовѣй, що накладомъ „Краєвого Союза Кредитового“ выдано друки на книгу довжниковъ, мѣсячнѣ рахунки, инвертарь довжниковъ, инвентарь вкладниковъ и инвентарь удѣлѣвъ, та що тѣ друки продае ся по 5 сотокѣвъ (2½ кр.) за аркушь безъ коштѣвъ пересылки.

Дирекція „Краєвого Союза Кредитового“ у Львовѣ ринокъ ч. 10. I поверхъ.“

— **Чи не дивовижне?** Дня 6 грудня с. р. вѣдбула ся въ Коломыѣ апеляційна розправа въ наслѣдокъ вѣдклику якогось жида зъ Косова, котрого тамошный судъ засудивъ на 10 днѣвъ арешту и заплаченя коштѣвъ процесу, за якусь тамъ драчку межи нимъ а поліцаемъ. Розправа сама собою не цѣкава, але за те дуже цѣкаве та дивовижне закѣнченє выводовъ молодого заступника прокуратора п. Зданьского, котрый въ довшѣй промовѣ жадавъ затвердженя присуду, а закѣнчивъ ось якою глубокоумностію: „przyczem trybunał zechce pouczyć sędziego powiatowego, że w Galicyi językiem urzędowym jest język polski i że wszelkie orzeczenia należy wydawać *w języku polskim, a nie ruskim* (!)

— **Д-р Гошардъ** членъ выдѣлу краєвого и управитель санітарного вѣддѣлу занедужавъ вчера знова поважно

— **Пригадуемъ Русинамъ пов. золочѣвского,** що вже 14-ого грудня н. ст. 1899 вѣдбудуть *загальнѣ зборы* задаткового товариства „Самопомочь“ въ Золочевѣ и просимо о якъ найчисленнѣйшу участь зъ удѣлами. [Одинъ удѣлъ 20 коронъ]. Таке товариство дуже потрѣбне въ Золочевѣ, тымъ бѣльше, що много нашихъ людей несуть свѣй грошь въ чужѣ руки, чужихъ збогачують а самѣ бѣдують.

— **Выдѣлъ „Руснои Бесѣды“ у Львовѣ** складае Впреподобному о. Стефанови Глѣбовицкому въ Надворнѣй сердечну подяку, що яко дѣлегатъ мѣсцевый — щиро занявъ ся дружиною руского народного театру.

— **Иматрикуляція студентовъ львовского университету** вѣдбуде ся 16 с. м. о 10 годинѣ передъ полуднемъ. Довершить ей ректоръ университету проф. д-ръ Абрагамъ при спѣвучасти декановъ всѣхъ выдѣловъ и секретаря университету

— **Зъ дирекціи зелѣзницъ державныхъ.** Зъ причины снѣжныхъ заносовъ вздержано на часъ необмеженый рухъ поѣздовъ на шляху зелѣзничѣмъ Новый Лупковъ-Тѣсна.

Передъ святомъ св. о. Николая товариство „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова“ пригадуе ся рускѣй громадѣ зъ своими ученниками-выхованцями. Не забувайте, рускѣй патріоты, при сѣмъ святѣ також и на бѣдну руску молодѣжь ремѣсничу. Всякій датки на „Руску Бурсу ремѣсничу и промыслову“, якъ и для удержуваныхъ въ нѣй ученниковъ просить ся присылати на руки головы товариства п. Вас. Нагорного.

— **Директоры галицкихъ фінансовыхъ институцій.** Краковскій „Głos Narodu“ [ч. 278.] не може начудувати ся, що урядникомъ великои касы ощадности мѣгъ бути Новацкій, великій адораторъ жѣночо о пола, чоловѣкъ, котрого выдѣлъ краєвый усунувъ за „nieprawidłowości“ зъ становища бурмістра въ Подгужу. На се вѣдповѣдае „Głos-ови Narod-y“ якійсь песиміста таке: Хто въ насъ въ Галичинѣ хоче нинѣ зостати касіеромъ, адміністраторомъ, директоромъ и взагалѣ якоюсь грубшою фінансовою рыбою, то найлѣпшою кваліфікаціею для него е се, если допуставъ ся вже деякихъ „здѣлокъ“. Песиміста дае примѣры на рѣзныхъ директорахъ, зъ котрыхъ деякій вже повмирали, а деякій можуть ще.. и поправити ся. И такъ: 1) Бувъ мѣскимъ радникомъ въ К. и допустивъ ся „непорядковъ“ въ часѣ холеры въ р. 1873. Утѣкъ за границю, вернувъ и зостався касіеромъ поважноі институціи въ Л. — 2) Мавъ интересъ въ тѣмъ самѣмъ мѣстѣ К. Укравъ грошѣ и утѣкъ. Зловленый по кѣлькохъ лѣтахъ, увязненый, дѣстався на свободу, бо родина уложила ся зъ пошкодоваными. Теперь въ нашѣмъ мѣсци адміністраторомъ великого „ин-

Quäker Oats (амер. товченый овесъ) на замѣшку або зупу; стравы тѣ, **здоровѣй** и **смачнѣй**, можна кождои хвилѣ за 10—15 мінутъ зварити на горячѣй водѣ. 431a

„Quäker Oats“ можна всюды дѣстати.

тересу", голосного въ послѣднихъ часахъ. Черезъ его руки въ протягу кількохъ лѣтъ перейшло безъ всякої контролѣ близько мілїонъ зр. — 3) Бувъ урадникомъ банку въ Л. и кореспондентомъ одного зъ дневникѣвъ въ К. Выдаленый за „непорядки" збставъ черезъ протекцію редактора сего письма директоромъ банкового товариства на провінціи. — 4) Сего можна бы назвати по имени, бо мавъ передъ двома лѣтами процесъ передъ судьями присяжными за крадѣжь, сповнену въ краевомъ выдѣлѣ. Зъ процесу показало ся, що его вже передъ тымъ прогнано за „непорядки" зъ innої институції. — 5) Укравъ грошѣ зъ фонду публичного, складкового. Вѣдограв комедію самоубійства. Опѣля збставъ высокимъ урядникомъ въ банку Х., а майже всѣ дневники тѣшили ся, що на се становиско покликано чоловѣка, звѣстного „зъ своєи енергіи." — 6) Недавно груба рыба. Сповнивъ рядъ обманьствъ за границею. Вернувъ до краю и збставъ директоромъ великои институції. Рядивъ нею такъ, що повинень бувъ дѣстати ся до криміналу. Уратовано его для оминеня копромітації. Здоровый и веселый бавитьзновъ за границею. — 7) Укравъ великій грошѣ, зѣбраній на бѣдныхъ. За се збставъ директоромъ субвенціонованои институції. Взявъ субвенцію и „драпнувъ" за границю. — 8) Приловленый на злодѣйствѣ въ банку въ Т., збставъ по трехъ лѣтахъ адміністраторомъ мілїоновыхъ дѣбръ. — 9) Допустивъ ся „непорядкѣвъ" деннде. Прибувъ до К. и збставъ директоромъ торговельного товарыства. Директорувавъ такъ, що пошукуе его прокураторія. — 10) Выганый за крадѣжь зъ третои клясы гімназіяльнои. Звѣстный загально яко шуляръ, що грае на великій сумы по цѣлыхъ ночахъ, дѣставъ такій публичній обовязки, що черезъ его кишеню переходить рѣкъ рѣчно 150.000 зр. Часомъ рѣзница гры въ карты зъ двохъ днѣвъ перевышае его цѣлорѣчну пенсію... Додамо до сего, що песимістъ вычисливъ тыхъ директорѣвъ, не надумуючись довго. А кѣлько-жь то мусить бути ще нашихъ такихъ директорѣвъ, зъ такима спеціяльными... кваліфікаціями?

— **Почесть для Русина въ Боснѣ.** Читаемо въ „Bosnische Post": Вчера въ полудне (дня 3 с. м.) передано торжественно комісарови правительственному для столичного мѣста Сараева п. Миронови Зарицкому дипломъ почетного горожанина мѣста Сараева. Бурмістръ Гаджі Незіръ Ефенді Скалічъ, віцебурмістръ Петро Т. Петровичъ, д-ръ Нецъ и депутація рады громадскои зъ 5 членѣвъ появили ся въ помешканю пана комісара правительственого и передали ему дипломъ Бурмістръ мавъ промову, въ которій підносъ заслуги комісара правительственого про розвитокъ Сараева и просивъ, щобъ п. Зарицкій вважавъ дипломъ видимымъ знакомъ вдячности мѣста и яко запоруку тои сердечнои звязи, яка лучить его зъ мѣстомъ Сараевомъ. — П. Зарицкій вѣдповѣвъ зворушеный, що вѣнъ умѣе оцѣнити въ повнѣй мѣрѣ ему повѣчесть, вчинену ему радою мѣста Сараева, мѣста, що патріотичною, совѣстною дѣяльностю и згодою, яка въ нѣмъ пануе, могло бы служити за взѣръ иншимъ мѣстамъ. Вѣнъ и его родина будуть той дипломъ все вважати найвартѣйшою памяткою вѣчности мѣста Сараева. При кѣнци своєи промовы заявивъ п. Зарицкій що и на далѣ буде працювати для добра мѣста Сараева

— **Новый выдѣлъ тов. „Клюбъ Русинокъ"** уконституувавъ ся д. 5 с. м.; п. Шухевичеву выбрано предсѣдателькою, п. Бѣлецку заступницею предсѣдательки, п. Барвѣньску секретаркою, п. Наконечну касіеркою, п. Коцовску бібліотекаркою, а п. Грушевску членомъ выдѣлу. Помѣжь иншими ухвалами порѣшено устроити для дѣтей, якъ и попередными роками, вечеръ св. Миколая дня 17 с. м. Близшѣ подробицѣ про сей вечеръ подасть ся пізнѣйше.

— **Проєктъ выморенія сельскихъ зарѣбникѣвъ.** Въ 342 числѣ Kuryer a lwowsk-ого подыбуемо таку рѣчь: Краківске рѣльниче Товариство ухвалило поробити стараня, щобы до роботы въ полю дворскій обшары могли уживати вѣйска та арештантѣвъ. Паны обшарники жалують ся на бракъ рѣльныхъ робѣтникѣвъ и доказують, що черезъ се наражений на великій шкоды. Говорить, що въ Галичинѣ є бракъ сѣльскихъ робѣтникѣвъ, а великимъ фальшомъ; аджежь величезній громады сѣльскихъ зарѣбникѣвъ вандрують рѣкъ-рѣчно до сусѣдныхъ краѣвъ на зарѣбки, якъ разъ пѣдъ жнива або въ пору, коли у насъ повинна бы найти ся робота. Коли-жь робѣтникъ на селѣ не хоче згодити ся на цѣлоденну працю за нужденныхъ 20 кр. и коли выключно зъ сихъ причинъ мають клопоты нашій панове обшарники, що въ горячій жнива не хочуть пѣдвысшити деннои платы хочь бы на 40 кр., то треба тѣлько жалѣти надъ паньскимъ упрямствомъ. А въ рѣльничѣмъ краю, котрый въ переважній части свого населеня достарчае выжинлена єдино зъ зарѣбку на рѣли, впровадживати вѣйско и арештантѣвъ до конкуренціи зъ рѣльнымъ зарѣбникомъ, — се гадка гѣдна що найменше крайныхъ самолюбѣвъ безъ совѣсти, серця и встыду. Коли бы сій стараня станьчикѣвъ краківскихъ вѣнчали ся добрымъ успѣхомъ зъ стороны правительства, то се спровадило бы безъ сумнѣву дуже грѣзній наслѣдки для спокою въ краю и могло бы стати ся причиною подѣй, за котрій вѣдвѣчальность спадала бы на станьчикѣвску кліку.

Одначе безъ огляду на сій евентуальности мусимо запытати, якимъ правомъ вѣйско, удержуване податками цѣлои людности, а въ переважній части, посередными податками, оплачуваными якъ разъ убогимъ людомъ, мае служити матеряльнымъ интересамъ обшарникѣвъ? Коли бы навѣть давъ ся вѣдчути бракъ сѣльскихъ робѣтникѣвъ, то въ такѣмъ разѣ повинній бы обшарники разомъ зъ нашими поступовыми людьми домагати ся скороченя о рѣкъ вѣйсковои служби. Дальше цѣлою силою свого вплыву повинній зажадати, щобы не вѣдбувано вѣйсковыхъ вправъ пѣдчасъ горячихъ пѣльныхъ робѣтъ та не вѣдрывано найлѣпшихъ силъ вѣдъ рѣлѣ. Але се не подобае ся панамъ станьчикамъ, котрій волѣють мати дешевого робѣтника зъ вѣйска оплачуваного сукровицею люду. А прецѣ таке вѣдкомандованѣ вѣддѣлѣвъ вѣйска на паньскій лany, було бы найкрасшимъ доказомъ, що черезъ скороченѣ вѣйсковои служби военне вышколенѣ не стратить нѣчого. Вкѣнци правительство могло бы на часъ жнивъ пустити на урльопъ злишныхъ жовнѣрѣвъ, коли бы показавъ ся бракъ робучихъ рукъ. Але о тѣмъ всѣмъ и чути не хочуть паны-самолюбы; имъ далеко выгѣднѣйше, щобы людъ кровавою своєю працею оплачувавъ жовнѣрѣвъ, що мали бы опѣля повнити по дворахъ службу кепско платныхъ парубкѣвъ.

Наука, штука и література.

— **Літературно-науковий Вістник**, книжка за грудень с. р. мѣстить въ собѣ:

Сїкутор. З дорожнїх замiток О. Я. Конiського. — Маруся Богуславка, поема П. А. Кулїша; пісні V-VII. — Двічі охрещена; повість з часів кріпацтва Д. Ів. Грушка XV-XX.; Наш альбом: Одарка Романова, Юда; Із поезій Наталки К. I-VI.; Із поезій Уляни Кравченко I III.; Із поезій Миколи Ч. I. III. — Леґенди і малюнки: 4. Богдан Лепкій, Цьвіт щастя; 5. Михайло Яцків, Затроєна шпилька; 6. Маруся Н. На Вкраїні. Із споминів української селянки. — Із поеми „Бар-Кохба" Яр. Врхлїцкого: VI. Тур-Сімон; Із дрібних оповідань Альфонса Доде: Смерть Дофена, Підпрефект серед природи, Леґенда про чоловіка з золотим мозком, Діловодчик, Потравка з сиром. — Із оповідань Ґабрієля д' Аннунціо: I. Сьвятий Панталеон. II. Герой. — Із ескізів Жака Рішпена: I. Чоловік з дивними очима, II. Паяц. Роздвяне оповіданє. — Із поезій Едгара По, перекл. П. Грабовський. — Микола Гулак. Посмертні згадки М. Грушевського. — Новини нашої літератури: Оборона Буші, історична драма М. Старицького. Нап. Ст. Томашевський. — 7. чужа література: Нова чеська література і її розвій. Ярослав Врхлїцкий, його житє і творчість. Бар-Кохба. Нап. Ів. Франко. — Едгар Аллїн По. В пятьдесяті роковини смерти поета. Біоґрафічний нарис з Е. П. Еванса. — В справі збиранія народних леґенд. — Хроніка і бібліоґрафія.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 12. грудня. Нинѣ рано о 9 годинѣ вѣдбувъ молодоческий клюбъ двогоденну нараду надъ ситуацію; вечеромъ зберe ся клюбъ на ново на дальшій наради. — Вчера пополудни вѣдбула ся въ парлямєнтѣ кабінетова нарада и то рѣвночасно зъ засѣданемъ выконуючого комітету правицѣ. — Святочній ферія для послѣвъ мають тревати коротко, а те лише вѣдъ 22 до 27 грудня. — Кажуть, що Чехи рѣшили вести дальшу обструкцію. — На нинѣшнѣмъ засѣданю рады державнои приступлено до першого читаня закона квотового и справозданя депутації квотовои. Першій говоривъ Молодо Чехъ п. Текліі.

Будапештъ 12 грудня. Въ палатѣ депутованыхъ вѣдбувала ся далѣ дискусія надъ предложенемъ квотовымъ. Міністеръ фінансѣвъ Люкачъ вѣдпираючи рѣшучо закиды Польонього, мовъ бы то даты предложеній палатѣ не були безусловно вѣродостойній. На внесену на послѣднѣмъ засѣданю палаты интерпеляцію п. Барті въ поводу нарушеня взаимности и свободы промысловои вѣдповѣвъ Люкачъ въ той способѣ, що розповѣдженый въ интерпеляціи фактъ зовсѣмъ не лучивъ ся.

Лондонъ 12 грудня. Ґенералъ Ґатакръ зъ 4000 жовнѣрѣвъ ударивъ на позицію Бурѣвъ въ горахъ Стормъ (Стормберґъ), котрыхъ було 2 500. Англійцѣвъ побито тяжко, 672 Англійцѣвъ дѣстало ся до неволѣ, кѣлько забитыхъ и раненыхъ не знати.

Надѣслане.

Д-р Володимир Вітошиньский

лікар мійский і секундар шпиталя в Тернополи

перепровадив ся до нового дому „Народної Торговлї" при улиці Третього Мая.

246 10—12

Кавалєрь 28 лѣтный, Русинъ, музикальный (грае на скрипцѣ), на певнѣй посадѣ зъ 700 зр. рѣчно, зъ правомъ до авансу и емеритуры, бажае оженити ся заразъ по Рождвѣ зъ панночкою або вдовою не старшою якъ вѣнъ. Посагъ не менший якъ 1000 зр. и Русинка конечно. За тайну ручить ся словомъ чести. Ласкавй зголошеня найдальше до Нового року до Адміністрациі „Дѣла".

461 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятцѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, стереоскопы, лупы, компасы, райсцайги, таблы мѣрничій, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене двобічнѣй електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4817

Новость! Прочь зъ нагнѣтками Машинки до нищеня нагнѣтокъ (скалѣченя выключене) Цѣна 1·40 кр. поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ**, ножбвникъ, Львовъ, Галицка ч. 6.

Вдова интеліґентна

въ середнѣмъ вѣцѣ, знаюча ся добре на веденю господарства и выховану дѣтей, пошукуе мѣсця у вдовця-священика. — Листы до Адміністрациі „Дѣла" 464 пѣдъ буквами *A. B.* 2—4

Постѣль найлѣпше в найдешевше набувати просто въ робѣтни ковдеръ и матерацѣвъ **ІОСИФА ШУСТЕРА**, Львовъ Коперника ч. 5.

889 25—45

Реальность въ Жовкви, велику, дуже старанно будовану, два новѣ домы (вілѣ), 3/4 морґа огороду при головнѣй улиці спродамъ зъ причины вѣддаленя. („Ольшевскій, Мыслениць")

460 2—3

Казкы БРЯНЧАНІНОВА

Переклав з росийскої на нашу мову *Любомір Селянський*.

Ціна 15 кр.

Львів, 1899 р. Видало Р. Тов. Педаґоґічне.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Михайло Губчакъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части **Василь Король**, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 (въ домѣ „Просвѣты").

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждневa популярна газетка

До П. Т. властителѣвъ коней

Найбѣльшій выборъ дергъ на конѣ у такожь диванѣвъ, хѣдникѣвъ портіеръ, фіранокъ, кап на столы и лѣжка и т. п. находить ся въ складѣ диванѣвъ. Au Louvre у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6. Пѣльги въ сплатахъ, пѣсля умовы. Цѣнники даромъ и оплатно. 190

Такожь и на сплаты частинній

безъ пѣдвышеня цѣнъ.

Найдешевше жерело закупна всѣлякихъ можливыхъ родѣвъ диванѣвъ, фіранокъ, портіеръ, хѣдникѣвъ, капъ, ковбвъ, ковдеръ и дергъ на конѣ.

Спеціяльный вѣддѣлъ для правдивыхъ перскихъ и орієнтальныхъ диванѣвъ и портіеръ. Высортованій дивановы и портіеры, а такожь много решткокъ хѣдникѣвъ по бавчно низькихъ цѣнахъ.

Ілюстрованій цѣнники даромъ и оплатно.

Всѣ листы и запытаня адресувати належить:

До заряду Вѣденьского Маґазину „Au Louvre"

у Львовѣ улиця Сикстуска ч. 68. або у Вѣдни, IX. Habngasse ч. 3.

Ц. к. прив. акційный Банкъ гипотечный у Львовѣ.

ОПОВѢЩЕНЄ.

Силою ухвалы надзвычайныхъ загальныхъ зборѣвъ акціонарѣвъ ц. к. прив. гал. акційного Банку гипотечного зъ дня 6 грудня с. р. **збѣльшуе ся акційный капіталъ Банку о 1.400.000 зр. а. в. (2.800.000 коронъ) черезъ выдачу 7.000 новыхъ акцій по 200 зр. (400 коронъ).**

П. Т. акціонарямъ гипотечного Банку прислугуе право пѣднести на кождыхъ 5 штукъ акцій

1 нову акцію по цѣнѣ 280 зр. (560 коронъ) зъ купонами, котрыхъ першій буде платный 1901

Дробѣвъ не увзгляднае ся.

Право побору **можна выконати вѣдъ дня 15 грудня 1899 до дня 15 сѣчня 1900 включно**; по уплывѣ того терміну **право се рѣшучо гасне.**

П. Т. акціонарѣ, котрій схотять користати зъ сего права, повинній найпѣзнѣйше до 15. сѣчня 1900 вложити свои акціи въ касѣ нашого заведеня въ цѣли остемплюваня и вложити приписану вплату въ квотѣ 280 зр. (560 коронъ) и стемплеву належитѣсть по 2 зр. 50 кр. (5 коронъ) вѣдъ штуки.

За вплаты, зробленѣ передъ днемъ 2 сѣчня будемо боніфікувати 6%, за те за вплаты пѣзнѣйшій до 15 сѣчня 1900 будемо 6% дочисляти.

П. Т. акціонарѣ можуть сю траксакцію перевести такожь за посередництвомъ нашихъ філій въ Краковѣ, Тернополи и Чернѣвцяхъ.

У Львовѣ дня 6 грудня 1899.

Ц. К. УПРИВ. ГАЛИЦКІЙ

Акційный Банкъ Гипотечный.

Зам: Въ цѣли остемпльованя акціи выстане предложити плащики безъ купоновыхъ аркушѣвъ.

471 1—1

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей — Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. — Зъ друкарнѣ института Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка